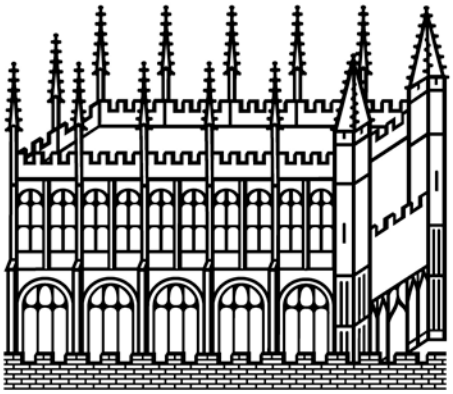

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

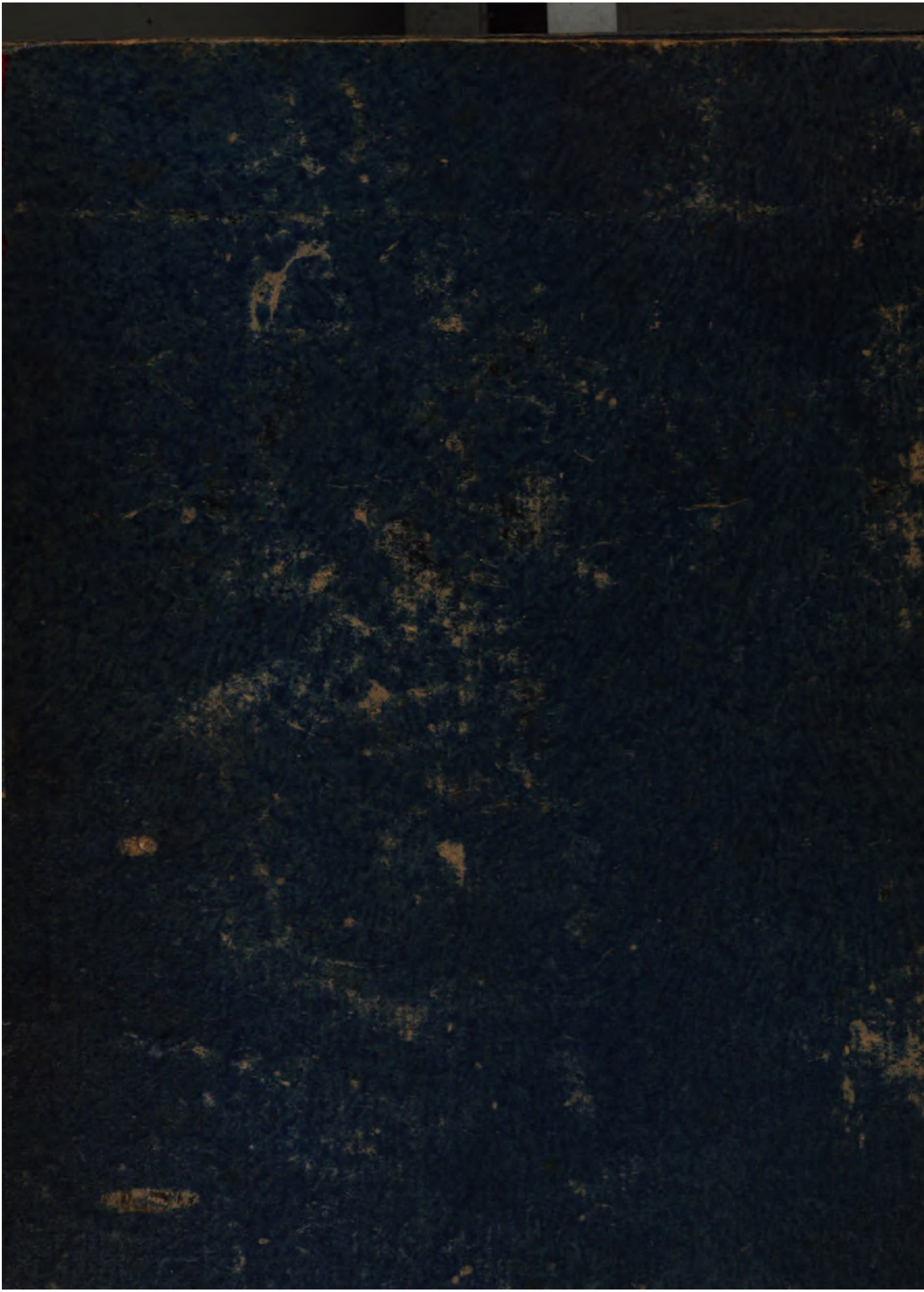

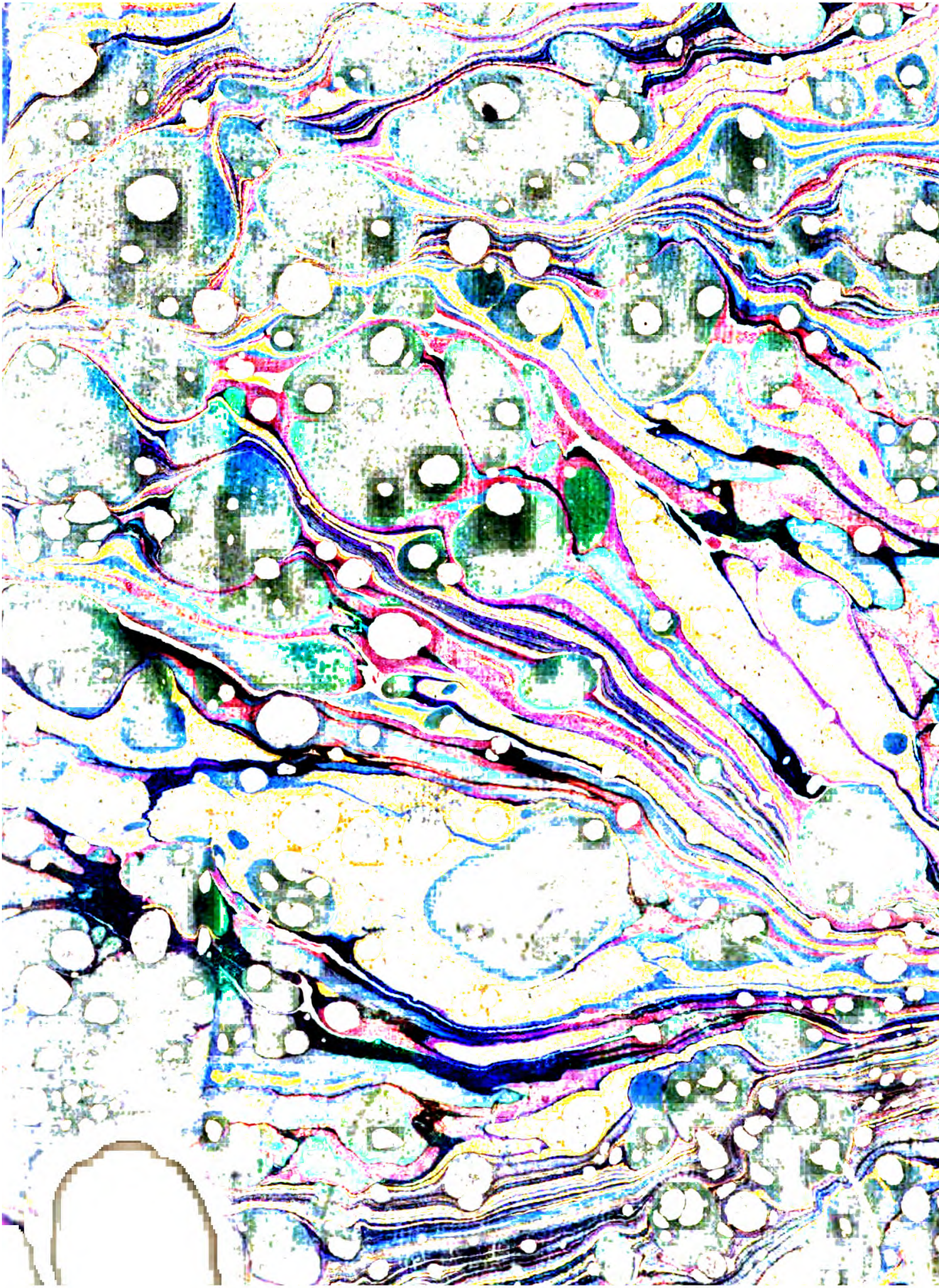

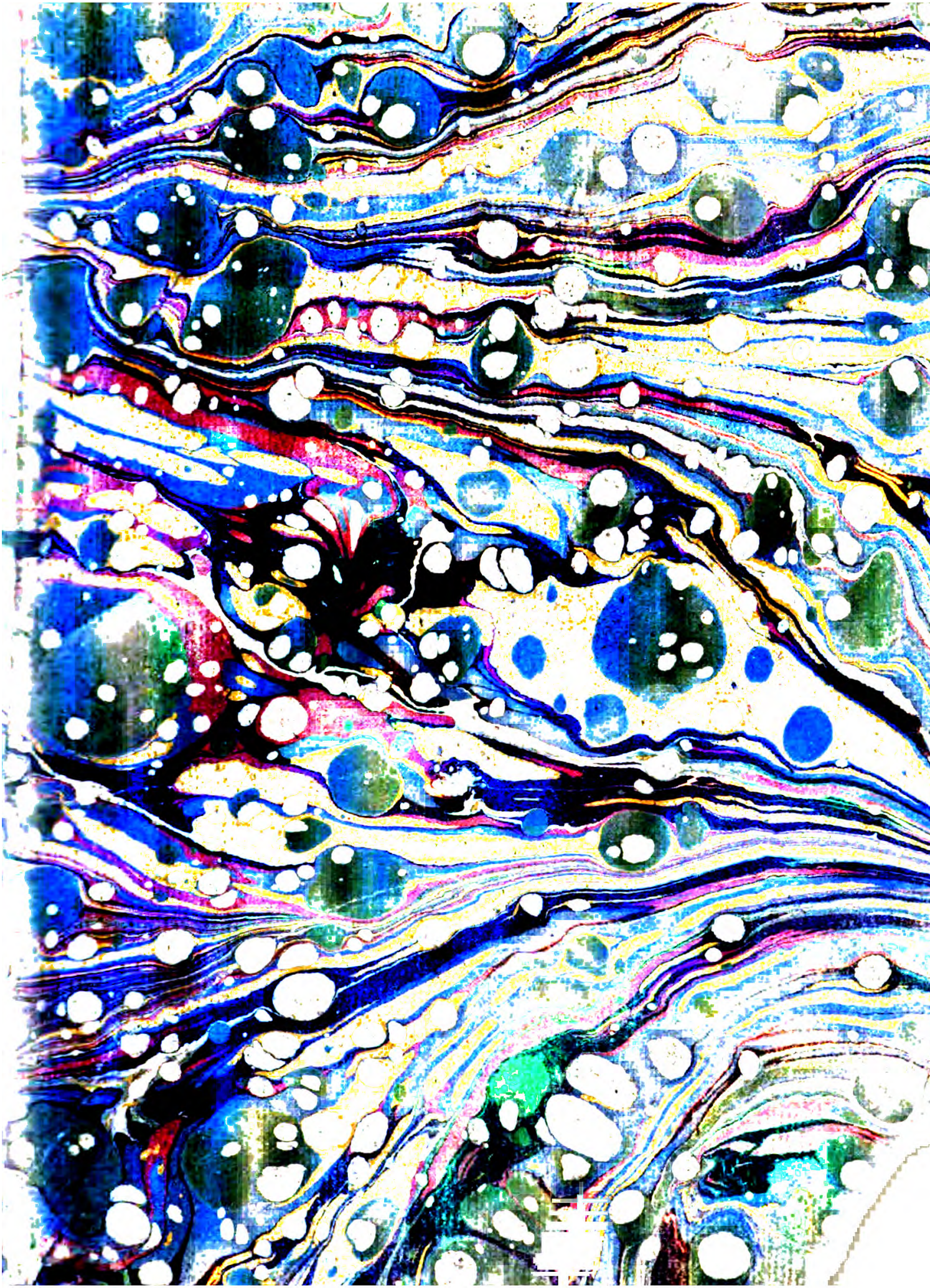

Theod. Lorin

GOTHICUM GLOSSARIUM,

Quo pleraque ARGENTEI Codicis Vocabula explicantur, atque ex Linguis cognatis illuſtrantur.

Præmittuntur ei GOTHICUM, RUNICUM, ANGLO-SAXONICUM, *aliáque*

ALPHABETA.

Operâ FRANCISCI JUNII F. F.

AMSTELÆDAMI,

Veneunt apud JANSSONIO-WAESBERGIOS. A° 1684.

301. e. 42

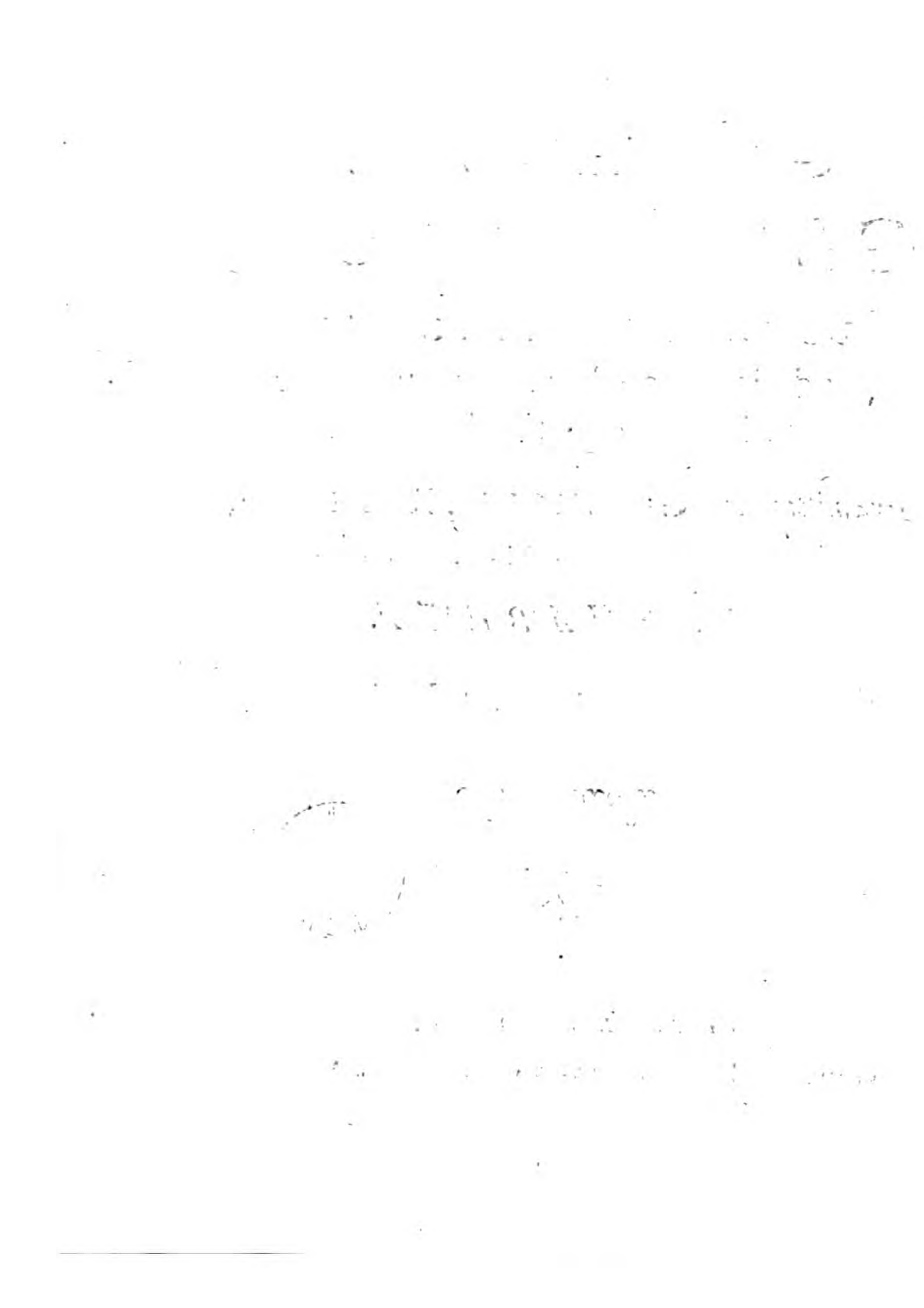

ILLUSTRISSIMO & EXCELLENTISSIMO *DOMINO*, D. MAGNO GABRIELI DE LA GARDIE,

Comiti de Leckou & Arensburg,

DOMINO IN HABSAL, MAGNUSHOFF, & HOYENDORP,

S. REGIÆ MAJESTATIS REGNIQUE SUECIÆ SENATORI & CANCELLARIO,

WESTER-GOTHIÆ ac DALIÆ JUDICI PROVINCIALI, nec non ACADEMIÆ UPSALIENSIS

CANCELLARIO.

MAGNE Comes, Comitum Princeps, quo Principe tuta eſt,
Tutoremque ſuum SVEDIA jure colit;
MAGNE, cui meritum poſuit Prudentia nomen,
Et præſaga Fides, fataque docta Themis.
Omen adimpleſti nuſquam niſi MAGNVS, in armis
Auxilio Regum, conſilioque domi;
Hic Ducis exemplar ſpectabile, Judicis illic;
Virtutiſque foro par in utroque decus;

Commiſſique ſimul vacat a moderamine Regni,
Non minor Aonidum gloria, duxque choro.
Inclyta Lugdunum quondam, nunc Vpſala teſtis,
Vpſala præſidio quam bene freta Tuo!
Si poſt tot gravium feſſus molimina rerum
Jam tamen indulges otia parca Tibi;
Si ſtudii Tibi dulcis amor, ſi gloria Gentis
Tantillum, ac Pietas, demeruere moræ;
Accipe, quæ vigilata diu Tibi JVNIVS orſa
Texuit, antiquæ Relligionis opus.
Accipe SVEDORVM matris primordia linguæ,
[a] VVLFILA qua GOTTHOS ſacra docebat avos.
JVNIVS huic pietate æquus, ~~præſtantior~~ arte,
GOTTHORVM ſobolem priſtina ſacra docet.
SVEDIA, felicem te prædico, Vindice tali,
Grata, renaſcentes ſi veneraris avos.
Pro ſtupor! & memini, quot lucubrata lucernis
Pagina, quàm longis ſolibus, iſta fuit!
Nil vigil intactum, nil pernox cura reliquit,
Dum vix conſpicuas elicit arte notas.

Hauc

[a] *Sozomenus Eccleſ. Hiſt. lib.* VI. *cap.* 36. *Sub Theodoſio Imp.* (*cui* Ουλφίλας) e *Jornandes Epiſcopus Ravennas* (*tempore Juſtiniani Imp.*) *de Getarum ſive Gotho rum Origine cap.* LI. *vocant hunc eorum* Pontificem *&* Primatem, qui eis dici tur & literas inſtituiſſe. *B. Iſidorus Archiepiſc. Hiſpal. Æra* CCCCXV. Tun GVLFILAS eorum Epiſcopus Gothicas literas condidit, & ſcripturas Novi a Veteris Teſtamenti in eandem linguam convertit. *Walafridus Strabo, qui ſu Ludovico Pio ſcripſit de reb. Eccleſ.* Vt hiſtoriæ teſtantur, ſtudioſi illius genti (*ſcil. Gotthorum*) divinos libros in ſuæ locutionis (*quam eandem cum Theotiſc facit*) proprietatem tranſtulerunt; quorum adhuc MONVMENTA apud non nullos habentur; *haud dubie de hoc* ARGENTEO COD. *loquens; ut ex reliquis patet*

Haud ſecus Hippolyto quam vitam [b] Epidauria fertur
Reſtituiſſe, diis invidioſa, manus;
Sic male disjunctos, ſic JVNIVS ordinat artus,
Inque ſuum redigit diſſona membra locum.
Depulſoque ſitu, plus [c] *Cimmeriiſque tenebris*,
Vindicat in claram dædala texta diem,
Nec tamen hic ſtat cura Viri, ne lubricus error
Deviet, irradians avia cæca, cavet.
Ignaris dux ipſe viam, perque obſita ſentis
Teſqua novum pandit, [d] Gnoſſidos inſtar, iter.
Cimbrorumque rogos [e], perque invia rudera luſtrat
Quicquid inacceſſa Scanzia rupe legit.
His Friſios, Celtaſque, Britannis Saxonas addit,
Quæque [f] ALRVNA illis vaticinatur anus.
Non ſe in tot vertat transformia corpora Proteus,
Quot populos linguas edocet ille ſuas.
O fortunatam te, SVEDIA, terque, quaterque,
Hunc modo Theſaurum ſi reverenter habes!
At tu ſucceſſu ſtudii gratare ſecundo,
Indefeſſe Senex! quam petis, acta prope eſt.
Blandius aſpirant Zephyri tua vota ferentes,
Forſitan & votis fertiliora tuis.

[b] *Æſculapius; Virgil. Æneid.* VII. *in fine & ibi Serv. Ovid.* VI. *Faſtor.* V. 743. [c] *Juxta adagium, quod vide apud Eraſm. Tit. cacutientia, qui id illuſtrat. ex Strabone & Lactantio: a Cimbris petitum, unde & hæc alluſio.* [d] *Ariadnes, Ovid. Epiſt.* X. *& Metam.* VIII. 180. [e] *Inſcriptiones Runicas editas Hafniæ a Cl. V. Olao Wormio.* [f] *Ea vox Tacito reſtituenda cap.* 8. *de mor. Germ. pro* Aurinia; *ac Jornandi cap.* XXIV. *pro* Aliorumnas, *quas* magas mulieres patrio ſermone cognominatas *refert: a* ᚴᚢᚾᚾᛅ, (*quod habet hoc Gloſſar. pag.* 284) *& A-S.* pune, *myſterium. Vide & Wormii Literatur. Run. cap.* III. *pag.* 16. *& ſeq.*

Jam tibi tranquillam ſe ſtravit Baltica Tethys:
Jam ſubit Holmiacum ſalva carina ſinum.
Protinus appulſam MAGNVS ſolabitur Hoſpes,
Officio, dubium, lætior, anne libro.
Forſan & oſtendet cupido nova munera Regi
Miranti varias inſolitaſque notas.
Forſan & exſertis gaudens Rex comiter ulnis
Indolis Auguſtæ pignora certa dabit.
Aurea cui voveo maturent ſtamina Parcæ,
Quo ſe Rege, brevi, munera digna probet.
Interea Hoſpitium, nec lautia differet iſta,
Qua magis hoſpitibus nulla benigna, manus.
Teque Palatinis pluteis dignabitur Ille,
Quo propior Regi, Principe, nemo ſuo eſt.
Vtque Illum Muſæ ſemper fovêre, coluntque,
Præſidio doctos non minus Ille fovet.
Neve tot impenſas nocteſque dieſque labori,
Neve tot expenſas præla querantur opes.
Neu detrimentum res ſentiat, Ille cavebit:
Tu modo da nitidis, da nova penſa typis.
Seu libet *Otfrido* [g] fœdos abſtergere nævos,
Sive polire notas, quas *Tatianus* [h] habet.
Edere ni potior *Gloſſaria* [i] *Francica* cura eſt,
Anglica [i] ſive prius, *Saxonicumve* [i] placet.

Hoc

[g] *Is Harmoniam Euangel. ad Lud. Pium Imp. ſcripſit rythmis Francicis, circa ann.* DCCCL. [h] *Hic alteram Græce, quæ circa idem tempus in ſermonem item Francicum ſive Theotiſcum verſa, ampliſſimiſque Notis ab Autore noſtro illuſtrata lucem, quam nondum vidit, expectat: uti & tria iſta* [i i i] *Gloſſaria ab eodem* MSS. *depromta, notiſque aucta; quorum tertium, Lexici ad inſtar concinnatum, a Rev. Doctiſſ. Politiſſimoque V.* Th. Mareſchallo *atque Authori mihique amiciſſimo, efflagitatur.*

Hoc ſibi depoſcat penſum MARESCHALLVS[k] & optet,
Quem dubito doctus ſit magis, anne pius.
Hic quam Saxonicis operam navavit amicam,
In reliquis tecum participare velit.
Quæ mea jam geſtit palam memorare Thalia,
Illa ſed ad præſens jam revocatur opus.
Hoc opus, hic quo ſe bellatrix SVEDIA jactet,
Quo venerabilior nullus in orbe, Liber.
Hæc de tot, GVSTAVE, ſacris Auguſta trophæis
Portio, nec titulis inficianda tuis,
Auſpicio haud potuit famæ meliore ſacrari,
Non Domino reddi dexteriore manu.
Salve ô eloquii memorabile pignus aviti,
Quodque Lycaonio Regna ſub axe colant!
Quo toties tremuit [l] Romana tonante Poteſtas.
Hæc domitrix rerum linguaque, genſque fuit.
SCANZIA[m] de valido ducens munimine nomen
Inſula Codano gurgite ſepta jacet.
Illa genus, genus acre virûm vacuæ intulit Arcto.
Hinc GOTHVS[n] exorti, nos quoque BELGA ſumus.
Belgius hinc, Brennuſque, [o] Sacri velut agmine Veris,
Europæ [p] atque Aſiæ maxima regna domant,

At

[k] *Cujus hic & notas habes in textum Anglo-Saxonicum.* [l] *Juxta Catonis illud,* verba plus quam gladium; & voces quam manum hoſtes territare & in fugam vertere. *Hinc Ovid.* v. *Triſt. El.* XII, 55. Omnia ſunt Getici plena timore ſoni: *& Alibi,* Nomina ſunt ipſo pæne tremenda ſono. *Vide inf.* [m] *a* Scans/ *Belg.* Schans/ *Grot. in Prolegom. ad Procop.* [n] *Jornand. de Get. c.* IV. *init.* [o] *Juſtinus idem referens eadem utitur phraſi l.* XXIV. *c.* V. *ubi vide Berneggeri notas.* [p] *Livius l.* 38. *c.* 16. *& ſequ. De quibus Val. Flaccus l.* VI. *init.* Verum ego nec numero memorem, nec nominc cunctos, Mille vel ora movens: neq; enim plaga gentibus

At GOTHVS in partes late diffuſus Eoas
Innumeris illic gentibus autor erat.
Hi Scythicas primi Filimero [q] Rege pruinas,
Litoraque Euxini [r] perdomuere maris:
Sauromatiſque procul tota ditione fugatis
Cum regno linguas impoſuere ſuas.
Hic ubi nunc etiam, poſt tot fera ſæcula, [s] reſtat
Gotthica [t] Barbaricis mixta loquela ſonis.
Hic quoque *de Ponto* tua *Triſtia*, *Naſo*, canebas,
Naſo Tomitani fama ſiniſtra ſoli.
Qui Getico quod enim Vates ſermone libellum
Scripſeris, hoc Vatem ſit puduiſſe pudor [v].
Quod modo ſi dederis utinam ſupereſſe volumen,
Non tua tanti, *Ovidi*, Triſtia pœne forent.
Adde quod immeritis crimen feritatis [u] inûſti,
Sævitiæque [u] gravem, Barbariæque [u] notam.

Nil

ulla Ditior. *Vnde apud Ovid.* III. *Triſt. El.* IV, 48. *male ſcriptum puto* nomina pauca, *pro* rauca. *Vide Jornand. cap.* IV. *init.* [q] *Jornand. cap.* IV. *&* V. *in med. ubi* Filimer. (*i.e. valde Auguſtus a Belg.* **veel** *&* **meer**) in terra Ovim (**ovim** *Iſland. hoſtis*) multas gentes ſubjugaſſe fertur. *Ovid. Triſt. l.* IV. *El.* VIII, 42. [r] *Lib.* IV. *Triſt. El.* VIII, 42. Qua maris Euxini terra ſiniſtra jacet. [s] *Walafridus Strabo loco ſupra citato*: Et fidelium patrum ex relatione didicimus apud quaſdam Scytharum gentes, maxime Tomitanos, eadem locutione (*Gothica ſive Teutonica*) Divina hactenus celebrari Officia. [t] *Vbi Naſonis tempore* Graja fuit Getico miſta loquela ſono. v. *Triſt. El.* II. [v] *Lib.* IV. *de Ponto El.* XV, 40. Ah pudet & Getico ſcripſi ſermone libellum. [u] *Ipſe lib.* V. *Triſt. El.* VII, *v.* 46. vix ſunt homines hoc nomine digni, Quamque lupi, ſævæ plus feritatis habent. Non metuunt leges, *&c. Ibid. El.* XII. *v.* 55. Omnia Barbariæ loca ſunt vociſq, ferinæ. *Et El.* X. *v.* 28. Barbara turba, *qui mox v.* 36. ſtolidi Getæ, *de Ponto* I. *El.* VIII, 2. ſævi; *ut & lib.* IV. *El.* VIII, 50. *El.* VI, 12. diri *lib.* III. *El.* II. & XV, 40. *& El. ult.* 30. feri; *Alibi* infeſti, *&* inhumani *ſæpius dicuntur. Sed rectius* Marticolæ IV. *El.* XIV, 14. indomiti I, 8, 12. *vide infra.*

Nil de promerita cupiam decerpere lauru,
Dummodo pace tua vera referre licet.
At meliora Getis vitæ moderamina Zeuta,[w]
Et pie Zamolxes,[w] & Dicenæe [w] dabas.
Teſtatur nitida numeroſus Horatius [x] ode
Caſtius hac quondam gente fuiſſe nihil.
Teſtificantur idem tot ſancta volumina legum,
Juſtitiæque tenax nunc &, ut ante, vigor.
Et Scytha Gnuriades [y] Anacharſis, Regia proles,
Ille tuus morum, Græcia, doctor, erat.
Quamlibet & mendax, nunquam tamen auſa negare es
Multum a finitimis te didiciſſe Getis; [z]
Longius egreſſi cum Thracia rura tenerent. [1]
Thrax etiam vates Orpheus ille fuit; [2]
Orpheus ille, Deum docuit qui mente colendum, [2]
Flexanima ſedans [2] Martia corda chely.
Thrax Sophos * Æſopus, Phrygia [3] licet ortus, habendus,
Æmulus Æſopo Thrax quoque [4] Phædrus, erant.

[w] *Jornand. de Get. Cap.* v. *in medio.* [w] *Idem Cap.* xi. *toto.* [x] *Is lib.* III. *Carm.* xxiv. Campeſtres melius Scythæ Vivunt, & rigidi Getæ. [y] *Diogenes Laertius in Vita ejus.* [z] *Tatianus in Orat. ad Græcos, qua probat,* quod omnia eorum ſtudia, quibus gloriantur, a Barbaris inventa ſint. [1] *Procopius lib.* III. *Gotth. verſionis Grotianæ pag.* 386. *& lib.* iv. *pag.* 420. [2] *Virgilio Æn.* vi. 645. Threicius Sacerdos; quia & Theologus fuit; etiam homines de feris & duris compoſuit, *ut notat ibi Servius. Epigr. Vet. in Catal. Virgil.* Sed placidis hominum dictis fera corda mitigavit, Doctaq; vitam voce temperavit, Moreſq; agreſtes expolivit Orpheus. * *Sic Phædro* κατ' ἐξοχὴν *dictus Fab.* 53. *&* 73. [3] *Teſte enim Strabone lib.* x. Φρύγες Θρᾳκῶν ἄποικοι, Phryges Thracum coloni *erant.* [4] *Terſiſſimus Fabularum Æſopiarum imitator, nuper Vpſaliæ recuſus cum politiſſ. notis Cl. Jo. Schefferi, id de ſe eximie teſtatur in Prol. Lib.* III. Ego literatæ qui ſum propior Græciæ, Cur ſomno inerti deſeram patriæ decus? Threiſſa quum gens numeret auctores ſuos, *&c. quæ mellita prorſus.*

* *

Hac

Hac ſatus evehitur Maximinus origine Cæſar,
Sueſceret ut Gothico Roma domanda jugo.
In Latium cives cum deduxere Pelaſgi,[5]
Auſoniam linguis erudîêre novis.
Sed prius illi iidem [6] primævæ elementa loquelæ,
Dores &, a rigidis addidicere Scythis.
Quid? quod & haud alia diſtinguant voce parentes,[7]
Quotquot & humano corpore membra vides.[8]
Si qua tamen tacito mutarint ſæcula lapſu,
Mutatis eadem vis & origo manet.
Ad ſeriem gentemque redi, mea Muſa, relictam,
Non ſatis ampla cui Biſtonis [9] ora fuit.
Hic neque prona diu ſtiterat Victoria curſum;
Additur imperio trux quoque Daca novo.[10]
Te neque,[11] Dorpaneu, medius compeſcuit Iſter,
Quin ſuperata manus Mæſia ripa daret.
Nec vos clade ſuper, Poppæe, aut, Fuſce, fuiſtis,
A Victore, ducum cæſus uterque, Gotho.[12]
Hic ubi Semideûm proles caput extulit Anſes,[13]

5 *Dionyſius Halicarnaſſenſis ſub fin. lib.* I. *& init.* II. *Antiq. Rom.* 6 *Teſte Herodoto lib.* I. *cap.* 57. ἦσαν οἱ Πελασγοὶ βάρβαρον γλῶσσαν ἱέντες. *&c. Vide Cl. Salmaſii de Ling. Græcæ orig. cap.* I. 7 *E. Gr.* πατὴρ, fatter; ἄτται, ΛTTΛ; *Friſ.* haita; Μητὴρ, *Dor.* Ματὴρ moeder; θυγάτηρ, ΔΛΠhTΛK; *Belg.* doghter/ *&c.* 8 κεφαλὴ, kopff/ *Alam.* ΛKMS, *ab* ἀγμὸς, *Belg.* arm/ KINN, *B.* kinne *a* κινέω. ΓIΓΓK, *B. & Angl.* finger/ *a* σφίγγειν. φελλὸς, ΓIΛΛ, *B.* vel. γόνυ, KNIV, *B.* knie. πῦς ΓXTΠS, *Alam.* fuoz/ *nunc* foes. *B.* voet/ *&c. in hoc Gloſſario paſſim obvia.* 9 *Thracia; quæ ita & Ovidio.* 10 *Jornand. Cap.* XII. *init. ubi* Corillum Regem XL. annos in Dacia Gothis imperaſſe *tradit.* 11 *Jornand. Cap.* XIII. 12 *Id factum ſub Domitiano Imp. Jornande teſte ibid.* 13 *Jornand. ibid. & Cap. ſeq.* Jam proceres ſuos, non puros homines, ſed ſemideos, id eſt Anſes/ vocavere. *Belg.* Hanſen/ groote hanſen. *Vide Kil. Forte & hinc*

majo-

In titulis quorum nobilis umbra manet. [14]
Quid Decios [15] cæſos, recidivaque Pergama [16] rurſus,
Latoæque [17] iterum templa cremata loquar?
Ipſe Valens [18] flammis ultricibus impius arſit,
Victorum [19] pœnis arma probante Deo.
Miſſus in Heſperias Alaricus [20] proruit Alpes,
Et Dominus Latio jura ducemque [21] dedit.
Ducta domum ſoror [22] eſt Athaulfo Cæſaris ultro:
Hac pax emta illi conditione placet.
Te Zeno [23] ſobolem ſibi, Theoderice, cooptat,
Ne *populi Princeps* [24] nomen inane feras.
Hirſutos [25] hinc Roma Patres ſimul utraque vidit,

majores per Germaniam Civitates Hanſe-Steden *dicuntur, q. d.* Ἡρωοπόλεις, *ut Germ.* furſten-bergh/ *i. e. Principum habitatio, vel urbs; apud Romanos* Baſilea; *i. e. Belg.* koninghs-bergh/ Cæſareæ, Auguſtæq; *&* Σεβαστὰι *plurimæ. Vide tamen hic in* hANSA; *& Loccenii Antiq. Sued. lib.* II. *cap.* IV. [14] Anſegiſel/ *corrupte Anſigiſus, obſes Principis;* Anſfrid/ *ejus pax;* Anſhelm/ *ejus galea i. tutela.* Anſwaer/ *ejus cuſtos; unde* Anſuarii. [15] *Jornand. Cap.* XVIII. [16] [17] *Idem Cap.* XX. [18] *S. Aur. Victor in Epit. & inde Caſſiodorus in Chron.* lacrimabile bellum *vocant, ut & Oroſius lib.* VII. *Cap.* XXXIII. *Jornand. Cap.* XXVI. *in cujus lemmate hæc additur cauſa:* [19] Valens Imp. qui eos (*Gothos*) Arriana perfidia infici curarat, divina vindicta ab ipſis comburitur. [20] *Procop. lib.* I. *Vandal. Verſ. Grot. pag.* 8. *Jorn. Cap.* XXIX. *Oroſ.* III. 39. [21] Attalum e Senatoribus Romanis Imperatorem dixit. *Idem ibid. Procop.* [22] Placidia, Honorii Imp. Germana. *Sic enim leg. in lemmate Cap.* XXXI. *Jornandis.* [23] Theodoricus Oſtrogotharum Rex a Zenone Imp. Romani evocatur, ab eo adoptatur, Conſulatu & Equeſtri ſtatua donatur. Inſignia Regis Romanorum aſſumit. (*Scil. Italiâ jam devictâ*) *Sic habet lemma Cap.* LVII. *Ejuſdem:* [24] Deode *A-S. &* Diet *Belg.* ΨIПdA, *populus; &* KIK, *A-S.* pic, *potens, princeps,* ἄρχων. *Hinc* Theoderic, *Belg.* Dietrich. *Vide Gloſſar. ſuis locis; & mea, ſi lubet, annotata ad Orationem Domini* XX. *linguis editam.* [25] *Ovid.* V. *Triſt. El.* VII. Non coma, non ulla barba reſecta manu, *de iiſdem, quos* Hirſutos Getas *vocat* I. *ex Ponto El.* VI. *Jornand. Cap.* XI. *Capillatos,* quod nomen Gothi pro magno ſuſcipientes, adhuc hodie ſuis cantionibus reminiſcuntur. *Sacerdotes a.* Pileatos *dixerat idem, Aimoinus de Geſt. Franc. lib.* I. *Cap.* IV. Cui (*Faramundo puta, quem* Crinitorum

Atque frequens faſtis lectus in Urbe Gothus. [26]
Tum quoque pars Aſiam, Libyen [27] pars ſubdidit armis,
Ne qua eſſet Gothicus circulus orbe minor.
Non Aſiæ Macetas [28] defendit adorea victæ,
Nec te Apennini mœnia, Roma, jugi.
Quod ſi Marticolæ tot bella, tot agmina gentis
Enumerem, numero ſidera victa cadant.
Nec mihi ſi tot ſint, Argo quot lumina, linguæ,
Mæoniique Senis nobile detur ebur,
Multiplices memorem natos hoc ſemine fœtus,
Semper humo prolem parturiente novam.
Haud ſecus ac pingui Ceres ubere conſita glebæ
Germine centuplici luxuriare ſolet;
Aut veluti populoſa novos examina Reges,
Deficiente cavo, vere ſequuntur apes.
Oſtrogothi hinc, Hunnique truces, & Alana juventus,
Burgundæque acies, Vandalicuſque furor.
Oppida, Burgundus, [29] quod prima habitârit & arces,
Perque vagando plagas, Vandale, [30] nomen habes.
Tot procul undantes excepit Celta colonos,

primum facit Chron. MS. *Iſ. Voſſii* τῷ πάνυ) filius ſucceſſit Clodio crinitus: illo in tem
pore Francorum Reges criniti habebantur. *Late idem refert Agathias lib.* I. *in Ex*
cerptis Grot. p. 532. [26] *Vide Chron. Caſſiodori ſub Theodoſiis & ſeqq. Impp. & i*
Variis ejus. [27] *Vandali ſcilicet, ejuſdem, cum Gothis, originis. Procop. Vandal. lib.*
pag. 12, 13. *Edit. Grot.* [28] *Sub Gallieno Imp.* Græcia, Macedonia, Pontus, Aſi
vaſtata eſt per Gothos, *Eutrop. lib.* IX. *init.* [29] *Iſidor. lib.* IX. *Origin. Capp.* II. &
IV. Ita nomen ex locis ſumſerunt, quia crebra per limites habitacula conſtituta
Burgos vulgo vocant. *Inde Burgundiones, q. d.* Burghwoners / *inquit Grot. i*
Prolegom. ad Procop. pag. 25. [30] *a* Wandelen *Belg. i. e. ambulare, ſedes mutare*
Nam ex Scythia orti Hiſpanias Africamque uſque pervagati ſunt. Procop. ibid.

Et Pireneis arva propinqua jugis.
Hac ſerie ductos veneratur Iberia Reges, [31]
Crinitoſque [32] colunt Francica ſceptra Duces.
Nomina quod dubitare vetant Regumque [33] virûmque,
Quæque vagis fluviis indita, quæque locis.
Agnoſces Gothicæ totidem veſtigia linguæ,
Qua non ampla magis, fertiliorque fuit.
Quid quod & undiſono procul innatet inſula [34] ponto,
Cui glacies nomen, canaque bruma dedit,
Credita quæ pridem terrarum eſt ultima Thule,
Illa ubi tot ſæclis inviolata manet.
Armaque qua GOTTHVS toto circumtulit orbe,
Victoris meminit quælibet ora ſui.
Hinc Runis, Druadumq; [35] choris, hinc carmina [36] Bardis,
Queis modulabantur Martia geſta ducum. [37]
Laudibus his ætas rudis atque annalibus [37] uſa eſt;
His acuebatur vis generoſa modis. [37]

31 Corona Gothica por Don Diego Saavedra. *Grotius in Prolegom. & Onomaſtico ad Procop.* 32 *Vide ſupra ad num.* 25 33 Pharamond, *i. e.* Waermond / *unde* Warmond / *ut vulgo putatur. Sed, cum in Chron.* MS. *Voſſ. inveniam ſcriptum ſemper* Faramund, *potius derivem a* FARAN, *proficiſci, &* Mund / *tutor, patronus, q. d. Dux & aſſertor itineris, quod Franci tum aggreſſi erant.* Chlodio, *i. e. popularis, a* Leode, *Flandr.* Liederijck / *Holl.* Dietrijck. *Inde &* Chlodouechus, *ut in eod* MS. *ſcribitur; q. d. cuſtos populi; niſi cum Heroe noſtro malimus* Lvdwigh / *pro* Clarus bello: *& ita reliqua fere Francica & Hiſpanica primorum Regum nomina merè Gothica.* 34 yſland. 35 Druadum diſciplina in Britannia reperta, atque inde in Galliam tranſlata exiſtimatur, *teſte Cæſare lib.* VI. Dry *ſane* magum *interpretatur Gloſſar. A-S.* dry-cræft, magia. *Et ſic Plinius lib.* XVI. *Cap.* XLIV. Druidas Magos Gallis adpellari *tradens.* 36 *Heſychius,* Βαρδοὶ, ἀοιδοὶ παρὰ Γαλάταις, *ut recte leg. Noſter hic in* BRAID. *Hinc puto* Barditum *dictum.* 37 *Tacitus de mor. Germanorum Cap.* II. Celebrant carminibus antiquis (quod unum apud illos memoriæ & annalium genus eſt) Tuiſtonem deum, *&c. Tum Cap.* III. Sunt illis hæc carmina,

quo-

Talibus attonitus, Peligne, haud falſa canebas,
Nomina vel ſolis eſſe tremenda ſonis.
Hoc tibi jure damus, tenerorum luſor Amorum,[38]
Debueras alias exul adiſſe plagas;[39]
Neſcit amare Getes, niſi bella, arcuſque, faceſque:
Hinc tibi trux viſus, terribiliſque fuit.[40]
Nunc tua Roma mihi trabeati regna Quirini
Jactet, & ante ſuas ruſtica bella caſas.
Dardanios & avos, & Troas, & Ilion ingens,
Atque Anchiſiaden, Arma, virumque canat.[41]
Fabula, præ geſtis, mera ſunt nugæque, GOTHORVM,
Tota niſi, ut forſan, fabula Troja fuit.
Palladium ſervet CapitolI immobile ſaxum,[42]
Quæque Penatigero ſigna relicta duci.[43]
Auſpicioque Numæ delapſa ancilia cœlo,[44]
Iliacoſque focos, Egeriæque ſacrum.[45]
Quæque Sibyllarum luſtranda volumina nulli,[46]
Quam cum portentis anxia Roma foret.
Majus in hoc uno lætare Volumine pignus,
SVEDIA, de ſpoliis tot ſupereſſe tibi.

quorum relatu, quem Barditum vocant, accendunt animos. *Idem Gothis tribuit Jor*
nandes Cap. XI. *Idem Carolo M. Eginhartus in vita ejus.* 38 *Sic ſe in Epitaphio ſu*
vocat Triſt. lib. III. *Eleg.* III. *ad fin.* 39 Hoſtibus in mediis interq; pericula verſor
ex Ponto lib. I. *El.* II. *v.* 15. Vivimus aſſiduis, expertes pacis, in armis, Dura phare
trato bella movente Geta. *Sic lego lib. eod. Eleg.* IX. *init.* 40 Truxque Getes ar
mis; &, Nulla Getis toto gens eſt truculentior orbe; *in Epiſtolis ex Ponto lib.* I. *El*
VIII, 12. & IX, 15. *alterum lib.* II. *El.* VII. 2. & 30. 41 *Initium Æneido*
Jureconſultis tritiſſimum, juxta L. LXV. *de Verb. Oblig.* 42 *Hemiſtichium Maro*
nis IX. *Æneid. ubi de Euryalo.* 43 *Lib.* III. *Faſtor. & Metam.* XIV. *Scil. Æneas*
44 *Ovid. ibid. v.* 377. & *ſeq.* 45 *Livius lib.* I. *Cap.* XIV. 46 *Dionyſ. Halicarn*
lib. IV. *Livius lib.* III. & IV. & *paſſim. Onuphrius de Sibyllis.*

Judi

Judice me, certans hoc pignore, SVEDIA, vinces
Quidquid Eleuſis habet, caſtaque Veſta ſacri.
Hæc dubiis meliora oracula conſule ſomnis,
Delphica quoſque tripus, Virgoque ſtertit anus.[47]
SVEDIA, ſi tantis gaudes Heroibus orta,
Læta nec heroos noſcere ſperne ſonos.
Nec Tibi, SVEDORVM Decus, haud placitura putamus,
Cum ſacra SCANZIGENIS tradita prima leges.
Nec fore, MAGNE, reor nomen tibi vile GOTHORVM,
Qui DALIAM Judex WISIGOTHOSQVE regis:
Neu quod tot bello partis, tot pace trophæis,
Hæc quoque nectamus laurea ſerta, tuis.
Fallor? an & pridem tumulos luſtrare loquaces[48]
Te juvet, & nixo ſcandere ſaxa gradu;
Inclytaque acta ducum teſtantes viſere colles,
Ardua virtutis ſemper amantis opus?
JVNIVS his chartis ſenſus Tibi pandet opertos,
Arcanas ſatagens enucleare notas.
Hæc obiter. Potior fuit illi cura, GOTHORVM,
Ductaque per ſocias, lingua vetuſta, decem.[49]
Vtque ſuo juvet ore patres audire loquentes,
Hic Tibi, quod potuit tradere nemo, poteſt.
Tentavere quidem magno conamine multi,
Nec tamen indocti, nec ſine laude, viri.[50]

47 Sibylla Cumæa *Æneid.* VI. *init.* Virgo Cumæa, *annoſa facta Metamor.* XIV. *Fab.* IV. 48 *Inſcriptiones Runicas a Cl. Wormio editas.* 49 *Invenies in hoc Gloſſario, præter Gothicam, Cimbricam, Cambro-Britannicam, Anglo-Saxonicam, Theotiſcas varias, veterem Friſicam, Iſlandicam, Danicam, Germanicam, Belgicam, Anglicam, inter ſe collatas affineſq; linguas, ut cum Græca Hebraicam omittam.* 50 *Gelenius, Rhenanus, Freherus, Adr. Junius, &c. & ὁ θεῖος Grotius.*

Verum

Verum illos ratio, ſucceſſus & ipſe, fefellit:
Soli JVNIADÆ palma relicta fuit.
Quod Pharos Ægypto, Tyriis Cynoſura carinis,
Parrhaſiæque faces, navita Suede, tuis,
(Audiat ipſe licet, dedit hæc qui ſidera mundo)
Hoc, hoc, MAGNE, Gothis JVNIVS unus, erat.
JVNIVS è Francis, ut Tu quoque, finibus ortus,
Qui nec ab ingenuis degeneravit avis.
Si VOSSI memor eſt, & honorat SVEDIA nomen,
(Lucidius docto non micat orbe jubar.)
Tantus hic & tanti nec Avunculus eſſe Nepotis
Ignotus veſtris, neve latere, poteſt.
Ille Palatinis pluteis quæ promſerat ante,
Hic Tibi nunc cultu ſplendidiore refert.
Quique ſuo merito CODEX ARGENTEVS audit,
AVREVS ad dominas nunc redit ille manus.
Magna decent magnos ſi munera, nil Tibi majus,
MAGNE, nihil vel Te dignius orbis habet.

Ita cenſet, vovetque cùm Autoris tum ſuo nomine

EXCELLENTIÆ TVÆ

devotiſſimus

JANVS VLITIVS J. C
Civitatis Ditioniſque Bredanæ Syndicu
& Archigrammateus.

LECTORI BENEVOLO

FRANCISCUS JUNIUS F. F.

S. P.

Uum jam olim, Obſervationes meas in Willeramum editurus, publicè profiteri non dubitaverim prorſus mihi valdè placere Scriptores uſitatâ Patribus noſtris linguâ nobiſcum agentes; ac tum quoque monuerim, per fore Philoteutonibus accommodatam eorum operam, qui ſuperioris inferioríſq; Germaniæ linguam Teutonicam, ſicuti & Anglicam in pleriſque Teutonizantem, cum antiquiſſimis Avorum monumentis fideli ſtudio contendent: non potui non cogitata reſumere & deſtinata magno niſu proſequi, ſimul ad manus meas perlatus eſt Argenteus codex, celeberrimum Sueo-Gothorum monumentum; ac magis etiamnum, ex quo MAGNUS florentiſſimi regni Cancellarius (divinâ dubio procul Providentiâ hanc ſummo Heroï mentem voluntatémq; inſpirante) præclari Codicis editionem cœpit urgere, atque ultrò viam ad exequenda deſtinata pandere. De auguſtâ interim ſpecie ac majeſtate libri plurimis retrò ſæculis noti ac vetuſtate miſerè vexati, de meâ itidem operâ in conſectandis comprehendendíſq; tenuibus fugientium literarum apicibus concinnandóq; gloſſario Gothico, licet multa nimiáq; ferè dixerit optimus ac mihi amiciſſimus Dᵒᵐ Janus Vlitius, omnino tamen iis addendum videtur illud Joſephi Scaligeri epigrammatium, quo graphicè depingit pleniſſimam ſtomachi operam Lexica gloſſariáq; conficientium & eandem incudem diem noctémq; tundentium:

Si quem dura manet ſententia Judicis, olim
Damnatum ærumnis ſuppliciiſq; caput:
Hunc neque fabrili laſſent ergaſtula maſſâ,
Nec rigidas vexent foſſa metalla manus.
LEXICA *contexat. Nam cætera quid moror? omnes*
Pœnarum facies hic labor unus habet.

Humanæ certè cogitationes nequeunt ſatis abundéq; concipere, quantam curam diligentiámq; poſtulet hoc negotium; ac nemo rectiùs narraverit quot quantæq; moroſiſſimarum anxietatum difficultates circumſtent Onomaſticum aliquod molientem, quàm qui animum ſuum ad hoc ſcribendi genus appulit, quíq; operi

* * *

om-

omnibus fructuoſo ipſe manum quandoque admovit. Fatebitur is imprimis arduum eſſe linguas cum ſitu & ſquallore luctantes ex obſcuris, attritis, ac ſemilaceris etiam membranis reſtituere; immenſam priſcarum vocum congeriem in operis totius apparatum conquirere, excerpere, in unum comportare, digerere, primam earum ſignificationem viriſimili conjecturâ indagare, genuinam orthographiam eruere, probabilem denique originationem ex hac priſcæ acceptionis ſcriptioníſq; ratione expiſcari. Expertus quoque teſtabitur quàm ægrè noſmet ipſos ex hujus operæ difficultatibus evolvamus, cum poſt primum delectum opus retractaturi mendoſa confuſáq; reteximus, ſupervacua reſcindimus; plurimis paſſim occurrentibus, quæ non tam circumcidenda ſunt atque amputanda, quàm extrahenda & penitus tollenda. Verè denique memorabit quantum ubique ſcribendi reſcribendíq; faſtidium exſorbere cogamur, quotieſcunque ſingulas cœptæ operæ partes exornare, dedolare, limare, perpolire, aggredimur. Sed redeo ad ea quæ conjunctiora ſunt operi quod nunc tibi, mi Lector, exhibeo; ne videar qualemcunque induſtriam, importunus venditator, exaggeratâ verborum volubilitate auribus tuis inculcare, ſi exhauſtos labores pluribus exequar. ARGENTEUM CODICEM, inclytum veteris linguæ Gothicæ monumentum, propè jam decurſo ærumnoſæ hujus vitæ ſpatio illuſtraturus, nihil æquè judicavi ex uſu totius rei, quàm ut Gothicum aliquod gloſſarium, ordine alphabetico digeſtum, deproperarem. Vita nimirum jam præcipitans, me quoque hæc præcipitem penè coëgit evolvere. Auſúſq; ſum velociter formatas elaboratáſq; gloſſas, omiſſâ ulteriore conſultatione, actutum emittere: ſperans me gratiam veniámq; erratorum facilè impetraturum ab æquo judice, & qui non miratur hominem natum in errore verſari. Gloſſarii nomen indidi hiſce noſtris commentationibus, propterea quòd non ubique Rectos caſus Nominum (ut in Exegeticis fieri aſſolet) nec Verborum modum Infinitum ſemper adſcripſerim, ſed plurimas voces in ordinem Alphabeticum retulerim, prout offeruntur in ipſo contextu Gothico: quod tamen maximè locum habuit in Verbis & Nominibus ſemel tantùm aut rariſſimè occurrentibus; neque enim ſemper expeditum erat ex reſiduis Argentei codicis fragmentis certam ubique Gothicarum declinationum conjugationúmq; analogiam, & cui tutò inſiſteremus, efformare. Pleriſque interim locis, ex Argenteo codice adductis, adjecimus interpretationem Vulgatæ verſionis Latinæ.

In allegandis quoque Argentei codicis locis oppidò quàm ſumus copioſi, ut ex multâ citationum varietate Lector pleniùs deprehendat antiquam principis linguæ orthographiam in Verborum Nominúmq; inflexionibus, atque eâdem quoque operâ qualemcunque ſyntaxeos Gothicæ rationem obſervet. In enarrandis adhæc explicandíſq; vocabulis Gothicis, ad quaſdam cognatarum linguarum amœnitates quandoque deflecto, veluti hac ratione occurſurus tædio quod obſaturare ſolet Lectorem nimiâ Grammaticarum obſervationum copiâ fatigatum.

Im-

Immo & in etymologiarum indagatione perſæpè amplector originationem, minùs quidem probatam, ſed morale quid ad communis vitæ uſum comprehendentem: *Omnibus rebus, omnibúſq; ſermonibus*, inquit Seneca nat. quæſt. II, 59. *aliquid ſalutare miſcendum eſt*. Atque adeò quoque ex hujus præcepti ſententiâ apprimè hoc in loco ſalutare videtur, graviſſima Principis oratoris verba opponere iis, qui ludibrio habent etymologias qualemcunque rudi Patrum noſtrorum ſæculo Sapientiam tribuentes: *O vitæ Philoſophia dux, ô Virtutis indagatrix expultríxq; Vitiorum, quid non modò nos, ſed omnis vita hominum ſinè te eſſe potuiſſet? Tu urbes peperiſti. Tu diſſipatos homines in ſocietatem vitæ convocâſti. Tu eos inter ſe, primò domiciliis, deinde conjugiis, tum* LITERARUM ET VOCUM COMMUNIONE *junxiſti. Tu inventrix Legum. Tu magiſtra Morum & Diſciplinæ fuiſti. Ad Te confugimus; à Te opem petimus; Tibi nos, ut antea magnâ ex parte, ſic nunc penitùs totóſq; tradimus. Eſt autem unus dies benè & ex præceptis tuis actus, peccanti immortalitati anteponendus. Cujus igitur potiùs opibus utamur, quàm tuis? quæ & Vitæ tranquillitatem largita nobis es, & terrorem Mortis ſuſtuliſti. At Philoſophia quidem, tantùm abeſt ut perinde, ac de Hominum vitâ merita eſt, laudetur; ut à multis etiam vituperetur. Vituperare quiſquam vitæ Parentem & hoc paricidio ſe inquinare audet? & tam impiè ingratus eſſe, ut eam accuſet, quam vereri deberet, etiamſi minùs percipere potuiſſet? Sed, ut opinor, hic error, & hæc indoctorum animis offuſa caligo eſt, quòd tam longè retrò reſpicere non poſſunt; nec eos,* A QUIBUS VITA HOMINUM INSTRUCTA PRIMO SIT, *fuiſſe Philoſophos arbitrantur*. Hæc Cicero circa initium libri Quinti Tuſculanarum quæſtionum. Licet verò plurimas originationes videar ad fontes Græcos retuliſſe, non tamen hoc ita velim accipi, quaſi potiſſimam linguæ ſuæ partem Patres noſtri hauſerint à Græcis; cùm veritati magis videatur conſentaneum veterem Græcam Scythicamq;, nec non ipſam quoque Gothicam ex vetere Scythicâ provenientem, à communi aliquâ origine promanâſſe, multíq; adeò viri longè doctiſſimi illam potiùs ex hac, quàm hanc ex illâ deſumptam cenſeant. Cæterùm his omiſſis, quæ benè longam, ſatis litigioſam, atque à propoſito noſtro alieniſſimam habent diſputationem, reliquum eſt ut in gratiam ſtudioſi Lectoris recenſeam varia, quæ in hoc opere citantur, monumenta Angloſaxonica, Francica, Cimbrica, &c.

ANGLOSAXONICA.

Ælfricus de Veteri ac Novo teſtamento, editus Londinii, Anno 1623, curâ & ſtudio Guiljelmi Liſlæi, qui & Anglicè tranſtulit. Ælfrici quoque Canones, Grammatica, Gloſſarium perſæpè in hiſce noſtris Commentationibus advocantur ad partes; nos de ſingulis agemus ſuo loco in *Canones*, in *gl* ſive *Gloſſarium*, & in *gr*, quo compendioſè *Grammaticam* denotamus.

Æquinoctium vernale, ſive de Primo die ſæculi. Deſcripſi ex MS Cottoniano; ipſum verò opuſculum dividitur in Capita.

Albini vel Alcuini reſponſa ad interrogationes Sigewulphi preſbyteri. Deſcripſi ex antiquo Hattonianæ bibliothecæ codice MS. Latinum horum Reſponſorum exemplar habes Micropreſbytici paginâ 447.

Alvredus, Angloſaxonum rex inclytus, qui non minorem apud poſteros ex reverentiâ Studiis exhibitâ quàm ex Regni adminiſtratione conſecutus eſt famam, tranſtulit Bedæ hiſtoriam gentis Anglorum, Paſtoralia magni Gregorii, Boëthium de Conſolatione, Oroſium, Soliloquia Auguſtini. Nos horum ſingula ſuo loco recenſebimus.

Apulejus de Herbis, Angloſaxonicè. Videor mihi alicubi hoc Medicinale opuſculum ſub hoc nomine allegâſſe; alibi ſemper dicitur Herbarius. quod vide.

Archajonomia, i. e. Antiquiſſimæ leges regum Angloſaxonicorum, prout olim ab iis latæ vulgatæq; ſunt ſermone tunc temporis vernaculo. Vide quæ nos infra dicimus in LL.

Auguſtini Soliloquia. Vide Soliloquia Auguſtini.

Baſilii magni Regula monachica, verſa Angloſaxonicè. Opus imperfectum. Dividitur in Capita. Deſcripſi ex perantiquis Hattonianæ bibliothecæ membranis. Latinum hujus Regulæ exemplar habes in Goldaſti vett ſcriptoribus Paræneticis, paginâ 181.

Bedæ Hiſtoria eccleſiaſtica gentis Anglorum, unà cum Alvredi regis Angloſaxonicâ paraphraſi, edita eſt ſtudio atque operâ Abrahami Wheloci. Cantabrigiæ, Anno 1643.

Boëthium de Conſolatione Philoſophiæ rex Alvredus tranſtulit paraphraſticè. Deſcripſi ex Bodlejanæ bibliothecæ codice manuſcripto, ac poſtea contuli cum altero melioris notæ codice Cottoniano. Angloſaxonica paraphraſis non ſequitur Latinum exemplar in libros & metra proſáſq; diſtinctum, ſed totum opus in Capita & Capitum ſectiones dividitur.

Canones Ælfrici ad Wulphinum epiſcopum. Inſeruit eos Archaionomiæ ſuæ Angloſaxonicolatinæ Abr. Whelocus, paginâ 127.

Colloquium monachicum Angloſaxonicè interlineatum. Depromptum ex Cottonianâ bibliothecâ.

Cottonianæ gloſſæ, vel Cottonianus euangeliorum codex interlineatus. Vide quæ dicimus in *Euangelicum codicem*.

Dialogi Gregorii magni juſſu regis Alvredi tranſlati ſunt Angloſaxonicè à Warfrido vel Wærefritho epiſcopo Wigornienſi. Horum dialogorum fragmenta quædam tranſcripſi ex mutilo quodam codice Hattoniano. Integram interim horum Dialogorum verſionem puto in Cottonianâ bibliothecâ nec non alibi quoque extare.

Euangelicum codicem Angloſaxonicum Londinii olim excuſum Anno M. D. LXXI

nunc

nunc recudi curavit Tho: Mareſchallus. Sunt & alii duo perantiqui codices Euangelici gloſſis interlinearibus illuſtrati, Cottonianus & Ruſhworthianus; quibus nos Cottonianarum Ruſhworthianarúmq; gloſſarum nomen indimus, quotieſcunque hujus illiúſve Euangeliſtæ verba penitiùs excutienda putamus. Quemadmodum autem Cottonianarum gloſſarum appellatio manifeſtè ſatis præ ſe fert nobilem, quam adornant & in quâ aſſervantur, bibliothecam; ita Ruſhworthiano codici nomen indit poſſeſſor J. Ruſhworth, degens in illo Juriſconſultorum collegio quod vulgò Lincolnienſe hoſpitium vocant. De tribus hiſce codicibus Euangelicis multa lectu digniſſima habent eruditæ ejuſdem Mareſchalli obſervationes in Euangelia Angloſaxonica.

Faſtorum Angloſaxonicorum fragmentum; ſæpiùs Martyrologium dixi; aliquando quoque (ac rectiùs fortaſſè) Menologium. Vide quæ dicimus in *Menologium*.

gl Ælfrici, eſt Gloſſarium in Cottonianâ Ælfrici grammaticâ manuſcriptâ ipſi Grammaticæ ſic adnexũ, ut cuivis liquere poſſit ipſum Ælfricum has gloſſas Grammaticæ ſuæ addidiſſe: & quemadmodum has gloſſas ex ipſo Cottonianæ grammaticæ codice MS deprompſi, ita paginas apographi noſtri, aliquid ex iis citaturus, ubíq; ſervavi.

gl R, eſt aliud copioſius ejuſdem Ælfrici gloſſarium; quod ego tamen à prædicto Ælfrici gloſſario diſtinguendum putavi, additâ R literâ, veluti deſcriptum ex membranis Rubenianis. Ex hiſce quoque gloſſis aliquid citaturus, obſervo paginas noſtri apographi; quod etiam fecit Guilj. Somnerus, qui hoc ipſum Gloſſarium unà cum Ælfrici grammaticâ Latinoſaxonicâ Lexico ſuo Latinoſaxonico ſubjunxit.

gr Ælfrici, mihi eſt Latinoſaxonica illa Ælfrici grammatica, quam Guilj. Somnerus (ut jam nunc dixi) unà cum Lexico ſuo Saxonicolatino & gloſſario R primus edidit Cantabrigiæ, Anno 1659.

Herbarius propriè dicitur Botanicus liber, i. e. Liber tradens quæcunque pertinent ad herbas. Hattonianâ itaque bibliothecâ ſuppeditante mihi antiquiſſimum codicem membranaceum, qui inſcribebatur quidem *Liber medicinalis*, ſed veluti ex profeſſo tradebat nomina, virtutes, proprietatéſq; herbarum, putavi peculiariore appellatione *Herbarii* nomen ei competere; ac magis etiam, poſteaquam comperi opus hoc Angloſaxonicum quàm proximè exprimere Apulejum de Herbis, aliquoties à variis editum; propiùs tamen accedere ad inſignem illum ac ſtupendæ antiquitatis codicem Apulejanum, quem habet inſtructiſſima propinqui mei Iſaaci Voſſii bibliotheca. Diſtinguitur hic liber in Capita & ſectiones.

Hexaëmeron S. Baſilii Angloſaxonicè tranſlatum deſcriptúmq; ex antiquiſſimo Hattonianæ bibliothecæ codice, diſtinguitur in Capita.

Hymnarium interlineatum, i. e. Hymni & Cantica veteris eccleſiæ cum interlineari tranſlatione Angloſaxonicâ. Deſcripſi ex bibliothecæ Cottonianæ gemino Codice manuſcripto.

LL Inæ regis, Alvredi, Edoardi, Ethelſtani, Edmundi, Edgari, Ethelredi, Canuti, &c. nobis ſunt Leges regis Inæ, Alvredi, &c. Archajonomiam nempe, i. e.

perantiquas Angloſaxonicorum regum leges à ſe tranſlatas vulgavit olim Guilj. Lam
bardus; nobis tamen magis arridet antiqua verſio quam habet Joh. Bromton: nequ
ipſi tantùm ſequimur illam, ſed auctores quoque ſumus omnibus genuina venerand
antiquitatis monumenta diligentibus, veterem potiùs horrentis incultíq; ſæculi ve
ſionem amplecti, quàm novitiis atque in ſpeciem cultioribus temerè adhærere.

Lupi ſermo ad Anglos, quando Dani maximè perſecuti ſunt eos; quod fuit ann
Milleſimo decimo quarto ab incarnatione Domini noſtri Jeſu Chriſti. Deſcrip
hunc ſermonem ex tribus MSS inter ſe collatis; uno Cottoniano, altero Hattonia
no, tertio Benedictino. Incidi quoque in quatuor alios ejuſdem Lupi ſermones
non in hoc tantùm comparatos ut miſerrimam Danicæ depopulationis faciem au
ditoribus proponerent, ſed ut ſimplicioribus prima Chriſtianæ religionis dogmat
inculcarent, & perditè malos (quod vulgare eſt omnium ferè Homiliarum thema
ad emendationem vitæ ſtudiúmq; virtutis traducerent. Omnes interim ſermo
nes Lupi in plures dividuntur ſectiones.

Martyrologium aliquando dixi illud Menologii fragmentum, quod alibi quoqu
Faſtos Angloſaxonicos nuncupavi. Vide quæ mox dicimus in *Menologium*.

Medicina ex quadrupedibus diſtinguitur in Capita & ſectiones. Deſcripſi ho
opuſculum ex eodem Hattonianæ bibliothecæ codice MS, ex quo exſcriptus eſ
iſte Liber medicinalis quem propriè magis Herbarium dici poſſe judicamus.

Menologium propriè vocant Computũ quo Sancti & Martyres referuntur ad certo
cujuſque menſis dies. Ex talis Menologii fragmento duplici, uno Cottoniano, altero
Benedictino, excerpſi non nulla quæ mihi maximè tunc temporis arridebant. Aliquan
do quidem in hoc Gothicarum gloſſarum opere Faſtos Angloſaxonicos dixi, alibi verò
Martyrologiũ vocavi, ſed commodiorem veriorémq; puto Menologii appellationem

Nathanis Judæi legatio fabuloſa, diviſa in capita, & deſcripta ex antiquis pu
blicæ Cantabrigienſis bibliothecæ membranis.

Nicodemi pſeudo-euangelium, diſtinctum in capita, & deſcriptum ex publica
Cantabrigienſis bibliothecæ codice manuſcripto.

Oroſium Angloſaxonicè tranſtulit rex Alvredus. Hæc tamen verſio, quam ex
MS Cottoniano deſcripſi, Librorum capitúmq; diſtinctionem habet multum di
verſam ab eâ quàm Oroſii editio Latina ſequitur.

Paſtorale opus Gregorii magni, paraphraſticè tranſlatum à rege Alvredo, de
ſcripſi ex mutilo codice MS bibliothecæ Cottonianæ; contuli cum optimæ notæ
codice Hattoniano, ac fœdas Cottoniani codicis lacunas ex eo ſupplevi. Hæc
paraphraſis Angloſaxonica diſtinguitur in Capita & Capitum ſectiones.

Peccatorum medicinam, in XVI capita diſtinctam, deſcripſi ex Cottonianæ
bibliothecæ codice MS.

Proverbiorum Salomonis gloſſas interlineares deſcripſi ex MS bibliothecæ Cot
tonianæ, ſervato Capitum ordine.

Pſal-

Pſalterium Angloſaxonicè interlineatum edidit Joh. Spelmannus, Henrici filius. Londini, 1640. Subinde quoque allego & alterum Pſalmorum Angloſaxonicè interlineatorum codicem manuſcriptum, notæ melioris, quem penes me nunc habeo ex bibliothecâ propinqui mei Iſaaci Voſſii.

Regula Benedicti paraphraſticè tranſlata. Libellus eſt quantivis pretii, deſcriptus ex vetuſtiſſimo Cottonianę bibliothecę MS. Aliquando etiam cito Regulam Benedicti Angloſaxonicè interlineatam, atque ex ejuſdem bibliothecæ codice MS deſumptam.

Scintillarius vel Liber ſcintillarum in Titulos digeſtus & Angloſaxonicè interlineatus. Excerpſi paucula quædam tantâ cum curâ gloſſata, ut non putem uſpiam reperiri aliam aliquam interlineationem pari ſtudio judicióq; elaboratam.

Soliloquia Auguſtini, ſive Flores ex D. Auguſtini Soliloquiorum libro ſelecti à rege Alvredo. Depromptum eſt opuſculum hoc ex bibliothecâ Cottonianâ, diſtinguitúrq; in Capita.

Somniorum diverſitas, cum interpretamento Somniorum plus minus trecentorum. Deſcripſi ex Cottonianæ bibliothecæ codice manuſcripto.

FRANCICA.

Annonis archiepiſcopi Colonienſis vita rhythmicè ante quingentos plus minus annos conſcripta. Martinus Opitius primus eam vulgavit, Dantiſci, 1639.

Chartarum & inſtrumentorum veterum Alamannicorum Centuria, quam edidit Melchior Goldaſtus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte 1.

Gloſſaria aliquot Francica (quorum pars major hactenus inedita) in unum veluti corpus congerentes ac Notis illuſtrantes, ſingulis eorum Nomina indidimus è tredecim primis Alphabeti elementis deſumpta; quo promptiùs expeditiúſq; inter ſe diſcerni atque in Teutonicis noſtris Commentationibus poſſent allegari. Et quoniam in toto Gothici gloſſarii opere paſſim occurrit jam nunc memorata Francicorũ gloſſariorum denominatio citatióq;, breviter quoque hoc in loco totius operis ſpecimen Lectori exhibendum putavi. gl A nunc primùm ex bibliothecâ propinqui mei Voſſii prodit. gl B ſimiliter ex eadem bibliothecâ in lucem protrahitur. gl C cum Appendice ejuſdem bibliothecæ exigua pars eſt. gl D cum Appendice inde quoque provenit. gl E itidem deſcripſimus ex membranis ejuſdem Voſſii. gl F ex eâdem penu librariâ deprompſimus. gl G eſt Ruodeperti magiſtri S. Galli epiſtola VII. Edidit eam Goldaſtus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte 1. paginâ 88. gl H complectitur Hrabani Mauri, abbatis Fuldenſis, gloſſas Latinobarbaricas de Partibus humani corporis. Edidit eas Goldaſtus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte 1. paginâ 9. gl J exponit Juriſtarum terminos metricè: invenitúrq; in Gemmâ gemmarum Suollis editâ per Petrum Os de Bredâ. gl K exhibet nobis Keronis monachi gloſſas à Goldaſto editas Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte 1. paginâ 94. gl L continet gloſſas ex perantiquâ pſalmorum verſione Theotiſcâ

tiſcâ collectas à Juſto Lipſio. gl M tradit Theotiſcam herbarum nomenclatura
M s Macro antiquâ manu ad oram adſcriptam. Ex bibliothecâ Voſſianâ. gl N
cenſet Francica nomina quæ Menſibus ac Ventis impoſuit Imp. Carolus magn
Ex Eginharto de vitâ & geſtis magni Caroli. Harum omnium Gloſſarum editione
gratiâ divina commodam præbente occaſionem, quàm maturrimè accelerabim

Hymni aliquot Francicè interlineati. Hos XXVI antiquæ eccleſiæ Alam
nicæ hymnos deſcripſimus ex membranis Voſſianis.

Otfridi euangelica hiſtoria octingentis ab hinc annis Theotiſcè conſcrip
Baſileæ. 1571.

Rhythmus de S. Annone. Vide Annonis vita.

Tatiani harmonia euangelica Latino-Francica cum noſtris ad eam Annotat
Deo vitam viréſq; largiente, propediem prælo ſubjicietur.

Tyrolis regis Scotorum Paræneſis ad filium. Goldaſtus retulit inter Paræ
ticos veteres.

Willerami abbatis Francicam paraphraſin in Canticum canticorum edidit
phelengius, Anno 1598. Sæpè quoque remittimus Lectorem ad noſtras
Willeramum Obſervationes, editas Amſtelodami, Anno 1655.

Winſbekii Paræneſis ad filium, & Winſbekiæ ad filiam, referuntur à Golda
inter Paræneticos veteres.

CIMBRICA.

Cimbricarum antiquitatum nihil quicquam vidi, præter ea quæ publici ju
fecit Olaus Wormius. Runicum lexicon. Faſtos Danicos. Monume
Danica. Duplicem regum Danicorum ſeriem. Runicam literaturam, & in
Epinicium Egilli ſkallagrimi, & Epicedium regis Regneri Lodbr[illegible]. Quod v
ad alias Septentrionis dialectos attinet, pauciſſima & valde tenuia earum mo
menta pervenerunt ad manus meas; ex quibus tamen conjecturam facio, ve
Borealium idioma claram in pleriſque facem prælucere Angloſaxonica Alam
nicáq; ſtudia tractantibus; atque adeò ipſos quoque Septentrionales vice ve
plurimum lucis ex veteribus Angloſaxonum Alamannarúmq; monumentis po
mutuari. Exſurgant modò Septentrionis alumni Teutonéſq; qui mutuas in
colendâ linguâ nobili conferant operas, laborémq; minimè degenerem pari ju
ſuſcipere non exhorreſcant.

ἔξεχε ὦ φίλ' ἥλιε.

ALPH

ALPHABETUM

Gothicum, Runicum, &c.

Rgenteus codex, qui reliquis omnibus Teutonicis antiquitatibus fulgore quodam ſuæ claritatis tenebras obduxit nomenq́; abſtulit, Literis utitur viginti & quinque; quarum Figuram ac Poteſtatem pro virili Philoteutonibus tradere conabor, ne quid neceſſarii ſubſidii requirant lecturi Monumentum multorum antehac elogiis celebratum, plurium deinde votis expetitum, ac tandem nutu auſpicioq́; incomparabilis Herois, nomine ac re Magni, publici juris factum. Tu interim, Lector, benè precare tantæ Virtuti, & ſupplex ora Deum opt. max. ut Celſiſſimo viro animum publico addictum augeat, animoq́; iſti quem longiſſimum habet vita progreſſum largiatur.

Prædictas quinque & viginti Literas ita notat codex Argenteus : ᚨ. ᛒ. ᚴ. ᛞ. ᛫. ᛈ. ᚵ. h. I *vel* ï. ᚲ. ᛚ. ᛗ. ᚾ. ᛉ. ᛇ. ᛟ. ᚱ. ᛋ. ᛏ. ᚹ. ᚿ. ᚢ. ᛘ. ᚷ. ᛣ. *Et quoniam earum Nomina nuſquam, quod ſciam, tradidit Antiquitas, proximum eſt ut ab earum Notatione ſtatim tranſeamus ad earum Poteſtatem inveſtigandam ex collatione cum linguâ Græcâ nec non cum iis linguis quas ex Gothicâ traductas eſſe conſtat. Cum Græcâ quidem; quòd pleraſque Gothici alphabeti Literas à Græcis petitas eſſe liqueat, quodq́; longè maxima ſermonis Gothici pars variam quandam antiquæ Græciæ dialectum præ ſe ferat. Cum aliis verò ex vetere Gothicâ traducibus, Angloſaxonicâ nempe, Cimbricâ, & Alamannicâ; quòd veriſimile ſit eas priſcam avitæ linguæ pronuntiationem in multis retinuiſſe.*

ᚨ *reſpondet Latino* A. ᚨᛞᚨᛗ, Adam; *Luc.* III, 38. ᚨᛏᛏᚨ ᚿᚾ-ᛋᚨᚱ ᚨᛒᚴᚨᚺᚨᛗ ïᛋᛏ: Pater noſter Abraham eſt; *Joh.* VIII, 39. ᚨᛒ-ᚵᚴᚿᚾᛞᛇᚹᚨ, Abyſſum; *Luc.* VIII, 31. ᚨᛇᚺ ᚴᚨᚷᚨᚿᛒᚾᚾᛁ: Habeo poteſtatem; *Joh.* XIX, 10. ᚨᛁᚵᛁᚾᛁᛋ ᛗ᛫ᛁᚾᛁᛋ ᛋᚨ ᚺᚨᚨᛒᚨᛏᚨ: Bonorum meorum dimidium; *Luc.* XIX, 8. ᚨᛁᚴᚿ ïᚾᛋᚨᚾᛞᚵᚨᚾᛞᛋ:

Legationem mittens; *Luc.* XIV, 32. ΛIK nhTϒXN nSSTΛNdΛNd
Diluculo valdè ſurgens; *Marc.* I, 35. ΛKKS ΒΛXψIS: Ager ſanguini
Matth. XXVII, 8. ΛT ïST ΛSΛNS: Adeſt meſſis; *Marc.* IV, 29

Β *reſpondet Latino* B. ΒΛRΛΒΒΛS, Barabbas; *Marc.* XV, 7. ΒΛ
ΛIΛZΛΒnΛ, Beëlzebul; *Matth.* X, 25. ΒΛrMS nΒIΛΛ: Arb
mala; *Matth.* VII, 17. ΒΛIKAN ΛKKAN: Ferre fructum; *Joh.* XV,
ΒΛIKAN, Parere; *Luc.* I, 57. ΒΛKM, Gremium, ſinus; *Luc.* VI, 3
ΒΛKN, Puer; *Luc.* I, 8. ΒΛnKrS, Civitas; *Matth.* V, 35. ΒIr
TΛNdS ϒΛRψ: Inventus eſt: *Luc.* XV, 24. ΒIdGAN, Orare; *Matt*
VI, 5. ΒΛINdS, Cœcus; *Joh.* IX, 20. ΒRIrrAN, Adducere; *Jo*
X, 16. ΒRnNNΛ ΒΛXψIS: Fons ſanguinis; *Marc.* V, 29.

Γ *reſpondet Græco* Γ *& figurâ & poteſtate, ſicuti videre eſt in* ΓΛIΛINNΛI
Gehennam; *Matth.* V, 29. ΓΛΛϵIΛΛIΛ, Galilæa; *Marc.* I, 3
ΓΛZΛnFϒΛΛKIX, Gazophylacio; *Joh.* VIII, 20. ΒΛnΛINΛIF
ΓΛIS, Boanerges; *Marc.* III, 17. ΛrrIΛnS ΓΛΒRIϵΛ: Angel
Gabriël; *Luc.* I, 26. ΓΛrrΛN, Ambulare; *Joh.* VII, 1. ΓΛRdS, D
mus; *Marc.* III, 25. ΓΛnKΛI, Triſtes; *Matth.* VI, 16. ΓXdS, Bonu
benignus; *Luc.* VI, 32. ΓXdΛKnndS, Nobilis; *Luc.* XIX, 12. ΓRϵ
ΠΛN, Comprehendere; *Marc.* XIV, 48. ΓRϵTΛN, Flere; *Luc.* VI, 2
rndGI, Sacerdos; *Luc.* I, 5. *Videtur autem hoc* Γ *in Gothico alphabeto occ*
pare locum quem C *tenet in alphabeto Latino, propter ſingularem affinitatem li*
rarem C, G, K. *unde proprium nomen* Cajus *vel Gajus, Græcis eſt* Κάϊος. Gr
cum quoque χράββατος *Latinis eſt* Grabatum, *&c.*

d *reſpondet Latino* D. *ita* dΛϒϵId *eſt* David; *Marc.* XII, 36. dΛ
MXNΛKGXS, Dæmonia habentes; *Matth.* VIII, 28. dIΛΒnΛΛn
Diabolus; *Luc.* IV, 3. dIdIMnS, Didymus; *Joh.* XI, 16. dRΛKMΛN
Drachmæ; *Luc.* XV, 8. dΛrS, Dies; *Joh.* IX, 4. dΛnhTΛK, Fili
Matth. IX, 18. dΛnnϵInS, Baptiſmus; *Luc.* XX, 4. dΛnK, Oſtiu
Joh. X, 7. dΛnψS, Mortuus; *Marc.* IX, 26. dXMGAN SIK n
ϒΛnKhTΛNΛ: Juſtificare ſemet ipſum; *Luc.* X, 29. dRΛrrK, Pot
Joh. VI, 55. dRΛnhSNXS, Fragmenta; *Joh.* VI, 12. dRIrrKΛ
Bibere; *Marc.* X, 38. dRInSΛN, Cadere; *Luc.* XVI, 17. dnΛψ
Feſtus dies; *Joh.* VI, 4. dnMΒS, Mutus; *Luc.* I, 22.

ϵ *reſpondet Latino* E. *ita* ϵSΛïΛS *eſt* Eſaïas; *Marci* VII, 6. *&, qu*
mirere, conſtanter eandem ubique ſcripturam retinet Argenteus codex quotieſcunq
hu

hujus prophetæ nomen occurrit: nam in aliis nominibus propriis ab E *inchoantibus, Gothi vel præmittunt* h, *vel* E *mutant in diphthongum* ΛI. *unde quoque* Elias *eidem codici eſt* hΘΛIΛS *Lucæ* IX, 8. *ac paſſim alibi. at pro* Heliſæus *Lucæ* IV, 27. *ſcribitur* hΛIΛΘISΛNΔ: *pro* Eliſabeth *Lucæ capite Primo pluries ſcribitur* ΛIΛΘISΛBΛIΨ: *in illâ denique genealogiâ quam D. Lucas habet capite Tertio manifeſta paſſim Gothici hujus idiotiſmi veſtigia elucent in* ΛINRS. ΛINRK. ΛIBΛIK, *pro* Ἐνὼς, Ἐνὰχ, Ἐβὲρ, *&c. Declinavit nempe maſcula gens illud grandioris ac ſonoræ pronuntiationis vitium, quod ob frequentiorem tenuis literæ concurſum* πολυέψιλον *vocabant Grammatici veteres. Neque tantùm in propriis nominibus* ΛI *pro* E *ſubſtituerunt Gothi, verùm etiam in compluribus nominibus ſubſtantivis ac verbis retinuerunt* Λ *loco illius* E *quod Angloſaxonibus perfamiliare. Ita* ΛTTIΛNS *dixere pro Angloſaxonico* engel, Angelus. ΛTIS *pro* ege, Timor. ΛΛΘVE *pro* ele, Oleum. ΛNΔBΛhTS *pro* embihtmon, Miniſter. ΛNΔΘIS *pro* ende, Finis. ΛKIΛN *pro* eſuan, Arare. ΛSNΘIS *pro* eſne, Mercenarius, *&c.*

Þ *reſpondet Latino* F *vel* PH. *ita* ÞΛΛΛIT *eſt* Phaleg; *Luc.* III, 35. ÞΛNNΘΛ, Phanuël; *Luc.* II, 36. ÞΛRΘISΛINS, Phariſæus; *Luc.* XVIII, 10. ÞIΛIPPPNS, Philippus; *Joh.* VI, 7. ÞΛTINR, Gaudeo; *Joh.* XI, 15. ÞΛTK ïST: Utile eſt, conducit; *Luc.* XIV, 35. ÞΛIhN, Divitiæ, poſſeſſiones; *Marc.* X, 22. ÞΛIKTNNGE, Mons; *Luc.* III, 5. ÞΛN, Dominus; *Matth.* X, 25. ÞEKGΛNS, Inſidiatores; *Luc.* XX, 20. ÞIGΛN, Odiſſe; *Joh.* VII, 7. ÞIΛhΛN. TΛÞIΛhΛN, Sepelire; *Matth.* VIII, 21 & 22 ÞILIRΛ VΛIdΘΔGINS: Spelunca latronum; *Marc.* XI, 17. ÞR, Ignis; *Marc.* IX, 44.

G *licet in plurimis Argentei codicis locis videri poſſit idem olim ſonuiſſe quod tertium hujus Alphabeti elementum, frequenter tamen crediderim enuntiatum ut* J *conſonum; quomodo & ipſum* G *ante* E *vel* I *pronuntiant Franco-Galli. neque enim fortè temerè factum dixerim, quòd Argenteo codici* GRTΛ *eſt* ἰῶτα. *Matth.* V, 8. ΛIVΛITΘΛGR, εὐαγγέλιον. *Marc.* I, 1. GNΔΛIΘI, Ἰουδαῖοι. *Joh.* XI, 45. GNΔΛS, Ἰούδας. *Joh.* XII, 4. GΛΘIKNS, Ἰάειρος. *Marc.* V, 22. GΛNNINS, Ἰωαννά. *Luc.* III, 24. ïSKΛRGRTES, Ἰσκαριώτης. *Joh.* XIV, 22. KΛGΛÞΛS, Καϊάφας. *Joh.* XVIII, 14. MΛRGΛ, Μαρία. *Marc.* XVI, 1. ΛSSΛRGΛN, ἀσσαρίῳ. *Matth.* X, 29. SKΛNKTGRNR, σκορπιῶν. *Luc.* X, 19. *Quibus adde quòd paſſim obviam terminationem Infinitivorum Gothicorum in* GΛN *deſinentium Angloſaxones plerumque mutant in* ian: *cujus rei exempla paſſim occurrent Angloſaxonica monumenta non niſi leviter ac*

primis tantùm labiis delibantibus.

h *reſpondet Latino* H. *ita* **hϵλϵι** *eſt* Heli; *Luc.* III, 23. **hϵκ**, Her *Luc.* III, 28. **hϵκϰdϵs sλ tλitκλkkes**: Herodes tetrarcha *Luc.* III, 19. *Adſpirationem interim omittunt Gothi in iſthac ſolemnis acclamationis formulâ quam, ſervatâ voce Hebræâ,* Hoſanna *dicunt Euangeliſtæ: legæ enim Marci* XI, 9. **ϰsλnnλ** *pro* ὡσαννά. *Minimè tamen eos ab hac adſpiratâ literâ abhorruiſſe diſcimus ex immenſâ copiâ vocabulorum ab eâ inchoantium, adeò quidem ut eam quoque conſonantibus* **λ. n. κ.** *juxta patriæ conſuetudinis uſum præmiſerint: ita* **hλλhϛλndλns** *ſunt* Ridentes; *Luc.* VI, 25. **hλλιβs** *vel* **hλλιƭs**, Panis; *Luc.* IV, 3. *Joh.* VI, 33 *&* 35. **hλλinϵ**, Collis; *Luc.* III, 5. **hλλiψλ**, Monumentum ſepulchrale; *Matth.* XXVII, 60. **hλλnπλndλs. nshλλnπλndλs**, Exiliens; *Marc.* X, 50. **hλλnts**, Sors; *Luc.* I, 9. **hλϵiβidλ**, Suſcepit; *Luc.* I, 54. **hλϵidnmϵi**, Siniſtra; *Matth.* VI, 3. **hλϵψκλstλkϵins**, Scenopegia; *Joh.* VII, 2. **hλiƭtns**, Fur; *Joh.* X, 1. **hλiϛλns ψκins**: Tabernacula tria; *Marc.* IX, 5. **hλinmλns**, Aures; *Marc.* VII, 35. **hnλiψϵiψ sik siλβλ**. Humiliat ſe ipſum; *Luc.* XVIII, 14. **hnλsuϛλim ψλstϛʀm**: Mollibus veſtimentis; *Luc.* VII, 25. **hnϵiψλn**, Declinare; *Luc.* IX, 12. **hκλins**, Mundus, purus; *Matth.* VIII, 3. **hκλiψλ dnβʀnʀ rλϛnk**: Turturum par; *Luc.* II, 24. **hκλmϛiψ**, Crucifigite; *Joh. XIX*, 6. **hκʀπϛλn**, Clamare; *Marc. X*, 47. **hκʀt**, Tectum; *Matth. VIII*, 8. **hκnrλ**, Virgam; *Marc. VI*, 8. **hκnkidλ hλnλ**: Cantavit gallus; *Matth. XXVI*, 74. *Sed video me, pulchrâ quadam ſpecie antiquitatis captum, ulteriùs proceſſiſſe quàm inſtituti noſtri ratio poſtulat; eoq; parciùs poſthac iſtiuſmodi exemplis inſiſtam.*

ï *vel* **i** *referunt* Latinum I. *Sed prius illud* **ï**, *gemino in vertice puncto conſpicuum, eſt litera initialis vel ipſius vocis, vel novæ in mediâ voce ſyllabæ: alterum verò* **i**, *in medio vel fine vocabulorum occurrens nulliſq; ſupernotatum punctis, putandum eſt ad præcedentem aliquam Conſonam vel Diphthongum arctè adeò adhærere, ut novæ ſyllabæ principium eſſe nequeat. Exempli gratiâ: Cum divus humani generis Soſpitator dicit Johannis* XV, 1; **ïk ïm ψϵinλtkin ψλtλ snnϛϵinʀ**: Ego ſum vitis illa vera; *prioris* **ï** *exempla præbent duo prima monoſyllaba* **ïk ïm**. *alterius verò* **i** *exempla tria ſuppeditant tertium quintumq; hujus periodi vocabulum: & bis quidem pertinet ad Diphthongum* **ϵi**, *ſemel autem innexum eſt mediæ ſyllabæ* **tkin**. *Ac punctati quidem* **ï** *plurima paſſim exempla in ſingulis ferè Argentei codicis paginis occurrunt, & valdè conſpicuum eſt quotieſcunque in*

primâ

primâ vocabulorum fronte collocatur: medii verò, quod rariùs occurrit ac minùs emicat, exempla ſunt ΑÞΔΑΠϊΔΑΙ, Vexati; *Matth.* IX, 36. ΑΛΛΑϊΜ, Omnium; *Luc. IV*, 20. ΨΑϊΖЄ, Qui; *Marc.* IX, 1. ΓΑϊΒΝϚΑΝΔ ΨΠΚ ΑΙΚΨΑΙ: Æquabunt te ſolo; *Luc.* XIX, 44. ΓΑϊΔΔϚΑ SIK ΜΑΝΑΓЄΙ: Convenit turba; *Marc. III*, 20. ΑΤϊΔΔϚΑ ΔΑΛΑΨ: Deſcendit; *Matth. VII*, 25. ΠSϊΔΔϚΑ, Abiit, exivit; *Marc. II*, 12. ЄSΑϊΑS, Eſaïas; *Marc. VII*, 6. ЦΙΨΙΨ ΔΠ ΑΝΔΚΑΙϊΝ: Dicit Andreæ; *Joh. XII*, 22. ЄSΑЄΙϊΝS, Eſaïæ; *Joh.* XII, 38. hΑΙΑЄΙϊΝS, Eliæ; *Luc. I*, 17. *Sed quoniam in duobus hiſce Genitivis ingrato quodam hiatu concurſus* I *geminati offendit aures, interpoſito* Ϛ *duritiem hanc emollire ſtuduerunt. unde* ΑΒΙ-ϚΙΝS *pro Genitivo* Abiæ *occurrit Lucæ* I, 5. *imò & pro Dativo* Eliæ *legas* hЄ-ΑΙϚΙΝ *Marci IX*, 5. *& Lucæ* IX, 33. *Quod verò hanc literæ* ϊ *punctationem à Græcis deſumpſerint Gothi, comprehendimus ex communi receptoq; ſcribendi uſu quo etiamnum hodie* γραῖς *eſt* Anus. δαῖς, Fax, tæda. δμωῒς, Famula. ὄϊς, Ovis. πρωῒ, Manè, *&c. nam longè ſe olim latiùs extendiſſe hanc punctandi rationem oſtendunt propinqui mei Iſaaci Voſſii perantiquæ membranæ Gloſſarii Græcolatini, capitalibus Græcis literis exarati, in quibus* ϊΛΗΘΥϊΑ *exponitur* Nixa. ΝΗΡЄϊΔЄΣ, Veneriæ. ϊΣΙΣ, Iſis. ϊΔΡΩΣ, Sudor. ϊЄΡЄΥΣ, Sacerdos. ϊЄΡΟΜΝΗΜΟΝ, Pontifex. ϊΚΤЄΡΟΣ, Aurugo. ϊΠΠΟϊΑΤΡΟΣ, Mulomedicus. ϊΣΟΣ, Æqualis. ϊΣΤΙΑ, Vela. ϊΧΝΟΣ, Veſtigium. ϊΧΘΥЄΣ, Piſces. ΜΗΤΡΥϊΑ, Noberca. ΜΥϊΑ, Muſca. ΟϊΣΤΟΣ, Sagitta. ΥϊΟΣ, Filius, *&c.*

Κ *reſpondet Latino atque Angloſaxonico* C. *Omnes etenim voces quas Angloſaxones paſſim à* C, *rariſſimè verò à* Κ *inchoant, Gothi ſemper ſcribunt per* Κ. *ita* ΚΑΙSΑΚ *codici Argenteo Lucæ II*, 1. *eſt* Cæſar. *item* ΚΑΙSΑΡΙΑ, Cæſarea; *Marc. VIII*, 27. ΚΑΝΑΝЄΙΤЄS, Cananæus; *Marc. III*, 18. ΚΑ-ΡΑΚΝΑΟΜ, Capharnaum; *Matth.* XI, 23. ΚΥΡЄΙΝΑΙΟΜ, Cyrenæum; *Marc.* XV, 21. ΚΑϚΑΡΑS, Caïphas; *Joh. XVIII*, 14. ΚΑΙΔΡΝ ΨΧ ΚΙΝΝΡΝ, Cedrum torrentem; *Joh. XVIII*, 1. *ita denique Angloſaxonicum* cara *eſt* ΚΑΡ, Cura, ſollicitudo. carcæpn *eſt* ΚΑΡΚΑΡ, Carcer. cann *eſt* ΚΑΝΝ, Novi, ſcio. ceac *eſt* ΚΑΠΚ, Urceus. cealb *eſt* ΚΑΛΔ, Frigus, frigidus. ceapian *eſt* ΚΑΠΠΡΝ, Negotiari. cinn *eſt* ΚΙΝΝ, Mentum. cynn *eſt* ΚΠΝ, Genus, generatio. cyrran *eſt* ΚΠΚϚΑΝ, Oſculari. cytel *eſt* ΚΑ-ΤΙΑ, Cacabus. cneop *eſt* ΚΝΙΥ, Genu. copn *eſt* ΚΑΠΚΝΧ, Granum. cuð *eſt* ΚΠΝΨS, Notus.

Λ *& figurâ refert capitalem illam Græcorum literam quam* λάμβδα *nuncupant, ac poteſtate reſpondet eidem* Λ *& Latino* L. *Argenteo itaque codici* ΛΙΥΥΙ *eſt*

 Levi;

Levi; *Marc. II*, 14. ΛΛΙΓΛΙϘΝ, Legio; *Marc.* V, 9. ΛΛΜΛΙΚ, L
mech; *Luc. III*, 36. ΛΛΖΛΚΝS, Lazarus; *Joh. XII*, 1. ΛϘd, Lo
Luc. XVII, 29. ΛϒSΛΝΙΛΝ, Lyſaniâ. *Luc. III*, 1. ΛΛΝF, Foli
Marc. XI, 13. ΛΛΝΝ, Merces; *Matth. VI*, 1. ΛЄΙΚ, Corpus; *Matt*
V, 29. ΛЄΙTΙΛ, Puſillus; *Luc.* XIX, 3. ΛΙЬΛΙNS, Vita; *Joh.* XIV,
ΛΙΓϘ, Lectus; *Matth.* IX, 2. ΛΙΝЬΛ, Dilectus; *Marc.* I, 11. ΛΙΝΓ
Mendacium; *Joh. VIII*, 44. ΛΙΝhΛψ, Lux, lumen; *Joh.* VIII, 1
ΛΝΚΛϘΝ, Lucerna; *Matth.* VI, 22. ΛΝSTϚΝS, Concupiſcentiæ
Marc. IV, 19.

M *reſpondet Latino* M. ΜΛΛЄΙΛΙЄΛ, Malaleël; *Luc.* III, 37. ΜΛ
ΚΝS, Malchus; *Joh.* XVIII, 10. ΜΛΚϚΛ SϘ ΜΛΓdΛΛЄΝЄ: Mar
Magdalene; *Matth.* XXVII, 56. ΜΛΚψΛ, Martha; *Joh.* XI, 20. ΜΛψ
ψΛΙΝ, Matthæum; *Matth.* IX, 9. ΜϘSЄS, Moſes; *Matth.* VIII,
ΜΛΓΛψ, Virgo; *Luc.* I, 27. ΜΛΓϚΛΝ, Poſſum; *Matth.* IX, 28. ΜΛ
ΓΝΛΛ, Puerulus; *Joh.* VI, 9. ΜΛΓΝS, Puer; *Luc.* II, 43. ΜΛhTS
Potentia; *Matth.* VI, 13. ΜΛΛΜ, Arena; *Matth.* VII, 26. ΜΛΜΜϘ
ΝΙΝ SKΛΛΚΙΝϘΝ: Mammonæ ſervire; *Matth.* VI, 24. ΜΛΝΝΛ ΜΛ
TIdЄdΝΝ: Manna manducaverunt; *Joh.* VI, 31. ΜΛΝΝΛ, Homo; *Luc*
XX, 9. ΜΛψI, Puella; *Luc.* VIII, 54. *&c.*

N *reſpondet Latino* N. ΝΛЄΝ *eſt* Naïn; *Luc.* VII, 11. ΝΛΙΜΛΝ SΛ
SΛΝΚ: Naaman Syrus; *Luc.* IV, 37. ΝΛΚϘΚ, Nachor; *Luc.* III, 34
ΝΛψΛΝ, Nathan; *Luc.* III, 31. ΝΛΝЄΛ, Noë; *Luc.* XVII, 26. ΝΛ
ZΛΚΛΙψ, Nazareth; *Marc.* I, 9. ΝΛZϘΚΛΙΝS, Nazaræus; *Marc.* X
47. ΝΙΚΛΝdЄΜΝS, Nicodemus; *Joh.* VII, 50. ΝΛΛT, Commiſſur
veſtis; *Luc.* V, 36. ΝΛhTS, Nox, *Joh.* IX, 4. ΝΛΜϘ, Nomen; *Matt*
VI, 9. ΝΛΚdΛΝSΠISTIKЄINIS ЬΛΛSΛΝIS ΠΝΝd: Nardipiſti
unguenti libram; *Joh.* XII, 3. ΝΛSϚΛΝd, Salvator; *Luc.* II, 11. ΝΛTI
Rete; *Marc.* I, 16. ΝΛUΛψS, Nudus; *Marc.* XIV, 52. ΝΛΝS, Mo
tuus; *Luc.* VII, 12. *&c.*

Ϙ *nunquam non reſpondet* O *Latino, ſive ſit Interjectio & ſolitariè ponatur, ſiv*
ſit initialis litera Propriæ alicujus vel Appellativæ vocis. Interjectio Ϙ *aliquand*
ſignificat Indignationem, exprimitq; Græcum ὦ. *ut* Ϙ ΚΝΝΝΙ ΝΝΓΛΛΛΝЬ
ϚΛΝdϘ: O generatio incredula; *Marc.* IX, 19. *Aliquando verò denotat In*
ſultationem irriſionemq;, ac pro ἰοὺ *uſurpatur.* Ϙ SΛ ΓΛTΛΙΚΛΝdS ψS
ΛΛh: Vah qui deſtruis templum; *Marc.* XV, 29. *Initiale verò* Ϙ *ſimiliter va*
ler

lere O *Latinum, diſcimus ex ſequentibus.* ᛟᛒᛖᛁᛞ *eſt* Obed; Luc. III, 32. ᛟᛋᚫᚾᚾᚫ ᛁᚾ ᚺᚫᚾᚺᛁᛋᛏᚷᚫᛗ: Hoſanna in excelſis; Marc. XI, 10. ᛟᚴᚫᚾᛞᚪᛋ ᚴᛟᛘ: Timens Deum; Luc. XVIII, 2. *Ut ut verò vetuſtiſſimi Gothorum innumeras voces concinnè ſatis in* ᛟ *terminaverint (quam eorum terminationem exinde retinuerunt Theotiſci, ac ſecuti ſunt Hiſpani atq; Itali) videntur tamen ipſum illud* ᛟ, *ut obſcurum nimis, rariſſimè in vocabulorum initiis adhibuiſſe, & initiale* ᛟ *juxta averſati atque* ᛫. *nam, ſicuti ſupra monuimus, omnia ferè vocabula Angloſaxonica,* ᛫ *initiale habentia, Gothis ut plurimùm ab* ᚫ *vel* ᚫᛁ *inchoari; ita quoque hoc in loco monendum iiſdem Gothis ubique ferè* ᚾ, *ſæpiùs tamen* ᚫᚾ *uſurpari pro initiali* O *Angloſaxonico. Ita Angloſaxonum* oɼeɲ, Supra, *Argenteo codici eſt* ᚾᛈᚫᚴ. oɼᛏ, Sæpè, *eſt* ᚾᛈᛏᛟ. olɼenᚦ, Camelus, *eſt* ᚾᚫᛒᚫᚾᛞ. *At* ᚫᚾ *habes in* ᚫᚾᚺᚾ *pro* oɼn, Clibanus, fornax. ᚫᚾᚺᛋ *pro* ox, Bos. ᚫᚾᚴᚴᚷ᛫ *pro* oɲc, Genus vaſis. ᚫᚾᚴᛏᛁᚴᚫᚴᛞᛋ *pro* oɲceaɲᚦ *vel* oɲcᵹyɲᚦ, Hortus, *&c.*

ᛈ *& figurâ refert capitalem illam literam Græcam quam* Pi *appellant, & poteſtate reſpondet eidem, ſicuti &* Latino P. *unde Argenteo codici* ᛈᚫᛁᛏᚴᚾᛋ *eſt* Petrus; Marc. III, 16. ᛈᚫᚾᚾᛏᛁᚫᚾ ᛈ᛫ᛁᚫᛏᚫᚾ ᚫᚾᚫᚠᚾᚫᚺᚾᚾ ᛁᚾᚫ: Pontio Pilato tradiderunt eum; *Matth. XXVII,* 2. ᛈᚫᚴᚫᚴᛚ᛫ᛏᚾᛋ, Paracletus; *Joh. XIV,* 26. ᛈᚫᚴᚫᛋᚴᚫᛁᚹ᛫, Paraſceve; Marc. *XV,* 42. ᛈᚫᛋᚴᚫ, Paſcha; Luc. II, 41. ᛈᚴᚫᚾᚠ᛫ᛏ᛫ᛋ, Propheta; Marc. VI, 15. ᛈᚫᚾᚴᛈᚫᚾᚴᚫᛁ ᚷᚫᚺ ᛒᚾᛋᛋᚫᚾᛗ ᚴᚫᚹᚫᛋᛁᛞᛋ ᚷᚫᛋ: Purpurâ & byſſo induebatur; Luc. XVI, 19. ᛈᚾᚾᛞ ᛒᚫᚫᛋᚫᚾᛁᛋ ᚠᛁᚫᚾᚴᚫᚫᚾᛒᛁᛋ: Libram unguenti pretioſi; *Joh.* XII, 3.

⊙ *putatur exprimere illud* Q *quod Græci ignorant, & cujus loco Angloſaxones plurimùm uſurpant* cp. *ita* cpacian *iis eſt* Tremere. cpealm, Peſtilentia, lues. cpen, Mulier. cpencan, Extinguere. cpeɲn *vel* cpyɲn, Mola. cpeᚦan, Dicere, loqui. cpic, Vivus. cpinan, Tabeſcere, *&c. quorum pleraque Cimbri exprimunt per* ᚹᚾ. *Latini, Franci, Franco-Galli, Itali, Hiſpani, Angli, Dani, ſuperiores atq; inferiores Germani utuntur literâ* ᛩ *ante* ᚹ, *fatenturq; poteſtatem duarum literarum* ᛣ *&* ᚹ, *vel (quod eodem recidit)* ᚳ *&* ᚹ *complecti. Quamobrem quoque viri longè doctiſſimi cenſent perperam ſcribi* Quis, quia, quum, *pro* Qis, qia, qum: *ſupervacuum enim putant* V *adſcribere literæ ipſum illud* V *comprehendenti; niſi fortè ſequatur adhuc* V *alterum. Cæterùm nos hæc aliis diſcutienda relinquimus; contenti hoc in loco monuiſſe, quomodo* Latinum Qu *in Novo fœdere ſoleat reddi.* Quadrans *nimirum eſt* κοδράντης Matth. *V,* 26. *ſicuti &* Marc. *XII,* 42. Quartus, *nomen proprium eſt* Κόαρτος, *Rom. XVI,* 23. *Plura id*

genus

genus in ſcriptoribus Græcis paſſim occurrunt, quæ referre ſuperſedeo. Utrum ver
Gothicum ⊙ *omni ex parte reſpondeat literæ* Q, *nondum ſatis mihi liquet; quonian*
Argenteus codex non pauca legenti ſuppeditat vocabula quæ huic literæ non tan
videntur tribuere duriorem illum ſonum quem Q *habet, quàm leniorem aliquam ad*
ſpirationem qualis deprehenditur in Angloſaxonico hp, *vel Anglico* **wh**. *Ita pr*
ⅆΛΓΛ⊙ΛMMЄh, Quotidie, *Angloſaxones dicunt* ðæghpamlice. *atque ub*
Argenteus codex Lucæ XIX, 47 habet, ϒΛS ΛΛISGΛNⅆS ⅆΛΓΛ
⊙ΛMMЄh ïN ψIZΛI ΛΛh: Erat docens quotidie in templo; *legas i*
tranſlatione Angloſaxonicâ, he pær ðæghpamlice on ðam temple læpende; *Pr*
⊙ΛN, Quando, *Angloſaxones* hpænne *dicunt, Angli* **when**. *atque ubi Luc*
XVII, 20 legimus ÞKΛIhΛNⅆS ψΛN ÞKΛM ÞΛKЄISΛInM
⊙ΛN UIMIψ ψInⅆΛNΓΛKⅆI ΓXψS: Interrogatus autem à Phariſæis
Quando venit regnum Dei? *Angloſaxonica verſio habet,* Ða acpodon hine ð
Fapiſei hpænne Lodeſ pice come. *Anglica,* **Then demanded of him the Phe**
riſees when the kingdom of God ſhould come. *Pro* ⊙ΛK, Ubi, *Angl*
ſaxones hpap, *Angli* **where** *dicunt. unde illud Argentei codicis Lucæ* XVII, 17
ψΛI NInN ⊙ΛK, Novem ubi? *Angloſaxonica tranſlatio reddit,* hpap ſýn
ða nigone. *Anglica,* **Where are the nine**? *Pro* ⊙ΛψΛK, Quid *vel* Utrum
de duobus, Angloſaxones hpæðep *dicunt, Angli* **whether**. *unde Lucæ* V, 23
⊙ΛψΛK ïST ΛZЄTIZX UIψΛN: Quid eſt faciliùs dicere? *Angloſa*
hpæðep iſ eðpe to cpeðenne. *Angl.* **Whether is eaſier to ſay**? *Pro* ⊙
ΛЄIKS, Quis, qualis, *quod habet Argenteus codex Matth.* VIII, 27; *Angl*
ſaxones dicunt hpilc. *Angli* **which**. *Pro* ⊙ΛIT, Frumentum, *Angloſaxon*
dicunt hpæt. *Angli* **wheat**. *Ita Johannis* XII, 24; ⊙ΛITЄIS KΛnKNX
Frumenti granum, *in tranſlatione Angloſaxonicâ redditur* hpætene copn.
Anglicâ, **wheat corn**. *Pro* ⊙ЄITΛ, Albus, *quod occurrit Lucæ* IX, 2
Angloſaxones dicunt hpit *vel* hpita. *Angli* **white**. *Scoti (quod etiam huc face*
videtur) **quhpte** *ſcribunt. Ita Gawinus Douglas epiſcopus Dunkellenſis, uberrim*
vir ingenii, in prologo IX *Æneid. tranſlationis illius Virgilianæ quam edidit an*
M D LII. **The black craw thinkis his awin birdis quhpte**. *Iidem quoq*
Scoti pro Angloſaxonico hpelp, Catulus, *ſcribunt* **quhalp**. *pro* hpiðep, Quò
quhether. *pro* hpæp, Ubi, **quhair**. *pro* hpæt, Quid? **quhat**. *pro* hpil
Dum, **quhile**. *pro* hpý, Quare? **quhy**. *pro* hpilc, Qualis? **quhilk**, &
Pro ⊙ЄIΛΛ, Hora, ſpatium temporis, *quod paſſim habet Argenteus codex*
Angloſaxones dicunt hpile. *Angli* **while**. *Unde eidem quoque codici Argent*
Marci IV, 17 ⊙ЄIΛΛ⊙ΛIKЬΛI *vocantur* Temporales, *i. e. ad tempus ta*
tùm credentes. Angloſaxonicæ verſioni iſthoc in loco unpta ðolpæpte, *alibi ve*
hpi

hpilpendlice *dicuntur*. *atque ut* hpilpendlic *iſtud eſt à* hpil, Momentum temporis, *&* pendan, Mutari, unde veneras redire: *ita quoque* ⊙ЄIΛΛKΛIKЬΛI *dicti à præcedente* ⊙ЄIΛΛ, *& illo* ⊙ΛKЬΛN *vel* ⊙ΛIKЬΛN *quod Argenteo codici eſt* Ire, præterire, tranſire. *& pro quo Angloſaxones* hpeopꝼan *vel* hpẏꝼan, *Theotiſci* uuerben *vel* huuarben *dicunt. Ab eodem interim* ⊙ΛKЬΛN *ipſi quoque poſteriores Sueogothi (quod mihi hoc in loco palmarium eſt) deprehenduntur* Commune populi concilium warb *vel* warph *dixiſſe, & ipſi quoque priſcam hanc literam in* W *commutantes. Omnino vide Gloſſarium in* ⊙ΛIKЬΛN: *Cæterùm ut hæc, meo quidem judicio, ſatis evincunt Gothicum* ⊙ *in vocabulorum initio leniorem olim habuiſſe pronuntiationem, ita quoque eundem ei ſonum in medio vel fine vocabulorum tribuet, quiſquis animum ſuum intendet in verbum* SΛI⊙ΛN *vel* ГΛSΛI⊙ΛN, Videre, *ſicuti & in ejus Præt. perf.* ГΛSΛ⊙, Vidit, *quod occurrit Marc.* I, 10. *& Luc.* I, 22. *ubi Angloſaxonica tranſlatio habet* ȝeſeah, *Theotiſca* giſah. *Belgica denique* ſach *vel* geſach. *neque enim leniorem hanc terminationem Præteriti perfecti ſervâſſent idiomata ex vetuſtiſſimâ linguâ tradu&ta, ſi finale illud* ⊙ *poteſtatem habuiſſet* Q *literæ, prout nunc eam pronuntiamus. Fortaſſè quoque antiquam literæ* Q *pronuntiationem vel poteſtatem nonnihil illuſtrat, quod Angloſaxonicum* cpic, Vivus *in gloſſis Alamannicis frequenter ſcribitur* quic / quec / dhuidh / qhuecc / *&c.* quicca ſe / Animalia; *gl Lipſii.* quecſelver / Humectum, quod vulgo vocant Argentum vivum; *gl D*, 14. arſdhuicche / Refoveat; *gl B*, 46. auur erquhichit / Redivivum; *gl C*, 15. qhuec mardaro. fleiſc quecchaz / Caro viva; *gl B*, 11. *Plura his ſimilia mox adferemus in literâ* U.

K *reſpondet Latino* R. KΛЬЬΛNNEI, Rabboni; *Marc.* X, 51. KΛЬЬEI KΛЬЬEI, Rabbi Rabbi; *Marc.* XIV, 45. KΛГΛN, Ragau; *Luc.* III, 35. KΛГINEIS ГNΔS, Decurio nobilis; *Marc.* XV, 53. KΛhNEIψ MΛNYI: Computat ſumptus; *Luc.* XIV, 38. KΛhNIψS ΥΛS MIψ NNSIЬGΛIM: Reputatus eſt cum iniquis; *Marc.* XV, 28. KΛIhTΛЬΛ, Rectè; *Luc.* VII, 43. KΛKΛ, ῥακὰ, Convitium in ſtuporem; *Matth.* V, 22. KΛSTΛ ΛINΛ: Miliare unum; *Matth.* V, 41. KΛψГXN NSIГ: Rationem redde; *Luc.* XVI, 2. KΛψIZX ÏST: Facilius eſt; *Luc.* XVIII, 25. KΛNNGΛN ΛhSΛ: Vellere ſpicas; *Marc.* II, 2. KΛNS, Arundo; *Luc.* VII, 24. KΛZΔΛ, Loquela, ſermo; *Matth.* XXVI, 73. KΛZN, Domus; *Marc.* XI, 17. KNFΛNS ΛTTΛN: Rufi patrem; *Marc.* XV, 21.

S *reſpondet Latino* S. SΛЬЬΛTX, Sabbatum; *Marc.* II, 17. SΛMΛ-

ᚴᛁᛅ, Samaria; *Luc.* XVII, 11. ᛋᚨᛏᛅᚾᚨᛋ, Satanas; *Marc.* III, 23 ᛋᚨᚾᛞᛅᚾᛘᛅ, Sodoma; *Luc.* XVII, 29. ᛋᚨᚾᛚᛅᚾᛘᛦᚾ, Salomon *Matth.* VI, 29. ᛋᚨᚿᚴ, Syrus; *Luc.* IV, 27. ᛋᛈᛅᛁᚴᚿᛚᚨᛏᛦᚱ, Spi culator; *Marc.* VI, 27. ᛋᛁᛦᚾ, Sion; *Joh.* XII, 15. ᛋᛃᛘᛅᛁᛦᚾ, Simeon *Luc.* II, 25. ᛋᚨᛞ ᛁᛏᚨᚾ: Implere ventrem; *Luc.* XV, 16. ᛋᚨᛁᚨᚾ, Se rere; *Marc.* IV, 3. ᛋᚨᛁᛟᚨᚾ, Videre; *Luc.* VII, 24. ᛋᚨᛁᛦᚨᚨᚨ, Ani ma; *Luc.* I, 46. ᛋᚨᚨᛒᛦᚾ, Unguere; *Marc.* XIV, 8. ᛋᚨᚨᛏ, Sal *Marc.* IX, 15. ᛋᚨᚾᛞᚷᚨᚾ, Mittere; *Luc.* XX, 11. ᛋᚨᚿᚾ, Redemp tio; *Luc.* X, 45. ᛋᚨᚿᚴᚷᚨ, Dolor, triſtitia; *Joh.* XVI, 20. *&c.*

ᛏ *reſpondet Latino* T. ᛏᚨᛁᛏᚴᚨᚱᚴᛖᛋ, Tetrarcha; *Luc.* IX, 7. ᛏᚨ ᛚᛖᛁᛦᚨ, Talitha; *Marc.* V, 41. ᛏᛖᛁᛒᚨᛁᚴᛁᚾᛋ, Tiberius; *Luc.* III, 1 ᛏᚨᚱᚨᚨ hᚨᚿᛒᛁᛞᛁᛋ: Capilli capitis; *Matth.* X, 30. ᛏᚨᚱᚴᛁᛞᚨ, La chrymatus eſt; *Joh.* XI, 35. ᛏᚨhᚷᚨᚾᛞᛋ ᛁᚾᚨ: Diſcerpens eum; *Marc* IX, 26. ᛏᚨᛁhᛊᛃᛦ, Dextra; *Matth.* VI, 3. ᛏᚨᛁᚴᚿᛋ, Signum; *Luc* II, 12. ᛏᚨᛁᚿᛋ, Palmes; *Joh.* XV, 4. ᛏᚨᚨᛉᚷᚨᚾᛞ, Præceptor; *Luc* V, 5. ᛏᚨᚿᚷᚨᚾ, Agere, facere; *Matth.* VI, 1. *&c.*

ᚦ *reſpondet Latino* TH, *Græco* Θ, *Angloſaxonico* Ð. ᚦᚨᛞᛞᚨᛁᚿᛋ, Thad dæus; *Marc.* III, 18. ᚦᛁᚨᚿᚠᛖᛁᚨᚿᛋ, Theophilus; *Luc.* I, 3. ᚦᚨᚴᛁᚿᛋ ᛋᚿᚾᚨᚿᛋ: Tharæ filii; *Luc.* III, 34. ᚦᛦᛘᚨᛋ, Thomas; *Joh.* XI, 16 ᚦᛃᛘᛁᚨᛘᛁᚿᛋ ᛟᛖᛁᚨᛚᛁ: Incenſi horâ; *Luc.* I, 10. ᚦᚨᚱᚴᚷᚨᚾ, Cogi tare; *Luc.* V, 21. ᚦᚨhᚨᚾᛞᛋ, Tacens; *Luc.* I, 20. ᚦᚨᛁh, Proficiebat *Luc.* II, 52. ᚦᚨᛁᚴᛋ ᚾᛖᚦᚨᛦᛋ: Foramen acus; *Marc.* X, 25. ᚦᚨᚱᚠ Neceſſe habeo; *Luc.* XIV, 18. ᚦᚨᚿᚴᚱᚿᚾ ᛁᛞᚴᛖᛁᚱᛦᛋ: Indigent pœni tentiâ; *Luc.* XV, 7. ᚦᚨᚿᚴᚾᚷᚿᛋ, Spinæ; *Marc.* IV, 7. ᚦᚨᚿᚴᛋᛖᛁᚦ Sitit; *Joh.* VI, 35. ᚦᚨᚿᚴᛋᚿᛋ, Aridus; *Luc.* VI, 6. *&c.*

ᚿ *reſpondet Latino* U. *Ita* ᚿᚠ *Gothis eſt* Sub: *unde* ᚿᚠ ᛋᚴᚨᛞᚨᚾ ᛁᛋ Sub umbrâ ejus; *Marc.* IV, 32. ᚿᚠᚨᚱ *eſt* Super: *unde* ᚿᚠᚨᚱᚨᛋᛋᚨᚿ hᚨᛒᚨᚾᛞ hᚨᚨᛁᛒᛖ: Abundant panibus; *Luc.* XV, 17. ᚿᚠᚨᚱᚿᛞ ᚷᚨᛘ ᚨᛏᛚᛁᛒᚨᛞᚨ: Principibus ſacerdotum tradetur; *Marc.* X, 33 ᚿᚠᚨᚱᛘᛖᚨᛁ: Titulus; *Marc.* XV, 26. ᚿᚠᚨᚱᛋᛏᛁᚴᚿᚾ ᚦᚨᛁ ᚦᚨᚿᚴᚿ ᚷᚿᛋ: Aſcenderunt ſpinæ; *Marc.* IV, 7. ᚾᚾ *in compoſitione eſt Negativum unde* ᚾᚾᚨᚴᛖᛁᚿ *eſt* Sinè timore; *Luc.* I, 74. ᚾᚾᛒᚨᛁᚴᚨᚾᛞᛋ, Non ferens fructum; *Luc.* III, 9. ᚾᚾᛒᚨᚱᚾᚨhᛋ, Qui ſinè liberis eſt; *Luc.* XX, 28 ᚾᚾᛒᚴᚿᚴᚷᚨᛁ, Inutiles; *Luc.* XVII, 10. ᚾᚾhᚨᛁᛚᚨᚿᛋ, Malè haben tes; *Luc.* V, 31. ᚾᚾᚴᚨᚱᚷᚨᚿᛋ, Securi; *Marc.* IV, 15. ᚾᚾᚨᛖᛞᚨᛁ,

Pau-

Pauperes; *Matth.* XI, 5. ᚿᚾᛊ᛫ᛚ, Nequam; *Matth.* VI, 23. ᚿᚾᛊᚹ᛫ᚴᛊ, Sinè honore; *Marc.* VI, 4. ᚿᚾᚿᛊᛚᚨᛁᛊᛁᚠᛊ, Qui non didicit; *Joh.* VII, 15. *&c.*

ᚢ *Neſcio quod nomen priſca gens Gothorum indiderit huic literæ. Poteſtas verò ejus videtur eadem cum ſequente* ᚹ. *Niſi fortè aliud inter utramque diſcriminis in ſono putemus obſervâſſe Angloſaxones atque Alamannos; quorum hi pleraſque voces Gothicas ab hac literâ incipientes, ut plurimùm à* q *vel* qh *vel* ch *inchoant; illi verò à* cp. ᚢᛁᚾᚷ *certè, item* ᚢ᛫᛬ᛁᚾᛊ *vel* ᚢ᛫᛬ᚾᛊ *Argenteo codici paſſim vocatur* Mulier, femina. *Angloſaxones* cpen *dicunt; Alamanni* quena *vel* chuena. *ita legimus Hymno XIX*, 6; angil forachuuidit chuuenom / Angelus prædicit mulieribus. ᚢᛁᚹᚨᚾ *Argenteo codici eſt* Dicere. *Angloſaxones* cpe᛫ðan *dicunt; Alamanni* queden / *ac ſæpiùs* chueden / qhuueden / quheden *ſcribunt, initiale* q *diverſis modis adſpirantes.* Dicere, qhuuedan. Dicit, qhuuidit. Dicam, qhuidu. Dixi, qhuad ih. Dicat, qhuede. Dicens, qhuedanti. Dicto verſu, kachuetamu verſe / *&c. Kero.* Benedicimus te; uuelaquhedemes thih. *Hymn. XXVI*, 12. Refello, ferqhuido. Renuit, ferquhat. *gl C*, 15. Adſerit, qhuidit. feſtinot. *gl C*, 3. Condictum, ſamanqhuit. *gl B*, 7. Præfatus, foraquhetan. *gl C*, 11. Sententia, kaqhuit. *Kero.* Multifariè, manegen quhitin. *gl C*, 6. Tropus, mez quhitio. *gl C*, 20. Verborum tenus, ſo ſo quhidu. *gl C*, 21. Verbi gratiâ, ſo ſo quhido. *Appendix gloſſarii C.* ᚢᛁᛗᚨᚾ *Argenteo codici eſt* Venire. *Angloſaxones* cuman *dicunt. Alamanni* comen / quemen / chuemen / qhumen / *ſimiliter variè.* Venire, qhuueman. Veni, qhuuam. Venerunt, qhuamun. Venite, qhuemat / *&c. Kero.* Pervenit, qhuam. *Hymn. XX*, 3. Veniſti, chuami. *Hymn.* VI, 4. Adveniat regnum tuum, az quheme richi dinaz. *Hymn.* II, 7. Advena, chuuemaner. *gl B*, 1. Venturus, chumftiger. *Hymn.* I, 7. VI, 1. XXVI, 8. Poſteritas, aftarchumft. *gl B*, 38. naqhumft, Succeſſio. *gl B*, 49. Prodeunti, furiquhementi. *gl C*, 13. ᚢᛚᛁᚴᚾᛊ *Argenteo codici eſt* Mola. *Angloſaxones* cpe᛫n *dicunt. Alamanni* chuuern. ᚠᚴᚱᚢᛁᛊᛏᚷᚨᚾ *Argenteo codici eſt* Perdere, diſſipare, conſumere. *Teutones* quiſten / verquiſten *dicunt.*

Cæterùm ſicuti ex jam dictis manifeſtum eſt ᚢ *initiale Angloſaxonibus per* cp, *Alamannis verò per* ch *vel* q *aſpiratum exprimi, ita quoque diſcimus ex ſequentibus illud ipſum* ᚢ *quandoque etiam in medio vocum Angloſaxonibus perſæpè valere* c, *Alamannis verò* c *vel* ch. *Ita* ᚾᚱᚢᚱᛊ, Nudus, *Angloſaxonibus eſt* nacod. *Alamannis* naccot / nachet / nahhut. *Similiter* ᚱᚢᛁᛉᛁ, Securis, *Angloſaxonibus dicitur* acaxe. *Alamannis* acus / achus. *Manifeſtè quoque* ᚢ *illud in mediis vocibus refert poteſtatem duplicis* V. *neque enim video quomodo aliter aut accipi aut legi poſſint* ᚾᚱᚢᚱᛊ *&* ᚱᚢᛁᛉᛁ. *item* ᛦᚴᚱᛁᚢᚷ, Prava; *Luc.* III, 5.

ΓΛUIΠΝΧΔΛ, Revixit; *Luc.* XV, 35. SΠΓUΠΝ, Mergebantur; *Luc.* V, 7. STIΓUΛN ΔΠ ΥIΓΛΝΝΛ, Committere bellum, inire prælium; *Luc.* XIV, 31. ΓΛUΠΜΨΛ, Synagoga; *Joh.* XVIII, 20. *quod manifestè est ex* ΓΛUIMΛN, Convenire, congregare.

Υ *respondet Anglosaxonico* Þ, *vel duplici* V. *Aliquando etiam exprimit Græcum* υ ψιλὸν, V tenue. *Anglosaxonicum* Þ *exprimit in principio, medio, & fine quorundam vocabulorum Gothicorum. In principio: ut* ΥΛIΛΛ, Benè; *Marc.* VII, 6. ΥΛIΚΨS, Dignus; *Matth.* VIII, 8. ΥΛΠΚΚGΛN, Operari; *Joh.* IX, 4. ΥΕΓS, Motus; *Matth. VIII*, 24. ΥΕIN, Vinum; *Luc.* V, 37. ΥIΓS, Via; *Joh.* XIV, 6. ΥIΛGΛ, Voluntas; *Matth.* VI, 10. ΥINΔS, Ventus; *Marc. IV*, 39. ΥINΤΚΠS, Hyems; *Joh.* X, 22. ΥITΛN, Scire; *Marc. VII*, 24. ΥΧΔS, Dæmoniacus, *propriè* Rabidus, furibundus; *Marc.* 5, 18. ΥΚΧhGΛN, Accusare; *Luc. VI*, 7. ΥΠΛÞS, Lupus; *Joh.* X, 12. ΥΠΛΨΠS, Gloria; *Matth. VI*, 13. *Compluria quæ hoc in loco, prout occurrebant, congessi exempla, cum similibus atque idem significantibus vocabulis Anglosaxonicis contendam, ut ex earum comparatione liqueat Gothorum* Υ *respondere Anglosaxonico* Þ, *ac simul etiam ex pauculis hisce deprehendat Lector miram Anglosaxonicæ linguæ cum Gothicâ vetere convenientiam: siquidem* pel *vel* pell *Anglosaxonibus est* Benè peoꝛð. puꝛð. pyꝛð, Insignis, omni honore dignus. peoꝛcan. pyꝛcan, Operari. peꝛan, Movere. pin, Vinum. peꝛ, Via, pilla. Voluntas. pinð, Ventus. pintep, Hyems. pitan, Scire. poð, Insanus. ppeꝛan, Accusare. pulf, Lupus. pulðoꝛ, Gloria, *&c. Locum quoque habet hæc litera in medio vocum Gothicarum & in fine. In medio: ut* ΔΛΥЄIΔ, David; *Marc.* XII, 36. ΛΛIΥΥI, Levi; *Luc.* V, 27. ΚΛΠΔΥGΛN, Innuere; *Luc.* I, 22. MΛΠΥGΛN, Parare, præparare; *Luc.* I, 17. ΛΓΓΥΠ ΔΛΠΚ, Angusta porta; *Matth.* VII, 14. SIΓΓΥΛN ΚΧΚS: Legere librum; *Luc.* IV, 16. NI ΨΛΤΛ ΠS SΠΓΓΥΠΔ: Nec hoc legistis? *Luc.* VI, 3. SΥΠMSΛ, Natatorium; *Joh.* IX, 7. *In fine: ut* ΛIΥ, In æternum; *Joh.* X, 28. ÞKΛIΥ, Semen; *Marc.* IV, 27. ΥΛΠΚSTΥ, Opus; *Marc.* XIV, 16. *Joh.* VI, 29. *Restat nunc ut quibusdam quoque exemplis ostendamus Gothicum* Υ *in mediis quandoque vocibus vim Græci* υ *obtinere. Ita* ΨΠMIΛMINS *ponitur pro* θυμιάματ@, *Luc.* I, 10. ΚΥSSΛMMI *pro* βύσσῳ, *Luc.* XVI, 19. SIΥЄIΔΛNS *pro* πτυελίδας, *Marc. VIII*, 8. ΚΥЄINΛIΛN *pro* Κυρηνίᾳ, *Luc.* II, 2. ΛΥSΛNIΛNS *pro* Λυσανίου, *Luc.* III, 1. SΥMΛIXN *pro* Συμεὼν, *Luc.* II, 25. SΥNΛΓΧΓЄN *pro* συναγωγὴν, *Marc.* I, 21. ΤΥKIM *pro* Τύρῳ. *Matth. XI*, 22. *Non est interim cur aliquis arbitretur Gothos penuriâ literarum adactos uni literæ duplicem tribuisse potestatem, quum*

quum ex allatis manifeſtum ſit eos in patrii ſermonis vocabulis conſtanter Y *pro* Vau *vel Angloſaxonico* Þ *uſurpâſſe: in exteris verò, Græcis præſertim, adhibuiſſe* Y *loco Græci* υ, *vel capitalis ejus* Y, *propterea quòd viderent figuram patrii* Y *quàm proximè accedere ad hanc Pythagoræ literam.*

X *codici Argenteo non eſt* X *Latinorum vel* Ξ *Græcorum, ſed exprimit Græcum* χ, *ac figurâ proximè refert Latinum* X *capitale, niſi quod ſit aliquantò exilius atque incultius. Occurrit paſſim in compendioſâ voce* Chriſtus, *quæ conſtat literis duabus* XS, *ſuperductâ lineolâ. & quamvis* Zacharias *codici Argenteo Lucæ capite Primo aliquoties ſcribatur* ZΛKΛRIΛS, *ejuſdem tamen Euangelii cap. III, 2 legas* ZΛXΛRIÏNS SNNΛN. *quamvis etiam* Paſcha *codici Argenteo ſæpiùs dicatur* ΠΛSKΛ, *Johannis tamen VI, 4. ſicuti & XVIII, 28 & 29* ΠΛSXΛ *ſcribitur. in quibus tamen locis illud ipſum* X *valde exile eſt ac ſolitò negligentius pingitur, tanquam alienum. nam pro ſuo Gothos non agnoviſſe, vel ex eo liquere poteſt, quòd* χ *Græcum alibi frequenter mutent in* K. *Ita* TΛITKΛKKES *ſcribunt pro* τελώχης, *Luc.* IX, 7. ZΛKKΛINS *pro* Ζακχαῖος, *Luc.* XIX, 2. KΛNKΛZEIN *pro* χωλάζειν, *Luc. XII*, 13. TKΛKΛNNEITIDΛNS ΛΛNDΛIS *pro* Τεφχωνίτιδος χώρας, *Luc. III*, 1. *Scripturi verò nomina in quibus neceſſarium videbatur* ξ *Græcum adhibere, omiſſo eo, uſurpârunt* KS *ejus loco. quomodo* ΛKFΛKSΛd *Luc. III*, 3 *eſt* Ἀφεσὰδ. *Marci quoque XV*, 21 ΛΛΛIKSΛNdRΛNS *eſt* Ἀλεξάνδρου.

Z *reſpondet Græco capitali* Z *& figurâ & poteſtate. unde & Lucæ capite Primo aliquoties occurrit* ZΛKΛRIΛS *pro* Ζαχαρίας. *Quamvis non tantùm peregrinum* Zachariæ *vocabulum, atque alia id genus nomina propria, ab hac literâ inchoaverint Gothi, ſed eâ quoque utantur in medio vocabulorum merè Gothicorum. quomodo Argenteo codici* ΛIRZGΛNdS *eſt* Seductor; *Matth.* XXVII, 63. ΛZETIZ. ΛZITIZ, Facilius; *Matth.* IX, 5. *&* *Marc.* X, 25. BΛTIZ, Melius; *Luc.* V, 39. FRdΛZΛNS, Prudentiores; *Luc.* XVI, 8. GnhiZΛ, Junior; *Luc.* XV, 12. hΛZGΛN, Laudare; *Luc.* XIX, 37. hnZd, Theſaurus; *Matth.* VI, 21. ÏZVIS, Vos; *Matth.* V, 30. MΛIZΛ, Major; *Luc.* VII, 28. MΛNΛIZ, Plus, abundantius; *Marc.* XII, 33. *Joh.* X, 10. MΛRZGΛN, Scandalizare; *Matth.* V, 29. RΛΨIZ, Facilius; *Luc.* XVIII, 25. RΛZdΛ, Loquela; *Matth.* XXVI, 23. RΛZN, Domus; *Marc.* XI, 15. *&c.*

Anonymus quidam vir doctus, cujus commentariolum de Literis & linguâ Getarum ſive Gothorum edidit Bon. Vulcanius Lugduni Batavorum anno CIↃ IↃ XCVII, *addit*

addit huic Alphabeto literam H, *veluti inventam ſibi in Argenteo codice Mar XIV*, 51. *vultq́; eam figurâ & poteſtate reſpondere Græco* ἦτα *capitali. Ego ta men & complures mecum viri oculati nuſquam ibi, quod affirmat vir doctus* ΓΚΗΠЄΝ *ſcriptum invenimus, ſed* ΓΚΙΠΠΝ ΪS ΨΛΙ ϑΠΓΓΛΛΛΠ ΔЄIS. *Hoc obiter præmonendum putavi; quoniam intereſt meâ ne quis, vi docti authoritate inductus, arbitretur me nimis indiligenter, ne dicam oſcitanter Gothicarum literarum numerum ac poteſtatem ex Argenteo codice tradidiſſe.*

Injectâ interim Commentarioli hujus mentione, oportunè quoque venit in mente ejus epiſtolæ quam ſuper Authore præfati opuſculi pluribuſque aliis rebus huc ſpe tantibus olim ad me dedit magnus ille ac multæ lectionis Antiſtes JACOBUS USSERIUS *Archiepiſcopus Armachanus totiuſq́; Hiberniæ Primas, &c.*

Viro cl. Franciſco Junio Franciſc filio Jacobus Armachanus ſalutem.

A Bonaventurâ Vulcanio editi habentur viri cujuſdar docti Anonymi commentarioli duo: in litera Gothicas, ex vetuſtiſſimo quodam Codice argen teo (ut eum vocat) ſumptas, unus; in alphabetum Gothicum (quod Gothicum tamen omnino non eſt) & Nota Lombardicas in alio quodã vetuſtiſſimo codice repertas, alte

Argenteus ille codex membranaceus, qui quatuor Evan gelia aureis & argenteis literis Gothicè deſcripta continebat ad Werdeni ſive Werdinenſis monaſterii bibliothecam per tinuit, in regione Bergenſi quatuor ferè à Coloniâ Germanic miliaribus diſtantis. Inde ex v1° Matthæi & 1° Marci capitul ab Arnoldo Mercatore nonnulla deſcripta, Inſcriptionum ſua rum corpori (pag. CXLVII & CXLVIII) inſeruit Gruterus

In

Indidemque Orationem Dominicam cum aliis quibuſdam particulis, ab Antonio Morillono tranſſcriptam, in Gotodanica ſua Joh. Goropius Becanus (Originum Antverpian. lib. VII, pag. 739. 740. & 750.) retulit: quorum cum iis, quæ à Vulcanio ſunt edita, collatione factâ, oborta mihi aliquando eſt ſuſpicio, non alium eruditi illius in literas Gothicas commentarioli authorem fuiſſe, quàm Antonium ipſum Morillonum, qui Antonio Perrenoto Cardinali Granvellano à bibliothecâ fuit & Latinis epiſtolis.

Neque verò ad alium quàm ad Cardinalem illum ea verba ſpectâſſe ſum opinatus, quæ in ſecundi Commentarioli principio leguntur: *Quemadmodum Dominatio veſtra monet, ita eſt. Omnino enim præſens opuſculum interpres eſt alterius operis, nempe Vocabularii*, &c. quamquam authorem ſimul cùm Domino ſuo plurimùm à vero hîc aberraviſſe, nullum ſit dubium: quum Codicem illum à Notarum, ſive Romanæ ſcripturæ compendiorum, collectaneis, quæ Tyronis ac Senecæ nominibus inſignita Gruterus poſtea in lucem edidit, nihil differre deprehenderimus. Ut fruſtra author hic ſibi perſuaſerit, ad aliud aliquod opus referenda iſta fuiſſe; *cujus uſus fuerit, aulicos legatos, qui Gothi erant, docere Lombardicè, ut intra Italiam cum principibus Italicis poſſent perorare.*

Codicem alium Gothicum aureis argenteiſq; characteribus papyro exaratum, & non Evangelia tantùm, ſed univerſum etiam Novum Teſtamentum, complectentem, in bibliothecâ Hermanni Comitis Newenarii extitiſſe, Philippus Marnixius Do-

Dominus Sanct-Aldegundius (apud Sibrandum Lubberti d
princip. Chriſtianorum dogmatum lib. 3. cap. 7.) confi
mat; in quo Orationis Dominicæ idem quod in libro We
dinenſi habebatur initium; *Atta unſar thu in himina*, &c. Cuju
modi Novum Teſtamentum ad ſuas etiam manus perveniſ
Matalius Metellus Sequanus (apud Suffridum Petrum, Præfa
in Scriptor. Friſiæ Decad.) eſt teſtatus. Ubi & illud notan
dum; Orationem Dominicam Gothicam doxologia illâ con
cludi, quæ in vetere Latinâ Bibliorum editione deſideratu
Ut ex Græco fonte Gothicam iſtam Novi Teſtamenti verſio
nem derivatam eſſe appareat, & ex ipſius Wulfilæ primæv
traductione deſcriptam. Hunc enim primum literas apu
Gothos inveniſſe, & Scripturas ſacras in eorum linguam con
vertiſſe, Socrates, Sozomenus, Iſidorus Hiſpalenſis (in Go
thorum Chronico) & Martyrii Nicetæ ſcriptor (apud Simeo
nem Metaphraſtam, die 15° Septembris) nos docent: quorum
poſtremus (cum Sixto Senenſe, libro 1v° Bibliothecæ ſancta
ex Græco tranſlationem illam fuiſſe factam, expreſſè indicat.

Quò referendus eſt & ille Walafridi Strabi locus, De rebu
Eccleſiaſticis cap. 7°; *Et, ut Hiſtoriæ teſtantur, poſtmodum ſtudi
illius* [Gothorum] *gentis divinos libros in ſuæ locutionis propriet
tem tranſtulerunt: quorum adhuc monumenta apud nonnullos habentu
Et fidelium fratrum relatione didicimus, apud quaſdam Scytharum gente
maximè Tomitanos, eâdem locutione divina hactenus celebrari offici
Et quod à Joſepho Scaligero eſt additum (Canon. Iſago
libro 3. pag. 138.) *Gothos etiamnum in iiſdem regionibus dege*

ſub Præcopenſi Tatarorum dynaſtâ, & utrumque Teſtamentum, iiſdem literis quas excogitavit Wulfila, conſcriptum, & eâdem linguâ quâ tempore Ovidii utebantur interpretatum, legere. Quæ eò à me adducta ſunt omnia, ut, quâ ratione Gothicam ex Græcâ ſcriptionem Wulfilas efformaverit, in priore illo Commentariolo declarari ſubindicarem. De quo integrum tamen tibi judicium relinquo. VALE.

Londini. v Nonas Julias, anno æræ
Chriſtianæ M DC LI.

Argenteus codex unico puncto denotat ſenſum imperfectum; at perfectum concludit punctis duobus.

Præcipuæ ejuſdem Codicis abbreviaturæ ſunt in vocibus ᚦᚨᚾ. ᚷᛟᚦ. ᛁᛖᛋ-ᚾᛋ. ᚷᚱᛁᛋᛏᚾᛋ. *ſiquidem pro iis paſſim occurrit* ᚦᚨ. ᚷᚦ. ᛁᛋ. ᚷᛋ, *lineolâ omnibus ubique ſuperinductâ. Nos harum vocum rectos obliquóſq; caſus integrè damus, ne quid moretur legentes.*

Idem denique Codex lineolam ſuperſcribit literis, quibus numeros exprimunt Gothi. Nos, omiſſâ lineolâ, puncto hinc inde adjecto diſcernimus eas à reliquo contextu; ne ſingularum numeralium literarum, etiam earum quæ ſemel tantùm aut bis in toto Codice occurrunt, peculiares typi forent exſculpendi.

Atque hæc quidem potiſſima ſunt quæ de Gothico alphabeto præmonſtranda præmonendáq; videbantur. Proximum eſt ut nonnulla quoque de Runis addam ex Runicâ literaturâ Olai Wormii, nec non ex ejuſdem Faſtis Danicis.

RUnicarum literarum, *juxta Romani alphabeti ſeriem diſpoſitarum, Nomen, Figura, Poteſtas.*

Aar, *pingitur* ᚨ, *& valet A.*

Biarkan, *pingitur* B, *& valet B.*

Kneſol, *pingitur* ᚲ, *& valet C.*

Duſs, *pingitur* ᚦ *vel* ᛏ, *& valent D.*

Stungen Jis, *pingitur* ᛁ, *& valet E.*

Fie, *pingitur* ᚠ, *& valet F.*

Stungen Kaun, *pingitur* ᚡ, *& valet G.*

Hagl, *pingitur* ᚼ, *& valet H.*

Jis, *pingitur* ᛁ, *& valet I.*

Kaun, *pingitur* ᚴ, *& valet K.*

Lagur, *pingitur* ᛚ, *& valet L.*

Madur, *pingitur* ᛘ, *& valet M.*

Naud, *pingitur* ᚾ, *& valet N.*

Oys, *pingitur* ᚬ, *& valet O.*

Stungen Birk, *pingitur* ᛒ, *& valet P.*

Kaun *in Runicis monumentis ſupplet locum Latini* Q: *ſed rariſſimè occurrit. Sæpiùs abhibent* ᚴᚢ *ejus loco.*

Ridhr, *pingitur* ᚱ *vel* ᛦ, *& valent R. Prior nota locum habet in vocabulorum principio & medio & fine quandoque, poſterior verò in fine tantùm.*

Sol, *pingitur* ᛋ, *& valet S.*

Tyr, *pingitur* ᛏ *vel* ᛐ, *& valent T.*

Ur, *pingitur* ᚢ, *& valet U vocale.*

Stungen Fie, *pingitur* ᚠ, *& valet V conſonum; quod quidam* Vau *nuncupant. aliis eſt W.*

. . . . . *Runica monumenta* ᚼᛋ *uſurpant pro X.*

Stungen Ur, *pingitur* ᚤ, *& valet Y.*

Stungen Duſs, *pingitur* ᚦ, *& valet TH.*

Cimbri veteres omnes literas majuſculo ductuum tenore delineabant, eóque nullas agnoſcebant Capitales literas. In hujus verò Alphabeti notatione illas tantùm communes maximéq; receptas Runarum figuras, ex multiplici earum varietate, Lectori exhibuimus, quibus veterum Danorum Faſti ab Olao Worm editi conſignantur; niſi

quòd

quòd in literâ Kaun *denotandâ prætulimus antiquiorem illam Figuram, quam ipſe Wormius ſervavit in exprimendâ Poteſtate literæ* Q, *cujuſque genuinam ac verè antiquam delineationem exhibet nobis illud* Stungen Kaun *quod ipſe Wormius ait reſpondere Latino* G.

In iiſdem quoque Faſtis ac Runicâ literaturâ idem Wormius obſervat complures literas, aliquam Poteſtatis convenientiam habentes, frequenter ita permutari ut una ſuppleat vicem alterius; atque adeò duplex triplexve quandoque ſit valor unius literæ.

Latini certè C *perſæpè Poteſtatem habet* ᛚ, *ut in* ᚸᚢᛁᛦᚴᚢᚾ, Lucianus. ᚹᛦᚱᛁᚸᚸᛁᚴᚢᚾ, Marcellinus. ᚹᛁᚴᛁᚴᛁᚢᚾ, Vincentius. *Quandoque tamen & pro* T *ponitur, præſertim ubi* T *ut* C *pronuntiatur, quemadmodum patet ex penultimâ ſyllabâ nominis proximè præcedentis: pari quoque ratione ſcribebant* ᚹᚢᛁᚴ-ᛁᛦᚴᚢᚾ, Quintianus. ᚹᛦᚱᛁᛦ ᛁᚹᛁᛒᛁᛦᚹᛦ, Maria Egiptiaca. *Nonnunquam pro* S *ponitur; ſicuti videmus in* ᚹᚢᛁ, gus, *i. Dei*

Sicuti verò hæc litera ᛚ *aliarum ſubinde literarum locum ſupplet, ita & aliæ hujus.* ᚹ *certè pro* ᛚ *ponitur in* ᚹᛦᚴᚢᛋᚢᚾ, Caputus. ᚹᛦᚱᛦᚴᛦ, Corona. ᚹᛋᛦᚱᛦ, Clara. *Item* ᚺ *pro* ᛚ *ponitur in* ᚹᚱᚢᚾᛁᚾ, Crucis; *nam Faſti in menſe Majo ſcribunt* ᚹᚱᚢᚾᛁᚾ ᚠᛁᚾᚺᛦ, Cruſis meſſa, *pro Crucis feſtum.*

D *ſortitum eſt duplicem Notationem.* ᛏ *ſcilicet &* ᚦ. *Ita* ᛏᛦᚼᚾ, dahs *eſt Dies.* ᚹᚢᛁᚴᛏᛁᚴᚠᛁᚾ, Quindilmis. ᚫᚦᚱᛁᛦᚴᚢᚾ, Adrianus. ᛦᛚᚼᚾᛦᚴᚦᛁᚳ, Alexander.

Quamvis etiam T *duplicem invenerit Figuram,* ᛏ *videlicet ac* ᛣ, *aliquando tamen ejus loco* ᚦ *ponitur, ut in* ᚹᛁᚱᚦᚱᚢᚦᛁᚾ, Gertrudis. *quod punctatum valet* TH. *Ita* ᚫᚹᛦᚦᛦ *eſt* Agatha. ᚠᛦᚦᛁᚢᚾ, Matheus, *&c.*

De ᛚ *quod quandoque pro* T *ponitur, ante diximus.*

ᚹ *maximâ ex parte Poteſtatem obtinet* Vau *Latini, ſive* V *conſoni: ita* ᚹᛁᛋᚢᚾ *eſt* Vitus. ᚹᛁᚱᚹᛦᚾᛁᚢᚾ, Gervaſius.

X *Danis vetuſtioribus erat litera peregrina, non habens peculiarem Figuram vel Notam ſimplicem. Quotieſcunque tamen in vocibus Græcis Latiniſve occurrebat, exprimebant eam per* ᛪᚾ. *Ita* ᚾᛁᛦᛪᚾᛋᛦᚴ *ſcribebant pro* Siaxtan. ᚹᛁᚾᛪᚾ *pro* Felix, *&c.*

Nec prætereundum, quòd ᚼ *finale plerumque abſorbet Vocalem quam includit: ut in* ᚹᚢᚹᛒᚼ, Kumbr. *Cujus priſcæ conſuetudinis plura paſſim exempla ſuppe-*

ditat Runicum lexicon Wormii.

Quoniam tamen conſtat Runas olim fuiſſe pauciores, ac non niſi ſerò ad hun Latini alphabeti modum fuiſſe redactas; pretium operæ facturus videor ſi earu quoque Runarum numerum atque ordinem radidero, qui in vetuſtiſſimarum Legu codicibus invenitur, quemque nobis Aureorum numerorum notæ ſicuti & literaru Dominicalium progreſſus in antiquiſſimis Faſtis exhibet, quem denique in veteru computatione ſervari videmus.

Priſcæ igitur ſexdecim Runæ conſtanter olim tenuerunt hanc Notationem Appellationem, Seriem;

ᚠ.	Fie.	ᚢ.	Ur.	ᚦ.	Duſs.	ᚨ.	Oys.
ᚱ.	Ridhr.	ᚲ.	Kaun.	ᚺ.	Hagl.	ᚾ.	Naud.
ᛁ.	Jis.	ᛅ.	Aar.	ᛋ.	Sol.	ᛏ.	Tyr.
ᛒ.	Biarkan.	ᛚ.	Lagur.	ᛘ.	Madur.	ᛦ.	Yr.

Unde & vetus numerandi ratio ſexdecim primos numeros exprimit totidem Run priſcum ordinem ſervantibus; nam

ᚠ *veteribus Cimbris denotabat* I. *quod dicebant* ᛅᛅᛅ, Att.

ᚢ *denotabat* II. ᛅᚢ, Tu.

ᚦ *denotabat* III. ᚦᚱᚢ, Thry.

ᚨ *denotabat* IV. ᚠᛁᚢᚺᚢᚦ, Fiuhur.

ᚱ *denotabat* V. ᚠᛁᚠ, Fem.

ᚲ *denotabat* VI. ᚿᛁᛅᚺᚿ, Siax.

ᚺ *denotabat* VII. ᚿᛁᛅᚢ, Siau.

ᚾ *denotabat* VIII. ᛅᛅᛅᛅ, Atta.

ᛁ *denotabat* IX. ᚾᛁᚢ, Niu.

ᛅ *denotabat* X. ᛅᛁ *vel* ᛅᛁᚢ, Ti *vel* Tiu.

ᛋ *denotat* XI. ᛅᛚᛚᛁᚠᚢ, Allivu.

ᛏ *denotat* XII. ᛏᛅᛚᚠ, Tolf.

ᛒ *denotat* XIII. ᚦᚱᛁᛅᛅᛅᚴ, Thretfan.

ᛚ *de*

ᚠ *denotat* XIV. ᚠᛁᚢᚱᛏᚨᚾ, Fiurtan.

ᚠ *denotat* XV. ᚠᛁᚠᛏᚨᚾ, Femtan.

ᛋ *denotat* XVI. ᛋᛁᚨᚷᛋᛏᚨᚾ, Siaxtan.

De ſequentium numerorum Notis aliunde ſuppletis, vide Wormii Faſtos Danicos & Runicam literaturam: neque enim attinet plura hoc in loco ex eo tranſcribere, cum hactenus allata dilucidè ſatis expediant quæ de antiquiſſimarum Runarum numero atque ordine paullò ante tradidimus. Magis fortaſſè in rem Lectoris erit ex eodem Wormio monere præcellentiſſimos quoſque Runarum magiſtros uſque adeò mirabilem inter earum Nomina & Figuras harmoniam deprehendere, ut cenſeant primos hujus Literaturæ authores enixè in hoc incubuiſſe, ne literarum Figuræ longè abirent ab earum Nominibus certam aliquam ac vulgo notam rem ſignificantibus. Cujus rei veritas magis adhuc eluceſcet ſi præcipuos Runarum apices, à principaliore ipſius literæ recto ductu hàc illàc prominentes, accuratiùs aliquantò perluſtremus: illud interim præmonentes, primis harum inventoribus non tam fuiſſe propoſitum ut ſpeciem artis Pictoriæ in earum delineatione præberent, quàm ut nudas tantùm primorum elementorum Figuras, craſſas quidem, ipſis tamen Nominibus congruas, perfunctoriè deſcriberent ac priſcâ incultioris ævi ſimplicitate veluti adumbrarent; quò rudis ac vaga diſcentium Phantaſia, qualiſcunque ſimilitudinis adminiculo ſubnixa, firmiùs fideliuſq; memoriæ traderet prima Literarum elementa vulgo notæ rei ſimilitudine conſpicua, præcipuè tamen rei ipſo Elementi nomine ſignificatæ. Quod quàm benè prudentérq; olim excogitaverint homines cauti atque altâ præter cæteros mente præditi, nemo non videt.

ᚠ, *quod* Fie *nuncupant*, Armentum, peculium, divitias *dixerunt antiqui. Sed hodiernum idioma Danicum diſtinguit inter* fie *&* liggende fie. *illud enim* Pecus quodvis; *hoc verò* Pecuniam *vel* Peculium, *i. aurum, argentum, æs, atque alias quaſvis agrorum ædiúmq; immobiles (ut vocant) poſſeſſiones denotat. Repræſentat autem primi hujus elementi Notatio animal cornubus laſciviens; quandoquidem præcipuas antiquiſſimorum ſæculorum opes in armentis pecudibúſq; ſitas fuiſſe conſtat.*

ᚢ. Ur *denotat* Rivos aquarum impetuoſè ex alto delabentium; *ſicuti &* Nimbum guttis denſioribus ex alto proruentem; *atque inde quoque ad alia per quandam ſimilitudinem tranſfertur vocabulum, ad Scintillas nempe crebris ictibus ex ferro candente proſilientes. Aquas igitur cum impetu deorſum latas refert litera.*

ᚦ. Duſs *denotat* Spectrum montes ac loca devia incolens, *quod ſpecie pumilionis aut gigantis conſpiciendum ſe olim præbere ac fœminis pueriſq; terrorem incutere*

ſolebat. Linea recta, ſpectrum; curva, montem aut collem referebat.

ᚩ. Oys *eſt* Portus maris tutam navibus ſtationem præbens. *Exponitur &* Sin maris promuntoriis acutioribus ac navigantibus infeſtis in mare excurrens : *q acceptio non abludit ab hujus literæ delineatione.*

ᚱ. Ridhr *eſt* Equitatio. *Eques divaricatis cruribus equitationi ſe accinge videtur hîc depingi.*

ᚴ. Kaun *eſt* Ulcus *vel* Prurigo ; *proinde quoque brachio ad ſcalpendum vel elato exertóq; exprimitur litera Pruriginem ſignificans.*

ᚼ. Hagl *eſt* Grandō. *Unde & anguloſæ grandinis floccorúmq; hirtæ nivis fig ram præ ſe fert litera.*

ᚾ. Naud *eſt* Neceſſitas. *Minimè ergo mirandum eſt quòd antiqui ipſâ liter hujus delineatione ſtuduerunt exprimere veram Neceſſitatis naturam; quòd ea nim rum fulcro, quo ſuſtentetur, indigeat.*

ᛁ. Jis *denotat* Glaciei planitiem, *vel* Stiriam frigore concretam atque à pari tum projecturâ dependentem ; *quamobrem quoque litera repræſentat Stiriam, pendulam glaciem ex guttis inter ſtillandum frigore congelatis genitam, auctam, in longum productam.*

ᛅ. Aar *ſignificat* Uberem agrorum proventum. (*Vide quæ de hac voce hab Gothicum gloſſarium in* ϚϵR.) *Hinc litera præ ſe fert figuram Vomeris; quòd a nonæ ubertatem præcipuè debeamus Vomeri, ob multiplicem frugem agrorum ri cultorum ac proſciſſorum.*

ᛋ. Sol *eſt* Lumen ſolis. *Atq; inde videri poſſunt rectæ hujus elementi lineæ, q quà verſus veluti diſperſæ, non incommodè effigiare ſolares radios hàc illàc diffuſo*

ᛏ. Tyr *eſt* Taurus. *Exprimitur ergo hac literâ Taurus terram cornubus fo cans. Quum verò hæc litera pingitur, quaſi uno cornu truncata ſit; videri pot illud exprimere idolum Paganis olim* ᛏᚢᚱ, Tyr *dictum: ſiquidem id à lupo q dam alterâ manu privatum fabulatur Edda. unde poſtea* ᚢᚾᛁᛘᚨᚾᚢᚱ, Uniman *dictus eſt hic Deus Aſiaticus.*

ᛒ. Biarkan *eſt* Betula. *Litera quoque adumbrat betulam lætiſſimâ folioru amplitudine ac latitudine diffuſam.*

ᛚ. Laugr *eſt* Liquor. *Litera quoque repræſentat Liquorem à montis verti delabentem.*

ᛘ. M

ᚠ. Madur *eſt* Homo. *Exprimit ergo litera Hominem ſtatos aſtrorum curſus recurſúſque contemplantem, ac tantæ rei miraculum, protenſis ad cœlum manibus, cum quàdam veluti jubilatione proſequentem.*

ᚼ. Yr *eſt* Arcus intenſus inſtructúſq; ſagittâ. *quomodo legimus alibi,* ᚼ. ᚼᚼ ᛒᛁᚴᚦᚢᚼ ᛒᛅᚠᛁᚾ. ᛒᛅᚱᚦᛅᚠᛅ ᚠᛅᚠᚴ. ᛅᚠ ᚠᛁᚠᚠᚢᚾ ᚠᚢᚱᛅᛁᚼ. Yr er bendur bogie, bardaga gagn, og fifvu flyter. *hoc eſt,* Yr eſt intenſus arcus, prælii commoditas, & ſagittæ delator. *Repræſentat hæc litera Arcum jam jam telum emittere paratum. Vide quoque Egilli ſkallagrimi Epinicium Claſſe* IV, *Intercalari* IV. *Runicum lexicon paginâ* 84. *pro* ᚠᛁᚼ, *quod* Virginem *denotat, legit* Mey.

Satis nunc ſtrenuè defunctus mihi viderer hac operâ quam poſui in tradendâ veuſtiſſimarum Runarum appellatione, notatione, ſerie; niſi jam dictis utiliter addi poſſe putarem antiquum Poëma ex archivis bibliothecæ Hafnienſis à Wormio depromptum & Runicæ literaturæ capite XIX *ſtudioſo Lectori exhibitum.*

Atque ita demum uberiorem ex hac rhythmicâ Poëſi fructum capiet Lector, ſi Runica diſticha cum illâ notiſſimarum literarum ſcripturâ, quam ſingulis diſtichis ſubjungimus, conferat: quo peracto, non Runas tantùm poſt brevem iſtiuſmodi lectionis collationiſq; uſum ſibi reddet familiares, ſed eâdem quoque operâ diſcet quantam vetuſta Gothorum, Angloſaxonum, Alamannorúmque idiomata cum hoc Cimbricæ linguæ ſpecimine habeant affinitatem.

In anteceſſum interim hujus operæ verbis Olai Worm præmonendus eſt Lector, Cujuſvis diſtichi verſum poſteriorem Literas non ſpectare; ſed addi tantùm, ut metro menſura ſua & debita conſonantia conſtet, útq; prior facilius memoriæ mandetur ac tenacius hæreat. Deinde, præter id quod verba exhibent, reconditum aliquid latet in unoquoque verſu, & ad vitam communem ſpectans; quod ſponte ſe ingeret, non verba ſolùm, verùm etiam ſenſum abſtruſiorem rimantibus.

Ipſum verò Poëma tale eſt.

ᚠ. ᚢᚾᚦᚢᚼ ᚠᚱᛅᛁᚴᚦᛅ ᚱᛅᚠᛁ.	Fie veldur fraenda rógi.
ᚠᛅᛁᚦᛁᚾᛅ ᚢᚾᚠᚢᚼ ᛁ ᚿᚠᛅᚠᛁ.	Faediſt ulfur i ſkógi.

ᚠ. ᚢᚾᚦᚢᚼ. *Senſus eſt*; Divitiæ inter conſanguineos lites pariunt. *Indicat autem emblema, quòd in amplâ hæreditate herciſcundâ, frequenter admodum lites inter amicos & ſummâ neceſſitudine devinctos excitet Auri ſacra fames.*

ᚠᛅᛁᚦᛁᚾᛅ. Nutritur in ſylvis lupus. *Sylvarum incola lupus. Vult quemque gaudere loco & ſocietate naturæ ſuæ congruâ. Ita Wormius. Ambigo tamen annon ſecun-*

ſecundo verſui rectiùs tribuamus hunc ſenſum; Quemadmodum ſylvam annoſis ar ribus denſam perambulantes plerumque incidunt in lupos, ita quoque avitam ac congeſtam hæreditatem quàm rariſſimè adeunt hæredes, quin eorum unum alius tet intempeſtivè atque odioſè interveniſſe, & tanquam Lupus in fabulâ. Not eſt quæ inde naſcantur contentiones & quàm erectâ ex æquo cervice lites in long trahant cohæredes.

ᚢ· ᚾᚼ ᛦᚠ ᚾᛖᛖᚢ ᛁᛦᚱᚴᛁ. Ur er af ellu jarni.
ᛋᛒᛏ ᚺᛖᛁᛒᚢᚼ ᚱᛦᚴᛁ ᛦ ᚽᛁᛦᚱᚴᛁ. Opt ſleipur rani a hiarni.

ᚢ· ᚾᚼ. Scintillat candens ferrum; *id eſt, Patientia læſa ſit furor.* ᚢᚼ *vu vocatur omne quod guttatim ſtillat vel ſcintillat. Hîc ferro ignito attributum, niſi de ſcintillis intelligi poteſt. Ex candenti etenim ferro ac malleis tuſo, exilien bus impurioribus ejus particulis, ſcintillæ undique ſolent emicare. Senſus eſt, Eos efferveſcunt irâ, ſi nimis irritentur, in furorem agi.*

ᛋᛒᛏ. Nive operta ligneis ſoleis commodiſſimè calcantur; *id eſt, Artes ſo tia monſtrat, aſt uſus nutrit.* ᚱᛦᚴᛁ *inſtrumentum ligneum eſt oblongum & p num; quo pedibus alligato incredibili celeritate montium juga nivibus rigentia cu ſuperare ſolent Boreales. Hodie* ſkier *vocant. Ita Wormius. Ego tamen ſuſpi alium eſſe hujus diſtichi ſenſum.*

ᚦ· ᚢᚾᚦᚢᚼ ᚠᚢᚾᚴᚴᛦ ᚠᚢᚾᛖᚢ. Duſs veldur kvenna kvellu.
ᚠᛦᛏᚢᚼ ᚢᚾᚱᚦᚢᚼ ᚠᛦᛦᚼ ᛦᚠ ᚾᛖᚢ. Katur verdur faar af ellu.

ᚦ· ᚢᚾᛖᚦᚢᚼ. Spectra fœminis infeſta. *Submonet ne unquam patiamur no excidere illud Poëtæ,* Tu ne cede malis. *Veri Dei cultu deſtitutis frequenter o objiciebantur Gigantum aut Pumilionum ſpectra, quæ non tam viris, quàm mul culis & pueris erant terriculamento.*

ᚠᛦᛏᚢᚼ. In adverſis nemo lætatur. *Huc refer illud Comici;* Omnes, c rectè valemus, ſana conſilia ægrotis damus. Tu, ſi hîc ſis, aliter ſentias. *Wormius. Ego tamen commodiorem ſecundi hujus verſus quæro ſenſum.*

ᛅ· ᚾᚼ ᚠᚾᚺᛏᚱᛦ ᚠᛁᚱᚦᛦ. Oys er fleſtra ferda.
ᛁᚴ ᚺᚠᛦᛖᚢᚼ ᚾᚼ ᚺᚢᛁᚱᚦᛦ. En ſkalpur er ſuerda.

ᛅ· ᚾᚼ. In oſtiis fluminum iter frequentiſſimum. *Huc ſpectat illud Naſon* Tuta frequénſque via eſt per amici fallere nomen. *Ut in maris ſinubus & flu num oſtiis ob portus commoditatem frequentiſſimus eſt navium receptus, licet ibid*

ſæpiſſimè vel à piratis latitantibus opprimantur, vel in ſcopulos & promuntoria impingant, non ſinè naufragii periculo; ita quoque in iſtis vitæ generibus quibus ſe maxima pars hominum addicit, pericula ſæpè crebriora.

ᚼᚴ ᚢᚠᚱᚢᚾᛒᚢᚦ. Gladius acutus eſſe ſolet. *Huc refer illud ejuſdem,* Nil prodeſt, quod non lædere poſſit idem. *Sic Wormius. Fortaſſè tamen talis eſt ſenſus diſtichi; Naves in tutâ portuum ſtatione conſiſtunt; at in vaginâ gladius.*

ᚱ. ᚠᚢᛚᚦᚱ ᚱᚨᚴᚾᚢᛘ ᚢᛁᚾᚴᛚ. Ridhr kvaeda roſſum viſta.
ᚱᚨᚠᛋᚴ ᚼᚦ ᚢᚢᛁᚱᚦᛁᚴ ᛒᚱᚨᚦᛁᚾᚴᛚ. Raghn er ſverdit bradiſta.

ᚱ. ᚠᚢᛚᛁᚦᚨ. Equitatio equis ingrata. *Huc pertinet decantatum illud,* Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. *Hæc Wormius. at propriè magis exponas,* Equitatio malum equis pabulum.

ᚱᚨᚠᛋᚴ. Raghn eſt gladiorum latiſſimus. *De hoc gladio conſule Eddam. Veteres námq; non equis tantùm, ſed & gladiis nomina imponebant. Sic apud Saxonem libro Secundo;* Biarco utebatur præſtantis acuminis inuſitatæq; longitudinis gladio, quem LOUI vocabat. *& rurſus libro Quarto;* Erat Regi inuſitati acuminis gladius, SKREP dictus, qui quodlibet obſtaculi genus, uno ferientis ictu, medium penetrando diffinderet. *iterum libro Septimo;* Haldanus avitos à matre gladios accepit; quorum alter LUISINGUS, alter HUVYTINGUS, ob collimati acuminis nitorem, vocabulum habuit. *Sic paſſim alibi. Quemadmodum igitur inter omnes gladios* RAGN *primatum obtinebat, & poſſeſſori ſuo longè fuit gratiſſimus; ita quoque in quolibet hominum genere* Pulchrum eſt digito monſtrari & dicier; Hic eſt. *Ita Wormius.*

ᚠ. ᚼᚦ ᛒᛁᚠᚠᛁᚨ ᛒᚨᚱᚴᚨ. Kaun er beggia barna.
ᛒᚨᛚ ᚠᛁᚨᚱᚼᚦ ᚴᚾᚨᚦ ᚠᚨᚾᚢᚨᚱᚴᚨ. Ból giórer near folvarna.

ᚠ. ᚼᚦ. Sors eadem fratribus. Κοινὰ τὰ τῶν φίλων.

ᚠᚨᚢᚴ. Vulnus, ulcus, vibicem, pruriginem, ſcabiem *denotat; quâ facilius inficiuntur, qui ejuſdem ſunt familiæ & cognationis. Hîc latiùs pro quovis incommodo capi videtur, quod fratribus commune judicatur, cum alter alterius portare debeat onera.*

ᛒᚨᛚ. Qui inter cadavera verſatur, cadaveroſum quid ſpirat. ᚴᚾᚨᚦ *ſignificat,* Cadaver. κακοῖς ὁμιλῶν κἀυτὸς ἐκβήσῃ κακός. *Qui picem tangit, inquinatur ab ea. Ita Wormius. Ego verò nihil prorſus hîc video: niſi fortè* ᛒᛁᚠᚠᛁᚨ *idem ſit*

cum Angloſaxonico beag *vel* beg. *Alamannico* baug *vel* boug. *Belgico* bagg Monile, gemma. *ut ſit ſenſus; Ulcuſcula ſcabioſa eſſe veluti quædam inſignia monilia liberorum ejuſdem familiæ, ac levi contagio ad ſanguine junctiſſimos tra ſire. Quo conceſſo, licet aliquid in primo hujus diſtichi verſu videre me putab ingenuè tamen fatebor me in ſecundo planè cæcutire.*

ᚼ· ᚺᛆ ᚠᚨᚦᚨᚢᚾᛆᚱ ᚠᚨᚱᚴᚨ. Hagul er kaldaſtur korna.
ᚠᚱᛁᚢᚾᛆᚱ ᚢᚠᚨᛒ ᚼᛁᛘᛁᚾ ᚠᚨᚱᚴᚨ. Kriſtur ſkóp heimin forna.

ᚼ· ᚺᛆ. Grando gelidiſſima frugum. *Huc refer illud Propertii*; Naturæ ſequ tur ſemina quiſque ſuæ.

ᚼᚨᚠᚾ *non* Grandinem *tantùm ſignificat, verùm etiam* Frumentum; *cum externam figuram, tum etiam quòd, cum cadit, inſtar ſeminum ſpargi videatur*

ᚠᚱᛁᚢᚾᛆᚱ. Mundi creator Chriſtus. *Minimè ab hoc loco aliena ſunt h Ovidii verba,* ——— facilè eſt omnia poſſe Deo. *Ita Wormius. Magis int rim propriè ita reddas hunc verſiculum,* Chriſtus creavit cœlum olim.

ᚴ· ᚠᛁᚨᚱᚾᛆᚱ ᚴᚨᛒᛒᚨ ᚠᚨᚢᚾᛁ. Naud giórer nappa koſti.
ᚴᚨᚠᚾᚨᚢᚾᚴ ᚠᛁᚾᛁᛘᛆᚱ ᛁ ᚠᚱᚨᚢᚾᛁ. Naktaun kiaeler i froſti.

ᚴ· ᚠᛁᚨᚱᚾᛆᚱ. Cogit penuria nere. *quaſi diceret, Parſimoniam parit neceſſita*

ᚴᚨᚠᚾᚨᚢᚾᚴ. Nudus frigore alget. *Huc refer illud Ovidii,* Pauper ubique jace *Ita Wormius. Neque ipſe quicquam de iſthoc prioris verſus ſenſu ſubdubitarem, conſtaret illud* ᚴᚨᛒᛒᚨ ᚠᚨᚢᚾᛁ *aliquam Nendi ſignificationem in ſe complecti.*

ᛁ· ᚠᚨᚾᚾᚢᚠ ᛒᚱᚢ ᛒᚱᛆᛁᚦᚨ. Jis kóllum bru breida.
ᛒᚾᛁᚴᚦᚨᚴ ᚾᚨᚱᚠ ᚨᚾ ᚾᛁᚦᚨ. Blindan tarf at leida.

ᛁ· ᚠᚨᚾᚾᚢᚠ. Glacies pontium latiſſimus. *ἡ φύσις ἀπαίσιον τῶν διδαγμάτων κεφ Ingens naturæ vis eſt.*

ᛒᚾᛁᚴᚦᚨᚴ. Cœcus indiget ductore. *Amicus re juvat, ubi re opus eſt. I Wormius. Mihi quoque non eſt dubium quin is verum diſtichi ſenſum in gene tetigerit; neſcio tamen an non primus verſus in illo* ᚠᚨᚾᚾᚢᚠ *(quod non intellig amplius quid dicat quàm expreſſit Wormius.*

ᚨ· ᚼᛆ ᚠᚢᚠᚴᚨ ᚠᚨᛆᚦᛁ. Aar er gumna goodi.
ᚠᛁᚾ ᚼᚠ ᚨᚦᚾ ᛆᛆ ᚢᚨᛆ ᚠᚱᚨᚦᛁ. Get eg adt ór var Frodi.

ᚨ· ᚼ

ᚫ. ᚾᚼ. Anni proventus ingens. *Huc refer illud Tibulli*;

Annus in apricis maturat collibus uvas;
Annus agit certâ lucida ſigna vice.

ᚫᚫᚼ *ſignificat* Annum *vel* Annonam. ᚠᚢᚹᚳᚫ *verò* Proventum, delicias, bona *denotat*.

ᚠᚨᚾ ᚾᚠ. Frotonis liberalitas ſumma. *Videtur Frotonem quartum innuere*; *quem Saxo libro Sexto tradit* ab eximiâ largitate cognomen mutuatum eſſe. adeò námq; liberalis exſtitit, ut recenti largitatis conſuetudine priſca militiæ ſtipendia duplicaret, opes in propatulo haberet, cæteros largiendo præcurreret, omnes humanitatis officiis anteveniret; &, quod difficilius eſt, virtute invidiam vincere contenderet. *Huc accedit, quòd author muneribus addit pondus*, Et majeſtatem res data dantis habet, *ut loquitur Ovidius*. *Hunc huic diſticho ſenſum tribuit Wormius*; *quem & ipſe in explicatione ſecundi verſus, nullâ ex parte mihi intellecti, ſequor. At primum verſum ita commodiùs reddi poſſe arbitror*, Anni proventus eſt hominum commoditas. *Quum enim* ᚫᚫᚼ *in Runico lexico exponatur* Anni proventus, *& ipſe quoque Wormius hoc in loco ſic explicet, non video cur eandem ſignificationem tribuat voci* ᚠᚢᚹᚳᚫ. *præſertim cum Cædmoni* guma *paſſim dicatur* Homo. *Argenteo codici* ΓΩMGINS *ſit* Mas, homo ſexus maſculini. *Tatiano denique* gomman *denotet* Hominem, virum, marem, maritum. *de quibus vide Notas noſtras ad Tatiani* III, 1.

ᚢ. ᚾᚼ ᛖᛦᚳᚫ ᛖᛞᚹᛁ.	Sol er landa liomi.
ᛖᚢᛏᛁ ᚾᚠ ᛗᚱ ᚼᛁᛚᚠᚢᚹ ᚦᛞᚹᛁ.	Luti eg ad helgum domi.

ᚢ. ᚾᚼ. Sol (*nomen hujus literæ*) eſt terræ lumen. *Huc refer illud Virgilii* IV *Æneïd*. Sol, qui terrarum flammis opera omnia luſtrat. *unde & apud Ovidium* III *Faſt*. Nitidus Deus *dicitur*. *& rurſus* II *Metam*. Lux immenſi publica mundi. IV *denique Metam*. Author lucis. *&* Sidereâ qui temperat omnia luce. *ac tandem quoque* Mundi oculus *nuncupatur*.

ᛖᚢᛏᛁ ᚾᚠ. Sacra religioſè tractanda. *Huc pertinet illud Muſæi apud Juſtinum Martyrem*, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις. *Eodem planè ſenſu dixit Callimachus*, ἐκὰς ἐκὰς ὄστις ἀλιτρός. *& Virgilius*; Procul ô procul eſte prophani. ᛖᚢᚱᛁ, *id eſt*, Veneror, cernuus adoro, reverenter habeo. *Hæc Wormius*. *Primum interim verſum commodiùs reddas*, Solare lumen eſt terrarum jubar; ᛖᛞᚹᚫ *certè eſt* Splendor *Lexico Runico in* ᚻᚹᚢᚼ. *at Angloſaxonibus* leoma *exp.* Radius *vel* Jubar. *Beda* V, 24. *Æqu. vern.* XXXIII. *Gregor. magnus Dial.* II, 35. *gramm. Ælfrici*

cap. IX, *terminat.* 16. *Secundum quoque verſum propriè magis tranſtuleris*, Sum miſſi proniq; corporis inflexione veneror ſacras ædes. *nam id quoque* lutan *v* ahlutan *dicebant Angloſaxones. Vide annotata ad gl A*, 13. *in* luzzenter. *D voce* Dom *pro Templo*, *vide Spelmanni Archæologum in* Dominicum.

ᛏ. ᚾᚼ ᚾᛁᚴᚼᛁᚦᚢᚼ ᛦᚢᛦ. Tyr er einhendur Aſa.
ᛟᛒᛋ ᚢᚾᚱᚦᚢᚼ ᚺᚠᛁᚦᚢᚼ ᛦᛋ ᛒᚴᚢᛦ. Opt verdur ſmidur at blaſa.

ᛏ. ᚾᚼ. Tyr inter Aſianos unimanus. *De hoc Idolo conſulendus Edda. Fingun námq; hunc Tyrum ex iis fuiſſe qui Diis erant proximi, atque ex Aſiâ unà cun Othino huc delati. Sed ab inſolitæ magnitudinis lupo, quem vincire aggreſſus eſt manuum alterâ multatus, poſtea dictus eſt* Unimanus. *Appoſitè hîc applicaveri aliquis illud Horatii* ——— Nihil eſt ab omni Parte beatum ——

ᛟᛒᛋ. Fabro ſæpè flandum. *Egregiè Horatius in hunc ſenſum* ——— Nil ſinè magno Vita labore dedit mortalibus ——— *Hæc Wormius.*

ᛒ. ᚾᚼ ᛦᚢᚱ ᚠᚱᛅᚴᚢᛋ ᚢᚠᛦ. Biarkan er lauf gronſt lima.
ᛦᚠᛁ ᛒᛅᚼ ᚠᚢᚱᚦᛅᚼ ᛏᚢᚠᛦ. Loki bar flerdar tima.

ᛒ. ᚾᚼ. Betula arborum viridiſſima. *inter primas enim foliorum viriditate luxuriare ſolet. Author videtur hoc innuere voluiſſe. Animos juvenilibus annis luxuriare.*

ᛦᚠᛁ. Lochonis vafrities ſumma. *Et hic Edda conſulendus. Senſus eſt, Ma lum conſilium conſultori peſſimum. Ita Wormius. Ego non ſatis capio mentem ver ſus primi, niſi fortè* ᚢᚠ *Cimbris vetuſtioribus denotaverit* Arborem. ᚢᚠ-ᚱᚢᚴᛅᚼ *certè vocabant olim* Arboreas runas, *quemadmodum nos docet Runicum lexicon in* ᚱᚢᚴᛅᚼ. *Ad ſecundi verſus intellectum nonnihil quidem facit quòd* flærd *Iſlandis eſt* Verſutia, falſitas; *reliqua tamen necdum ſatis capio.*

ᚴ. ᚾᚼ ᚦᛅᚦ ᚾᚼ ᚠᛁᛚᚢᚼ ᚢᚼ ᚠᛁᛅᛚᛁ. Laugr er thad er fellur ur fialli.
ᚠᛅᚺᛅ ᚾᚴ ᚠᚢᛚ ᚾᚱᚢ ᚴᛅᛚᛁ. Foſt en gul eru nalli.

ᚴ. ᚾᚼ. Liquor ſponte è præruptis ruit. *Simile quid habet Ovidius* III *Faſtorum*

——— Juvenilibus annis
Luxuriant animi, corporáq; ipſa vigent.

ᚠᛅᚺᛅ. Aurum peculium pretioſum. *Huc pertinet illud Mantuani poëtæ*

——— Quid

—— Quid non mortalia pectora cogis Auri ſacra fames? — *Hæc Wormius. Ad illuſtrationem primi verſus facit quòd Runico lexico* ᚼᚨᛚᛚᚢᚱ ᚠᛁᚨᛚᛚᚨ *exponitur* Palatium montanum. *Iſlandis quoque* fiall *eſt* Mons: fell, Acclivitas. *Vide plura in annotatis ad gl D*, 22. *in* Rupis, uels. *Ad ſecundum verſum pertinet quòd* gull *Iſlandis eſt* Aurum. gulur, Fulvus. *Sed reliqua non intelligo.*

ᚠ. ᛁᚱ ᚠᚨᚦᚢᚱ ᛅᚢᚴᛁ. Madr er moldur auki.
ᚠᛁᚴᛁᛚ ᛁᛅ ᚴᚱᛁᛁᚦ ᚨ ᚼᛅᚢᚴᛁ. Mikil er greip a hauki.

ᚠ. ᛁᚱ. Homo pulveris augmentum. *Senſui huic reſpondet eximius locus Pontii Paulini ex* III *ad Auſonium epiſtolâ*;

—— Stultus diverſa ſequentibus eſſe
Nil moror, æterno mea dum ſententia Regi
Sit ſapiens. Breve quicquid homo eſt, ut corporis ægri,
Temporis occidui, & ſinè Chriſto pulvis & umbra:
Quod probat aut damnat, tanti eſt, quanti arbiter ipſe.
Ipſe obit, atque illi ſuus eſt comitabilis error;
Cúmq; ſuo moriens ſententia judice tranſit.

ᚠᛁᚴᛁᛚ. Gryphus major accipitre. *Huc refer illam Dionyſii Catonis ſententiam, numero undecimam*, Majori cede. *Vide quoque ejuſdem Diſticha moralia libro Secundo, carm.* 11. *Hæc Wormius.*

ᚼ. ᛁᚱ ᚢᚱᛏᚢᚱ ᚴᚱᛅᚾᛋᛏ ᚢᛁᚦᛅ. Yr er urtur grónſt vida.
ᚢᛅᚾᛏ ᛁᛅ ᚦᛅᚼ ᛁᚱ ᛒᚱᛁᚾᚾᚼ ᛅᛏ ᚢᛁᚦᛅ. Vant er thar er brennr at ſuida.

ᚼ. ᛁᚱ. Arcus tam hyeme quàm æſtate flexibilis. *Egregiè Cerialis apud Tacitum Hiſtor. lib.* IV, *cap.* 74. Vitia erunt, donec homines. *Appoſitè quoque Horatius libro Secundo, Satyrâ* VII;

Pars hominum vitiis gaudet conſtanter, & urget
Propoſitum; pars multa natat, modò recta capeſſens,
Interdum pravis obnoxia ——

ᚢᛅᚾᛏ. Solet igne aduſtus dolere. *Senſus eſt; Miſeras cogitationes noſtras, cum omnia fecerimus, ſubinde recurrere ad indigniſſimarum calamitatum memoriam; non quia neceſſe eſt*, ſed quia naturale eſt, *ut loquitur Seneca Conſol. ad Helviam, cap. ult.* manum ſæpiùs ad id referre quod doleat. *Hæc Wormius.*

Atque hæc quoque ſuffecerint de Runarum appellatione, figurâ, poteſtate, ſeriè. Reliquum eſt ut levi quoque obtutu Angloſaxonici, Francici, Danici, Iſlandicī, Anglici, Belgicíq; alphabeti rationem Lectori ſtudioſo exhibeamus.

ANgloſaxonum *majores minoréſq; literæ, abbreviaturæ, receptiſſimæ denique diſtinctiones ita notantur;*

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. QU *vel* Qp *pro* Q. R. S. T. U. p. X. Y. Z. Ð *vel* þ *eſt* TH. ⁊ *eſt* And.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. cu *vel* cp *pro* q. r. ſ. t. u. p. x. ẏ. z. ð *vel* þ *eſt* th. þ *eſt* þat *vel* þæt. ⁊ *denique* and.

Unico puncto denotabant Angloſaxones ſenſum imperfectum: at perfectum concludebant tribus punctis triangulari formâ conjunctis atque hunc in modum ∴ diſpoſitis.

FRancicum *alphabetum, quod quidam Theotiſcum alii Alamannicum nuncupant, has habet majores minoréſq; literas;*

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. V. W. X. Y. Z.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. q. r. ſ. s. t. v. u. w. x. y. z.

Licet verò Francicum hoc Alphabetum ordine recto inſtar alphabeti Gothici, Cimbrici, Angloſaxonici videatur procedere; crebra tamen ac valde mirabilis Francicarum inter ſe literarum commutatio, literis affinibus in alias cognatas quâvis occaſione tranſeuntibus, totam quoque idiomatis Alamannici orthographiam non parum convellit ac turbat. Incertæ hujus incultæq; ſcriptionis rationem ipſis Francis imputat Otfridus in ſuâ ad Luitbertum Maguntiacenſem archiepiſcopum epiſtolâ, quam præmiſit rythmicæ tranſlationi Euangeliorum. Cæterùm de his alibi commodior erit dicendi locus.

DAnicum *Iſlandicúmq; alphabetum vix quicquam à Francico diſcrepant; niſi quod Danis atque Iſlandis* ø *eſt* o *breve. Iſlandi adhæc expreſſuri literam*

Thorn,

Thorn, *quæ valet* TH, *adhibent Cimbricum* Duſs, *ſcribúntq;* þ *non punctatum, contra quàm in Runicis monumentis fieri aſſolet, ubi* þ *eſt* TH.

ANglicas denique Belgicáſq; literas notamus characteribus, apud utramque gentem nunc & olim receptiſſimis;

𝔄. 𝔅. ℭ. 𝔇. 𝔈. 𝔉. 𝔊. 𝔥. 𝔍. 𝔎. 𝔏. 𝔐. 𝔑. 𝔒.
𝔓. 𝔔. 𝔎. 𝔖. 𝔗. 𝔘. 𝔘. 𝔚. 𝔛. 𝔜. ℨ.

𝔞. 𝔟. 𝔠. 𝔡. 𝔢. 𝔣. 𝔤. 𝔥. 𝔦. 𝔧. 𝔨. 𝔩. 𝔪. 𝔫. 𝔬. 𝔭.
𝔮. 𝔯. 𝔰. 𝔰. 𝔱. 𝔲. 𝔲. 𝔴. 𝔵. 𝔶. 𝔷.

Variarum literarum, quæ in hoc opere occurrunt, ratione quantum ſatis eſt expoſitâ, pergo nunc ad ipſum illud Gothicum gloſſarium quod ætate jam gravis atque affectus, poſthabitis aliis quæ operam typographi poſtulabant, feſtinantiùs quàm compoſitiùs deproperavi; non tantùm ut priſcæ Gothorum genti ac linguæ debitus tribueretur honor, ſed ut omnes quoque Philoteutones, in tam illuſtri venerandæ antiquitatis ſpecimine, genuina uberrimæ commendatiſſimæq; linguæ ſuæ primordia agnoſcentes, prono ſtudio hos meos tenues conatus exciperent ac ſtrenuè pro viribus adjutarent.

FINIS.

GLOSSARIUM GOTHICUM.

ΛΒ. ΛΓ.

ΒΛΝ NI ΚΛΝΝ: Virum non cognoſco; *Luc.* 1: 34. ΛΙΒΛΝΔΕΙ ΜΙΨ ΛΒΙΝ ϹΕΚΛ SIBΗΝ: Vivens cum viro annis ſeptem; *Luc.* 2: 36. ϹΛ-ΒΛΙ ΩΙΝΧ ΛΓΛΕΤΙΨ ΛΒΛΝ SEINΛΝΛ: Si uxor dimiſerit virum ſuum; *Marc.* 10: 12. ΔΝ ΜΛΓΛΨΛΙ ΪΝ ΓΚΛΓΙΒΤΙΜ ΛΒΙΝ: Ad virginem deſponſatam viro; *Luc.* 1: 27.

ΛΒΚS, Validus, vehemens. ΛΒΚΛΒΛ, Valdè, vehementer. ΗΝΗΚΝS ΛΒΚS: Fames valida; *Luc.* 15: 14. ϚΗΤΕΔΝΝ ΛΒΚΛΒΛ: Timuerunt valdè; *Matth.* 27: 54. ΜΙΚΙΛS ΛΒΚΛΒΛ: Magnus valdè; *Marc.* 16: 4.

ΛΒΝ ΨΝS SIΛΒΙΝ ΨΝ ΨΛΤΛ ΩΙΨIS: A temet ipſo hoc dicis? ἀφ' ἑαυτῷ σὺ τοῦτο λέγεις; *Joh.* 18: 34. ΛΒΝ *hoc fecerunt ex* ΛΓ, *ſicuti* ΝΒΝΗ *ex* ΝΓ. *quod vide ſuo loco.*

ΛΓΓΙΛΝS, Angelus, *Luc.* 1: 11, 13, 19, 26, 28, 30, *&c.* ΛΓΓΙΛϚΝS, Angeli; *Marc.* 12: 25. *Luc.* 2: 15. ΛΓΓΙΛΕΙS, *Marc.* 1: 13. *Angloſax.* ængla. engla. *Alam.* engila. *Gall.* anges. *Ital.* angeli. *Hiſp.* angelos. *Dan.* engle. *Angl.* angels. *Belg.* engelen. *Græcis* ἄγγελοι. *Vide quæ diximus in annotatis ad Tatiani* II, 4.

ΛΓΓϒΝ ΔΛΝΚ, Anguſta porta; *Matth.* 7: 14. *Alamannis* einger / engi

eſt Arctus, anguſtus. *Belg.* **eng / enghe.** *Videtur eſſe ex* ἄγχειν, *quod non mo* Fauces conſtringere *ſignificat, verùm etiam quovis alio modo* Premere, elidere

ᚣᚱᛁᛋ ᛞᛁᛋᛞᚴᚣᚿᛋ ᛁᚿᚣ: Timor irruit ſuper eum; *Luc.* 1: 12. **ᛞᛁ ᛋᚣᛏ ᚣᚣᚣᚿᛋ ᚣᚱᛁᛋ**: Invaſit omnes timor; *Luc.* 7: 16. **ᛁᚿ ᚣᚱᛁᛋ ᛁᚿᛞᚣᛁᛖ**: Propter metum Judæorum; *Joh.* 7: 13. **ᛘᛖᛋᛁᚿᚿ ᚿᛋᚣᚱᛁᛞᚣ** Erant metu perculſi; *Marc.* 9: 6. **ᚿᚿᚣᚱᛖᛁᚿ**: Sinè timore; *Luc.* 1: 7 *Videtur etiam huc facere illud Cædmonis* 40, 23; ic me onaȝen mæȝ, Metue dum eſt mihi. *Vide quæ de vocabuli origine dicimus in* **ᛟᚱᚣᚿ**, Metuere.

ᚣᚱᚣᚳᛁᛏᛖᛁ, Impudicitiæ; ἀσέλγειαι. *Marc.* 7: 22.

ᚣᚱᚣᛟ, Tribulatio; *Marc.* 13: 19. **ᛒᛁ ᛘᛖ ᚢᛁᛗᛁᛘ ᚣᚱᚣᛟ ᚣᛁ ᛘᚣᚿ ᘘᚴᚣᚴᘜᚣᛁ ᛁᚿ ᛘᛁᛋ ᘘᚣᚿᚴᛞᛁᛋ**: Ortâ tribulatione aut perſec tione propter verbum; *Marc.* 4: 17. **ᛁᚿ ᛘᚣᛗᛗᚣ ᚠᚣᛁᚴᛟᚣᚿ ᚱᚣᛟᚿᛋ ᚺᚣᛒᚣᛁᛞ**: In mundo preſſuram habebitis; *Joh.* 16: 33. *Huc omni refer Angloſaxonicum* eȝlian *vel* eȝlan, *Anglicum item* **to ail**/ Moleſtum eſſ nocere. *Quum enim Angloſaxones dicunt*, hpæt eȝleð ðe. *& Angli*, **what ayleth thee?** *videntur mihi ſatis manifeſtè exprimere Græcum τί ἀλγεῖς*; Quid ti deeſt? quid ægrè te habet? quid te turbat? *ut* **ᚣᚱᚣᛟ** *&* eȝlian, *per uſitat ſimam ac minimè duram literarum metatheſin, ſit ex* ἀλγεῖν, Dolere, moleſt cruciari.

ᚣᚱᚣᚿ ᛁᛋᛏ, Difficile eſt; *Marc.* 10; 24. **ᚣᚱᚣᚿᛒᚣ**, Difficulte *Marc.* 10: 23. *Luc.* 18: 24. *Quemadmodum attento Lectori primo ſtatim intui perſpicuum ſit hæc pertinere ad ea quæ diximus in* **ᚣᚱᚣᛟ**, Tribulatio, *& ἀγλύεσθαι (quod fortaſſè quoque huc facit) Heſychio exp.* βλάπτεσθαι, Dam affici, lædi.

ᚣᚠ, A, ab, abs; ἀπό. *Matth.* 5: 18. *Matth.* 7: 4, 28. **ᚣᚣᚿᛋᛖᛁ ᚿᚿ ᚣᚠ ᛘᚣᛗᛗᚣ ᚿᛒᛁᚣᛁᚿ**: Libera nos à malo; *Matth.* 6: 13. **ᚣᚠ ᛁᛘ ᚱᚣᚠᚿᚣᚱᛁᚿ ᘘᚣᛋ**: Ab eis abſconditum erat; *Luc.* 18: 34. **ᚣᚠ ᛘᛁᛋᛋᛁᚣᛒᛁᚿ**: A me ipſo; *Joh.* 8: 28. **ᚣᚠ ᛋᛁᛋᛋᛁᚣᛒᛁᚿ**: A ſemet ipſo; *Joh.* 15: 4. 16: 13. **ᚣᚠ ᚠᚣᛁᚴᚱᚿᚿᚴᚣ**: De monte; ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Matth.* 8: 1. **ᚣᚠᚿᛁᛘᚣᛞᚣ ᚣᚠ ᛁᛘᛘᚣ**: Auferetur ab eo; *Luc.* 19: 26. **ᘘᚣᛁᚴᚠ ᚣᚠ ᛘᚿᛋ**: Projice abs te; *Matth.* 5: 29, 30. **ᚣᚠ ᛋᚣᚿᚴᘜᚣᛟᛘ**: A ſollicitudinibus; ὑπὸ μεριμνῶν. *Luc.* 8: 14. **ᚣᚠ ᚺᚣᛁᛘᘜᚣᛁ**: De agro; ἐκ τοῦ ἀγροῦ. *Luc.* 17: 7. **ᚣᚠ ᛏᚣᛁᚺᛋᛘᛟᛘ ᛋᛁᛏᚣᚿ**: Ad dexteram ſedere; ἐκ δεξιῶν καθίσαι. *Marc.* 9: 4

ᚩᚹᚩᛁᚴᚩᚾ: Negare, abnegare. ᚪᚾᚷᚩᚾᚾ ᚩᚹᚩᛁᚴᚩᚾ ᚷᚩᚻ ᛊᚣᚩᚴᚩᚾ: Cœpit anathemizare & jurare; *Marc.* 14: 71. Cœpit anathemizare, *i. cœpit notitiam Chriſti, caput ſuum diris execrationibus devovendo, abjurare.* ᚩᚹᚩᛁᚴᛁᛊ ᛗᛁᚴ ᚠᚴᛁᛗᛊᛁᚾᚠᚩᛗ: Negabis me ter; *Matth.* 26: 75. ᚷᚩᛒᚩᛁ ᛟᚩᛊ ᚣᛁᚩᛁ ᚩᚹᚩᚴ ᛗᛁᛊ ᚷᚩᚷᚷᚩᚾ. ᚩᚹᚩᛁᚴᚩᛁ ᛊᛁᚴ ᛊᛁᚩᛒᚩᚾ: Si quis vult poſt me venire, abneget ſemet ipſum; *Luc.* 9: 23. ᚩᚹᚩᛁᚩᛁᚴ, Negavit; *Marc.* 14: 68. *Joh.* 18: 25 & 27. *Huic* ᚩᚹᚩᛁᚴᚩᚾ *opponitur* ᚪᚾᚫᚻᚩᛁᛏᚩᚾ, *ſicuti videre eſt Matth.* 10: 32 & 33. *De origine verbi* ᚩᚹᚩᛁᚴᚩᚾ *nihil etiamnum certi, quod ſtatuam, habeo: niſi quis fortè cenſeat veriſimiliter poſſe deduci ab* ᚩᛁᚷᚩᚾ, Habere, poſſidere. *ut* ᚩᚹᚩᛁᚴᚩᚾ *dictum ſit quaſi* ᚩᚹᚩᛁᚷᚩᚾ, *Proprietatem vel poſſeſſionem alicujus rei abdicare ac teſtari nihil ad ſe rem iſtam pertinere.*

ᚩᚹᚩᛁᚴᛉᛁᚫᛁ ᛊᛁᚷᚾᚠ: Seducti eſtis; πεπλάνησθε. *Joh.* 7: 47. ᚩᚹᚩᛁᚴᛉᚷᚩᚾ, Seducere; ἀποπλανᾷν. *Marc.* 13: 22. *Refer ad* ᛁᚴᛉᚷᚩᚾ, Seducere.

ᚩᚹᚩᚴ, Poſt; μετά. ᚩᚹᚩᚴ ᚠᚴᛁᚾᛊ ᚫᚷᚩᚾᛊ ᚾᚴᚴᛖᛁᛊᚩ: Poſt tres dies reſurgam; *Matth.* 27: 63. *Marc.* 9: 2. *Luc.* 15: 13. ᚩᚹᚩᚴ ᚩᛖᛁᛏᛁᚩ, Poſt puſillum; *Matth.* 26: 73. ᚩᚹᚩᚴ ᚠᚣᚩᛏᛖᛁ ᚪᛏᛁᚻᚫᚩᚾᛊ ᚣᚩᚴᚠ ᛁᛉᚻᚩᚾᚾᛖᛊ: Poſtquam traditus eſt Johannes; *Marc.* 1: 14. ᚩᚹᚩᚴ ᚠᚣᚪᚩ ᚢᚩᚠ ᛁᚾ ᛊᛁᛊ ᛊᛁᚩᛒᛁᚾ: Poſt hæc dixit intra ſe; *Luc.* 18: 4. *Joh.* 6: 1. ᚩᚹᚩᚴ ᚠᚣ ᚪᚷᚩᚾᚣᚾ ᚷᚩᛁᚾᚩ: Poſt tribulationem illam; *Marc.* 13: 24. ᚩᚹᚩᚴ, Poſt, retrò; ὀπίσω. ᚻᛁᚴ ᚷᚩᛏᛊ ᚩᚹᚩᚴ ᛗᛁᛊ: Venite poſt me: *Marc.* 1: 17. ᛊᚩᛖᛁ ᚣᛁᚩᛁ ᚩᚹᚩᚴ ᛗᛁᛊ ᚩᚩᛁᛊᛏᚷᚩᚾ: Si quis vult me ſequi; *Marc.* 8: 34. ᛁᛞᚫᚷᚩ ᚩᚹᚩᚴ ᛁᛗᛗᚩ: Secutus eſt eum; *Matth.* 9: 9.
ᚩᚹᚩᚴ ᚣᚪᚾᚴᛞᚩ ᚠᛖᛁᚾᚩᛗᛗᚩ: In verbo tuo; ἐπὶ τῷ ῥήματί σου. *Luc.* 5: 5. ᚻᚩᛁᚻᚩᛁᛏᚻᚾ ᛁᚾᚩ ᚩᚹᚩᚴ ᚾᚩᛗᛁᚾ ᚩᛏᛏᛁᚾᛊ ᛁᛊ: Vocabant eum nomine patris ſui; ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. *Luc.* 1: 59.
ᚩᚹᚩᚴᚷᚩᚷᚷᚩᚾ, Sequi; *Marc.* 5: 37. *Vide* ᚷᚩᚷᚷᚩᚾ, Ire.
ᚩᚹᚩᚴᚩᚩᛁᛊᛏᚷᚩᚾ, Sequi; *Marc.* 8: 34. *Vide* ᚩᚩᛁᛊᛏᚷᚩᚾ.

ᚩᚹᚩᚴ, Vices. ᚾᛊ ᚩᚹᚩᚴ ᚩᛒᛁᚷᛁᚾᛊ: De vice Abiâ; ἐξ ἐφημερίας Ἀβία. *Luc.* 1: 5. *Vide interim an non illud* ᚾᛊ ᚩᚹᚩᚴ ᚩᛒᛁᚷᛁᚾᛊ *tantundem ſit ac ſi dicas, De illâ vice quam Abiæ poſteri in ſuo ordine obſervant. Angloſaxonibus nempe* aꝼopan. eaꝼopan. eoꝼepan *dicebantur* Poſteri, ſucceſſores. *Ita Cain & Abel dicuntur Adami atque Evæ* aꝼopan. *Cædmon* 23, 21. *Enos quoque dicitur* eaꝼopa *Caini.* 25, 17. *Abrahamus denique nuncupatur* Đaꝼeꝼ aꝼepa.

45, 10. *quibus adde illud Bedæ* III, 18; heolo Eaſt-engla ꝑice æſtep Eoꝑ palde Rædpaldeꝛ eoꝛepan:. Præfuit orientalium Anglorum regno poſt Eorpw dum Redwaldi ſucceſſorem. *Hæc nemo non referet ad antecedens* ᚪᚠᚪᚴ, Po

ᚪᚠᚩᚪᚩᚩᚾᛞᚪᚾᛋ, Deſcendentes, diſcedentes; ἀποβάντες. *Luc.* 5: ᚪᚠᚷᛞᚪᚷᚪ ᛋᚢᚾᛞᚪᚴᛟ: Seceſſit ſeorſum; ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν. *Luc.* 9: 1 *Refer ad* ᚩᚪᚩᚩᚪᚾ.

ᚪᚠᚩᚪᛚᛖᛁᚹᚪᚾᛞᚪᛗ ᚹᚪᛁᛗ ᚪᛁᚴᚢᛗ ᛁᛟhᚪᚾᚾᛖᛋ: Cum diſc ſiſſent nuntii Johannis; *Luc.* 7: 24. *Refer ad* ᚪᛖᛁᚹᚪᚾ.

ᚪᚠᚩᚴᚢᚾᛞᚪᛁᚹᚪ, Abyſſum; *Luc.* 8: 31. *Alamannis* afgrunde *vel* abcru *eſt* Abyſſus. *Belgis* afgrond. *Appellationis ratio ſatis eſt manifeſta.*

ᚪᚠᛞᚪᛁᛚᚷᚪ ᛏᚪᛁhᚢᚾᛞᚪᛟᚾᛞᚪᛁ ᚪᚪᚪᛁᛋ ᚹᛁᛉᛖ ᚩᚪᛋᛏᚪᚪ ᛞᚪ: Decimas do omnium quæ poſſideo; ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. *Luc.* 18: 1 *Refer ad* ᛞᚪᛁᚪ, Pars, portio.

ᚪᚠᛞᚪᚾïᛞᚪᛁ ᚸᛖᛋᚢᚾ ᚪᚾᛞ ᚠᚴᚪᚸᚪᚾᚴᚢᚾᚪᚾᚪᛁ ᛋᚸᛖ ᚪᚪᚾ ᛒᚪ ᚾᛁ hᚪᛒᚪᚾᛞᚪᛟᚾᚪ hᚪᛁᚴᛞᛖᛁᛋ: Vexati erant & projecti ſicu oves non habentes paſtorem; *Matth.* 9: 36. *propriè Moribundi, languidi, viribu defecti. Danis certè* døe *eſt* Mori, *Anglis* die / *Alamannis verò* douuan. *Otfr dus* IV, 23, 45;

Er ſcal irſterban thuruh not/
So uuizod unſer zeinot/
Joh douuan ſinen uuorton
An therero manno hanton.

& rurſus V, 12, 45;

Tho er bi unſih uuolta douuen/
Mit thiu thia uuorolt frouuen.

vide quoque III, 25, 51. *item* III, 26, 80.

Rhythmus de S. Annone, § 27;

Da mohte man ſin doûuuin/
Durch helme uirhoûuuin/
Des richin Pompeiis man/
Da Ceſar den ſige nam.

ᚪᚠᛞᚪᚾᚹᚷᚪᚾ, Morti tradere; *Marc.* 14: 55. ᛖᛁ ᚪᚠᛞᚪᚾᚹᛁᛞᛖ ᛞᛖᛁᚾᚪ ᛁᚾᚪ: Ut eum morti traderent; *Matth.* 27: 2. ᛞᚪᚾᚹᚪᚾ ᚪᚠᛞᚪᚾᚹᚷᚪᛁᛞᚪᚾ: Morte moriatur; *Marc.* 7: 10. *Refer ad* ᛞᚪᚾᚹᛋ Mortuus.

ΛFAϚBN, Obmuteſce; *Luc.* 4: 35. *pro eo occurrit* ΛFANMBN *Marci* 4: 39. *quod poſtremum pronuntiatu difficilius eſt, ob concurſum plurium in fine vocis conſonantium: ita ut* ΛFAϚBN *videri poſſint induxiſſe, qui duriorem verbi enuntiationem ſtudebant emollire. Refer utrumque ad* ANMBΛ, Mutus.

ΛFAϚMGΛN, Anathematizare, deteſtari; *Matth.* 26: 74. NI ΛFAϚMGΛIA. GΛH NI ΛFAϚMGΛNAΛ: Nolite condemnare, & non condemnabimini; *Luc.* 6: 37. SΛ ΚEIKS ΨIS FΛIKOΛNS ΛFAϚMIΨS VΛKΨ: Princeps hujus mundi judicatus eſt; *Joh.* 16: 11. *Refer ad* AϚMGΛN, Judicare.

ΛFAKΛNSGΛN, Præcipitare. *vide* AKΛNSGΛN, Ex alto deorſum deturbare.

ΛFANMBN, Obmuteſce; *Marc.* 4: 39. *Refer ad* ANMBΛ, Mutus.

ΛFETGΛ, Vorax. MΛNNΛ ΛFETGΛ: Homo vorax; *Matth.* 11: 19. MΛNNΛ ΛFETEI: Homo devorator; *Luc.* 7: 34. *Ex hac gemina voce compoſitâ videor mihi liquidò deprehendere Gothos vetuſtiores non tam* ÏTAN *quàm* ETAN *ſcripſiſſe; quandoquidem veteris orthographiæ ratio plerumque ſolet incorruptiùs ſervari in compoſitis. Atque adeò quoque credo hanc orthographiam perdurâſſe, uſque dum gens maſcula initiale illud* E *tenue ubique ferè commutavit in* Λ. ΛI. EI. *vel* I.

ΛFFΛΛhT ΨR FΛNKΛ SNNTKΛIM: Abſcondiſti hæc à ſapientibus; *Luc.* 10: 21. *Refer ad* FNΛΓIN, Occultum.

ΛFhRΛRΔΛ, Defraudavi; ἰουκοφάντησα, *Luc.* 19: 8. *Vide* hRΛRN.

ΛFhKISGΛIΨ MNΛΔΛ ΛF FRTNM ÏZVΛKΛIM: Excutite pulverem de pedibus veſtris; *Luc.* 9: 5. *Vide* hKISGΛN.

ΛFΛΛΓGΛN, Ponere, deponere; θεῖναι. *Joh.* 10: 18. *Refer ad* ΛΛΓGΛN.

ΛFΛΛIΛRT ÏGΛ SR hEITR: Reliquit eam febris; *Matth.* 8: 15. ΛFΛΛIΛRT ΛhMΛN: Emiſit ſpiritum; *Matth.* 27: 50. VEIS ΛFΛΛIΛRTNM ΛΛΛΛ: Nos dimiſimus omnia; *Marc.* 10: 28. *Refer ad* ΛETΛN, Linquere, ſinere, dimittere.

ΛFΛEITAN FRAVΛNKhTINS, Dimittere peccata; *Matth.* 9: 6. *pro quo Marci* 2: 7. *&* *Lucæ* 5: 21 *habes* ΛFΛETAN FRAVΛNKhTINS. *&* ΛFΛETΛNΔΛ ΨNS FRAVΛNKhTEIS: Dimittuntur tibi peccata; *Matth.* 9: 5. ΛFΛETIΨ, Dimittit; *Matth.* 6: 15. ΛFΛETΛIS ÏMΛ:

ᛗᚨ: Dimitte ei; *Luc.* 17: 4. ᚨᚠᚨᛖᛏᚨᛗ, Dimittimus; *Matth.* 6: 1
ᚪᚾ ᚨᚠᚨᛚᚨᛏᛖᛁᚾᚨᛁ ᚠᚱᚨᚹᚨᚾᚴᚺᛏᛖ: In remiſſionem peccatorum
Marc. 1: 4. *Angloſaxonibus* ꝑoꝑlætan ȝyltaꝛ *eſt* Dimittere delicta. ꝑoꝑlætn
ꝛynna, Remiſſio peccatorum. *Alamannis* furlazan ſunta *eſt* Remittere peccat
furlaznes ſuntono / Remiſſio peccatorum. *Propriùs igitur Gothi exprimunt Gr*
cum ἀφίημι & ἄφεσις. at vett Belgæ propiùs accedebant ad Gothos, cùm aflaet
iis erat Dimittere peccata. *unde adhuc remanſit* aflaet / aflaet-bꝛief van d
ꝑaus / Indulgentiæ, *j. Romani pontificis litteræ veniales. Danis* afflad. *Di*
bant tamen Gothi etiam ᚠᚱᚨᛚᚨᛖᛏᚨᚾ. *Ita legimus Lucæ* 6: 37; ᚠᚱᚨᛚᚨ
ᛏᚨᛁᛞ ᚷᚨᚺ ᚠᚱᚨᛚᚨᛖᛏᚨᛁᛞᚨᛚ: Dimittite & dimittemini. *Iterum Luc*
17: 3; ᚠᚱᚨᚨᛖᛏᚨᛁᛋ ᛁᛗᛗᚨ: Dimitte illi. *denique Marci* 3: 29; ᚾ
ᚺᚨᛒᚨᛁᚹ ᚨᚠᚨᛖᛏ ᚨᛁᚹ: Non habet remiſſionem in æternum.

ᚨᚠᚨᛖᛁᚹᛁᚹ ᚠᚨᛁᚴᚴᚨ ᛗᛁᛋ: Diſcedite à me; *Matth.* 7: 23. ᚨᚠ
ᚨᛖᛁᚹᛁᚹ, Recedite; *Matth.* 9: 24. ᚨᚠᚨᚨᛁᚹ ᚪᚾ ᛗᚨᚴᛖᛁᚾ: Sec
ſit ad mare; *Marc.* 3: 7. ᚨᚠᚨᚨᛁᚹ ᚨᚨᚷᚨᚹ: Profectus eſt peregr
Marc. 12: 1. ᚨᚠᚨᚨᛁᚹ ᚷᛖᚴᚨ ᚱᚨᚾᚷᚺᚨ: Peregre fuit annis multi
Luc. 20: 9. *Refer ad ea quæ fuſè dicimus in* ᚨᛖᛁᚹᚨᚾ.

ᚨᚠᚨᛖᛁᚹᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚨᚨᚨᛏᚨ: Relinquentes omnia; *Luc.* 5: 1
Vide an non referri poſſit ad ea quæ diximus in ᛒᛁᚨᛖᛁᚹᚨᚾ, Relinquere.

ᚨᚠᚨᛖᛏᚨᚾ ᚢᛖᚾ, Repudiare, dimittere uxorem; *Marc.* 10: 4.
ᚨᚠᚨᛖᛁᛏᚨᚾᚨ ᚨᛁᚾᚱᚨᛁᚹ: Dimiſſam à viro ducit; *Luc.* 16: 18.

ᚨᚠᚨᛁᚠᚾᚨᚾ, Reſtare, ſupereſſe, reſiduum eſſe, relinqui. ᛋᛁᚨᛒᚷ ᚨᚠ
ᚨᛁᚠᚾᛁᚹ ᚨᛁᚾᚨᛏᚨ: Ipſum manet ſolum; *Joh.* 12: 24. ᚹᚨᛏᛖᛁ ᚨᚠ
ᚨᛁᚠᚾᚷᚨᚨ ᛁᛗ: Quod ſuperfuit illis; *Luc.* 9: 17. ᚨᚠᚨᛁᚠᚾᚨᚾᛞᚨᛖᛁᚾ
ᚪᚴᚨᚾᚺᛋᚾᚷᛋ ᚱᚨᚨᛁᛋᛁᚹ: Reliqua fragmenta colligite; *Joh.* 6: 12. *c*
affine eſt illud Marci 8: 8; ᚨᚨᛁᛒᚷᛋ ᚱᚨᛒᚴᚾᚴᚷ ᚾᛋᚾᛖᛗᚾᚾ: Quo
ſupererat de fragmentis ſuſtulerunt. ꝛumeꝛ ᵭingeꝛ laꝛe, Reliquiæ; *gr Ælfri*
cap. 13. alcibon / Reliquiæ; *gl Lipſii*. farleipter / Reliquum. aleiba / Re
dua; *gl B*, 46. ȝa leibu iſt / Reliquum eſt; *gl A*, 11. þilibe / Maneat. þ
liben / Remanent. ȝa leibu iſt / Reſtat; *Kero*. *Græcis* λείπειν, ἀπολείπειν
Linquere, relinquere. *Vide annotata ad Tatiani* CCXI, 1.

ᚨᛖᛗᚨᛁᛏ ᚹᚷ: Erue eam; *Matth.* 5: 30.
ᚨᛖᛗᚨᛁᛏ ᚹᚷ: Aſcinde illam; *Marc.* 9: 43.
ᚨᛖᛗᚨᛁᛗᚨᛁᛏ ᛁᛗᛗᚨ ᚺᚨᚾᛒᛁᚹ ᛁᚾ ᚴᚨᚱᚴᚨᚱᚨᛁ: Decollavit éu
in carcere; *Marc.* 6: 27.

ᚨᛁ

ᚫᚠᛗᚫᛁᛗᚫᛁᛏ ᛁᛗᛗᚫ ᚫᚾᛊᛟ ᛏᚫᛁᚻᛊᛉᛟ: Abſcidit ei auriculam dexteram; *Joh.* 18: 10. *Refer ad* ᛗᚫᛁᛏᚫᚾ, Concidere, conſcindere, præſecare.

ᚫᚠᛗᚫᚴᛉᚷᚫᚾ, Scandalizare. ᚫᚠᛗᚫᚴᛉᛖᛁᚾᛊ ᚱᚫᛒᛖᛁᚾᛊ: Deceptio divitiarum. *Vide quæ dicimus in* ᛗᚫᚴᛉᚷᚫᚾ.

ᚫᚠᚾᛁᛗᚫᚾ ᛁᛞᛉᛖᛁᛏ: Auferre opprobrium; *Luc.* 1: 25.
ᚫᚠᚾᛁᛗᚫᛞᚫ ᛁᛗᛗᚫ ᛏᚫᛏᛖᛁ - ᚻᚫᛒᚫᛁᛏ: Auferetur ab eo quod habet; *Marc.* 4: 25. *Luc.* 8: 18.
ᚫᚠᚾᛁᛗᚫᚾᛞᚫᛊ ᛁᚾᚫ ᚫᚠ ᛗᚫᚾᚫᚱᛖᛁᚾ ᛊᚾᚾᛞᚫᚴᛟ: Apprehendens eum de turbâ ſeorſum; *Marc.* 7: 33. *Refer ad* ᚾᛁᛗᚫᚾ, Capere, apprehendere.

ᚫᚠᛟᛚᚢᚷᚫᚾ, Suffocare, exſtinguere.
ᚫᚠᛟᛚᚢᚷᚫᚾᛞ, Suffocant; *Marc.* 4: 19.
ᚫᚠᛟᛚᚢᚾᚫᚾᛞ, Suffocantur; *Luc.* 8: 14.
ᚫᚠᛟᛚᚢᚾᚴᛞᛖᛞᚾᚾ ᛁᚾ ᛗᚫᚴᛖᛁᚾ: Suffocabantur in mari; *Marc.* 5: 13.
ᚫᚠᛟᛚᚢᛁᛞᛖᛞᚾᚾ, Suffocaverunt; *Marc.* 4: 7. ᛏᚫᚴᛖᛁ ᚠᚴᚾ ᚾᛁ ᚫᚠᛟᛚᚢᚾᛁᛏ: Ubi ignis non exſtinguitur; *Marc.* 9: 48. ᛁᚾ ᚠᚴᚾ ᛏᚫᛏᚫ ᚾᚾᛟᛚᚢᚾᚫᚾᛞᚴ: In ignem inexſtinguibilem; *Marc.* 9: 43 & 45.

ᚫᚠᛊᚫᛏᚷᚫᚾ, Amovere aliquem ab hac vel illâ functione. *Belgis* afſetten. ᛒᛁ ᛏᛖ ᚫᚠᛊᚫᛏᚷᚫᛁᛞᚫᚾ ᚾᛊ ᚠᚫᚾᚴᚫᚱᛏᚷᚫ: Cum amotus fuero à villicatione; *Luc.* 16: 4. *Refer ad* ᛊᚫᛏᚷᚫᚾ.

ᚫᚠᛊᚫᛏᚷᚫᚾ ᚢᛖᚾ, Dimittere uxorem; *Marc.* 10: 2. ᚫᚠᛊᚫᛏᛖᛁᚾᚫᛁᛊ ᛒᚱᚴᚱᛊ ᛗᛖᚫᚷᚫᚾ: Repudii libellum ſcribere; *Marc.* 10: 4.

ᚫᚠᛊᚫᚫᚻᚫᛗ ᛁᚾᚫ: Occidamus illum; *Luc.* 20: 14.
ᚫᚠᛊᚫᚱᚻᚾᚾ ᛁᚾᚫ: Occiderunt illum; *Marc.* 12: 5.
ᚫᚠᛊᚫᚱᚻ ᛁᛗᛗᚫ ᚫᚾᛊᚱ: Amputavit illi auriculam; *Marc.* 14: 47.
Refer ad ᛊᚫᚫᚻᚫᚾ, Percutere.

ᚫᚠᛊᚫᚫᚾᛏᚾᚱᛞᛖᛞᚾᚾ ᚫᚫᚫᛁ, Mirati ſunt omnes; *Marc.* 1: 27.
ᚫᚠᛊᚫᚫᚾᛏᚾᚱᛞᛖᛞᚾᚾ ᛁᚾ ᚷᚫᚾᚴᛞᛖ ᛁᛊ: Obſtupeſcebant in verbis ejus; *Marc.* 10: 24. ᚷᚫᚻ ᚷᚫᚴᛏ ᚫᚠᛊᚫᚫᚾᛏᚾᚫᚾ ᚫᚫᚫᚾᛊ: Et factum eſt ut omnes expaveſcerent; *Luc.* 4: 36. *Videri poſſunt affinitatem aliquam habere cum* ᛊᚫᚫᚷᚫᚾ, Tacere; *propter ſilentium illud intra quod ſe tenere ſolent formidine vel admiratione tacti.* Auferunt nobis vocem, quæ fieri poſſe non credimus; & ſilentium eſt admiratio ſubita miſerorum; *Quint. declam.* II. *Niſi quis fortè putabit propiùs accedere ad Angloſaxonicum* ſlapan *vel* aſlapan, In ſecuritatem ſegnitiémq; otio ſolvi. *unde* ſlæpð *vel* ſlepð, Pigritia, inertia.

Anglis

Anglis **ſloth**. *Solent enim homines admiratione vel metu externati in eodem veſti gio ac ſtatu aliquamdiu perdurare & immoti defixíq; veluti per inertiam torpere.*

ᛦᚠSTᛦNᛞᛦNᛞ ïN MEᛚᛦ ᚠRᛦISTNBNGRS: Recedunt i tempore tentationis; *Luc.* 8: 13. **ᛦᚠSTRᚹ ᚠᛦIKKᛦ ïMMᛦ NNᛞ MEᛚ**: Receſſit ab eo ad tempus; *Luc.* 4: 13.

ᛦᚠSTᛦSSᛦIS BRKRS ГIBᛦI ïZᛦI: Repudii libellum det ei *Matth.* 5: 31.

ᛦᚠSTEIГ ᛞᛚᛚᛦᚹ: Deſcende; *Luc.* 19: 5. *Vide quæ in* **STE ГᛦN** *annotamus.*

ᛦᚠTᛦNᛦ, Retrò; ὀπισθεν. *Marc.* 5: 27.
ᛦᚠTᛦRR, Retrò; ὀπισθεν. *Matth.* 9: 20.
ᛞN ᛦᚠTᛦRR; Retrò; ὀπισθεν. *Luc.* 8: 44.
ᛦᚠTNMISTS, Noviſſimus; ἔσχατος. *Marc.* 9: 35.
ᛦᚠTNMᛦNS, Noviſſimi; ἔσχατοι. *Marc.* 10: 31.
ᛦᚠTNMIST hᛦBᛦIᚹ ᛞᛚNhTᛦR MEINᛦ: In extremis eſt fili mea; ἐσχάτως ἔχει τὸ θυγάτριόν μου. *Marc.* 5: 23.

ᛦᚠTᛦNKNIᛞ, Rumpit; *Luc.* 5: 36. *Vide* **TᛦIRᛦN**, Rumpere.

ᛦᚠTINhᛦN, Reducere. **hᛦIhᛦIT ïNᛦ ᛦᚠTINhᛦN ᚠᛦIK Rᛦ STᛦᚹᛦ ᛦEITIᛦ**: Rogavit eum à terrâ reducere [*navem*] puſillùm *Luc.* 5: 3. **ᛦᚠTINhᛦNᛞS ïNᛦ ПᛦITRNS**: Apprehendens eum Pe trus; *Marc.* 8: 32. *Pertinet ad* **TINhᛦN**, Ducere, trahere.

ᛦᚠTRᛦ, Denuò, rurſus, iterum; πάλιν. *Matth.* 5: 33. *Marc.* 10: 1, 10 12: 4. *Joh.* 9: 27. 11: 8. *Angloſaxonibus* **eft** *eſt* Iterum. *Cimbris* **ᛚBᛋПh** *Alamannis* **abur. auůr. auor. auar.** *quæ videntur affinia Græco* ἄυ *vel* ἄυλε *vel* ἄυθι *vel* αὖθις. Rurſus. *Quemadmodum enim Theotiſcum* **auůr** *videri poteſt deſump ta ex* αὐ. *ita Angloſaxonicum* **eft** *&* *Gothicum* **ᛦᚠTRᛦ** *videri poſſunt factum ex* αὖθι. *ſiquidem antiquiores Græci putantur* ἀφθι *pronuntiaſſe pro* αὐθι.

ᛦᚠTRᛦhᛦITᛦN *eſt* Reinvitare, *i. rurſus invitare eum qui prior invita verat. Luc.* 14: 12.

ᛦᚠᚹᛚINhIᚹ, Fugit; *Joh.* 10: 13. *Refer ad* **ᚹᛚINhᛦN**, Fugere.

ᛦᚠᚹYᛦhᛦN, Lavare, abluere; *Joh.* 9: 11. *Refer ad* **ᚹYᛦhᛦN**.

ᛦᚠUIᚹIᚹ ᛚᛚᛦMMᛦ ᛦIГINᛦ SEINᛦMMᛦ: Renuntiat omn bu

bus quæ poſſidet; ἀποτάσσεσθαι πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν. *Luc.* 14: 33.

ΛFYΛIKΠΛN STΛINΛM, Lapidare; λιθάσαι. *Joh.* 11: 8.
ΛFYΛIKΠΛNDS YΛSTGΛI SEINΛI: Projiciens veſtimentum ſuum; *Marc.* 10: 50. *Refer ad* YΛIKΠΛN, Mittere, projicere.

ΛFYΛΛYIΨS ÏST SΛ STΛINS: Revolutus eſt lapis; *Marc.* 16: 4. *Refer ad* YΛΛYGΛN, Volvere, revolvere.

ΛGNKΔNΨ. ΛIBΛIΨ ÏN ΛGNKΔNΨ: Vivet in æternum; ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. *Joh.* 6: 51 & 58. *Anglis* **age** *eſt* Ætas. *Quiſquis verò attendet ad ea quæ in Gothico noſtro alphabeto diximus de affinitate literæ* G *cum* J *conſono, facilè quoque concedet* ΛGNKΔNΨ *&* **age** *referri poſſe ad* αἰὼν, Ævum.

ΛhΛKS, Columba. ΛTÏΔΔGΛ ΛhMΛ SΛ YEIhΛ SYE ΛhΛKS ΛNΛ ÏNΛ: Deſcendit ſpiritus ſanctus ſicut columba in ipſum; *Luc.* 3: 22. ΓΛSΛΘ ΛhMΛN SYE ΛhΛK ΛTTΛΓΓΛNΔΛN ΛNΛ ÏNΛ: Vidit ſpiritum tanquam columbam deſcendentem in ipſum; *Marc.* 1: 10. TYRS GNΓΓRNS ΛhΛKE: Duos pullos columbarum; *Luc.* 2: 24. SITΛΛNS ΨIZE FKΛBNΓGΛNΔΛNE ΛhΛKIM NSYΛΛTIΔΛ: Cathedras vendentium columbas evertit; *Marc.* 11. 15. *Videri poteſt* ΛhΛKS *per quandam literarum tranſpoſitionem (priùs tamen anteriore* K *in aſpirationem commutato) deſumptum ex* ἀκακος, Minimè malus, innocens, ſimplex, ab omni fraude alienus. *Huc facit locus Otfridi* I, 25, 49. *ubi rationem reddit cur Sanctus ſpiritus ſpecie columbæ deſcenderit in Chriſtum baptizatum.*

Er uuas dubun gilih/
Thaz uuas ſo gilumphlih/
Thuruh ira guati
Joh thas mammunti.
Thar n' iſt gallun ana uuiht/
Ouh bitteres na uuiht.
Mit ſnabilu ni uuinnit/
Ouh mit fuazin ni krimmit.
So iſt ther heilego geiſt.
Thiu ſconi iſt al in imo meiſt.
Suazniſſi inti guati/
Joh mammunti gimuati. *&c.*

ΛhΛNΛ ÏNTΛNΔEIΨ FNNIN NNΘΛΠNΛNΔAIN: Paleas com-

buret igne inextinguibili; τὸ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. *Luc.* 3: 17. *Affine hu videtur illud Alamannici gloſſarii D*, 10; Feſtuca, agena. Ariſta, idem. *Fo taſſè quoque videbuntur aliquibus* ΛhΛNΛ *&* agana *non ita multùm receſſiſ ab* ἄχυρον.

ΛhGΛN, Arbitrari. NI ΛhGΛIψ ψΛTEI UEMGΛN ΛΛ GΛN rΛγΛIKψI ΛNΛ ΛIKψΛ: Nolite arbitrari quia pacem veni mi tere in terram; *Matth.* 10: 34. *Angloſaxonibus* ehtian *eſt* Æſtimare, putare *Alamannis* ahten. *Belgis* achten. ἡγέομαι, ἡγοῦμαι *Græcis eſt* Arbitror, puto.

ΛhMΛ, Spiritus; *Joh.* 6: 63. SγErNEiD ΛhMΛ MEINS Exultat ſpiritus meus; *Luc.* 1: 47. ΛhMΛ SnnGRS: Spiritus verita tis; *Joh.* 14: 17. ΛhMΛ SΛ nnhKΛInGΛ: Spiritus immundus *Marc.* 1: 26. 5: 8. ΛhMΛ nnKRdGΛNdS: Spiritus mutus; *Mar* 9: 25. ΛhMΛ SΛ γEihΛ: Spiritus ſanctus; *Joh.* 7: 39. 14: 26 ΛhMΛ γEihS: Spiritus ſanctus; *Luc.* 1: 35. 2: 25. ΛFΛΛIΛRT ΛhMΛN: Emiſit ſpiritum; *Matth.* 27: 50. NIN γITnψ OIS Λh MΛNS SIGnψ: Neſcitis cujus ſpiritus eſtis; *Luc.* 9: 55. *Græcis* ἄνεμος *e* Flatus, ſpiritus. *ab* ἄω *vel* ἄημι, Flo, ſpiro.

ΛhS, Spica; *Marc.* 4: 28. ΛhSΛ KΛnnGΛN: Spicas vellere *Marc.* 2: 23. KΛnnIdEdnn ΛhSΛ: Vellebant ſpicas; *Luc.* 6: 1 *Angloſax.* eaꝑ. aheꝑ. *Alam.* ar. *Dan.* aꝑ. *Angl.* ear of corn. *Belg.* ader korn-ader. *Græcis eſt* ἀθήρ. *Plura vide in Obſervatis noſtris ad Willerami pa ginam* 73. *ſicuti & Voſſii etymologicum Latinum in* Ariſta.

ΛhTΛn dΛrRS, Octo dies; *Luc.* 9. 28. BI ψE nSFnΛΛ NRdEdnn dΛrRS ΛhTΛn: Poſtquam conſummati ſunt dies octo *Luc.* 2: 21. γΛKψ ïN dΛrΛ ΛhTndIM: Factum eſt in die octavo *Luc.* 1: 59. γIdnγR GEKE ΛhTΛnTEhnnd GΛh FIdγRK Vidua annorum octoginta quatuor; *Luc.* 2: 37. ΛhTΛnTEhnnd octoginta; *Luc.* 16: 7. *Cambrobritannis* wyth *eſt* octo. *Angloſaxonibus* eahta *Alamannis* aht. *Cimbris* ΛΛΛΛ. *Danis* att. *Iſlandis* aatta. *Anglis* eight. *Bel gis* acht. *Græcis* ὀκτώ.

ΛIBKS, Munus; *Matth.* 5: 23.

ΛIrΛN, Habere, poſſidere. γΛΛdnFNI ΛIh: Poteſtatem habeo *Joh.* 19: 10. GΛh ΛNψΛKΛ ΛΛMBΛ ΛIh: Et alias oves habeo *Joh.* 10: 6. ΛIrΛNdS, Habens; *Marc.* 12: 6. *Luc.* 15: 4. 20: 28

ΛIhnM ΥITRΨ: Habemus legem; *Joh.* 19: 7. ᚦΛnhRNS ΓKR-ᛒRS ΛIΓnN: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8: 20. ΛIhTΛ, Habebat; *Luc.* 15: 11. ΛIhIdΛ, Habebat; *Luc.* 16: 1. NI ΛIhTEdEIS ΥΛΛdnᚦNGE ΛINhnN ΛNΛ MIK: Non haberes poteſtatem ullam adverſum me; *Joh.* 19: 11. *Angloſax.* agan *eſt* Habere, poſſidere. *Alam.* eigan. *Cimbr.* ᚼᛁᚠᚨ. *Iſl.* eiga. *Nemo non videt quantam hæc habeant affinitatem cum Græco* ἔχειν, Habere. *Gothis quoque* ΛIΓIN *vel* ΛIhN *eſt* Proprius, *item* Peculiaris ac propria poſſeſſio. *Angloſax.* agen. *Alam.* eigan. *Cimbr.* ᚼᛁᚠᚨ. *Dan.* eget. *Iſl.* eyga. *Angl.* own. *Belg.* eygen. *de quibus fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* XIII, 5.

ΛIhTRRN, Mendicare. SΛT ᚦΛnK ΥIR dn ΛIhTRRN: Sedebat juxta viam ad mendicandum; *Marc.* 10: 46. *Luc.* 18: 35. SΛ ïST SΛEI SΛT ΛIhTRRNdS: Hic eſt qui ſedebat mendicans; *Joh.* 9: 8. ἐικτεὸς *Græcis eſt* Miſerandus, miſericordiâ vel commiſeratione dignus. οἶκτος, Miſericordia, commiſeratio. *Omnium nunc cogitationibus primo ſtatim intuitu liquere puto quantam inter ſe habeant affinitatem* ΛIhTRRNdS *&* ἐικτεός. *Omnes adhæc agnoſcent hanc* ἐικλεῶν *appellationem optimè competere iis qui ærumonſam vitam alimentis quotidie petendis ac repetendis ſuſtentare coguntur, quíq; miſerabili planctu oſtiatim orant atque exorant exiguum quid quo fugientem animam in poſterum modò diem prorogent. Quod ſi quis tamen cenſeat* ΛIhTRRN *propiùs accedere ad* αἰτεῖν, Poſcere, poſtulare, *is pro ſe afferet compoſita quoque* ἐπαιτεῖν *&* περπαιτεῖν *Græcis uſurpata pro* Mendicare, *quodq; inde* ἄιτης, ἐπαίτης, περπαίτης *dictus ſit* Mendicus. *atque adeò quoque ab eodem* αἰτεῖν (*quemadmodum author eſt Euſtathius in Odyſſ.* Ξ.) ἀπωλὸς, *nomen gentis, tecto ſcommate, tranſlatum ſit ad Mendicum. Huc etiam facit quòd Argenteo codici* ᛒIdGAN *eſt* Mendicare, *Luc.* 16: 3. *ac fortaſſe hinc etiam* ᛒIdΛΓYΛ *dicitur* Cœcus, *Joh.* 9: 8. *Alamannis* betolon *vel* petlen *eſt* Mendicando inopiam propulſare. betolond / Mendicans. betalari / Mendicus. *Otfridus libro* III, *capp* 20 *&* 21. *Belgis* bedelen *eſt* Exiguam ſtipem emendicare. *verbum Frequentativum à* bede / Petitio, ſupplicatio. *ut propriè nihil aliud ſit* bedelen / *quàm Miſeram illam mendicantium cantilenam ſinè fine iterare. Italis* pezzente, pitocco, pitticco *fortaſſè dictus eſt Mendicus, à Teutonico* bidden *vel* pitten / Orare. *At Hiſpanica* picareár *vel* picardeár, *Mendicare.* Picaro, *Mendicus, deſumpta putant ex Teutonico* begeren / Poſcere, deſiderare, concupiſcere. *unde quoque promanâſſe cenſent Anglica* beg *&* begger / Mendicare *&* Mendicus. *Cæterùm de his vide etymologicum noſtrum Anglicum in* Beg.

ΛINᚦΛΛΨ, Simplex. *Matth.* 6: 22. *Angloſax.* anᚦealb. *Alam.* einfalt.

Iſl. einfalldur. *Dan.* enfoldig. *Belg.* eenvoudig/eenvuldig. *Facilè in his omn*
bus dignoſcas Teutonicum faldan/ Plicare. ᚨINᚠᚨᛚᚹ *itaque eſt Unius v*
luti plicæ. prorſus ut Simplex *Latinis dicitur quaſi Sinè plicâ*; Duplex, *duaru*
plicarum; Triplex, *trium*, *&c.* ἁπλόω ἁπλοῦς *Græcis quoque eſt ab* ἁπλόω, E
plico, *i. expandendo plicas omnes tollo. Huc etiam pertinet* ᛗᚨNᚨᚱᚠᚨᛚᚹ
Multò plura; *Luc.* 18: 30. ᚠIᚨNKᚠᚨᛚᚹ, Quadruplum; *Luc.* 19: 8
ᛏᚨᚴIᚨ ᚨKKᚨN ᛏᚨIhᚢNᛏᚨIhᚢNᚨᚠᚨᛚᚹ: Fecit fructum cen
tuplum; *Luc.* 8: 8.

ᚨINS, Unus. εἷς. ᚨINS ïZᚴᚨKᚨ ᚱᚨᛚᛖᚴᛖIᚹ MIK: Unu
ex vobis tradet me; *Joh.* 13: 21. ᚠᚨN ᚱᛉᚹ ᚢNSᚨK ᚠᚨN ᚨIN
ïST: Dominus Deus noſter Dominus unus eſt; *Marc.* 12: 29. ᚷᛉᛏ
ᚨINS ᚨIᚹᚹᚨN ᚨINS STKIKS NI ᚢSᚨᛖIᚹIᚹ ᚨᚠ ᚴITᛉᚨ
ſota unum aut unus apex non præteribit à lege; *Matth.* 5: 18. ᚹᚨNᚨ
SᛖIᚹS NI SINᚨ ᛏᚴᚨ. ᚨK ᚨᛖIK ᚨN: Jam non ſunt duo, ſed un
caro; *Marc.* 10: 8. ᚨINᚠᚨᛚᚹ, Simplex; *Matth.* 6: 22. *quod via*
ſuo loco. ᚨINOᚨKᚷᚨNᛖh ïZᛖ hᚨNᚨᚢNS ᚨNᚨᚨᚱ
ᚷᚨNᚨS: Unicuique vel ſingulis illorum manus imponens; ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τ
χεῖρας ἐπιθείς. *Luc.* 4: 40. 16: 5. ᚨINShᚢN ᚹᚨNᚨSᛖIᚹS N
ᚱᚨᚨᚨNKSTᚨ ïNᚨ ᚠKᚨIhNᚨN: Nemo exinde audebat illum inte
rogare; *Marc.* 12: 34. ᚨINShᚢN NI ᚠᚨIᚠᚨh ïNᚨ: Nemo appre
hendit eum; *Joh.* 8: 20. ᚨINShᚢN ᚢS ïZᚴIS NI ᚠKᚨIhNI
MIK: Nemo ex vobis interrogat me; *Joh.* 16: 5. NIhᚹᚨN ᚨINShᚢ
SᚴᛖᚹᚨNh ᛒᚨᚨᚹᚨᛒᚨ KᚷᚨIᚨᚨ ᛒI ïNᚨ: Nemo tamen palàm
loquebatur de illo; *Joh.* 7: 13. NI ᚹᚨNᚨSᛖIᚹS ᚨINᚷhNN ᚱᚨ
SᛖONN: Neminem amplius viderunt; *Marc.* 9: 8. NI ᚠKᚨᚢISTI
ᛞᚨ ïZᛖ ᚨINNMMᛖhNN: Non perdidi eorum quemquam; *Joh.* 18: 9
NIᚨINShᚢN Mᚨᚱ ᚢIMᚨN ᚨT MIS: Nemo poteſt venire ad me
Joh. 6: 65. *Plura vide ſuo loco. Angloſaxonibus* an *eſt* Unus. *Cambrobritan*
nis un. *Alamannis* ein. *Cimbris* ᚼIK. *Danis* en. *Iſlandis* eynn. *Anglis* a/an
one. *Belgis* een. *Affinia ſunt Græco* εἷς, ἑνός.

ᚨINS, Solus; μόνος. *Luc.* 9: 36. *Joh.* 6: 15. MIK ᚨINᚨNᚨ ᛒI
ᛖᛖIᚹIᚹ: Me ſolum relinquetis; *Joh.* 16: 32. NIᛒᚨI KᚨNKNS
OᚨITᛖIS ᚱᚨᛞKINSᚨNᛞᚷ ïN ᚨIKᚹᚨ ᚱᚨSᚴIᚨTIᚹ. SIᚨᛒᚴ
ᚨINᚨTᚨ ᚨᚠᚨIᚠNIᚹ: Niſi granum frumenti cadens in terram moriatur
ipſum ſolum relinquitur; *Joh.* 12: 24. ᚢSTᚨNh ïNS ᚨNᚨ ᚠᚨIK
ᚱᚢNI hᚨNh SᚢNᛞKᚷ ᚨINᚨNS: Duxit illos in montem excelſum
ſeor

ſeorſim ſolos; *Marc.* 9: 2. ᚨINᚨhᚨ ᛋᚢᚾᚾᛋ: Unicus filius; μονογενὴς υἱός. *Luc.* 7: 12. ᚨINᛉhᛉ ᛞᚨᚢhTᚨᚴ: Unica filia; μονογενὴς θυγάτηρ. *Luc.* 8: 42. ᚠᚨT ᚨIN᛫GI, Solùm; μόνον. *Matth.* 5: 47. 8: 8. 9: 21.

ᚨIOᚨTᚢᚾᚾᛞᚨᚷᚨ, Rubus. βάτος. *Marc.* 12: 26. *Luc.* 6: 44. 20: 37. *Ab hac voce Gothicâ Æcentia videtur medii ævi ſcriptoribus Alamannicis uſurpatum pro* Senticeto *vel* Vepribus. *Occurrit in illâ Goldaſti chartâ Alamannicâ quæ eſt numero* XXXIX. *Initium interim Gothicæ vocis videtur affinitatem aliquam habere cum Græco* ἀκὴ, Acies. *At* æcentia *videri quoque poteſt quàm proximè accedere ad* ἄκανθα, Spina.

ᚨIᚴ, Ante, priùs. *Angloſax.* æꝛ. *Alam.* er. *Angl.* ere. *Belg.* eer. ᚠIᚨᚢ ᚨIᚴ ᚠIᛋ ᛞᚨᚴTIᛋ: Valdè manè; *Marc.* 16: 2. ᚨIᚴ ᚢhTᚤᛉᚱᚢ ᚢᛋᛋTᚨᚢᛞᚨᚢᛞᚨᛋ: Diluculo valdè ſurgens; *Marc.* 1: 35. *Hæc & ſimilia loca in Angloſaxonicis quoque Francicíſq; monumentis frequenter occurrentia aliquando mihi injecerunt ſuſpicionem hanc primam eſſe atque antiquiſſimam vocis* ᚨIᚴ *acceptionem, deſumtámq; ex Græco* ἠῶ, Diluculum, tempus matutinum. *ut* æꝛ *olim de matutino h. e. priore vel anteriore diei tempore ſit acceptum, poſtea verò latiùs extenſum ſit ad quodvis aliud antecedens tempus. Ab hoc interim* ᚨIᚴ Priſci mortales & qui temporibus antiquiſſimis vixerunt ᚨIᚴIZ᛫ᚨᚾ *dicebantur.* ᚢIᚠ᛫ᚨᚾ ïᛋT ᚠ᛫ᚨIM ᚨIᚴIZ᛫ᚨM: Dictum eſt antiquis; *Matth.* 5: 21. *Inde quoque* ᚨIᚴIᛋᚠ᛫ᚨᚾ *erat* Olim. ᚨIᚴIᛋᚠ᛫ᚨᚾ ïᚾ ᛋᚨᚴᚴᚢM ᚷᚨh ᚨZTᚱᚢᚾ ᛋIT᛫ᚨᚾᛞᚨGᚢᚾᛋ ᚴᚨïᛞᚴᚨITᚱᛞᚨGᚨGᚢᚾᚨ: Olim in cilicio & cinere ſedentes pœniterent. *Luc.* 10: 13.

ᚨIᚴᚠ᛫ᚨ, Terra. *Angloſax.* eoꝛ᛫ðe. *Alam.* erda. herda. ertha. hertha. *Dan.* jord. *Belg.* aerde/eerde. Herthæ *meminit Tacitus de Germanorum moribus, cap.* 40; *ubi ait*; In commune Hertham, id eſt Terram matrem colunt, eámq; intervenire rebus hominum, invehi populis arbitrantur. *Vocis etymologiam tradit Voſſius in arduo opere de Origine & progreſſu idololatriæ, libro* II, *cap.* 62.

ᚨIᚴᚢ, Nuntii, legati. ᚨᚴTᚨᚨGIᚠ᛫ᚨᚾᛞᚨ᛫ᚨM ᚠ᛫ᚨᚾ ᚠ᛫ᚨIM ᚨIᚴᚢM ïᛉh᛫ᚨᚾᚾᛋ: Quum diſceſſiſſent nuntii Johannis; *Luc.* 7: 24. ïᚾᛋ᛫ᚨᚾᛞᚨIᛞ᛫ᚨ ᚨIᚴᚢᚾᛋ ᚴ᛫ᚨᚾᚴ᛫ᚨ ᛋIᛋ: Miſit nuntios ante conſpectum ſuum; *Luc.* 9: 52. *Potiſſimus tamen locus eſt in parabolâ duorum Regum pugnam meditantium, Luc.* 14: 32; ïᚾᛋ᛫ᚨᚾᛞᚨGᚨᚾᛞᚨS ᚨIᚴᚢ. ᛒIᛞᚨGIᚠ ᚴᚨ-ᛉᚨIᚴᚠᚷIS: Mittens legationem, rogat ea quæ pacis ſunt; ἀποστείλας πρεσβείαν, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. *His valdè ſunt affinia quæ habet Runicum lexicon in* HIRÞ,

Pax. ᚫᚻᚱᚮᚱᛉᚫᚹᚢᚻ. ᚫᛁᚻᚱᚢᛉᛁᚴᚴᛁ, Vir bellicoſus, turbas ac diſcordi amans. ᚫᚹ ᛁᚻᚱᚫ, Paciſci. *Ac plura etiamnum habet etymologicum noſtru Anglicum in* Ambaſſadour.

ᚫᛁᚴᛉᚷᚫᚾ, Seducere, in errorem inducere. ᚫᛁᚴᛉᛖᛁᛒ ᛒᛉ ᛗᛇ ᚾᚫᚱᛖᛁᚾ: Seducit turbas; *Joh.* 7: 12. ᚫᛁᚴᛉᚷᚫᚾᛞᚱ: Seductor *Matth.* 27: 63. ᚷᚾᛋ ᚦᛁᚫᚾ ᚫᛁᚴᛉᚷᚫᛁ ᛋᛁᚷᚾᛒ: Vos multum errati *Marc.* 12: 27. ᚫᛁᚴᛉᛁᛒᚫ, Error; *Matth.* 27: 64. *Alamannis* irren / g irren *eſt* In errorem impellere, à rectâ viâ abducere. irre gen. irre faran / Err re, vagari. irrer / Vagus. irri muat / Vaga mens. irrido / irrituom / Erro *vett Belgis* erren *eſt* Errare. erredom / Error. *Anglis* erre *eſt Errare.* E rour / *Error. Joſ. Scaliger in librum Quintum Varronis de* L L *derivat ab* ἔρρε Errare: *adducítq; verba Homeri ex Odyſſ.* Δ, *verſu* 367; ἡ μ' οἴῳ ἔρρονϛ συνήντ νόσφιν ἑταίρων,

Erranti à ſociis mihi quæ procul obvia facta eſt.

Vide interim Obſervata noſtra ad Willerami paginam 11. *ſicuti & Voſſii etymo gicum* Latinum *in* Errare.

ᚫᛁᛋᛏᚫᚾ, Revereri. ᚾᛁ ᚫᛁᛋᛏᚫ ᛗᚫᚾᚾᚫᚾ: Non revereor h minem; *Luc.* 18: 2 & 4. ᚫᛁᛋᛏᚫᚾᛞ ᛋᚢᚾᚾ ᛗᛖᛁᚾᚫᚾᚫ: Rever buntur filium meum; *Luc.* 20: 13. *pro quo* ᚴᚫᚫᛁᛋᛏᚫᚾᛞ ᛋᚢᚾᚾ ᛗᛖ ᚾᚫᚾᚫ *ſcribitur Marci* 12: 6. ᛋᛏᚫᚾᚫ ᛉᚫᛋ ᛋᚢᛗᛋ ᚴᛉᛒ ᚱᚴᚴᚫᚾᛞᛋ ᚷᚫᚻ ᛗᚫᚾᚾᚫᚾ ᚾᛁ ᚫᛁᛋᛏᚫᚾᛞᛋ: Judex quidam erat q Deum non timebat, & hominem non reverebatur; *Luc.* 18: 2 & 4.

ᚫᛁᛒ, Juramentum. ᚾᛋᚴᛁᛒᚫᛁᛋ ᚦᚫᚾᛁᚾ ᚫᛁᛒᚫᚾᛋ ᛒᛖᛁᚾᚫᚾ Reddes Domino juramenta tua; *Matth.* 5: 33. ᛁᚾ ᛒᛁᛉᛖ ᚫᛁᛒᛖ; Pro ter juſjurandum; *Marc.* 6: 26. ᚫᚦᛏᚴᚫ ᚫᚦᚫᛁᚫᛁᚴ ᛗᛁᛒ ᚫᛁᛒ ᛋᛉᚫᚴᚫᚾᛞᛋ: Iterum negavit cum juramento; *Matth.* 26: 72. *Angloſax.* a *Alam.* eid. *Cimbr.* ᚻᚦᚢᚻ. *Iſl.* eidur. *Danis & Belgis* eed. *Anglis* oath / o *Videtur autem Juſjurandum patribus noſtris a dictum à denominatione Eume dum, quæ Græcis ἄτα nuncupabantur: nam jurantes olim Diris ſeſe devovebant jurijurando gravem plerumque execrationem addebant, circa finem juriſjurandi ſtinctè exprimentes explanantéſq; verba quibus caput ſuum totámq; adeò dom ſuam, ſi ſcientes fefelliſſent, Deorum iræ conſecrarent. Vide Barn. Briſſonium lib* VIII *de Formulis & ſolemnibus populi Romani verbis.*

ᚫᛁᛒᛖᛁ, Mater; *Matth.* 27: 5. *Marc.* 3: 31. *Luc.* 1: 43 & 60. *V* ᚫᛏᛏᚫ, Pater.

ᚫᛁ

ΛIΨΨΛN, Autem, δέ. *Joh.* 11: 46. *Matth.* 5: 37.

ΛIΨΨΛn, Aut; *Matth.* 5: 17, 18, 36. *Marc.* 4: 17. 8: 37. *Luc.* 14: 12. 18: 29. *Etiam* nΨΨΛn *occurrit Joh.* 9: 2. *Angloſaxonibus* oδδe. *Alamannis* edo. *Græcis* ἤ *vel* ἤτε *vel* ἤτοι *eſt* Aut.

ΛIY *vel* ΛIYΛ dΛre *vel* dn ΛIYΛ *vel* ïN ΛIYIN, *item* nnd ΛIY *paſſim occurrunt in Argenteo codice pro* Semper, in æternum, in ſæculum. *quemadmodum contra* ΛIY *vel* NI ïN ΛIYΛ *exp.* Nunquam; *Marc.* 2: 12. *Matth.* 9: 33. ΛIYeINR ΛIBΛINS: Æterna vita; *Joh.* 17: 3. ΛIYeINRS hΛeIΨKRS: Æterna tabernacula; *Luc.* 16: 9. *Manifeſtè ſunt ab* ἀιὼν, Sæculum, ætas. ἀιώνιος, Æternus. *Huc etiam refer Alamannicum* ewig. *Danicum* evig. *Belgicum* eewig. *Græcis* ἀιὼν *putant dictum quaſi* ἀεὶ ὤν. *quomodo & Angloſaxonica* á *vel* á á, Semper *videri poſſunt detruncata ex* ἀεί.

ΛIYISKRN, *verbum eſt ignotæ mihi ſignificationis; de quo tamen aliquid dicimus in* rΛΛIYISKRdndnn.

ΛIZ, Æs. Marc. 6: 8. *Originem vocabuli tradit Voſſii etymologicum Latinum. Angloſaxonibus quoque* áp *eſt* Æs. *etiam* æpen *vel* æpynn, Æneus *adeò frequenter occurrunt in pervetuſtis monumentis, ut videri poſſint Teutonica eſſe. Olim certè Æris nomen complectebatur etiam Ferrum, Chalybem, atque aliam quamvis materiam armis fabricandis idoneam; quod ipſum quoque in Græco* χαλκὸς *locum habuiſſe pluribus antehac obſervatum. Antiquioribus nempe ſæculis minor erat ferri, quàm æris uſus; & arma, quæ nunc ex ferro & chalybe, tunc ex ære plerumque fiebant. unde mihi jam olim ſuſpicio incidit, bellicoſiſſimam Patrum noſtrorum ætatem* áp *vel* æpen *deſumſiſſe ex* ἀιρεῖν, *eâ notione quâ ſignificat* ἀναιρεῖν, Occidere, interimere.

ΛK, Sed; *Matth.* 5: 39. 8: 8. *Luc.* 8: 16. *Joh.* 9: 3. *Angloſaxonibus quoque* ac *eſt* Sed. *Ælfrici grammatica cap.* XLIV; Sed, ac. Non ego, ſed tu; na ic. ac ðu; Non bos eſt, ſed equus; nıſ hıt na oxa. ac hoꝛſ:

ΛKeI, Sed; *Matth.* 9: 18. 11: 9. *Luc.* 7: 25, 26. *Joh.* 16: 12, 25.

ΛKeITIS ÞnΛΛGΛndS: Aceto implens; *Matth.* 27: 48. *Marc.* 15: 36. *Angloſax.* æceb. eceb *eſt* Acetum. *Alam.* ezzech. *Belgis* edick / eeck. *Quemadmodum verò Angloſaxonicum* eceb *eſt ab* ecge, Acies; *ita quoque* ΛKeIT *à ſimili aliquâ Aciei vel Acuminis denominatione deſumi potuiſſe oſtendit vox* ΛIΘΛTnnΛGΛI *Luc.* 20: 37. *Adi quoque Voſſii etymologicum Latinum in* Acidus.

ΛKKΛN,

ᚫᚴᚴᚫᚾ, Fructus. ᚠᛁᚾᚠᛁᛇᛉ ᚫᚴᚴᚫᚾ ᚢᛁᚠᚫᚾᛋ ᚠᛖᛁᚾᛁᛋ Benedictus fructus ventris tui; *Luc.* 1 : 42. ᛖᛁ ᚷᚾᛋ ᚫᚴᚴᚫᚾ ᛒᚫ ᚴᚫᛁᚠ. ᚷᚫh ᚫᚴᚴᚫᚾ ïᛉᚷᚫᚴ ȧn ᚫᛁᚷᚫ ᛋᛁᚷᚫᛁ: Ut fructum ratis, & fructus veſter maneat; *Joh.* 15 : 16. ᛋᛁᚫᛒᛉ ᚫᛁᚴᚠᚫ ᚫᚴᚴᚫ ᛒᚫᛁᚱᛁᚠ: Ultrò terra fructum fert; *Marc.* 4 : 28. ᛋᚫ ᚿᛒᛁᚫ ᛒᚫᚱᛖᛋ ᚫᚴᚴᚫᚾᚫ ᚿᛒᛁᚫᚫ ᚱᚫᛏᚫᚿᚷᛁᚠ: Mala arbor malos fructus facit; *Matth.* 7 : 17. ᛒᛁ ᚫᚴᚴᚫᚾᚫᛖ ïᛉᛖ ᚿᛈᚴᚿᚿᚿᚫᛁᚠ ïᚿᛋ Ex fructibus eorum cognoſcetis eos; *Ibidem*, *paragrapho* 20. ᚫᚴᚴᚫᚾ ᚫᚾᛋ ᚠᚫᛁᚴᚠᛁᚠ: Sinè fructu efficitur; *Marc.* 4 : 19. *Origo vocis petenda eſt ex illo* ᚫᚿᚴᚫᚾ, Augere, *quod fuit infra. Theotiſcis profectò* (*qui vetera Gothorum idioma in pleriſque propiùs exprimunt*) **uuachar** *&* **uuocher** *ſunt* Fructus autumnales, *item* Fœnus. *Willerami abbatis paraphraſis in Cantici cantic.* v 1 12; **do wir thes wara of the wingardo bluoie / of nah themo bluot thas wocher ſich geſcaphe.** Videamus ſi floruit vinea, ſi flores fructus pariunt. **uuachar** / Fructum. **uuacharum** / Fruges; *Kero*. **uuachar** / Germen *gl B*, 22. **uuackarhaft** / Fertilis; *gl B*, 21. **uuachar** / Quæſtum; *gl C*, 1. **ſiran uuacharun** / Uſuris; *gl B*, 55. *quaſi dicas*, *Improbis fructubus. Liquet igitur Patres noſtros unum idémq; nomen tribuiſſe Fœnori & Fructibus è terrâ enatis ut* **uuachar** *ſit ab* **auchon** / Augere: *prorſus ut Angloſaxonica* eaca. okeȝ. poke Fœnus, *ſunt ab* ican *vel* ëacan, Addere, augere. *Belgicum quoque* **woecht** Uſura, *eſt à veteri* **oechten** / Augere, accumulare. *Cambrobritannis quoque* oc *&* occraeth *eſt* Fœnus, uſura. *Plura huc pertinentia invenies in Obſervationibus noſtris ad Willerami paginam* 82.

ᚫᚴᚱᛋ, Ager; *Matth.* 27 : 8. *Angloſax.* aceȝ. æceȝ. æcẏȝ. *Alam.* **acca acker**. **achar**. *Dan.* **ager**. *Iſl.* **akur**. *Belg.* **acker**. *Græcis eſt* ἀγρός. *Anglis* **ac** *eſt* Jugerum. *Vide nobiliſſimi Spelmanni Archæologum in* Acra.

ᚫᚫᚴᚷᛉ *conjunctum cum* ᚫᚫᚫᛁ *videtur abundare. Exempla attulimus in* ᚫᚫᚫᛁ.

ᚫᚫᛞᛁᚿᛋ ᚫᚫᛞᛖ, Generationes generationum; *Luc.* 1 : 50. *Angloſaxonibus* ẏlð *eſt* Ætas, generatio. *Alamannis* **altar** *eſt* Ævum, ætas. *unde* **nio in altere** *iis eſt* Nunquam, *quaſi dicas*, *Nullâ unquam ætate, nullo unquam ſæculo. Vide annotata ad Tatiani* XLII, 3.

ᚫᚫᛖᚢᚫ ᚱᚫᛋᚫᚫᛒᚷᛞᛖᛞᚿᚿ: Oleo ungebant; *Marc.* 6: 13. ᚫᚫᛖ ᚢᚫ hᚫᚿᛒᛁᛞ ᛗᛖᛁᚿᚫᛏᚫ ᚿᛁ ᛋᚫᚫᛒᚷᛞᛖᛋ: Oleo caput meum non unxiſti; *Luc.* 7 : 46. ᚫᛏ ᚦᚫᛁᚴᛏᚿᚿᚷᚫ ᚫᚫᛖᚢᚷᛁᚿ: Ad monte

o

olivarum; *Marc.* 11: 1. *Luc.* 9: 29. *Cambrobritannis* eli *vel* olew *eſt* Oleum. *Angloſax.* ele. *Alam.* oli. *Gall.* huile. *Ital.* oglio. *Hiſp.* olio. *Angl.* oyl. *Dan. & Belg.* olie. *Græcis* ἔλαιον.

ᚩᚳᚷᚩ, Sed; ἀλλά. *Marc.* 10: 40. *Joh.* 7: 49. ᚩᚳᚷᚩ, Niſi; εἰ μή. NI ⊙ᚩSHᚢᚢ ψIᚢψEIᚱS. ᚩᚳᚷᚩ ᚩIᚢS ᚴᚷᚹ: Nemo bonus, niſi unus Deus; οὐδεὶς ἀγαθὸς. εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. *Marc.* 10: 18. 12: 32. *Luc.* 4: 26. 5: 21. ᚩᚳᚷᚩᚳᚺᚢᚾᚷᚩ, Alienigena; ἀλλογενής. *Luc.* 17: 18. ᚩᚳᚷᚩᚹ: Aliò, aliorſum; ἄλλῃ, ἄλλοσε. ᚩᚹᚩᚳᚩIᚹ ᚩᚳ-ᚷᚩᚹ: Profectus eſt peregre; ἀπεδήμησε. *Marc.* 12: 1. ᚩᚳᚷᚩᚹᚴᚷ, Aliunde; ἀλλαχόθεν. *Joh.* 10: 1.

ᚩᚳh, Templum. ïN ᚩᚳh: In templo; *Matth.* 27: 5. *item Marc.* 11: 11 & 15. ᚩᚳhS ᚹᚩᚢᚴhᚩh: Templi velum; *Matth.* 27: 51. *Vocabulo* alh *utitur Cædmon* 71, 6. *ubi agens de monte Sion & Salomonis templo in hoc monte poſtea exſtructo, etiam hæc addit,* þæp eꝛt ꝛe ꝛnottꝛa. ꝛunu Dauꝺeꝛ. pulꝺoꝛꝛæꝛt cynınᵹ. pıttᵹan laꝛum. ᵹetımbꝛeꝺe. tempel Lobe. alhn halıᵹne:. Ibi demum ſapiens filius Davidis, glorioſus Rex, monitu prophetarum conſtruxit templum Deo, templum ſanctum. heal *nimirum Angloſaxonibus olim non* Atrium *tantùm, ſed &* Prætorium, baſilicam, vel aliud quodvis majus atque illuſtrius ædificium *denotabat; neque tantùm* hæl. heal. *vel* heall, *ſed &* halh *vel* healh *ſcribebant. Ita pro* Streoneſhall *paſſim legas* Streoneſhalh *apud ven. Bedam* III, 24. IV, 23. *item* Streaneſhalch *apud eundem Bedam* IV, 27. *ubi tamen Angloſaxonica paraphraſis Alfredi regis ſcribit* Stꝛeoneꝛhealh. *Ab hoc igitur* halh, *abjectâ initiali aſpiratione (quam diverſæ ejuſdem gentis provinciæ pro arbitrio quandoque aſſumebant rejiciebántve) remanſerit* alh.

ᚩᚳIᚷᚩᚳᚾ STIᚢᚴ ᚢᚴSNEIψIψ: Saginatum vitulum mactate; τὸν σιτευτὸν μόσχον θύσατε. *Luc.* 15: 23. *Quemadmodum* σιτευτὸς *Græcis propriè eſt* Farinâ & frugibus paſtus, *ita quoque* ᚩᚳIᚷᚩᚳᚾ STIᚢᚴ *puto dici Vitulum contuſis comminutiſq; frugibus ſaginatum. nam* ἀλοᾶν *eſt* Grana variis ictibus comminuere. ἀλοητὸς, Tritura, *&c.*

ᚩᚳᚳᚩIᚳI, Omnes; πάντες. *Refer ad* ᚩᚳᚳS, Omnis, totus. *Conjungitur ei quandoque* ᚩᚳᚳᚩᚴᚷᚴ, *veluti ſuperfluum.* ᚩᚳᚳᚩIᚳI ᚳᚢᚴ ᚩᚳᚳᚩ-ᚷᚴ hᚩᚱᚩIᚷEᚩᚢᚾ ïᚴhᚩᚾᚾEᚾ. ψᚩTEI ᚱISᚢᚢᚷᚩI ᚢᚴᚩᚳ-ᚹETES ᚴᚩS: Omnes enim habebant Johannem, quia verè propheta eſſet; ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. *Marc.* 11: 32. ᚷᚩh ᚩᚳ-ᚩᚳI ᚩᚳᚩᚴᚷᚴ ᚴEITᚴᚷᚩIᚷEᚩᚢᚾ ïᚢᚢᚩ: Et omnes teſtimonium

illi dabant; καὶ πίνλες ἐμαρτύρων αὐτῷ. *Luc.* 4: 22.

ΛΛΛΛΨΛΚΒΛ, Omnium rerum inopiâ laborans. **ΔΠΓΛΝΝ ΛΛ ΛΛΨΛΚΒΛ ΥΛΙΚΨΛΝ**: Cœpit egere; *Luc.* 15: 14. *Vox eſt ab* **ΛΛΛ** Omnis. *&* **ΨΛΠΚΒΛΝ**, Indigere. *quod vide in* **ΨΛΚΓ**.

ΛΛΛΛΨΚΧ ΪΔΔϚΕΔΠΝ ΔΠ ΪΜΜΛ: Undique veniebant ad eum *Marc.* 1: 45. *Refer ad* **ΛΛΛS**, Omnis, totus.

ΛΛΛΒΚΠΝSTIM ΜΛΝΛΓΙΖΧ ΪST: Holocaumatibus majus eſt *Marc.* 12: 33. *ab* **ΛΛΛS**, Omnis, *&* **ΒΚΙΝΝΧΝ**, Ardere. **ΒΚΠΝST** Incendium.

ΛΛΛΕΙΝΛ ΛΙΝΛ ΛΝΛΛΠΚΛΝ ΛΝΛ ΥΛhSTM SΕΙΝΛΝ Cubitum unum adjicere ad ſtaturam ſuam; *Matth.* 6: 27. *Propriè de Flexu brachii accipitur vox, quæ inde ad Menſuram quoque tranſlata eſt. Cymr.* elyn *Angloſax.* elin. eln. *Alam.* ele. elin. *Gall.* aulne. *Ital. & Hiſp.* alna. *Dan.* aln *Angl. & Belg.* elle/ elne. *Omnia hæc manifeſtum præ ſe ferunt veſtigium Græ* ὠλένη, Ulna. *Curvatura verò ac veluti Arcus brachii Angloſaxonibus eſt* elboȝ *Alamannis* ellenboge. *Danis* albue. *Anglis* elbow. *Belgis* elleboge.

ΛΛΛIS, Omnino; ὅλως. *Matth.* 5: 34, 39. **ΛΛΛIS**, Enim; γὰ *Luc.* 1: 44, 48. 9: 24, 25, 26. *Luc.* 19: 26. *Joh.* 5: 46.

ΛΛΛS, Totus; *Joh.* 9: 34. **ΛΛΛS hΠhΜΛ ΜΛΝΛΓΕΙΝS** Omnis multitudo populi; *Luc.* 1: 10. **ΛΛΛ ΔΛΛΕΙ: ΛΛΛ ΓΛΙΚ ΓΠΝϚΕ**: Omnis vallis. Omnis mons; *Luc.* 3: 5. **ΛΛΛ ΛΕΙΚΕ ΓΛ SΛΙΘΙΨ ΝΛSΕΙΝ ΓΧΨS**: Omnis caro videbit ſalutare Dei; *Luc.* 3: **ΛΛΛ ΨΛΤΕΙ ΛΙh ΛΤΤΛ. ΜΕΙΝ ΪST**: Omnia quæcunque hab Pater, mea ſunt; *Joh.* 16: 15. **ΛΛΛΛΤΛ ϚΠ ΜΛΝΥΠ ΪST**: Om nia jam parata ſunt; *Luc.* 14: 17. **ΛΓΛΕΙΨΛΝΔΛΝS ΛΛΛΛΤΛ** Relinquentes omnia; *Luc.* 5: 11. *Marc.* 7: 37. 9: 23. *Joh.* 10: 41. 15: 2 **ΛΛΛΛ ΚΠΝϚΛ**: Omnes generationes; *Luc.* 1: 48. **ΛΛΛΛΪΜ ΛΠ ΓΧΝΛ**: Omnium oculi; *Luc.* 4: 20. *Angloſaxonibus* eall *eſt* Omnis, totus *Alamannis* al. *Danis* alle. *Anglis* all. *Belgis* al. *Cambrobritannis & Cimbr* oll *eſt* Omnis, totus. *manifeſto primæ originis argumento, ut ſit ab* ὅλος, Totu

ΛMS, Humerus. **ΠSΛΛΓϚΙΨ ΛΝΛ ΛMSΛΝS SΕΙΝΛΝS** Imponit in humeros ſuos; ἐπιτίθησιν ἐπὶ τὰς ὤμους ἑαυτῶν. *Luc.* 15: 5. *Cuivis prim ſtatim intuitu liquere puto, quanta ſit affinitas inter hoc vocabulum Gothicum & Græcum* ὦμος, Humerus.

Λ

ΛN *videtur aliquando præponi interrogationibus.* ΛN ΘΛS MΛΓ ΓΛNISΛN: Quis poteſt ſalvus fieri? *Luc.* 18: 26. ΛN ΘΛS ÏST ÞΛN: Quis eſt Domine? *Joh.* 9: 36. ΛN NNh ψINdΛNS ÏS ψN: Ergo rex es tu? *Joh.* 18: 37.

ΛNΛ, In, ſuper. ΛNΛ ΛNKΛKNΛSTΛψIN: In candelabro; *Matth.* 5: 15. *vide quoque ejuſdem capitis paragraphum* 45. NI hNZdGΛIψ ÏZYIS hNZdΛ ΛNΛ ΛIKψΛI: Ne theſaurizate vobis theſauros in terrâ; *Matth.* 6: 19. ΓΛTIMKIdΛ KΛZN SEIN ΛNΛ STΛINΛ: Ædificavit domum ſuam ſuper petram; *Matth.* 7: 24. ΛNΛ MESΛ: In diſco; *Marc.* 6: 25. ΛNΛ ΛΛΛΛ: Super omnia; *Luc.* 3: 20. ΛNΛ ΓΛΓΓΛ: In plateis; *Marc.* 6: 56. ΛNΛ MΛKEIN, Ad mare; ἐπὶ τὴν θάλασσαν. *Joh.* 6: 16. ΛNΛ BΛΛSΛΓΓΛN ÏS: Circa collum ejus; *Marc.* 9: 42.

ΛNΛΛNKΛN, Adjicere; *Matth.* 6: 27. ΛNΛΛIΛNK GΛh ψΛTΛ ΛNΛ ΛΛΛΛ: Adjecit & hoc ſuper omnia; *Luc.* 3: 20. *Luc.* 20: 11, 12. *Refer ad* ΛNKΛN, Augere.

ΛNΛBNSNS, Mandatum, præceptum; *Marc.* 12: 29, 31, 32. ΛNΛBNSNINS MΛNNE ΛΛISGΛNdΛNS, Præcepta hominum docentes; *Marc.* 7: 7. ÏK ψNS ΛNΛBINdΛ, Ego tibi præcipio; *Marc.* 9: 25. ΛNΛBINdΛNdS, Præcipiens; *Matth.* 11: 1. ΛNΛBΛNψ ÏM ÞIΛN, Præcepit illis vehementer; *Marc.* 5: 43. YΛKψ SYE ΛNΛBΛNST, Factum eſt ut imperâſti; *Luc.* 14: 22. *Liquet igitur* ΛNΛBNSNS *eſſe ex* ΛNΛBINdΛN. *Ipſum verò* BINdΛN *vide ſuo loco.*

ΛNΛΓΛKdS, Atrium *vel* Aula. *Marc.* 15: 16.

ΛNΛÞIΛhΛN, Tradere, curæ vel cuſtodiæ alicujus commendare. ΛNΛÞIΛh, Traditio. ΛNΛÞNΛhNN ÏNΛ KINdINΛ: Tradiderunt eum præſidi; *Matth.* 27: 2. *Luc.* 1: 12. *Joh.* 18: 35. ΛNΛÞΛΛh YΛNKSTYGΛM YEINΛΓΛKd: Locavit colonis vineam; *Marc.* 12: 1. *Luc.* 20: 9. ΛNΛÞIΛh ψIZE SINISTΛNE hΛBΛNdΛNS: Traditionem ſeniorum tenentes; *Marc.* 7: 3. *& mox commate* 8; ΛNΛÞNΛhNN MΛNNΛNS hΛBΛIψ: Traditionem hominum tenetis. *Hinc Franci retinuerunt ſuum* beuelen / beſilen / piſetaben / Alicui rem aliquam concredere, committere, commendare. *Belg.* **beuelen.** *Quod verbum quum non minùs quàm* ΛNΛÞIΛhΛN *occulendi cuſtodiendiq; ſollicitudinem inſinuet, commodiſſimè videtur poſſe referri ad illa quæ dicemus in* ÞNΛΓIN, Occultum.

ad quæ pertinet etiam verbum ᚮIᛚhᚫN, Sepelire. *quod vide ſuo loco.*

ᚫNᚫᚮᚱTᚢNS. ᛒIᚮᚱTᚢNS ᛫ISᚫᚴNᚫ: Compedes ferreæ; *Mar* 5:4. *Ab* ᚫNᚫ, In. *&* ᚮᚱTᚢNS, Pedes; *quòd injiciantur pedibus.*

ᚫNᚫhᚫᛒᚫIdᚫ ᛘᚫS ᛒᚴINNᚱN MIKIᛚᚫI: Tenebatur magn febribus; *ὼ συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ. Luc.* 4:38. ᚿᚫI ᚫNᚫhᚫᛒᚫ ᛞNS ᚮᚴᚫM ᚫhMᚫM ᚢNhᚴᚫINᚷᚫIM: Qui vexabantur à ſpir tibus immundis; *οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων. Luc.* 6:18.

ᚫNᚫhN᛫IᛘᚫNᛞS, Procumbens; *Marc.* 1:7. *Vide* hN᛫IᛘᚫN Inclinare.

ᚫNᚫKS, Statim; *ἐξάπινα. Marc.* 9:8. ᚫNᚫKS, Subitò; *ἐξαίφν Luc.* 2:13.

ᚫNᚫKᚢMᛒᚷᚫN ᚫNᚫ ᚫIKᚿᚫI: Diſcumbere ſuper terram; *Mar* 8:6. *Joh.* 6:10. *Uterque locus agit de diſcumbentibus ad cibum capiendum atque ita quoque accipienda ſunt verba Matth.* 8:11; ᛘᚫNᚫᚴᚫI ᑌIMᚫNᛞ ᚷᚫh ᚫNᚫKᚢMᛒᚷᚫNᛞ MIᚿ ᚫᛒᚴᚫhᚫMᚫ: Multi venient & re cumbent cum Abrahamo: *Quum nimirum Gothis, rerum Wulphilæ ſæculo in Itali potitis, inſolens eſſet videre homines ad epulas in lectulis accumbentes, novum hun & Romanum comedendi ritum Romano quoque verbo putaverunt exprimendum* ᚫNᚫKᚢMᛒᚷᚫNᛞ *enim quàm proximè accedit ad* accumbunt. *Simple* KᚢMᛒ᛫EI *pro* Recumbe *occurrit Lucæ* 17:7. *Vide quoque quæ infra dicimu in* KᚢᛒITᚢNS ᚫNᚫKᚢMᛒᚷᚫN.

ᚫNᚫᚫᚫᚴᚷᚫNᛞS hᚫNᛞᚢNS: Imponens manus; *Luc.* 4:40. ᚫNᚫ ᚫᚫᚴᚷᚫNᛞᚫNS ᛒᚫNᚷᚱS: Imponentes plagas; *Luc.* 10:30. *Refe ad* ᚫᚫᚴᚷᚫN.

ᚫNᚫᚫᚫᚢᚴN ᛘᚫᚴᚿ: Occultum eſt; *Marc.* 4:22. *Luc.* 8:17. ïN ᚫNᚫᚫᚫᚢᚴN᛫EIN: In occulto; *Joh.* 7:4. *& mox commate* 10; NI ᚫNᛞ ᚫᚢᚴᚷᚱ. ᚫK Sᛘ᛫E ᚫNᚫᚫᚫᚢᚴNIᛒᚫ: Non manifeſtè, ſed quaſi i occulto. *Refer ad* ᚫᚫᚢᚴNᚷᚫN.

ᚫNᚫMᚫhTᚷᚫN, Alicui aliquid per vim extorquere, potentiæ ſuæ fidu ciâ ad injurias minorum efferri. ᚿIᚢᛞᚫNᚴᚫᚴᛞI hIMIN᛫E ᚫNᚫ MᚫhTᚷᚫᛞᚫ. ᚷᚫh ᚫNᚫMᚫhTᚷᚫNᛞᚫNS ᚮᚴᚫᛘIᚫᛘᚫN ᚿᚱ: Regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud; *Matth.* 11:12 NI ᚫNᚫMᚫhTᚷᚫIS: Ne ſpoliaveris; *Marc.* 10:19. ᚫNᚫMᚫhT ᚷᚫᛞᚫ: Contumeliâ afficietur; *Luc.* 18:32. ᛒIᛞᚷᚫIᚿ ᚮᚴᚫN

(fort

(fortè ᚠΛᚢᚴ) ᚿΛIM ΛNΛMΛhTGΛNΔΛM ïZᚿIS: Orate pro iis qui per violentiam incommodant vobis; *Luc.* 6: 28. ᚴI MΛNNΛhᚢᚿ ΛNΛMΛhTGΛIᚿ: Ne quemquam ſycophanticè accuſate; *Luc.* 3: 14. *Sunt à* MΛhTS, Potentia. *quod vide in* MΛᚴΛN, Poſſe.

ΛNΛMEΛGΛN, Deſcribi; *Luc.* 2: 5. *Vide* MEΛGΛN.

ΛNΛNΛNᚿGΛNΔS ᚴΛΛΛIᚿ ïNN ΔN ᚷEIΛΛTΛN: Audens introivit ad Pilatum; τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον. *Marc.* 15: 43. *Vide interim an aliquam cum hoc verbo habeat affinitatem quòd Runico lexico* ᛉᚨᚱᚠᚴᛁᚾᚾᛁᚴ *exponitur* Ad multa efficienda promptus.

ΛNΛNΛNᚿGΛN, Angariare. GΛBΛI ⊙ΛS ᚿᚢK ΛNΛ-NΛNᚿGΛI KΛSTΛ ΛINΛ: Si quis te angariaverit mille paſſus; *Matth.* 5: 41. *Refer ad* NΛNᚿEI, Compelle.

ΛNΛSIΛΛIDΛ SΛ ᚸINDS: Ceſſavit ventus; *Marc.* 4: 39. *Vide quæ infra annotamus in* SΛΛᚸΛN.

ΛNΛSΛΛᚸIDEDᚢN, Ceſſaverunt; *Luc.* 8: 24. *Vide* SΛΛᚸΛN, Silere, tacere.

ΛNΛSTRDEINS ΛIᚸΛTTELGRNS: Initium euangelii; *Marc.* 1: 1. *confer cum Johannis* 8: 25. ΛF ΛNΛSTRDEINΛI ᚴΛSKΛFTΛIS: Ab initio creaturæ; *Marc.* 10: 6. FRΛM ΛNΛSTRDEINΛI ᚴΛSKΛFTΛIS ᚿREI ᚴΛSKRᚿ ᚴRᚿ: Ab initio creaturæ quam condidit Deus; *Marc.* 13: 19. ΛNΛSTRDEIᚿ, Incipit; *Titulus vel Inſcriptio euangeliorum Marci & Lucæ. Nec tantùm* ΛNΛSTRDGΛN, *ſed &* ΔN-STRDGΛN *dicebant. ita legimus Lucæ* 14: 30; SΛ MΛNNΛ ΔN-STRDIDΛ TIMKGΛN. GΛh NI MΛhTΛ ᚢSTIᚢhΛN: Hic homo cœpit ædificare, & non potuit conſummare. *Aliquam cum hoc loquendi modo videtur habere affinitatem, quòd Belgis* den aenſtaenden tijd *dicitur* Tempus inſtans, imminens. *nam hoc tantundem ferè eſt ac ſi dicas Tempus quod jam incipit.*

ΛNΛTKΛMᚷ ïNΛ MΛNΛᚴEI ΔN hΛnSGΛN ᚸΛnKΔ ᚴRᚿS: Irruebant in eum turbæ ut audirent verbum Dei; *Luc.* 5: 1. *Danis* trampe *eſt* Incedere cum quâdam pedum ſupploſione. *Belgis* trampen / trampelen *eſt* Pedibus proculcare; *atque adeò putatur iis* Limen ædium, *ab aſſiduâ proculcatione,* dzempel *vel* dzumpel *nuncupari.*

ᚫNᚫUᚫM ïNS ᚫTTIᚫNS ᚹᚫNINS: Supervenit iis angelus Domi
Luc. 2: 9. *Refer ad* UIMᚫN, Venire.

ᚫNᚫᚠᚫIKᚠᛉ, Quod futurum eſt, τὸ ἐρχόμενον. ᚠᚫTᚫ ᚫN
ᚠᚫIKᚠᛉ TᚫTEIHIᚠ ïZᚠIS: Quæ ventura ſunt annuntiabit vobis; *Jo*
16: 13. ïN ᚫIᚠᚫ ᚠᚫMMᚫ ᚫNᚫᚠᚫIKᚠIN: In ſæculo futur
Marc. 10: 30. ᚠᚫInhᚫN ᚹᚫNKᚫ ᚠᚫMMᚫ ᚫNᚫᚠᚫIKᚠI
hᚫTIZᚫ: Fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3: 7. *Refer ad* ᚠᚫIKᚠᚫN, Fie

ᚫNᛞ, In. ἐν, εἰς, ἐπὶ, κατά. ᛞN MEKGᚫN ᚫNᛞ BᚫNK
ïZE: Ut prædicaret in civitatibus eorum; τῷ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. *Matt*
11: 1. ᚠᚫKᚠ hnhKNS MIKIᚫS ᚫNᛞ ᚫᚫᚫ ᚫIKᚠᚫ
Facta eſt fames magna in omni terrâ; ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. *Lu*
4: 25. NSïᛞᛞGᚫ MEKIᚠᚫ Sᛉ ᚫNᛞ ᚫᚫᚫ GᚫIN
ᚫIKᚠᚫ: Exivit fama hæc in univerſam illam terram; ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλ
τὴν γῆν ἐκείνην. *Matth.* 9: 26. *Marc.* 1: 28. GᚫH UᚫM ᚫNᛞ ᚫ
ᚫᚫNS TᚫNGᚫNS ïᚫNKᛞᚫNᚫNS MEKGᚫNᛞS: Et venit
omnem regionem Jordanis prædicans; καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδά
κηρύσσων. *Luc.* 3: 3. ᚠᚫIKhïᛞᛞGEᛞnN ᚫNᛞ hᚫIMᛉS ᚷᚫ
ᚫᚫMEKGᚫNᛞᚫNS: Circuibant per caſtella euangelizantes. διήρχοντο κα
τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι. *Luc.* 9: 6. NSTᚫTT ᚫNᛞ ᚷITᚫNS GᚫI
ᚹᚫᚠᛉS: Exi in vias & ſepes; ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς. *Luc.* 14: 23.

ᚫNᛞᚫᚫᚫ ᚷᚫIᚫᚫMEKGᚫNᛞᚫNS GᚫH ᚫEIKINᛉNᛞᚫNS
Ubique euangelizantes & curantes; *Luc.* 9: 6. *Refer ad* ᚫᚫᚫS, Omnis, totu

ᚫNᛞᚫNᚫhTGᚫ ᚠᚫN ᚷᚫNKᚠᚫNᚫMMᚫ. ᚠᚫN TᚫSᚫI
GN Sᚫ nïᚫ: Veſpere igitur facto, quum jam Sol occidiſſet; *Marc.* 11: 1
Vide infra ᚫTᚫNᛞᚫNᚫhTGᚫ.

ᚫNᛞᚫNNMᚹTᚫIS ᛞᚫTᛉS, Aſſumptionis dies; *Luc.* 9: 51. a
ᚫNᛞNIMᚫN, Recipere, aſſumere. *unde quoque* ᚫNᛞ ᚫNEMS *eſt* Gratus
acceptus: *prorſus ut Græcorum* δεκτὸς & ἀπόδεκτος *eſt à* δέχομαι & ἀποδέχομαι, Acci
pio, recipio, admitto, probo. *Latinorum* Acceptus *ab* Accipio. *Belgarum* **aem**
genaem *ab* **aemnemen**. *Vide quæ infra annotamus in* ᚫNᛞNIMᚫN.

ᚫNᛞᚫSET, Abominatio; *Luc.* 16: 15. anðræte, Exoſus; *gr Ælfric*
XXXIII. anðræte, Exoſus vel peroſus; *gl Ælfrici* 52. anðræte, Abo
minatio; *Reg. Benedicti, cap.* 7.

ᚫNᛞᚫSTᚫᚠS. Adverſarius. ᚹKᚫᚷEIT MIK ᚫNᚫ ᚫN
ᛞᚫ

ΔΛSTΛΨGΛ MEINΛMMΛ: Vindica me de adverſario meo; *Luc.* 18: 3. *Refer ad* ΛNΔSTΛNΔΛN, Reſiſtere.

ΛNΔΛSTΛNΛ, Adverſarius; *Matth.* 5: 25. *Vide quæ dicimus in* STRGΛN, Judicare.

ΛNΔΛNTGR, Manifeſtè, palàm. NI MΛhTΛ ΛNΔΛNTGR ÏN KΛNKT TΛΛEIΨΛN: Non poterat manifeſtè in civitatem introire; *Marc.* 1: 45. TΛΛΛIΨ ÏN ΨR ΔNΛΨ. NI ΛNΔΛNTGR. ΛK SVE ΛNΛΛΛNTNIBΛ: Aſcendit ad diem feſtum, non manifeſtè, ſed quaſi in occulto; *Joh.* 7: 10. ÏK ΛNΔΛNTGR KRΔIΔΛ MΛNΛSEΔΛI: Ego palàm locutus ſum mundo; *Joh.* 18: 10. *Originem vocis vide in* ΛNTGΛN, Oſtendere, apparere. *Quoniam verò palàm atque in propatulo aliquid facientes oſtendunt quantam operis ſui fiduciam habeant, hinc* ΛNΔΛNTIBΛ *uſurpatur etiam pro* Palàm *ſignificante Fidenter, liberè, cum fiduciâ, quod in Græco textu eſt* παῤῥησίᾳ. SΛI. ΛNΔΛNTIBΛ KRΔEIΨ. GΛh VΛIhT ΔN ÏMMΛ NI UIΨΛNΔ: Ecce, palàm loquitur, & nihil ei dicunt; ἴδε, παῤῥησίᾳ λαλεῖ, κ᾽ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. *Joh.* 7: 26. UIΨ NNSIS ΛNΔΛNTIBΛ: Dic nobis palàm; εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. *Joh.* 10: 24. 16: 25.

ΛNΔΛVΛIKΨI ΨIS VΛIKΨRΔINS TΛNEMNN: Pretium appretiati acceperunt; *Matth.* 27: 9. *Cambrobritannis* gwerth *eſt* Pretium. *Angloſax.* peorð. puрð. *Alam.* uuerð. *Dan.* værd. *Angl.* worth. *Belg.* weerde. *Refer ad* VΛIKΨS, Dignus. *prorſus ut Græcum quoque* ἀξία, Æſtimatio, pretium cujuſque rei, *eſt ab* ἄξιος, Dignus: *omnes enim pretium rebus pro earum dignitate ſtatuunt.*

ΛNΔΛVΛNKΔ, Reſponſum. NSTEISNRΔEΔNN ΛΛΛΛI ΛNΛ ÞKRΔEIN GΛh ΛNΔΛVΛNKΔGΛM ÏS: Stupebant omnes ſuper prudentiâ & reſponſis ejus; *Luc.* 2: 47. ΛNΔΛVΛNKΔI NI TΛÞ ÏMMΛ: Reſponſum non dedit ei; *Joh.* 19: 9. *Angloſaxonibus* anðyrð. *Alamannis* antuuort. *Anglis* anſwer. *Belgis* antwoord. *Manifeſtè ſunt ab* ΛNΔ *vel* ΛNΔΛ, Adverſùm, contra, *&* VΛNKΔ, Sermo; *propriè enim Reſponſum vocatur, quicquid regeritur vel reponitur ad interrogata. Recurre ad ea quæ ſupra diximus in* ΛNΔhΛÞGΛN, *ubi fuſiùs veram verbi originem excutimus.*

ΛNΔΛVΛEIZ, Facies. ΔRΛNS ΛNΛ ΛNΔΛVΛEIZN: Cecidit in faciem; ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. *Luc.* 17: 16. *Vide* VΛITS, Facies.

ΛNΔ-

ΛNdBΛhTS, Miniſter. ΛNdBΛhTGΛN, Miniſtrare. SIGΛ
ΛΛΛΛIM ΛNdBΛhTS, Erit omnium miniſter; *Marc.* 9: 35. SΛ
ΘΛZnh SΛEI ΥIΛI ΥΛIKΨΛN MIKIΛS ÏN ÏZΥIS. SIGΛ
ÏZΥΛK ΛNdBΛhTS: GΛh SΛEI ΥIΛI ÏZΥΛKΛ ΥΛIKΨΛN
ÞRnMIST. SIGΛI ΛΛΛΛIM SKΛΛKS: Quicunque voluerit fieri ma
jor in vobis, erit veſter miniſter. Et quicunque voluerit in vobis primus eſſe
erit omnium ſervus; *Marc.* 11: 43. STΧΨnN SKΛΛKΧS GΛh
ΛNdBΛhTΧS: Stabant ſervi & miniſtri; *Joh.* 18: 18. SnnnS
MΛNS NI UΛM ΛTΛNdBΛhTGΛN. ΛK ΛNdBΛhTGΛN
Filius hominis non venit ut miniſtraretur ei, ſed ut miniſtraret; *Marc.* 10: 45

Angloſaxonibus embiht & embihtmon *eſt* Miniſter. embihtan, Miniſtrare *Alamannis* **ambaht** & **ambahtan**. *quæ tamen non de vilibus tantùm ſordidiſq obſequiis, verùm etiam de miniſteriis dignioribus olim accepta fuiſſe oſtendimus i annotatis ad Tatiani* LXIII, 3. *Ad indagandam hujus vocabuli etymologiam præ cipuè facit Cæſar de bello Gallico libro Sexto, cap.* 15; Equitum, ut quiſque ei genere copiiſq; ampliſſimus, ita plurimos circum ſe ambactos clientéſq; habet *Feſtus*; Am, præpoſitio loquelaris, ſignificat Circum; unde Servus dicitur Am bactus, id eſt circumactus. & *rurſus*; Ambactus apud Ennium linguâ Gallic Servus dicitur. *ubi Ant. Auguſtinus, Scaliger, Salmaſius, aliíq; homines long doctiſſimi ſuſpicantur τὸ* linguâ Gallicâ *à Paullo adſutum. Cenſétq; Scaliger Am bactorum denominationem apud Cæſarem eſſe originis Romanæ, apud Ennium ver Gallicæ; prout linguæ Gallicæ nomine promiſcuè complectebantur omnes tranſalpina Gallorum Celtarúmq; linguas. At contra diſputat Cl. Salmaſius paginâ* 436 *no tarum in Auguſtæ hiſtoriæ ſcriptores. quem adi. Quod ſi tamen (ut arbitrantu viri magni) gloſſema iſtud à Paullo additum eſt, non video cur temerè adjectum dici mereatur; cum non ſit vero ſimile hominem Longobardum uſque adeò ignarum fuiſſe antiquæ linguæ Gallorum, ut iis falſa atque ab eorum linguâ prorſus alien tribueret affingerétq;. In longè interim vetuſtiſſimâ Argentei codicis tranſlation Gothicâ, ſicuti vidimus, nonnihil diſcrepat orthographia hujus vocabuli ab Anglo ſaxonico* embiht & *Theotiſco* **ambaht**. *unde quoque ſuborta eſt mihi ſuſpicio* **ΛNdBΛhTS** *antiquum eſſe ac genuinum; ſed Romanos primùm in ſuo* Am bactus, *ac mox etiam Angloſaxones atque Alamannos, in ſuo* embÿht & **ambaht** *exemplo Romanorum,* **ΛNd** *iſtud mutâſſe in* Am, *tanquam ſit ab* ἀμφὶ, Circùm *Quum adhæc manifeſtè liqueat ex priùs adductis Argentei codicis locis ingens eſſ diſcrimen inter* **SKΛΛKΧS** & **ΛNdBΛhTΧS** (*illi enim in contextu Græc* δοῦλοι, *hi verò* ὑπηρέται *vel* διάκονοι *nuncupantur*) *cuivis quoque perſpicuum fit* **ΛNd BΛhTΧS** *fuiſſe Miniſtros honoratiores ac veluti per obſequium liberam præſtan*

t

tes operam: Aſſeclæ *Latinis: quales Græcis propriè dicebantur* ἀκόλυθοι, *ab* ἀκολυθεῖν, Sequi, comitari. *Dicebantur &* ὀπηδοὶ *vel* ὀπάονες, *ab* ὀπάζειν, *quod Euſtathius exp.* κατὰπιν διώκειν, Ponè ſequi. *Latinum quoque* Socius *deductum volunt à Sequi. & Cimbricum* ᚠᛁᚾᛚᚨᚠ *(unde Anglicum* fellow *corruptum eſt) Wormius deſumtum putat ex* ᚾᚾ ᚠᚱᚾᚠᛁ, Comitari. *pro quo Angloſaxones* ᚠylian. ᚠylıȝean. ᚠylȝan. ᚠolȝan *dicunt. Pari prorſus ratione non obſcuram priſcæ vocis originem ſuppeditat nobis illud* indi bah / *quod Theotiſco gloſſario A*, 25 *exp.* Poſt tergum. *Cui quoque conſentaneum eſt illud gloſſarii C*, 13 hint pacho, Pro tergum. *ubi tamen cenſeo reponendum* Poſt tergum, *vel* Ponè tergum. *Quum itaque Celtarum Gothorúmq; proceres Aſſeclas ſuos olim* ᚨᚾᛞᛒᚨᚳᛏᛉᛋ *appellaverint, non injuriâ quoque videri poteſt Paullo ſuborta ſuſpicio Romanos denominationem Ambactorum deſumſiſſe ex* ᚨᚾᛞᛒᚨᚳᛏᛋ. *Quemadmodum interim ex jam allato Cæſaris loco ſatis ſupérq; liquet Ambactos olim nobilioribus viris minimè ſerviliter obnoxios fuiſſe, ita magis id cognoſcas ex Tacito de Germanorum moribus capp* 13 *&* 14; Inſignis nobilitas aut magna patrum merita, Principis dignationem etiam adoleſcentulis aſſignant: cæteri robuſtioribus ac jam pridem probatis aggregantur: nec rubor inter comites adſpici. Gradus quinetiam & ipſe comitatus habet, judicio ejus quem ſectantur: magnáq; & comitum æmulatio, quibus primus apud Principem ſuum locus; & Principum, cui plurimi & acerrimi comites. Hæc dignitas, hæ vires, magno ſemper electorum juvenum globo circumdari: in pace, decus; in bello, præſidium. *& paullò poſt.* Cum ventum in aciem, turpe Principi, virtute vinci; turpe comitatui, virtutem Principis non adæquare. Jam verò infame in omnem vitam ac probroſum, ſuperſtitem Principi ſuo ex acie receſſiſſe: illum defendere, tueri, ſua quoque fortia facta ejus gloriæ aſſignare, præcipuum ſacramentum eſt. *rurſus*; Exigunt Principis ſui liberalitate illum bellatorem equum, illam cruentam victricémq; frameam. nam epulæ &, quamquam inculti, largi tamen apparatus pro ſtipendio cedunt, *&c. Videmus hîc primam Ambactorum inſtitutionem ſeveram prorſus ac virtutis veræ feraciſſimam, ut conſentaneam pertinaciſſimæ fidei Solduriorum: ita Galli appellabant homines Principibus ſuis devotos:* quorum hæc eſt conditio, *inquit Cæſar libro Tertio de bello Gallico, cap.* 22; ut omnibus in vitâ commodis unà cum his fruantur, quorum ſe amicitiæ dediderunt. Si quid iis per vim accidat, aut eundem caſum unà ferant, aut ſibi mortem conſciſcant. Neque adhuc hominum memoriâ repertus eſt quiſquam, qui, eo interfecto, cujus ſe amicitiæ devoviſſet, mori recuſaret. *Huc etiam pertinent Nicolai Damaſceni verba apud Athenæum libro* VI, *cap.* 13. *Quamvis idem Deipnoſophiſta ejuſdem libri capite* 12 *nos quoque verbis Poſidonii Apamenſis doceat non ſemper apud omnes Celtarum principes laudabilem*

hanc obtinuiſſe conſuetudinem, ſed Principum nonnullos etiam Paraſitos in convict ſuo habuiſſe. Κελτοὶ, *inquit Poſidonius*, περιάγονται μεθ' ἑαυτῶν, καὶ πολεμοῦντες, συμβιω τὰς, ὃυς καλοῦσι παρασίτους. Celtæ circumducunt ſecum, etiam cum bella gerunt convictores quos vocant paraſitos. *ad quem locum vide animadv. Caſauboni quibus adde quæ de Principum ſcurris & bucconibus annotavit Cl. Salmaſius a Auguſtæ hiſtoriæ ſcriptores, paginâ* 238.

ᚨᚾᛞᚱᛖᛁᛏᚨᚾ, Increpare; *Marc.* 8: 32. ᚨᚾᛞᚱᛁᛏᚾᚾ ᛁᚾᛋ Increpabant illos; *Luc.* 18: 15, 39. ᚨᚾᛞᚱᚨᛁᛏ: Comminatus eſt; *Marc* 1: 25. 3: 12. 8: 33. *Videri poteſt affinitatem aliquam habere cùm Teutonic* bitan / Mordere; *quòd omnis increpatio ac reprehenſio quædam ſit veluti morſica tio. Terent. Eun.* III, 1; ——— Invidere omnes mihi,

Mordere clanculum; ego flocci pendere.

Notum quoque quis Latinis dicatur Mordax, *quid* Mordacitas. *Cicero pro Corn Balbo*; More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant *Horatius lib.* 1, *Satyrâ* 4. —— Abſentem qui rodit amicum, *&c.*

ᚨᚾᛞᛒᛁᚾᛞᚨᚾ ᛋᚴᚨᚾᛞᚨᚴᚨᛁᚠ: Solvere corrigiam calceorum; *Marc* 1: 7. *Luc.* 3: 16. ᚨᚾᛞᛒᚨᚾᛞ, Differebat, diſſolvebat, *i. explicaba quæ obſcura erant ac difficilia*; *Marc.* 4: 34. ᚨᚾᛞᛒᛁᚾᛞ ᚨᚾᛞ ᚨᚾᛋ ᚦᚢᚨᚾ: Solventes pullum; *Marc.* 11: 2. ᚨᚾᛞᛒᚢᚾᛞᚨᚾᚷᛞᚨᛚ ᛒᚨᚾ ᛞᛁ ᛏᚢᚾᚴᚷᚾᛋ ᛁᛋ: Solutum eſt vinculum linguæ ejus; *Marc.* 7: 35. *Anglo ſaxonibus* unbindan. *Alamannis* intpintan. *Belgis* ontbinden *eſt* Solvere. *Atqu ita quoque* ontſeggen *eſt* ᚨᚾᛞᚨᚢᛁᚠᚨᚾ, Renuntiare; *Luc.* 9: 61. ontdecken *eſt* ᚨᚾᛞᚨᚺᚺᚨᚷᚨᚾ, Detegere, aperire; *Luc.* 10: 22. *&c.*

ᚨᚾᛞᚨᛁ, Finis; *Luc.* 1: 33. ᚨᚾᛞᛁ ᚺᚨᛒᚨᛁᚠ: Finem habet; *Marc* 3: 26. ᛁᚾ ᚨᚾᛞᛁ: In noviſſimo; *Luc.* 18: 5. ᚦᚴᚨᛗ ᚨᚾᛞᚷᚨᚾ ᚨᛁᚴᚠᚱᛋ ᚢᚾᛞ ᚨᚾᛞᛁ ᚺᛁᛗᛁᚾᛁᛋ: A finibus terræ uſque ad finem cœli *Marc.* 13: 27. *Angloſaxonibus* ende *eſt* Finis. *Alamannis* enti. *Cimbri* ᛁᚾᛒᛁ. *Anglis* end. *Danis, Iſlandis, Belgis* ende. *Videntur affinitatem haber cum Græco* ἀντέλεια, Perficere.

ᚨᚾᛞᚺᚨᚦᚷᚨᚾ *Argenteo codici paſſim eſt* Reſpondere. *ab* ᚨᚾᛞ, Con tra, *&* ᚺᚨᚦᚷᚨᚾ, Tollere, attollere; *quaſi dicas, Vocem ad reſpondendum contra tollere. Ita quoque* antlengan *(quo paſſim utitur Tatianus pro* Reſpondere. *eſt ab illo* ᚨᚾᛞ, Contra, *&* ᚨᛚᚷᚷᚨᚾ, Ponere; *ut* antlengan *Francis propri ſit, Reponere aliquid ad quæſita.* ἀμείβεσθαι *certè, quod Græcis eſt* Permutare, com mutare, *nec non* Alternare *vel* Alternis vicibus aliquid agere, *ſæpiùs quoque uſur patu*

patur pro Reſpondere, *hoc eſt Commutare ſermones & viciſſim aliquid ad interrogata reponere. Immò ipſum illud* ΛNdYΛNKd, Reſponſum, *pro quo Angloſaxones* anꝺpyꝼꝺ, *Alamanni* antuuúrt / *Belgæ* antwoo;d *dicunt, ad ſimilem pertinet originem. Licet enim* antwoo;d *Kiliano videatur dici quaſi* ander woo;d/ *quòd ſit alter veluti ſermo quem reſpondens accommodat interrogantis percunctationi; commodiùs tamen ſtatuas compoſitum ex* ΛNd, Contra, *&* YΛNKd, Sermo: *ut* ΛNdYΛNKd *propriè ſit Sermo quem reſpondens regerit percontanti. unde & antiquioribus Belgis* weder-rede *vel* weder-tael *dicebatur. Mirè denique huc faciunt, quæ de verbo* ἀντιφωνεῖν *affert Cl. Salmaſius de Modo uſurarum, paginâ* 715.

ΛNdhΛITΛN, Confiteri. ΛNdhΛITd ψNS ΛTTd: Confiteor tibi pater; *Luc.* 10:21. ΛNdhΛITΛNdΛNS ÞKΛYΛNKhTIM SEINΛIM: Confitentes peccata ſua; *Marc.* 1:5. ΛNdhΛIhΛIT ÞΛNIN: Confitebatur Domino; *Luc.* 2:38. NI ΛNdhΛIhΛITNN: Non confitebantur; *Joh.* 12:42. *Angloſax.* anꝺettan. onꝺettan. *Compoſitum eſt verbum ab* ΛNd, Coràm *vel* Contra, *&* hΛITΛN, *eâ notione quâ accipitur in* rΛhΛITΛN, *quod eſt* Promittere: *nam qui confitentur, publicè coram Deo atque hominibus proferre ſolent ea quæ non putant diutiùs continenda & à quibus promittunt ſe in poſterum velle abſtinere.*

Eſt & alterum ΛNdhΛITΛN, Confiteri *vel potiùs* Profiteri aliquem: *cujus contrarium* ΛÞΛIKΛN, Negare aliquem. *Sicuti enim* ΛÞΛIKΛN *dicitur is Qui non audet ſe alicujus amicum cultorémq; confiteri, exemplo Petri, Marc.* 14:71. *ita* ΛNdhΛITΛN *eſt Nomen amicitiámq; alicujus ita liberè audaciérq; confiteri, ut non tam videamur confiteri quàm profiteri & profitendo veluti gloriari nos eſſe cultores atque amicos hominis publicè exoſi, & in cujus aſſeclas cum terrore & minis inquirunt Summæ poteſtates. Manifeſtiſſima eſt hæc oppoſitio verborum* ΛNdhΛITΛN *&* ΛÞΛIKΛN *Matth.* 10, 32 *&* 33. *vide locum. Atque adeò* ΛNdhΛITΛN, *acceptionis hujus reſpectu, non tam eſt ab* ΛNd *&* hΛITΛN, Promittere, *quàm ab* ΛNd *&* hΛITΛN, Appellare, vocare, nominare; *quòd alicujus cultum venerationémq; apertè atque ingenuè coràm omnibus profitentes, non ceſſent omnium auribus quavis occaſione ingerere nomen illius amici vel patroni cujus gratiam ſummâ obſervantiâ omnibuſque obſequiis conſequi ſtudent.*

ΛNdhΛNSGΛN, Exaudire. ΛNdhΛNSEIS MIS SINTEINR: Audis me ſemper; *Joh.* 11:42. rRψ ÞKΛYΛNKhTΛIM NI ΛNdhΛNSEIψ: Deus peccatores non audit; *Joh.* 9:31. ΛNdhΛNSIdΛ

SIΔΛ ÏST ΒIΔΛ ΨEINΛ: Exaudita eſt deprecatio tua; *Luc.* 1: 13.

ΛNΔhnΛGΛN, Detegere, aperire; *Luc.* 10: 22. ΛNΔhnΛIΔE ΔNN hKRT: Nudaverunt *vel* detexerunt tectum; *Marc.* 2: 4. ΛNΔ hnΛGΛΔΛ SNNS MΛNS: Revelabitur filius hominis; *Luc.* 17: 30 ΛKMS ÞΛNINS ⊙ΛMMΛ ΛNΔhnΛIΨS ΥΛKΨ: Brachium Do mini cui revelatum eſt? *Joh.* 12: 38. *Compoſitum eſt verbum ex Gothico* ΛNΔ *quod in compoſitione reſpondet Angloſaxonico* un. *Alamannico* int. *Belgico* ont *&* hnΛGΛN, Tegere, operire. *Vide ſimilia in* ΛNΔBINΔΛN, Solvere

ΛNΔNIMΛN, Recipere; *Luc.* 6: 34. ΛNΔNIMΛNΔ ΥΛNKΔ Suſcipiunt verbum; *Marc.* 4: 20. ΛNΔNIMΛNΔS ÏNS: Suſcipien eos; *Luc.* 9: 10. SΛ ΛNΔNIMΛNΔS ÏZVIS. MIK ΛNΔNIMIΨ Qui recipit vos, me recipit; *Matth.* 10: 40. ΛNΔNΛM ÏNΛ ΛNΔ ΛKMINS SEINΛNS: Accepit eum in ulnas ſuas; *Luc.* 2: 28. EI ΛNΔ NIMΛINΛ MIK ÏN ΓΛKΔINS SEINΛNS: Ut recipiant me in domo ſuas; *Luc.* 16: 4. ΛNΔNΛM ÏNΛ ÞΛΓINRNΔS: Excepit illum gaudens; *Luc.* 19: 6. ΛNΔNEMNN MIZΔRN SEINΛ: Recepe runt mercedem ſuam; *Matth.* 6: 2. *Vide ſimplex* NIMΛN, Capere, accipere ſumere, tollere. *Ab hoc interim* ΛNΔNIMΛN *eſt* ΛNΔΛNEMS, Gra tus, acceptus. NIΛINShNN ΠKΛNÞETE ΛNΔΛNEMS ÏST ÏN ΓΛΒΛNKΨΛI SEINΛI: Nemo propheta acceptus eſt in patriâ ſuâ *Luc.* 4: 24. MEKGΛN GEK ÞΛNINS ΛNΔΛNEM: Prædicar annum Domini acceptum; *Luc.* 4: 19. *Belgis* aengenaem *eſt* Gratus, acceptus *Angloſaxonibus* anðfenge. *Alamannis* antphengi.

ΛNΔKNNNNN ΔN SIS MISSR ⊙ΛKGIS MΛISTS VESI Diſputaverant inter ſe, quis eorum major eſſet; διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς μείζω αὐτῶν. *Marc.* 9: 34. *Videtur interim* ΛNΔKINNΛN *iſtud verbo merè Teutonic exprimere Italicum* diſcorrere, *Gallicum* diſcourir, *Anglicum* diſcourſe.

ΛNΔSΛI⊙ΛN ΛNΔVΛIKΨI, Accipere *vel* reſpicere perſonam *Luc.* 20: 21.

ΛNΔSΛKΛNΛI TΛIKNS, Signum cui contradicitur; σημεῖον ἀντιλεγόμενο *Luc.* 2: 34. *Refer ad* SΛKΛN. ΓΛSΛKΛN, Arguere, corripere, increpare

ΛNΔSTΛNΔΛN, Reſiſtere; ἀνθιστῶσι. *Matth.* 5: 39. ΛNΔSTΛN ΔIΨ KΛISΛRΛ: Contradicit Cæſari; ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. *Joh.* 19: 1 ÞRΛVEIT MIK ΛNΛ ΛNΔΛSTΛΨGΛ MEINΛMMΛ: Vindic

m

me de adverſario meo; ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. *Luc.* 18: 3.

ΛNDSTΛNKRΛIDEDNN ψR: Fremebant in eam; ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. *Marc.* 14: 5. *Puto propriè intelligendum de Fremitu acriter increpantium, corripientium, atque alios ab errore in rectam viam revocare ſatagentium; quod Angloſaxonibus erat* ſtyran *vel* ſtyrian. *Alamannis* ſtiuran. *Danis* ſtyre. *Anglis* ſteer. *Belgis* ſtieren. *quæ cum olim propriè de navium gubernatione videantur uſurpata, atq; inde per metaphoram ad meliorem ſalubris diſciplinæ rationem tranſlata ſint, putantur eſſe à* στῆρα *vel* στήρωμα, Carina navis.

Fortaſſè tamen (propter illud KR*) judicabunt aliqui propiùs accedere ad Anglicum* ſtir / *Movere, concitare, irritare. unde Anglis* to keepe a foule ſtir / *eſt Intempeſtivè atque immodicè in aliquem invehi, nimiâ ſævidictorum atrocitate inceſſere aliquem. Vide Anglicum etymologicum in* Stir.

ΛNDΛHTΛ MIK ⊙Λ TΛNGΛN: Scio quid faciam; ἔγνων τί ποιήσω. *Luc.* 16: 4. *Gothicum verbum videtur accipiendum pro* Conſideravi, perpendi, antè cùm animo meo peregi. *ut Belgæ dicunt,* ik hebbe my bedacht. *Refer ad* ΨΛRKGΛN, Cogitare.

ΛNDΥΛIKΨI ÏS hNΛGΛN: Faciem ejus velare; *Marc.* 14: 65. ΥΛKΨ SINNS ΛNDΥΛIKΨGIS ÏS ΛNΨΛKΛ: Facta eſt ſpecies vultus ejus altera; *Luc.* 9: 29. ΔKINSΛNΔS ΛNΛ ΛNDΥΛIKΨI: Procidens in faciem; *Luc.* 5: 12. ÞRΛΥΛNKΔGΛNΔ ΛNDΥΛIKΨGΛ SEINΛ: Exterminant facies ſuas; *Matth.* 6: 16. *Latiùs quoque accipitur pro ipſâ perſonâ (ut loquuntur vulgo) qui talem aut talem gerit vultum.* NI SΛIΘΛIS ÏN ΛNDΥΛIKΨGΛ MΛNNE: Non vides in faciem hominum, *i. non reſpicis perſonam; Marc.* 12: 14. NI ΛNΔSΛIΘIS ΛNDΥΛIKΨI: Non reſpicis perſonam; *Luc.* 20: 21. *Refer hæc ad ea quæ mox dicimus in* ΛNDΥΛIKΨIS.

ΛNDΥΛIKΨIS, Contra; *Matth.* 27: 61. *Ita quoque legimus Luc.* 1: 9; ÏN ΛNDΥΛIKΨGΛ ΓΨS: Coram Deo; *item Matth.* 5: 16; ÏN ΛNDΥΛIKΨGΛ MΛNNE: Coram hominibus; *Marci denique* 15: 39; SΛ ΛTSTΛNDΛNΔS ÏN ΛNDΥΛIKΨGΛ ÏS: Qui ex adverſo ſtabat. *Angloſaxonibus quoque* anbpeapb *eſt* Præſens. *Alamannis etiam* andwarb *vel* antwûrt *idem ſignificat. quod vide in annotatis ad Willerami paginam* 51. *Nimirum* ΛNΔ *olim in compoſitione reſpondebat Græco* ἀντὶ, Adverſus, contra. *ut vocabulum ſit ab* ΛNΔ, Contra, *&* ΥΛIKΨΛN, Eſſe; *quòd præſentes coram adſtent & contra ſe ſiſtant veluti ex adverſo. Idem quoque vult Belgicum* tegenwoo-

ᚹᛟᛇᛞᛁᚷ. *Ab hoc interim* ᚫᚾᛞ *etiam* ᚫᚾᛞᛋᛏᚫᚾᛞᚫᚾ *eſt* Reſiſtere *Matth.* 5 : 39. *unde* ᚫᚾᛞᚫᛋᛏᚫᚠᚷᚫ, Adverſarius; *Luc.* 18 : 3. *qui* ᚫᚾᛞᚫᛋᛏᚫᚾᚫ *dicitur Matth.* 5 : 26. *Etiam Cimbris* ᚫᚴᚹ *eſt* Contra. *und iis* ᚫᚴᚹᚱᚫᚫ *eſt* Conflictus, *q. d. contrarius impetus.* ᚫᚴᚹᚹᚫᚠ, Remigatio i adverſum. ᚫᚴᚹᚠᚺᛁᚠᚱᚢ ᚠᚫᚹᚢᚺ, Oblocutor. ᚫᚴᚹᚷᚫᛁᚱᛁᚢ, Adverſo crine ᚫᚴᚹᚺᛁᚾᛁᚢ, Adverſo ſole, contra ſolem. ᚫᚴᚹᚢᛁᚹᚱᚾ, Contrarius ventus, &c

ᚫᚾᛞᚠᚫᛋᛁᛞᚷᚫᚢᚢ ïᚾᚫ ᚠᛁᛉᚫᛁ ᚷᚫᚾᚴᚢᚢᚴᚫᛁ: Exuerunt illun pur purâ; *Marc.* 15 : 20. *Refer ad* ᚠᚫᛋᚷᚫᚾ, Veſtire.

ᚫᚾᛞᚠᚫᚾᚴᛞ, *vide* ᚫᚾᛞᚫᚠᚫᚾᚴᛞ, Reſponſum.

ᚫᚾᛞᚢᛁᚠᚫᚾ, Renuntiare; ἀποτάξασθαι. *Luc.* 9 : 62. *Refer ad* ᚢᛁᚠᚫᚾ Dicere.

ᚫᚾᚾᛉᛗ ïᛉᚠᚫᚴᚫᛁᛗ ᚠᚫᚫᛞᚫᛁᚠ: Stipendiis veſtris contenti eſtote ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. *Luc.* 3 : 14. *Manifeſtè deſumptum eſt vocabulum e* Annona, *de quo vide Voſſii etymologicum Latinum.*

ᚫᚾᚾᚢh ᚠᛁᚢᛞᚫᚾᛋ ïᛋ ᚠᚢ: Ergo rex es tu? *Joh.* 18 : 37. *Suſpico rectiùs diviſim legi* ᚫᚾ ᚾᚢh ᚠᛁᚢᛞᚫᚾᛋ ïᛋ ᚠᚢ. *Vide quæ diximus i* ᚫᚾ *interrogativo.*

ᚫᚾᛋᛏᛋ ᚴᛉᚠᛋ ᚠᚫᛋ ᚫᚾᚫ ïᛗᛗᚫ: Gratia Dei erat ſuper eum *Luc.* 2 : 40. ᛒᛁᚴᚫᛋᛏ ᚫᚾᛋᛏ ᚦᚴᚫᛗ ᚴᛉᚠᚫ: Inveniſti gratiam apu Deum; *Luc.* 1 : 30. ᚦᚫᚴᛁᚾᛉ ᚫᚾᛋᛏᚫᛁᚫᚾᛞᚫᚺᚫᚦᛏᚫ: Ave gra tiâ plena; *Luc.* 1 : 28. *In monumentis Alamannicis paſſim incidas in* anſt *vel* enſ Gratia, favor, benevolentia. *Vide annotata noſtra in Tatiani* cxcix, 4.

ᚫᚾᚠᚫᚴ, Alius. ᚫᚾᚠᚫᚴ ᚾhᚠᚫᚾ ᛋᛁᚷᚾᚴᚾᚷᛖ ïᛋ ᚢᚫᚠ ᚫᛁ ïᛗᛗᚫ: Alius autem diſcipulorum ejus ait illi; *Matth.* 8 : 21. ᚫᚾᚠᚫ ᚴᚫᛁ ᚢᛖᚠᚾᚾ: Alii dicebant; *Joh.* 7 : 12. *Cimbris* ᚫᚴᚴᚫᚺ *eſt* Alius, alte *quod occurrit in Epicedio regis Regneri Lodbrog, Strophâ* 5 *&* 28. *ſicuti &* ïſthoc *dicto proverbiali,* ᚫᚢᚢᚱ ᚾᚺ ᚫᚴᚴᚫᚺ ᚠᚫᚱᚢᚺ, Cereviſia eſt alius hom *i. Poculis obrutus plurimùm à ſemet ipſo diſtat. Alamanni* anther/ ander/ andr *dicunt. Dani* anden. *Iſlandi* annar. *Belgæ* ander. *Manifeſtè interim omn hæc traxerunt ortum ex Dorico* ἄτερος *pro* ἕτερος, Alter. *atque adeò Angloſaxon cum quoque* oðer, *ſicuti & Anglicum* other *proximiùs etiam ad hanc origine accedunt. nam Alamanni, Cimbri, Belgæ (Gothos imitantes) videntur peculia quadam conſuetudine literam* N *interjeciſſe: prorſus ut pro Angloſaxonico* cuð *dix runt* cund/ Notus. *pro* muð, mund/ Os. *pro* toð, tand/ *&c. de quibus ali*

pl

pluribus. Alterum, *inquit Feſtus*, Sinnius ait idem ſignificare, quod apud Græcos ἕτερον. Quidam verò ex utroque eſſe compoſitum, ἄλλος & ἕτερος. *Cambrobritannorum* all, Alius, *manifeſtè detruncatum eſt ex* ἄλλος.

ΛNZΛ NI ΓΛNMGΛNAS: Trabem non videns; *Luc.* 6: 42.

ΛORS UEMNN: Flumina venerunt; *Matth.* 7: 25 & 27. ΛORS ƴΛTINS ΛIBΛNAINS: Flumina aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. ΔΛNNIΔΛI ƴESNN ΛΛΛΛI ÏN ÏΛNKΔΛNE ΛOΛI FKΛM ÏMMΛ: Baptizabantur omnes in Jordane flumine ab illo; *Marc.* 1: 5. *Angloſaxonibus* ea *eſt* Flumen. *Cimbris* Λ *vel* ΛΛ. *Danis & Iſlandis* ΔΔ. *Willeramo in Francicâ paraphraſi Cantici canticorum cap.* VIII, *verſu* 7 aha *ſunt* Flumina. thie aha ne berinnent ſie / Flumina non obruent illam. *ad quæ verba vide noſtras Obſervationes. Cæterùm ut ad Gothicam denominationem Fluminis redeamus, parùm abeſt quin credam* ΛORS *ejuſdem eſſe originis cum Latino* Aqua, *quod Caninius à fuſione dictum putabat, quaſi* ἀ χέω. *nam Articulum quandoque Nomini jungunt Latini. quomodo etiam* Auca *vel* ocha *eſt ex* ὁ χλὼ *vel* χὰν *Dorico*. Anas *ex* ἡ νῆσσα *vel* νᾶσσα, *item Dorico*. Temetum *ex* τὸ μέθυ. Obliquus *ex* ὁ πλάγιος. Doſinus *color, teſte Iſidoro, dictus eſt quòd ſit color quaſi de aſino*. Ebur, *tanquam è barro*. Oſiris *quibuſdam olim, teſte Plutarcho de Iſide & Oſiride, putabatur dictus quaſi* ὁ σείων. Tigala *dicitur Saccharum in Conſtantinopolitanis pigmentariorum officinis, ex* τὸ γάλα, *tanquam ſit Lac concretum. Ita quoque* Olibanum *iiſdem officinis eſt Thus, ex* ὁ λίβανος. *Vide Cl. Salmaſii Plinianas exercitationes, paginâ* 1312. *Cimbris* ΛIPIΨ *dicebatur* Oceanus, *quod occurrit in Epicedio regis R. Lodbrog, ſtrophâ ſecundâ. Cædmon quoque, deſcribens Cataclyſmum, utitur vocibus* EGRTHeam. EGOR-RTHeam. EGOR-HeRe, *&c. quaſi dicas Maris vel Aquarum fluenta, Aquarum exercitus*.

ΛKBΛIΔGΛN, Laborare. NIh ΛKBΛIΔGΛNΔ: Non laborant; *Matth.* 6: 28. ΛΛΛΛ NΛhT ΨΛIKh ΛKBΛIΔGΛNΔΛNS ƴΛIhT NI NEMNM: Per totam noctem laborantes, nihil cepimus; *Luc.* 5: 5. *Alam.* arbeiten. *Dan.* arbeide. *Belg.* arbeyden. *Quidam Teutonicum* arbeiten *deduxerunt ex* erb *vel* arb / Hæreditas, & heiſſen *vel* heyten / Polliceri, promittere; *quòd magni laboris multæq; operæ homines certam ſibi amplæ veluti hæreditatis aliorúmq; commodorum proventum ſpondere poſſint, juxta illud Appii Claudii apud Livium libro Quinto ab* UC; Nuſquam nec opera ſinè emolumento, nec emolumentum fermè ſinè operâ eſt. Labor Voluptáſq;, diſſimillima naturâ, ſocietate quadam inter ſe naturali ſunt juncta. *Quum tamen hæc etymologia nequaquam animo meo ſatiſfaceret, ſuſpicarérq; originem verbi aliunde peten-*

petendam, magis interim veriſimilem etymologiam hæſitanti reddidit nobiliſſ. am pliſſimúſq; vir Georgius Ratallerus Doubletius, in ſupremâ Hollandiæ Seelandiæq curiâ Senator quondam integerrimus, ac lubenti perſuaſit **arbeyden** *vel* **aerbeyde** *dici quaſi* **aerd be-eyden** / Terram colere & glebas comminuere raſtro, pectine vel crate occatoriâ. *nam* **eyde** *vett. Friſiis & Hollandis borealibus etiamnum d citur* Raſtrum. *Bonaventura certè Vulcanius vocabulum* ἔργον *pari propemodu ratione deduxit* ἀπὸ τῆς ἔρας, *à tellure: tanquam olim* ἔργα *propriè ſint dicta* τὰ κα τλὼ γεωργίαν, Opera agriculturam ſpectantia. *ita Callimachus;* σύες ἔργα, σύες Φο λυμαίνονται. *& Leonidas libro Secundo anthologiæ* ἐργοπόνους *dixit* Agricolas. *Cæterùm ut à Græco* πονεῖν, Laborare, πόνος *perſæpè uſurpabatur pro* Ærumnâ; *ita quoq ab hoc* **arbeiten** *Patribus noſtris Francis* **arbeit** *vel* **arabeit** *frequenter denotab* Gravem dolorem, tribulationem. *quâ de re plura habent annotata noſtra a Tatiani* LXXV, 2.

ᚨᚱᛒᚷᚨ, Hæres. **ᛟᚨ ᛏᚨᚾᚷᚨᚾ. ᛖᛁ ᚨᛁᛒᚨᛁᚾᚨᛁᛋ ᚨᛁᛉᛖ ᚾᛟᚾᛋ ᚨᚱᛒᚷᚨ ᛉᚨᚾᚴᚠᚨᚾ**: Quid faciam, ut vitæ æternæ hæres fian *Marc.* 10: 17. *Luc.* 10: 25. 18: 18. **ᚨᚱᛒᛁ**, Hæreditas; *Marc.* 12: *Luc.* 20: 14. **ᚨᚱᛒᛁᚾᚢᛗᚷᚨ**, Hæres; *Marc.* 12: 7. *Luc.* 20: 14. *Cim bris* **ᚨᚱᚠ** *eſt* Hæres. *ita Danicorum monumentorum paginâ* 153 **ᚨᚱᚠ ᚢᛁᚢ** *eſt* Hæres verus, certus, optimè cognitus. *Angloſaxonibus* ẏnfe *vel* ẏnfepeap ner *eſt* Hæreditas. ẏnfepeapð *vel* ẏnfenuma, Hæres. ẏnfpeapðian, Hæred tare. *Alamannis* **erb** *eſt* Hæreditas. **eribun** / Hæredes. **gieruũn ſal** / Hæred tabit. **eruzerbe** / Exhæredet. *Iſlandis* **arffur** *eſt* Hæreditas. *Danis* **arffue** Hæreditas. **arffueloſs** / Exhæres. **arffving** / Hæres. *Belgis* **erve**/ **erf**/ **erff nis** *eſt* Hæreditas. **erveloos** / Exhæres. **erfgenaem** / Hæres. **onterve** Exhæredare, *&c. Porro vide quæ de hoc vocabulo ejúſq; origine habent annota noſtra ad gl D*, 28. *in* Patrimonium.

ᚨᚱᛁᚨᚾᛞᚨᛗ ᛋᚴᚨᛚᚨᚴ ᚨᛁᚷᚨᚾᛞᚨᛋ: Arantem ſervum habens; *Lu* 17: 7. *Angloſaxonibus* epiȝean. epiȝan. epian *eſt* Arare. *Alamannis* **erre** *Cimbris* **ᚼᚱᛁᚨ**. *Iſlandis* **eria**. *Anglis* **eare**. *Belgis* **aeren** / **eren** / **erien**. *Legu Friſicarum* IX, 18 **era** *eſt* Arare. **ſchera** / Metere. *In exegetico tamen Dani* **erier** *exponitur* Metere. *Græcis* ἀρόω *eſt* Arare. *unde* ἄρουρα, Rura, *&c. Vi Voſſii etymologicum Latinum in* Aro.

ᚨᚱᚴᚨ ᚺᚨᛒᚨᛁᛞᚨ ᚷᚨᚺ ᚠᚨᛏᚨ ᛁᚾᚾᚠᚨᚾᚴᚱᚨᚾᚷ ᛒᚨᚱ
Loculos habebat & quod immittebatur portabat; *Joh.* 12: 6. *Angloſaxonib* eapc. *vel* epk *eſt* Arca, ciſta, capſa. *Alamannis* **ark**. *Danis* **arck**. *Ang* **arki**. *Affinia ſunt Græco* εἴργειν, Includere: *item* Arcere. *Simillimam plurim*

ri

rum etymologiarum rationem habet etymologicum noſtrum Anglicum in **Coffer**/ *Ciſta. Vide quoque Voſſii etymologicum Latinum in* Arca. *Ob ſimilitudinem deinde ad Noachi arcam tranſlatum eſt vocabulum.* ᚴᚫᚫᛁᚹ ᚾᚫᚿ᛫ᚫ ᛁᚿ ᚫᚱᚴᚫ: Intravit Noë in arcam; *Luc.* 17: 27.

ᚫᚱᛗᚫᚿ, Miſereri. ᚫᚱᛗᚫᛁ ᛗᛁᚴ: Miſerere mei; *Marc.* 10: 48. ᚫᚱᛗᚫᛁ ᚿᚾᛋᛁᛋ: Miſerere noſtri; *Luc.* 17: 13. ᚠᚫᚿ ᚴᚫᚫᚱᛗᛁᛞᚫ ᚹᚿᚴ: Dominus miſertus eſt tui; *Marc.* 5: 19. ᚫᚱᛗᚫhᚫᛁᚱᛏ᛫ᛁ ᛁᚾᛋ ᛁᚿ ᚫᚫᛞᛁᚾᛋ ᚫᚫᛞ᛫: Miſericordia ejus in progenies progenierum; *Luc.* 1: 50 & 54. ᚫᚱᛗᚫhᚫᛁᚱᛏᛁᚹᚫ ᛉᛁᚫᚷᚫᚿ. ᚷᚫh ᚾᛁ hᚿᚾᚫ: Miſericordiam volo, & non ſacrificium; *Matth.* 9: 13. ᚫᚱᛗᚫᛁᚱᚾ ᛏᚫᚿ-ᚷᚫᚿ: Eleemoſynam facere; *Matth.* 6: 1. *& mox commate* 4; ᛫ᛁ ᛋᛁᚷᚫᛁ ᛋᚱ ᚫᚱᛗᚫhᚫᛁᚱᛏᛁṁᚫ ṁ᛫ᛁᚿᚫ ᛁᚿ ᚠᚿᚫhᛋᚿᚷᚫ: Ut ſit eleemoſyna tua in abſcondito. *Ab hoc* ᚫᚱᛗᚫᚿ *retinuerunt Angloſaxones* oꝛeaꝛmian, Miſereri. eaꝛmheoꝛꝺ, Miſericors, *&c. Ab* ᚫᚱᛗᚫhᚫᛁᚱᛏᛁṁᚫ *reſervârunt Franci illud* armiherzida / Miſericordia, *quod habent gloſſæ Keronis. Dani quoque ſuum* barmhiertigheyd / *& Belgæ* barmhertigheyd. *nam* barmen (*unde* erbarmen / Miſereri) *Kilianus vult dictum quaſi* be-armen / *adjecto augmento ſyllabico Belgis familiariſſimo. Dubio procul Lector eruditus, tametſi nullus monerem, jam dudum perſpexerit quantopere hactenus allata illuſtrent locum D. Auguſtini epiſtolâ* CLXXVIII, *quæ eſt Altercatio inter Auguſtinum & Paſcentium præſide Laurentio*; Si licet dicere, non ſolùm Barbaris linguâ ſuâ, ſed etiam Romanis (*loquitur hîc Auguſtinus de ſæculo ſuo, quo Gothicam linguam Roma capta didicerat*) SIHORA ARMEN, quod interpretatur Domine miſerere; cur non liceret in conciliis patrum, in ipſâ terrâ Græcorum, unde ubique deſtinata eſt fides, linguâ propriâ ὁμοίως confiteri? *Hoc tamen in loco* armai *reſtituendum eſſe pro* armen, *patet ex antecedentibus. Reſtat ut noſtram de* SIHORA *conjecturam in medium proferamus. Fuit quum ſuſpicarer* Sihora *iſtud corruptum ex* Senior, *quemadmodum & Italicum* ſignore, *Hiſpanicum* ſeñor, *Gallicum* ſeigneur, *quod multis adſtruit Goldaſtus Rerum Alamannicarum Tomo* I, *paginâ* 392. *nunc tamen amplector ſententiam Joh. Garſiæ Hiſpani, qui libro de Expenſis & meliorat. cap.* 12, *num.* 28 *& ſeqq contendit vocabulum eſſe merè Teutonicum:* nam ubique, *inquit*, qui Dominus appellatur, is **ſignor** à Germanis dictus reperitur. *De re igitur ipſâ planè cum Garſiâ ſentio, licet hanc ejus rationem ſatis perſpicere nequeam: fortaſſe enim inciderit Garſias in quoſdam Brabantinæ Flandricæve provinciæ negotiatores, quibus familiare eſt mutuò ſe honoris ergo Signoras appellare; peregrinâ quidem voce, quam tamen ille vernaculam iis eſſe putaverit. Ego* Sihor, *quatenus Deum opt. max. deſignat, per uſitatiſſimam*

literæ ȝ *in* h *commutationem, factum puto ex antiquâ voce* ᚱᛁȝᚩᚱ. *Quum enim* ᚱᛁȝᚩᚱ *Angloſaxonibus olim diceretur* Triumphus, *unde &* ᚱᛁȝᛖᚹᛁᚪᚾ *&* ᚱᛁȝᚹᛁᚪ *iis erat* Triumphare, *à* ᚱᛁȝᛖ, Victoria; *non occurrebat noſtris patribus, Martiis viris, & qui triumphos tantùm vindictámq; de hoſtibus ſpirabant ac ſperabant nomen auguſtius quo Deum compellarent, quàm ſi ei à victoriâ triumphiſq;, votorum ſuorum ſummâ, nomen tribuerent. Quæ non ita velim accipi, ac ſi Angloſaxonibus quicquam hîc deberent Gothi; ſed quò cognata Gothorum, Cimbrorum Angloſaxonum, & Francorum idiomata conſtet mutuò ſibi lucem afferre, quotieſcunque unum eorum deſtituunt monumenta è quibus aliquid comprobetur. Quamvis itaque codex Argenteus (in cujus reliquiis, ut ut valdè luculentis, nemo ſanus dixerit omnem priſcæ linguæ rationem contineri) nullum hîc nobis exemplum vocabulorum* ᚱᛁȝᛖ *ac* ᚱᛁȝᚩᚱ *ſuppeditet, Cimbris tamen ea cum ſuis compoſitis in uſu fuiſſe diſcimus ex Runico lexico, quando* ᚺᛁᚠᚢᚺ *ei exp.* Victoria. ᚺᛁᚠᚢᚱᚺᛁᚾ ᚠᛁᚱᚠᛁ, Victorioſum vexillum. ᚺᛁᚠᚱᚢᚾᚪᚺ, Victoriales runæ, *&c. Francis adhæc* ſige / *Danis* ſejer / *Iſlandis* ſigur / *Belgis* ſege *eſt* Victoria. *Studioſus porro Lector diligenter animum advertat ad illa Cædmonis loca in quibus pervetuſtus ſcriptori Deus dicitur* ᚱᛁȝᚩᚱᚪ cyninȝ: Triumphorum rex; *paginâ* 40, 7. ᚱᛁȝᚩᚱ ᚦᚱihten: Triumphorum dominus; 25, 7. ᚱᛁȝᚩᚱᚪ ᚱeᚳtend: Triumphos diſponens, triumphorum arbiter; 82, 11. ᚱᛁȝᚩᚱᚪ ᚹaldend: Triumphorum potens 3, 23. *Immo &, quod maximè huc facit, abſolutè* ᚱᛁȝᚩᚱᚪ, *ſive* Dominus; 72, 2. *Non prætermittendum interim hoc in loco illud Heſychii,* Σίοϛ, θεός. Λάκωνες. *Quemadmodum neque illud Olai Wormii paginâ* 315 *Danicorum monumentorum:* Origo vocis ✱ᛁR, *inquit Wormius*, non uſque adeò magnam præ ſe fert antiquitatem ſiquidem ejus loco ᚺIR vel ᚺIᛅR poſitum in antiquioribus invenio. Dominum verò notat.

ᚪᚱᛗS, Brachium. ᚠᚪᚾ. ᛟᚪS ᚴᚪᚪᚾᚱᛁᛞᚪ hᚪᚾSᛖINᚪ ᚾᚾSᚪᚱᚪI. ᚷᚪh ᚪᚱᛗS ᚠᚪᚾINS ᛟᚪᛗᛗᚪ ᚪᚾᛞhᚾᚪIᚹᚾ ᛉᚪᚱᚹ: Domine, quis credidit auditui noſtro, & brachium Domini cui revelatum eſt? *Joh.* 12: 38. ᚴᚪTᚪᛉIᛞᚪ SᛉINᚹᛖIN ïN ᚪᚱᛗᚪ SᛖINᚪᛗᛗᚪ: Fecit potentiam in brachio ſuo: *Luc.* 1: 51. *Angloſaxonibus* eaɲm *eſt* Brachium: *Alamannis* arm. *Danis, Anglis, Belgis* arm. *De vocis origine hæc habet Scaliger Conjectaneis in Varronem*; Armus, commiſſura brachiorum ab humeris; itaque ab ἀϱμὸς dicta. *Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Armillæ.

ᚪᚱNIᛒᚪ, Cautè; ἀσφαλῶς. *Marc.* 14: 44. *Angloſaxonibus* paɲnian. paɲnigean *eſt* Cavere, præcavere. pæɲne, Cautus, *&c.*

ᚪᚱn

ΛKNGR, Gratis; δωρεάν. *Joh.* 15: 25. *Videri poteſt affine Angloſaxonico* ape, Honor; *ſiquidem Gratis ſit, quicquid tribuitur alicujus Honori. Niſi malis referre ad illud* apoð, *quod iiſdem Angloſaxonibus exponitur* Promptus; *quoniam nullâ ſupplicationis dilationiſq; mordâ torqueri ſolent, quibus quid Gratis exhibetur.*

ΛSΛ, Meſſis; *Luc.* 10: 2. *pro eo ſcribitur &* ΛSΛNS, *Matth.* 9: 37. *& Marc.* 4: 29. ΛSΛ, Æſtas; *Marc.* 13: 28. *Fortaſſè pertinet ad vocabuli originem, quòd Gothi* ΛhSΛ *dixerunt* Spicas, ariſtas; *quandoquidem circa eas potiſſimùm verſatur omnis occupatiſſimi temporis ſedulitas. Ab hoc interim* ΛSΛ *olim fortaſſè* ΛSNEIS *dictus eſt Mercenarius meſſis tempore operam ſuam locans.*

ΛSIΛN BIGΛT: Aſinum accepit; *Joh.* 12: 14. ΛSIΛΛNS FΛΛN BIGITΛTS: Aſinæ pullum invenietis; *Luc.* 19: 30. *Angloſaxonibus* aſal. aſalð. aſſa. aſſalð. eoſul. eſol *eſt* Aſinus. *Alamannis* eſel. *Danis* eſen. *Iſlandis* aſne. *Anglis* aſſe. *Belgis* eſel. *Aliquando viſa mihi ſunt affinia Græco* ἄισυλος, Iniquus. *nemo enim neſcit quàm malitioſè ignavum animal quamvis recalcitrandi occaſionem obſervet. Horatius libro Primo, Satyrâ* IX;

Demitto auriculas, ut iniquæ mentis aſellus,
Cum gravius dorſo ſubiit onus ——

ΛSIΛN UΛIKNNS: Aſinaria mola; *Marc.* 9: 42. *In textu Græco eſt* λίθος μυλικός, Lapis molaris. *unde colligo Gothos (quibus* ΛSIΛN *eſt* Aſinus) *Lapidem molarem* ΛSIΛN UΛIKNIS *nuncupâſſe imitatione Græcorum, quibus* ἄνω *dicebatur* Superior lapis molaris.

ΛSNEIS, Mercenarius; *Joh.* 10: 12 & 13. ΛSNES, Mercenarii; *Luc.* 15: 17. ΓΛTΛWEI MIK SVE ΛINΛNΛ ΛSNES WEINΛIZE: Fac me ſicut unum de mercenariis tuis; *Luc.* 15: 19. MIÞ ΛSNSΛM: Cum mercenariis; *Marc.* 1: 20. *Angloſaxonibus* eorne *eſt* Servus, *ac peculiariore ſignificatu* Mercenarius, operam ſuam mercede locans. *In quâ tamen acceptione antiquiſſima quæq; monumenta frequentiùs ſcribunt* ærne *vel* ærnemonn. *unde mihi olim ſuſpicio ſuborta eſt,* ærne *eſſe ab* ær, *Cibus; tanquam primò denotaverit* Hominem victûs quærendi gratiâ in mercedem miſſum. *Niſi quis fortè putabit ad vocabuli originem pertinere quòd Iſlandis ab* aſne/ Aſinus, eg aſnaſt *exponitur* Serviliter laboro. *Angloſaxonibus interim vox* eorne *etiam denotat* Juvenem, adoleſcentem, *atque adeò* Virum quemlibet: *de quo alibi fortaſſè commodior offeretur dicendi locus. Tertiam de vocabuli origine conjecturam attulimus paullò ante in* ΛSΛ, Meſſis.

ᚫSSᚫKGᚫN ᛒNTGᚫNᛞᚫ TYᚫI SПᚫKYᚫNS: Aſſe væneun duo paſſeres; *Matth.* 10:29. *grec* ἀσσαριον *id. Sy.* ܐܣܦܪ *idem loute ces mots sont probablement formés du latin as, assis.*

ᚫSTᚫᛘ, Veritas, certitudo indubiæ veritatis, ἀσφάλεια. *Luc.* 1:4.

STᚫNᛞᚫN, Stare; *unde Angloſaxonibus* ᚴtaᚧol *eſt* Firmamentum, funda mentum. ᚴtaᚧelian, Fundare, firmare, ſtabilire. ᚴtaᚧolᚠæᚴt, Stabilis firmus, *&c.*

ᚫSTS, Ramus; *Marc.* 13:28. ᚫSTᚫNS MIKIᚳᚫNS ᚴᚫTᚫn GIᛘ: Ramos magnos facit; *Marc.* 4:32. ᚫSTᚫNS MᚳIMᚳITn ᚢS ᛒᚳᚴMᚳM: Ramos amputabant de arboribus; *Marc.* 11:8. NEMn ᚫSTᚫNS ПEIKᚳᛒᚳᚴME: Acceperunt ramos palmarum; *Joh.* 12:13 *Hujus vocabuli uſum diutiſſimè ſervaverunt Franci.* aſt / Frutex; *gl D*, 32 aſtolohti / holzohti / Nemoroſus; *gl C*, 7. *& rurſus ejuſdem gloſſarii paginâ* 10 eſti / ſumarlota / Palmites. *Otfridus* IV, 4, 66; brah er thie eſti / Frangebat ramos

ᚫT ᛘᚫMMᚫ SᚫIYᚫ: Secùs ſtagnum; παρὰ τὴν λίμνην. *Luc.* 5:1, 2 MᚫTGᚫNᛞᚫNS ᛘX ᚫT ÏM: Manducantes quæ apud eos ſunt; ἐσθίο τες τὰ παρ' αὐτῶν. *Luc.* 10:7. ᚫT ÏZYIS YISᚫNᛞS: Apud vo manens; παρ' ὑμῖν μένων. *Joh.* 14:25. ᚫT ÏST ᚫSᚫNS: Adeſ meſſis; παρέστηκεν ὁ θερισμός. *Marc.* 4:29. ᚫT ᛘnS UIMᚫN: Ad t venire; πρός σε ἐλθεῖν. *Luc.* 7:7. nnᛞ ⊙ᚳ ᚫT ÏZYIS SIGᚫn Quamdiu apud vos ero? ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; *Marc.* 9:19. ᛒKᚳh TEᛞnn ᛘᚫNᚫ ᚧnᚳᚫN ᚫT ÏᚳISnᚳ: Duxerunt pullum ad Jeſum ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν. *Marc.* 11:7.

ᚫTᚫNᛞᚫNᚳhTGᚳ ᛘᚫN YᚳnKᛘᚫNᚫMMᚫ: Veſpere facto *Matth.* 8:16. ᚫNᛞᚫNᚳhTGᚳ ᛘᚫN YᚳnKᛘᚫNᚫMMᚫ ᛘᚫN ᚴᚫSᚳᚴ GN Sᚳ nÏᚳ: Veſpere igitur facto, quum occidiſſet jam Sol; *Marc.* 1:32. ᛒI ᛘE ᚫNᛞᚫNᚳhTI YᚳKᛘ: Cum veſper facta eſſet; *Marc.* 11:19. *ab* ᚫNᛞEIS *vel* ᚫNᛞI, Finis; *&* NᚳhTS Nox, veſpera. *atque ita olim uſurpata fuerit vox de veſperâ profundiore, q. d. circa finem veſperæ.*

ᚫTᚫNᛞᛒᚳhTGᚫN, Miniſtrari; *Marc.* 10:45. *Vide* ᚫNᛞᛒᚳhTS Miniſter.

ᚫTᚳKnnGᚫN YᚳnKᛘᚫNᚫI: Inundatione factâ; πλημμύρας γενομένης *Luc.* 6:48. *Refer ad* KINNᚫN, Venire, accurrere. *item* Fluere.

ᚫTᚳnᚴIᛞᚳ SIK hEᚳIᚫS: Apparuit Elias; Ηλίας ὤφθη. *Luc.* 9:8

Marc

Marc. 9 : 4. *Refer ad* ᚫNTGᚫN, Oſtendere.

ᚫTBᚫIK TIBᚫ, Offer munus; *Matth.* 8 : 4. *Luc.* 5 : 14. ᚫTBᚫIKIᚹ, Afferte; *Marc.* 12 : 15. ᚫTBEKNN, Attulerunt; *Matth.* 8 : 16. *Marc.* 12 : 16. *Vide* BᚫIKᚫN, Ferre.

ᚫTTᚫTTᚫNdS, Accedens; *Matth.* 27 : 58. ᚫTTᚫTTIᚹ ᚫNᚫ ᚹNK ᚫhMᚫ YEIhS: Superveniet in te Spiritus ſanctus; *Luc.* 1 : 35. ᚫTTᚫTTᚫNd dᚫTRS: Venient dies; *Marc.* 2 : 20. dᚫᚫᚫᚹ ᚫTTᚫTTᚫNdIN ïMMᚫ ᚫF FᚫIKTNNGᚫ: Deſcendente illo de monte; *Matth.* 8 : 1. ᚫTïdᚫGᚫ dᚫᚫᚫᚹ KITN: Deſcendit pluvia; *Matth.* 7 : 25. *Refer ad* TᚫTTᚫN, Ire.

ᚫTTᚫhᚫNSGᚫNdᚫM ïM ᚹᚫTᚫ: Audientibus illis hæc; *Luc.* 19 : 11. *Refer ad* hᚫNSGᚫN, Audire.

ᚫTTIBᚫN ïST ïZYIS: Datum eſt vobis; *Marc.* 4 : 11. *Luc.* 8 : 10. ᚫTTIBᚫdᚫ SNNNS MᚫNS: Tradetur filius hominis; *Marc.* 10 : 33. ᚫTTᚫF ïZYIS BIMᚫIT: Dedit vobis circumciſionem; *Joh.* 7 : 22. *Refer ad* TIBᚫN, Dare.

ᚫTdKINSᚫNdEI dN ïMMᚫ: Procidens ad pedes ejus; προσπεσὼν τοῖς ποσὶν. *Luc.* 8 : 47. *Refer ad* dKINSᚫN, Cadere.

ᚫTFᚫKIdEdNN ïN TᚫYI TᚫddᚫKENE: Enavigaverunt ad regionem Gadarenorum; *Luc.* 8 : 26. *Refer ad* FᚫKᚫN, Ire, proficiſci.

ᚫThᚫBᚫIdEdNN SIK dN ïMMᚫ SNNGNS ZᚫIBᚫIdᚫIᚫNS: Accedebant ad eum filii Zebedæi; *Marc.* 10 : 35. *Similis loquendi modus occurrit Marc.* 7 : 6; hᚫBᚫIᚹ SIK FᚫIKKᚫ MIS hᚫIKTR ïZE: Longè à me abeſt cor eorum.

ᚫThᚫFGᚫN. *Vide* hᚫFGᚫN, Levare, tollere.

ᚫThᚫIhId ᚹR NᚫTGᚫ ïZYᚫKᚫ dN FISKRN: Laxate retia veſtra in capturam; *Luc.* 5 : 4.

ᚫThᚫITᚫNdS, Vocans, advocans; *Matth.* 10 : 1. *Marc.* 3 : 23. 7 : 14. 8 : 1 & 34. 10 : 42. *Luc.* 7 : 18. 16 : 5. 18 : 16. ᚫThᚫIhᚫIT ᚹᚫNZEI YIᚫdᚫ ïS: Vocavit ad ſe quoſcunque voluit ipſe: *Marc.* 3 : 13. 6 : 7. *Refer ad* hᚫITᚫN, Appellare, vocare.

ᚫTIhdᚫNS, Traditus. ᚫFᚫK ᚹᚫTEI ᚫTIhdᚫNS YᚫKᚹ

ïᛦhᚫNNᛖS: Poſtquam traditus eſt Johannes; *Marc.* 1: 14. *Refer a*
TINhᚫN, Ducere, trahere.

ᚫTISK, Sata; *Marc.* 2: 23. *Luc.* 6: 1. *Hinc* ebirchen *vel* eprche
Angloſaxonibus dicitur Coturnix; *Pſ.* cIv, 38.

ᚫTᚫᚱᚷᚫdᚫ ïN ᚦᛦN: Mittetur in ignem; *Matth.* 7: 19. ᚫT
ᚫᚱᚷᚫNdS ᚫNᚫ hᚫNdNS SEINᛦS: Imponens manus ſuas
Marc. 8: 23. ᚫTᚫᚱEI hᚫNdN ᚠEINᚫ ᚫNᚫ ïᚷᚫ: Impon
manum tuam ſuper eam; *Matth.* 9: 18. ᚫTᚫᚱIdEdNN ᚫN
ïNᚫ ᚠᚫNKNEINᚫ ᚠIIIᚷᚫ: Impoſuerunt ei ſpineam coronam; *Marc*
15: 17. ᚫTᚫᚱIdᚫ ïNᚫ ᚦᚫᚠᛦM: Circumdedit ei ſepem
Marc. 12: 1. ᚫTᚫᚱIdEdNN ᚦᚫNK ᚠᛦ MᚫNᚱEIN: Appo
ſuerunt turbæ; *Marc.* 8: 6. *Refer ad* ᚫᚱᚷᚫN, Mittere, ponere, collocare

ᚫTᚫISᚷᚫNdᚫIN ïMMᚫ ᚠᛦ MᚫNᚱEIN ïN ᚫᚫh: Docent
illo populum in templo; *Luc.* 20: 1. *Refer ad* ᚫISᚷᚫN, Docere.

ᚫTNEᛜIdᚫ Sᚫ ᚫEᚾᚷᚫNdS MIK: Propè eſt qui me tradet
Marc. 14: 42. ᚫTNEᛜIdᚫ SIK ᚠINdᚫNTᚫKdI ᚱᛦᚠS
Appropinquavit regnum Dei; *Marc.* 1: 15. *Luc.* 10: 9. *Refer ad* NEᛜᚫ
Juxta, propè, ſecùs.

ᚫTKINNᚫNdᚫNS, Accurrentes; *Luc.* 16: 21. *Vide* KINNᚫN
Venire, accurrere.

ᚫTSᚫIᛜIᛩ, Attendite, cavete vobis; *Matth.* 6: 1. 7: 15. *Marc.* 8: 15
Refer ad SᚫIᛜᚫN, Videre.

ᚫTSᚫTᚷᚫN ᚦᚫNKᚫ ᚦᚫNIN: Siſtere coram Domino; *Luc.* 2: 22
Vide SᚫTᚷᚫN, Ponere, collocare.

ᚫTSTᚫNdᚫNS ïN ᚫNdᚠᚫIKᚠᚷᚫ ïS: Adſtans ex adverſo
Marc. 15: 39. ᚫTSTᛦᚠᚾN ᚠᚫI ᚱNdᚷᚫNS: Adſtiterunt facer
dotes; *Luc.* 20: 1. *Refer ad* STᚫNdᚫN, Stare.

ᚫTSTEIᚱᚫNdS ïN SKIN: Aſcendens in naviculam; *Matth.* 9: 1
ᚫTSTEIᚱ ᚫᚦ ᚠᚫMMᚫ ᚱᚫᚫᚱIN: Deſcende de cruce; *Marc.* 15
30 & 32. SᚫEI ᚫTSTᚫIᚱ NS hIMINᚫ: Qui deſcendit de cœlo
Joh. 6: 33, 38, 48. *Vide* STEIᚱᚫN.

ᚫTTᚫ, Pater. ᚫTTᚫNS, Patres. *Cantabris* aita, *veteris quoqu*
lin

linguæ Friſicæ tenacibus hayte / heyte / teyte *etiamnum hodie eſt* Pater. *immo &* Judices *iiſdem Friſiis dicuntur* atten. *Hinlopienſibus verò Friſiis* ate *peculiariter nuncupatur* Avus. *Huc refer illud Pompeii Feſti:* Attam pro reverentiâ ſeni cuilibet dicimus, quaſi eum Avi nomine appellemus. *Heſychius quoque author eſt* ἄτται *à Cretenſibus dictos* τὰς πατέρας. *Interim omnia hæc magnam habent affinitatem cum Græco* ἄττα. *quâ voce non modò ætate provectiores à junioribus, verùm etiam Altores ab Alumnis olim nuncupabantur. Vide quæ Henr. Stephanus de hac voce annotavit in Appendice ſui Theſauri. Vide quoque Voſſii etymologicum in* Tata. *Quod attinet ad Gothicum* ΛIΨEI, Mater, *parum abeſt quin credam factum ex* ΛTTΛ. *ſyllabâ primâ nonnihil immutatâ, & aſſumptâ in fine terminatione fœminina.*

ΛTTEKΛN, Tangere, attingere; *Luc.* 6: 19. ΛTTΛITRK, Tetigit, attigit; *Matth.* 8: 3. *Marc.* 5: 27. *Luc.* 5: 13. 7: 14. 8: 44. *Vide* TEKΛN, Tangere.

ΛTTIHΛ ÏZVIS ÏNΛ NT: Adduco vobis eum foras; *Joh.* 19: 4. ΛTTIH HIΔKE: Adducito huc; *Luc.* 14: 21. ΛTTΛNHN ÏNΛ ΛNΛ ΓΛNΛΓΛNΨΛ STΛΨ: Perduxerunt eum in Golgotha locum; *Marc.* 15: 22. ΔN ΘE NI ΛTTΛNHNΨ ÏNΛ: Quare non adduxiſtis illum? *Joh.* 7: 45. *Vide* TIHΛN, Ducere.

ΛTΨINSGΛN. *Vide* ΨINSGΛN, Trahere, attrahere.

ΛTNKKINNΛNΔIN SNNNIN: Oriente Sole; *Marc.* 16: 2. *Vide quæ annotamus in* NKKNNS, Oriens.

ΛTNSTΛNHΛNΛIM ΨΛIM ΔΛΓΛM: Conſummatis illis diebus; *Luc.* 4: 2. NSTΛNHΛNΛI *ſunt* Perfecti, conſummati; *Joh.* 17: 23. *ab* NSTINHΛN, Perficere. *quod vide.*

ΛTVΛIKΠΛNΔS ΨΛIM SIΛNBKΛM ÏN ΛΛH: Projiciens argenteos in templo; *Matth.* 27: 5. ΛTVΛKΠ ÏNΛ GΛH ÏN ÞRN GΛH ÏN VΛTR: Miſit eum & in ignem & in aquam; *Marc.* 9: 22. ΛTVΛNKΠΛNS VΛS ΔN ΔΛNKΛ ÏS: Projectus erat ad januam ejus; *Luc.* 16: 20. *Refer ad* VΛIKΠΛN, Mittere, projicere.

ΛTVΛΛVIΔΛ STΛIN ΔN ΔΛNKΛ: Advolvit lapidem ad oſtium; *Marc.* 15: 46. *Vide* VΛΛVGΛN, Volvere.

ΛTVENGΛNΔEIN MΛNΛΓEIN: Exiſtimante populo; *Luc.* 3: 15.

Vide

Vide ΥΕΝΓΑΝ. ΓΑΥΕΝΓΑΝ, Putare.

ΑΤΥΙSΑΝΔΑΙΝ ΚΙΝΔΑΙΝΑ SΥΚΙΑS ΚΑΓΙΝΧΝΔΑΙΝ SΑΝΚΙΝ ΚΥΚΕΙΝΑΙΑΝ: Præſide Syriæ Cyrino; *Luc.* 2: 2. *Refer* ad ΥΙSΑΝ Eſſe, exiſtere.

ΑΤΥΙΤΑΙΝΕΙ, Obſervatio; *Luc.* 17: 20. *Refer ad* ΥΙΤΑΝ, Obſervare, cuſtodire.

ΑΤΥΧΠΓΑΝΔS ΪΝΑ: Vocans illum; *Luc.* 16: 2. ΗΑΙΗΑΙΤ ΑΤΥΧΠΓΑΝ ΪΝΑ: Præcepit illum vocari; *Marc.* 10: 49. ΑΤΥΧ ΠΙΔΑ SΙΠΧΝΓΑΝS SΕΙΝΑΝS: Advocavit diſcipulos ſuos; *Luc.* 6: 13 ΑΤΥΧΠΙΔΕΔΝΝ ΨΑΝS ƑΑΔΚΕΙΝ ΪS: Vocaverunt parentes ejus *Joh.* 9: 18. *Vide* ΥΧΠΓΑΝ, Clamare.

ΑΨΚΙΖΑΝS SΙΓΝΨ: Diſtatis, potiores eſtis. ΝΙΝ ΓΝS ΜΑ SΥΕ ΑΨΚΙΖΑΝS SΙΓΝΨ ΨΑΙΜΑ: Nonne vos multò potiores eſtis iſtis? *Matth.* 6: 26. *Videor mihi aliquod hujus Gothici vocabuli veſtigium deprehendere in hiſce verbis Cædmonis paginâ* 105, *lineâ* 10; ꝛ ꝛylꝼ cynnᵹ. ealn aᵭop. ın ᵭæꝛe ecan ᵹeꝛceꝛꞇ. *Cæterùm in iſtiuſmodi vocabula dubiæ aut mihi penitùs ignotæ originis accuratiùs inquirere, non ſinit ratio operis properè ad exitum perducendi.*

ΑΨΨΑΝ, Autem, enim, verò; δέ. *Matth.* 5: 22, 28, 34, 44. 6: 16. & ΑΨΨΑΝ, Ergo; οὖν. *Luc.* 20: 5, 17.

ΑΝΓΓΑΝ. ΑΤΑΝΓΓΑΝ, Oſtendere, apparere. ΑΝΓΕΙ ΝΝ SIS ΨΑΝΑ ΑΤΤΑΝ: Oſtende nobis patrem; *Joh.* 14: 8. ΓΑΓ ΨΝΚ SΙΛΒΑΝ ΑΤΑΝΓΓΑΝ ΓΝΔΓΙΝ: Vade te ipſum oſtendere ſa cerdoti; *Marc.* 1: 44. ΑΤΑΝΓΙΔΑ ΪΖΥΙS: Oſtendi vobis; *Joh.* 10: 4 ΑΤΑΝΓΙΔΑ ΪΜΜΑ: Oſtendit illi; *Luc.* 4: 5. ΑΤΑΝΓΙΔΑ SΙ ΗΕΛΙΑS: Apparuit Elias; *Luc.* 9: 8. ΑΤΑΝΓΙΨS ΥΑΚΨ ΪΝ ΗΕΛΙΑS: Apparuit illis Elias; *Marc.* 9: 4. ΑΤΑΝΓΕΙ ΨΝΚ SΙΑ ΒΑΝ ΓΝΔΓΙΝ: Oſtende te ipſum ſacerdoti; *Matth.* 8: 4. ΑΤΑΝ ΓΕΙΨ ΜΙΚ SΚΑΤΤ: Oſtendite mihi denarium; *Luc.* 20: 24. *Angloſaxonibus* eopan. eopıan. ẏpan. æꝛeopan. æꝛẏpan. oᵭeopan. oᵭẏpan *ſunt* Oſtendere, apparere. *Alamannis* augan / ougan / araugan / arougan / eraugan / erougan. *Quoniam verò Oſtendere & Manifeſtum facere nihil eſt aliud quàm Res aliquam oculis hominum ſubjicere, cuivis quoque liquere puto* ΑΝΓΑΝ *iſtud eſſe ab* ΑΝΓΧ, Oculus. *Vide annotata in Tatiani* CLXIII, 1. *Ejuſdem quoq*

originis eſt ᚨᚾᛞᚨᚾᛚᚴᛉ, Manifeſtè, palàm; *quod occurrit Marc.* 1: 45. *Joh.* 7: 10. & 18: 20.

ᚨᚾᛚᚴᛉ, Oculus. *Angloſax.* eaȝe. *Alam.* auga / ouga. *Cimbr.* ᛁᚢᚠ. *Dan.* øye. *Belg.* oog. *Angl.* eye. *Græcis* ἀυγὴ *eſt* Lux, ſplendor. *Immo, quod magis huc facit,* ἀυγαὶ *Nicandro in Alexipharmacis* (*ut* Lumina *apud Latinos*) *ſunt* Oculi. *atque inde remanſit* ἀυγάζειν, *quod ſcriptoribus Græcis paſſim denotat* Videre, inſpicere, intueri. *Homerus Iliad.* Υ, *verſ.* 458; ὅιϖ ἐγὼν ἵππως ἀυγάζομαι ἠὲ ȝὴ ὑμεῖς. *ubi Authori brevium Scholiorum* ἀυγάζομαι *exponitur* θεωρῶ. *Sophocles Philoctete*; ἄξενον ἀυγάζων ὄρεμον. *quod Scholiaſti exp.* δύσμορον τὸν λιμένα ὁρῶν. *Philo Judæus* III *de vitâ Moſis*; ἵνα ȝὴ ἀυτὸς οἷον πρὸς κάτοπτρον ἀυγάζῃ τὸν ἴδιον νοῦν. Ut ipſe, tanquam ad ſpeculum, proprium animum inſpiciat vel contempletur.

ᚨᚾᛞᚨᛚᛉ, Beatus; *Matth.* 11: 6. *Luc.* 7: 23. 14: 14. ᚨᚾᛞᚨᛚᚴᚨ, Beata; *Luc.* 1: 45. ᚨᚾᛞᚨᛚᚴᛁᚾᛞ ᛗᛁᚴ ᚨᛚᛚᚨ ᚴᚾᚾᛁᚨ: Beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1: 48. *Angloſaxonibus* eadiȝ *eſt* Beatus; *quod mihi olim videbatur affine Græco* ἀΐδιϖ, *vel* (*quod apud Heſiodum occurrit*) ἀειδιϖ, Perpetuus, ſempiternus. *quoniam humanus animus nequit concipere ullam beatitatem ab æternitate ſejunctam. Poſteaquam verò incidi in Gothicum* ᚨᚾᛞᚨᛚᛉ, *ſtatim quoque Angloſaxonicum* eadiȝ (*omiſſâ priore conjecturâ*) *inde factum eſſe judicavi: atque adeò in iſthoc* ᚨᚾᛞᚨᛚᛉ *videbar mihi deprehendere manifeſtiſſimum veſtigium illius* ᚨᚾᚦᛁᚦ *quod Runico lexico exponitur* Fors, fortuna. *unde & Cimbris* ᚨᚾᚦᚢᚱᚢᚻ *vel* ᚺᚨᚱᚨᚾᚦᚢᚱᚢᚻ *eſt* Opulentus. *Alamannis* odeg *vel* otag *eſt* Dives. *Iſlandis* audur / Opulentia. *Ipſis denique Angloſaxonibus* eadiȝ, *acceptione longè antiquiſſimâ, dicebatur* Dives. LL *polit. Canuti R* 1; heonan ꝑoꝛ̀ð læte manna ȝehpylcne. ȝe eaꝛme ȝe eadiȝne. ꝑolcꝛihteꝛ pỳꝛ̀ðe. ⁊ him man ꝛihte ðomeꝛ ðeme:· *quæ ſic reddit Jo. Bromton*; A modò omnis homo dignus publicâ rectitudine reputetur, pauper & dives, quicunque ſit, & eis juſta judicia judicentur. *Latinis quoque* Beatus *olim dicebatur is, quem Fortuna* (*ut vulgus loqui amat*) *donis ſuis beavit. prorſus ut* εὐδαίμων *Græcis eſt &* Fortunatus *&* Dives.

ᚨᚾᚦᛉ, Utique; πάντως. *Luc.* 4: 23. ᛖᛁ ᚨᚾᚦᛉ, Si fortè; εἰ ἄρα. *Marc.* 11: 13. ᛁᛒᚨᛁ ᚨᚾᚦᛉ, Alioquin; εἰ δὲ μή. *Marc.* 2: 22. ᛁᛒᚨᛁ ᚨᚾᚦᛉ, Ne fortè; μήποτε. *Luc.* 14: 14. ᛁᛒᚨᛁ ᚨᚾᚦᛉ, Numquid; μήποτε. *Joh.* 7: 26.

ᚨᚾᚻᚴᛉᚱᚾ, Turbare, turbari. ᚨᚾᚻᚴᛉᚱᛞᚨᛖ, Seditio. ᚴᛁᚠᚨᛁ-ᛟᚨᚾᛞᚨᛋ ᛗᚨᚾᚨᛚᚴᛖᛁᚾ ᚨᚾᚻᚴᛉᚱᚾᛞᚨᛖᛁᚾ: Videns turbam tumultuantem;

tem; *Matth.* 9: 23. ⊙ᚫ ᚫᚿhᚷᚱᚹ ᚷᚫh ᚱᛕᛠᛏᛁᚹ: Quid turba mini & ploratis? *Marc.* 5: 39. ᚹᚫᛁᛠᛁ ᛁᚿ ᚫᚿhᚷᚱᛞᚫᚿ ᛗᚫᚿᛕᚹ ᚱᚫᛏᚫᚹᛁᛞᛠᛞᚿᚿ: Qui in ſeditione homicidium fecerant; *Marc.* 15: 7 ᚱᚫᛋᚫ⊙ ᚫᚿhᚷᚱᛞᚿ: Vidit tumultum; *Marc.* 5: 38. *Mihi interim ver bum* ᚫᚿhᚷᚱᚿ *uſque adeò affine videtur illi* ᚫᚿhᚿ, *quod* Fornacem *ſignifica ut inde quoque Tumultui nomen videri poſſit impoſitum; quòd loca ſeditionibus i feſtata quovis camino ardentiùs flagrent atque exæſtuent. Huc faciunt*, Primar certaminum facem Tib. Gracchus accendit. Gravis ſeditio exarſerat. Defla grante paullatim ſeditione, *&c. qualia multa occurrunt in hiſtoricis Latinis Apud Siculum quoque Diodorum legimus* ϛάσιν ὀυ τλὼ τυχᾶσαι ἐξέκφυσαν. *item* ϛάσιν μικρὰν ἐξῆψαν, *&c. Immo* urheiz *olim quoque Theotiſcis dicta eſt* Seditio, *ab intenſivo, &* heizo / Ardor; *propter inſignem tumultuantium ardorem. Vide an notata ad Tatiani* ccxxxii, 3. *ubi inveſtigo originem Francici* urcundo.

ᚫᚿhᚿ, Clibanum, fornax; *Matth.* 6: 30. *Angloſaxonibus* ofen. ofn *e* Furnus, fornax. *Alamannis* ouan / ouen. *Danis* ofn. *Anglis & Belgis* oven *Manifeſtè detruncata ſunt ex* ἰπνὸς, Furnus, caminum.

ᚫᚿhᛋᚿᚷ ᚷᚿᚴᚫ ᚠᛁᛗᚠ ᚿᛋᛒᚫᚿhᛏᚫ: Boum juga quinque emi *Luc.* 14: 19. *Angloſaxonibus* oxa *eſt* Bos. *Alamannis* ohſo / oſſe. *Cimbr* ᛅᚿᚴᛋ. *Anglis, Danis, Iſlandis, vett Friſiis* oxe. *Belgis* oſſe. *Videri poſſun affinia Græco* ἄυξω *vel* ἀυξάνω, Augeo; *quòd proavi noſtri, quorum opes in gregibu potiſſimùm atque armentis conſiſtebant, rem ſuam familiarem ex frequentiore bubu pecoris fœturâ ingens incrementum capere judicarent. Ex* ᚫᚿhᛋ *interim factu eſt* ox. *nam* hs *plerumque mutatur in* x. *ac deinde ex* ox *factum eſt* oſſ / *prou aliàs quoque* x *perſæpè tranſit in* ss. *Vide annotata ad gl B*, 6. *in* Bos. *Vi quoque quæ annotavimus ad Keronis gloſſas in* Jumentum.

ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᛋ ᛉᛠihᚫ: Pontifex, ſummus ſacerdos; *Joh.* 18: 13. *p quo* ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᚫ ᚱᚿᛞᚷᚫ *occurrit Marc.* 14: 61. *& Joh.* 18: 1 ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᚫᚿᛋ ᚱᚿᛞᚷᚫᚿᛋ: Principes ſacerdotes. ἀρχιερεῖς. *Matth* 27: 62. *Marc.* 11: 27. ᛒᚴᚫhᛏᛠᚫᚿᚿ ᛁᚿᚫ ᚿᚿᛞ ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᛋ ᛋᛁᛋ ᚠᚫᛁᚴᚱᚿᚿᚷᛁᛋ: Duxerunt illum uſque ad ſupercilium montis; *Luc.* 4: 2 *Qui poſtremus locus efficit ut credam* ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᛋ *dictum quaſi* hᚫᚿhᚿ ᛗᛁᛋᛏᛋ, *ab* hᚫᚿhᛉ, Altum.

ᚴ, Enim, etenim, etiam, quippe. *Matth.* 5: 18. 6: 21. 7: 29. 8: 9 *M* 3: 21. *Joh.* 13: 13. *Angloſax.* eac. *Alam.* auh. *Dan.* og. *Angl.* eke *Belg.* ook. *Non ita longè recedunt à* γὰρ *inverſo; rectiùs tamen videntur peti poſ*

e

ex ᚨᚿᚴᚨᚿ. eacan. auƕon / Augere; *quoniam primaria hujus particulæ acceptio manifeſtè ſatis inſinuat incrementum.*

ᚨᚿᚴᚨᚿ. ᚨᚿᚨᚨᚿᚴᚨᚿ. ᛒᛁᚨᚿᚴᚨᚿ, Augere, addere, adjicere: ᛟᚨᛋ ᛁᛉᚴᚨᚴᚨ ᛗᚨᚱ ᚨᚿᚨᚨᚿᚴᚨᚿ ᚨᚨᚨᛖᛁᚿᚨ ᚨᛁᚿᚨ: Quis veſtrum poteſt adjicere cubitum unum? *Matth.* 6: 27. ᚨᚿᚨᚨᛁᚨᚿᚴ, Adjecit; *Luc.* 3: 20. *item* 20: 11. ᛒᛁᚨᚿᚴ ᚿᚿᛋ ᚴᚨᚨᚨᚿᛒᛖᛁᚿ: Adauge nobis fidem; *Luc.* 17: 5. ᛒᛁᚨᚿᚴᚨᚿᛞᚨᛋ, Adjiciens; *Luc.* 19: 11. *Angloſax.* æcan. eacan. ecan. ıcan. æƀ ecan. ᵹeıcean. *Alam.* auƕon / auƕƕon / ouƕƕon / ᵹuoᵹiouƕƕon. *Dan.* øge. *Iſl.* auka. *Angl.* eke. *vett Belgis* oecken. *Manifeſtè ſunt ab* ἄυξειν *vel* αἴξειν, Addere, adjicere, augere.

ᚨᚿᚴᚨᚨᚻᵹᛉ, Monumenta; *Marc.* 5: 2, 3, 5.

ᚨᚿᚴᚨᚨᚵᚨ ᛒᛁᛒᚿᚿᛞᚨᚿᛋ ᵹᚨᛁᛏᛋ ᛁᛋ: Sudario facies ejus ligata erat; *Joh.* 11: 44.

ᚨᚿᚴᚴᵹᛖ ᛞᚨᚿᚿᛖᛁᚿᛁᚿᛋ: Urceorum baptiſmata; *Marc.* 7: 4 & 8. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 25; Orca, orc. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Orca, & Urceus.

ᚨᚿᚴᛏᵹᚨᚿᛋ, Coloni, agricolæ; γεωργοί. *Luc.* 20: 10 & 14. *Angloſaxonibus* ᛁᚹᚦ *eſt* Seges. ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹ, Agricola, arator. ᛁᚹᚦ *habes apud ven. Bedam hiſt. eccleſ. libro* IV, *cap.* 28; ᵹᛁᚠ ᚦæᚠ pæᚠtmeᚠ ᛁᚹᚦ ᚦæᚹ ma upᛁᚹnenᚦe pæᚹe, Si illius frugis ibi potiùs ſeges oriretur. & *mox ibidem*; ᚹa ᵹe-orn ᚦæᚹ ᚹona up ᵹenihtᚠumlıc ᛁᚹᚦ ᚩ pæᚠtm, Mox exorta eſt copioſa ſeges. ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹ *exponitur* Mercenarius, *Lucæ* 15: 17 & 19. *magis tamen propriè* ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹ *dicitur* Agricola *vel* Arator. ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹc, Arator; *gl Ælfrici, pag.* 5. ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹ hıᚱ, Arator illius; *gr Ælfrici, cap.* XLI. ᚱe ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹ uᚱ ealle ᚠett, Arator nos omnes paſcit; *Colloquium monachicum.* pæᚠtm aᚠuluᚦ unnᛁtt ᛁᚹᚦᛚᛁᚿᵹe. ᚩ mæᵹen pᚠuteᚠ unnᛁtt Ꮀoᚦe: Fructus putrefactus inutilis agricolæ, & virtus ſuperbi inutilis Deo; *Liber ſcintillarum, titulo* XVII.

ᚨᚿᚴᛏıᚱᚨᚴᚨᛋ, Hortus; κῆπος. *Joh.* 18: 1 & 26. *Facilè deprehendas in hac voce manifeſtum veſtigium proximè antecedentis* ᚨᚿᚴᛏᵹᚨ, Colonus. *Propriè itaque* ᚨᚿᚴᛏıᚱᚨᚴᚨᛋ *erit Locus aliquis ſepimento ad hoc incluſus, ut ſedulâ periti agricolæ operâ exerceatur atque ad frugem bonam perducatur. Anglis* orchard *eſt Fructetum, pomarium. Angloſaxonibus* orcyrd. orceard. ortᵹeard *eſt* Hortus. *inter quæ* ortᵹeard *antiquius videtur, tanquam quod propius accedat ad Gothicum* ᚨᚿᚴᛏıᚱᚨᚴᚨᛋ. *Occurrit autem* ortᵹeard *illud in Regiâ paraphraſi Paſtoralium magni Gregorii* XL, 3; ᚱe mæᚹa lonᚦbeᵹenᵹea ranctuᚱ

Paulus unbeþþenᵹ ða halᵹan ᵹeþamnunᵹa to plantianne ⁊ to ymbhpeoþþann þpæ þe ceoþl beð hiþ oþtᵹeaþb :· Magnus ille colonus divus Paulus ſuſcepi ſanctam eccleſiam, ut eam haud aliter plantaret exercerétq; ac ruſticus hortum *& rurſus* XLIX, 2; ðu eaþbaþt on oþtᵹeaþbe :· Habitas in horto. *Plura hu pertinentia habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **orchard**.

ᚪnsᛉ, Auris. ᚪnsᛉnᚪ, Aures. ᚪnsᛉ tᚪihsyᛉ ᚪþ mᚪimᚪit ïmmᚪ: Auriculam dexteram abſcidit ei; *Joh.* 18: 10. sᚪe hᚪbᚪi ᚪnsᛉnᚪ hᚪnsᵹᚪndᛉnᚪ. ᚩᚪhᚪnsᵹᚪi: Qui habe aures audiendi, audiat; *Matth.* 11: 15. *Interim in hoc* ᚪnsᛉ *nemo non depr hendit manifeſtiſſimum veſtigium Græci* οὖς, Auris. *Sicuti & evidentiſſimum e verbum* hᚪnsᵹᚪn *vel* hᚪnsᵹᛉn *ab hac Auris denominatione deſumptum*

ᚪnψid. Solitudo, deſertum, eremus. ᛉᚪs dᚪnnᵹᚪndᚪ ïn ᚪnψidᚪi: Erat baptizans in deſerto; *Marci* 1: 4. *item* 8: 4. ᚩᚪ ᚪᚪiψ ᚪnᚪ ᚪnψᵹᚪnᚪ stᚪψ: Abiit in deſertum locum; *Marc.* 1 35. *Luc.* 4: 42. nᛏᚪ ᚪnᚪ ᚪnψᵹᚪim stᚪdim ᛉᚪs: For in deſertis locis erat; *Marc.* 1: 45. *Iſlandis* audur *eſt* Vacuus. *Cimbris* ÖDI *Danis* øde / *vett Belgis* oode *ſunt* Teſqua, loca inculta multúmq; impedita *Videntur hæc affinitatem aliquam habere cum* ἀωθὴς, Deſolatus.

ᚪuizi, Securis; ἀξίνη. *Luc.* 3: 9. *Angloſaxonibus* acaȝ. acaȝe. *Alamann* acus. *Vide annotata ad Tatiani* XIII, 15.

ᚪyiᚪindᛉ ψns ᚩᛉψ: Gratias tibi ago Deus; *Luc.* 18: 11. *Jo* 11: 41. ᚪyiᚪindᛉndᚪs ᚩᚪbᛕᚪk: Gratias agens fregit; *Mar* 8: 6. *Luc.* 17: 16. *Joh.* 6: 11. ᚪyiᚪindᛉndᚪs ᚩᛉψᚪ: Magn ficans Deum; δεξάζων τὸν Θεόν. *Luc.* 18: 43. *Hæc ſecunda verbi acceptio videt ex primâ illâ Gratias agendi ſignificatione profluxiſſe. Deum enim verè magnifican qui ei pro acceptis beneficiis jugiter agunt gratias.*

ᚪzᚩᛉ, Cinis; *Matth.* 11: 21. *Luc.* 10: 13. *Angloſaxonibus* acȝe. ahȝe axan. axe. axȝa. aȝca. *Alam.* aſca. *Dan.* aſke. *Iſl.* aſka. *Angl.* aſhes. *Bel* aſche. *Origo horum poteſt videri petita ex* ἄζα, *quod Heſychio non tantùm ex* ἄσβολος, Fuligo, ſordes camino aut vaſi coquinario ex craſſiore fumo adhærc tes; *verùm etiam* κόνις, Pulvis. *Quemadmodum igitur certum eſt Latinum* Cin *derivatum eſſe ex* κόνις, Cinis. *ita quoque nemini mirum videri poteſt anteceden tia hæc referri ad* ἄζα, Pulvis.

ᚪzᛖtizᛉ. ᚪzitizᛉ. sntizᛉ, Faciliùs. ᛟᚪψᚪᛕ ïs ᚪzᛖ

ʌZETIZR UIΨʌN: Quid eſt faciliùs dicere? *Matth.* 9: 5. *Marc.* 2: 9. ʌZETIZR ïST hIMIN GʌH ʌIKΨʌ hINdʌKʌEIΨʌN: Faciliùs eſt cœlum & terram præterire; *Luc.* 16: 17. ʌZITIZR ïST nʌʁʌNdʌn ΨʌIKh ΨʌIKKR NEΨʌRS rʌʌEIΨʌN: Faciliùs eſt camelum per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10: 25. ʌIKΨʌI SʌNdʌnmGE SNTIZR YʌIKΨIΨ ïN dʌrʌ STʌnRS: Terræ Sodomorum remiſſiùs erit in die judicii; *Matth.* 11: 22 & 24. *Marc.* 6: 11. *Luc.* 10: 12. *Hujus priſcæ vocis veſtigium remanſit in Anglico* **eaſie**/ *&* *Gallico* aiſé, *Facilè factu. Atque ita quoque* **eaſe** *Anglis, &* aiſe *Gallis eſt Tenor vitæ tranquillus atque inconcuſſus, quum aliquis fruitur cumulatâ rerum bonarum complexione, ſecretis omnibus malis. Vide quæ de* **Eaſe** *&* **Eaſie** *diximus in Anglico etymologico.*

ʁ ʌ.

ʌ, Ambo; *Luc.* 1: 6, 7. ʁʌ ΨR SKIPʌ rʌÞnʌʌIdEdnn: Ambas naviculas impleverunt; *Luc.* 5: 7. ʁʌI ʁ ïN dʌʌrʌ dʌKInSʌNd: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6: 39. ʁʌIM ÞRʌrʌÞ: Utriſque donavit; *Luc.* 7: 42. ʁʌrRΨnM rʌʁʌIKrʌdʌ: Ambo conſervantur; *Matth.* 9: 17. *Angloſaxonibus* ba. ba tpa. butu. *Alamannis* **bediu / bedu / beidu.** *Cimbris* BʌÞnh. *Danis* baade. *Anglis* **both.** *Belgis* **beyde.** *Suſpicor* **ʁʌ** *&* **ʁʌI** *eſſe ex finali ſyllabâ Græci* ἄμφω, Ambo, *cum præſertim Cimbricum* BʌÞIh *manifeſtiùs aliquanto videatur deſumtum ex* ἀμφότεροι, *ac reliqua deinde,* butu *nempe &* **bedu** / *facili negotio ex* BʌÞIh *facta ſint. Vide plura in Annotatis ad Tatiani* 11, 2.

ʁʌrmE. ʁʌrmS, Arbor; *Matth.* 7: 17, 18, 19. *Luc.* 6: 43. ʁʌrmʌNS, Arbores; *Marc.* 8: 24. ʁʌInʌʁʌrmS, Morus; *Luc.* 17: 6. SMʌKKʌʁʌrmS, Ficus; *Marc.* 11: 21. *&c. Angloſaxonibus* beam *eſt* Arbor. *ita ſæpè accipit Cædmon. paſſim quoque ſic accipitur in compoſitis* cebeɲbeam. elebeam. ꝑicbeam. hnutbeam. lapeɲbeam. moɲbeam. *Alamannis* **boum / poum / paum.** *Belgis* **boom.** *Cujus vocabuli qualemcunque originem dedimus in monoſyllaborum Teutonicorum alphabeticâ ſerie quam inſeruimus Obſervationibus ad Willeramum. Angloſaxonicum interim* beam, *& Francicum* **boum** *manifeſtè facta ſunt ex Gothico* ʁʌrmS, *cujus veram etymologiam adhuc quæro.*

ʁʌd, Lectus. ïNSʌIʌIdEdnn ΨʌTʌ ʁʌdI: Funibus demiſerunt grabatum; *Marc.* 2: 4. MIΨ ΨʌMMʌ ʁʌdGʌ: Cum lecto; *Luc.*

Luc. 5: 19. ᚾᛋhʌᚠᚷʌᚾᛞᛋ ᚠʌᛏʌ ʙʌᛞᛁ ᚠᛖᛁᚾʌᛏʌ: Tolle lectum tuum; *Luc.* 5: 24. ᚪᚾᚪ ʙʌᛞᚷʌᛗ ᚠʌᚾᛋ ᚾʁᛁʌh ʙʌᚾᛞʌᚾᛋ ʙʌᛁᚴʌᚾ: In grabbatis malè habentes circumferre; *Marc.* 6: 5 *Angloſax.* beƀ. *Alam.* **bedde / bette / pett.** *Angl.* **bed.** *Belg.* **bedde.** *E vocabulum* **bed** *olim deduxi à* **bidan** / Manere; *quòd in eo noctem perpetem, diſcutiendam totius diei laſſitudinem, remanere ſoleamus. De vocis origine hæc ter alia habet Martinius: Humi* (πεδῖ) *veteres ſternebant locum ubi cibum, ſo num, vel omnino quietem caperent: initiò rudibus calamis, ſicuti ſibi nidos ſtruu aves; deinde herbis, calcando coactis aut tortis. Hinc illæ phraſes,* στρέσαι λέχ στρῶσαι κλίνω, *& ſimpliciter* στρῶσαι, στορεῖν, *&* στρωννύειν, Sternere, humi expander *ita quoque* στρῶμα *dicebatur id* quo lectus inſternitur, *vel* quod dormituro ſubſt nitur. *Erant autem ea veteribus Gramina, herbæ, arundines, junci, algæ, fro des, quæ peculiari nomine* στιβάδες *dicebantur; aut Tomenta, quæ* πίλωτὰ στρώματα nu *cupabant: unde* στιβαδηρητεῖν *iis erat* In ſtibadio cubare, *h. e. dormire in herbis hu ſtratis, in ulvis ſiccis, in ſtoreis, quæ* Budæ *etiam dicuntur, voce affini Theoti* **bedde.** *item* Terratoriæ. *Sed adhuc aliquid propius videtur haberi poſſe. na* βεύδεα, *teſte Etymologo, Didymus exp.* δέρματα, *dicique ſcribit quaſi* βοεύδεα, *ut ſi* βόεια δέρματα *in quibus eſt* εὕδειν. *Hactenus Martinius. De* budæ *interim voc bulo plura lectu digniſſima atque ab hoc loco minimè aliena habent propinqui m Iſaaci Voſſii animadv. ad Melæ lib.* III, *cap.* 9. *Vide quoque Salmaſii Plinian exercitat. paginâ* 1207. ῥίπος, ἔδαφος πρὸς κοίτην; *Heſychius.* Tegeticulam *i telligit; Vide ejuſdem Plinianas exercitat. pag.* 587.

ʙʌI ïN ᛞʌʌᚴᛚʌ ᛞᚴᚾᛋʌᚾᛞ: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6: 3 *Vide* ʙʌ, Ambo.

ʙʌIᚾʌʙʌᚴᛗᛋ, Morus; συκάμινος. *Luc.* 17: 6.

ʙʌIᚴʌᚾ, Ferre, portare, bajulare; *Marc.* 6: 55. ʙʌIᚴʌ ᚪᚴᚴʌᚾ: Ferre fructum; *Joh.* 15: 4. ʙʌIᚴʌᚾᛞᛋ ᚴᚪᛋ ᛉᛁ ᛏᛁᚾᛋ: Bajulans vas aquæ; *Marc.* 14: 13. ʙʌIᚴʌᚾᛞᛋ ᚠʌᚾ ᚠʌᚾᚴᚾᛖᛁᚾʌᚾ ᛉʌIᛗ: Portans coronam ſpineam; *Joh.* 19: 5. ʙʌ ᚠʌᛏʌ ïᚾᚾᛉʌᚾᚴᚷʌᚾᛉ: Portabat quæ immittebantur; *Joh.* 12: ᚪᛏʙʌIᚴ ᚴᛁʙʌ: Offer munus; *Joh.* 8: 4. *Angloſaxonibus* bæpan. be ꝑan. beꝑan *eſt* Gerere, portare. *Alamannis* **beran.** *Danis* **bære.** *Iſland* bera. *Anglis* **bear.** *manifeſtè ſunt à* φέρειν, Gerere, ferre. *Hinc etiam re nuerunt Belgæ ſuum* **beuren** / Tollere. **berrie** / Vectula. **baere** / Feretrum, *& Ab hac proprietate verbi* ʙʌIᚴʌᚾ *quæ occurrit in* ᚪᚴᚴʌᚾ ʙʌIᚴʌ *frequenter adeò* ʙʌIᚴʌᚾ *&* ᚴʌʙʌIᚴʌᚾ *uſurpantur pro* Gignere, fœtu enit

emiti, *ut ſupervacuum ſit pluribus exemplis hanc acceptionem firmare aut illuſtrare.*

ʙʌIKГ, Mons. *Licet Argenteo codici Mons paſſim dicatur* ƑʌIKГПNGƐ, *olim tamen vocabulum* ʙʌIKГ *Gothis quoque notum fuiſſe diſcimus ex illo* ʙʌIKГʌhƐIN, Montanus, *quod occurrit Luc.* 1:39 *&* 65. *Angloſaxonibus* beopg *vel* byrg *eſt* Mons. *Alamannis* berg. *Cimbris* BIARF. *Danis* bierg. *Belgis* berg. *Iones, teſte Suidâ,* πέτραμον *dixere* τὴν πόλιν. *at alii* πάνυ τὸ ὑψηλὸν *eo nomine accipiunt.*

ʙʌIKГʌN. ГʌʙʌIKГʌN, Servare, cuſtodire. ʙʌIKГIψ, Cuſtodit; *Joh.* 12:25. ʙIdGʌ Ɛi ʙʌIKГʌIS ïM ƑʌNKʌ ψʌMMʌ NNSƐʌGIN: Rogo ut ſerves eos à malo; *Joh.* 17:15. ʙʌGRψNM ГʌʙʌIKГʌdʌ: Ambo conſervantur; *Matth.* 9:17. *Angloſax.* beopgan. gebeopgan. *Alam.* bergan. *Cimbr.* BIARFʌ. *Dan.* bierge. *Belg.* bergen. *Fortaſſè eſt à* ʙʌIKГ, Mons; *quòd olim in montibus potiſſimùm habitaverint priſci mortales: vel quòd ſecura quædam receptacula ac veluti caſtra condituri, terram congeſſerint & caſas editiore loco collocaverint, ut qualiſcumque ſitûs præſidio raptores facilius arcerent.*

ʙʌIKhT, Clarus, lucidus, manifeſtus, ſplendidus. ʙʌIKhTʌN, Manifeſtare. ʙʌIKhTʌʙʌ, Clarè, ſplendidè. SʌƐI SʌIΘIψ ïN ƑNʌhSNGʌ. NSГIBIψ ψNS ïN ʙʌIKhTƐIN: Qui videt in occulto, reddet tibi in aperto; *Matth.* 6:6. ʙʌIKhTƐI ψNK SIʌʙʌN ψIZʌI MʌNʌSƐdʌI: Manifeſta te ipſum huic mundo; *Joh.* 7:4. ГʌSʌΘ ʙʌIKhTʌʙʌ ʌʌʌʌNS: Videbat clarè omnes; *Marc.* 8:25. ƳʌS ƳʌIʌʌƳISʌNdS dʌГʌΘʌMMƐh ʙʌIKhTʌʙʌ: Epulabatur quotidie ſplendidè; *Luc.* 16:19. *Angloſax.* beopht. byrht. *Alam.* bereht / breht / berht / bert. *Cimbr.* BIART. *Iſl.* biartur. *Angl.* bright. *Magnam habent affinitatem cum illo* βελθουσαν, *quod Heſychius exp.* λάμπουσαν, Splendentem, nitentem. *atque ita quoque interpretatur Phavorinus.*

ʙʌITKʌʙʌ, Amarè; *Matth.* 26:75. *Angloſaxonibus* biterlice *eſt* Amarè. biternyſſ, Amaritudo. biter, Amarus. *Alamannis* bittar / pittar. *Danis, Anglis, Belgis* bitter *eſt* Amarus. *Deduxeram aliquando Angloſaxonicum* biter *à* bitan, Mordere; *quòd amara palatum ingrato quodam ſapore veluti morſicare ſoleant. Nunc tamen videtur mihi Theotiſcum* bittar *vel* pittar *propiùs accedere ad* πικρὸς, Amarus; κ *in* τ *tranſeunte. prout nempe Dores* τῆνος *dicunt pro* κεῖνος. ἰτῆν *pro* ἰκ τ. τυψέλη *pro* κυψέλη. *Similiter ex* Λευκετία *eſt* Lutetia. *ex Siculo* κεμμὰς *pro* κεμμὰς *eſt* Tamma, *unde poſtea fuit* Damma, dama.

ʙʌʌ-

ʙʌʌrɐis, Utres; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. **MʌT**
ʙʌʌr, Pera; *Luc.* 9:3. *Angloſaxonibus* bælʒe *vel* bælʒe *ſunt* Utres. *Al*
mannis **belgi**. *Cambrobritannis* bolgan. bwlgan. bylgan. bwlan *eſt* Bulga
Feſtus tradit Bulgæ *vocem origine Gallicam eſſe, & exponit* Sacculum ſcorteum
at Nonio Marcello Bulga eſt folliculus omnis vel ſacculus ad brachium penden
unde & Gallo-Celtis ab hoc Bulga, *eliſo* L, *eſt* bouge, *& per diminutionem* bo
gette. *Vide Spelmannum in* Bulgia. *& Voſſium libro Primo de Vitiis ſerm. cap.*
Quod verò Nonius in voce Bulga *etiam citat hæc Lucilii verba ex libro* XXVI
Ita ut quiſque noſtrûm è bulgâ eſt matris in lucem editus, *manifeſtè ſatis evinc*
Celtas eâdem quoque voce Ventrem *vel* Uterum *olim deſignâſſe; atque adeò n*
eſſe mirandum ſi nonnullæ gentium Celticarum Ventris *denominationem etiamnu*
ab hac voce retineant, ob quandam ejus ſimilitudinem cum ſacculo iſthoc ſcort
qui Gallis dicebatur Bulga. *Ita veteribus Cimbris* **BIRIh** *erat* Venter. *Can*
brobritannis bol *vel* boly. *Anglis* **bellie**. *Belgis* **balg**. *Originem vocis* Bulg
tradit Voſſii etymologicum Latinum.

ʙʌʌsʌrrʌn ïs: Collum ejus; πάχηλοι ἀυτῦ. *Marc.* 9:42.

ʙʌʌsʌn, Unguentum; *Marc.* 14:5. *item Joh.* 12:5. *ubi quoque pau*
ante **ʙʌʌsʌnis ƿilnrʌʌlnʀis nnnd** *eſt* Unguenti pretioſi libr
μύρε πολυτίμε λίτρε. *Angloſaxones* balʃam *dicebant*. balʃamer blæd, Carpo ba
ſami. balʃamer tæſ, Opobalſamum; *gl R*, 48. *ubi & balʃminte dicitur S*
ſymbrium, *quod officinis* balſamita, *aliis* menta criſpa, *Belgis* **geltzuide min**
nuncupatur. Græcis βάλσαμον *eſt* Balſamum. *Sed in Novo fœdere plerumque d*
notat Unguentum quodvis magnificum ac minùs vulgare. *De origine vocabu*
multa eximiè etymologicum Voſſii.

ʙʌʌʏʒʌn, Torquere. **uʌmt hɛk ƿʌnk mɛʌ ʙʌʌ**
ʒʌn nnsis: Veniſti huc ante tempus torquere nos? *Matth.* 8:29.
ʙʌʌʒʏʌis mis: Ne torqueas me; *Marc.* 5:7. *Luc.* 8:28. **hʌ**
ʌnʙʌ ʙʌʌʏiᵹs: Graviter tortus; *Matth.* 8:6. **ʏisʌnᵹs i**
ʙʌʌʏɐinim: Conſtitutus in tormentis; *Luc.* 16:23. *Liquet igitur ex h*
poſteriore loco, ſæpiùs olim de gehennæ pœnis uſurpatum fuiſſe vocabulum: quæ ſu
plicia cum flagrantiſſimo in ſacrâ paginâ comparentur incendio, videri poſſunt ori
nem traxiſſe à priſco aliquo vocabulo reſpondente Angloſaxonico bæl, Rogus,
cendium. *Hanc vocis acceptionem exhibent nobis verba Dei opt. max. injungen*
Abrahamo ſacrificium unigeniti filii. ðu ɼcealt áð ᵹeᵹæþþan. bæl-ƿýɼ beaɼ
ðinum. anð bloᵹan ɼýlƿ. ɼunu mið ɼpeoɼðeɼ ecᵹe. ⁊ ðonne ɼpeaɼtan liᵹ
leoɼeɼ lic ƿoɼbæɼnan. anð me lac bebeoðan:. *Cædm.* 61, 10. *& mox* 62, 1
c

onȝan þa áð hlaban. æleð peccan. ⁊ ȝeƒeteƿoðe. ƒet ⁊ honda. beaƿne ƒinum. ⁊ þa on bæl ahoƒ. Iſaac ȝeonȝne:· *& rurſus* 71, 11 *de eodem Abrahamo filium ſacrificaturo*; polde ðone laſtpeaƿð. liȝe ȝeƿyllan. in bæl-blyƒe. beoƿna ƒeloƒt. ƒpæƒne ƒunu. to ƒiȝetibƒe. *Idem Cædmon* 80, 3 *de Nabuchodonoſore tres pios adoleſcentes in caminum candentem conjiciente*; ȝebindan het. Babilone peaƿð. ȝnum ⁊ ȝealhmoð. Loðeƒ ƒpel-boðan:· Het þa hiƒ ƒcealcaƒ. ƒcuƒan ða hyƒƒaƒ. in bæl-blyƒe. beoƿnaƒ ȝeonȝe:· *denique* 84, 2 *iidem tres juvenes de ſemetipſis* pe ðƒe ƒyndon. ȝeboðen to bæle. in byƿnende. ƒyƿeƒ leoman:· *Quibus adde illud gloſſarii Theotiſci* E, 6; **beel** *vel* **aad**. *Danis quoque* baal *eſt* Rogus. *at Iſlandis* **baal** *eſt* Incendium. *Eandem interim originationis rationem deprehendere mihi videor in Angloſaxonico* tintƿeȝian, Torquere. tinteƿȝa *vel* tintƿeȝa ƒtop, Locus tormentorum, *i. gehenna*. *tanquam ſit à* tendan, Accendere, inflammare. *unde* tendeƿ *vel* tyndeƿ *eſt* Fomes. *qui Alamannis* **zundere**/ *item* tundre *vel* **tindre** *nuncupatur*. *Cimbris* ᛏᚺᛁᚾᚦᚢᚣ. *Danis* tynder. *Anglis* **tinder**. *Præter ea quæ dixi, videndum porro numquid huc etiam pertineat illud* **balûuue**/ Malitia, *quod habet Tatianus* xxxviii, 8. **folle balumes**/ Pleni malitia; *Otfr.* iv, 36, 7. **palotati**/ Maleficia; *gl B*, 31. **balo** *quoque denotat* Perniciem *apud Otfridum* ii, 6, 71. **palo**/ Pernicies; *gl B*, 43. *unde* **palouues uuarc** *eſt* Tyrannus; *Hymn.* xxi, 6. *Nabuchodonoſor quoque dicitur Cædmoni* man bealpeƒ ȝeoƿn. 76, 7. *& diabolus ei eſt* ƒe balepa hanð-þeȝen helle. 101, 18. *item* bealopeƒ ȝaƒt. 105, 19.

ƀƛndgƛ, Captivus, vinctus; *Matth.* 27: 15, 16. *Refer ad* **ƀindƛn**, Vincire, ligare.

ƀƛndi, Vinculum; *Marc.* 7: 35. **ƀƛndgƛs**, Vincula; *Luc.* 8: 29. *Refer ad* **ƀindƛn**, Vincire, ligare.

ƀƛndvgƛn, Significare, annuere, nutu ſignificare. **ƀƛndvgƛndƨ**, Significans; *Joh.* 12: 33. 18: 32. **Ƙƛzdƛ ψeinƛ ƀƛndveiψ ψnk**: Loquela tua manifeſtum te facit; *Matth.* 26: 73. **ᚴƛᚠ ƨƛ ƛeygƛndƨ ïm ƀƛndvƨn**: Dederat proditor iis ſignum; *Marc.* 14: 44. **ƀƛndvgƛndƨ**, Innuens; *Luc.* 1: 22. **ƀƛndvidgdnn ᚴƛmƛnƛm**: Annuerunt ſociis; *Luc.* 5: 7. **ᚴƛƀƛndvidgdnn ƛttin ïƨ**: Innuebant patri ejus; *Luc.* 1: 62. *De origine verbi nihildum certi ſtatuere habeo. Fieri tamen poteſt illud* Banda, *quod medii ſæculi ſcriptoribus denotabat Vexillum, ſignum militare, (unde &* Bandophorus *dicebatur iis Signifer) eſſe à* **ƀƛndvƨ**, Signum: *ut vox* Banda *origine & ſignificatione referat Græcum* σημεῖον *& Latinum* Signum.

ʙʌNGRS ʌNʌʌʌNGʌNdʌNS: Plagas imponentes; πληγὰς ἐπιθέν
Luc. 10: 30. *Cambrobritannis* yſbongc *eſt* Ictus, pulſus. *Danis* bancke/ *Ang*
bang *eſt* Pulſare, percutere. *Belgis* bengel *eſt* Stipes, baculus. bengele
Fuſtibus cædere.

ʙʌNGRS, Ulcera; ἕλκη. hNNdRS ʙIʌʌIrYRdeaN
ʙʌNGRS ïS: Canes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16: 21. *& commate pro*
mè antecedente, ʌTYʌNKPʌNS YʌS dN dʌNKʌ ïS. ʙʌNG
ÞNʌʌS: Projectus erat ad januam ejus, ulceribus plenus.

ʙʌNSTʌ, Horreum. ʌISʌNd ïN ʙʌNSTINS: Congrega
in horrea; *Matth.* 6: 26. ʙKIrrIψ KʌNKN ïN ʙʌNSTʌN Se
NʌMMʌ: Defert triticum in horreum ſuum; *Luc.* 3: 17.

ʙʌNYIdʌ MRSES: Indicavit Moſes; *Luc.* 20: 37. *Refer ad illu*
ʙʌNdYGʌN, Significare, *quod paullò ante fuit.*

ʙʌKIZEINʌNS hʌʌIʙʌNS ÞIMÞ: Hordeaceos panes quinque
κριθίνους ἄρτους πέντε. *Joh.* 6: 9. *Anglis* barley *eſt* Hordeum. *Angloſaxonibus* bep
dicebatur. unde ſunt compoſita bepeþlop *vel* bepetun, Area, locus ubi defectu
frumentum teritur. bepe epn. bepepn. bepn, Horreum. bepegaþol, Tr
butum hordeaceum. *Vide nobiliſſimi Spelmanni gloſſarium in* Bereuuica. *Gothi*
interim Hordei denominatio valde affinis eſt illi בָּר *ex quo Cambrobritanni quoq*
putantur deſumpſiſſe ſuum bara, Panis. *Belgis* gerſte *eſt* Hordeum. gerſte
bzood/ Hordeaceus panis. *Alamannis* gerſt *vel* girſt *eſt* Hordeum. girſtin
bzot/ Hordeacei panes; *Otfr.* III, 6, 56. gerſtun kornes hut/ Hordeacei gra
pellis; *Otfr.* III, 7, 50. *Sed de his alibi pleniùs.*

ʙʌKM, Sinus, gremium; *Luc.* 6: 38. 16: 22 *&* 23. YʌS ʌN
KNMʙGʌNdS ïN ʙʌKMʌ ïʌISNïS: Erat recumbens in ſinu Jeſu
Luc. 13: 23. *Angloſaxonibus* beapm. bapm *eſt* Sinus. *Alamannis* barm/ parm
Danis barm. *Cimbris* BARΨNĦ *eſt* Margo, ora, labrum. *Fuſè de hac voc*
agunt annotata noſtra ad Tatiani XIII, 10.

ʙʌKN, Infans. βρέφος. *Lucæ* 1: 41. 2: 12. ʙʌKN, Puer, παιδίον
Lucæ 1: 80. 18: 17. *etiam de* Puellâ *vocabulum uſurpatur, Marci* 5: 39 *&* 40
ʙʌKNE, Filius, τέκνον. *Luc.* 1: 7. ʙʌKNʌ, Filii; *Joh.* 8: 39. ʙʌK
NIʌR, Fili. τέκνον. *in Vocandi caſu. Matth.* 9: 2. *Marc.* 2: 5. 15: 31. GʌI
ψN ʙʌKNIʌR: Et tu puer. καὶ σὺ παιδίον. *Luc.* 1: 46. ʙʌKNIʌRN
Filioli. τέκνα. *Marc.* 10: 24. NNʙʌKNʌhS, Qui non habet liberos
ἄτεκνος

κτίσεως. Luc. 20: 29, 30. ΠS ƁⱭⱪNISKGⱭ: Ab infantiâ; παιδόθεν. Marc. 9: 21. *Angloſax.* beapn. *Alam.* barn / bern. *Cimbr.* BARN. *vett Friſ.* **bern**. *immo & Anglis borealibus ac Scotis quoque uſitatiſſimum eſt vocabulum. Nemo dubitat quin ſit à* beþan, Ferre, gignere, procreare. *Goldaſtus ad Winſbekii* § 34; **baren** / Gnati. *à libertate: unde &* Liberi *Latinis.* **bar** *eſt* Liber. *Sed fortaſſe reſpexerit Goldaſtus illud Keronis*; Liberorum, **barono**. *ad quæ Sangallenſis monachi verba nos plura de hac voce annotavimus. ſicuti & in Annotatis ad Tatiani* 111, 7.

ƁⱭSGⱭ. ϒEINⱭƁⱭSGⱭ, Uvæ. ÏƁⱭI ⱭISⱭNDⱭ Ⱡ ψⱭNKNNM ϒEINⱭƁⱭSGⱭ: Numquid colligunt de ſpinis uvas? *Matth.* 7: 16. *confer cum Lucæ* 6: 44. *Belgis* **wijn-beſie** *etiamnum dicitur* Acinum, acinus vinaceus.

ƁⱭTIZR ÏST ⱭINⱭNⱭ MⱭNNⱭN ÞRⱭUISTGⱭN ÞⱭNKMⱭNⱭΓEIN: Expedit unum hominem mori pro populo; *Joh.* 18: 14. ƁⱭTIZR ÏST ψNS: Expedit tibi; *Matth.* 5: 29. ÞⱭIKNGI ƁⱭTIZR ÏST: Vetus melius eſt; *Luc.* 5: 39. MⱭNⱭΓⱭIN SПⱭKϒⱭM ƁⱭTIZⱭNS SIGNψ GNS: Multis paſſeribus meliores eſtis vos; *Matth.* 10: 31. ƁⱭTISTⱭ ψⱭIⱭNÞEIⱭN: Optime Theophile; *Luc.* 1: 3. *ubi Tatianus*, thu bezziſto *Theophile*. Optimus *Angloſaxonibus eſt* betȝt. *Alamannis* **bezzeſt**. *Danis & Belgis* **beſt**. *Ac mihi quidem aliquando. (unde & de reliquis fieri poteſt conjectura) viſa ſunt Angloſaxonica* bet. beteþa; betȝt, Meliùs, melior, optimus, *abjecto prius* λ, *abſciſſa vel deſumpta eſſe ex* βέλτιον, βελτίων, βέλτιστος.

ƁⱭNⱭN. ΓⱭƁⱭNⱭN, Habitare, conſtruere ſedem ubi habites. MⱭΓNN NÞ SKⱭⱭⱭN ÏS ÞNΓⱭRS hIMINIS ΓⱭƁⱭNⱭN: Poſſunt ſub umbrâ ejus volucres cœli habitare; *Marc.* 4: 35. ƁⱭNⱭIN hⱭƁⱭIⱭⱭ ÏN ⱭNKⱭhGRM: Domicilium habebat in monumentis; *Marc.* 5: 3. *Angloſaxonibus* bya *eſt* Habitare. bye *vel* byinȝ, Domicilium. *Alamannis* **bouuuen** / **buen** / **puan** / Habitare. *Danis* **boe** *eſt* Habitare. **bolig** / Manſio, domicilium. **bygge** / Ædificare. **bygget** / Fabricatus, conſtructus. **bygge-meſter** / Architectus. *Iſlandis* **bua** *eſt* Habitare. **by** / Habito. **bygd** / Habitatio. **byr** / Urbs. *Belgis* **bouwen** *eſt* Ædificare. **gebouw** / Structura, ædificium, *&c. Videntur affinia Græco* βύειν, Obſtruere, obturare. *ac peculiari quadam ratione* Obſtruere rimas muſco, lino, ſtuppâ, *&c. nam prima olim cura erat habitaculum aliquod ſibi præparantium, ut contexta vimina diligenter oblinerent luto, atque eâ ratione omnem venti perflatum impedirent. Vide quæ annota-*

vimus ad Willerami paginam 29, *ubi inveſtigamus originem Theotiſci* tuand tuant / Paries.

ʁʌnɑ, Inſipidus, fatuus. *Vide* ʁʌnψs, Surdus.

ʁʌnɢʌn, Verrere. *Vide* nsʁʌnɢʌn.

ʁʌnkrs, Civitas; *Matth.* 5: 35. *Angloſax.* byꝛiʒ. buꝛuʒ. buꝛʒ. buꝛ *Alam.* burg / purg / purgiſc fizimbri. *Gall.* bourg. *Ital.* burgo. *Danis* b *eſt* Arx, caſtellum. *Belgis* burg / borg / burcht / borcht. *Ævi medii ſcrip ribus ſemibarbaris* Burgus. *Vide nobiliſſ. Spelmanni gloſſarium in* Burgus. *P tinet ad vocabuli originem, quòd* burgos *olim dixerint* ὀχυρώματα, Arces, propugn cula validis turribus munita. *Gloſſæ tributæ Cyrillo*; πύργος, Turris, burgu *Immo & in Alamannico ſive Theotiſco gloſſario D*, 23 burch *exponitur* Caſtrum caſtellum turritum & muratum. *unde quoque cuivis liquere puto,* burg *eſſe iſthoc* πύργος, Turris; *quæ pars arcium potiſſima eſt. Quoniam verò ad limi neas populi Romani arces ingens plerumque hominum turba, ſecuritatis ergò, conflu ſolebat atque ibi ſedem figere, inde eſt quòd per univerſam ſuperiorem inferiorém Germaniam tot nomina oppidorum in* burg *terminantur. Pari prorſus ratione bium Anglicarum nomina in* caſter *vel* cheſter *deſinentia, ſunt ab illo* ceaſt *quod in monumentis Angloſaxonicis denotat* Civitatem. *Frequenter enim veniſſe conſtat, ut urbem eo in loco conderent Romani in quo aliquamdiu ſtati habuerant. Teſtatur itaque Dio Caſſius circa initium libri* LI, *quòd Auguſtus ſtat à victoriâ Actiacâ* πόλιν τινὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ σωφρονισε, Νικόπολιν αὐτὴν ὀνομα Urbem quandam in caſtrorum loco ſtatuit, Nicopolin eam vocans. *Strabo q que libro Quarto ubi agit de Auguſtâ, apud Salaſſos ab Auguſto conditâ,* τειχ ῥωμαίων πέμψας, ὥκισε τὴν πόλιν Αὐγύστειν ὁ Καίσαρ, ἐν ᾧ ἐστρατοπέδευσε χωρίῳ Οὐάρρων. Mi Romanorum tribus millibus urbem condidit Cæſar, quo in loco caſtra habue Varro. *Non pauca hujus conſuetudinis exempla occurrunt paſſim apud ſcripto antiquos: neque aliunde uſu veniſſe putandum quòd frequentes adeò Africæ, Hiſp niæ, præcipuè tamen Britanniæ urbes Caſtri terminationem habeant. Huc eti faciunt verba Servii ad verſum* 775 *Sexti Æneïdos:* Caſtrum civitas eſt: qu etiam diminutio oſtendit, nam Caſtellum dicimus.

ʁʌnkɑ, Aſſer, tabula. *Hinc* ᚠɤtnʁʌnkɑ, Scabellum; *Mat* 5: 35. bord *ſanè vel* bwrd *Cymræis eſt* Tabula, *immo &* Menſa; *quoniam dibus ſæculis latior quædam tabula pro menſâ erat. Cædmoni* bord *paſſim eſt* A *vel* tabula ſectilis. *ita ei Arca Noachi vocatur* nægled bord. pægbord, *Reliquis ſcriptoribus Angloſaxonicis* bræd *vel* bred *eſt* Aſſer. *Alamannis* br

Cimb

Cimbris BRÆÞ. *Danis* bræt. *Belgis* bꝛed *vel* berd. *Anglis* board. *quod ſicuti, per metatheſin literæ R, manifeſtè factum eſt ex* bꝛoad / *Latus, ita quoque reliquæ iſtæ Aſſeris denominationes à latitudine ſunt deſumptæ; quod Tabulæ fiant è trabibus in latum præſectis. Fuſiùs hæc proſequitur etymologicum noſtrum Anglicum in voce* Board.

ʁΛNKGΛNE SNMΛMMΛ GΛINIS ꝛΛNGIS ꝛΛhΛÞTIdΛ SIK: Civium alicui illius regionis adhæſit; ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης ἐκολλήθη. *Luc.* 15: 15. ʁΛNKGΛNS ïS ÞIGΛIdEdNN ïNΛ: Cives ejus oderant eum; *Luc.* 19: 14. *Refer ad* ʁΛNKꝛS, Civitas.

ʁΛNΨS, Surdus; *Marc.* 9: 25. ʁΛndΛI, Surdi; *Matth.* 11: 5. *Luc.* 7: 22. ʁEKNN dN ïMMΛ ʁΛndΛNΛ STΛMMΛNΛ: Adducunt ad eum ſurdum & mutum; *Marc.* 7: 32. *Cæterùm ut Latinis* Surdum *dicitur Quicquid odorem ſaporémq; perdidit, ita quoque Argenteo codici* ʁΛnd *eſt* Inſipidus, fatuus. GΛʁΛI SΛΛT ʁΛnd ꝩΛIKΨIΨ: Si ſal evanuerit; *Luc.* 14: 34. *Angloſaxonicum etiam* þeaꝛ *ſimillimam admittit ſignificationem; ſiquidem ſequentia Gregorii magni verba*, Plus terram diligimus quæ poſt ſpinas exarata fructus uberes producit, quàm quæ nullas ſpinas habuit, ſed tamen exculta ſterilem ſegetem gignit; *hunc in modum reddit Rex paraphraſta*; þe piton ðæt þe ma luꝛiað ðone æceꝛ þe æꝛ þæꝛ miþ ðoꝛnum aꝛþoȝen. anð æfteꝛ ðæm þe ða ðoꝛnaꝛ beoð aheapene anð ꝛe ækeꝛ bið oneꝛeð. bꝛingð ȝoðne pæꝛðm. ma þe luꝛiað ðone þonne ðone þe ꝛtenꝛ on clænum lanðe anð bið unpæꝛðmbæꝛne oððe unȝefyndne coꝛn bꝛingð oððe þeaꝛ:. *Paſtoral.* LII, 9. *Vide interim an non ab hac poſtremâ vocabuli* ʁΛnd *acceptione Angli deſumpſerint ſuum* bad / Malus, inutilis.

ʁEIdΛN. NSʁEIdΛN, Exſpectare. ΨN ïS SΛ UIMΛNdΛ. ΨΛN ΛNΨΛKIZNh ʁEIdΛIMΛ: Tu es qui venturus es, an alium exſpectabimus? *Matth.* 11: 3. ʁEIdΛNdS, Exſpectans; *Marc.* 15: 43. *Luc.* 2: 15. ꝩΛS MΛNΛꝛEI ʁEIdΛNdΛNS ZΛKΛRIïNS: Erat plebs exſpectans Zachariam; *Luc.* 1: 21. ꝩESNN ΛΛΛΛI ʁEIdΛNdΛNS ïS: Erant omnes exſpectantes eum; *Luc.* 8: 40. NSʁEIdΛNdS ïST ΛNΛ ïM: Patiens eſt in illis; *Luc.* 18: 7. *Angloſaxonibus* biðan. onbiðan. *Alamannis* beiton / peitan / pitan. *Cimbris* ÆÞ BIIÞA. *Dan.* bie. *Iſlandis* bidia. *Anglis* bide. *Belgis* beyden / beyen / verbeyen. *Vide annotata in Tatiani* 11, 10.

ʁEISTS, Fermentum. SΛIOIΨ EI ΛTSΛIOIΨ ïZꝩIS

ψIS ΚΘISTIS ƮΛΚΘISΛIΘ ϛΛh ΚΘISTIS hΘΚϗΛIS : Videte u
caveatis vobis à fermento Phariſæorum & fermento Herodis ; *Marc.* 8 : 15.

ΚΘΚΠSϛϗS, Parentes ; *Luc.* 2 : 27. *Joh.* 9 : 23. ΚIΚΠSϛϗS, *Luc*
2 : 41. *à* ΚΛIΚΛN, Generare, progignere.

Κ I, In, ἐπί. *Luc.* 1 : 29. *Matth.* 5 : 39. Κ I, Pro. ὑπέρ. ΚIΔ
ϛΛIψ Κ I ψΛNS ΠSψΚINTΛNΔΛNS ïZVIS : Orate pro perſequen
tibus vos ; εὐχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. *Matth.* 5 : 44. Κ I ïNS ΚIΔ
ϛΛ : Pro iis rogo ; περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ. *Joh.* 17 : 9. *Luc.* 4 : 38. ΓΛIΓϗT
Κ I ψϗ : Flevit ſuper eam ; ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ. *Luc.* 19 : 41. Κ I, Cùm
μετά. *Luc.* 1 : 58. Κ I, Adverſùm, contra. κατά. ϛΛΚΛI Γ Λ
MNNΘIS ψΛTΘI ΚϗϗψΛϗ ψΘINS hΛΚΛIψ ⊙Λ Κ I ψNϗ
Si recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adverſùm te ; *Matth.* 5 : 23
Κ I hIMINΛ SVΛϗΛN : Per cœlum jurare ; *Matth.* 5 : 34. *Marc.* 5 : 7
Κ I VΛNϗΔΛ ψΘINΛMMΛ : Secundùm verbum tuum ; κατὰ τὸ ῥῆμά σου
Luc. 2 : 29. Κ I ΚINhTϛΛ ΔNΛψIS : Secundùm conſuetudinem
feſti ; κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. *Luc.* 2 : 42. 4 : 16. Κ I ⊙Θ ΚNNNN
ψΛTΛ : Unde ſciam hoc ? κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο ; *Luc.* 1 : 18. Κ I VΛST
ϛϗS ⊙Λ SΛNϗϛΛIψ : De veſtimento quid ſolliciti eſtis ? περὶ ἐνδύματος
μεριμνᾶτε ; *Matth.* 6 : 28. Κ I MIϗ ΓΛMΘΛIΔΛ : De me ſcripſit
περὶ ἐμοῦ ἔγραψε. *Joh.* 5 : 46. Κ I SIϗ : Circum ſe ; περὶ αὐτόν. *Matth*
8 : 18. *Marc.* 3 : 34. 4 : 10. Κ I hΠΠ SΘINΛΛ : Circa lumbos ſuos
περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. *Marc.* 1 : 6. Κ I ⊙ΘIΛΛ NIΠΠΔϗN : Circ
horam nonam ; περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν. *Matth.* 27 : 46. Κ I ψΛTΘI NΘ
⊙Λ ïΛIϗNSΛΛΘM VΛS : Quòd propè Jeruſalem eſſet ; διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτ
εἶναι Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 19 : 11. Κ I ψϗINS ΔΛΓΛNS : Poſt tres dies
διὰ τριῶν ἡμερῶν. *Marc.* 14 : 58. Κ I ψΘ, Cùm, poſtquàm ; ὅτε. *Luc*
2 : 21, 22, 42. *Matth.* 11 : 1. *Marc.* 4 : 10. Κ I ψΘ ΓΛΛIψΠ
ψΛI ΚϗϗψϗϛNS ïS. ψΛNNh ϛΛh ïS ΓΛΛΛIψ : Ut aſcende
runt fratres ejus, tunc & ipſe aſcendit ; ὡς ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβ
Joh. 7 : 10. Κ I ψΘh NΘ⊙Λ VΛS : Cùm appropinquaret ; ὡς ἤγγισε
Luc. 7 : 12. Κ I ψΘ ƮΛSTΛIψ : Cùm jejunatis ; ὅταν νηστεύητε. *Matth*
6 : 16. *Luc.* 16 : 4. Κ I ψΘ ΛTΓΛΓΛNΔS : Tunc veniens ; τότε
ἐλθών. *Matth.* 5 : 24. Κ I ψΘ, Poſtea ; ὕστερον. *Luc.* 4 : 2. Κ
ψΛMMΛ : Secundùm hæc ; κατὰ ταῦτα. *Luc.* 6 : 23. 17 : 30.

ΚIΛΚϗIΔΘΔNN MΛNΛΓΘINS ΛNΛ ΛΛISΘINΛI ïS : Perce
lebantur *vel* præ admiratione ſtupebant turbæ ſuper doctrinâ ejus ; *Matth.* 7 : 2
Ho

Hoc verbum habet ſignificationem animorum vehementer conſternatorum atque efficacis inſolitæq; doctrinæ miraculo veluti exhorreſcentium. atque adeò manifeſtè ſatis liquet factum eſſe ab ᚫᛒᚴᛋ, Validus, vehemens.

ʙIᚫᚿᚴᚳᛞᚫ ïZᚹIS: Adjicietur vobis; *Marc.* 4: 24. ʙIᚫᚿᚴ ᚿᚿS ᚱᚳᚳᚫᚿʙ᛫IN: Adauge nobis fidem; *Luc.* 17: 5. ʙIᚫᚿᚴᚫᚿᛞS, Adjiciens; *Luc.* 19: 11. *Refer ad* ᚫᚿᚴᚫᚿ.

ʙIʙᚿᚿᛞᚫᚿS ᚫᚿᚴᚳᚳᚷᚳ: Ligatus ſudario; *Joh.* 11: 44. *Vide* ʙIᚿᛞᚫᚿ.

ʙIᚱᚫᚿᚴᛞᚫᚿS ᚫᚿᛞᚫʙᚳIhT᛫I MIS: Præcinctus miniſtra mihi; περιζωσάμενος διακόνει μοι. *Luc.* 17: 8. *Quod verò* ʙI *in compoſitione perſæpè exprimat Græcorum* περὶ, Circùm, *pluribus paullò poſt exemplis oſtendimus in* ʙIMᚫITᚫᚿ, Circumcidere.

ʙIᚱITᚫᚿ, Invenire. ïᚴ ʙIᚱITᚫ, Invenio; *Joh.* 18: 38. ʙIᚱITᚫᚿᛞS ᚹᚳᚴᚠ: Inventus eſt; *Luc.* 15: 24. ʙIᚱITᚫᚿᛞᚫᚿS ïᚿᚳ: Invenientes eum; *Marc.* 1: 37. ʙIᚱITIᚠ ᚹIᚿᚷᚳ: Invenit paſcua; *Joh.* 10: 9. Sᚱᚴ᛫Iᚠ MIᚴ ᚷᚳh ᚿI ʙIᚱITIᚠ: Quæretis me & non invenietis; *Joh.* 7: 34. ʙIᚱᚫT, Inveni; *Matth.* 8: 10. ʙIᚱᚳST, Inveniſti; *Luc.* 1: 30. ʙIᚱᚫT, Invenit; *Marc.* 7: 30. ʙIᚱ᛫Tᚿᚿ, Invenerunt; *Marc.* 11: 4. *atque ita* ʙIᚱITᚫᚿ *Argenteo codici nunquam non uſurpatur pro* Invenire. *Angloſaxonibus verò* beᚷitan *vel* beᚷ᛫itan *accipitur laxiùs pro* Acquirere, adipiſci, conſequi, nanciſci, obtinere, lucrari, invenire. *Anglis* **get** / *eſt* Lucrari, acquirere. **beget** *eſt* Gignere, procreare. *atque adeò ſimplex* **get** *Joh. Davies putat deſumtum ex Cambrobritannico* cêd, Commodum, beneficium. *Cæterùm ut de hoc nihil certi habeo ſtatuere, ita ſuſpicor Angloſaxones ex ſimplici* ᚷ᛫ytan *denominâſſe illam habendi vel acquirendi ſitim quam Avaritiam vel Concupiſcentiam dicimus. nam* ᚷ᛫ytᚱian *iis eſt* Concupiſcere. ᚷ᛫ytᚱeᚹe, Avarus, cupidus. ᚷ᛫ytᚱunᚷ, Avaritia, cupiditas. *Niſi fortè malis* ᚷ᛫ytᚱian *derivare ab illo* ᚷ᛫yt *quod Angloſaxonibus eſt* Adhuc. *quandoquidem dirus ille hydrops Avaritiæ indeſinenter veluti clamat* ᚷ᛫yt. ᚷ᛫yt. *ut filiæ ſanguiſugæ ſinè fine vociferantur* ᚷ᛫yᚠ. ᚷ᛫yᚠ. *Proverb.* 30: 15.

ʙIᛞᚫᚱᚹᚫ, Mendicus; *Joh.* 9: 8. *Refer ad* ʙIᛞᚷᚫᚿ. *Otfrido* betalari *dicitur. Belgis* **bedelaer**. *de quibus fuſè egimus in* ᚫIhTᚱᚱᚿ.

ʙIᛞᚷᚫᚿ, Orare; *Matth.* 6: 5. *Luc.* 6: 12. 9: 28. ᚫᚿᚱᚿᚿᚿᚿ ʙIᛞᚷᚫᚿ ïᚿᚳ ᚱᚳᚳᚷIᚹᚫᚿ hIᚿᛞᚫᚱ MᚫᚴᚴᚱS SEIᚿᚱS: Cœ-

Cœperunt rogare eum ut diſcederet de finibus eorum; *Marc.* 5 : 17. ᛒᛁᛞ
ᚷᚨᚾ ᛋᚴᚨᛗᚨ ᛗᛁᚴ: Mendicare erubeſco; *Luc.* 16 : 3. ᛁᚴ ᛒᛁ ᛁᚾ
ᛒᛁᛞᚷᚨ. ᚾᛁ ᛒᛁ ᚠᛦ ᛗᚨᚾᚨᛋᛖᚠ ᛒᛁᛞᚷᚨ: Ego pro eis rogo; non p
mundo rogo; *Joh.* 17 : 9. ᛟᛁᛋ ᛒᛁᛞᚷᚨᚾ: Quid petam? *Marc.* 6 : 2
ᚾᛁ ᛦᛁᛏᚾᚠᛋ ᛟᛁᛋ ᛒᛁᛞᚷᚨᛏᛋ: Neſcitis quid petatis; *Marc.* 10 : 3
ᛒᛖᛞᚾᚾ ᛁᚾᚨ: Rogabant eum; *Matth.* 8 : 31 & 34. ᛒᚨᛞ ᛁᚾ
Rogavit eum; *Luc.* 5 : 12. 8 : 41. ᛒᚨᚠ ᛁᚾᚨ ᚦᛁᚨᚾ: Deprecabat
eum multùm; *Marc.* 5 : 10 & 18. ᛒᚨᚠ ᚠᛁᛋ ᚨᛖᛁᚴᛁᛋ ᛁᚨᛁᛋᚾᛁᛋ: P
tiit corpus Jeſu; *Matth.* 27 : 58. ᛒᛁᛞᛖᛁ ᛗᛁᚴ ᚠᛁᛋ ᛟᛁᛉᚾᚺᚠᛖᛁ ᛦ
ᚨᛖᛁᛋ: Pete à me quod vis; *Marc.* 6 : 22. ᛒᛁᛞᚨ ᚠᛖᛁᚾᚨ ᚨᚾᛞᚺᚨ
ᛋᛁᛞᚨ ᛁᛋᛏ: Deprecatio tua exaudita eſt; *Luc.* 1 : 13. ᛒᛁᛞᛦᛋ ᛏᚨᚾ
ᚷᚨᚾᛞ, Obſecrationes faciunt; *Luc.* 5 : 33. ᚴᚨᚴᛞᛋ ᛒᛁᛞᛦ, Dom
orationis; *Luc.* 19 : 46. ᚴᚨᛉᚾ ᛒᛁᛞᛦ: *Marc.* 11 : 17. *Angloſaxonib*
biddan *eſt* Orare, rogare, petere. *Alamannis* bitten / pitten / bedan. *Dan*
bede. *Belgis* bidden. *Runico lexico* BIÞIN *eſt* Procus. *Originem verbi forta*
non incommodè petamus ex πυθεῖν, Deſiderare. *vel ex* πείθειν, Perſuadere. *neq*
enim petiturum protervè loqui, ſed argumentis ac rationibus ad perſuadendum id
neis abundare oportet. Appoſitè Plinius junior libri Secundi epiſtolâ 13; Exte
derem preces, niſi & tu rogari diu nolles, & ego totâ hac epiſtolâ feciſſem
Rogat enim, & quidem efficaciſſimè, qui reddit cauſſas rogandi. *& rurſus lib*
Quarti epiſtolâ 13; Ne quid feſtinationi meæ pereat, quod ſum præſens petitu
rus, hac quaſi præcurſoriâ epiſtolâ rogo. Sed prius accipe cauſſas rogandi
deinde ipſum quod peto.

ᛒᛁᚦᚱᛏᚾᚾᛋ. ᚨᚾᚨᚦᚱᛏᚾᚾᛋ ᛖᛁᛋᚨᚴᚾᚨ, Compedes ferreæ; *Mar*
5 : 4. *à* ᛒᛁ, Circum. *&* ᚦᚱᛏᚾᛋ, Pes; *quòd injiciantur vel circumjicia*
tur pedibus.

ᛒᛁhᚨᛦhᚾᚾ ᛁᚾᚨ: Deridebant eum; *Matth.* 9 : 24. *Marc.* 5 : 40. *Lu*
8 : 53. *Refer ad* hᚨᚨhᚷᚨᚾ, Ridere.

ᛒᛁᚴᚾᚴᚷᚨᚾ, Oſculari. *Vide* ᚴᚾᚴᚷᚨᚾ.

ᛒᛁᚨᚨᛁᚱᛦᛞᛖᛞᚾᚾ ᛒᚨᚾᚷᛦᛋ ᛁᛋ: Lingebant ulcera ejus. *Luc.* 16 : 2
Vide ᚨᚨᛁᚱᛦᚨᚾ, Lingere.

ᛒᛁᚨᚨᛁᚴᚨᚾ, Illudere; *Luc.* 14 : 29. ᛒᛁᚨᚨᛁᚴᚨᚾᛞ ᛁᚾᚨ: Illu
dent ei; *Joh.* 10 : 24. ᛒᛁᚨᚨᛁᚨᚨᛁᚴᚾᚾ ᛁᚾᚨ: Illuſerunt ei; *Marc.* 1
20 & 31. ᛒᛁᚨᚨᛁᚴᚨᛞᚨ, Illudetur; *Luc.* 18 : 32. *Non tam videtu*
eſſe à hᚨᚨhᚷᚨᚾ, Ridere, *quàm à* ᚨᚨᛁᚴᚨᚾ, Saltare: *ut hoc in loc*

ƁIΛΛIKΛN *propriè ſit* Inſultando illudere. *Iſlandis interim ad* leyka *eſt* Ludere. *Cimbris* ΛÞ ᛗIᚠΛ. *unde iis* ƁΛRKΛ ᛗIᚠᚢᚴ *eſt* Puerilis ludus. ᚠᚴΛᚴᛗIᚠᚢᚴ, Trochi ludus. ᛗIᚠᚢᚠΛRᚠ, Vulnus, livor, ſugillatio, *q. d. Nota quam aliquis reportat ex ludo gladiorum: nam* Prælium *Egillo ſkallagrimo & regi Regnero Lodbrog paſſim nuncupatur* ᚼIΛRᛗIᚠ, Gladiorum ludus. IΛRN-ᛗIᚠ, Ferri ludus. ᚢᚢIRÞΛᛗIᚠ, Enſium ludus. *Quibus omnibus reſpondet militaris ille modus loquendi quo utitur Abner* 2 *Sam.* 2: 14; Surgant pueri, & ludant coram nobis.

ƁILEIᚠΛN, Relinquere. ΓΛᚠΛIKᚠI ƁILEIᚠΛ ÏZᚢIS: Pacem relinquo vobis; *Joh.* 14: 27. ƁILEIᚠΛNDS ᚠΛMMΛ ΛEINΛ: Relinquens ſindonem; *Marc.* 14: 52. ƁILEIᚠIᚠ, Relinquit; *Luc.* 15: 4. NI ƁILIᚠᚢN ƁΛKNE: Non reliquerunt liberos; *Luc.* 20: 21. NI ƁILΛIᚠ MIS ΛINΛMMΛ ΛTTΛ: Non reliquit me ſolum pater; *Joh.* 8: 29. ΔN ΘE MIS ƁIΛΛIST: Cur me dereliquiſti? *Matth.* 27: 46. *Marc.* 15: 34. *Nemo interim hîc non videt* ΛEIᚠΛN *iſtud in* ƁILEIᚠΛN *magnam habere affinitatem cum Græco* λείπειν, Linquere, relinquere. *Niſi fortè malis referre ad illud* ΛEIᚠΛN, *unde* ΛÞΛEIᚠΛN *eſt* Diſcedere. ᚢSΛEIᚠΛN, Tranſire. HINDΛKΛEIᚠΛN, Præterire, *&c. atque ita* ƁILEIᚠΛN *propriè fuerit Diſcedere ab aliquo, atque ita derelictui habere. Ipſum verò* ΛEIᚠΛN *vide ſuo loco.*

ƁIMΛITΛN, Circumcidere. *Vide* MΛITΛN. *Obiter interim hîc obſerva, quòd* ƁI *in compoſitione perſæpè eſt* περὶ, Circùm. ƁIKᚢNNᚢN ÏNΛ ÏNDΛIEIS: Circumdederunt eum Judæi; *Joh.* 10: 24. ƁISITΛNDS, Vicini, *propriè* Circumhabitantes, περίοικοι. *Luc.* 1: 58. ƁISKΛIN ÏNS: Circumfulſit eos; περιέλαμψεν αὐτούς. *Luc.* 2: 8. ƁITΛh ƁΛNKRS ΛΛΛRS: Circuibat civitates omnes; περιῆγε τὰς πόλεις πάσας. *Matth.* 9: 35. ƁIᚠΛIƁIᚠS ΛEINΛ: Amictus ſindone; περιβεβλημένος σινδόνα. *Marc.* 14: 51. ƁIRΛNKΔΛNS, Præcinctus; περιζωσάμενος. *Luc.* 17: 8. *unde & Angloſaxonibus* bryȳpbel *eſt* zona, *&c.*

ƁIMΛMINDEDNN ÏNΛ: Deridebant illum; ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. *Luc.* 16: 14. *Fortaſſe traxerit aliquid verbum à petulantibus eorum ludibriis qui aliorum dicta factáq; mimicâ geſticulatione traducunt.*

ƁINDΛN. ΓΛƁINDΛN, Ligare, vincire. ƁΛNDI, Vinculum. ƁΛNDGΛ, Captivus. ΓΛƁINDΛN NΛNDIƁΛNDGRM EI-SΛKNEINΛIM: Ligare catenis ferreis; *Marc.* 5: 3.

ᛅᛚᚿᛋ, Vincientes; *Matth.* 27 : 2. ᚴᛚᛅᛒᛚᚿᛑ, Vinxit; *Marc.* 6 : 1
ᚴᛚᛅᛒᚿᚿᛑᛚᚿᛋ, Vinctus; *Marc.* 15 : 7. ᛒᚿᚿᛑᛚᚿᛋ ᛘᛋ, Vinc
batur; *Luc.* 8 : 29. ᚿᛑᛅᛒᚿᚿᛑᚿᛦᛑᛅᛚ ᛒᚿᛑᛁ ᛏᚿᛚᚴᚱ
ᛁᚿᛋ: Solutum eſt vinculum linguæ ejus; *Marc.* 7 : 35. ᛒᚿᛑᚴᛅ
ᚴᛚᛏᛅᚴhiᛑᚿᛚᚿᛅ hᛚᛒᛚᛁᛑᛖᛑᚿᚿ: Captivum inſignem habeba
Matth. 27 : 16. *Angloſax.* bindan. ȝebindan. *Alam.* **binden / pinten.** *Cim*
ᛒᛁᚿᚦᛅ. *Dan.* **binde.** *Iſl.* **binda.** *Angl.* **binde.** *Belg.* **binden.** *Origo ve*
(*mutato* Π *in B, & N interjecto*) *eſt à* πεδᾶν, Compedibus adſtringere. *Inde i*
tur factum eſt **pendan / bendan / bindan.** *unde quoque veriſimile eſt* **bindan** *p*
priè olim uſurpatum pro Pedicis vincere. *nam* πέδη *Græcis ſunt* Pedicæ, comped
Uſitatiſſimæ hujus epentheſios literæ N plurima olim congeſſimus exempla in an
tatis ad Tatiani XXVI, 2. *ubi tradimus originem Theotiſci* **thing** / Judiciu
Etiam ab antiquo verbo μίω, Ligo (*pro quo* βίω *dicebant Æoles*) *fuit* μίτωρ, μίτη
& Æolicè βίτωρ. *atque inde per epentheſin τῦ* N, **binttan / bindan.**

ᛒᛁᚿᛁᛘᛚᚿ, Auferre, furari; *Matth.* 27 : 64. *Refer ad* **ᚿᛁᛘᛚᚿ.**

ᛒᛁᛑᛚᛁᚴᛒᛚᚿᛑ ᛦᚿᚴ ᛘᚿᛚᚿᚱᛖᛁᚿᛋ: Conſtrictum tenent te turb
οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε. *Luc.* 8 : 45. *Vide* ᛑᛚᛁᚴᛒᛚᚿ. *Angloſaxonibus* ymbhpeo
ꝑan *eſt* Circumcingere.

ᛒᛁᚴᚿᚿᛒᚱᛑᛖᛑᚿᚿ ᛁᚿᛚ: Spoliaverunt eum; *Luc.* 10 : 30. *Ab h*
priſco verbo manifeſtè retinuerunt Angli ſuum **rob.** *Galli* robber, deſrobbe
Itali robbare, rubbare. *Vide tamen & quæ de hiſce verbis habent annotata noſt*
ad gl C, 20. *in* Vaſtat.

ᛒᛁᚴᛖᚴᚱᛚᛁ ᛦᚿᚴᛦᚿᚿ, Periclitabantur; ἐκινδώνευον. *Luc.* 8 : 23.

ᛒᛁᚴᚱᛑᚱᚿᚿ, Murmurare, obmurmurare, præclaræ aliorum famæ obſtr
pere. ᚿᛁ ᛒᛁᚴᚱᛑᛖᛁᛦ ᛘᛁᛦ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᛘᛁᛋᛋᚱ: Nolite murmurare int
vos; μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. *Joh.* 6 : 43. ᛒᛁᚴᚱᛑᛁᛑᛖᛑᚿᚿ, Murmur
bant; διεγόγγυζον. *Luc.* 15 : 2. *Joh.* 6 : 61. ᛒᛁᚴᚱᛑᛖᛁᚿᛋ, Murmur, obl
quium; γογγυσμός. *Joh.* 7 : 12. *Refer ad* ᚴᚱᛑᚴᚿᚿ, Loqui. *Atque ita qu*
que **beſprœken** *vett Belgis erat* Clandeſtino murmure famam alicujus imminuer
unde adhuc hodie **een onbeſprœken menſch** *dicitur Belgis* Homo integer atq
inculpatus, qui ſic vitam inſtituit ut nullos malevolorum ſuſurros pertimeſcat.

ᛒᛁᚴᛁᚿᚿᚿ, Circumdare, circumcurſare. ᛒᛁᚴᚿᚿᚿᚿ ᛁᚿᛚ ᛁᛏ
ᛑᛚᛁᛖᛁᛋ: Circumdederunt eum Judæi; ἐκύκλωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι. *Joh.* 10 : 2
Vide quæ diximus in ᛒᛁᛘᚿᛁᛏᚿᚿ, Circumcidere.

BIKINNANDANS ALLA FATA GALI: Percurrentes univerſam illam regionem; *Marc.* 6: 56.

BISAIONANDS BISNNGANE FANS BI SIK SITANDANS: Circumſpiciens eos qui in conſpectu ejus ſedebant; *Marc.* 3: 34. BISAIONANDS IZE NNSELEIN: Conſiderans illorum vafritiem; *Luc.* 20: 23. *Refer ad* SAIONAN, Videre.

BISANDANA FNK: Circumdabunt te; περικυκλώσουσί σε. *Luc.* 19: 43.

BISKAIN IN GNAFNS FANINS: Circumfulſit illos gloria Domini; *Luc.* 2: 9. *Refer ad* SKEINAN, Fulgere, ſplendere.

BISANANGAN, Contaminari, inquinari. NI IDDGEDNN IN PKAITRKIA. EI NI BISANANRDEDEINA: Non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur; *Joh.* 18: 28. *Angloſaxonibus* ƿylian *eſt* Maculare, fœdare, polluere, contaminare. *Danis* ſylde. *Anglis* ſoil. *Flandris* ſoluwen / ſeuluwen. *Gallis* ſouiller. *Multa de his fuſè tradit etymologicum noſtrum Anglicum in* Soil / Contaminare. *& in* Soile / Volutabrum. *Non ſum veritus curioſum Lectorem ad utramque vocem Anglicam remittere: nam & plurima utrobique inveniet quæ horum omnium proprietatem atque originem valde illuſtrent, & mihi nunc operæ non eſt tam multa exſcribere.*

BISITANDS, Vicini, *potiſſimùm tamen qui circumcirca in proximo habitant*; *Luc.* 1: 58. *item* 7: 17. *Marc.* 1: 28. *Refer ad* SITAN, Sedere. *Magnam tamen habet affinitatem cum illo* BISNNGANE *quod paullò poſt ſequitur.*

BISMAIT MIS ANRRNA: Unxit oculos meos; ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. *Joh.* 9: 11. *pro quo tamen paragrapho* 6 *fuit* GASMAIT.

BISPEIVADA, Conſpuetur; ἐμπτυσθήσεται. *Luc.* 18: 32. BISPIVNN INA: Conſpuebant eum; ἐνέπτυον αὐτῷ. *Marc.* 15: 19. *Refer ad* SPEIVAN, Spuere.

BISTAINN AOA *vel* BISTAINN AOFARRANS BI GAINAMMA RAZNA: Illiſa ſunt flumina in illam domum; προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ. *Luc.* 6: 48 & 49. *pro quo Matth.* 7: 25 & 27 *fuit* AORS BISTNIUNN BI GAINAMMA RAZNA: *Refer ad* STIUAN, Ire, vadere.

BISTANDAN, Circumdare, circumſtare. IN MANAIGEINS

ᚠᛁᛉᚱᛋ ᛒᛁᛋᛏᚫᚾᛞᚫᚾᛞᛖᛁᚾᛋ: Propter populum circumſtantem; διὰ τ
ὄχλον τὸν περιεστῶτα. *Joh.* 11:32. *Ab hoc loquendi modo non longè recedit Anglo ſaxonica verſio Joh.* 10:24; beſtodon ða Iudeaſ hyne utan ⁊ cpædon to him Hu lange ꝥælſt ðu uſne lif. ſege uſ openlice hpæðer ðu Criſt ſy:. Circum dederunt eum Judæi & dicebant ei, Quouſque animam noſtram tollis? Si tu e Chriſtus, dic nobis palàm. *Quem ipſum locum ita quoque reddit Otfridus lib.* III *cap.* 22, *verſ.* 17;

Thie Judeon 'nan biſtuantun/
Uti uueſtun uuaz ſie fuantun/
Sprahun zi imo in farun/
So ſie giuuon uuarun.
Uuio lango ſo firdragen uuir
Thaz thu unſih ſpeniſſus zi thir/
Sus ni miſeinizzen/
Uuildu jamer the uuir uuizzen
Oba Chriſtus ſi namo thin/
Thas laz thanne ofanaz ſin.
Thas gizel uns hiar nu ſar/
Thaz uuir uuizzin thas uuar.

ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᛁ, Verè; *Matth.* 26:73. 27:54. *Marc.* 11:32. *Joh.* 6:14 & 55. ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᛁ ᛃᛁᚴ ᚴᚱᛟᚠᛋ ᚫᛚᚫᛁᛋᛖᛁᛋ: In veritate viam Dei doces; *Marc.* 12:14. *Luc.* 20:21. *Poteſt verò* ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᛁ *videri primò diviſim enuntiatum* ᛒᛁ ᛋᚢᚾᚷᚫᛁ, Secundùm veritatem, *at poſtea celeritate loquentium in unam vocem coaluiſſe. Simillimo loquendi modo* ᛁᚾ ᛋᚢᚾᚷᚫᛁ *Lucæ* 1:75 *eſt* In ſanctitate. *Plura vide in* ᛋᚢᚾᚷᚫ, Veritas.

ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᚾᛖ, Quæ in proximo ac circumcirca ſunt ſita. ᚴᚫᛚᚴᚫᛗ ᚫᚾ ᛃᚫᛁᛗ ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᚾᛖ hᚫᛁᛗᚷᚾ ᚷᚫh ᛒᚫᚢᚴᚱᛁᛗ: Eamus in proximos vicos & civitates; *Marc.* 1:38. *Luc.* 9:12. ᛒᛁᛋᚫᛁᛟᚫᚾᛞᚫᛋ ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᚾᛖ ᛃᚫᚾᛋ ᛒᛁ ᛋᛁᚴ ᛋᛁᛏᚫᚾᛞᚫᚾᛋ: Circumſpiciens in circuitu apud ſe ſedentes; *Marc.* 3:34. ᛒᛁᛏᚫᚢh ᛃᛖihᛋᚫ ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᚾᛖ ᚫᛚᛁᛋᚷᚫᚾᛞᚫᛋ: Circuibat caſtella in circuitu docens; *Marc.* 6:6.

ᛒᛁᛋᛃᚫᚱᚴᚫ ᛃᚢᚴ ᛒᛁ ᚴᚱᛟᚠᚫ: Adjuro te per Deum; *Marc.* 5:7. *Refer ad* ᛋᛃᚫᚱᚴᚫᚾ, Jurare.

ᛒᛁᛋᛃᚫᚱᚴᛒ ᛋᚴᚢᚠᛏᚫ ᛋᛖᛁᚾᚫᛗᛗᚫ ᚠᚱᛏᚢᚾᛋ ᛗᛖᛁᚾᚫᚾᛋ: Terſit capillis ſuis pedes meos; *Luc.* 7:44. *Joh.* 11:2. 12:3. ſiuuerban mit ſa-

bane/

ƀane / Extergere linteo; *Tatianus* CLV, 2. ſmuerben / Tergunt, ſcilicet manus ac pedes; *Kero*. *Iſlandis* ſverb *eſt* Limo. ſvarb / Limavi.

ΒΙΤΛΝΗ ΪΛΙSΝS ΒΛΝΚΓS ΛΛΛΧS ϚΛΗ ΗΛΙΜΧS: Circuibat Jeſus omnes civitates & vicos; *Matth.* 9: 35. ΒΙΤΛΝΗ ϒϵΙΗSΛ ΒΙSΝΝϚΛΝϵ ΛΛΙSϚΛΝΔS: Circumibat caſtella in circuitu docens; *Marc.* 6: 6. *quod tantundem eſt ac ſi dicas, Pertranſibat vel Proficiſcebatur Jeſus per omnes vicos circumjacentes. Quum verò* ΒΙΤΛΝΗ *iſtud ſit à* ΤΙΝΗΛΝ, Ducere, trahere, *videri quoque poteſt hæc loquendi formula deſumpta ex eorum conſuetudine qui grandem ſarcinarum molem plurimáq; impedimenta profecturi ſecum trahunt. unde Belgis quoque* tzecken / vertzecken *eſt* Iter capeſſere, proficiſci aliquò. *Niſi putes nihil aliud hoc loquendi modo ſignificari quàm Subducere ſe ex uno loco in alium, ſiquidem & hoc Belgis eſt* vertzecken van d'eene plaets in d'ander. *Similimam etiam phraſin videor mihi deprehendere in loco Matthæi* 10: 23; ΝΙ ΝSΤΙΝΗΙΨ ΒΛΝΚΓS ΪSΚΛϵΛΙS ΝΝΤϵ ϋΙΜΙΨ SΛ SΝΝΝS ΜΛΝS: Non pertranſibitis civitates Iſraël, donec veniat filius hominis.

ΒΙΨΛΓΚϵΙΨ ΪΝ ΗΛΙΚΤΛΜ ΪΖϒΛΚΛΜΜΛ: Cogitatis in cordibus veſtris; *Luc.* 5: 22. *Refer ad* ΨΛΓΚϚΛΝ, Cogitare.

ΒΙΨΚΛΓϚΛΝΔS ƑΛΝΚΛ, Præcurrens; *Luc.* 19: 4. *Vide* ΨΚΛΓ-ϚΛΝ, Videre.

ΒΙΨϒΛΗΛΝΔS, Lavans. *Joh.* 9: 11. *Refer ad* ΨϒΛΗΛΝ, Lavare.

ΒΙΝΔ, Menſa. ΝΝΔΛΚΧ ΒΙΝΔΛ ΜΛΤϚΛΝΔ ΛƑ ΔΚΛΝΗS-ΝΧΜ ΒΛΚΝϵ: Sub menſâ comedunt de micis puerorum; *Marc.* 7: 28. ΛƑ ΒΙΝΔΛ ΨΙS ΓΛΒϵΙΓΙΝS: De menſâ divitis; *Luc.* 16: 21. *Angloſaxonibus* beob *eſt* Menſa. beob oððe myre, Menſa; *gl Ælfrici* 20. him pær hafen beob to, Appoſita eſt ei menſa; *Beda* III, 6. he ræt æt beobe, Aſſidebat menſæ; *Beda* III, 2. beobcað, Gauſape; *gr Ælfrici, cap.* IX, *terminat.* 2. beobpæzl, Gauſape; *gl R*, 30. beobbepn oððe zepeopbunz huf, Refectorium; *gl Ælfrici*, 20. beobfepf, Hymnus quo ante epulas divinas laudes celebrabant; *Greg. magnus Dialog.* I, 9.

ΒΙΝΔΛΝ. ΛΝΛΒΙΝΔΛΝ, Jubere, mandare, præcipere. ΛΝΛ-ΒΙΝΔΙΨ ΛΗΜΛΜ ΨΛΙΜ ΝΝΗΚΛΙΝϚΛΜ: Imperat ſpiritibus immundis; *Marc.* 1: 27. ΨΛΝ ΤΛΝϚΛΙΨ ΛΛΛΛ ΨΧ ΛΝΛΒΝ-ΔΛΝΧΝΛ ΪΖϒΙS: Cum feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis; *Luc.*

17 : 10. *Hinc eſt* ΛNΛBNSNS, Mandatum, præceptum. *quod vide ſuo loco* *Angloſax.* beodan *eſt* Jubere, imperare. *Alam.* fepeotan. *Cimbr.* BIÆÞΛ. *Dan* byde. *Angl.* bid. *Belg.* bieden / gebieden. *Fortè ſunt à* βία, Vis. *und* βιάζομαι *&* Æolicè βιάδομαι, Cogo; *quòd Summarum poteſtatum imperia quan dam cogendi vim habeant.*

BINhTI ÏZVIS ÏST: Conſuetudo vobis eſt; *Joh.* 18 : 39. B BINhTGΛ rnΔGINΛSSΛNS: Secundùm conſuetudinem ſacerdotii *Luc.* 1 : 9. BI BINhTGΛ VITRΔIS: Secundùm conſuetudinem legis *& rurſus* BI BINhTGΛ ΔNΛΨΛIS: Secundùm conſuetudinem diei feſti *Luc.* 2 : 27 *&* 42. SVE BINhTS: Sicut conſueverat; *Marc.* 10 : 1 BINhTS VΛS SΛ KINΔINS FKΛΛETΛN ΛINΛNΛ BΛNΔ GΛN: Conſueverat Præſes dimittere unum vinctum; *Matth.* 27 : 15. B BINhTGΛ SEINΛMMΛ: Secundùm conſuetudinem ſuam; *Luc.* 4 : 16.

BIVΛIBGΛNΔ ΨNK: Coanguſtabunt te undique; συνέξουσί σε πάντοθεν *Luc.* 19 : 43. *Quoniam verò veſtes quibus amicimur, undiquaque corpora noſtr conſtringunt & continent,* BIVΛIBGΛN *quoque pro* Amiciri *cæpit uſurpari* BIVΛIBIΨS ΛEINΛ ΛNΛ NΛUΛΔΛNΛ: Amictus ſindone ſupe nudo; περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνῷ. *Marc.* 14 : 51. rΛSEONN GNI rΛΛΛNΨ BIVΛIBIΔΛNΛ VΛSTGΛI ΘEITΛI: Viderunt juvenem coopertum ſtolâ candidâ; εἶδον νεανίσκον περιβεβλημένον στολὴν λευκήν. *Marc.* 16 : 5 *veſ Iſlandis eſt* Circumvolvo. vafde / Circumvolvi. *Libens interim ad ho* VΛIBGΛN *retulerim Angloſaxonicum* pæpelꝛ, Tegmen, velamen, pallium.

BIVESΛN *vel* BIVISΛN MIΨ FKIGRNΔΛM SEINΛM: *idem e quod* VΛIΛΛVISΛN, Epulari, tempus aliquod hilariter cum amicis tranſigere EI MIΨ FKIGRNΔΛM MEINΛIM BIVESGΛN: Ut cum amici meis epularer; ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. *Luc.* 15 : 29.

BIVINΔΛN, Involvere. BIVΛNΔ ΨΛTΛ ΛEIK SΛBΛNΛ hKΛINGΛMMΛ: Involvit corpus in ſindone mundâ; *Matth.* 27 : 59 BIVΛNΔ ÏNΛ: Pannis involvit eum; *Luc.* 2 : 7. *& mox ejuſdem capiti paragrapho* 12; BIrITIΔ BΛKN BIVNNΔΛN GΛh rΛΛΛrIΔ ÍN NZETIN: Invenietis infantem pannis involutum & poſitum in præſepio *Angloſax.* bepindan. *Alam.* piuuintan. *Belg.* bewinden. *Vide plura in* VINΔ ΛN

BΛΛNΨGΛN, Abrogare, antiquare, irritum reddere. ἀκυρόω. BΛΛNΨ GΛNΔΛNS VΛNKΔ rΧΨS: Reſcindentes verbum Dei; *Marc.* 7 : 13 *Hujc interim* BΛΛNΨGΛN *admodùm affine eſt Anglicum* to blot / Delere blotte

blotted out / Deletus, expunctus. ἐκβλητος, ἀπόβλητος *Græcis eſt* Rejiciendus, repudiandus.

ΒΛΕΙΨS, Miſericors. **ΥΛΙΚΨΛΙΔ ΒΛΕΙΨGΛΝΔΛΝS SΥΛ SΥΕ GΛh ΛΤΤΛ ÏZΥΛΚΛ ΒΛΕΙΨS ÏST**: Eſtote miſericordes, ſicuti & pater veſter miſericors eſt; *Luc.* 6: 36. **GΛΒΛΙ ΜΛΓΕIS. hIΛΠ ΠNSΛKΛ. ΓΛΒΛΕΙΨGΛNΔS ΠNSIS**: Si quid potes, adjuva nos, miſertus noſtri; *Marc.* 9: 22. *Angloſaxonibus* bliðe *eſt* Simplex, *item* Lætus, hilaris, *denique* Mitis, placidus, pacatus. *De origine vocis* bliðe, *ac variâ ejus apud pleraſque gentes ſeptentrionales acceptione, fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* II, 6.

ΒΛΙΓΓΥΛΝ, Cædere, percutere, flagellare. **ΒΛΙΓΓΥΛΝΔS SIK STΛINΛM**: Concidens ſe lapidibus; *Marc.* 5: 5. **ΒΛΙΓΓΥΛΝΔ ÏNΛ**: Flagellabunt illum; *Marc.* 10: 34. 15: 15. **ΨΛI ΛΠKTGΛNS ΠSΒΛΙΓΓΥΛΝΔΛNS ÏNΛ ÏNSΛNΔIΔEΔΠN ΛΛΠSΛNΛ**: Agricolæ cædentes eum dimiſerunt inanem; *Luc.* 20: 10. **ΠSΒΛΛΠΓ-ΓΥΠN ΨΛNΛ**: Verberaverunt illum; *Marc.* 12: 3. **ΠSΒΛΛΓΓΥ**, Flagellavit; *Joh.* 19: 1. *In hoc interim* **ΒΛΙΓΓΥΛΝ** *videor mihi deprehendere veſtigium aliquod Græci* πλαγὴ, Ictus. *ac fortaſſè quoque ab hoc* **ΒΛΙΓΓΥΛΝ** *retinuere Franci ſuum* **bliũuuan**. *Belgæ* **blouwen** / Percutere. *de quibus fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* XIII, 18.

ΒΛΙΝΔΛ. ΒΛΙΝΔS, Cœcus. *Angloſax.* blind. *Alam.* **blind** / **blint** / **blinter** / **blinto**. *Cimbr.* **ΒΜΙΚΡΙ**. *Dan.* **blind**. *Iſl.* **blindur**. *Angl.* **blinde**. *Belg.* **blind**. *Originem vocabuli olim retuli ad Angloſaxonicum* blinnan, Deſinere, ceſſare; *tanquam, propter mali magnitudinem, à Participio ejus* blinnend, *per quandam* συγκοπὴν, *peculiariter* blind *dictus ſit* Orbatus oculis, qui deſiit videre. *Ita Latinum* Lippus *quidam derivârunt à* λιπεῖν, *ob oculorum defectum. etiam* Surdus *quibuſdam videtur ex eo dictus, quòd ſit ſenſu aurium deminutus; hujus originationis occaſione fortaſſè arreptâ ex verbis A. Gellii, noct. Attic.* I, 12; Qui de Veſtali virgine capiendâ ſcripſerunt, negaverunt capi fas eſſe, quæ linguâ debili, ſenſu've aurium deminuta, alia've quâ corporis labe inſignita ſit. *Angloſaxonibus pari quoque modo* Talpa *dicitur* pand, *quaſi* paned, Imminutus, *à* panian, Imminuere. *Theotiſcis* **uuond** *dicebatur. item* **ſkero** / *à* **ſceran** *vel* **piſkeran** / Privare. *Nec malè quadrant hæc vocabula, quamvis primâ fronte videri poſſint nimis mollia, ac minùs ſignificanter exprimere animalculum defectiſſimum & perpetuâ nocte coopertum; cum conſtet antiquos res odioſas, graves, horribiles, levioribus ac minimè ingratis nominibus* κατ' εὐφημισμὸν *mitigâſſe. Vide plura in annotatis ad Tatiani* LXI, 1.

ΒΛΧ-

ᛒᚣᚱᛗᚣ, Flos. ᚴᚣᚴᚢᚾᚾᚣᛁᚹ ᛒᚣᚱᛗᚣᚾᛋ ᚺᚣᛁᚹᚷᚱᛋ: Con
ſideratę flores agri; *Matth.* 6: 28. *Angloſax.* bloꝛtm. bloꝛma. *Alam.* bluom
Dan. bloꝛmſter. *Belg.* **bloem / blom.** *Olim deduxi Theotiſca* **bluom** / Flos, c
bluoꝛen / Florere, *à* βλύειν, Scaturire, manare; *quòd ineffabilem florum ubertate*
ſubtilitatémq; *Natura laſciviens, & in magno gaudio fertilitatis variè ludens,*
divite ſinu quaſi profundat: quoniam tamen Patribus noſtris **bluom** *maximè a*
fructiferarum arborum floribus videtur uſurpatum; **thie wingardon bluoꝛent** / and
thie bluom machot ſuozen ſtanᵏ / Vineæ florent, & flos reddit gratum odorem
Willerami paraphraſis in Cant. II, 13. *dubitare quoque cœpi an non* **bluoꝛen** *iſtu*
ſit à φλύειν, Refertum eſſe, fructu abundare. τὸ πολυκφερῆν, *inquit Ælianus va*
hiſt. III, 41. οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον φλύειν. ὅθεν τὸν Διόνυσον ἐκφλῆναι Φλειῶνα.

ᛒᚣᚱᛏᚣᚾ, Cultui divino vacare. ᛋᛘᚣᚴᛖ ᛗᛁᚴ ᛒᚣᚱᛏᚣᚾᛞ
In vanum me colunt; *Marc.* 7: 7. ᚠᚣᛋᛏᚢᛒᚾᚷᚣᛗ ᚷᚣᚺ ᛒᛁᛞᚣᚱ
ᛒᚣᚱᛏᚣᚾᛞᛖ ᚠᚣᚾ ᚾᚣᚺᛏᚣᛗ ᚷᚣᚺ ᛞᚣᚷᚣᛗ: Jejuniis & obſecra
tionibus colens Dominum nocte ac die; *Luc.* 2: 37. ᚷᚣᛒᚣᛁ ᛟᚣᛋ ᚷᚱᛘ
ᛒᚣᚱᛋᛏᚴᛖᛁᛋ ïᛋᛏ: Si quis Dei cultor eſt; *Joh.* 9: 31. *Suſpicor interi*
verbum olim primâ ſuâ ſignificatione uſurpatum pro Sacrificare, *poſtea verò ab ha*
præcipuâ divini cultus operatione ſignificatu laxiore accipi cœpiſſe pro Deo debitu
cultum quavis ratione exhibere. *Angloſaxonibus certè* bloꝛan *eſt* Sacrificare
immolare. *Cimbris* ᛒᛘᛋᛋ *eſt* Immolare hoſtias. ᛒᛘᛋᛋ, Idolorum cultus
ᛒᛘᛋᚠᚣᚱᚢᚺ, Idolorum cultor. *Alamannis* **blouſtar** *vel* **pluaſtar** *eſt* Sacrificium
Origo *omnium eſt ex* ᛒᚣᚱᚠ, Sanguis. *prorſus ut* ἄιμιον *Heſychio exp.* σφάγιον
Hoſtia, *ab* αἷμα, Sanguis, cruor. *Veteres profectò tunc demum ritè peragi puta*
bant ſacrificium, quando morti dabatur Hoſtia. unde quoque uſu veniſſe credide
rim, quòd Mactare *non modò ſignificet Sacrificare, verùm etiam (ſignificatione ni*
mirum à ſacrificiis ad alia tranſlatâ) Quovis modo interimere. Ita θύειν *&* σφάτ
diſtinguit Ammonius, ut appellationes generis & ſpeciei. θύειν μὲν γάρ ἐστιν ἐπὶ πᾶ
θεοῦ. σφάττειν δὲ τὸ δι' ἡνίκαιον ἀιτίαν φονεύειν. *Plutarchus quoque teſtatur Gall*
ac Scythis creditum θεοὺς εἶναι χαίροντας ἀνθρώπων σφαττομένων αἵμασι, καὶ τούτῳ πλεοτάτῃ
θυσίαν. *Erat iis igitur* θυσία ἐν τῷ σφάττειν, *In mactatione ſacrificium. neque alia i*
hac re eſt Sacræ paginæ phraſis: quandoquidem Abrahamus filium ſuum offerr
juſſus Geneſ. 22: 2. *parat eum occidere verſu* 10 *ejuſdem capitis. atque adeò, qui*
mactationem, etſi non manu, animo tamen jam peregerat, obtuliſſe filium dicitu
Hebr. 11: 27. *Ab* ᛣᛣ ᛒᛘᛋᛋ *quoque putant Undecimum menſem Cimbris olim*
ᛒᛘᛋᚠᚣᚴᛋᛋ *dictum, propter frequentia temporis illius ſacrificia; vel quòd Sep*
tentrionales ed præcipuè anni tempeſtate pecora in annuum familiæ ſuæ alimentum
ſoleant mactare ac ſale condire, nec non fumo indurare. unde Belgis adhuc **ſlacht-**
maend

mænd *nuncupatur. Aliquanto tamen aliter Cottonianum Faſtorum Angloſaxonicorum fragmentum.* þonne ꝛe mona̋ bi̋ ȝeenboþ þe pe nemna̋ pinteꝛꝛylle̋. þonne bi̋ ꝛeo niht xiiii tiba lonȝ. ⁊ ꝛe bæȝ tỳna:· On ̋am enbelỳꝛtan mon̋e on ȝeaꝛe bi̋ xxx baȝa:· ðe monő iꝛ nemneð on Læden November. ⁊ on uꝛe ȝe̋eobe bloðmona̋. ꝛoꝛ̋on uꝛe ỳlðan. þa hỳ Hæ̋enne pæꝛon. on ̋am mon̋e he bleoton á. ꝑ iꝛ. þæt hỳ betæhton anð benæmðon hỳꝛa ðeoꝛolȝỳlðon þa neat þe hỳ polðon ꝛỳllan:· *Poſtrema interim hujus loci verba in altero eorundem Faſtorum fragmento, quod eſt Cantabrigiæ in Collegio S. Benedicti, hunc in modum ſcripta inveni*; ꝛoꝛ̋an þe uꝛe ỳlðan. þa hpyle hiȝ Hæ̋ene pæꝛon. on ̋am mon̋e hiȝ ableoton. ꝑ iꝛ. acenðon ⁊ benemðon heoꝛa ðeoꝛolȝỳlðum ða neat ða þe hiȝ polðon ꝛlean:·

ʙᛚϰᚠ ᛋᛘᛁᚴᚾ ᚴᛚᚨᛖᘜᚴᚨᚿᛞᚨᛋ: Sanguinem innoxium tradens; *Matth.* 27 : 4. **ʙᛚϰᚠᛋᚴᛁᚿᚿᚨᚿᛞᛖᛁ**, Mulier quæ ſanguinis profluvium patitur; *Matth.* 9 : 20. **ʙᚴᚿᚿᚨ ʙᛚϰᚠᛋᛁᛋ**, Fons ſanguinis; *Marc.* 5 : 29. **ᚨᚴᚴᛋ ʙᛚϰᚠᛋᛁᛋ**: Ager ſanguinis; *Matth.* 27 : 8. *Angloſax.* blob. *Alam.* **bluat / ꝑluat / bluot / plut**. *Cimbr.* **BLᛘᚱ**. *Dan.* **blod**. *Angl.* **blood**. *Belg.* **bloed**. *Angloſaxonicum* blob *jam olim conjectabam factum ex* ꝛlob, Flumen, fluxus; *quòd humor iſte vitalis continuo fluxu, ac veluti ſtato quodam æſtu ac receſſu, vel potiùs perpetuâ quadam circulatione* (*ut ſic loquar cum perſpicaciſſimo ac noſtri, dum vixit, amantiſſimo Guilj. Harvæo, Anglo, medico Regio*; *qui talem ſanguinis motum, edito hac de re libello, doctiſſimè adſtruxit*) *per omnes corporis partes feratur ac fluat.* Sanguinis curſu, *ut eſt apud Senecam* iv *de Benef. cap.* 6, vitalis continetur calor. *Ad hunc certè fluxum ſanguinis reſpexit Adr. Junius, quum* Cruor *ei dictus videtur, quaſi è corde ruens: quamquam in confeſſo eſt* Cruoris *vocabulum derivatum ex* κρύος, Frigus. *nam Cruor propriè eſt Sanguis concretus, ſive is in nobis eſt ſive extra nos. Non malè quoque vox* blob *videtur deduci poſſe à* βλύειν, Scaturire. *vel à* βλύδιον, *quod Suidæ exp.* ὑγρὸν, Humidum. *at Heſychio non modò exp.* ὑγρὸν, *verùm etiam* ζέον, Fervens. *Huc etiam pertinet* **ʙᛚϰᛏᚴᚿ**, *quod vide ſuo loco.*

ʙᚿᚴᚿᚴᚨᚿᛋ ᚼᚴᚿᛞᚴᛖᛘ, Confricantes manibus. ψώχοντες ταῖς χερσί. *Luc.* 6 : 1.

ʙᚱᚴ *vel* **ʙᚱᚴᛋ**, Liber. *Angloſax.* boc *vel* boec. *Alam.* **buach / puach / buoch / puoch**. *Cimbr.* **Bᚫᚠ**. *Dan.* **bog**. *Iſl.* **book**. *Angl.* **book**. *Belg.* **boek**. *Olaus Wormius Runicæ literaturæ cap.* 1 *cenſet Cimbris Libros à materiâ denominatos, quandoquidem iis* **Bᚫᚠ** *propriè denotabat* Fagum arborem, *familiariſſimam Cimbris, ob earum in Septentrione frequentiam. Vide quæ annotavimus ad Tatiani*

5 : 1. *Ab hoc* BRK *Argenteo codici* BRKARGIS *eſt* Scriba. BRKA
GRS, Scribæ. BRKRS AFSTASSAIS *vel* BRKRS AFSATE
NAIS MEAGAN, Libellum repudii ſcribere. *Ab Alamannico* puach *int*
alia unbuokig *dictus eſt* Idiota. *Legimus enim in gl B*, 28 hunpuakkhic/ Idiot
Cui vocabulo ſi aſpirationem, quam rudiora ſæcula initiis vocum à vocali aut dip
thongo incipientium præmittebant, ademeris atque inſuper duas tréſve literas in af
nes alias permutaveris, deprehendes quòd Idiota *patribus noſtris dictus eſt* unbuoki
q. d. Expers librorum & qui nihil unquam vitæ communi utile ex libris hauſi
Ab Angloſaxonico quoque boc *Patres noſtri* boccnæxtar *dixerunt* Studia liberali
xonxepcnum bigengum ðæna boccnæxta, Deſpectis literarum ſtudiis; *Gre*
magnus in Proœmio libri II *Dialogorum. Immo &* boclæden *dixerunt* Latinu
ſermonem, *præcipuè puriorem illum linguæ Latinæ uſum quâ pleræque res geſt*
artéſq; bonæ, florente adhuc monarchiâ Romanâ, perſcriptæ erant. Ælxned kunin
pæx pealhxtod ðixxe bec. 7 hie ox boclæðene on Engliſc penðe. Alvredus re
erat interpres hujus libri, eúmq; ex Latino ſermone tranſtulit Anglicè. *Ita i*
cipit Proœmium quod rex Alvredus præmiſit tranſlationi ſuæ Boëthianæ. Poteſt i
terim fieri Regem hoc in loco boclæden *dixiſſe, ut huic ſuo labori commendatione*
ex operæ impenſæ difficultate pararet. Poſtquam enim Roma primùm ſub Odoacr
ac deinde ſub aliis Gothorum regibus fuit, magnis adeò paſſibus in præceps abi
cœpit antiquus nitor eloquentiæ Romanæ, ut proximo ſeſquiſæculo pauciſſimi ſupe
fuerint qui Romanè ſcribere vel poſſent vel auderent. In Boëthio interim, qui cl
ruit ſub Gothorum rege Theoderico, eniteſcit genius verè Romanus, multúmq; ſupr
vitioſum ſæculi ſui idiotiſmum aſſurgens. Hunc igitur ſtylum purum terſúmq;
veterum quodammodo Romanorum in carmine æmulum, peculiari nomine rex A
vredus boclæden *dixit, propterea quòd vera ejus interpretatio non petenda eſſet*
illâ ſermonis Latini colluvie apud omnes tunc temporis in uſu, ſed ex illo veter
linguæ cultu qui nonniſi magno ſtudio ex antiquis libris hauriebatur atque ob h
minimè multis erat familiaris.

BRTAN, Proficere, prodeſſe, juvare. *Pro eo* GABATNAN *occurr*
Marc. 7 : 11. *quod vide ſuo loco.* NIWAIhTAI BRTIdA: Nihil pr
fecerat; *Marc.* 5 : 26. SAIOIW WATEI NI BRTEIW WAIhT
Videtis quia nihil proficitis; *Joh.* 12 : 19. OA BRTEIW MANNAN
Quid proderit homini? *Marc.* 8 : 36. WATA AEIK NI BRTEI
WAIhT: Caro non prodeſt quicquam; *Joh.* 6 : 63. *Angli dicerent,* it bootet
nothing. *Belgæ,* het en baet niet. *Huic interim verbo affine videtur Ionicu*
βωθέω, *quod Heſychius tradit poni ſolere pro* βοηθέω, Adjuvare, auxiliari. *Vide t*
men etymologicum noſtrum Anglicum in Boot/ Prodeſſe, juvare.

BRAIA

BKLID, Spatioſus, vaſtus, latus; *Matth.* 7: 13. *Angloſax.* bpaþ. *Alam.* breider / breit. *Dan.* bred. *Angl.* broad. *Belg.* breed. *Martinius deſumptum putat ex* βάϱδ⊙, Via. *Neſcio tamen unde hauſerit illud* βάϱδ⊙. *niſi fortè animum intenderit in illud Heſychii,* βαϱδοὶ, αἱ ὁδοὶ παϱὰ Γαλάταις. *ubi tamen viri docti pro* αἱ ὁδοὶ *feliciſſimè reſtituunt* ἀοιδοὶ, *ut de* Bardis, *cantoribus vatibúſq; Gallorum intelligatur locus. vide Feſtum, & Lucanum libro Primo, verſu* 447. *Proinde quoque magis huc videtur facere, quòd Cimbris* BRAIT *eſt* Via, ſemita. *nam ſi veteres Gothi ſimilem aliquam Semitæ vel Plateæ denominationem (quod valdè eſt veriſimile) agnoverunt, videri poſſunt ex eo ſuum* BKLID *deſumpſiſſe: prorſus ut Angloſaxonicum* þum, Spatioſus, amplus, *putatur eſſe à* ῥύμη, Vicus.

BKLNN *occurrit in* NEBKLNN, Exæſtuavit; *Marc.* 4: 6. INBKLNGLAL, Ardet; *Joh.* 15: 6. *Vide* BKINNR, Febris.

BKITTLN, Ferre, adducere. *Marc.* 6: 27. *Joh.* 10: 16. NI BKITTLIS NNS IN EKLISTNBNGLI: Ne inducas nos in tentationem; *Matth.* 6: 13. YITS SA BKITTLNDA IN EKLLNSTLI: Via ducens in perditionem; *Matth.* 7: 13. BKLHTA SNNN MEINLNA AN ΨNS: Attuli filium meum ad te; *Marc.* 9: 17. BKLHTEDNN ΨLNA ENLLN LT ILISNA: Duxerunt pullum ad Jeſum; *Marc.* 11: 7. HLNBIΨ YNNDLN BKLHTEDNN: In capite vulneraverunt; *Marc.* 12: 4. *Angloſax.* bpingan. *Alam.* bringen / pringen. *Angl.* bring. *Belg.* brengen / bringen. *Helvigius arbitratur Teutonicum* brengen/ *per epentheſin literæ N, factum ex* παϱέχειν, Præbere, afferre.

BKIKLN. GLBKIKLN, Rumpere, frangere. GLBKIKLNDS INA: Dilanians eum; *Luc.* 9: 39. GLBKLK ΨR LNLERTNN EISLRNA: Comminuebat ferreas compedes; *Marc.* 5: 4. GLBKLK HLLIBLNS: Fregit panes; *Marc.* 8: 6. *Luc.* 9: 16. GLBKNKR LLIBRS: Fragmenta reliquiarum; *Marc.* 8: 8. *Joh.* 6: 13. NEBKIKLN *eſt* ἀθετῆσαι, Violatâ juramenti religione fruſtrari alicujus exſpectationem; *Marc.* 6: 26. *Angloſax.* bpecan. *Alam.* brechan. *Dan.* brække. *Angl.* break. *Belg.* breken. *A* ῥηγνύω *vel* ῥήγνυμι, Rumpo, *eſt* ῥηγὴ, Ruptio. *& Æolicè* βεγή. *prorſus ut* βεάκ⊙ *dixerunt pro* ῥάκ⊙, Lacera veſtis. βεάδιον *pro* ῥάδιον, Facilè. βεόδον *pro* ῥόδον, Roſa. βείζα *pro* ῥίζα, Radix. *&c.*

BKINNR, Febris. LELILRT ΨR SR BKINNR: Dimiſit eam febris; *Marc.* 1: 31. *item Luc.* 4: 38 *&* 39. *Manifeſtè ſic denominata eſt Febris ab igneo ardore; unde &* πυρετὸς *dicitur Græcis &* πυρεξία, *item* πῦρ

Hippocrati. Dicitur & καύσαλις, καῦσος, καύσων, à καίω, Uro, incendo. *item θέρμη vel θερμωλὴ à θερμὸς*, Calidus, ardens, fervens. *Omnino vide quæ de varii hujus morbi apud varias gentes appellationibus annotavimus ad Tatiani* XLVIII, 2. *Ab eodem interim themate unde* ʙᴋɪɴɴᴙ *dicta eſt Febris, etiam eſt illud* ïɴ ʙᴋᴧɴᴳᴧᴅᴧ, Ardet, *καίεται. Joh.* 15:6. *&* ɴᴇʙᴋᴧɴɴ, Exæſtuavit *ἐκαυματίσθη. Marc.* 4:6. ᴍᴧɴᴧɪᴢᴙ ïsᴛ ᴧᴧᴧɪᴍ ᴪᴧɪɴ ᴧᴧʙᴋɴɴsᴛɪᴍ: Majus eſt omnibus holocaumatibus; *Marc.* 12:33. *Angloſaxonibus* beꝛnan. bẏꝛnan *eſt* Ardere, comburere. *Alamannis* bꝛennen bꝛinnen. *Danis* bꝛende. *Iſlandis* bꝛenne. *Anglis* bꝛꝛn / bꝛen. *Belgis* bꝛꝛnen / bernen / bꝛanden. *Verbum autem* bẏꝛnen *quodammodo videtur affin Græco πυρῶ*, Incendere, igne injecto comburere. *at* bꝛanden / *per epentheſi literæ N, videri poteſt factum à πρήθειν*, Comburere, incendere.

ʙᴋᴙᴪᴋ. ʙᴋᴙᴪᴧᴋ, Frater; *Marc.* 3:17 *&* 35. ʙᴋᴙᴪᴋᴳɴs Fratres; *Marc.* 3:31. *Joh.* 7:3. *Angloſax.* bꝛeðeꝛ. bꝛoðeꝛ. bꝛoðoꝛ. bꝛoðuꝛ. *Alam.* bꝛuoðeꝛ / bꝛuotheꝛ / bꝛuðeꝛ / pꝛuaðeꝛ. *Cambrobrit.* brawd. *Cimbr.* BRᚫÞᚮ. *Dan.* bꝛoðeꝛ. *Angl.* bꝛotheꝛ. *Belg.* bꝛoeðeꝛ. *Avenarius originem vocis petitam cenſet ab Hebræo* בְּרִית, Fœdus, pactum; *quòd ſuaviſſimâ quadam commendatione Naturæ uſque adeò arctum ſit fraterni nominis vinculum, ut* etiam feras inter ſeſe partus atque educatio, & natura ipſa conciliet; *Cicero pro Roſcio Amerino*. Certè quoties blandiri volumus his qui eſſe amici videntur, nulla adulatio procedere ultra hoc nomen poteſt, quàm ut Fratres vocemus; *Quintil. Decl.* 321. *De origine vocis Frater hæc habet Scaliger de Cauſis* LL, *cap.* 26. *φρήτωρ mutârunt Æoles, quod erat φρήτηρ, & integrum φρειήτηρ. nos autem plagiariorum falſæ etymologiæ. Ita Scaliger: qui hoc in loco videtur notare originationem Nigidii apud A. Gellium & Nonium, ſicuti & Iſidori libro* IX, *cap.* 6. *Olim certè* magna erat ſocietas inter eos, *ut ait Servius ad verſum* 386 *Septimi Æneïdos*, qui uno puteo utebantur. unde & Fratrias dixerunt *ἀπὸ τοῦ φρέατος*, quas Tribus vocabant. *His quàm ſimillima habes etiam apud Græcos grammaticos. Fortaſſe quoque nonnihil huc facit, quòd Cymræis à* bro, Patria, brodorion *dicti ſunt* Indigenæ, *ἐγχώριοι, nati in eâdem regione in quâ degunt. atque adeò nemini videri poteſt alienum, ſi ſuſpicemur Patres noſtros ſuum* bꝛoðoꝛ *olim de Popularibus potiſſimùm intellexiſſe, poſtea verò ad artiſſimam fraterni nominis neceſſitudinem tranſtuliſſe. Heſychius denique, Euſtathius, & Suidas φράτορας inter alia exponunt συγγενεῖς*, Conſanguineos. *Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Frater.

ʙᴋɴɴᴧ ʙᴧᴙᴪɪs, Fons ſanguinis; *Marc.* 5:29. *Angloſax.* boꝛn bouꝛn. bꝛunna. buꝛna. *Alam.* bꝛunno / pꝛunno. *Cimbr.* BRᚢᚾᚾ. *Dan.* bꝛynd

ƀrynd. *Belg.* ƀoꝛn / ƀꝛonn / ƀuꝛn / ƀꝛunn. *vett Anglis* ƀꝛunn / ƀuꝛn / *quæ in pluribus urbium pagorúmq; nominibus adhuc remanſerunt. Fidenter viri apprimè eruditi deduxerunt à* βρύειν, Scaturire; *quòd ſit aqua perennes habens venas ac jugiter ſcaturiens. Pari prorſus ratione* Fontem *Varro, Pompejus Feſtus, Iſidorus ex eo dictum putant quòd vivas aquas uberrimè fundat.*

ʁRnnST ΛΛΛʁRnnSTIM ΛΛΛΛIM MΛNΛΓIZꝞ ÏST: Holocaumatibus omnibus majus eſt; *Marc.* 12: 33. *Vide quæ diximus in* ʁRINNꝞ, Febris.

ʁRnSTS, Pectus; *Luc.* 18: 13. *Angloſax.* bꝛeoꝛƀ. *Alam.* ƀꝛuſt / pꝛuſt / ƀurſt. *Cimbr.* BRIAN4. *Dan.* ƀꝛyſt. *Angl.* ƀꝛeaſt. *Belg.* ƀoꝛſt. *Videntur eſſe à* στῆθος, Anterior. *eâ notione quâ* στῆθοι πόδες *probatis ſcriptt dicuntur* Pedes anteriores, *&* στῆθια τραύματα, Adverſa vulnera, *i. vulnera quæ à fronte atque in ipſo pectore accipimus.*

ʁRnψ, Nurus, *i. filii uxor*; *Matth.* 10: 35. *Gallis quoque* bru *dicitur. Puto tamen quòd Gothis olim* ʁRnψ *denotaverit etiam* Sponſam: *ſiquidem Argenteo codici* ʁRnψÞΛψS *paſſim eſt* Sponſus. *Angloſax.* bꝛyƀ *eſt* Sponſa. *Alam.* ƀꝛut. *Dan.* ƀꝛud. *Angl.* ƀꝛide. *Belg.* ƀꝛuyd. *De hujus vocabuli antiquiſſimâ acceptione atque origine fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* xx1, 6.

ʁnΓGΛN, Emere. ΛnΓΛNN nSVΛIKnΛN ψΛNS ÞRΛʁnΓGΛNdΛNS GΛh ʁnΓGΛNdΛNS ÏN ΛΛh: Cœpit ejicere vendentes atque ementes in templo; *Marc.* 11: 15. *Luc.* 19: 45. TVΛI SnΛKVΛNS ΛSSΛKGΛN ʁnΓGΛNdΛ: Duo paſſeres aſſe væneunt; *Matth.* 10: 29. ⊙ΛψKꝞ ʁnΓGΛM hΛΛIƀΛNS: Unde ememus panes? *Joh.* 6: 5. ʁnΓEI ψIZEI ψΛnKƀEIMΛI Λn ΛnΛψΛI: Eme quæ opus habemus ad feſtum; *Joh.* 13: 29. GnKΛ ΛnhSnE nSƀΛnhTΛ ÞIMÞ: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14: 19. ʁΛnhTEΛnn GΛh ÞRΛƀΛnhTEΛnn: Emebant & vendebant; *Luc.* 17: 28. *Angloſax.* bycgan. ȝebycgan, Emere. *Gallis* biguer *eſt* Merces commutare atque ex iſtâ mercium permutatione lucrum captare. *quemadmodum conſtat Permutationem primis mortalibus, ante uſum pecuniæ, emptionis venditionísq; loco uſurpatam. Nec tantùm* biguer *ſed &* troquer *dicunt Galli. De utroque agit Cl. Salmaſius paginâ* 379 *opuſculi de Uſuris:* Trocare *&* Bigare, *inquit Salmaſius, vulgo uſurpant pro* Permutare: *quibus verbis emptionis venditionísq; nomina nullo modo conveniunt. Hæc ille. Inde liquet eum nunquam incidiſſe in Gothicum* ʁnΓGΛN *& Angloſaxonicum* bycgan, *unde Angli habent ſuum* ƀuy / *Emere.*

ᛒᛃᛋᛋᛚᚢᛖ ᚴᛚᛃᛚᛋᛁᛞᛋ ᛃᛚᛋ: Induebatur byſſo; *ἐνεδύσατο βύσσ*
Luc. 16: 19. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 62; Byſſum, ȝ. papagen, ᚹᚹᛁᛏ
hᚹᛁᛏ ᚹleax. *Alamannicum gloſſarium F*, 2; Biſſum in arbore naſcitur ad veſ
mentum. Eſt & aliquid genus molliſſimi. i. papaten. *aliud item gloſſarium B*,
Biſſina, **uuizes cota uuebbes**. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Byſſus.

ᚴ ᛚ.

ᛚᛚᛁᛋᛏᛚᚢᛞ ᛋᚢᚢᚢ ᛗᛖᛁᚾᛚᚢᛚ: Reverebuntur filiu
meum; *Marc.* 12: 6. *pro quo Luc.* 20: 13, *omiſſo augmen*
ſyllabico, legimus ᛚᛁᛋᛏᛚᚢᛞ ᛋᚢᚢᚢ ᛗᛖᛁᚾᛚᚢᛚ. *Vi*
ᛚᛁᛋᛏᛚᚢ, Revereri.

ᚴᛚᛚᛁᚹᛁᛋᚴᛟᛞᚢᚾᚢᚢ ᚹᛚᚢᛚ ᛋᛏᛚᛁᚾᛚᛗ ᚹᛚᛁᚴ
ᚠᚢᛞᛚᚢᚾᛋ: *Marc.* 12: 4. *Suſpicabar primò Gothis olim in uſu fuiſſe* ᛚᛁᚹᛁ
ᚴᛟᚾ *affine Angloſaxonico* ábpæꝛcan, Exſtinguere, delere, perimere: *ut ſenſ*
ſit, ſceleratos agricolas ſecundum hunc famulum lapidibus interemiſſe; poſteaqua
verò parabolâ penitiùs inſpectâ deprehendi etiam alterum hunc miniſtrum, lapidu
quidem ictibus cruentatum, inanem tamen ad fundi dominum remiſſum, aliam qu
que verbi ᚴᛚᛚᛁᚹᛁᛋᚴᛟᛞᚢᚾᚢᚢ *ſignificationem atque originem quærenda*
judicavi.

ᚴᛚᛚᚴᛗᛚᛁᛞᛚ ᚹᚢᚴ ᚦᛚᚾ: Miſertus eſt tui Dominus; *Marc.* 5: 1
Recurre ad ᛚᚴᛗᛚᚾ, Miſereri.

ᚴᛒᛚᛁᚴᚴᛚᛞᛚ ᛒᛚᚷᛟᚹᚢᛗ: Conſervantur ambo; *Matth.* 9: 1
Refer ad ᛒᛚᛁᚴᚴᛚᚾ. ᚴᛒᛚᛁᚴᚴᛚᚾ, Servare, cuſtodire.

ᚴᛒᛚᛁᚴhᛏᚷᛚᚾ, Illuminare, illuceſcere; *ἐπιφᾶναι. Luc.* 1: 79. ᚴᛚ
ᛒᛚᛁᚴhᛏᚷᛚᚾ, Manifeſtare, patefacere; *ἐμφανίζειν. Joh.* 14: 22. ᚴᛚ
ᛒᛚᛁᚴhᛏᛁᛞᛚ ᚹᛖᛁᚾᛚᛏᛚ ᚾᚨᛗᛟ ᛗᛚᚾᚾᚨᛗ: Manifeſtavi nome
tuum hominibus; *ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα ἀνθρώποις. Joh.* 17: 6. *Refer ad* ᛒᛚᛁᚴhᛏ
Clarus, lucidus.

ᚴᛒᛚᛁᚴᛁᛞ ᛋᚢᚢᚢ ᚹᚢᛋ: Pariet filium tibi; *Luc.* 1: 13. ᚴᛒᛚ
ᚴᛁᛋ ᛋᚢᚢᚢ: Paries filium; *Luc.* 1: 31. ᚴᛒᛚᚴ ᛋᚢᚢᚢ ᛋᛖᛁᚾ
ᛗᛚ ᚹᛚᚾᛚ ᚦᚴᚢᛗᚨᛒᛚᚾᚴᛁ: Peperit filium ſuum primogenitum; *Lu*
2: 7. *Refer ad* ᛒᛚᛁᚴᛚᚾ, Ferre, portare. *item* Gignere, fœtum eniti.

ᚴᛒᛚᚾᛞᚹᛁᛞᛖᛞᚢᚾ ᚨᛏᛏᛁᚾ ᛁᛋ: Innuebant patri ejus; *ἐνένευον*
αὐτ

πρὸς αὐτ. *Luc.* 1 : 62. *Refer ad* ΒΛΝΔΥGΛΝ, Annüere, nutu ſignificare.

ΓΛΒΛΤΝΛΝ, Proficere. ΨΙSΟΛΨΛΤΕΙ ΝS ΜΙS ΓΛΒΛΤΝΙS: Quodcunque ex me tibi profuerit; *Marc.* 7 : 11. *Refer ad* ΒΧΤΛΝ.

ΓΛΒΛΝΛΝ, Habitare, conſtruere ſedem ubi habites; κατοικεῖω. *Marc.* 4 : 32. *Vide ſimplex* ΒΛΝΛΝ.

ΓΛΒΛΝΚΛΝS ÏΜ ΔΝ ΨΛΜΜΛ: Natus ſum ad hoc; *Joh.* 18 : 37. ΓΛΒΛΝΚΛΝS ÏST ÏZΥIS ΗΙΜΜΛ ΔΛΓΛ ΝΛSGΛΝΔS: Natus eſt vobis hodie Salvator; *Luc.* 2 : 11. ΓΛΒΛΝΚΛΝS ΥΛΚΨ ΜΛΝΝΛ ÏΝ ÞΛΙΚΟΛΝ: Natus eſt homo in mundo; *Joh.* 16 : 21. ΓΛΒΛΝΚΛΝΛΙ SIGΝΜ: Nati ſumus; *Joh.* 8 : 41. ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ SΛΝΚΛΙÞΥΝISΚΛ: Genere Syrophœniſſa; *Marc.* 7 : 26. ÏΝ ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ ΨΙZΛΙ ΗΧΚΙΝΧΝΔΕΙΝ: In generatione iſtâ adulterâ; *Marc.* 8 : 38. ΝS ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ: A nativitate; *Joh.* 9 : 1. ΜΕΛΛ ΓΛΒΛΝΚΨΛΙS SΕΙΝΛΙZΧS ΝΛΗΤΛΜΛΤ ΥΛΝΚΗΤΛ: Tempore natalis ſui cœnam fecit; *Marc.* 6 : 21. ΝIST ΠΚΛΝÞΕΤΝS ΝΝSΥΕΚS. ΝΙΒΛ ÏΝ ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ SΕΙΝΛΙ: Non eſt propheta ſine honore, niſi in patriâ ſuâ; *Marc.* 6 : 4. *Refer ad* ΒΛΙΚΛΝ. ΓΛΒΛΙΚΛΝ, Gignere, fœtum eniti.

ΓΛΒΛΝΚGΛΒΛ ÏΜΜΛ ΛΝΔΗΛΝSΙΔΛ: Libenter eum audiebat; *Marc.* 6 : 20. *item* 12 : 37. ΛÞ ΓΛΒΛΝΚGΧΨΝΜ ΨΙZΧS ΛΙΒΛΙΝΛΙS: A voluptatibus vitæ; *Luc.* 8 : 14. *Videtur eſſe ab antiquo aliquo verbo Gothico quod proprietatem ac vim habeat Angloſaxonici* bẏŋɪgan. bẏŋgan. ȝebẏŋgan, Guſtare. *prorſus ut Belgis* **ſmaklick iet doen / hooren / of leſen** *eſt Facere, audire, vel legere aliquid libenter, ſuaviter, cùm ſingulari voluptate ac guſtu. Unde quoque illud Argentei codicis Marci* 14 : 65 ΓΛΒΛΝΚGΛΒΛ ΛΧÞΛΜ SΛΧΗΝΝ ÏΝΛ, *libens reddiderim* Oppidò quàm lubentes alapis cædebant eum.

ΓΛΒΕΙΓS. ΓΛΒΙΓS, Dives. ΜΛΝΝΛ ΓΛΒΙΓS, Homo dives; *Matth.* 27 : 57. *Luc.* 16 : 19. ΓΛΒΙΓΛΜΜΛ, Divitem; *Marc.* 10 : 25. ΥΛS ΓΛΒΕΙΓS ÞΙΛΝ: Erat dives valdè; *Luc.* 18 : 23. ΓΛΒΕΙΓΛΝS ΓΛΚΛZΝΛΝS: Divites vicinos; *Luc.* 14 : 12. ΛÞ ΓΛΒΕΙΝ ΛÞΟΛΠΝΛΝΔ: A divitiis ſuffocantur; *Luc.* 8 : 14. *Marc.* 4 : 19. ΓΛΒΙΓΝΛΝΔΛΝS ÏΝSΛΝΔΙΔΛ ΛΛΝSΛΝS: Divites dimiſit inanes; *Luc.* 1 : 53.

ΓΛ-

ᚴᚬᛒINᛞᚬN, Ligare, vincire. *Vide* ᛒINᛞᚬN.

ᚴᚬᛒᚬᛖIᚠᚷᚬNᛞS ᚿNSIS: Miſertus noſtri; ἀπολαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. *Ma* 9:22. *Refer ad* ᛒᚬᛖIᚠS, Miſericors.

ᚴᚬᛒᚬINᛞIᛞᚬ ïZE ᚬᚿᚴᚷNᚬ: Excœcavit eorum oculos; *J* 12:40. *Refer ad* ᛒᚬINᛞᚬ *vel* ᛒᚬINᛞS, Cœcus.

ᚴᚬᛒᚷTᚬN, Ad priſtinam formam vel ſtatum priſtinum reducere; ἀποκατ reſtituet omnia; *Marc.* 9:12. *Angloſaxonibus* ᚷebetan *eſt* Emendare, reſarci ᚷebeteᚦ beon, In integrum reſtitui, emendari. *Recurre ad ea quæ diximus* ᛒᚷTᚬN, Proficere, prodeſſe.

ᚴᚬᛒᚴᚿᚴᚷ ᚬᚳIᛒᚷS: Fragmentorum reliquiæ; κλασμάτων περισσεύμα *Marc.* 8:8. *Joh.* 6:13. *Refer ad* ᛒᚴIᚴᚬN, Rumpere.

ᚴᚬᚴᚬᚴᚴIᚠ, Fit, evenit; γένηται. *Marc.* 11:23. *Ab hac verbi acc tione non abludit, quòd Anglis* it will goe well or ill / *Belgis* 't ſal wel qualick gaen / *tantundem ſunt ac ſi dicas Benè vel malè procedet negotium: qu item Runico lexico* ᚠIᚿᚠᚾ *exponitur* Præſtantia *vel* Secunda fortuna: *quòd de que Angloſaxonibus* ᚷenᚷe beon *eſt* Præpollere, multum poſſe ad promovendu felicem totius rei exitum. ᚦæᚱ cynincᚷeᚱ bene miᚦ ᚦnihtne ᚱᚹiᚦᚩᚦe ᚩ ᚷen pæᚱe:. Preces regis apud Deum plurimùm valebant; *Beda* III, 12. unc ᚷ ᚷenᚷe ne pæᚱ. ᚦ pit him. on ᚦeᚷnᚱcipe ᚦeopian polᚦen. Non tanti no erat ut ei per obſequium ſerviremus; *Cædmon* 18, 19. ᚷe unᚷænᚷe ᚷeᚦÿᚦ beboᚦ Loᚦeᚱ ᚠoᚱ ᚱetniᚱᚱe eoppum:. Inritum feciſtis mandatum Dei propt traditionem veſtram. *R Matth.* 15:6.

ᚴᚬᚴᚴ, Platea. ᚬNᚬ ᚴᚬᚴᚴᚬ ᚬᚳIᛞᚷᛖᛞnN SInᚴᚬNS In plateis ponebant infirmos; *Marc.* 6:56. ᚬT ᛞᚬnᚴᚬ nTᚬ ᚬN ᚴᚬᚴᚴᚬ: Ad januam foris in bivio; *Marc.* 11:4.

ᚴᚬᚴᚴᚬN, Ire. *Joh.* 18:8. ᚴᚬᚴᚴ ïN hᛖᚠᚷᚱN ᚠᛖIN Intra in cubiculum tuum; *Matth.* 6:6. ᚢIᚠᚬ ᛞn ᚠᚬMMᚬ. ᚴᚬᚴ ᚷᚬh ᚴᚬᚴᚴIᚠ: Dico huic, Vade, & vadit; *Matth.* 8:9. *Luc.* 7: ᚴᚬᚴᚴᚬTS ïN ᚠᚱ ᛒᚬnᚴᚴ: Ite in civitatem; *Marc.* 14:13. ᚴᚬ ᚴᚬST ᚬᛈᚬK ᚠᚬMMᚬ: Sequimini eum; *Ibidem*. ᚴᚬᚴᚴᚬT ïN hᚬIM ᚠᚱ ᚢIᚠKᚬᚴᚬIKᚠᚱN ïTTuIS: Ite in caſtellum quo contra vos eſt; *Marc.* 11:2. ᚴᚬᚴᚴᚬM ᛞn ᚠᚬIM ᛒISnnGᚬN hᚬIMᚱN: Eamus in proximos vicos; *Marc.* 1:38. ᚴᚬᚴᚴIᛞᚬ ᚬᚬ ᛞIS

ΔIS: Abiit in regionem longinquam; *Luc.* 19: 12. *Angloſax.* ȝan. ȝanȝan. *Alam.* gan / gangan / giangan. *Cimbr.* ᚠᚨᚴᚠᚨᚴ. *Dan.* gaa. *Iſl.* ganga. *Angl.* goe. *Belg.* gaen. *Omnium origo videtur peti poſſe ab* εἶμι, Eo: *ut nempe ab ejus Infinitivo* ἰέναι, Ire, *primò fuerit* jen / *ac poſtmodum, mutato* J *conſono in* G, *factum ſit* gen / gan. *ac per reduplicationem, Gothis atque Angloſaxonibus perfamiliarem,* ȝanȝan. ΓΛΓΓΛΝ. arab. ﻏﺎ gaa alba Hind. Ol. gana. O.

ΓΛΓЄIΓΛN, Lucrari. ΘΛ ЬϏTЄIψ MΛNNΛN. ϛΛЬΛI ΓΛΓЄIΓΛIψ ψΛNΛ ŁΛIϏΘN ΛΛΛΛMΛ: Quid prodeſt homini, ſi lucretur mundum totum? *Marc.* 8: 36. ΓΛΓЄIΓΛNΔS ψϏ MΛNΛSЄΔ ΛΛΛΛ: Lucrifaciens mundum univerſum; *Luc.* 9: 25.

ΓΛΓRЄŁTS NRRΛN, Edictum exiit; δόγμα ἐξῆλθε. *Luc.* 2: 1. *Græcis* γραφὴ *vel* ἀπογραφὴ *eſt Commentarius vel Index in quem ex decreto publico ſingulorum hominum cenſus atque agri perſcribuntur.*

ΓΛΔΛЬΛN, Evenire. ΔNΓΛNN ÏM UIψΛN ψϏЄI hΛЬΛIΔЄΔNN ÏNΛ ΓΛΔΛЬΛN: Cœpit illis dicere quæ eſſent ipſi eventura; ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. *Marc.* 10: 32.

ΓΛΔΛIΛΛNS, Socii, participes; κοινωνοί. *Luc.* 5: 10. *Refer ad* ΔΛIΛ, Pars, portio.

ΓΛΔΛNЬIΔΛ ÏZЄ hΛIRTϏNΛ: Induravit corda eorum; πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 12: 40. *Plura vide in* ΔΛNЬΛTΛ.

ΓΛΔΛNRSTΛ, Audebat; *Marc.* 12: 34. *Angloſaxonibus* ðeaƿƿan. ðýƿƿan *eſt* Audere. ðýƿƿtiȝ, Audax. ðýƿƿtiȝneſ, Audacia, præſumptio. ȝeðýƿƿtiȝan, Præſumere, audere. *pro quo tamen per metatheſin dixerunt etiam* ȝeðƿiƿtian, Audere. ȝeðƿiƿtlæcean, Præſumere. ðƿýƿte, Audax, temerarius, *&c.* *Alamannis* durren *eſt* Audere. ſie thine *paſſionem* wole durren gebiletȟan / Paſſionem tuam ſtrenuè audent profiteri; *Willeramus* VIII, 2. ȟer ni dorſti / Ipſe non audebat; *Rhythmus de S. Annone,* § 41. *Anglis* dare. *Belgis* derren / derven / dorven / durven. *Danis* jeg tørff *eſt* Audeo. *Iſlandis* ƿor / Audacia. *Omnia manifeſtè ſunt affinia Græco* θαῤῥεῖν, Audere, fiduciam habere.

ΓΛΔΛNψNΛN, Mori. ЬΛNΔVϛΛNΔS ΘIΛЄIKΛMMΛ ΔΛNψΛN SKNΛΔΛ ΓΛΔΛNψNΛN: Innuens quâ morte eſſet moriturus; *Joh.* 12: 33. MΛψΛ ÏZЄ NI ΓΛΔΛNψNIψ: Vermis eorum non moritur; *Marc.* 9: 48. ΓΛΔΛNψNXΔΛ ΔΛNhTΛK ψЄIN: Mortua eſt filia tua; *Luc.* 8: 49. *Marc.* 5: 39. ΓΛΔΛNψNX-

ΔΕΔΠΝ ÏN ΥΛΤΝΛΜ: Mortui ſunt in aquis; *Matth.* 8: 32. *Joh.* 6: 5
Vide quæ dicimus in ΔΛΠΨS, Mortuus.

ΓΛΔΙΠΠΙΔΛ, Profundè effodit; ἐβάθυνε. *Luc.* 6: 48. *Refer ad* ΔΙΠ
Profundus.

ΓΛΔΧΜGΛΝ, Condemnare. ΓΛΔΧΜΙΔΕΔΠΝ ÏNΛ SK
ΛΛΝ ΥISΛΝ ΔΛΠΨΛΝ: Condemnaverunt eum eſſe reum mortis; κ
κρίναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. *Marc.* 14: 64. *Aliter accipitur verbum Matth.* 11: 1
ΓΛΔΧΜΙΔΛ ΥΛΚΨ ΠSΥΛΠΚhΤΛ: Juſtificata eſt; ἐδικαιώθη. *Matt*
11: 19. *Refer ad* ΔΧΜGΛΝ.

ΓΛΔΚΛΒΛΝ ΠS STΛΙΝΛ: Exciſus de petrâ; *Marc.* 15: 46. *Vi*
quæ dicimus in ΔΚΕΙΒΛΝ, Tundendo excavare.

ΓΛΔΚΛΓΚΕΙΨ, Potum dedit; *Matth.* 10: 42. *Vide* ΔΚΙΓΓΚΛΝ
Bibere.

ΓΛΔΚΛΠhΤΕIS, Milites; *Marc.* 15: 16. *Joh.* 19: 2. ÏK MΛ
ΝΛ ÏM hΛΒΛΝΔS ΠΕ ΥΛΛΔΠΕΝGΛ ΜΕINΛΜΜΛ Γ
ΔΚΛΠhΤINS: Ego homo ſum habens ſub poteſtate meâ milites; *Matt*
8: 9. ΓΛΔΚΛΠhΤΕIS *itaque dicti ſunt* Milites, *i. apta bello manu*
multitudo hinc inde ad uſum belli collecta: nomine dubio procul deſumpto à pri
aliquo verbo reſpondente Teutonico gaderen / Colligere, in unum cogere; *ita Gr*
cis λογάδες, *abſolutè*; λογάδες *item* στρατιῶται *vel* στρατιῶται *dicuntur* Selecti milites. *L*
tinis quoque Legio *dicta eſt, teſte Varrone libro* IV *de* LL, quòd leguntur milit
in dilectu. *Mirum itaque pluribus fortaſſe videbitur, quid moverit doctiſſimu*
antiſtitem Gothorum ut Lucæ 3: 14 ΜΙΛΙΤΧΝΔΛΝS *diceret* Milites, *voc*
bulo manifeſtè ſatis ex Militantes *corrupto: ſed cogitandum Wulphilæ ſæculo Gothos*
per totam Italiam Romanis permixtos, plurimas voces Romanis dediſſe, ac viciſſi
ab iis accepiſſe; cujus rei plurima paſſim exempla ſuppeditat nobis Argenteus codex
maximum Arctoæ antiquitatis decus.

ΓΛΔΚΛΠSGΛΝ, Præcipitare. *Vide* ΔΚΛΠSGΛΝ, Ex alto deo
ſum deturbare.

ΓΛΔΚΙΠSΛΝ, Cadere. *Vide* ΔΚΙΠSΛΝ.

ΓΛΔΚΧΒΝΧΔΛ ΖΛΚΛΚΙΑS: Turbatus eſt Zacharias; *Luc.* 1: 1
ΝΠ SΛIΥΛΛΛ ΜΕINΛ ΓΛΔΚΧΒΝΧΔΛ: Nunc anima mea turba
eſt; *Joh.* 12: 27. *Refer ad* ΔΚΧΒGΛΝ, Turbare. *ac magis etiam vide qu*
annotavimus in ΔΚΛΙΒΛΝ, Vexare.

ᚩᚪᚹᚪhᚪᚾ, Capere, apprehendere; πιάσω. *Joh.* 10: 39. *Vide* ᚹᚪhᚪᚾ, Capere.

ᚩᚪᚹᚪhᚳᛁᛞᚪ ᛗᚪᚾᚪᚩᛖᛁᚾ ᛗᚪᚾᚠᚷᚪᚾ ᚹᚪᚾᛁᚾ: Perfectam plebem parare Domino; κατεσκευασμένον λαὸν ἑτοιμάσαι Κυρίῳ. *Lucæ* 1: 17. *Suſpicor autem* ᚩᚪᚹᚪhᚳᛁᛞᚪ *eſſe ex* ᚩᚪᚹᚪᚩᚳᛁᛞᚪ, *eo ſenſu quomodo* aᚹæᚷᚢᛟᚦ *vel* ᚷeᚹæᚷᚢᛟᚦ *Angloſaxonibus eſt* Ornatus, venuſtatus, perpolitus. *vel ex illo* ᚹᚪᚩᚳ *quod Lucæ* 14: 35 *exponitur* Idoneus, utilis, aptus.

ᚩᚪᚹᚪᛋTᚪᚾ, Servare, conſervare, obſervare, cuſtodire. *Vide ſimplex* ᚹᚪᛋTᚪᚾ.

ᚩᚪᚹᚪᚾᚳᚪᛋ, Concilium, συνέδριον. *Marc.* 14: 55. *item* 15: 1. *Sicuti* ᚩᚪᚳᚢᚾᚾᛁ *illud, quod Argenteo codici ſæpiùs eſt* Concilium, *manifeſtè ſatis derivatur ex* ᚳᛁᚾᚾᚪᚾ *vel* ᚩᚪᚳᛁᚾᚾᚪᚾ, Convenire, congregari: *ita quoque ſimile vero eſt* ᚩᚪᚹᚪᚾᚳᚪᛋ *factum ex* ᚹᚪᚳᚪᚾ *vel* ᚩᚪᚹᚪᚳᚪᚾ, Ire, proficiſci. *Huc omnino pertinent quæ infra dicimus in* ᚩᚪᚳᚢᚾᚾᛋᚪ, Forum, vicus. *& in* ᚩᚪᚢᚾᛗᚠᚪ, Synagoga.

ᚩᚪᚹᛁᛚhᚪᚾ, Humare, ſepelire. *Adi* ᚹᛁᛚhᚪᚾ.

ᚩᚪᚹᚳᚪᚾᚷᛁᚾᚷᚾᛞᚪ ᛁᛗ: Dominantur eis; *Marc.* 10: 42. *Refer ad* ᚹᚳᚪᚾᚷᚪ, Dominus.

ᚩᚪᚹᚳeᚻᚾᚾ, Audiverunt, reſciverunt, famâ & auditione acceperunt. ᚩᚪᚹᚳeᚻᚾᚾ ᚠᚪTᛖᛁ ᛁᚾ ᚩᚪᚳᛞᚪ ᛁᛋT: Auditum eſt quòd in domo eſſet; *Marc.* 2: 1. *Hunc Argentei codicis locum valdè illuſtrant ſequentia.* ᚷeᚹᚢæᚷn ic, Reſcivi, intellexi; *Cædmon* 43, 13. 49, 5. 54, 1. 55, 6. 69, 3. 75, 9. 85, 5. 90, 23. mine ᚹᚢæᚷe, Quantum ego famâ percipere potui; *Cædmon* 70, 20. ᚷeᚹᚢæᚷoᚱT, Celeberrimus; *Cædmon* 71, 8. pe ᚷeᚹᚢiᚷen habaᚦ, Percepimus; *Cædmon* 63, 7. ᚷeᚹᚢiᚷen habbaᚦ, Intellexerunt; *Cædmon* 71, 5. 80, 7. ᚹᚢaᚷenᚦlic læceᚦom, Celebre medicamentum; *Herb.* CLV, 2. ᛞᚹ ᚹᚱᛁᚹᚴᚪ *Cimbris eſt* Rumore percipere; *Vide Wormium ad epinicium Egilli ſkallagrimi, Claſſis primæ Strophâ tertiâ.* ᚹᚱᛁᚼᚼᛁ, Audivit; *Runicum lexicon in* ᛁᛒᛋᛁᚱᚹᛁᚾᛁ. ᚹᚱᛁᚹᚢᚢᚺ, Celebris; *Runicum lexicon in* ᛞᚹᚢᚱᛁᚹᚾ. ᚢᛁᛁᚦ-ᚹᚱᛁᚹᚢᚢᚺ, Inclytus, longè latéq; celebris; *Runicum lexicon in* ᛒᚢᚱᚦᚼᚺ. *Iſlandis* fretter *dicuntur* Rumores.

ᚩᚪᚹᚢᚾᚪᚱᛁᚾ ᚴᚪᛋ ᚹᚪTᚪ ᚴᚪᚾᚳᚪ ᛞᚪᚦ ᛁᛗ: Abſconditum erat iſtud verbum ab eis; *Luc.* 18: 34. ᚩᚪᚹᚪᚪhᚳᛁᚳ ᛋᛁᚳ ᚠᚪᚾᚳᚪ ᛁᛗ: Abſcondit ſe ab iis; *Joh.* 12: 36. *Refer ad* ᚠᚢᚪᚱᛁᚾ, Occultum.

ᚴᚬᚠᚿᚬᚬᚴᚷᚬᚿ, Implere. ᛋᚴᚬ ᛋᚴᛂ ïᛏᚬ ᚴᚿᚹᚬᚿ ᚴᚬ ᚠᚿᚬᚬᚿᚱᛞᚬ: Ita ut jam impleretur; *Marc.* 4: 37. ᚴᚬᚠᚿᚬᚬ ᚴᚬᚿᛞᛋ ᛋᚴᚬᛘ ᚬᚴᛂᛁᛏᛁᛋ: Implens ſpongiam aceto; *Marc.* 15: 3 ᛘᛂᚬᚴᚬᚿ ïᚿᛋᚬᚺᛏ ᚱᛁ ᚹᚱᛋ ᚴᚬᚠᚿᚬᚬᚬᛂᛁᛋᛁᛞᚱᚿᛋ ïᚿ ᚿᚿ ᛘᚬᛁᚺᛏᛁᚿᛋ: Scribere narrationem rerum quæ in nobis completæ ſunt; *Lu* 1: 1. *Refer ad* ᚠᚿᚬᚬᛋ, Plenus.

ᚴᚬᚴᛁᚿᚴᚬᛁᛞᚬ ᚹᚬᚿᚬ ᚠᚬᛁᚴᚭᚿ: Vici mundum. *propriè*, Subj gavi mundum. *Joh.* 16: 33. *Refer ad* ᚴᚬᚴᚿᚴ, Jugum.

ᚴᚬᚴᚿᚴ, Jugum, *item* Par quodvis rerum ſimilium: *nam binæ res ac pare mutuo ſibi additæ, plurimarum gentium idiotiſmo* Jugum *vocantur. Ita Lucæ* 2: 2 ᚴᚬᚴᚿᚴ ᚺᚴᚬᛁᚹᚬᚿᛞᚿᛒᚱᚿᚱ *eſt* Par turturum. ζεῦγος τρυγόνων. *ac Luc* 14: 19 ᚴᚿᚴᚬ ᚬᚿᚺᛋᚿᛂ ᚠᛁᛘᚠ *ſunt* Juga boum quinque. *Angloſaxon bus* ʒeoc. ioc *eſt* Jugum. *Alam.* ioch / ioh. *Dan.* aag. *Angl.* yoke. *Belg* ioch. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Jugum. *Noſtrum item etymologicu Anglicum in* yoke *&* iuge.

ᚴᚬᚴᚿᚴᚱ, Parabola, ſimilitudo; *Luc.* 8: 9. *atque ita paſſim accipitur vo in Argenteo codice, intelligitúrq; de duabus rebus diverſis quidem, quæ tamen aliquam convenientiam componuntur comparantúrq;. nam* ᚴᚬᚴᚿᚴ *eſt* Jugum *ſicuti proximè vidimus.*

ᚴᚬᚺᚬᛒᚬᚿ, Tenere; *Marc.* 3: 22. 6: 17. *Refer ad* ᚺᚬᛒᚬᚿ, Te nere, ſervare.

ᚴᚬᚺᚬᚠᛏᚿᚬᚿᛞᚬᚿ ᚿᚿᛋᛁᛋ ᛋᛏᚿᛒᚴᚿ: Adhærentem nobis pulve rem; τὸν κολληθέντα ἡμῖν τὸν κονιορτόν. *Luc.* 10: 11. ᚴᚬᚺᚬᚠᛏᛁᛞᚬ ᛋᛁ ᛋᚿᛘᚬᛘᛘᚬ ᛒᚬᚿᚴᚴᚬᚿᛂ ᚴᚬᛁᚿᛁᛋ ᚴᚬᚿᚴᛁᛋ: Adhæſit uni civiu regionis illius; ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης. *Luc.* 15: 15.

ᚴᚬᚺᚬᚺᚬᛁᛞᚬ ᚬᚬᚬᛁ ᛘᚬᚿᚬᚴᚬᛁ ᚬᚿ ᚺᚬᚿᛋᚴᚬᚿ ïᛘᛘᚬ Omnis populus ſuſpenſus erat audiens illum; ὁ λαὸς ἅπας ἐξεκρέμαντο αὐτοῦ ἀκούω *Luc.* 19: 48. ᚿᚿᛞ ᚴᚬ ᛋᚬᛁᚹᚬᚬᚬ ᚿᚿᛋᚬᚴᚬ ᚺᚬᚺᛁᛋ: Quo uſque animam noſtram tollis? *i. Suſpendis, vel Suſpenſam tenes.* ἕως πότε τὴν ψυχ ἡμῶν αἴρεις; *Joh.* 10: 24. *Vide quæ annotavimus in* ᚺᚬᚿᚺ, Altus.

ᚴᚬᚺᚬᚺᚴᚱ, Deinceps, ex ordine, conſequenter; καθεξῆς. *Luc.* 1: 3. ᚺᚬᚺᚬᚿ. ᚴᚬᚺᚬᚺᚬᚿ, Pendere. *ac propriè uſurpatur de rebus continuat ſerie mutuo ſibi uſque adeò arctè adhærentibus, ut aliud ex alio veluti pende videatur.*

ᚩᚪhᚪIᚪGᚪN, Curare, mederi, ſanare; *Luc.* 9: 1. ᚩᚪhᚪIᚪIdᚫdnn, Sanabantur; *Marc.* 6: 13. ᚩᚪhᚪIᚪIdᚪI ᚸᚪnᚴᚹnn, Curabantur; *Luc.* 6: 18. ᚩᚪhᚪIᚪNIᚹ, Sanabitur; *Matth.* 8: 8. *Refer ad* hᚪIᚪGᚪN, Curare, ſanare.

ᚩᚪhᚪITᚪN, Spondere, promittere. ᚩᚪhᚪIhᚪITnn ïmmᚪ ᚦᚪIhn ᚩIᛒᚪN: Promiſerunt ei pecuniam dare; *Marc.* 14: 11. *Angloſaxonibus* ᵹehatan *eſt* Polliceri, vovere. ᵹehaᴛ, Votum, promiſſum. *Cimbris* ✻HIᚪ *eſt* Vovere. ✻HI4, Votum. *Alamannis* geheizen / ƕheizen *eſt* Spondere. geheiz / Promiſſum. *Utebantur & ſimplici* heit. *gloſſæ Lipſii*; heitinga / Vota. *Etiam* heizen *occurrit apud Willeramum* III, 10; thiu *divina eloquia* heizent thiu ſelua uuûnna. Divina eloquia ſpondent idem gaudium. *Huc etiam refer Gallicum* ſouhaiter, *Deſiderare, optare. Omnia quàm proximè accedunt ad* αἰτεῖν, Petere, poſtulare, poſcere.

ᚩᚪhᚪnSGᚪN *vide* hᚪnSGᚪN, Audire.

ᚩᚪhᚪᚪIᛒᚪI, Condiſcipuli. ᚸᚪᚹ ᚹᚱMᚪS ᚹᚪIM ᚩᚪhᚪᚪIᛒᚪM SEINᚪIM: Dixit Thomas condiſcipulis ſuis; *Joh.* 11: 16. *Neſcio an affine aliquid habeat cum Alamannico* liab / leib / lib / lieb / lief / lif / liob / liub / Carus, dilectus. *Alamannicum gl B*, 50; Sodalibus, ƕaleibom. *quod manifeſtè conſentit cum citato Argentei codicis loco. ac fortaſſè quoque cum ejuſdem codicis verbis Lucæ* 1: 54; hᚪEIᛒIdᚪ ïSᚴᚪEᚪᚪ ᚹInMᚪᚱn SEINᚪMMᚪ: Suſcepit Iſraël puerum ſuum.

ᚩᚪhnᚪIᚩIdᚪᚪnᚪ ïNSᚪNdIdEdnn: Contumelioſè habitum dimiſerunt; *Marc.* 12: 4. *Huic affine eſt illud Bedæ libro Quarto hiſt. eccl. cap.* 15; ᵹehnæᵹde þa mæᵹde mid heᚹigþan ðeoþdome, Subegit provinciam graviore ſervitio; *Alioqui* hnigan *ut plurimùm denotat Angloſaxonibus Obedientiam ſubmiſſionémq; teſtari leni quadam capitis inclinatione & genuum totiúſve corporis incurvatione.* hnigan to hehrelde, Ad thronum Dei reverenter incurvare ſe; *Cædmon* 96, 1. Loth hnah þam ᵹieᚹtum to ᚹotum, Loth demiſit ſe ad pedes hoſpitum; *Cædmon* 53, 4. hnigan mid heaᚹdum, Demiſſis atque inclinatis capitibus obedientiam ſubmiſſionémq; teſtari; *Cædmon* 18, 18. onhnigon to ðam heþige, Inclinabant ſe coràm delubro; *Cædmon* 79, 1. onhnigendum heaᚹde ᚹymle hiᚹ ᵹeᚹihða abune on eoþðan beᚹette, Inclinato capite ſemper aſpectum in terram defigat; *Reg. Benedicti, cap.* 7. *Theotiſcis quoque minimè ignotum verbum.* ƕneigit / Vergit, inclinat; *gl B*, 55. ƕinikan uuerden / Incurventur; *gl B*, 24. ƕeƕneickente / Declinantes. ſi ƕeƕneigit / Declinetur;

Kero. kineigit / Proclivum. kinigene / Proni; *gl C*, 12. geneigich / Pro vis; *gl D*, 32. *Belgis* geneyght / genegen / toe-genegen *eſt* Pronus, prop ſus, proclinis ad aliquid. *Fœminæ quoque Belgis dicuntur* nijgen / *quum mo ratâ genuum flexurâ honoris ergò ſalutant alios*. *Pro* ΗΝΛΙΓΛΝ *interim eti* ΗΝΛΙΨΛΝ *vel* ΗΝΘΙΨΛΝ *videtur uſurpâſſe codex Argenteus: quæ va ſunt affinia Græco* νεύειν.

ΓΛΗΝΛΙΨΙΔΛΝS ΠSΗΛΠΗΙΔΛ: Humiles exaltavit; *Luc.* 1: ΓΛΗΝΛΙΨGΛΔΛ, Humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 18: 14. *Refer ad* ΗΝΛΙGΛΝ, Humiliare. *quod habes in* ΗΝΘΙΨΛΝ, Inclinare, declinare.

ΓΛΗΧΚΙΝΧΔΛ ÏZΛΙ ÏN ΗΛΙΚΤΙΝ SΘΙΝΛΜΜΛ: Mœchat eſt eam in corde ſuo; *Matth.* 5: 28. *Refer ad* ΗΧΚΧS, Adulteri.

ΓΛΗΚΛΙΝGΛΝ, Mundare. *Refer ad* ΗΚΛΙΝS, Mundus, purus.

ΓΛΗΠΓΔ, Cogitatio; *Marc.* 12: 30. *Luc.* 1: 51. *Refer ad* ΗΠΓGΛ Cogitare; *quod affine eſt Græco* ἡγοῦμαι, Duco, arbitror, exiſtimo. *Vide annot ad Tatiani* XVII, 1.

ΓΛΗΠΛΙΨ ΨΛΙΚΨΛΝ: Operiri; *Matth.* 8: 24. ΝΙΨΛΙΗΤ ÏS ΓΛΗΠΛΙΨ. ΨΛΤΘΙ ΝΙ ΛΝΔΗΠΛGΛΙΔΛΝ: Nihil eſt opertum, qu non revelabitur; *Matth.* 10: 26. *Vide* ΗΠΛGΛΝ, Operire, tegere, celar

ΓΛΙΛΙΝΝΛ, Gehenna. *Græci ab Hebræis mutuati ſunt ſuum* γέεννα *Valle quadam urbi Hieroſolymitanæ vicinâ, quæ* גֵּי הִנֹּם *dicebatur*, Vallis Hi nom, *in quâ olim Iſraëlitæ, immanibus vicinarum gentium ſuperſtitionibus man pati, liberos ſuos Idolis adolebant. Inde factum eſt ut vox poſtea tranſlata ſit Inferorum ſedes cruciatui damnatorum deſtinatas. Gallis quoque* genne, gehen *inde videtur dicta Machina pluribus intenta funibus vel fidiculis, quibus diſtendu tur facinoroſi ad extorquendam commiſſi criminis confeſſionem. Anglis quoq* ginnes *ſunt Laquei, pedicæ.*

ΓΛÏΒΝGΛΝΔ ΨΠΚ ΛΙΚΨΛΙ: Æquabunt te ſolo; ἐδαφιοῦσί σε. *Lu* 19: 44. *Refer ad* ÏΒΝ, Æqualis, planus.

ΓΛÏΔΔGΛ SIK MΛΝΛΓΘΙ: Convenit turba; *Marc.* 3: 20. Γ ÏΔΔGΘΔΠΝ ΛΠΛΠSΤΛΠΛΘΙS ΔΝ ÏΛΙSΠΛ: Convenerunt ap ſtoli ad Jeſum; *Marc.* 6: 30. *Refer ad* ΓΛUIMΛΝ, Convenire, congrega

ΓΛÏΔΔΚΘΙΓΧΔΘΔΘΙΝΛ, Pœnitentiam egiſſent; *Luc.* 10: 13. *Ref ad* ÏΔΚΘΙΓΧ MIK: Pœnitet me.

ΓΛΙΚΔ

ГЛІКД, Zona. ГЛІКДЛ ÞІЛЛЄІNЛ: Zonam pelliceam; *Marc.* 1:6. ЛІZ ÏN ГЛКДRS: Æs in zonâ; *Marc.* 6:8. *Angloſaxonibus* ȝÿnÞel *eſt* Zona, cinctorium, cingulum. *Alam.* **gurdel**. *Dan.* gyrdel. *Angl.* **girdle**. *Belg.* **goȝdel**. *Angloſaxonibus* ȝÿnÞan *eſt* Cingere. *Alam.* **gurten**/ **aurten**. *Dan.* gyrde. *Angl.* **gird**. *Belg.* **goȝden**. γεγῶ *Græcis eſt* Colligere in gyrum.

ГЛІКNЛN, Deſiderare. ÞЛN ψIS ГЛІКNЄІψ: Dominus operam ejus deſiderat; ὁ κύριος ἀυτ̃ χρείαν ἔχι. *Matth.* 11:3. *Luc.* 19:31. ГЛІКNIdЛ SЛd ÏTЛN: Cupiebat implere ventrem; ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15:16. & 16:21. ГЛІКNЄІψ ГЛSЛIΘЛN: Cupietis videre; ἐπιθυμήσετε ἰδεῖν. *Luc.* 17:22.

ГЛІTЄIN ЛTГЛÞT MIS: Hœdum dediſti mihi; ἔριφον ἔδωκας ἐμοί. *Luc.* 15:29. *Angloſaxonibus* ȝæt. ȝat, *eſt* Capra, capella. *Alamannis* **geiȝ**. *Danis* **geed**. *Iſlandis* **geit**. *Anglis* **goat**. *Belgis* **geyt**. *Quum animal hoc villis notabiliter ſit inſigne, præcipuè tamen capræ* in Ciliciâ circáq; Syrtes villo tonſili veſtiantur, *ut author eſt Plinius nat. hiſt.* VIII, 50. *parum quoque abeſt quin huic animali putem nomen inditum à* χαίτη, Juba, coma. *nam ſicuti capræ armis quàm villoſiſſimis maximè commendantur, ita prolixiores villi ab armis dependentes, jubam quodammodo referunt. De caprarum tonſurâ agit Varro ſub finem libri Secundi de Re ruſticâ. Alamannico interim* **geiȝ** *affine eſt Hebræum* עֵז, Capra. *ſicuti &* גְּדִי, Hœdus.

ГЛКЛNNIdЛ NNSIS ÞЛN: Oſtendit nobis Dominus; ἐγνώρισεν ἡμῖν ὁ Κύριος. *Luc.* 2:15. ГЛКЛNNIdЛ ÏM NЛMR ψЄINЛTЛ. ȝЛh KNNNȝЛ: Notum feci eis nomen tuum, & facio; ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίζω. *Joh.* 17:26. ГЛКЛNNЛdЄdNN BI ψЛTЛ ȝЛNKd: Cognoverunt de verbo; διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος. *Luc.* 2:17.

ГЛККRTNdЛ, Conquaſſabitur; συνθλασθήσεται. *Luc.* 20:18. *Fortaſſe affine huic illud Theotiſci gloſſarii C*, 11; Perculſus, **thurahcruzit**. *quemadmodum & Anglicum* **to cruſh in pieces**/ *Friare, in minutiſſimas partes confringere. quæ non ita longè videntur abire à* κρύω, Pulſo, collido. κρῦσις, Pulſatio, colliſio. *Belgis quoque* **kȝitſe** *eſt* Palea, feſtuca. **kȝitſen ſierken**/ Minutiſſimæ rei exiguum fragmentum. *Niſi quis putet* **kȝitȝ** *dici minutiſſimum quodque & quicquid ſcalpendo veluti corradi poteſt; à* **kȝatſen**/ Scalpere.

ГЛKNNNЛIψ BЛRMЛNS hЛIψGRS: Conſiderate lilia agri; κατανοήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ. *Matth.* 6:28. NIN ГЛKNNNЛIdЄdNψ: Non legiſtis?

legiſtis? οὐκ ἀνέγνωτε; *Marc.* 12:26. ΝΙΗ ΪST ÞΗΛΓΙΝ. ψΛΤ
ΝΙ ΓΛΚΗΝΝΛΙΔΛΗ: Non eſt abſconditum, quod non cognoſcetur;
ἐστιν ἀπόκρυφον, ὁ οὐ γνωσθήσεται. *Luc.* 8:17. *Refer ad* ΚΗΝΝΛΝ, Noſcere, ſci

ΓΛΛΛΓGΛΝ, Ponere, mittere, collocare. *Sæpiſſimè uſurpatur pro ſi*
plici ΛΛΓGΛΝ. *quod vide.*

ΓΛΛΛISTΛΝS ΥΛΝΚΨΗΝ ΪΜΜΛ: Proſecuti ſunt eum; *Ma*
1:36. *Refer ad* ΛΛISTGΛΝ, Sequi.

ΓΛΛΛψΧψ ÞΚIGΧΝΔS GΛh ΓΛΚΛΖΝΛΝS: Convocat amic
& vicinos; *Luc.*15:6. *Refer ad* ΛΛψΧΝ, Vocare, ad ſe advocare, invita

ΓΛΛΛΝΒGΛΝ, Credere. ΓΛΛΛΝΒGΛΝΔΛΝS, Credent
ΓΛΛΛΝΒЄINS, Fides. *Angloſax.* ȝeleaƿa *vel* ȝelẏƿa *eſt* Fides. ȝelẏƿa
Credere. *Alam.* **giloubo** / **kilauba** / **kilaupa** *eſt* Fides. *Angl.* **belief.** *Be*
geloove. *Cum nihil aliud ſit* Credere *quàm Non repugnare iis quæ dicuntur*
minùs fidem conſequantur (quomodo Priſcianus libro Decimo vult Credo *dictu*
quaſi Cretum do; *accipiendo nempe* Cretum *pro Decretum certúmq;) planè vide*
verbum ΓΛΛΛΝΒGΛΝ *referendum ad illud* ΛΛΝΒGΛΝ *vel* ΝSΛΛΝ
GΛΝ, Concedere, permittere, *quod occurrit Matth.* 8:21 *&* 31. *item L*
8:32. *Vide annotata noſtra ad Tatiani* CLX, 4. *ubi totam originationis hu*
rationem fuſiùs proſequimur.

ΓΛΛΛΝΒGΛΝ, Credere, fidei alicujus committere. GΛΒΛI
ΪNΥINΔΛΜΜΛ ÞΛIhΗψΚΛIhΝΛ ΤΚIΓΓΥΛI NI ΥΛΝΚψΝ
ψΛΤΛ SΝΝGЄINΧ ⊙ΛS ΪZΥIS ΓΛΛΛΝΒЄIψ: Si in iniquo ma
monâ fideles non eſtis, quod verum eſt quis credet vobis? *Luc.* 16:11.

ΓΛΛΛΝΓΝGΛΝ, Latere; *Marc.*7:24. *Vide* ΛΛΝΓΝGΛΝ, Inficia

ΓΛΛΛΝSGΛΝ, *vide* ΛΛΝSGΛΝ, Liberare, ſolvere.

ΓΛΛΓΛ, Crux. *Matth.* 10:38. *Marc.* 8:34. 10:21. *Angloſax.* ȝal
ȝealȝ. *Alam.* **galge** / **kalgo.** *Angl.* **gallows.** *Dan. Iſl. Belg.* **galge** / *q*
ſummus magiſter eruditiorum Voſſius derivat à Gabulus. *Vide ejus etymologic*
in voce. Quidam Gabuli vocabulum derivant ab Hebræo גָּבַהּ, Altus, celſi

Cum quâ originatione mirè conſonat quod Theotiſcum **hahan** *&* **hangan** / Suſp
dere, crucifigere, *videantur facta ex* **hah** *vel* **hoh** / *Altus. Vide Obſervata noſ*
ad Willerami paginam 68. *ac magis etiam etymologicum noſtrum Anglicum*
Gallows.

Γ

ΓΛΛΕΙΚΛΝ. *vide* ΛΕΙΚΛΝ, Placere.

ΓΛΛΕΙΚΙΝΧΝ, Curari; θεραπεύεσθαι. *Refer ad* ΛΕΙΚ, Medicus.

ΓΛΛΕΙΚS. *vide* ΛΕΙΚS, Similis.

ΓΛΛΕΙΨΛΝ, Ire; *Matth.* 8:21 & 31. ΪΒΛΙ ϚΛΗ ϚΝS ΥΙΛΕΙΨ ΓΛΛΕΙΨΛΝ: Numquid & vos vultis abire? *Joh.* 6:67. ΛΖΙΤΙΖΧ ΪST ΠΛΒΛΝΔΛΝ ΨΛΙΚΗ ΨΛΙΚΚΧ ΝΕΨΛΧS ΓΛΛΕΙΨΛΝ: Facilius eſt camelum per foramen acus tranſire; *Marc.* 10:25. ΓΛΛΕΙΨΛΝΔS ΪΝ SΥΝΛΓΧΓΕΝ: Ingreſſus in ſynagogam; *Marc.* 1:21. ΜΛΝΛΓΛΙ SINΔ ΨΛΙ ΪΝΓΛΛΕΙΨΛΝΔΛΝS: Multi ſunt intrantes; *Matth.* 7:13. ΓΛΛΛΙΨ ΪΝ ΓΛΚΔ SEINΛΝΛ: Abiit in domum ſuam; *Matth.* 9:7. ΓΛΛΕΙΨΛΝ ΗΙΝΔΛΚ ΜΛΚΕΙΝ: Tranſfretare, ire trans fretum; *Matth.* 8:18. *Vide quæ annotamus in* ΛΕΙΨΛΝ.

ΓΛΛΕΥϚΛΝ, Offerre, exhibere, præbere. *item* Tradere, prodere. *Vide quæ dicimus in* ΛΕΥϚΛΝ, Tradere, prodere.

ΓΛΛΙSΙΨ ΨΛΝS ΓΛΥΛΛΙΔΛΝS SEINΛΝS: Congregabit electos ſuos; *Marc.* 13:27. ΓΛΛΙSΙΨ ΨΧS ΛΕΛΙΕΝΛΝΔΕΙNS ΔΚΛΝΗSNΧS: Colligite quæ ſuperſunt fragmenta; *Joh.* 6:12. ΓΛΛΕSΠΝ SIK ΔΝ ΪΜΜΛ ΜΛΝΛΓΕINS ΕΙΛΝ: Congregaverunt ſe ad eum turbæ multæ; *Marc.* 4:1. *Joh.* 11:47. *Vide* ΛISΛΝ, Legere, colligere, congregare.

ΓΛΛΙΝΓΛΙΔΛ ΨΧ: Uxorem duxerat eam; *Marc.* 6:17. *Refer ad* ΛΙΝΓΛΝ, Ducere uxorem.

ΓΛΛΙΝΓΛΧΚΙSΤϚΛΙS ϚΛΗ ΓΛΛΙΝΓΛΠΚΛΝΕΕΤΕΙS ΠΚΚΕΙSΛΝΔ: Pſeudochriſti & pſeudoprophetæ exſurgent; *Marc.* 13:22. ΝΙ SIϚΛΙS ΓΛΛΙΝΓΛΥΕΙΤΥΧΔS: Ne eſto falſus teſtis; *Marc.* 10:19. *Luc.* 18:20. ΓΛΛΙΝΓΥΕΙΤΥΧΔΙΔΕΔΝΝ ΛΝΛ ΪΝΛ: Falſum teſtimonium dicebant adverſùs eum; *Marc.* 14:56. *Refer ad* ΛΙΝΓΝ, Mendacium.

ΓΛΛΝΚΛΝ. *vide* ΛΝΚΛΝ, Claudere.

ΓΛΜΛΙΔΛΝS, Debiles; ἀναπήρους. *Luc.* 14:13. *at Lucæ* 4:18 ΓΛΜΛΙΔΛΝS *codex Argenteus exponit* Confractos; πεπληρωσμένους. *Videtur referendum ad illud* ΜΛΙΤΛΝ, *quod ſuo loco exponimus* Concidere, conſcindere, præſecare.

ΓΛΜΛΙΝϚΛΙΜ ΗΛΝΔΠΜ. ΨΛΤ ΪST ΠΝΨΥΛΙΗΛΝΛΙΜ. ΜΛΤϚΛΝΔΛΝS: Communibus manibus, id eſt illotis, manducantes;

Marc. 7 : 2. *& mox ejuſdem capitis commate* 15 **ΓΛMΛINGΛN** *eſt* Coinqu
nare, polluere. *Interpres nimirum expreſſit Græcum* κοινὸς *&* κοινῶσαι. *nam* κοι
*in Novo fœdere nuncupatur, quicquid Profanum eſt atque immundum, quodq́; omn
in promiſcuo habent uſu.*

ΓΛMΛΛΥIDΛNS hΛIRTIN ΓΛNΛSGΛN: Contritos corde f
nare; *Luc.* 4 : 18. *Fortaſſè affine eſt Græco* ἁμαλὸς, Tener, mollis, debili
vel μαλακὸς, Mollis.

ΓΛMΛNΛM ƀΛNDΥIDEDΛNN: Sociis annuerunt; κατένευσαν τοῖς μετόχο
Luc. 5 : 7. *Angloſaxonibus* ȝemana *eſt* Conſortium. *à* ȝemæn, Communis.

ΓΛMΛNΥGΛN, Parare, præparare. *Vide ſimplex* **MΛNΥGΛN**.

ΓΛMΛRZGΛN, Scandalizare. *Vide ſimplex* **MΛRZGΛN**.

ΓΛMΛTIDEDΛNN, Manducaverunt; *Marc.* 8 : 8. *Refer ad illud* **MΛT
GΛN**, Manducare. *quod habes in* **MΛTS**, Eſca, cibus.

ΓΛMΛNDEIΨ ÏZΥIS ΛLLIS ΨΛTEI ULΨ DN ÏZΥIS: Sug
geret vobis omnia quæcunque dixi vobis; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. *Joh.* 14 : 26

ΓΛMΛNKRIDΛ ΨΛNS DΛΓΛNS: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τ
ἡμέρας. *Marc.* 13 : 20.

ΓΛMEΛEINS, Scriptura; *Joh.* 7 : 38. *item* **ΨΛTΛ ΓΛMEΛIDR**
Scriptura, quod ſcriptum eſt; *Joh.* 10 : 35. *ſicuti & Joh.* 17 : 12. *Refer a*
MELGΛN. **ΓΛMELGΛN**, Scribere.

ΓΛMIKLIDΛ ÞΛN ΛRMΛhΛIRTEIN SEINΛ BI ÏZΛI
Magnificavit Dominus miſericordiam ſuam in illâ; *Luc.* 1 : 58. *Refer ad* **MI
KILS**, Magnus.

ΓΛMRSTEDNN *occurrit Marc.* 2 : 2; **SΥΛ SΥE NI ΓΛMRSTE
DNN NIh ΛT DΛNKΛ**: Ita ut ne quidem poſſent [accedere] ad januam
Mihi certè **ΓΛMRSTEDNN** *illud videtur eſſe à* **MΛGΛN**, Poſſe; *ut Belgi
cum* **moſt** *& Plur.* **moſten** *eſt à* **mogen** / Poſſe. *atque ita mox commate* 4 *ſe
quitur*, **NI MΛGΛNDΛNS NEΘΛ UIMΛN**.

ΓΛMRT, Capit; χωρεῖ. **ΨΛNKΛ MEIN NI ΓΛMRT ÏN
ÏZΥIS**: Sermo meus non capit in vobis; ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. *Joh.* 8 : 37

ΓΛMRTGΛN. *Vide* **MRTGΛN**, Occurrere, obviam ire.

ΓΑΜΠΝΑΝ, Meminiſſe; *Luc.* 1:72. NI ΓΑΜΑΝ ΑΓΑΧΝS: Non meminit preſſuræ; *Joh.* 16:21. NI ΓΑΜΠΝΠΨ: Non recordamini; *Marc.* 8:18. ΓΑΜΠΝΕΙΨ, Mementote; *Joh.* 15:20. 16:4. ΓΑΜΠΝΔΑ, Recordatus eſt; *Matth.* 26:75. ΓΑΜΠΝΔΕΔΝΜ, Recordati ſumus; *Matth.* 27:63. ΓΑΜΠΝΔΕΔΝΝ, Recordati ſunt; *Joh.* 12:16. ΓΑΜΠΝΑΝΔS, Recordatus; *Marc.* 11:21. *Luc.* 1:54. ΔN ΓΑΜΠΝGΑN ΪZΧS: In memoriam ejus; *Marc.* 14:9. ΠΕΑΚ-ΜΠΝΝΧΔΕΔΝΝ, Obliti ſunt; *Marc.* 8:14. *Angloſaxonibus* munan. ȝemunan. ȝemẏnan *eſt* Meminiſſe, recordari. ȝemẏnd, Memoria. ȝemẏndiȝ, Memor, *&c.* *Alamannis* gimuntigan *eſt* Meminiſſe. in mina gimunt / In meam memoriam. *Danis* eg mindis *eſt* Recordor, reminiſcor. *Iſlandis* eg man. *unde* eg munde *iis eſt* Recordatus ſum. *Anglis* to bee mindfull / to call to minde *eſt* Meminiſſe, *&c.* *Antiquum interim* munan *videri poteſt deſumptum ex* μνημονεύειν, Memorem eſſe, meminiſſe, *abjectâ primâ ſyllabâ: quum enim nulla uſpiam vox (quantum ego quidem memini) ab MN incipiens occurrat in Gothicis, Angloſaxonicis, Cimbricis, Alamannicis, ullíſve aliis Septentrionalium monumentis, veriſimile quoque eſt Patres noſtros primam ſyllabam in* μνημονεύειν *averſatos, ut inſolentiorem atque idiomati patrio minùs congruentem.*

ΓΑΝΑh SIΠXNI EI ΥΑIKΨΑI SΥE ΑΛISΑKEIS ΪS: Sufficit diſcipulo ut ſit ſicut magiſter ejus; *Matth.* 10:25. ΓΑΝΑh ΠNSIS: Sufficit nobis; *Joh.* 14:8. ΑΕΑΛIΨ GEKA ΓΑΝΧhA: Peregre fuit multis temporibus; *Luc.* 20:9. *Angloſax.* ȝenoh. *Alam.* ginuoh. *Angl.* enough. *Belg.* genoeg. *Cimbris* ᚠᚴᛅᚠᛏᚾ ᚠᛅᚦᚢᚼ *dicitur* Vir omnium rerum copiâ abundans: *Runicum lexicon in* ᚠᛅᚦᚢᚼ. *Inductus interim priſcâ codicis Argentei orthographiâ libens deduxerim* ΓΑΝΑh *à* γανόω, Lætitiâ afficio, voluptatem affero; *quòd nihil æquè miſeros mortales exhilaret, quàm rerum omnium ſatietas. Vide Regem prophetam Pſ.* IV, 8.

ΓΑΝΑΝΨIdA KXdGΑNdS, Ceſſavit loquens; ἐπαύσατο λαλῶν. *Luc.* 5:4.

ΓΑΝΑSGΑN, Sanare, ἰάσαϛ. ΪNSΑNdIdA MIK ΔN ΓΑ-NΑSGΑN ΨΑNS ΓΑMΑΑΥIdΑNS hΑIKTIN: Miſit me ſanare contritos corde; *Luc.* 4:18. *Ab hac Sanandi ſignificatione uſurpari cœpit verbum pro* Servare, σῶσαι. SΑEI ΥIΑI SΑIΥΑΑA SEINA ΓΑNAS-GΑN. ÞKΑUISTEIΨ ÏZΑI: Qui voluerit animam ſuam ſalvam facere, perdet eam; *Marc.* 8:35. 15:31. *Luc.* 6:9. SΑEI ÞKΑUISTEIΨ SΑIΥΑΑΑI SEINΑI ÏN MEINA. ΓΑNISGIΨ ΨX: Qui perdiderit animam ſuam propter me, ſalvam faciet illam; *Luc.* 9:24. ΓΑNISΑN,

Servari. σωθῆναι. ΘΛS MΛΓ ΓΛNISΛN: Quis poteſt ſalvus fier *Marc.* 10:26. *Luc.* 18:26. ΒΕΔNN ÏNΛ ΕI ΨΛN SKΛNT ΥΛSTGΧS ÏS ΛTTΛITΧKEINΛ. GΛh SΥΛ MΛNΛΓΛI SΥ ΛTTΛITΧKNN ÏMMΛ ΓΛNESNN: Rogabant eum ut vel fimbria veſtimenti ejus tangerent; & quotquot tangebant eum, ſervabantur. *Marc.* 6:5 *Ab hac verbi acceptione lucem accipit Willerami paraphraſis ad caput* II, *verſ.* *Cantici canticorum*; Thiu dûua thie thar niſtelot in then ſteinlocheron ande in th hegge holeron / thiu mag geneſan uore themo haueko / ande hiro junga thar in zihen / *&c.* *Hinc etiam liquet unde Belgis* geneſen *accipiatur pro* Sanare, m dicinam facere.

ΓΛNΛTIΔΛ MEINΛNS ÞΧTNNS TΛΓΚΛM SEINΛIM Rigavit pedes meos lachrymis ſuis; *Luc.* 7:44. *Belgis* nat *eſt* Madidus, hum dus. *Alamannis* nazzi *eſt* Humor. nazzen / nezzen / Humore aliquo perfu dere, humectare. *Græcis* νοτὶς *vel* νοτία *eſt* Humor. νότος, Humidus. νοτίζ Humecto, madefacio. *Alii tamen Alamannicum* nazz *malunt referre ad* νίζε Lavare, *vel ad* נָזָה, Aſperſus eſt.

ΓΛNIMEIS ÏN KIΛΨEIN: Concipies in utero; συλλήψῃ ἐν γαστρί. *Luc.* 1:3 ÞΛNKΨIZEI ΓΛNNMΛNS VESI ÏN ΥΛMBΛ: Priùs quàm in ute conciperetur; πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. *Luc.* 2:21. ΓΛNIMΛ *etiam uſurpatur pro* Capere, percipere, intelligere, diſcere.. *Vide quæ annot vimus in* NIMΛN.

ΓΛNIΠNΛNΔS ÏN ΨIS ΥΛNΚΔIS: Contriſtatus in verbo; συγκύ ἐπὶ τῷ λόγῳ. *Marc.* 10:22. *Videtur eſſe ab antiquo aliquo verbo reſpondente Te tonico* nüpen *vel Anglico* nipp / Vellicare. *Ita quoque Latinis dolor vel triſtit dicitur* Fodicare, pungere, carpere, vellicare animum.

ΓΛNISΛN, Servari, ſalvum fieri. *Vide* ΓΛNΛSGΛN, Sanare.

ΓΛNIΨGΧS, Cognati; συγγενεῖς. *Luc.* 1:58. *Vide* NIΨGIS, Cognatus

ΓΛNΧh, Multa. NΛNh ΓΛNΧh SKΛΛ UIΨΛN ÏZΥIS Adhuc multa habeo vobis dicere; ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν. *Joh.* 16:12. Λ ΛΛIΨ GEKΛ ΓΛNΧhΛ: Peregre fuit multis temporibus; ἀπεδήμησε χρό ἱκανούς. *Luc.* 20:9.

ΓΛNNTNN, Ceperant; *Luc.* 5:9. *Refer ad* NINTΛN, Aſſequi, co ſequi, capere, nanciſci.

ΓΛΘEIΛΛIΨ SIK ΛNΛ ÏMMΛ ΓΛΥΛIKΨI ÏZΥΛK: Requieſc ſup

ſuper illum pax veſtra; ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν. *Luc.* 10:6. **ΓΛΘΕΙΛΛΝ** *itaque, quod ſignificat* Manere, immorari, ad certum aliquod ſpatium temporis ſuperquieſcere, *referendum eſt ad* **ΘΕΙΛΛ**, Hora, tempus, ſpatium temporis.

ΓΛΘΕΙΤGΛΝ, Candefacere, album facere; *Marc.* 9:3. *Refer ad* **ΘΕΙΤ**, Albus.

ΓΛΘRTGΛΝ. *Vide* **ΘRTGΛΝ**, Objurgare, increpare, comminari.

ΓΛKΛΓINRΔΛ ïnΔΛINM: Conſilium dederat Judæis; *Joh.* 18:14. *Vide quæ diximus in* **KΛΓINEIS ΓnΔS**.

ΓΛKΛhnIΔEΔnn, Appretiaverunt; *Matth.* 27:9. *Vide* **KΛhnΛN**, Numerare, ſupputare, æſtimare.

ΓΛKΛIΔ, Conſtitutus. **NIΨΛIhT nÞΛK ΨΛTEI ΓΛKΛIΔ SIÇΛI ïZVIS ΛΛnSGΛIΨ**: Nihil amplius quàm quod conſtitutum eſt vobis faciatis; μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. *Luc.* 3:13. *Cum hoc loquendi modo congruit, quod* ȝeþaþ *Angloſaxonibus eſt* Conditio, lex alicui dicta. on Þ ȝeþaþ, Eâ lege, hac conditione.

ΓΛKΛIhTGΛN ÞRTnnS nnSΛKΛnS ïN ΨIT ΓΛΨΛIKΨGIS: Dirigere pedes noſtros in viâ pacis; *Luc.* 1:79. *Angloſax.* upe fet to ȝeneccanne on ſybbe peȝ:. *Alam.* zi girihtene unſera fuozza in uuog ſibba. *Belg.* te richten onſe voeten in den weg des vredes.

ΓΛKΛIhTS, Juſtus; *Luc.* 2:25. **ΓΛKΛIhTΛI**, Juſti; *Luc.* 18:9. **ΛTTΛ ΓΛKΛIhTΛ**: Pater juſte; *Joh.* 17:25. **ΓΛKΛIhTEINS**, Juſtitia; *Matth.* 5:20. **ΓΛKΛIhTIΨΛ**: *Joh.* 16:8. **ΓΛKΛIhTRZΛΓΛTΛIhΛNS**, Magis juſtificatus; *Luc.* 18:14. *Angloſax.* ꝑihtꝑ. *Alam.* reht man / rehtlicho man. *Dan.* retfardig. *Angl.* righteous. *Belg.* rechtvaerdig.

ΓΛKΛIhTRZΛΓΛTΛIhΛNS, Juſtificatus; *Luc.* 18:14. *quaſi dicas* Juſtus declaratus, renuntiatus. *ut ſit ab illo* **ΓΛTInhΛN**, Declarare, nuntiare, referre, *quod paullò poſt ſequitur*.

ΓΛKΛΨΛNΛ SInΔ ΛΛΛΛ ïZVΛKΛ TΛΓΛΛ hΛnBIΔIS: Numerati ſunt omnes veſtri capilli capitis; *Matth.* 10:30. *Omnino referendum eſt verbum ad* **KΛΨGR**, Numerus.

ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚾᛋ, Vicini. *Ita legimus Joh.* 9: 8; ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚾᛋ ᚢᛁᚦᛋᚢᚾ, Vicini dicebant. *& Luc.* 14: 12; ᚾᛁ ᚼᚬᛁᛏᚬᛁᛋ ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚾᛋ ᚴᚬᛒᛁᚵᚬᚾᛋ, Noli vocare vicinos divites. *& mox ejuſdem Euangeliſtæ* 15: 9; ᚴᚬᚼᚬᛁᛏᛁᚹ ᚠᚴᛁᚵᚱᚾᚦᚬᚵᚱᛋ ᚵᚬᚼ ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚱᚾᛋ, Convocat amicas & vicinas. *Angloſaxonibus* neahmen *vel* nehmen, nehbuna *vel* nehȝibuna, *item* nehȝehuſe *dicuntur* Vicini. *Alamannis* ᚠepure. *Belgis* **buieren, gebuieren.** *Ac quemadmodum olim* nehȝehuſe *dicti ſunt* Vicini, *ab* huſ, Domus, *quemadmodum item* nehbuna *vel* nehȝebuna (*ſicuti & Anglicum* **neighbour**) *nomen traxerunt ab illo* buſ *quod quandoque pro* Caſâ *vel* Tugurio *accipi oſtendimus in annotatis ad gl E*, 9. *in* Mapalia. *ita quoque minimè eſt dubitandum quin* ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚾᛋ *dicti ſint à* ᚴᚬᛉᚾ, Domus; *quòd Vicinia propriè ſit eorum, qui vel contiguas, vel non longè à ſe invicem diſſitas habent ædes. Fuſiùs de hi egimus ad Keronem in* Vicinis.

ᚴᚬᚴᛋ, Domus; *Marc.* 3: 25. *Luc.* 19: 46. *Joh.* 12: 3. ᚬᛁᚴᛁᚿ ᛁᚾ ᚴᚬᚴᛋᚬ ᚾᛋᚬᛁᚿᚬ: Jacet in domo paralyticus; *Matth.* 8: 6. ᚾᚬ ᚠᚬᚴᚬᛁᚿ ᚾᛋ ᚴᚬᚴᛋᚬ ᛁᚾ ᚴᚬᚴᛋ: Nolite tranſire de domo in domum; *Luc.* 10: 8. ᚴᚬᚴᛋᚬ ᛘᚬᛚᛋᚬᚾᛋ, Pater familias; *Luc.* 14: 21. ᚬᚾᚴᛏᛁᚴᚬᚴᛋ, Hortus; *Joh.* 18: 1. ᚠᚬᚱᚦᚿᛋ, Prædium, domus, agger *Cimbris. vide Runicum lexicon. Danis* gaard *eſt* Domus. ᚠᚬᚱᚦ *antiquitùs* Urbem, arcem, *vel* regionem *ſignificabat: unde & Ruſſia noſtratibus* (*inquit Wormius paginâ* 8 *addendorum ad Danica monumenta*) *dicta eſt* Oſtregard, *quòd ſita ſit Moſcorum regio ad ortum Solis. In eximio adhæc manuſcripto quatuor euangeliorum codice interlineato R, qui nunc in privatis manibus deliteſcit, invenit* ȝeaɹd *vel* heaȝe *poſita pro* Sepimento; *Matth.* 21: 33. *Alamannis* gardo/ ᚠarto *eſt* Hortus. *Gall.* jardin. *Ital.* giardino. *Hiſp.* gardin. *Dan.* gaard. *Angl.* **garden.** *Belg.* **gaerde.** *Pertinet ad vocabuli originem, quòd* ȝeaɹde (*ſicuti paullò ante vidimus*) *denotavit* Sepem *vel* Munitionem claudens hortum, *atque ad ipſum deinde* Hortum *tranſlatum ſit nomen: prorſus ut à Græco* ἑρκὸς, Incluſus, ſeptus, *Latini primùm, ex doctiſſimorum hominum ſententiâ, fecerunt* horctus, *atque inde* Hortus. *Nonnullam adhæc affinitatem habet cum hac noſtrâ conjecturâ, quòd Joh. Davies Cymræorum* gardd, Hortus, *derivat ab Hebræo* גָּדֵר *vel* גָּדֶר, Maceria, paries, horti ſepimentum. *Punicâ certè linguâ* Gadir, *teſte Plinio, naturalis hiſtoriæ libro Quarto, cap.* 22, *ſignificat* Sepem. *In Olai denique Wormii Danicis monumentis, paginâ* 111, ᚼᚴ ᚠᛁᚱᚦᛁ *exp.* Ego ſepimento cinxi. *unde Danis etiamnum hodie* gierde *eſt* Sepimentum. *ſicuti at* gierde *iis eſt* Sepire, certam alicujus fundi proportionem ſepimento munire. ᚠᚬᚱᚦᚿᛋ *inter alia Cimbris quoque denotabat* Munimentum. *prorſus ut Angloſaxonicum* tun *& Belgicum*

tuyn

ᚦᚢᚾᚾ *denotant* Villam, prædium, hortum, aut locum quemvis concluſum obſeptúmq;. *à* ᚦynan, Claudere, ſepire. *unde Anglis quoque* ᚦoᚹᚾ *eſt Oppidum, oppidulum, municipium.*

ᚴᚬᛞᚬᚠᚬᛚᛞᚬᚾᛞᚬᛋ, Paterfamiliâs; *Luc.* 14: 21. *Matth.* 10: 25. *Vocabulum eſt manifeſtè ſatis compoſitum ex* ᚴᚬᛞᚬᛋ, Domus, *&* ᚠᚬᛚᛞᚬᚾᛞᚬᛋ, Poteſtatem habens, dominium exercens. *Angloſaxonibus* pealdend *eſt* Præſul; *gr Ælfrici cap.* IX, *terminat.* 10. heofonef paldend, Cœli dominus; *Cædmon* 7, 24.

ᚴᚬᛁᚾᚾᚬᚾ, Concurrere, convenire, congregari; *Vide quæ mox annotamus in* ᚴᚬᚴᚢᚾᛋᚬ, Forum.

ᚴᚬᚴᚢᚾᛁ, Concilium, cœtus conſiliariorum congregatorum. *Vide quæ proximè dicimus in* ᚴᚬᚴᚢᚾᛋᚬ, Forum.

ᚴᚬᚴᚢᚾᛋᚬ, Forum *vel* Vicus. ᚴᚬᛚᛖᛁᚴᚬᛁ ᛋᛁᚾᛞ ᛒᚬᚴᚾᚬᛘ ᚠᚬᛁᛘ ïᚾ ᚴᚬᚴᚢᚾᛋᚬᛁ ᛋᛁᛏᚬᚾᛞᚬᛘ: Similes ſunt pueris in foro ſedentibus; *Luc.* 7: 32. ïᚾ ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᛁᛘ ᚷᚬh ïᚾ ᚴᚬᚴᚢᚾᛋᛁᛘ: In ſynagogis & in vicis; *Matth.* 6: 2. *Propriè videtur denotare Locum publicum ad quem multitudo hominum concurrit. à* ᚴᛁᚾᚾᚬᚾ. ᚴᚬᛁᚴᚾᚾᚬᚾ, Concurrere, convenire, congregari. ᚷᚬh ᛋᚱ ᛒᚬᚾᚴᚴᛋ ᚬᚬᚬᚬ ᚴᚬᚴᚢᚾᚾᚬᚾᚬ ᚠᚬᛋ ᚬᛏ ᛞᚬᚾᚴᚬ: Et civitas omnis congregata erat ad januam; *Marc.* 1: 33. ᚴᚬᚴᚢᚾᚾᚢᚾ ᚬᚾhᚢᛘᛁᛋᛏᚬᚾᛋ ᚴᚢᛞᚷᚬᚾᛋ ᚬᚬᚬᚬᛁ: Convenerunt ſummi ſacerdotes omnes; *Marc.* 14: 53. ᚴᚬᚴᚢᚾᚾᚢᚾ hᚢᚾhᛘᚬᚾᛋ ᛘᚬᚾᚬᚴᚬᛁ: Conveniebant turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. *Simillimam derivationis rationem vide infra in* ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᚬ, Synagoga. *Fortaſſè interim ab eodem* ᚴᚬᛁᚾᚾᚬᚾ, Convenire, congregari, *eſt* ᚴᚬᚴᚢᚾᛁ, Concilium, cœtus conſiliariorum congregatorum; *Matth.* 27: 7. *Marc.* 3: 6. 15: 1.

ᚴᚬᛋᚬᚴ ᚷᚢ ᛋᚬ ᚢïᚬ: Occiderat jam Sol; *Marc.* 1: 32. *Refer ad* ᛋᛁᚴᚬᚾ. ᚴᚬᛋᛁᚴᚬᚾ, Delabi, deorſum ferri, ſubſidere, occidere.

ᚴᚬᛋᚬᛁᛟᚬ ᛘᚬᚾᛋ: Video homines; *Marc.* 8: 24. ᚴᚬᛋᚬᛁᛟᚬᛘ ᚠᚢᚬᚠᚬᚴᚬ hᛁᛘᛘᚬᛞᚬᚴᚬ: Vidimus mirabilia hodie; *Luc.* 5: 26. ᚠᛁᚬᛖᛁᛘᚬ ïᚬᛁᛋᚢ ᚴᚬᛋᚬᛁᛟᚬᚾ: Volumus Jeſum videre; *Joh.* 12: 21. *Refer ad* ᛋᚬᛁᛟᚬᚾ. *Obiter interim hoc in loco obſerva, quod Lucæ* 19: 37 ᚴᛖᛋᛖᛟᚢᚾ *eſt* Viderant: *Unde colligimus Gothis aliquando quoque* ᚴᛖ *uſurpatum loco Augmenti ſyllabici* ᚴᚬ, *quod verborum inflexionibus plerumque inſervit, atque*

atque Angloſaxonibus eſt ᵹe. *Alamannis* ge *vel* gi. *item* ka/ ke/ ki. *Belgis*

ГΛSΛKΛN, *vide* SΛKΛN, Arguere, corripere, increpare, obj
gare, comminari.

ГΛSΛΛЬᵹN, Ungere. *vide* SΛΛЬᵹN.

ГΛSΛTIdΛ NΛMᵹ, Impoſuit nomen; *Marc.* 3: 16. *Refer ad* SΛ
ᵹΛN. ГΛSΛTᵹΛN, Ponere.

ГΛSΛTIψS ϒΛKψ: Reſtitutus eſt; ἀπεκατεστάθη. *Marc.* 8: 25. *Niſi f*
ſcriptum fuerit ГΛSTΛTIψS ϒΛKψ. *quomodo Marc.* 3: 5 *legimus* Г
STᵹψ ΛFTKΛ Sᵹ hΛNdΛS ïS: Reſtituta eſt manus ejus; ἀπε
κατάστη ἡ χεὶς ἀυτοῦ.

ГΛSIЬᵹᵹN, Reconciliari; *Matth.* 5: 24. *Vide* SIЬ, Pax.

ГΛSIГΛIdΛ, Signavit; *Joh.* 6: 27. *Vide* SIГΛᵹΛN, Sigillare.

ГΛSINψᵹΛI, Comitatus, itineris comites. hIГᵹΛNdᵹNΛ
ГΛSINψᵹΛM ïNΛ ϒISΛN: Exiſtimantes in comitatu illum eſſe; νομ
τες ἐν τῃ συνοδίᾳ ἀυτὸν εἶναι. *Luc.* 2: 44. *Angloſaxonibus* ȝeȝiᵭ *eſt* Iter. ȝeȝiᵭ, Soc
comes itineris. *Alamannis* ſinda *ſunt* Itinera. giſinde/ ſinde/ Itineris comi
Vide quæ annotavimus ad Keronem in Itinera, ſinda.

ГΛSITΛN, Sedere; *Marc.* 4: 1. ГΛSITΛNdS, Sedens; *Luc.* 5
14: 28 & 31. ГΛSΛT, Sedit, ſedebat; *Marc.* 11: 7. *Luc.* 4: 20.
6: 3. 12: 14. *Vide* SITΛN, Sedere.

ГΛSKΛFT ƑΛIKOΛNS: Conſtitutio mundi. ГΛSKΛПΛ
ϒΛKψ: Factus eſt. *Vide* SKΛFTIdΛ SIK.

ГΛSKΛψᵹΛN, Nocere. NIϒΛIhTΛI ГΛSKΛψᵹΛN
ïMMΛ: Nihil nocens illi; *Luc.* 4: 35. ϒΛIhTЄ ΛINᵹhNN ïZ
NI ГΛSKΛψGIψ: Nihil vobis nocebit; *Luc.* 10: 19. *Angloſaxonibus* ȝca
ȝceaᵭan *eſt* Lædere, nocere. *Danis* ſkade. *Iſlandis* ſkada. *Anglis* ſcathe. *B*
ſchaeden. *Vide annotata ad gl B*, 12. *in* Damnum, ſcadun.

ГΛSKЄIKIψ, Interpretatum; *Marc.* 5: 41. 15: 22. ГΛSKЄ
ᵹΛdΛ, Interpretatur; *Joh.* 9: 7. *Facit ad inveſtigandam verbi origin
quòd* ȝcip *Angloſaxonibus eſt* Purus, clarus, lucidus, limpidus. ȝcip pin; L
pidum vinum; *gl R*, 32. calic on honda ðryhtner piner ȝciper: Cali
manu Domini vini meri; *Pſ.* LXXIV, 7. *Alamannicum gloſſarium Lipſii*, ſc

Lucidum. filo ſcire / Præclarus. *Iſlandis* ſkyr *eſt* Perſpicuus. *Cum hoc igitur* ſcir *vel* ſcier / Clarus, perſpicuus, lucidus *manifeſtè convenit Gothicum* ΓΛSKЄIKIΨ, Interpretatus, *quaſi dicas Elucidatus*.

ΓΛSKRh, Calceamenta; *Luc.* 15:22. ΓΛSKRhΛI SNΛGRM: Calceari ſandaliis; *Marc.* 6:9. *Refer ad* SKRh, Calceus.

ΓΛSΛΛΨΛI. ΛƑƆNMЬN: Tace, obmuteſce; σώπα, πεφίμωσο. *Marc.* 4:39. *Vide* SΛΛΨΛN, Silere.

ΓΛSΛЄIΨGΛN, Jacturam facere. ⊙Λ ЬRTЄIΨ MΛNNΛN GΛЬΛI ΓΛΓЄIΓΛIΨ ΨΛNΛ ƑΛIK⊙N ΛΛΛΛMΛ. GΛh ΓΛSΛЄIΨЄIΨ SIK SΛIΨΛΛΛI SЄINΛI: Quid proderit homini ſi lucretur mundum univerſum, & jacturam animæ ſuæ faciat? *Marc.* 8:36. SIS SIΛЬIN ƑRΛUISTGΛNDS ΛIΨΨΛN ΓΛSΛЄIΨGΛNDS: Seipſum perdens & detrimentum ſui faciens; *Luc.* 9:25.

ΓΛSMΛIT. ЬISMΛIT, Linivit; ἐπίχεισε. *Joh.* 9:6 & 11.

ΓΛSRΨGΛN, Saturare; *Marc.* 8:4. *Vide* SΛD ÏTΛN, Implere ventrem.

ΓΛSПΛIY ΔΛΛΛΨ: Exſpuit in terram; *Joh.* 9:6. *Vide* SПЄIYΛN, Spuere.

ΓΛSПIΛΛR ΨINDΛNΓΛKDGΛ ΓRΨS: Annuntia regnum Dei; διάγγελλε τὴν βασιλείαν τῦ Θεοῦ. *Luc.* 9:60. *Vide* SПIΛΛRN, Narrare, euangelizare.

ΓΛST, Hoſpes, peregrinus; *Matth.* 27:7. *Cambrobrit.* gweſtai, gweſtwr. *Angloſax.* ȝæſt. ȝeſt. ȝyſt. *Alam.* caſt / gaſt / kaſt. *Cimbr.* ꝼIИTПД. *Dan.* gieſt. *Iſl.* gieſtur. *Angl.* gueſt. *Belg.* gaſt. *Suſpicabar olim Belgicum* gaſt *detruncatum ex* γαστρίζειν, Opiparè lautéq; excipere, ventrem ſaburrare atque explere. *nunc tamen ambigo an non Angloſaxonicum* ȝeſt *unà cum pleriſque aliis rectiùs deduci poſſint ab* ἑστιᾶν, Epulas præbere, excipere convivio. *Plura de hac voce diximus in annotatis ad Tatiani* v, 13.

ΓΛSTΛΛΔΛ, Poſſideo. ΛƑΔΛILGΛ TΛIhNNDRNDΛI ΛΛΛIS ΨIZЄ ΓΛSTΛΛΔΛ: Decimas do omnium quæ poſſideo; ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. *Luc.* 18:12.

ΓΛSTΛNDΛN, Manere. GΛЬΛI GNS ΓΛSTΛNDIΨ ÏN ΥΛNKΔΛ MЄINΛMMΛ: Si vos manſeritis in ſermone meo; *Joh.* 8:31, 44. ΓΛSTRΨ MΛKIΛM MIΨ ÏZΛI SΥЄ MЄNRΨS ΨKINS: Manſit

Maria cum illâ quaſi menſibus tribus; *Luc.* 1: 56. ᚴᛚᛋᛏᛟᚹ ïᛚᛁᛋ
ᛋᛚ ᛗᛚᚴᚾᛋ ïᚾ ïᛚᛁᚴᚾᛋᛚᛚ᛫ᛖᛗ: Remanſit puer Jeſus in Jeruſale
Luc. 2: 43.

ᚴᛚᛋᛏᛚᚾᚴᚴᚾᛁᚠ, Areſcit; ξηραίνεται. *Marc.* 9: 18.

ᚴᛚᛋᛏᛚᛁᚴ ᚣᚾᚣ ᛋᛗᚣᚴᚴᚣᛒᚣᚴᛗ, Aſcendit in ſycomorum; *L*
19: 4. ᚴᛚᛋᛏᛁᚴᚢᚾ ïᚾ ᛋᚴᛁᚠᚣ: Aſcenderunt in naviculas; *Joh.* 6:
Vide ᛋᛏ᛫ᛁᚴᚣᚾ, Vadere, ire, venire. *item* Scandere.

ᚴᛚᛋᛏᛁᚴᚴᚢᚣᚾ, Offendere, *i. pedem in aliquam rem impingere atque*
ceſpitare. ᚴᚣᛒᚣᛁ ᛟᛚᛋ ᚴᚣᚴᚴᛁᚠ ïᚾ ᛫ᚣᚴ. ᚾᛁ ᚴᛚᛋᛏᛁᚴᚴᚢ
Si quis ambulaverit in die, non offendit; *Joh.* 11: 9 & 10. *cum quo loco c*
fer illud Lucæ 4: 11; ᛫᛫ᛁ ᛟᚣᚾ ᚾᛁ ᚴᛚᛋᛏᚣᚴᚢᚴᚷᚣᛁᛋ᛫᛫ᛁ ᛋᛏᚣᛁᚾ
ᚹᚷᛏᚢ ᚠ᛫ᛁᚾᚣᚾᚣ: Ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum. *Refer*
ᛋᛏᛁᚴᚴᛉᚣᚾ, Pungere, ferire, offendere.

ᚴᛚᛋᛏᚷᚠ ᛋᚷ ᚺᚣᚾ᛫ᚦᚾᛋ ïᛋ ᛋᛉᚣ ᛋᛉ᛫ ᛋᚷ ᚣᚾᚠᚣᚴᚣ: Re
tuta eſt manus ejus ut altera; ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. *Luc.* 6: 10.

ᚴᛚᛋᛏᚴᚣᛁᚠ ᚴ᛫ᛁᚣᚴᚾ: Stratum cœnaculum; *Marc.* 14: 15. *V*
ᛋᛏᚴᚣᛉᚣᚾ, Sternere.

ᚴᛚᛋᚾᚣᛁᚠ ᛉᚣᛋ ᚣᚾᚣ ᛋᛏᚣᛁᚾᚣ: Fundata erat ſuper petram; *Mat*
7: 25. ᚴᛚᛋᚾᚣᛁᚠ *tantundem eſt ac ſi dicas Columnarum ſubſtructionibus*
matus ſuffultúſq;. Angloſaxonibus nempe ᚴᛁᛚ *eſt* Columna. *Alamannis* ſule/ ſu
Belgis ſuyle. *Immo Cambrobritannis quoque* ſail *eſt* Baſis, fundamentum, ſolu
ſed illud fortè, ut plurima illius linguæ, abſciſſum eſt à Latino Solum. *cujus*
occaſionem, unà cum pluribus exemplis vide Obſervationum noſtrarum in Wille
mum paginam 284 *& ſeqq. Ipſum verò* ſule *videri poteſt factum ex* ξύλον, Lignu
vel ex ὕλη, Lignea quævis materies ſtruendis ædibus idonea. *Ut primâ ſuâ ſig*
ficatione accepta ſit vox de Columnis ſinè ullâ arte antiquitùs è ligno exciſis. u
quoque ex hac ipſâ priſcorum temporum ſimplicitate proveniſſe puto, quòd Alam
nis (teſte gl B, 52.) ſuliu / Tabulas. ᚠiſulit / Tabulata *dixerunt. Saxones*
que truncum ligni non parvæ magnitudinis in altum erectum ſub divo colueru
patriâ eum linguâ IRMINSUL appellantes, quod Latinè dicitur Univerſ
columna; *Adamus Bremenſis hiſt. eccleſ. cap.* 7.

ᚴᛚᛋᚾᚾᚴᛉᚣᛚ ᛉᚣᚴᚠ ᚺᚣᚾᚦᚾᚴ᛫ᛁ: Juſtificata eſt ſapientia; ἐδικαι
ἡ σοφία. *Luc.* 7: 35. *Retuli ad* ᛋᚾᚾᚷᚣ *vel* ᛋᚾᚾᚴ᛫ᛁᚾᛋ.

ᚴᛚᛋᚾᚷᚣᚾ. *Vide* ᛋᚾᚷᚣᚾ, Condire.

ᚴ

ΓΛSVEKΛIΨS VAS, Glorificatus eſt; *Joh.* 12:16. 13:31. *Vide* SVEKAN, Honorare.

ΓΛSVIKNNΨGAN, Manifeſtari; *Luc.* 19:11. *Refer ad* SVIKNNΨ, Manifeſtus.

ΓΛSVIΛTAN. *Vide* SVIΛTAN, Mori.

ΓΛSVRRIDΛ, Ingemuit; *Marc.* 7:34. NESVRRGANDS AHMIN SEINAMMA: Ingemiſcens ſpiritu ſuo; *Marc.* 8:12. *Angloſaxonibus* rpeȝ *eſt* Sonus. rpeȝan, Sonare. *Acres nimirum ac valdè ſonori ſunt gemitus qui è compreſſis nimio dolore vitalibus prorumpunt.*

ΓΛTΛIHNN, Nuntiaverunt, retulerunt; *Marc.* 5:14. *Vide* ΓΛTINHAN, Nuntiare, narrare.

ΓΛTΛIKNGAN, Oſtendere. ⊙AS ΓΛTΛIKNIDΛ ÏZVIS ΨΛINHAN ÞANKA ΨΛMMA ANDVΛIKΨIN HATIZA: Quis oſtendit vobis fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3:7. *Vide* TΛIKNGAN.

ΓΛTΛIKAN. AISTΛIKAN, Diſſolvere, dirumpere, diſcindere. ΓΛTANKA, Ruptura, ſciſſura. NI UΛM ΓΛTΛIKAN AK NSÞNΛΛGAN VITRΨ: Non veni ſolvere ſed adimplere legem; *Matth.* 5:17. NI MΛHT ÏST ΓΛTΛIKAN ΨΛTA ΓΛMELIDR: Non poteſt ſolvi ſcriptura; *Joh.* 10:35. VΛIKZISA ΓΛTANKA VΛIKΨIΨ: Pejor ſciſſura fit; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. *Angloſaxonibus* tæpan. totæpan *eſt* Rumpere. *Anglis* teare. *Vide annotata ad gl* Б, 13. *m* Diſſuta, zatzantiu.

ΓΛTΛMGAN, Domare; *Marc.* 5:4. *Vide* TΛMGAN.

ΓΛTΛKhIDΛNA BANDGAN hΛBΛIDEDNN: Inſignem vinctum habebant; *Matth.* 27:16.

ΓΛTΛNGAN. *Vide* TΛNGAN, Facere.

ΓΛTΛNhNN GΛh ΛNΛÞNΛhNN ÏNA ΠΛNNTIΛN ΠEILΛTAN KINDINA: Adduxerunt & tradiderunt eum Pontio Pilato præſidi; *Matth.* 27:2. *Joh.* 18:13. *Refer ad* ΛTTINhAN, Adducere, pertrahere.

ΓΛTEIh ÏM: Annuntia illis; *Marc.* 5:19. ΓΛTEIhIΨ ÏZVIS: Annuntiabit vobis; *Joh.* 16:13. ΓΛTEIhA ÏZVIS ΛNDΛNTIBA: Annuntiabo vobis palàm; *Joh.* 16:25. *Vide* ΓΛTINhAN, Nuntiare.

ᚩᚳᛏᛁᚳᛋ ᛞᚳᚩᚱᛋ, Opportunus dies; *Marc.* 6:21. ᚩᚳᛏᛁᚳᛚᚣ Opportunè; *Marc.* 14:11. *Suſpicor eſſe à priſcâ voce quæ reſpondet iſti* t *quod Cædmoni paſſim uſurpatur pro* Bonus. þile þonne ȝeſceapian. plitiȝe an unclæne. tile ꝛ ỳſele. Tunc conſiderabit ſpecioſos & impuros, bonos & malos 104,7. he pæſ ſelfa til, Ipſe erat bonus, *de Japheto loquitur*; 36, 13. o ðæne mæȝðe pæþon men tile, In hac gente erant homines probi, *agit de p ſteris Semi*; 37,7. tilmodiȝ eoꝛl *dicitur Abraham*; 42, 1. 47, 15. 60, 1 *atque ita* ἐυκαίρως & ἡμέρᾳ ἐυκαιρίᾳ *in duobus, quæ citantur, Argentei codicis loc aliquam etiam diei temporiſq; bonitatem inſinuant. Anglis quoque* **in good tim** *eſt* Tempore oportuno.

ᚩᚳᛏᛁᛗᛁᛞ, Convenit; συμφωνεῖ. *Luc.* 5:36. *Angloſaxonibus* ȝetiman *v* ȝetimian *eſt* Accidere, contingere, evenire. unȝetima, Incommoda, adverſ tates, *&c. Sed hæc aliena ſunt ab hoc loco. Manifeſtè verò ex Gothico* **T** **ᛗᚩᚾ** *vel* **ᚩᚳᛏᛁᛗᚩᚾ** *reſervârunt Alamanni ſuum* **zimet** / Decet, conveni *pro quo Cimbri* ᚺᛁᚠᛁᛞ *dicunt, Dani* **ſømmer** / *Angli* **it beſeemeth** / *Belgæ* **he betaemt.** *Willeramus* VII, 9; **Ther uuin ther zimet minemo drute ze drinchen** Vinum dignum dilecto meo ad bibendum. *quale nimirum Græcis diceretur* ἄξιος ἔυκμος, πολύτιμος, πολυτίμητος, Magni pretii. *Otfridus libro* V, *cap.* 11, *verſ.* 85 *Chriſto diſcipulos ſuos poſt pedum ablutionem edocente quorſum id fecerit,*

Vuizit / quad er / theſa dat/
Thaz ſi in juih gigat.
Thaz ir ni ſit zi fravili/
Thaz zeigot ju this bilidi.
Ir heizet allas thas jar
Mih Druhtin inti Meiſtar.
Rehto ſprechet ir thar:
Ih bin ouh ſo / thas iſt uuar.
Nu ih ſulih thultu
Vuidar thie th' ih uualtu/
Mit ſuſlicheru redinu
Then minen mih ſus nideru:
Vuio harto mer zimit ju/
Ir ginozon birut untar ju/
Thaz ein andremo
Fuazi uuaſge gerno:
Joh untar ju mit guati
Irbeitit otmuati/

Mit mihilen minnon
Iz frammort zeigot mannon.

ΓΛTIMKGΛN. *Vide* TIMKGΛN, Ædificare.

ΓΛTINhΛN, Nuntiare, referre, recenſere, narrare. ΓΛTEIh ÏM: Annuntia illis; *Marc.* 5: 19. ΓΛTEIhIΨ, Renuntiate; *Matth.* 11: 4. ΓΛTEIhΛ, Annuntiabo; *Joh.* 16: 25. ΓΛTΛIhNN, Narraverunt; *Matth.* 8: 33. *Marc.* 5: 14. 6: 30. *Luc.* 7: 18. ΥΛS ÏMMΛ ΓΛTΛIhΛN ÞKΛM ΛhMIN ΨΛMMΛ ΥEIhIN: Reſponſum acceperat à ſpiritu ſancto; *Luc.* 2: 26. ΓΛKΛIhTXZΛ-ΓΛTΛIhΛNS, Juſtificatus; *Luc.* 18: 14. *Eſt verò* ΓΛTINhΛN *iſtud à* TINhΛN, Ducere, trahere; *quòd aliquid nuntiantes narrantéſve totam rerum nuntiandarum ſeriem, eo quo geſtæ ſunt ordine, in longum veluti ducant ac trahant. quomodo & Belgis* uertzehen *eſt* Narrare. *Latini quoque dicunt* Producere *vel* Protrahere ſermones.

ΓΛTINhΛN, Adducere, pertrahere. ΓΛTINhΛNΔ ÏNΛ Δn ÞΛKEISΛINM, Adducunt eum ad phariſæos; *Joh.* 9: 13. 18: 13. ΓΛTΛNhNN, Adduxerunt; *Matth.* 27: 2. ΓΛTINhΛNΔΛNS ΨX SKIΠΛ ΛNΛ ΛIKΨΛ: Subducentes naves ad terram; *Luc.* 5: 11. *Refer ad* TINhΛN, Ducere, trahere.

ΓΛTKNΔXN ΥΛKΨ: Concultatum eſt; *Luc.* 8: 5. *Vide* TKNΔΛN, Calcare.

ΓΛTNΛIΓΔΛ ΛNΔΥΛIKΨI SEINΛTΛ Δn ΓΛIΓΛN ÏN ÏΛIKNSΛΛEM: Firmavit faciem ſuam, ut iret in Jeruſalem; ἀυτὸς τὸ πρόσωπον ἀυΘ ἐστήριξε τῦ πορεύεσθ εἰς Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 9: 51.

ΓΛTYX, Platea. NSΓΛIΓ SIKΛNTX ÏN ΓΛTYXNS GΛh STΛIΓXS ΒΛNKΓS: Exi citò in plateas & vicos civitatis; *Luc.* 14: 21. *Alamannis* gazzen *ſunt* Plateæ. *Iſlandis* gata *eſt* Via. *vett Belgis* gatte *eſt* Vicus, platea.

ΓΛΨΛhΛIΔEΔNN, Tacuerunt; *Luc.* 20: 26. EI ΓΛΨΛhΛIΔEΔI: Ut taceret; *Marc.* 10: 48. *Vide* ΨΛhΛN, Tacere.

ΓΛΨINΨGΛN, Benedicere. *Vide* ΨINΨ, Bonum.

ΓΛΨΛΛhSNXΔΛ BI ÏNNSΛΓΛhTΛI ÏS: Turbata eſt in ſermone ejus; διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀυΘ. *Luc.* 1: 29.

ΓΛΨΛΛIhΛNΔS ÏM: Amplectens eos; ἐναγκαλισάμενος ἀυτά. *Marc.* 10: 16.

ᚴᚬᚠᚬᚬᚿᚺᚿᚿ, Fugerunt; *Matth.* 8: 33. *Marc.* 5: 14. 14: 50. *Vi*
ᚠᚬᛁᚿᚺᚬᚿ, Fugere.

ᚴᚬᚠᚴᚬᛈᛋᛏᚷᚬᚿ, Conſolari. ᛖᛁ ᚴᚬᚠᚴᚬᛈᛋᛏᛁᚫᛖᚫᛖᛁᚿ ïᚷᚱᛋ: Ut conſolarentur eas; *Joh.* 11: 19. *Vide* ᚠᚴᚬᛈᛋᛏᚷᚬᚿ, Conſola

ᚴᚬᚠᚴᚬᛋᚴ ᛋᛖᛁᚿ ᚴᚬᚺᚴᚬᛁᚿᛖᛁᚠ: Aream ſuam purgabit; *Luc.* 3: 1
Angloſaxonibus ᚦæᚹᚴᚫᚿ. ᚦaᚹᚴᚫᚿ. ᚦeaᚹᚴᚫᚿ. ᚦeᚹᚴᚫᚿ *eſt* Tundere, pulſar
verberare. ᚷeᚦeᚹᚴc, Verbera. ᚦeᚹᚴcel, Tritorium. *Alamannis* ᚦreſca
Tritura. *Danis* ᚦᚬrſke *eſt* Triturare, meſſem flagellis excutere. *Anglis* **thre**
Belgis **dorſchen.** *Aliquam videntur affinitatem habere cum* θραύω, θραύσω, Fer
frango. *Ab eodem interim* ᚦeᚹᚴᚫᚿ *Angloſaxonibus* Limen *dicitur* ᚦᚹᛖᚴᚳᚹ
vel ᚦᚹᛖᚴᚳᚹᛚᚦ. *q. d. Lignum quod introeuntium exeuntiúmq; pedibus aſſiduè p*
ſatur atque atteritur. prorſus ut Belgis quibuſdam **ᚦᚱempel** *dicitur* Hypothyru
tanquam ſit à **ᚦᚱampelen** / Calcare, proculcare. *Iſlandis* **ᚦᚱoſkuldur** / *Ang*
ᚦᚱeſhold *eſt* Limen.

ᚴᚬᚠᚿᚬᚫᚿᚦᛖᛁ ᛗᚫᚿᚬᚴ: Perpeſſa multa; *Marc.* 5: 26. *Vi*
ᚠᚿᚬᚫᚿ, Pati, tolerare.

ᚴᚫᚿ, Si; *ei. Marc.* 8: 23. ᚷᚫᚿ. *Marc.* 3: 2.

ᚴᚫᚿᚷᛖ, Ingens alicujus regionis tractus. ïᚿ ᚴᚫᚿᚷᚬ ᚴᚬ
ᚴᚬᛁᛋᚬᚫᛁᚿᛖ: In regionem Gergeſenorum; *Matth.* 8: 28. ᛒᛁᚴᛁᚿᚿᚬ
ᚫᚫᚿᛋ ᚬᚬᚬ ᚠᚬᛏᚬ ᚴᚬᛘᛁ: Percurrentes univerſam illam regione
Marc. 6: 55. *Luc.* 15: 14, 15. ᚬᚿᚫ ᚬᚬᚬᚫᚿᛋ ᚴᚫᚿᚷᚫᚿᛋ ïᚫᚿ
ᚫᚫᚿᚫᚿᛋ: In omnem regionem Jordanis; *Luc.* 3: 3. *Theotiſcum gloſſari*
B, 38 Pagum *exponit* **gauuimez.** *Belgis quoque* **gaw/ gew/ goꝛ/ goo/ gou**
eſt Pagus, *i. certum ac definitum regionis alicujus ſpatium. Olim enim Pagi*
cabulum ſic acceptum liquet ex iis quæ de Suevorum pagis tradit Cæſar. V
Scaligeri Auſonianas lectiones lib. I, *cap.* 23. *ſicuti & Marquardi Freiberi Pal*
nas origines, cap. 5. *Veteris interim linguæ Friſicæ tenacibus* **gæ** *etiamnum ho*
eſt Pagus, vicus ruſticus. **gæ-man** / Incola ejuſdem pagi. **gæ-fenut** / A
leſcens eundem pagum inhabitans. *atque adeò Friſicum* **gæ** *manifeſtè origin*
ſuam præ ſe fert, tanquam ſit à γαῖα, γῆ, *quod non modò* Terram *in genere,*
rùm etiam quandoque Ingentem aliquem terrarum tractum *ſignificat. Vide quo*
Spelmannum in Gobia.

ᚴᚫᚿᛗᚷᚫᚿ, Videre. ᛟᚫ ᚴᚫᚿᛗᛖᛁᛋ ᚴᚱᚫᛗᛋᛏᚫ ïᚿ ᚫ
ᚴᛁᚿ ᛒᚴᚱᛟᚠᚴᛋ ᚠᛖᛁᚿᛁᛋ: Quid vides feſtucam in oculo fratris tui? *Luc.* 6:
ᚴᚫ

ГΛПМIΔΛ MΛNN ƁΛINΔΛMMΛ: Vidit hominem cœcum; *Joh.* 9: 1. ГΛПМIΔЄΔПN, Viderunt; *Marc.* 16: 4. ГΛПМGΛNΔS, Videns; *Luc.* 5: 8. 6: 42. 17: 15. ГΛПМGΛNΔΛNS, Videntes; *Matth.* 9: 11. ЄI ГΛПМGΛINΔΛN MΛNNΛM: Ut videantur hominibus; *Matth.* 6: 5. *Ab hoc* ГΛПМGΛN *Angloſaxonibus fortè verbum* ȝÿman *vel* beȝÿman *uſurpatum pro* Cuſtodire, obſervare, attentè & cum curâ ſervare: *nam inſpectio curam præſupponit, & cura aſſiduam inſpectionem poſtulat. unde quoque* ἐπίσκοποι *olim dicti, qui cuſtodiunt gregem Domini, q. d. inſpectores: quomodo &* λινόπται *Græcis dicebantur* Retia ſervantes. λινόπται, Vinearum cuſtodes, *&c. Latinis quoque* Tueri *pro Videre, accipiebatur olim etiam pro* Cuſtodire, ſervare: *unde* Æditui *&* Ædituentes *dicti. Multa in hanc rem habet Cl. Salmaſius in Trapezitico. Ab hac igitur propinquâ Curæ atque Inſpectionis ſignificatione Gothicum fortaſſe* ГΛПМGΛN *&* Angloſaxonicum ȝÿman, *Alamannicum item* cauman/ couman / gouman *videri poſſunt valdè affinia Græco* κομεῖν, Curare, curam gerere. *Adi quoque annotata noſtra ad gl B*, 1. *in* Animadvertit, kaumun nam.

ГΛПNϞN ΔПГINNIψ, Lugebitis; πενθήσετε. *Luc.* 6: 25. ГΛПNϞΔЄΔПM ÏZYIS: Lamentavimus vobis; ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν. *Luc.* 7: 32. ГΛПNϞψ GNS: Flebitis vos; θρηνήσετε ὑμεῖς. *Joh.* 16: 20. *Nonnihil habet affinitatis cum Græco* γόω *vel* γάομαι, Gemo, defleo, deploro. *unde* γόος *eſt* Luctus. γοερὸς, γοώδης, Flebilis, lugubris.

ГΛПKS, Triſtis, mœrens. ГΛΛΛIψ ГΛПKS: Abiit mœrens; *Marc.* 10: 22. ГΛSΛIΘΛNΔS ÏNΛ ГΛПKΛNΛ ϒΛПKψΛNΛNΛ: Videns illum triſtem factum; *Luc.* 18: 24. ГΛПKS ÏN ΔΛNƁIψϞS hΛIKTINS ÏZЄ: Contriſtatus ſuper cœcitate cordis eorum; *Marc.* 3: 5. ГΛПKS ϒΛПKψΛNS SΛ ψINΔΛNS: Contriſtatus eſt Rex; *Marc.* 6: 26. *Luc.* 18: 23. NI ϒΛIKψΛIψ ГΛПKΛI: Nolite fieri triſtes; *Matth.* 6: 16. ГΛПKIψΛ ГΛΔΛNƁIΔΛ ÏZϒΛK hΛIKTϞ: Triſtitia implevit cor veſtrum; *Joh.* 16: 6.

ГΛNSTΛNGΛNЄ MΛNYIΔS: Perfectus; κατηρτισμένος. *Luc.* 6: 40. *Refer ad* NSTINhΛN, Perficere. *magis tamen vide* NSTΛNhΛNΛI, Perfecti, conſummati.

ГΛUЄψNN SIS ÏNΔΛIЄIS: Conſpiraverant Judæi; *Joh.* 9: 22. *Fortaſſe verò* ГΛUЄψNN SIS *tantundem eſt ac ſi dicas* Condixerant inter ſe: *ut ſit à* UIψΛN.

ГΛUINNϞΔΛ, Revixit. *Vide quæ diximus in* UIϒΛIZЄ ГϞψ.

ГΛ-

ΓΛUNMΨΛ, Synagoga. ÏN ΓΛUNMΨIM ϚΛh ÏN ΓΛKNN SIM: In ſynagogis & in vicis; *Matth.* 6:2. NS ΓΛUNMΨIM ΔKE ΒΛNΔ ÏZVIS: E ſynagogis ejicient vos; *Joh.* 16:2. ÏK SINTEIN ΛΛISIΔΛ ÏN ΓΛUNMΨΛI ϚΛh ÏN ΓNΔhNSΛ. ΨΛKEI SIN TEINX ÏNΔΛIEIS ΓΛUIMΛNΔ: Ego ſemper docui in ſynagogâ & templo, ubi continuò Judæi conveniunt; *Joh.* 18:20. *Ex hoc poſtremo lo patet* ΓΛUNMΨΛ *eſſe à* ΓΛUIMΛN, Convenire, congregare: *prorſus* συναγωγὴ *eſt à* συνάγω, Congrego. *Interim alibi quoque verbum* ΓΛUIMΛN *accipitur.* ΓΛUEMNN MΛNΛΓΛI: Convenerunt multi; *Marc.* 2: ΓΛUNMΛNΛIM ÏM: Congregatis illis; *Matth.* 27:17. ΓΛUNMΛ NΛIM ΨΛN hINMΛN MΛNΛΓΛIM: Cùm autem turba plurim conveniret; *Luc.* 8:4. ϒESNN ΓΛUNMΛNΛI: Convenerant; *Lu* 5:17. ΓΛUEMNN SIK MΛNΛΓEINS ÞIΛN Δn ÏMMΛ Convenit turba multa ad eum; *Marc.* 5:21. 7:1. 10:1. *Simplex quoque* U MΛN *ſic olim accipi ſolitum, diſcimus ex Luc.* 17:37. *Simillimæ derivation rationem vide ſupra in* ΓΛÞΛNKΔS, Concilium. *&* ΓΛKNNSΛ, Foru *vel* Vicus. *&* ⊙ΛIKΒΛN, Ire, venire. *Huc etiam refer illud Keronis*; Co ventu, zumſti. *nam* zumſti *correptum puto ex* zuauuũmſti. *Vide Annotata Tatiani* CLXXXIX, 2.

ΓΛVΛIGΛN, Movere, σαλεῦσαι. *Luc.* 6:48. ΓΛVΛIGΛNΔ MΛhTEIS ΨRS ÏN hIMINΛM: Movebuntur virtutes quæ in cœlis ſun *Marc.* 13:25. *Refer ad* ϒΛIΓΔ, Agitatus, concuſſus.

ΓΛVΛIKPΛN, Mitti, projici; *Marc.* 9:45. *Vide* ϒΛIKPΛN, M tere, projicere.

ΓΛVΛIKΨI, Pax; *Luc.* 2:14. 19:38. NI UΛM ΛΛIGΛN Γ ϒΛIKΨI. ΛK hΛIKN: Non veni mittere pacem, ſed gladium; *Matth.* 10:3 ΓΛIΓ ÏN ΓΛVΛIKΨI: Vade in pace; *Marc.* 5:34. ΓΛVΛIKΨE ΓΛI SIGΛIΨ MIΨ ÏZVIS MISSR: Pacem habete inter vos; *Marc.* 9:5 *Angloſaxonibus* pæne *eſt* Pactum, fœdus. *Theotiſcum gloſſarium* C, 1; Abſq fœdere, ana uuara. *ubi vide annotata.*

ΓΛVΛKNΛNΔΛNS, Evigilantes; διαγρηγορήσαντες. *Luc.* 9:32. *Refer* ϒΛKΛN, Vigilare.

ΓΛVΛΛΔΛNΔ ÏM: Poteſtatem habent ipſorum; *Marc.* 10:42. *Vi* ϒΛΛΔΛN, Dominari.

Γ

ᚴᚬᚴᚬᛁᛞᚬᚾᛋ ᛋᛖᛁᚾᚬᚾᛋ ᚴᚬᚴᛁᚴᚬᛁ ᚴᛟᚠ: Electos ſuos vindicabit Deus; *Luc.* 18:7. ᛅᚿ ᚬᚦᚬᛁᚴᛉᚷᚬᚾ ᚠᚬᚾᛋ ᚴᚬᚴᚬᛁᛞᚬᚾᛋ: Ad ſeducendos electos; *Marc.* 13:22. ᛁᚴ' ᚴᚬᛁᛏ ᛟᚬᚴᚷᚬᚾᛋ ᚴᚬᚴᚬᛁᛞᚬ: Ego ſcio quos elegerim; *Joh.* 13:18. ᚾᛁ ᚷᚿᛋ ᛘᛁᚴ ᚴᚬᚴᚬᛁᛞᛖᛅᚿᚠ. ᚬᚴ ᛁᚴ ᚴᚬᚴᚬᛁᛞᚬ ᛁᛉᚴᛁᛋ: Non vos me elegiſtis, ſed ego elegi vos; *Joh.* 15:16. *Refer ad* ᚴᚬᚬᚷᚬᚾ, Eligere.

ᚴᚬᚴᚬᚾᛞᚷᚬᚾ, Convertere, in rectam viam revocare, ad reſipiſcendum adducere. ᚴᚬᚴᚬᚾᛞᚷᚬᚾ ᚼᚬᛁᚴᛏᚴᚾᚬ ᚬᛏᛏᚬᚾᛖ ᛅᚿ ᛒᚬᚴᚾᚬᛘ: Convertere corda patrum in filios; *Luc.* 1:17. *vide & comma proximè antecedens.* ᚾᛁᛒᚬᛁ ᛟᚬᚾ ᚴᚬᚴᚬᚾᛞᚷᚬᛁᚾᚬ ᛋᛁᚴ ᚷᚬᚼ ᚬᚦᚬᛖᛏᚬᛁᚾᛞᚬᚾ ᛁᛘ ᚦᚴᚬᚴᚬᚾᚴᚼᛏᛖᛁᛋ: Ne quando convertantur & dimittantur eis peccata; *Marc.* 4:12. *Joh.* 12:40. *Sæpiùs tamen* ᚴᚬᚴᚬᚾᛞᚷᚬᚾ *eſt* Redire, reverti eò unde veneras. *Refer ad* ᚴᚬᚾᛞᚷᚬᚾ, Vertere.

ᚴᚬᚴᚬᚴᚴᚷᚬᚾᛞ ᛁᚾᚬ ᛞᚬᚾᚠᚬᚾ: Damnabunt eum morte; *Marc.* 10:33. *Angloſaxonibus* peꝑȝan. ꝑẏꝑȝan. ꝓıꝓȝan. ꝓıꝓıan *eſt* Maledicere, malignari, devotare, execrari.

ᚴᚬᚴᛋᛁᚠᛋ ᚴᛋ ᛁᛉᚼᚬᚾᚾᛖᛋ ᛏᚬᚴᚬᛚᛘ ᚿᚬᛒᚬᚾᛞᚬᚾᛋ: Veſtitus erat Johannes pilis cameli; *Marc.* 1:6. ᚴᚬᛋᛏᚷᛉᛘ ᚾᛁ ᚴᚬᚴᚬᛋᛁᚠᛋ ᚴᚬᛋ: Veſtimento non induebatur; *Luc.* 8:27. ᚴᚬᚴᚬᛋᛁᛞᛋ ᚴᚬᛋ ᚠᚬᚾᚴᚠᚬᚾᚴᚬᛁ ᚷᚬᚼ ᛒᚴᛋᛋᚬᚾᛘ: Induebatur purpurâ & byſſo; *Luc.* 16:19. ᚴᚬᚴᚬᛋᛁᛞᛖᛅᚿᚿ ᛁᚾᚬ ᚠᚬᚾᚴᚠᚿᚴᚬᛁ: Induerunt eum purpurâ; *Marc.* 15:17. ᚴᚬᚴᚬᛋᛁᛞᚬ ᛋᛁᚴ: Veſtivit ſe; *Matth.* 6:29. ᚴᚬᚴᚬᛋᛖᛁᚿᛋ: Veſtimentum; *Luc.* 9:29. *Vide* ᚴᚬᛋᚷᚬᚾ, Veſtire.

ᚴᚬᚴᚬᛚᚠ, Conjunxit. ᚠᚬᛏᚬ ᚴᛟᚠ ᚴᚬᚴᚬᛚᚠ. ᛘᚬᚾᚾᚬ ᚾᛁ ᛋᚴᚬᛁᛞᚬᛁ: Quod Deus conjunxit, homo non ſeparet; *Marc.* 10:9.

ᚴᚬᚴᚬᚾᚴᚼᛏᚬ ᛞᚬᚾᚼᛏ ᛘᛁᚴᛁᚬ: Fecit convivium magnum; *Luc.* 5:29. ᚴᚬᚴᚬᚾᚴᚼᛏᚬ ᚦᚬᚾᛁ: Fecit lutum; *Joh.* 9:6. *Refer ad* ᚴᚬᚾᚴᚴᚷᚬᚾ, Facere, operari.

ᚴᚬᚴᛖᛁᚼᚬᛁᛞᚬ, Sanctificavit. *Joh.* 10:36. *Refer ad* ᚴᛖᛁᚼᚬ *vel* ᚴᛖᛁᚼᛋ, Sanctus.

ᚴᚬᚴᛖᛁᛋᚷᚠ ᚿᚿᛋᚬᚴᚬ ᚿᚴᚴᚿᚿᛋ ᚿᛋ ᚼᚬᚾᚼᛁᚠᚬᛁ: Viſitat nos oriens ex alto; *Luc.* 1:78 & 68. ᚴᚬᚴᚬᛁᛋᚷᛞᚬ ᚴᚬᚠ ᛘᚬᚾᚬᚴᛖᛁᚿᛋ ᛋᛖᛁᚾᚬᛁᛉᚷᛋ: Viſitavit Deus plebem ſuam; *Luc.* 7:16. *Francicè*, Got uuiſota ſines folkes; *Tat.* XLIX, 5. *Atque ita quoque* uuiſon *Otfrido & Willeramo paſſim*

paſſim uſurpatur. gauuiſon/ Viſitare; *Kero. Vide plura in annotatis ad Tatiani* IV, 14.

ΓΛΨЄNϿΛ, Arbitror, æſtimo, puto. ὑπολαμβάνω. *Luc.* 7: 43. *Vid*
ΨЄNϿΛN, Putare, exiſtimare.

ΓΛΨΙΓΛNΛ MITΛΔS: Coagitatam menſuram; σεσαλευμένον μέτρον. *Luc* 6: 38. *Refer ad* ΨΛΓΙΔ, Agitatus, concuſſus.

ΓΛΨRNΔRNΔΛNS, Vulnerantes; *Luc.* 20: 12.

ΓΛΨKIKIΨ ÏNS SΠKΛΠTR: Faciet vindictam illorum citò; ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. *Luc.* 18: 8. *vide quoque proximè antecedens comma Angloſaxonibus* ppæcan. ppecan, Ulciſci, vindicare. *Alamannis* rechen/ richen *Belgis* wræken. *Noſtram de origine verbi conjecturam ac plura huc pertinentia vide in annotatis ad gl B*, 42. *in* Punirent.

ΓΛΨKISUΛNΔ, Referunt fructum; τελεσφορῶσι. *Luc.* 8: 14.

ΓЄSЄONN, *Lucæ* 19: 37 *occurrit pro* ΓΛSЄONN, Viderant: *manifeſt indicio Augmentum ſyllabicum* ΓΛ, *quod verborum inflexionibus paſſim adhiben Gothi, olim quoque* ΓЄ *fuiſſe. Vide quæ annotavimus in* ΓΛSΛIOΛ, Video

ΓIBΛN, Dare. *Angloſax.* ȝyfan. *Alam.* geban / keban / kepan. *Cimbr* ΛΛ FIFΛ. *Dan.* giffue. *Angl.* giue. *Belg.* geuen. *Mericus Caſaubonus Iſaaci filius, derivabat ab* ἐγχυᾶν, *quod propriè ſignificat* ἐγχυαλίζειν *vel* ἐγχειρίζειν, In manus tradere.

ΓIBΛΛ, Pinna, ſumma ſtructuræ totius extremitas, *vulgo* Pinnaculum ΓΛSΛTIΔΛ ÏNΛ ΛNΛ ΓIBΛIN ΛΛhS: Statuit eum ſuper pinnacu lum templi; *Luc.* 4: 9. *Iſlandis* gabl *eſt* Terminus. *Danis* gaffl, *& Belgi* gebel *eſt* Faſtigium illud ſeu Cacumen quod in ædium frontiſpicio maximè in currit in oculos. *Kilianus vult* gebel *dici quaſi* gehebel/ *ab* heuen *vel* heffen In altum elevare, ſurſum attollere. *Mihi tamen ſatiùs videtur aliunde originem vocabuli mutuari, quòd antiquior ſit vox* ΓIBΛΛ *quàm ut referri debeat ad idio ma Belgicum. Ac fortaſſè non incommodè referatur ad* κεφαλὴ, Caput; *quòd ejuſmodi* ἀκρωτήρια *ſive* Prominentiæ *in ſubſtructionibus emineant, ut caput in cor pore humano.*

ΓILΔ, Tributum, cenſus, mulcta, quævis denique exactio Summæ pote ſtati quotannis perſolvenda. ΓILΔ ΓIBΛN, Tributum dare; φόρον δοῦν *Luc.* 20: 22. KΛISΛRΛΓILΔ ΓIBΛN KΛISΛRΛ: Cæſareum tri butum dare Cæſari; *Marc.* 12: 14. ΓILSTRΛMЄLЄINS, Deſcriptio

ἀπογρ

ἀπογραφή. *Luc.* 2: 2. *quod tamen intellige de Cenſus publici tabulis exactam redituum Principalium rationem continentibus. Videtur interim vocabulum* ᚴᛁᛚᛞ *tractu temporis generaliore acceptione uſurpatum de quavis ſolutione tributi, mulctæ, debiti, &. unde &* ᚾᛋᚴᛁᛚᛞᚨᚾ *eſt* Reddere, retribuere; ἀνταποδιδῶναι. *Luc.* 14: 12 *&* 14. *& rurſus Luc.* 19: 8; ᚷᚨᛒᚨᛁ ᛟᛁᛋ ᛟᚨ ᚨᚦᚻᚷᚨᚷᛞᚨ. ᚦᛁᛞᚾᚴᚦᚨᛚᛚᚹ ᚦᚴᚨᚴᛁᛚᛞᚨ: Si cui quid per fraudem eripui, quadruplum reddo. *Supervacuum foret hoc in loco rem cuivis perſpectam cognitámq; ſollicitè referre, quemadmodum nempe* Reddere, dare, ſolvere *Angloſaxones* ᚷᛖᛚᛞᚨᚾ *dixerint, Alamanni* gelten / kelten / *Belgæ* gelden / *&c. cum antiquitatem hujus acceptionis expeditiùs firmet unum illud medii ævi* Geldum, *de quo multa Spelmannus, Voſſius, alii ſinè numero. Ut igitur, ſuperfluis omiſſis, aliquid addam de origine Teutonici* gelden *&* geld *vel* kelt / *non pigebit ex noſtris in Tatianum annotatis adſcribere quæ olim ſuper eâ re venerunt in mentem. Videtur vox magnam affinitatem habere cum* κηλέω, Lenio, mulceo. *nam Heſychio* κήλει *exponitur* πραΰνει, θέλγει, Lenit, mulcet. *unde quoque* κήληθρα *eidem Grammatico ſunt* παραμύθια, Solatia. *&* κηλήτειρα *ſunt ei* ἡσυχάστρια, Placatoria. *Simillimam originationis rationem obſervare eſt in Belgico* papen / *quod propriè ſignificat* Iram alicujus prudenti obſequio exſtinguere, candidâ humanitate reſtituere eum qui præ iracundiâ apud ſe non erat. *eſtq; à* πάειν. *prout Græcis* πάειν τὸν ὀργὴν, πάειν τὸ χόλον *ſignificant* Reprimere, cohibere, ſedare iram. *Quoniam verò mora debitorum graviſſimè ſemper torquet creditores, nihílq; magis urit eorum animos quàm ſi debentium fidem vacillare ſuſpicentur; contra verò nihil iis poteſt accidere gratius quàm ſi præter ſpem hoc metu liberentur, & debitores maturâ ſolutione ad tempus reſpondeant: hinc* papen *à primâ iſtac ſignificatione tranſlatum eſt ad præſentiſſimam hanc placandi rationem, quæ fit expeditâ totius debiti ſolutione. Quemadmodum igitur ab hoc efficaci obiratarum mentium delinimento Belgis* papen *accipi cæpit pro* Perſolvere; *ita quoque Solvere Anglis eſt* pay / *Gallis* payer, *Italis* pagare, *Hiſpanis* apagar. *Ejuſdem quoque rationis intuitu ſæculum mixobarbarum* Quitare κατὰ συγκοπὴν *fecit ex* quietare *vel* acquietare; *ſic enim dicebant pro Condonare debitum, vel Satiſfactum fateri atque ita quietum reddere debitorem. unde Belgis* quijten *vel* quijt ſchelden *eſt* Remittere æs alienum. *Anglis* acquit. *Gallis* quitter. *Italis* quitare. *Hiſpanis* quitar. *& quæ dicebatur ævo ſemibarbaro* Quietantia, *Belgis nuncupatur* quitantie. *Anglis* acquittance. *Gallis* quittance. *Italis* quitanza. *Hiſpanis* quitacion. *Vide interim numquid huc faciat quod Runico lexico* ᚹᚢᛁᚾᚾᚨᚺ *exp.* Reconciliatus.

ᚴᛁᛚᚹᛋ, Falx. ᛁᚾᛋᚨᚾᛞᚨᛁᚦ ᚴᛁᛚᚹᚨ: Mittit falcem; *Marc.* 4: 29.

ᚴᛁᛋᛏᚴᚨᛞᚨᚴᛁᛋ, Cras; *Matth.* 6: 30. *Angloſaxonibus* ᚷᛖᛟᚹᛏᛖᚾᛞᚫᚷ.

ᚷᚤᚹᚴᛏᚪᚾᚦᛠᚷ. ᚷᛁᚴᛏᚹᚩᚾᚦᛠᚷ. ᚷᛁᚴᛏᚹᚪ *eſt* Heri. *Alamannis* **geſteron**. *Dan* gaar. *Anglis* **yeſterday**. *Belgis* **giſteren**. *Videri poſſunt per metatheſin fa* *ex* χθὲς, Heri. *ſiquidem ex* χεσ *fieri potuit* **geſt / geſter / geſteron**. *Unde ve* *Gothi* Cras *dixerint* **ᚴISTᚴᚣᚪᛚᚴIS** *nullâ adhuc conjecturâ potui aſſequi*.

ᚴINTᚣᚾ, Fundere. **ᚴINTIᚹ**, Fundit; *Marc.* 2 : 22. **ᚴINTIᚦ** *Luc.* 5 : 38. **ᚴINTᚣᚾᚪ ᚹEIN ÏN ᛒᚣᚪᚴINS**: Fundunt vinum utres; *Matth.* 9 : 17. *Marc.* 2 : 22. *Luc.* 5 : 37. *Angloſax.* ᚷeotan. *Ala* **gieſſen**. *Belg.* **gieten**. *Græcis* χέειν *vel* χεῦσαι *eſt* Fundere. *nam* χέω *facit* χύσ *ut* ῥέω ῥεύσω, πνέω πνεύσω.

ᚴᚣᚪᚴᚴᚤᚾᛒᚣ, Diligenter, accuratè; ἀκριβῶς. *Luc.* 1 : 3. **SᛦKEI ᚴᚣᚪᚴᚴᚤᚣᚪᛒᚣ**: Quærit diligenter; ζητεῖ ἐπιμελῶς. *Luc.* 15 : 8. *Angloſaxon bus* ᚷlencᚷan *eſt* Ornare. ᚷlenᚷa, Ornamenta. ic ᚠmiceᚹe ᚷeᚷlenᚷce, Orn *gl R*, 99. on mænᚷᚠealdᚹe ᚷlæncᚷe ic ᚷlæncᚷde mine lichaman. and m ᚠᚹeaᚹtum ᚠynnum mine ᚠaple aplætte. Multiplici ornamento exornavi corp meum, & fœdis criminibus animam meam deturpavi; *Modus confitendi*, *cap.* ᚠe ᚠnoteᚹa peᚠ ne ᚷepilnað ðaᚹa poᚠulð ᚷlenᚷa. Vir prudens non appe hujus ſæculi ornamenta; *Baſil. reg.* VIII. ᚷlenᚷede poᚠð, Compoſita verb *Prov.* 17. ᚷlencaᚠ micle ᚷeᚠih, Ædificationes magnas vide; *Cottonianus cod interlineatus Marc.* 13 : 2.

ᚴᛚITMᚾᚾᚲᛚᚪᚾᛞE ᚹᛚᚪᚾᚴᚹᚾᚾ ᚹᛚSTᚲᛦS ÏS: Splendentia fa ſunt veſtimenta ejus; *Marc.* 9 : 3. ᚷlitinian *Angloſaxonibus eſt* Splendere, c ruſcare. ᚷlitenunᚷ, Coruſcatio. *Alamannis* **glizzan / clizzan** *eſt* Micare, v brare, coruſcare. *Danis* **glindᛏᚷe / gliſe** *eſt* Nitere, ſplendere. eg **gliß** / Nite **gliſen** / Splendor. **gliſende** / Coruſcans. *Anglis* **gliſter / glitter**. *Belgis* **gli ſteren / gliſtereu**. *Olim viſum eſt mihi* **glizan** *vel* **glizzau** *affinitatem aliqua habere cum* ἀγλαΐζεσθαι, Nitere, ſplendere. *nunc aliam commodiorem quæro o ginationem*.

ᚴᛦᛞᚣᚴᚾᚾᛞᛦS, Nobilis; εὐγενής. *Luc.* 9 : 12. *à* **ᚴᛦᛞS** *vel* **ᚴᛦᛞᚣ** Bonus. *&* **ᚴᚾᚾ**, Genus. *atque ita* **ᚴᛦᛞᚣᚴᚾᚾᛞᛦS** *propriè erit Bono gene prognatus, benè natus atque educatus. de tali Plautus Perſâ, Actu* IV, *Scenâ* 4

Hæc erit bono genere nata, nihil ſcit niſi verum loqui.

ᚴᛦᛞS *vel* **ᚴᛦᛞᚣ**, Bonus. **ᚴᛦᛞ** *vel* **ᚴᛦᚹ**, Bonum. **ᛒᚣᚴᛗ ᚴᛦᛞS**: Arbor bona; *Luc.* 6 : 43. **ᚴᛦᛞS hᚣIKᛞEIS**, *& rurſus* **hᚣIᚠ ᛞEIS Sᚣ ᚴᛦᛞᚣ**: Bonus paſtor; *Joh.* 10 : 11 *&* 14. **ᚴᛦᛞS ÏST** Bonus eſt; *Luc.* 6 : 35. **ᚴᛦᛞ SᚣᛚT**: Bonum ſal; *Luc.* 14 : 34. **ᚴᛦ SᚣᛚT**

ſΛΛΤ: Bonum ſal; *Marc.* 9: 50. ΓΧΨ ΪST: Bonum eſt; *Marc.* 9: 5, 42, 43, 45, 47. NI ΓΧΨ ΪST: Non eſt bonum; *Marc.* 7: 27. ΓΧΨ ΥΛΠΚSTΥ: Bonum opus; *Marc.* 14: 6. ΓΧΔΛ ΥΛΠΚSTΥΛ: Bona opera; *Joh.* 10: 32. *Accumulavi hoc in loco aliquot exempla, ut ex iis liqueat* Bonum *rariùs* ΓΧΔ, *ſæpiùs verò* ΓΧΨ *ſcribi: ac* Bona, *in plurium numero, ſemper ſcribi* ΓΧΔΛ. *Proinde quoque unicum ac ſummum bonum,* DEUS OPTIMUS MAXIMUS, ΓΧΨ *dicitur: Dii verò,* ΓΠΔΛ. *Ita legas Joh.* 10: 34; ΪK ULΨ. ΓΠΔΛ SIGΠΨ: Ego dixi, Dii eſtis. *Vocabulum interim* ΓΧΨ, Deus, *nunquam integrè ſcribitur in Argenteo codice, ſed pro eo paſſim occurrit* ΓΨ, *ne ſacroſanctum ſummi Numinis nomen ſimplices atque incauti temerè confundant cum nomine illius Boni quod nos promiſcuè ad alias res creatas, potiſſimùm verò ad ſordidos caducarum opum acervos referimus. Reverentius nempe viſum eſt piæ antiquitati nomen Summi boni, ab iis quæ vulgo dicuntur cenſentúrq; Bona, diſtinguere peculiari quadam arcanioris abbreviaturæ notâ. Vide quæ de auguſto ſummi Numinis nomine diximus in annotatis ad Tatiani* I, 1. *ſicuti & in annotatis ad ejuſdem Tatiani* XLI, 5.

ΓΧΛЄINS, Salutatio; *Luc.* 1: 29, 41, 44. ΓΧΛGΛN, Salutare; *Marc.* 15: 18. GΛBΛI ΓΧΛЄIΨ ΨΛNS ЬKIGΧNΔS ΪZΥΛKΛNS ΨΛTΛINЄI: Si ſalutatis amicos veſtros tantùm; *Matth.* 5: 47. GΛh ΓΧΛIΔΛ ΛILЄISΛBΛIΨ: Et ſalutavit Eliſabeth; *Luc.* 1: 40.

ΓΧΨ, Deus. *Vide* ΓΧΔS *vel* ΓΧΔΛ, Bonus.

ΓKΛBΛN, Fodere. ΓKΛBΛN NI MΛΓ: Fodere non valeo; *Luc.* 16: 3. ΨINBΧS ΠЬΓKΛBΛNΔ GΛh hΛIЬΛNΔ: Fures effodiunt ac furto auferunt; *Matth.* 6: 19. ΓKΧB, Fódit; *Luc.* 6: 48. ΠSΓKΧЬ, Fódit; *Marc.* 12: 1. ЬΛNhΧNS ΓKΧBΧS ΛIΓNN: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8: 20. *Alamannis* graban *eſt* Fodere. *Iſlandis* grafa. *Danis* graffue. *Belgis* graben. *Runico lexico* ᚠᚱᚨᚠᚨᚾ *ſunt* Foſſilia inſtrumenta. *Martinius omnia hæc derivata putat ex Hebræo* חָרָה, Fodere.

ΓKΛMSTΛ ΠSΥΛIKΠΛN: Feſtucam ejicere; τὸ κάρφος ἐκβαλεῖν, *Luc.* 6: 42.

ΓKΛS, Herba, olus; *Marc.* 4: 28, 32. *Angloſax.* ᵹæɼɼ. ᵹɼæɼ. *Alam.* graſt / gras / cras. *Dan.* gras. *Angl.* graſſe. *Belg.* gras / gars / gers. *Græcis* χόρτις *vel* γόρτις *eſt* Gramen. γόρτις, *teſte Euſtathio,* ἐστιν ὁ ἡμίξηρος χόρτος. παρὰ τὸ γρόω, ὅ ἐστιν ἐδίω. *Iſaacus Caſaubonus ad Perſii Satyram* VI *refert* γόρτις *illud ad originem Syriacam. vide eum.*

ᚴᚱᛖᛅᛚᚴᛋ ᛘᛚᛋ, Eſurivit; *Marc.* 2:25. & 11:12. ᚴᚱᛖᛅᛚ
ᚴᛚᚿᛋ ᚴᛚᛅᛋᚷᚠᛁᛅᛚ ᚠᛁᚿᚠᛖ: Eſurientes implevit bonis; *Luc.* 1:53
ᚿᚿᛅᛚᚴᛚᛁ ᚴᚱᛖᛅᛚᚴᛚᚿᛋ: Beati eſurientes; *Luc.* 6:21. *Angloſaxon*
bus ᚷᚱᚨᛖᛞᛁᚷ *eſt* Avidus, cupidus, eſuriens. *Danis* graadig. *Iſlandis* graduga
Anglis greedy. *Belgis* gretig / graeg. *Valdè videntur affinia iſti* γεύω, C
medo, *quod habet Etymologicum magnum in* γάλεφμα & γῆλος.

ᚴᚱᛖᛁᚠᛚᚿ. ᚦᛚᛁᚴᚴᚱᛖᛁᚠᛚᚿ. ᚿᚿᛅᚴᚱᛖᛁᚠᛚᚿ, Prehendere, appr
hendere, comprehendere; *Marc.* 14:48. ᛋᚷᚴᛁᛞᛖᛅᚿᚿ ᛁᚿᛚ ᚿᚿᛅ
ᚴᚱᛖᛁᚠᛚᚿ: Quærebant eum apprehendere; *Marc.* 12:12. ᚦᛚᛁᚴᚴᚱᛖ
ᚠᛚᚿᛅᛋ ᚺᛚᚿᛅᚿ ᛘᛁᛋ ᛒᚳᛚᛁᚿᛞᛁᛋ: Apprehendens manum cœci; *Mar*
8:23. ᚴᚱᛖᛁᚠᛁᛘᛁᚠ ᛘᚳᚿᚳ: Prehendite illum; *Marc.* 14:44. ᚴᚱ
ᚠᚿᚿ ᛁᛋ ᛘᚳᛚᛁ ᚷᚿᚴᚴᚳᚳᚿᛅᛖᛁᛋ: Comprehenderunt eum juvenes
Marc. 14:51. ᚦᛚᛁᚴᚴᚱᚳᛚᛁᚠ ᛒᛁ ᚺᚿᛅᚳᚿ: Prehendebat manu
Marc. 5:41. *Angloſax.* ᚷᚱᛁᛚᚪᚿ. ᚷᚱᛁᛟᚪᚿ. *Alam.* greifen. *Cimbr.* ᚠᚱᛁᛒᚨ
Dan. gribe. *Angl.* gripe. *Belg.* grijpen. *Origo verbi putatur eſſe ex* γέιρω
Jactus retis. *unde* γειρεύς *eſt* Piſcator. γειρίζειν, Piſcari, *propriè: at per tranſl*
tionem, Capere. *atque inde* δυσχείρωτος *eſt* Avarus, tenax, qui nihil ſibi patitu
eripi. γειρὸς, Rapax. γῖφος *denique Græcis etiam nuncupatur* Rete: *unde* γ
γῖφοι *ſunt* Ænigmata, *i. perplexa tortuoſáq; dicta, retis inſtar involuta atque in*
plicata; vel quòd irretiant illos qui ſe non poſſunt ab his expedire. Vide Cl. Salm
ſium de Modo uſurarum, cap. IX, *paginâ* 353.

ᚴᚱᛖᛁᛏᚿ, Flere; *Marc.* 14:72. ᚴᚱᛖᛁᛏᛁᚠ ᚷᚳᚺ ᚴᚿᚿᚷ
ᚷᚿᛋ: Flebitis & plorabitis vos; *Joh.* 16:20. ᚴᚱᛖᛏᚿᛞᚿᛋ, Fle
tes; *Marc.* 5:38. *Luc.* 6:21. ᚴᚱᛖᛏᚿ ᚫᚿᚴᛁᚿᚿᛁᛞ: Flebitis; *Lu*
6:25. ᚿᛁ ᚴᚱᛖᛏ: Noli flere; *Luc.* 7:13. ᛟᚳ ᚴᚱᛖᛁᛏᛁᚠ: Qui
ploratis? *Marc.* 5:39. ᚴᚿᛋᚳᛁᛟᚳᚿᛞᛋ ᚠᚷ ᛒᚳᚿᚴᚴ. ᚴᚿᛁᚴᚷ
ᛒᛁ ᚠᚷ: Videns civitatem, flevit ſuper illam; *Luc.* 19:41. ᚴᚿᛁᚴᛋ
ᛏᚿᚿ, Flebant; *Luc.* 8:52. ᚿᛁ ᚴᚿᛁᚴᚷᛏᚿᚠ: Non plorâſtis; *Luc.* 7:3
ᚴᚱᛖᛏᛋ, Fletus; *Matth.* 8:12. *Cimbris* ᚠᚱᚨᚾᚾ *eſt* Flere, plorare. *I*
graata. *Dan.* grade. *Gall.* crier. *Ital.* gridare. *Hiſp.* gridár, gritár. *Ang*
crie. *vett Flandris* kryte *eſt* Clamor. *reliquis Belgis* kryten / kryſſchen / ſchreye
eſt Flere. *Cimbris* ᚴᚱ ᚠᚱᚨᚾᚾ *eſt* Hiſcere. *Omnia ſunt affinia Græco* κείζω
Vehementer vociferari, cum acuto quodam ſtridore exclamare. *Joſ. tamen Sc*
liger Notis in Priapeja derivat Italicum gridare *à Quiritare, i. Quirites ciere, fleb*
voce Quiritium opem implorare. Cymræorum verò cri, Clamor, & crio, Cl
mare, *Joh. Davies deſumtum cenſet ex Hebræo* קרא, Clamare.

ᚴᚴᚱᚱᚴᛋ ᚫᛁᚴᚿᚿ: Foveas habent; *Matth.* 8: 20. *Refer ad* ᚴᚴᚫ-ᚱᚫᚿ, Fodere.

ᚴᚴᚿᚿᛏ, Fundum, profunditas. *occurrit in compoſito* ᚫᚵᚴᚿᚿᛏᛁᚠᚫ, Abyſſus; *Luc.* 8: 31. *& quoniam jacturi firmum fundamentum, ſolum altiùs effodiunt*, Fundamentum *quoque dicitur* ᚴᚴᚿᚿᛏᚢᚫᛏᚴᚿ, *Luc.* 6: 48. 14: 29. *Angloſaxonibus* ᚷᚱᚢᚿᛏ. *Alamannis* ᚷᚱᚢᚿᛏ. *Danis* ᚷᚱᚢᚿᛏ. *Anglis* ᚷᚱᛟᚢᚿᛏ. *Belgis* ᚷᚱᛟᚿᛏ. *Cimbris* ᚱᚿᚢᚫᚫᚾ *dicitur. Ita Egillo ſkallagrimo in Epinicii ſui concluſione* ᚠᚿᚫᚫᚻ ᚱᚿᚢᚫᚫᚾ *eſt* Intimus animi receſſus. *In Runico quoque lexico* ᛆᚱᚱᚿᚢᚫᚫᚾ ᚠᛁᚫᚫᚻ *eſt* Immenſa pecunia, *q. d. Pecunia non habens fundum. Olim putaveram hæc affinitatis aliquid habere cum illo* χεῦ& *quod lexicographis exponitur* Profundus. *Nunc verò ſuſpicor* ᚷᚱᚢᚿᛏ *generaliore primùm ſignificatione acceptum pro illâ terræ ſuperficie, quam* Solum *dicimus. nam hunc priſcæ vocis uſum paſſim retinet Cædmon. cui quoque Terra peculiari ſæpè epitheto dicitur* ælᚷᚱᚿene, Tota viridis. *tanquam* ᚷᚱᚢᚿᛏ *vel* ᚷᚱᛟᚿᛏ *ſimili ratione dictum ſit quaſi* ᚷᚱᚩpenᛏ, *à* ᚷᚱᚩpan, Vireſcere, germinare. *Vide etymologicum Anglicum in* Green/ Viridis.

ᚴᚿᛏᚫᚴ, Dii; *Joh.* 10: 34. ᚴᚿᛏᚫᚵᚫᚿᚴhᛏᚱ, Deum timens; *Luc.* 1: 25. *propriè* Timidus Deorum, *ut loquitur Ovidius* v *Faſt. verſ.* 431. *&* v *Metam. verſ.* 100. *tanquam ſit à plurali* ᚴᚿᛏᚫᚴ. *ut* ᚴᚿᛏᚫᚵᚫᚿᚴhᛏᚱ *ex Paganiſmo remanſiſſe dicamus. Item* ᚴᚿᛏhᚿᚱ, Templum; *Joh.* 18: 20.

ᚴᚿᛏᚷᛁ. ᚴᚿᛏᚷᚫ: Sacerdos. ᚴᚿᛏᚷᛁ ᚿᚫᛗᛁᚿ ᛉᚫᚴᚫᚱᛁᚫᛋ: Sacerdos nomine Zacharias; *Luc.* 1: 5. ᚴᚿᛏᚷᚫᚿᛋ, Principes ſacerdotum; *Matth.* 27: 1. *Luc.* 20: 1. ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᚫ ᚴᚿᛏᚷᚫ, Summus ſacerdos; *Marc.* 14: 61. *Joh.* 18: 19. ᚫᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᚫᚿᛋ ᚴᚿᛏᚷᚫᚿᛋ: Principes ſacerdotum; *Matth.* 27: 62. *Marc.* 11: 27. ᚠᚫᛁ ᛗᚫᛁᛋᛏᚫᚿᛋ ᚴᚿᛏᚷᚫᚿᛋ: Summi ſacerdotes; *Joh.* 19: 6. ᛋᚢᚫh ᚫᚿᛏhᚫᚵᛁᛋ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚴᛖᛁᚴᛁᛋᛏᛁᚿ ᚴᚿᛏᚷᛁᚿ: Sic reſpondes ſummo ſacerdoti? *Joh.* 18: 22. ᛋᚿᚿᛋ ᛗᚫᚿᛋ ᚫᛏᚱᛁᛒᚢᛏᚫ ᚠᚫᛁᛗ ᚿᚵᚫᚴᚱᚿᛏᚷᚫᛗ: Filius hominis tradetur principibus ſacerdotum; *Marc.* 10: 33. *Ab hoc* ᚴᚿᛏᚷᛁ *fecerunt* ᚴᚿᛏᚷᛁᚿᚱᚿ, Sacerdotali officio fungi. ᛗᛁᚠ ᚠᚫᚿᛖᛁ ᚴᚿᛏᚷᛁᚿᚱᛏᚫ ᛁᛋ ᛁᚿ ᚫᚿᛏᚢᚫᛁᚴᚠᚷᚫ ᚱᚱᚠᛋ: Cum ſacerdotio fungeretur ante Deum; *Luc.* 1: 8. *item* ᚴᚿᛏᚷᛁᚿᚫᛋᛋᚿᛋ, Sacerdotium. ᚱᛁ ᚱᛁᚿhᛏ-ᚷᚫ ᚴᚿᛏᚷᛁᚿᚫᛋᛋᚫᚿᛋ: Secundùm conſuetudinem ſacerdotii; *Luc.* 1: 9. *Ipſum verò* ᚴᚿᛏᚷᛁ *videri poteſt deſumtum ex* ᚴᚿᛏᛋ, Decorus, compoſitus; *quòd ſacrum ordinem oporteat omnia exequi compoſitè & cum quadam gravitate rebus divinis conſentaneâ. Fortaſſè quoque* ᚴᚿᛏᚷᚫ *non malè derivatum dixeris à* ᚴᚿ-

᛫ ᚱᚾᛞᛚ, Dii; *quod occurrit Joh.* 10:34. *ut paganorum temporibus Sacer dictus fuerit* ᚱᚾᛞᚷᛚ *à Diis quorum cultui vacabat: Templum denique iis temporibus dictum ſit* ᚱᚾᛞhns, *q. d.* ᚱᚾᛞᛚ hns, Deorum domus. *denique ac Religioſus tum quoque nuncupatus ſit* ᚱᚾᛞᛚᚠᛚᚾᚴhᛏS, Deorum timidus. ᚱᚾᛞhns *eſt Joh.* 18:20. *at* ᚱᚾᛞᛚᚠᛚᚾᚴh *Luc.* 2:25.

ᚱᚾᛞS, Decorus, compoſitus, honeſtus. ᚱᚾᛞS ᚴᛚᚱᛁᚾᛖᛁS: Ho ſtus conſiliarius; *Marc.* 15:43. *Videtur per leviſſimam mediæ vocalis imm tionem factum ex* ᚱᚷᛞS, Bonus.

ᚱᚾᛗᛖᛁᚾ ᚷᛚh ᚢᛁᚾᛖᛁᚾ ᚱᛚᛏᛚᚸᛁᛞᛚ ᚱᚷᚹ: Marem & fœmin fecit Deus; ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν ὁ θεός. *Marc.* 10:6. ⊙ᛚᛉnh ᚱᚾᛗ ᚴᚾᚾᛞᛚᛁᛉᛖ: Omne maſculinum; πᾶν ἄρσεν. *Luc.* 2:23. *Cimbris* ᚠᚢᚹ *& Angloſaxonibus* ᚷuma *eſt* Vir, homo. *Theotiſcis* comman *vel* gomman Homo ſexus virilis, *vel* Maritus; *Vide annotata ad Tatiani* III, 1.

Selon Abr. Hinc- Kelman Koran- prefat. de Caabe lis Dãe Lucre. Lys Dia lumiere

ᛚᚱS, Dies; *Joh.* 9:4. ᚾᛚhᛏ ᚷᛚh ᛞᛚᚱᛚ: N & die; *Marc.* 4:27. ïN ᛞᛚᚱᛚ ᛋᛏᛚᚾᚷS: In die dicii; *Matth.* 11:24. ᚾᚾᛞ hIᚾᛚ ᛞᛚᚱ: Uſque hanc diem; *Matth.* 27:8. hIMMᛚ ᛞᛚᚱᛚ: Ho *Matth.* 6:11 & 30. ᚱISᛏᚴᛚ ᛞᛚᚱIS: Cras; *Ma* 6:30. ïᚠᛏᚾMIᚾ ᛞᛚᚱᛚ: Alterâ die; τῇ ἐπαύριον. *Matth.* 27: *Marc.* 11:12. ᛞᛚᚱ⊙ᛚᚾᚷh, Quotidie; *Luc.* 9:23. ᛞᛚᚱᛚ ⊙ᛚ MEh: Quotidie; *Marc.* 14:49. *Luc.* 16:19. 19:47. ᚠIᛞᚾᚴᛞᚷ ïST: Quatriduanus eſt; *Joh.* 11:39. *Angloſax.* ᛞæᚷ. ᛞaᚷ. *Alam.* ᛞ dag / tac / tag. *Cimbr.* ᚦᚨᚠ. *Iſl.* dagur. *Dan. & Belg.* dag. *Angl.* D *Origo vocabuli videtur peti poſſe à* τάσσω, Ordino; *quòd* τεταγμένως *& quaſi ſt vicibus oriantur tempora & dies. Niſi malis referre ad* δαίομαι *vel* δαΐζω, Part divido; *quòd indefeſſum omnium dierum curriculum tempora æqualiter parti ac diſtribuat.*

ᛞᛚᛞᛞᚷᛚᚾᛞᛖI, Mulier lactans, infanti lac præbens. ᚢᛚI ᚹᛚ ᚢIᚹᚾhᛚᚠᛏᚷM ᚷᛚh ᛞᛚᛞᛞᚷᛚᚾᛞᛖIᚾ ïN ᚷᛚINᛚIM ᛞ ᚱᛚM: Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus; καὶ παῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσ παῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. *Marc.* 13:17. *Angloſaxonibus* ᛏIᛏᛏ *eſt* M

ma, papilla. *Anglis* teate / tug. *Belgis* titte. *Gallis* teton. *Italis & Hiſpanis* tetta. *Græcis* πτῆη *vel* πτθὸς *eſt* Mamma. πτθὶς, Nutrix.

ᚫᚬᛁᚬ, Pars, portio; *Luc.* 15: 12. ᚫᚬᛁᚬᚷᚬᚾ. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᚷᚬᚾ, Dividere, dare. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᚷᚬᚾ ᚾᚾᚬᛖᚫᚬᛁᛗ ᛋᚬ ᚺᚬᚬᚱᚬᛏᚬ ᚬᛁᛏᛁᚾᛁᛋ ᛗᛖᛁᚾᛁᛋ: Do pauperibus dimidium bonorum meorum; *Luc.* 19: 8. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᛁᚫᚬ, Diſtribuit; *Joh.* 6: 11. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᛖᛁ ᚾᚾᚬᛖᚫᚬᛁᛗ: Da pauperibus; *Luc.* 18: 22. ᚴᚠᚫᚬᛁᚬᚷᚬ ᛏᚬᛁᚺᚾᚾᚫᚷᚾᚫᚬᛁ ᚬᚬᚬᚬᛁᛋ ᚹᛁᛉᛖ ᚴᚬᛋᛏᚬᚬᚫᚫ: Do decimas omnium quæ poſſideo; *Luc.* 18: 12. ᚫᛁᛋ-ᚫᚬᛁᚬᛁᚫᚬ ᛁᛗ ᛋᚹᛖᛋ ᛋᛖᛁᚾ: Diviſit illis ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 15: 12. ᚠᛖᚴᚫᚫᚬᛁᚬᛁᚹ ᚹᛖᛋᛁ ᚹᚬᚴᛒᚬᛗ: Daretur egenis; *Joh.* 12: 5. ᚴᚬ-ᚫᚬᛁᚬᚬᚾᛋ, Socii, participes; κοινωνοί. *Luc.* 5: 10. *Angloſaxonibus* ᛞælan *eſt* Dividere. *Alamannis* teilen. *Cimbris* ᚬᚠ ᚧᚺᛁᛗᚬ. *Danis* ᛞeele. *Anglis* deal. *Belgis* deplen. *Helvigius & Martinius deſumpta putant ex inuſitato* διελεῖν, *pro* διαίρειν, Dividere, diſtribuere.

ᚫᚬᛁᚬᚷᛋ ᛏᚬᛁᚺᚾᚾ ᚬᛏᛏᚬᚠ ᛁᛗ: Minas decem dedit eis; μνᾶς δέκα ἔδωκεν αὐτοῖς. *Luc.* 19: 13. *Angloſaxonibus in re nummariâ* ᚩᛏᚹᚳ *vel* ᚩᛏᚹᚳᚷ *eſt* Minutum, minutia. *Cottonianus codex interlineatus Marc.* 12: 42; ᚩᛏᚹᚳᚪᚱ ᛏᚹᛟᛖ-ᚷᛖ *vel* ᚩᛏᚹᚳᚷᛖ ᛏᚹᚪ. ᚦ ᛁᚱ ᚠᛖᛟᚱᚦᚢᚾᚷ peninᷤᚷᛖᚱ. Minuta duo, quod eſt quadrans.

ᚫᚬᛁᛗᚷᚾᚬᚴᛖᛁᛋ, Dæmoniacus, qui dæmonium habet; *Luc.* 8: 36. ᚬᛏ-ᛒᛖᚴᚾᚾ ᛁᛗᛗᚬ ᛗᚬᚾᚾᚬᚾ ᛒᚬᚾᛞᚬᚾᚬ ᚫᚬᛁᛗᚷᚾᚬᚴᛁ: Obtulerunt ei hominem mutum dæmonium habentem; *Matth.* 9: 32. ᚬᛏᛒᛖ-ᚴᚾᚾ ᚫᚾ ᛁᛗᛗᚬ ᚫᚬᛁᛗᚷᚾᚬᚴᚷᚬᚾᛋ ᛗᚬᚾᚬᚱᚬᚾᛋ: Obtulerunt ei multos dæmonia habentes; *Matth.* 8: 16. ᚱᚬᛗᚷᛏᛁᚫᛖᚫᚾᚾ ᛁᛗ-ᛗᚬ ᛏᚹᚬᛁ ᚫᚬᛁᛗᚷᚾᚬᚴᚷᚷᛋ: Occurrerunt ei duo habentes dæmonia; *Matth.* 8: 28. δαίμων *in Novo fœdere ſemper de ſpiritibus noxiis atque impuris intelligitur. &* δαιμονιζόμενος *dicitur is Quem ſpiritus immundi tenent ac poſſident. Vide etymologicum Voſſii in* Dæmon.

ᚫᚬᚬᚬᚹ ᚬᛏᚱᚬᚱᛏᚱᚬᚾᚫᛁᚾ ᛁᛗᛗᚬ ᚬᚠ ᚠᚬᛁᚴᛏᚾᚾᚷᚬ: Cum deſcendiſſet de monte; *Matth.* 8: 1. *Marc.* 9: 9. ᛁᚾᚷᚬᚹᚴᚷ ᚾᚾᚫ ᚫᚬ-ᚬᚬᚹ: A ſummo uſque deorſum; *Matth.* 27: 51. ᚱᚬᛋᚷᛁᚹ ᚫᚬᚬᚬᚹ: Exſpuit in terram; *Joh.* 9: 6. ᚱᚬᚫᚴᚾᛋᚾᚾ ᚫᚬᚬᚬᚹ: Ceciderunt in terram; *Joh.* 18: 6. ᚫᚬᚬᚬᚹᚬ, Deorſum; *Marc.* 14: 66. ᚷᚾᛋ ᚾᛋ ᚹᚬᛁᛗ ᚫᚬᚬᚬᚹᚴᚷ ᛋᛁᚷᚾᚹ. ᛁᚹ ᛁᚴ ᚾᛋ ᚹᚬᛁᛗ ᛁᚾᚷᚬᚹᚴᚷ ᛁᛗ: Vos de deorſum eſtis, at ego de ſupernis ſum; *Joh.* 8: 23. *Hinc Friſonum* del.

ut & Belgarum **dal / dalen** / *&c. Vide plura in* **ᛞᚪᛚᛖᛁ**, *Vallis.*

ᛞᚪᛚᚱ, Fovea. **ᛒᚪ ᛁᚾ ᛞᚪᛚᚱᚪ ᛞᚴᛁᚾᛊᚳᚾᛞ**: Ambo in fovea cadunt; *Luc.* 6:39. *Fortaſſè deſumptum eſt ex* **ᛞᚪᛚᚪᚠ**, Deorſum. *Ab h interim* **ᛞᚪᛚᚱ** *ſuſpicabar olim Belgas retinuiſſe ſuum* **verdelgen**/ Delere, diru re, ſolo æquare; *ut verbum olim fuerit intellectum de illâ urbium vel muniment rum everſione, quæ fit ſuffodiendo. nam Græcis quoque* κτσιώπλεω τείχη *eſt* Mur ſuffodiendo diruere; *&* κτσιωφὴ *eſt* Everſio quæ fit ſuffoſſione. *Angloſaxonicu interim* ꝑoꝑbilıȝan *vel* ꝑoꝑbilȝian, *ſimplex etiam* bilȝian, Delere, diruere, e ſtirpare, *manifeſtiorem præbent originem Belgico* **verdelgen.**

ᛞᚪᛚᛖᛁ, Vallis. **ᚳᚳᚳ ᛞᚪᛚᛖᛁ ᚾᛊᚹᚾᚳᚳᚷᚳᛞᚪᚳ. ᚷᚳh ᚳᚳ ᚹᚳᛁᚴᚱᚾᚾᚷᛖ ᚷᚳh hᚳᚳᛁᚾᛖ ᚱᚳhᚾᚳᛁᚠᚷᚳᛞᚪᚳ**: Omnis vallis im plebitur, & omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3:5. *Alamannis* **dal** *v* **tal** *eſt* Vallis. *Cimbris* ᚹᚳᚾᚢᚺ. *Danis* **dall**. *Iſlandis* **dalur** / **dæle**. *Ang* **dale**. *Belgis* **dal**. *Cymræis* dôl *&* doldir *eſt* Locus humilis, planus, cultu fertilis, pratenſis, paſcuus. *Quod Angloſaxones attinet, licet iis* bene *dicat* Vallis, *agnoverunt tamen* bal *&* bæl. *ac* bal *quidem pro* Barathro infernali *uſu pavit Cædmon* 8, 3 *&* 11, 3. bæl *verò occurrit in Cott. & Ruſhw. codd* M *interlineatis Luc.* 19:37; mid ðy tocyneolicadun to æfbæll *vel* ꝑiȝ moſeꝛ:. Cum appropinquarent ad deſcenſum montis. *unde quoque regi A vredo in paraphraſticâ verſione Paſtoralium* xxxix, 1. *ſicuti & in paraphr Boëthianâ* xxiv, 4. ofbæl *metaphoricè dicitur* Præcipitium illud vitiorum qu in proclive abripit mortales improvidos & ſe jam ſuſtinere amplius non valent *Plura de hac voce habet Etymologicum noſtrum Anglicum in* **Dale.**

ᛞᚳᚾᛒᚪᛏᚪ hᚳᛒᚳᛁᚠ hᚳᛁᚴᛏᚷ ïᛉᚹᚳᚱ: Cœcatum habetis c veſtrum? πεπωρωμένλω ἔχετε τλὼ καρδίαν ὑμῶν; *Marc.* 8:17. **ᚱᚳᚾᚴᛊ ïᚾ ᛞᚳ ᛒᚳᚠᚷᚱ hᚳᛁᚴᛏᛁᚾᛊ ïᛉᛖ**: Contriſtatus ſuper cœcitate cordis eorum; π λυπέμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτ. *Marc.* 3:5. **ᚱᚪᛒᚳᛁᚾᛞᚳᛞᚪ ïᛉ ᚳᚾᛚᚷᚾᚪ. ᚷᚳh ᚱᚳᛞᚳᚾᛒᚳᛞᚪ ïᛉᛖ hᚳᛁᚴᛏᚷᚾᚪ**: Excœca oculos eorum, & induravit corda eorum; πεπήρωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπ κεν αὐτῶν τλὼ καρδίαν. *Joh.* 12:40. **ᚱᚳᚾᚴᛁᚠᚳ ᚱᚳᛞᚳᚾᛒᚳᛞᚪ ïᛉᚹᚳ hᚳᛁᚴᛏᚷ**: Triſtitia implevit cor veſtrum; ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τλὼ καρδί *Joh.* 16:6. *Fortaſſè tamen Græcus codex quem ſecutus eſt Wulphila ſcriptum buit* πεπώρωκεν *pro* πεπλήρωκεν. *Hinc etiam deſumpſerunt Belgæ ſuum* **dubb** Dubitare, ſubdubitare; *quotquot enim addubitant, veluti cæcutientes incertâ & cæcâ exſpectatione ambigui eventûs torqueri ſolent.*

ᛞᚳᚾhᛏ, Epulum, convivium. **ᚱᚹᚷᚳᚾᚴhᛏᚳ ᛞᚳᚾhᛏ**

ΚΙΛʌ: Fecit convivium magnum; ἐποίησε δοχὴν μεγάλην. *Luc.* 5: 29. ΨʌΝ ΥʌΝΚΚGʌΙS ƛʌΝhT: Cum facis convivium; ὅταν ποιῇς δοχήν. *Luc.* 14: 13. *Nemo non ex hiſce locis deprehendit Gothicum* ƛʌΝhT *magnam habere affinitatem cum Græco* δοχὴ, Convivium; *quod eſt à* δέχεσθαι, Excipere convivas. δέχεσθαι ξένους, Suſcipere hoſpites. *Vide Martinii lexicon in* Tycta.

ƛʌΝhTʌΚ, Filia. *Angloſax.* ᵹohtep. ᵹohtop. ᵹohtuꝑ. *Alam.* ᵹohter / tohter / thohter. *Cimbr.* ᚼᚨᚾᛏᛁᚻ. *Dan.* ᵹaatter. *Iſl.* ᵹootter. *Angl.* daughter. *Belg.* ᵹochter. *Inter tot diverſas ſcribendi rationes, nulla eſt quæ non aliquod præ ſe ferat veſtigium Græci* θυγάτηρ, Filia. بنت دختر D. Dochter D.

ƛʌΝïƛʌΙ, *vide* ʌꝼƛʌΝïƛʌΙ, Vexati. ἐκλελυμένοι. *Matth.* 9: 36.

ƛʌΝΝʌΙS ΨIZRS SʌʌʁRΝʌΙS Sʌ ΓʌΚƛS ꝼΝʌʌS ΥʌΚΨ: Ex odore unguenti domus impleta eſt; *Joh.* 12: 3. *Iſlandis* ᵹaun *eſt* Odor

ƛʌΝΠGʌΝ, Baptizari; *Luc.* 3: 7 & 12. ïK ƛʌΝΠGʌ: Baptizo; *Marc.* 1: 8. *Luc.* 3: 16. ƛʌΝΠGʌΝƛS, Baptizans, baptiſta; *Marc.* 6: 14. ƛʌΝΠЄINS, Baptiſmus; *Marc.* 11: 30. *Luc.* 20: 4. ƛʌΝΠЄININS STIKʌЄ: Baptiſmata calicum; *Marc.* 7: 4. *Angloſaxonibus* ᵹepan. ᵹyppan *eſt* Baptizare. *Alamannis* taufan / toufan. *Danis* ᵹøbe. *Belgis* ᵹoopen. δύπλειν *Græcis eſt* Aquas ſubire, aquis immergere.

ƛʌΝK, Oſtium, janua, porta. ïK ʌM ƛʌΝK ΨIZЄ ʌʌMʁЄ: Ego ſum oſtium ovium; *Joh.* 10: 7. ʌΓΓΥΝ ƛʌΝK: Auguſta porta; *Matth.* 7: 14. ʁI ΨЄh ΝЄ⊙ʌ ΥʌS ƛʌΝKʌ ΨIZRS ʁʌΝKΓS: Cùm appropinquaret portæ civitatis; *Luc.* 7: 12. ƛʌΝKʌΥʌKƛS NSʌΝKIΨ: Oſtiarius aperit; *Joh.* 10: 3. ΨIΥI SR ƛʌΝKʌΥʌKƛR: Ancilla oſtiaria; *Joh.* 18: 17. NSΓʌΓGʌNƛʌNS ʌNʌ ꝼʌΝKʌ-ƛʌΝKGʌ ïZRS: Exeuntes in platéas ejus; *Luc.* 10: 10. *Cymr.* dôr. *Angloſax.* ᵹuꝑ *vel* ᵹuꝑu. *Alam.* ᵹure / ᵹura / tura. *Cimbr.* ᚼᚢᚱ. *Dan.* ᵹør. *Angl.* door. *Belg.* deur. *Omnia maximam habent affinitatem cum Græco* θύρα, Janua.

ƛʌΝKSTʌ. *Vide* ΓʌƛʌΝKSTʌ, Audebat.

ƛʌΝΨS, Mortuus. ƛʌΝΨʌΙ, Mortui. ΓʌƛʌΝΨΝʌΝ, Mori. ΥʌKΨ SΥЄ ƛʌΝΨS: Factus eſt ſicut mortuus; *Marc.* 9: 26. *item Luc.* 15: 32. ƛʌΝΨʌΙ NKKЄISʌNƛ: Mortui reſurgunt; *Matth.* 11: 5. NI KʌNSGʌNƛ ƛʌΝΨʌNS: Non guſtabunt mortem; *Marc.* 9: 1. ʁʌNƛΥGʌNƛS ΘIʌЄIKʌMMʌ. ƛʌΝΨʌΝ SKNʌƛʌ ΓʌƛʌΝ-

ᛞᚢᚾᚹᚾᚨᚾ: Innuens quâ morte eſſet moriturus; *Joh.* 12: 33. ᛖᛁ ᚨ
ᛞᚨᚾᚹᛁᛞᛖᛞᛖᛁᚾᚨ ᛁᚾᚨ: Ut morti traderent eum; *Matth.* 27: 1. ᛞᚨᛁ
ᚹᚨᚾ ᚨᚠᛞᚨᚾᚹᚷᚨᛁᛞᚨᚾ: Morte moriatur; *Marc.* 7: 10. *Angloſaxo*
nibus ᚦeaᚦ *eſt* Mortuus. *Alamannis* ᚦoᛞe/ tot. *Cimbris* ᚦᚨᚢᚦᚢᚻ. *Iſlandis* ᚦa
ᚦur. *Danis* ᚦøᚦ. *Anglis* **ᚦeaᛞ.** *Belgis* **ᚦooᛞ.** *Gothicum interim* ᛞᚨᚾᚹ
fortaſſe deſumtum eſt ex ἀνδαίων, Longævus, ſempiternus: *propter illam Septentr*
nalium perſuaſionem, quæ eos in quævis præliorum diſcrimina præcipites ageba
fiduciâ vitæ quam (*Druïdibus authoribus*) *novam ſempiternámq; exſpectabant. E*
nim Druïdes, ut author eſt Cæſar libro Sexto de bello Gallico, cap. 14, imprimis h
volunt perſuadere, Non interire animas, ſed ab aliis poſt mortem tranſire ad alio
atque hoc modo maximè ad virtutem excitari putant, metu mortis neglect
Lucanus libro Primo, verſu 458.

—— Certè populi, quos deſpicit Arctos,
Felices errore ſuo, quos ille timorum
Maximus haud urget lethi metus; inde ruendi
In ferrum mens prona viris, animæq; capaces
Mortis, & ignavum redituræ parcere vitæ.

Præcipuè tamen Gothis ille, quem impenſè colunt, Xamolxis hanc olim inſevit o
nionem: unde & præter cæteros feruntur fuiſſe vitæ ſuæ prodigi, οὐκ ἀποθνήσκειν, ἀ
μετοικίζειν νομίζοντες, non mori, ſed migrare exiſtimantes; *ſicuti tradit Julianus*
Cæſaribus. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad Tatiani XLIX, 4.

ᛞᚨᛁhᛉ, Fera. ᛉᚨᛋ ᛗᛁᚠ ᛞᚨᛁhᛉᚨᛗ: Erat cum feris; *Marc.* 1: 13

ᛞᚨᛁᛋᛞᚨᛁᛚᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᛉᚨᛋᛏᚷᚱᛋ ᛁᛋ: Dividentes veſtimenta eju
Marc. 15: 24. ᛞᚨᛁᛋᛞᚨᛁᛚᛁᛞᚨ ᛁᛗ ᛋᚹᛖᛋ ᛋᛖᛁᚾ: Diviſit illis ſubſta
tiam ſuam; *Luc.* 15: 12. *Refer ad* ᛞᚨᛁᛚ, Pars, portio.

ᛞᚨᛁᛋhᚨᛒᚨᛁᛞᚨ ᛁᚾᚨ ᛋᛁᛚᛞᚨᚨᚨᛖᛁᚴ: Circumdederat eum ſtupo
περίεχεν αὐτὸν θάμβος. *Luc.* 5: 9.

ᛞᚨᛁᛋhᚾᚨᚢᚠᚢᚾᚷᛞᚨᛖᛞᚨᚢᚾ ᚾᚨᛏᚷᚨ ᛁᛉᛖ: Rumpebatur rete eorum
διερρήγνυτο τὸ δίκτυον αὐτῶν. *Luc.* 5: 6. ᛞᚨᛁᛋhᚾᛁᚢᚠᚢᚨᚾᛞᚨᛋ ᛋᚷᚱᛋ ᛒᚨᚾᛞ
ᚷᚱᛋ: Rumpens vincula; διαῤῥήξας τοὺς δεσμούς. *Luc.* 8: 29. *Affine huic videt*
quod Belgis **in twee ſtucken knappen** *eſt* Cum ſubitâ quadam violentiâ crep
túq; dirumpi ac diſſilire. *In quo tamen facilè agnoſcas aliquam ſpeciem onomat*
pœias, ob fragorem.

ᛞᚨᛁᛋᛞᚴᚨᚾᛋ ᛁᚾᚨ ᚨᚱᛁᛋ: Irruit ſuper eum timor; φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐ
Luc. 1: 12. *Refer ad* ᛞᚴᚨᚾᛋᚷᚨᚾ, Præcipitare. *vel* ᛞᚴᛁᚾᛋᚨᚾ, Cader

ᛞᛁᛋ

ᚫISSᚪT ᚪᚳᚳᚪNS ᚿSᚹIᚪMEI: Apprehendit omnes ſtupor; ἔλαβεν ἅπαντας ἔκστασις. *Luc.* 5: 26. ᚫISSᚪT ᚪᚳᚳᚪNS ᚪTIS: Invaſit omnes timor; ἔλαβεν ἅπαντας φόβος. *Luc.* 7: 16. SᚪT ÏGᚱS ᚲEIᚴᚱ: Invaſerat eas tremor; εἶχεν αὐτὰς τρόμος. *Marc.* 16: 8. *Vide quæ annotavimus in* SᚪT ÏGᚱS ᚲEIᚴᚱ: Invaſerat illas tremor.

ᚫIShᚿᚪGIᚹ ÏTᚪ ᚴᚪSᚪ: Operit eam vaſe; κρύπτει αὐτὴ σκεύει. *Luc.* 8: 16. *Refer ad* ᚿᚪGᚪN, Tegere, operire.

ᚫISSᚴEITᚪN, Scindere, diſſcindere. ᚫISSᚴEITᚪNᚫS ᚤᚪSTGᚱS SEINᚱS: Scindens veſtimenta ſua; *Marc.* 14: 63. ᚹᚪNᚴhᚪh ᚪᚳhS ᚫISSᚴITNᚱᚫᚪ ÏN Tᚤᚪ. Gᚪh STᚪINᚱS ᚫISSᚴITNᚱᚫEᚫᚿN: Velum templi ſciſſum eſt in duas partes, & petræ ſciſſæ ſunt; *Matth.* 27: 51.

ᚫISTᚪhGᚪN, Diſpergere. Sᚪ ᚤᚿᚪᚹS ᚫISTᚪhGIᚹ ᚹᚱ ᚪᚪMᛒᚪ: Lupus diſpergit oves; *Joh.* 10: 12. ᚫISTᚪhGᚪᚫᚪ ⊙ᚪᚴGIZᚿh ᚫᚿ SEINᚪ: Diſpergemini unuſquiſque in propria; *Joh.* 16: 32. ᚫISTᚪhIᚫᚪ MIKIᚪᚹᚿhTᚪNS ᚱᚪhᚿᚱᚫᚪI hᚪIᚴTINS SEINIS: Diſperſit ſuperbos mente cordis ſui; *Luc.* 1: 51. ᚫISTᚪhIᚫᚪ ᚹᚪTᚪ SᚤES SEINᚪTᚪ: Diſſipavit ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 15: 13. ᚹᚴᚪᚤᚴᚱhIᚹS ᚤᚪᚴᚹ ᚫᚿ ÏMMᚪ EI ᚫISTᚪhIᚫᚿᚫI ᚪIGᚪᚿ ÏS: Diffamatus eſt apud illum quaſi diſſipâſſet bona ipſius; *Luc.* 16: 1. ÏN ᚫISTᚪhEIN ᚹINᚫᚱ: In diſperſionem gentium; *Joh.* 7: 35. *Refer ad* TᚪhGᚪN, Trahere; *quomodo & Diſcerpere vel Diſtrahere Latinis unum idémq; ſignificant.*

ᚫISTᚪIᚴᚪN, Diſſuere, diſſcindere. *à ſimplici* TᚪIᚴᚪN, *quod reſpondet Angloſaxonico* tæꝑan. totæꝑan. *& Anglico* **teare.** ᚫISTᚪIᚴIᚫ ᚹᚪTᚪ NINGᚱ ᚤEIN ᚹᚪNS ᛒᚪᚪGINS: Rumpit vinum novum utres; *Luc.* 5: 37. ᚫISTᚪᚿᚴNᚪᚿᚫ ᛒᚪᚪGEIS: Rumpuntur utres; *Matth.* 9: 17. *Ad cujus etiam poſtremæ inflexionis orthographiam quàm proximè accedit Hollandicum* **tornen / ont-tornen /** Diſcindere ſuturam lineæ laneæ've veſtis. *pro quo reliqui Belgæ* **terren / ternen /** *vel* **ont-ternen** *dicunt.*

ᚫISᚤIᚪᚤᚪI Gᚪᚴᚫᚪ ÏS: Diripiet domum ejus; *Marc.* 3: 27. ᚤIᚪ-ᚤᚪN *eſt* Rapere, diripere. *Vide* ᚤIᚪᚤᚪNS.

ᚫISᚤINᚹEIᚹ ÏNᚪ: Comminuet illum; λικμήσει αὐτόν. *Luc.* 20: 18. *Propriè intelligendum videtur verbum de Vanno, ventilabro, vel cribro res impoſitas mul-*

multâ agitatione ſeparante, diſſiciente, purgante; unde & ᛃᛁᚾᚠᛁᛋᚴᚫᚿᚴ *eſt* Vannus, ventilabrum, *Lucæ* 3:17. *quod vide ſuo loco.*

ᚫᛁᚿᚿ, Altus, profundus. ᚾᛁ ᚺᚫᛒᛚᛁᛞᚫ ᚫᛁᚿᚿᚢᛁᛉᚱᛋ ᚣᛁ ᚠᚱᛋ: Non habebat altitudinem terræ; *Marc.* 4:5. ᛒᚴᛁᛚᛚ ᚫᚿᚫ ᚫᛁ ᚿᛁᚠᚫ: Duc in altum; *Luc.* 5:4. ᚴᛚᚫᛁᚿᚿᛁᛞᚫ, Effodit in altu *Luc.* 6:48. *Angloſaxonibus* ᚦeop *eſt* Altus, profundus. *Alamannis* tiuf. *Da* ᚦyb. *Anglis* deep. *Belgis* diep. *Videri poſſunt abſciſſa ex* βυθὸς, Fundu *primis nimirum tribus literis inverſis. Ita Angloſaxonicum* liᚠ, Carus, dilectu *eſt à* φίλος. læᚠ, Folium, *à* φύλλον. lem *vel* lim, Membrum, *à* μέλος. m Animus, mens, *à* θυμός, *&c.*

ᚫᚱᛗᚷᚫᚿ ᛋᛁᚴ ᚿᛋᚴᚫᚿᚴᚺᛏᚫᚿᚫ: Juſtificare ſe ipſum; δικαιοῦν ἑ τὸν. *Luc.* 10:29. ᚷᚿᛋ ᛋᛁᚷᚿᚠ ᚷᚿᛉᛖᛁ ᚴᚫᚴᛚᛁᚺᛏᚫᚿᛋ ᚫᚱᛗᛖ ᛁᛉᚷᛁᛋ ᛋᛁᛚᛒᚫᚿᛋ: Vos eſtis qui juſtificatis voſmet ipſos; ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτούς. *Luc.* 16:15. *Angloſaxonibus* ᚦoeman *vel* ᚦeman *eſt* Judicare. unᚦo ᚷeᚦeman, Injuſtum judicium judicare. ᚦema, Judex. ᚦomeᚹe, Judices. ᚦo Judicium. ᚦomhuᚹ, Curia. ᚦomeᚹn, Prætorium. ᚦom ᚹetl, Tribun ᚦomeᚹ ᚦæᚷ, Dies judicii, *&c. Alamannis* ᚦuom *vel* tuom *eſt* Judicium. *Da & Iſlandis* ᚦøm. *Anglis* doom. *vett Belgæ* doem. *unde remanſere* verd men/ Damnare, condemnare. verdoemt/ Damnatus, *&c. Aliqui origin Angloſaxonici* ᚦeman (*inducti fortaſſè mirâ verborum ſimilitudine*) *retulerunt Græcum* δέμειν, Ædificare, exſtruere; *quòd multâ religioſè judicantium authorit univerſa reipublicæ compages præcipuè conſtituatur conſervetúrq;. Aliis* ᚦema detur eſſe δημιῶν, *qui Heſychio eſt* ὁ τὸ δῆμον διοικῶν, Populi rector ſive gubernat qui remp. adminiſtrat. *Alii volunt eſſe à* δέμα, Vinculum; *quòd licenter ac di lutè vitam inſtituentes, judiciorum ſeveritate, quaſi quodam ſalubri vinculo, certam rectámq; vivendi normam conſtringantur. Rectiùs fortaſſè ex* θέμις, Le inſtitutum; *nihil enim aliud eſt* Judicare, *quàm ſecundùm jus & æquum nuntiare.*

ᚫᚴᛚᚫᛚᛚᚴ, Potus; *Joh.* 6:55. ᚫᚴᛚᫀᛚᛚᚴᚫᚿ. ᚴᛚᚫᚴᛚᫀᛚᛚᚴᚫ Potum dare; *Matth.* 27:48. 10:42. *Angloſaxonibus* ᚦnenc *eſt* Potus, po ᚦnencan, Potare, potum dare. *Alamannis* ᚦranc/ ᚦrenc/ tranh *eſt* Potus. trinchanne giban/ Dare potum. *Angl.* ᚦrink/ *Potus.* ᚦrench/ *Potio.* ᚦrenc *Potare, dare potum. Belg.* ᚦranck/ ᚦronck/ Potus. ᚦrencken/ Potare, d potum. *Refer ad* ᚫᚴᛁᛚᛚᚴᚫᚿ.

ᚫᚴᚫᛁᛒᚫᚿ, Vexare, affligere, conturbare, negotium faceſſere. ᚫᚴᚫᛁᛒᛖᛁ ᚿᚴ: Noli vexari; *Luc.* 7:6. ᛟᚫ ᚿᚫᚿᚫᛗᚫᛁᛋ ᚫᚴ ᛒᛖ

ᚱᛖᛁᛋ ᚠᛚᚾᚫ ᛚᚫᛁᛋᚫᚴᛁ: Quid ultra vexas magiſtrum? *Marc.* 5 : 35. ᚴᛚᚱᚦᚾᚾᚫᛚᚾᛋ ᛗᛁᚠ ᚠᛚᛁᛗ ᛗᛁᚠ ᛁᛗᛗᚫ ᚫᚴᚱᚱᚱᚷᚾᚫᛚᛗ: Vinctus cum iis qui unà cum ipſo ſeditionem turbáſq; excitaverant; *Marc.* 15 : 7. ᚾᛁ ᛁᚾᚫᚴᚱᚱᚦᚾᚫᛁ ᛁᛉᚠᚫᚴ ᚻᛚᛁᚴᛏᚱ: Ne turbetur cor veſtrum; *Joh.* 14 : 1. ᚾᚾ ᚠᛚᛁᚠᛚᚫᚫ ᛗᛖᛁᚾᚫ ᚴᚫᚫᚴᚱᚱᚦᚾᚱᚫᚫ: Nunc anima mea turbata eſt; *Joh.* 12 : 27. ᚴᚫᚫᚴᚱᚱᚦᚾᚱᚫᚫ ᛉᚫᚴᚫᚴᛁᛁᛋ ᚴᚫ-ᛋᚫᛁᛟᚫᚾᚫᛋ: Turbatus eſt Zacharias videns; *Luc.* 1 : 12. *Angloſaxonibus* ðpeꝼan *eſt* Turbare, conturbare, tribulare. *Alamannis* truoben *eſt* Perturbare, contriſtare. *Cimbris* ÆÞ ÞRIBA *eſt* Pulſare, percutere, occidere. *Danis* ðræbe/ *& Iſlandis* ðrepa *eſt* Interficere. *Gallis* troubler, *& Anglis* to trouble *ſignificant* Turbare, perturbare, confundere. *Vulgo poſtrema hæc derivata putant ex Turbare, Turbulare, vel Tribulare. Rectiùs tamen retuleris ad* truoben. ðpeꝼan. ᚫᚴᚫᛁᚱᚫᚾ. *quæ ipſa quoque magnam habent affinitatem cum Græco* θορυβεῖν, Tumultuari, conturbare, perturbare.

ᚫᚴᚫᚾᚻᛋᚾᚱᛋ ᚫᚠᚫᛁᚠᚾᚫᚾᛞᛖᛁᚾᛋ: Fragmenta quæ ſuperaverunt; *Joh.* 6 : 12. ᚻᚾᚾᛞᚱᛋ ᛗᚫᛏᚷᚫᚾᛞ ᚫᚠ ᚫᚴᚫᚾᚻᛋᚾᚱᛗ ᚱᚫᚴ-ᚾᛖ: Catelli comedunt de micis puerorum; *Marc.* 7 : 28. ᚴᚫᛁᚴᚾᛁᛞᚫ ᛋᚫᚹᚾᚫᚾ ᚫᚴᚫᚾᚻᛋᚾᚱ ᚹᛁᛉᚱ ᚫᚴᛁᚾᛋᚫᚾᛞᛖᛁᚾᚱ ᚫᚠ ᚱᛁᚾᛞᚫ ᚹᛁᛋ ᚴᚫᚱᛖᛁᚴᛁᚾᛋ: Cupiebat ſaturari de micis quæ cadebant de menſâ divitis; *Luc.* 16 : 21. *atque ex hoc poſtremo loco evidens eſt vocabulum hoc eſſe derivatum ex* ᚫᚴᛁᚾᛋᚫᚾ, Cadere. *quod vide ſuo loco.*

ᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ. ᚫᚠᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ. ᚴᚫᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ, Ex alto deorſum præcipitare. ᚱᚴᚫᚻᛏᛖᚫᚾᚾ ᛁᚾᚫ ᚾᚾᛞ ᚫᚾᚻᚾᛗᛁᛋᛏᚱ ᚹᛁᛋ ᚠᚫᛁᚴᛏᚾᚾᚷᛁᛋ ᚫᚾᚫ ᚹᚫᛗᛗᛖᛁ ᛋᚱ ᚱᚫᚾᚴᛏᛋ ᛁᛉᛖ ᚴᚫ-ᛏᛁᛗᚴᛁᛞᚫ ᛘᚫᛋ. ᚫᚾ ᚫᚠᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ ᛁᚾᚫ ᚹᚫᚹᚴᚱ: Duxerunt illum uſque ad ſupercilium montis, ſuper quem civitas eorum erat ædificata, ut præcipitarent eum; *Luc.* 4 : 29. ᚴᚫᚫᚴᚫᚾᛋᛁᛞᚫ ᛗᚫᚻᛏᛖᛁᚴᚫᚾᛋ ᚫᚠ ᛋᛏᚱᚫᚫᛗ: Deturbavit potentes de thronis; *Luc.* 1 : 52. ᚾᚾᛞ ᚻᚫᚫᚷᚫ ᚴᚫᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᛋᚫᛁ: Uſque ad infernum deduceris; *Luc.* 10 : 15. *à* ᚫᚴᛁᚾᛋᚫᚾ, Cadere, *eſt* ᚫᚴᚫᚾᛋ, Caſus, ruina. *unde* ᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ. ᚴᚫᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ, Ex alto præcipitare, ad ruinam impellere aliquem.

ᚫᚴᛖᛁᚱᚫᚾ. ᚾᛋᚫᚴᛖᛁᚱᚫᚾ, Agere, urgere, expellere, ejicere. ᚫᚴᛖᛁᚱᚫᚾᛞ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚾᛋ ᚴᚫᚢᚾᛗᚠᛁᛗ: Ejicient vos è ſynagogis; *Joh.* 16 : 2. ᚫᚴᚫᛁᚱᛁᚠᛋ ᚹᚫᛋ ᚠᚴᚫᛗ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚾᚾᚻᚾᚫᚠᛁᚾ ᚫᚾᚫ ᚫᚾᚠᛁᛞᚫᚱᛋ: Agebatur à dæmonio in deſerta; *Luc.* 8 : 29. ᚾᛋᚫᚴᛖᛁ-ᚱᚫᚾ, Ejicere; *Marc.* 9 : 28. *Luc.* 9 : 43. ᚾᛋᚫᚴᛖᛁᚱᚫᚾᛞᛋ ᚫᚫᚫᚫᚾᛋ ᚾᛏ:

ᚾᛏ: Ejiciens omnes; *Luc.* 8: 54. *Angloſax.* ᚦᚱæᚠan. ᚦᚱiᚠan. *Alam.* ᚱiu
triban. *Dan.* ᚱiffue. *Angl.* ᚱᛇiᚡe. *Belg.* ᚱᛇᛁᚡen. *Omnia hæc quàm proxi
accedunt ad illam verbi* τρίπειν *notionem, quâ ſcriptoribus Græcis uſurpatur*
τρίπειν εἰς φυγὴν, In fugam vertere.

ᛆᚴᛖᛁᛒᚫᚾ, Tundendo excavare. ᚺᚫᚳᛁᚠᚫ ᚴᚫᛆᚴᚫᛒᚫᚾ
ᛋᛏᚫᛁᚾᚫ: Monumentum exciſum ex petrâ; *Marc.* 15: 46. *Angloſaxon*
gloſſario R, 67 ᚦᚱiᚠene ᚠatu *ſunt* Cælata vaſa. *Belgis* ᚷedᚱeven werck
Toreuma, *item* Opus malleo ductum. *Danis* ᚱreffuen verck *dicitur: quom*
& ᚱreffuet ᚱickekar *iiſdem Danis ſunt* Pocula ſignis aſpera. *& quoniam vu*
Belgis receptâ conſuetudine ᚱᛇeve *dicitur* Ictus *vel* Alapa, *videri quoque po*
ᚱᛇᛁven *olim uſurpatum pro* Excuſſo verbere ferire.

ᛆᚴiᛏᛏᚴᚫᚾ, Bibere. ᛆᚴᚫᛏᛏᚴ, Potus. ᛗᚫᚱᚾᛏᛋ ᛆᚴiᛏ
ᚴᚫᚾ ᛋᛏiᚴᚫ ᚠᚫᚾᛖi ïᚴ ᛆᚴiᛏᛏᚴᚫ: Poteſtis bibere calicem qu
ego bibo; *Marc.* 10: 38. *& mox commate ſequ.* ᛆᚴiᛏᛏᚴᚫᛏᛋ, Bibe
numero duorum. ᛋᚫᛖi ᚴᚫᛆᚴᚫᛏᚴᛖiᚠ ᚫiᚾᚫᚾᚫ ᚠiᛁᛉᛖ ᛗi
ᚾiᛋᛏᚫᚾᛖ: Quicunque potum dederit uni ex minimis; *Matth.* 10:
ᛆᚴᚫᛏᛏᚴiᛆᚫ ïᚾᚫ, *item* ᛆᚴᚫᚱᚴiᛆᚫ ïᚾᚫ: Dabat ei potu
Matth. 27: 48. *& Marc.* 15: 36. ᛒᚫᚷᚠ ᛗᛖiᚾ ᛒiᛋᚾᚾᚷᚫi ï
ᛆᚴᚫᛏᛏᚴ: Sanguis meus verè eſt potus; *Joh.* 6: 55. *Angloſax.* ᚦᚱinc
Alam. ᚱinchan/ ᚱinkan / trinkan. *Cimbr.* ᚦᚱiᚠᚫ. ᚦᚱiᚠᚠᚫ. ᚦᚱaᚠiᚫ. D
ᚱicke. *Iſl.* ᚱiecka. *Angl.* ᚱᛇink. *Belg.* ᚱᛇinken. *Quod originem verbi a*
net, Martinius arbitratur poſſe peti ex ῥῆνος, Gutta; *liquida enim bibuntur,*
ait ille in Poto. *Mericus Caſaubonus vult eſſe ex* ἄρδειν *vel* ἀρδύειν, Rigare, i
gare, adaquare. *Mihi tamen (uſque dum certior aliqua occurrat etymologia) ſa*
videtur, per epentheſin ᚴᚴ *vel* ᚾ, *deducere ex* πτελχύνω, *quod eſt à* τέλγω, Stri
ut verbo dederit originem inamabilis aſperitas illius ſtridoris quem edit guttur av
ſe ingurgitantium. Nonnihil interim firmat hanc conjecturam quod in antiq
monumentis Angloſaxonicis aliquoties incidi in ᚦᚱican *&* ᚦᚱᛇcian *pro* ᚦᚱinc
Et quoniam Iſlandis ᚱieck *eſt* Bibo, ᚱiack / Bibi, *ſuſpicari quoque cœpi an*
ſumpſerint ſuum ᚱieck / Bibo, *ex* ᚱieg / Traho, ᚱiog / Traxi, ᚱiaga / Trahe
quomodo & Trahere *Angloſaxones* ᚦᚱaᚷan *dicunt, Cimbri* ᚦᚱᛆᚠᛆ. *Dani* ᚱi
Belgæ ᛏᚱᛖᚳᚴen / *Angli* ᚱᛇaw; *unde iiſdem quoque Anglis, quod maximè*
facit, a great ᚱᛇaught *eſt* Ingens hauſtus. *Firmat hanc conjecturam quòd G*
cis, quibus σπᾶν *eſt* Trahere, *bibentes quoque dicuntur* σπᾶν, *quum potum ex*
tharo ſpiritu ſuo veluti attrahunt atque exhauriunt: unde & κατασπᾶν *Ariſtophan*
Equitibus eſt Deglutire, avidè faucibus exhaurire.

aKINSAN, Cadere; *Luc.* 16:17. **aKINSANaS**, Cadens; *Marc.* 9:20. **aKANS**, Procidit; *Marc.* 7:25. *Luc.* 5:8. 15:20. **GA-aKANS**, Cecidit; *Matth.* 7:27. *Marc.* 4:4. **GAaKINSIÞ**, Cadet; *Matth.* 10:29. **GAaKNSNN aLLAÞ**: Ceciderunt in terram; *Joh.* 18:6. **aKANS**, Caſus, ruina; *Matth.* 7:27. *pro quo etiam* **aKNS** *occurrit Luc.* 2:34. *Angloſaxonibus* hpeopan. hpyꝛan *eſt* Cadere, corruere. *unde Belgis* **rÿſen / af-rÿſen /** Cadere, decidere, defluere. **rÿſende haꝛr /** Deflui capilli. *Videntur tamen Angloſaxones etiam* ðpeopan *dixiſſe pro* hpeopan. *nam* ðpeopende pelan, Caducas opes *vocat regia paraphraſis Boëthii de Conſol. cap.* XII. *ubi Bodleianæ bibliothecæ codex*, ꝛpa ꝛpa ꝛiggende ꝛonð. ðone nen ꝛpÿlgð. ꝛpa ꝛpÿlgð ꝛeo gÿtꝛung. þa ðpeopendan pelan. ðiꝛꝛeꝛ middan geapdeꝛ. *at in eximio Cottoniano codice legas*, Hepdeꝛ ðu æꝛꝛe. þ te ænig mon. on ꝛondbeoꝛgaꝛ. ꝛettan meahte. ꝛæꝛte healle? Ne mæg eac. ꝛiꝛa nan. piꝛdom timbꝛian. þæꝛ þæꝛ poꝛulð gitꝛung. beoꝛg oꝛeꝛbꝛæðeð:. Baꝛu ꝛonð pillað. nen ꝛoꝛꝛpelgan. ðpa ðeð ꝛiccha nu. gꝛundleaꝛ gitꝛung. gilpeꝛ and ægða. gedꝛinceð to ðpÿggum. ðpeopende pelan, *&c. Ab hoc denique* **aKINSAN**, Cadere, *vel* **aKANS**, Caſus, *Belgis etiamnum hodie* **gedꝛupſch** *eſt* Gravior ſtrepitus, *ac magis propriè* Immanis fragor magnæ alicujus molis ex improviſo diruptæ ac procidentis.

aKRRGAN, Turbare. **aKRRNAN**, Turbari. **VAS GARNNaANS MIÞ ÞAIM MIÞ ÏMMA aKRRGANdaM**: Erat vinctus cum iis qui unà cum ipſo turbas excitaverant; *Marc.* 15:7. **NI ÏNdKRRNAI ÏZVAK hAIKTR**: Non turbetur cor veſtrum; *Joh.* 14:1. **SAIVALA MEINA GAdKRRNRdA**: Anima mea turbata eſt; *Joh.* 12:27. **GAdKRRNRdA ZAKARIAS**: Turbatus eſt Zacharias; *Luc.* 1:12. *Magnam habet affinitatem cum verbo* **aKAIBAN**, Vexare; *quod vide.*

an, Ad, πρὸς, ἐπὶ, *vel* εἰς. *Matth.* 6:1. **an ATTIN GAGA**: Ad patrem vado; πρὸς τ πατέρα πορεύομαι. *Joh.* 14:12, 23, 28. **GABAI BAKAIS AIBK ÞEIN an hNNSAASTAdAI**: Si offers munus tuum ad altare; ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. *Matth.* 5:23. **ÏNSAIGIÞ an FNTAAM hIMINIS**: Reſpicite volatilia cœli; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τ οὐρανῦ. *Matth.* 6:26. **an ÞAMMEI GNS VENEIÞ**: In quo vos ſperatis; εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. *Joh.* 5:45. **GAAANBIdEdNN MANAGAI an ÏMMA**: Crediderunt multi in eum; ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν. *Joh.* 10:42. **an AFTAKR**: Retrò; ὀπίσω. *Luc.* 8:44. **an AIVA**: In æternum; εἰς τ αἰῶνα. *Joh.* 14:16. **an ÞE**: Quid? τί;

Marc. 4 : 40. 16 : 6. *Joh.* 16 : 23. **ᚫᚿ ᚮᛩ**: Ut quid? ἵνα τί; *Matth.* 9 : 4 27 : 46. **ᚫᚿ ᚮᛩ**: Quare? διατί; *Matth.* 9 : 11. *Joh.* 7 : 45. 8 : 43, 4 **ᚫᚿ ᚠᛚᛘᛘᛚ ᚢᛚᛘ ᛁᚿ ᚠᛚᛘᛘᛚ ᚮᚨᛚᚴᚮᛚᚿ**: Ad hoc veni i mundum; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον. *Joh.* 18 : 37. **ᚢᛚᚠ ᚱᛚᚷᚿ ᚴᚷᚿ ᛁᛘ. ᚫᚿ ᚠᛚᛘᛘᛖᛁ ᛋᛁᚿᛏᛖᛁᚿᚷ ᛋᚴᚿᛚᚿᛘ ᛒᛁᛞᚷᛚᚫᚿ**: Dix parabolam iis, quòd ſemper debeamus orare. ἔλεγε παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάν τοτε προσεύχεσθαι. *Luc.* 18 : 1. **ᚱᛚᚴᛚᚿᚴᚺᛏᛚ ᛏᚴᛚᛚᛁᚮ. ᚫᚿ ᚴᛁᛋᛚ ᛘᛁᚠ ᛋᛁᛋ**: Fecit duodecim, ut eſſent cum illo; ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ' αὐτ *Marc.* 3 : 14. **ᚫᚿ ᚠᛖ**: Ideò; διὰ τοῦτο. *Luc.* 14 : 20. **ᚫᚿ ᚠᛖᚺ** Ideò; διό. *Luc.* 1 : 35. **ᚫᚿᚺ ᚠᛖ**: Propterea; διὰ τοῦτο. *Joh.* 16 : 15. 19 : 1 **ᚫᚿᚠᚠᛖ**: Ideò; διὰ τοῦτο. *Matth.* 6 : 25. *Joh.* 7 : 21. 12 : 39. **ᚫᚿ ᚠᛖᛖᚴ** Pro eo quòd; ἀνθ' ὧν. *Luc.* 1 : 20. **ᚫᚿ ᚠᛖᛖᛁ**: Quoniam; ὁτι. *Lu* 1 : 13. **ᚫᚿ ᚠᛖᛖᛁ ᚴᛚᛋ**, Eò quòd eſſet; διὰ τὸ εἶναι. *Luc.* 2 : 4.

ᚫᚿᛚᛏᚱᛚᚱᚱᛚᚿᛞᛋ, Accedens; *Marc.* 12 : 28. **ᚫᚿᛚᛏᚱᛚ ᚱᛚᚿᛞᛚᚿᛋ**, Accedentes; *Matth.* 8 : 25. **ᚫᚿᛚᛏᛁᛞᚷᛚ ᛁᛘᛘ ᚺᚿᚿᛞᛚᚠᛚᚠᛋ**: Acceſſit ad eum centurio; *Matth.* 8 : 5.

ᚫᚿᛚᛏᚴᛁᚿᚿᛚᚿᛞᛋ, Accurrens; *Marc.* 10 : 17. *Vide* **ᚴᛁᚿᚿᛚᚿ**.

ᚫᚿᛚᛏᛋᚿᛁᚸᚿᚿ, Applicuerunt; *Marc.* 6 : 53. *Vide* **ᛋᚿᛁᚸᛚᚿ**.

ᚫᚿᛒᚷ, Columba. *Licet communiter* **ᛚᚺᛚᚴᛋ** *Gothis dicta ſit* Columba *ſicuti vidimus ſuo loco: non tamen ignotum iis fuiſſe vocabulum* **ᚫᚿᛒᚷ**, *diſcim ex eo quòd Argenteo codici* **ᚱᛚᚷᚿᚴ ᚺᚴᛚᛁᚸᛚᚫᚿᛒᚷᚿᚷ** *eſt* Par turturum *Luc.* 2 : 24. *Alamannis* duba / tuba / dûua / dûue *eſt* Columba. *Danis* du *Iſlandis* duſa. *Anglis* **dove**. *Belgis* **duyve**. *Quod ad horum originem attine quemadmodum Latinum* Columba *putatur eſſe à* κολυμβᾶν, Urinare, aquam ſubire *propter geſtum quem faciunt iſtæ volucres; ita quoque* **ᚫᚿᛒᚷ**, *unà cùm reliqui nomen acceperint à* δύπτειν, *quod Heſychio exp.* κολυμβᾶν, Urinare. * *à quo* δύπτα δίδυφα, *manifeſtè quoque deſcendunt Angloſaxonica* ᵹeduꝼian, Immerger *Cambrobritannis* colommen *eſt* Columba: *atque adeò cuivis perſpicuum, hanc eoru vocem ab eâdem origine cum Latino* Columba *defluxiſſe. Angloſaxonibus deniqu etiam* culꝼna *dicebatur, ſicuti & quibuſdam Anglis etiamnum* **culver** *nuncupatu quæ videri quoque poſſunt, abjecto* μ, *deſumpta è Græco* κολυμβὰς, Avis urinatrix.

* Hinc. Dubono plongeur Picardis- vide ſupra ᚫᚿᚺᚷᚿ p. 139.

ᚫᚿᚱᛚᛋᛚᛁᚮᛚᚿᛞᛋ, Videns; *Marc.* 10 : 14. *Refer ad* **ᛋᛚᛁᚮᛚᚿ**.

ᚫᚿᚱᛁᚿᚿᛚᚿ, Aggredi, conari, incipere. **ᛘᚿᛚᚱᛚᛁ ᚫᚿᚱᚺᚿ ᚿᚺᚿ ᛘᛖᛚᚷᚿ**: Multi aggreſſi ſunt ſcribere; *Luc.* 1 : 1. **ᚫᚿᚱᚺᚿ ᚿᚺ**

ᚾᚾᚾ ᚴᚨᚾᚠᚷᚨᚾ ᚨᚻᛋᚨ: Cœperunt vellere ſpicas; *Marc.* 2: 23. ᚨᚾᚴᚴᚾᚾᚾᚾ ᚦᚨᚴᚢᛁᚠᚨᚾ ᚨᚨᚨᚨᛁ: Cœperunt exprobrare omnes; ᚨᚾᚴᚨᚾᚾ, Cœpit, incepit; *Matth.* 11: 7 & 20. ᚾᛁ ᚨᚾᚴᛁᚾᚾᚨᛁᚠ ᚢᛁᚠᚨᚾ: Ne cœperitis dicere; *Luc.* 3: 8. ᚴᚨᚾᚾᚷᚾ ᚷᚨᚻ ᚴᚱᛖᛏᚨᚾ ᚨᚾᚴᛁᚾᚾᛁᛞ: Lugebitis & flebitis; *Luc.* 6: 25. *In duobus tamen hiſce poſtremis locis verbum* ᚨᚾᚴᛁᚾᚾᚨᚾ *videtur abundare. Sicuti enim Iſaacus Caſaubonus ad Athenæi* XI, 1 *nos docet Græcos* ἄρχομαι ποιεῖν *pro* ποιεῖν, *Latinos quoque* Inſtituere agere *pro Agere frequenter uſurpâſſe; ita quoque pluribus in locis obſervavi Patres noſtros ſuum* onginnan *vel* beginnen *ſimiliter præfixiſſe verbis actionem aliquam ſignificantibus: ſed hoc relinquo curioſi Lectoris obſervationi, ne ſim nimius in congerendis authoritatibus. Angloſax.* anginnan. aginnan. onginnan. beginnan. *Alam.* beginnen / pikinnen. *Dan.* begynde. *Angl.* begin. *Belg.* beginnen. *Manifeſtè ſunt compoſita ex Gothico* an, Ad. *Teutonico item* be *vel* bi / *ſimiliter* Ad *ſignificante; &* gan *vel* gen, Ire. *ut* beginnan *ad amuſſim reſpondeat Latino* Adgredi. *Dilucidum hujus originationis veſtigium deprehendas in illo* anageng / *quod in monumentis Theotiſcis quandoque occurrit pro* anagin / Initium. *nam* anageng *apertè ſatis exprimit vim compoſitionémq; Latini* Initium. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* I, 1.

ᚨᚾᚦᚴᛁᛋᚨᚻᛏᚨᛁ ᚨᛏᚨᚠ ᛁᛉᚢᛁᛋ. ᛖᛁ ᛋᚢᚨ ᛋᚢᛖ ᛁᚴ ᚴᚨᛏᚨᚢᛁᛞᚨ ᛁᛉᚢᛁᛋ. ᛋᚢᚨ ᚷᚾᛋ ᛏᚨᚾᚷᚨᛁᚠ: Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis; ὑπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. *Joh.* 13: 15. *Verba ſunt Chriſti poſteaquam diſcipulorum pedes abluiſſet. Hæreo interim utrum* ᚨᚾᚦᚴᛁᛋᚨᚻᛏᚨᛁ *conjunctim legendum ſit, an verò ſeparatim* ᚨᚾ ᚦᚴᛁᛋᚨᚻᛏᚨᛁ. *Vide quoque numquid in Obſervatis ad Willerami paginam* 17 *(ubi inquiro quid Willeramo ſit* geantfriſtot*) aliquid occurrat unde lucem accipiat hic locus.*

ᚨᚾᚨᛚᛁᛋᚴᚾᚨᚨᚾᛋ ᛏᚢᚨᛁ ᚷᛖᛋᚾᚾ ᚨᚾᚨᛁᚨᚻᚨᛁᛏᚷᛁᚾ ᛋᚾᛗᚨᛗᛗᚨ: Duo debitores erant fœneratori cuidam; Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι. *Luc.* 7: 41. *Omnino putarem hæc affinia Cambrobritannicis* dylu, Debere, *&* dyled, Debitum, *ſi quis edoceat Cymræos eſſe originis Scythicæ, aut aliquid commercii habuiſſe cum gentium Gothicarum aliquâ.*

ᚨᚾᚨᛚᚹᛋ, Dies feſtus. ᚷᚨᛋ ᚾᛖᚩᚨ ᛈᚨᛋᚷᚨ. ᛋᚱ ᚨᚾᚨᛚᚹᛋ ᛁᚾᚦᚨᛚᛁᛖ: Erat in propinquo Paſcha, dies feſtus Judæorum; *Joh.* 6: 4. ᚨᚾᚨᛚᚹᛋ ᛁᚾᚦᚨᛚᛁᛖ. ᛋᚱ ᚻᚨᛖᚹᚴᚨᛋᛏᚨᚴᛖᛁᚾᛋ: Feſtum Judæorum, Scenopegia; *Joh.* 7: 2. ᚨᛏ ᚨᚾᚨᛚᚹ ᛈᚨᛋᚴᚨ: In die ſolenni Paſchæ; *Luc.* 2: 41. *& mox commate ſequenti,* ᛒᛁ ᛒᛁᚾᚻᛏᚷᚨ ᚨᚾᚨᛚᚹᚨᛁᛋ: Se-

cundùm conſuetudinem diei feſti. *Similiter Matth.* 27: 15; ᚬᚾᛞ ᛞᚾᛚᚠ ᛟᚬᚴᚴᚬᚾᛦh ᛒᛁᚿhᛏᛋ ᚴᚬᛋ ᛋᚬ ᚴᛁᚾᛞᚬᛁᚾᛋ: Unoquoque die feſto ſolebat Præſes. *Hanc vocem retinuerunt Franci: ita legimus in Keronis gloſſis* **tult** / Solemnitas. **tultlichiu** / Solenniter. **tuldim** / Feſtivitatibus. **ſi kituldit** / Celebretur. **iſt duruhtuldit** / Percelebratur. *quibus adde illud gloſſarii B*, 48 Solemnitas, **tuld** / **kimali**. *Fortaſſè interim* **ᛞᚾᚳᚠᛋ** *non malè referas ad* θαλία ζειν, Convivia florida agitare. *propriè, Sertis virentibus redimitum feſtiviter epu lari. Seneca Agamemnone, Choro Actus tertii*;

Nunc omne lætâ fronde veletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos, *&c.*

ᛞᚾᛗᛒᚬ. ᛞᚾᛗᛒᛋ, Mutus, elinguis; *Matth.* 9: 33. *Luc.* 1: 22. *Angloſaxonibus* ᚦumba. ᚦumb. *Alamannis* **tumb**. *Cimbris* ᚦᚢᛘᛒᛞ. *Dani* **ᚦum**. *Anglis* **ᚦumb**. *Dignum interim obſervatu eſt quod in Cantabrigienſis publica bibliothecæ codice* MS *melioris notæ Matth.* 12: 22. *&* *Luc.* 1: 22 ᚦum *ſcribitur quandoquidem illud videri poteſt ortum traxiſſe ex Hebræo* דום, Obmutuit, ſiluit, tacuit. *Cambrobritannis* mûd *eſt* Mutus; *quod Jo. Davies cenſet ex eodem fonte Hebræo, inverſis tantummodo literis, profluxiſſe. Vide plura in annotatis ad Tatiani* XXVI, 4.

ᛞᚾᚠᚳᚳᛏ, Commiſſura; *Matth.* 9: 16. *coll. cum Marc.* 2: 21. *Græci* ἀναβολὴς *eſt* Læna duplicata. *Cambrobritannis* dowbled *vel* dwbled, *Anglis* **ᚦoll ᚦlet** *eſt Thorax.*

ᛞᚾᚴᛁᚾᚾᚳᚾᛞᛋ, Veniens, accurrens; *Matth.* 8: 2. **ᛞᚾᚴᛁᚾᚾᚳᚾ ᛞᚳᚾᛋ**, Accurrentes; *Marc.* 9: 15. *Refer ad* **ᚴᛁᚾᚾᚳᚾ**, Venire, accurrere.

ᛞᚾᛋᛏᚱᛞᛁᛞᚳ ᛏᛁᛗᚴᚬᚾ, Cœpit ædificare; ἤρξατο οἰκοδομεῖν. *Luc.* 14: 30. *Refer ad* **ᚬᚾᚳᛋᛏᚱᛞᚬᛖᛁᚿᛋ**, Initium.

ᛞᚠᚳᚳᚳ, Stultus, fatuus; *Matth.* 5: 22. *Legimus etiam Matth.* 7: 26. **ᚴᚳᚳᛖᛁᚴᚱᛞᚳ ᛗᚳᚾᚾ ᛞᚠᚳᚳᚳᛗᛗᚳ**, Similis erit viro ſtulto. *At fortaſſe huc quoque pertinet illud Joh.* 10: 20; **ᚿᚿhᚿᚳᚠᚱᚴᚾ hᚳᛒᚳᛁᚠ ᚴᚳh ᛞᚠᚳᚳᚳᛗᚱᚠ**, Dæmonium habet & inſanit. *unde ſuſpicor* **ᛞᚠᚳᚳᚳ** *olim denotaſſe Hominem vago atque incerto paſſu oberrantem, veluti viæ non ſatis gnarum, aut inſanum: poſtea verò tranſlatum ad Minus cautum, aut Fatuum at que ita miſerè ſimplicem ut ſe à quovis in errorem induci patiatur. Angloſaxonibus certè* ᚦpolian *vel* ᚦpelian *eſt* Errare, vagari, *item* Errare, in errorem incidere, errantium veſtigiis inſiſtere, errantes ſequi. *Alamannis* **ᚦuelen**. *Belgis* **ᚦwal len**. *unde & aliquando videbatur mihi verbum hoc nonnihil affinitatis habere cum*

Græc

Græco ἀλάομαι *vel* διαλάομαι, Vagor, pervagor. *Willeramo* **dualm** *eſt* Caligo mentis quodam veluti ſtupore correptæ. *Belgis* **bedwelmtheyd**. *Vide quæ annotavimus ad gl A, 15. in* Marcidus.

ЄI.

I, Si, ut; *Marc.* 9:42. *Matth.* 5:29. *Marc.* 12:13. *Luc.* 6:7. 15:29. *Joh.* 8:22, 56. 14:31. 17:1, 2, 3. *Græcis* εἰ *exponitur* Si. *Gothicum interim* **ЄI** *paſſim in novo Fœdere uſurpatur etiam pro* ἵνα *vel* ὅτι. *Joh.* 9:25, 31, 38. 11:11, 15, 16, *&c.* **ЄIѰAN**, Alioqui; εἰ δὲ μή. *Luc.* 14:32.

ЄIS NI ƑKXANN ѰAMMA YANKAA: Illi ignorabant verbum; *Marc.* 9:32. **ЄIS NSAIGIAЄANN hANAANS ANA ïNA**: Illi manus injecerunt in eum; *Marc.* 14:46. *& rurſus commate* 64: **ЄIS AA-AAI GAAXMIAЄANN ïNA**: Illi omnes condemnaverunt illum.

ЄISAKN, Ferrum. **NANDIBANDAGRM ЄISAKNЄINAIM GABNNDANS YAS GAh ѰX ANAƑXTNN ЄISAKNA GA-BRAK**: Catenis ferreis vinctus erat & compedes ferreos comminuit; *Marc.* 5:4. *Cambrobritannis* haiarn *eſt* Ferrum. *Angloſaxonibus* ıꝛeꝛn. ıꝛen. ıꝛen. *Alamannis* iſer. *unde &* iſinet ſteina *Otfrido ſunt* Lapides è quibus ferrum excoquunt. *Cimbris* IARK *eſt* Ferrum. *Danis* jern. *Anglis* **iron**. *Belgis* **ꝛſer**. *Cambrobritannis quoque* iſarn *eſt* Longa ſecuris. *Originem interim Cambrobritannici* haiarn *videtur Joh. Davies retuliſſe ad* Ἄρης, Mars. *at pleræque aliæ Ferri denominationes videri poſſunt per quandam literarum tranſmutationem aliquid traxiſſe ex* σίδηρος, Ferrum.

ЄTAN. ïTAN, Comedere, manducare. *Angloſaxonibus* etan. *Alamannis* **ezen / ezzen**. *Danis* **ede**. *Iſlandis* **eta**. *Anglis* **eat**. *Belgis* **eten**. *Omnia manifeſtiſſimam habent affinitatem cum Græco* ἔδω, Comedo. *Ut ut verò* **ïTAN** *occurrat Luc.* 15:16. *antiquius tamen* **ЄTAN** *dixerim; non modò quòd propiùs accedat ad* ἔδω, *unde & reliqua ſumunt originem; quàm quòd genuinum antiquæ hujus orthographiæ veſtigium remanſerit in* **AƑЄTЄI** *&* **AƑЄTGA**, Vorax. *quæ vide.* **ЄTNN GAh AKNIKNN**: Edebant & bibebant; *Luc.* 17:27 *&* 28.

ᚦ ᚣ.

ᚣᚱᛁᚾᛉᚱᚾ, Gaudere. *Luc.* 15: 32. ᚦᚣᚱᛁᚾᛉᛞᚣ, Lætus eſt; *Joh.* 8: 56. ᚦᚣᚱᛁᚾᛉ, Gaudeo; *Joh.* 11: 15. ᚦᚣᚱᛁᚾᛉᚾᛞᚪᛋ, Gaudens; *Luc.* 15: 5. 19: 6. ᚦᚣhᛖᛁᛞ ᛗᛁᚴᛁᚣᚣ ᛋᚠᛁᚣᚣᛉ ᛁᛉᚹᛁᛋ: Gaudium magnum euangelizo vobis; *Luc.* 2: 10. ᚦᚣhᛖᛞᚪᛋ, Gaudium; *Luc.* 1: 14. 15: ᚦᚣhᛖᚹᛋ, Gaudium; *Joh.* 16: 24. ᛗᛁᚹ ᚦᚣhᛖᛞᚣᛁ: Cum gaudio *Marc.* 4: 16. ᚦᚣᚢᚴᚣ ᚦᚣhᛖᛞᚣᛁ: Præ gaudio; *Joh.* 16: 21. *Præc puè tamen huc pertinet illud Angelicæ ſalutationis initium*, ᚦᚣᚱᛁᚾᛉ ᚣᚾᛋᛏᚣ ᚣᚾᛞᚣᛁhᚣᚮᛏᚣ: Ave gratiâ plena; *Luc.* 1: 28. *nam hæc ſalutandi formu ad vivum exprimit Græcorum* χαῖρε. *ſicuti & eorundem* χαίρειν καὶ εὖ πράττειν *expre ſit Horatius libro* I, *epiſtolâ* 8; Celſo gaudere, & benè rem gerere Albinovano *Angloſaxonibus* ᚠᛠᚷᚾᛁᚪᚾ *eſt* Gaudere, lætari. *item* Plaudere, applaudere, blan diri, blandè alludere. ᛁᚳ ᚠᛠᚷᚾᛁᛉᛖ ᛟᚦᚦᛖ haᚠᛖᛏᛁᛉᛖ, Plaudo; *Ælfrici gram cap.* 28. *Alvredus rex explicans illud Boëthii* Stupet tergeminus novo Captus ca mine janitor, *ita reddit hunc locum paraphraſios Angloſaxonicæ cap.* xxxv, §6 ᚦa onᚷan Lᛖᚹᛖᚹᚢᚱ ᚠᛠᚷᛖᚾᚪᚾ mᚢᚦ hᛁᚱ ᚱᛏᛖoᚱᛏᛖ anᚦ pleᛁᚷan *vel* pleᚷian pᛁᚦ hᛁᚾ *Poſtremam hanc verbi* ᚠᛠᚷᚾᚪᚾ *acceptionem antiquiſſimorum monumentorum auth ritate firmavi, quoniam acceptionis hujus intuitu Angloſaxonicum* ᚠᛠᚷᚾᚢᚾᛉ, Ga dium, oblectatio, *olim derivaveram ex* παίγνιον, Luſus, oblectamentum, *præſe tim tamen puerile. Nemini ſanè poteſt eſſe obſcurum quantâ lætitiâ pertentari a que expleri ſoleant animi puerulorum parentibus adblandientium aut innoxio alic remiſſionis generi vacantium. Quum igitur Patres noſtri perſpicerent hæc laſciv ludibundæq; ætatis gaudia non eſſe cunctantia, pigra, levia & quaſi in ſummo p ctore ſupernatantia (ut loquitur A. Gellius* IX, 9.) *ſed gaudium eos gaudere gen num & intimum, atque in ipſo penetrali cordis animæq; vigens; cujuſvis quoq exuberantis lætitiæ alacritatem ab hac ſecurâ effuſè gaudentium adblandientiúm puellorum hilaritate denominandam eſſe putaverunt. Cimbris* ᚠᚣᚱᚴᚣ *eſt* Lætari hilariter excipere hoſpitem. ᚠᚣᚱᚴᚣᚹᚣᚳ ᚣᚱ, Potus quo lautè excipiunt amici, *&c. Iſlandis* ſeigemn *eſt* Lætus. ſøgnudur/ Gaudium. *Suſpicor inter ab hoc* ᚦᚣᚱᛁᚾᛉᚾ, Gaudere, *vel* ᚦᚣhᛖᛞᚣᛋ, Gaudium, *Gothis quoque* ᚦᚣ ᚷᚣᚾ *uſurpatum pro* Gaudio afficere, oblectare, omni obſequiorum genere e hilarare; *ſiquidem talem aliquam ſignificationem videor mihi deprehendere in ver* ᚦᚾᚣᚣᚣᚦᚣhᚷᚣᚾ, Satisfacere, *quod vide ſuo loco. ut* ᚦᚾᚣᚣᚣᚦᚣhᚷᚣ *propriè ſit, Penitus ac plenè exhilarare.*

ᚦᚣᚱ

ᚦᚬᚱᚴ, Idoneus, utilis, appoſitus, aptus. ᚾᛁᚼ ᚪᚾ ᚬᛁᚱᚴᚬᛁ. NI ᚪᚾ ᛗᚬᛁhᛋᛏᚬᚾ ᚦᚬᚱᚴ ᛁᛋᛏ: Neque in terram, neque in ſterquilinium utile eſt; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστι. *Luc.* 14: 35. *Ac fortaſſe huc etiam pertinet* ᚾᚾᚦᚬᛁᚴ, Ingratus; *nam Ingrati ad communis vitæ uſum planè ſunt inepti atque inutiles, propterea quòd ingrati animi crimen univerſam humanæ ſocietatis rationem conturbet atque è medio tollat.* Mundus *quoque Gothis videri poteſt* ᚦᚬᛁᚴᛟᚾᛋ *dictus, ob illam aptiſſimæ luculentiſſimæq; ſtructuræ concinnitatem, propter quam Latini* Mundum *à Munditie,* κόσμον *Græci* ἀπὸ τῆ κοσμότητος *denominârunt. nam inter innumera exempla literæ* r *in* l *tranſmutatæ, ſuffecerit hoc in loco quòd ex Angloſaxonico* ᚹæᚷᚹ, Pulcher, ſpecioſus, venuſtus, *Angli fecerunt ſuum* fair.

ᚦᚬᚪᚴᛖᛁᚾ ᛁᛉᚱᛋ ᚾᛋᛚᛖᛁᛋᚾᚱᚪᛖᚪᚾᚾ: Parentes ejus ſtupuerunt; οἱ γονεῖς αὐτῆ ἐξέστησαν. *Luc.* 8: 56. *Joh.* 9: 2, 3, 18, 20, 22.

ᚦᚬᚪᚴᛖᛁᚾ, Familia. ᚪᚾ ᛋᛖᛖᛁ ᛉᚬᛋ ᚾᛋ ᚴᚬᚴᚪ ᚦᚬᚪᚴᛖᛁᚾᚬᛁᛋ ᚪᚬᛉᛖᛁᚪᛁᛋ: Quòd eſſet de domo & familiâ David; διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ. *Luc.* 2: 4. 18: 29.

ᚦᚬᚪᛋ *vel* ᚦᚬᛋ *in compoſitione nominibus poſtpoſitum, ſignificat* Summam totius rei diſpoſitionem, procurationem, curam. *Ita* ᚼᚾᚾᚪᚬᚦᚬᚪᛋ *eſt* Centurio; *Luc.* 7: 6. ᚼᚾᚾᚪᚬᚦᚬᛋ, *Matth.* 8: 5. *Marc.* 15: 39. ᛋᚾᚾᚪᛁᚦᚬᛋ, Tribunus; *Joh.* 18: 12. ᛋᚾᚾᚪᛁᚦᚬᚪᛁᛗ, Tribunis; *Marc.* 6: 21. ᛋᚤᚾᚬᚴᚱᚪᚦᚬᚪᛋ, Archiſynagogus; *Marc.* 5: 22 & 35. ᛒᚱᚾᛋᚦᚬᛋ, Sponſus; *Matth.* 9: 15. *Marc.* 2: 20. *Suſpicor eſſe ex priſco aliquo verbo quod reſpondet Angloſaxonico* ᚹabian. ᚷeᚹabian, Ordinare, diſpenſare, diſponere. ᚹabunᚷ, Diſpoſitio. miᚱᚹabian, Malè diſponere. miᚱᚹabunᚷ, Mala ordinatio, *&c. Cimbris* ᚮᚦ ᚠᚮᚦᚪ *eſt* Ornare, ordinare.

ᚦᚬhᚪᛋ, Gaudium; *Luc.* 1: 14. *Joh.* 15: 11. ᚦᚬhᚪᛋ: *Joh.* 16: 24. ᚦᚬᚾᚴᚬ ᚦᚬhᚪᚬᚬᛁ, Præ gaudio; *Joh.* 16: 21. ᛗᛁᚹ ᚦᚬhᚪᚬᚬᛁ, Cum gaudio; *Marc.* 4: 16. *Vide* ᚦᚬᚱᛁᚾᚷᚾ, Gaudere.

ᚦᚬhᚬᚾ. ᚱᚬᚦᚬhᚬᚾ, Capere, comprehendere. *ac* ᚦᚬhᚬᚾ *quidem occurrit Joh.* 7: 44. ᚱᚬᚦᚬhᚬᚾ *verò Luc.* 20: 26. *Joh.* 7: 30. 10: 39. ᚬᛁᚾᛋhᚾᚾ ᚾᛁ ᚦᚬᛁᚦᚬh ᛁᚾᚬ: Nemo cepit eum; *Joh.* 8: 20. ᛖᛁ ᚱᚬᚦᚬᛁᚦᚬhᛖᛁᚾᚬ ᛁᚾᚬ: Ut apprehenderent eum; *Joh.* 7: 32. *Luc.* 20: 20. ᛁᚾ ᚱᚬᚦᚬhᛁᛋ ᛋᛁᛉᛖ ᚦᛁᛋᚴᛖ: In capturâ piſcium; *Luc.* 5: 9. *Angloſaxones* ᚹón *vel* ᚹanᚷan *dicunt. Alamanni* faban. *Dani* fange. *Iſlandi* faa. *Belgæ* vangen. *Horum quædam per epentheſin literæ N facta ſunt ex antiquo* ᚦᚬhᚬᚾ. *quædam verò ex eo contracta. Ipſum verò* ᚦᚬhᚬᚾ *videri poteſt affine iſti* πάσσειν *quod*

quod Lexicographi adducunt pro communi πίζειν *&* *Dorico* πάζειν, Injectâ ma premere, capere, comprehendere.

ᚠᛚᛁᚠᛚᛚᚹ ᚹᚱᛋ ᛒᚱᚴᚱᛋ: Complicuit librum; *Luc.* 4: 20. *Refer* ᚠᛚᚢᛞᚨᚾ, Plicare, convolvere.

ᚠᛚᛁᚠᛚᚱᚴᚢᚾ ᚹᚱ: Plangebant eam; *Luc.* 8; 52.

ᚠᛚᛁᚺᚢ, Opes, poſſeſſiones. ᛉᚨᛋ ᚺᚨᛒᚨᚾᛞᚨᛋ ᚠᛚᛁᚺᚢ ᛗᚨᚾᚨ Erat habens poſſeſſiones multas; *Marc.* 10: 22. ᚠᛚᛁᚺᚢ ᚱᛁᛒᚨᚾ: Pec niam dare; *Marc.* 14: 11. ᚠᛚᛁᚺᚢ ᚺᚨᛒᚨᚾᛞᚨᚾᛋ: Pecuniam habe tes; *Luc.* 18: 24. ᚠᛚᛁᚺᚢᚠᛁᚴᛁᚨᛁ, Avari; *Luc.* 16: 14. ᚠᛚᛁᚺ ᚠᚴᛁᚴᛖᛁᚾᛋ, Concupiſcentiæ; *Marc.* 7: 22. ᛏᚨᚢᚷᚨᛁᚹ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚠᚴ ᚷᚱᚾᛞᚨᛋ ᚢᛋ ᚠᛚᛁᚺᚢᚹᚴᚨᛁᚺᚾᚨ ᛁᚢᚹᛁᚾᛞᚨᛁᚹᚱᛋ: Facite vobis amic de mammonâ iniquitatis; *Luc.* 16: 9. ᚨᚦᚺᚨᛁᛏᚨᚾᛞᚨᛋ ᚨᛁᚾᛟᚨᚴᚷ ᚾᚱᚺ ᚠᛚᛁᚺᚢᛋᚴᚢᚨᚾᛖ: Advocans unumquemque debitorum; *Luc.* 16: *Angloſaxonibus* ꝓeoh *non tantùm* Pecuniam, *verùm etiam* Pecus *ſignificat*. *A mannicum quoque* ſio *vel* ſiþu / *ſicuti &* *Cimbricum* ᚠᛁᚼ, *unà cum Danico* fæ *Iſlandico* fiɛ *utramque retinent acceptionem*; *quarum tamen dubio procul antiqu eſt Pecoris ſignificatio, cum liqueat vocabulum derivatum eſſe à* πῶυ, Grex. *il à* πάω *vel* πάομαι, Poſſideo; *propterea quòd omnis priſcorum hominum ſubſtanti pecuniâ nondum inventâ, potiſſimùm in gregibus atque armentis conſtiterit*. *V Servium ad illud vatis Mantuani, Eclogâ* I; Nec ſpes libertatis erat, nec cu peculi. *Plura vide in annotatis ad gl Lipſii*. *in* ſio / Pecora.

ᚠᛚᛁᚴᚱᚴᛖᛁᚠᚨᚾᛞᚨᛋ ᚺᚨᚾᛞᚨᚾ ᚹᛁᛋ ᛒᚳᛁᚾᛞᚨᛁᛋ: Apprehendens m num cœci; *Marc.* 8: 23. ᚠᛚᛁᚴᚱᚴᚨᛁᚠ ᛒᛁ ᚺᚨᚾᛞᚨᚾ ᚹᚨᛏ ᛒᚨᚴᚾ: Prehendebat manu puellam; *Marc.* 5: 41. *Refer ad* ᚱᚴᛖᛁᚠᚨᛁ Prehendere.

ᚠᛚᛁᚴᚱᚢᚾᚷᛖ, Mons. ᚨᚨᚨ ᛞᚨᚨᛖᛁ ᚢᛋᚠᚢᚨᚨᚷᚨᛞᚨᚨ. ᚷᚨ ᚨᚨᚨ ᚠᛚᛁᚴᚱᚢᚾᚷᛖ ᚷᚨᚺ ᚺᚨᚨᛁᚾᛖ ᚱᚨᚺᚾᚨᛁᚹᚷᚨᛞᚨᚨ: Om vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. ᚢᛋᛏᚨᚱ ᛁᚾᛋ ᚨᚾᚨ ᚠᛚᛁᚴᚱᚢᚢᚾᛁ ᚺᚨᚢᚺ ᛋᚢᚢᛞᚨᚴᚱ ᚨᛁᚾᚨᚾᛋ: Eduxit il in montem excelſum ſeorſum ſolos; *Marc.* 9: 2.

ᚠᛚᛁᚴᚺᚨᛁᛏᛖᛁ ᚹᚨᚾᚴᚷᚢᛋ: Habet gratiam, agit gratias; *Luc.* 17: *Videtur eſſe ex obſoletâ quadam ſignificatione verbi* ᚺᚨᛁᛏᚨᚾ.

ᚠᛚᛁᚴᛁᚾᚱ ᚨᛁᚾᚱᚺᚢᚾ ᚾᛁ ᛒᛁᚱᛁᛏᚨ ᛁᚾ ᚹᚨᛗᛗᚨ: Cauſam null invenio in eo; *Joh.* 18: 38. ᛉᚨᛋ ᚢᚠᚨᚴᛗᛖᚨᛁ ᚠᛚᛁᚴᛁᚾᚱᛋ ᚢᚠᚨ

ᚿƿᚪᚴᛗ᛫ᛚᛁᚹ: Erat titulus cauſæ ejus inſcriptus; *Marc.* 15: 26. ïNNh ƿᚪᛁᚴᛁᚿᚪ ᚴᚪᚪᚴᛁᚿᚪᛋᛋᚪᚿᛋ: Exceptâ cauſâ fornicationis; *Matth.* 5: 32. *Angloſaxonibus* ƿɨnen *eſt* Cauſa, crimen, peccatum. ƿynna ne cuðon. ƿɨnena ƿnemman, Peccatorum non noverant crimina patrare; *Cædmon* 1, 11. *de Adamo & Evâ ante lapſum.* ƿynenƿull ðeoð, Peccatrix gens; *Beda* I, 14. þa onȝon ƿynenluſt peaxan, Tunc cœpit luxuria creſcere; *Ibidem.* pe ȝeƿynenoðon miþ fæðerum uſum, Peccavimus cum patribus noſtris; *Pſ.* cv, 6. ic ƿynȝaðe *vel* ƿɨnaðe, Peccavi; *Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Matth.* 27: 4. ne ƿynena ðu, Non mœchaberis; *Luc.* 18: 20. ƿynenliȝeȝeðon, Fornicati ſunt; *Pſ.* cv, 36. *Alamannis quoque vocabulum olim familiare fuit, ſicuti oſtendunt gloſſæ Theotiſcæ pluribus in locis.* firina / Scelus; *gl A*, 25. firintat / Crimen; *gl B*, 8. firan uuadarun / Uſuris; *gl B*, 55. firinari / zollanari / Publicanus; *gl C*, 13. *Publicani certè, ob nimias exigendarum pecuniarum acerbitates, omnibus olim uſque adeò inteſtabiles inviſiq; erant, ut Publicanus, tanquam flagitioſorum flagitioſiſſimus, patribus noſtris olim dictus ſit* firnfoll *vel* firinari / Sceleratus, pravus, improbus. *Pari prorſus ratione in Angloſaxonicis euangeliis Publicanus paſſim dicitur* manƿull *vel* manƿulla, Nequam, flagitioſus, malus. *Etiam in euangeliis interlineatis Publicani paſſim dicuntur* æþɨ ƿɨnne, *q. d.* Legis tranſgreſſores. *Immò &* heh ƿynniȝe. bæþƿynniȝe. openƿynniȝe, *quod tantundem eſt ac ſi* Extremè pravos *atque* Apertè fidentérq; delinquentes *dicas. Vide quæ hac de re diximus in annotatis ad Tatiani* xiii, 17.

ƿᚪᛁᚴᚿᚷᛁ ᛃ᛫ᛁᚿ ᛒᚪᛏᛁᛉᚱ ïST: Vetus vinum melius eſt; *Luc.* 5: 39. ƿᚪᛁᚴᚿᚷᚪᚿᛋ ᛒᚪᚪᚴᛁᚿᛋ: Veteres utres; *Matth.* 9: 17. *Marc.* 2: 22. *Luc.* 5: 37. *Videtur factum ex* ƿᚪᛁᚴᚱᚪ, Longè, procul. *quod mox ſequetur. Ita quoque Alamannis* forn / Olim, *eſt à* foran *vel* forna / Ante; *quod vide in annotatis ad Tatiani* lxv, 2.

ƿᚪᛁᚴᛟᚿᛋ, Mundus. ƿᚪᚿᚴᛠᛁᛉ᛫ᛁ ᛋᚪ ƿᚪᛁᚴᛟᚿᛋ ᛃ᛫ᛋᛁ: Priùs quàm mundus eſſet; *Joh.* 17: 5. ᛟᚪ ᛒᚱᛏ᛫ᛁᛠ ᛗᚪᚿᚿᚪᚿ ᚷᚪᛒᚪᛁ ᚴᚪᚴ᛫ᛁᚴᚪᛁᛠ ᛠᚪᚿᚪ ƿᚪᛁᚴᛟᚿ ᚪᚪᚪᛗᚪ: Quid proderit homini ſi lucretur mundum totum; *Marc.* 8: 36. ᚿᚿ ᛋᚪ ᚴ᛫ᛁᚴᛋ ᛠᛁᛋ ƿᚪᛁᚴᛟᚪᚿᛋ ᚿᛋᛃᚪᛁᚴᚿᚪᛞᚪ ᚿᛏ: Nunc princeps hujus mundi ejicietur foras; *Joh.* 12: 31. ƿᚴᛁᚴᚱᛞᚪᛋ ᛗᛁᚴ ƿᚪᚿᚴ ᚴᚪᛋᚴᚪᚠᛏ ƿᚪᛁᚴᛟᚪᚿᛋ: Dilexiſti me ante conſtitutionem mundi; *Joh.* 17: 24. ᚷᚿᛋ ᚿᛋ ᛠᚪᛗᛗᚪ ƿᚪᛁᚴᛟᚪᚿ ᛋᛁᚷᚿᛠ. ïᚴ ᚿᛁ ïᛗ ᚿᛋ ᛠᚪᛗᛗᚪ ƿᚪᛁᚴᛟᚪᚿ: Vos de hoc mundo eſtis, ego non ſum de hoc mundo; *Joh.* 8: 23. *Qualemcunque noſtram de vocabuli origine conjecturam attigimus in* ƿᚪᚴᚱ, Idoneus, appoſitus, aptus.

ᚠᚣᛁᚱᚴᚣ ïM: Longè ab illis; *Matth.* 8:30. NI ᚠᚣᛁᚱᚴᚣ ï
ᚠᛁᚾᛞᚣᚾᚴᚣᚴᛞᚷᚣᛁ ᚴᛟᚠᛊ: Non longè es à regno Dei; *Marc.* 12:3
Luc. 7:6. ᚣᚠᚣᚷᛁᚠᛁᚠ ᚠᚣᛁᚱᚴᚣ MIS: Diſcedite à me; *Matth.* 7:2
Luc. 1:38. 2:15 & 37. 4:13 & 42. 5:3 & 8. ᚠᚣᛁᚱᚴᚣᚠᚴᛟ, A long
Matth. 27:55. *Marc.* 11:13. *Luc.* 17:12. ᚠᚣᛁᚱᚴᚣᚠᚴᛟ ᚢᛖMNN
De longè venerunt; *Marc.* 8:3. *Angloſax.* ᚠeop. ᚠeopp. ᚠẏpp. *Alam.* ferr
uerro. *Angl.* farr. *Belg.* verre / verde. *Omnia manifeſtè ſunt à* πόῤῥω.

ᚠᚣᛁᚴᚷᛁᛏᚷᚣᚾᛞᚣᚴᚾᚣ ᚷᛖᛊᚾᚢ ᚣᚣᚣᚣïM ᚣᚢᛚᚴᚾᚣ ᛞ
ïMMᚣ: Intendentes erant omnium oculi in eum; *Luc.* 4:20. *Refer ad* ᚷ
ᛏᚣᚢ, Obſervare.

ᚠᚣᛁᚴᛉᚾᚣ ᛊᛖᛁᚾᚣ ᚾᛊhᚴᚠ ᚣᚾᚣ MIK: Levavit contra me calc
neum ſuum; ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὸν πτέρναν αὐτοῦ. *Joh.* 13:18. *Angloſaxonibus* ᚠiepp
eſt Calx, calcaneum. *Alamannis* ferſn / verſana. *Belgis* verſſen / verſſene
Videri poteſt per quandam literarum metatheſin deſumptum ex σφυρὸν, Malle
lus, calcaneum.

ᚠᚣᚳᛞᚣᚢ, Plicare, complicare. ᚠᚣᛁᚠᚣᚳᚣ ᚠᚴᛊ ᛒᚴᚱᚴᛊ: Con
plicuit librum; *Luc.* 4:20. *Inde quoque* ᚣᛁᚢᚠᚣᚳᚣ *eſt* Simplex; *Matth.* 6:2
ᛗᚣᚢᚣᚱᚠᚣᚳᚣ, Multiplex; *Luc.* 18:30, *&c.* *Angloſaxonibus* ᚠealdan
Plicare. *Alamannis* faldan / faltan. *Danis* folde. *Anglis* fold. *Belgis* vou
den / vouwen. *Huc pertinet illud* ᚠealᛞ *vel* ᚠalᛞ, *quod Angloſaxonibus olim d*
notabat Stabulum, *propriè verò* Septum ex ſtipitibus cratibúſq; in terram defix
complicatíſq; factum, *&c.* *Vide nobiliſſimi Spelmanni Archæologum in* Falda
Vide quoque quæ annotavimus ad gl D, 16. *in* Volactena.

ᚠᚣᚳᚣ *poſtpoſitum in compoſitione ſignificat multiplicationem rei ſæpiùs in*
veluti plicatæ ac replicatæ. *Vide* ᚣᛁᚢᚠᚣᚳᚣ, Simplex.

ᚠᚣᛗᛗᚣ *in compoſitione quandoque poſtponitur.* *Ita* hᚣᚾᚠᚣᛗᛗᚣ *qua*
hᚣᚾᛞᚠᚣᛗᛗᚣ *videtur dictus* Debilis, mancus; *Marc.* 9:43. *niſi fortè p*
temus dictum, ut hᚣᚣᛏᚣᛗᛗᚣ *mox verſu* 45. *&* hᚣᛁhᚣᛗᛗᚣ *verſu* 4

ᚠᚣᚾ, Dominus. ᚴᚣᚾᚣh ᛩᛁ ᚷᚣᛁᚱᚴᚠᚣᛁ ᛊᚴᚣᚣᚴᛊ ᛊᚷᛩ ᚠᚣ
ïᛊ: Sufficit ut fiat ſervus ſicut dominus ejus; *Matth.* 10:25. ᚠᚣᚾ ᚠᛁ
ᚷᛖᛁᚾᚣᚴᚣᚴᛞᛁᛊ: Dominus vineæ; *Marc.* 12:9. *& Luc.* 20:13. ᚠᚣ
ᚣᛊᚣᚾᚣᛁᛊ: Dominus meſſis; *Luc.* 10:2. *Sæpiùs tamen* Dominum domin
rum *vox deſignat.* ᚠᚣᚾ ᚴᚣᚠ ᚾᚾᛊᚣᚱ ᚠᚣᚾ ᚣᛁᚾᛊ ïᛊᛏ: Dominu
Deus noſter Dominus unus eſt; *Marc.* 12:29. ᚠᚣᚾ ᛗᛁᚠ ᚠᚾᛊ: D
minu

minus tecum; *Luc.* 1:28. ᛗᛁᚴᛁᛚᛖᛁᛞ ᛋᚨᛁᚠᛚᚨᚨ ᛗᛖᛁᚾᚨ ᚠᚨᚾ: Magnificat anima mea Dominum; *Luc.* 1:46. ᛗᚨᚾᚨᚴᚨᛁ ᚢᛁᚠᚨᚾᛞ ᛗᛁᛋ ᛁᚾ ᚷᚨᛁᚾᚨᛗᛗᚨ ᛞᚨᚴᚨ. ᚠᚨᚾ. ᚠᚨᚾ: Multi dicent mihi in illâ die, Domine, Domine; *Matth.* 7:22. *Quod attinet ad vocabuli etymologiam, olim videbar mihi magnam affinitatem inter hoc* ᚠᚨᚾ *& Cambrobritannorum* naf *deprehendere, ſuſpicabárq; Cymræos Getarum, aut Getas Cymræorum vocem tantùm invertiſſe. Cum tamen cogitarem nullum unquam inter ſe commercium habuiſſe gentes longiſſimè diſſitas, viſa eſt origo vocis* ᚠᚨᚾ *ex eo potiùs deducenda, quòd priſci Getæ (adhuc gentiles) cum non obſcuris indiciis inſignem aliquam divinæ mentis vim per univerſi Naturam diffundi perciperent, ipſam illam Naturæ melioris vim Univerſo infuſam Pana nuncupárunt. Vide Phurnutum, nec non Servium & Junium Philargyrium in Eclogam* II *poëtæ Mantuani. Maximè tamen huc facere videtur illud Plutarchi de Oraculorum defectu,* Πὰν ὁ μέγας τέθνηκεν. *unde quoque veriſimile eſt Getarum antiquiſſimos Dominum univerſi* ᚠᚨᚾ *à Græco* Πὰν *nuncupâſſe. Conſidera denique an non hîc quoque locum habeat illud Græcorum grammaticorum doctiſſimi,* βάνναξ, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις. οἱ δὲ, μέγας & ἄρχων. *Hodierna Suecorum lingua venerabilem hanc Summi numinis appellationem tranſtulit ad Diabolum, quem vulgo Sueci* fan *dicunt. Vide quæ hac de re habet Loccenius Sueogothicarum antiquitatum cap.* III.

ᚠᚨᚾ, Domine. *Publicum verbum, quo honoris ergo mutuo ſe compellabant noti atque ignoti. Certè Gentiles illi qui Paſchali tempore Hieroſolymam venerant ad orandum, ita allocuti ſunt Philippum;* ᚠᚨᚾ. ᚢᛁᛚᛖᛁᛗᚨ ᛁᛚᛁᛋᚢ ᚱᚨᛋᚨᛁᛟᚨᚾ: Domine, volumus Jeſum videre; Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. *Joh.* 12:21. *Appoſitè Seneca epiſtolâ* III; Omnes candidatos, Bonos viros dicimus; quomodo obvios, ſi nomen non ſuccurrit, Dominos ſalutamus. *Cæterùm de hac omnium ferè gentium conſuetudine multa multi ſatis prolixè.*

ᚠᚨᚾᛁ ᚱᚨᚢᚨᚾᚴᚺᛏᚨ, Lutum fecit; *Joh.* 9:6 & 11. *Angloſaxones* Paludem, limum, lutum *vocant* fenn. *Alamannis* fenni ſtat *eſt* Locus paluſtris. *Anglis* fenn *eſt Palus. Belgis* venn / venne / vene *eſt* Palus, *item* Paluſtre paſcuum. vennen het land / Fœniſecio deputare agrum, in fœniſecium ſervare campum. *unde Petrus Nannius libro* x *Miſcell. cap.* 2 venne *ſuſpicatur dici à Fœnum. Aliam tamen originationem juxta mecum putabit inveſtigandam, quiſquis priſcam Gothici* ᚠᚨᚾᛁ & *Angloſaxonici* fenn *acceptionem nihil cum Fœno commune habere judicabit. Huc etiam refer Gallicum* fange, & *Italicum* fango, *Lutum, cœnum.*

ᚠᚨᚾᛁᚾᛋ ᚾᛁᚾᚷᛁᛋ ᛈᚨᛚᛏ: Panni rudis aſſumentum; *Marc.* 2:21. *Confer cum Marc.* 9:16.

ᚠᚨᚱᚨᚾ, Ire, proficiſci. ᚾᛁ ᚠᚨᚱᚨᛁᚹ ᚢᛋ ᚴᚨᚱᛞᚨ ᛁᚾ ᚴᚨᚱᛞ Nolite tranſire de domo in domum; *Luc.* 10:7. 8:23,26. *Angloſaxonib* færan. faran. *Alamannis* faren. *Cimbris* ᚠᚨᚱᚨ. *Danis* fare. *Angl* fare. *Belgis* vaeren. *Magnam videntur affinitatem habere cum* πίεσιν *vel* πεῤᾶ Tranſire. πέρω, Tranſitus, via. *Aliam interim hujus verbi originationem att gimus in Obſervatis ad Willerami paginam* 51. *ubi inquirimus in originem Theotiſ* cuman, Venire.

ᚠᚨᚱᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛋ, Remigantes; ἐληλακότες. *Joh.* 6:19. *Omnino vide qu annotavimus ad Tatiani* LIV, 1.

ᚠᚨᚱᛋᚹᚨᚱᚨᚾ, Perjurare; *Matth.* 5:33. *Refer ad* ᛋᚹᚨᚱᚨᚾ, Jurare

ᚠᚨᛋᚴᚷᚨᛗ ᚴᚨᛒᚾᚾᛞᚨᚾᛋ: Inſtitis ligatus; *Joh.* 11:44. *Suſpic celeberrimum antiſtitem Gothorum expreſſiſſe Latinum* Faſciis.

ᚠᚨᛋᛏᚨᚾ, Jejunare; *Marc.* 2:19. *Luc.* 5:34. ᚠᚨᛋᛏᚨ ᛏᚹᚨᛁᛗ ᛋᛁᚾᚹᚨᛗ ᛋᚨᛒᛒᚨᛏᚨᚾᛋ: Jejuno bis in ſabbatho; *Luc.* 18:12. ᛖᛁ ᚾ ᚴᚨᛋᚨᛁᛟᚨᛁᛉᚨᚾ ᛗᚨᚾᚾᚨᛗ ᚠᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᛋ: Ne videaris hominibu jejunans; *Matth.* 6:18. *Angloſaxonibus* fæſtan *eſt* Jejunare. *Alamannis* faſten *Danis* faſte. *Anglis* faſt. *Belgis* vaſten. *Græcis* ἄπως *eſt* Nihil deguſtan atque ab omni cibo abſtinens. ἀπωσία, Jejunium.

ᚠᚨᛋᛏᚨᚾ. ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᚨᚾ, Servare, conſervare, obſervare, cuſtodire ᚨᚴᚴᛁᚨᚾᛗ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛗ ᚨᚾᚨᛒᛁᚾᛞᚨᛁᚹ ᛒᛁ ᚹᚾᚴ ᛞᚨᚾ ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᚨ ᚹᚾᚴ: Angelis ſuis mandabit de te, ut conſervent te; *Luc.* 4:10. ᚷᚨᚾᚴᛞ ᛁᛋ ᚠᚨᛋᛏᚨ: Sermonem ejus ſervo; *Joh.* 8:55. ᚷᚨᚾᚴᛞᚨ ᛗᛖᛁᚾ ᚾᛁ ᚠᚨᛋᛏᚨᛁᚹ: Sermones meos non ſervat; *Joh.* 14:24. ᛁᚴ ᚨᚾᚨ ᛒᚾᛋᚾᛁᚾᛋ ᚨᛏᛏᛁᚾᛋ ᛗᛖᛁᚾᛁᛋ ᚠᚨᛋᛏᚨᛁᛞᚨ: Ego præcepta patris me ſervavi; *Joh.* 15:10. ᚹᚨᛏᚨ ᚨᚨᚨᛏᚨ ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᚨᛁᛞᚨ ᚾ ᚷᚾᚾᛞᚨᛁ ᛗᛖᛁᚾᚨᛁ: Hæc omnia cuſtodivi à juventute meâ; *Luc.* 8:21 ᚨᛁᚹᛖᛁ ᛁᛋ ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᚨᛁᛞᚨ ᚹᛉ ᚷᚨᚾᚴᛞᚨ ᚨᚨᚨᚨ ᛁᚾ ᚺᚨᛁᚴ ᛏᛁᚾ ᛋᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Mater ejus conſervabat omnia verba hæc in corde ſuo *Luc.* 3:51. ᛁᚾ ᛞᚨᚱ ᚴᚨᚠᛁᚺᛁᛋ ᛗᛖᛁᚾᛁᛋ ᚠᚨᛋᛏᚨᛁᛞᚨ ᚹᚨᛏᚨ In diem ſepulturæ meæ ſervavit illud; *Joh.* 12:7. ᚠᚨᛋᛏᚨᛁ ᛁᚾᛋ ᛁ ᚾᚨᛗᛁᚾ ᚹᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Serva eos in nomine tuo; *Joh.* 17:11. ᚠᚱᛏᛚ ᛒᚨᚾᛞᚷᚱᛗ ᚠᚨᛋᛏᚨᛁᚹᛋ ᚷᚨᛋ: Compedibus cuſtodiebatur; *Luc.* 8:29

ᚠᚨᛋᛏᚷᛖᛁᛋ *poſtpoſitum in compoſitione, videri poteſt* φύλαξ *ſive Cuſtode deſignare; à* ᚠᚨᛋᛏᚨᚾ, Servare, cuſtodire. ᚷᛁᛏᚱᛞᚨᛚᚠᚨᛋᛏᚷᛖᛁ ᛋᚾᛗᛋ

ϛnMS: Legiſperitus quidam; νομικὸς ἕις. *Luc.* 10:25. ϒITϗΛϷΛSTϛϗS, Legiſperiti; νομικοί. *Luc.* 7:30.

ϷΛΨϗM ΛTΛΛΓIΔΛ, Sepem circumdedit; φραγμὸν ϖερέθηκε. *Marc.* 12:1. *Luc.* 14:23.

ϷΛΨS *vel* ϷΛΔS *in compoſitione nominibus poſtpoſitum, ſignificat* Summam totius rei diſpoſitionem, procurationem, curam. *vide* ϷΛΔS.

ϷΛnhϗNS ΓKϗBϗS ΛIΓnN: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8:20. *Apud Tatianum* L 1, 2 *legimus* ſohun habent ſoh. *ubi vide annotata noſtra.*

ϷΛnK, Priuſquam; πρίν. *Matth.* 26:75. ϷΛnK. ϷΛnKΛ, Ante, pro, ad, juxta. *Marc.* 8:6. ϷΛnK MϵΛ: Ante tempus; ϖρὸ καιροῦ. *Matth.* 8:29. ϷΛnK ïZϒIS ïST: Pro vobis eſt; ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι. *Marc.* 9:40. ϷΛnKΨIS, Priùs; πρῶτον. *Matth.* 5:24. *Marc.* 7:27. *Joh.* 7:51. ϷΛnKΨIZϵI, Antequam; πρίν. *Joh.* 8:58. ϷΛnKΨIZϵI, Priuſquam; ϖρὸ τοῦ. *Matth.* 6:8. ϷΛnK ϒIΓ: Juxta viam; παρὰ τὴν ὁδόν. *Marc.* 4:4. 10:46. ϷΛnK MΛKϵIN: Secùs mare; παρὰ τὴν θάλασσαν. *Marc.* 1:16. *pro quo Marci* 5:21 *occurrit* ϷΛnKΛ MΛKϵIN. *& Lucæ* 9:47; ϷΛIKΓKϵIΠΛNΔS ϐΛKN. ΓΛSΛTIΔΛ ϷΛnKΛ SIS: Apprehendens puerum, ſtatuit illum ſecùs ſe. ϷΛnKΛ ΨnS ΓΛMΛNϒϵIΨ ϒIΓ ΨϵINΛNΛ: Ante te præparabit viam tuam; ἔμπροσθέν σου κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου. *Matth.* 11:10. NI hΛNKnGΛIS ϷΛnKΛ ΨnS: Noli tubâ canere ante te; *Matth.* 6:2. ϷΛnKΛ ϐIΨKΛΓGΛNΔS: Præcurrens; ϖροδραμὼν ἔμπροσθεν. *Luc.* 19:4. ϷΛnKΛ ΨX ΛΛMϐΛ SΛIϒΛΛ MϵINΛ ΛΛΓGΛ: Pro ovibus animam meam pono; ὑπὲρ τῶν ϖροβάτων τὴν ψυχήν μου τίθημι. *Joh.* 10:15. ϷΛnKΛ ïM ΓΛϷΛΛh SIK: Abſcondit ſe ab eis; ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. *Joh.* 12:36. *confer cum Lucæ* 10:21. 19:42. ΛTSΛIΘIΨ ϷΛnKΛ ΛInΓNΛΠKΛnϷϵTnM: Attendite à falſis prophetis; ϖροσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοϖροφητῶν. *Matth.* 7:15.

ϷΛnKΛϐΛΛΨGΛ, Princeps. ïN ϷΛnKΛϐΛΛΨGΛ nNhnΛΨXNX nSΔKϵIϐIΨ nNhnΛΨXNS: In principe dæmoniorum ejicit dæmones; *Matth.* 9:34. ϷΛnKΛϐΛΛΨGΛ *propriè Qui habet jus quidvis pro imperio mandandi vetandiq;.* à ϷΛnKΛϐInΔΛN, Præcipere. ϷΛnKϐΛnΨ ïM ϵI ϒΛIhT NI NϵMϵINΛ ïN ϒIΓ: Præcepit eis ne quid ſumerent in viam; *Marc.* 6:8. *Refer ad* ϐInΔΛN, Jubere.

ϷΛnKΛΓΛΓΓGΛ, Villicus. οἰκονόμος. ϷΛnKΛΓΛΓΓGI, Villicatio,

catio, οἰκονομία. *Vide Lucæ* 16: 1, 2, 3, *&c. Denominationis ratio manifeſt*
deſumpta eſt ex eo quòd diſpenſator, cui univerſa rei familiaris adminiſtratio com-
miſſa eſt, primas ubique teneat, reliquíq; familiares totos ſe ad nutum præeunt
componere debeant.

ᚠᚢᚴᚱᚨᚱᚨᚱᚴᚢᚾᛞᚨᚾᛋ ᛉᚨᚷᚨᛗᛖᚴᛁᛞᛖᚨᚾᚾ ᛁᚾᚨ: Prætere-
untes blaſphemabant illum; παραπορευόμενοι. *Marc.* 15: 29. *at Marci* 11: 2
παραπορευόμενοι *exponitur* ᚠᚢᚴᚱᚨᚱᚱᚨᚾᛞᚨᚾᛋ.

ᚠᚢᚴᚱᚨᛏᚨᛁh ᛁᛉᛦᛁᛋ ᚨᚨᚨᛏᚨ: Prædixi vobis omnia; *Marc.*
13: 23. *Refer ad* ᚴᚨᛏᛁᚾhᚨᚾ, Referre, nuntiare, narrare.

ᚠᚢᚴᛚᚨᚾᚴᚷᚨ, Plateæ, *q. d. Loca quæ ſunt ante ædium fores*;
Luc. 10: 10.

ᚠᚢᚴᚨhᚨh ᚨᚨhᛋ, Velum templi; *Marc.* 15: 38. ᚠᚢᚴhᚨh
ᚨᚨhᛋ. *Matth.* 27: 51. *Vox eſt notiſſimæ compoſitionis, à* ᚠᚢᚴᚨ, Ante.
& hᚨhᚨᚾ, Suſpendere. *Vide* ᚠᚢᚴhᚨh.

ᚠᚢᚴᚨᚨᚱᚷᚨᚾ, Apponere. ᛗᚨᛏᚷᚨᛁᛦ ᛦᚨᛏᚨ ᚠᚢᚴᚨ-
ᚨᚱᛁᛞᛦ ᛁᛉᛦᛁᛋ: Manducate quod apponitur vobis; *Luc.* 10: 8. hᚨᛁ-
ᛒᚨᚾᛋ ᚠᚢᚴᚨᚨᚱᛖᛁᚾᚨᛁᛋ ᛗᚨᛏᛁᛞᚨ: Panes propoſitionis mandu-
cavit; *Marc.* 2: 26. *pro quo tamen Lucæ* 6: 4 *occurrit* hᚨᛁᛒᚨᚾᛋ ᚠᚢᚴ-
ᚨᚱᛖᛁᚾᚨᛁᛋ.

ᚠᚢᚴᚨᛗᚨᛦᚨᛖᛁᛋ ᛋᛦᚾᚨᚱᚷᚱᚨᛁᛋ: Princeps ſynagogæ; ἄρχων τῆς συνα-
γωγῆς. *Luc.* 8: 41 *&* 49. *Vide quæ annotamus in* ᛗᚨᛦᚨᛋ, Forum.

ᚠᚢᚴᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛞᛋ, Qui præſens adſtat. ᚨᚾᚱᚨᚾᚾ ᚢᛁᛦᚨᚾ
ᛦᚨᛁᛗ ᚠᚢᚴᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛞᚨᛗ: Cœpit dicere circumſtantibus; *Marc.*
14: 69. ᚨᚾ ᛦᚨᛁᛗ ᚠᚢᚴᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛞᚨᛗ ᚢᚨᛦ: Adſtanti-
bus dixit; *Luc.* 19: 24.

ᚠᚢᚴᚨᛏᚨᚾᚷᚨ, Portenta. ᚴᛁᛒᚨᚾᛞ ᛏᚨᛁᚴᚾᛁᚾᛋ ᚷᚨh
ᚠᚢᚴᚨᛏᚨᚾᚷᚨ: Dabunt ſigna & portenta; *Marc.* 13: 22. *Joh.* 6: 26.

ᚠᚢᚴᚨᚢᛖᛦᚾᚾ, Prophetaverunt; *Matth.* 11: 13. *Pertinet ad* ᚢᛁ-
ᛦᚨᚾ, Dicere.

ᚠᚢᚴᛒᛁᚴᚨᚱᚴᚱᚨᚾᛞᛋ ᛁᚾᛋ ᛁᚨᛁᛋᚾᛋ: Præcedens eos Jeſus; *Marc.* 10: 32

ᚠᚢᚴᛒᛁᚾᛞᚨᚾ, Denuntiare, præcipere: *item* Comminari. ᚠᚢᚴ-
ᛒᚨᚾᛦ ᛁᛗ: Præcepit eis; *Marc.* 6: 8. ᚠᚢᚴᛒᚨᚾᛞ ᛁᛗᛗᚨ ᛖ
ᛗᚨᚾᚾ

ᛗᚨᚾᚾ ᚾᛁ ᚢᛖᚠᛁ: Præcepit illi ut nemini diceret; *Luc.* 5: 14. ᚦᚨᚾᚴ-ᛒᚨᚾᚠ ᛁᛗ: Comminatus eſt eis; *Marc.* 8: 30. *Angloſaxonibus* ᚠᚩᚱᛒēᚩᛞᚨᚾ *eſt* Prohibere, vetare. *Danis* forbyde. *Anglis* forbid. *Belgis* verbieden.

ᚦᚨᚾᚴᚱᚨᚴᚴᚨᚾᛞᚨᚾᛋ, Tranſeuntes; *Marc.* 11: 20.

ᚦᚨᚾᚴᚺᚨᚺ ᚨᚺᛋ: Velum templi; *Matth.* 27: 51. *Belgis* voorhang *eſt Velum*. *Danis* forheng.

ᚦᚨᚾᚴᚨᚱᚷᚨᚾ, Apponere; *Luc.* 9: 16. ᚺᚨᛁᛒᚨᚾᛋ ᚦᚨᚾᚴ-ᚨᚱᛖᛁᚾᚨᛁᛋ: Panes propoſitionis; *Luc.* 6: 4. *pro quo Marci* 2: 26 *ſcribitur* ᚺᚨᛁᛒᚨᚾᛋ ᚦᚨᚾᚴᚨᚨᚱᛖᛁᚾᚨᛁᛋ: *Vide* ᚨᚱᚷᚨᚾ, Ponere, collocare.

ᚦᚨᚾᚴᚺᛏᚨᚾ, Formidare, pavere, timere. ᚾᛁ ᚦᚨᚾᚴᚺᛏᛖᛁ: Noli timere; *Marc.* 5: 36. ᚾᛁ ᚦᚨᚾᚴᚺᛏᛖᛁᚠ ᛁᛉᚢᛁᛋ: Nolite timere; *Marc.* 16: 6. ᛟᚨ ᚦᚨᚾᚴᚺᛏᛖᛁᚠ: Quid timetis? *Matth.* 8: 26. ᚨᚾ ᛟᛖ ᚦᚨᚾᚴᚺᛏᚨᛁ ᛋᛁᚷᚾᚠ ᛋᚢᚨ: Quid ita eſtis timidi? *Marc.* 4: 40. ᚷᚾ-ᛞᚨᚦᚨᚾᚴᚺᛏᛋ, Deum timens; *Luc.* 2: 25. *Angloſaxonibus* ᚠᚩᚱᚻᛏᛁᚨᚾ. ᚠᚩᚱᚻᛏᛁᚷᚨᚾ. ᚠᚩᚱᚻᛏ beon *eſt* Formidare, pavere. ᚠᚩᚱᚻᛏᚾᚤᚱ, Pavor. ᚠᚩᚱᚻᛏ. ᚠᚩᚱᚻᛏᚠᚢᛚᛚ, Pavidus, trepidus. ᚠᚩᚱᚻᛏᛚᛁᚳᛖ, Trepidè. *Alamannis* forahtan/ forhtan / furihtan *eſt* Trepidare, expaveſcere. forahta / forhta / Metus, ſtupor. forahtal / forhtal / Meticuloſus, timidus. forahtlicho / Pavidè. *Danis* frycte *eſt* Pertimeſcere. fryct / Pavor. frydſom / Formidoloſus. *Belgis* vorchten/ vurchten / vruchten *eſt* Pavere. *Angloſaxonicum interim* ᚠᚩᚱᚻᛏᛁᚨᚾ *olim retuli ad* ᚠᛖᚩᚱᚻ *vel* ᚠᛖᚱᚻ. *quæ vox quamvis latè pateat ac varias admittat ſignificationes, potiſſimùm tamen denotat* Animam *vel* Vitam: *ut* ᚠᚩᚱᚻᛏᛁᚨᚾ *nihil aliud ſit quàm* Vitæ ſuæ timere. *Cimbri certè Animam quoque* ᚠᛁᚨᚻ *nuncupârunt. Alamanni* ferah. *Iſlandis* fiør *eſt Vita*. *Originem Angloſaxonici* ᚠᛖᚩᚱᚻ *inveſtigamus in annotatis ad Tatiani* XXXVIII, 1.

ᚦᚨᚾᚴᛗᚨᚴᛖᛁ, Locus maritimus. ᚨᚠ ᚠᛁᛉᛖ ᚦᚨᚾᚴᛗᚨᚴᛖᛁᚾ ᛏᚤᚴᛖ ᚷᚨᚺ ᛋᛖᛁᛞᚱᚾᛖ: A maritimâ regione Tyri & Sidonis; ἀπὸ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος. *Luc.* 6: 17. *Refer ad* ᛗᚨᚴᛖᛁ, Mare. *& confer hoc noſtrum* ᚦᚨᚾᚴᛗᚨᚴᛖᛁ *cum Marc.* 5: 21.

ᚦᚨᚾᚴᛋᛁᚱᚨᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚠᚨᚾᚨ ᛋᛏᚨᛁᚾ: Obſignantes lapidem; *Matth.* 27: 66. *Refer ad* ᛋᛁᚱᚨᚷᚨᚾ, Sigillare.

ᚦᚨᚾᚴᛋᚾᚨᚾ ᛋᚨᚨᛒᚱᚾ ᛗᛖᛁᚾ ᚨᛖᛁᚴ ᚨᚾ ᚾᛋᚦᛁᚨᚺᚨ: Prævênit ungere corpus meum in ſepulturam; *Marc.* 14: 8. *Vide quæ congeſſimus in* ᛋᚾᛁᚠᚨᚾ, Ire.

ᚦᚨᚾᚴ-

ᚠᚨᚾᚴᚢᛁᚠᚨᚾ, Excuſare. ᚨᚾᚱᚾᚾᚾᚾᚾ ᚠᚨᚾᚴᚢᛁᚠᚨᚾ ᚨᚨ ᚨᚨᛁ: Cœperunt excuſare omnes; *Luc.* 14: 18. *& rurſus*; ᛒᛁᛞᚷᚨ ᚠᚾᚴ ᚺᚨᛒᚨᛁ ᛗᛁᚴ ᚠᚨᚾᚴᚢᛁᚠᚨᚾᚨ: Rogo te, habe me excuſatum.

ᚠᚨᚾᚴᚤᚨᚨᚤᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛋᛏᚨᛁᚾᚨ ᛗᛁᚴᛁᚨᛗᛗᚨ: Advolvens ſaxum magnum; *Matth.* 27: 60. *Vide* ᚤᚨᚨᚤᚷᚨᚾ, Volvere.

ᚠᚨᚤᚨᛁ, Pauci; *Matth.* 7: 14. 9: 37. *Angloſax.* ᚠea. ᚠeapa. *Alam.* ſah *Cimbr.* ᚠᚨᚺ. *Dan.* ſaa / ſøie. *In omnibus his manifeſtum elucet veſtigium Græci* παῦροι. *nam* ϱ *ſæpè abjicitur. Ita* Artus *eſt ab* ἄρθρον. Centones *à* κέντρωνες Fimus *à* φύρμα, *quod Heſychio exp.* κόπρος. Lectus *à* λίκτρον. Pedo *à* πέρδω, *& Cum Danico interim* ſaa *congruit, quòd Iſlandis* ſatakſur *eſt* Pauper, *q. d. Pauc capiens vel accipiens. Cimbris quoque* ᚠᚨᚠᚨᚨᚢᚠᚢᚺ *eſt* Pauciloquus, tac turnus; *quod habet Runicum lexicon.*

ᚠᛖᚴᚨ, Partes, termini, limites. ᚢᚨᛗ ᚨᚾᚨ ᚠᛖᚴᚨ ᛗᚨᚷᛞᚨ ᚨᚨᚾ: Venit in partes Magedan; ἦλθεν εἰς τὰ μέρη vel ὅρια Δαλμανουθὰ vel Μα γαδά. *Marc.* 8: 10.

ᚠᛖᚴᚷᚨᚾᛋ ᛁᚾᛋᚨᚾᛞᚨᛁᛞᛖᚨᚾᚾ: Inſidiatores miſerunt; ἐγκαθέτους ἀπέσ λαν. *Luc.* 20: 20. *Licet vox videri poſſit affinis Angloſaxonico* ᚠeonh *vel* ᚠeph Anima, vita; *ut proprie denotet eum Qui vitæ alterius inſidiatur; commodiore tamen aliam originationem quæro. Ac fortaſſe aliquam cum hac voce affinitate habet, quòd* φαρκάζει *Heſychio exp.* κλέπτει. *quum furtivum quid habeant Inſidiæ.*

ᚠᛁᚨᚾᛞ. ᚠᛁᚷᚨᚾᛞ, Inimicus. ᚠᛁᚨᛁᛋ ᚠᛁᚨᚾᛞ ᚠᛖᛁᚾᚨᚾᚨ Odio habebis inimicum tuum; *Matth.* 5: 43. ᚠᛁᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛗᚨᚾᛋ ᛁᚾ ᚾᚨᚴᚾᚾᛞᚨᛁ ᛁᛋ: Inimici hominis domeſtici ejus; *Matth.* 10: 36. *Angl ſaxonibus* ᚠeonᛞ *vel* ᚠÿnᛞ *eſt* Hoſtis, inimicus. *Alamannis* ſiant/ viende. *Cim bris* ᚠᛁᚨᚾᚠ. *Danis* fiende. *Belgis* vyand. *Gothis* ᚠᛁᚷᚨᚾ. *Angloſaxonib* ᚠeoᚷan. ᚠean. ᚠian. *Alamannis* ſien *ſunt* Odiſſe. *unde* ᚠᛁᚷᚨᚾᛞ. ᚠeonᛞ ſiant. ᚾᛁ ᛗᚨᚱ ᛋᛟ ᛗᚨᚾᚨᛋᛖᚠᛋ ᚠᛁᚷᚨᚾ ᛁᛉᚤᛁᛋ: Non poteſt mun dus odiſſe vos; *Joh.* 7: 7. *Cæterùm ut* ᚠeonᛞ *Angloſaxonibus quemvis Inimicu in genere denotat, ita perſæpè* Diabolus, *ob inſigne humani generis odium, peculi riter* ᚠeonᛞ *vocatur: &* Diaboli, ᚠÿnᛞ. *utrumque habet Cædmon paginæ octav lineis* 3 *&* 20. *quæ ipſa paſſim quoque in aliis Angloſaxonicis Alamannicíſ monumentis occurrunt.*

ᚠᛁᚱᚱᚴ, Digitus. ᚨᚨᚱᛁᛞᚨ ᚠᛁᚱᚱᚴᚨᚾᛋ ᛋᛖᛁᚾᚨᚾᛋ ᛁᚾ ᚨᚾᛋᚾᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Miſit digitos ſuos in auriculas ejus; *Marc.* 7: 33. ᚠᛁᚱᚱᚴ
ᚱᚾᚨ

ΓΠΛΨ ΓΙΒΙΨ: Annulum date; *Luc.* 15:22. *Angloſax.* ϸinʒeϸ *eſt* Digitus. *Alam.* fingar/ vinger. *Cimbr.* ΨIKΨᛏ. *Dan.* finger. *Iſl.* fingur. *Angl.* finger. *Belg.* vinger. *Origo vocis putatur eſſe à* fangen/ Capere, comprehendere. *ut* finger *dicatur quaſi* fanger; *quòd omnia prehendant corripiantq́; digiti. Fortaſſe tamen rectiùs, initiali* σ *abjecto, derivaveris à* σφίγγειν, Stringere. *Ita* σφενδόνη *fit* Funda. σφόγγος, Fungus. σφάλλω, Fallo. στέγω, Tego, *&c.*

ϸIAΥXK. ϸIAΠK, Quatuor. *Cambrobritannis* pedwar. *Angloſaxonibus* ϸeoðeϸ. ϸýðeϸ. ϸeopeϸ. *Alamannis* feor/ fior. *Cimbris* ΨIΠ✱Πᛏ. *Danis* fire. *Iſlandis* fiorer. *Anglis* four. *Belgis* vier. *Æöles dicebant* πίτυρες *pro* τέτταρες Quatuor: *unde* ϸIAΥXK. pedwar, *&c. Vide etymologicum Voſſii in* Quatuor. AF ϸIAΥXK ΥINAAM: A quatuor ventis; *Marc.* 13:27. SΥE ϸIAΥXK ψΠSΠΠAGXS: Quaſi quatuor millia; *Marc.* 8:9, 20. hAϸANAA ϸKAM ϸIAΥXKIN: Portatum à quatuor; *Marc.* 2:3. BIGAT ïNA GΠΨAN ϸIAΥXK dAGANS hABANdAN ïN hAAIΥA: Invenit eum jam quatuor dies habentem in monumento; *Joh.* 11:17. GN ϸΠAS ïST. ϸIAΠKdXRS ANK ïST: Jam fœtet, quatriduanus enim eſt; *Joh.* 11:39. dAGE ϸIAΥXKTIGΠNS ΥAS ïN ψIZAI ANψIdAI: Diebus quadraginta erat in deſerto; *Marc.* 1:13. *Luc.* 4:2. ϸIAΠKϸAAΨ ϸKAGIAdA: Quadruplum reddo; *Luc.* 19:8. ϸIAΠKKAGINGA ψIS GAAIAEIAS hEKXdES: Tetrarchâ Galilææ Herode; *Luc.* 3:1.

ϸIGAN, Odiſſe. *Vide* ϸIANd, Inimicus.

ϸIAhAN. GAϸIAhAN, Sepelire; *Matth.* 8:21 & 22. GAϸNAhANS ΥAKΨ: Sepultus eſt; *Luc.* 16:22. ïN dAG GAϸIAhIS MEINIS: In diem ſepulturæ meæ; *Joh.* 12:7. *Qui poſtremus locus plurimùm affinitatis habet cum verbis Lucæ* 19:42; GAϸIAhIN ïST ϸANKA ANGXM ΨEINAIM: Abſcondita ſunt ab oculis tuis; *nihil enim aliud eſt Sepelire, quàm terrâ obruere atque occultare. Vetuſtioribus Friſiis* bifellan *erat* Sepelire. bifelling/ Sepultura. *Priùs nempe dicebant* to der eerda bifellen/ Terræ tradere, committere, commendare. *Ita legimus* to der molde bifellen/ Pulveri vel humo mandare, commendare; LL *Friſ.* I, 59. *pro quo etiam* to der molda biſtedigia/ Pulveri vel humo committere *occurrit* LL *Friſ.* VIII, 4.

ϸIAIRKA ΥAIdEAGINS: Speluncam latronum; *Marc.* 11:17. *pro quo tamen* ϸIAERKA ΨINBE *legimus Luc.* 19:46. *Vide* AIRK.

ϸIAA, Pellis, cutis. ϸIAAEINA GAIKdA: Pelliceam zonam;

Marc. 1 : 6. *Angloſaxonibus* ƒell *eſt* Pellis. *Alam.* **uell**. *Dan.* fel. *Angl.* **fell** *Belg.* **vel**. *Monuimus olim in annotatis ad Tatiani* XIII, 11 *viros doctos deduxiſſ* Pellis *à* φελλὸς, *quod Heſychio exp.* φλοιὸς δένδρου, Cortex arboris; *quòd Pellis hau aliter includat atque ambiat corpus humanum, quàm Cortex arborem. Plura habe Voſſii etymologicum Latinum in* Pellis. *Immò ipſum illud* ƒell (*quod hanc doctiſſi morum hominum conjecturam valdè firmat*) *videtur Angloſaxonibus olim quoque de notâſſe* Corticem; *ſiquidem in gl R*, 115 æƒelle *vel* ƿindleaf *exponitur* Decortica tum. *Ab Alamannico interim* **uel** *eſt Belgicum* **villen** / Deglubere, pellem de trahere: *ut* **villen** *dicatur quaſi* **vellen**. *niſi fortè malis* **villen** *iſtud referre a priſcam Gothorum orthographiam, qui à* φελλὸς *fecerunt* ƒILA *non* ƒELA, *tan quam declinantes* ε, *quod plerumque in* AI *vel* I *commutabant. Atque ita quoqu ad eandem Gothorum orthographiam referendum putamus Francicum* **fillen**/ Flagel lare, *q. d. crebro flagrorum ictu latera corio nudare. Tatianus* XLIV, 12; **ſie ſelen iuuuich in iro thingon / inti in iro ſamanungon fillent ſie iuuuich**. Tradent vo in conciliis, & in ſynagogis ſuis flagellabunt vos. *ubi vide annotata noſtra Angloſaxonibus quoque* beƒyllеð beon *eſt* Excoriari. *Oroſii tranſlatio libro* Quart *cap.* 6, *ubi agitur de immaniſſimo ſerpente quem M. Attilius Regulus baliſtarum ictibus ægrè interemit*; Ða heo ȝeƒyllеð pæƒ. he heт hy behyldan anð ða hyð to Rome bringan. ⁊ hy þæƿ to mæƿðe aþenian. ƒoƿþon heo pæƒ hund tpelƿ tiȝeƒ ƒota lanȝ:. *Verba Oroſii, quorum ſenſum Rex interpres paraphraſticè red didit, inveniuntur libro* IV, *cap.* 6; Corium ejus Romam devectum (quod fuiſſ centum viginti pedum ſpatio ferunt) aliquamdiu cunctis miraculo fuit.

ƒILN, Multus, multùm. **MANAIGINS ƒILN**, Turba multa; ὄχλος πολύς. *Joh.* 12 : 12. **ON ƒILN SKALT**: Quantùm debes? πόσον ὀφει λεις; *Luc.* 16 : 7. **SUA ƒILN SUE hLABAIS ƒKABNIGI**: Quæcun que habes vende; ὅσα ἔχεις πώλησον. *Marc.* 10 : 21. **ƒILN MAIS hKRIP ÐA**: Multò magis clamabat; πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν. *Marc.* 10 : 48. **ƒILN** Vehementer, valdè; λίαν, σφόδρα. *Matth.* 27 : 14. *Marc.* 16 : 2. *Luc.* 18 : 23 **BIÐGANÐANS NI ƒILAUKÐAIÞ. SUA SUE ÞAI ÞIN ÐR. ÞNIRKEIÞ ÏM ANK EI ÏN ƒILAUKÐEIN SEINA ANÐHANSGAINÐAN**: Orantes nolite multum loqui, ſicut ethnici, pu tant enim quòd in multiloquio ſuo exaudientur; προσευχόμενοι μὴ βαττολογήσητε, ὥσπ οἱ ἐθνικοί. δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. *Matth.* 6 : 7. **ƒILA GALANDIS BALSANIS PUNÐA**: Pretioſi unguenti libram; πολυτίμου μύρ λίτρας. *Joh.* 12 : 3. *Angloſaxonibus* ƒeala. ƒela. *Alamannis* **filu** / **felo**. *Belg* **vele** / **veel**. *Nemo non videt omnia hæc ſingularem habere affinitatem cùm* πολὺς Multus. πολὺ, Multùm.

ƒIMƒ

ÞIMÞ, Quinque. *Cambrobritannis* pump. *Angloſaxonibus* ꝥiꝥ. *Alamannis* fimf / funf. *Cimbris* ΨIΨ. *Danis* fem. *Iſlandis* fimm. *Anglis* five. *Belgis* vijf. *Græcis* πέντε *eſt* Quinque. *Faciunt interim ad originem horum inveſtigandam, quæ habet Salmaſius paginâ* 386 *operis de Helleniſticâ: Conſtat antiquiores Græcos, quales Æoles fuere, qui in Theſſaliâ, poſt Hellenem ſub Æolo filio ejus regnârunt, dixiſſe* πέμπε *pro* πέντε. *pro utroque verò Dores pronuntiârunt* πέγκε *vel* πέγκα, *ut* πόκα *pro* ποτέ. *Inde Latinum* Quinque. *Hæc ibi Salmaſius. Nec minore cum ratione ab Æolico* πέμπε *deſumptum dixeris* ÞIMÞ, pump, *&c.* ÞIMÞ hAAIBANS GABKAK ÞIMÞ ΨNSNNdGXM: Quinque panes fregi quinque millibus; *Marc.* 8: 19. GAAANGNIdA SIK MENAΨS ÞIMÞ: Occultavit ſe menſibus quinque; *Luc.* 1: 24. GNKA ANhSNE NSBANhTA ÞIMÞ: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14: 19. ÏN GEKA ÞIMÞTAIhNNdAIN ΨINdAINASSANS TIBEKIANS KAISAKIS: Anno quintodecimo imperii Tiberii Cæſaris; *Luc.* 3: 1. SVA SVE ANA SPANKdAIM ÞIMÞTAIhNNIM NEOA ÏAIKNSANAVMIAM: Quaſi ſtadiis quindecim propè Jeroſolymam; *Joh.* 11: 18. ÞIMÞTIGNNS, Quinquaginta; *Luc.* 16: 6. AINS SKNAdA SKATTE ÞIMÞhNNdA. ïΨ ANΨAK ÞIMÞTIGNNS: Unus debebat denarios quingentos, alter verò quinquaginta; *Luc.* 7: 41. ÞIMÞTIGNNS GEKE NANh NI hABAIS: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8: 57. ÞIMÞTIGNNS, Quinquagenos; *Luc.* 9: 14.

ÞINΨAN, Scire, cognoſcere. ÞINΨANdAS AT ΨAMMA hNNdAÞAdA: Cognoſcens ex centurione; *Marc.* 15: 45. ΨXS MANAGEINS ÞINΨANdEINS: Turbæ cognoſcentes; *Luc.* 9: 11. ÞANΨ ΨAN MANAGEINS ÞIAN ÏNdAAIE: Cognovit ergo turba multa Judæorum; *Joh.* 12: 9. ANABANΨ ÏM ÞIAN EI MANNA NI ÞNNΨI ΨATA: Præcepit illis vehementer ut nemo reſciſceret hoc; *Marc.* 5: 43.

ÞISK, Piſcis. ÞISKANS ÞAVANS hABAIdEdNN: Piſces paucos habebant; *Marc.* 8: 7. ÞISKGANS, Piſcatores; *Marc.* 1: 16. *Luc.* 5: 2. ATh AIhId ΨX NATGA ÏZVAKA dN ÞISKXN: Laxate retia veſtra in capturam piſcium; *Luc.* 5: 4. *Angloſaxonibus* ꝥiſc *eſt* Piſcis. ꝥiſaꝛ, Piſces. ꝥiſcigan & ꝥiſian, Piſcari. ꝥiſcere, Piſcator. *Alamannis* fiſg *eſt* Piſcis. fiſga / Piſces. fiſgare / Piſcator. fiſgon / Piſcari. *Cambrobritannis* pyſg *eſt* Piſcis. *Cimbris* ΨIMP. *Danis* fiſk. *Iſlandis* fiſtur. *Anglis* fiſh. *Belgis* viſch. *Gallis* poiſſon. *Italis* peſce. *Hiſpanis* peſce, peſcado. *Minimè dubium eſt quin hæc omnibus ferè Europæis gentibus communis Piſcium*

appellatio ejuſdem ſit originis cum Latino Piſcis. *Cujus nominis ratio valdè videtur obſcura. triplicem tamen de ejus origine conjecturam adfert Voſſii etymologicum: quod adi.*

ϷΛϪΔ, Fluxus aquarum, inundatio. **ΛΟΛϷΛϪΔΝS ΒΙSTΛΓΠΝ ΒΙ GΛΙΝΛΜΜΛ ΚΛΖΝΛ**: Flumina illiſerunt in illam domum; *Luc.* 6:49 *Angloſaxonibus* **ϷlΟΔ**. *Alamannis* **ulout**. *Danis & Iſlandis* **flood**. *Anglis* **flood**. *Belgis* **vloed**. *Angloſaxonibus* **Ϸlopan** *eſt* Fluere. *Alamannis* **fliezen**. *Danis* **flyde**. *Anglis* **flow**. *Belgis* **vloeden / vloeyen**. *Affinia ſunt Græco* βλύειν, Manare, ſcaturire. *Vide etymologicum Voſſii in* Fluo.

ϷϪΔΛΝ, Paſcere, nutrire. **ΛΤΤΛ ÏΖΥΛΚ ϷϪΔΘΙΨ ÏΝS**: Pater veſter paſcit illas; *Matth.* 6:26. **ΨΛΚΘΙ ΥΛS ϷϪΔΙΨS**: Ubi erat nutritus; *Luc.* 4:16. **ΨΛΙ ÏΝ ϷϪΔΘΙΝΛΙ ΥΙSΛΝΔΛΝS**: Qui in delitiis ſunt; *Luc.* 7:25. **SΛΙΥΛΛΛ ΜΛΙS ÏST ϷϪΔΘΙΝΛΙ**: Anima plus eſt eſcâ; *Matth.* 6:25. *Angloſax.* **ϷeΔan**. **ϷoeΔan**. *Alam.* **fuaten/ fuotiren/ fuotren**. *Dan* **føde**. *Angl.* **feed**. *Belg.* **voeden**. *De origine Anglici* **feed** *hæc habet Mer. Caſaubonus:* Ἀφειδῶς *adverb.* Profuſè, liberaliter. ἀφειδῶς, ἀφειδῶς, *vox ad liberaliorem compotationem exhortatoria; unde videtur Anglicum* **to feed** *manâſſe. ut ex ſimili,* χᾶρις, *Gallicum* chere *pro Lautitiâ. Hactenus Caſaubonus. Ad* **ϷϪΔΛΝ** *interim &* **ϷoeΔan** *videtur pertinere quòd* βοτῆν *Heſychio exp.* βόσκειν, Paſcere: *unde* βοτάνη *eſt* Herba, gramen: βοτὸν, Pecus: βοτὴς, Paſtor, *&c. Obſerva tamen verbum* **føde** *aliter quoque Danis uſurpari. nam* **føder aff mig** *iis eſt* Produco, gigno, parturio. **føder-feyl** / Abortus. **føde-by / føde-ſted** / Natale ſolum. **fødſel** / Nativitas, *&c. Neque nupera iis hæc acceptio; cum Runicum lexicon* **ϷΠÞ** *exponat* Vulva, matrix. *atque inde derivet* **ÞΛ ϷΛÞÞΛ**, Parere, *&* **ϷΛÞIKϷ**, Partus. *& quemadmodum ab hac Cimbrici* **ϷΠÞ** *acceptione veriſimile eſt promanâſſe Gall.* putain. *Ital.* potta, puttana. *Belg.* **fotte** / *&c. ita ipſum illud* **ϷΠÞ** *crediderim factum ex* φυτεύειν, Plantare; *eâ nempe acceptione quâ* Futuo *viri longè doctiſſimi cenſent deſumptum ex* φυτεύω, *extrito nempe* ε, *ſicuti ex* νεύω *eſt* Nuo, *ex* πύθω Puto, *ex* λευκὸς Lux, *ex* κόλεος Culus, *&c. Minimè quoque hîc prætereundum, quòd* βύπαος *Heſychio exponitur* γυναικὸς αἰδοῖον.

ϷϪΔK, Vagina. **ΛΛΓΘΙ ΨΛΝΛ hΛΙKΠ ÏN ϷϪΔK**: Mitte gladium in vaginam; βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην. *Joh.* 18:11. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 53; Theca, **ϷoddeϷ**. Coriti, **boϷeϷoddeϷ**. *Danis* **fodr/ foer** *eſt* Theca. *Belgis* **voeder**. *Gallis* fourreau. *Notum eſt Thecas lino lanâve duplicari, inſtar veſtium levidenſâ pellibúſve ſuffulturam: atque inde nomen hoc Vaginæ inditum. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad gl E*, 8. *in* Emblema, **fodor**.

ƕRN NI ΛƕOΛΠNIψ: Ignis non extinguitur; *Marc.* 9:44. ïN ƕRN ΛTΛΛRGΛdΛ: In ignem mittetur; *Matth.* 7:19. *pro quo etiam legas* ïN ƕRN RΛΛΛRGΛdΛ *Lucæ* 3:9. ƕNNIN SΛΛTΛdΛ: Igne ſalietur; *Marc.* 9:49. KIRNIdΛ SψIBΛΛ GΛh ƕNNIN NS hIMINΛ: Pluit ſulphur & ignem de cœlo; *Luc.* 17:29. *Diſpice interim numquid* ƕRN *illud ſit deſumtum ex iſtâ vocis* φῶς *acceptione quæ occurrit Lucæ* 22:56.

ƕRTNS, Pes. ƕRTNNS, Pedes; *Marc.* 9:45. ƕRTNBΛNKA ïST ƕRTIVE ïS: Scabellum eſt pedum ejus; *Matth.* 5:35. *Marc.* 12:37. ΛNΛƕRTNNS. BIƕRTNNS EISΛRNΛ: Compedes ferreæ; *Marc.* 5:4. *Angloſaxonibus* ƒoτ *eſt* Pes. *Alamannis* fuaz/ fuoz/ fuot/ fûz/ ûûz. *Danis* fod. *Iſlandis* footur. *Anglis* foot. *Belgis* voet. *Græcis* πούς.

ƕRΛBΛIKΛN, Portare; *Joh.* 16:12. *Refer ad* BΛIKΛN.

ƕRΛBNTGΛNdΛNS, Vendentes; *Marc.* 11:15. *Luc.* 19:45. ƕRΛBNTEI, Vende; *Marc.* 10:21. ƕRΛBΛNhTEdNN, Vendebant; *Luc.* 17:28. ƕRΛBΛNhT VΛS: Væniit; *Joh.* 12:5. *Refer ad* BNTGΛN, Emere.

ƕRΛTΛN. ƕRΛhΛN, Famâ indice ad notitiam rei alicujus perduci, reſciſcere aliquid ex populi rumore. *Quamvis videri poſſet affine illi* ƕRΛψGΛN, *de quo fuſè multa ſuo loco dicimus; peculiari tamen operâ copioſè de hoc verbo agimus in* TΛƕRChNN, *quoniam ambigo an non ad aliud thema pertineat.*

ƕRΛTIƕΛN, Dare. ƕRΛTIƕ, Da; *Marc.* 10:37. ƕRΛTΛƕ ψΛTΛ ΛEIK ïRSEƕΛ: Dedit corpus Joſepho; *Marc.* 15:45. BΛINdΛIM ƕRΛTΛƕ SINN: Cœcis dedit viſum; *Luc.* 7:21. dN MΛTΛψΛI ïN ƕRΛTIBTIM ΛBIN: Ad virginem deſponſatam viro; *Luc.* 1:27. SEI ïN ƕRΛTIƕTIM VΛS ïMMΛ UEINS: Hæc deſponſata erat ejus uxor; *Luc.* 2:5. BΛIM ƕRΛTΛƕ, Utriſque remiſit debitum; *Luc.* 7:42.

ƕRΛTIΛdΛ ƕIdNKƕΛΛψ, Reddo quadruplum; *Luc.* 19:8. *Vide* TIΛd, Tributum, cenſus.

ƕRΛdΛIΛIψ VESI: Datum eſt; *Joh.* 12:5. *Refer ad* dΛIΛ.

ƕRΛhNNψΛNΛIS MEKGΛN ƕRΛΛET: Captivis prædicare remiſſionem; *Luc.* 5:19. *Huc facit quòd* Sunamitis (*quod exponunt Captiva*) *dicitur* uerhundeta *apud Willeramum* VI, 12. *Vide quæ de genuinâ proprietate atque origine vocabuli diximus in annotatis ad gl B*, 27. *in* Inicia predarum.

FKAIhNAN, Interrogare; *Marc.* 12: 34. *Luc.* 9: 45. *Joh.* 16: 19. FKAh ïNA SA KINDAINS: Interrogavit eum præſes; *Matth.* 27: 11. *Marc.* 5: 9. 8: 23. FKRh ïNS: Interrogavit eos; *Luc.* 9: 18. FKAIhANDAS, Interrogatus; *Luc.* 17: 20. *Angloſax.* fnæȝnan. fnaȝan. fnicȝean. fniȝnan. fninan. *Alam.* fragan / fragen / frahen. *Belg.* vragen. *Vide quæ de hoc verbo fuſè annotavimus ad Tatiani* CLXXIV, 3.

FKAISAN, Tentare. NI FKAISAIS: Non tentabis; *Luc.* 4: 12. OA ME FKAISIW: Quid me tentatis? *Marc.* 12: 15. FKAISANDAS ïNA: Tentans eum; *Joh.* 6: 6. *Luc.* 10: 25. FKAISANDANS ïNA Tentantes eum; *Marc.* 10: 2. FKAISANS FKAM SATANIN Tentatus à ſatanâ; *Marc.* 1: 13. *Luc.* 4: 2. NI BRIITAIS NNS ïN FKAISTNBNGAI: Ne inducas nos in tentationem; *Matth.* 6: 13. *Danis* friſte *eſt* Tentare. friſtelſe / Tentatio. *Islandis* freiſting / Tentatio. *Quoniam verò interrogantes videntur ſciſcitando quaſi tentare atque explorare quæ ſit mens interrogati ſuper eo quod exquirunt, ipſum quoque* Interrogare (*fortaſſe ab hoc* FKAISAN) *Angloſaxones dixerunt* fnaȝan. *Ita legimus Soliloquiorum cap.* VIII; ne ȝebelȝ ðu ðe piþ me. þeah ic ðe fnaȝe ȝ ðin fandiȝe:. *Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Joh.* 21: 12; fnaȝa *vel* ȝefnæȝna, Interrogare. *Idem codex Matth.* 2: 4; ȝeonne ȝefnaiȝnade *vel* ȝefnaȝade *vel* ȝeacȝade fnom him. Diligenter ſciſcitabatur ab eis.

FKAIW, Semen. NKAN SA SAIANDS AN SAIAN FKAIWA SEINAMMA: Exiit ſeminans ad ſeminandum ſemen ſuum; *Marc.* 4: 3 & 27. *Luc.* 8: 11. SWA SWE KRAIDA AN ABRAhAMA ȝAh FKAIW ïS: Sicuti locutus eſt ad Abraham & ſemini ejus; *Luc.* 1: 55. FKAIW ABRAhAMIS SIGNM: Semen Abrahæ ſumus; *Joh.* 8: 33 & 37. FASWIATANDS NI BILAIW FKAIWA: Moriens non reliquit ſemen; *Marc.* 12: 20. *Danis* frø *eſt* Semen. frøhuus / Siliqua *vel* Folliculus ſemen continens. *Anglis* fȝie *dicitur* Recens editum ſemen ranarum, piſcium, &c. *atque ita quoque Gallicum* fray *accipi tradit Ant. Oudinus. Islandis* freya *eſt* Rana. *Danis* frøe. *Ter maximo interim poëtæ Spencero in divino ac ſtupendæ artis poëmate, cui titulus* The faerie queene / *Ingens turba teneræ ætatis puerorum nuncupatur* fry of young children. *Vide eum lib.* 1, *Cant.* 12, § 7.

FKAKNNNAN, Contemnere, aſpernari. FKAKNNNANDANS WAIM ANWAKAIM: Aſpernantes cæteros; *Luc.* 18: 9. EI MANAG WINNAI ȝAh FKAKNNWS WAIKWAI: Ut multa patiatur & contemnatur; *Marc.* 9: 12. SAEI FKAKANN MIS: Qui ſpernit me; *Joh.* 12: 48

12:48. ᚨᚾᚠᚨᚴᚨᛗᛗᚨ ᚠᚴᚨᚴᚨᚾᚾ: Alterum contemnet; *Matth.* 6:24. *Gothis nimirum* ᛁᚴ ᚴᚨᚾᚾ *eſt* Novi. ᚴᚾᚾᚾᚨᚾ, Noſcere, ſcire. *atque inde eſt* ᚠᚴᚨᚴᚾᚾᚾᚨᚾ, Spernere, dedignari, notitiam alicujus veluti averſari. *Inde quoque Angloſaxonibus* ƿnacoð *vel* ƿnacuð *eſt* Contemnendus, turpis, abominabilis. *quod occurrit paſſim. Lipſii gloſſæ Alamannicæ*; fzaſuthz / Abominabilis. *Ac fortaſſe hinc etiam* Contemtus, vilis, rejiculus, *Anglis dicitur* wzetch. *item* Res nullius pretii atque abjecta *vett Cimbris dicebatur* ᛋRᚨᚠ. *Danis* vrag. *Belgis* wzack. *unde &* wzaecken *iiſdem Belgis eſt* Rejicere, repudiare. *Vide etymol. Anglicum in* wzetch.

ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏᚨᚾ, Remittere, dimittere, permittere. ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏ, Remiſſio. ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏᚨᚾ ᛒᚨᚾᛞᚨᚷᚨᚾ: Dimittere vinctum; *Matth.* 27:15. ᚴᚨᛚᛚᛞᚾᚠᚾᛁ ᚨᛁᚼ ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏᚨᚾ ᚿᚾᚴ: Poteſtatem habeo dimittere te; *Joh.* 19:10. ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏᚨᛁᛞ. ᚷᚨᚼ ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏᚨᚾᛞᚨ: Dimittite, & dimittemini; *Luc.* 6:37. ᚠᚴᚨᛚᛚᛖᛏ, Sine, omitte; *Marc.* 1:24. ᚾᛁ ᚠᚴᚨᛚᛚᚨᛁᛚᛉᛏ ᚴᛉᛞᚨᚷᚨᚾ ᚿᛉᛋ ᚾᚾᚼᚾᚨᚿᛉᚱᚾᛋ: Non ſinebat loqui dæmonia; *Marc.* 1:34. ᚾᛁ ᚠᚴᚨᛚᛚᚨᛁᛚᛉᛏ ᚨᛁᚾᛉᚼᚾᚾ ᛁᛉᛖ ᛗᛁᚿ ᛋᛁᛋ ᚨᚠᚨᚱᚷᚨᚱᚷᚨᚾ: Non permiſit quemquam eorum ſequi ſe; *Marc.* 5:37. ᚠᚴᚨᛚᛚᚨᛁᛚᛉᛏ ᛁᚾᛋ: Dimiſit eos; *Marc.* 8:9. *Luc.* 8:38. ᚠᚴᚨᛚᛚᚨᛁᛚᛉᛏ ᛒᚨᚴᚨᛒᛒᚨᛗ: Dimiſit Barabbam; *Marc.* 15:15. ᚾᛁ ᚼᚨᛒᚨᛁᚿ ᚠᚴᚨᛚᚨᛖᛏ ᚨᛁᚷ: Non habet remiſſionem in æternum; *Marc.* 3:29. *Refer ad* ᚨᛖᛏᚨᚾ, Linquere, ſinere.

ᚠᚴᚨᚨᛁᚾᛋᚨᚾ. *Vide* ᚨᛁᚾᛋᚨᚾ, Perdere.

ᚠᚴᚨᛗ ᚾᚴᚴᚾᚾᛋᚨ ᚷᚨᚼ ᛋᚨᛁᛏᚷᚨ ᚢᛁᛗᚨᚾᛞ: Ab Oriente & Occidente venient; ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι. *Matth.* 8:11. ᛁᛞᚨᚷᚨ ᚠᚴᚨᛗ: Præcedebat; ἐπορεύετο ἔμπροσθεν. *Luc.* 19:28. ᚠᚴᚨᛗ ᚷᛁᚾᛞᚨ ᚷᚨᛚᚨᛁᛞ: A vento agitatum; ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. *Luc.* 7:24. ᚠᚴᚨᛗ ᛗᚨᚾᚾᚨᛗ ᚾᚾ-ᛗᚨᚼᛏᛖᛁᚱ ᛁᛋᛏ. ᚾᛁ ᚠᚴᚨᛗ ᚴᛉᚠᚨ: Apud homines impoſſibile eſt, non apud Deum: παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ. *Marc.* 10:27. ᚠᚴᚨᛗ ᚠᚨᛁᛗ ᚨᚾᚨᛗᚨᚼᛏᚷᚨᚾᛞᚨᛗ ᛁᛉᚷᛁᛋ ᛒᛁᛞᚷᚨᛁᛞ: Pro calumniantibus vos orate; ὑπὲρ τῶν ὑπηρεαζόντων ὑμᾶς προσεύχεσθε. *Luc.* 6:28. ᚠᚴᚨᛗ ᚨᛏ-ᛏᛁᚿ ᛁᛉᚷᚨᚴᚨᛗᛗᚨ ᚨᚨᚾᚿ ᚾᛁ ᚼᚨᛒᚨᛁᚠ: Apud patrem veſtrum mercedem non habetis; παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν μισθὸν οὐκ ἔχετε. *Matth.* 6:1. ᛖᛁ ᚼᚨᚿᚼᚷᚨᛁᚾᛞᚨᚾ ᚠᚴᚨᛗ ᛗᚨᚾᚾᚨᛗ: Ut honorificentur ab hominibus; ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. *Matth.* 6:2. *Luc.* 4:15. ᚨᚿ ᚠᛖ ᚠᚨᛏᚨ ᚼᚨᚿᛋᚷᚨ ᚠᚴᚨᛗ ᚠᚿᛋ: Quid hoc audio de te? τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; *Luc.* 16:2. ᚠᚴᚨᛗ ᛗᛁᛋᛋᛁᚨᛒᛁᚾ ᚴᛉᛞᚷᚨ: A me ipſo loquor;

Joh.

Joh. 7 : 17. **ᚠᚱᚨᛗ ᚹᚨᛗᛗᛖᛁ ᛁᚾᚾᚨᛏᛁᛞᚨᚷᚨ**: Ex quo ingreſſu ſum; ἀφ' ἧς εἰσῆλθον. *Luc.* 7 : 45. **ᚠᚱᚨᛗ ᚠᚱᚾᛗᚨ ᛗᛁᚹ MIS S ᚷᚾᚹ**: Ab initio mecum eſtis; ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε. *Joh.* 15 : 27. 16 : 4 **ᚠᚱᚨᛗ ᚠᚱᚾᛗISTIN**: Ab initio; ἀπ' ἀρχῆς. *Luc.* 1 : 2. **ᚠᚱᚨᛗ hiᛗ ᛗᚨ**: A modò; ἀπ' ἄρτι. *Joh.* 13 : 19. 14 : 7. *Matth.* 9 : 22. **ᚠᚱᚨᛗIS ᚨᛖITᚨ ᛁᚾᚷᚨᚱᚷᚨᚾᛞᚨS ᚷᚨᛁᚾᚹᚴᚱ**: Puſillùm progreſſus inde; μικρὸν ἐκεῖθεν ὀλίγον. *Marc.* 1 : 19. **ᚠᚱᚨᛗᚾh ᚹᚨᛗᛗᚨ**: Exinde; ἐκ τοῦ *Joh.* 19 : 12. **ᚠᚱᚨᛗᛉᛁᚱIS**: Semper; πάντοτε. *Joh.* 6 : 34.

ᚠᚱᚨᛗᚨᚨᛞᚴᛉᛖᛁ ᛁᚾ ᛞᚨᚱᚨᛗ SEINᚨIM UENS MEINᚨ Proceſſit in diebus ſuis uxor mea; *Luc.* 1 : 18. *atque ita legimus aliquantò antè paragrapho* 7; **ᛒᚨ ᚠᚱᚨᛗ ᚨᚨᛞᚴᚨ ᛞᚨᚱᛖ SEINᚨIᛉE ᛉESᚾᚾ** Ambo proceſſerant in diebus ſuis. *pro quo Tatianus* II, 2; **beidu framgigiengu in iro tagun.** *ſimiliter ejuſdem Secundi capitis commate* 8; **min quena fram i gigangan in ira tagun** / Uxor mea proceſſit in diebus ſuis, *ubi vide annotata & confer hunc loquendi modum cum illo* **ïᛞᚨᚷᚨ ᚠᚱᚨᛗ**, *quod habet Argen teus codex Luc.* 19 : 28.

ᚠᚱᚨᛗᚨᚹᚷᚨᚾᚨ ᚾI ᚨᚨISTᚷᚨᚾᛞ. ᚾᚾTᛖ ᚾI ᚴᚾᚾᚾᚾ ᚹIᛉᛖ ᚠᚱᚨᛗᚨᚹᚷᚨᚾᛖ STIᛒᚾᚨ: Alienum non ſequuntur, quia no noverunt vocem alienorum; *Joh.* 10 : 5. *Angloſaxonibus* ᚠᛚᛖᛗᛒ *vel* ᚠᛚᛖᛗ *eſt* Alienus, peregrinus, hoſpes. *Alamannis* **fremider**. *Danis* **fremmede**. *Belg* **ᚠᚱᛖᛗᛞ**. *quod Cornelius Kilianus dictum putat quaſi* **verr-heymed**. *à* **verr**/ Pro cul. *&* **heym** / Domus. *ut propriè ſic dicatur Qui ſuos lares vel patriam ſede longiuſculè diſſitam habet.*

ᚠᚱᚨᛗᛒᚨᚾ, Præſtare. **ᛉᚨIKᚹS ïST ᚹᚨᛗᛗᛖᛁ ᚠᚱᚨᛗᛒI ᚹᚨTᚨ**: Dignus eſt cui præſtes hoc; ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. *Luc.* 7 : 4. *Angl ſaxones* ᚠᛚᛖᛗian. ᚠᛚᛖman. ᚠᛚᛖmman *dicunt*. *Alamanni* **fremen**. *de his eg mus in annotatis ad Tatiani* IV, 4.

ᚠᚱᚨᛗᛉᛁᚱIS, Semper; πάντοτε. *Joh.* 6 : 34. *Pari ferè compoſitionis ratio Anglis* **alwaies** *eſt* Perpetuò, ſemper, continuò, jugiter. *pro quo Belgæ ſimil ter* **aller wege** *vel* **allweegs** *dicunt.*

ᚠᚱᚨᚾIᛗᚨᚾ SIS ᚹIᚾᛞᚨᚾᚴᚱᚨᛞᚨ: Accipere ſibi regnum *Luc.* 19 : 12.

ᚠᚱᚨᚴᚨᚾᚾ ïᚾ ᛉᚨIᛞᛖᛞᚨᚷᚨᚾS: Incidit in latrones; ἐμπίπτει λῃσταῖ *Luc.* 10 : 30.

ᚠᚱᚨᚹᚷᚨᚾ, Scire, cognoſcere, intelligere, ſapere. ᚾᛁ ᚠᚱᚨᚹᚷᛁᛋ ᚹᚨᛁᛗ ᚴᚱᛟᚹᛋ: Non ſapis quæ Dei ſunt; *Marc.* 8: 33. ᚺᚨᚾᛋᛖᛁᚹ ᛗᛁᛋ ᚨᚨᚨᚨᛁ ᚷᚨᚺ ᚠᚱᚨᚹᚷᚨᛁᚹ: Audite me omnes & intelligite; *Marc.* 7: 14. ᚠᚱᚨᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Cognoſcens; *Marc.* 8: 17. ᚴᚨᛋᚨᛁ-ᛟᚨᚾᛞ ᚠᚱᚨᚹᚷᚨᚾᛞᚨᚾ ᚹᚨᚾᚨ ᚺᚨᛒᚨᛁᛞᚨ ᚨᚨᛁᚴᚨᛁᚱᚾ: Vident ſanæ mentis eum qui habuerat Legionem; *Marc.* 5: 15. ᚠᚱᚱᚹᚾᚾ, Cognoverunt; *Marc.* 12: 12. *Luc.* 20: 19. ᚾᛋ ᚨᚨᚨᛗᛗᚨ ᚠᚱᚨᚹᚷᚨ: Ex toto intellectu; *Marc.* 12: 33. ᚾᛋᛁᛖᛁᛋᚾᚱᛞᛖᛞᚾᚾ ᚨᚨᚨᚨᛁ ᚨᚾᚨ ᚠᚱᚱᛞᛖᛁᚾ ᛁᛋ: Stupebant omnes ſuper prudentiâ ejus; *Luc.* 2: 47. ᚠᚾᚨᚨᚨᛁ ᚹᚨᚾᚴᚹᚾᚾ ᚾᚾᚠᚱᚱᛞᛖᛁᚾᛋ: Repleti ſunt inſipientiâ; *Luc.* 6: 11. ᚠᚱᚱᛞᚨᛉᚹᚨᚾᛋ, Prudentiores; *Luc.* 16: 8. ᚴᚨᚨᛖᛁᚴᚱ ᛁᚾᚨ ᚹᚨᛁᚴᚨ ᚠᚱᚱᛞᚨᛗᛗᚨ: Aſſimilabo eum viro ſapienti; *Matth.* 7: 24. ᛋᚾᚠᛏᚴᚨᛁᛗ ᚷᚨᚺ ᚠᚱᚱᛞᚨᛁᛗ: Sapientibus & prudentibus; *Luc.* 10: 21. ᚠᚱᚱᛞᚨᛒᚨ, Prudenter; *Luc.* 16: 8. ᚠᚱᚱᛞᚨᛒᚨ, Sapienter; *Marc.* 12: 24. *Neſcio quidem an huc pertineat illud* ᚷᛖᚠᚨᛖᚦᚨᚾ *quod in monumentis Angloſaxonicis paſſim exp.* Sentire: *omnino tamen hujus loci eſt illud* ᚠᚨᚩᚦ *quo perſæpè utitur Cædmon. Ita dicitur ei Enochus ſenex,* ᛈᛁᚾᛖ ᚠᚨᚩᚦ ᛈᛁᚾᛏᚠᛖᚷ, 28, 9. *Mathuſalem,* ᚠᚨᚩᚦ hæle, 28, 23. *Sara grandæva,* ᛈᛁᚾᛏᚠᚢᛗ ᚠᚨᚩᚦ, 51, 10. *& mox ejuſdem paginæ lineâ* 24, *eadem Sara dicitur* ᚷᛖᚨᚠᚢᛗ ᚠᚨᚩᚦ, *&c. Pro Angloſaxonico interim* ᚠᚨᚩᚦ *Theotiſci dicunt* ᚠᚹᚢᚨᛏᛖᚱ. *Otfridus* I, 22, 21. *&* II, 12, 1. ᚢᚾᚠᚹᚢᚨᛏᛖᚱ / Stultus; *Kero.* ᚢᚾᚠᚹᚢᚨᛏᛁ / Vecordia; *Otfr.* III, 22, 91. ᚠᚹᚢᚨᛏᛁᛁ / Gravitatem. ᛗᛁᛏ ᚠᚹᚢᚨᛏᛁ / Cum gravitate; *Kero.* ᚠᚹᚢᚨᛏᛚᛁᛒᛒᛟ / Prudenter; *gl B,* 36. *Iſlandis* ᚠᚱᛟᛞᚢᚱ *eſt* Eruditus. ᚠᚱᛟᛞᛚᛖᛁᚴᚢᚱ / Eruditio. *Belgis* ᚹᚱᛟᛖᛞ *eſt* Sapiens, prudens. ᚹᚱᛟᛖᛞᛋᚳᚺᚨᚠ / Senatus, collegium ſenatorum urbis. ᚹᚱᛟᛖᛞ ᛝᛁᛗ / Percipere, intelligere. ᚹᚱᛟᛖᛞ ᛗᚨᚳᛖᚾ / Perſuadere, efficere ut quis intelligat. ᚹᚱᛟᛖᛞᛚᛁᚳᚺᛖ / Prudenter. *Iiſdem quoque Belgis* ᚹᚱᛟᛖᛞ *eſt* Frugalis, parcus, ad rem attentus. *quaſi dicas* ᚹᛖᚱ-ᚺᛟᛖᛞ / Cautus, providus; *quòd ſit boni patris familiàs ſeduld providere ne quid rerum neceſſariarum familiam deſtituat. Sed hoc alienum: illud verò proprium hujus loci, quòd valdè mirabilis affinitas eluceat inter Gothicum* ᚠᚱᚨᚹᚷᚨᚾ *&* φρόνη, Prudentia, cognitio. φρονὴς, Conſultus, prudens. ἀφρονὴς, Inconſultus, imprudens. ἀφροσύνα, Inconſiderantia, inſcitia, temeritas.

ᚠᚱᚨᚾᚷᚨ, Dominus; *Joh.* 15: 15. ᚠᚱᚨᚾᚷᚨ, Domine; *Matth.* 27: 63. ᚠᚱᚨᚾᚷᚨᚾᛋ, Domini; *Luc.* 19: 33. ᚢᛁᚠᚨᛁᛏᛋ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᚺᛖᛁᚹᚨᚠᚱᚨᚾᚷᛁᚾ: Dicite domino domûs; *Marc.* 14: 14. ᚾᛁ ᛗᚨᚾᚾᚨ ᛗᚨᚴ ᛏᚹᚨᛁᛗ ᚠᚱᚨᚾᚷᚨᛗ ᛋᚴᚨᚨᚴᛁᚾᚱᚾ: Nemo poteſt duobus dominis ſervire; *Matth.* 6: 24. ᚾᚾ ᚠᚱᚨᚨᛖᛏᚨᛁᛋ ᛋᚴᚨᚨᚴ ᚠᛖᛁᚾᚨᚾᚨ ᚠᚱᚨᚾᚷᛁᚾᚱᚾᛞᚨ ᚠᚨᚾ: Nunc dimittis ſervum tuum Domine;

Luc. 2 : 29. ᚴᚫᚠᚱᚫᚿᚷᛁᚿᚷᚿᛞ ᚠᛁᚿᛞᚷᛗ : Dominantur gentibus; *Marc.* 10 : 42. *Cædmoni* ᚠᚹea κατ' ἐξοχὴν *eſt* Dominus Deus; 2, 23. 4, 1. 23, 8. 29, 20. *dicitur &* ᚠᚹea ælmihtiᵹ. 1, 3. 3, 18. 4, 10 & 22. 21, 10. ᚠᚹea ᚦᚹihten, 22, 1. liᚠ ᚠᚹea, 1, 10. 21, 18. 40, 13. 68, 21. 83, 18. heo-ᚠona ᚠᚹea, 32, 14. ᚠᚹea enᵹla, 4, 14. 38, 15. ᚠᚻumᚠceaᚠta ᚠᚹea, 68, 22. ᚠᚹea ᚠolca ᵹehpæᚠ, 83, 20. ᚦiᚹᚱe eoᚱᚦan aᵹenᚦ ᚠᚹea, 47, 20. *Princeps populi dicitur etiam* ᚠolc ᚠᚹea, 41, 10. ᚠᚹea leoᚦa, 46, 7. peᚱa alᚦoᚱ ᚠᚹea, 76, 7. *Noachus quoque dicitur* ᚠlot-monna ᚠᚹea, 33, 23. *Eva denique Adamum allocutura, ſic eum compellat*, adam ᚠᚹea min. 16, 18. *quemadmodum & Sara vocat Abrahamum* min ᚠᚹæᚠ ᚠᚹea, 60, 2. *Huc etiam pertinent Abimelechi principis Gerarenſium Saram alloquentis verba*, ne ᚦeaᚠᚹ ᚦe on eᚦᚹit. abᚱaham ᚱettan. ᚦin ᚠᚹea ᚦᚹihten. ᚦ ᚦu ᚠlett paᚦaᚠ. mæᵹ-ælᚠ ᚠcieno. mine ᛏᚱæᚦe: 58, 25. *Angloſaxonibus quoque* aᵹenᚦ ᚠᚹea *eſt* Poſſeſſor dominus, *i. dominus cui jus poſſeſſionis competit*; LL *Inæ R*, 54. LL *polit. Canuti R* 22. aᵹen ᚠᚹi-ᵹea LL *Inæ R* 42. aᵹen ᚠᚹiᵹa LL *Inæ R* 50. *Vide gloſſarium Spelmanni in* Agenfrida *vel* Agenfrie. *Cimbris* ᚼᚢᚺᚴᚱᛁᚢᚣ *eſt* Mater familias; *Runicum lexicon in* ᚴᚼᚴᚣ ᚺᚾᚣᚱᚣᚢ *& in* ᚺᚴᛁᚴᚴᛁᚣ. *Danis* frue *eſt* Hera, domina. *Iſlandis* frúa *eſt* Matrona. *Belgis* vrouwe *eſt* Mulier, fœmina, *& peculiariori ſignificatu* Hera, matrona, domina. *Vide quoque Henrici Spelmanni gloſſarium in* Frea.

ᚠᚱᚫuimᚫᚿ, Conſumere, perdere, erogare pecuniam. ᚠᚱᚫuimᚫᚿ ᚫᵹi ᚫᚫᚫmmᚫ ᛋᵹinᚫmmᚫ : Cùm erogâſſet omnia ſua; *Marc.* 5 : 26. ïn ᚫᵹikᵹᚫns ᚠᚱᚫuᚫm ᚫᚫᚫᚫmmᚫ ᚫihnᚫ ᛋᵹinᚫmmᚫ : In medicos erogaverat omnem ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 8 : 43. *Ponitur & pro* Conſumere, perdere, delere, exſcindere. *ita legimus Lucæ* 9 : 54; ᚠᚫn ᵹiᚫᵹizn ᵹi uiᚹᚫimᚫ ᚠᚱn ᚫtᚴᚫtᵹᚫi ns himinᚫ ᵹᚫᚻ ᚠᚱᚫuimᚫi ïm : Domine, vis dicamus ut ignis deſcendat de cœlo & conſumat illos. *Atque hæc poſtrema verbi acceptio valdè affinis eſt illi* nsuimᚫn Occidere, *quod vide ſuo loco. Dicerem quoque ad priorem ſignificationem verbi* ᚠᚱᚫuimᚫn *pertinere locum Lucæ* 15 : 14; ᛒi ᚹᛖ ᚠᚱᚫᚴᚫs ᚫᚫᚫᚫmmᚫ, Poſtquam conſumpſiſſet omnia; *niſi videretur potiùs referri debere ad illud* ᚠᚱᚫuiᛋᵹᚫn, Perdere; *de quo vide* uiᛋᵹᚫn.

ᚠᚱᚫuiᛋᵹᚫn, Perdere, perire. *Vide* uiᛋᵹᚫn.

ᚠᚱᚫuiᚹᚫn, Maledicere. ᛋmᚫkkᚫᛒᚫᚴmᛋ ᚹᚫnᛖi ᚠᚱᚫ uᚫᛋᛏ : Ficus cui maledixiſti; *Marc.* 11 : 21. ᚹinᚹᛉᚫiᚹ ᚹᚫn ᚠᚱᚫuiᚹᚫnᛞᚫns ïᛉᛁs : Benedicite maledicentibus vobis; *Luc.* 6 : 2

SR MANARGI ΨAIGI NI KNNNNN YITRΨ. FRAUIΨANAI SIND: Hæ turbæ quæ non noverunt legem, maledictæ ſunt; *Joh.* 7: 49. *Belgis* **verwaeten menſch** *eſt* Homo abdicatus ab eccleſiâ, excommunicatus. **verwaet / verwaetenis** / Excommunicatio. *Vide annotata noſtra ad gl A*, 6. *in* Anathema, fraujaz.

FRAYANKAGANA ANAYAIKΨGA SEINA: Exterminant facies ſuas; ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. *Matth.* 6: 16 & 19. *Affine eſt Angloſaxonico* forpýrdan, Interire, perire, corrumpi. *pro quo Alamanni* **faruuertan / feruuerden / firuuerden / foruuerdeu / furuuerden** *dicunt*. *Belgæ* **verwoꝛden / ontwoꝛden.** *Perſpicit ſinè dubio eruditus Lector in omnibus his quandam imitationem Græcorum, qui eodem planè modo dicebant* ἀπογίνεσθαι, *Romani veteres* Denaſci. *ita Caſſius Hemina, author antiquiſſimus, apud Nonium*; Quæ nata ſunt, ea denaſci ajunt. *Expreſſit nempe illud proverbiale Græcorum*, Πᾶν τὸ γενόμενον καταθανεῖν ὀφείλετον.

FRAYANKKGAN, Peccare; ἁμαρτάνειν. *Luc.* 17: 3, 4. FRAYANKHTA MIS: Peccavi; *Matth.* 27: 4. MANNA FRAYANKHTS: Homo peccator; *Joh.* 9: 16. NI UAM LAΨR NSYANKHTANS. AK FRAYANKHTANS: Non veni vocare juſtos, ſed peccatores; *Matth.* 9: 13. FRAYANKHTS, Peccatum; *Joh.* 9: 41. AFLEITAN FRAYANKHTINS: Dimittere peccata; *Matth.* 9: 6. ȝiꝑ hpa hiꝑ hýde forpýrce, Si quis corium ſuum foriſſaciat; LL *Inæ R* 5. forpýrcean ða bryċȝe, Deſtruere pontem; *Oroſ.* II, 5. forporhte rýnt peȝar, Obſtructæ ſunt viæ; *Cædmon* 9, 22. forporhte ic haſa mineꝑ þeodneꝑ hýlðo, Perdidi Domini mei favorem; *Cædmon* 21, 1. *ſicuti &* 24, 25. forpýrht piðȝ cýninȝ, Majeſtatis reus; *gl R* 14. *Confer hæc cum iis quæ de* Foriſſacere *&* Foriſſactura *dixerunt Spelmannus, Voſſius, alii*.

FRAYANKNANS YESI: Mittatur, projiciatur; *Marc.* 9: 42. FRAYANKNANAI SYE LAMBA NI HABANDANA HAIRDEIS: Jacentes ſicut oves non habentes paſtorem; *Matth.* 9: 36.

FRAYEIT MIK ANA ANDASTAΨGA MEINAMMA: Vindica me de adverſario meo; ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. *Luc.* 18: 3 & 5.

FRAYRAHIΨS YARΨ AN ÏMMA: Diffamatus eſt apud illum; διεβλήθη αὐτῷ. *Luc.* 16: 1. *Refer ad* YRAHGAN, Accuſare.

FRETAN, Comedere. FAIRAS FRETUN: Aves comederunt; *Marc.* 4: 4. *Luc.* 8: 5. FRET ΨEIN SYES MIΨ KALKGAM:

Devoravit ſubſtantiam tuam cum meretricibus; *Luc.* 15: 30. *Angloſax.* ᚠᚩᚫᚳᚪᚾ. ᚠᚩᚪᚳᚪᚾ. *Alam.* ᚠᚱᚣᚣᚫᚾ. *Belgis* ᚹᚣᚫᚾ/ᚠᚱᚣᚫᚾ. *Videntur hæc magnam habere affinitatem cum illo* βρύπλειν *quod Heſychio exponitur* ἐσθίειν, Edere, manducare. *quomodo &* βεβρῶσθαι *exponit idem Grammaticus; qui & illud ipſum* βεβρῶσθαι *exponit* πεπληρῶσθαι, βεβαρῆσθαι, Implere, gravare. *Plura vide in annotatis ad Tatiani* LXXI, 2.

ᚠᚱᛁᛚᚹᛉᚪ, Dilectio. *Vide* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ, Amicus.

ᚠᚱᛁᚷᚪᛁ ᛋᛁᚷᚾᚹ. ᚷᚪᛒᚪᛁ ᛋᚾᚾᚾᛋ ᛁᛉᚷᛁᛋ ᚠᚱᛁᚷᚪᚾᛋ ᛒᚱᛁᛏᛏᛁᚹ: Liberi eritis, ſi vos filius liberaverit; *Joh.* 8: 36. *Vide annot. ad Keronem in* Ingenuus, ᚠᚱᛁᚷᛖᚱ.

ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ, Amicus. ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ ᛗᚱᛏᚪᚱᚲᚷᛖ ᚷᚪᚺ ᚠᚱᚪᚤᚪᚾᚴᚺᛏᚪᛁᛉᚷᛖ: Amicus publicanorum & peccatorum; *Luc.* 7: 34. ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ ᚾᚾᛋᚪᚱᚴ: Amicus noſter; *Joh.* 11: 11. ᚾᛁ ᛁᛋ ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ ᚴᚪᛁᛋᚪᚱᚴᚪ: Non es amicus Cæſaris; *Joh.* 19: 12. *Angloſaxonibus* ᚠᚱᚩᚾᛞ *eſt* Amicus. *Alamannis* ᚠᚱᚣᚢᚾᛏ/ᚠᚱᚢᚾᛏ. *Anglis* ᚠᚱᛁᛖᚾᛞ. *Belgis* ᚹᚱᛁᛖᚾᛞ. *vett Friſiis* ᚠᚱᛁᚩᛖᚾ. *Danis* ᚠᚱᛖᚾᛞᛖ *eſt* Cognatus, conſanguineus, neceſſitudine junctus. *Runico quoque lexico* ᚠᚱᛁᚾᚦᛁ *&* ᚾᚪᚠᚱᛁᚾᚦᛁ *exp.* Conſanguineus. ᚾᛁᚠᚱᚾ ᚠᚱᛁᚾᚦᚺᛁᚠᛁ, Propter conſanguinitatem. *Manifeſtè ſunt ab illo* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾ, Amare, *quod occurrit Marci* 12: 33. *Nam à participio* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ, Amans, diligens, *medio* ᚷ *liqueſcente, factum eſt* ᚠᚱᛁᚱᚾᛞᚪᛋ. ᚠᚱᚩᚾᛞ. ᚠᚱᚣᚢᚾᛏ / *&c. Ipſum verò* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾ *videtur eſſe à* ᚠᚱᛁᚷᛖ, Liber. *intellige tamen, non conditione tantùm ac ſorte, verùm etiam infucatâ integerrimi animi ingenuitate liberum: ſiquidem veriſimile eſt non minùs Gothicum* ᚠᚱᛁᚷᛖ *quàm Angloſaxonicum* ᚠᚱᚩᚺ *utramque ſignificationem admiſiſſe, ac voces* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚪᛋ *&* ᚠᚱᚩᚾᛞ, *duplicis hujus acceptionis intuitu, propriè olim denotâſſe eum Qui nunquam ipſe ad gratiam captandam loquitur, cujuſque nos viciſſim auribus nihil unquam dare ſolemus; ſed quicum, omni ſimulationum diſſimulationúmq; artificio remoto, liberrimè intima pectoris noſtri arcana miſcemus. Plura huc pertinentia vide in Obſervatis ad Willerami paginam* 159. *Ad hoc verbum* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾ *refer quoque* ᚠᚱᚪᛁᚠᚹᛉᚪ, Dilectio; *quod occurrit Joh.* 13: 35. 15: 13. 17: 26. *Ac magis etiam nomen illius Idoli quod Sueonibus olim dicebatur* Fricco. *unde & Dies veneris Angloſaxonibus dictus eſt* ᚠᚱᛁᚷᛖᛞᚫᚷ. *Anglis* ᚠᚱᛁᛞᚪᚹ. *Belgis* ᚹᚱᛁᛞᚪᚷ. *Inſignia Adami Bremenſis de hoc Idolo verba deſcripſimus in* ᛉᚱᛞᛋ, Dæmoniacus.

ᚠᚱᛁᚴᚪᛁ, Avidi, cupidi. *Occurrit in compoſito* ᚠᚪᛁᚺᚾᚠᚱᛁᚴᚪᛁ, Avari, pecuniæ cupidi; φιλάργυροι. *Luc.* 16: 14. *quomodo &* ᚠᚪᛁᚺᚾᚠᚱᛁᚴᛖᛁᚾᛋ *Marc.* 7: 22 *dicuntur* Concupiſcentiæ, πλεονεξίαι. *Fortaſſè derivatum eſt vocabulum*

lum à FKIGΩN, Amare, diligere; *quòd nimius rei pecuniariæ amor humanos animos indomitis effrenatíſq; cupiditatibus devincire ſoleat. Belgis* wrecht *eſt* Homo perparcus atque avarè ſordidus. *Angloſaxonibus* fnæc *vel* fnec *plerumque dicitur* Vorax, guloſus. *Alamannicum denique gloſſarium B*, 3 frechi *exponit* Avaritia. *ubi quoque plura annotavimus.*

FKISΛhTΛI. *Vide* ΛNFKISΛhTΛI, Exemplum.

FKΩΛ, Sapiens. FKΩAGIN, Sapientia. FKΩΛΛB, Sapienter. *Vide* FKΛψGΛN, Scire, cognoſcere, ſapere.

FKnMΛ, Principium, initium. FKΛM FKnMΛ MIψ MIS SIGnψ: Ab initio mecum eſtis; *Joh.* 15: 27. FKΛM FKnMISTIN: Ab initio; *Luc.* 1: 2. FKΛM FKnMISTGΛ, Ab initio; *Joh.* 8: 44. nS FKnMISTGΛ: Ab initio; *Joh.* 6: 64. MΛNΛIΛI FKnMΛNS ƴΛIKψΛNΔ ΛFTnMΛNS: Multi primi erunt noviſſimi; *Joh.* 10: 31. IST SΩ SIIGIΔIZGI ΛIKZIψΛ ƴΛIKSIZGI ψIZΛI FKnMGIN: Erit noviſſimus error pejor priore; *Matth.* 27: 64. FKnMIST, Primus; *Marc.* 10: 44. FKnMISTS, *Marc.* 9: 35. SΛ FKnMISTΛ; *Joh.* 12: 20. FKnMIST, Primùm; *Matth.* 8: 21. *Luc.* 14: 28. *Joh.* 10: 40. 12: 6. 18: 13. *Angloſaxonibus* fnum *eſt* Initium. fnuma, Principium, exordium, author, origo. fnumbeapn. fnum cenneð cilð, Primogenitus. fnumrceate. fnumpærtmaf, Primitiæ. *Alamannis* frumikiſt / frumiuuahſt / Primitiæ. frumiriſi / Præcoces uvæ, *&c.* *Vide interim numquid huc faciant quæ annotavimus ad gl A*, 14. *in* Eminentior, frambarino.

FKnMΛBΛnKI SnnI SGInΛMΛ rΛBΛK: Primogenitum filium ſuum peperit; *Luc.* 2: 7.

FnrΛΩS, Aves, volucres; *Matth.* 8: 20. ïNSΛIOIψ Δn FnrΛΛM hIMINIS: Reſpicite volatilia cœli; *Matth.* 6: 26. *Angloſaxonibus* fugel. fugl. fuhl *eſt* Volucris. *Alamannis* fogal / fugal. *Cimbris* ᚠᚢᚠᚨ. *Danis & Iſlandis* fugl. *Anglis* foule / fowl. *Belgis* vogel. *Omnia ſunt à* fleon, *quod non tantùm* Fugere, *ſed &* Volare *ſignificat. Sicuti enim à* fleon, *ſignificante* Fugere, flugol *cap.* IX *terminat.* 60 *grammaticæ Ælfrici exponitur* Fugax; *ita quoque à* fleon, *ſignificante* Volare, *olim fuit* flugol, Volatilis; *unde poſtea* fugol. fugl. fuhl. *Plura huc pertinentia invenies in annotatis ad Tatiani* L 1, 2.

FnΛΛN ΛSIΛΛnS BIrITΛψS: Pullum aſinæ invenietis; *Luc.* 19: 30. *Joh.* 12: 15. *Marc.* 11: 2. *Angloſaxonibus* fola. fole. *Alamannis* uole. *Danis*

fole/ fol. *Anglis* **fole/ foal.** *Belgis* **veulen/ volen.** *Græcis* πῶλος *eſt* Pullus, *maximè tamen equinus. Cambrobritannorum* ebol, Pullus, *manifeſtè eſt ab eodem* πῶλος. *ſicuti & Cimbricum* ᚠᛅᛘ, Equus: *quod occurrit in epinicio Egilli ſkallagrimi, Claſſis tertiæ Strophâ* 1.

ÞNΛГIN, Occultum. NIᛘΛIhT ÏST ÞNΛГIN ᚠΛTEI NI NÞKNNNΛIdΛN: Nihil eſt occultum quod non ſcietur; *Matth.* 10: 26. *Luc.* 8: 17. NIh ÏST ⊙Λ ÞNΛГINIS ᚠΛTEI NI ГΛBΛIKhTGΛIdΛN: Non eſt aliquid abſconditum quod non manifeſtetur; *Marc.* 4: 22. SΛEI SΛI⊙Iᚠ ÏN ÞNΛhSNGΛ. NSГIBIᚠ ᚠNS ÏN BΛIKhTEIN: Qui videt in abſcondito, reddet tibi in aperto; *Matth.* 6: 4, 6, 18. ГΛÞΛLh SIK ÞΛNKΛ ÏM: Abſcondit ſe ab eis; *Joh.* 12: 36. ГΛÞIΛГIN ÏST ÞΛNKΛ ΛNSRM ᚠEINΛIM: Abſcondita ſunt ab oculis tuis; *Luc.* 19: 42. *Theotiſcum gloſſarium B*, 9; Condatur, **kifolahan uuerde**, Conderent, **foluhin.** *Iſlandis* eg fel *eſt* Occulto. ad fela / Occultare. *Vide Runolphi Jonæ Iſlandi grammaticam Iſlandicam, paginâ* 135.

ÞNΛΛΛÞΛhGΛN, Satisfacere. ᛘIΛGΛNdS ᚠIZΛI MΛNΛГEIN ÞNΛΛΛÞΛhGΛN: Volens populo ſatisfacere; βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι. *Marc.* 15: 15. ÏMMΛ ΛINΛMMΛ ÞNΛΛΛÞΛhGΛIS: Illi ſoli ſervies; αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. *Luc.* 4: 8. *Vide quæ ſupra diximus in* ÞΛГINRN, Gaudere.

ÞNΛΛΛTRGIS, Perfectus. *Vide* TΛNGΛN, Facere.

ÞNΛΛRN ΛÞNIMIᚠ ΛÞ ᚠΛMMΛ SNΛGIN: Supplementum tollit à veſtimento; *Matth.* 9: 16. *Marc.* 2: 21. *Tatiani harmonia euangelica ita locum hunc reddit* LVI, 7; **fullida nimet ſon themo alten.** *ita ut* **ÞNΛΛR** & **fullida** *manifeſtè ſint à Gothico* **ÞNΛΛGΛN** *vel Alamannico* **fullen** / Implere. *Vide proximè ſequens* **ÞNΛΛS**, Plenus.

ÞNΛΛS, Plenus; *Luc.* 4: 1. 5: 12. BΛNGR ÞNΛΛS: Ulceribus plenus; *Luc.* 16: 20. SΛ ГΛKdS ÞNΛΛS ᛘΛRᚠ: Domus impleta eſt; *Joh.* 12: 3. ÞNΛΛTRGIS, Perfectus; *Matth.* 5: 48. ÞNΛΛGΛNdS, Implens; *Matth.* 27: 28. ÞNΛΛNΛNdS, Impletus; *Luc.* 2: 40. ÞNΛΛEIᚠ KΛNKNIS BΛIKIᚠ ÏN ᚠΛMMΛ ΛhSΛ: Plenum frumentum fert in ſpicâ; *Marc.* 4: 28. **ÞNΛΛR**, Supplementum; *Matth.* 9: 16. *Huc etiam pertinent* NSÞNΛΛGΛN. ГΛÞNΛΛGΛN, *&c. Angloſaxonibus* full *eſt* Plenus. *Alamannis* fol. *Cimbris* ᚠᚢᛚᛚᚢᚼ. *Danis* fuld. *Iſlandis* fullur. *Anglis* **full.** *Belgis* **vol.** *Manifeſtam habent affinitatem cum* βυκκάω

Opple-

Oppletus, denſus, confertus. *nam Heſychius* βυσσὰ *exponit* βεβυσμένα. *&* βεβυσσῶσϛ *eidem Grammatico exponitur* βεβύσϛ. *eſtq;* βυσσῶ *à* βύω, Oppleo, denſo.

ƿnλS, Putris, fœtidus. **ϛn ƿnλS ïST**: Jam fœtet; ἤδη ὄζει. *Joh.* 11:39. *Angloſaxonibus* ƿúl *eſt* Putris. *Alamannis* **fuler / vuler**. *Affinia ſunt Græco* φαῦλος, Abjectus, vilis, malus.

ϛ λ.

λ. ϛλI, Sic, certè, ſanè, ita eſt. *Ac* **ϛλ** *quidem habet Argenteus codex Matth.* 5:37; **SIϛ ϒλnKA ïZϒλK. ϛλ. ϛλ. Nϵ. Nϵ**: Sit ſermo veſter, Etiam, etiam. Non, non. **ϛλI** *verò occurrit Matth.* 9:28; **ϛλI ƿλN**: Etiam Domine. *Vide quoque Marc.* 6:28. *& Joh.* 11:27. *Cymræis* Je *eſt Adverbium affirmandi. Vide Jo. Davies. Angloſaxonibus* ȝea. ȝæ. ıa. ẏa *affirmant. Ac* ȝea *quidem occurrit Joh.* 21:15 *&* 16; ȝea ðnihten, Etiam Domine. *Beda libro Quinto hiſt. eccl. cap.* 2; ȝea eſt Anglorum linguâ verbum affirmandi & conſentiendi, id eſt, Etiam. ȝæ *eſt in Ruſhworthiano codice interlineato Matth.* 17:25. ıa *particulæ affirmativæ uſum tradit Ælfrici grammatica Angloſaxonica cap.* 28, *his verbis:* Etiam, ıa:. Manducâſti hodie? æt ðu to ðæȝ. Etiam feci. ıa ıc ðẏðe:. Bibiſti? ðpunce ðu. Nequaquam, naterhpon. ẏa *denique occurrit pagind* 173, *partis primæ Monaſtici Anglicani, ubi dicitur homines S. Wilfridi in Ripponenſi monaſterio, quod erat in agro Eboracenſi, ex decreto Adelſtani regis credendos fuiſſe per ſuum* ẏa *&* na.

Theotiſcis ja *affirmat. Winſbekii Paræneſis ad filium* § 49;

Sun / zwei wort eren wol den man/
Der ſich wil eren mit in zwein/
Do daz er ſi behalten kan/
Daz eine iſt Ja / daz ander Nein.
Wie zieret golt daz edel geſtein/
Als tünt gewer ü wort den lip: er iſt niht fleiſch unz uf daz bein/
Der alſo ſlipfic iſt der ſin/
Dar er ſin Ja genennet hat / daz er ſin Nein da ſchuſſet hin.

Anglorum **ƿea** *manifeſtè eſt ex Angloſaxonico* ȝea. *Danorum Belgarúmq;* **ja** *eſt ex Gothico* **ϛλ**. *atque adeò particula hæc documento eſt literam* ϛ *tranſire in* ƒ *conſonum. Plures interim omnia hæc retulerunt ad Hebræum* יהּ, *quod unum eſt*

ex

ex nominibus Dei. Ego, quicquid hujus ſit, neſcire me fateor. Hoc tantùm addo: Cimbros veteres uſos verbo IA *pro* Affirmare; *cujus acceptionis hoc exemplum affert Runicum lexicon,* IA ÞN ÞIN HIKN I ÞAÞ. HK ÞN NÞRAHA H A ΨARÞN. Affirma hoc ſolùm hodie, cujus te non pœniteat cras. jahen *quoque Theotiſcis paſſim eſt* Profiteri, confiteri. *Anglicum* ȝeᵹ *videri poteſt contractum ex* ȝea iᵹ. *Niſi malis factum ex illo* ȝyre, *quod occurrit Matth.* 17:25. *Cymræis quoque* es *vel* ys *eſt affirmativum.*

ϛAƀAI, Si. ἐὰν *vel* εἰ. *Matth.* 5:23, 29, 30, 39, 41, *&c. Angloſax.* ȝif. ȝyf. *Alam.* ibu/ ob/ oba/ ioſ. *Angl.* if. *Græcis* εἰ, εἴπερ, *vel* εἴπου.

ϛAh, Et. *Pauciſſimæ ſunt periodi in quibus non occurrat; & affine eſt Græco* κάι. *Neque dubium cuiquam eſſe poteſt quin ab hoc* ϛAh *retinuerint Franci ſuum illud* joh *quod habent Willeramus, Otfridus, alii. Vide quæ annotavimus ad Keronis gloſſas, in* Et.

ϛAhψAN, Forſan, forſitan; ἄν. *Joh.* 8:19. *pro eo* ϛAψAN *ſcribitur Joh.* 5:46.

ϛAI, Sic, certè, ita eſt. *Vide* ϛA.

ϛAINAK, Ibi, illic. ἐκεῖ. *Matth.* 5:23. 27:55. *Marc.* 1:35. *Luc.* 6:6. *Joh.* 10:40, 42. 11:15. 18:2. **ϛAINd**, Illuc; ἐκεῖ. **NN SKIdeAnN ψNK AFYAIKNAN STAINAM ïndAIeIS.** ϛAh AFTRA rAITIS ϛAINd: Nunc quærebant te lapidare Judæi, & iterum vadis illuc? *Joh.* 6:8. **ϛAINdYAIKψS**, Illuc; ἐκεῖ. **ïdAϛNh ϛAINdYAIKψS MIψ SKeIMAM**: Venit illuc cum laternis; *Joh.* 18:3. *Agnoſcas in his Belgica* gender/ ginder/ Illic, iſthic. gender-waertȝ/ ginder-waertȝ/ ginſwaertȝ/ Illorſum, iſtorſum.

ϛAINS, Ille; ἐκεῖνος. *Joh.* 5:46. 6:29. 7:11. 8:44. 16:14. *Affine eſt Græco* ἐκεῖνος. **ϛAINAI**, Illi; *Joh.* 7:45. **ïN ϛAINAMMA dA-rA FASTAnd**: In illis diebus jejunabunt; ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις νηστεύσουσι. *Marc.* 2:20.

ϛAINψKR, Inde; ἐκεῖθεν. *Matth.* 5:23. 9:9, 27. 11:1. *Marc.* 6:1, 10, 11. 11:1.

ϛAψAN, Forſan, forſitan; ἄν. *Joh.* 5:46. *pro eo &* ϛAhψAN *ſcribitur Joh.* 8:19.

ϛAN, Si. εἰ. *Marc.* 3:2. **rAN**. *Marc.* 8:23. **SAI ϛAN AINS-**

ΛINSHNN ψIZE ƘEIKE ΓΛΛΛNBIΔEΔI ÏMMΛ: Vide num quis ex principibus crediderit in illum; *Joh.* 7:48.

ϛEK ƑΛNINS ΛNΔΛNEM MEKϛΛN: Annum Domini acceptum prædicare; *Luc.* 4:19. ϛEKΛ ΘΛMMEh, Quotannis; *Luc.* 2:41. ÏN ϛEKΛ ƑIMƑTΛIHNNΔIN: Anno decimoquinto; *Luc.* 3:1. ϛEKΛ SIBNN ΛIBΛNΔEI MIψ ΛBIN: Annis ſeptem vivens cum marito; *Luc.* 2:36. ϒISΛNΔEI ÏN ƘNNΛ BΛXψIS ϛEKΛ TϒΛΛIƑ: Conſtituta in profluvio ſanguinis annis duodecim; *Marc.* 5:25. ƑIMƑTIΓNNS ϛEKE NΛNh NI hΛBΛIS: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8:57. ΛƑΛΛIψ ϛEKΛ ΓΛNXhΛ: Peregre fuit temporibus multis; *Luc.* 20:9. *Angloſaxonibus* ȝeap *eſt* Annus. *Alamannis* jar. *Cimbris* ΛΛh. *Danis & Iſlandis* aar. *Anglis* pear / peer. *Belgis* jaer. *Priſcâ interim Gothorum atque Angloſaxonum orthographiâ inducor ut credam* ȝeap *vel* ȝep *eſſe* ἀ γυρῶ, Gyrare, in orbem circumvolvere, *juxta illud Poëtæ principis* II *Georg.* 402;

Atque in ſe ſua per veſtigia volvitur annus.

unde & Annum idem Poëta I *Æneïd.* 273 Orbem *dixit*;

Triginta magnos volvendis menſibus orbes
Imperio explebit —— *ubi Servius*; Annus dictus quaſi Anus, id eſt Anulus; quòd in ſe redeat, *&c. Vide Varronem libro Quinto de* L L. *unde hæc hauſit Servius. Vide quoque inſignem atque huic loco accommodatiſſimam Ævi deſcriptionem apud Claudianum lib.* II *de Laudib. Stiliconis. Græcis profectò* ἐνιαυτὸς *pari prorſus ratione putatur dictus Annus,* ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτῷ ἰέναι, *quòd in ſemet ipſum recurrat, veluti in circulum. unde & apud poëtas Græcos frequens eſt* περιτροπὴν ἐνιαυτὸς, *& in Plurium numero* περιτρόμενοι ἐνιαυτοί. *quorum locorum imitatione Latini quoque ſcriptores* Volventis anni *atque* Anni vertentis *ubique ferè meminerunt. Quò etiam reſpicit illud Senecæ Conſol. ad Marciam, cap.* 20; Ætates noſtras incredibili celeritate convolvi conſtat. *Cimbricum* ΛΛh, *quod propriè* Annonam ac Proventum annuum *denotat, videri poteſt deſumptum ex Intenſivâ particulâ* ἄρι, *quæ Græcis in compoſitione denotat* πάνυ, μεγάλως, Valdè; vehementer. *Atque ab hac primariâ vocis* ΛΛh *ſignificatione Annus quoque dictus eſt* ΛΛh. *prorſus ut Græcis* πλειὼν *ſimillimâ etiam ratione nuncupabatur Annus.* πλειὼν ὁ ἐνιαυτὸς, *inquit Heſychius,* ἀπὸ τοῦ πάντας τοὺς καρποὺς τῆς γῆς συμπληροῦσθαι. *Vide quoque Theonem ad verſum* 254 φαινομένων *Arati.*

ϛn, Jam, nunc; ἤδη. *Matth.* 5:28. *Luc.* 3:9. *Marc.* 1:32. 5:37. *Luc.* 14:17. *Joh.* 9:27. 11:39. 15:3. ϛnψΛN, Jam; ἤδη. *Marc.* 13:28. 15:42, 44. *Luc.* 19:37. *Joh.* 6:17. 7:14. 9:22. 11:17. ϛn ψΛ-

ᚾᚣᛋ᛫ᛁᚠᛋ ᚾᛁ ᛁᛗ ᛘᚣᛁᚴᚠᛋ ᛫ᛁ hᚣᛁᛏᚣᛁᛞᚣᚿ ᛋᚿᚿᚿᛋ ᚠ᛫ᛁᚿᛋ: Deinceps non ſum dignus ut vocer filius tuus; *Luc.* 15: 19. 16: 2.

ᛘᚿᚴᚣᚣᚣᚿᚠᛋ, Adoleſcens. ᛘᚿᚴᚣᚣᚣᚿᛞ᛫ᛁᛋ, Adoleſcentes, juvenes; *Marc.* 14: 51. ᛘᚿᚴᚣᚣᚣᚿᛞᚣ, Adoleſcens; *in vocandi caſu*; *Luc.* 7: 14. ᛏᛘᚱᛋ ᛘᚿᚴᚴᚱᚿᛋ ᚣhᚣᚴ᛫ᛁ: Duos pullos columbarum; *Luc.* 2: 24. ᛘᚿhᛁᛉᚣ, Junior, adoleſcentior; *Luc.* 15: 12. ᚿᛋ ᛘᚿᚿᛞᚣᛁ ᛘ᛫ᛁᚿᚣᛁ: A juventute meâ; *Luc.* 18: 21. ᚴᛁᚿᛏᛁᚠ ᛘ᛫ᛁᚿ ᛘᚿᚴᚴᚣᛏᚣ ᛁᚿ ᛒᚣᚣᚴᛁᚿᛋ: Fundit vinum novum in utres; *Marc.* 2: 22. *ac fortaſſe huc quoque pertinet illud* ᛁᚿᚿᛘᚱᚿᛋ ᛗᚣᚿᚣᚴᚱᛋ, Turbæ multæ: *quod vide ſuo loco. Angloſaxonibus* ᵹeonᵹ. ᵹiunᵹ. iunᵹ *eſt* Juvenis. *Alamannis* jung. *Cimbris* ᚿᚣᚠ. *Dan.* ung. *Angl.* young. *Belg.* ſong / ſonck. *Cambrobritanni* jeuangc *vel* jefangc *dicunt*; *quod Jo. Davies derivat ab Hebræo* יוֹנֵק, Lactens, infans nondum ablactatus.

ᛘᚿᚴᚣ ᚣᚿhᛋᚿ᛫ ᚿᛋᛒᚣᚿhᛏᚣ ᚠᛁᛗᚠ: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14: 18. *Vide quæ ſupra diximus in* ᚴᚣᛘᚿᚴ, Jugum.

ᛘᚿᛋ, Vos; *Marc.* 11: 17. 13: 23. *Luc.* 9: 13. ᛘᚿᛋ ᚠᛁᚣᚿ ᚣᛁᚴᛉ-ᛘᚣᛁ ᛋᛁᛘᚿᚠ: Vos multùm erratis; *Marc.* 12: 27. ᛘᚿᛋ ᛋᛁᛘᚿᚠ ᛘᚿ-ᛉ᛫ᛁ ᚴᚣᚴᚣᛁhᛏᚣᚿᛋ ᛞᚱᛗ᛫ᛁᚠ ᛁᛉᚹᛁᛋᛋᛁᚣᛒᚣᚿᛋ: Vos eſtis qui juſtificatis voſmet ipſos; *Luc.* 16: 15. ᛘᚿᛋ ᚿᚿᛋᚹ᛫᛫ᚴᚣᛁᚠ ᛗᛁᚴ: Vos inhonoratis me; *Joh.* 8: 49. ᛘᚿᛋ ᛋᚣᚿᚴᚴᚣᚿᛞᚣᚿᛋ ᚴᚣᛁᚴᚠᛁᚠ: Vos contriſtabimini; *Joh.* 16: 20.

ᛘᚿᚠᚣᚿ. ᛘᚿᚠᚣᚿᚣ᛫ᛁᚠᛋ. *Vide* ᛘᚿ, Jam.

---

h ᚣ.

ᚣᛒᚣᚿ, Habere. ᛋᚣ᛫ᛁ hᚣᛒᚣᛁᚠ. ᚴᛁᛒᚣᛞᚣ ᛁᛗ-ᛗᚣ. ᛘᚣh ᛋᚣ᛫ᛁ ᚿᛁ hᚣᛒᚣᛁᚠ. ᛘᚣh ᚠᚣᛏ᛫ᛁ ᚠᚿᚴ᛫ᛁᚠ hᚣᛒᚣᚿ ᚣᚠᚿᛁᛗᚣᛞᚣ ᚣᚠ ᛁᛗᛗᚣ: Qui habet, dabitur illi: & quicunque non habet, etiam quod putat ſe habere, auferetur ab illo; *Luc.* 8: 18. ᚹᚣᚣᛞᚿᚠᚿᛁ hᚣᛒᚣ Poteſtatem habeo; *Joh.* 10: 18. ᚠᛁᛗᚠᛏᛁᚱᚿᚿᛋ ᛘ᛫ᛁᚴ᛫ᛁ ᚿᚣᚿh ᚿᛁ hᚣᛒᚣᛁᛋ: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8: 57. ᚿᚠᚣᚴᚣᛋ ᛋᚣᚿ hᚣᛒᚣᚿᛞ hᚣᛁᛒ᛫ᛁ: Abundant panibus; *Luc.* 15: 17. ᚠᚣᛁ hᚿ hᚣᛒᚣᚿᛞᚣᚿᛋ, Pecuniam habentes; *Luc.* 18: 24. *Angloſax.* haban hæbban. *Alam.* haben. *Cimbr.* ᚣᚠ ᛫ᚣᛁᚹᚣ. *Dan.* haffue. *Iſl.* hafa. *Angl.* have

have. *Belg.* **hebben.** *Fortaſſè facit ad verbi originem, quòd* ἄφεις *Heſychio exp.* ἴσχις. *atque ita quoque Phavorinus, addens ita loqui Pamphylios. Aliam originem verbi* Habeo *tradit Salmaſius cap. 7 opuſculi de Uſuris. Cenſet enim Latinum* habere, *mutato* π *in* B, *deſumptum ex illo* ἀπέχειν, *quod ponitur pro* ἴσχειν ἀπό τινος, Habere vel accipere ab aliquo. *Heſychio certè* ἀπέχης *exp.* λάβης *Græcis quoque ſcriptt* ἐμπὸν ἀπέχειν *eſt* Fructum reportare. ἀπέχειν χάριν, Reportare gratiam. ἀπέχειν τὸ διδασκαλεῖα, Recipere docendi mercedem. *prorſus ut Matth.* 6 : 2; ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν, Receperuut mercedem ſuam. *& Luc.* 6 : 24; ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν, Habetis conſolationem veſtram. *Ab hac ſignificatione verbi* ἀπέχειν *ortum quoque traxit* ἀποχὴ, Cautio, *i. Chirographum quo creditor teſtatur ſe pecuniam recepiſſe à debitore, ut idem Salmaſius ibidem docet. Huc etiam refer Belgicum* **have**/ Opes, facultates, ſubſtantia. *unde* **haveloos** *eſt* Inops. *Angloſaxonibus dicitur* hæfenleaf. hafenleaf. panhafa. næfga. næfig. næftig. *prorſus ut Græcis* ἄχην *vel* ἄχης *eſt* Inops, egenus. *quaſi* ἀέχην *vel* ἀεχής.

hʌbʌn, Tenere, manum injicere; *Marc.* 7 : 3 *&* 4. **nsïddge-dnn rʌhʌbʌn ïnʌ**: Exierunt tenere eum; *Marc.* 3 : 21. *Luc.* 4 : 42. **hʌbʌidʌ hʌndn ïzʀs**: Tenuit manum ejus; *Matth.* 9 : 25. *Angloſaxonibus quoque* habban, *& Alamannis* **haben** *frequenter uſurpantur pro* Tenere. *atque adeò ab hac verbi acceptione* hæftneð *Angloſaxonibus eſt* Captivitas. **habunga** *verò Theotiſcis eſt* Detentio, *&c. Danis* hefte *vel* hegte *eſt* Fibula. hegte/ Connectere, alligare. *Belgis* **hachten**/ **hechten**/ **heften** *eſt* Apprehendere, detinere. **hachtenis**/ **hachting**/ **hechtnis**/ **heftnis**/ Detentio, captivitas, carcer. **hacht**/ **hecht**/ **heft**/ Manubrium, *&c.*

hʌbʌn, Servare, tenere, cuſtodire; *Marc.* 7 : 4. *eo nimirum ſenſu quo mox commate* 8 *dicitur*, **ʌfʌgtʌndʌns ʌnʌbnsn rʀψs. hʌbʌiψ ψʌtgi ʌnʌfnʌhnn mʌnnʌns**: Relinquentes mandatum Dei, tenetis quod tradiderunt homines.

hʌbʌn *verbo Infinito adjunctum inſervit Futuro tempori, ac denotat quid adhuc fieri debeat.* **ʌnrʌnn ïm uiψʌn ψʀgi hʌbʌidgʌnn ïnʌ rʌdʌbʌn**: Cœpit illis dicere quæ eſſent ipſi eventura; ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. *Marc.* 10 : 32. **sibʌ yissʌ ψʌtgi hʌbʌidʌ tʌngʌn**: Ipſe ſciebat quid eſſet facturus; αὐτὸς ἤδει τί ἔμελλε ποιεῖν. *Joh.* 6 : 6. **sʌ hʌbʌidʌ ïnʌ rʌʌgygʌn**: Hic erat traditurus eum; οὗτος ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι. *Joh.* 6 : 71. **ψʌkgi ïm ïk. ψʌknh sʌ ʌnʌbʌhts mgins yisʌn hʌbʌiψ**: Ubi ſum ego, ibi & miniſter meus erit; ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. *Joh.* 12 : 26.

hʌʙʌiψ sik ƀʌikkʌ mis hʌikt϶ ïz϶: Longè à me abeſt cor eorum; ἡ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει (*al.* ἄπεστι) ἀπ' ἐμοῦ. *Marc.* 7: 6. *Non abſimilem loquendi modum obſerva Marc.* 10: 35; ʌthʌʙʌid϶ʌnn sik ʌn ïmmʌ: Accedunt ad illum.

hʌƀgʌn. ʌthʌƀgʌn. nƀhʌƀgʌn. nshʌƀgʌn, Levare, tollere. ʙʌikʌnd϶ns nsʌiψʌn hʌƀʌnʌnʌ ƀkʌm ƀi-d϶γ϶kin: Ferentes paralyticum ſublatum à quatuor; *Marc.* 2: 3. sʌi-⊙ʌm uimʌin h϶ʌias ʌthʌƀgʌn ïnʌ: Videamus veniatne Elias tollere eum; *Marc.* 15: 36. ʌnʌ hʌnd϶nn nƀhʌʙʌnd ψnk: Manibus tollent te; *Luc.* 4: 11: nshʌƀgʌn ʌnr϶nʌ ʌn himinʌ: Levare oculos ad cœlum; *Luc.* 18: 13. nsh϶ƀ ʌnr϶nʌ: Sublevavit oculos; *Joh.* 11: 41. 17: 1. nshʌƀgʌnd϶s ʌnr϶nʌ s϶inʌ: Elevans oculos ſuos; *Luc.* 16: 23. nshʌƀgʌnd϶s ʙʌdi: Tollens grabatum; *Marc.* 2: 12. nshʌƀʌn γʌk ψ ψʌt϶i ʌƀ-ʌiƀn϶ʌ ïm: Sublatum eſt quod ſuperfuit illis; *Luc.* 9: 17. nsh϶-ƀnn ψʌnʌ stʌin: Suſtulerunt lapidem; *Joh.* 11: 41. nsh϶ƀ ʌnʌ mik ƀʌikznʌ s϶inʌ: Levavit contra me calcaneum ſuum; *Joh.* 13: 18. nsh϶ƀ sik gʌinψk϶: Diſceſſit inde; *Matth.* 11: 1. nshʌƀ϶i ψnk gʌh γʌikп ψns ïn mʌk϶in: Tolle te & projice te in mare; *Marc.* 11: 23. *Angloſaxonibus* hæbban. hebban. ahebban. anðhebban. onhebban. upphebban. *Alamannis* ḫeffen. *Iſlandis* ḫefia. *Anglis* ḫeave. *Belgis* ḫeffen/ḫeven. *Huc refer Angloſaxonicum* hoƀeƀ, Gibbus, ſtruma. *Belgicum* ḫeuvel/ Collis. *item* ḫeffe/ Fæx, fermentum, *&c. Angloſaxonibus* hæƀ *eſt* Fermentum. ʒehaƀen, Fermentatus. *Alamannis* ḫeffe & erḫafanaʒ. *Theotiſcum* ḫeffen *olim deduxi ab Angloſaxonico* hæƀiʒ *vel* heƀiʒ, Gravis, ponderoſus. *ut* ḫeffen & ḫebban *propriè ſint* Grave onus alicui imponere, *vel* Gravi onere aliquem levare. *Pro* hæƀiʒ *Cimbri dicunt* ✱ʌnƤi. *quod videri poteſt factum ex* ✱ʌnƤ, Acervus, cumulus rerum congeſtarum. *Ad hoc* hʌƀgʌn *pertinet etiam* ʌndhʌƀgʌn, Reſpondere; *quod vide ſuo loco.*

hʌhʌn, *Suſpendere. Vide* hʌnh, Altus.

hʌiƀgʌn. rʌhʌiƀgʌn, Lamentari. hnƀm ïzvis. gʌh-ni ʊʌinʒd϶ʌnψ: Lamentavimus vobis, & non planxiſtis; *Matth.* 11: 17. *Angloſaxonibus* heaƀ *eſt* Luctus. heoƀan *vel* heoƀiʒan, Lugere.

hʌihʌmmʌ, Luſcum, μονόφθαλμον. *Marc.* 9: 47. *Vide an aliquam cum ha*

hac voce affinitatem habeant quæ infra dicimus in hᚫNᚦᚫMMᚫ, Debilem. *ſicuti & ſupra in* ᚦᚫMMᚫ.

hᚫIᚳGᚫN. ᚱᚫhᚫIᚳGᚫN, Curare, ſanare; *Marc.* 3:15. *Luc.* 5:17. 9:1. ᚢEMNN hᚫIᚳGᚫN SIK SᚫNhTE SEINᚫIZᛉ. GᚫH ᚱᚫhᚫIᛁᛞᚫI ᛃᚫNKᚠNN: Venerant ut ſanarentur à languoribus ſuis, & ſanabantur; *Luc.* 6:18. hᚫIᚳGᚫNᛞS ᚫᚫᚫᛉS SᚫNhTINS GᚫH ᚫᚫᚫᚫ NNhᚫIᚳGᚫ: Curans omnem languorem & omnem infirmitatem; *Matth.* 9:35. *Angloſax.* hælan. *Alam.* heilen. *Dan.* heele. *Angl.* heal. *Belg.* heelen / heylen. *Refer ad ea quæ dicimus in* hᚫIᚫS, Salvus.

hᚫIᚫS, Ave, ſalve. hᚫIᚫS ᚠINᛞᚫN ïNᛞᚫIE: Ave rex Judæorum; *Marc.* 15:18. *Joh.* 19:3. *Salutatio hæc deſumta eſt ab illo* hᚫIᚫS, Salvus, *quod proximè ſequitur. Angloſaxones interim dicebant* hal beo ðu *vel* hal þeꝛ ðu. *Alamanni* heil uuis thu. *Angli etiamnum ex antiquâ conſuetudine Angloſaxonum retinent ſuum* haile. *Dani verò ex Gothico* hᚫIᚫS *adhuc videntur reſervâſſe ſuum* helſe / Salutare. helſen / Salutatio. hilſe & hil vare / Ave. *Alamannis* heilizen *eſt* Salutare. *Vide annotata noſtra in Tatiani* III, 2.

hᚫIᚫS, Salvus. hᚫIᚫS ᛃᚫIKᚠIᚠ: Salvus erit; *Joh.* 11:12. hᚫIᛚᚫIᚫI, Sani. NNhᚫIᛚᚫNS, Ægroti; *Luc.* 5:31. NNhᚫIᛚᚫI hᚫʙᚫNᛞᚫNS: Qui infirmitates habent; *Matth.* 9:12. *Angloſaxonibus* hal *eſt* Salvus, ſanus. *Alamannis* heil. *Cimbris* ✱IIᛁᚴ. *Anglis* whole. *Danis & Belgis* heel. *Putant eſſe ab* ὅυλος, Integer, ſanus. *vel ab* ὅλος, Totus, integer. *vel denique ab illo* ἴλις *quod Heſychio exp.* μόνος καὶ ὅλος, Solus & totus.

hᚫIM, Ager; *Marc.* 5:14. hᚫIMᛉᚠGᚫI, Agri; *Marc.* 10:29 & 30. *perſæpè item* hᚫIM *denotat* Vicum, caſtellum; *Matth.* 9:35. *Marc.* 6:56. 11:2. *Luc.* 9:52. *Joh.* 11:1. *Alamannis* heim *eſt* Manſio, domus. *Cimbris* ✱IIᚴ. *Danis* hiemme. *Anglis* home. *Friſiis & Sicambris* hepm. *Angloſaxonibus* ham *non tantùm eſt* Domus, *verùm etiam* Poſſeſſio quævis, villa, prædium, *item* Vicus, civitas, monaſterium, *nec non* Communis quorumvis popularium patria *in genere*; *unde gloſſæ Angloſaxonicæ* hamꝛᛁðian *exponunt* Repatriare. *Ex tam diverſis vocabuli* ham *acceptionibus colligo Ruricolas, cives, monachos, quoſvis denique hujus illiúſve terræ populares peculiarem ſibi ſedem ipſámq; adeò Patriam* ham *dixiſſe. Priſcæ interim orthographiæ hujus ratio videtur nos quadam veluti manu deducere ad veram vocabuli originem: tanquam Angloſaxonicum* ham *ſit ab* ἅμα, Simul, unà, pariter; *ac propriè ſignificet locum ubi ſimul eſſe ſolemus. Minimè interim prætereundum, quòd* εἰμάδες *Heſychio ſunt* ποιμένων οἰκίαι, Paſto-

Paſtoritiæ caſæ, tuguria. *Gallis* hameaux. *neque incommodè ad hanc veluti originem retuleris Cimbricum* ✻HΨ, Domus. *Aliam hujus* ham *vel* heim *originationem habet nobiliſſimi Spelmanni Archæologus in* Ham. *Obiter interim hoc in loco monendum, in vetuſtiſſimo Norvegorum chronico, pag.* 8. (*citante Joh. Loccenio libro Primo cap.* 1 *Sueo-Gothicarum antiquitatum*) *Suediam olim* Manheim / *i. e. virorum ſedem nuncupatam, ab incolis non ſolùm corpore ſed & animo viris.*

hᛦIKdᛦ SVEINE: Grex porcorum; *Matth.* 8:30. hᛦIKdEIS: Paſtor; *Joh.* 10:2, 11. ψᛦI hᛦIKdGRNdS: Paſtores; *Luc.* 2:20. *Angloſaxonibus* heopd *eſt* Grex. *Alamannis* herd *vel* herdniſſe. *Danis* hiord. *Anglis* heard. *Belgis* herde. *Angloſaxonibus itidem* hỳrde *eſt* Paſtor. *Alamannis* hirde/ hirte. *Danis* hyrde. *Belgis* herder. *Nimirum* hỳrdan *olim erat* Curare, cuſtodire, tueri: *unde* hỳrde *quemvis olim Cuſtodem primâ ſuâ ſignificatione denotabat: quomodo* cpenhỳrde *veteribus dicebatur* Eunuchus, *cui demandata eſt mulierum cuſtodia.* cỳlda-hỳrde, Pædagogus. ꝑeorh-hỳrde, Vitæ cuſtos. *at poſtea reſtricta eſt vox ad* Cuſtodem pecudum, *i. paſtorem. gl. Ælfrici* 5; hỳrde, Cuſtos *vel* paſtor. *Confer cum iis quæ mox invenies in* hᛦIdᛦN, Tenere, ſervare, cuſtodire.

hᛦIKTR, Cor. ψᛦKEI ïST hnZd ïZVᛦK. ψᛦKnh ïST GᛦH hᛦIKTR ïZVᛦK: Ubi eſt theſaurus veſter, ibi eſt & cor veſtrum; *Matth.* 6:21. NI ïNdKRBNᛦI ïZVᛦK hᛦIKTR: Non turbetur cor veſtrum; *Joh.* 14:1. ΓRψ KᛦNN hᛦIKTᛦNᛦ ïZVᛦKᛦ: Deus novit corda veſtra; *Luc.* 16:15. ᛦKMᛦhᛦIKTEI: Miſericordia; *Luc.* 1:50. ᛦKMᛦhᛦIKTIψᛦ, Eleemoſyna; *Matth.* 6:4. hᛦKdnhᛦIKTEI: Duritia cordis; *Marc.* 10:5. hᛦnhhᛦIKTEI: Superbia; *Marc.* 7:22. *Angloſaxonibus* heopte *eſt* Cor. *Alamannis* herza/ herze/ herte. *Cimbris* ✻IᛦRᛋI. *Danis* hierte. *Iſlandis* hiarta. *Anglis* heart. *Belgis* herte. *Videntur per quandam literarum tranſpoſitionem, ſpiritu ſolummodo mutato, facta ex* ἦτορ, Cor. *Poſſunt etiam deduci ex* κέαρ, κῆρ, καρδία, Cor, *mutato* κ *in ſpiritum aſperum: prorſus ut Teutonicum* halm *eſt ex* καλάμη. hennep *ex* κάνναβις. hoeden *vel* hueden *ex* κεύθειν. hond *vel* hund *ex* κωλίδιον, *&c.* Nec *defuere qui Belgicum* hert *derivatum putarent ex* hert/Durus; *quòd perpetuæ cordis motioni, ut loquitur Becanus, vitæ durationem debeamus, quodq; cor noviſſimè ſemper deficiat ac moriatur.* Solum hoc viſcerum, *ut eſt apud Plinium libro* XI *naturalis hiſtoriæ, cap.* 37. vitiis non maceratur, nec ſupplicia vitæ trahit; læſúmq; mortem illicò affert. Cæteris corruptis, vitalitas in corde durat. *Cymræi quoque Cor videri poteſt* calon *dictum, à* caled, Durus. *Huc etiam pertinet illud*

her

herthama *quod occurrit in Friſionum legibus, Tit.* 22, § 28; Si præcordia, id eſt, **herthamon** gladio tetigerit: *ubi Lindenbrogius reponit* **hertawond** / *non diſſentiente (ſicuti videtur) nobiliſſimo Spelmanno. Sed nihil hîc mutandum juxta meum judicabit, quiſquis conſideratione ſeriâ pertractabit ſequentia verba Angloſaxonici gloſſarii R, paginâ* 75; Cor, heopte. Bucleamen, heopthama. *item paginâ* 76; ꝑeaph hama, Cauliculus. cpiꝺ *vel* cilꝺhama, Matrix. *denique paginâ* 74; pipmannæꝛ innoꝺ *vel* cilꝺhama, Matrix, uterus. cilꝺhama, Folliculus. *Plura vide in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 2. *ubi fuſè agimus de Theotiſco* **lichamo** / Corpus.

hλικns ψλικhrλrriψ ψeinλsiλbχns sλiψλλλ: Gladius pertranſibit tuam ipſius animam; ῥομφαία διελεύσεται σοῦ αὐτῆς τὴν ψυχήν. *Luc.* 2:35. **ni uλm λλrçλn rλψλikψi. λk hλikn**: Non veni mittere pacem, ſed gladium; οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. *Matth.* 10:34. **πλitkns hλbλndas hλikn**: Petrus habens gladium; Πέτρος ἔχων μάχαιραν. *Joh.* 18:10. **sγe an γλiꝺeꝺgin nkknnnnψ miψ hλiknm**: Tanquam ad latronem exîſtis cum gladiis; ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν. *Marc.* 14:48. *In hoc noviſſimè adducto loco jam nunc inter deſcribendum occurrebat poſtremum illud* μαχαιρῶν, *amputatâ ſyllabâ initiali, valde affine eſſe Gothico* **hλiknm**. *Sed fortuitum hoc, nec meretur ut diutiùs ei inſiſtamus: quandoquidem Iſlandis quoque* hiør *eſt* Gladius. *& in Cimbrico Epicedio, quod rex Regnerus Lodbrog inter morſus viperarum cecinit morti vicinus, ſingulæ ferè Strophæ hoc habent initium,* ᚼᚢᛁᚠᚠᚢᛉ ᚢᛁᚼ ᛉᛁᚦ ᚼᛁᛅᚱᚢᚾ, Pugnavimus enſibus. *Sicuti* ᚼᛁᛅᚦ *iſtud olim affine mihi viſum poëtico* ἄορ, Enſis; *ita Gothicum* **hλiknm** *quàm proximè videtur accedere ad* ἀείρειν, *eâ notione quâ ponitur pro* ἀναιρεῖν, Occidere, interimere.

hλitλn, Appellare, nominare, vocare; *Luc.* 1:62. **hλitλn γλs nλmχ is ïλisns**: Vocatum eſt nomen ejus Jeſus; *Luc.* 2:21. **hλitλis nλmχ is**: Vocabis nomen ejus; *Luc.* 1:13 & 31. **çλbλi rλkλλγllλλnλ bλiλiλzλbnλ hλihλitnn**: Si patremfamiliâs Beëlzebub vocaverunt; *Matth.* 10:25. **hλihλitnn ïnλ λfλk nλmin λttins is**: Vocabant eum nomine patris ſui; *Luc.* 1:59. **πkλnfetns hλnhistins hλitλzλ**: Propheta altiſſimi vocaberis; *Luc.* 1:76. **hλitλdλ kλzn bidλ**: Vocabitur domus orationis; *Marc.* 11:17. **nλmin hλitλns λλzλkns**: Nomine Lazarus; *Luc.* 16:20. **mλnnλ hλitλns ïλisns**: Homo qui dicitur Jeſus; *Joh.* 9:11.

hλi-

hʌITʌN. ʌThʌITʌN, Vocare, ad ſe advocare. **hʌIhʌI ïNS**: Vocavit illos; *Marc.* 1:20. **ʌThʌIhʌIT**, Vocavit ad ſe; *Mar* 3:13. 6:7. **ʌThʌITʌNdS ʌʌʌʌ ψX MʌNʌIƐIN**: Adv cans omnem turbam; *Marc.* 7:14. 8:34. **ʌThʌITʌNdS ïN** Ad ſe advocans eos; *Marc.* 10:42. *Luc.* 18:16. **hʌITIψ ʁI NʌMI** Vocat nominatim; *Joh.* 10:3.

hʌITʌN, Jubere. **hʌIT ƳITʌN ψʌMMʌ hʌʌIƳʌ**: Jul cuſtodiri ſepulchrum; *Marc.* 27:64. **hʌIhʌIT**, Juſſit; *Joh.* 8:18. *Mar* 5:43. **hʌIhʌIT ïNʌ ʌƐTInhʌN ƐʌIKKʌ STʌψʌ ʌƐ TIʌ**: Rogavit eum reducere à ripâ puſillum; *Luc.* 5:3. *In contextu Græ eſt* ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. *quod addo, quia hæc acceptio verbi* ἐρ τᾶν, *pro* Rogare, precari, orare, *quodam modo firmare videtur noſtram de origi verbi* **hʌITʌN** *conjecturam. Gothicum nempe* **hʌITʌN** *Angloſaxonibus* hatan, *Belgis* **heeten.** *quæ ego aliquot ab hinc annis deduxi ab* αἰτεῖν, Peter poſcere, poſtulare; *quòd hanc unam impetrandi rationem noverant priſci mortale æquo jure nondum fugato: at poſteaquam homines quidam, importuniſſimâ præd ſuperbiâ, ſe ſuper alios, exutâ omni æqualitate, cœperunt extollere, preces iſtæ m tatæ ſunt in aſperrimi imperii minas.* Preces erant, ſed quibus contradici non poſſe *ut loquitur Tacitus* IV *Hiſt. cap.* 46. *agens de poſtulatis armatæ concionis militari.* Poteſtas enim non ſolùm, ſi invitet, *ut eſt apud Macrobium libro Secundo Satu nal. cap.* 7. ſed &, ſi ſupplicet, cogit. *Vide quæ Kilianus in hanc ſententia annotavit in* **bede** *&* **bede-geld.**

hʌIψGX, Ager. **ʁʌXMʌNS hʌIψGXS**: Lilia *vel* flores agri *item* **hʌƳI hʌIψGXS**: Fœnum agri; *Matth.* 6:28 *&* 30. **ïNSʌN dIdʌ ïNʌ hʌIψGXS SƐINʌISXS hʌʌdʌN SƳƐINʌ**: Miſ illum in villam ſuam paſcere porcos; *Luc.* 15:15. **UIMʌNdIM ʌ hʌIψGʌI**: Venienti ab agro; *Luc.* 17:7. **MʌTIdʌ MIʌIψ hʌ ψIƳISK**: Edebat mel ſylveſtre; *Marc.* 1:6. *Danis* **hæd** *eſt* Campus. **hædbo** Campum incolentes. *Huc etiam faciunt verba Jo. Loccenii libro* I *rerum Suec carum, in Brautamundo*; Acre prælium utrimque commiſſum eſt in campis Ner ciæ editioribus, quos Hóghaheed vulgo vocant. *Angloſaxonibus* hæð. *Angl* **heath.** *Belgis* **heyde** *eſt* Ager ſolitarius atque incultus & ericæ plenus. *vulg* Ericetum *vocant. Theotiſcis* **heyd** *eſt* Campus gramine ac floribus nitens. **heyder** / Clarus, coruſcus, reſplendens. *ita Goldaſtus, quem vide in animad ad Winſbekiæ* § 11.

hʌIψN, Ethnicus. **ƳINX hʌIψNX**: Mulier ethnica; γυνὴ ἐθνικὴ *Mar*

Marc. 7 : 26. *Angloſaxonibus* hæðone *ſunt* Ethnici. *Alamannis* heidane. *Cimbris* ᚼᛁᚦᚾᛁᚱ ᚠᛁᚾᚾ. *Danis* heydninge. *Anglis* heathens. *Belgis* heydenen. ἔθνη *Græcis dicuntur* Gentes, gentiles. *unde liquet* hæðone *quàm proximè accedere ad* ἔθνη. *neque enim novum eſt ſpiritum lenem commutari in aſperum; ſicuti obſervare eſt in* ἀχύειν, Haurire. ἀφρίζειν, Hirrire. ὀρρωδεῖν, Horrere, *&c. Aliter Kilianus. quem vide.*

hAIZE, Faces; *Joh.* 18 : 3.

hALB, Dimidius. **UNd hALBA ƕINdANGARdAGA MEINA**: Uſque ad dimidium regni mei; *Marc.* 6 : 23. **SA hALBATA AIGINIS MEINIS**: Dimidium bonorum meorum; *Luc.* 19 : 8. *Angloſax.* healf. *Alam.* halb. *Danis* halff. *Angl.* half. *Belg.* half. *Helvigius arbitratur inverſum eſſe ab Hebræo* פָּלַח, Scidit, diviſit.

hALdAN SVEINA: Paſcere porcos; *Luc.* 15 : 15. *Matth.* 8 : 30 & 33. *Marc.* 5 : 14. *Luc.* 17 : 7. *Propriè olim acceptum verbum pro* Tenere, ſervare, cuſtodire. *Angloſax.* haldan. healdan. heoldan. *Alam.* halten. *Cimbr.* ᚨᛚ ᚼᚨᛚᛏᚨ. *Dan.* holde. *Angl.* hold. *Belg.* houden. *Unde verò verbum* **hALdAN** *ab hac primarid acceptione ad hanc Paſcendi ſignificationem tranſlatum ſit, pleniùs demonſtramus in* **hAIRdA SVEINE**.

hALGE, Inferorum ſedes, tartarus. **UNd hALGA GAdRAnsGAZAI**: Uſque ad infernum demergêris; *Luc.* 10 : 15. **IN hALGAI VISANdS IN KALVEINIM**: In inferno cum eſſet in tormentis; *Luc.* 16 : 23. *Angloſax.* hell. helle. *Alam.* hella cnap / hella fiur / hella uuizi. *Cimbr.* ᚼᛁᛚ. *Danis* helſſuede. *Anglis* hell. *Belgis* helle. *Cæterùm ut Teutonicum* hel *putatur factum ex* helen / Occulere, operire: *quòd omnia, quæcunque haurit, occùltet atque operiat: ita quoque Gothicum* **hALGE** *videri poteſt derivatum ex* **hNLGAN**, Tegere, celare. *quod vide ſuo loco.*

hALS, Collum; *Luc.* 15 : 20. *Alamannis, Danis, Iſlandis, Belgis* hals. *Olim ſentiebam vocabulum* hals *ſingularem habere affinitatem cum Græco* ἑλίσσειν, Volvere, verſare: *prorſus ut* τράχηλος *Græcis communi denominatione non modò* Cervicem, *verùm etiam* Vertebram *ſignificat. Sicuti & Belgicum* neck *vel* nick / Cervix, *eſt à* nicken / Prorſum retrorſúmq; obvertere atque in omnes partes facili motu circumagere. *Vide plura in Obſervatis ad Willerami paginam* 67.

hALTAI, Claudi; *Matth.* 11 : 5. *Luc.* 7 : 22. **hALTANS ATTINh hIdKE**: Claudos introduc huc; *Luc.* 14 : 21. **GAƕ IST ƕS GALEIƕAN IN AIBAIN hALTAMMA**: Bonum eſt tibi introire in

vitam claudum; *Marc.* 9: 45. *Angloſaxonibus* healt. *Alamannis* halzer. *Iſlan*
dis hallur. *Anglis* halt. *Origo vocis videri poteſt deſumpta ex* ἅλλομαι, Salto
ſalio; *quòd claudicantes inter incedendum veluti ſubſultent.* haldian *interim Cym*
ræis quoque eſt Succutere. hald, Succuſſio. *Fortaſſè tamen rectiùs retulerimu*
ad Angloſaxonicum ꝼoꝛðhealð, Inclinatus, pronus, præceps.

hλNλ, Gallus gallinaceus. hλNλ hRnkidλ: Gallus cantavit
Matth. 26: 74. hλNλ ƴRnidλ: Gallus cantavit; *Marc.* 14: 68 & 7
hλNλ ni hRnkeiψ: Gallus non cantabit; *Joh.* 13: 38. & 18: 2
Angloſaxonibus hana *eſt* Gallus. *Alamannis* hane *vel* hano. *Danis* hane. *Be*
gis haen. *Quum igitur antiquiſſima duo Gothorum Angloſaxonúmq; idiomata ean*
dem Avis notiſſimæ appellationem totidem ſcribant literis, ipſe quoque cœpi ſuſp
cari priſcam vocem, mutato ſolùm ſpiritu, originem traxiſſe è Græco ἄνα. *quod cu*
dupliciter accipi poſſit, utroque modo non incommodam originem vocabuli exhibet
Quod ſi enim ἄνα *acceperis, prout eſt Vocativus nominis* ἄναξ, Rex; *non modò vide*
poſſunt generoſæ hujus avis altores hoc nomen gallinaceis indidiſſe à ſpectatiſſimo il
inſigni (*ut loquitur Plinius* x1, 37.) ſerrato, *quod eorum verticem Regiæ coron*
modo exornat: ſed pugnaciſſimarum avium altores, exhilarati lucro, quod ad e
ex victoriâ gallinaceorum redibat, videri quoque poſſunt gallinaceos ſuos victores ho
nomine conſalutâſſe. Huc ſpectat illud Belgarum adagium, ſijnen haen is koning
quum innuere volunt aliquem reliquis omnibus præripuiſſe palmam. Appoſitè itaq
Plinius x1, 21 *de gallis gallinaceis,* Imperitant ſuo generi, & regnum in quacu
que ſunt domo exercent. Dimicatione paritur hoc quoque inter ipſos, velu
ideò tela agnata cruribus ſuis intelligentes; nec finis ſæpè niſi commorientibus
Quod ſi palma contingit, ſtatim in victoriâ canunt, ſeque ipſi principes teſta
tur. Victus occultatur ſilens, ægreque ſervitium patitur. *Ariſtophanes quoq*
in Avibus comparat Gallum gallinaceum Regi Medorum: ac Regi quidem, quia ma
ad cantum galli de lecto deſilimus, haud ſecus atque ad Regis clamorem noſmet ipſ
ex ejus conſpectu ſubducimus. Medorum verò regi, quòd criſtam gerat erectam
nam in eo præcipuè diſtinguitur rex Medorum à reliquis purpuratis, quòd ipſe κυρ
σίαν ſive tiaram geſtet ὀρθὴν, *h. e.* in ſublime erectam; *cæteri verò* κεκλιμένην *ſiv*
κεκλιμένην, *h. e.* inflexam *vel* deorſum vergentem. *quâ de re conſule Barn. Briſſ*
nium lib. I *de Regno Perſarum. Gallorum interim gallinaceorum educatores, q*
antiquiorum exemplo ferociſſimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præp
rant, Belgis haen-meeſters & hanen-melkers / *Anglis* cock-maſters *dicuntu*
Rixoſarum avium laniſtæ, *ut eleganter Columella* v111, 2. quorum plerumqu
totum patrimonium pignus aleæ victor gallinaceus pyctes abſtulit. *à quo loque*
di modo non abludit illud Plinii eo ipſo in loco quem paullò ante citavimus; Perg

mi omnibus annis ſpectaculum gallorum publicè editur, ſeu gladiatorum. *Ob hunc interim pugnæ amorem Gallus gallinaceus Ariſtophani dictus eſt* ἄρεως νεοττὸς, Martis pullus. *vide quoque Ælianum var. hiſt. lib.* II, *cap.* 28. *& Philonem Judæum* περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον. *Quod ſi verò* ἄνα *acceperis, prout per apocopen (Heſychio teſte) ponitur pro* ἀνάστα, Surge; *nihil erit apertiùs quàm vocem* hλNλ *non poſſe meliùs aliunde deduci: quandoquidem Gallinacei ſunt, ut veriſſimè Plinius ibidem*, noſtri vigiles nocturni, quos excitandis in opera mortalibus, rumpendoque ſomno Natura genuit. Nôrunt ſidera, & ternas diſtinguunt horas interdiu cantu. Cùm Sole eunt cubitum, quartaque caſtrenſi vigiliâ ad curas laboremque revocant. nec Solis ortum incautis patiuntur obrepere, diemque venientem nuntiant cantu, ipſum verò cantum plauſu laterum. *Apud Athenæum quoque lib.* IX, *cap.* 4 *Gallum* ἀλέκτορα *dictum vult deipnoſophiſta quidam,* ὅτι ἐκ τῆς λέκτρας ἡμᾶς διεγείρει, *quia nos è lecto excitet. ad quem Athenæi locum pluribus quoque exequitur Caſaubonus cur Gallus gallicaneus olim dictus ſit* ἡμερόφωνος, ὀλόφωνος, ἀλεκτρύων ἕωος ὄρνις. *Multa quoque de Gallis gallinaceis ac matutino eorum cantu habet* Prudentius περιστεφάνων *Ode* II. *Cymræcis interim* ceiliog *dictus eſt* Gallus; *fortaſſe à* καλεῖν, Vocare; *prorſus ut* ἐγρηγόρας *&* ἀοιδὸς ὄρνις *dicitur Græcis. Decantatiſſima certè eſt hæc* criſtatarum (*ut Poëtæ gallinaceos paſſim vocant*) lucis avium *vigilantia; unde & Quarta noctis vigilia, quæ incidit circa prima diluculi tempora, Anglo-Saxonibus* hancpeð *dicitur. confer Matth.* 14:25, *cum Marc.* 6:48. *apud Bedam quoque lib.* IV, *cap.* 23 *legimus*, ymb hancpeð utan heo onfenð pægnyrte ðæne halgan ȝemænſumnyrſe, Circa galli cantum percepit viaticum ſacroſanctæ Communionis. *Ab hac denique Gallinaceorum vigilantiâ poſterioris ævi Chriſtiani, ſubmonituri Epiſcopos atque omnes Chriſtiani gregis paſtores ut ſedulò pro ſibi commiſſis ovibus excubarent, ſummis ſacrarum ædium turribus impoſuere ferream æneamve bracteam in Galli gallinacei ſpeciem effigiatam; cùm Pagani antea Tritones, ventorum indices, ſummis turrium metis impoſuerint. Vide ſis quæ nos de Tritonib. iſtis annotavimus lib.* II, *cap.* 8 *opuſculi de Picturâ veterum.*

hλNðNTEI, Sapientia; *Matth.* 11:19. *Luc.* 7:35. **λhMINS ÞNλLNλNðS ȝλh hλNðNTEINS**: Spiritu plenus & ſapientiâ; *Luc.* 2:40. **ΘRNR hλNðNTEINR SR TIBλNR ÏMMλ**: Quæ eſt ſapientia quæ data eſt illi? *Marc.* 6:2. *Parum abeſt quin ſuſpicer hanc Sapientiæ denominationem deſumptam ab* **hλNðNS**, Manus; *ut primâ olim ſignificatione* **hλNðNTEI** *denotaverit Prudentiam ſive Scientiam illam quâ præclariſſima quæque ac vitæ communi utilia opera conficiunt Artifices.* Prudentia dicitur ſcientia cujuſdam artificii; *inquit Cornificius lib.* III *Rhetoricorum ad Herennium. Quivis etiam Artifex antiquioribus Græcis dicebatur* σοφὸς, *ut teſtantur Euſtathius & Au-*

thor brevium ſcholiorum ad verſum 392, *Iliad.* O.

hʌndʌns, Manus. **hʌndʌns ᚠʌnins ᚴʌs miᛘ ïmmʌ** Manus Domini erat cum illo; *Luc.* 1:66. **hʌndʌns ïs sᛉ tʌihsᚴᛉ ᚴʌs ᛘʌnᚴsns**: Manus ejus dextra erat arida; *Luc.* 6:6. **ïk gʌ-tʌikʌ ʌʌh ᛘᛉ hʌndᚴʌnᚴhtᛉn**: Ego diſſolvam templum hoc manufactum; *Marc.* 14:58. *Angloſax.* hanb *vel* honb. *Alam.* hant. *Cimbr.* ᚼʌᚾᚦ. ᚼʌᚾᚦ. *Dan.* haan. *Iſl.* hønd. *Angl.* hand. *Belg.* hand. *Quidam olim deduxerunt vocabulum ab antiquo verbo* hendo, *i. Capio: unde* Prehendo, apprehendo, *&c. Martinius derivat à* χανδάνω, Capio, capax ſum. *Ego antiquum* honb *in annotatis ad Tatiani* IV, 13 *deduxi à* κόνδυλος, *quod ſignificat* Digitorum articulum, *vel* Nodum illum & curvaturam quam flexus digitorum efficit; *quoniam tota manus nihil aliud eſſe videtur quàm oſſea quædam firmiſſimorum articulorum nodorúmq; compages. atque ita* honb *erit ex* κονδ, *mutato* κ (*quo nihil frequentius*) *in aſpiratam.*

hʌnᚠʌmmʌ, Debilem; κυλλόν. *Marc.* 9:43. *Neſcio an prius* **hʌndhʌmmʌ** *ac deinde* **hʌndᚠʌmmʌ** *&* **hʌnᚠʌmmʌ** *dixerint Priores, nam* **hʌmmʌ** *olim Patribus noſtris dicebatur* Mancus, debilitate incurvatus. *Otfridus libro Tertio, cap.* 4, *verſ.* 16, *agens de Porticu probaticâ,*

Then biſiangun umbi
Porzicha ſimſi/
Thie lagun ſol al mannes
Sieches inti hammes.
Thie ſelbun beitoton thar/
Duiziſt thaz in ala muar/
Th'es muarun farenti
Thaz ſih thaz muazar ruarti.

Ipſum verò hamma *affine eſt Græco* καμπή, Humi. καμπηλός, Humilis, depreſſus, non multum à terrâ aſſurgens. *Vide interim an non huc etiam pertineat illud* **hʌihʌmmʌ**, *quod fuit ſupra.*

hʌnsʌ *videtur olim primâ ſuâ ſignificatione* Quamlibet hominum frequentiam *denotâſſe, donec tandem ad* Militum cohortem *reſtrictum eſt vocabulum* Cohortem *certè ſignificat Marc.* 15:16. *nec non Joh.* 18:3 *&* 12. *ac Franci quoque hanc vocabuli acceptionem fuiſſe familiarem, diſcimus ex Tat.* CC, 1. Multitudinem quamvis *denotat Luc.* 6:17; **gʌh hʌnsʌ mikilʌ mʌ-nʌrgins ʌᚠ ʌʌʌʌmmʌ ïndʌiʌs**: Et multitudo ingens populi ab omni Judæâ. *Quem locum eò libentiùs adſcripſi, quòd mihi ſuſpicionem injece-*

ri

rit celeberrimis totius Germaniæ urbibus ab hoc vocabulo, propter inhabitantium frequentiam, Hanſeaticarum *olim nomen inditum: prorſus ut Angliæ celeberrimum emporium Guilj. Somnerus ob ſimilem rationem* Londinium *putat denominatum, à Cambrobritannico* llawn, Frequens, plenus, *&* dyn, Homo: *ut* llawndyn *tantundem ſit ac ſi dicas Urbs frequens & hominibus refertiſſima. Vide Somneri gloſſarium ad hiſtoriæ Anglicanæ ſcriptores antiquos.*

hλKan ïST ψλTλ γλnKλ: Durus eſt hic ſermo; *Joh.* 6: 60. **γIψKλ hλKanhλIKTGIN ïZγλKλ**: Adverſus duritiam cordis veſtri; *Marc.* 10: 5. **hλKanBλ BλλγIψS**: Graviter tortus; *Matth.* 8: 6. *Angloſax.* heapo. *Alam.* harð / hart / hert. *Cimbr.* ᛋᚨᚱᚦ. ᛋᚨᚱᚦᛁ. ᛋᚨᚱᚦᚢᚾᛞ. *Dan.* haard. *Iſl.* hardradur. *Angl.* hard. *Belg.* hard / herd. *Fortaſſè ſunt ex* κρεπερὸς, Validus, potens. *item* Atrox. *prout nempè* κρεπερὰ μάχη *probatis ſcriptoribus paſſim eſt* Atrox pugna, durus conflictus. *nam* κ *uſque adeò frequenter tranſit in aſpiratam, ut multis moneri non debeat.*

hλKGIS, Legio; λεγιών. *Vide Lucæ* 8: 30. **hλKGIS hIMInλ-KnnaIS MλNλTGI**: Militiæ cæleſtis multitudo; στρατιᾶς οὐρανίου πλῆθος. *Luc.* 2: 13. *Angloſaxonibus* hepe. hepiz. hepz *eſt* Exercitus. *Alamannis* heri / herig. *Cimbris* ᚼᛁᚴ. *Iſlandis* her. *Belgis* heyr. *Martinius cenſet Teutonicum* her *vel* heyr *derivatum ab* αἱρεῖν, Capere, ſubigere, expugnare; *quoniam eum in finem conſcribi ſoleat exercitus. Mihi tamen videtur eſſe originatio vocis univerſalior & quæ plurimis competat dialectis, ſi* hepiz *&* hepz *deducamus ab* ἔργειν, Arcere, prohibere; *quòd hoſtes finibus patriæ arceantur exercitu. neque enim novum eſt ſpiritum tenuem tranſire in aſperum; cum ex* ἀεύω *manifeſtè ſatis factum ſit* Haurio. *item* Hirrire *ex* ἀερρείζειν. Horreo *ex* ὀρρωδέω. Humerus *ab* ὦμος, *&c.*

hλTGλN, Odiſſe, odio proſequi. **hλTGλNdλNS**, Qui oderunt; *Matth.* 5: 44. **hλTλNdλNS**, Odio proſequentes; *Luc.* 1: 71. 6: 27. *quibus adde illud Lucæ* 3: 7; **ψλInhλN ÞλNKλ ψλMMλ λNλ-γλIKψIN hλTIZλ**: Fugere à venturâ irâ. *& illud Joh.* 7: 23; **MIS hλTIZRψ**: Mihi indignamini. *Quæ duo loca ob hoc potiſſimùm addidi, ut ex iis liqueat non obſcurè hanc Odii appellationem ab Iræ nomine deſumptam, cum nihil aliud ſit Odium, quàm Ira diutiùs perdurans atque inveterata. Angloſaxonibus* hatian *eſt* Odiſſe. *Alam.* hazzon. *Gall.* haïr. *Cimbr.* ᚣᚦ ᛋᚺᚺᚾ. *Dan.* hade. *Angl.* hate. *Belg.* haeten. *Angloſaxones interim ab illo ipſo* hat, Caidus, (*unde* hatian *deſumptum puto*) *etiam fecerunt ſuum* hete, Odium, rancor, nalitia. *item* hatheopt, Iracundus, *&* hatheoptnyſ, Iracundia, excandeſcenia. *nam ab illo ardore animi æſtuantis irâ, Latinis gravem indignationem animo*

concipientes, dicuntur Incendi, inflammari, exardeſcere, excandeſcere. *Græci* φλέγεσθαι, ἐκθερμαίνεσθαι, ἐμπίμπρασθαι, πυροῦσθαι. *Gallis* s'enflammer, *&c.*

hʌnʁiᛘ, Caput. *Angloſax.* heaꝼod. heaꝼud. heoꝼod. hæꝼd. *Alam* **haubit / houbit / hoiued.** *Cimbr.* ✱ʌᚠᚿᚦ. *Iſl.* hoffud. *Dan.* hoffuit. *Angl* **head.** *Belg.* **hoofd.** *Quod vocabuli originem ſpectat, ſicuti Nunneſius (non re pugnante Voſſio) Latinum* Caput *derivat à* κεφαλὴ, Caput; *ita magis etiam* **hʌn ʁiᛘ**. heaꝼod, *&c. videri poſſunt deſumpta ex eodem* κεφαλή. *quum conſtet ini tiale* κ *perſæpè tranſire in aſpirationem.* φ *quoque frequenter commutari in B ve V conſonum. Niſi fortè arbitreris omnia hæc aptiùs peti poſſe ex* ὑπάλω *pro* ὑπέρ πάλω, Summus. *Notum eſt illud Naſonis,* Os homini ſublime dedit, *&c.*

hʌnh, Altus. **hʌnhᛉ**, Altum. **hʌnhiS**, Superiùs, altiùs **hʌnhiST**, Altiſſimus. **hʌnheiNS. hʌnhiᛘʌ**, Gloria. **ʌNʌ ᚮʌiᚴrᚿNi hʌnh**, In montem excelſum; *Marc.* 9: 2. **ᛘʌTʌ hʌn hᛉ ïN MʌNNʌM. ʌNdSET ïN ʌNdᚠʌiᚴᛘᚷʌ rᛉᛘS**: Quoc altum hominibus, abominatio coram Deo; *Luc.* 16: 15. **nSrʌrr hʌn hiS**: Aſcende ſuperiùs; *Luc.* 14: 10. **ᚠnʌᛘNS ïN hʌnhiSTᚷʌM** Gloria in excelſis; *Luc.* 19: 38. **Sᛉ hʌnheiNS MeiNʌ niᚠʌihTS ïST**: Gloria mea nihil eſt; *Joh.* 8: 54. **riᚮ hʌnheiN rᛉᛘʌ**: Da gloriam Deo; *Joh.* 9: 24. **ïST ᛘNS hʌnhiᛘʌ**: Erit tibi gloria *Luc.* 14: 10. **nᛉᚴᚴnNS NS hʌnhiᛘʌ**: Oriens ex alto; *Luc.* 1: 78 **ᚷʌʁʌi ïᚴ hʌnhᚷʌ Miᚴ SiʌʁʌN**: Si ego glorifico me ipſum; *Joh* 8: 54. **hʌnhei NʌMᛉ ᛘeiNʌTʌ**: Glorifica nomen tuum; *Joh* 12: 28. **ei hʌnhᚷʌiNdʌN ᚮᚴʌM MʌNNʌM**: Ut honorifi centur ab hominibus; *Matth.* 6: 2. **hʌnhiᛘS ïM ïN ᛘʌiM**: Clari ficatus ſum in eis; *Joh.* 17: 10. **ïʌiSNS NʌNh ᛘʌNNh Ni hʌn hiᛘS ᚠʌS**: Jeſus nondum glorificatus erat; *Joh.* 7: 39. *Angloſaxonibus* hea heaȝ. heah *eſt* Altus. heaoꝑ. hẏȝꝑ, Altior. heahꝛta. hehꝛta. hẏhꝛta Altiſſimus. hihð. heannes, Altitudo. hean, Attollere, elevare, *&c. Alam* **houch / houg / hoer.** *Cimbr.* ✱ʌᚿ. ✱ʌ. *Iſl.* haar. *Dan.* høi. *Angl.* **high** *Belg.* **hoog.** *vett Friſiis* **hæg.** *Cymræis* ucho *eſt* Supra. uchel, Altus; *quo Jo. Davies petit ex radice Hebræâ. Omnino interim hoc in loco addendum Fran cis* **haben** *&* **hangen** *accipi pro* Surſum tollere, in altum elevare, ſuſpendere **haben** *tamen antiquius puto, atque* **hangen** *ex eo factum per epentheſin literæ N quomodo & Angloſaxonicum* hanȝan *vel* ahanȝan *factum videtur. Nam Alaman ſuum illud* **haben**/ *ſicuti & alia plurima, ab antiquiſſimâ Gothorum linguâ deſumpſe runt: à quâ ipſos quoque Saxonas ſermonem ſuum traduxiſſe certum eſt. Argentei*

code

codex Joh. 10 : 24; ᚻᚾᛞ ᛟᛚ ᛋᚣᛁᛏᚳᚳᚳ ᚻᚾᛋᚣᚱᚳ ᚻᚣᚻᛁᛋ: Quouſque animam noſtram tollis? *i. Suſpendis vel Suſpenſam tenes. item Luc.* 19:48; ᛗᚣᚾᚷᚳᚳ ᚣᚳᚳᚳᚳ ᚷᚳᚻᚣᚻᚳᛁᛞᚳ ᚪᚾ ᚻᚣᚾᛋᚷᚣᚾ ᛁᛗᛗᚣ: Omnis populus ſuſpenſus erat audiens illum. *denique Matth.* 27 : 5; ᚻᛋᚻᚣᛁ-ᚻᚣᚻ ᛋᛁᚴ: Suſpendit ſe.

ᚻᚣᚻᚻᚣᛁᚴᛏᛖᛁ, Superbia; *Marc.* 7 : 22. *ab* ᚻᚣᚻ, Altus. *&* ᚻᚣᛁᚴᛏᛉ, Cor. *Theotiſcum gloſſarium D*, 31; homudeger / Tumidus, elatus. *Belgis* hooghertig / hoogmoedig. *Danis* høimod *eſt* Celſitas animi.

ᚻᚣᚾᚴᛞᚣ, Oſtium. ᚷᚳᚳᚣᚾᚴᚣᚾᛞᛋ ᚻᚣᚾᚴᛞᚣᛁ ᚠᛖᛁᚾᚣᛁ: Claudens oſtium tuum; *Matth.* 6 : 6. *Proximè in monumentis Angloſaxonicis ad hoc* ᚻᚣᚾᚴᛞ *vel* ᚻᚣᚾᚴᛞᚣ *accedit, quòd* hoꝼᴅ *vel* hoꝼᴅeꝼ *vel* hoꝼᴅꝼæᴅen *eſt* Cuſtodia. hoꝼᴅcleoꝼa, Armarium, promptuarium, cella penuaria. *Immò* hoꝼᴅ *aliquando quoque exponitur* Gazophylacium. ȝiꝼ pe habbaᴅ on hoꝼᴅe ȝolᴅ oᴅᴅe ꝼeolꝼoꝼ. Si habemus in gazophylacio aurum vel argentum; *Baſil. reg.* IV.

ᚻᚣᚾᚴᚷᚣ ᚠᚣᚾᚴᚴᚷᚣᚾᛞᚣᚾᛋ, Focum facientes, *ac propriè quidem* Focum ex carbonibus concinnantes, ἀνθρακιὰν ποιοῦντες. *Joh.* 18 : 18. *Angloſaxonibus* heoꝼᴅ *eſt* Focus. *Alamannis* herth. *Anglis* hearth / herth. *Belgis* haert / heert. *Vide gloſſarium Spelmanni in* Harthpenny, *& in* Herthus. *quemadmodum & quæ habet gloſſarium noſtrum Anglicum in* Hearth.

ᚻᚣᚾᚴᚾ, Cornu; *Luc.* 1 : 69. ᚻᚣᚾᚴᚾᚷᚣᚾ, Tubâ canere; *Matth.* 6 : 2. 9 : 23. *Propriè* Inflare cornu. *Cymræis* corn *eſt* Cornu. *Angloſax.* hoꝼn *vel* hyꝼn. *Alam.* horn. *Gall.* corne. *Ital.* corno. *Hiſp.* cuerno. *Cimbr.* ᚼᚱᚾᛁᚠ. *Dan.* horn. *Angl.* horn. *Belg.* horen / horn. *Omnia ſunt ejuſdem originis cum Latino* Cornu. *de quo vide Voſſii etymologicum. Angloſaxonicum interim* hyꝼn *videri quoque poteſt detruncatum ex* κιρνάω *vel* κίρνημι, Miſceo *vel* Infundo potum. *Sicuti enim* κέρας *Græcis non Cornu tantùm, ſed & Corneum poculum ſive Poculum in ſimilitudinem cornu effigiatum ſignificabat, ita quoque Septentrionis alumni tale poculum nuncupabant* horn. *Maxima certè adhuc exſtant in Iſlandiâ cornuum ex argento inaurato decora, quæ cum in honorem Dei & memoriam amicorum evacuantur, ab iis nuncupari ſolent* minnis horn / Amoris cornu. *quâ de re vide Wormii Danica monumenta paginâ* 309.

ᚻᚣᚾᚴᚾᛖ ᛋᚣᛞ ᛁᛏᚣᚾ: Siliquis ventrem, implere; κερατίων γεμίσαι τὴν γαστέρα. *Luc.* 15 : 16.

ᚻᚣᚾᛋᚷᚣᚾ *vel* ᚻᚣᚾᛋᚷᛉᚾ, Audire. *Ac* ᚻᚣᚾᛋᚷᚣᚾ *quidem occurrit*

rit *Luc.* 15 : 1. *Joh.* 9 : 17. & ᚴᚨhᚨᚾᛊᚷᚨᚾ *Marc.* 7 : 37. *At* hᚨᚾ
ᚷᛟᚱᚾ *legas Marc.* 4 : 33. & *Joh.* 6 : 60. ᚴᚨhᚨᚾᛊᚷᚨᚾᛞᚨᛊ, Audiens
Matth. 9 : 12. *Marc.* 12 : 28. hᚨᚾᛊᛖᛁ, Audi; *Marc.* 12 : 29. hᚨᚾ
ᛊᛁᛞᛖᛞᚾᚠ, Audîſtis; *Matth.* 5 : 43. ᛒᚨᚾᛞᚨᛁ ᚴᚨhᚨᚾᛊᚷᚨᚾᛞ
Surdi audiunt; *Matth.* 11 : 5. & *mox commate* 15; ᛊᚨᛖᛁ hᚨᛒᚨᛁ ᚨᚾ
ᛊᛟᚾᚨ hᚨᚾᛊᚷᚨᚾᛞᚨᛟᚾᚨ. ᚴᚨhᚨᚾᛊᚷᚨᛁ: Qui habet aures audiend
audiat. ᚨᚾ ᛟᛖ ᚠᚨᛏᚨ hᚨᚾᛊᚷᚨ ᚠᛟᚱᚨᛗ ᚠᚾᛊ: Quid hoc a
dio de te? *Luc.* 16 : 2. *Manifeſtè interim* hᚨᚾᛊᚷᚨᚾ *eſt ab* ᚨᚾᛊ
Auris. *quod vide ſuo loco.*

hᚨᚷᛁ hᚨᛁᚠᚷᛟᚱᛊ, Gramen vel fœnum agri; *Matth.* 6 : 30. *Angloſa*
hæȝ. heȝ. hiȝ. *Alam.* ḫeŭuui / ḫoŭuui / ḫou. *Cimbr.* ✻II. *Dan.* høe. *Ang*
ḫaṽ. *Belg.* ḫoṽ. *Mericus Caſaubonus derivat Anglicum* ḫaṽ *vel* ḫeṽ / *ab*
Gramen. *Propiùs tamen videri poteſt deſumptum ex Teutonico* ḫeuuen / ḫouen
Scindere, ſecare; *quòd communes herbæ deſectæ ſiccatæq; in hybernum animaliu*
pabulum reſervari ſoleant. Angloſaxonibus verò perfamiliare eſt commutare qua
doque ȝ *in* p, & *viciſſim* p *in* ȝ. *unde* hæȝ *vel* heȝ *dicunt pro* hᚨᚷᛁ.

hᚨᛉᚷᚨᚾ ᚴᛟᚠ: Laudare Deum; *Luc.* 19 : 37. hᚨᛉᚷᚨᚾᛞᚨᚾ
ᚴᛟᚠ: Laudantes Deum; *Luc.* 2 : 20. hᚨᛉᛁᛞᚨ, Laudavit; *Luc.* 16 :
ᚨᚾᚾᚨ ᛗᚨᚾᚨᛚᚷᛖᛁ ᚴᚨᚠ hᚨᛉᛖᛁᚾ ᚴᛟᚠᚨ: Omnis plebs dedit la
dem Deo; *Luc.* 18 : 43. *Videri poteſt per quandam literarum tranſpoſitionem factu*
ex ἁγιάζειν, Sanctificare, venerari.

hᛖᛁᛏᛟ, Febris. ᚨᚠᚨᚾᚨᛁᚨᛟᛏ ïᚷᛟ ᛊᛟ hᛖᛁᛏᛟ: Dimiſit ea
febris; *Matth.* 8 : 15. αὖθω *Græcis eſt* Calor, æſtus. *Ita quoque* Febris, *q*
putatur nomen accepiſſe à Fervore, Hiſpanis dicitur Calientura, *&c. Omni*
vide quæ fuſè annotavimus ad Tatiani XLVIII, 2. *ubi inveſtigamus origine*
Alamannici fiebar *vel* fieuer.

hᛖᛁᛏᚨ ᚠᚱᚨᚾᚴᚨ, Ædium dominus, pater familiâs; *Marc.* 14 : 1
Angloſax. hipiɼc-fæðep. *Alam.* ḫiuuiſkes ſater. *Belg.* ḫuṽſ-vader. *Vocal*
lum interim Gothicum compoſitum eſt ex illo ᚠᚱᚨᚾᚷᚨ, Dominus. *quod f*
ſuo loco. & hᛖᛁᛏᚨ, Domus, familia. *de quo ſatis fuſè multa diximus in*
notatis ad Tatiani V, 12. *ſicuti & ad gl* C, 5. *in* Cæleps, ungihiuuit.

hᛖᚴ, Hîc; ὧδε. ᚢᚨᛗᛏ hᛖᚴ ᚠᚨᚾᚴ ᛗᛖᚨ: Veniſti hîc a
tempus; *Matth.* 8 : 29. *Luc.* 7 : 8. ᛊᛁᚾᚦ hᛖᚴ ᚨᛏ ᚾᚾᛊᛁᛊ: Sunt
nobiſcum; *Marc.* 6 : 3. ᚴᚱᚠ ïᛊᛏ ᚾᚾᛊᛁᛊ hᛖᚴ ᛉᛁᛊᚨᚾ: Bonum
nos hîc eſſe; *Marc.* 9 : 5. ᚾᛁᛊᛏ hᛖᚴ: Non eſt hîc; *Marc.* 16 :

ᛒᚴ

ʁkirriψ hek : Adducite huc; *Luc.* 19:27. *Angloſax.* hep. *Alam.* hiar. *Dan.* her. *Angl.* here. *Belg.* hier.

hepgr, Cubiculum. rart in hepgrn pein: Intra in cubiculum tuum; *Matth.* 6:6. *Græcè eſt* ταμιεῖον. *unde* hepgr *non tam videtur Cubiculum vel Conclave quodvis denotare, quàm Locum ædium remotiorem ac minùs frequentatum, qualem plerique cimeliis aſſervandis deſtinant & ſi quid arcaniùs parant.*

hiake, Huc; ὧδε. snnsaiy ina insandeiψ hiake: Continuò mittet illum huc; *Marc.* 11:3. haatans attinh hiake: Claudos introducito huc; *Luc.* 14:21. *Angloſax.* hiðep. *Angl.* hither. *Belg.* hier / her / herwaerds.

hilpan, Adjuvare; *Luc.* 5:7. hilp nnsak: Adjuva nos; *Marc.* 9:22. *& mox commate* 24, hilp meinaizrs nnrlaubeinais: Adjuva incredulitatem meam. *Angloſaxonibus* helpan. hỳlpan *eſt* Adjuvare. *Alamannis* helfen / helpen. *Cimbris* ᚼᛁᛚᚹᛅ. *Danis* hielpe. *Anglis* help. *Belgis* helpen. *Fortaſſe, ſibilo tantummodo in aſpirationem commutato, ſunt à* συλλαβεῖν, Opitulari, adjuvare. *Vide annotata ad Tatiani* LXIII, 3.

himins, Cœlum; *Matth.* 5:18. *Luc.* 3:21. 4:25. staikneins himinis: Stellæ cœli; *Marc.* 13:25. þaurſs himinis: Volucres cœli; *Matth.* 8:20. *Marc.* 4:32. *Luc.* 8:5. insaiwiψ an þaurſa himinis: Reſpicite volatilia cœli; *Matth.* 6:26. in himina: In cœlo; *Matth.* 6:10, 20. *Luc.* 15:7. 19:38. nshafgan augona an himina: Attollere oculos ad cœlum; *Luc.* 18:13. uf himina: Sub cœlo; *Luc.* 17:24. us himina: De cœlo; *Marc.* 8:11. 11:30, 31. *Luc.* 3:22. *Joh.* 6:31, 32, 33, 38. *&c.* swaran bi himina: Jurare per cœlum; *Matth.* 5:34. rodidun in himin weis aggilaus: Diſceſſerunt in cœlum angeli; *Luc.* 2:15. þu und himin nshanhida: Tu uſque in cœlum exaltata; *Matth.* 11:23. þiudanaſkadi himine: Regnum cœlorum; *Matth.* 11:12. *Luc.* 6:20. niſan ainiψ in þiudanaſkadja himine: Non intrabitis in regnum cœlorum; *Matth.* 5:20. 7:20. in himinam: In cœlis; *Matth.* 5:16, 45, 47. 6:9. 7:21. *Marc.* 12:25. *Luc.* 6:23. us himinam: De cœlis; *Marc.* 1:11. *Joh.* 6:50, 51. *&c.* atta izwar sa uf himinam: Pater veſter cœleſtis, *i. qui ſuper cœlos eſt*; *Matth.* 6:14, 26, 32. gasaw usaukneins himinans: Vidit apertos

 cœlos;

cœlos; *Marc.* 1: 10. *Angloſaxonibus* heoꝛen *vel* heoꝛon *eſt* Cœlum. *Alamann* hemel/ himil/ himol *dicitur*. *Cimbris* ✱IΨIK. *Iſlandis* himenn. *Danis* himme *Belgis* hemel. *Anglis* heaven. *Gothicum* HIMINS, *ac reliqua ei affinia, ali deduximus ab* ἁμάω, Collocor, ſtatuor; *Cœlo nomen hoc* κατ' ἐξοχὴν *promerente, miraculoſæ convexitatis poſituram*. *Kilianus Teutonicum* hemel / himel *dictu vult quaſi* hemmel / Locus abſconditus. *Angloſaxonicum denique* heoꝛen *puta affine Teutonico* heffen / *quod reſpondet Gothico* HAEGAN, Levare, ſurſum a tollere: *ſiquidem ipſam cœleſtis materiæ levitatem mortalium primi cenſuerunt a tiùs evolâſſe ac ſe ſuper omnia extuliſſe*. *Notum eſt illud Ovidii Metamorph.* I, 2

Ignea convexi vis & ſinè pondere cœli
Emicuit, ſummáq; locum ſibi legit in arce.

HIMMA DAGA, Hodie; *Matth.* 6: 11 & 30. *Luc.* 2: 11. FRAN HIMMA UIΨA ÏZVIS: A modò dico vobis; *Joh.* 13: 19. FRAM HIM MA KNNNNΨ ÏNA: A modò cognoſcetis eum; *Joh.* 14: 7. FRAN HIMMA NN ANDAGGANA MIK AAAA KNNGA: Ex hoc bea tam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1: 48. FRAM HIMMA NI MANNE SIND NNTANS: Ex hoc jam homines eris capiens; *Luc.* 5: 10 *Argenteus interim codex pro* HIMMA DAG *etiam ſcribit* HINA DAG. *it legimus Matth.* 11: 23; EIS ΨESEINA NND HINA DAG: Manſiſſen uſque in hanc diem. & *rurſus Matth.* 27: 8; NND HINA DAG: Uſqu in hodiernum diem. *Atque ab hoc* HINA DAG *primò contractè factum put* HIN DAG, *ac poſtea* (D *in* T *commutato*) HIN TAG & HITA. *und Alamannis* hiutu / & *Belgis* hupden/ heden *eſt* Hodie. NND HITA: Uſqu nunc; ἕως ἔτι νῦν. *Marc.* 13: 19. NND HITA: Uſque nunc; ἕως ἄρτι *Matth.* 11: 12. NND HITA: Uſque modò; ἕως ἄρτι. *Joh.* 16: 24.

HINA DAG *idem cum* HIMMA DAGA, *quod fuit paullò ante*.

HINDANA. HINDAK, Trans. HINDANA ÏANKDANANS Trans Jordanem; *Marc.* 3: 8. GAAEIΨAN HINDAK MAKEIN Ire trans fretum; *Matth.* 8: 18. *Marc.* 5: 21. NSAIΨ HINDAK MAKEIN: Abiit trans fretum; *Marc.* 8: 13. HINDAK ÏANKDA NAN: Trans Jordanem; *Marc.* 10: 1. HINDAK MAKKRS SE NRS GAAEIΨAN: De finibus eorum diſcedere; *Marc.* 5: 17. BEDA EI NSAIΨI HINDAK MAKKRS ÏZE: Rogabant ut tranſiret à finibu eorum; *Matth.* 8: 34. HINDAK ÏST *videtur etiam poni pro* Reliquum eſt, ſupereſt. NIST HINDAK NNS MAIZR FIMF HAAIBAM Non ſunt nobis plus quàm quinque panes; *Luc.* 9: 13. HINDAK, Poſt GAI

ГАГГ hINdAK MIK SATANA: Vade retro me Satana; ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ. *Marc.* 8: 33.

hINdAKAEIψAN, Præterire. AZETIZR ïST hIMIN GAh AIKψA hINdAKAEIψAN: Facilius eſt cœlum & terram præterire. *Luc.* 16: 17.

hINdnMISTR KIUIS: Extremæ tenebræ; *Matth.* 8: 12. *Ab* hINdAK *ſignificante* Retrò, poſt. ГАГГ hINdAK MIK SATANA: Vade retro me Satana; *Marc.* 8: 33. *Anglis* hindermoſt *vel* hindmoſt *eſt Poſtremus. Runico lexico* ᚼᛁᚾᚦᚢᚱᛗᛁᛋᛏ *vel* ᚼᛁᚾᚦᚢᚱᛗᛁᚾᛏ *eſt* Res nullius momenti. *Cui fortaſſe affine eſt quòd Saxonici occidentales, ſcilicet Exceſtrenſes, habuerunt in proverbio ſummi deſpectus* hindeplinz, *i. omni honeſtate dejecta vel recedens imago. Vide* LL. *Edovardi confeſſoris*, 35.

hIKI, Huc, δεῦρο. *Marc.* 10: 21. *Luc.* 18: 22. hIKI nT, Exi, veni foras, δεῦρο ἔξω. *Joh.* 11: 43. hIKI GAh SAIO, Veni & vide, ἔρχου καὶ ἴδε. *Joh.* 11: 34. hIKGIψ. nSUIMAM ïMMA: Venite, occidamus eum, δεῦτε. ἀποκτείνωμεν αὐτόν. *Marc.* 12: 7. hIKGATS AFAK MIS: Venite poſt me, δεῦτε ὀπίσω μου. *Marc.* 1: 17. *Obſerva interim* hIKGIψ *intelligendum de pluribus.* hIKGATS *de duobus. nam hanc eſſe terminationem numeri Dualis, manifeſtum ſit ex verbis Chriſti ad filios Zebedæi, Marc.* 10: 38. NI ΥITnψS OIS BIdGATS. MARnTS dKIRRKAN, *&c. ex ejuſdem quoque benedicti Soſpitatoris verbis ad Cæcos duos* Matth. 9: 28 *&* 30. *Plura id genus exempla exhibet Argenteus codex, quæ induſtriæ curioſi Lectoris relinquo.*

hITA, Hodie. *Vide* hIMMA dAGA.

hInhMA. hInMA, Multitudo, turba populi. ALAS hInhMA MANAGEINS: Omnis multitudo populi; *Luc.* 1: 10. hInMA SIPRNGE ïS: Turba diſcipulorum ejus; *Luc.* 6: 17. 8: 4. GASAIOANdS MANAGANS hInhMANS BI SIK: Videns multas turbas circùm ſe; *Matth.* 8: 18. GAKnnnnn hInhMANS MANAGAI: Conveniebant turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. MIψïdGEdnn ïMMA hInhMANS MANAGAI: Comitabantur eum turbæ multæ; *Luc.* 14: 25.

hAAhGAN, Ridere. hAAhGANdANS, Ridentes; *Luc.* 6: 25. BIhARhnn ïNA: Irridebant eum; *Marc.* 5: 40. *Angloſax.* hlihhan. *Alam.* lahhan. *Cimbr.* ᚼᛚᛁᚻᚨ. *Dan.* le. *Iſl.* hlæja. *Angl.* laugh. *Belg.* lachen. *Mericus Caſaubonus arbitratur Anglicum* laugh / *per quandam literarum tranſpoſitio-*

ſitionem, derivatum ex γελᾶν, Ridere. *Vide tamen an non Theotiſcum* **labhan** *commodiùs peti poſſit ex* λακεῖν, Reſonare, qualemcunque ſonum vel ſtrepitum edere. *Quoniam tamen in monumentis Angloſaxonicis plerumque præfixum habeat* h, *atque hanc etiam orthographiam conſtanter teneant Gothi, rectiùs fortè* **hʌʌhϚʌN** *vel* hlihhan *deducemus à* κλάζειν *vel* κλάγξειν, Clangere, ſtridere; *mutato nempe initiali* κ, *quod frequentiſſimum eſt, in* **h**. *&* χ, *quod non minùs uſitatum, in* **hh**.

hʌʌIʁS. hʌʌIᚹS, Panis. **uIψ ψʌMMʌ STʌINʌ ϵI ϒʌIRψʌI hʌʌIʁS**: Dic huic lapidi ut fiat panis; *Luc.* 4:3. **hʌʌI-ʁʌNS ᚹʌNKʌʌʌrϵINʌIS MʌTIdʌ**: Panes propoſitionis manducabat; *Marc.* 2:26. **hʌʌIʁʌNS ʁʌRIZϵINʌNS**: Panes hordeaceos; *Joh.* 6:9. **hʌʌIᚹS ΓᛉψS**: Panis Dei; *Joh.* 6:33. **hʌʌIᚹS ʌIʁʌINʌIS**: Panis vitæ; *Joh.* 6:35. **hʌʌIᚹ MʌTϚʌN**: Panem manducare; *Marc.* 3:20. **nᚹdʌnnϚʌNdS ψʌNʌ hʌʌIᚹ**: Intingens buccellam; *Joh.* 13:26. *& mox commate ſequ.* **ʌᚹʌR ψʌM-Mʌ hʌʌIʁʌ**: Poſt buccellam. *Angloſaxonibus* hlæf. hlaf. laf *eſt* Panis. *Alamannis* leib / leip. *Cimbris* ✱ᚴʌIᚠ. *Anglis* **loafe**. *vett Friſiis* **læf**. *Origo vocabuli per quandam contractionem, priùs tamen mutato initiali* κ *in aſpiratam, videtur peti poſſe ex* Coliphium; *prout nempe Græcis* κωλίφια *dicebantur* Panes athletis in ſaginam dati. *Eos complures viri longè doctiſſimi putant denominatos, quòd* κῶλα, Membra, artus, *redderent* ἴφια, Valida, robuſta. *At ſi cui fortaſſe hæ originationes minùs arridebunt, non tamen inficias ibit* **hʌʌIᚹS** *&* κωλίφια *magnam habere affinitatem cum Hebræo* חָלַף, Innovare, inſtaurare. *Huc facium illa Piſtoris verba in Colloquio monachico:* Ge magon pitoðlice þuþh rum fæc butan minne cnæfte lif aðfeogan. ac na lange. ne to fel:. Soðlice butan cnæfte minon ælc beoð æmtig býð gefepen. anð buton hlafe ælc mete to plættan býð gehpýnfeð:. Ic heoftan manner gefcrangie. ic mægen pefa eom. ⁊ fuðon litlincgaf nellað foftbigean me:. Poteſtis quidem per aliquod ſpatium ſinè meâ arte vitam ducere, ſed non diu, nec adeò benè. Nam ſinè arte meâ omnis menſa vacua videtur eſſe, & ſinè pane omnis cibus in nauſeam convertitur. Ego cor hominis confirmo, ego robur virorum ſum, & nec parvuli volunt præterire me. *Atque hoc illud eſt quod* baculum panis *vocat ipſe Deus Levit.* 26:26. *item Ezech.* 4:16. *&* 5:16.

hʌʌINϵ, Collis; *Luc.* 3:5. κολωνὸς *vel* κολώνη *eſt* Collis, tumulus, locus editus in planitie campeſtri. *Mutato itaque initiali* κ *in aſpirationem, ac tot deinde vocabulo contracto,* **hʌʌINϵ** *videri poteſt deſumptum ex* κολώνη.

hʌʌIψ, Monumentum. *Marc.* 16:2, 3, 5. **ΓʌʌʌrIdʌ ïN NIᚠ ϚʌM**

ϛλmmλ seinλmmλ hλλiψλ: Posuit in novo suo monumento; *Matth.* 27:60. rλrriψ an ψλmmλ hλλiψλ: Venit ad monumentum; *Joh.* 11:38. ns hλλiψλsnϰm ϰinnλndλns: Ex monumentis procurrentes; *Matth.* 8:28. *Videtur esse à* κλαίω, Ploro, ejulo; *quòd monumenta recens mortuorum dies noctésq; propinquorum lamentis personare solebant. vide Joh.* 11:31. Matrona quædam Ephesi, *inquit Arbiter*, cum virum extulisset, in conditorium etiam prosecuta est defunctum, positúmq; in hypogæo, Græco more, corpus custodire ac flere totis noctibus diebúsq; cœpit.

hλλnnλn, Saltare. nshλλnnλndλs, Exiliens; *Marc.* 10:50. *Anglosaxonibus* hleapan *est* Saltare. ic hleape, Salio; *gr Ælfrici, cap.* 30. hleapere, Saltator. hleapertre, Saltatrix; *gl Ælfrici* 6. hleapettan, Exilire. hleapende, Exiliens; *Beda* v, 2. hlyp, Saltus; *gl R*, 61. ic onbehleape, Insilio; *gr Ælfrici, cap.* 30. *Alamannis* louphen *est* Currere. *Cimbris* ✱ᛁᛗᛒ ᚢᛒ ᛗᚱᚢᚻ, Prosiliit irâ percitus. ✱ᛚᚴ ✱ᛁᛗᛒ ᚠᚢᚱᚦᚻ ᛒᛗᚱᚠ, Prosiliit è navi. ✱ᛁᚱᚦ✱ᛁᚢᛒ, Expeditio. ᛚ✱ᛁᚢᛒᚢ ᚠᛁᚴᚴ, Sicarii, grassatores; *quòd è latebris ex improviso prosiliant.* ᚺᚻ✱ᛁᚢᛒᛁᚴᚠᛚᚻ, Cœlebs. *qui Belgis* een-loopig geselle. *Islandis* ad hleypa. *Danis* løbe. *Belgis* loopen *est* Currere. *Anglis* leap *est Saltare. Vide interim numquid huc faciat quòd* λωφθάζει *Hesychio exp.* σπεύδει, Festinat. *Plura habent annotata nostra ad Tatiani* ccxix, 1.

hλλnts ïmmλ nrϰλn an sλλgλn, Sors in eum cecidit ut adoleret; *Luc.* 1:9. hλλntλ ylikπλndλns: Sortem mittentes; *Marc.* 15:24. *Anglosaxonibus* hlet. hlyt. hlot. hlott *est* Sors. *Alamannis* loz. *Danis* lod. *Anglis & Belgis* lot. *Islandis* hlioota *est* Sortiri. hlyt / Sortior. ϛg hlaut / Sortitus sum. *Alamannicum* loz *contractum putarem ex* λάχω, Sors, *nisi Anglosaxonicum* hlet *vel* hlyt *propiùs viderentur accedere ad* κλῆρος, Sors. *initiali primùm* κ *in* h *transeunte, & mutato* ϱ *in* δ, *quomodo ex* λαμπρὸς *fit* Limpidus; *ex* κηρύκειον, Caduceus. *ex* κλῆρος *itaque principiò fuerit* hleð *vel* hlyð, *ac mox* hlyt, *propter cognationem literarum* ð *&* t.

hλeiβidλ ïsϰλeλλ ψinmλrn seinλmmλ: Suscepit Israël puerum suum; *Luc.* 1:54. *Hinc fortè* rλhλλiβλi *dicti sunt* Condiscipuli. uλψ ψϰmλs ψλim rλhλλiβλm seinλim: Dixit Thomas condiscipulis suis; *Joh.* 11:16. *Vide quæ diximus in* rλhλλiβλi.

hλeidnmei, Sinistra. ni yiti hλeidnmei ψeinλ ⊙λ tλnϛiψ tλihsyϰ ψeinλ: Ne sciat sinistra tua quid faciat dextra tua; *Matth.* 6:3. λinλnλ λᚠ tλihsyϰn. ϛλh λinλnλ

ΛF hΛƐIΔnMƐIN ÏS: Unum à dextris, & unum à ſiniſtris ejus; *Mar* 15:27. 10:40.

Arab. ﻟﺚ leith parum, aut parcit ita de verbo ﻟﺚ lātha occultavit; Job. Ducit. Conf. Ulfil. Gl. Wachtii Fragmenta, col. 1145.

hΛƐIΨKΧS ΨKINS ΓΛΥΛnKKGΛIM: Tabernacula tria faciamus *Luc.* 9:33. **ƐI ΛNΔNIMΛINΛ ÏZYIS ÏN ΛIYƐINΧS hΛƐ ΨKΧS**: Ut recipiant vos in æterna tabernacula; *Luc.* 16:9. *Hinc Job.* 7: **hΛƐΨKΛSTΛKƐINS**, σκηνοπηγία, *eſt Judæorum dies feſtus, à figendis tabe naculis dictus; quòd eo tempore ſeptem totos dies ſub tabernaculis agerent ex pra ſcripto Domini, Levit.* 23. *Angloſaxonibus nimirum* leðer *eſt* Tergus, corium *Alamannis* leder. *Danis* læder/ ſedr/ leyr. *Iſlandis* ledur. *Anglis* **leather**. *Belg* **leder / leer / leyr**. *Atque ita Gothis* **hΛƐIΨKΛ** *vel* **hΛƐΨKΛ** *dicta erun* Tabernacula, *nomine deſumpto à priſcâ Corii appellatione: prorſus ut Latinis exe citus dicitur* ſub pellibus eſſe, *cùm agit in tentoriis*. In bello ita magna eſſe r militaris occupatio ſolet, *ait Cicero libro Quarto Acad. quæſtionum*, ut non mu tum Imperatori ſub ipſis pellibus otii relinquatur. *Plura huc pertinentia vide annotatis ad gl D*, 2. *in* Corium.

hΛIFΛN, Furari. **NI hΛIFΛIS**: Ne fureris; *Marc.* 10:19. *Lu* 18:20. **ΨΛKƐI ΨInΒΧS nFrΛΒΛNΔ GΛh hΛIFΛNΔ** Ubi fures effodiunt & furantur; *Matth.* 6:19. **hΛIFTnS**, Fur; *Jo* 10:1. *Quemadmodum* **hΛIFTnS** *manifeſtè exprimit Græcum* κλέπτης, Fu *ita* **hΛIFΛN** *non ita longè recedit à* κλοπεῦν *vel* κλοπεύειν *pro* κλέπτειν, Furari. *Niſi fortè* **hΛIFTnS** *ſit ex tali aliquâ origine Teutonicâ unde Anglis* **lift** / *Belgis* **liften / lichten** *eſt* Levare, tollere. *prorſus ut* φὼρ *Græcis dictus eſt* Fu *à* φέρειν, Ferre, auferre. *Author etymologici*; φὼρ ὁ τὰ ἀπόλεια φέρων. *Nonnull interim ævi medii ſcriptoribus, nimirum Sidonio, Gregorio Turonenſi, & autho hiſtoriæ Gothicæ* Levare *uſurpatum pro Furari, oſtendit Savaro ad Sidonii libru Septimum, epiſt.* 2.

hΛIGΛNS ΨKINS ΓΛΥΛnKKGΛM: Tabernacula tria faciamus *Marc.* 9:5. *Alamannis* ligen *eſt* Jacére, cubare. *Vide annotata ad Tatiani* XLIV,

hΛInMΛNS, Aures; *Marc.* 7:35. *Luc.* 7:1. *Affine eſt Græco* κλύω, A dio. *à cujus inuſitato themate* κλῦμι *eſt Imperat.* κλῦθι, Audi.

hΛXhnN, Ridebant. **ΒIhΛXhnN ÏNΛ**: Irridebant eum; κατε λων αὐτ. *Marc.* 5:40. *Vide* **hΛΛhGΛN**, Ridere.

hNΛIYGΛN, Humiliare. *Vide* **hNƐIYΛN**, Inclinare, declinare.

hNΛSUGΛIM YΛSTGXM ΓΛΥΛSIΔΛI: Mollibus veſtimen

reſtiti; *Matth.* 11: 8. *Luc.* 7: 25. *Angloſaxonibus* hnæɣc. hneɣc. hnÿɣc *eſt* Mollis, tener. *etiam* neɣc *occurrit apud Bedam libro* III, *cap.* 5. *Belgis* **neſs/ neſch/** *vel* **niſch** *eſt* Ovum ſorbile. *Kilianus arbitratur dici quaſi* **neſſ/ naſſ/** *vel* **natt/** Humidum. *Anglis* **neſh** *eſt Tener, frigoris impatiens. de quo vide etymologicum noſtrum Anglicum.*

hNEIᛘᚨN, Inclinare, declinare. **ᛞᚨᚱS ᚷnᚠᚨN ᛞnᚷᚨNN hNEIᛘᚨN**: Dies jam cœperat declinare; *Luc.* 9: 12. **ᚨNᚨhNEIᛘᚨNᛞS**, Procumbens; *Marc.* 1: 7. **SnnnS MᚨNS NI hᚨBᚨIᚠ ⊙ᚨR hᚨNBIᚠ SEINᚨNᚨ hNᚨIᛘGᚨI**: Filius hominis non habet ubi caput ſuum reclinet; *Matth.* 8: 20. *Ab hac primariâ ſignificatione uſurpari quoque cœpit verbum pro* Humiliare. **SᚨEI hNᚨIᛘEIᚠ SIK SIᚨBᚨN. ᚢShᚨnhGᚨᛞᚨ**: Qui humiliat ſemet ipſum, exaltabitur; *Luc.* 14: 11. 18: 14. **ᚨᚨᚨ ᚦᚨIKᚱnnNGE GᚨH hᚨᚨINE ᚱᚨhNᚨIᛘGᚨᛞᚨ**: Omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 18: 14. **ïNSᚨNᛞIᛞEᛞnN ᚱᚨhNᚨIᚱIᛞᚨNᚨ**: Dimiſerunt contumeliis affectum; *Marc.* 12: 4. **nSᚨᚢnhIᛞᚨ ᚱᚨhNᚨIᛘIᛞᚨNS**: Exaltavit humiles; *Luc.* 1: 52. **ïNᚢᚨ⊙ ᛞn hNᚨIᛘEINᚨI ᚠINGᛉS SEINᚨIZᛉS**: Reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ; *Luc.* 1: 48. *Angloſaxonibus* hnigan *eſt* Demittere, inclinare, roſternere ſe. *Alamannis* **hneigen**. *Danis* neje. *Belgis* **neigen**. *unde iiſdem quoque Belgis* **geneigt** *&* **genegen** *eſt* Proclivis, propenſus. *Iſlandis* hnyga *eſt* decidere. eg hneig/ Decidi. *Valdè affine eſt hoc verbum Græco* νεύειν, Inclinare, propendere, vergere deorſum. *Vide quoque quæ ſupra diximus in* **ᚱᚨINᚨIRIᛞᚨNᚨ**.

hNInnᚨNᛞS, Rumpens. *Vide* **ᛞIShNᚨnnNᛉᛞEᛞnN**.

hᛉᚨᛉN, Sycophantæ inſtar alicui aliquid per calumniam eripere. *atque ita accipio illud Lucæ* 3: 14; **NIMᚨNNᚨhnN hᛉᚨᛉᚠ**. *propterea quòd hunc verbi ſignificationem apertiſſimè nobis exhibent verba Zachæi pœnitentis, Lucæ* 19: 8; **GᚨBᚨI ⊙IS ⊙ᚨ ᚨᚦhᛉᚨᛉᛞᚨ. ᚦIᛞNKᚦᚨᚨᚠ ᚦKᚨIRIᚨ**: Si quid aliquem defraudavi, quadruplum reddo. εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, τετράπλουν ἀποδίδωμι. *Angloſaxonicum gloſſarium R, paginâ* 15; holtihte *vel* teohe, Calumnia.

hᛉKᛉS, Adulteri; *Luc.* 18: 11. **hᛉKINᛉN**, Mœchari; *Matth.* 5: 32. **ll hᛉKINᛉS**: Ne adulteres; *Marc.* 10: 19. **hᛉKINᚨSSGnS**, Fornicationes; *Marc.* 7: 21. **ᛘEIS nS hᛉKINᚨSSᚨN NI SIGnM ᚨBᚨNKᚨNᚨI**: Nos ex fornicatione non ſumus nati; *Joh.* 8: 41. **ïN**

ᚱᚨ-

ᚴᛚᛒᛚᚢᚱᚴᚠᛚᛁ ᚠᛁᛉᛚᛁ hᛟᚱᛁᚾᛟᚢᚦᛖᛁᚾ: In generatione hac adulter
Marc. 8:38. *Angloſax.* hop *eſt* Meretrix. *Alam.* huar/huor. *Angl.* whor
Belg. hoere. *Dan.* hore. *Iſlandis* hoor *eſt* Adulterium. hoora / Meretri
Quod attinet ad originem vocabuli, omnes miro jam olim conſenſu deduxerunt
hueren / Mercede conducere; *prorſus ut Meretrix dicta eſt Græcis* πόρνη, *à* πέρνά
Vendo. *Immo & Latinis Mulier vulgo quæſtum corpore faciens dicta eſt* Mer
trix, *à merendo. Notum eſt illud Ovidii,* 1 *Amorum, Elegiâ* 10.

Stat meretrix certo cuivis mercabilis ære,
Et miſeras juſſo corpore quærit opes.

Vide interim an non Angloſaxonicum hop *potiùs videri poſſit detruncatum ex* ἀσπ
Pulchra atque in primo etiamnum flore ætatis conſtituta, *quòd tales plerumq*
ſint mulieres quæſtuariæ, aut ſaltem videri laborent. unde quoque ſcortillo in o
nibus ferè linguis nomen ab hac præcipuâ ejus commendatione inditur. ac Belg
appellatur mope meyt. *Anglis* prettie wench. *Gallis* belle fille, *&c. Vi*
plura huc pertinentia in annotatis ad Tatiani XXIX, 2.

hᛟᚱᛚᛁᚾᛋ, Mundus, purus; *Matth.* 8:3. *Luc.* 5:13. ᚴᛚᚼᛟᚱᛚᛁᚾ
ᚷᛚᚾ, Mundare, purgare; *Matth.* 8:2. *Marc.* 1:40. *Luc.* 5:12. ᛞᛁ
ᚴᛟᛋ hᛟᚱᛚᛁᚾᚷᛁᛗᛚᛁᛋ: Dies purgationis; *Luc.* 2:22. *&* 5:14. *ubi tam*
ᚴᛚᚼᛟᚱᛚᛁᚾᚷᛁᚾᛁᛚ *ſcribitur. Alamannis* rein *eſt* Purus. *Cimbris* ✱RHIN
Iſlandis hreinn. *Danis* reen. *Belgis* reyn. *Magnam habet vox affinitatem cu*
Græco ῥαίνω, Aſpergo, aquâ perfundo; *ut propriè olim ſignificaverit* Aſperſione aqu
mundatum, luſtratum. *Homicidii certè atque aliorum id genus criminum labe*
fluvialibus aquis luſtrari atque elui poſſe credebat cæca Gentilitas. Ovid. II *Fa*
verſ. 35;

Omne nefas, omnémq; mali purgamine cauſſam
Credebant noſtri tollere poſſe ſenes.
Græcia principium moris dedit; illa nocentes
Impia luſtratos ponere facta putat.
Actoriden Peleus, ipſum quoque Pelea Phoci
Cæde per Hæmonias ſolvit Acaſtus aquas, *&c.*

Nobiliſſimus interim Germaniæ fluvius, quem Rhenum *dicunt, videri poteſt nom*
ſuum à rein *traxiſſe; vel ob generaliorem rationem, quia omnis aqua mundat;*
ob rationem celeberrimo amni peculiarem: ſiquidem priſci Germani puritatem in
gritatémq; tori ſui Rheno explorabant. unde & lib. I *Anthol. epigr.* ἐλεγχόμενο
pellatur. Vide quoque Nonnum XXIII *Dionyſiacôn, & quæ ad eum Gerar*
Falkenburgius ex Anthologiâ, Nazianzeno, & Juliano annotavit. Plura de v
reyn *diximus in Obſervatis ad Willerami paginam* 17.

hᛟᚱᛁ

hᚴᚫIᛘᚫᚢᛒᚱᚾᚱ ᚴᚫᚵᚢᚴ: Turturum par; *Luc.* 2: 24. *Ita videntur dicti Turtures à luctuoſâ mœrentium gementiúmq; voce. Notum eſt illud poëtæ Mantuani, eclogâ* I;

Nec gemere aëreâ ceſſabit turtur ab ulmo.

Angloſaxonibus certè hꝑeopan *eſt* Pœnitere, dolere, triſtari. *unde* hꝑeopiȝ moƀ *eſt* Animus in luctu poſitus; *Cædm.* 19, 11. me oꝑhꝑiopƀ, Miſeret me; *gr Ælfrici, cap.* xxxiii. *Alteram compoſitæ vocis partem, quæ eſt* **ᚫnᛒᚱ**, Columba, *vide ſuo loco. Græcis* πυγὼν *dicitur, à* πύζω, *quod idem ferè cum* πίζω, Murmuro, ſuſurro.

hᚴᚫᛘᚵᚫᚢ. nshᚴᚫᛘᚵᚫᚢ, Suſpendere, crucifigere. **NIMIᛘ ïNᚫ ᚵnS ᚵᚫh hᚴᚫᛘᚵIᛘ**: Accipite eum vos & crucifigite; *Joh.* 19: 6. **ᛘᚫᚫᚫnᛈNI ᚫIh nshᚴᚫᛘᚵᚫᚢ ᛘnᚴ**: Poteſtatem habeo crucifigere te; *Joh.* 19: 10. **nshᚴᚫᛘᛖI ïNᚫ**: Crucifige eum; *Marc.* 15: 13, 14. *Joh.* 19: 6. **nshᚴᚫᛘIdᛖᚫnn ïNᚫ**: Crucifigebant eum; *Marc.* 15: 25. **ᛘᚫI ᛘᚫIdᛖᚫᚵᚫᚢᚫS ᛘᚫI MIᛘnshᚴᚫᛘIdᚫᚢS ïMMᚫ**: Latrones qui crucifixi erant cum eo; *Matth.* 27: 44. **ïᚫISn ᚫTᚱᚫᛈ ᛖI nshᚴᚫᛘIᛘS ᛘᛖSI**: Jeſum tradidit ut crucifigeretur; *Marc.* 15: 15. *Aliquoties monuimus Gothos* ᛉ *Græcorum ſæpè commutare in* **h**. *atque ita* **hᚴᚫᛘᚵᚫᚢ** *erit à* χρεμᾶν, Suſpendere. *ut* **hᚫᚫIᛘᚫ**, Monumentum ſepulchrale, *à* κλαίειν. **hᚫᚫINᛖ**, Collis, *à* κολωνός. **hᚴnᚴ hᚫNINS**, Cantus galli, *à* κελευγή. *Angloſaxonicum quoque* healm *eſt à* κάλαμος. hænep *à* κάνναβις. hlinan *à* κλίνειν. hluƀ *à* κλυτός. *&c.*

hᚴISᚵᚫᚢ. nshᚴISᚵᚫᚢ, Excutere. **nshᚴISᚵIᛘ Mnᚫdᚫ**: Excutite pulverem; *Marc.* 6: 11. **ᚫᛈhᚴISᚵIᛘ Mnᚫdᚫ**: *Luc.* 9: 5. *atque ita quoque Luc.* 10: 11 *legimus*, **ᚵᚫh STnᚱᚵn ᚫᛈhᚴISᚵᚫM ïZᛘIS**: Etiam pulverem excutimus in vos. *Angloſaxonibus* hꝑyrian *eſt* Concutere. hꝑyrienƀ, Concutiens; *Pſ.* xxviii, 7. hꝑyroƀ ic eom, Excuſſus ſum; *Pſ.* cviii, 22. *Cimbris* ✱RIИIIh *eſt* Concuſſor. *Anglis* **roiſt** *eſt* Graſſari. **roiſter**/ Graſſator. *Videntur interim hæc aliquam affinitatem habere cum Græcis* κρούω, Pulſo. κρῦσις, Pulſatio. *præſertim ſi ſtatuamus initiale* ᛉ *mutatum in aſpiratam; cujus mutationis plurima alibi attulimus exempla.*

hᚴᚱᚢᚵᚫᚢ, Clamare; *Marc.* 10: 47. **hᚴᚱᚢᚵᚫᚢᛞ**, Clamabunt; *Luc.* 19: 40. **hᚴᚱᚢIdᛖᚫnn**, Clamaverunt; *Matth.* 8: 29. **hᚴᚱᚢ-ᚵᚫᚢᛞS**, Clamans; *Matth.* 5: 5 & 7. **nᛈhᚴᚱᚢᚵᚫᚢᛞS**, Clamans; *Luc.* 16: 24. *Marc.* 9: 24. **nᛈhᚴᚱᚢᚵᚫᚢᛞS**, Exclamans; *Luc.* 8: 28. **nᛈhᚴᚱᚢIdᚫ STIᛒNᚫI MIKIᚫᚫI**: Clamavit voce magnâ; *Matth.*

 27: 46.

27 : 46. *Alamannis* ruafan / ruofen *eſt* Clamare, vociferari. *Belgis* roepen *Cimbris* ✱RAB. *Danis* raab. *Iſlandis* hroop *eſt* Clamor, probrum. *quibus fo taſſè affinia ſunt Angloſaxonica* behnopan, Sugillare; *Luc.* 18 : 5. onhnope, Im probitas, importunitas; *Luc.* 11 : 8. *Reg. Bened. cap.* 52. *Cimbrico interim lexi* ✱RAB, *veluti primâ ſignificatione, exponitur* Clamor, vociferatio: *ſuſpicabár jam olim* ✱RAB *iſtud factum per contractionem ex* ✱IRAB, Clamor militaris, *d. Exercituum clamor: ut vox primùm denotaverit Acrem illam exercituum pugna capeſſentium vociferationem, quæ Græcis* ἀλαλὴ *vel* ἀλαλαγμὸς *nuncupatur; ac poſt demum tranſlata ſit ad quemvis alium enormem clamorem. De origine Cimbri* AB *diximus ad Tatiani* XLIX, 3.

hKXT, Tectum, laquear, contignatio. ANAhnlIAeAnn hKX ψAKeI YAS: Nudaverunt tectum ubi erat; *Marc.* 2 : 4. nF hKX MeIN: Sub tectum meum; *Matth.* 8 : 8. ANA hKXTA: In tect *Luc.* 17 : 31. ANA hKXTAM: Super tecta; *Matth.* 10 : 27. *Ad v cabulum hoc Gothicum proximè accedunt Angloſaxonicum* hnoF. *Alamannicu* ruf. *Cimbricum* RAAF. *Anglicum* roof. *Belgicum* roef. *Omnia ſatis m nifeſtè deſumpta ſunt è medio Græci* ὄροφος, Tectum. *ſicuti* nÿt *ex* ὀυητὸς, Util pead *ex* ἐρευθος, Rubor. pim *ex* ἀριθμὸς, Numerus. reoc, Ægrotus, *ex* σε κὼς, Concuſſus. rtæp *ex* ἱστορία, Hiſtoria. *Plura id genus exempla congeſſimus ali*

hKnIT, Virga. ῥάβδος. *Marc.* 6 : 8. *Anglis* rodde. *Belgis* roede.

hKnK hAnINS: Cantus galli; *Matth.* 26 : 75. hANA NI hKI KeIψ: Gallus non cantabit; *Joh.* 13 : 38. hANA hKnKIdA: Ga lus cantavit; *Matth.* 26 : 74. *Joh.* 17 : 27. *Gothicum interim* hKnK *val affine eſt Græco* κραυγὴ, Clamor, vociferatio: *frequentiùs enim occurrit, quàm multis moneri debeat, initiale* κ *ſolere commutari in* h.

hnITKgAN, Eſurire. hnhKnS, Fames. ψANA rA rANdAN dn MIS. NI hnITKeIψ: Qui venit ad me, non eſurie *Joh.* 6 : 35. hnhKnS MIKIAS YAKψ ANd AAAA AIKψ Fames magna facta eſt in omni terrâ; *Luc.* 4 : 25. YAKψ hnhKn AbKS: Facta eſt fames valida; *Luc.* 15 : 14. *& mox commate* 17; IK hnhKA FKAUISTnA: Ego fame pereo. *Angloſaxonibus* hungep. hungop. hu gup *eſt* Fames. *Alamannis* hungar. *Danis* hunger. *Anglis* hunger. *Bel* honger. *De vocabuli origine hæc habet Mericus Caſaubonus;* κενὸς, Vacuus, i nis. κενὴ γαστὴρ, Vacuus venter. κενεαγγία *vel* κενεαγγία, Vacuitas vaſorum: *Hip crati*, Fames, inedia. *Unde fortè,* τὸ κ *in ſpiritum aſperum tranſeunte,* hung

Caſaubonianam hanc originationem nonnihil firmat Latinum Jejuno, *quod viri docti deduxerunt ex* ἰνάω *vel* ἰνέω, Inanio, evacuo, expurgo. *Accedit ipſius Famis natura: nam ut ex Eraſiſtrato tradit Aulus Gellius* XVI, 3; Eſuritionem faciunt inanes patentéſq; inteſtinorum fibræ & cava intus ventris ac ſtomachi vacua & hiantia. *unde ex eodem Eraſiſtrato mox ſubdit idem Gellius*, Scythas, cum ſit uſus ut famem longiùs tolerent, faſciis ventrem ſtrictiſſimè circumligare. Eâ ventris compreſſione eſuritionem poſſe depelli, creditum eſt. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* LXVIII, 1.

hnrgan, Cogitare, putare, arbitrari. **ni hnrgaiþ**: Nolite putare; *Matth.* 5: 17. **hnridedann**, Putaverunt; *Joh.* 11: 13. **hnrgandagna**, Exiſtimantes; *Luc.* 2: 44. **þaiaahnrgandas**, Benevolus, benè erga aliquem affectus; εὐνοῶν. *Matth.* 5: 25. **ns alla ai rahnrda ai þeinai**: Ex totâ mente tuâ; *Marc.* 12: 30. **distahida ſ mikilþnhtans rahnrda ai hairtins seinis**: Diſperſit ſuperbos mente cordis ſui; *Luc.* 1: 51. *Angloſaxonibus* ȝehyȝan *eſt* Meminiſſe, recordari. ȝehyȝd, Cogitatio. hyȝe, Mens, animus. *Alamannis* hugen/ erhugen/ gehugen / Meminiſſe, recordari. hihucti / Memoria. inhucti/ Conſcientia. *Cimbris* ᚼᚢᚠᛅ *eſt* Animus; *Runicum lexicon ſuo loco.* ᚼᚢᚠᚠ ᛁᚠ, Memini; *Epicedium R Lodbrog Strophâ* 5. *& rurſum Strophâ* 28, ᚠᛁᚴᚺᚾ ᚼᚢᚠᚠᛁ ᛁᚠ ᚠᚨᚴᚴᚨ, Minimè putavi, nemo hominum minùs putabat. *Danis* hu *vel* huff *eſt* Animus. hugſe *vel* huffſe / Intentus ad rem. eg huffſter/ huoſger/ huſer. Recordor. huffſtning/ Recordatio. hu-ſtifte/ Animus verſatilis. *Iſlandis* hugur *eſt* Animus. *Belgis* heuge/ hoge/ Mens, animus. heugen/ geheugen/ Meminiſſe, recordari. *Omnia videntur ſingularem habere affinitatem cùm* ἡγέομαι, Duco, arbitror, exiſtimo. *Fuſiùs de hoc verbo egimus in annotatis ad Tatiani* XXVII, 1.

hnþnm, Lamentavimus; *Matth.* 11: 17. *Vide* **haiþgan**.

hnhkns, Fames; *Luc.* 4: 25. 15: 14 & 17. *Vide quæ diximus in* **hnrrkgan**, Eſurire.

hnagan, Tegere, operire, celare. **anrnnnnn snmai hnagan andvaikþi is**: Cœperunt quidam velare faciem ejus; *Marc.* 14: 65. **rahnaiþ vaikþan þkam vesim**: Operiri fluctibus; *Matth.* 8: 24. **rahnaiþ vas þankai im. ei ni þkaþeina imma**: Velatum erat ante eos, ut non ſentirent illud; *Luc.* 9: 45. **niviht ist rahnaiþ. þatei ni andhnagaidan**: Nihil eſt opertum, quod non revelabitur; *Matth.* 10: 26. **andhnagan**, Revelare; *Luc.*

10:22. ᚨᛁᚾᚺᚨᚠ ᚨᚾ ᚨᚾᛞᚺᚾᛖᛁᚾᚨᛁ ᚠᛁᚾᛞᚱᛗ: Lumen a revelationem gentium; *Luc.* 2:32. *Hinc* ᚺᚾᚨᚾᚾᛞᛁ *videtur dicta* Spelunca *Joh.* 11:38.. *Ac fortaſſè quoque* ᚺᚨᚨᚷᛖ, Inferorum ſedes, tartarus, *nomen traxerit ab hoc* ᚺᚾᚨᚷᚨᚾ. *ſicuti Theotiſcum* hell *ab* helen / Tegere, occultare *de quo vide annotata noſtra in Tatiani* LXV, 4. *Angloſax.* helan *eſt* Celare *Alam.* helen. *Dan.* hylle. *Belg.* helen. *Iſlandis* eg hil *eſt* Tego. hulde / Texi

ᚺᚾᚨᚠᛋ, Propitius. ᚺᚾᚨᚠᛋ ᛋᛁᚷᚨᛁᛋ ᛗᛁᛋ ᚠᚱᚨᚠᚨᚾᚴᚺ ᛏᚨᛗᛗᚨ: Propitius eſto mihi peccatori; *Luc.* 18:13. ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ *quæ Græci contextus verba hoc in loco Latinæ verſioni non addidiſſem, niſi manifeſtam expeditámq; Gothicæ vocis originem viderentur ſuggerere.* ut ᚺᚾᚨᚠᛋ *per contractionem factum ſit ab* ἱλαθεὶς, Placatus, propitius. *Ab hoc interim* ᚺᚾᚨᚠᛋ *Angloſaxonibus* holð *eſt* Amicus, benevolus, fidus. unholð, Inimicus, infidus. *Theotiſcis quoque* huldi *eſt* Gratia, favor, fides. *Danis* held. *Iſlandis* hille. *Belgis* hulde.

ᚺᚾᚨᚾᚾᛞᛁ, Spelunca; *Joh.* 11:38. *Videri poteſt petitum ex* ᚺᚾᚨᚷᚨᚾ Celare, operire. *quod vide ſuo loco. Niſi malis* ᚺᚾᚨᚾᚾᛞᛁ *intelligi de ſpeluncâ excisâ ex petrâ, quomodo Matth.* 27:60 *Nicodemus dicitur corpus Domini impoſuiſſe ſepulchro ſuo novo,* ᚠᚨᛏᛖᛁ ᚾᛋᚺᚾᚨᚱᛞᚨᛚ ᚨᚾᚨ ᛋᛏᚨᛁᚾᚨ quod inciderat in petrâ.

Voyez Jam. Parſon Nem. of Japhet c. 10 p. 331.

ᚺᚾᚾᛞ, Centum, *aliquoties occurrit in Argenteo codice.* ᚨᛁᚾᛋ ᛋᚴᚾᚨ ᛞᚨ ᛋᚴᚨᛏᛏᛖ ᚠᛁᛗᚠᚺᚾᚾᛞᚨ: Unus debebat denarios quingentos; *Luc.* 7:41. ᛏᚹᚨᛁᛗ ᚺᚾᚾᛞᚨᛗ ᛋᚴᚨᛏᛏᛖ ᚺᚨᚨᛁᛒᚱᛋ ᚾᛁ ᚴᚨᚾᚱ ᚺᚨᛁ ᛋᛁᚾᛞ ᚠᚨᛁᛗ: Ducentorum denariorum panes non ſufficiunt eis; *Joh.* 6:7. ᛗᚨᚴᛏ ᚴᛖᛋᛁ ᚠᚨᛏᚨ ᛒᚨᚨᛋᚨᚾ ᚠᚱᚨᛒᚾᚴᚨᚾ ᛁᚾ ᛗᚨ ᚾᚨᛏᛁᛉᚱ ᚠᚨᚾ ᚠᚴᛁᚷᚨᚺᚾᚾᛞᚨ ᛋᚴᚨᛏᛏᛖ: Poterat unguentum iſtud vænumdari plus quàm trecentis denariis; *Marc.* 14:5. *Pro ſimplici tamen* ᚺᚾᚾᛞ *primò dixerunt* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛞ *vel* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᛖᚺᚾᚾᛞ, *q. d. Decem decies. Ita legas* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛞ ᚴᚨᛋᛖ ᚨᚨᛖᚹᛁᛋ: Centum cados olei; *Luc.* 16:6. ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛞ ᛗᛁᛏᚨᛞᛖ ᚴᚨᚾᚴᚾᛁᛋ: Centum coros tritici; *Luc.* 16:7. ᚨᛁᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᛖ ᚺᚾᚾᛞ ᚨᚨᛗᛒᛖ: Habens centum oves; *Luc.* 15:4. *Sed quotidiani ſermonis uſus difficilem polyſyllabici vocabuli pronuntiationem averſatus, poſtremam longioris appellationis partem retinuit. Valdè quoque ſuſpicor poſterioris ævi ſcribas non obſervatâ hujus reduplicationis cauſſâ, corruptè ſcripſiſſe* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᚨ ᚺᚾᚾᛞ *vel* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᛖ ᚺᚾᚾᛞ *pro* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛞ *vel* ᛏᚨᛁᚺᚾᚾᛏᛖᚺᚾᚾᛞ. *ac ſimiliter quoque pro* ᚨᚺᛏᚨᚾᛏᛖᚺᚾᚾᛞ *vel* ᚾᛁᚺᚾ

ᴛehnnd *diviſim ſcripſiſſe* ʌhtʌnte hnnd *&* ninnte hnnd. *atque adeò ex hac Gothicorum librariorum depravatâ ſcripturâ credo etiam Anglo-ſaxones (quum non viderent quorſum Gothi poſtponerent* hnnd *perperam ab inte-rrâ Cardinalis numeri denominatione reſectum) illud* hund *potiùs præpoſuiſſe majori-bus numeris Cardinalibus, nec non ipſi quoque Centenario* hund ᴛeontiᵹ. *nam ut* ᴛeontiᵹ *per ſe denotet* Dena decies, *i. Centum, præpoſuerunt tamen ei, veluti ex ſupervacuo, illud* hund, *quod (prout jam nunc diximus) per Gothicorum amanuenſium oſcitantiam à numeris Cardinalibus avulſum poſtponebatur. Vide quæ de hoc* hund *habet Guiljelmi Somneri lexicon Saxonicolatinum. Ad hoc interim* hnnd *arbitror quoque referendum* ψnsnnd, Mille, *quod vide ſuo loco. Conſiderent porro Philoteutones numquid huc faciat locus Otfridi libro Secundo, cap. 4, verſu 6;*

Er faſteta unnoto
Thar ni unhunt zito.

hnndᚷs mndʌkᚱ ʙindʌ mʌtᵹʌnd ʌᚠ dᚱʌnhs-nᚷm ʙʌkᚾᚱ: Catelli comedunt ſub menſâ de micis puerorum; *Marc.* 7: 28. hnndᚷns ʌtkinnʌndʌns ʙiʌiᵹᚷdeann ʙʌnᵹᚷns is: Canes accurrentes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16: 21. *Angloſaxonibus* hund *eſt* Canis. *Alamannis* hunt. *Cimbris* ✱nkᚠ. *Iſlandis* hundur. *Danis* hund. *Anglis* hound. *Belgis* hond. *Videntur per Syncopen facta ex* κυνίδιον, Catellus. *mutato priùs κ initiali in aſpirationem, quo nihil frequentius.* Propudium hominis *dicitur Danis* hundſ-fut. *Belgis* hondſ-fot. *quaſi dicas Hominem ſpurciſſimo ca-nis fœminæ pudendo fœdiorem.*

hnnᵹʌn, Confidere. ⊙ʌiᵹʌ ʌrʌn ïſt ψʌim hnn-ᵹʌndʌm ʌᚠʌᚴ ᚠʌihʌn. ïn ψindʌnrʌkᵹʌ rᚷψs rʌ-ᛚeiψʌn: Quàm difficilè eſt confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire; ὡς δύσκολόν ἐϛι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. *Marc.* 10: 24.

hnnsʌ, Sacrificium. ⊙ʌkᵹʌtᚷh hnnsʌe sʌʌtʌ ʃʌʌtʌdʌ: Omnis victima ſale ſalietur; *Marc.* 9: 49. ʌkmʌhʌiᚴ-riψʌ ᵧiʌᵹʌn ᵹʌh ni hnnsʌ: Miſericordiam volo & non ſacrifi-cium; *Matth.* 9: 13. uimiψ ⊙eiʌʌ ei sʌ⊙ʌzᚢh ïzei ns-uimiψ ïzᵧis. ψnrrkeiψ hnnsʌʌ sʌʌᵹʌn rᚷψʌ: Venit ora ut quilibet qui interficit vos, arbitretur obſequium ſe præſtare Deo. ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν θεῷ. *Joh.* 16: 2. hnn-ʌʌstʌψs, Altare; *Matth.* 5: 23. *Luc.* 1: 11. *Ab hoc* hnnsʌ *ſuſpi-or, N abjecto, eſſe Angloſaxonicum* huſl, Sacrificium, euchariſtia, Dominici cor-poris communio. huſelᵹanᵹ, Euchariſtiæ perceptio. huſelᵹanᵹa, Pater fa-miliâs

miliâs euchariſtiam percipiens. huſelfatu, Vaſa eccleſiæ ad miniſterium euch riſtiæ atque alios uſus pios conſecrata. huſlian, Euchariſtiam alicui exhiber eucharıſtiæ ſacro initiare.

hnnψλnλis. ᚠᚴλhnnψλnλis, Captivis; *Luc.* 5 : 19.

hnп, Lumbi, ilia. *Marc.* 1 : 6. *ea dorſi pars quâ cingimur, quæq; inter om nes ſpinæ partes maximis validiſſimíſq; ſubnixa eſt vertebris. Angloſaxonibus* hỳp *nuncupatur. Alam.* huffo. *Angl.* hip. *Belg.* heupe. *Denominatio fortaſ deſumpta eſt ab illo* hỳpe, *quod Angloſaxonibus* Acervum *denotat; quandoquidem nuſquam alibi in toto corpore major eſt oſſeorum nodorum muſculorúmq; coacervati Vide annotata ad gl D*, 2. *in* Femur, hoffo.

hns, Domus. *Angloſax.* huſ. *Alam.* hus. *Cimbr.* ✱nu. *Dan. & I* huus. *Angl.* houſe. *Belg.* huys. *Gothis quoque non ignotum fuiſſe vocab lum, evincit locus Joh.* 18 : 20; **ïk sintgins λλisiλ ïn r unmψλi gλh ïn rnλhnsλ**: Ego ſemper docui in ſynagogâ & templo; ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ. *Vide quæ attingimus in* **rnλ gi**, Sacerdos. *Ac de Teutonico* hus / *vide annotata in Tatiani* Lv, 8.

hnzλ, Theſaurus. **hnzλgλn**, Theſaurizare. **hnzλgλi ïzvis hnzλ ïn himinλ. ψλkei nih mλlʀ nih niλv ᚠkλvλkλgiψ. gλh ψλkei ψinʁʁs ni nᚠrkλʁλnλ n stilλnλ. ψλkei λnk ïst hnzλ ïzvλk. ψλknh ïs gλh hλikʀ ïzvλk**: Theſaurizate vobis theſauros in cœlo, ubi n que ærugo neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt neque furantu Ubi enim eſt theſaurus veſter, ibi eſt & cor veſtrum. *Matth.* 6 : 20, 21.

ʁλ ψλnkgns ᚠλikhλitgi sklλkλ gλinλn mλ: Numquid gratias habet ſervo illi? μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκεί *Luc.* 17 : 9. **ïʁλ ni ïn λnλi uimλndgi**: Ne noviſſimo veniens; ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχόμενος. *Luc.* 18 : 5.

ïʁλi λnᚠtʀ: Niſi fortè; μή ποτε. *Joh.* 7 : 26. *Angloſa* **gyf** *eſt* Si. *Alam.* ibu / iof. *Angl.* if. *Græcis* εἰ. εἴ πε. **ïʁλi mλrn snngns ʁknψᚠλdis uλinʀn**: Numquid poſſunt filii ſponſi luge *Matth.* 9 : 15. *Marc.* 4 : 21. *Joh.* 7 : 47, 51, 52. 9 : 40. **ïʁλi λnᚠtʀ** Alioquin; εἰ δὲ μή. *Marc.* 2 : 22. **ïʁλi λnᚠtʀ**: Ne fortè; μή πως. *L*

14 : 1

14: 12. *pro quo* Matth. 27: 64 *ſcribitur* ïʙʌi nᵹtʀ. ïʙʌi ⊙ʌn: Ne fortè *vel* Ne quando; *Matth.* 5: 25. *pro quo tamen Marci* 4: 12 *occurrit* nibʌi ⊙ʌn. *quod rectiùs.*

ïʙʌiei mʌnʌrizeins tʌiknins tʌngʌi ψʌimei sʌ tʌyidʌ: Numquid plura ſigna faciet quàm quæ hic fecit? *Joh.* 7: 31.

ïʙn, Æqualis, planus. ïʙnʌns ʌrriʌnm sind: Æquales angelis ſunt. ἰσάγγελοί εἰσι. *Luc.* 20: 36. rʌstʀψ ʌnʌ stʌdʌ ïʙnʌmmʌ: Stetit in loco campeſtri; ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, *Luc.* 6: 17. ʌikψʌi ψnk rʌïʙngʌnd: Solo te æquabunt; ἰδιαφιοῦσί σε. *Luc.* 19: 44. *Angloſaxonibus* exen *vel* exn. *item* emne *vel* emn *eſt* Æqualis. *Alamannis* eban. *Cimbris* ıʌᴙʀ. *Danis* jeffn. *Islandis* jafn / jafnrœde. *Anglis* even. *Belgis* even/effen. *Guichartus deduxit ab* אֶבֶן, *quod aliquando exponitur* Perpendiculum.

ïʙnkʌi, Retrò. mʌnʌrʌi rʌʌiψnn sinᵹngᵹ ïs ïʙnkʌi: Multi diſcipulorum ejus abierunt retrò; *Joh.* 6: 66. rʌʌiψnn ïʙnkʌi: Abierunt retrorſum; *Joh.* 18: 6. ni rʌyʌndʌgʌi sik ïʙnkʌnʌ: Non redeat retrò; *Luc.* 17: 31. *Angloſaxonibus* bac *vel* bæc *eſt* Tergum. on bæc, Retrò, poſt. *Alamannicum gloſſarium A*, 25; Poſt tergum, indi bach. *pro quo in gl C*, 13 *poni puto illud* hint pacho / *quod exp.* Pro tergum. *Danis* bag. *Anglis* back *eſt* A tergo. *Islandis* bact *eſt* Tergum.

ïrruis, Vobis. *de duobus.* ʙi rʌʌʌnʙeinʌi ïrruʌkʌi yʌikψʌi ïrruis: Secundùm fidem veſtram fiat vobis; κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. *Matth.* 9: 29. *Marc.* 11: 2, 3. rʌtʌngʌ ïruis yʌikψʌn nntʌns mʌnnᵹ: Faciam vos fieri piſcatores hominum; ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. *Marc.* 1: 17. ⊙ʌ yilᵹits tʌngʌn mik ïruis: Quid vultis facere me vobis? τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; *Marc.* 10: 36. 14: 13, 15. *Angloſaxonibus* inc.

ïddʌʌgʌ, Deſcenſus. ʌt ïddʌʌgin ψis ƀʌikrinngis ʌʌᵹyʌʀʌrmᵹ: Ad deſcenſum montis oliveti; ὡὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν. *Luc.* 19: 37. *Angloſaxonibus dicitur* æfœall *vel* ꝛiȝniꝛ moꝛeꝛ. *quod vide in* dʌʌᵹi, Vallis.

ïddgʌ, Ambulabat; *Marc.* 5: 42. ïddgʌ ƀkʌm, Præcedebat; *Luc.* 19: 28. ïddgʌ ʌƀʌk ïmmʌ: Secutus eſt eum; *Matth.* 9: 9. ψʌikh midgʌns ins ïddgʌ: Per medium illorum ibat; *Luc.* 4: 30. *Similiter quoque occurrunt* ʌtïddgʌ. rʌïddgʌ. nsïddgʌ, *&c. Confer ea cum Angloſaxonico* eode, Ibat; *quod eſt Præteritum à* gan *vel* gangan, Ire.

ïd-

ïAKEITR MIK: Pœnitet me; *Luc.* 17:4. ïAKEITRNAS, Pœni tentiâ ductus; *Matth.* 27:3. ïAKEITRÞ GAH RLLANBEIÞ ïN AIÞARRELAGRN: Pœnitentiam agite & credite euangelio; *Marc.* 1:15 RLïAKEITRÞDEDEINA, Pœnitentiam egiſſent; *Luc.* 10:13. NI UAN AAÞRN RLKAIhTANS. AK ÞKAVANKhTANS ïN ïAKEI RLA: Non veni vocare juſtos, ſed peccatores ad pœnitentiam; *Luc.* 5:32. MEK GANAS DANNEIN ïAKEITRS: Prædicans baptiſmum pœnitentiæ; *Luc.* 3:3. ÞAIEI NI ÞANKBNN ïAKEITRS: Qui non indigent pœni tentiâ; *Luc.* 15:7. *Cimbris* ᚢᚨᚱᚨ *eſt* Pœnitere. *Adagium vetus*; IA ÞN ÞI ᚼᛁᚴᚢ I ÞAR · ᚼᚨ ÞN ᚢᚨᚱᚨᚢᚾᚨ ᚼᛁ ᚨ ᚠᚨᚱᚠᚢᚴ: Affirma hoc ſolùm hodie cujus te non pœniteat cras; *citat lexicon Runicum in* IA. mier idrar / Pœnite me, *Iſlandis*. *Affinia ſunt Græco* ὑδροεύειν *vel* ὑδρεύειν, Lavare, irrigare, aqu perfundere.

ïAGEITGAN, Exprobrare; *Matth.* 11:20. ïAGEITDEDANN Improperabant; *Matth.* 27:44. *Marc.* 15:32. *Luc.* 6:22. ïAGEIT Opprobrium; *Luc.* 1:25. *Angloſax.* eopit. eopitan. *Alam.* eduuit / ituuiz ituuizon. *Belg.* verwijt/ verwijten/ wijten. *Angloſaxonibus etiam* pitan e Imputare, exprobrare; *quod non longè recedit à Græco* ἀιτιάομαι *vel* ἀιτίαν ἔχειν, Cul pare, criminis inſimulare. *Anglis* to twit *eſt* Exprobrare. *Vide notas in Ta tiani* II, 11.

ïÞTNMIN ALA: Poſterâ *vel* craſtinâ die; *Matth.* 27:62. *Marc.* 11 12. *Joh.* 12:12. AÞTANA *eſt* Retrò, poſt; *Marc.* 5:27.

ïGA NI ÞKRÞNN ÞAMMA GANKAA ÞATEI KRAIA AN ïM: Ipſi non intellexerunt verbum quod locutus eſt ad eos; αὐτοὶ οὐ συνῆ καν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. *Luc.* 2:50. *Ubi* ïGA *accipiendum de Joſepho ac Ma riâ, parentibus Chriſti: at alibi ſæpiùs ad ſolas fœminas refertur.* AÞLAI AFT ïGA: Reliquit illam; ἀφῆκεν αὐτήν. *Luc.* 4:39. RSAO ïGA RKEITANDEIN: Vidit eam flentem; εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν. *Joh.* 11:33 ÞKAÞSTGANDANS ïGA: Conſolantes eam; παραμυθούμενοι αὐτήν. *Joh.* 11:31. ATSTANDANDS NÞAK ïGA: Stans ſuper illam; ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς. *Luc.* 4:39. UEÞNN ïMMA BI ïGA: Dixerunt ei de illâ λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. *Marc.* 1:30. SAT ïGRS KEIKR: Invaſerat ea tremor; εἶχεν αὐτὰς τρόμος. *Marc.* 16:8. EI RLÞKAÞSTIDEDEIN ïGRS BI ÞANA BKRÞAK ïZR: Ut conſolarentur eas de fratre ſuo ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. *Joh.* 11:19.

ïK, Ego; *Matth.* 5:22, 28, 32, 34, 39, 44, *&c.* *Angloſax.* ic. *Alam.* ich/ i

Ga

Gall. je. *Ital.* io. *Hiſp.* yo. *Cimbr.* ᛁᚠ. *Dan.* jeg. *Iſl.* eg. *Angl.* I. *Belg.* ik. *Græcis* ἐγώ. *Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* I. *ſicuti & Annotata ad gloſſas Keronis in* Ego.

ÏM, Sum. NI ÏM ᛉᚢᛁᚴᚠᛋ: Non ſum dignus; *Matth.* 8:8. *Marc.* 1:7. ÏK ÏM hᚢᚴᛞᛖᛁᛋ ᚴᛉᛞᛋ: Ego ſum paſtor bonus; *Joh.* 10:11. 14:6. 15:1. *Legimus quoque* ÏK ᚢM ᛞᚢᚾᚴ ᚠᛁᛉᛖ ᚢᚢᛗᛒᛖ: Ego ſum oſtium ovium; *Joh.* 10:7. *Angloſax.* eom. *Alam.* bin *vel* bim. *Cimbr.* ᛁᛁᚠ. *Dan.* er. *Iſl.* em. *Angl.* am. *Græcis* εἰμί. *Vide annotata noſtra ad Tatiani* XIII, 21.

ÏN, In. ÏN ᚴᚢᛉᚾᚢ: In domo. ÏN ᚢᚾᛞᚢᛁᚴᚠᚷᚢ MᚢNᛖ: In præſentiâ hominum, coram hominibus. ÏN hIMINᚢM: In cœlis. ÏN ᚴᚢᚴᚴᚢᚴᚢ: In carcere. ÏN ᚴᚢIᚢINNᚢN: In gehennam. ÏN ᛉIᚴᚢ: In viâ. ÏN hᚢIᚴTIN SᛖINᚢMMᚢ: In corde ſuo. *Hæc & his plura occurrunt Matthæi cap.* 5. *ut & paſſim alibi.* hᚢZᚷᚢNᛞᚢNS ᚴᚱᚠ ÏN ᚢᚢᚢIZᛖ ᚠᚱᛖᛖI ᚴhᚢNSIᛞᛖᛞNN: Laudantes Deum in omnibus quæ audierant; *Luc.* 2:20. ᚢIMᚢNᛞS ÏN SIS: Reverſus in ſe, *i. reſipiſcens. Luc.* 15:17. Sᚢ ᚢIMᚢNᛞᚢ ÏN NᚢMIN ᚮᚢ-NINS: Qui venit in nomine Domini; *Luc.* 19:38. ÏN, Ad; ᚢᚢᚠᚱN ᚮᚴᚢᛉᚢNKhTᚢNS ÏN ÏᛞᚴᛖIᚴᚢ: Vocare peccatores ad pœnitentiam; *Luc.* 5:32. ÏN, Per; ÏN NᛖIᚠIS: Per invidiam; *Matth.* 27:18. *Marc.* 15:10. ÏN, Propter; *Marc.* 2:27. 6:17 & 26. *Joh.* 7:13. ÏN ᚠIZᛖI NI hᚢᛒᚢIᛞᚢ ᚢᚴᛗMIᚠᚢ: Quia non habebat humorem; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. *Luc.* 8:6. ÏN ᚠIZᛖI NI nᛈᚴnNᚠᛖS ᚠᚢTᚢ Mᛖᚢ: Eò quòd non cognoveris tempus; ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τ καιρόν. *Luc.* 19:44. ÏN ᚠIZᛖI ᚴSᚢᚢᛒᚱᛞᚢ MIK: Propter quod unxit me; οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με. *Luc.* 4:18. ÏN ᚠIZᛖI nSᚠᚴINTIᚠ MIS: Quia moleſta eſt mihi; διὰ τὸ παρέχειν μοι κόπον. *Luc.* 18:5. ÏNNh ᚠIS: Propter hoc; ἕνεκεν τούτου. *Marc.* 10:7. *Etiam* ÏNNh *dicebant pro* ÏN. *Vide* ÏNNh.

ÏNᚢTIᛞᚢ ÏNS: Comminatus eſt illis; *Matth.* 9:30. *Origo verbi eſt ab* ᚢTIS, Metus, terror; *quòd comminantes qualicunque ratione metum intentent iis quos à propoſito volunt dimovere.*

ÏNᛒᚴᚢNGᚢᛞᚢ, Ardet; *Joh.* 15:6. *Vide* ᛒᚴINNᚱ, Febris.

ÏNTᚢTTᚢNᛞS GᚢINᚠKᚱ ᚮᚴᚢMISᚢEITᚢ: Progreſſus inde pusillùm; προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον. *Marc.* 1:19. *Refer ad* TᚢTTᚢN, Ire.

ÏNᛞᚴᚱᛒNᚱᛞᚢ ᚢhMIN: Turbatus eſt ſpiritu; ἐταράχθη τῷ πνεύματι.

Joh. 13:21. NI ÏNDKRRBNLI ÏZVLK hLIKTR: Ne turbetur cor veſtrum; μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία. *Joh.* 14:1. *& mox ejuſdem capitis paragrapho* 27; NI ÏNDKRRBNLINL ÏZVLKL hLIKTRNL: Ne turbentur corda veſtra. *Refer ad* DRLIBLN, Vexare, affligere.

ÏNFEINLNDS, Miſertus; *Marc.* 1:41. ÏNFEINRDL dn ψIZLI MLNLrEIN: Miſereor ſuper hac turbâ; *Marc.* 8:2. ÏNFEINRDL ÏN ÏZE: Miſericordiâ motus ſuper eos; *Matth.* 9:36. *Luc.* 7:13. 15:20. *Cæterùm ut in novo Fœdere* σπλαγχνίζεσθαι *eſt* Commoveri miſericordiâ vehemente atque ex intimis viſceribus profectâ, *à* σπλάγχνα, Viſcera; *ita quoque* ÏNFEINLN *eſt ab* ÏNFEINLNDEIN, Viſcera. *quod occurrit Luc.* 1:78; ψLIKh ÏNFEINLNDEIN LRMLhLIKTEIN: Per viſcera miſericordiæ.

ÏNILRNS NI hLBLNd BI FKLVLNKhT SEINL: Excuſationem non habent de peccato ſuo; πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τ ἁμαρτίας αὐτ. *Joh.* 15:22.

ÏNMLIdIdL SIK ÏN LNdVLIKψGL ÏZE: Tranſfiguratus eſt coram ipſis; μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτ. *Marc.* 9:2. ⊙L rIBIψ MLNNL ÏNMLIdEIN SLIVLLRS SEINLIZRS: Quid dabit homo commutationis pro animâ ſuâ; τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τ ψυχῆς αὐτ; *Marc.* 8:37. *Singularem cum hujus verbi acceptione affinitatem habet, quòd Theotiſcum gl A,* 19 Diſſimulavi *exponit* farmeid. *ac majorem etiamnum, quòd* gemutos *in gl Lipſii exp.* Mutabis. *Vide porro annotata noſtra ad gl A,* 1; *in* Concidit, mutavit colorem vultus ſui. *ſicuti & etymologicum noſtrum Anglicum in* Mue; *voce in re Accipitrariâ notiſſimâ.*

ÏNNLKNNψS, Domeſticus. ÏNNLKNNdLI, Domeſtici. GLBLI rLKdLVLLdLNd BLILIZLBNL hLIhLITNN NNd ⊙LN FILN MLIS ψLNS ÏNNLKNNdLNS ÏNS: Si patrem familiâs Beël-zebub vocaverunt, quanto magis domeſticos ejus; *Matth.* 10:25. *& mox commate* 36; FIGLNdS MLNS ÏNNLKNNdLI ÏNS: Inimici hominis domeſtici ejus. *Vox eſt compoſita ex* ÏNN *vel* ÏNNL, Intus, interius, *&* KNNψS, Notus. *Ita quoque* incunb ȝneonb *Angloſaxonibus eſt* Intimus amicus.

ÏNNLTBEKLN, Inferre; *Luc.* 5:18. *Refer ad* BLIKLN, Ferre. *Obſerva interim ex hoc loco veteres aliquando quoque* BEKLN *ſcripſiſſe.*

ÏNNLTrLrLN, Intrare; *Luc.* 14:23. ÏNNLTrLrLNdS, Ingreſſus; *Marc.* 5:39. FKLM ψLMMEI ÏNNLTÏddGL: Ex quo ingreſſus ſum; *Luc.* 7:45.

ÏN-

ïNNΛTTΛnhnN, Introducebant; *Luc.* 2 : 27.

ïNNΛΨKϞ, Intrinſecus; ἔσωθεν. *Matth.* 7 : 15. ïNNΛΨKϞ, Ab intus; ἔσωθεν. *Marc.* 7 : 21.

ïNNΓΛΓΓΛN, Introire; *Luc.* 15 : 28. ïNNΓΛΓΓΛIΨ ΨΛIKh ΛΓΓYn dΛnK: Intrate per anguſtam portam; *Matth.* 7 : 13. *Refer ad* ΓΛΓΓΛN.

ïNNInGIΨΛ, Encænia; *Joh.* 10 : 22. *Refer ad* NInGϞ, Novus. *quod vide ſuo loco.*

ïNNSΛΓΛhT, Sermo. ΓΛΨΛΛhSNϞdΛ BI ïNNSΛΓΛhTΛI ïS: Turbata eſt in ſermone ejus; διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτ. *Luc.* 1 : 29. *Refer ad* ïNSΛhT *quod mox ſequitur.*

ïNNYΛIKPΛN, Injicere, immittere. ΛKKΛ hΛBΛIdΛ. GΛh ΨΛTΛ ïNNYΛnKPΛNϞ BΛK: Loculos habebat, & ea quæ immittebantur portabat; *Joh.* 12 : 6. *Refer ad* YΛIKPΛN.

ïNKΛnhTIΨS ïN SIS SIΛBIN: Fremens in ſemet ipſo; ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ. *Joh.* 11 : 38. *& aliquantò antè paragrapho* 33; ïNKΛnhTIdΛ ΛhMIN: Infremuit ſpiritu; ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι. *Neſcio an huc pertineat illud gloſſarii C*, 16; Rugitus, ruhin / leuuin.

ïNSΛhT MEΛGΛN: Narrationem ordinare; διήγησιν ἀνατάξασθ. *Luc.* 1 : 1. *Angloſaxonibus* ȝeræȝa. *Alamannis* ſaga *eſt* Narratio, relatio. *à* ræcȝan *vel* recȝan, Dicere, narrare. *quod verbum ejuſdem eſt originis cum illo* Seco *vel* Sequo, *quod pro Dico uſurpaverunt antiquiſſimi ſcriptores Latini. Vide Voſſii etymologicum Latinum, in* Seco.

ïNSΛIΛIdEdnN ΨΛTΛ BΛdI GΛh ÞKΛΛΛIΛϞTnN ΛNΛ ΨΛMMEI ΛΛT SΛ nSΛIΨΛ: Submiſerunt grabatum in quo paralyticus jacebat; *Marc.* 2 : 4. *Suſpicor hoc verbo denotari quòd funibus ac loris de pertuſo tecto demiſerint grabatum in conclave ubi Chriſtus erat.* ræl *certè Angloſaxonibus erat* Lorum, funis. *nam eximius ille Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Marci* 9 : 42 *conjungit* unbunden *&* unræled, *tanquam Synonyma. quomodo & in altero non contemnendo codice Ruſhworthiano, Matth.* 21 : 2 *legimus* ȝit moeteð eorul ȝeræld ȝ ȝolan mid hine. unræleð ȝ leðað to me:. Invenietis aſinam alligatam, & pullum cum eâ; ſolvite, & adducite ad me. *Alamannis quoque* ſele *vel* ſeil *eſt* Reſtis, funis. *Vide annotata ad gl B*, 21. *in* Funiculus. *etymologicum adhæc Anglicum, in* Sole to tie beaſts with

in their ſtall / Lorum vel Reſtis quo jumenta in ſtabulo ita alligantur, ut ſi gula teneant aſſignatam ſibi ſtationem.

ᛁNSᛚIʘIᛦ ᚪn ᚦnrᛚᛚM himinis: Reſpicite volatilia cœli; *Matt* 6:26. ᛁNSᛚIʘᛚNᚪS: Intuens; *Marc.* 10:21, 27. ᛁNSᛚ ʘᛚNᚪS ᚪn himinᛚ: Reſpiciens in cœlum; *Luc.* 9:16. ᛁNSᛚ ʘᛚNᚪᛚNS, Circumſpicientes; *Marc.* 9:8. ᛁNSᛚʘ, Reſpexit; *Lu* 1:25, 48. *Refer ad* SᛚIʘᛚN, Videre.

ᛁNSᛚNᚪGᛚN, Mittere; *Marc.* 6:7. ᛁK ᛁNSᛚNᚪGᛚ: Mitt *Marc.* 1:2. *Matth.* 11:10. ᛁNSᛚNᚪGᛚNᚪS, Mittens; *Matth.* 11: ᛁNSᛚNᚪIᛦS ᛁM: Miſſus ſum; *Luc.* 1:19. *Refer ad* SᛚNᚪGᛚN.

ᛁNTᛚNᚪEIᛦ ᛚhᛚNᛚ ᚦnnin nnʘᛚᛁnᛚNᚪin: Combur paleas igne inexſtinguibili; *Luc.* 3:17. *Refer ad* TᛚNᚪGᛚN, Accendere.

ᛁNnh *idem cum* ᛁN, In; ἐν. ᛁNnh GᛚINᛚMMᛚ MEᛚᛚ: In il tempore; ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. *Matth.* 11:25. *Luc.* 7:21. 10:21. ᛁNn ᛦᛚMMᛚ rᛚKᚪᛚ ᛉISᛚIᛦ: In illâ domo manete; ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ μένετ *Luc.* 10:7. ᛁNnh ᛦIS: Propter hoc; ἕνεκεν τούτου. *Marc.* 10:7. *quoque ſupra vidimus* ᛁN *ſæpenumerò denotare* Propter. ᛁNnh, Et; κ *Joh.* 7:32. ᛁNnh, Sinè; ἄνευ. *Matth.* 10:29. ᛁNnh rKnᛦ ᚪnᛉᛚᚪᚪGᛚN: Sinè fundamento; χωρὶς θεμελίου. *Luc.* 6:49. ᛁNn MIK: Sinè me; χωρὶς ἐμοῦ. *Joh.* 15:5. ᛁNnh rᛚGnKᛦM NI Kᛦ ᚪIᚪᛚ ᛁM: Sinè parabolis non loquebatur eis; χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτ *Marc.* 4:34. ᛁNnh ᚦᛚIKINᛚ KᛚᛚKINᛚSSᛚnS: Except fornicationis cauſâ; παρεκτὸς λόγου πορνείας. *Matth.* 5:32.

ᛁNᛉᛚrIᚪᛚ SIK SIᛚBᛚN: Conturbavit ſe ipſum; ἐτάραξεν ἑαυτόν. *Jo* 11:33. ᛁNᛉᛚrIᚪEᚪnN ᛦᛦ MᛚNᛚrEIN: Concitaverunt turbam ἀνέσεισαν τ ὄχλον. *Marc.* 15:11. *Vide* ᛉᛚrIᚪ, Agitatus, concuſſus.

ᛁNᛉIᚪᛚN, Negare. ᛁNᛉIᚪᛚI SIK SIᛚBᛚN: Abneget ſemet ip ſum; *Marc.* 8:34. ᛁNᛉIᚪIS MIK ᛦKIMSINᛦnM: Abnegabis m ter; *Marc.* 14:72. *Ab hac ſignificatione poſtea uſurpari cœpit verbum pro* Irr tum facere. ᛁNᛉIᚪIᛦ ᛚNᛚBnSN rᛦᛦS: Irritum facitis præceptu Dei; *Marc.* 7:9. *Ab hac poſtremâ acceptione verbi* ᛁNᛉIᚪᛚN *remanſe Anglica* void / Caſſus, vacuus, irritus. to make void / Irritum reddere. *Ga lica item* vuide, vuider. *Italica* voto, votare.

ᛁNᛉINᚪᛚ, Injuſti; *Luc.* 18:11. KIrNEIᛦ ᛚNᛚ rᛚKᛚIh TᛚN

ᛏᚨᚾᛋ ᚷᚨᚺ ᚨᚾᚨ ïᚾᚠᛁᚾᛞᚨᚾᛋ: Pluit ſuper juſtos & ſuper injuſtos; *Matth.* 5: 45. ïᚾᚠᛁᚾᛞᚨᛁᚹᚨ ïᚾ ïᛗᛗᚨ ᚾᛁᛋᛏ: Injuſtitia in illo non eſt; *Joh.* 7: 18. ᛋᛏᚨᚾᚨ ïᚾᚠᛁᚾᛞᚨᛁᚹᚱᛋ: Judex iniquitatis; *Luc.* 18: 6. *In vocis proprietatem atque originem inquirenti, nihil mihi veriſimilius viſum quàm derivatam eſſe à* ᚠᛁᚾᛞᚨᚾ, Plectere, torquere, involvere, implicare; *non tam quòd injuſti miris artibus improbitatem ſuam implicent atque involvant, quàm quòd Gothis ab hoc verbo in uſu fuiſſe putem aliquod vocabulum quod* Curvum *vel* Tortum *denotaret: quomodo Iſlandis* vindur *eſt* Curvus. *atque ita* ïᚾᚠᛁᚾᛞᚨ *vel* ïᚾᚠᛁᚾᛞᚨᛁᚹᚨ *erit à tali aliquâ Curvitatis vel Curvæ rei denominatione: prorſus ut Gallis* droict *manifeſtè eſt à Directus, & contrarium ejus* tort *à Tortus. Anglicum interim* wrong / *Danicum* vrang / *Belgicum* wrong / Injuria, *apertè quoque deſumpta ſunt ex* wringen / Torquere. *Par aliarum quoque linguarum ratio. Sed hæc ſuffecerint.*

ïᚾᚠᛁᛋᚨᚾᛞᚨ ïᚾ ᛋᚨᛒᛒᚨᛏᛖᛞᚨᚷᛁᛋ: Cùm tranſiſſet ſabbatum; *Marc.* 16: 1.

ïᚾᚠᛁᛏᚨᚾ, Adorare. ïᚾᚠᛁᛏᚢᚾ ïᚾᚨ: Adorabant eum; *Marc.* 15: 19. ïᚾᚠᚨᛁᛏ ïᚾᚨ: Adorabat eum; *Matth.* 8: 2. 9: 18. *Marc.* 5: 6. ᚦᚨᚾ ᚷᚱᚹ ᚠᛖᛁᚾᚨᚾᚨ ïᚾᚠᛖᛁᛏᚨᛁᛋ: Dominum Deum tuum adorabis; *Luc.* 4: 8. *Simplex* ᚠᛁᛏᚨᚾ *olim acceptum pro* Revereri, cum quadam veneratione obſervare; *quod proprium eſt adorantium.* ᚺᛖᚱᛟᛞᛖᛋ ᚷᚺᛏᚨ ᛋᛁᛋ ïᚷᚺᚨᚾᚾᛖᚾ. ᚷᚨᚺ ᚠᛁᛏᚨᛁᛞᚨ ïᛗᛗᚨ. ᚷᚨᚺ ᚺᚨᚾᛋᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ïᛗᛗᚨ ᛗᚨᚾᚨᚱ ᚷᚨᛏᚨᚠᛁᛞᚨ: Herodes metuebat Johannem, & obſervabat eum, & audiens eum multa faciebat; *Marc.* 6: 20. *Ab hac priſcâ verbi acceptione Angloſaxonibus* ofpitan *erat* Revereri. *Ita legas in Ruſhworthiano quatuor Euangeliorum codice interlineato,* hio ofpitun ſunu min, Reverebuntur filium meum; *Matth.* 21: 37. *Obſervatu quoque dignum eſt quòd* ïᚾᚠᛁᛏᚨᚾ *Argenteo codici exponitur etiam* Salutare. *nam Marci* 9: 15 ïᚾᚠᛁᛏᚢᚾ ïᚾᚨ *exponitur* Salutabant eum. ἠσπάζοντο αὐτόν. *haud aliter ac ſi hæc prior antiquiorq; verbi acceptio fuerit, deſumta ſimiliter à* ᚠᛁᛏᚨᚾ, Revereri; *ob humilem illam ſubmiſſæ venerationis ſpeciem ad quam ſeſe componunt ſalutaturi: poſtea verò, propter communem ſalutantium adorantiúmq; geſtum, uſurpatum ſit verbum pro* Adorare; *prorſus ut ipſum quoque* Adorare *putatur primò Latinis uſurpatum pro* Manu ad os admotâ ſalutare. *Vide etymologicum Voſſii in* Adorare. *Fortaſſè huc etiam pertinet Angloſaxonicum* pitnian, Obſecrare. þa ᵹehyppraman ⁊ þa milðan ⁊ þa ᵹeðylðiᵹan he ᵹceal pitnian ⁊ halᵹian. þæt hi bet ⁊ bet ðon. Debet obedientes & mites & patientes obſecrare, ut in melius proficiant. *Regulæ Bened. cap.* 2.

ïᛋ, Ille, αὐτός. *Marc.* 1: 8, 45. *Luc.* 1: 18, 63. ᚨᛁᚹᛖᛁ ïᛋ: Mater ejus; *Luc.*

Luc. 1 : 60. 2 : 43, 48. ΛTTΛ ïS : Pater ejus ; *Luc.* 1 : 67. UEIN*vel* UENS ïS : Uxor ejus ; *Luc.* 1 : 5, 24. MNNΨS ïS : Os ejus. TNI ΓϏ ïS : Lingua ejus ; *Luc.* 1 : 64. ϒΛS ïMMΛ ΓΛTΛIhΛN ƑKΛN ΛhMIN ΨΛMMΛ ϒEIhIN, Erat ei renuntiatum à Spiritu ſancto ; *Luc* 2 : 26. SKΛΛKINϏN ïMMΛ : Servire illi ; *Luc.* 1 : 74. NƑhΛNS ϚΛNd ïMMΛ : Obediunt illi ; *Marc.* 1 : 27. UEΨNN ïMMΛ Ƃ ïϚΛ : Dixerunt ei de illâ ; *Marc.* 1 : 30, 41. ΛhMΛ ïNΛ NSTΛNh Spiritus eum eduxit ; *Marc.* 1 : 12. KNNΨEdNN ïNΛ : Noverant eum *Marc.* 1 : 34. ΓΛΛΓIdEdΛ ïNΛ ïN NZETIN : Poſuit eum i præſepi ; *Luc.* 2 : 7. SϏKIdEdNN ïNΛ : Quærebant illum ; *Luc.* 2 : 44 ΓΛSΛIΘΛNdΛNS ïNΛ : Videntes eum ; *Luc.* 2 : 48. UΛM ΛT ïMMΛ : Venit ad eum ; *Marc.* 1 : 40, 45. ƂEKNN dN ïMMΛ Tulerunt ad illum ; *Marc.* 1 : 32. ΛTTΛITϏK ïMMΛ : Tetigit eum *Marc.* 1 : 41. ΓΛSΛK ïMMΛ : Increpa illum ; *Luc.* 17 : 3. ΛhMΛ ϒEIhS ϒΛS ΛNΛ ïMMΛ : Spiritus ſanctus erat in eo ; *Luc.* 2 : 25, 40 NSïddϚΛ NS ïMMΛ : Exivit ex eo ; *Marc.* 1 : 26. ΛƑΛΛIΨ ΛI ïMMΛ : Abſceſſit ab eo ; *Marc.* 1 : 42. dΛNNIdΛI ϒESNN ƑKΛN ïMMΛ : Baptizabantur ab illo ; *Marc.* 1 : 5. ΨϏEI KϏdIdΛ ϒE SNN ƂI ïNΛ : Quæ dicebantur de illo ; *Luc.* 2 : 33, 38. EIS NSΛΛ ΓIdEdNN hΛNdΛNS ΛNΛ ïNΛ : Illi injecerunt manus in eum *Marc.* 14 : 46. EIS hKϏNIdEdNN : Illi clamaverunt ; *Marc.* 15 : 13, 14 ϒEITϒϏdIΨΛ ïZE : Teſtimonium illorum ; *Marc.* 14 : 59. UΛΨ ïM ïΛISNS : Dixit eis Jeſus ; *Marc.* 1 : 17. ΛNdƂΛhTIdΛ ïM Inſerviebat illis ; *Marc.* 1 : 31. ΛNΛƂΛNΨ ïM MϏSES : Præcepit ei Moſes ; *Marc.* 1 : 44. ϒΛS NƑhΛNSϚΛNdS ïM : Erat obediens illis *Luc.* 2 : 51. ϒΛS ƂΛNdϒϚΛNdS ïM : Erat innuens illis ; *Luc.* 1 : 22 ϒNΛΨNS ƑΛNINS ƂISKΛIN ïNS : Claritas Dei circumfulſit illos ; *Luc* 2 : 9. hΛIhΛIT ïNS : Vocavit illos ; *Marc.* 1 : 20. ΛΛISIdΛ ïNS Docebat illos ; *Marc.* 1 : 21. ƂIΓETNN ïNΛ ƑKΛIhNΛNdΛI ïNS : Invenerunt eum interrogantem eos ; *Luc.* 2 : 46. ïddϚΛ MIΨ ïM : Ivit cum eis ; *Luc.* 2 : 51. ïddϚNh MIΨ ïN : Ivit cum illis *Luc.* 7 : 6. ΓΛϒΛΛϚΛNdS NS ïN TϒΛΛIƂ : Eligens ex iis duo decim ; *Luc.* 6 : 13.

ïTΛ. ΨΛN hΛNSϚΛNd ΨΛTΛ ϒΛNKd. SNNS MIΨ ƑΛhEdΛI NIMΛNd ïTΛ : Quum audierint verbum, ſtatim cum gau dio accipiunt illud ; *Marc.* 4 : 16. NIMΛNdS ƂΛKN ΓΛSΛTId ïTΛ ïN MIdϚΛIM ïM : Accipiens puerum ſtatuit eum in medio eorum

Marc

Marc. 9:36. 15:46. ygrxs yllTidedann ïN skiп. syl sye ïTl gnψlN rlɛnllNxdl: Fluctus volutabantur in navigium, adeò ut illud jam impleretur. *Marc.* 4:37. *Angloſax.* hit. hyt. *Dan.* hit. *Iſl.* hid *vel* hitt. *Angl.* it. *Belg.* het. *Sunt Neutr. generis.*

ïTlN, Comedere. rlikNidl sld ïTlN: Cupiebat implere ventrem; ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15:16. *Suſpicor tamen* eTlN *fuiſſe antiquius; quoniam veſtigium ejus remanſit in compoſitis* lɛeTei *&* lɛeTgl, Vorax. *quæ vide. Angloſax.* etan *eſt* Comedere. *Alam.* ezen / ezzen. *Dan.* ede. *Iſl.* eta. *Angl.* eat. *Belg.* eten. *Græcis* ἔδω *eſt* Comedo.

ïψ, Autem, verò. *N. Matth.* 5:19, 21, 22, 32, 33, 39, *&c.* ïψ ψlN seiψn ylkψ: Cum autem ſerò factum eſſet; ὀψίας δὲ γενομένης. *Matth.* 27:57. *Joh.* 6:16. ïψ, Ergo; οὖν. *Luc.* 15:28. ïψ, Si; εἰ. *Luc.* 19:42. *Joh.* 8:19, 39. 9:41. 11:21. ïψ, Et; καὶ. *Matth.* 6:24.

ïnngxns mlnlrxs llistidednn lɛlk ïmml: Turbæ multæ ſequebantur eum; *Matth.* 8:1. *Propriè Juvenes, vel Complures juvenilis ætatis homines denotavit olim vocabulum; poſtea tamen (ſicuti hoc in loco videre eſt) tranſlata eſt vox ad Multitudinem cujuſvis ſexus, ætatis, & conditionis.*

ïnп, Surſum. nznhhxɛ lnrxnl ïnп: Elevavit oculos ſurſum; *Joh.* 11:41. ïnplψkx nnd dllly: A ſummo uſque deorſum; *Matth.* 27:51. gns ns ψlim dllψkx signψ. ïψ ik ns ψlim ïnplψkx ïm: Vos de deorſum eſtis, ego de ſupernis ium; *Joh.* 8:23. ni yesi ψns lTribʁn ïnplψkx: Niſi eſſet ibi datum deſuper; *Joh.* 19:11. *Angloſax.* up *eſt* Super, ſupra, ſurſum. *Alam.* ber / ubar / obana. *Cimbr.* nB. *Dan.* op. *Iſl.* upp. *Angl.* up / upon. *Belg.* p. *Græcis* ὑπέρ.

ïzei, Qui; ὅς. *Joh.* 8:40. 12:4. 19:12. slïze lɛslTidl linrly: Qui repudiatam duxerit; *Matth.* 5:32. *Joh.* 11:37. ylnk-tyl ïze: Opera ejus; *Joh* 7:7. ïze ψln hlnsgld: Qui cum audiverint; *Luc.* 8:13. ψlïze ni klnsgld: Qui non guſtabunt; *Marc.* 9:1. ïze, Eorum; *Matth.* 6:14. 8:34. 9:2,4,29. *Marc.* 1:39. bi lkklnim ïze nɛknnnliψ ïns: Ex fructibus eorum cognoſcetis eos; *Matth.* 7:16 & 20. ïn lndylikψgl ze: In conſpectu eorum; *Marc.* 9:2. lins ïze: Unus eorum; *Matth.* 9:29. *Luc.* 15:12. ni ɛklllilxt linxhnn ïze miψ is lɛlkrlrrln: Non permiſit quemquam eorum ſequi ſe; *Marc.* 5:37.

lT-

ΛTTΛNS ïZϵ: Patres eorum; *Luc.* 6:23, 26. MIKIΛΛNS ïZϵ Magnates eorum; *Marc.* 10:42. hΛIKTR ïZϵ: Cor eorum; *Marc.* 7: MΛΨΛ ïZϵ: Vermis eorum; *Marc.* 9:44. ÞRTNNS ïZϵ: Pe eorum; *Joh.* 13:12. ïNÞϵINRdΛ ïN ïZϵ: Miſertus eorum *vel* Mi ricordiâ motus in eos; *Matth.* 9:36. ϵI ΛTïddGϵdϵINΛ hΛ ΠΛN ïZϵ: Ut venirent adjuvare eos; *Luc.* 5:7. *Vide plura in* ïS.

ïZΛI, ïZR, ïZRS *ut plurimùm ſunt fœminina.* SVRK ïZΛI, Jura ei, *filiæ ſcilicet Herodiadis*; *Marc.* 6:23. uΛΨ ïZΛI ïΛISNS: Dixit Jeſus; *Marthæ nempe*; *Joh.* 11:40. *Matth.* 5:31. *Marc.* 5:43. 14:6. uIΨΛN ïZRS: In utero ejus; *Luc.* 1:41. rΛΨΛNÞKSNRdΛ S BKNNNΛ BΛRΨIS ïZRS: Siccatus eſt fons ſanguinis ejus; *Marc.* 5:2 *Matth.* 9:25. *Marc.* 7:26. *Luc.* 8:44, 55, 56. rΛΛϵIΨΛNdS ïN dN ïZΛI: Ingreſſus ad eam; *Luc.* 1:28. ïS uΛΨ dN ïZΛI: I dixit ad eam; *Marc.* 5:34, 41. 7:27. & uΛΨ dN ïZΛIZϵ: *Luc.* 1:3 rΛhRKINRdΛ ïZΛI: Adulteravit illam; *Matth.* 5:28. ΨΛTϵ SVΛ ΨINΨIdΛ ïZΛI: Quòd ſic ſalutaret illam; *Luc.* 1:29. rΛ SΛIOΛNdS VΛRΨ ÞRΛM ïZΛI: Viſus eſt ab eâ; *Marc.* 16:1 ϵI rΛΨKΛÞSTIdϵdϵINΛ ïGRS BI ΨΛNΛ BRRΨΛK ïZR Ut conſolarentur eas de fratre earum; *Joh.* 11:19. SΛϵI ÞKIGR SΛIVΛΛΛ SϵINΛ. ÞRΛVISTϵIΨ ïZΛI: Qui amat animam ſuam perdet eam; *Joh.* 12:25.

ïZVΛK. ïZVΛKΛ, Veſter; *Matth.* 5:16. ΛTTΛ ïZVΛK Pater veſter; *Matth.* 5:48. 6:8, 26, 32. *Marc.* 6:26. *Joh.* 8:42. VΛNK ïZVΛK: Sermo veſter; *Matth.* 5:37. hNZd ïZVΛK: Theſauru veſter. hΛIKTR ïZVΛK, Cor veſtrum; *Matth.* 6:21. SΛ ΛΛ SΛKϵIS ïZVΛK: Magiſter veſter; *Matth.* 9:11. MϵΛ ïZVΛK Tempus veſtrum; *Joh.* 7:6. ΛTTΛ ïZVΛKΛ: Pater veſter; *Luc.* 6:3 rΛΛΛNBϵINS ïZVΛKΛ: Fides veſtra; *Luc.* 8:25. MIZdR ïZ VΛKΛ: Merces veſtra; *Luc.* 6:23, 35. SΛNKTΛ ïZVΛKΛ: Tr ſtitia veſtra; *Joh.* 16:20. ÞΛhϵd ïZVΛKΛ: Gaudium veſtrum; *Jo* 16:22. ïZVΛKΛ TΛTΛΛ hΛNBIdIS ΛΛΛΛ rΛKΛΨΛN SINd: Veſtri capilli capitis omnes numerati ſunt; *Matth.* 10:30. ïZV KΛ ΛINS dIΛBΛNΛNS ïST: Veſtrûm unus diabolus eſt; *Joh.* 6:7 13:21. OΛS ïZVΛKΛ: Quis veſtrûm; *Matth.* 6:27. *Luc.* 14:2 *Joh.* 8:46. OΛKGIZNh ïZVΛKΛ SΛϵI NI ΛÞuIΨIV ΛΛ ΛΛMMΛ ΛIrINΛ SϵINΛMMΛ: Quilibet veſtrûm qui non renunti

omn

omnibus quæ poſſidet; *Luc.* 14: 33. NIΛINSHNN ÏZVΛKΛ TΛNGIΨ ΨΛTΛ VITXΨ: Nemo veſtrûm facit legem; *Joh.* 7: 19. ÞKIGXΨ ÞIGΛNÐS ÏZVΛKΛNS: Diligite inimicos veſtros; *Matth.* 5: 44. GΛBΛI ΓXΛEIΨ ΨΛNS ÞKIGXNÐS ÏZVΛKΛNS: Si ſalutaveritis amicos veſtros; *Matth.* 5: 47. NNÐΛK ÞXTNM ÏZVΛKΛIM: Sub pedibus veſtris; *Marc.* 6: 11. ÏN HΛIKTΛN ÏZVΛKΛMMΛ: In cordibus veſtris; *Luc.* 5: 22. ÏZVΛKΛIZXS ΓΛKΛIHTEINS: Veſtra juſtiria; *Matth.* 5: 20.

ÏZVIS, Vos; *Matth.* 5: 30. UIMΛNÐ ΛT ÏZVIS: Veniunt ad vos; *Matth.* 7: 15. ÏK ÐΛNNGΛ ÏZVIS: Ego baptizo vos; *Marc.* 1: 8. NIOΛNHNN KNNΨΛ ÏZVIS: Nunquam novi vos; *Matth.* 7: 23. NNÐ OΛ ΨNΛÐN ÏZVIS: Quamdiu vos tolerabo? *Marc.* 9: 19. ÞIGΛIÐ ÏZVIS SX MΛNΛSEΨS: Odit vos mundus; *Joh.* 15: 19. SΛEI NIST VIΨKΛ ÏZVIS. ÞΛNK ÏZVIS ÏST: Qui non eſt adverſùm vos, pro vobis eſt; *Marc.* 9: 40. ÏZVIS UIΨΛ: Vobis dico; *Matth.* 5: 22, 28, 34, 39. 6: 2, 5, 16, *&c.* SNILΛX ÏZVIS ÞΛHEIÐ MIKILΛ: Nuntio vobis gaudium magnum. ΓΛBΛNKΛNS ÏST ÏZVIS HIMMΛ ÐΛGΛ NΛSGΛNÐS: Natus eſt vobis hodie Salvator; *Luc.* 2: 10, 11. ÐΛGΛOΛMMEH VΛS, ΛT ÏZVIS ÏN ΛΛH ΛΛISGΛNÐS: Quotidie eram vobiſcum in templo docens; *Marc.* 14: 49. SVIGΛXÐEÐNM ÏZVIS: Tibiâ cecinimus vobis. HNÞNM ÏZVIS: Lamentavimus vobis; *Matth.* 11: 17. OΛ ÏZVIS ΛΛNNE ÏST: Quæ vobis gratia eſt? *Luc.* 6: 32, 33, 34. OΛ ÏZVIS ΛNΛBΛNΨ MXSES: Quid vobis præcepit Moiſes? *Marc.* 10: 3. HNZÐGΛIΨ ÏZVIS HNZÐΛ ÏN HIMINΛ: Theſaurizate vobis thezauros in cœlo; *Matth.* 6: 20. VIΛEIΨ EI ÞKΛΛETΛN ÏZVIS KΛKΛBBΛN: Vultis dimittam vobis Barabbam? *Matth.* 27: 17.

K Λ.

KΛISΛK *codici Argenteo paſſim dicitur* Cæſar. *Angloſaxonibus* caſere *eſt* Cæſar *vel* Imperator. *Alamannis* keiſar/ keiſer/ keiſor. *Danis & Belgis* keyſer. *De vocabuli origine vide Voſſii etymologicum in* Cæſones.

KΛLÐ, Frigus; *Joh.* 18: 18. STIKΛ KΛLÐIS VΛTINS: Calicem frigidæ aquæ; *Matth.* 10: 42. *Angloſax.* cealð. *Alam.* chalð/ kalt. *Cimbr.* ΓΛΛΓ. *Dan.* kaalð. *Angl.* cold. *Belgis* koud. *Suſpicabar*

bar olim ab Angloſaxonico cỳle, Frigus, *fuiſſe* celan. cỳlan. ȝecelan. ȝecỳlan Frigefieri; *atque inde profluxiſſe* cyleð. celeð. cealð, Frigefactus, frigidus *Ipſum verò* cỳle *poteſt eſſe à* κιόω, *quod Heſychio inter alia exp.* πάχνη, Pruina.

ᚴᛚᚢᚴᚵᛖ, Meretrices. ᚦᚴᛖᛏ ᚠᛖᛁᚾ ᛋᚣᛖᛋ ᛗᛁᚠ ᚴᛚᚢᚴᚵᛋᚱᛘ Devoravit ſubſtantiam tuam cum meretricibus; *Luc.* 15:30. ᚴᛚᚢᚴ ᚾᛚᛋᛋᚵᚾᛋ, Adulteria; *Marc.* 7:21. ᛁᚾᚾᚺ ᚦᚢᛁᚴᛁᚾᛚ ᚴᛚᚢᚴ ᚾᛚᛋᛋᛚᚢᚾᛋ: Exceptâ cauſâ fornicationis; *Matth.* 5:32. χαλκιδῖτις πόρνη *Joſ pho eſt Vile ac triviale ſcortum quod vel æreo nummo ſe proſtituit: prorſus ut* δι βολοι *Græcis, &* diobolares meretrices *Latinis (teſte Feſto) quæ* duobus obo lis ducuntur.

ᚴᛚᚾᚾ ᛁᚾᛚ: Novi eum; *Joh.* 8:55. ᚴᚢᚾᚾᚵᛚ ᛁᛗ ᚾᛚᛗᛋ ᚠᛖᛁᚾᛚᛏᛚ: Notum faciam eis nomen tuum; *Joh.* 17:26. *Vide* ᚴᚢᚾ ᚾᛚᚾ, Noſcere.

ᚴᛚᚴ, Cura, ſollicitudo. ᚾᛁ ᚴᛚᚴ ᛁᛋᛏ ᛁᚾᛚ ᚠᛁᛉᛖ ᛚᛚᛗᚱᛖ Non eſt ei cura ovium; *Joh.* 10:13. ᛟᛚ ᚴᛚᚴᛚ ᚢᚾᛋᛁᛋ: Quid a nos? *Matth.* 27:4. ᚾᛁ ᚴᛚᚴᛚ ᚠᚢᚴ ᛗᛚᚾᛋᚺᚢᚾ: Non curas quem quam; *Marc.* 12:14. ᚾᛁᚾ ᚴᛚᚴᛚ ᚠᚢᚴ ᚠᛁᛉ ᛖᛁ ᚦᚴᛚᚢᛁᛋᛏᚾᛚᛗ Non curas ſi perimus? *Marc.* 4:38. ᚢᚾᚴᛚᚴᚵᛚᚾᛋ, Securi; *Marc.* 4:15 *Angloſax.* caꝑu. ceaꝑ. *Angl.* care. *Videri poſſunt affinitatem aliquam haber cum Græco* κὴρ, Cor; *quòd homines ea præcipuè curent, quæ maximè ipſis cord ſunt: atque inde quoque* κηρύνω *frequenter ſolet uſurpari pro* μελετῶ, φροντίζω.

ᚴᛚᚱᚴᛚᚱ, Carcer; *Matth.* 5:25. 11:2. *ac paſſim alibi. Cymr.* carchar *Angloſax.* caꝑceꝑn. *Alam.* carcar / ᚺarᚺar. *Belg.* kercker. *Heſychio* κάρκαρα *ſunt* δεσμοὶ, Vincula. *Valdè quoque affine eſt Græco* καρκαίρω, Reſono, pulſatu vibro & tremo. *Appoſitè Pompejus Feſtus*; Querqueram Opilius frigidam ai dici & cum horrore trementem. Santra etiam ex Græco deducit, qui Tremo rem ejuſmodi κάρκαρον dicunt. unde dici etiam Carcerem. *Ita quoque viri do ctiſſimi (inter quos Rhodiginus & Beroaldus) Gemonias ſcalas à gemitu nomen tra xiſſe autumant. erat enim puteus in quem gradibus deſcendebant, & in quem fa cinoroſi unco pertracti præcipites dari ſolebant. Similitudo originationis (ut mih quidem videtur) non prorſus ineptæ, quodam modo adigit me ut nonnihil hîc exſpa tier. Quemadmodum enim certum habeo non paucos fore qui vocem* ᚴᚱᚴᚱ *in Argenteo codice inventam ſtatim judicabunt ex Latinâ verſione in textum Goth cum irrepſiſſe, ita quoque nullus dubito quin plures adhuc ſint futuri qui* ᛒᚱᛁᚢᚢᚴ *illud quod Runicum lexicon Olai Wormii* Carcerem *exponit, à Gallico* priſon *de*

ſump

ſumptum ſentient; quum tamen πρίειν ὀδόντας *Græcis ſit* Dentibus ſtridere. πρίσις ὀδόντων, Stridor dentium. *Fuſiùs de hac voce egimus in annotatis ad Tatiani* XXI, 2. *ubi quoque indago etymologiam illius* cpeaptepn *vel* cpeoptepn *vel* cpiepteprn *quod in antiquiſſimis quibuſque monumentis Angloſaxonicis frequenter occurrit: ſed ſatius puto remittere ad locum, quàm plura hîc repetere.*

KΛS, Vas. **NI ΛΛIΛRT EI ΘΛS ψΛIKhBEKI KΛS ψΛIKh ψR ΛΛh**: Non ſinebat ut quiſquam ferret vas per templum; *Marc.* 11:16. **KΛS ϒΛTINS BΛIKΛNDS**: Vas aquæ bajulans; *Marc.* 14:13. **NIMΛNNΛ ΛNKΛKN TΛNdGΛNdS dIShNΛGIψ ITΛ KΛSΛ**: Nemo lucernam accendens operit eam vaſe; *Luc.* 8:16. **KΛSΛ SϒINψIS ϒIΛϒΛN**: Vaſa fortis diripere; *Marc.* 3:27. **KΛSGINS ΛKK NSBΛNhTEdNN**: Figuli agrum emerunt; *Matth.* 27:7. *In originem vocis animum obiter tantùm intendenti, ſtatim viſum eſt vocabulum non ita longè recedere à poſtremâ parte Græci* ἄγγος, Vas: *vel à primâ parte illius* γάστρα, *quod Græcis olim denotabat* Ventrem *vel* Fundum vaſis.

KΛTIΛE dΛNNEININS: Æramentorum baptiſmata; χαλκίων βαπτισμούς. *Marc.* 7:4. *Martinius derivat Teutonicum* **ketel** *à* κοτύλη, *quod aliquando* Vaſculum concavum, *aliàs verò* Menſuram liquidorum *ſignificat. Alias de vocabuli origine conjecturas habent annotata ad gl A*, 15. *in* Cacabus, **ƿeggili**.

KΛNNΛTGΛN, Colaphos ingerere; κολαφίζειν. *Marc.* 14:65. *Anglis* **to cuffe** *idem vulgò ſignificat. Danis* **kiep** *eſt* Fuſtis. **kieps hag** / Fuſtuarium.

KΛNNRψ NNTE ÏK UIMΛN: Negotiamini dum venio; πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. *Luc.* 19:13. *Angloſax.* ceapan. cypan, Emere, mercari. ceapman. cypman, Mercator. ceapꝑtop, Forum, emporium. cypinga, Nundinæ. *Alam.* **chauphen** / **caufen** / **coufen** / Emere. **caufman** / **coufman** / Emptor, mercator. **chaufo** / Redemptor. *Cimbr.* **ΡΛΠBΛ**, Emere. **ΡIIBΛI**, Emit. **ΛΡIIBIИ**, Gratis. **ΨΛΛΡΛΠB**, Annonæ emptio. **ΡΛΠBИΛIΡKΛ**, Nundinæ. *Dan.* **kiøbe** / Emere, mercari. **kiøbman** / Mercator. **kiøbſted** / Emporium. *Iſl.* **eg kaupe** / Emo. **keipte** / Emi. *Angl.* **cheapen** / Commercari, licitari, diſceptare *vel* tranſigere de pretio. **ceapman** / **chapman** / Mercator. *Belg.* **koopen** / Emere. **koop** / Emptio. **koopman** / Mercator. **koopſtad** / Emporium. κάπηλος *Græcis eſt* Inſtitor, propola. *Multa de hac voce tradit Salmaſius de Uſuris, cap.* 12.

KΛNKIdΛI SΛEPΛ: Gravati ſomno; βεβαρημένοι ὕπνῳ. *Luc.* 9:32. *Magnam habet hæc vox affinitatem cum illo* **ΓΛNKIψΛ**, *quod Joh.* 16:6 *exponitur*

Triſtitia. *Ad ultimam nimirum perducti triſtitiam, poſteaquam nullum ægritudinis finem proſpicientes totos ſe dederunt dolori, ipſâ fatigati deſperantíſq; animi caligine, gravi perſæpè obruuntur ſomno. Arbiter*; Cùm Aſcyltos, gravatus tot malis, in ſomnum laberetur. *Terent. Andr.* II, 1; Ut animus in ſpe atque in timore uſque hàc attentus fuit: Ita, poſtquam adempta ſpes eſt, laſſus, curâ confectus ſtupet. *Seneca nat. quæſt.* III, 27; In extrema perductis hoc unum ſolatio fuit, quòd tranſierat in ſtuporem metus. non vacabat timere mirantibus; ne dolor quidem habebat locum: quippe vim ſuam perdit in eo, qui ultra ſenſum mali miſer eſt.

KANKNR, Fruges, frumentum, granum. **KANKNR SINAPIS**: Granum ſinapis; *Marc.* 4: 31. **KANKNR OLITEIS**: Granum frumenti; *Joh.* 12: 24. *Angloſax.* corn. *Alam.* corn/korn. *Dan. Iſl.* korn. *Angl.* corn. *Belg.* koren. *Omnia mirè ſunt affinia Græco* κρέω *vel* κρέννυμι, Satio, ſaturo.

KANSGAN, Probare, experiri, tentare. **GNKA ANHSNE NSKANHTA ÞIMÞ. GAH RARRA KANSGAN ÞANS**: Juga boum emi quinque, & eo probare illa; *Luc.* 14: 19. *Videri poteſt hæc acceptio promanâſſe ex receptâ ſignificatione proximi* **KANSGAN**, Guſtare; *quod vide.*

KANSGAN, Guſtare. **NI KANSGANA DANÞANS**: Non guſtabunt mortem; *Marc.* 9: 1. *Luc.* 9: 27. **KANSEIÞ ÞIS NAHTAMATIS MEINIS**: Guſtabit cœnam meam; *Luc.* 14: 24. **NI KANSGAI DANÞAN AIÞAD ARE**: Non guſtabit mortem in æternum; *Joh.* 8: 42. *Magnam hoc verbum affinitatem habet cum Græco* γεύω, γεύσω, Guſto, guſtabo.

KEINAN, Germinare. **ÞKAIÞ KEINIÞ GAH AINAIÞ**: Semen germinat & increſcit; *Marc.* 4: 27. **ÞAN NSKEINANA LAUBRS**: Cum enaſcuntur folia; *Marc.* 13: 28. **NSKEINRDA GAH TAÞIDA AKRAN**: Exortum eſt & fecit fructum; *Luc.* 8: 8. *Hoc verbum diutiſſimè retinuere Franci. gl C, paginâ* 12; Promunt, ſtampzingant / ghinint. *& mox paginâ ſequente*, Pullulat, ghinit.

KELIKN RATIMKIDA: Turrim ædificavit; πύργον ᾠκοδόμησε. *Marc.* 12: 1. **ÞILGANDS KELIKN TIMKGAN**: Volens turrim ædificare; θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι. *Luc.* 14: 28. **TAKNEIÞ ÏZÞIS KELIKN MIKILTA**: Demonſtrabit vobis cœnaculum grande; δείξει ὑμῖν ἀνώγεον μέγα. *Marc.* 14: 15.

KIGAN. *Vide quæ dicimus in* **NSKIGANTA**.

KILÞEI, Venter, uterus. **RANIMIS ÏN KILÞEIN**: Concipies in utero;

utero; *Luc.* 1:31. ïN KILΨX ƴΛKΨ ΛILEISΛBΛIΨ: Concepit Eliſabeth; *Luc.* 1:24. MIΨ MΛKIïN ƴISΛNDEIN ïN KILΨXN: Cum Mariâ prægnante; *Luc.* 2:5. *Vide interim numquid huc pertineat, quòd Angloſaxonibus* cilðhama *eſt* Uterus. pipmanner inno ð *vel* cilðhama, Uterus, matrix; *gl R*, 74. *Vide quoque an non ex initio hujus vocabuli (mutato priùs* K *in* U, *& eliſo* Λ) *deſumptum ſit illud* UIΨ, *quod ſuo loco exponitur* Uterus, vulva, matrix.

KINDAINS, Præſes; *Matth.* 27:11 *&* 15.

KINN, Maxilla. *Matth.* 5:39. *Luc.* 6:29. *Cambrobritannis* gên *eſt* Mentum, maxilla. *Angloſax.* cinn. *Alam.* kinno. *Cimbr.* PIKK. *Dan.* kind. *Angl.* chinn. *Belg.* kinne. *Ex his Cymræorum* gên *videri poteſt detruncatum ex* γένυς *vel* γένειον, Maxilla, mentum. *Reliqua viri docti derivârunt à* κινεῖν, Movere; *quòd mentum ſermocinantium atque aliquid manducantium in perpetuo ſit motu. Prorſus ut Jovianus Pontanus* Mentum *vult dictum quaſi Movimentum, à movendo. Vide etymologicum Voſſii in* Mentum.

KINTN ΨΛNΛ MINNISTΛN: Quadrantem minimum; *Matth.* 5:26. *Pro* κλῶσ- *etiam* κίνσ- *dixere, ut ex Heſychio conſtat in* κῆνσ- *&* κίνσ-.

KINSΛN. *Occurrit in* NSKINSΛN, Reprobare.

KΛΛhΛIM ΛNDhNΛIDES, Parvulis revelâſti; νηπίοις ἀπεκάλυψας. *Luc.* 10:21. *Belgis* klayn *vel* kleyn *eſt* Parvus. *quod licet magnam videatur habere affinitatem cum hac voce Gothicâ: malim tamen remittere Lectorem ad ea quæ dixi in Obſerv. ad Willerami pag.* 46. *ſicuti & ad ea quæ annotavi ad gl B*, 13. *in* Diligenter, cleinlihho.

KNIƴ, Genu. KNIƴΛM KNNSSGΛNDS, Procumbens in genua, genua ſolo illidens, γονυπετῶν. *Marc.* 1:40. ΔKΛNS ΔN KNIƴΛM ïΛISNïS: Procidit ad genua Jeſu; *Luc.* 5:8. *Angloſaxonibus* cneop *eſt* Genu. *Alamannis* kneu/knie. *Cimbris* ✱ΛII. *Danis* knæ. *Iſlandis* knie. *Anglis* knee. *Belgis* knie. *Græcis* γόνυ.

KNNSSGΛNDS, Ad genua alicujus ſuppliciter accidens. γονυπετήσας αὐτόν. *Marc.* 10:17. *pro quo tamen Marci* 1:40 *occurrit* BIΔGΛNDS ïNΛ GΛh KNIƴΛM KNNSSGΛNDS: Orans eum & ad genua ejus accidens. παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτόν. *Angloſaxonibus* cnyllan. cnyſran. cnyrran *eſt* Verberare, pulſare, quatere. *Vulgò Hollandis* knillen *eſt* Strenuè deverberare ac pugnos frequentes ingerere. *Cambrobritannis* cnîll *vel* cnûll *erat* Campanarum ſonus.

unde fortè Angloſaxones deſumpſerunt ſuum cnyllan, Impellere campanas. *atque inde Anglicum* knell / Sonitus campanarum; *maximè tamen campanarum, quibus aliquem jam jam moriturum aut recens mortuum eſſe ſignificatur. Cimbris* ᚼᚴᚿᛋᚴᚴ *eſt* Agitatio, concuſſio. ᚴᚱ ᚼᚴᚿᛋᚴᚴᚿᛏ, Manibus pugnare; *vide Runicum lexicon. Danis* knuſen *eſt* Elidere, conterere, frangere. *Belg.* kneuſen/knieſen.

ᚴᚴᛁᚿᛋᛏᛁᛘ ᛏᚿᚿᘜᚿᚿᛋ ᛋᛖᛁᚿᚴᚿᛋ: Collidit dentes ſuos; *Marc.* 9:18. ᚷᚴᛁᚿᚴᚴ ᛘᚴᛁᚴᘜᛁᛘ ᚴᛋᛖᛏᛋ ᚷᚴh ᚴᚴᚿᛋᛏᛋ ᛏᚿᚿᘜᛁᛘᛖ: Ibi erit fletus & ſtridor dentium; *Matth.* 8:12. *ubi Angloſaxonica tranſlatio,* þæp bið pop ȝ to ðа ȝnyrtbitunȝ:. *Angloſaxonibus nempe* ȝnyrtbitian *eſt* Frendere, *i. Crepitum ac ſtridorem dentibus inter ſe colliſis edere.* ic ȝnyrtbitiȝe oð ðe ic ceaſciȝe, Strido; *gr Ælfrici, cap.* 26. he ȝnyrtbitað oꝼeꝛ hine miþ toðum. Frendit ſuper eum dentibus; *Pſ.* 36:12. *Ex hac igitur priſcâ orthographiâ Gothici* ᚴᚴᚿᛋᛏᛋ (*unde proculdubio Angloſaxonicum* ȝnyrtbitunȝ *deſumptum eſt*) *cuivis perſpicuum fit ipſum illud* ᚴᚴᚿᛋᛏᛋ *nihil eſſe aliud quàm* τὸ κϱυστικὸν τῶν ὀδόντων. *illud nempe quod in triſti luctuoſáq; dentium* συγκϱόσι *maximè ferit aures. nempe à verbo* κϱύω, *quod ſæpiſſimè pro* συγκϱύω *uſurpatur, ſunt* κϱῦσις, κϱυστικός. *&c. Ad hanc originem refer etiam Angloſaxonicum* ȝnyrtle, Cartilago. *Vide annotata noſtra ad gl E,* 4. *in* Cartillago.

ᚴᚿᛒᛁᛏᚿᚿᛋ ᚫᚿᚫᚴᚿᛘᛒᚷᚫᚿ *videtur uſurpatum de iis qui cibum capientes cubito incumbebant.* Cubitus dictus, *inquit Iſidorus libro* XI *Originum cap.* 1, quòd ad cibos ſumendos in ipſo cubamus. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Cubitus. *Niſi fortè de ſpatio diſtantiæ cubitalis inter ſingulos quinquagenos accipiendum putemus illud Lucæ* 9:14; ᚴᚫᚠᚫᚿᚴᚴᛖᛁᚠ ᛁᛘ ᚫᚿᚫ-ᚴᚿᛘᛒᚷᚫᚿ ᚴᚿᛒᛁᛏᚿᚿᛋ. ᚫᚿᚫ ᛟᚫᚴᚷᚫᛘᚷh ᚠᛁᛘᚠᛏᛁᚷᚿᚿᛋ: Facite illos diſcumbere per convivia quinquagenos. *Confer hæc etiam cum iis quæ ſupra diximus in* ᚫᚿᚫᚴᚿᛘᛒᚷᚫᚿ.

ᚴᚿᚴᚷᚫᚿ, Oſculari. ᚿᛁ ᚴᚿᚴᛁᛞᛖᛋ ᛘᛁᛋ. ᛁᚠ ᛋᛁ ᚿᛁ ᛋᚠᚫᛁᚠ ᛒᛁᚴᚿᚴᚷᚫᚿ ᚠᚷᛏᚿᚿᛋ ᛘᛖᛁᚿᚫᚿᛋ: Non dediſti mihi oſculum, at hæc non ceſſavit oſculari pedes meos; *Luc.* 7:45. ᚠᚫᛘᛘᛖᛁ ᚴᚿᚴᚷᚫᚿ. ᛋᚫ ᛁᛋᛏ: Quemcunque oſculatus fuero, is eſt; *Marc.* 14:44. ᛞᚴᚫᚿᛋ ᚫᚿᚫ hᚫᚫᛋ ᛁᛋ. ᚷᚫh ᚴᚿᚴᛁᛞᚫᛚ ᛁᛘᛘᚫ: Cecidit ſuper collum ejus & oſculatus eſt eum; *Luc.* 15:20. *Angloſaxonibus* cyꝛꝛan: *Alamannis* cuſſan. *Cimbris* ᚴᚫᚿᚿᚫ. *Danis* kyſſe. *Anglis* kiſſe. *Belgis* kuſſen. *Græcis à* κύω, Oſculor, *eſt* κύσω, Baſiare. *pro quo tamen apud Homerum Odyſſ.* Ω, *verſ.* 234, *atque alibi paſſim, occurrit* κύσσω. *Cambrobritannis* cuſanu *eſt* Oſculari, ſuaviari; *quod tamen ab Hebræâ origine derivatum cenſet Jo. Davies, quem adi. Iſlandis* koſs *eſt* Oſculum.

ᚴᚿᛘ-

KNMBEI, Recumbe, *ad cibum capiendum ſcilicet. Luc.* 17 : 7. *Vide quæ ſupra annotavimus in* ANAKNMBGAN.

KNN, Genus. ψATA KNN TAIKN SRKEIψ: Iſta generatio ſignum quærit; *Marc.* 8 : 12. R KNNNI NNTAAANBGANDR: O generatio incredula; *Marc.* 9 : 19. KNNI NADKE: Genimina viperarum; *Luc.* 3 : 7. AAAA KNNGA: Omnes generationes; *Luc.* 1 : 48. IN KNNGA ψEINAMMA: In cognatione tuâ; *Luc.* 1 : 61. AAGA-KNNGA, Alienigena; *Luc.* 17 : 18. *Neſcio an & huc pertineat* TRDA-KNNAS, Nobilis; *Luc.* 19 : 12. *Angloſaxonibus* cynn *eſt* Genus, generatio. *Alamannis* cunn / chunn. *Cimbris* FAK. *Danis* kion. *Iſlandis* kyn. *Anglis* kinde. *Belgis* kunne. *Sunt à* cennan, Gignere. *Græcis* γεννᾶν.

KNNA *poſtpoſitum in compoſitione. Hujus formæ ſunt* TRDAKNNAS. HIMINAKNNAS. TNMAKNNAS. *Ita* MANNA SNMS TRDA-KNNAS *eſt* Homo quidam nobilis; *Luc.* 19 : 12. MANAREI HAK-GIS HIMINAKNNAIS: Multitudo militiæ cœleſtis; *Luc.* 2 : 13. OA-ZNH TNMAKNNAIZE: Omne maſculinum; *Luc.* 2 : 23. *Quibus reſpondent Angloſaxonica* Godcund, Divinus; *Cædmon* 50, 24. 60, 15. eoꝛðcund, Terrenus, terreſtris; *Idem Cædmon* 36, 24. utacunde, Alieni, alienigenæ; *C Matth.* 17 : 25. *rurſus Luc.* 16 : 12. 17 : 18. *denique Joh.* 16 : 5. *Alamannis quoque* cotchundiu *eſt* Divinus. cotchundida / Divina. cotchundaz/ Divinum. cotchundlihho / Divinitùs; *Kero.* cotchuntliche / Divinitùs; *App. Gloſſarii C.*

KNNNAN, Noſcere, ſcire. IZVIS ATTIBAN IST KNNNAN KNNA ψINDANTAKDGRS TRψS: Vobis datum eſt nôſſe myſterium regni Dei; *Marc.* 4 : 11. *Luc.* 8 : 10. OAIVA MATNM ψANA VIT KNNNAN: Quomodo poſſumus viam ſcire? *Joh.* 14 : 5. KANN ψNK OAS ψN IS: Scio qui ſis; *Marc.* 1 : 24. KANN INA: Novi eum; *Joh.* 8 : 55. ABAN NI KANN: Virum non cognoſco; *Luc.* 1 : 34. AKANNIDA IM NAMR ψEINATA. GAh KANNGA: Notum feci eis nomen tuum, & notum faciam; *Joh.* 17 : 26. SA SIIIXNEIS WAS KNNψS ψAMMA TNDGIN: Ille diſcipulus erat notus pontifici; *Joh.* 18 : 15. AN TIBAN KNNψI NASEINAIS MANATEIN NS: Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi ejus; *Luc.* 1 : 77. *Angloſaxonibus* cnapan. cunnan. *Alamannis* kennen/ chennen. *Danis* kiende. *Iſlandis* kunna. *Anglis* know. *Belgis* kennen. γεννᾶν *Heſychio eſt* σωιέναι, ἐπίστασθαι, Intelligere, ſcire. *Eidem quoque Grammatico* γεννᾶσι *exponitur* γινώσκουσι, Noverunt.

AAGT,

ᛚ ᛚ.

ᛚᚨᚷ, Longus. ᚾᛁ ᚣᛁᛚᛞᚨ ᛚᚨᛚᚷᚨ ᛟᛖᛁᛚᚨᛁ: Noluit per multum tempus; *Luc.* 18:4. ᛊᚣᚨ ᛚᚨᛚᚷᚨ ᛟᛖᛁᛚᚨ ᛊᚣᛖ ᛗᛁᚹ ᛊᛁᛊ ᚺᚨᛒᚨᚾᛞ ᛒᚴᚾᚹᚦᚨᛞ: Quàm diu ſecum habent ſponſum; *Marc.* 2:19. *Angloſax.* lanᵹ. lonᵹ. *Alam.* lang. *Cimbr.* ᚾᛁᚴᚠ. *Angl.* long. *Dan. & Belg.* lang. *Cæſar Scaliger exercitat.* CIII, § 4, *ſicuti & Petrus Nunneſius in Grammatiſtice originem vocabuli deſumptam volunt ex oblongâ figurâ Venabuli aut Lanceæ quam Græci* λόγχλω *vocant. Vide interim numquid huc faciat quòd* λογχάζει *Heſychio exp.* ὀκνεῖ, διατρίβει, Pigrè atque ignavè rem gerit, procraſtinat; *afferens itidem* λογχάζαι *pro* ἐνδιατρίψαι, Prolongare tempus. λαγχάζει *denique vel* λαχεῖ *eidem Grammatico exponitur* ὀκνεῖ.

ᚨᛚᚱᚷᚨᚾ, Mittere, ponere, collocare. ᚾᛁ ᚢᚨᛗ ᚨᛚᚱᚷᚨᚾ ᚴᚨᚣᛁᚴᚹᛁ. ᚨᚴ ᚺᚨᛁᚴᚾ: Non veni mittere pacem, ſed gladium; *Matth.* 10:34. ᚾᛁ ᛊᚴᚾᚨᛞ ᛁᛊᛏ ᚨᛚᚱᚷᚨᚾ ᚹᚨᚾᛊ ᛁᚾ ᚴᚨᚾᚴᛒᚨᚾᚨᚾᚾ: Non licet eos mittere in corbanam; *Matth.* 27:6. ᛊᚨᛁᚣᚨᚨᚨ ᛗᛖᛁᚾᚨ ᚨᛚᚱᚷᚨ ᚦᚨᚾᚴᚨ ᚹᛉ ᚨᚨᛗᛒᚨ: Animam meam pono pro ovibus; *Joh.* 10:15. & 13:37. ᚨᚨᚱᚷᛁᚹ ᚷᚾᛊ ᛁᚾ ᚨᚾᛊᛉᚾᚨ ᛁᛉᚣᚨᚴᚨ ᚹᛉ ᚣᚨᚾᚴᛞᚨ: Ponite vos in auribus veſtris ſermones; *Luc.* 9:44. ᚨᚨᚱᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛊ ᚴᚾᛁᚣᚨ ᛁᚾᚣᛁᛏᚾᚾ ᛁᚾᚨ: Ponentes genua adorabant eum; *Marc.* 15:19. ᚨᚨᚱᛁᛞᚨ ᚦᛁᚱᚱᚴᚨᚾᛊ ᛊᛖᛁᚾᚨᚾᛊ ᛁᚾ ᚨᚾᛊᛉᚾᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Miſit digitos ſuos in aures ejus; *Marc.* 7:33. ᚨᚨᚱᛖᛁ ᚹᚨᚾᚨ ᚺᚨᛁᚴᚾ ᛁᚾ ᚦᛉᛞᚴ: Mitte gladium in vaginam; *Joh.* 18:11. *Etiam* ᚴᚨᚨᚨᚱᚷᚨᚾ *vel* ᚨᚦᚨᚨᚱᚷᚨᚾ *alibi ſæpè pro ſimplici* ᚨᚨᚱᚷᚨᚾ *uſurpantur. Angloſaxonibus* lecᵹian. *Alamannis* leccan / leggan. *Cimbris* ᛚᚦᛁᚨ. *Danis* ſegge. *Anglis* laie. *Belgis* leggen *eſt* Ponere, collocare. *Omnia videntur affinitatis aliquid habere cum Græco* λέγω, Cubo *vel* Cubare facio.

ᚨᛚᛁᛒᛉᛊ ᚴᚨᛒᚴᚾᚴᛉ ᚾᛊᚾᛖᛗᚾᚾ: Quod ſupererat de fragmentis, ſuſtulerunt; *Marc.* 8:8. *Recurre ad ea quæ diximus in* ᚨᚦᚨᛚᚦᚾᚨᚾ, Reſtare relinqui, reſiduum eſſe.

ᚨᛚᛁᚱᚷᚨᚾ. ᛒᛁᚨᛚᛁᚱᚷᚨᚾ, Lingere. ᚺᚾᚾᛞᛉᛊ ᛒᛁᚨᛚᛁᚱᚷᛉ ᛞᛖᛞᚾᚾ ᛒᚨᚾᚷᛉᛊ ᛁᛊ: Canes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16:21. *Angloſaxonibus* liccᵹan. liccian. liccan *eſt* Lingere, lambere. *Danis* licke. *Anglis* lick. *Belgis* lecken/licken. *Græcis* λείχω. *unde & λιχανὸς iis dicitur* Digitus index, *quòd eum lingere ſoleant exploraturi cibos. Hebræis* לָחַךְ *eſt* Lingere.

ᚨᚨ

ᚳᚳIKᚳN, Exultare. ᚳᚳIKᛉᛞ, Exultate; *Luc.* 6:23. ᚳᚳIᚳᚳIK ᛒᚳKN ïN UIᚹᚳN ïZᛉS: Exultavit infans in utero ejus; *Luc.* 1: 41 & 44. *Vide quæ diximus in* ᛒIᚳᚳIKᚳN.

ᚳᚳIᚳᛉNN ïMMᚳ: Maledixerunt ei, convitiis ac probris infectati ſunt eum; ἐλοιδόρησαν αὐτόν. *Joh.* 9:28. *Libenter præbebo me credulum, ſi quis urgeat hoc verbum Gothicum aliquam habere affinitatem cum Angloſaxonico* læl, Vibex, livor, ſuggillatio. *Nemo enim neſcit illam famæ noſtræ læſionem quam* verbera linguæ (*quomodo Horatius vocat Acres increpationes*) *infligunt, probatis authoribus paſſim* Suggillationem *nuncupari; pereleganti ſanè metaphorâ. Omnino hîc author fuerim Lectori ut adeat Voſſii etymologicum Latinum in* Suggillare.

ᚳᚳISGᚳN, Docere; *Matth.* 11:1. *Marc.* 4:1. 8:31. *Joh.* 7:35. ᚳᚳIᚳᚳISᚳKEIS, Magiſter; *Matth.* 10:24. *Joh.* 13:14. ᚳᚳISᚳKIS, Magiſter; *Luc.* 6:40. ᛉITᛞᚳᚳᚳISᚳKGᛉS, Legis doctores; *Luc.* 5:17. ᚳᚳISEINS, Doctrina; *Joh.* 7:16. ᚳᚳISIᚹS, Eruditus, quem aliquis docuit. ᚾᚾᚾSᚳᚳISIᚹS, Indoctus, quem nemo docuit. ᛉᚳIKᚹᚳNᛞ ᚳᚳᚳᚳI ᚳᚳISIᛞᚳI ᚴᛉᚹS: Erunt omnes à Deo edocti; *Joh.* 6:45. ⊙ᚳIᛉᚳ Sᚳ ᛒᛉKᛉS KᚳNN ᚾᚾᚾSᚳᚳISIᚹS: Quomodo hic libros novit, cum non didicerit; *Joh.* 7:15. *Hinc Belgis* **leſen** *idem quod* **in 't openbaer leeren** / Publicè in academiâ vel ſcholâ illuſtri legere, profiteri. **leſſe**/ Prælectio profeſſoris publici. *Angloſaxonibus* leȝan *eſt* Legere, colligere. *item* Legere libros, meditari, ſtudere. *Vide annotata noſtra ad Tatiani* XVIII, 1.

ᚳᚳISTGᚳN. ᚳᚠᚳKᚳᚳISTGᚳN, Sequi. NI MᚳTT MIK NN ᚳᚳISTGᚳN. ïᚹ ᛒI ᚹE ᚳᚳISTEIS: Non potes me modò ſequi, ſed poſtea ſequeris; *Joh.* 13:36. SᚳEI ᛉIᚳI ᚳᚠᚳK MIS ᚳᚳISTGᚳN: Si quis vult me ſequi; *Marc.* 8:34. Uᚳᚹ ᚳN ᚹᚳIM ᚳᚠᚳKᚳᚳISTGᚳNᛞᚳM: Dixit ad ſequentes; *Matth.* 8:10. *Luc.* 1:3. 7:9. ᚳᚳISTEI MIK: Sequere me; *Luc.* 9:59. ᚳᚳISTEI ᚳᚠᚳK MIS: Sequere poſt me; *Matth.* 8:22. *Ad inveſtigandam verbi originem pertinet quòd in Angloſaxonico gloſſario R, paginâ* 9 *&* 28 læſtpẏɲhta *exponitur* Caligarius. *rurſus paginâ* 29, læſte, Calopodium vel muſtricula. *paginâ denique* 75, læſt, Solum. *In Theotiſco quoque gloſſario D*, 24 *legas*, Kalepodia, **leiſt**. quaſi ligneus pes. *Danis* **leſt** / *Anglis* **laſt** / *Belgis* **leeſt** *eſt* Muſtricula, *i. lignea forma cui ſutores calcearii ſuperinducunt corium calcei conſuendi. Ab hoc igitur* læſt, *quod veteribus* Modulum *vel* Menſuram pedis *denotabat*, ꝑoᵭlæſt *etiam accipi cœpit pro* Veſtigio. ꝑoᵭlæſt *vel* ꝑpaᵭu ᵭine ne beoᵭ oncnapen:. Veſtigia tua non cognoſcentur; *Pſ.* LXXVI, 19. *atque ita* ᚳᚳISTGᚳN *propriè fuerit Inſiſtere veſti-*

veſtigiis ejus quem proſequendum imitandum've nobis proponimus.

ΛΛΜΒΛ NI hΛΒΛNdϷNΛ hΛIKdƐIS: Oves non habentes paſtorem; *Matth.* 9:36. **ψϷ ΛΛΜΒΛ ÏNΛ ΛΛISTGΛNd**: Oves illum ſequuntur; *Joh.* 10:4. **ÏN ϒΛSTGϷM ΛΛMBƐ**: In veſtimentis ovium; *Matth.* 7:15. **hΛIKdƐIS ÏST ΛΛMBƐ**: Paſtor eſt ovium; *Joh.* 10:2. **BIΛƐIψIψ ψΛIM ΛΛMBΛM**: Deſerit oves; *Joh.* 10:12. *Angloſax.* lamb. *Alam.* lamb / lamp / lomb. *Dan.* ſam. *Iſl.* ſamb. *Angl.* **lamb.** *Belg.* **lam.** *Sunt ex initialibus literis Græci* ἀμνὸς, Agnus, *præfixo L. ſicuti Angloſaxonicum* læc, Medicus, *factum cenſent ex* ἀκέομαι, Sano, medeor. land, Arvum, ſolum, *ab* ἄνδηρον, Summitas vel extremitas rerum. *Latinum quoque* Lardum *vel* Laridum *putatur eſſe ab Aridum.* Labor *vel* Labos *ab* ἄπος, *quod Euſtathius Euripidi uſurpatum tradit pro* πόνημα. Loligo *ab* ὄλος, *quod Galeno atque Heſychio exponitur* τὸ μέλαν τῆς σηπίας, Atramentum ſepiæ.

ΛΛNd BΛNhTΛ: Agrum emi; *Luc.* 14:18. **ϒΛS ΛNΛ ΛΛNdƐ**: Erat in agro; *Luc.* 15:25. **ÏNdΛIΛ ΛΛNd**: Judææ regio; *Marc.* 1:5. **ΛFΛΛIψ ÏN ΛΛNd FΛIKKΛ ϒISΛNdϷ**: Peregrè profectus eſt in regionem longinquam; *Luc.* 15:13. **ΓΛΓΓIdΛ ΛΛNdIS**: Abiit in regionem longinquam; *Luc.* 19:12. **UΛM ÏN ΛΛNdΛ SƐINΛMMΛ**: Venit in patriam ſuam; *Marc.* 6:1. *Angloſaxonibus* land *eſt* Regio, terra, ager, ſolum, fundus. *Alamannis* lant. *Danis*, *Iſlandis*, *Anglis*, *Belgis* **land.** *Non longè abeunt à Poëtico* λήϊον *vel* λαΐον, Arvum ſegetum, campus ſegetibus veſtitus. *Vide quoque quæ de hujus vocabuli origine attigimus in proximè præcedenti* **ΛΛMBΛ**.

ΛΛTGΛN, Tardare, morari. **SIΛdΛΛƐIKIdƐdNN ⊙Λ ΛΛTIdƐdI ÏNΛ ÏN ψIZΛI ΛΛh**: Mirabantur quid detineret eum in templo; *Luc.* 1:21. *Angloſaxonibus* latan *vel* latigan *eſt* Tardare. ic latige on rumeþne rtope oððe ic elcige, Moror; *gr Ælfrici* xxv. ðeað na latað, Mors non tardabit; *Scintill.* 11. *Angloſaxonibus* læt *eſt* Serus, tardus, ſegnis *Alamannis* laz. *Danis* lad. *Iſlandis* latur. *Anglis* **late.** *Belgis* **laet.** *Suſpicabar aliquando* læt *videri poſſe deſumptum ex* πλεῦλαῖος, Ultimus, poſtremus. *alibi tamen Anglicum* **late** *derivavi à Dorico* λάθομαι *pro* λήθομαι, Oblitus ſum, non memini; *quòd nulli ſeriùs injuncta ſibi munia exſequantur, quàm qui mandatorum memoriam ex animo ſibi patiuntur effluere. Ovidius* II *Faſt. verſ.* 225. *ubi agit de Corvo odioſè ceſſante & Apollinis juſſa ſegniùs exequente,*

Immemor imperii ſediſſe ſub arbore fertur,
Dum fierent tardâ dulcia poma morâ.

Neu

Neutra interim originatio ſatis placet, atque aliam requiro.

ᛚᚨᚠᛉᚱᚾ, Vocare, ad ſe invitare. ᚾᛁ ᚢᚨᛗ ᛚᚨᚠᛉᚱᚾ ᚾᛊᚠᚨᚾᚴᚺᛏᚨᚾᛊ ᚨᚴ ᚦᚴᚨᚠᚨᚾᚴᚺᛏᚨᚾᛊ: Non veni vocare juſtos, ſed peccatores; *Matth.* 9:13. *Marc.* 2:17. *Luc.* 5:32. ᛒᛖᛁᛞᚨᚾᛞᛊ ᚨᚠᛉᚱᚾᚨᛁᛊ ᛁᛊᚴᚨᛖᚨᛁᛊ: Exſpectans conſolationem Iſraël; *Luc.* 1:25. *& mox tmemate* 38; ᚨᚨᚨᛚᛁᛗ ᚠᛚᛁᛗ ᚾᛊᛒᛖᛁᛞᚨᚾᛞᚨᛗ ᚨᚠᛉᚱᚾ ᛁᚨᛁᚱᚾᛊᚨᚾᚨᚠᛉᛗᚷᛊ: Omnibus expectantibus redemtionem Jeruſalem. *Hoc verbum retinuerunt Alamanni: paſſim etenim gloſſatoribus Theotiſcis, Otfrido, Willeramo* laden *eſt* Vocare. lathot / gelathot / *item* (*quod in antiquiſſ. quoque monumentis legere memini*) gehlathot *eſt* Vocatus, evocatus. *atque adeò* hlathot *illud valdè videtur affine Græco* κλητός. *Priſcis certè* κ *ante* λ *frequenter commutabatur in aſpirationem. ita Gothicum* hᚨᛁᚠᛏᚾᛊ, Fur, *eſt ex* κλέπτης. *Alamannicum* hlud *ex* κλυτός, Sonorus, clarus, argutus. hlinen *ex* κλίνειν, Recumbere, inclinare, inniti, *&c.*

ᚨᚾᛚᚱᚾᚷᚨᚾ, Inficiari, negare, diffiteri. ᚨᚾᛚᚱᚾᚷᚨᚾᛞᚨᛗ ᚨᚨᚨᛚᛁᛗ: Negantibus omnibus; *Luc.* 8:45. ᚨᚾᛚᚱᚾᛁᛞᚨᛚ, Negavit; *Marc.* 14:70. *Arbitror autem hanc verbi acceptionem promanâſſe ex antiquiore aliâ. nam* ᚨᚾᛚᚱᚾᚷᚨᚾ *olim erat* Latere: *negamus enim quæ in publicum protrahi nolūmus.* ᚾᛁ ᛗᚨᚺᛏᚨ ᚴᚨᚨᚨᚾᛚᚱᚾᚷᚨᚾ: Non potuit latere; *Marc.* 7:24. ᚴᚨᚨᚨᚾᛚᚱᚾᛁᛞᚨᚨ, Latuit; *Luc.* 8:47. ᚴᚨᚨᚨᚾᛚᚱᚾᛁᛞᚨᚨ ᛊᛁᚴ: Occultabat ſe; *Luc.* 1:24. ᚨᚾᚨᚨᚨᚾᛚᚱᚾ ᚷᚨᚴᚿ: Occultum eſt; *Marc.* 4:22. *Græcis* λοχᾶν *eſt* Inſidiari, latere ad ſtruendas inſidias. λόχος, Inſidiæ. *Alamannis* lougnen *eſt* Negare. *Belgis* loochenen. *de quibus nonnihil diximus in annotatis ad Tatiani* CLXXXVIII, 3.

ᚨᚾᛞ *poſtpoſitum Adverbiis aut Nominibus, videtur comparationem inſinuare; quemadmodum in* ᛊᚷᚨᚨᚾᛞ. ᛊᚨᛗᚨᚨᚾᛞ. ᚷᚺᛚᚴᚨᚨᚾᛞ *videre eſt.* ᛊᚷᚨᚨᚾᛞ ᛗᛖᚨᛁᛊ ᛗᛁᚿ ᛁᛉᚷᛁᛊ ᚷᚨᛊ. ᚷᚨᚺ ᚾᛁ ᚿᚴᚾᚾᚿᛖᛊ ᛗᛁᚴ: Tanto tempore vobiſcum ſum, & non cognoviſtis me? *Joh.* 14:9. ᚾᛁ ᛁᚾ ᛁᛊᚴᚨᛖᚨᚨ ᛊᚷᚨᚨᚾᛞᚨᚨ ᚴᚨᚨᚨᚾᛒᛖᛁᚾ ᛒᛁᚴᚨᛏ: Non in Iſraël tantam fidem inveni; *Matth.* 8:10. *Luc.* 7:9. ᚦᚴᚨᚷᚨᛁᚴᚺᛏᚨᛁ ᚦᚴᚨᚷᚨᛁᚴᚺᛏᚨᛁᛗ ᚨᛖᛁᛟᚨᚾᛞ. ᛖᛁ ᚨᚾᛞᚨᚾᛁᛗᚨᛁᚾᚨ ᛊᚨᛗᚨᚨᚨᚾᛞ: Peccatores peccatoribus fœnerantur, ut recipiant æqualia; *Luc.* 6:34. ᚨᛁᚾᛊ ᛊᚾᛗᛊ ᚷᚾᛚᚴᚨᚨᚾᚿᛊ ᚨᚨᛁᛊᛏᛁᛞᚨ ᚨᚦᚨᚴ ᛁᛗᛗᚨ. ᛒᛁᚷᚨᛁᛒᛁᚿᛊ ᚨᛖᛁᚾᚨ ᚨᚾᚨ ᚾᚨᚢᚨᛞᚨᚾᚨ. ᚷᚨᚺ ᚴᚱᛁᚾᚾᚾ ᛁᛊ ᚿᚨᛁ ᚷᚾᛚᚴᚨᚨᚾᛞᛖᛁᛊ: Unus aliquis adoleſcens ſequebatur eum, amictus ſindone ſuper nudo, & prehenderunt eum adoleſcentes; *Luc.* 14:51.

ᚱᚪS᛫ᚩᚾᚾ ᚷᚾᚱᚴᚪᚪᚾᚠ SITᚪᚾᛞᚪᚾ: Viderunt juvenem ſedentem; *Marc.* 16: 5. ᚷᚾᚱᚴᚪᚪᚾᛞ. ᚪᚾ ᚠᚾS ᚢᛁᚠᚪ. ᚾᚴᚴ᛫ᛁS Adoleſcens, tibi dico, ſurge; *Luc.* 7: 14.

ᚪᚾᚠ, Folia; *Marc.* 11: 13. ᚠᚪᚾ ᚾSᚴ᛫ᛁᚾᚪᚾᛞ ᚪᚾᛒᚱS Quum enata fuerint folia: ὅταν ἐκφύῃ τὰ φύλλα. *Marc.* 13: 28. *Angloſaxonibus* læf. leaf *eſt* Folium. *Alamannis* loub / louf. *Cimbris* ᛚᚪᚢᚠ. *Danis* løff. *Anglis* leaf. *Belgis* loof. *Videtur poſſe referri ad* λωφάω, Reſpiro, interquieſco; *quòd patuli frondoſarum arborum rami flagrantiſſimi Solis ardorem gratâ umbræ ſuæ opacitate levent ac temperent. unde Maro* IV *Georg. verſu* 24.

Obviáq; hoſpitiis teneat frondentibus arbos.

Veriſimiliùs tamen eſt per non infrequentem literarum inverſionem factum eſſe ex tribus initialibus literis Græci φύλλον, Folium. *prorſus ut ex* φίλος *eſt* leof, Charus, amicus. *ex* θυμὸς, mod, Mens, animus. *ex* μέλος, lem *vel* lim, Membrum. &c. J. Wachter gloſſ. germ. col. 932, 933 [illegible] von Laub [illegible].

ᚪᚾᚻᛗᚷᚾᛁ ᚪᚾᚻᚪᛏᚷᚪᚾᛞ᛫ᛁ: Fulgur coruſcans; *Luc.* 17: 24. ᚱᚪSᚪᛟ Sᚪᛏᚪᚾᚪᚾ Sᛃ᛫ ᚪᚾᚻᛗᚾᚾᚷᚪ ᛞᚴᛁᚾSᚪᚾᛞᚪᛗ ᚾS ᚻᛁᛗᛁᚾᚪ: Videbam Satanam ſicut fulgur de cœlo cadentem; *Luc.* 10: 18. lâuga / Flamma; *Kero*. radum lauginem / Rotis flammeis; *Hymn.* II, 3. laucſpiantaz / Flammivoma; *gl A*, 6. laucmedili / Fulmen; *gl A*, 24. laucmedili / Fulgura; *gl B*, 20. *Huc pertinent illa quæ mox annotamus in* ᚣᛁᚾᚻᚪᛞ, Ignis.

ᚪᚾᚾᚾ; Merces, remuneratio, præmium. ᚪᚾᚾᚾ ᚾᛁ ᚻᚪᛒᚪᛁᚠ: Mercedem non habebitis; *Matth.* 6: 1. ᛟᚪ ᛁᛉᚷᛁS ᚪᚾᚾᚾ᛫ ᛁSᛏ: Quæ vobis gratia eſt? *Luc.* 6: 32. *Angloſaxonibus* lean. *Alamannis* lon / loon / looth. *Cimbris* ᛚᚪᚢᚴ. *Danis* løn. *Iſlandis* laun. *vett Friſiis* læn. *reliquis Belgis* loon. *Olim videbantur mihi omnia hæc affinia eſſe Græco* λῆνος, Lana; *ut ſtatuamus priſcos illos mortales (pecoribus ante pecuniæ uſum abundantes) lanam ad veſtiendum ſe mercedis loco tribuiſſe iis qui ſtrenuam aliquâ in re navaverant operam. Quod ſi tamen hæc originatio videbitur longiùs petita, neſcio quid obſtet quò minùs vocabuli originem referamus ad* λύειν, Solvere; *quòd liberalioris præmii lautioríſq; mercedis oblatione ſolvamur omni nexu debiti quod contraxeramus: nam ab hoc etiam* λύω *viri docti deducunt Latinum* Luo, *uſurpatum eâ notione quâ dicimus* Luere æs alienum, delicta, pœnas.

ᚪᚾS, Liber, ſolutus, vacuus. ᛁᚾSᚪᚾᛞᛁᛞ᛫ᚷᛞᚪᚾᚾ ᚪᚾᚾSᚪᚾᚪ: Dimiſerunt inanem; *Luc.* 20: 10. ᛁᚾSᚪᚾᛞᛁᛞᚪ ᚪᚾᚾSᚪᚾS: Dimiſit inanes; *Luc.* 1: 53. ᛁᚾSᚪᚾᛞᛁᛞ᛫ᚷᛞᚪᚾᚾ ᚪᚾᚾSᚻᚪᚾᛞᚷᚪᚾ: Dimiſerunt

ſerunt vacuum; *Marc.* 12: 3. ᚨᚾᛊᚢᛁᚠᚴᚨᚾᛊ, Jejuni; *Marc.* 8: 3. ᚨᚴᚴᚨᚾᚨᚨᚾᛊ, Fructuum expers; *Marc.* 4: 19. *Similis quoque in aliis linguis particula, quibuſdam vocabulis per compoſitionem annexa, Privationem vel Defectum denotat. Angloſaxonibus* ſcomleaſ *eſt* Impudens. ſnebeleaſ, Præceps. ȝymeleaſ, Negligens. eȝeleaſ, Impavidus. ſteopleaſ, Indiſciplinatus. *&c. Alamannis* hulpilos / Inops. ſchaedlos / Damni expers. werloes / Cui nulla intentata eſt lis. fredloes / Proſcriptus. *&c. Cimbris* ᚢᚠᚠᚨᛚᚨᚢᚺ, Securus. *Danis* ſindeløß / Amens. raadløß / Conſilii expers. kraffteløß / Viribus carens. lydeløß / Integer. ſkægløß / Imberbis. *&c. Anglis* wittleſſe / Amens, vecors. ſhameleſſe / Impudens. friendleſſe / Amicis deſtitutus. fatherleſſe / Patre orbatus. *Belgis* godloos / Impius. eerloos / Infamis. trouweloos / Infidus. endeloos / Infinitus. *&c. Originem hujus* ᚨᚾᛊ *refer ad ſequens* ᚨᚾᛊᚷᚨᚾ.

ᚨᚾᛊᚷᚨᚾ, Liberare, ſolvere. ᚨᚾᛊᛖᛁ ᚢᚾᛊ ᚨᚠ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᚢᛒᛁᚨᛁᚾ: Libera nos à malo; *Matth.* 6: 13. ᚨᚾᛊᚷᚨᛞᚨᚾ ᚾᚢ ᛁᚾᚨ: Liberet eum nunc; *Matth.* 27: 43. ᚴᚨᚨᚾᛊᛁᛞᚨ ᚨᚠ ᛊᛁᛊ ᚠᚱᛊ ᚾᚨᚢᛞᛁᛒᚨᚾᛞᚷᚱᛊ: Diſrupit à ſe compedes; *Marc.* 5: 4. ᚴᚨᚨᚾᛊᛁᛞᚨᛁᛗ ᚢᛊ ᚺᚨᚾᛞᚨᚾ ᚦᛁᚷᚨᚾᛞᛖ ᚢᚾᛊᚨᚴᚨᛁᛉᛖ: Liberatis de manu inimicorum noſtrorum; *Luc.* 1: 74. *Angloſax.* lyſan. loeſan. *Alam.* loſen / arloſen. *Cimbr.* ᚨᚠ ᚾᛁᚾᚨ. *Dan.* løſe. *Angl.* looſe. *Belg.* loſſen / verloſſen. *Græcis* λύειν, λῦσαι *eſt* Solvere.

ᚨᚾᛊᚷᚨᚾ, Exigere, repetere. ᚨᚠ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᚾᛁᛗᚨᚾᛞᚨᛁᚾ ᚠᛖᛁᚾ. ᚾᛁ ᚨᚾᛊᛖᛁ: Ab auferente quæ tua ſunt, ne repetas; ἀπὸ τοῦ ἀίροντός σου τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. *Luc.* 6: 30. *Atque ita quoque verbum* ᚨᚾᛊᚷᚨᚾ *Lucæ* 3: 13 *accipiendum, monuit me doctiſſ. Tho. Mareſchallus. Vide Obſerv. ejus ad prædictum locum.*

ᚨᚾᚠ. *Vide* ᚨᚾᛞ *in compoſitione additum.*

ᚨᛖᛞᛊ. *Occurrit in* ᚢᚾᚨᛖᛞᛊ, Pauper, mendicus.

ᚨᛖᛁᚴ, Caro, *item* Corpus, *ac denique etiam* Cadaver. Carnem *denotat Marc.* 10: 8; ᚠᚨᚾᚨᛊᛖᛁᚠᛊ ᚾᛁ ᛊᛁᚾᛞ ᛏᚤᚨ. ᚨᚴ ᚨᛖᛁᚴ ᚨᛁᚾ: Deinceps non ſunt duo, ſed caro una. *Joh.* 7: 63; ᚠᚨᛏᚨ ᚨᛖᛁᚴ ᚾᛁ ᛒᚷᛏᛖᛁᚠ ᚤᚨᛁᚺᛏ: Caro non prodeſt quicquam. *Joh.* 8: 15; ᚷᚢᛊ ᛒᛁ ᚨᛖᛁᚴᚨ ᛊᛏᚷᚷᛁᚠ: Vos ſecundùm carnem judicatis. *Luc.* 3: 6; ᚴᚨᛊᚨᛁᛟᛁᚠ ᚨᚨᚨ ᚨᛖᛁᚴᛖ ᚾᚨᛊᛖᛁᚾ ᚴᚷᚠᛊ: Videbit omnis caro ſalutare Dei. Corpus *denotat Matth.* 5: 29; ᚨᚨᚨᛏᚨ ᚨᛖᛁᚴ ᚠᛖᛁᚾ: Totum corpus tuum. *Matth.* 6: 25; ᚾᛁᚢ ᛊᚨᛁᚤᚨᚨᚨ ᛗᚨᛁᛊ ᛁᛊᛏ ᚦᚷᛞᛖᛁᚾᚨᛁ. ᚷᚨᚺ

ÆEIK ꝩÆSTꝸꝎM: Nonne anima plus eſt quàm eſca, & corpus quàm veſti mentum? *Luc.* 3:22; ÆEIKIS SINNEI: Corporali ſpecie. *Matth.* 27 52; ÆEIKÆ ꝡIZE ÆIꝸÆNÐÆNE ꝹEIhÆIZE NꝎKISNN: Co pora ſanctorum qui dormierant ſurrexerunt. Cadaver *denotat Marc.* 6: 29 NSNEMNN ÆEIK ÏS: Tulerunt corpus ejus. *ubi codex Græcus habet* πτῶμα *Angloſaxones tribus etiam modis accipiunt vocabulum* lic. Carnem *denota apud Bedam hiſt. eccleſ. libro Quinto, cap.* 7. *ubi ſequentia venerabilis viri verb* Solutus eſt à carne, *hunc in modum reddit Rex paraphraſtes*, he pæꝛ ꝼꝛom lic onlÿꝛeÐ ⁊ ꝼoꝛÐꝼeꝛeÐ:. *In eximio quoque Cottonianæ bibliothecæ euangeliorum codice interlineato, ſicuti & in Ruſhworthiano Matth.* 26: 41 *legimus*, þe ȝaꝛ ȝeoꝛo ıꝛ. þ lic þonne ıꝛ unꝺꝛum. Spiritus promptus eſt, caro autem infirma Corpus. *Iidem codices interlineati Matth.* 24: 28; ꝛua hpæꝛ ꝛua biÐ lic. þiÐÐe ꝛomnıȝaÐ eaꝛneꝛ. Ubicunque fuerit corpus, ibi congregabuntur aquilæ. ȝ *Ælfrici cap.* 9. *terminat.* 32; lic oÐÐe lichama, Corpus. *gl Ælfrici, pagin* 26; Corpus; lic. æȝÐeꝛ ȝe cuceꝛ ȝe ÐeaÐeꝛ. Cadaver *vel* Funus. *Mar* 6: 29; hÿꝛ lic namon, Cadaver ejus tulerunt. *nam ita legit codex collegii Ben dicti, quod eſt Cantabrigiæ, pro eo quod alii codices habent* lichamon. *gl Ælfr ci, paginâ* 26; lic oÐÐe holÐ, Cadaver. lic oÐÐe hꝛeap, Funus. *Al manni, Cimbri, Dani, Belgæ priores duas acceptiones ignorant, tertiam agnoſcu atque in frequenti uſu habent. Ad primam tamen ſecundámve ſignificationem v detur pertinere, quòd* Cicatrix *dicatur Belgis* **lick-teken** / *quaſi dicas Nota vuln ris in carne vel corpore, poſt plagam ſanatam, perdurans. de quo alibi. Quomo verò ex* lic *fecerint* lichama *Angloſaxones, Franci, Belgæ, docuimus in annotat ad Tatiani* XXVIII, 2. *ubi quoque incides in alia multa minimè aliena ab iis qu hoc in loco ſtrictim brevitérq; attigimus.*

ÆEIK. ÆEK, Medicus. ÆEIKINꝎN, Curari. ÆEIKINꝎN, Cu rare. NI ꝩÆNKÐNN hÆIÆÆI ÆEKEIS: Non opus habent ſani me dico; *Matth.* 9: 12. ꝩN ÆEIKI. hÆIÆEI ꝩNK SIÆÐÆN: Medic cura te ipſum; *Luc.* 4: 23. ÏN ÆEIKꝸÆNS ÞKÆUÆM ÆÆÆÆN MÆ ÆIhNÆ SEINÆMMÆ: In medicos erogaverat omnem ſubſtantia ſuam; *Luc.* 8: 43. MÆNÆꝛ ꝛÆꝩNÆÆNÐEI ÞKÆM MÆNȝ ꝛÆIM ÆEKꝸÆM: Multa perpeſſa à compluribus medicis; *Marc.* 5: 2 ÆEIKINꝎN, Curari, ſanari; *Luc.* 5: 15. ÆEIKINꝎꝩ ꝩÆNS SIꝛ KÆNS: Curate infirmos; *Luc.* 10: 9. *Angloſax.* læc. *Alam.* lachi. *Cimb* ᛗᚴᚱᚴᚼ. *Dan.* læge. *Iſl.* lækna re. *Quidam contendunt Angloſaxones nomen h Medicis indidiſſe à ſuo* lac *vel* læc, Munus, donum; *quòd inſatiabilis medentiu aviditas ingentibus plerumque muneribus inhiet. Notavit certè jam olim in medi*

P

Plinius XXIX, 1 Avaritiam rapacéſq; nundinas impendentibus fatis, & dolorum indicaturam, ac mortis arram, aut arcana præcepta, Squamam in oculis amovendam potiùs quàm extrahendam. per quæ effectum eſt ut nihil magis prodeſſe videretur, quàm multitudo graſſantium: neque enim pudor, ſed æmuli pretia ſummittunt, *&c. vide locum, & plura invenies quæ à graviſſimo Scriptore dicuntur adverſus Artem in quâ, conditione inſidioſiſſimâ, authoritatem peſſimis boni faciunt. Mihi videtur* lac *vel* læc *detruncatum ex* ἀκέομαι, Sano, medeor, *præfixo tantummodò L, ſicuti factum videmus in* lam *vel* lamb, *ex* ἀμνὸς, Agnus. *in* land, *ex* ἄνδηεον, Summitas, extremitas rerum. *Quod ſi verò à priore etymologiâ non putemus diſcedendum, expediet tamen aliam ejus originationis afferre rationem. Sicuti enim Anglis* **midwife** *dicta eſt* Obſtetrix, *quaſi* **meedwife**/ *à* **meed**/ Præmium, merces; *quòd præmio vel mercede ſit digniſſima, ob utilem quam humano generi navat operam: ita quoque veriſimile eſt* Medicum læc *dictum à* lac, Munus; *quòd ſanitati priſtinæ reſtitutos atque ab Orci limine revocatos æquum ſit incolumitatis ſuæ authores luculentis præmiis remunerari.*

ΛƐIKΛN. ΓΛΛƐIKΛN, Placere. **ÏK ΨΛTƐI ΛƐIKΛIΨ ÏMMΛ. TΛNGΛ SINTƐINҲ**: Ego quæ placita ſunt ei, facio ſemper; *Joh.* 8:29. **ΓΛΛƐIKΛIDΛ GΛh MIS**: Viſum eſt & mihi; *Luc.* 1:3. **SΥΛ ΥΛKΨ ΓΛΛƐIKΛIΨ ÏN ΛNDΥΛIKΨGΛ ΨƐINΛMMΛ**: Sic placuit in conſpectu tuo; *Luc.* 10:21. **ΨN ÏS SNNS MƐINS SΛ ΛINƀΛ. ÏN ΨNZƐI ΥΛIΛΛΓΛΛƐIKΛIDΛ**: Tu es filius meus dilectus, in te complacuit mihi; *Luc.* 3:22. *Angloſaxonibus* lician. ȝelician *eſt* Placere. *Alam.* **lichan**/ **gelichan**. *Cimbr.* ᛚᛁᚴᛅ ᛗᛁᚦᛅ. *Angl.* **like**. *Belg.* **lijken**/ **gelijken**.

ΛƐIKS. ΓΛΛƐIKS, Similis. **SIGΛN ΓΛΛƐIKS ÏZΥIS**: Ero similis vobis; *Joh.* 8:55. **ΓΛΛƐIKS ΨΛMMΛ ÏST**: Similis eſt ei; *Joh.* 9:9. **ΓΛΛƐIKS ÏST MΛNN TIMRGΛNDIN RΛZN**: Similis eſt homini ædificanti domum; *Luc.* 6:48, 49. **RΛZDΛ ΨƐINΛ ΓΛΛƐIKΛ ÏST**: Loquela tua ſimilis eſt; *Marc.* 14:70. **ΓΛΛƐIKΛI INΔ ƀΛKNΛM**: Similes ſunt pueris; *Luc.* 7:32. **ΘIΛƐIKS ÏST ΛƐI**: Qualis eſt hic; *Matth.* 8:27. **ȝΛh NI SΥΛ SΛMΛΛƐIKΛ ΛS ΥƐITΥRΔIΨΛ ÏZƐ**: Et ne ſic quidem conveniens erat teſtimonium horum; *Marc.* 14:59. **NI ΓΛΛƐIKRΨ ΨΛIM**: Ne ſimiles eſtote illis; *Matth.* 6:8. **ΓΛΛƐIKҲ ÏNΛ ΥΛIKΛ ÞKRΔΛMMΛ**: Aſſimilabo um viro ſapienti; *Matth.* 7:24. *Angloſax.* lic. ȝelic *eſt* Similis. *Alam.* **lih**/ **lih**. *Dan.* **lig**. *Angl.* **like**. *Belg.* **lijk**/ **gelijk**. *Mericus Caſaubonus originem vocabuli petendam putabat ex* ἀλίγκιος, Similis. *Diſpice interim an non,*

per

per quandam literarum tranſpoſitionem, derivari poſſit ab ἕλκω, Similis.

· **ᛚ᛫ᛁᚾᛚ ᛒᛁᛘᛚᛁᛒᛁᛘᛋ ᚪᚾᚪ ᚾᚳᚢᛚᛞᚪᚾᚪ**: Sindone amictus ſupe nudo; περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνῷ. *Marc.* 14: 51. **ᚾᛋᛒᚢᚱᚷᚪᚾᛞ ᛚ᛫ᛁᚾ**: Mercatus ſindonem; ἀγοράσας σινδόνα. *Marc.* 15: 46. *Sæpiùs laudat gloſſæ Ruſhworthianæ Matth.* 12: 20; lín *vel* ꝑlæx ꝛmikenꝺe ne aꝺpæꝛceꝺ, Li num fumigans non exſtinguet. *pro quo Tat.* LXIX, 9; **lin riohheuti ni leſſit** *Græcis certè* λίνον *eſt* Linum. *Videntur autem veteres Lini vocabulo complexi, qui quid textrinæ aptum; ſive id contuſæ herbæ, vel frutices arboréſq; humanis uſibu miniſtrabant. Angloſaxonibus* linen hꝺæꝷl. linene claꝺ *eſt* Linteum. lınpæꝺa Linteamina. *Alamannis* **linuuût lachan** *ſunt* Linteamina. **linnen duch** / Lineu pannus. *Runico lexico paginâ* 31 ᛁᚾᚱᛁ *exponitur* Lineum laneúmve cingulum *Danis* **linnet klæd** *eſt* Veſtis linea. **linvæffuer** / Linteorum textor. *Anglis* **lin linnen** / Linteum. **Linnen ꝺꝛaper** / Linteorum inſtitor. **Linnen weaver** Textor panni linei. *&c. Belgis* **lijn** *vel* **blaſch** *eſt* Linum. **lijnwaed** / **lin nen** / Pannus lineus. **lijnwaedtier** / Negotiator lintearius. **lijnweber** / Lin teorum textor. **lijnd** / **lind** / **lint** / Faſcia, *ac propriè quidem linea.*

ᛚ᛫ᛁᛟᚪᚾ, Mutuare, fœnerari; *Matth.* 5: 42. *Luc.* 6: 34, 35. *Angloſa* lænan. lihan. lenꝺan. alenꝺan. *Alam.* **leheu** / **lihen**. *Cimbr.* ᚪᚾ ᛁᚾᚱ *Dan.* laane. *Angl.* **lend**. *Belg.* **leenen**. *Hinc iiſdem Belgis* **leen** *vel* **leen goed** *eſt* Prædium clientelare, ager feudalis. *Huc pertinet illud Theotiſci gloſſ rii D*, 22; Feodum, **len**. Feodalis, **len man**. *item illud gloſſarii F*, 15; J feodi, **leen recht**. *Runicum etiam lexicon* ᚾᚳ *exponit* Feudum. *vide locum Angloſaxonicum gloſſarium R*, 14; læn, Commodum. lanꝺeꝛ læn, Precarium *ubi tamen priore loco pro* Commodum *reſtitue* Commodatum. *Ab hac interi vocabuli* læn *vel* len *acceptione etiam illa dicuntur Angloſaxonibus* læne, *quæ* Fr gilia, caduca, tranſitoria, ac veluti momentanea *ſunt, quæq; mortalibus à D non mancipio ſed uſu dantur. Ita paſſim occurrunt in monumentis Angloſaxoni* læne poꝛlꝺ. læne liꝼ. læne loꝼ. *&c. Cujus inſignis metaphoræ vim ac rati nem hunc in modum exponit rex Alvredus Soliloqu.* II; pe onȝeatan ꝥ uꝛ pæꝛ ꝛpe ꝺe ꝛlene ꝥ ꝺæt pe ıupeꝺon ꝥ upe aȝen pæne:. Intelleximus nobis alienum e & commodatum, quod putabamus nobis proprium eſſe. *Videtur interim* leh *iſtud, per uſitatiſſimam literæ* ȝ *in* h *commutationem, eſſe ab illo* legen *quod* Po re, collocare *ſignificat: prorſus ut in illo poëtæ Venuſini*;

Dives agri, dives poſitis in fœnore nummis.

Verba enim ponere *&* collocare *pertinuerunt olim ad rem trapeziticam, ſicuti m tis docuit Cl. Salmaſius de Uſuris, cap.* 7.

ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ, Parvus. ᛉᚳhᛋᛏᚳᛁ ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ ᛉᚳᛋ: Staturâ puſillus erat; *Luc.* 19 : 3. ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ, Minùs; *Luc.* 7 : 47. ᚳᚹᚳᚳ ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ, Poſt puſillum; *Matth.* 26 : 73. ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ ᛗᛈᚳ, Modicùm; *Joh.* 13 : 33. ᚾᚳnh ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ ᚩᛈᛁᚳᚳ: Adhuc modicum tempus; *Joh.* 7 : 33. ᛚᛈᛁᛏᛁᚳ ᚾᚳnh, Modicùm; *Joh.* 16 : 16. ᛚᛈᛁᛏᛁᚳᚱᚳᚳᚳnᚱᚷᚳᚾᛞᚳᚾᛋ: Modicæ fidei; *Matth.* 6 : 30. 8 : 26. *Angloſax.* lytel. *Alam.* luzel/ luzzel/ luzzil. *Cimbr.* ᛗᛁᛁᚱ. *Dan.* liden. *Iſl.* litell. *Angl.* little. *Belg.* luttel. *Sunt valdè affinia Græco* λιτὸς, Simplex, tenuis, exilis. *Propiùs tamen accedunt ad* ἐλάσσων *vel* ἐλάττων, Minor.

ᛚᛈᛁᚹᚳᚾ *paſſim occurrit in compoſitis.* ᚳᚹᛚᛈᛁᚹᚳᚾ, Diſcedere; *Matth.* 7 : 23. ᚷᚳᚳᛚᛈᛁᚹᚳᚾ hᛁᚾᛞᚳᚱ ᛗᚳᚱᚳᛁᚾ, Ire trans fretum; *Matth.* 8 : 18. hᛁᚾᛞᚳᚱᚳᛚᛈᛁᚹᚳᚾ, Præterire; *Luc.* 16 : 17. ᚹᛁᚱhᛚᛈᛁᚹᚳᚾᛞᚳᛋ, Tranſiens; *Matth.* 9 : 19. ᚾᚳᚱᚳᚳᛚᛁᚹ, Tranſfretavit; *Matth.* 9 : 1. ᚾᛋᚳᛚᛈᛁᚹᚳᚾ, Tranſire; *Matth.* 8 : 28. *& mox commate* 34; ᚱᛈᛞᚳᚾᚾ ᛈᛁ ᚾᛋᚳᛚᛁᚹᛁ hᛁᚾᛞᚳᚱ ᛗᚳᚱᚱᚷᛋ ïᛉᛈ, Rogabant ut tranſiret à finibus eorum. *Angloſaxonibus quoque* liðan. oᚠᛈᛚiðan. *&c. ſimiliter accipiuntur. quemadmodum & Alamannicum* lithan. *de quo nonnihil diximus in annotatis ad gl A*, 26; *in* Anteceſſores. *ubi quoque monemus omnia hæc magnam habere affinitatem cum iſthoc inuſitato themate* ἐλεύθω, *unde pleraque tempora mutuatur* ἔρχομαι, Eo, venio. *Ab hoc interim* liðan *Angloſaxonibus* laðe *eſt* Iter, profectio; *Cædmon* 33, 8. *&* 41, 4. ᚹcyᚹlaðe, Navale iter; *Beda* III, 15. liᚠlaðe, Vita, vitæ iter; *Reg. Benedicti cap.* 1. *Belgis quoque* lijde *eſt* Via, tranſitus. lijden/ Præterire, tranſire, præterlabi, *de tempore potiſſimùm uſurpatur. unde* Tempus jam tranſactum ac præterlapſum *dicitur* verleden *vel* voorleden tijd. *atque inde quoque* overlijden *eſt* Mori. overleden/ Mortuus. *non tam à patiendo, quàm quòd è vitâ migrantes tranſeant ad ſolatia vitæ æternæ.* ᛗᚠᚳᚳᚻ ᚠᚱᚢ ᚺᚾᚳᚳᚱᚠᚻ ᛗᚠᚴ, Elapſæ ſunt horæ vitæ; *Epicedium R. Lodbrog, Strophâ* 29.

ᛚᛈᛁᚹn ᚾᛁ ᚳᚴᛁᚴᚱᛁᚳ: Siceram non bibet; *Luc.* 1 : 15. *Angloſaxonibus* liðe *eſt* Lenis, mitis, mollis, blandus. *Immo* lið *iiſdem eſt* Poculum.

ᛚᛈᛏᚳᚾ, Linquere, ſinere, mittere, permittere. ᚳᚠᛚᛈᛏᚳᚾ, Dimittere. ᛚᛈᛏᚳᚾᛞᚳᛋ ᛋᛏᛁᛒᚾᚳ ᛗᛁᚴᛁᚳᚳ: Mittens vocem magnam; *Marc.* 15 : 37. ᛚᛈᛏᛁᚹ ᚹᚷ ᛒᚳᚴᚾ ᚷᚳᚱᚷᚳᚾ ᚳᚾ ᛗᛁᛋ: Sinite pueros venire ad me; *Marc.* 10 : 14. ᛚᛈᛏᛁᚹ ᚹᚷ: Sinite eam; *Marc.* 14 : 6. ᚾᛁ ᚳᚳᛁᚳᚷᛏ: Non ſinebat; *Marc.* 11 : 16. *Luc.* 4 : 41. ᚳᚳᛁᚳᚷᛏᚾᚾ ïᚾᛋ: Dimiſerunt eis; *Marc.* 11 : 6. ᚳᚠᚳᛈᛏᚳᚾᛞᚳᛋ ïᚾᛋ: Di-

Dimittens eos; *Marc.* 8:13. ᚨᚠᚨᛈᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ïᚾᚨ ᚴᚨᚠᚨᚾᚺᚾᚾ ᚨᚨᚨᛁ: Relinquentes eum fugerunt omnes; *Marc.* 14:50. ᚨᚠᚨᛈᛏᚨᚾ, Dimittere uxorem; *Marc.* 10:4. ᚨᚠᚨᛈᛁᛏᚨᚾᚨ: Uxor à marito dimiſſa; *Luc.* 16:18. ᚨᚠᚨᛈᛏᚨᚾ ᚠᚴᚨᚴᚨᚾᚴᚺᛏᛁᚾᛋ: Dimittere peccata; *Marc.* 2:7. *Luc.* 5:21. ᚨᚠᚨᛈᛁᛏᚨᚾ ᚠᚴᚨᚴᚨᚾᚴᚺᛏᛁᚾᛋ, *Idem*; *Matth.* 9:6. ᚨᚠᚨᛈᛁᚹᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚨᚨᚨᛏᚨ: Relinquentes omnia; *Luc.* 5:11. *Quod poſtremum planè idem eſt cum illo* ᛒᛁᚨᛈᛁᚹᚨᚾ, *quod Argenteo codici paſſim eſt* Relinquere. *de quo ſuo loco. Angloſaxonibus* lætan *eſt* Sinere, linquere. *Alamannis* lazen. *Gall.* laiſſer. *Ital.* laſciare. *Anglis* let. *Belgis* laeten. *Danis* lade. *Cimbris* ᛘᚨᚨ ᛘᛁᚠᚹᛒ *eſt* Vitâ privari, vitam linquere. ᚼᚨᚴ ᛘᚺᚾᚢᚻ ᚾᚠᚹᚾ ᚨᚠ, Non deſinit, non ceſſat. ᛘᚨᚨ ᚦᚨ ᚨᚢᚾᚾᛁᚦ ᚱᚨᚦᚨ, Fortunæ ſe committere. ᚨᚦ ᛘᚨᚨ ᚺᚢᚠᚨ ᛒᚱᚢᚴ, Demittere ſupercilia, *i. fronte caperatâ ac torviore vultu intueri. Putabam olim Alamannicum* lazen / Sinere, demittere, *affinitatis aliquid habere cum* χαλάω, χαλάσω, *quòd dimiſſuri aliquem laxare ſoleant nexum illum quo veluti adſtrictus tenebatur: ſed commodiorem aliam verbi* letan *originationem quæro.*

ᛚᛖᚹᚷᚨᚾ. ᚴᚨᛚᛖᚹᚷᚨᚾ, Tradere, prodere. ᛚᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ. ᚴᚨᛚᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Traditor, proditor. ᛋᚨ ᛚᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛘᛁᚴ ᚨᛏᚾᛖᚩᛁᛞᚨ: Tradens me prope eſt; *Marc.* 14:42. *Joh.* 18:2. ᚴᚨᛚᛖᚹᚷᚨᚾ, Tradere, prodere; *Joh.* 12:4. ᚴᚨᛚᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Tradens, *item* Traditor, proditor; *Matth.* 27:3, 4. *Propriè verò* ᛚᛖᚹᚷᚨᚾ *vel* ᚴᚨᛚᛖᚹᚷᚨᚾ *eſt* Offerre, exhibere, præbere. ᚠᚨᛘᛘᚨ ᛋᛏᚨᚾᛏᚨᚾᛞᚨᛁᚾ ᚠᚾᚴ ᛒᛁ ᚴᛁᚾᚾᚢ. ᚴᚨᛚᛖᚹᛁ ïᛘᛘᚨ ᚷᚨᚺ ᚨᚾᚠᚨᚴᚨ: Percutienti te in maxillam, præbe & alteram; *Luc.* 6:29. *Angloſaxonibus* belæpan *eſt* Tradere, prodere. læpa *vel* læpend, Traditor, proditor. *Huc etiam pertinet Anglicum* allow / Exhibere, præbere. *Gall.* allouër. *quod Menagius factum vult ex* Al laudare; *quoniam ſimplex ejus non rarò ſic accipitur. ſed manifeſtè ſunt originis Gothicæ. ſicuti & Belgicum* leveren / Tradere, in poteſtatem dare aliis. *Und verò uſu venerit quòd* Tradere *ſequiore ſæculo accipi cœperit pro Prodere, oſtendi etymologicum noſtrum Anglicum in* Betzay.

ᛚᛁᛒᚨᚾ, Vivere. ïᚴ ᛚᛁᛒᚨ: Ego vivo; *Joh.* 6:57. 14:19. ᚾᚨᚺ ᛚᛁᛒᚨᚾᛞᚨᛋ: Adhuc vivens; *Matth.* 27:63. ᛚᛁᛒᚨᚾᛞᚨᛋ ᚾᛋᛋᛏᛁᚾᚴᛁ ᛒᚨ: Vivens luxurioſè; *Luc.* 15:13. ᛚᛁᛒᚨᛁᚾᛋ, Vita; *Luc.* 11:25. *Joh.* 14:6. ᛚᛁᚹᛖᛁᚾᛉ ᛚᛁᛒᚨᛁᚾᛋ: Æterna vita; *Joh.* 17:3. ᚨᚺᛘ ïᛋᛏ ᛋᚨᛖᛁ ᛚᛁᛒᚨᚾᛏᚨᚾᚷᛁᚹ: Spiritus eſt qui vivificat; *Joh.* 6:63. *Angloſax.* libban. lyfian. lyfigan. lyfigean. *Alam.* leben. *Cimbr.* ᛘᛁᚠ ᚨ *Dan*

Dan. leffue. *Angl.* **liue**. *Belg.* **leven**. *Quod attinet ad originem verbi*; *Gothicum* ᚪᚠᚪᛁᚠᚾᛟᚾ *&* *Angloſaxonicum* beliꝼan (*unde Alamannicum* **biliban** / *Danicum* **bliffue** / *Belgicum* **blijven**) *ſunt* Remanere, ſupereſſe. *Græcis* λείπομαι, Sum reliquus, ſuperſum. *atque inde fortè originem traxere* libban *&* liꝼian. *prorſus ut* ἀφειέναι *ſunt* ἀφιλείπτως *Græcis eſt* Supereſſe, ſuperſtitem eſſe. *item* ἀφειὼν *vel* ἀφιλειπόμενος *eſt* Superſtes. *Latinis quoque* Superare *pro Supereſſe*, *ſicuti &* Superſtes *pari modo uſurpari notius eſt quàm ut multis moneri debeat*. laꝼ oððe oꝼeꝼlibbende, Superſtes; *gr Ælfrici*, *cap.* 9, *terminat.* 26. *Eadem gramm. aliquantò ante*, *cap.* 24; ic beo þo laꝼe, Reſto. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* CCXXVI, 2.

ᚪᛁᚱᚪᚾ, Jacére. **ᚠᛁᚾᛗᚪᚱᚾᛋ ᛗᛖᛁᚾᛋ ᚪᛁᚱᛁᚠ ᛁᚾ ᚱᚪᚴᛞᚪ ᚾᛋᚪᛁᚠᚪ**: Puer meus jacet in domo paralyticus; *Matth.* 8: 6 *&* 14. **ᛒᛁᚱᛖᛏᚾᚾ ᚠᚪᛏᚪ ᛒᚪᚴᚾ ᚪᛁᚱᚪᚾᛞᚪᚷ ᛁᚾ ᚾᛉᛖᛏᛁᚾ**: Invenerunt infantem jacentem in præſepio; *Luc.* 2: 16. **ᚪᛁᚱᚴ**, Lectus; *Matth.* 9: 2. *Marc.* 4: 21. *Uſurpatur etiam* **ᚪᛁᚱᚪᚾ** *pro* Poſitum eſſe *vel* Situm eſſe; *ut Græcis* κεῖσθαι. **ᚪᛖᛁᚴᚪ ᚠᛁᛉᛖ ᚪᛁᚱᚪᚾᛞᚪᚾᛖ ᚠᛖᛁᚺᚪᛁᛉᛖ**: Corpora dormientium ſanctorum; *Matth.* 27: 52. *Angloſax.* licꝫan. *Alam.* **ligen**. *Cimbr.* ᛁᚠᚠᛁᚪ. *Dan.* ligge. *Angl.* **lie**. *Belg.* **liggen**. *Videri poſſunt deſumta ex* λίγομαι *pro* κοιμῶμαι, Cubo, jaceo, dormio. *unde fiunt* λέχος *&* λέκτρον, Lectus, cubile. *Alii tamen putant eſſe à* λήγω, Ceſſare, deſinere, quieſcere. *Huc refer illud* **leger** *quod Belgis non modò* Luſtrum ferarum, *verùm etiam* Stratum *vel* Cubile hominis *denotabat*. *unde Heſychio* λαγεὸς *vel* λαγεὼν *exponitur* κραββάτιον, Grabbatulus. *Superſedeo plura congerere*; *quoniam fuſiùs de Angloſaxonico* leꝫer *agunt annotata noſtra ad gl Lipſii*, *in* **legerſtede**.

ᚪᛁᚱᚴ, Lectus, cubile, *fuit in proximè præcedenti* **ᚪᛁᚱᚪᚾ**, Jacere. *Omnino interim veriſimile eſt ad eandem quoque originem pertinere* **ᚠᛁᚪᛁᚱᚴ** *vel* **ᚠᛁᚪᛖᚱᚴ**, Spelunca: *ut* **ᚠᛁᚪᛁᚱᚴ** *dicatur quaſi* **ᚠᚪᛁᚺᚾᚪᛁᚱᚴ**. *& nomen hoc acceperint Abactorum furúmq*; *antra temporibus antiquis*, *cùm præcipuæ potentiorum opes etiamnum in armentis gregibúſq*; *conſiſtebant*, *&* **ᚠᚪᛁᚺᚾ**. ƿeoh. ſihu *primâ ſuâ ſignificatione adhuc denotabant* Pecus. *Atque ita* **ᚠᛁᚪᛁᚱᚴ** *nihil aliud fuerit*, *quàm Antrum vel Cubile pecudum abactarum*. *Exemplo eſt antrum celeberrimi illius Abigei*, *quem ob maleficia vocabant* Cacum; *prout Spelæum ejus deſcribunt Livius lib.* I *ab* UC. *Virgilius* VIII *Æneid*. *Ovidius* I *Faſtorum*. *Propertius libro* V, *Eleg.* 10.

ᚪᛁᚠᚾᚪᚾ. *Vide* **ᚪᚠᚪᛁᚠᚾᚪᚾ**, Reſtare, ſupereſſe, relinqui.

ᚪᛁᛋᚪᚾ, Legere, colligere, congregare; *Luc.* 6: 44. **ᚾᛁ ᛋᚪᛁᚪᚾᛞ**.

ᚾIh ᛋᚾ᛫Iᚪᚾᛞ. ᚾIh ᚪISᚪᚾᛞ ïᚾ ᛒᚪᚾSTINS: Non ſerunt, nequ metunt, neque congregant in horrea; *Matth.* 6:26. ᚴᚪᚪISIᚠ ᚠᚪᚾ ᚴᚪᚠᚪᚪIᛞᚪᚾS ᛋ᛫IᚾᚪᚾS ᚪᚮ ᚮIᛞᚠᚱᚴ ᚠINᛞᚪᛗ: Congregabi electos ſuos à quatuor ventis; *Marc.* 13:27. ᚴᚪᚪISIᚠ ᚠᚱᛋ ᚪᚮᚪIᚮ ᚾᚪᚾᛞ᛫IᚾS ᛞᚴᚪᚾhᛋᚾᚱᛋ: Colligite quæ ſuperſunt fragmenta; *Joh.* 6:12 ᚴᚪᚪ᛫ᛋᚾᚾ ᛋIK ᛞᚾ ïᛗᛗᚪ ᛗᚪᚾᚪᚴ᛫᛫IᚾS ᚮIᚪᚾ: Congregaverun ſe ad eum turbæ multæ; *Marc.* 4:1. *Joh.* 11:47. *Angloſax.* leſan. aleſan *Alam.* leſen / ze ſamane leſen. *Belg.* leſen / t'ſaemen leſen. *Græcis* λέγω & συλλέγω *eſt* Legere, colligere.

ᚪIᚠᚪ, Artus, membra. ᚪINS ᚪIᚠIᚸ᛫ ᚠ᛫INᚪIZ᛫: Unum mem brorum tuorum; *Matth.* 5:29. *inde* ᚾSᚪIᚠᚪ *eſt* Paralyticus; *Matth.* 8:6 & 9:2. *quaſi dicas Membrorum ſuorum uſu privatus, vel Membrorum expers Angloſaxonibus* liᚦ. *Alamannis* lid. *Cimbris* MÞ *vel* M4. *Danis & Belgis* lid *eſt* Membrum. *Originem vocabuli petii aliquando à* κλειδόω, Claudo; *propter aptam articulorum membrorúmq; compagem ac commiſſuram. Non leviter interim firmat hanc noſtram conjecturam, quòd in monumentis Angloſaxonicis* hlid *perſæpè* Operculum *aut tale quid ſignificet.* ᚹpa ᚹpa hlidd ᚦu apendeᚹt hiᚷ:. Sicut oper torium mutabis eos; *Pſ.* c1, 28. he ᛏoapẏlte mẏcelne ᚹtan ᛏo hlide ᚦæᚹe bẏᚹiᚷenne:. Advolvit ſaxum magnum ad oſtium monumenti; *Matth.* 27:60. hlidᚷata, Valvæ; *gl R*, 29. ᚹeo pæᚹ ᚷeᚹiᚹenlice ᚷehlidad mid ᚷelice ᚹtane:. Aptiſſimè tectum erat operculo ſimilis lapidis; *Beda* IV, 19. *Manifeſtè igitur* hlid, Operculum, & hlidan, Operculo tegere, *ſunt à* κλειδῶ. *nam* κ *initiale frequenter in aſpiratam tranſire, pluribus alibi docemus exemplis. & quoniam membrorum articulorúmq; ſibi mutuo immiſſorum junctura non obſcurè referunt aptam operculorum valvarúmq; commiſſuram, hinc autumo vocabulum* hlid *vel* lid *concinnæ artuum compagi olim quoque tributum. neque obſtat huic originationi vocum* ᚪIᚠ & liᚦ *orthographia, cum à* κλείω, Claudo, *etiam* κλεῖθρον, Clauſtrum *vel* Repagulum *dixerint Græci. Danis* lid *eſt* Clauſtrum. *Anglis verò* Operculum. *Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* lid.

ᚪINᛒᚪ ᛋᚾᚾᚾS, Dilectus filius; *Marc.* 1:11. *Luc.* 3:22. *Angloſax.* leoᚠ. leoᚠa. *Alam.* leib/ lief/ liof/ liobo/ liob/ liuber. *Belg.* lief. *Putantur per quandam primarum literarum tranſpoſitionem facta ex Græco* φίλος, Amicus.

ᚪINᚴᚪN, Ducere uxorem. ᚪINᚴᚪIᚠ, Ducit; *Matth.* 5:32. ᚾ ᚪINᚴᚪNᛞ. ᚾI ᚪINᚴᚪNᛞᚪ: Neque nubent, neque nubentur; *Marc* 12:25. ᚠᚪI ᛋᚾᚾGᚾS ᚠIS ᚪIᚸIS ᚪINᚴᚪNᛞ Gᚪh ᚪINᚴᚪN ᛞᚪ: Filii hujus ſæculi nubunt & traduntur ad nuptias; *Luc.* 20:34. ᚢEᚾ ᚪIᚾ

ΛINΓΛIDΛ: Uxorem duxi; *Luc.* 14: 20. ΛINΓΛNDS ΛNΨΛKΛ: Ducens alteram; *Luc.* 16: 18. ΛINΓΛIDEDNN GΛH ΛINΓΛIDRS. ΓESNN: Uxores ducebant & dabantur ad nuptias; *Luc.* 17: 27.

ΛINΓN, Mendacium; *Joh.* 8: 44. ΛINΓNGΛ, Mendax; *Joh.* 8: 44 & 45. ΛTSΛIOIΨ ÞΛNKΛ ΛINΓNΛNKΛNÞETNM: Cavete à falsis prophetis; *Matth.* 7: 15. NKKEISΛNA ΓΛΛINΓΛXKISTGΛIS GΛH ΓΛΛINΓΛNKΛNÞETEIS: Exurgent pseudochristi & pseudoprophetæ; *Marc.* 13: 22. NI SIGΛIS ΓΛΛINΓΛΨEITΥRΛS: Non eris falsus testis; *Marc.* 10: 19. *Luc.* 18: 20. MΛNΛΓΛI ΓΛΛINΓΥEITΥRΛIDEDNN ΛNΛ ÏNΛ: Multi testimonium falsum dicebant adversus eum; *Marc.* 14: 56. *Anglosaxonibus* leogan *est* Mentiri. leogepe, Mendax. lıge, Mendacium. *Alamannis* liogan/ liugan *est* Mentiri. luginare/ Mendax. lugine/ Mendacia. *Cimbris* ΛΠΡÞ *sunt* Mendacia. *Danis* liuffue *est* Fingere, mentiri. løgn/ Mendacium. løgnere/ Mendax. *Islandis* lígð *vel* lygð *est* Mendacium. eg lyg/ Mentior. laug/ Mentitus sum. liuga/ Mentiri. *Anglis* lye *est* Mentiri. *Belgis* liegen. *unde* leugen *vel* logen *est* Mendacium. *quæ doctiss. Mericus Casaubonus non improbabiliter deducit à* λέγω, *unde* λόγοι *Græcis sunt* Nugæ, fabulæ, mendacia. *Plures de origine hujus verbi conjecturas congessimus in annotatis ad Tatiani* XL II, 1.

ΛINDΛIΨ, Increscit, longius fit; μηκώνεται. *Marc.* 4: 27. *Omnino huc pertinet illud* leotanter / Pullulans; *quod habet Alamannicum glossarium A*, 22. *ubi vide annotata.*

ΛINHΛD. ΛINHΛΨ, Lux, lumen, φῶς, φέγγος. MENΛ NI ΓIBIΨ ΛINHΛΨ SEIN: Luna non dabit splendorem suum; *Marc.* 13: 24. ÏK ÏM ΛINHΛΨ MΛNΛSEDΛIS: Ego sum lux mundi; *Joh.* 8: 12. ÏK ΛINHΛD ÏN ΨΛMMΛ ÞΛIKOLN UΛM: Ego lux in mundum veni; *Joh.* 12: 46. *Cambrobritannis* llûg *est* Lux. *Angloſaxonibus* leoht. *Alamannis* lioht. *Danis* liuß. *Islandis* ljoos. *Anglis* light. *Belgis* licht. *Omnia habent aliquam affinitatem cum Græco* λύχη, Prima lux albescentis cœli ante Solis ortum. *Vide Macrobium* I *Saturnal. cap.* 17.

ΛINHΛD, Ignis. ΓΛS ΓΛKMGΛNDS SIK ΛT ΛINHΛDΛ: Erat calefaciens se ad ignem; ὁ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. *Marc.* 14: 54. *Quemadmodum euangelista vocabulum* φῶς, *quod propriè* Lucem *denotat, hoc in loco videtur transtulisse ad* Ignem, *propterea quòd luculenti foci flamma orientis Sideris instar discutiat nocturnas tenebras; ita quoque putarem celeberrimum Antistitem, exemplo contextûs Græci, vocabulum* ΛINHΛD, *quod propriè* Lucem *denotabat,*

tranſtuliſſe ad Ignem, *niſi crederem veteres Gothos peculiari quadam acceptione v*
cabulum ᚫᛁᚿᚺᚫᛞ *uſurpâſſe de Igne. Siquidem non Angloſaxonibus tantùm* le
vel ᛁᛁᚷ *eſt* Flamma. ᛁᛁᚷᚹᚫᚱᚳ, Coruſcatio. ᛁᛁᚷᛖᛏ, Fulmen; *verùm etiam Iſland*
ſoge, *& Alamannis (qui plerumque propiùs veteres Gothos exprimunt)* lauge *eſt* Flan
ma. *gloſſæ Keronis*; Flamma, lauga. *ubi vide annotata; ſicuti & Obſervata*
Willerami paginam 154. *Adi denique haſce noſtras gloſſas Gothicas in* ᚫᚫᚿᚺ
ᛗᛟᚱᚿᛁ, Fulgur.

ᚫᛁᚿᛋᚫᚿ. ᚠᚱᚫᚫᛁᚿᛋᚫᚿ, Perdere, peſſumdare, deſtruere; *item* Perd
re, amittere; *quoniam ea quæ amittimus, nobis quaſi perierunt, uſque dum rec*
peremus. ᚠᚱᚫᚫᛁᚿᛋᛁᚹ, Perdit; *Luc.* 15: 8. ᚠᚱᚫᚫᚫᚿᛋᛞᚫᚱ, Pe
dideram; *Luc.* 15: 9. ᚠᚱᚫᚫᛁᚿᛋᚫᚿᛞᚪᛋ, Perdens; *Luc.* 15: 4. ᚠᚱ
ᚫᚿᛋᚫᚿᚫᚿ ᛗᚫᛏ ᚿᛁ ᚹᚫᚿᚴᚴᚷᚫᛁᚹ: Pereuntem cibum ne operamin
Joh. 6: 27. ᚠᚱᚫᚫᚿᛋᚫᚿᛋ ᚹᚫᛋ ᚷᚫᚺ ᛒᛁᚷᛁᛏᚫᚿᛋ ᚹᚫᚱᚴᚹ: P
rierat & inventus eſt; *Luc.* 15: 24. ᚹᛁᚱᛋ ᛋᚫ ᛒᚴᛁᚱᚱᚫᚿᛞᚫ ï
ᚠᚱᚫᚫᚿᛋᛏᚫᛁ: Via quæ ducit ad perditionem; *Matth.* 7: 13. ᛋᚫ ᛋᚱ
ᚿᚿᛋ ᚠᚱᚫᚫᚿᛋᛏᚫᛁᛋ: Filius perditionis; *Joh.* 17: 12. *Angloſax.* loꝛian
ꝓoꝑleoꝛan. ꝓoꝑlyꝛan. ꝓoꝑleoꝑan. *Alam.* forlioſan / furlioſen. *Angl.* leeſ
loſe / looſe. *Belg.* lieſen / verlieſen. *Videor mihi in his deprehendere veſtigiu*
aliquod Græci ὀλέσαι *vel* ἀπολέσαι, Perdere. *Niſi fortè malis poſtremam verbi* ꝓoꝑ
leoꝛan *acceptionem referre ad* λιάζειν, Separare. λιάζεαχ, Abſcedere, ſecedere; *qu*
niam quoddam veluti divortium ad tempus eſt inter nos & res deperditas.

ᚫᛁᚿᛏᛖᛁ, Dolus; *Marc.* 7: 22. ᚴᚫᛋᚫᛁᛟᚫᚿᛞᚫᛋ ïᛉᛖ ᚫᛁᚿᛏᛖᛁᚿ
Videns illorum verſutiam; *Marc.* 12: 15. ᚫᛁᚿᛏᚫᚿᛋ, Hypocritæ; *Matt*
6: 2, 5, 16. ᚫᛁᚿᛏᚫ, Hypocrita, *in vocandi caſu*; *Luc.* 6: 42. *Magna*
cum hoc Gothico ᚫᛁᚿᛏᚫ *affinitatem habet Angloſaxonicum* lẏᛏᛁᚷ, Aſtutus, ca
lidus, vafer. ꝑille ᚷe ꝑeꝛan ꝑꝑæᛏᛏᛁᚷe oᚦᚦe ᚦuꝛenᚦhiꝑe. on leaꝛunᚷum l
ᛏᛁᚷe? Vultis eſſe verſipelles aut milleformes, in mendaciis aſtuti? *Colloqu. mon*
chicum. ᚦa ᚦieᚷlan ꝛæᛏinᚷa ᚦæꝛ lẏᛏeᚷan ꝓeonᚦeꝛ. Occultæ inſidiæ callidi h
ſtis; *Paſtoral.* xxi, 5. lẏᛏiᚷneꝛ, Aſtutia; *Paſt.* xxxv, 1. lẏᛏelic, Falla
Paſt. xxxv, 5. lẏᛏelice, Vafrè; *Lupus ſerm.* III, 5. *Omnia deſcendunt*
aliquo verbo priſco, unde Belgæ habent ſuum laeten / gelaeten / Gerere ſe hoc v
illo modo, apparere, videri, ſimulare. *unde iiſdem Belgis* gelaet *eſt* Vultu
quòd quivis eum pro arbitrio fingat & prout viſum eſt componat. nam & Latin
plerique cenſent Vultum *à Voluntate denominâſſe; quòd eum homo qualem vult aſſ*
mat. In grammaticâ Iſlandicâ Runolphi Jonæ Iſlandi, editâ Hafniæ 1651, *etia*
hæc ſequentia invenio: ſaᛏ / Pono, ſimulo, me gero. *in Præterito habet* eg ſi
Infinitivus eſt ſaᛏa. *unde* ſaᛏe *Iſlandis eſt* Geſtus.

ᚫᚷ

ᚨᛉᚠᚨᛗ ᛊᚨᛉhᚿᚿ ïᚿᚨ: Alapis cædebant eum; ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. *Marc.* 14: 65. ᚴᚨᚠ ᛊᚨᚨhᚨᛉᚠᛁᚿ: Dedit alapam; ἔδωκε ῥάπισμα. *Joh.* 18: 22. ᚴᛖᛒᚿᚿ ïᛗᛗᚨ ᛊᚨᚨhᛁᚿᛊᚨᛉᚠᛁᚿ: Dabant ei alapas; ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. *Joh.* 19: 3. *Cimbris* ᛗᚠᚴᚨ *ſunt* Volæ manuum; *Vide Runicum lexicon in* ᚠᚱᚢᚹᚠᚺ. ᚨ ᛗᚠᚴᚨ ᚱᛁᚿᚾᚨ, Volæ manus inſcribere; *Idem lexicon in* ᚱᚢᚴᚨᚺ. *ubi & paullò poſt hæc ſequentia legas*, ᚼᚠᛁᚴᚿ ᚾᚨᚠ ᚠᚴᚿᚠ ᚨᚠ ᚺᚾᚨᚠ ᛁ ᛗᚠᚴᚨ, Egillus ſumpſit cultrum & adegit in volam manus.

ᚿᚾᚫᚷᚨ ᚠᛖᛁᚿᚨ ᚠᚴᚨh: Faciem tuam lava; *Matth.* 6: 17. *Ab hoc* ᚿᚾᚫᚷᚨ *ſuſpicor Francos retinuiſſe ſuum* anlucce *vel* anluzze / Vultus, facies. *quæ vide in annotatis ad Tatiani* xxxv, 2.

ᚿᚴᚨᚿ. ᚴᚨᚿᚴᚨᚿ, Claudere. ᚿᛊᚿᚴᚨᚿ, Aperire. ᚴᚨᚿᚿᚴᚿᚿ ᚠᚴᛏᚨ hᚨᚿᛁᚴ, Munierunt ſepulchrum, *videlicet*, *Claudendo firmiter atque obſignando*; *Matth.* 27: 66. ᚴᚨᚿᚿᚴᚨᚿᚫᛊ hᚨᚿᚴᚫᚨᛁ ᚠᛖᛁᚿᚫᛁ: Claudens oſtium tuum; *Matth.* 6: 6. ᚴᚨᚨᚿᚴ ïᚱhᚨᚿ-ᚿᛖᚿ ïᚿ ᚴᚨᚱᚴᚨᚱᚴᚨᛁ: Incluſit Johannem in carcerem; *Luc.* 3: 20. ᚿᛊᚿᚴᚨᚿ ᚨᚿᛚᚱᚿᚨ ᛒᚨᛁᚿᚫᚨᛁᛗ: Aperire oculos cœcorum; *Joh.* 10: 21. ᚿᛊᚨᚿᚴ ᚨᚿᛚᚱᚿᚨ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᛒᚨᛁᚿᚫᛁᚿ: Aperuit oculos cœci; *Joh.* 11: 37. ᚿᛊᚨᚿᚴᚿᚱᚫᚨ hᛁᛗᛁᚿᛊ: Apertum eſt cœlum; *Luc.* 3: 21. ᚿᛊᚨᚿᚴᚿᚱᚫᛖᚫᚿᚿ ïᛗ ᚨᚿᛚᚱᚿᚨ: Aperti ſunt eorum oculi; *Matth.* 9: 30. ᚿᛊᚨᚿᚴᚿ, Adaperire, *modo Imperandi*; *Marc.* 7: 34. ᚿᛊᚨᚿᚴᚨᚿᚫᛊ ᚢᛁᚠᚺ: Aperiens vulvam; *Luc.* 2: 23. ᚿᛊᚨᚿᚴᚨᚿᚫᛊ ᚦᚱᛊ ᛒᚱᚴᚱᛊ: Aperiens libros; *Luc.* 4: 17. *& quoniam gladium educentes, ſum in vaginâ recluſum veluti aperiunt*, ᚿᛊᚨᚿᚴᚨᚿ hᚨᛁᚴᚿ *eſt* Stringere gladium; *Marc.* 14: 47. *Joh.* 18: 10. *Angloſaxonibus* lucan *&* belucan *eſt* Claudere. utalucan, Excludere. unlucan, Aperire. *Alamannis* biluchan *eſt* Claudere. inne bilochan uueſan / Includi. piloh *vel* pilohniſſi / Clauſura. loch *vel* loh / Fovea vel ſpelunca cui aliquid includitur. *Danis* lucke *eſt* Aperire. *Islandis* lauka. *Anglis* lock. *Belgis* luycken. *Runico lexico* ᛗᚠᛁᚿᚴ *eſt* Clavis.

ᚨᚿᚴᚨᚱᚿ, Lucerna; *Matth.* 6: 22. *Marc.* 4: 21. ᚨᚿᚴᚨᚱᚿᚨ-ᛏᚨᚠᛊ, Candelabrum; *Matth.* 5: 15. *Græcis* λύχνος *eſt* Lucerna.

ᚨᚿᛊᛏᚴᚿᛊ, Concupiſcentiæ. ᚨᚿᛊᛏᚱᚿ, Concupiſcere. ᛊᚨᛖᛁ ᚨᛁΘᛁᚠ ᚢᛁᚿᚱᚿ ᚫᚿ ᚨᚿᛊᛏᚱᚿ ïᛉᚱᛊ: Qui viderit mulierem ad concupiſcendum eam; *Matth.* 5: 28. ᚨᚿᛊᛏᚴᚿᛊ ïᚿᚿᚨᛏᚴᚨᛚᛏᚴᚨᚿ-ᚨᚿᛊ ᚨᚹΘᚨᚿᛏᚴᚨᚿᛞ ᚠᚨᛏᚨ ᛉᚨᚿᚴᛞ: Concupiſcentiæ introeuntes ſuffocant verbum; *Marc.* 4: 19. ᚨᚿᛊᛏᚿᚿᛊ ᚠᛁᛊ ᚨᛏᛏᛁᚿᛊ ïᛉ-ᛉᚨ-

ΥΛΚΙS ΥΙΛΕΙΨ ΤΛΠϚΛΝ: Deſideria patris veſtri vultis facere; *Joh.* 8:44. *Angloſaxonibus* luſt *eſt* Deſiderium, delectatio, voluptas, luxus. *Alam.* luſt. *Dan.* lyſt. *Belg. & Angl.* luſt. *Origo horum videtur peti poſſe ex* λώϊς, λῷς, Optimus; *quòd ea tantùm ſoleamus appetere quæ judicamus optima.* Quique naturæ ſuæ paret, *inquit Seneca de Benef.* v, 9; à quâ ad charitatem ſui conſervandi poſitus eſt: unde illi ſumma cura eſt nocitura vitandi, profutura appetendi. *Minimè interim hoc in loco prætereundum quòd vox* λύσσα *vel* λύσσα, *quæ apud Græcos propriè de Caninâ rabie uſurpatur, ad alios quoque majores atque impotentiores amoris iræve affectus non rarò tranſferri ſolet: unde & vocem* luſt *inde nonnulli malunt deducere. Vide interim an non huc etiam referri poſſit, quòd* λάσιαι *Heſychio ſunt* πόρναι, Scorta.

M Λ.

ΛΓΛΝ, Poſſe. ΝΙ ΜΛΓ ϋΙΜΛΝ: Non poſſum venire *Marc.* 14:20. ΓΚΛΒΛΝ ΝΙ ΜΛΓ: Fodere non valeo *Luc.* 16:3. ΓΛΛΛΝΒϚΛΤS ΨΛΤΕΙ ΜΛΓϚΛΙ ΨΛΤΛ ΤΛΠϚΛΝ: Creditis quòd poſſum hoc facere *Matth.* 9:28. ΜΛΓΤ, Potes; *Matth.* 8:2. ΜΛΓ Poteſt; *Matth.* 6:24. ΜΛΓΠΜ, Poſſumus; *Marc.* 10:39 ΜΛΓΠΨ, Poteſtis; *Matth.* 6:24. ΜΛΓΠΝ, Poſſunt; *Matth.* 9:15 ΝΙ ΜΛΗΤ ΪST ΓΛΤΛΙΚΛΝ ΨΛΤΛ ΓΛΜΕΛΙΔϚ: Non potest ſolvi ſcriptura; *Joh.* 10:35. ΝΙ ΜΛΗΤΛ ΥΛS ΓΛΛΕΙΚΙΝϚΝ Non poterat ſanari; *Luc.* 8:43. ΜΛΗΤS, Potentia; *Matth.* 6:13. *Luc.* 1:35. 6:19. SΛ ΜΛΗΤΕΙΓΛ: Qui potens eſt; *Luc.* 1:49. ϚΛ ΚΛΙ ΜΛΗΤΕΙΓ SIϚΛΙ: Si fieri poteſt; *Marc.* 13:22. ΨΛΤΛ ΠΝ ΜΛΗΤΕΙϚϚ ΛΤ ΜΛΝΝΛΜ. ΜΛΗΤΕΙΓ ΪST ΛΤ ΓϚΨΛ Quod impoſſibile apud homines, poſſibile eſt apud Deum; *Luc.* 18:27. *Marc.* 10:27. *Angloſaxonibus* magan *eſt* Poſſe. *Alam.* magen. *Cimbr.* ΛΡ ΨΗΛ *Iſl.* að meiga. *Dan.* maa. *Angl.* may. *Belg.* meugen / mogen. *Quod postremum valdè affine eſt Græco* μηγεῖν, Difficultates magno cum labore ſuperare. *Niſi fortè cenſeas rectiùs derivari à* μῆχος, *quod idem cum* μηχανὴ, Adminiculum, commentum, artificium adhibitum ad efficiendum quod volumus: *quotquot enim id genus adminiculis abundè ſunt inſtructi, nemo eos negaverit deſiderata expeditiùs ad exitum poſſe perducere.*

ΜΛΓΛΨ, Virgo; *Luc.* 1:27. ΜΛΓΛΨΕΙ, Virginitas; *Luc.* 2:3 *Angloſax.* mæden. mæden man *eſt* Virgo. *Alam.* magad / magath. *Dan.* mø

Ang

Angl. **maid/maiden.** *Belg.* **mageð/maegð.** *Aliquot ab hinc annis, occaſione priſcæ hujus orthographiæ inductus, videbar mihi deprehendere manifeſtiſſimam affinitatem inter Gothicum* **MAGÆΨ**, *& Græcum* μέγεθος, Magnitudo, dignitas, majeſtas: *quòd magnam olim ſpeciem, majorem dignitatem, maximam denique majeſtatem habuerit Virginitas: atque adeò, ſicuti nos docet Servius ad verſum* 601 *Sexti Æneïdos*, ignorantes uſum Venereum, veteribus putabantur videre & Numina. *Notius adhæc eſt quàm ut multis firmari debeat, quantopere hanc Virginitatis dignationem in Veſtalibus quondam ſuſpexerint Gentiles.* Saluti publicæ dicata virginitas, *inquit Symmachus lib.* x, *epiſt.* 45, creſcit merito, cùm caret præmio. *Complures quoque eximias Veſtalium prærogativas, qui volet, petat ex Romanarum antiquitatum ſcriptoribus. Neque eſt quòd putemus eas Romæ tantùm habitas in honore, quum (ut de pluribus aliis populis nihil dicam) in ipſâ quondam Galliâ ſacra quædam non niſi caſtiſſimis decerni ſolita ſint; author eſt Spartianus in Peſcennio Nigro. In virginibus verò Chriſto Domino dicatis tanti Virginitatem fecit Antiquitas, ut non veritus ſit D. Hieronymus in ſermone de Aſſumpt. affirmare;* Profectò in carne præter carnem vivere, non terrena vita eſt, ſed cœleſtis. unde in carne Angelicam gloriam acquirere, majoris eſt meriti, quàm habere. eſſe enim Angelum, felicitatis eſt; eſſe verò Virginem, virtutis: dum hoc obtinere nititur cùm gratiâ, quod habet Angelus ex naturâ. *Mirè interim firmat hanc noſtram conjecturam, quòd Virgo tanti honoris nomen excelſo conſtantíq; animo ſuſtinens, Patribus noſtris, voce merè Saxonicâ, dicebatur* hehƿtalð, *q. d. in ſublimi ſtatu collocata. quemadmodum & Virginitas iis dicebatur* hehƿtalðhað. *Prius habet codex Cottonianus Matth.* 1:23; heonu hehƿtalð in hpiƿ ƿceal habba. Ecce virgo in utero habebit. *Ruſhworthianus quoque Luc.* 1:27; noma ðaƿe hehƿtalðe Mapia. Nomen virginis Maria. *Poſterius verò occurrit in utroque codice Luc.* 2:365 ðioƿ liƿðe miðð peƿ hiƿe pinteƿ ƿioƿune ƿpom heƿtalðhaðe hiƿe. Hæc vixerat cum viro ſuo annis ſeptem à virginitate ſuâ. *In opuſculo denique de Peccatorum medicinâ, cap.* 15, hehƿtealð man *&* hæmeð ceoƿl *opponuntur inter ſe. Vide plura in annotatis ad Tatiani* v11, 9.

MAGƿS, Puer; παῖς. *ita dicitur Jeſus annos natus duodecim; Luc.* 2:43. **MAGAN**, Fili; τέκνον. *in Vocandi caſu, occurrit mox ejuſdem capitis tmemate* 48. **MAGƿLAS**, Puerulus; παιδάριον. *Joh.* 6:9. *Hinc* **ΨINMAGƿS** *eſt* Famulus; *q. d. Servilis conditionis puer. quod vide ſuo loco.* mæȝ *interim vel* naȝa *in perantiquâ paraphraſi Cædmonianâ plerumque ſignificat* Puerum *vel* Filium. *Alamannos quoque vocabulum hoc ſic accepiſſe, patet ex illo* **mage-ȝogo/** *quod gl D*, 3 *exp.* Pædagogus. *Aliàs arctiſſimæ plerumque propinquitatis nomen eſt. unde & in antiquiſſimis Angloſaxonum reliquorúmq; Septentrionalium monumen-*

tis Cognationis ferè nomen eſt: atque adeò ab hoc nexu ſanguinis tandem quoqu tranſlata eſt vox ad arctiorem amicitiæ ſocietatiſq; humanæ neceſſitudinem. It gloſſator Cottonianus ter quatérve mæg *vel* meg *conjunxit cum* ƿneonð, *ut ſyn nyma. Cimbris quoque* ΨΛΡ *dicebatur* Socius. *Danis* magger. *Belgis* **macher**

MΛIhST, Fimetum, ſterquilinium. **NIh ÐN ΛIRΨΛI. NI Ð MΛIhSTΛN ƿΛΓK ÏST**: Neque in terram, neque in ſterquilinium util eſt; ὄυτε εἰς γῆν, ὄτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστι. *Luc.* 14: 35. *Belgis* Fimetum *dicitu* **meſſic/ miſſic/ miſthoop/ meſthoop/ meſput**; *quòd eo ſtercorentur agri. Nam iiſdem quoque Belgis* **'t land meſten** *eſt* Agrum ſtercorare, pabulare agrum fimo

MΛISTS, Major; *Marc.* 9: 34. *Luc.* 9: 46. **NΛhTMΛT ƴΛNKh TΛ ΨΛIM MΛISTΛM SEINΛIZE**: Cœnam fecit Principibus ſuis; δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ. *Marc.* 6: 21. **ΨΛI MΛISTΛNS ΓNÐGΛNS** Pontifices, ſummi ſacerdotes. ἀρχιερεῖς. *Joh.* 19: 6. **MΛIZΛ** *ſimiliter Matth* 11: 11. *Joh.* 8: 53 *atque alibi quoque uſurpatur pro* μείζων. *Unde cuivis prim ſtatim intuitu liquere poteſt quantam affinitatem habeant* **MΛIZΛ** *&* μείζων.

MΛITΛN, Concidere, conſcindere, præſecare. **ƀIMΛITΛN**, Ci cumcidere; *Luc.* 2: 21. *Joh.* 7: 22. **ƀIMΛIT**, Circumciſio; *Joh.* 7: 22, 23 **ΛƑMΛIT ΨR**: Abſcinde illam; *Marc.* 9: 43. **ΛSTΛNS MΛIMΛ TNN NS ƀΛΓMΛM**: Ramos cædebant de arboribus; *Marc.* 11: 8. **ΛƑ MΛIMΛIT ÏMMΛ hΛNƀIΨ ÏN KΛRKΛRΛI**: Decollavit illum i carcere; *Marc.* 6: 27. **NSMΛITΛÐΛ**, Excidetur; *Matth.* 7: 19. *Lu* 3: 9. **ΓΛMΛIÐΛNS** *ſunt* Debiles; *Luc.* 14: 13. *item* Confracti; *Luc.* 4: 18 *Cimbris* ƗƑ ΨIIƗ *eſt* Lædo. ÐΨIIƗ4, Illæſus. *Origo verbi* **MΛITΛN** *v detur poſſe referri ad illud* ἀμάω, Meſſis, *unde Latinum* Meto *deduxit Angel Caninius, abjectâ literâ primâ; quomodo ab* ἀμέλγω *eſt* Mulgeo. *ab* ἄρουρα, Ru *ſive* Rus. *Neque novum eſt (inquit Voſſius)* Meto *à verbali potiùs deduci, quàm verbo; cum* Fateor *ſimiliter factum ſit à* φατός, Statuo *à* στατός, Patior *à* παθητός.

MΛIΨMS, Donum; *Marc.* 7: 11. *Idem vocabulum agnoſcunt etiam perv tuſta Angloſaxonum monumenta; in quibus tamen laxiore ſignificatu non modò I* ſigne aliquod donarium, *ſed &* Gazam *quandoque denotat. Ac primùm quide Gothico iſti* **MΛIΨMS** *egregiè reſpondet quòd in Angloſaxonicâ euangeliorum tra ſlatione* maðmcyrte *dicitur* Corbana. nir hyt na alyfeð þ pe arendon hyt upe maðmcyrte:. Non licet eos mittere in Corbanam noſtram; *Matth.* 27: *Sed quemadmodum* maðmcyrt *hoc in loco denotat* Arcam piis uſibus deſtinata i cludentem, *ita gloſſator ille qui nobilem Cottonianum codicem euangeliorum inter*

ne

neavit, maðmaſ *vocat* Vaſa privatas cujuſque opes adſervantia. ƿaco *vel* maðmaſ hiſ oƿ ȝenimma. Vaſa ejus diripere; *Matth.* 12:29. *atque eâ ferè notione Noachi arcam* maðmhoſþ *dixit Cædmon* 70, 19. *Quæ verò venerabili Bedæ dicuntur* Ornamenta, *i. res pretioſæ ad ornatum ac magnificentiam comparatæ, ea* maðmaſ *vocat rex Alvredus. Sequentia etenim verba*, Fidem ſuam, quæ omnibus ornamentis pretioſior eſt, amore pecuniæ perdere, *ita reddidit inclytus ille Rex*, hiſ ðeope ƿoſ ƿeoȝýðfunȝe ȝ luſan ƿoſleoſan. ƿeo þe ðýnƿuſðne pæne ȝ maſe eallum maðmum:. *Beda* II, 12. *Alium item locum*, Promiſit ſe ei innumera & majora, quàm credi poteſt, ornamenta regia vel donaria in pretium pacis largiturum, *ſic tranſfert Regia paraphraſis*; he him ȝebeaþ piþ hiſ ƿibbe ȝ ȝehet unƿim maðma ȝ cýnelicƿa ȝýƿena ma þonne ƿela manna ȝelýƿan mæȝe:. *Beda* III, 24. maðmhuſ, Gazophylacium; *gl Ælfrici* 27. *pro quo* maðmhuſ *ſcribit gl R*, 81 *&* 109. maðmhýnð, Præpoſitus *vel* Procurator ærarii; *Boëthius* XXVII, 4. *ubi quoque Regia paraphraſis liquidò teſtatur* maðmhýnðaſ *olim dictos* þe þ ƿeoh heolðon þe mon ðam ƿeȝðmonnum on ȝeaſe rellan ȝceolðe, Qui pecuniam curabant quæ militibus quotannis expendebatur. *Huc etiam facit illud Alamannici gloſſarii E*, 1; Exenia, **mathmas**. *ubi tamen* Exenia *ſcriptum pro* Xenia. *ſic enim appellabant Munuſcula quæ hoſpitibus atque amicis benevolentiæ ergo mittere ſolebant.*

MΛIZR ΛΛΛΛIM ïST ΛTTΛ MEINS: Major omnibus eſt pater meus; *Joh.* 10:29. **MΛIZΛ ïMMΛ ïST**: Major illo eſt; *Luc.* 7:28. *Vide quæ diximus in* **MΛISTS**, Major.

MΛΛΛN, Molere. **TYΛI ƴΛIKψΛNd MΛΛΛNdΛNS**: Duæ erunt molentes; *Luc.* 17:35. *Cambrobritannis* melin *eſt* Mola. *Angloſaxonibus* mylen. myln. *Alamannis* **mulen**. *Danis* **mølle**. *Anglis* **mill**. *Belgis* **molen/meulen**. *Græcis* μύλη *quoque pro* Molâ *uſurpatur*; *licet peculiariter ſic dicatur* Inferior lapis molæ: *ſicuti* Lapis molæ ſuperior, *authore Heſychio, nuncupatur* ὄνος. *Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Mola.

MΛΛM, Arena. **ΓΛTIMKIdΛ KΛZN SEIN ΛNΛ MΛΛMIN**: Ædificavit domum ſuam ſuper arenam; *Matth.* 7:26. **melm** / Pulvis; *gl Lipſii. vide quoque Tatiani* XLIV, 9. *Danis* **malm** *eſt* Metallum; *fortaſſè quòd ex arenâ & pulvere eruantur metalla.*

MΛΛR, Ærugo; *Matth.* 6:19 *&* 20. *Hoc vitium metalli videtur affinitatis aliquid habere cum Danico* **malm** / Metallum. *quod etiam occurrit in Epicedio R. Lodbrog ſtrophâ* 7; *adeò ut inde colligatur vocabulum* ΨΛNΨ *vett Cimbris non fuiſſe incognitum. Fortaſſè quoque pertinet huc quòd Runico lexico* ΨΛN *exponi-*

tur Stipendium militis. ΛÞ ÞΛRÞΛ Λ ΨΛΜΛ, Stipendio merere. *Veram inte*
rim vocabuli hujus originem petendam puto ex MΛΛΛN, Molere; *quòd Æruge*
& Tinea (quæ inde quoque Theotiſcis miliuua *dicitur) corrodant, conſumant, ac ve*
luti in pulverem redigant quicquid corripuerint. Hanc etymologiam videtur firmar
Francica verſio Tatiani XXXVI, 1; ni curet ju triſiuuen treſo in erdu / thar i
roſt inti miliuua furmalent. triſiuuet ju treſo in himile/ thar noh roſt noh miliuua
iz ni furmelit. Nolite theſaurizare vobis theſauros in terrâ, ubi ærugo & tinea
demolitur: theſaurizate vobis theſauros in cœlo, ubi neque ærugo neque ti-
nea demolitur.

MΛMMRN, Divitiæ. NI MΛrnψ rRψΛ SKΛΛKINRN GΛh
MΛMMRNIN: Non poteſtis Deo ſervire & Mammonæ; οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν
καὶ μαμμωνᾷ. *Matth.* 6: 24. Mamon Syriaco ſermone Divitiæ nuncupantur; *g*
A, 16. *Abundè multa de hac voce habent docti Commentatores in Novum fœdus.*
Hujus igitur Syriacæ acceptionis intuitu, Matthæi verba reddidit verſio Angloſaxo-
nica, ne maȝon ȝe Ꝺobe ðeopian ϳ popolꝺ pelan :· *Cottonianæ gloſſæ interlinea-*
tæ, ne maȝu ȝie Ꝺobe ȝehepa ϳ ꝺioble :· *Tatianus*, ni mugut ir Gote thionon
inti uuerolt uuolun. *Atque ita* Mammon *Angloſaxonico interpreti & Tatiano de-*
notaverit, Divitias hujus ſeculi: *Cottoniano gloſſatori*, Diabolum, *i. e. Deum illum*
infernalem qui Paganis Dis *vel* Pluto *nuncupabatur*. *Sacræ paginæ* Princeps hujus
mundi, ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων. *Joh.* 14: 30. *immo* Deus hujus ſeculi, ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος
τούτου. 2 *Cor.* 4: 4. *Obſerva tamen Argenteum codicem non ubique ſervare Syriacum*
Mammon, *ſed ejus loco aliquando uſurpare vocabulum merè Gothicum*. TΛn-
GΛIψ ïZVIS ÞKIGRNÐS nS ÞΛIhnψKΛIhnΛ ïNVINÐIψRS:
Facite vobis amicos de mammonâ iniquitatis; *Luc.* 16: 9 & 11. *Quæ vox* ÞΛI-
hnψKΛIhN *videtur mihi compoſita ex* ÞΛIhn, Opes, divitiæ: & ψKEI-
hΛN, Premere, comprimere, elidere, affligere; *propter multiplices illas curas*
quæ acquirendas acquiſitáſq; opes comitantur. *Horatius Carminum lib.* III, *Odâ* 16;

Creſcentem ſequitur cura pecuniam,
Majorúmq; fames ——

Propertius libro III, *Elegiâ* 6;

Ergo ſollicitæ tu cauſſa, Pecunia, vitæ es,
Per te immaturæ mortis adimus iter.
Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes,
Semina curarum de capite orta tuo.

Proinde neque immeritò Patrimonia maximam humanarum ærumnarum materiam
dixit Seneca de Tranqu. animi, cap. 8; *ac porro addit*; Nam ſi omnia alia quibus
angimur compares, mortes, ægrotationes, metus, deſideria, dolorum laborúmq;
patien-

patientiam, cum iis quæ nobis mala Pecunia noſtra exhibet, hæc pars multum prægravabit. *Multiplices illas curas ac ſollicitudines quibus dies noctéſq; divorſim trahuntur animi & habendo & egendo & cupiendo ardentes, graphicè prorſus depingit Anglorum poëtarum princeps Edmundus Spencer lib.* II, *Canto* 7 *ardui operis quod inſcripſit* **the Faerie queene**; *ubi abditum Mammonæ ſpecum, horrendámq; coacervatorum in eo ac ſitu ſquallentium muceſcentiúmq; theſaurorum faciem coràm veluti conſpiciendam præbet. Tantis profectò ac tam efficacibus veræ vivæq; phantaſiæ imaginibus omnes divini poëmatis partes præter cæteros implevit incomparabilis Artifex, ut exiſtimatores docti atque intelligentes non inviti fateantur eum omnes Lectoris affectus in poteſtate ſuâ habere. Quiſquis adhæc imagini huic Spencerianæ, ad quam Lectorem curioſum & Anglicæ linguæ peritum remittimus, coronidis loco adjecerit verba Doctoris gentium, acerbos pravæ cupiditatis fructus enumerantis, næ is pleniſſimè perſpiciet incredibilia anxiæ mentis tormenta quæ miſerrimos Mammonæ cultores ſinè fine mordent, pungunt, pervellunt, lancinant, conficiunt. Verba divi Pauli, quæ Lectori ponderanda relinquo, occurrunt capite* VI, *paragraphis* 9 *&* 10, *epiſtolæ primæ ad Timotheum.*

ΜΑΝΑΓ ΗΑΨΙ: Multum fœnum; *Joh.* 6: 10. **ΑSΑ ΜΑΝΑΓΑ**: Meſſis multa; *Luc.* 10: 2. **ΜΑΝΑΓΙSTRNS ΜΑhTЄIS ΪS**: Plurimæ virtutes ejus; *Matth.* 11: 20. **ΜΑΝΑΓΑΙ**, Multi; *Matth.* 7: 22. *Luc.* 1: 1. **hINhMANS ΜΑΝΑΓΑΙ**: Turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. 14: 15. **ΜΑΝΑΓΑΙ ΨΙZRS ΜΑΝΑΓЄINS ΓΑΑΑΝΒΙΔЄΔΝΝ ΪΜΜΑ**: Multi de turbâ crediderunt in eum; *Joh.* 7: 31 *&* 40. **ΜΑΝΑΓЄI hAKCIS hIMINAKNNΔIS**: Multitudo militiæ cœleſtis; *Luc.* 2: 13. **ΜΑΝΑΓЄΑΑΨ**, Multò plura; *Luc.* 18: 30. **ΜΑΝΑΓΙZR**, Abundantiùs; *Joh.* 10: 10. **ΜΑΝΑΓΙZR ΪST ΑΑΑΑΙΜ ΨΑΙΜ SΑΝΔΙΜ**: Plus eſt omnibus ſacrificiis; *Marc.* 12: 33. **NIΒΑΙ ΜΑΝΑΓΙZR ΥΑΙKΨΙΨ ΪZΥΑRΑΙZRS ΓΑRΑΙhTЄINS**: Niſi abundaverit veſtra juſtitia; *Matth.* 5: 20. *Angloſaxonibus* mænigc. manigc *ſunt* Multi. *Alamannis* manige/ **menige**. *Danis* **mange**. *Anglis* **many**. *Belgis* **menige**. *Videri poteſt vox* **manige** *deſumta ex* **man**/ Homo: *ac propriè de Hominum multitudine uſurpata.*

ΜΑΝΑΑЄIK. ΜΑΝΑЄIK, Imago. **ΟIS ΪST SΑ ΜΑΝΑΑЄIK CΑh SR NΕΑRΜЄΑЄINS**: Cujus eſt hæc imago & inſcriptio; *Marc.* 12: 16. **ΑTΑΝΓЄIΨ ΜIK SKΑTT. ΟIS hΑΒΑIΨ ΜΑΝΑЄIKΑN CΑh NΕΑRΜЄΑΙ**: Oſtendite mihi denarium. Cujus habet imaginem & inſcriptionem? **ΜΑΝΑΑЄIK** *manifeſtè compoſitum eſt ex* **ΜΑΝΝΑ**, Homo. *&* **ΑЄIKS**, Similis; *quod fuit ſuo loco. Appendix Theotiſci gloſſarii D, pagina* 4; Statua, **manlich**. *Angloſaxonibus quoque* monlica *vel* manlica *de-*

notavit Statuam. *Ita Cædmon* 55, 18. *ubi agit de uxore Loth mutatâ in ſtatuam ſalis*. Se monlica. ꝥ ıꝛ mæꝑe ꝛpell. ꝛtılle punode. ꝥæꝑ hıe ꝛtꝑanȝ. beȝeat pıte. ꝥæꝛ heo poꝑdum. puldoꝛeꝛ ðeȝna. hẏꝑan ne polde:. Hæc ſtatua, qua celebris eſt hiſtoria, immota manſit ubi eam grave ſupplicium occupavit, propterea quòd verbis angeli obedire noluit. *& rurſus* 78, 22. *ubi deſcribit Nabucodonoſoris impios conatus*. ðæꝑe buꝛȝe peaꝑd. anne manlıcan. oꝼeꝑ metode eꝛt. ȝẏld oꝼ ȝolde. ȝumum apæꝑde:. Præſes urbis ſtatuam, præter Domini beneplacitum, idolum ex auro, hominibus erexit.

MANASEAS, Mundus; *Joh.* 12:19. 15:18. MANASEIΨS. *Joh.* 14:17. MANASEΨS. *Joh.* 7:7. 14:27. 16:20. *Videtur autem ita dictus hic Mundus, quòd eum Deus optimus maximus aſſignaverit mortalibus tanquam ſedem propriam ac peculiarem. unde contendunt Anſibarii apud Tacitum Anal.* XIII, *cap.* 55; Sicut cœlum Diis, ita terras generi mortalium datas quæq; ſint vacuæ, eas communes eſſe.

MANhnN, Nemo; *Marc.* 9:9. *Sæpiùs* MANNhnN *ſcribitur: quod vide*

MANNA, Mel aëreum, manna. ATTANS nNSAKAI MANNA MATIAEANN ANA ANΨIdAI. SYA SYE ïST rAMEAIΨ. hALIF NS hIMINA rAF ïM dN MATGAM: Patres noſtri manducaverunt manna in deſerto, ſicut ſcriptum eſt, Panem de cœlo dedit iis manducare; *Joh.* 6:31. *In confeſſo eſt vocabulum hoc Hebraïcum eſſe, ac proinde ubique terrarum integrum ſervari. Multa de hoc aëreo melle generis utriusque, liquido nempe atque arido, accuratè propinquus meus Iſaacus Voſſius in Obſervat. ad Melæ lib.* III, *cap.* 7. *quem vide. Locum interim ex euangelio di Johannis adductum, ita reddit eximius ille Cottonianæ bibliothecæ codex* MS *inter lineatus*, ꝥaꝺꝛo *vel* aldꝛo uꝛeꝛo manna ȝebꝛecon *vel* ȝeeton on ðæm uæꝛ eꝛn. ꝛuæ uuꝛıtten ıꝛ. hlaꝼ *vel* ꝼoꝛtꝛaꝺ oꝼ heoꝼnum ꝛalde hım eatta. *nobiliſſimi codicis Gloſſator ad vocem* manna *in margine annotavit*, heoꝼoncu mett. *i.* huíð ȝoꝛn ꝛonuald ꝼoꝛ huætte cuom oꝼ heoꝼnum ȝ ꝼeoll on Mo mıð hıꝛ ꝛolce on ðæm moꝛe ꝥeꝛ he uæꝛ:. Cœleſtis cibus, hoc eſt, candidu granum teres pro tritico venit de cœlo & cecidit ſuper Moiſen populúm ejus in monte ubi erat.

MANNA, Homo; *Luc.* 20:9. ïK MANNA ïM: Ego homo ſu *Matth.* 8:9. MANNA rABIrS: Homo dives; *Matth.* 27:57. MA NA SnMS rXdAKnndS: Homo quidam nobilis; *Luc.* 19:12. S MANNA NIST ÞKAM rXΨA: Hic homo non eſt à Deo; *Joh.* 9: MANS, Homines; *Matth.* 7:15. 8:27. ⊙ANA MIK uIΨAN

MA

MΛNS ƳISΛN: Quem me dicunt homines eſſe? *Marc.* 8:27. ÞIGRNA ïZƳIS MΛNS: Oderunt vos homines; *Luc.* 6:22. *Angloſax.* man. mon. mann. monn. *Alam.* man. *Cimbr.* ΨΛK. ΨΛKTH. ΨΛÞNH. *Dan.* mand. *Iſl.* madur. *Angl.* man. *Belg.* man. *Hujus vocabuli originem copioſè proſecuti ſumus in annotatis ad Tatiani* CLXXIV, 5. *Vide quoque Anglicum etymologicum in* Man/ Vir, homo.

MΛNNhNN, Nemo. SΛIO EI MΛNNhNN NI UIΨΛIS: Vide nemini dixeris; *Marc.* 1:44. 8:26, 30. NI KΛRΛ ΨNK MΛNShNN: Non curas quemquam; οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός. *Marc.* 12:14. *Scribitur &* MΛNhNN, *Marc.* 9:9.

MΛNNISK, Homo. ÞRIGRΔEΔNN MΛIS hΛNhEIN MΛNISKΛ. ΨΛN hΛNhEIN TRΨS: Dilexerunt magis gloriam hominum, quàm gloriam Dei; *Joh.* 12:43. *Angloſax.* mennyſc. *Alam.* menniſko/ menniſch. *Dan.* menniſke. *Belg.* menſch. *Nimirum* man *vel* mann *Angloſaxonibus eſt* Homo; *& in Multitudinis numero* men *vel* menn, Homines. *Ab hoc Plurali* menn *eſt* mennyſc, Humanus, ad homines pertinens, ab hominibus proficiſcens. *Invenitúrq; paſſim Adjectivè poſitum: quomodo* mennyſc ȝeÞanc, *eſt* Humana mens. mennyſc hanÞ, Humana manus. mennyſc ƒultum, Humanum auxilium. mennyſc cynn, Humanum genus. *Atque adeò Patres noſtri* Humanum genus *vel* Hominem *tam diu* mennyſc cynn *nuncupárunt, donec tandem ſimplex* mennyſc, *Subſtantivè acceptum, invaluit. Fuſiùs hæc proſecuti ſumus in Obſervatis ad Willerami paginam* 139.

MΛNƳGΛN. TΛMΛNƳGΛN, Parare, præparare; *Luc.* 1:17 *&* 76. 9:52. *Joh.* 14:2. MΛNƳEIÐ ƳIT ÞΛNINS: Parate viam Domini; *Luc.* 3:4. TΛMΛNƳEIΨ ƳIT ΨEINΛNΛ ÞΛNKΛ ΨNS: Præparabit viam tuam ante te; *Matth.* 11:10. *Luc.* 7:27. MΛNƳGΛNÐΛNS NΛTGΛ: Componentes retia; *Marc.* 1:19. TΛNSTΛNGΛNG MΛNƳIÐS: Perfectè paratus; *Luc.* 6:40. MEΛ ïZƳΛK SINTEINR ïST MΛNƳN: Tempus veſtrum ſemper eſt paratum; *Joh.* 7:6. GN MΛNƳN ïST ΛΛΛΛTΛ: Jam parata ſunt omnia; *Luc.* 14:17. MΛNƳEI ÐΛ ÐN NΛhTMΛTGΛN: Miniſtra mihi quod manducem; *Luc.* 17:8. *Neſcio an ſit à* μάνη *vel* μάνος, *quomodo olim vocabant* περιδέραιον κόσμον, Monilia, ſegmenta, torques, & quicquid de collo in pectus propendet: *ut* MΛNƳGΛN *propriè olim uſurpatum fuerit de molimine eorum, qui magno cultu inſtructi præparatíq; in publicum prodire ſatagunt.*

MΛN-

MΛNΨI, Sumptus. ΚΛhNEIψ MΛNΨI ψR hΛBΛIN ΔN NS TINhΛN: Computat ſumptus quos habere oportet ad perficiendum; *Luc.* 14:28

MΛKEI, Mare; *Matth.* 8:27. *Marc.* 4:41. *Cymræis* môr *eſt* Mare *Angloſaxonibus* meꝛe. *Alamannis* **mere**. *Belgis* **maer / mer / meyr**. *Olim deduxi à* μείρω, Divido. *juxta illud Horatii libro* I *Carm. Ode* 3;

Nequicquam Deus abſcidit
Prudens Oceano diſſociabili
Terras, ſi tamen impiæ
Non tangenda rates tranſiliunt vada.

Ita Græcum πέλαγος *viri docti deduxerunt à* פָּלַג, Dividere, ſeparare. *vel à* פְּלָגָה Diviſio; *quòd ingentia terrarum ſpatia pelago ſeparentur ac dividantur*. *Cambro-britannicum* môr *fortaſſe detruncatum eſt à* μόρος, Exitium, interitus, fatum *prorſus ut Ægyptiorum ſacerdotes Mare vocabant Perniciem: quâ de re vide Kircheri Obeliſcum Pamphil. libro* III, *cap.* 6.

MΛKISΛIΨ, Stagnum; λίμνη. *Luc.* 8:23.

MΛKKΛN. NSMΛKKΛN, Deſignare; *Luc.* 10:1. *Angloſaxonibus* meaꝛc *eſt* Nota, ſignum, character. *Alamannis* **march / merch**. *Danis* **merck** *Anglis* **mark**. *Belgis* **merck**. *Cambrobritannicum* marc, Character, *Joh. Davies derivat ab Hebræo* מָרַק, Imprimere, inurere. *Fortaſſe quoque huc faciunt, quæ mox dicimus in ſequenti* MΛKKRS.

MΛKKRS *ſunt* Limites *vel* Termini alicujus regionis; *Matth.* 8:34. *Marc.* 5:17. 7:24 & 31. 10:1. *Iſtiuſmodi limes regionis, à contiguâ ditione hac vel illâ notâ diſtinctæ, Angloſaxonibus dicitur* meaꝛc. *Alamannis* **gemerch / marchlantes**. *Cimbris* ΨΛRP. *Gallis* marche. *Italis* marca. *Hiſpanis* comárca *Belgis* **marck**. *Videntur per quandam literarum tranſpoſitionem deſumta ex* πέρας, Signum: *vel, quod magis huc facit, à* πέρμας *vetere Græcorum linguâ* Finem *vel* Terminum *denotante*. τὸ γὰρ πέρμας τῆ πέρας, *ut ait Ariſtoteles* I *Rhetoricorum* πάντων ἐστι κατὰ τὼ ἀρχαίων γλῶτταν. *Cimbris interim* ΨΛRPΛΨIΛΛ *videntur* Latrones prædonéſq; *dicti; quòd Sicarii maximè infeſtent limites regionum confiniumque. Prorſus ut* ΠIPIΛPIΔ *iiſdem Cimbris dicebatur* Pirata, *à* ΠIP, Sinus maris; *quòd in iis plerumque deliteſcerent piratæ à tempeſtatibus tuti, vel prædæ intenti. Vide Wormium paginâ* 269 *Danicorum monumentorum*.

MΛKZGΛN. ΓΛMΛKZGΛN. ΛEMΛKZGΛN, Scandalizare GΛBΛI ΛNΓR ψEIN MΛKZGΛI ψNK: Si oculus tuus ſcandalizat te

Matth

Matth. 5:29. *Marc.* 9:43. ᛋᚨᚩᛚᛉᚢᚻ ᛋᚨᛈᛁ ᚴᚨᛗᚨᚴᛉᚷᚩᚨᛁ ᚨᛁᚾᚨᚾᚨ ᚠᛁᛉᛈ ᚨᛈᛁᛏᛁᚨᚨᚾᛈ: Quiſquis ſcandalizaverit unum ex his puſillis; *Marc.* 9:42. ᚠᚨᛏᚨ ᚴᚷᚩᛁᛞᚨ ᛁᛉᚷᛁᛋ ᛈᛁ ᚾᛁ ᚨᚹᛗᚨᚴᛉᚷᚩᚨᛁᚾᛞᚨᚾ: Hæc locutus ſum vobis ut non ſcandalizemini; *Joh.* 16:1. ᚨᚹᛗᚨᚴᛉᛈᛁᚾᛋ ᚴᚨᛒᛈᛁᚾᛋ: Deceptio divitiarum; *Marc.* 4:19. *Angloſaxonibus* mirpan *eſt* Scandalizare. he ꝛcþencð ðone blindan. þe ðone ungerceaðpiran mirð. Is coram cœco ponit offendiculum, qui ſcandali occaſionem præbet non habenti lumen diſcretionis; *Paſtoral.* LIX, 6.

MATIBALG, Pera; *Marc.* 6:8. *Luc.* 9:3. *Angloſax.* metbelig. *Danis* **madpoſe**. *Vox eſt compoſitionis manifeſtæ: à* **MATS**, Cibus; *&* **BALG**, Bulga, ſaccus. *Danis quoque* **mad** *eſt* Cibus; poſe *verò*, Sacculus.

MATS, Eſca, cibus; *Joh.* 6:55. **MATEINS**, Cibi; *Marc.* 7:19. **MATGAN**, Manducare; *Marc.* 3:20. *Joh.* 6:31. **MATIBALG**, Pera; *Marc.* 6:8. *Luc.* 9:3. **ᚾᚾᛞᚨᛚᚾᚴᚾᛁ ᛗᚨᛏ**, Prandium; *Luc.* 14:12. **NAHTA MAT**, Cœna; *Marc.* 6:21. *Luc.* 14:12. *Angloſax.* mæte. mete. met. *Alam.* **muas/ muos**. *Hiſp.* mueſo. *Cimbr.* ΨΛ4. *Dan.* **mad**. *Angl.* **meat**. *vett Belgis* **moeg**. *Omnia hæc, ſi Mericum Caſaubonum audimus, deſumpta ſunt ex* μαπύη *vel* μαπύα, Lautitiæ, cibus delicatior. *Fortaſſè tamen non minùs commodè poſſunt deduci ex* μασᾶσθαι *vel* μασᾶσθαι, Mandere, manducare. *vel ab illo* μήτερα, *quod vetuſtioribus olim Græcis* Edulem cibum *denotâſſe diſcimus ex Proœmio* δειπνοσοφιστῶν *ſcriptori præmiſſo. Dores interim, authore Etymologo, dicunt* μάδδα *pro* μάζα. *Suidas quoque teſtis eſt Megarenſes* τὴν μάζαν, *ſive* τροφὴν, *vocare* μάδδαν. *Theotiſcum tamen* **muos** *videri poteſt abſciſſum ex* μυσσῶτ, Pulmentum ex oleribus intritum ex allio, porro, caſeo, ovo, oleo, aceto. *Donatus in Terentii Phorm. Act.* II, *Sec.* 2 Alliatum moretarium *vocat. vide Joſ. Scaligerum in Moretum.*

MAWA, Vermis; *Marc.* 9:44, 46, 48. *Angloſax.* maða. *Alam.* **mado**. *Cimbr.* ΨΛ**ᚱ**ΨΙ. *Dan.* **maddick**. *Iſl.* **madkur**. *Angl.* **maggot**. *Belg.* **made/ mape**. *quod poſtremum Kilianus derivat à* **mapen** / Metere, depaſcere: *ſed* **mape** *uſitatiſſimâ Belgis deflexione factum eſt ex* **made**. *quod ipſum tamen videri poteſt originem traxiſſe ex* μαδαρὸς *vel* μαδὴς, Lævis, glaber, depilis. *Rationem etymologiæ continet, quòd in quotidiano ſermone dicant Angli* **as naked as a woꝛm** / *&* Belgæ **ſo naeckt als een woꝛm** / *cùm innuere volunt aliquem eſſe Iro pauperiorem. quò etiam pertinet illud* γυμνότερος λεπτεάδος, *cujus meminere Heſychius & Suidas. Cæterùm ut vox* **MAWA** *&* σκώληξ *hoc in loco uſurpantur de Conſcientiæ ſtimulis perpetuò recrudeſcentibus ac nunquam intermorientibus, ita quo-*

que Danis ſamvittigheds orm oc plage *de iiſdem perpetim vellicantis atque animum lancinantis conſcientiæ cruciatibus uſurpatur. Belgæ,* den wozm ſynes gewe tens knaeght hem onophoudelik.

MΛΨΛS, Forum; *Marc.* 7:4. **ÞIΛN NI MΛΨΛϚΛ MIΨ ÏZ ΥIS**: Multa non loquar vobiſcum; *Joh.* 14:30. **MΛΨΛЄIN MЄIN NI ĸnnnnΨ**: Loquelam meam non cognoſcitis; *Joh.* 8:43. **ÞΛNĸΛ MΛΨΛЄIS ϚYNΛΓϗΓΛIS ΥΛS**: Princeps ſynagogæ erat; *Luc.* 8:41. mæðlan *Cædmoni eſt* Sermocinari, cauſſam agere. meðel, Sermo. *item* Concilium. *Alamannis* maḥal *eſt* Curia, concio. *Danis* mæle *eſt* Oratio. *Iſlandis* maal / Sermo, loquela. *Huc etiam pertinet receptiſſima ſæculo ſemibarbaro vox* Mallus, *pro Conventu publico, vel Cœtu hominum convocato ad tranſigendum de negotiis publicis. Forum igitur Gothis* **MΛΨS** *dictum à* **MΛΨΛϚΛN**, Loqui, ſermonem habere; *quòd olim in Foro cauſſas egerint & publicas de ſummâ rerum orationes habuerint. Quam ob cauſſam quoque* Forum *Angloſaxonibus dicebatur.* ϒppæce, *à* ϒppecan, Loqui. *Vide quæ annotavimus ad gl* C, 5. *in* Curia, maḥal. *ubi quoque inveſtigamus originem vocis* Parlamentum.

MΛnΔЄIΨ. ΓΛMΛnΔЄIΨ ÏZΥIS ΛΛΛIS: Suggeret vobis omnia; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα. *Joh.* 14:26.

MΛnĸΓIΔΛ. ΓΛMΛnĸΓIΔΛ ΨΛNS ΔΛΓΛNS: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. *Marc.* 13:20.

MΛnĸΓINS ΥΛS: Manè erat; *Joh.* 18:28. **ÏN MΛnĸΓIN ÞΛNĸΓΛΓΓΛNΔΛNS**: Manè tranſeuntes; *Marc.* 11:20. *item* 15:1. **ΛTMΛnĸΓIN ΨΛN ΥΛNĸΨΛNΛNΛ ĸnnΛ NЄMnN**: Manè autem facto conſilium inierunt; *Matth.* 27:1. *Angloſax.* mæpiʒen. mepiʒen mepʒen. mopʒen. *Alam.* morgan. *Cimbr.* ΨΛRΓΠĸ. *Iſl.* morgun. *Dan. & Belg.* mergen. *Angl.* morrow. *De vocabuli origine hæc habet Mericus Caſaubonus: Quis ad Græcorum verborum ſonos aures habet vel tantillum imbutas, qui cum audit ſolemne illud in omnium ore,* good morrow / *non Græcos audire ſe putet* χαθὼ ἡμέραν *dicentes? &c. Ego Angloſaxonicum* mæpiʒen *olim ſuſpicabar de ſumptum ex* mape *vel* mæppe, Amplius; *quandoquidem Craſtinus dies, vel Mane craſtinum nihil eſt aliud quàm ſpatium vitæ ulterius adhuc, eoq; lucro apponendum. Ab hac etymologiâ non abludit illud Horatii lib.* I *Carm. Ode* 9;

Quid ſit futurum cras, fuge quærere; &
Quem ſors dierum cumque dabit, lucro
Appone —— *Obſerva interim quòd* **MΛnĸΓINS** *Goth.*

no

non tam Cras *denotat, quàm* Manè *ſive* Tempus matutinum. *at Matth.* 6:30 ΓISTRλdλΓIS *eſt* Cras.

MλNKNλN, Sollicitum eſſe, curis torqueri. NI MλNKNλIψ: Ne ſolliciti ſitis; *Matth.* 6:25, 31. *& mox tmemate* 27; ⊙λS ïZVλKλ MλNKNλNdS MλΓ λNλλNKλN λNλ VλhSTM SEINλN λλλEINλ λINλ: Quis veſtrûm ſollicitè cogitans poteſt adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? *Videtur quoque verbum* muȝnan *ita uſurpâſſe Cædmon* 18, 14. *&* 74, 4. *atque adeò antiquiſſimæ hujus acceptionis intuitu* MλNKNλN *&* muȝnan *videntur valdè affinia Græco* μεριμνᾶν, Curare, curæ habere. *quumque* muȝnan *aliquantò poſt Angloſaxones,* murnen *Alamanni,* mourn *Angli uſurpaverint pro* Dolere, lugere, *crediderim poſteriores verbum hoc à moleſtiſſimo ſollicitudinum cruciatu ad quaſvis alias mœrentis animi anxietates deflexiſſe. Ita poſt obſervamus* SλNKGλN *&* ȝorȝan *olim accepta pro* Dolere; *at poſtea pro* Curare, curis macerari; *contra, quàm in* MλNKNλN *videmus contigiſſe.*

MλNKψK, Cædes, latrocinium. MλNKψK ΓλTλVIdEdNN, Homicidium fecerant; *Marc.* 15:7. MλNNλMλNKψKGλ, Homicida; *Joh.* 8:44. MλNKψKλ, Homicidia; *Marc.* 6:21. NI MλNKψKGλIS, Non occides; *Matth.* 5:21. Cædes *vel* Homicidium *Angloſaxonibus dicitur* moȝð. moȝðoȝ. moȝðuȝ. *Belg.* moordt. *Angl.* murder. *Gall.* meurtre. *Complures interim viri ſummi jam olim obſervârunt maximos quoſque Septentrionis legiſlatores* mordri *&* murdri *vocabula variè (pro ratione nimirum ſibi peculiaris dialecti) in legibus Latinis adhibuiſſe; unde poſtea plures quoque Europæi voces eaſdem deprompſiſſe atque in vernaculum ſibi ſermonem tranſtuliſſe judicantur. Quamvis & ab antiquiſſimâ Cymræorum ſive Cambrobritannorum linguâ receptam hanc Homicidii appellationem deſumptam putet Jo. Davies, quem vide in* Murn *&* Murndwrn.

MλVI, Puella; *Matth.* 9:24 *&* 25. *Marc.* 5:42. 6:28. MλVI *in Vocandi caſu; Luc.* 8:54. *pro quo legas* MλVIλR, *Marc.* 5:41. uλψ ψINdλNS dN ψIZλI MλVGλI: Dixit Rex puellæ; *Marc.* 6:22. *& mox ejuſdem capitis commate* 28; λTTλF ïTλ ψIZE MλNGλI: Dedit illud puellæ. *Danis* møe *eſt* Virgo. *Iſlandis* mey / Virgo. meyar / Virgines.

MEINS, Meus; *Marc.* 15:34. *Luc.* 9:35. λhMλ MEINS: Spiritus meus; *Luc.* 1:47. SλIVλλλ MEINλ: Anima mea; *Luc.* 1:46. λIψEI MEINλ: Mater mea; *Luc.* 8:21. λλλλ ψλTλ MEIN ψEIN ïST: Omnia mea tua ſunt; πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστι. *Luc.* 15:31. *Joh.* 17:10.

17:10. ÞAN MEINS: Dominus meus; *Luc.* 16:3. ATTA MEINS: Pater meus; *Joh.* 8:28. 10:29.

MEA, Tempus, χρόνος. MEA AN BAIRAN: Tempus pariendi; *Luc.* 1:57. ÏN STIKA MEAIS: In momento temporis; *Luc.* 4:5. SVAAANA MEAIS MIÞ ÏZVIS VAS: Tanto tempore vobiſcum fui; *Joh.* 14:9. ⊙AN AAIT MEA IST: Quantum temporis eſt? *Marc.* 9:21. MEAA AAITA, Tempore multo; *Luc.* 8:27. BAKNI-AXNA. NAUH AEITIA MEA MIÞ ÏZVIS ÏM: Filioli, adhuc modicùm vobiſcum ſum; *Joh.* 13:33. MANAT MEA ÞKAVAA ÏNA: Multis temporibus arripiebat illum; *Luc.* 8:29. UZUH ÞAM-MA MEAA: Ex hoc; *Joh.* 6:66. MEA, Tempus, καιρός. MEA MEIN: Tempus meum. ὁ καιρὸς ὁ ἐμός. *Joh.* 7:6 & 8. USÞUAANXDA-ÞATA MEA: Impletum eſt tempus. πεπλήρωται ὁ καιρός. *Marc.* 1:15. NU ÏN ÞAMMA MEAA: Nunc in tempore hoc. νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. *Marc.* 10:30. ÞAUK MEA: Ante tempus. πρὸ καιροῦ. *Matth.* 8:29. AT MEA: In tempore. τῷ καιρῷ. *Marc.* 12:2. ÏN MEAA: In tempore. ἐν καιρῷ. *Luc.* 20:10. AN MEAA GAAAUBGAND: Ad tempus credunt. πρὸς καιρὸν πιστεύουσι. *Luc.* 8:13. AÞSTXÞ ÞAIKKA-ÏMMA UNA MEA: Receſſit ab illo uſque ad tempus. ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. *Luc.* 4:13. *Valdè affine eſt Græco* μέλλειν, *prout ſcriptoribus Græcis* ὁ μέλλων χρόνος *eſt* Futurum tempus.

MEAA, Modius; *Marc.* 4:21. *Non ita longè recedit à Græco* μόδιος, *ſi conſideremus* Δ *frequenter in* Λ *tranſire, ac plurima iſtius commutationis exempla producere viros longè doctiſſimos, qui ſcripſerunt de Literarum permutatione. Videtur interim Angloſaxones eandem quoque vocem uſurpâſſe de Vaſe continente vinum vel alia quævis liquida.* mele, Patera. melaȝ, Karcheſia; *gl R*, 24. pætep-mæle, Pelvis; *gl Ælfrici* 26.

MEAGAN. GAMEAGAN, Scribere; *Marc.* 10:4. *Luc.* 1:1 & 3. *item* 2:1. MEAIDA, Scripſit; *Luc.* 1:63. ïddgedun aaaa-EI MEAIDAI VESEINA: Ibant omnes, ut deſcriberentur; *Luc.* 2:3. GAMEAEI. MEAEI, Scribe; *Luc.* 16:6, 7. GAMEAIÞ IST Scriptum eſt; *Matth.* 11:10. *Marc.* 1:2. GAINIS MEAAM NI GA-AANBEIÞ: Illius ſcriptis non creditis; *Joh.* 5:47. GAMEAEINS Scriptura; *Joh.* 7:38. ÞATA GAMEAIDX, Quod ſcriptum eſt ſcriptura; *Joh.* 10:35. *item* 17:12. MEAA NI MAHT GXÞS KUNNANDANS: Scripturas nec potentiam Dei ſcientes; *Marc.* 12:24.

Luc

Luc. 4 : 21. **ᚾᛈᚣᚱᛗᛖᚣᛖᛁᚾᛋ**, Inſcriptio; *Marc.* 12 : 16. **ᚾᛈᚣᚱᛗᛖᚣᛚ**, Titulus; *Marc.* 15 : 26. **ᚴᛁᚣᛋᛏᚱᚣᛗᛖᚣᛖᛁᚾᛋ**, Indictio *vel* Deſcriptio tributi; *Luc.* 2 : 2. *Maximam habet hoc verbum affinitatem cum Græco* μέλαν, Atramentum.

ᛗᛖᚾᚣ, Luna; *Marc.* 13 : 23. *Angloſaxonibus* mona. *Alamannis* **mane**. *Danis* **maane**. *Anglis* **moon**. *Belgis* **maen**. *Græcis* μήνη, *& Doricè* μᾶνα.

ᛗᛖᚾᚣᛋ. **ᛗᛖᚾᛉᛋ**, Menſis. **ᛗᛖᚾᚣᛋ ᚦᛁᛗᚦ**: Menſes quinque; *Luc.* 1 : 24. **ᛗᛖᚾᛉᛋ ᛋᚴᛁᚾᛋ**: Menſes tres; *Luc.* 1 : 56. *Angloſaxonibus* **monaᚦ**. *Alamannis* **maneth/ manod**. *Cimbris* ᛋᚣᚱᚣᚾ. *Danis* **maaned**. *Iſlandis* **maanadur**. *Anglis* **moneth**. *Belgis* **maend**. *Græcis* μὴν *eſt* Menſis. *quod à* μήνη, Luna; *nihil enim aliud eſt Menſis, quàm menſura curriculi lunaris.*

ᛗᛖᚴᚷᚣᚾ, Prædicare; *Matth.* 11 : 1. *Marc.* 5 : 20. *Luc.* 4 : 19. **ᚷᚣᛁ-ᚣᚣᛗᛖᚴᚷᚣᚾ**, Euangelizare; *Luc.* 1 : 19. 4 : 43. **ᛗᛖᚴᛁᛞᚣ ᚷᛖᛋᚾᚾ ᚣᚣᚣ ᛋᛉ ᚷᚣᚾᚴᛞᚣ**: Divulgabantur omnia hæc verba; *Luc.* 1 : 65. **ᛗᛖᚴᛁᛋᚣ**, Rumor, fama; *Marc.* 9 : 26. *Luc.* 4 : 14. *Alamannis* **maren** *eſt* Diffamare, divulgare. **maara** *vel* **marida** / Rumor, fama. *vide Obſervata noſtra ad Willerami paginam* 99. *Belgis* **maere** *eſt* Rumor, celebritas famæ. **vermaerd** / Celebris. *Angloſaxonibus quoque* ȝemæȝeð beon *eſt* Divulgari. *Propriè tamen* maȝa *vel* mæȝe *is eſt* Magnus. mæȝȝe, Major. mæȝiſt *vel* mæſt, Maximus. *unde &* mæȝe *exp.* Celeber *in Ælfrici grammaticâ cap.* IX, *terminat.* 18. mæȝe man, Vir illuſtris; *Beda* I, 13. IV, 28. V, 10. þið mæȝe peȝ, Vir latè celebris; *Cædmon* 36, 25. 56, 19. mæȝiſta hliſa, Celeberrima fama; *Beda* II, 13. Machabeuſ ſe mæȝa Iudeſ cempa, Machabæus inclytus ille miles Dei; *Ælfricus de veteri teſtamento, pag.* 23. mæȝiſian, Magnificare, celebrare; *Beda* V, 22. him to mæȝðe, In ſuam gloriam; *Cædmon* 37, 16. *Cimbris* ᛋᚣᛁᚱᚦ *eſt* Carmen encomiaſticum. ᚣᚦ ᛋᚣᛁᚱᚣ, Carmine celebrare. *vide Egilli ſkallagrimi epinicium Claſſis primæ Strophâ* 2. *Ad ea interim quæ de* **ᛗᛖᚴᚷᚣᚾ** *diximus, videtur etiam referri poſſe illud* **ᚾᛋᛗᛖᚴ-ᚾᛉᛞᚣ**, *quod occurrit Luc.* 5 : 15; **ᚾᛋᛗᛖᚴᚾᛉᛞᚣ ᛋᚣᚾ ᛋᚣᛏᚣ ᚣᚣᚾᚴᛞ ᛗᚣᛁᛋ ᛒᛁ ᛁᚾᚣ**: Magis igitur pervaſit ſermo iſte de illo.

ᛗᛖᛋ, Diſcus, patina; *Marc.* 6 : 25 *&* 28. *Angloſaxonibus* meȝe *vel* myȝe *eſt* Menſa. *Alamannis* **mias**; *ita Kero. Varroni* Menſa, *dempto N, dicitur* Meſa; *à* μέσος, Medius, *quòd in medio poneretur. Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Menſa. *Fortaſſe quoque non malè huc referas Anglicum* **meſſe** / Ferculum. *quomodo Anglis* **a meſſe of pottage or porredge** *eſt* Ferculum jurulentum: *niſi*

putes **meſſe** *factum ex illo* Miſſus, *quod de Cibis in menſam illatis uſurpavit ſæc lum ſemibarbarum. Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* **Meſſe** / Ferculu *Angloſaxones* ȝanᵹ *dicebant.* ȝanᵹ *vel* eȝtmete, Daps; *gr Ælfrici, cap.* 1 *terminat.* 54. *item gl Ælfrici, pag.* 21. ȝanᵹ *vel* piȝta, Dapes, fercula; *R*, 30. ᵹpa ᵹeȝoᵹene ȳȳȝlian ȝanᵹa, Duo cocta pulmentaria; *Regulæ Benedi interlin. cap.* 39.

MESA SKATGANE NSYLLTIDA: Menſas nummulariorum eve tit; *Marc.* 11:15. *Vide proximè præcedens* **MES**.

MIDGA, Medius. **ΨAIKhAEIΨANDAS ΨAIKh MIDGAN ïNS**: Tranſiens per medium illorum; *Luc.* 4:30. **ΨAIKh MIDG SAMAKIAN**: Per mediam Samariam; *Luc.* 17:11. **ïN MIDGAI AAISAKGAM**: In medio doctorum; *Luc.* 2:46. 4:35. 6:8. **nK KEIS ïN MIDnMAI**: Surge in medium; *Marc.* 3:3. **ïN MIDn MAI ΨAnKNIVE**: In medio ſpinarum; *Luc.* 8:7. *Angloſaxonibus* on myt ᵹan *eſt* In medio. *Alamannis* in mittan. *Cimbris* I ΨIÞIN ✻ÞNIN *eſt* mediâ domo. ΨIÞÞA AB4AA, Hora ſexta, *q. d. Media veſpera. Danis* mi *eſt* Medium, medius. *Anglis* **middle** *vel* **midſt**. *Belgis* **middel**. *Græc* μέσ& *& poëticè* μέσ&.

MIDGnn rAKA *Gothi dixerunt* Orbem habitabilem, *q. d. illud toti Univerſi medium quod incolunt homines.* **nKKAnn rArKEFTS rA MEAGAN AAAANA MIDGnn rAKA**: Prodiit edictum ut deſcr beretur univerſus orbis; ἐξῆλθε δόγμα ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. *Luc.* 2: *Aliàs quoque Argenteo codici* **MAnASEDS** *vel* **MAnASEΨS** *nuncupatu quaſi dicas Hominum ſedes. Angloſaxonibus* middan eaȝd *vel* middan ᵹeaȝd *Alamannis* **mittel gart**. *Ac fortaſſè huc etiam pertinet quòd* **MIDGASVE nAINS** *dicitur* Diluvium *Luc.* 17:27. *ut innuatur cataclyſmum homines Deo opt mo maximo inviſos veluti ſcopis quibuſdam everriſſe. Vide etymologicum noſtru Anglicum in* **Sweep**.

MIK NI SINTEINR hABAIΨ: Me non ſemper habetis; *Marc.* 14: **SAEI SANDIDA MIK. MIΨ MIS ïST**: Qui me miſit, mecum e *Joh.* 8:29. **ANDARGANA MIK AAAA KnnGA**: Beatam m dicent omnes generationes; *Luc.* 1:48. **ïnnh MIK NI MAT TAnGAN NIΨAIhT**: Sinè me nihil poteſtis facere; *Joh.* 15:5. **ïK KEIR MIK**: Pœnitet me; *Luc.* 17:4. **ARMAI MIK**: Miſerere m *Marc.* 10:48.

M

MIKIAS, Magnus; *Luc.* 1: 15, 32. *Angloſax.* micel. mycel. mucel. *Alam.* michil/ mihhil/ mikel. *Cimbris* ΨIPIᚿ. *Anglis & Scotis* **mickel** *vel* **muckel.** *Omnia ſunt* ἀπὸ τῦ μεγάλυ. **AKNS MIKIAS**, Ruina magna; *Matth.* 7: 27. **ΨIS MIKIA**, Tranquillitas magna; *Matth.* 8: 26. **MIKIAANS**, Principes; *Marc.* 10: 42. **ГATAΨIdA MIS MIKIAEIN**, Fecit mihi magna; *Luc.* 1: 49. **MIKIAΨnhTANS**, Superbi; *Luc.* 1: 51. **MIKIAGANdS ГXΨ**, Magnificans Deum; *Luc.* 5: 25. **MIKIAIdEdnn ГXΨ**, Glorificaverunt Deum; *Matth.* 9: 8. **MIKIAIdS FKAM AAAIM**: Magnificatus ab omnibus; *Luc.* 4: 15. *Cimbris* ΨIPIᚿIRPᚿᚺ *eſt* Laborioſus. ΨIPIᚿᚿIᚹIᚺ ΨIAA, Magnæ æſtimationis viri. ΨIPIᚿ✱IPᚿᚺ, Magnificus. *Anglis olim Ethelredus comes Gainorum cognominabatur* mucel, *eo quod erat corpore magnus & prudentiâ grandævus. Simeon Dunelmenſis de Geſtis regum Anglorum, ad annum* 868.

MIAhMA, Nubes. **ΨAKΨ MIAhMA nFAKSKAdΨGANdS IM**: Facta eſt nubes obumbrans eos; *Marc.* 9: 7. **ГASAIOANd SnNn MANS UIMANdAN IN MIAhMAM**: Videbunt filium hominis venientem in nubibus; *Marc.* 13: 26. *Omnino videntur Dani ab hac priſcâ voce reſervâſſe ſuum* **molm** / Nebula. *Belgis quoque* **molm** *eſt* Caries, *item* Ligni carioſi pulvis; *quòd majore aliquâ vi commotus atque agitatus, nebulæ inſtar officiat oculis.*

MIAITXNdANS, Milites; *Luc.* 3: 14. *Manifeſtè eſt ex* Militantes. *Vide quæ ſupra annotavimus in* **ГAdKAnhTEIS**, Milites.

MIAIΨ, Mel; *Marc.* 1: 6. *Cambrobritannis* mêl *eſt* Mel. *Gallis* miel. *Italis* mele. *Græcis* μέλι.

MINNIST. MINNISTA. MINNIZA, Minimus. *occurrunt paſſim. Alamannis* min *&* minniſt. *Belg.* **minſt.** *Videntur eſſe à* μινυὸς, *quod Atticum eſt pro* μικρὸς, Parvus, *ut ſcribit Euſtathius. unde* μινύθω, Minuo. *quod quoque* Minuo *à Græco* μινύθω *putant deſumptum.*

MIS, Me, mihi. **ГATAΨIdA MIS MIKIAEIN SA MAhTEIГA**: Fecit mihi magna qui potens eſt; *Luc.* 1: 49. **UIMIΨ SYINΨXSA MIS AFAK MIS**: Venit fortior me poſt me; *Marc.* 1: 7, 17. **SAEI SANdIdA MIK. MIΨ MIS IST. NI KIAAIΨ MIS AINAMMA ATTA**: Qui me miſit, mecum eſt; non reliquit me ſolum pater; ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστιν. οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ. *Joh.* 8: 29. **TAITXK MIS SnMS. IK ANK nFKnNΨA MAhT nSIAIГANdEIN AF MIS**: Tetigit me aliquis, nam ego novi virtutem de me exiiſſe; ἥψατό μου τις. ἐγὼ γὰρ ἔγνων δυνάμιν

δυώαμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. *Luc.* 8:46. ΛTΒΛIKIΨ MIS SKΛTT. ΓΛSΛIΘΛN: Afferte mihi denarium, ut videam; φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδ *Marc.* 12:15. hΛNSEIΨ MIS ΛΛΛΛI: Audite me omnes; ἀκούετέ μ πάντες. *Marc.* 7:14. ΒΛIKIΨ ïNΛ ΔN MIS: Ferte illum ad me; φέρ αὐτὸν πρός με. *Marc.* 9:19. ΘΛS ïST MIS NEΘNNΔGΛ: Quis meus proximus? τίς ἐστί μου πλησίον; *Luc.* 10:29. ΛFΛEIΨIΨ FΛIKK MIS: Discedite à me; ἀπαχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ. *Matth.* 7:23. ΛF MIS SI BIN: A me ipso; ἀπ' ἐμαυτοῦ. *Joh.* 8:28. FKΛYΛNKhTΛ MIS: Pe cavi; ἥμαρτον. *Matth.* 27:4.

MISSΛ *Gothis*, & mir *Angloſaxonibus aliiſq*; *Septentrionalibus in compoſitio inſinuant* Defectum, errorem, corruptelam, diſſimilitudinem, *&c. Ita Got* MISSΛΔEΔINS *ſunt* Offenſæ, delicta, peccata; *Matth.* 6:14 & 15. MI SΛΛEIKS, Varius, diverſus; *Marc.* 1:34. MISSΛUISS, Schiſma, di ſenſio; *Joh.* 7:43. 9:16. 10:19. *Angloſaxonibus* mirðæd *eſt* Maleficium, d lictum. mirboren cild, Abortus. mircpeðan, Malè dicere. mirfadian Malè diſponere. mirfón, Labi, errare. mirláp, Prava ſuggeſtio. mirl *vel* mirfenlic, Diverſus, varius. mirlician, Diſplicere. mirhpeorðe cneor Perverſa generatio. *&c. Theotiſcis* miſſidat *eſt* Peccatum. miſſidati / Peccat miſſiſiangen / Errare in deligendo. miſlichen / Diſplicere. miſſihellen / Diſcr pare, diſſonare. miſſiquedan / Perperam dicere. *&c. Gallis* meſcontent *dicit Qui non eſt contentus & ægrè fert aliquid.* meſdiſant, Maledicus. *&c. Cimb* ΨIИIΛPKΛ *eſt* Diſparare. ΨIИΨΛIИ, Lapſus *vel* Error linguæ. *Danis* mi brug *eſt* Abuſus. miſbeder / Maleficus. miſfødſel / Abortus. miſhage / Diſp cere. miſtroſte / Diffidere. *&c. Anglis* miſdeed / Delictum. miſbecom Dedecere. miſcarrie / Perire, non aſſequi quod intenderas. miſlead / In err rem perducere. miſtruſt / Diffidere. *&c. Belgis* miſbruyck *eſt* Abuſus. mi daed / Delictum. miſgeboorte / Abortus. miſhandelen / Malè tractar miſleyden / Seducere. miſprijſen / Vituperare. miſtrouwen / Diffidere. & *Vide plura de Teutonico* mis & miſſen *in Obſervatis ad Willerami paginam* 14.

MISSX. ΔN SIS MISSX ΛNΔKNNNNN: Inter ſe diſputaveran *Marc.* 9:34. UIΨΛNΔΛNS ΔN SIS MISSX: Dicentes ad ſem ipſos; *Marc.* 10:26. 16:3. *Luc.* 2:15. 6:11. MIΨ SIS MISSX: Alt ad alterum; πρὸς ἀλλήλους. *Marc.* 15:31. ΘΛ ïN YIΓΛ MIΨ ïZY MISSX MITXΔEΔNΨ: Quid in viâ inter vos tractabatis? *Marc.* 9:3 FKICXS NEΘNNΔGΛN ΨEINΛNΛ SYE ΨNS MISSΛN: Dilig proximum tuum ſicut te ipſum; *Luc.* 10:27. ΓΛΛEIKΛI SINΔ ΒΛ NΛ

ΝΛΜ ΥΧΠϬΛΝΔΛΜ SϴINΛ MISSX: Similes ſunt pueris loquentibus ad invicem; *Luc.* 7:32.

MITΛΔS, Menſura; *Luc.* 6:38. ÏN ψIZΛIϴI MITΛψ MITIψ. MITΛΔΛ ÏZΥIS: In quâ menſurâ menſi fueritis, remetietur vobis; *Marc.* 4:24. *Angloſax.* ȝemet. *Alam.* mez. *Dan.* maade. *Belg.* maete. *Græcis* μέτρον.

MITXN, Cogitare. ΔN Θϴ ϾNS MITXψ NBIΛΛ ÏN hΛIKTΛM ÏZΥΛKΛIM: Quid cogitatis mala in cordibus veſtris? *Matth.* 9:4. ΘΛ ÏN ΥIΓΛ MIψ ÏZΥIS MISSX MITXΔϴΔNψ: Quid in viâ inter vos tractabatis? *Marc.* 9:33. MITXNS, Cogitatio; *Luc.* 9:46. MITXNϴIS, Cogitationes; *Marc.* 7:21. *Luc.* 2:35. ΠϷKNNNΛΔS MITXNINS ÏZϴ: Noſcens cogitationes eorum; *Luc.* 5:22. ÏS ΥISSNh MITXNϴINS ÏZϴ: Ipſe ſciebat cogitationes eorum; *Luc.* 6:8. *Matth.* 9:4. *Probatis ſcriptoribus Græcis* ϖϑὸς ἐμαυτὸν ἐννοῶ *eſt* Mecum cogito, cum animo meo conſidero.

MIψ ÏMMΛ: Cum eo; μετ' αὐτοῦ. *Matth.* 5:25 & 41. ϷΛN MIψ ψNS: Dominus tecum; ὁ κύριος μετά σου. *Luc.* 1:28. SΛϴI SΛNΔIΔΛ MIK. MIψ MIS ÏST: Qui me miſit, mecum eſt; ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστι. *Joh.* 8:29. MIψ MXΔΛ: Cum irâ; μετ' ὀργῆς. *Marc.* 3:5. MIψ ÏZΥIS MISSX ΓΛΥΛIKψϴIΓΛI SIϬΛIψ: Inter vos pacem habete; ἐν ἀλλήλοις εἰρηνεύετε. *Marc.* 9:50. MIψ SIS MISSX ψΛhTϴΔNN: Intra ſe cogitabant; συνελογίσαντο ϖϑὸς ἑαυτούς. *Luc.* 20:5 & 14. MIψ SIS hΛBΛNΔ BKNψϷΛΔ: Secum habent ſponſum; μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον. *Marc.* 2:19. MIψ TΥϴIhNΛIM MΛKKXM ΔΛIKΛΠΛNΛIXS: Inter medios fines Decapoleos; ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. *Marc.* 7:31. *Recurre ad ea quæ dicimus in* TΥΛ, Duo. MIψ ψΛNϴI ÏS KXΔIΔΛ ψΛTΛ ΔN ÏM: Hæc illo loquente ad eos; ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς. *Matth.* 9:18. *Luc.* 9:33, 36. MIψ ψΛNϴI MΛNΛIϴI ΛNΛTKΛMΠ ÏNΛ: Cùm turbæ irruerent in eum; ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ. *Luc.* 5:1. *Aliquando quoque* MIΔ *ſcribebant; ſicuti videre eſt Luc.* 7:11. *Angloſaxones* mid *ſcribunt. Alamanni* mit. *Cimbri* ΨIϷ. *Dani* med. *Angli* with. *Belgæ* met. *Græci* μετά.

MIψΛNΛKNMBIΔϴΔNN ÏΛISNΛ: Diſcumbebant cum Jeſu; συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ. *Matth.* 9:10. *Refer ad* ΛNΛKNMBϬΛN:

MIψϷΛTINXΔϴΔNN ÏZΛI: Congratulabantur ei; *Luc.* 1:58. *Refer ad* ϷΛTINXN, Gaudere.

MIΨïdarεdnn ïMMA: Comitabantur eum; *Marc.* 15:41. *Luc.* 14:25. *pro quo legas* MIdïdgεdnn ïMMA, *Luc.* 7:11.

MIΨïNNrAAIΨ MIΨ ïAISnA: Introivit cum Jeſu; *Joh.* 18:15.

MIΨMATgIΨ ïM, Manducat cum illis; συνεσθίει αὐτοῖς. *Luc.* 15:2.

MIΨKRdIdεdnn ïMMA YAIKRS TYAI: Loquebantur cum e viri duo; ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ. *Luc.* 9:30.

MIΨSRKgAN, Diſquirere, rationes unà cum aliis conferre ad rei alicuju indagationem; συζητεῖν. *Marc.* 8:11. *Refer ad ſimplex* SRKgAN, Quærere.

MIΨSTAnd And ANS ïMMA: Cum illo ſtantes; *Luc.* 9:32.

MIΨnShKAMId ANS, Unà crucifixi; *Matth.* 27:44. *Marc.* 15:32.

MIΨnSKεINAnd ANS ΨAI ΨAnKngns: Simul exortæ ſpinæ *Luc.* 8:7. *Vide* KεINAN.

MIZdR, Merces. MIZdR ïZYAKA MAnArA ïN hIMI NAM: Merces veſtra multa in cœlis; *Luc.* 6:23 & 35. *atque alibi paſſim Angloſax.* med. *Alam.* mieta. *Angl.* meed. *Belg.* miede/miete. *Manifeſt interim* MIZdR *eſt à* μισθὸς, Merces. *at Angloſaxonicum* med, *unà cum reli quis, videri poteſt factum ex* MIZdR, *extrito* Z. *Vide obſervata noſtra ad Wil leramum, in Alphabeticâ ſerie monoſyllaborum Angloſaxonicorum, voce* med.

MRd, Ira. MRdArS, Iratus. *Quemadmodum interim Græcis* θυμὸς *non modò* Animum, *verùm etiam* Iram *atque* Excandeſcentiam *ſignificat; ita co dici Argenteo* MRd *tantummodò reſtringitur ad* Iracundiam. nSSAIOAnd ïNS MId MRdA: Circumſpiciens eos cum irâ; *Marc.* 3:5. ÞnA AAI YAnKΨnn AAAAI MRdIS: Repleti ſunt omnes irâ; *Luc.* 4:28 MRdArS YAKΨ, Indignatus eſt; *Luc.* 15:28. *Matth.* 5:22. *Ita quoqu rex Regnerus Lodbrog Epinicii ſui Strophâ* 27; ᚺᛅᚾᚢᛘ ᛘᛁᚾᚢᛘ ᚺᛁᚾ ᛘᛅᚦᚢ ᚱᛅᚦᛁᚾᚾ ᚢᛁᚱᚦᛅ: Filiis meis ſua ira rubeſcet. *Anglis quoque* mood *vel* an gzie mood *eſt* Ira *vel* Animus gravi irâ incandeſcens. *Angloſaxonibus* mod e Mens, animus. *Alamannis* muat. *Danis* mod. *Belgis* moed/gemoed. D *origine vocis* mod *ſequentia hæc ferè habent Obſervationes noſtræ in Willeramum* mod/ Mens, animus, *videri poteſt detruncatum ex* μόθος, *prout Heſychio* μόθος exp πόνος, Labor; *quandoquidem ea eſt præſtantiſſimæ cujuſque mentis natura, ut quem admodum ignis ſinè ſui alimenti uſu eſſe non poteſt; ita nequit ſublimis hæc divin auræ particula diu ſubſiſtere ſinè pabulo actuum ſibi peculiarium, ingenitorum, cog*

nat

natorum, aut certè cum ætate agnatorum. Similis etymologiæ rationem videntur agnoviſſe, qui Græcum θυμὸς deduxerunt ἀπὸ τῦ θύειν, quod eſt ὁρμᾶν, Cum impetu ferri, ſubitò commoveri. *Appoſitè Seneca Conſol. ad Helviam, cap.* 6; Homini mobilis & inquieta mens data eſt. nunquam ſe tenet. ſpargitur, & cogitationes ſuas in omnia nota atque ignota dimittit; vaga, quietis impatiens, & novitate rerum lætiſſima. Quod non miraberis, ſi primam ejus originem adſpexeris; non eſt ex terreno & gravi concreta corpore. Cœleſtium autem natura ſemper in motu eſt. *Quintilianus orat. inſtitut. lib.* I, *cap.* 1; Sicut aves ad volatum, equi ad curſum, ad ſævitiam feræ gignuntur; ita nobis propria eſt mentis agitatio atque ſolertia: unde origo animi cœleſtis creditur. Hebetes verò & indociles non magis ſecundùm naturam homines eduntur, quàm prodigioſa corpora & monſtris inſignia: ſed hi pauci admodum. *Mamertini Genethl. Maximiano Auguſto in Natali ejus dictum*; Quicquid Immortale eſt, ſtare neſcit; ſempiternóq; motu ſe ſervat Æternitas. *Quum igitur humanus animus laboris aſſiduitate quodammodo ſuſtentetur atque alatur, quumq; mens noſtra inter innumeras diurnarum nocturnarúmq; cogitationum imagines, ob occultam cum cœleſti ſpiritu cognationem, ſemper aliquid aut inquirere aut agere nata ſit; enixè nobis inter quotidiana animorum otia remiſſionéſq; elaborandum eſt, ut, ſpontaneum impetum ſequentes, hanc animi noſtri vim ad publicum privatúmq; commodum tranſferamus.* Quò magis pravitas eorum admiranda eſt, *inquit Salluſtius Jugurth.* qui dediti corporis gaudiis, per luxum atque ignaviam ætatem agunt: cæterùm ingenium, quo neque melius neque amplius aliud in naturâ mortalium eſt, incultu atque ſocordiâ torpeſcere ſinunt. *Ne igitur & ipſi quoque culpationem hujuſcemodi mereamur, irrequietum hunc atque indefatigabilem animi noſtri vigorem, animorum præcipuè cultui impendamus; qui tum demum ritè coli judicantur, quum veræ pietatis & liberalium artium præceptis imbuuntur. Quamobrem propria hæc munia humanæ mentis, antiquiſſimâ præcipuáq; curâ ſemper nobis exercenda judicemus.* μέγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ, νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπῳ σώματι, Maximum enim in minimo, mens bona in hominis corpore; *ut loquitur Iſocrates ad Demonicum. Immo* ὁ νοῦς, *ut in libello* περὶ τ ἐις τὰ φροπαθήματα σωόδ *loquitur Philo Judæus*, κυρίως ἄνθρωπός ἐστιν ὁ ἄνθρώπῳ. *Locus ipſe meretur adſcribi.* οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς γονίνοις τ ἐυεργέτλω ἐπαινεῖν διδασκόμεθα, ἀλλὰ κ ἐπὶ τῷ νῷ, ὃς κυρίως ἄνθρωπός ἐστιν ἐν ἀνθρώπῳ, κρείττων ἐν χείρονι, ἀθάνατος ἐν θνητῷ. Non ob terrena ſolùm Benefactorem laudare docemur, ſed & ob Mentem, quæ propriè homo eſt in homine, potior in deteriore, immortalis in mortali. *Per hanc certè diligentiorem animorum culturam, non modò vitia radicitùs extrahuntur, verùm etiam præparantur humanæ mentes ad ſatus accipiendos; eáq; iis mandantur, quæ adulta fructus cumulatiſſimos ferant ſublimioris illius doctrinæ, quâ nihil uberius,*

rius, nihil florentius, nihil præſtantius hominum vitæ datum eſt. Hæc enim una nos, *inquit Tullius ſub finem libri Primi de Legibus*, cum cæteras res omneis, tum (quod eſt difficillimum) docuit, ut noſmet ipſos noſceremus: cujus præcepti tanta vis, tanta ſententia eſt, ut ea non homini cuipiam, ſed Delphico Deo tribueretur. Nam qui ſe ipſe nôrit, primùm aliquid ſentiet ſe habere divinum; ingeniúmq; in ſe ſuum, ſicut ſimulachrum aliquod, dedicatum putabit, tantóq; munere Deorum ſemper dignum aliquid & faciet & ſentiet: & cùm ſe ipſe perſpexerit totúmq; tentârit, intelliget quemadmodum à Naturâ ſubornatus in vitam venerit, quantáq; inſtrumenta habeat ad adipiſcendam Sapientiam: quoniam principiò rerum omnium quaſi adumbratas intelligentias animo ac mente conceperit; quibus illuſtratus, Sapientiâ duce, bonum virum, & ob eam ipſam cauſſam cernat ſe beatum fore.

MRTA *vel* MRTASTAD, Telonium. FASAO MRTAKI SITANDAN ANA MRTASTADA: Vidit publicanum ſedentem ad telonium; *Luc.* 5:27. FASAO MANNAN SITANDAN AT MRTAI: Vidit hominem ſedentem in telonio; *Matth.* 9:9. *Marc.* 2:14. *Hinc* MRTAKEIS *eſt* Publicanus; *Luc.* 18:10, 11, 13. MRTAKGRS, Publicani; *Matth.* 5:47. *Luc.* 3:12. FKIGRNDAS MRTAKGE GAH FKAVANKHTAIZE: Amicus publicanorum & peccatorum; *Luc.* 7:34. AN OE MIW MRTAKGAM GAH FKAVANKHTAIM MATGIW SA AAISAKEIS IZVAK: Quare cum publicanis & peccatoribus manducat magiſter veſter? *Matth.* 9:11. *Arbitrarer hæc affinitatem aliquam habere cum Angloſaxonico* mot *vel* ȝemot, Conventus, *propter frequentiam hominum aſſiduè confluentium ad telonium; niſi aliam ſuſpicionem injeciſſent Cottonianæ quatuor interlineatorum Euangeliorum gloſſæ: ſiquidem verba Matth.* 22:19 Oſtendite mihi numiſma cenſus, *hunc in modum reddidit pervetuſtus ille gloſſator*, æbepar me mynttre *vel* mót ðær cynin ȝ *vel* ðær ȝroefa:. *nam ſi* mót ðær cynin ȝer *eſt* numiſma cenſus, *fruſtra profectò fuerit qui aliunde petendum putabit nomen Principalem cenſum redimentium exigentiúmq;*.

MRTGAN. FAMRTGAN, Occurrere, obviam ire. *Luc.* 14:31. *Joh.* 12:18. *ubi tamen aliquantò ante paragrapho* 13 *dicitur*, NKKNNNNN YIWKAFAMRTGAN IMMA: Proceſſerunt obviam ei. *Belgis* **moeten, gemoeten/ ontmoeten** *eſt* Obviare, obviam procedere. *Anglis* **meet.** *de qua fuſè agit etymologicum Anglicum. Mihi interim* MRTGAN *&* **moeten** *ſingularem videntur habere affinitatem cum Cimbrico* ΨAAI *& Danico* **mod/** Adverſum contra. *quæ derivatio ad amuſſim quoque reſpondebit verbis* ἀντάω, ἀντιάω, ἀντιάζω ἀπαντάω, ὑπαντάω, Occurro, obviam procedo, *ab* ἀντίον, Ex adverſo, contra: *nam*

ſi

ſic quoque ἀντίον ἐλθεῖν *Græcis erat* Obviam venire.

MNLdL nShKISGLIψ: Pulverem excutite; *Marc.* 6:11. *pro quo legas Luc.* 9:5; **LFhKISGLIψ MNLdL**: *Cui reſpondet illud Apuleji de Herbis cap.* 1, § 1; ahnyra þa molðan oþ. Excute pulverem. *nam Angloſaxonibus* molð *eſt* Humus, pulvis. *Alamannis* **molt**. *Cimbris* ΨLNF. *Danis* **muld**. *Iſlandis* **mold**. *Anglis* **mould**. *Belgis* **mul/gemul** *eſt* Pulvis. *unde* **turf-mul** *Hollandis dicuntur* Minutiſſima bituminoſorum ceſpitum fragmina in pulverem quodammodo redacta. *Hinc etiam* **moele** *Belgis, &* **mould** *Anglis eſt* Typus *vel* Forma ex gypſo vel udo luto, in quâ metalla fundunt artifices. *Gallis quoque* moule, *& Hiſpanis* molde *dicitur*.

MNNLIdEdNN EI GLh LLZLKLN NSuEMEINL: Cogitaverunt ut & Lazarum interimerent; ἐβουλεύσαντο ἵνα καὶ Λάζαρον ἀποκτείνωσι. *Joh.* 12:10. *Sæpiſſimè quoque hæc hujuſce verbi acceptio adhibetur ad Futurum tempus deſignandum.* **LNd ψLTL MNNLIdL ψLIKhrLrrLN**: Illac cogitabat tranſire, *vel* Illac erat tranſiturus; δι' ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. *Luc.* 19:4. **KNNNLNdS ψLTEI MNNLIdEdNN NSrLrrLN**: Cognoſcens quia venturi eſſent; γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι. *Joh.* 6:15. **NNSIS MNNLIS rLBLIKhTGLN ψNK SILBLN**: Nobis manifeſtaturus es te ipſum; ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτόν. *Joh.* 14:22. *Angli ſimiliter dicunt,* **he meaneth to goe this way**. *Belgæ,* **hy meynt deſen weg henen te gaen**/ Hàc tranſiturus eſt, *vel* Statuit hàc tranſire. *Maximè tamen huc facit illa Iſlandicæ linguæ proprietas quam tradit Runolphi Jonæ grammatica Iſlandica, paginâ* 109. *Duo verba defectiva, inquit Runolphus,* eg ſtal *&* eg mun / *ſola nihil ſignificant, ſed in conſtructione cum aliis verbis Futuri temporis adjacentiam indicant, efficiúntq; orationis ſtructuram non abſimilem illi quam habet Græcorum* μέλλω. *ut* eg ſtal giøra/ *vel* eg mun giøra/ Faciam *vel* Facturus ſum: *cum ipſa verba, ſine eorum ope, Futuro tempori denotando inidonea ſint. Hactenus Runolphus. Utrumque verbum defectivum inflectitur paginâ* 113. *Vide quoque pagg* 115 *&* 116 *ejuſdem Grammaticæ Iſlandicæ, editæ Hafniæ.* 1651.

MNNdS YLS SNNNS ïRSEFIS: Putabatur filius Joſephi; ἐνομίζετο υἱὸς Ἰωσήφ. *Luc.* 3:23. **SNMLI MNNdEdNN**: Quidam putabant; τινὲς ἔκραζον. *Joh.* 13:29. **NI MLN**: Non puto; οὐ δοκῶ. *Luc.* 17:9. *Vide proximè præcedens* **MNNLIdEdNN**.

MNNψS, Os, oris. **NSLNKNRdL MNNψS ïS SNNS**: Apertum eſt os ejus ilicò; *Luc.* 1:64. **NZNh NFLKFNLLEIN hLIK-**

TINS ΚΡΔΕΙΔ ΜΠΝΨS ΪS: Ex abundantiâ cordis loquitur os ejus *Luc.* 6:45. *Angloſaxones* muꝺ *dicunt*. *Alamanni* **mund**/ **munt**. *Cimbri* ΨΠΝ ΚΠΔ. *Dani* **mund**. *Iſlandi* **munnur**. *Angli* **mouth**. *Belgæ* **mond**. *Vall ſunt affinia Græco* μῦθος, Oratio, ſermo: *quomodo & Latinum* Os *quidam dedu xerunt ab* ὄσσα, Vox. λογεῖον *denique veterum quibuſdam dictum eſt* Os, *teſte Jul Polluce libro Secundo, cap.* 4, § 22; *à* λόγος, Sermo. *Obſerva verò Gothos h in loco inſerere N, quod Angloſaxones non admittunt: quomodo & pro Gothi* ΚΠΝΨS, *Angloſaxones dicunt* cuꝺ, Notus. *pro* ΤΠΝΨS, toꝺ, Dens. *& Alibi tamen epentheſin literæ N veteribus fuiſſe familiariſſimam, evincunt* Ming *ex* ὀμιχέω. Lingo *ex* λείχω. Scindo *ex* σχίζω. Tango *ex* θίγω. Pango *ex* πήγ *vel Dorico* πάγω. Verrunco *ex* ἐρύκω. Denſus *à* δασύς. Pinguis *à* παχύς. Angui *ab* ἴχις, *Doricè* ἄχις. *&c.*

N Λ.

ΝΛΤ, Aſſumentum, commiſſura. ἐπίβλημα. *Luc.* 5:36. *Vi quæ infra attingimus in* ΝΕΨΛS, Acus.

ΝΛΔΚ. *propriè* Hydrus, *ſed frequenter* Viperam *vel aliu quemvis* Serpentem *denotat*. ΚΠΝΙ ΝΛΔΚΕ, Genimin viperarum; γεννήματα ἐχιδνῶν. *Luc.* 3:7. *ubi verſio Angloſaxonica* nædþpena cyn. *Alamannica*, **cunni natrono**. *Videri poſſunt hæc aliquid traxiſſ ex* νέω *vel* νάω, Fluo; *unde quoque* Nereus *&* Najades *putantur nomen accepiſſe*. *Alia de vocabuli origine conjecturam vide in annotatis ad Tatiani* LXII, 10.

ΝΛhTΛΜΛΤ, Cœna; δεῖπνον. *Marc.* 6:21. ΜΛΝΥΕΙ ΘΛ ΔΙ ΝΛhTΜΛΤΓΛΝ: Para quod cœnem; ἑτοίμασον τί δειπνήσω. *Luc.* 17:8. *Com poſita ſunt ex* ΝΛhTS, Nox, veſpera; *&* ΜΛTS, Cibus: *quaſi dicas, Veſpe tinus cibus, i. e. Cœna. Vide* ΝΛhTS.

ΝΛhTS, Nox; *Joh.* 9:4. ΥΛS ΝΛhTS: Erat nox; *Joh.* 13:3 ΝΛhT ΓΛh ΔΛΓΛ: Nocte & die; νύκτα καὶ ἡμέραν. *Marc.* 4:27. ΝΛh ΤΛΜ ΓΛh ΔΛΓΛΜ: Nocte ac die; νυκτὸς καὶ ἡμέρας. *Marc.* 5:5. *Luc.* 2 37. 18:7. ΛΛΛΛ ΝΛhT ΨΛΙΚh ΛΚΒΛΙΔΓΛΝΔΛΝS: P totam noctem laborantes; *Luc.* 5:5. ΝΛhTΛΜΛΤ ΥΛΝΚhTΛ Cœnam fecit; *Marc.* 6:21. *Luc.* 14:12. *Joh.* 12:2. ΒΙ ΨΕ ΛΝΔ ΝΛhTI ΥΛΚΨ: Cùm veſpera facta eſſet; *Marc.* 11:19. ΛΝΔ ΝΛhTΓΛ ΨΛΝ ΥΛΝΚΨΛΝΛΜΜΛ: Veſpere autem facto; *Ma* 1:32. ΛΤΛΝΔΛΝΛhTΓΛ ΓΝ ΨΛΝ ΥΙSΛΝΔΙΝ ΘΕΙΛΛ

Veſpe

Veſpertinâ jam tum exiſtente horâ; *Marc.* 11:11. *Angloſax.* niht. *Alam.* nacht/nact/naht. *Cimbr.* ΚΑΤ. *Dan.* nat. *Iſl.* noott. *Angl.* night. *Belg.* nacht. *Græcis* νὺξ *eſt* Nox. *& poëtæ* νύκτα *dicunt. unde remanſit* νυχθήμερον, Spatium viginti quatuor horarum. *Heſychio quoque* νυχὸς *exp.* νὺξ, σκότος, Nox, tenebræ. *at Suidæ* νύχος *eſt* Nox. *Martinio* νὺξ *eſt à* νύχος. *ipſum verò* νύχος *à* נוּחַ, Quies.

NAITEININS KRAGIΨ: Blaſphemias loquitur; *Marc.* 2:7. *Luc.* 5:21. NAITEINRS SYA MANARRS SYA SYE YAGAMEKGAND: Blaſphemiæ omnes quibus blaſphemaverunt; *Marc.* 3:28. *Fortaſſe eſt à* נִדָּה, Inimicitia, odium, invidia, iniquitas, malitia, rancor. *Iniquiſſimâ etenim malitiâ impellente ſolent in blaſphemias prorumpere nequam homines; quomodo Judæi dicuntur Chriſtum tradidiſſe Pilato* IN NEIΨIS, Per invidiam; *Matth.* 27:18. *& Marc.* 15:10.

NAMR, Nomen. YEIhNAI NAMR ΨEIN: Sanctificetur nomen tuum; *Matth.* 6:9. OA NAMR ΨEIN: Quod nomen tuum? *Marc.* 5:9. TASATIDA NAMR: Impoſuit nomen; *Marc.* 3:16. NNAEDS SNMS YAS NAMIN hAITANS ALZARNS: Pauper quidam vocabatur Lazarus; *Luc.* 16:20. ΨR SYESRNA ALMBA hAITIΨ BI NAMIN: Proprias oves vocat nominatim; *Joh.* 10:3. NAMNA, Nomina; *Marc.* 3:17. NAMNIDA, Nominavit; *Luc.* 6:13, 14. *Angloſaxonibus* nama *vel* noma *eſt* Nomen. *Alam.* namo. *Gall.* nom. *Ital.* nome. *Hiſp.* nombre. *Cimbr.* ΚΑΡΚ. *Dan. & Iſl.* nafn. *Angl.* name. *Belg.* name/naem. *Græcis* ὄνομα *eſt* Nomen. *à* נָאַם, Dicere.

NANΨGANDAS *videtur contineri in* ANANANΨGANDAS, Audaciam ſumens; *Marc.* 15:43. *quod vide ſuo loco.*

NANΨIDA, *Occurrit in* TANANΨIDA, Ceſſavit; *quod vide.*

NASGAN, Salvare, ſervare; *Matth.* 27:49. *Marc.* 3:4. *Luc.* 9:24 *& 56.* *tem* 19:10. NASEI MIK NS ΨIZAI OEIAI: Salvifica me ex hac ıorâ; *Joh.* 12:27. NASEI NNSIS. FKAUISTNAM: Salva nos; ɔerimus; *Matth.* 8:25. TABANKANS IST IZYIS hIMMADA-'A NASGANDAS: Natus eſt vobis hodie ſalvator; *Luc.* 2:11. SEONN ANTRNA MEINA NASEIN ΨEINA: Viderunt oculi mei ſalutare tuum; *Luc.* 2:30. 3:6. hIMMADATA NASEINS ΨAMMA TAKDA ΨAKΨ: Hodie ſalus huic domui facta eſt; *Luc.* 19:9. *Ut penitiùs aliquantò proprietatem atque originem hujus verbi capiamus, omnino recurrendum ad illud*

TA-

ΓANASGAN, *quod primâ ſuâ ſignificatione uſurpatur pro* Sanare, *& per co ſequens* Servare, ex imminentibus periculis atque ex mediâ morte eripere.

NATI, Rete; *Marc.* 1: 16. NATGA, Retia; *Marc.* 1: 18, 19. *L* 5: 2, 4. *Angloſax.* nett. nÿt. *Alam.* netze/ nezze. *Angl.* nett. *Belg.* net *Iſlandis* noot *eſt* Rete. nætur/ Retia. *Valdè affinia ſunt Græco* νήθειν, Nere, co texere. *Vide plura in annot. ad Tatiani* CCXXXVII, 3.

NATIDA. *Occurrit in* ΓANATIDA, Rigavit; *quod vide.*

NAUAPS, Nudus; *Marc.* 14: 52. *ſimiliter quoque in ejuſdem capitis co mate proximè antecedente legimus,* BIYAIBIPS AEINA ANA NAU DANA: Amictus ſindone ſuper nudo. *Angloſaxonibus* nacod *eſt* Nudus. *A mannis* naccot/ nacket/ nabbut. *Danis* nøgen. *Iſlandis* nakenn. *Anglis* nak *Belgis* naeckt. *Horum pleraque poſſent videri derivata ex* νάκη *vel* νάκος, Pell *quoniam nudi ſolâ pelle ſunt conſpicui: niſi* nacud *manifeſtè videretur deſumptu ex* νεκύδαλος, *qui eſt* Vermis grandior per varias mutationes in bombycem tra ſiens. *vide Ariſtot. hiſt. animal.* V, 19. *& Plinium nat. hiſt. lib.* XI, *cap.* 2 *Angli certè etiamnum hodie nuditatis exemplum à vermibus petentes, dicere ſole* as naked as a worm. *Belgæ,* ſo naeckt als een worm. *Græci deniqu* γυμνότερος λεβηλίδος. *Originationis quàm ſimillimæ rationem vide ſupra in* MI PA, Vermis.

NAnh AIBANDAS: Adhuc vivens; ἔτι ζῶν. *Matth.* 27: 63. *Luc.* 18: 2 *Joh.* 7: 33. 16: 12 *&* 16. AEITIA NAnh: Modicùm; μικρόν. *Joh.* 1 16, 17, 18, 19. NAnh STADS ÏST: Adhuc locus eſt; ἔτι τόπος *Luc.* 14: 22. NINAnh hABAIP GAAANBEIN: Necdum habe fidem? οὔπω ἔχεῖε πίσιν; *Marc.* 4: 40. *Joh.* 7: 6, 8. NAnhPAN, Adhu ἔτι. *Luc.* 1: 15. *Joh.* 6: 17. NAnhPANnh ÏMMA KRAGANDI Adhuc eo loquente; ἔτι αὐτῦ λαλοῦντος. *Marc.* 5: 35. *Joh.* 7: 30, 39. 8: 2 11: 30. NAnhrANRh SKAA UIPAN ÏZYIS: Adhuc multa h beo vobis dicere; ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν. *Joh.* 16: 12.

NANS, Mortuus, defunctus; *Luc.* 7: 12 *&* 15. NAYEIS NKKE SAND: Mortui reſurgunt; *Luc.* 7: 22. AET PANS DANPAN NSFIAhAN SEINANS NAYINS: Sine mortuos ſepelire ſuos mortuo *Luc.* 9: 60. NANS *videri poteſt deſumptum ex* NAUAPS, Nudus: *ni nimirum naſcimur, nudi morimur; Job* 1: 21. *Eccleſ.* 5: 15. 1 *Timoth.* 6: 7.

NANPEI ÏNNATRARRAN: Compelle intrare; *Luc.* 14: 23. PI DANRAKDI RRPS YAIAAMEKGADA. GAh OAZnh ÏZ

ïZAI NAnψGAdA: Regnum Dei euangelizatur, & omnis in illud vim facit; *Luc.* 16:16. GABAI ⊙AS ψnK ANANAnψGAI: Si quis te angariaverit; *Matth.* 5:41. NAndIBANdGRS, Vincula quibus aliquis per vim conſtringitur; *Marc.* 5:3. *Runico lexico* KAnBnH *eſt* Gravis aliqua neceſſitas. KAnBnABrAH HIA, Coacta reconciliatio. AKAnB, Servitus. AKAnBrIH ΨIKK, Servi per vim ſubacti. *&c. Angloſaxonibus* neod *vel* nyd *eſt* Neceſſitas. *Alam.* not. *Dan.* nød. *Angl.* need. *Belg.* nood. *Andreas Helvigius deduxit à* נָדַח, Impulit. *Angloſaxonicum interim* nyd *viſum eſt mihi aliquando affinitatem habere cùm* νύσσω *vel* νύττω, Pungo, impello; *quòd Neceſſitas nos ad aliquid agendum aut patiendum quibuſdam veluti ſtimulis adigat. Notum eſt illud Senecæ rhetoris lib.* IV, *Controv.* 4; Neceſſitas eſt, quæ navigia jactu exonerat. Neceſſitas eſt, quæ ruinis incendia opprimit. Neceſſitas eſt lex temporis.

NE, Non; οὐ. *Matth.* 5:37. *Joh.* 7:12.

NEIψ, Invidia, rancor. ïN NEIψIS ATTEBnN ïNA: Per invidiam tradiderant eum; *Matth.* 27:18. *Marc.* 15:10. *Angloſax.* niþ. *Alam.* niþ/ niiþ. *Belg.* nijd. *Suſpicabar olim deſumpta è medio vocis* ὄνειδος, Probrum; *quòd invidi gaudeant opprobria jacere in eos quibus invident: ſiquidem ea nunc præcipua multorum virtus eſt, ut in quovis certamine laudis pulchrè cum æmulis ſævo tumultu atque invidioſo clamore tranſactum putent. Nimirum* Cœca invidia eſt; *ut luculentè ait C. Flaminius apud Livium libro* XXXVIII. nec quicquam aliud ſcit quàm detrectare virtutes, corrumpere honores & præmia earum. *Nec malè fortè vocabulum dixeris compoſitum ex* νὶ *intenſivo, &* εἶδειν, Videre; *quòd invidi propria delicta veluti cœcutientes præterire, aliena verò vitia intentiſſimis oculis rimari ſoleant.* Aliena vitia in oculis habemus, à tergo noſtra ſunt; *Seneca libro Secundo de Irâ, cap.* 28. *Horatius libro* I, *Satyrâ* 3;

Cùm tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutùm,
Quàm aut aquila, aut ſerpens Epidaurius ——

Catullus Carm. XXII;

Nimirum idem omnes fallimur: neque eſt quiſquam,
Quem non in aliquâ re videre Suffenum
Poſſis. Suus cuique adtributus eſt error.
Sed non videmus manticæ quid in tergo eſt.

NEOA, Juxta, propè, ſecùs. NEOA ïST ASANS: Propè eſt æſtas; *Marc.* 13:28. NEOA ïAIKnSAAEM YAS: Propè Jeruſalem erat; *Luc.* 19:11. YAS NEOA dnAψS: Propè erat dies feſtus; *Joh.* 7:2.

NEOA UIMAN: Appropinquare; *Marc.* 2:4. YESNN ÏMMA NEO
GANDANS SIK ALLAI MXTAKGXS: Erant appropinquantes
omnes publicani; *Luc.* 15:1. ÞKIGXS NEONNDGAN ΨEINAN
Diliges proximum tuum; *Matth.* 5:43. *Marc.* 12:31. *Luc.* 10:27. OA
ÏST MIS NEONNDGA: Quis eſt meus proximus? *Luc.* 10:29. *Angl*
ſaxonibus neah. neh. nih *vel* nyh *eſt* Propè. *Alamannis* nah. *Cimbris* M
Danis na/ nar. *Anglis* near/ nigh. *Belgis* nae/ naer. *Helvigius derivat e*
נָגַשׁ, Accedere, appropinquare. *Fieri quoque poteſt deſumpta eſſe ex medio*
ἐνεγκος, *quod Lexicographi afferunt pro* ἐγγὺς, Propè.

NEΨAS, Acus. AZITIZX ÏST NABANDAN ΨAIKh ΨAIK
KX NEΨAXS GAAEIΨAN: Faciliùs eſt camelum per foramen acûs tran
ſire; *Marc.* 10:25. *Angloſaxonibus* nædl. nedl. *Alamannis* nalde. *Dan*
naael. *Iſlandis* naal. *Belgis* naelde. *Anglis* needle. *quod Mer. Caſaubonu*
factum putat ex βελόνη, Acus. *Rectiùs tamen ſtatuas* needle *dici quaſi* nadle/ *und*
quoque Alamannicum nalde *per leviſſimam metatheſin factum eſſe liquet. atqu*
adeò nadle *iſtud manifeſtè traxerit originem ex priſco aliquo verbo Teutonico quo*
reſponderit Belgico naeden/ naeyen/ Suere. *Veteribus enim tale aliquod verbu*
in uſu fuiſſe, diſcimus ex illo nauuit / Suit, *quod habet Tatianus* LVI, 7. *quem*
admodum & ex illo NAAT, Aſſumentum, commiſſura, *quod occurrit in Argen*
teo codice Lucæ 5:36.

NI *vel* NIh *ſunt particulæ Negativæ. Latinis* Ne *vel* Ni. *Græcis νὴ vel*
de quibus vide Voſſii etymologicum in Ne. NI hNTGAIΨ: Nolite putare
NI UAM: Non veni. GXTA AINS NI NSAEIΨIΨ: Jota unum no
præteribit. NI MANKΨKGAIS: Non occides. NI NSTARTI
GAINΨKX: Non exibis inde. NI hXKINXS: Non mœchaberis. *Hæ*
omnia occurrunt Matthæi cap. 5. *ubi quoque* NI *vel* NIh *frequenter promiſcuè p*
Non *uſurpantur. Vide quoque Matth.* 6:25, 26, *& ſeq.* NI ÏM YAIKΨ
Non ſum dignus; *Matth.* 8:8. NI MAN: Non puto; *Luc.* 17:9. *Etia*
NIN *uſurpabant pro* NI *vel* NIh *negativo.* NIN ÞAKSYAKAIS: No
perjurabis; *Matth.* 5:33. *Vide quoque quæ mox dicimus in* NIh.

NIAINShNN MAT UIMAN AT MIS: Nemo poteſt venire ad me
οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με. *Joh.* 6:65. *Luc.* 1:61. 18:19, 29. NIAINS
hNN TAIKNE GATAYIDA: Nullum ſignum fecit; σημεῖον ἐποίησεν οὐδ
Joh. 10:41. *Refer ad* AINS, Unus.

NIAIY ATGAÞT MIS GAITEIN: Nunquam dediſti mihi hœdu
ἐδ

οὐδέποτε ἔδωκας ἐμοὶ ἔριφον. *Luc.* 15 : 29. *Pro eo occurrit etiam* ΛIΨ *vel* NI ÏN ΛIΨ. *Vide quæ diximus in* ΛIΨ.

NIʁΛ, Niſi, εἰ μὴ, ἐὰν μή. *Marc.* 3 : 27. 6 : 4, 5, 8. 7 : 3, 4. NIΨΛIhT ʁIГΛT ΛNΛ ÏMMΛ NIʁΛ ΛΛПᵹ: Nihil invenit in eâ præter folia; οὐδὲν ἔυρεν εἰ μὴ φύλλα. *Marc.* 11 : 13. NIʁΛ ΨΛN ΨΛTEI ΥEIS ГΛГ-ГΛNdΛNS ʁПГϚΛIMΛ: Niſi fortè euntes nos emamus; εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν. *Luc.* 9 : 13. NIʁΛ & NIʁΛI *ſunt ex* NI & ÏʁΛ *vel* ÏʁΛI. *quæ vide ſuo loco.*

NIʁΛI, Niſi. *Matth.* 5 : 20. NIʁΛI ⊙ΛN ГΛΥΛNdϚΛINΛ SIK: Nequando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4 : 12. NIʁΛI ПS-UIMΛI SIS SIΛʁIN: Numquid interficiet ſemet ipſum? μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; *Joh.* 8 : 22.

NIdΥΛ, Tinea; *Matth.* 6 : 19, 20.

NIh & NI *promiſcuè uſurpantur pro negativis* Ne, ni, non, neque. *Vide quæ paullo ante diximus in* NI. *Videntur tamen diſtingui Luc.* 18 : 13; NI ΥIΛdΛ NIh ΛПГϚNΛ SEINΛ ПShΛᵹϚΛN dn hIMINΛ: Nolebat nec oculos ad cœlum attollere. *Item Joh.* 6 : 24. 18 : 30. NIhΨΛN ΛINS-hПN SΥEΨΛПh ʁΛΛΨΛʁΛ ϰϚdIdΛ ʁI ÏNΛ: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ. *Joh.* 7 : 13. NIh-ΨΛN ΛNK ᵹϰΛM MIS SIΛʁIN NI ⊔ΛM: Neque enim à me ipſo veni; οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα. *Joh.* 8 : 42. 12 : 47. NIΨΛПh, Non, minimè; οὐκ ἄν. *Joh.* 11 : 32. NIΨΨΛN NΛПh: Nondum; οὔπω. *Joh.* 11 : 30.

NIMΛN, Capere, accipere, ſumere, tollere; *Luc.* 17 : 31. *Joh.* 6 : 21. 7 : 39. 14 : 17. *Item* Tollere, prehendere, abripere; *Matth.* 5 : 40. *Marc.* 7 : 27. *Etiam* NIMΛN *vel* ГΛNIMΛN *occurrunt pro* Capere, percipere, intelligere. ГΛNIMIΨ ⊙Λ SIϚΛI: Diſcite quid ſit; *Matth.* 9 : 13. Λᵹ SMΛK-ʁΛʁΛГMΛ ГΛNIMIΨ Ψϰ ГΛϚПʁϰN: A ficu diſcite parabolam; *Marc.* 13 : 28. ⊙ΛZПh SΛ ГΛhΛПSϚΛNdS ΛT ΛTTIN ϚΛh ГΛNΛM: Omnis qui audivit à patre & didicit; *Joh.* 6 : 45. ϚΛ-ʁΛI ΥIΛdEdEIΨ MIΨNIMΛN: Si velletis comprehendere; *Matth.* 11 : 14. *atque aliis quoque populis tertiam hanc acceptionem eſſe familiarem, oſtendit Lat.* Capax. *pro quo Angloſaxones* numol *dicunt, à* niman. *Ælfrici grammatica cap.* IX, *terminat.* 60; Capax, numol oððe ᵹeɼinbiᵹ: *Alamannicum gloſſarium A*, 9; farnemanter / Capax. *Appendix gloſſarii C*; fernumſtigen / Capacibus. *Keronis gloſſæ*; Intellectus, farnufſt. *ubi vide annotata noſtra. Danis* nem

eſt Docilis. nemme / Docilitas. *Huc etiam facit illud regis Regneri Lodbrog Epicedii ſui Strophâ* 28; ᚿᚱᚠᚿᚼ ᚴᛦᚠ ᚼᚠ ᛦᚱᚱ ᛋᛋ ᚱᛁᛦᚱᛦ. Juvenis didici mo cronem rubefacere. *Sed ceſſo jam plura id genus, ac ſatis quidem ex jam dict perſpicua, congerere, ut de verbi origine hoc tantùm adjiciam. Verbum* nema *vel* niman *valdè affine videri Græco* ἄνυμι, *quod idem eſt cum* λαμβάνω *vel* αἱρέω Sumo, capio.

NIMᛦNNᛦ MᛦT TYᛦIM ÞKᛦnGᛦM SKᛦᛚKINᛟN: Nemo poteſt duobus dominis ſervire; οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. *Matth.* 6: 24. *Marc* 2: 21, 22. *Joh.* 6: 44. 7: 4. *Sæpiùs diviſim atque inverſè.* **MᛦNNᛦ N MᛦhTᛦ ïNᛦ ΓᛦTᛦMGᛦN**: Nemo poterat eum domare; οὐδεὶς ἀνὴ ἴσχ δαμάσαι. *Marc.* 5: 4. **NIMᛦNNᛦhnn ïST**: Nemo eſt; οὐδείς ἐστι. *Marc.* 9: 39

NINᛦnh, Nondum; οὔπω. *Joh.* 7: 6, 8. *Marc.* 4: 40. 8: 17, 21. *Vid quæ ſupra diximus in* **Nᛦnh**, Adhuc.

NIPPNᛦNdS. ΓᛦNIPPNᛦNdS ïN ψIS YᛦnkdIS: Contriſtatu in verbo; συγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ. *Marc.* 10: 22. *Vide* **ΓᛦNIPPNᛦNdS**:

NIST *contractum eſt ex* **NI ïST**: Non eſt. **NIST SIPᛟNEIS nÞᛦ ᛦᛚISᛦKGᛦ**: Non eſt diſcipulus ſupra magiſtrum; *Matth.* 10: 24. *vide qu que ejuſdem capitis commata* 37, 38. *Marc.* 6: 4. 9: 40. 12: 27, 31, 32. *Luc* 6: 40. 9: 13. *Joh.* 6: 24. 8: 44. 9: 16. 10: 12. 11: 10. 14: 24. 15: 2 18: 36. *Alamannis quoque familiaris fuit iſtiuſmodi contractio.* **ſi juuar uuor iſt iſt/ niſt/ niſt.** Sit ſermo veſter, Eſt eſt, Non non; *Tatianus* XXX, 7. *& ru ſus* XLIV, 16; **niſt jungiro ubar meiſtar** / Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum. *&*

NIʘᛦNhnn Knnᛋᛦ ïZYIS: Nunquam novi vos; οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶ *Matth.* 7: 23. *Joh.* 7: 46. *Luc.* 15: 29. **ʘᛦNhnn**, Unquam, πώποτ *Joh.* 6: 35.

NIʘᛦShnn ψInᛋEIrS: Nemo bonus; οὐδεὶς ἀγαθός. *Marc.* 10: 1 *Matth.* 9: 16 & 29.

NIᛋᛦn uIMIᛋ ïN ψInᛞᛦNrᛦKᛞGᛦI hIMINE: Non intrab tis in regnum cœlorum; οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τ οὐρανῶν. *Matth.* 5: 2 **NIᛋᛦn**, Nec; οὐδέ. *Matth.* 6: 15. **NIᛋᛦnh**, Non; οὐ μή. *Marc.* 10: 1 **NIᛋᛦnh ΓᛦSYnᛦTI MEINS ᛒKᛟᛋᛦK**: Non eſſet mortuus meu frater; οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. *Joh.* 11: 32. **NIᛋᛋᛦN uᛦM ᛦ ψᛟN nSYᛦnKhTᛦNS**: Non veni vocare juſtos; οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαί *Matth.* 9: 13. **NIᛋᛋᛦN**, Neque; οὐδέ. *Matth.* 9: 17. **NIᛋᛋ NᛦN**

ᚾᛚᚢᚺ ᚠᛚᚢᚾᚢᚺ ᚢᛚᛗ ᛁᛚᛁᛋᚢᛋ ᛁᚾ ᚷᛖᛁᚺᛋᛚ: Nondum enim venerat Jeſus in caſtellum; οὔπω γὰρ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην. *Joh.* 11:30.

ᚾᛁᚠᚷᛁᛋ, Cognatus; *Joh.* 18:26. ᚾᛁ ᚺᛚᛁᛏᛚᛁᛋ ᚾᛁᚠᚷᛚᚨᚾᛋ ᚠᛖᛁᚾᚨᚾᛋ: Noli vocare cognatos tuos; *Luc.* 14:12. ᚾᛁᚠᚷᚱ, Cognata; *Luc.* 1:36. ᛒᛁᛋᛁᛏᚨᚾᛞᚨᛋ ᚷᚨᚺ ᚷᚨᚾᛁᚠᚷᚱᛋ: Vicini & cognati; *Luc.* 1:58. ᛁᚾ ᚷᚨᚾᛁᚠᚷᚨᛗ: In cognatione; *Marc.* 6:4. *Luc.* 2:44. *Angloſaxonibus* nift *eſt* Neptis; *Beda* III, 9. *Alamannis* nift *eſt* Privigna; *gl E*, 8. niftele / Neptis; *gl D*, 3. *Belgis* nichte *eſt* Neptis, cognata.

ᚾᛁᚾ *uſurpatur interrogativè, pro* Nonne? οὐχί; *Matth.* 5:46, 47. 6:25. *Marc.* 4:38. 12:14, 24, 26. 14:60. 15:4. *Luc.* 2:49. *&c.*

ᚾᛁᚾ *invenitur etiam pro* ᚾᛁ *vel* ᚾᛁh *negativis.* ᚾᛁᚾ ᚠᚨᚱᚴᛋᚠᚨᚱᚨᛁᛋ: Non pejerabis; οὐκ ἐπιορκήσεις. *Matth.* 5:33. ᚾᛁᚾ ᚷᛁᛏᚾᚠ ᛟᛁᛋ ᚨᚺᛗᚨᚾᛖ ᛋᛁᚷᚾᚠ: Neſcitis cujus ſpiritûs eſtis; *Luc.* 9:55. ᚾᛁᚾ ᚨᚾᚠᛏᚱ: Ne fortè; μήποτε. *Luc.* 3:15. *Dicebant &* ᚾᛁᚾh. *Luc.* 8:17. *quamvis ibi rectiùs fortè legas* ᚾᛁ ᚾhᚠᚨᚾ, *pro* οὐ γάρ.

ᚾᛁᚾᚷᚱ ᚷᛖᛁᚾ: Novum vinum; *Luc.* 5:37. ᚾᛁᚾᚷᚱ ᚨᛚᛁᛋᛖᛁᚾᚱ: Nova doctrina; *Marc.* 1:27. ᚾᛁᚾᚷᛁᛋ ᚠᚨᚾᛁᚾᛋ ᛈᚨᛚᛏ: Rudis panni aſſumentum; *Marc.* 2:21. ᛁᚾᚾᛁᚾᚷᛁᚠᚨ: Encænia; *Joh.* 10:22. *Cymræis* newyd *eſt* Novus. *Angloſaxonibus* neop. nip. niop. *Alamannis* niuuer. *Cimbris* ᚴᛁ. *Danis* ny/ nyt. *Anglis* new. *Belgis* nieuw. *Græcis* νέος *vel* νεῖος *eſt* Novus. *Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Novus.

ᚾᛁᚺᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛋ ᚠᛖᛁᚾᚨᛚᛉᚱᛋ ᛗᛖᚨ ᚾᛁ ᚾᛈᚴᚺᚾᚠᛖᛋ: Viſitationis tuæ tempus non cognoviſti; οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. *Luc.* 19:44. *Angloſaxonica verſio hoc in loco habet* Ðu ne oncneope þa tiðe ðinre ȝeneoȝunȝe: *Angloſaxonibus nempe* neoȝian *vel* ȝeneoȝian *eſt* Viſitare. *Cambrobritannis* nês *eſt* Propior, propinquior. neſſu *vel* neſſau, Appropinquare, propiùs admovere.

ᚾᛁᚾᚾ, Novem; *Luc.* 17:17. ᚾᛁᚾᚾᛏᛖhᚾᚾᚨ ᚷᚨh ᚾᛁᚾᚾ: Nonaginta & novem; *Luc.* 15:4, 7. *Cambrobritannis* naw *eſt* Novem. *Angloſaxonibus* nigone. *Alamannis* niun. *Cimbris* ᚴᛁᚾ. *Danis* nj. *Iſlandis* niu. *Anglis* nine. *Belgis* negen. *Græcis* ἐννέα.

ᚾᛁᚾᛏᚨᚾ, Aſſequi, conſequi, nanciſci. τυχεῖν. *Luc.* 20:35. ᚠᚱᚨᛗ hᛁᛗᛗᚨ ᚾᚾ ᛗᚨᚾᚾᛖ ᛋᛁᚾᛞ ᚾᚾᛏᚨᚾᛋ: Ex hoc jam homines eris capiens; *Luc.* 5:10. ᚾᚾᛏᚨᚾᛋ ᛗᚨᚾᚾᛖ: Piſcatores hominum; *Marc.* 1:17. ᛁᚾ ᚱᚨᚠᚨhᛁᛋ ᛉᛁᛉᛖ ᚠᛁᛋᚴᛖ ᛉᚨᚾᛉᛖᛁ ᚱᚨᚾᚾᛏᚾᚾ: In captu-

capturâ piſcium quam ceperant; *Luc.* 5:9. **𐌴𐌹 𐌹̈𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌽𐌿𐍄𐌴𐌹𐌽** **𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰**: Ut eum caperent in ſermone; *Marc.* 12:13. *Affine videtur h* *verbo Angloſaxonicum* nıoꞇan *vel* nẏꞇꞇıan, Frui. *Alamannicum* niozan/ neoz *Belgicum* **genieten**. *de quibus alibi*.

𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄, Nihil; μηδὲν. *Luc.* 3:13. **𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄**, Nihil; οὐδὲν. *Ma* 7:12. *Joh.* 9:33. 15:5. **𐌴𐌹𐍃 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌹 𐌸𐌹𐍃 𐍆𐍂𐍉𐌸𐌿𐌽**: I nihil horum intellexerunt; αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν. *Luc.* 18:34. *Manifeſtè v* *compoſitum eſt* **𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄**, *ex* **𐌽𐌹**, *particulâ negativâ*, *&* **𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄**, Res qu vis, aliquid. *Vide annotata noſtra ad gl Lipſii*, in **nenuuiht**.

𐌽𐍉𐍄, Puppis. **𐍅𐌰𐍃 𐌹̈𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌽𐍉𐍄𐌹𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌰𐌲𐌲𐌰𐍂𐌾** **𐍃𐌻𐌴𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃**: Erat ipſe in puppi ſuper cervicali dormiens; *Marc.* 4:38.

𐌽𐌿, Jam, nunc, modò. ἄρτι. *Matth.* 9:18. *Joh.* 9:25. 11:8. **𐌽** **𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌴𐌻𐌰**: Nunc in tempore hoc; νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. *Ma* 10:30. **𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌽𐌿**: Ex hoc; ἀπὸ τοῦ νῦν. *Luc.* 1:48.

𐌽𐌿, Ergo, igitur. οὖν. *Matth.* 5:19, 48. 6:2, 8, 9. *&c.* *Marc.* 10: *Luc.* 3:9. **𐌽𐌹 𐌽𐌿 𐌽𐌿 𐍉𐌲𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌹̈𐌽𐍃**: Ne ergo timueritis eo μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς. *Matth.* 10:26. *Scribebant &* **𐌽𐌿𐌷**. *Ita legas Ma* 12:9; **𐍈𐌰 𐌽𐌿𐌷 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌹 𐍆𐌰𐌽 𐌸𐌹𐍃 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌲𐌰𐍂𐌳𐌹𐍃**: Quid er faciet dominus vineæ. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος.

𐌽𐌿𐌷 *videtur abundare in illo Lucæ* 17:7. **𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰 𐌽𐌿** **𐌺𐌿𐌼𐌱𐌴𐌹**: Tranſi, recumbe; παρελθὼν ἀνάπεσαι.

𐍉.

𐍉 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌹 𐌿𐌽𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳𐍉: O generatio incredu *Marc.* 9:19. *Reſpondet Græco* ὦ.

𐍉 𐍃𐌰 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐍉 𐌰𐌻𐌷: Vah qui deſtr templum! *Marc.* 15:29. *Reſpondet Græco* οὐά.

𐍉𐌲𐌰𐌽, Metuere, timere. **𐌲𐍉𐌸 𐌽𐌹 𐍉𐌲**: Deum n timeo; *Luc.* 18:4. **𐌷𐌴𐍂𐍉𐌳𐌴𐍃 𐍉𐌷𐍄𐌰 𐍃𐌹𐍃 𐌹̈𐍉𐌷𐌰𐌽𐌽𐌴𐌽**: Hero metuebat Johannem; *Marc.* 6:20. **𐌽𐌹 𐍉𐌲𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌹̈𐌽𐍃**: Ne tim ritis eos; *Matth.* 10:26 & 28. **𐌽𐌹 𐍉𐌲𐍃 𐌸𐌿𐍃 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂 𐍃𐌹𐍉** Noli timere filia Sion; *Joh.* 12:15. **𐌲𐍉𐌸 𐌽𐌹 𐍉𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃**: Deum n timens; *Luc.* 18:2. **𐍉𐌲𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐍂𐌴𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹**: Timens & t mens; *Marc.* 5:33. **𐍉𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌲𐌹𐍃𐌰 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌼𐌼𐌰**: Tim

r

runt timore magno; *Luc.* 2: 9. **ᚺhTᚵᚪᚾᚾ**, Timebant; *Marc.* 11: 32. *Angloſaxonibus* oᵹa *eſt* Terror, metus, horror. *Dicebant &* eᵹe. eᵹenẏr. eᵹra. *unde* oneᵹean. ᵹeeᵹeraƀ beon, *eſt* Formidare, metum habere. eᵹeleaf, Impavidus. eᵹerᵹhinia, Larva. eᵹerfullic. eᵹerlic, Terribilis. *Alamannis* egiſo *eſt* Horror, terror. **egeſlich** / Terribilis. **thurah egiſot** / Perculſus. *Vide Obſervat. in Willerami paginam* 12. *Cimbris ad* ᚿᚠᚠᚣ *eſt* Metuere, ſollicitum eſſe. ᚿᚠᚠᚿᚺ, Timor. ᚿᚠᚠᚣᛗᚿᚿ, Securus. ᚿᚠᚠᚣᛗᚺᚿᚾ, Securitas. *In vet. quoque tranſlatione Apoſtolicorum actuum legas* ᚺᚣᚿᛚ ᛒᛗᚺᚾ ᚣᚠᚴᚿᚹ ᚣᚠ ᚣᛗᚹᚿᚱᚣᚿᛗ, Saul ſpirabat minas & interitum. *Iſlandis* iggur *eſt* Metus. oogn / Terror vehementiſſimus. *Olim ſuſpicabar Angloſaxonicum* eᵹe, Timor, *eſſe ab* eᵹe, Acies, mucro; *quòd humana corda mucronis inſtar percellat penetretq́; Metus. at poſtquam ex Argenteo codice didici quòd veteribus Gothis* Metus *dicebatur* **ᚣᚱIS**, *majorem viſa eſt vox affinitatem habere cum* ἀγωνία. *prout* ἀγωνία *ſcriptoribus Græcis propriè ſignificat* Æſtum trepidationémq; animi anxii, *potiſſimùm tamen* Horrorem qui pertentat animos in certamen jam jam deſcenſurorum. *Accepta deinde eſt vox pro* Timore quovis.

ᚱSᚣᚾᚾᚣ ïᚾ hᚣᚾhISTᚵᚣᛗ: Hoſanna in excelſis; *Marc.* 11: 10. Oſanna, **heili** / **fehalt**; *gl C*, 9. Oſanna fili Davidis, **fahalt ſun Dauides**; *Hymn.* VII, 9.

ᛈ ᚣ.

ᚣIᛞᚣ ᚠᛖINᚣ NIMᚣᚾ: Tunicam tuam tollere; *Matth.* 5: 40. **Sᚣ hᚣᛒᚣᚾᛞS TᛉᚱS ᛈᚣIᛞᚱS**: Habens duas tunicas; *Luc.* 3: 11. 9: 3. **NI ᛉᚣSᵹᚣIᚠ TᛉᚣIM ᛈᚣIᛞᚱM**: Ne induimini duabus tunicis; *Marc.* 6: 9.

ᛈᚣᚴᚣSKᚣIVᛖ, Paraſceue; παρασκευή. *Marc.* 15: 42. *Angloſaxonica tranſlatio Joh.* 19: 14 *&* 31 *reddit* ᵹeᵹeaɹcunᵹ-dæᵹ. *à* ᵹeᵹeaɹcian, *quod idem cum* ᵹeᵹeaɹᵹian, Præparare. *Ita quoque* παρασκευὴ *eſt à* παρασκευάζω, Apparo, præparo.

ᛈᚣSKᚣ *eſt* Paſcha; *Marc.* 14: 12 *&* 14. *Luc.* 2: 41. *Scribitur &* **ᛈᚣSXᚣ**, *Joh.* 6: 4. *item* 18: 28 *&* 29. *quæ ſcriptura refert Græcum* πάσχα. *Originem vocis tradit Voſſii etymologicum in* Paſcha.

ᛈᚣᚿKᛈᚣᚿKᚣI ᵹᚣh ᛒᛉSSᚣᚿᛗ ᚴᚣᛉᚣSIᛞS ᛉᚣS: Purpurâ & byſſo induebatur; *Luc.* 16: 19. **ᛉᚣSTᵹᚣI ᛈᚣᚿKᚿᚿKᛟᛞᚣI ᚴᚣᛉᚣSIᛞᛖᛞᚾᚾ ïᚾᚣ**: Veſte purpureâ circumdederunt eum; *Joh.* 19: 2 & 5.

& 5. *Angloſaxonibus* puppup. *Alamannis* purper. *Anglis* purple. *Danis* & *Belgis* purpur. *Græcis eſt* πορφύρα. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Purpura.

ΠΕΙΚΛΒΛΓΜΕ ΛSTΛNS NEMNN: Palmarum ramos acceperunt ἔλαβον τὰ βάϊα τ φοινίκων. *Joh.* 12: 13.

ΠΛΛΠGR, Platearum. ƑRIGRNA ÏN ΫLIhSTΛM ΠΛΛΠG STΛNDΛNDΛNS BIDGΛN: Amant in angulis platearum ſtantes orare *Matth.* 6: 5.

ΠΛΛT ƑΛNINS NINGIS SINGIΨ ΛNΛ SNΛGΛN ƑΛIRN GΛNΛ: Aſſumentum panni rudis affuit veſtimento veteri; *Marc.* 2: 21. *Conf fer cum Matth.* 9: 16. *Harmonia euangelica Tatiani* LVI, 7 *ita reddit hunc locum* nioman blezza niuues duoches nauuit altemo giuuate. *ubi vide à nobis annotata*

ΠΛINSGΛN, Saltare, tripudiare. ΛTGΛΓΓΛNDEIN ÏNI ΔΛNhTΛR hERRDIΛDAINS GΛh ΠΛINSGΛNDEIN: Cùm in troiſſet filia Herodiadis & ſaltâſſet; *Marc.* 6: 22. NI ΠΛINSIDEDNΨ Non ſaltaſtis; *Matth.* 11: 17. *Luc.* 7: 32.

ΠRΛITRRIΛ *vel* ΠRΛITΛNRIΛ, Prætorium; πραιτώριον. *Joh.* 18 28, 33. *Ut Romanis* Quæſtorium *denominatum à Quæſtor, ita* Prætorium *eſt à Prætor. Prætorium verò dicebatur in provinciâ locus, in quo Prætor ſive Proconſul jus dicebat. Vide etymologicum Voſſii in* Prætor.

ΠRΛNƑETES, Propheta; *Marc.* 6: 15. 11: 32. ΠRΛNƑETNS Propheta; *Luc.* 1: 76. ΠRΛNƑETEIS, Prophetiſſa; *Luc.* 2: 36. ΠRΛN ƑETIDEDNM, Prophetavimus; *Matth.* 7: 22. ΠRΛNƑETEI, Prophetiza; *Marc.* 14: 65. *Originem vocis tradit Voſſii etymologicum in* Propheta.

ΠNNA, Libra, pondo; *Joh.* 12: 3. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 59; Pondus *vel* pondo, ȝepyhȶ *vel* punð. Dipondius, ȶpeȝþa punðþa ȝepihȶ. *Alamannicum gl B*, 37; Pondus, funt. ſed Pondus, ferri; Libra, argenti. *Danis* fynd. *Anglis* pound. *Belgis* pond. *Putatur eſſe ex* Pendo, pendis, pendere *prorſus ut* gewicht *eſt à* wegen / *quod itidem* Pendere *ſignificat. Operoſiùs tamen Latinum* Pondo *ab origine Græcâ petit Cl. Salmaſius.* Σπαλῆς, *inquit, appellârunt Græci* Nummum quatuor drachmarum, ἀπὸ τῦ ἵστάναι, *quod eſt* Pendere. *unde* Σπαλικὴ, Ponderaria. & Σπαλὸς *Heſychio* Pondus. *quod Æolibus* Σπαλὸς & Σπαλὼς *mutato (ut ſolent) A in O. & rejecto* Σ *(ut iis quoque moris eſt)* πολὸς. *Hinc ſuus* Pondus & Pondo *(inſertâ N literâ) fecere Latini. Sic ex* λαλὴς, Lunter. & *ex* θησαυρὸς, *ut olim ſcripſere, poſtea fuit* Thenſaurus. *Vide Salmaſium de Uſuris, pag.* 32

⊙ ᛣ.

ᛣ, Aliquid; τι. *Matth.* 5:23. *Marc.* 5:39. 8:36,37. ⊙ᛣ ᛗᚨᛏᚷᚨᛗ: Quid manducabimus? *Matth.* 6:31. *Luc.* 17:8. ⊙ᛣ ᛏᚨᚿᚷᛁᚠ ᛏᚨᛁhᛊᛉᚱ: Quid faciat dextra; *Matth.* 6:3. ⊙ᛣ ᚦᚨᚿᚴhᛏᛖᛁᚠ: Quid timidi eſtis? *Matth.* 8:26. ⊙ᛣ ᚿᚾᛊ ᚷᚨh ᚠᚿᛊ: Quid nobis & tibi? *Matth.* 8:29. ⊙ᛣ ᛁᛊᛏ ᚾᚨᛗᚱ ᚠᛖᛁᚿ: Quod eſt nomen tuum? *Luc.* 8:30. ⊙ᛣ ᚴᚨᚴᚨ ᚿᚾᛊᛁᛊ: Quid ad nos? *Matth.* 27:4. ⊙ᛣ ᚠᚨᚿᚨᛗᚨᛁᛊ ᛞᚴᚨᛁᛒᛖᛁᛊ ᚠᚨᚿᚨ ᚲᚨᛁᛊᚨᚴᛖᛁ: Quid ultra vexas magiſtrum? *Marc.* 5:35. ⊙ᛣ ᚠᚨᚱᚱᚴᛖᛁᚠ: Quid cogitatis? *Marc.* 8:17, 36,37. ⊙ᛣ ᛏᚨᚿᚷᚨᚿ: Quid faciam? *Marc.* 10:17. *Luc.* 3:12, 14. ⊙ᛣ ᚢᛁᚠᛁᛊ: Quid dicis; *Matth.* 26:70. ᚠᚨᛏᛖᛁ ⊙ᛣ ᛒᛁᛞᚷᛁᚠ ᛁᚿ ᚾᚨᛗᛁᚿ ᛗᛖᛁᚿᚨᛗᛗᚨ: Quodcunque petieritis in nomine meo; *Joh.* 14:13. *cui ſimile* 15:7 *&* 16. ᚿᚾᛞ ⊙ᛣ: Quamdiu? ἕως πότε; *Marc.* 9:19.

⊙ᛣᛞ ᚱᚨᚱᚱᛁᛊ: Quò vadis? ποῦ ὑπάγεις; *Joh.* 13:36. *Sæpiùs tamen ſcribunt* ⊙ᛣᚠ. *quod vide.* ⊙ᛣᛞᚴᛖ ᛊᚨ ᛊᚴᚿᚨᛁ ᚱᚨᚱᚱᚨᚿ: Quò hic iturus eſt? ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι; *Joh.* 7:35.

⊙ᛣᛁᚴᛒᚨᚿ. ⊙ᛣᚴᛒᚨᚿ, Ire, præterire, tranſire. ⊙ᛣᚴᛒᚷᚾᛞᛊ, Præteriens; ωειπατ. *Marc.* 1:16. ⊙ᛣᚴᛒᚷᚾᛞᛊ, Cùm præteriret; παράγων. *Marc.* 2:14. ⊙ᛣᚴᛒᚷᛞᚨᛣ, Ambulabat; ωειπάτει. *Joh.* 7:1. 10:23. ⊙ᛣᚴᛒᚷᛞᚨᛣ, Præteriit; παρῆλθε. *Joh.* 8:59. ᛗᚨᚿᚨᚱᛖᛁᚿᛊ ᛒᛁ⊙ᛣᚴᛒᚨᚿᛞ ᚠᚿᚴ ᚷᚨh ᚠᚴᛖᛁhᚨᚿᛞ: Turbæ te circumfluunt & comprimunt; *Luc.* 8:45. ⊙ᛖᛁᚨᚨ⊙ᛣᛁᚴᛒᚨᛁ ᛊᛁᚿᛞ: Temporales ſunt; *Marc.* 4:17. ⊙ᛣᚴᛒᚨᚿ *hoc reſpondet Angloſaxonico* hpeopꝑan *vel* hpyꝑꝑan, *& Alamannico* uuerben *vel* huuarben/ *de quibus egimus in annotatis ad Tatiani* IV, 9. *Vide quoque Gothicum alphabetum in literâ* ⊙. *Ab hoc ipſo* ⊙ᛣᚴᛒᚨᚿ *Sueogothi poſtea* Commune totius gentis concilium *nuncupârunt* uuarb. *derivatione conſentaneâ cùm iis quæ ſupra diximus in* ᚱᚨᚢᚿᛗᚠᚨ, Synagoga. *Adamus Bremenſis hiſtoriæ eccleſiaſticæ cap.* 229; Commune populorum concilium à Sueonibus warph/ (*Voſſianus codex* MS *ſcribit* warb) à nobis thinc vocatur. LL *Friſ.* I, 29; dis tredda deps aeghse ni frana oen den werf to bringhen/ Tertio die debet eam Prætor ſiſtere coram judicio *vel* conventu publico. *rurſus* IV, 21 *&* 24; an da ipoda warue/ in populi conventu. *item* XII, 1. *ac paſſim alibi. Ab hoc interim* werf *vel* warue/ *reliquis Belgis* werf *vel* werve *eſt* Actus *vel* Actio, *talis præſertim*

quæ ſit ex decreto Conventus publici. **werben / ver-werben** / Nanciſci, acqu rere cum labore, *qui non exiguus eſt quum quis Comitiorum publicorum conſenſu ad aliquid agendum ſtudet obtinere.* **volck werben** / Legere milites, conſcribe exercitum ex mandato Conſeſſus publici. *Poſtea tamen vox* **werf** *vel* **werb** *generaliore ſignificatu accipi cœpit pro* Diſtinctis agendæ rei vicibus. *ut cùm dicu Belgæ* **een-werf / twee-werben / drij-werben** / Semel, bis, ter. *item* **eerſ werf / leſt-werf** / Primâ vice, Ultimâ vice. *&c.*

⊙ΛIKNEINS STΛΨS: Calvariæ locus; κρανίου τόπος. *Marc.* 16: 22. *Cu vis attento Lectori hoc in loco ſtatim occurſurum puto,* **⊙ΛIKN** *iſtud per leve pauciſſimarum literarum tranſpoſitionem eſſe à* κρᾶνιον. *atque adeò Theotiſcos quoqu ex Gothico* **⊙ΛIKN** *retinuiſſe ſuum* **hirn**. *nam Appendix gloſſarii D,* 6 Calvari *exponit* **hirnecob**. *& in ipſo gloſſario D,* 1 Cerebrum *exponitur* **hirne**. *ubi n hæc annotavimus:* „*Fortaſſe* **hirne** *eſt à* κάρηνον, Caput; *mutato* κ *in adſpiratam* „*Niſi malis, poſt ſimilem commutationem & metatheſin literæ* ρ, *eſſe à* κρᾶνιον „Calva, calvaria; *ut metonymicè contentum nomen acceperit à continente.* Cere „brum *Danis dicitur* **hierne**. *Sicambris* **hern** *vel* **hirn**.

⊙ΛITEIS KΛNKNX: Frumenti granum; *Joh.* 10: 24. *Angloſaxonibu* hpæte *eſt* Triticum, frumentum. *Alamannis* **huueizze / weiſte**. *Danis* hued *Anglis* **wheat**. *Belgis* **weyt**. *Suſpicabar aliquando Angloſaxonicum* hpæt *eſſ ex* hpit, Albus: *ut diſtinguatur à Siligine aliiſq; granis minùs candidis. Atqu ita Gothis quoque* **⊙EIT** *eſt* Albus. **⊙ΛIT**, Triticum.

⊙ΛIVΛ, Quomodo; πῶς. *Marc.* 4: 40. *Joh.* 8: 33. 9: 10, 16, 19, 21, 26. **⊙Λ VΛ VΛhSCΛNd**: Quomodo creſcunt; πῶς αὐξάνει. *Matth.* 6: 28. **⊙ΛIV nSSIITVIS**: Quomodo legis? πῶς ἀναγινώσκεις; *Luc.* 10: 26. **⊙ΛIVΛ S KRKRS KΛNN. NNNSΛΛISIΨS**: Quomodo hic literas ſcit, quum no didicerit? πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; *Joh.* 7: 15. **⊙ΛIVΛ**, Quem admodum; ὡς. *Luc.* 8: 47.

⊙ΛMMΛ. ïN ⊙ΛMMΛ VΛΛdnEnCE: In quâ poteſtate; πόιᾳ ἐξουσίᾳ. *Marc.* 11: 28, 29, 33. **dn ⊙ΛMMΛ rΛΛEIΨΛIMΛ** Ad quem ibimus? πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; *Joh.* 6: 68.

⊙ΛMMEh BIdCΛNdΛNE ΨNK. rIE: Omni petenti à te, tribu πάντι τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου. *Luc.* 6: 30. **CEKΛ ⊙ΛMMEh**: Quotannis; κα ἔτος. *Luc.* 2: 41. **dΛIΓΛ ⊙ΛMMEh**: Quotidie; καθ' ἡμέραν. *Mar* 14: 49. **VIΛΛVISΛNdS dΛIΓΛ ⊙ΛMMEh BΛIKhTΛB** Epulans quotidie ſplendidè. εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. *Luc.* 16: 19. **VΛ ΛΛI**

ʌʌISGʌNdS dʌrʌ ⊙ʌMMeh ïN ψIZʌI ʌʌh: Erat docens quotidie in templo; ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. *Luc.* 19: 47. *Occurrit &* dʌr⊙ʌNXh *Lucæ* 9: 23. ψIS⊙ʌMMeh SʌeI hʌʁʌIψ: Quicunque habuerit; ὃς ἂν ἔχῃ. *Marc.* 4: 25. ψIS⊙ʌMMeh ψeI ƴIʌGʌN. rIʁʌ ψʌTʌ: Cuicunque volo, do illa; ᾧ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτῷ. *Luc.* 4: 6.

⊙ʌN, Quando? πότε; *Luc.* 17: 20. *Joh.* 6: 25. *Angloſax.* hpænne. *Alam.* huuenne? *Angl.* when? *Belg.* wan / wanneer. NIʁʌI ⊙ʌN rʌƴʌNdGʌINʌ SIK: Ne quando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4: 12. eI ⊙ʌN NI rʌSTʌrnGʌISeI ÞXTn ψeINʌNʌ: Ne fortè offendas pedem tuum; μήποτε προσκόψῃς τὸν πόδα σου. *Luc.* 4: 11.

⊙ʌN, Quia, quoniam; ὅτι. ⊙ʌN ʌrrƴn ψʌTʌ dʌnK: Quoniam angusta porta; ὅτι στενὴ ἡ πύλη. *Matth.* 7: 14.

⊙ʌN ʌʌrr Meʌ ïST: Quantum temporis est? πόσου χρόνου ἐστι; *Marc.* 9: 21. ⊙ʌN MʌNʌrXS TʌINGXNS: Quot cophinos? πόσους κοφίνους; *Marc.* 8: 19 & 20. ⊙ʌN ÞIʌn: Quanta? ὅσα; *Marc.* 5: 19. ⊙ʌN ÞIʌn: Quanti, quàm multi? πόσοι; *Luc.* 15: 17. ⊙ʌN ÞIʌn: Quantùm? πόσον; *Matth.* 6: 23. *Luc.* 16: 5 & 7.

⊙ʌnhnn, Unquam; πώποτε. *Joh.* 6: 35. NI⊙ʌnhnn KnNψʌ ïZƴIS: Nunquam novi vos; *Matth.* 7: 23. NIMʌNNhnn SKʌʌKINXdednM ʌIƴ ⊙ʌnhnn: Nemini servivimus unquam; *Joh.* 8: 33.

⊙ʌnGʌN. *Vide* ʌÞ⊙ʌnGʌN, Suffocare, exstinguere. *Islandis interim* kef *vel* kiæfe *est* Suffoco. kiæfde / Suffocavi.

⊙ʌK, Ubi; ποῦ. *Matth.* 8: 20. *Marc.* 14: 12, 14. *Luc.* 17: 17 & 37. ⊙ʌK ïST GʌINS: Ubi est ille? ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; *Joh.* 7: 11. 8: 19. 9: 12. ⊙ʌK ʌʌrIdednn ïNʌ: Ubi posuistis eum? ποῦ τεθείκατε αὐτόν; *Joh.* 11: 34. *Diversam igitur lectionem secutus est antistes Gothorum. Dicebant &* ⊙ʌd *vel* ⊙ʌψ. *utrumque vide suo loco.*

⊙ʌKʁʌN. *Vide* ⊙ʌIKʁʌN, Ire, præterire, transire.

⊙ʌKGʌ ïST ʌʌʌʌIZX ʌNʌʁnSNe ÞKnMISTʌ: Quod est omnium mandatorum primum? ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐντολή; *Marc.* 12: 28. ⊙ʌKGʌMMʌ ïZe ƴʌIKψIψ ueNS: Cujus eorum erit uxor? τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; *Marc.* 12: 23. ʌIN⊙ʌKGʌNNe ïZe: Singulis illorum; ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν. *Luc.* 4: 40. ʌNd dnʌψ ⊙ʌKGX: In unoquoque die festo;

κατὰ ἐορτὴν. *Marc.* 15:6. **⊙ʌKGʌMMEh hʌBʌNdʌNE ГIBʌ-dʌ**: Omni habenti dabitur; παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται. *Luc.* 19:26. **⊙ʌK-GʌTXh hNNSʌE**: Omnis victima; πᾶσα θυσία. *Marc.* 9:49. **⊙ʌK-GIS MʌISTS YESI**: Quis major esset; τίς μείζων. *Marc.* 9:34. **⊙ʌK-GIZNh**, Omnis; πᾶς. *Luc.* 6:40. **⊙ʌKGIZNh**, Unusquisque eorum; ἕκαστος αὐτῶν. *Joh.* 6:7. 16:32. **⊙ʌKGIZNh**, Singuli; ἕκαστος. *Luc.* 2:3

⊙ʌS, Quis; τίς. *Matth.* 5:39,41. *Marc.* 2:7. 9:30 & 35. **⊙ʌS ÏZYʌKʌ**: Quis vestrûm? τίς ἐξ ὑμῶν; *Matth.* 6:27. **KʌNN ψNK ⊙ʌS ψN ÏS**: Novi te quis es; οἶδά σε τίς εἶ. *Marc.* 1:24. *Luc.* 4:34. **⊙ʌS SIʌI Sʌ**: Quis, putas, hic est? τίς ἄρα οὗτός ἐστι; *Luc.* 8:25. **NI ʌʌI-ʌXT EI ⊙ʌS ψʌIKhBEKI KʌS ψʌIKh ψX ʌʌh**: Non sinebat ut quis transportaret vas per templum; οὐκ ἤφιεν ἵνα τὶς διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. *Marc.* 11:16. **⊙ʌNʌ SXKEIψ**: Quem quæritis? τίνα ζητεῖτε; *Joh.* 18:4,7. **⊙ʌNʌ MIK UIψʌNd MʌNS YISʌN**: Quem me dicunt homines esse? τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; *Marc.* 8:27. **⊙ʌNʌ ψNK SIʌBʌN TʌNGIS ψN**: Quem te ipsum facis? τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; *Joh.* 8:53. **⊙ʌShNN**, Quisquam; τίς. **NI ÞKʌYIʌYIψ ⊙ʌShNN ψX NS hʌNdʌN MEINʌI**: Non rapiet eas quisquam de manu meâ; οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. *Joh.* 10:28. **NI ⊙ʌShNN ψINψEIГS**: Nemo bonus; οὐδεὶς ἀγαθός. *Marc.* 10:18. *Origo hujus* **⊙ʌS** *non incommodè videtur ad ea posse referri quæ tradit Vossii etymologicum in* Quis.

⊙ʌψ, Quò; ποῦ. *Joh.* 8:14. 12:35. 14:5. 16:5. *Dicebant etiam pro eo* **⊙ʌd** *&* **⊙ʌdKE**. *de quibus paullò ante.*

⊙ʌψʌK, Quid? τί; *interrogativè, de duobus*; *Matth.* 9:5. *Marc.* 2:9. *Luc.* 5:23. *Item* Quis? τίς; *similiter interrogativè, de duobus. Matth.* 21:31. *Luc.* 7:42. *Anglosaxones* hpæðer *dicunt. Angli verò* **whether**. *Vide Alphabetum in literâ* **⊙**.

⊙ʌψGʌN, Spumare. **⊙ʌψGIψ**, Spumat; *Marc.* 9:18. *& mox comm.* 20; **dKINSʌNdS ʌNʌ ʌIKψʌ YʌʌYINXdʌ ⊙ʌψ-GʌNdS**: Elisus in terram volutabatur spumans.

⊙ʌψKX, Unde; πόθεν. **⊙ʌψKX ψʌMMʌ ψʌTʌ**: Unde hui hæc? *Marc.* 6:2. 12:37. **⊙ʌψKX MIK ψʌTʌ**: Unde mihi hoc *Luc.* 1:43. 20:7. **⊙ʌψKX BNTGʌM hʌʌIBʌNS**: Unde ememus panes? *Joh.* 6:5. 7:27. 8:14. **⊙ʌψKX ÏS ψN**: Unde es tu? *Joh.* 19:9. **NI hʌBʌNdʌM ψʌN ⊙ʌψKX NSTEBEINʌ. BʌIM ÞKʌ-ГʌÞ**

ΓΛF: Non habentibus igitur unde redderent; ambobus dimiſit; *Luc.* 7: 42.

ⵙΛZNH, Omnis; πᾶς. *Matth.* 5: 22. *Marc.* 9: 49. *Luc.* 16: 16, 18. *Joh.* 6: 45. ΛNDΛΓS ÏST ⵙΛZNH SΛEI NI ΓΛMΛKZGΛDΛ ÏN MIS: Beatus eſt qui non fuerit ſcandalizatus in me; μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. *Matth.* 11: 6. SΛ ⵙΛZNH SΛEI ΥILI ΥΛIKΨΛN MIKILS ÏN ÏZΥIS: Quicunque voluerit fieri major in vobis; *Marc.* 10: 43. GΛH ΛNΓΛNN ÏNS ÏNSΛNDGΛN TΥΛNS ⵙΛNZNH: Et cœpit eos mittere binos; *Marc.* 6: 7.

ⵒE MΛNΛΓIZX TΛNGIΨ: Quid amplius facitis? τί περισσὸν ποιεῖτε; *Matth.* 5: 47. ⵒE NN ΓΛΛEIKX ΨΛNS MΛNS ΨIS KNNGIS. GΛH ⵒE SIGΛINΛ ΓΛΛEIKΛI: Cui ſimiles dicam homines generationis hujus, & cui ſimiles ſunt? τίνι οὖν ὁμοιώσω τὰς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; *Luc.* 7: 31. *Marc.* 4: 30. NI MΛNKNΛIΨ ΛEIKΛ ÏZΥΛKΛMMΛ ⵒE ΥΛSGΛIΨ: Ne ſolliciti ſitis corpori veſtro quid induamini; *Matth.* 6: 25. ΓΛBΛI SΛΛT BΛNΔ ΥΛIKΨIΨ. ⵒE ΓΛSNΠXΔΛ: Si ſal evanuerit, in quo condietur? ἐὰν τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; *Luc.* 14: 34. BI ⵒE: Unde, ex quo; καθὼς τί. *Luc.* 1: 18. ΔN ⵒE: Quare; διὰ τί. *Matth.* 9: 11.

ⵒEIΛΛ, Hora, tempus, ſpatium temporis, momentum. NIN TΥΛΛIF SINΔ ⵒEIΛXS ΔΛΓIS: Nonne duodecim ſunt horæ diei? *Joh.* 11: 9. NΛNH ΛEITIΛ ⵒEIΛΛ MIΨ ÏZΥIS ÏM: Adhuc modicum tempus vobiſcum ſum; *Joh.* 7: 33. NI ΥIΛΔΛ ΛΛΓΓΛ ⵒEIΛΛI: Nolebat per multum tempus; *Luc.* 18: 4. NNΔ ΨΛTΛ ⵒEIΛXS ΨEI MIΨ ÏM ÏST BKNΨFΛΨS: Quamdiu cum illis eſt ſponſus; *Matth.* 9: 15. *Angloſax.* hpil. hpile. *Alam.* uuila / huuila. *Angl.* while. *Belg.* wijle. *Suſpicabar olim Gothicum* ⵒEIΛΛ *vel Angloſaxonicum* hpile *referri poſſe ad illud* ἀκαρὲς, Minimus, ſupra modum exiguus, inſecabilis; *unde optimis quibúſque ſcriptoribus* ἀκαρὲς ὥρας *eſt* Momentum horæ, *&* ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ *vel* ἐν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου *eſt* Momento temporis, puncto temporis. *Nec longè nimis (abjecto prius* α *initiali) petita videbitur hæc originatio, ſi cogitemus* ϱ *Græcorum frequenter tranſire in* L, *ſicuti oſtendimus alibi. Gothorum quoque* ⵒ *idem poſſe quod Theotiſcum* chue *vel* qhue. *niſi malis reſpondere Cambrobritannico* chwe, *vel Angloſaxonico* hpe. *de quibus alibi.*

ⵒEIT, Albus; *Matth.* 5: 36. *Luc.* 9: 29. ΓΛⵒEITGΛN, Candidum facere; *Marc.* 9: 3. *Angloſax.* hpit. hpiþ. *Alam.* uuiz / wizz. *Cimbr.* KNIA. NIBI. *Dan.* huit. *Angl.* white. *Belg.* wit. *Origo omnium videtur peti*

peti poſſe ex εἴδειν vel ἰδεῖν, Videre, *nam quòd* Vau *vel Æölicum digamma præfi ſoleat verbis à vocali vel diphthongo incipientibus, toties monitum eſt ut ultra in culcari non debeat. Cymræis interim* cann, Albus, *&* cannaid, Candidus, *vi deri poſſunt pari modo derivata ex* canfod, Aſpicere, videre. *Græcum quoque* λευκὸς, Albus, *ſicuti fuſè docet Cl. Salmaſius paginâ* 256 *Plinianarum exercitationum eſt à* λεύσσω, Video; *quòd candida maximè ſint conſpicua ac præcipuè in oculos in currant. Appoſitè Jo. Grammaticus in Ariſtotelis librum Primum Meterolog.* ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ λευκὸν θεὶς ἢ μέλαν, καὶ πόῤῥωθεν αὐτὰ θεωρήσας, ἐγγύτερον εἶναι δόξει τὸ λευκὸν, τὸ δὲ μέλαν πορῥώτερον. Si in eodem plano album colloces aut nigrum, & è lon ginquo ea contempleris, propius eſſe album videbitur, nigrum verò remotius. *Plura hanc etymologiam firmantia, nec non alia quædam huc pertinentia vide i annotatis ad Tatiani* xxx, 6.

⊙ΘΕΛΕΙΚS. ⊙ΙΛΕΙΚS, Qualis, cujuſmodi; οἷος. ποδαπός. ⊙ΙΛΕΙΚ
ÏST SΛΕΙ: Qualis eſt hic? ποδαπός ἐστιν οὗτος; *Matth.* 8:27. ΨΛΗΤ
SIS ⊙ΘΕΛΕΙΚΛ ϒESI Sᛉ ΓᛉΛΕINS: Cogitabat qualis eſſet illa ſaluta tio; διελογίζετο ποδαπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. *Luc.* 1:29. ΒΛΝΔϒGΛΝΔ
⊙ΙΛΕΙΚΛΜΜΛ ΔΛΗΨΛΝ SKΗΛΔΛ ΓΛΔΛΗΨΝΛΝ: Signifi cans quâ morte eſſet moriturus; σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. *Joh.* 12:33 *Hinc Angloſaxones habent ſuum* hpilc. *Alamanni* hwuielich. *Angli* which *Danis* huilk. *Belgæ* welk.

⊙ΙΛᚡTKϒᛉM ΛTTΛITᛉK: Loculum tetigit; ἥψατο τῆς σοροῦ. *Luc.* 7:14

⊙IS ΒΙΔϒΛΗ: Quid petam? τί αἰτήσομαι; *Marc.* 6:24. ϒΛΒ
⊙IS ΒΙΔϒΙΨ MIK ÏN NΛMIN MEINΛMMΛ. ÏK TΛΗϒΛ: quid petieritis in nomine meo, ego faciam; ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω *Joh.* 14:14. ⊙IS MIK ᚡKΛIhNIS: Quid me interrogas? τί με ἐπερωτᾷς *Joh.* 18:21.

⊙IS *videtur etiam eſſe Genitivus à* ⊙ΛS, Quis. ⊙IS ÏST SΛ MΛ
NΛΛΕIK: Cujus eſt hæc imago; τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη. *Marc.* 12:16. ϒΛ
ΒΛI ⊙IS ⊙Λ ΛᚡhᛉΛᛉΔΛ: Si quid aliquem defraudavi; εἴ τινός τι ἐσυκο φάντησα. *Luc.* 19:8. ϒΛΒΛI ⊙IS ΒKᛉΨΛK ΓΛΔΛΗΨNΛI:
alicujus frater mortuus fuerit; ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ. *Luc.* 20:28. NI
ϒITΗΨ ⊙IS ΛhMΛNE SIϒΗΨ: Neſcitis cujus ſpiritûs eſtis; οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε. *Luc.* 9:55.

⊙ᛉ Sᛉ ΛΛISEINᛉ Sᛉ NIΗϒᛉ: Quænam doctrina hæc nova? τίς ἡ διδαχὴ καινὴ αὕτη; *Marc.* 1:27. ⊙ᛉ MIZΔᛉNᛉ hΛΒΛIΨ: Qua
me

mercedem habetis? τίνα μισθὸν ἔχετε; *Matth.* 5:46. ᛟᛦ ᛉᛕᛦhᛩ ᛒᚳᛁ-ᚴᛁᚹ ᚳᚾᚳ ᚹᚳᚾᚳ ᛗᚳᚾᚾᚳᚾ: Quam accuſationem adfertis adverſus hunc hominem? τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; *Joh.* 18:29. ᛟᛦ ᚹᚳᚾᚴᚠᛏᛩ ᚷᚪᛏᚳᚾᚷᛁᚹ ᛊᛁᛊ ᛗᚳᚾᚾᚳ: Quid proficit homo? τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος; *Luc.* 9:25. ᛟᛦᚾᛦ hᚳᚾᛞᚳᚾᚷᛁᚾᛦ ᛊᛦ ᚷᛁᛒᚳᚾᛦ ᛁᛗᛗᚳ: Quæ eſt ſapientia quæ data eſt illi? τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ; *Marc.* 6:2.

ᛟᛦᛏᚷᚳᚾ. ᚷᚳᛟᛦᛏᚷᚳᚾ, Objurgare, increpare, comminari. ᛟᛦ-ᛏᛁᛞᛩᛞᚳᚾᚾ ᛁᛗᛗᚳ ᛗᚳᚾᚳᚷᚳᛁ ᛩᛁ ᚷᚳᚹᚳᚳᚾᛁᛞᛩᛞᚳᛁ: Commina-bantur ei turbæ ut taceret; *Marc.* 10:48. ᚷᚳᛟᛦᛏᛁᛞᚳ ᛁᛗᛗᚳ ᛁᚳᛁ-ᛊᚾᛊ: Increpavit eum Jeſus; *Luc.* 4:35. *item* 9:42. ᚷᚳᛟᛦᛏᚷᚳᚾᛞᛊ ᛁᛗᛗᚳ: Comminatus ei, *vel* Graviter in eum infremens; *Marc.* 1:43. ᚷᚳ-ᛟᛦᛏᚷᚳᚾᛞᛊ ᛁᛗ: Increpans illos; *Luc.* 9:21. *Arbitror cum his affinitatem aliquam habere illud Keronis*, Clamans, qhuuedenti. *ut* ᛟᛦᛏᚷᚳᚾ *propriè ſit* Acriter & non ſinè quadam vocis intentione aliquem inceſſere.

ᛕ ᛚ.

ᚳᚱᛁᚾᛩᛁᛊ ᚱᚾᛞᛊ: Decurio nobilis; βουλευτὴς ἐνδοξήμων. *Marc.* 15:43. ᚷᚳᚴᚳᚱᛁᚾᛦᛞᚳ ᛁᚾᛞᚳᛚᛁᚾᛗ: Conſilium de-derat Judæis; συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις. *Joh.* 18:14. ᚴᚳᚱᛁ-ᚾᛦᚾᛞᚳᛁᚾ ᛈᚾᚾᛏᛁᚳᚾ ᛈᛩᛁᚳᚪᛏᚳᚾ ᛁᚾᛞᚳᛚᛁᚳ. ᚷᚳᚳh ᚠᛁᛞᚾᚴᚳᚱᛁᚾᚷᚳ ᛩᛁᛊ ᚷᚳᚳᛩᛁᚳᚳᛁᚳᛊ hᛩᚴᚱᛞᛩᛊ: Procurante Pontio Pilato Judæam, tetrarchâ verò Galilææ Herode; ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου. *Luc.* 3:1. *vide quoque Luc.* 2:2.

ᚴᚳhᚾᚳᚾ. ᚷᚳᚴᚳhᚾᚳᚾ, Numerare, ſupputare, æſtimare. ᚴᚳh-ᚾᛩᛁᚹ ᛗᚳᚾᛉᛁ: Computat ſumptus; *Luc.* 14:28. ᚾᛁ ᛗᛁᚴ ᛊᛁᚳᛒᚳᚾ ᛉᚳᛁᚴᚹᚳᚾᚳ ᚴᚳhᚾᛁᛞᚳ: Non me ipſum dignum reputavi; *Luc.* 7:7. ᛗᛁᚹ ᚾᚾᛊᛁᛒᚷᚳᛁᛗ ᚴᚳhᚾᛁᚹ ᛉᚳᛊ: Cum iniquis reputatus eſt; *Marc.* 15:28. ᚷᚳᚴᚳhᚾᛁᛞᛩᛞᚳᚾᚾ, Appretiaverunt; *Matth.* 27:9. *Danis* ᚱᚷᚾᛩ. *Anglis* reckon. *Belgis* rekenen. *quod poſtremum alibi deduxi à Teu-tonico* reke / Ordo, ſeries: *ut* rekenen *propriè ſit Res complures ſecundùm propoſi-tam ſeriem recenſere atque enumerare. Sed hoc nihil ad* ᚴᚳhᚾᚳᚾ.

ᚴᚳᛁhᛏᚱᛊ ᛉᚳᚾᚴᚴᛩᛁᚹ ᛊᛏᚳᛁᚷᚱᛊ ᚷᚱᚹᛊ ᚾᚾᛊᚳᚴᛁᛊ: Rectas ıcite ſemitas Dei noſtri; *Marc.* 1:3. ᚴᚳᛁhᛏᚳᛒᚳ ᛊᛏᚳᚾᛁᛞᛩᛊ: ᛩectè judicâſti; *Luc.* 7:43. ᚴᚳᛁhᛏᚳᛒᚳ ᚴᚱᛞᛁᛞᚳ: Rectè loqueba-

tur;

tur; *Marc.* 7:35. ᚴᚬihTᚬᛒᚬ ᚴᛟᚫ᛫᛫ᛋ ᚷᚬh ᚬᚬᛁᛋ᛫᛫ᛁᛋ: Re
dicis & doces; *Luc.* 20:21. *Angloſax.* ꝑıht. *Alam.* reht. *Gall.* droict. *It*
retto, dritto, diritto. *Hiſp.* direcho. *Dan.* ret. *Iſl.* rettur. *Angl.* righ
Belg. recht. *Videri poſſunt affinitatem aliquam habere cum* ῥεκτὸς, Rectus atq
ad amuſſim factus. *à* ῥέζω, Facio. *Omnino tamen adi nobiliſſ. Spelmannum*
Dirittum. *item Bignonium in Marculphi lib.* I *Formularum, cap.* 24.

ᚴᚬIᛁ, Corrigia, vinculum. ᛋᴋᚬn᛫ᚬᚴᚬIᛁ, Calceorum corrigi
Marc. 1:7. *Cambrobritannis* rhâff *eſt* Funis, reſtis. *Angloſaxonibus* ꝑáp. *Cim*
bris RIIB. *Danis* reeb. *Iſlandis* reip. *Anglis* rope. *Belgis* reep / roop
Vide quæ de origine vocabuli, ex ſententiâ Merici Caſauboni, habet etymologicu
noſtrum Anglicum in Rope / Funis.

ᚴᚬIᛋᚷᚬN. *Occurrit in* ᚿᚴᚴᚬIᛋᚷᚬN, Suſcitare, excitare.

ᚴᚬᚴᚬ, Raca; ῥακά. *Matth.* 5:22. *gr Ælfrici, cap.* 5; Racha ᵹeꝼꝼu
ᵵelaᵹ æbiliᵹnyꝼꝼe. *h. e.* Racha exprimit indignationem. *Angloſaxonico inte*
preti ῥακὰ *hoc in loco exp.* ᵹu apoꝑᵹena:· *Tatiano* racha *exp.* itale.

ᚴᚬᚴᚷᚬN. ᚿᛈᚴᚬᚴᚷᚬN, Tendere, extendere. ᚿᛈᚴᚬᚴᚷᚬn᛫
hᚬN᛫h: Extendens manum; *Matth.* 8:3. *Luc.* 5:13. ᚿᛈᚴᚬᚴ᛫
hᚬN᛫h ᛋ᛫INᚬ. ᚷᚬh ᚿᛈᚴᚬᚴI᛫ᚬ: Extende manum tuam; & ex
tendit; *Marc.* 3:5. *Luc.* 6:10. *Angloſax.* ꝑæcan. *Alam.* reichan. *Dan.* rec
Angl. reach. *Belg.* recken / repken. ✱ᚬᚬᚴ RIIᚿᚿI ✱ᚬᚴᛈᚿᚺ I ᛋᚬᚿᚿI. Ip
extendit manus contra; *Runicum lexicon in* ᚺᛈIᛈᛈIᚬ. *Merieus Caſaubonus d*
rivat Anglicum reach *ab* ὀρέγω, *eo ſenſu quo Græcis* ὀρέγω χεῖρας *eſt* Manus po
rigere, extendere.

ᚴᚬᛋᛁᚬ, Miliare. ᚷᚬᛒᚬI ⊙ᚬS ᛋᚿᚴ ᚬNᚬNᚬᚿᛋᚷᚬI ᚴᚬ
ᛋᛁᚬ ᚬINᚬ: Si quis te angariaverit mille paſſus; *Matth.* 5:41. *Rumi*
lexico RᚬᚺᚿI *exponitur* Menſura viæ, ut miliare, leuca. *&c. B. Hieronymus*
Joëlem; Unaquæque gens certa viarum ſpatia ſuis appellat nominibus. nam
Latini Mille paſſus vocant, & Galli Leucas, & Perſæ Paraſangas, & Raſtas un
verſa Germania. *Hinc ſequiore ſæculo* Raſta *ſignificabat certum viæ ſpatium q*
confecto requieſcebant itinerantes. Miram habet affinitatem cum Græco ῥαστώ
quod interdum ſignificat Otium, quietem, animi relaxationem. *Vide Voſſium*
Vitiis ſermonis, lib. II, *cap.* 16.

ᚴᚬᛋᚷᚬN ᛋᚷᚬ ᛋᚷ᛫ ᚮIᛗᚮ ᛋᚿᛋᚿᚬᚷᚬᛋ ᚷᚬIᚴᚬᛋ: Nume
quaſi quinquies mille viri; *Joh.* 6:10. ᚿᛋᚱIᚮ ᚴᚬᛋᚷᚬN ᚮᚬᚿᚴ
ᚱᚬᚱI

ΓΛΓΓGIS ψeINIS: Redde rationem villicationis tuæ; *Luc.* 16: 2. ΓΛ-ΚΛψΛNΛ SINd ΛΛΛΛ ïZYΛKΛ TΛΓΛΛ hΛNBIdIS: Numerati ſunt omnes veſtri capilli capitis; *Matth.* 10: 30. *Angloſaxonibus* ȝeɲaƀ *eſt* Ratio, computatio. ȝeɲaƀ ɲettan *item* ƀýhtan ȝeɲaƀ, Calculos ponere, rationes expedire, ſupputare cum aliquo rationes. *In Gothico interim* ΚΛψGR *&* ΚΛψΛN *vel* ΚΛψGΛN *deprehendimus medias literas Græci* ἀριθμεῖν, Numerare. *Vide tamen numquid huc faciat, quod* rad *Danis eſt* Ordo, ſeries.

ΚΛψIZR ïST: Facilius eſt; εὐκοπώτερόν ἐστι. *Luc.* 18: 25. *Græcum* ῥᾴδιος, Facilis, *eſt à poëtico* ῥηΐδιος. *quod à* ῥέα, Facilè. *quod à* ῥέζω, Facio. *Ita quoque Latinis* Facilis *eſt à Facio*, Agilis *ab Ago*, *&c.*

ΚΛnBRdeƏnn. *Occurrit in* BIΚΛnBRdeƏnn, Spoliaverunt.

ΚΛnnGΛN ΛhSΛ: Vellere ſpicas; *Marc.* 2: 23. ΚΛnnIdeƏnn ΛhSΛ: Vellebant ſpicas; *Luc.* 6: 1. *Angloſaxonibus* ɲipan. hɲiopan *eſt* Metere, demetere ſegetes. *Alamannis* ropphen. *Anglis* reap. *Belgis* reu-pen/roopen/ruppen. *pro quo in Francorum lege Salicâ* Reffare ſegetem *eſt Vellere. Anglicum interim* reap *Mericus Caſaubonus derivavit à* δρέπειν, Carpere, colligere. *ut à* δρόσος, *abjecto* δ, *fit* Ros. *à* σημίδαλις, Simila. *ab* ἐκδύω, Exuo. *&c. Plura de hujus verbi origine attulimus in annotatis ad Appendicem gl D*, 4. *in* Vellicare.

RΛnS, Arundo; *Matth.* 11: 7. 27: 48. *Marc.* 15: 19. *Luc.* 7: 24. *Alamannis* ris / *Danis & Belgis* rijs / *eſt* Virga, virgula, *tenuis nempe ac flexibilis inſtar arundinis. quamquam* ris *illud putent dictum à* riſen / In altum exſurgere, creſcere; *prorſus ut* Surculus *putatur dictus à Surgendo, quoniam ex arbore vel radice arboris ſurgat.*

RΛZdΛ, Loquela; *Matth.* 26: 73. *Marc.* 14: 70. *Græcis* ῥῆμα *&* ῥῆσις, Verbum, ſermo, oratio, *eſt à* ῥέω, Loquor, dico.

RΛZn, Domus. RΛZn MeIn RΛZn BIdR hΛITΛdΛ ΛΛΛΛIM ψInΛRM: Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus; *Marc.* 11: 15. ΛInTeIψ ΛΛΛΛIM ψΛIM ïn ψΛMMΛ RΛZnΛ: Lucet omnibus qui in domo ſunt; *Matth.* 5: 15. *Ab hoc* RΛZn Vicini *dicuntur* ΓΛRΛZnΛnS. *de quo ſuo loco.*

ReIkS, Princeps; *Matth.* 9: 18. *Joh.* 12: 31. 17: 11. ψΛI ReIkS, Principes; *Joh.* 7: 26. ïn ψΛMMΛ ReIkISTIn nnhnΛψRnR nsYΛIkniψ ψΛIM nnhnΛψRM: In principe dæmoniorum ejicit dæmo-

monia; *Marc.* 3:22. ſVΛh ΛNΔhΛÞGIS ψΛMMΛ ÞEIKISTI ΓNΔGIN: Sic reſpondes pontifici? *Joh.* 18:22. EI ΛTTEÞEINΛ ÏN ÞEIKGΛ GΛh ΓΛΛΔNÞNGΛ KINΔINIS: Ut traderent illum principatui & poteſtati præſidis; *Luc.* 20:20. ÞEIKINϏN ψINΔϏM Principari gentibus; *Marc.* 10:42. SΛEI ψIZΛI MΛNΛSEΔ ÞEIKINϏψ: Princeps hujus mundi; *Joh.* 14:30. *Angloſaxonibus* ꝑica Princeps, homo præter cæteros dives, potens. ꝑiccetepe, Potentia. ꝑice-ꝑicedom, Regnum. ꝑecan. ꝑeccan. ꝑeccean. ꝑicrian. ꝑixian, Regnare *Alamannis* reche *eſt* Dives, potens. riche / Regnum. richiſon / Regnare. *Ja olim Angloſaxonicum* ꝑecan *vel* ꝑeccean *derivavi à* ꝑecan, Curare; *quandoqu dem principio rerum hanc ſibi præter cæteros legem dictam putabant imperante Curare ne quid ſubditi capiant detrimenti. Hoc ipſum interim* ꝑecan *videtur pl rimum affinitatis habere cum illo* ἐφροντίζειν, *quod Euſtathio exponitur* φροντίζειν, Curar

ÞEIKΛN, Moveri, concuti, tremere. ÞEIKϏ, Tremor. ÞEIKΛ ΔΛ ΛIKψΛ: Mota eſt terra; *Matth.* 27:51. UINϏ ϏΓΛNΔE GΛh ÞEIKΛNΔEI: Mulier timens & tremens; *Marc.* 5:33. *Luc.* 8:47 SΛT ÏΓϏS ÞEIKϏ GΛh NSÞIΛMEI: Invaſit eas tremor & pavor *Marc.* 16:8. *Angloſaxonibus* hꝑeoꝑan. hꝑoeꝑan. *Alamannis* ruaren / ſchruc ren / ruoren. *Danis* røre *eſt* Tangere. *Belgis* roeren. *Origo verbi fortaſſe p tita eſt à* ῥωθὸς, *quod Heſychio exp.* σφοδρὸς, Vehemens. *Alii tamen arbitrant ortum traxiſſe ex* ὄρειν *vel* ἐρώρειν, Excitare, concitare.

ÞEISΛN. *Occurrit in* NKÞEISΛN, Surgere, reſurgere.

KIΓN, Pluvia. KIΓNΛN, Pluere. ΛTÏΔΔGΛ ΔΛΛΛψ KIΓN Deſcendit pluvia; *Matth.* 7:25 & 27. KIΓNEIψ ΛNΛ ΓΛKΛIh TΛNS GΛh ΛNΛ ÏNψINΔΛNS: Pluit ſuper juſtos & injuſtos; *Matt* 5:45. KIΓNIΔΛ SϏIBΛΛ GΛh ÞNNIN NS hIMINΛ: Plu ſulphur & ignem de cœlo; *Luc.* 17:29. *Angloſaxonibus* ꝑen. ꝑenȝ. ꝑeȝn ꝑæȝn *eſt* Pluvia. *Alam.* regen. *Cimbr.* RIPP *vel* *RIPP. *Dan.* regn. *I* hregg & rign. *Angl.* rain. *Belg.* regen. *vett Friſiis* repn. *Ex his Fri cum* repn / & *Anglicum* rain *videri poſſent deſumpta ex* ῥαίνω, Aſpergo, irroro *niſi liqueret facta eſſe ex* ꝑeȝn *vel* ꝑæȝn, *per frequentiſſimam* ȝ *in* 1 *vel* ẏ *commu tationem. Ipſum verò* ꝑeȝn *manifeſtè detruncatum eſt ex* ῥηγνύω *vel* ῥήγνυμι, Fra go, rumpo: *quòd cum quodam veluti ruptæ nubis fragore fundi videantur imbre Lexicographis certè* ῥήγνυȝ *peculiariter exponitur* Cum quadam fragoris vehemen tiâ elidi & ſupernè proruere, *ut procelloſæ pluviæ & grandines ſolent. unde* ῥαγδαῖος ὀμβος *Pauſaniæ eſt* Pluvia impetuoſa & cum quadam violentiâ prorumpens. *Ha*

or

originationem firmat non abſimilis etymologiæ ratio in Angloſaxonico ꝛcúꝑ *vel* ꝑenꝛcúꝑ, Imber improbior, *ut loquitur Seneca nat. quæſt.* IV, 4. *Anglis* **ſhower**. *Belgis* **ſcheure** / *à* **ſcheuren** *vel* **ſchoren** / Rumpere. *Ita quoque Argenteo codici Marc.* 4: 37 **SKNKA YINDIS** *eſt* Procella magna venti. λαίλαψ ἀνέμε. *nam Heſychius* λαίλαπα *dicit eſſe* ἀνέμε συσφοβὼ μῦ ὑέτ, Venti vorticem cum imbre.

RIh *propriè eſt* Hirſutus, hiſpidus, villoſus. *& quoniam panni etiamnum novi ac nondum, detritis villis, lævigati quodammodo rudes videntur, cœpit quoque vox* **RIh** *accipi pro* Novo. *Confer Matth.* 9: 16 *cum Marc.* 2: 21. *Angloſaxonibus* ꝑih. ꝑuȝ. ꝑuh *eſt* Hiſpidus, villoſus. *Alamannis* **ruher**. *Danis* **rug**. *Anglis* **rough** / **rugged**. *Belgis* **ruuw** / **ruych**. *Fortaſſe, ablato initiali* ꝛ, *ſunt à* τειχώδης, Piloſus. τείχες, Setæ, villi.

RINNAN, Venire, accurrere. **RINNANDANS NS hALIYASNRM**: Exeuntes è monumentis; *Matth.* 8: 28. **RANN**, Cucurrit; *Marc.* 5: 6 *&* 13. **rASAIOANDAS ΨATEI SAMAΨRANN MANATEI**: Videns quòd concurreret turba; *Marc.* 9: 25. **ATRINNANDANS**, Advenientes; *Luc.* 16: 21. **ANRINNANDAS**, Veniens; *Matth.* 8: 2. **ANRINNANDANS**, Accurrentes; *Marc.* 9: 15. **NRRANN**, Exivit; *Marc.* 4: 3. *Luc.* 2: 1. 4: 35. **NRRNNNNN**, Exierunt; *Marc.* 8: 11. **NRRNNNNN YIΨRATAMRTGAN IMMA**: Proceſſerunt obviam ei; *Joh.* 12: 13. *Alamannis* rinnan *eſt* Currere. *Cimbris* RIKKA. *Danis* rende. *Anglis* **run**. *Belgis* **rennen**. *unde iis* **renne** / **vogel-renne** / **haſen-renne** *eſt* Septum *vel* Cavea in quâ variæ volucres aut lepores hac illac diſcurrentes aluntur. *Angloſaxonibus* æꝑnan *vel* ẏꝑnan *eſt* Currere. *quamvis etiam videri poſſint* ꝑinan *vel* ꝑẏnan *olim dixiſſe; quum in antiquiſſimis monumentis* ꝑẏne *ſit* Curriculum, curſus. ꝑẏnel *vel* ꝑẏnol, Curſor. ꝓoꝑeꝑẏnel *vel* ꝓoꝑꝑẏnol, Præcurſor. *&c.* **RINNAN** *interim Gothis quoque denotabat* Fluere. **AORS NS YAMBAI IS RINNANA YATINS AIBANDAINS**: Flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. **UINR BARΨARINNANDEI**, Mulier fluxu ſanguinis laborans; *Matth.* 9: 20. **RNNS BARΨIS**: Fluxus ſanguinis; *Luc.* 8: 44. **RINNR**, Torrens; *Joh.* 18: 1. *Angloſaxonibus* ꝑẏne pæteꝑa *eſt* Decurſus aquarum; *Pſ.* 1: 3. ꝑẏnelaꝛ hiꝛ ꝺꝛencenꝺe, Rivos ejus inebrians; *Pſ.* LXIV, 11. ẏꝑnenꝺe éa *vel* ꝓlo ꝺ, Flumen; *gl R*, 97. *Alamannis quoque* rinnen / *Cimbris* RIKKA, *Anglis* **runne** / *Belgis* **rennen** *accipiuntur de Curſu aquarum. Et ſicuti* rinnen *hoc modo acceptum non malè fortè deduxeris cum Goldaſto à* ῥέειν, ῥεῦν, Fluere; *unde & fluvium* Rhenum *putant denominatum: ita* **rinnan** / Currere, *deſumtum cenſent à* ῥύμη, Impetus. *frequenter enim* μ *tranſire in N, plurimis nos docuerunt exemplis Salmaſius, Voſſius, alii. De ſignificatione*

tione verbi ᚴᚪᚴᛁᚿᚿᚪᚿ, *quatenus uſurpatur de Multitudine undiquaque con-fluente concurrentéq;, ſupra diximus in* ᚴᚪᚴᚿᚿᛋᚪ, Forum *vel* Vicus.

ᚴᛁᚢᛁᛉ, Tenebræ; *Matth.* 6:23. ïᚿ ᚴᛁᚢᛁᛉᚪ: In tenebris; *Matth.* 10:27. ᚿᛉᚢᚪᛁᚴᛁᚠᚪᚿᛞᚪ ïᚿ ᚴᛁᚢᛁᛋ ᚠᚪᛏᚪ ᚺᛁᚿᛞᚪᚿᛗᛁᛋᛏᛟ Ejicientur in tenebras extremas; *Matth.* 8:12. ᚴᚪᚴᚠ ᚴᛁᚢᛁᛋ: Factæ ſunt tenebræ; *Matth.* 27:45. *Marc.* 15:33. *Joh.* 6:17. ᚪᚪᚪᛏᚪ ᚪᛖᛁᚴ ᚠᛖᛁᚿ ᚴᛁᚢᛁᛉᛖᛁᚿ ᚴᚪᛁᚴᚠᛁᚠ: Totum corpus tuum tenebroſum erit *Matth.* 6:23. ᛋᚪ ᚿᛁᚪ ᚴᛁᚢᛁᛉᛖᛁᚠ: Sol contenebrabitur; *Marc.* 13:24.

ᚴᛟᛞᚪᚿ, Loqui; *Marc.* 1:34. *Luc.* 1:19 & 20. *Joh.* 8:26. ᛏᚪ ᛏᚪᚿᚵᛁᚠ ᚿᚿᚴᛟᛞᚪᚿᛞᚪᚿᛋ ᚴᛟᛞᚪᚿ: Facit mutos loqui; *Marc.* 7:37. ïᚴ ᚴᛟᛞᚪ, Loquor; *Joh.* 8:26. 14:10. ᚠᚪᛏᚪ ᚴᛟ ᛞᚪᛞᚪ ïᛉᚢᛁᛋ: Hæc locutus ſum vobis; *Joh.* 16:1.

ᚴᛟᚺᛋᚿᚪ, Atrium. ἀυλή. *Marc.* 14:66. *Joh.* 18:15.

ᚴᚿᛗᛁᛋ, Locus. ᚿᛁ ᚴᚪᛋ ïᛗ ᚴᚿᛗᛁᛋ ïᚿ ᛋᛏᚪᛞᚪ ᚠᚪᛗᛗᚪ Non erat eis locus in diverſorio; *Luc.* 2:7. *Angloſaxonica verſio*; hiꝫ næꝺꝺon ꝑúm ın cumena huꝛe:. *Danis* rom *eſt* Locus. *vett Belgis* ruꝑme. *Anglis etiam-num hodie* room *eſt* Locus, liberum loci ſpatium. ſeveralł roomeꝫ in a houꝫ Loca in ædibus diſtincta. „ *Mericus Caſaubonus ſequentia hæc, veluti ad origi-„nem vocabuli pertinentia, adducit paginâ* 328 *operis de Anglicâ linguâ vetere* „ῥῦμα, Tractus, diſtantia, intervallum loci. ῥύμη, Vicus, *i. liberum illud inte-„ædificia ſpatium ad ultro citróq; commeantium uſum, quod vulgò* Stratas *dicimus* „ῥυμοτομέω, Per vicos partior aut ſeco. *Videtur itaque ſenſiſſe Caſaubonus voca-bulum primò intellectum de iſtiuſmodi laxitate locorum, qualem in plateis aut vici-publicis deprehendimus: ſed rectiùs fortè petemus originem vocabuli ex iis quæ mo-dicimus in* ᚴᚿᛗᛋ, Laxus.

ᚴᚿᛗᛋ, Laxus, latus, ſpatioſus. *Angloſax.* ꝑum. *Ita* Matth. 7:13 *Argenteo codice* ᚴᚿᛗᛋ ᚢᛁᚱᛋ *eſt* Lata via; *pro quo Angloſaxonica verſio habe-*ꝑum peꝫ. *Anglis quoque* roomthie *eſt* Laxus, ſpatioſus. *Belgis* ruꝑme *Theotiſcis adhæc* rumer *eſt* Ulteriùs, longiùs. *Huc facit illud Tatiani* CCXXVIII, her lichizeta ſih rumer faran / Ipſe finxit ſe longiùs ire. *ubi vide annotata.* rum Spatium. rumiu ſtat / Spatioſus locus; *gl B*, 47. rumin / uuitin / Capacitas *gl C*, 5. rumen / Longinquis. rumana / Longè; *Kero. Non ita multum v-dentur abire ab* ἐυρὺς, Amplus, ſpatioſus. *Niſi tamen malis* ᚴᚿᛗᛋ *contractu-eſſe ex* ᚴᚿᛗᛁᛋ, Locus; *quòd Spatium omne ſit de naturâ Loci.*

ᚴᚿᚿᚪ, Myſterium. ïᛉᚢᛁᛋ ᚪᛏᛏᛁᛒᚪᚿ ïᛋᛏ ᚴᚿᚿᚿᚪᚿ ᚴᚿ ᚿᚪ ᚠᛁᚿᛞᚪᚿᚴᚪᚴᚵᚱᛋ ᛏᚱᚹᛋ: Vobis datum eſt nôſſe myſteriu-

regni Dei; *Marc.* 4: 11. ᚴᚢᚾᚾᚨᚾ ᚴᚢᚾᛦᛋ ᚠᛁᚢᛞᚨᚾᚨᛋᛋᚨᚾᛋ ᚴᛦᚠᛋ: Nôſſe myſteria regni Dei; *Luc.* 8: 10. *Cambrobritannis* rhin *eſt* Arcanum, ſecretum, myſterium. rhegain, Suſurrare, murmurare. rhiniau, Incantationes; *fortaſſe (ut loquitur Jo. Davies) quia ſunt ſecretiores atque in occulto fiunt. Angloſaxonibus* ȝeþynne *ſunt* Myſteria. ȝeþynelico þoþ, Myſtica verba. þunian, Suſurrare, *item* Incantare. þunſtafaf, Magici characteres. þunecpæftiȝe men, Magi, Chaldæi. *Alamannis* girunu *ſunt* Myſteria. runen/ Suſurrare. runazzari/ Suſurro. runſtaba/ Occulti characteres. *Cimbris quoque* ᚱᚢᚾᛚ *erant* Arcaniora incantatorum carmina ac notæ ſecretiores, *ſicuti videre eſt in illis Egilli Skallagrimi modulis quos exhibuit nobis Olaus Wormius paginâ* 391 *Monumentorum Danicorum. atque ejus quidem Runographiæ ſive Magiæ per runas expeditæ varias ſpecies recenſet Runicum lexicon paginâ* 109. *Sicambris* reunen/ roenen/ rupnen *eſt* Obſcuro murmure aliquid eloqui. *Anglis* to rown in ones eare/ *eſt* Alicui in aurem aliquid inſuſurrare. *Admodùm copioſè de his agimus in annotatis ad Theotiſcum gloſſarium A*, 8. *in* Muſanti, runentemu.

ᚴᚢᚾᚨ. ᚴᚨᚱᚢᚾᚾᛁ, Conſilium. ᚴᚢᚾᚨ ᚴᛦᚠᛋ ᚦᚱᚨᚴᚢᚾᚾᚠᛖᛞᚨᚢᚾ: Conſilium Dei ſpreverunt; *Luc.* 7: 30. ᚴᚢᚾᚨ ᚾᛖᛗᚢᚾ ᚨᚲᚨᛁ ᚴᚢᛞᚷᚨᚾᛋ: Conſilium inierunt omnes principes ſacerdotum; *Matth.* 27: 1. *pro quo mox ejuſdem capitis paragrapho* 7 *legas* ᚴᚨᚱᚢᚾᚾᛁ ᚾᛁᛗᚨᚾᛞᚨᚾᛋ: Conſilium ineuntes. *quod ipſum quoque occurrit Marc.* 3: 6. *&* 15: 1. *Fortaſſe interim* Conſeſſum conſiliariorum ᚴᚢᚾᚨ *dixerunt, nomine deſumpto ab arcanis quæ muſſitando in tali conventu agitantur: niſi fortè malis* ᚴᚢᚾᚨ *vel* ᚴᚨᚱᚢᚾᚾᛁ *dictum ab illo* ᚴᚨᚱᛁᚾᚾᚨᚾ, Concurrere, convenire, congregari; *quod vide in* ᚴᚨᚱᚢᚾᚾᛋᚨ, Forum. *Ab hac interim priſcæ vocis acceptione, ut & hoc in tranſitu attingam, liquidò ſatis Campus ad Padum, non longè à Placentiâ, dictus eſt* Roncalia *vel* Runcalia, *ac patrum noſtrorum idiomate* rungalle/ *ut eſt in Conſtitut. Caroli* III *Imp. cognomento Craſſi de Feudis*; Si ad curiam Gallorum, hoc eſt in campum, qui vulgò rungalle dicitur, dominum ſuum non comitetur. *&c. unde diſcimus quòd nihil aliud ſit* rungalle/ *quàm Concilium vel Curia Gallorum.*

S A.

ᛋᚨ *vel* ᛋᚨh, Hic; ὁυτος. *Matth.* 5: 19. 11: 10. *Luc.* 3: 16. 5: 21. 17: 18. 19: 9. *Joh.* 7: 18. 9: 2, 3. ᛋᚨ, Ipſe; αὐτός. *Matth.* 8: 17. 11: 14. *Marc.* 14: 44. *Luc.* 17: 16. ᛋᚨ, Iſtud; ἀυτη. *Marc.* 12: 11. ᛋᚨ, Qui; ὁ, ὅς. *Joh.* 7: 47. *Matth.* 11: 15. ᛋᚨ ᛒᚴᚢᚠᚦᚨᚠᛋ: Sponſus; ὁ νύμφιος. *Matth.* 9: 15. ᛋᚨ ᛞᚢᛗᛒᚨ, Mutus; ὁ κωφός. *Matth.* 9: 33. ᛋᚨ

ᚠINᛞS, ὁ ἄνεμος. *Marc.* 4: 39. SA, Ille; ἐκεῖνος. *Joh.* 9: 12. SA ⊙M ZNH SAEI: Quiſquis; ὃς ἐάν. *Marc.* 9: 37, 42. *Luc.* 7: 23. 9: 48. *Joh.* 16: SAEI, Qui; ὁ. *Matth.* 10: 37. SAEI, Qui; ὅς. *Matth.* 5: 19. *Marc.* 9: 4 *Luc.* 5: 21. 7: 2. SAN ÏST SA SNNS ÏZᚠAK: Hiccine eſt filiu veſter? οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν; *Joh.* 9: 19. ᚠITS SA ᛒKITTANᛞA ïn ᚠKALANSTAI: Via quæ ducit ad perniciem; ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν *Matth.* 7: 13.

SABAN, Sindon; *Matth.* 17: 59. *Alamannis* ſaban *eſt* Linteum; *Tatia nus* CLV, 2. *& rurſus* CCXII, 7; buntun inan mit ſabanon / Ligaverunt eum linteis. *Eidem tamen Tatiano* CLXXXV, 12 ſaban *eſt* Sindon. giuuatit mi ſabane ubar naccot / Amictus ſindone ſuper nudo. *& porro*, her tho / formor phanemo ſabane / naccot floh fon in. At ille, rejectâ ſindone, profugit ab eis nu dus. *Græcis* σάβανον *eſt* Linteum craſſius atque aſperius quo corpora ſiccaban detergebántq; à balneo. *In eâ interim euangelicæ hiſtoriæ narratione ubi Johan nis* 13: 5 *legimus* λεντίῳ διεζωσμένος, *Clemens Alexandrinus lib.* II *Pædag. cap.* 3 *habe* τῷ μαθητῇ τὰς πόδας ἐνιπτε σαβάνῳ διεζωσάμενος. Sabanum, linteum ad balnea; *gl E*, 7 *Martinius vocabulum* σάβανον *putat mutuatum ab Arabibus, quibus* ſaban *eſt* Fa ſciola, ſudariolum.

SABBATZ. SABBATZDAGS, Sabbatum. SABBATZ ïN MANS ᚠAKᚠ GASKAPANS. NI MANNA ïN SABBATZDA GIS: Sabbatum propter hominem factum eſt, non homo propter ſabbatum *Marc.* 2: 17. *Plutarchus* IV *Sympoſ. improbè deducit* σάββατον *à* σαβοῖ, *bacchan tium voce. Vide etymologicum Voſſii in* Sabbatum. *Angloſaxonibus plerumqu* ᚹeꝛtedæᵹ *dicitur. Alamannis* ſaunfirrato raſt / *q. d. Septimo quóque die feriat requies. Vetus interpres Tatiani paſſim vertit* ſambaztag / *primo B in M permutato cujus mutationis exempla aliquot ſuppeditat doctiſſimus Bochartus Geographiæ ſacr parte* II, *lib.* II, *cap.* 17.

SAD ïTAN: Implere ventrem, ſatiari; *Luc.* 15: 16. AET ᚠANK ᚠIS SADA ᚠAIKᚠAN BAKNA: Sine priùs ſaturari filios; *Marc.* 7: 27 8: 8. SADANS, Saturi; *Luc.* 6: 25. SAᚠNAN, Saturari; *Luc.* 16: 21 GASGᚠᛍAN, Saturare; *Marc.* 8: 4. GKEDAGANS GASGᚠID ᚠINᚠE: Eſurientes implevit bonis; *Luc.* 1: 53. *Alamannis* ſat uuerdan Satiari. *Iſlandis* ſaddur *eſt* Saturatus. *Belgis* ſad. *Et hæc quidem ſcribend ratio quàm proximè accedit ad illud ἄδω, quod διαιωμένον (Heſychio authore)* τὸ ἱκανὸν *ſignificat. unde & Latina* Sat, ſatis, ſatiare, ſatur *deducunt etymologiarum inveſtigatores, ſpiritu aſpero in S tranſeunte.*

SAG

SAEI, Qui; ὅς. *Matth.* 5: 19, 21, 22, *&c.* ΘAZnh SAEI SAIΘIψ UINXN: Omnis qui viderit mulierem; πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα. *Matth.* 5:28. *Vide quæ annotavimus in* SA.

SAh, Hic; ὅδε. *Matth.* 5: 19. *Vide* SA.

SAI, Ecce; *Matth.* 8: 2, 24, 29, 32, 34. 11: 8, 10. *&c.* *Refer ad* SAIΘAN, Videre. ſe. ſehe. inu / Ecce; *Kero.*

SAIAN, Seminare. NKKAN SA SAIANdS an SAIAN FKAIVA SEINAMMA: Exiit ſeminans ad ſeminandum ſemen ſuum; *Marc.* 4: 3. *& mox commate ſequ.* MIψ ψANEI SA SX: Cum ille ſeminaret. *rurſus commate* 14; SA SAIGANdS VANKd SAIGIψ: Seminans verbum ſeminat. *Vide plura huc facientia in eodem capite.* *Angloſaxonibus* ȝapan *eſt* Serere. *Alamannis* ſauuen. *Danis & Iſlandis* ſaae. *Anglis* ſowe. *Belgis* ſaepen. *Francicum* ſauuen / Serere, *&* ſamen / Semen, *olim deduxi ab* ἵημι *vel* ἵω, Mitto, jaculor, projicio. *circumſpicio tamen an non commodior alia originatio commentationibus hiſce vacanti occurrat.*

SAihS, Sex. *Cambrobritannis* chwêch. *Angloſaxonibus* ȝix. *Alamannis* ſehs / ſex. *Cimbris* HIAKH. *Danis & Iſlandis* ſex. *Anglis* ſix. *Belgis* ſeȝs. *Græcis* ἕξ. *Vide etymologicum Voſſii in* Sex. AFAK dAGANS SAihS: Poſt dies ſex; *Marc.* 9: 2. GALANKNXdA himins an GEKAN ψKIN GAh MENXψS SAihS: Clauſum eſt cœlum annis tribus & menſibus ſex; *Luc.* 4: 25. BIψE VAKψ ΘEIAA SAihSTX: Cum facta eſſet hora ſexta; *Marc.* 15: 33. FKAM SAihSTXN ΘEIAA VAKψ KIUIS: A ſextâ horâ factæ ſunt tenebræ; *Matth.* 27: 45. IN MENXψ SAihSTIN INSANdIψS VAS AGGILAns: In menſe ſexto miſſus eſt angelus; *Luc.* 1: 26.

SAIΘAN, Videre; *Marc.* 5: 14, 32. *Luc.* 2: 26. 7: 25. AKMAIXN GANGAN IN ANdVAIKψGA MANNE. an SAIΘAN IM: Eleemoſynam facere coram hominibus, ut videamini ab eis; *Matth.* 6: 1. SAIΘ, Vide; *Joh.* 7: 52. hIKI GAh SAIΘ: Veni & vide; *Joh.* 11: 34. SAIΘATS, Videte; *Matth.* 9: 30. *de duobus.* *Angloſaxonibus* ȝeon. ȝeȝeon *eſt* Videre. *Alamannis* ſehan / giſehan. *Cimbris* HIA. *Danis* ſee. *Anglis* ſee. *Belgis* ſien. *Omnia magnam habent affinitatem cum Æolico* σέομαι *pro* θεάομαι, ἵημι, Specto, video. *Æoles certè videntur & ſic eliquâſſe in pronuntiando atque re blæſo ita extuliſſe, ut videretur potiùs σ quàm θ ſonare. atque adeò quoque dialectus (quæ non aliter ſcribebat voces quàm pronuntiabat) θ mutabat in σ. quâ de re vi-*

re vide Cl. Salmaſium paginâ 367 *de Helleniſticâ linguâ. ita pro* θέραψ *Æoles cebant* σέρφος, *unde Latinum* Servus, *authore eodem Salmaſio de Uſuris, pag.* 2 *Quo etiam pertinent Heſychiana* Σερμὸι, θερμόι. Σκύλακον, θύλακον. Σίμε, θίασος Λάκ Σίος, Θεὸς Λάκωνες. Σεῖν, θεῖν Λάκωνες. Σεῖναγ, θεῖναγ Κρῆτες. *&c.*

SAITUC, Occaſus. **MANAGAI FRAM NKKNNSA G SAITUA UIMAND**: Multi ab oriente & occidente venient; *Matth.* 8: *Nimirum* **SATGAN**, Ponere *Gothis olim quoque de Sole occidente uſurpatu quomodo & Occidens dicitur Italis* ponente. *Vide porro annotata noſtra ad Lipſii in* ſethelgangi / Occaſum.

SAIVALA, Anima; *Matth.* 6:25. *Luc.* 1:46. *Joh.* 12:27. *Angloſ* ſapel. ſapul. ſapl. ſaul. *Alam.* ſela. *Iſl.* ſaal. *Dan.* ſiel. *Angl.* ſoul *Belg.* ſiele. *Liquet ex his vocabulum Gothicum integrè ſcribi, ac reliqua paul tim ex eo per correptionem deflexa: unde mihi quandoque ſuſpicio ſuborta eſt vo bulum iſtud Gothicum, peculiari quadam elegantiſſimæ Græco-Gothicæ compoſit nis ratione*, Vitæ fontem *denotare; tanquam ſit à* ζάω, Vivo, *& Angloſaxon* pala, Fons. *prorſus ut* Radicem *non abſimili, ſed merè Angloſaxonicâ compoſitio Patres noſtri dixere* þýrtpala, *q. d. Herbæ fons vel origo: quòd Herba exurgat radice tanquam fonte. nam* þýrt *eſt* Herba. pala *verò* Fons.

SAKAN. GASAKAN, Arguere, corripere, increpare, objurgare, co minari. **SAK ÞAIM SIMNGAM ÞEINAIM**: Increpa diſcipul tuos; *Luc.* 19:39. **SNKNN ÞAIM BAIRANDAM**: Increpaba offerentes; *Marc.* 10:13. **GASAK IMMA**: Increpa illum; *Luc.* 17: **GASNK ÞINDAM**: Increpavit ventos; *Matth.* 8:26. *Marc.* 4:39. *L* 4:39. 9:55. **GASAKANDS IM**: Objurgans eos; *Luc.* 4:41. **ΟΛ IZÞAKA GASAKIÞ MIK BI FRAÞANKHT**: Quis ex vobis argu me de peccato? *Joh.* 8:46. 16:8. **GASAKANS FRAM IMM** Correptus ab eo; *Luc.* 3:19. **SA AIGIÞ AN TAIKNAI ANDS KANAI**: Hic poſitus eſt in ſignum cui contradicetur; *Luc.* 2:34. *Angloſax num monumenta oſtendunt eos uſum Gothici hujus verbi diutiſſimè reſervâſſe: qua doquidem Judas Iſcariotes Matth.* 26:14. *dicitur* þiðeþraca. *Legimus quoq Joh.* 19:12; ælc ðæþa þe hỳne to cỳninge ðeð. ỳr ðæt Laþeþ þiðeþrac Omnis qui ſe Regem facit, contradicit Cæſari. *item Luc.* 12:10; þe þiðeþraca onȝean halıȝne Lart, Qui blaſphemaverit in Spiritum ſanctum. *Alaman denique non ignotum fuiſſe verbum, indicant ſequentia:* uuitherſacco/ Adverſariu *gl Lipſii.* uuidarſachandi / uuidarfehtanti / Officiens; *gl C*, 8. ſehho / Rix fiſachan ſi / Objurgetur. ſakee / Suggerat; *Kero.* niheininga ſahha ni fant

in thiſemo manne / Nullam cauſam inveni in hoc homine; *Tatianus* CXCVI, 1. *ubi vide annotata noſtra.*

SAKK, Saccus, filicium. **ÏN SAKKAN GAH AZRM ÏAKEIRRAEAEINA**: In cilicio & cineribus pœnitentiam egiſſent; *Matth.* 11:21. *Luc.* 10:13. *Angloſax.* ræcc. racc. *Alam.* ſac. *Dan.* ſæck. *Angl.* ſack. *Belg.* ſack. *Gall.* ſac. *Ital. & Hiſp.* ſacco. *Græcis* σάκκος. *Hebr.* שַׂק. *Unde liquet vocabulum hoc in omnes ferè linguas olim fuiſſe tranſfuſum: quandoquidem (ut facetè Goropius Becanus) nemo ædificantium in ſubitâ linguarum confuſione oblitus eſt ſui ſacci. Vide quoque etymologicum Voſſii in* Saccus.

SALBRN, Ungere. **FANKSNAV SALBRN MEIN AEIK AN NSFILHA**: Prævênit ungere corpus meum ad ſepulturam; *Marc.* 14:8. **RASALBRAEANN ALEVA MANARANS SINKANS**: Ungebant oleo multos ægros; *Marc.* 6:13. **HANBIA MEINATA NI SALBRAES**: Caput meum non unxiſti; *Luc.* 7:46. **RASALBRAA MIK**: Unxit me; *Luc.* 4:18. **SALBR HANBIW WEIN**: Unge caput tuum; *Matth.* 6:17. **SA RAKAS FULLS WLKW AANNAIS WIZRS SALBRNAIS**: Domus impleta eſt odore unguenti; *Joh.* 12:3. *Angloſaxonibus* realfan *eſt* Ungere. *Alamannis* ſalbon. *Danis* ſalffue. *Belgis* ſalven. *Nemo non videt omnia hæc ſingularem habere affinitatem cum* ἀλείφειν, Ungere, linere, illinere. *neque enim ſpiritus tantùm aſper Græcorum ſolet mutari in S, verùm etiam lenis quandoque. ita* Sagitta *eſt ab* ἀκὶς ἀκίδις. Saltus *à Dorico* ἄλδις *pro* ἄλσος. Sapor *ab* ἀπὸς, Succus: *unde &* Sapa *&* Sapio, *quum ad guſtum referuntur.* Serum *ab* ὀρὸς, *quatenus utrumque denotat Aqueum illud quod in lacte eſt. Plura habet Voſſius in tractatu de Literarum permutatione.*

SALGAN. NSSALGAN, Divertere, hoſpitari; *Luc.* 19:7. **WAR SALGAIW**: Illic manete; *Marc.* 6:10. *Luc.* 9:4. **EI RALEIWANDANS ÏN WRS BISNNGANE HAIMRS SALGAINA**: Ut euntes in circumjecta caſtella divertant; *Luc.* 9:12. **SALIDA GAINAR**: Manſit illic; *Joh.* 10:40. **SALIDA ÏN WAMMEI WAS STADA**: Manſit in eodem loco; *Joh.* 11:6. **OAR SIND SALIWYRS**: Ubi eſt refectio. ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμά; *Marc.* 14:14. **SALIWYRS MANARRS**: Manſiones multæ; *Joh.* 14:2. *& mox ejuſdem capitis commate* 23; **SALIWYRS AT ÏMMA RATANGRS**: Manſionem apud eum faciemus. *Angloſaxonibus* ræl᷑ *vel* rel᷑ *eſt* Manſio, ſedes. *Alamannis* ſelitha *eſt* Tabernaculum. *Cimbris* ᚼᚨᛘᚱᚨᛁ, Atrium. ᚼᚨᛚᛚᚨ, Cœnaculum. *Danis* ſal/ Atrium. *Belgis* ſale. *Vide notas ad Tatiani* L 1, 2.

SAAGAN hNNSAA rRΨA: Præſtare obſequium Deo; προσφέρειν λα
τρείαν τῷ θεῷ. *Joh.* 16:2. hAAnTS ïMMA nKKAN an SAA
GAN: Sors in eum cecidit, ut adoleret; ἔλαχε τῦ θυμιάσαι. *Luc.* 1:9. ΨAN
ΠASKA SAAIdeaNN: Quando paſcha immolabant; ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον
Marc. 14:12. *Cùm interim Angloſaxonicum* rellan *&* rÿllan, *Alamannicum*
item ſelen / Dare, tradere, *omnino mihi deſumpta videantur ex hac priſcâ verb*
SAAGAN *acceptione, valdè quoque ſuſpicor* rÿllan *&* ſelen *primâ ſuâ ſignifica*
tione tantùm uſurpata de rebus quæ dabantur atque offerebantur Deo, & non niſ
longè poſt accepta de qualicunque aliâ dandi tradidendiq; ratione. Cæterùm de hoc
plura, Deo opt. max. vitam viréſq; largiente, alibi.

SAAT, Sal; *Marc.* 9:50. *Luc.* 14:34. ⊙AKGATRh hNNSAe
SAATA SAATAdA: Omnis victima ſale ſalietur; *Marc.* 9:49. GA
bAI SAAT NNSAATAN YAIKΨIΨ: Si ſal inſulſum fuerit; *Marc.*
9:50. *Angloſax.* realt. *Alam.* ſalz. *Dan.* ſalt. *Angl.* ſalt. *Belg.* ſout.
Cambrobritannis halen *eſt* Sal. *vett quoque Germanis* halle *dicebatur* Salina, *i.*
locus ubi ſal excoquitur. Cyrilli gloſſæ, ἅλαι, Salinæ. *Pleniùs tamen de vocabuli*
origine agit Voſſii etymologicum Latinum.

SAMAAAnd, Æqualia; τὰ ἴσα. *Vide quæ ſupra annotavimus in* AAnd.

SAMAAeIKRS ΨRS YeITYRdIΨRS NI YeSNN: Convenientia
teſtimonia non erant; ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. *Marc.* 14:56, 59. SAMA-
AeIKR, Similiter; ὡσαύτως. *Marc.* 12:21. *Luc.* 20:31. ὁμοίως, *Marc.* 15:31.
Luc. 3:11. 5:10. *Joh.* 6:11. *Ita ut* SAMR *iſtud videri poſſit deſumptum ex*
ὅμοιος, Similis. *prorſus ut ſequens* SAMAN *eſt ex* ἅμα, Unà, ſimul, pariter.
ſpiritu aſpero in S tranſeunte: ut ex ἅγιος *eſt* Sacer. *ex* ἁρπῶ, Sarpo. *ex* ἡλικία,
Seculum. *ex* ἑκὼς, Secus. ἕξ, Sex. *&c.*

SAMAN, Simul, unà, pariter. SAMAnA bKAhTA AAA-
TA: Comportavit omnia; *Luc.* 15:13. SAMAΨKAnn MAnArei:
Concurrebat multitudo; *Marc.* 9:25. SAMASRKGAndAnS, Diſqui-
rentes inter ſe; *Marc.* 12:28. *Angloſaxonibus* ſamnian *eſt* Colligere. *Alaman-*
nis ſamanon. *Danis* ſamle. *Belgis* ſamelen / verſamelen. *Originem horum*
attigimus in SAMAAAnd. *Vide quoque annotata ad Tatiani* LXII, 7. *nec*
non etymologicum noſtrum Anglicum in Aſſemble / Colligere, congregare.

SAMR, Ipſum. ΨATA SAMR: Hoc ipſum, idem. τὸ αὐτό. *Matth.*
5:46, 47. ïN ΨAMMA SAMIN AAndA: In eâ ipſâ regione; *Luc.*
2:8. ΨIZAI SAMRN MITAdGRN ΨIZAIei MITAd. MITA
dA ïZYIS: Eâdem menſurâ quâ menſi fueritis, remetietur vobis; *Luc.* 6:38.
SAnd-

SANDGAN, Mittere; *Luc.* 20: 11. *pro eo quoque occurrunt* INSANDGAN *&* NSSANDGAN. *Angloſax.* ꝑenban. *Alam.* ſenten. *Cimbr.* ᚾᛁᚾᛏᚨᚾ. *Dan. & Iſl.* ſende. *Angl.* ſend. *Belg.* ſenden. *Varias de verbi origine conjecturas attulimus in annotatis ad Tatiani* XLIV, 23.

SAT IGRS KEIKR GAh NSFIAMEI: Invaſerat eas tremor & pavor; *Marc.* 16: 8. *ita quoque Lucæ* 5: 26 *legas*, NSFIAMEI AISSAT AAAANS: Stupor apprehendit omnes. *item Lucæ* 7: 16; AISSAT AAANS AGIS: Invaſit omnes timor. *In monumentis quoque Angloſaxonicis occurrunt quàm ſimillimæ loquendi formulæ.* mycel hungor onfæt on ðam Campania lande: Ingens fames incubuerat in Campaniæ regionem; *Greg. magnus Dialogorum libro Secundo, cap.* 21. ða yfmða þe uſ on ſittað. Miſeriæ quæ nos premunt; *Lupus ſerm.* I, 3. Godeſ yfle uſ hetelice onſit. Dei ira nos vehementer urget; *Lupus ſerm.* I, 12. *Ita Græcis quoque* ἐφίζειν *&* καθίζειν *uſurpantur pro* Incubare, urgere, hoſtilis exercitûs inſtar undiquaque obſidere ac premere.

SATANAS, Satanas, σατανᾶς. *Marc.* 3: 23, 26. 4: 15. *Hebræam hanc Maligni ſpiritûs appellationem omnes ferè S S paginæ tranſlationes in pleriſque linguis conſtanter retinuerunt.*

SATGAN. GASATGAN, Ponere, collocare. *ita* SATGIþ *&* GASATGIþ *eſt* Ponit; *Luc.* 8: 16. GASATIDA, Poſuit, ſtatuit; *Marc.* 9: 36. *Luc.* 4: 9. 9: 47. GASATIDA GRUNDAGLADGAN: Poſuit fundamentum; *Luc.* 6: 48. 14: 29. GASATIDA NAMR: Impoſuit nomen; *Marc.* 3: 16 *&* 17. GASATIDS NE GALAUBINGA: Conſtitutus ſub poteſtate; *Luc.* 7: 8. *Ab hoc* SATGAN *etiam* SAITUÞ *eſt* Occaſus. *quod vide ſuo loco. Angloſax.* ſettan *eſt* Ponere. *Alam.* ſezzen. *Dan.* ſette. *Angl.* ſet. *Belg.* ſetten. *Omnia (ſpiritu aſpero in S permutato) valdè ſunt affinia Græco* ἵζειν, Ponere, collocare.

SATIDEDUN, Plantabant; ἐφύτευον. *Luc.* 17: 28. MANNA NSSATIDA GEINAGARD: Homo plantavit vineam; *Luc.* 20: 9. *Anglis to ſet trees eſt* Plantare arbores. *Refer ad* SATGAN.

SAUANAN DRAUhSNR: Saturari de micis; χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων. *Luc.* 16: 21. *Vide quæ annotavimus in* SAD ITAN.

SAU IST SA SUNUS IZWAR: Hic eſt filius veſter? οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν; *Joh.* 9: 19.

SAUAIM ALLAIM MANAGIZR IST: Sacrificiis omnibus majus eſt; *Marc.* 12: 33. *Suſpicor hanc Sacrificii denominationem mutuatam à veteri*

SAND, Ovis; *quoniam nullum animal frequentiùs ſacrificabant. Iſlandis cert* ſaudur *eſt* Ovis. *Cimbris quoque* HAUFAΨAAAI *dicebantur* Opiliones. *ſicuti no docet Runicum lexicon in* FUARUART. *Pari quoque ratione in Alamannico gloſſa rio B*, 54 friſcinc *exponitur* Victima. *Vocabuli acceptione fortaſſè deſumptâ ab an tiquo* friſking / *quod* Porcum anniculum jam adultum, eóq; ad ſacrificia aptum *denotabat. Vide annotata noſtra ad gl D*, 8. *in* Recens caro.

SANHTINS NNSAKRS NSBAK: Infirmitates noſtras tulit; *Matth* 8:17. HAILGANDS AAARS SANHTINS: Curans omnem lan guorem; *Matth.* 9:35. HAILGAN SANHTINS: Curare infirmitates; *Marc.* 3:15. NBILHABANDANS MISSAEIKAIM SANHTIM Qui vexabantur variis languoribus; *Marc.* 1:34. *Angloſax.* ruht. *Alam.* ſuht. *Cimbr.* HAAA. *Iſl.* ſoott. *Belg.* ſucht. *unde iis* ſiecke en ſuchtig *eſt* Morbidus ac languens. ſuchten *verò iiſdem Belgis non tantùm eſt* Gemere, ſuſpirare, *verùm etiam* Languere; *ita ut ſignificatio Languoris non immeritò videri poſſit de ſumpta ex priore ſignificatione Gemitûs. Ipſius verò* ſuchten / Gemere (*quod Angloſaxones* rican & ricettan, *Cimbri* HAAA, *Dani* ſucke / *Angli* ſigh *dicunt*) *originem inveſtigat etymologicum noſtrum Anglicum in* Sigh.

SANANGAN. *Vide* BISANANGAN, Contaminari.

SANN, Redemptionis pretium. λύτρον. TIBAN SAIWALA SEINA FANK MANARAN SANN: Dare animam ſuam redemptionem pro mul tis; *Marc.* 10:45. *Cimbris* AF HAKA *eſt* Placare. *Alamannicum gloſſarium B*, 46; kaſuannan / Reconciliari. *Willeramus* VIII, 11; ther mit ſinemo doo tha ſuona hauet gemachot / Qui morte ſuâ reconciliavit. *Tatianus* XXVII, 1; far er zi giſuonenne mit thinemo bruoder. Vade priùs reconciliari fratri tuo. *ub vide annotata noſtra.*

SANKAN, Sollicitum eſſe. OA SANKAIW, Quid ſolliciti eſtis *Matth.* 6:28. SANKAS WIZAS AIBAINAIS, Sollicitudines hujus ſæculi; *Marc.* 4:19. AF SANKARM WIZAS AIBAINAIS: A ſol licitudinibus hujus vitæ; *Luc.* 8:14. *Angloſax.* ſorgian. *Alam.* ſuorgen. *Belg* ſorgen. *Cæterùm ut* SANKA *Gothis olim erat* Sollicitudo, *&* SANK KAN, Sollicitum eſſe; *ita* SANKRA *iiſdem Gothis erat* Dolor, mœſtitia, & SANKRAN, Dolere, triſtari. UNS SANKRANDANS WAIRWIN AKEI SA SANKRA IZWARA AN FAHEDAI WAIRWIN: Vo contriſtabimini, ſed triſtitia veſtra vertetur in gaudium; *Joh.* 16:20. *atque it quoque* SANKRA *ſcribitur ibidem duobus paragraphis ſequentibus. Quem itaqu*

Argen

Argenteo codici ᛋᚫᚿᚴᚷᚫᚿ *ſit* Sollicitum eſſe, ᛋᚫᚿᚴᚱᚫᚿ *verò* Dolere, triſtari, *neſcio an diverſa hujus orthographiæ ratio diverſam quoque poſcat originationem: hoc tantùm ſcio Angloſaxonicum* ꝛoꝛᵹian, Sollicitum eſſe, *&* ꝛoꝛᵹian, Triſtari, (*unde Anglis* ſorrow *eſt* Mœror, triſtitia) *eâdem planè ratione ſcribi. Poſtremum tamen* ꝛoꝛᵹian *in Angloſaxonum vetuſtiſſimis monumentis frequenter ſcribitur* ꝛaꝛᵹian, ꝛaꝛᵹan, *tanquam ſit à* ꝛaꝛ, Dolor, ꝛaꝛᵹ, Mœſtus. *unde quoque hanc verbi acceptionem propemodùm dixerim priorem atque antiquiorem alterâ. Confer interim hæc, ſi vacabit, cum iis quæ ſupra in* ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᚿ *diximus.*

ᛋᛁ, Quæ; ἥτις. ïN ᛒᚫᚿᚴh ᛞᚫᚸᛁᛞᛁᛋ. ᛋᛁ hᚫᛁTᚫᛞᚫ ᛒᛁᛋᚹᚫᚸᛁhᚫᛁᛗ: In civitatem David, quæ vocatur Bethlehem; εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ. *Luc.* 2:4. *& mox commate ſequ.* ᛗᛁᚹ ᛗᚫᚱᛁïN ᛋᛁ ïN ᚦᚱᚫᚷᛁᚦTIᛗ ᚸᚫᛋ ïᛗᛗᚫ ᚢᛁᚿᛋ: Cum Mariâ deſponſatâ ſibi uxore; σὺν Μαριὰμ, τῇ μεμνηστευμένῃ ἀυτῷ γυναικί. *item Joh.* 12:17; ᛋᛦ ᛗᚫᚿᚫᚷᛁ ᛋᛁ ᚸᚫᛋ ᛗᛁᚹ ïᛗᛗᚫ: Turba quæ erat cum eo; ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' ἀυτοῦ. *Vide quoque ejuſdem capitis comma* 29.

ᛋᛁᚿ ᚷᚫᚹᚴᚫᛋᚴ ᚷᚫhᚴᚫᛁᚿᛁᛁᚹ: Suam aream purgabit; *Luc.* 3:17. ᛒᛁ ᛒᛁᚿhTᚷᚫ ᛋᛁᚿᚫᛗᛗᚫ: Secundùm conſuetudinem ſuam; *Luc.* 4:16. ᚷᚫᚫᛁᚹ ïᚿ ᚷᚫᚴᛞ ᛋᛁᚿᚫᚿᚫ: Abiit in domum ſuam; *Luc.* 5:25. ᚫᚿᛞᚫᚿᛖᛗᚿᚿ ᛗᛁᛉᛞᚫᚱᚿ ᛋᛁᚿᚫ: Receperunt mercedem ſuam; *Matth.* 6:2, 5, 16. ïᚿ ᚫᚫᚫᛗᛗᚫ ᚸᚿᚫᚹᚿ ᛋᛁᚿᚫᛗᛗᚫ: In omni gloriâ ſuâ; *Matth.* 6:29. ᚷᚫTIᛗᚴᛁᛞᚫ ᚴᚫᛉᚿ ᛋᛁᚿ: Ædificavit domum ſuam; *Matth.* 7:24, 26. ᚦᛁᛚhᚫᚿ ᛋᛁᚿᚫᚿᛋ ᛞᚫᚿᚹᚫᚿᛋ: Sepelire ſuos mortuos; *Matth.* 8:22.

ᛋᛁᚹᚿ ᚸᚫᚱᚹ: Serò factum eſt; *Matth.* 27:57. *Joh.* 6:16. *Videri poteſt aliquid traxiſſe ex* ᛋᚫITᚢᚫ, Occaſus. *quod occurrit Matth.* 8:11. *Cottoniano quoque quatuor Euangeliorum codici interlineato Matth.* 24:27 ꝛunꝛet *vel* peꝛtdæl *eſt* Occidens. *Cimbris* ᚦᚫᚴᚺᛁᚿᚢ *eſt* Diei occaſus.

ᛋᛁᚫ, Bonus. ᚿᚿᛋᛁᚫ, Malus, pravus. ïN hᚫᛁᚱTIN ᚴᛦᛞᚫᛚᛗᚫ ᚷᚫh ᛋᛁᚫᚷᚫᛗᛗᚫ: In corde bono & optimo; *Luc.* 8:15. ᚿᚿᛋᛁᚫ ᚫᚿᚴᛦ: Nequam oculus; *Matth.* 6:23. *Marc.* 7:22. ᛁᛁ ᛒᚫᛁᚴᚷᚫᛁᛋ ïᛗ ᚦᚫᚿᚴᚫ ᚹᚫᛗᛗᚫ ᚿᚿᛋᛁᚫᚷᛁᚿ: Ut ſerves eos à malo; *Joh.* 17:15. ᚫᚿᛞᚫᛋTᚫᚿᛞᚫᚿ ᚹᚫᛗᛗᚫ ᚿᚿᛋᛁᚫᚷᛁᚿ: Reſiſtere malo; *Matth.* 5:39. ᚴᛦᛞᚱ ïST ᚹᚫᛁᛗ ᚿᚿᚦᚫᛁᚴᚫᛗ ᚷᚫh ᚿᚿᛋᛁᚫᚷᚫᛗ: Benignus eſt ſuper ingratos & malos; *Luc.* 6:35. ᚿᚿᛋᛁᚫᛁᚿᚱ, Nequitiæ; *Marc.* 7:22. ᚿᚿᛋᛁᚫᛁᚿ ïZᛁ ᛒᛁᛋᚫᛁᛟᚫᚿᛞᚱ: Nequitiam eorum conſiderans; *Luc.* 20:23. *Angloſaxonibus* ꝛeloꝛt *eſt* Optimus.

Ælfrici grammatica cap. 5; Bonus, ᵹoð. Melior, beteɼe. Optimus, ɼeloɼt *quamquam &* ɼelɼe *dicebant pro* beteɼe, *ut videre eſt Matth.* 6: 25 *&* 26. *Etia* ɼel *hoc ſenſu occurrit.* no ðy ɼel ðyðe, Non eo melius ſe geſſit; *Cædmon* 85, 2 me ɼel pæɼ, Mihi melius erat; *Beda* v, 3 *&* 5. ɼpa ɼe man ɼpyðeɼ byð apa ðoð. ɼpa he ɼelɼa byð: Quanto validius probatur homo, tanto melior eri *Albinus vel Alcuinus reſp.* xl. ða Ægiptiɼcean ɼeloɼt cunnon on ɼimcɼæɼte Ægyptii optimè verſati ſunt in faſtis, i. *ratione ſupputandi tempora*; *Æg vernum* xv. ɼeleɼta Theophiluɼ, Optime Theophile; *Luc.* 1: 3. ɼeleɼte pi Falernum; *gl R*, 32. *Ab hoc interim* ɼel *videtur Angloſaxonibus* Bona commo temporis oportunitas ɼel *&* ɼæl *dici. unde* ᵹeɼælan, Provenire, accidere, *in b nam plerumque partem. inde* ɼælða *&* ᵹeɼælða *ſunt* Res proſperæ. ɼæliᵹ. ᵹ ɼæliᵹ, Felix, beatus. *&c. Runico quoque lexico* ᚠᚨᛚᚠᚢᛚᛁᛗᚺ *dicuntur* Q ſub bono rege beatè vivunt. *Alamannis, Danis, Belgis* **ſalig** *eſt* Beatus. *Vi annotata noſtra in Tatiani* iv, 6.

SI, Hæc, illa; *i. Luc.* 1: 29. *Marc.* 6: 24. **SI**, Hæc; *αὕτη. Luc.* 7: 44, 45 **SI SIʌʁᛉ**, Ipſa; *αὕτη. Luc.* 7: 12.

SIʁ, Pax. *Angloſax.* ɼibb. *Alam.* ſibba. *Vocabulum Gothis olim fuiſſe i uſu, diſcimus ex illo* **ᚴʌSIʁᚵᛉN**, Reconciliari, *quod occurrit Matth.* 5: 24 *item ex illo* **ᚾNSIʁᚵʌ**, Iniquus, improbus, *quod eſt Marc.* 15: 28. *& de qu agimus ſuo loco. De origine vocabuli* ſibba *fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* v 1, 3

SIʁᚾN, Septem. *Cambrobritannis* ſaith. *Angloſaxonibus* ɼeoɼon. *Ala mannis* ſibun. *Cimbris* ᚺIʌᚿ. *Danis* ſiuff. *Iſlandis* ſiᵹ. *Anglis & Belg* ſeven. *Græcis* ἑπτά. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Septem. **SIʁᚾ hʌʌIʁʌNS**, Septem panes; *Marc.* 8, 5, 6, 20. **SIʁᚾN SᚷᛉKE ɑʌNS**: Septem ſportas; *Marc.* 8: 8, 20. **SIʁᚾN ʁKᛉᚠᛉKʌhʌNS** Septem fratres; *Marc.* 12: 20. *pro quo* **SIʁᚾN ʁKᛉᚠᛉKᚵNS** *eſt Luc.* 20: 2 **ᚾNhᚾʌᚠᛉᛉNS SIʁᚾN**: Dæmonia ſeptem; *Luc.* 8: 2. **ʌIʁʌNɑE MIᚠ ʌʁIN ᚵEKʌ SIʁᚾN**: Vivens cum marito annis ſeptem; *Luc.* 2: 3 **SIʁᚾNTIɼᚾNS**, Septuaginta; *Luc.* 11: 1, 17. **SIʁᚾNSINᚠʌM** Septies; *Luc.* 17: 4.

SIɼʌN. **ɼʌSIɼʌN**, Delabi, deorſum ferri, ſubſidere, occidere. **ᚠʌ ɼʌSʌɼ ᚵN Sʌ ᚿÏʌ**: Cùm occidiſſet jam Sol; *Marc.* 1: 32. *pro q Lucæ* 4: 40 *legimus* **MIᚠ ᚠʌNEI ᚠʌN Sʌɼᚾ SᚾNNᛉ**: *Benedicti gulæ Angloſaxonicè interlineatæ, cap.* 4; æɼ nÿðeɼɼiᵹe *vel* nÿðeɼᵹanᵹe, An occaſum. *Boëth.* xxv; þeah ɼeo ɼunne oɼeɼ miðne ðæᵹ onɼiᵹe anð lute ðæɼe eoɼðan. Licet Sol inclinato jam in poſtmeridianum tempus die ſubſid

& ve

& vergat verſus terram. LL *Friſicæ* I, 28, 2; als dyoe ſomne ſighende is/ Cùm Sol occidit. *Angloſaxonibus* ꝛıȝan. ȝeꝛıȝan, Cadere, labi. *Alamannis* geſigen. *Cimbris* ИΒΡΛ. *Iſlandis* ſyga. *Belgis* ſijgen / neder-ſijgen. *Plura Goldaſtus ad Winſbekii paræneſin*, § 31. *Ab hac acceptione verbi* ꝛıȝan *ſuſpicor Gothis quoque* SIꝬΛN *vel* SIꝬUΛN *uſurpatum pro* Mergere *vel* Mergi. *quoniam nihil aliud eſt* Mergi, *quàm Subſidere fundum verſus. Ita legimus Lucæ* 5:7; ꝬΛᵬПΛΛIdЄdПП ʁΛ ψꝛ SKIПΛ. SYЄ SПꝬUПП: Impleverunt ambas naviculas, ita ut mergerentur. ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. *atque ab hoc* SIꝬΛN, *per epentheſin literæ N, Angloſaxones videntur feciſſe ſuum* ꝛencan. *Alamanni* ſenken. *Dani* ſyncke. *Angli* ſink. *Belgæ* ſincken. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* LIII, 10.

SIꝬꝬYΛN ʁꝛkꝛS: Legere libros; *Luc.* 4:16. ⊙ΛIYΛ ПSSIꝬꝬYIS: Quomodo legis? *Luc.* 10:26. ПIП ПSSПꝬꝬYПψ ΛIY ⊙Λ ꝬΛTΛYIdΛ dΛYЄId: Non legiſtis unquam quid fecerit David? *Marc.* 2:25. *Suſpicor hoc verbum olim iis tributum, qui cum quodam murmure aliquid legebant vel recitabant. unde quoque* erſingan *exponitur* Recitare *in Appendice gloſſarii C. atque adeò in Angloſaxonicis quoque monumentis frequenter incidas in hanc verbi* ꝛınȝan *acceptionem. Omnino igitur fatendum erit* ſingan *Patribus noſtris uſurpatum fuiſſe pro* Legere, recitare, *ob canorum legentium recitantiúmve murmur; vel dicendum erit hanc verbi acceptionem apud eos inoleviſſe imitatione veterum Græcorum, quibus (ut egregiè docet Strabo libro Primo)* τὸ ᾄδειν ἀντὶ τοῦ φράζειν τίθεσθαι. *Verba ſummi Geographi, ſi cui libeat eum adire, magnam lucem afferent is quæ jam nunc diximus. Locus eſt paginâ* 18 *editionis Caſauboniana, anni* 1620. *Multa de origine verbi* ſingan/ Canere, *diximus in annotatis ad Tatiani* XXXIII, 2.

SIꝬΛȝΛN, Sigillare. ᵬΛПkSIꝬΛȝΛПdΛΛПS, Obſignantes; *Matth.* 27:66. ꝬΛSIꝬΛIdΛ, Signavit; *Joh.* 6:27. *Angloſaxonibus* ꝛıȝel. ꝛeꝛeȝel *eſt* Sigillum. *Alamannis* inſieghil. *Danis* indſegl. *Iſlandis* innſigle. *Cambrobritannis* ſêl. *Anglis* ſeal. *Gallis* ſeau, ſeel. *Italis* ſigillo. *Hiſpanis* ſello. *Belgis* ſegel. *Fuſè de hoc vocabulo agunt Obſervata noſtra in Willerami* pag. 72. Sigillum, *inquit Salmaſius de Modo uſurarum paginâ* 456, *diminutivum eſt ex Signum, ſicut* Ligillum *ex Lignum*, Tigillum *ex Tignum. &c. ubi vide alia multa huc pertinentia. Vide quoque ejuſdem Salmaſii Specimen confutationis animadverſionum Heraldi, paginâ* 336.

SIᵬΛIdΛ ΛBꝬΛhΛM ЄI ꝬΛSЄ⊙I dΛꝬ MЄINΛПΛ: Exultavit Abraham ut videret diem meum; ἠγαλλιάσατο Αβραὰμ ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν. *Joh.* 8:56. ꝛeoꝛıan *Angloſaxonibus eſt* Ingemiſcere. *quæ multùm diſtant.*

SIK,

SIhꝬ *Dominus vide ſupra Etymol. anglic. verbo* Sir

SIK, Se. ψANS ƑKIGXNdANS SIK ƑKIGXNd: Diligentes diligunt; *Luc.* 6:32. uAψ ïN SIK: Dicebat intra ſe; *Matth.* 9:2 GABAI rAKdAS γIψKA SIK rAdAIAGAdA: Si domus ſuper ſ metipſam diſpertiatur; ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ. *Marc.* 3:25. rAγAS dA SIK: Veſtivit ſe; ἐνεβάλετο. *Matth.* 6:29. NIBAI ⊙AN rA γANdGAINA SIK: Ne quando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:1 rAγANdGANdAS SIK ïN MANArEIN: Converſus ad turbam; ἐπ στραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ. *Marc.* 5:30. 8:33. hAIKTX ïZE ƑAIKKA hA BAIψ SIK MIS: Cor eorum longè abeſt à me; ἡ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχ ἐμοῦ. *Marc.* 7:6. SNNNS MANS SKAMAIψ SIK ïS: Filium ho minis pudebit ejus; ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν. *Marc.* 8:38. rA ïdAGA SIK MANArEI: Convenit turba; συνέρχεται ὄχλος. *Marc.* 3:2 ATNEOIdA SIK ψINdANrAKdAI rXψS: Appropinquavit regnu Dei; ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. *Marc.* 1:15. ïNγArIdA SIK SIABAN Conturbavit ſe ipſum; ἐτάραξεν ἑαυτόν. *Joh.* 11:33.

SIABA, Ipſe. αὐτός. *Luc.* 1:17. *Joh.* 9:21. SAEI GAh SIAB SIΠXNIdA ïAISNA: Qui & ipſe diſcipulus erat Jeſu; *Matth.* 27:57 SIABANS, Ipſi; αὐτοί. *Luc.* 17:13. 18:9. SI SIABX: Ipſa; αὕτη. *Lu* 7:12. SIABX, Illud; αὐτό. *Joh.* 12:24. SIABX, Ultrò; αὐτομάτ *Marc.* 4:28. AƑ MISSIABIN: A me ipſo; ἀπ' ἐμαυτοῦ. *Joh.* 8:28 BAIKhTEI ψNK SIABAN: Manifeſta te ipſum; φανέρωσον σεαυτόν. *Jo* 7:4. 8:53. AƑ SIS SIABIN: A ſe ipſo; ἀφ ἑαυτοῦ. *Joh.* 15:4. 16:1 ïN SIS SIABAM: Intra ſe; ἐν ἑαυτοῖς. *Matth.* 9:3. GNS SIGN GNZEI rAKAIhTANS dXMEIψ ïZγIS SIABANS: Vos eſtis qu juſtificatis vos; ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτούς. *Luc.* 16:15. NIBAI NSUIMA SIS SIABIN: Numquid interficiet ſemet ipſum? μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; *Joh.* 8:2 GABAI SATANANS STXψ ANA SIK SIABAN: Si Satanas co ſurrexerit in ſemet ipſum; εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν. *Marc.* 3:26. SIABA SINNGXS, Oculati teſtes; αὐτόπται. *Luc.* 1:2.

SIAdAAEIKGAN, Admirari. SIAdAAEIK, Stupor, *potiſſimùm t men ſtupor eorum qui præ admiratione inſolitæ rei non ſunt apud ſe.* SIAdAAEI dAIShABAIdA ïNA ïN rAƑAhIS ψIZE ƑISKE ψANZEI rA NNTNN: Stupor circumdederat eum in capturâ piſcium quam ceperant; *L* 5:9. ïST SIAdAAEIKS ïN ANrAM NNSAKAIM: Eſt mi bile in oculis noſtris; *Marc.* 12:11. ANK ïN ψAMMA SIAd AEIK ïST: Etiam in hoc mirabile eſt; *Joh.* 9:30. SIAdAAEI GA

ᚷᚪᚾᛞᚪᚾᛋ, Mirati; *Luc.* 20: 26. ᛋᛁᛚᛞᚪᛚᚳᛖᛁᚳᛁᛞᚪᛚ, Miratus eſt; *Matth.* 8: 10. ᚠᚪᛁ ᛗᚪᚾᛋ ᛋᛁᛚᛞᚪᛚᚳᛖᛁᚳᛁᛞᛖᚪᚾᚾ: Homines mirati ſunt; *Matth.* 8: 27. *Quod attinet ad verbi originem: omnino videri poteſt verbum* ᛋᛁᛚᛞᚪᛚᚳᛖᛁᚳᚷᚪᚾ *compoſitum ex aliquo Adverbio reſpondente Angloſaxonico* ꝛelðen, Rarò, *&* lican *vel* ᚳᛖᛁᚳᚷᚪᚾ, Placere. *ut* ᛋᛁᛚᛞᚪᛚᚳᛖᛁᚳ-ᚷᚪᚾ *propriè olim uſurpatum ſit de iis qui præ admiratione confuſi & novitate alicujus rei attoniti obſtupeſcunt, atque oculos ſuos identidem interrogant an viderint quæ viſa ſibi gaudent nec tamen ſatis credunt. Ex hoc interim* ᛋᛁᛚᛞᚪᛚᚳᛖᛁᚳ *videntur Angloſaxones retinuiſſe ſuum* ꝛÿllic, Mirabilis. ðа ꝛÿllican *vel* ꝛellican paɲðeꝛ, Mirabiles pardi; *Hexaëm.* 1 x. þa ꝛenðe he him to ꝛillice tacna. Tunc immiſit eis ſtupenda ſigna; *Ælfricus de N Teſtamento, paginâ* 42. ꝛillice, Mirabiliter; *Medicina ex quadrup.* v 1, 7.

ᛋᛁᛚᚢᚳ, Argentum. ᚱᚣᚪᚾᛞᛁᛞᚪᛚ ᚠᚴᛁᚾᛋᛏᛁᚱᚢᚾᛋ ᛋᛁᛚᚢᚳᚴᛁᚾᚪᛁᛉᛖ ᚱᚢᚪᚷᚪᛗ: Retulit triginta argenteos principibus ſacerdotum; *Matth.* 27: 3, 6, 9. *Angloſax.* ꝛeolꝛeꝛ. ꝛeolꝛoꝛ. ꝛulꝛeꝛ. *Alam.* ſeluer / ſilbar / ſiluar. *Cimbr.* ᛁᛁᚠᛋ. *Dan.* ſølff. *Angl. & Belg.* ſilver. *Videntur eſſe à* σίλβω, Luceo, ſplendeo. *prorſus ut* ἄργυρος, Argentum, *viri docti putant derivatum ab* ἀργὸς, Albus. *quemadmodum quoque Lat.* Aurum *deducunt ab Hebræo* אור, Lux, lumen. *Neque novum eſt auferri* τ *ex* σίλβω, *cum* Signum *ſimiliter deducatur ex* σιγμή. Perna *ex* πλέυρη. Bitumen *ex* πίτυωμα. Campus *ex* κάμπω. Pilus *ex* πῶλος. Remus *ex* ἐρέτμός. Supinus *ex* ὕπτιος. Cædo *ex* κλείνω. Clepo *ex* κλέπτω. Cubo *ex* κύπτω. Piſo *obſoletum pro* Pinſo *ex* πίσσω.

ᛋᛁᚾᚪᛈᛁᛋ ᚳᚪᚾᚳᚱᚾᚷ: Sinapis granum; *Marc.* 4: 31. *Angloſaxonibus* ꝛenap *eſt* Sinapi. *Alamannis* ſenaf / ſenef. *Cimbris* ᛁᛁᚴᚴᛁᛒ. *Danis* ſeneꝛ. *Belgis* ſennep. *Græcum* σίναπι *dictum volunt* παρὰ τὸ σίνεσθαι τὰς ὄπας, *quòd lædat oculos. Huc facit illud Columellæ lib.* x; Séq; laceſſenti fletum factura ſinapis. *Latinum interim* Sinapi *trifariam enuntiant Græci;* νάπυ, σίναπυ, σίναπι. *atque inde fecerunt elegans verbum* σιναπιῶ, Vultum duco; *quod proprium eſt ægrè aliquid ferentium. Vide Caſauboni animadverſ. ad Athenæi lib.* 1 x, *cap.* 1.

ᛋᛁᚾᛖᛁᚱᛋ, Senex, *Luc.* 1: 18. ᛋᛁᚾᛁᛋᛏᚪᚾᛋ, Seniores; *Marc.* 11: 27. ᛋᛁᚾᛁᛋᛏᚪᚾᛋ ᛗᚪᚾᚪᚱᛖᛁᚾᛋ: Seniores populi; *Matth.* 27: 1. ᛁᚾ-ᛋᚪᚾᛞᛁᛞᚪᛚ ᚪᚾ ᛁᛗᛗᚪ ᛋᛁᚾᛁᛋᛏᚪᚾᛋ ᛁᚾᛞᚪᛚᛁᛖ: Miſit ad eum ſeniores Judæorum; *Luc.* 7: 3. *Videntur affinia Græco* σωίσις, Intelligentia, perſpicacia, prudentia. σωιέὼς, Sciens, prudens, intelligens. *Huc facit illud Palladis apud Ovidium* v 1 *Metam. verſ.* 28; —— Non omnia grandior ætas

Quæ fugiamus habet: ſeris venit uſus ab annis.

Non leviter firmat hanc noſtram conjecturam, quòd Angloſaxonibus quoque pıta
puta *dictus eſt* Senior, *à* pıtan *vel* putan, Scire. *Ita legimus in Cottoniano qu*
tuor euangeliorum codice interlineato Matth. 21:23; uuto *vel* ælbo ðæƒ ƒolce
Seniores populi. *ac rurſus Luc.* 1:17; ƿ te ȝeceƿƿe heaƿta uutuna *vel* ælb
in ƒunum, Ut convertat corda patrum in filios. *Beda libro Quinto hiſt. ecc*
ſiaſticæ, cap. 20; ƒoƿƿon he ȝe ƒƿam ðam pıtum *vel* peotum ȝe ƒƿam h
eƒenealðum mıð ƿihtƿe luƒan luƒað pæƒ:. Propter quod & à ſenioribus & co
taneis ſuis juſto colebatur affectu.

SINTEINȜ, Semper. SINTEINȜ ʁIÐGAN: Semper orare; *Lu*
18:1. SINTEINȜ NAHTAM GAH ÐAGAM IN ANKA
GRM GAH IN ƤAIKRNNGAM WAS: Semper nocte ac die in mon
mentis ac in montibus erat; *Marc.* 5:5. SINTEINȜ ΨANS NNA
ÐANS hABAIΨ MIΨ IZWIS. IΨ MIK NI SINTEINȜ hABAIΨ
Semper pauperes habetis vobiſcum, me autem non ſemper habetis; *Marc.* 14:
MEA MEIN NINAnh IST. IΨ MEA IZWAR SINTEINȜ IS
MANWN: Tempus meum nondum eſt, ſed tempus veſtrum ſemper eſt para
tum. *Joh.* 7:6. σωΐέιν *certè Græcis eſt* Gnaviter atque enixè pertendere in al
quâ re uſque dum perducatur ad exitum. *unde* σώτων *Heſychio exponitur* ἰσχυὸ
σφοδρὸς, σωιχὺς, Acer, vehemens, continuus. *ac proinde quoque Gothicum* SIN
TEINȜ *eſt* Continuè, ſemper. *Ex jam dictis lucem capiunt illa Dominicæ ora*
tionis verba, hAIF NNSAȜANA ΨANA SINTEINAN GIF NN
himmADAGA: Panem noſtrum perpetuum da nobis hodie; *quoniam enim*
ex antecedentibus patet SINTEINȜ *exponi* Perpetuò, ſemper, *tranſtulimus quo*
que hAIF ΨANA SINTEINAN, Panem perpetuum *vel* ſempiternum
i. e. Panem continuè inceſſantérq; petendum, ac petentibus jugiter tribuendum
immò Panem vitæ nobiſcum in hac vitâ perennantem, atque in euchariſtiâ ſacro
ſancti corporis ſui communionem benignè exhibentem omnibus qui à ſanctificatione ejus
& corpore non recedunt. Claudius certè Salmaſius, ſi in hanc Argentei codicis ver
ſionem incidiſſet, dubio procul utroque pollice laudâſſet eam. Mirum nempe vide
tur ei quòd omnium ferè gentium linguæ, veſtigiis antiquæ verſionis Latinæ inſi
ſtentes, ἡ ἄφθον ἡμῶν ἡ ἐπιούσιον *tranſtulerunt* Panem noſtrum quotidianum; *atque in*
de queritur accidiſſe quòd non vulgo homines tantùm, ſed nonnulli quoque celebrior
famæ Theologi carnaliter verba hæc acceperint de Pane quotidiano, ac ſub nomin
Panis cæteras quoque res ad hanc præſentem vitam neceſſarias comprehendi putave
rint. Alia deinde compluria in hanc ſententiam diſſerens, Satiùs fuiſſet, inquit
ſequi plurimos Græcorum Latinorúmq; patrum qui verba hæc Dominicæ oration
intelligenda cenſent de Pane illo ζωοποιῷ, *qui Chriſtus eſt. Hieronymum certè liqu*

non ſatis probâſſe veterem illam verſionem Latinam: ideóq; τ̀ ἄρτον τ̀ ἐπιούσιον noluit Panem quotidianum, *ſed* Panem ſuperſubſtantialem *dicere. Accepit nempe ἐπιούσιον quaſi ἐπὶ οὐσίαν*, Super ſubſtantiam; *ut ἐπίμετρον vocatur* Quod eſt ſupra menſuram. *Sed hoc Græcis eſſet ἐπιούσιον, non ἐπιούσιον. Quod verò attinet ad ἐπιούσιος appellationem; vocabulum eſt juxta genuinam Græcæ linguæ analogiam formatum ex ἐπιὼν, quod idem eſt cum ἐπιέχόμενος*, Venturus. *prorſus ut ex περιὼν eſt περιούσιος*, Superfluus, abundans. *ἐπίειμι certè eſt* Advenire, ſupervenire. *ἐπιὼν igitur & ἐπιούσιος*, Qui debet advenire, qui venturus eſt. *Gloſſæ veteres; ἐπιὼν, ὁ μέλλων χρόνος*, Poſterum tempus. *proinde quoque ἄρτος ἐπιούσιος non erit τ̀ ἐπιοῦσης ἡμέρας*, Craſtinæ diei, *ut quidam voluerunt; ſed τῦ ἐπιόντος χρόνυ*, Venturi temporis. *intelligendúſq; hoc in loco Panis, non terrenus ille qui caducam hanc vitam ſuſtentat, ſed ſpiritualis ille qui eſt Chriſtus Jeſus in die judicii venturus, ut cum eo atque in eo reſurgamus virtute ejuſdem corporis quod diſcipulis ſuis omnibúſq; adeò credentibus in Euchariſtiâ exhibet. Plerique Græcorum Latinorúmq; patrum rectè quidem viderunt hæc verba de Chriſto, qui noſter eſt Panis, intelligenda; addunt tamen de Carnali quoque pane poſſe accipi: quod profectò non feciſſent, ſi vim vocis ἐπιούσιος perſpectam habuiſſent. Nam hoc in loco ἐπιούσιυ voce non petimus panem materialem, atque alia vitæ huic neceſſaria; ſed rogamus Patrem cæleſtem, ut Chriſtus, noſter Panis, qui venturus eſt ut nos à morte ad vitam reſuſcitet, ſemper quoque nobiſcum ſit in hac vitâ. Primi certè Chriſtiani non videntur verba hæc aliter accepiſſe; immo videntur ex eâ horum verborum acceptione quotidie Panem hunc ſumpſiſſe. Atque adeò ad hunc veteris eccleſiæ ritum putandus eſt reſpexiſſe Tertullianus in opuſculo de Oratione hunc in modum ſcribens*; PANEM NOSTRUM QUOTIDIANUM DA NOBIS HODIE, ſpiritaliter potiùs intelligamus. Chriſtus enim Panis noſter eſt, quia vita Chriſtus, & vitæ panis. Ego ſum, inquit, Panis vitæ. Et paullò ſupra; Panis & Sermo Dei vivi, qui deſcendit de cœlis. Tum quod & corpus ejus in pane cenſetur; Hoc eſt corpus meum. Itaque petendo Panem quotidianum, perpetuitatem poſtulamus in Chriſto, & individuitatem à corpore ejus. *Manifeſtiùs tamen hanc priſcæ eccleſiæ conſuetudinem ex ſano verborum Domini intellectu profluxiſſe innuit Cyprianus in libello de Dominicâ oratione:* Panis vitæ, Chriſtus eſt; & Panis hic omnium non eſt, ſed Noſter eſt. Et quomodo dicimus Pater noſter, quia intelligentium & credentium pater eſt; ſic & Panem noſtrum vocamus, quia Chriſtus noſter (qui corpus ejus contingimus) Panis eſt. Hunc autem Panem dari nobis quotidie poſtulamus, ne, qui in Chriſto ſumus & Euchariſtiam quotidie ad cibum ſalutis accipimus, intercedente aliquo graviore delicto, dum abſtenti & non communicantes à cœleſti Pane prohibemur, à Chriſti corpore ſeparemur. *& aliquantò poſt:* Ideò

Panem noſtrum, id eſt Chriſtum dari nobis quotidie petimus, ut qui in Chriſ manemus & vivimus, à ſanctificatione ejus & corpore non recedamus. *Hæ quæ fuſiùs de horum verborum ſenſu proſecutus eſt Salmaſius in Diſſertatione de F nore trapezitico, non attuliſſem, niſi facerent ad Dominicæ orationis illuſtratione Plura interim de hac ipſâ re habent annotata noſtra ad Tatiani* XXXIV, 6. *& conjunctiſſimi affinis Gerardi Joh. Voſſii ſententiam, de ſano ſenſu horum Domini orationis verborum, ex opuſculo hactenus inedito depromimus.*

SINΨA, *numeralibus poſtpoſitum, idem eſt cum Angloſaxonico* ꝛiðe, Vice ÞASTA TVAIMSINΨAM SABBATANS: Jejuno bis in ſabbato; *L* 18:12. ATVRRIÐEÐNN ΨAN ANΨAKAMMA SINΨA Ψ NA MANNAN SAEI VAS BLINÐS: Vocaverunt ergo rurſum hom nem qui fuerat cœcus; *Joh.* 9:24. ÞANKΨIZE hANA hKNKG TVAIMSINΨAM. ÏNVIÐIS MIK ΨKIMSINΨAM: Priuſquam gall cantet bis, negabis me ter; *Marc.* 14:72. GABAI SIBNNSINΨA ANA ÐAR ÞKAVANKKGAI ÐN ΨNS. GAh SIBNNSINΨA ANA ÐAR RAVANÐGAI SIK: Si ſepties in die peccaverit, & ſepti in die converſus fuerit; *Luc.* 17:4. *ubi verſio Angloſaxonica;* ȝÿꝑ he on ðæ ꝛeoꝑan ꝛiðum ꝛÿnȝað. ⁊ ꝛeoꝑan ꝛiðum to ðe on ðæȝ ȝecÿnꝑeb bÿð: *Vi annotata noſtra ad gloſſas Keronis in* Itinera; *ubi non modò pluribus exemplis oſte dimus Angloſaxonicum* ꝛið *reſpondere Gothico* SINΨ, *verùm etiam totum hunc quendi modum penitiùs excutimus. Hinc etiam* RASINΨGAI *dicti ſunt* Com tes itineris. hNRGANÐARNA ÏN RASINΨGAM ÏNA VISA Exiſtimantes in comitatu illum eſſe; νομίσαντες ἀυτὸ ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι. *Luc.* 2:44.

SIMARNEIS, Diſcipulus. SIMARNGRS, Diſcipuli. NIST SIM NEIS NÞAK AAISAKGA: Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum; *Matt* 10:24. Ψn ÏS SIMARNEIS ΨAMMA. ïΨ VEIS MARSES S MARNGRS SIGNM: Tu es diſcipulus ejus, at nos Moſis diſcipuli ſumus; *J* 9:28. *Ab hoc* SIMARNEIS *verbum* SIMARNAN *Gothis erat* Dedere ſe in ſciplinam uni alicui doctori quem ſecteris. SAEI GAh SIABA SIM NIÐA ÏAISNA: Qui & ipſe diſcipulus erat Jeſu; *Matth.* 27:57. *Suſpi bar primò Diſcipulis nomen hoc inditum à priſco aliquo verbo reſpondente Belgico* ſuppe Stillatim veluti permanando proluere, humectare, mollire, macerare. *Cu verbi veſtigium nobis exhibet Alvredi regis paraphraſis Boëthiana* XXXIII, Þunðorlic ıꝛ Þ ðæt ꝛeo eoꝛðe Þ hneꝛce ⁊ ꝑlopende pæteꝛ helt ⁊ be ꝛumu ðæle ꝛꝛilȝð. ⁊ ꝑoꝛ ðam ꝛÿꝛe heo bið ȝeleh̄ð Þ hio ȝnep̄ð ⁊ blep̄ð ⁊ pe maꝛ bꝛinȝð. ꝑoꝛðam ȝiꝑ Þ pæteꝛ hi ne ȝeðpænde. Þonne ðꝛuȝode hio

pu

ꝑuꝑbe tobꝑuɟen mib ðam ꝑinbe ɣꝑa ðuɟt oððe axe:. Admirable eſt quòd terra mollem fluentémq; aquam continet atque aliquam ejus partem imbibit, humectationíſq; hujus virtute eatenùs irrigatur ut creſcat & floreat & fructus ferat: niſi enim rigaret eam aqua, propediem exſiccaretur & pulveris cineríſq; inſtar diſjiceretur. *Nimirum igitur ſolertiſſimus quiſque doctor & non paſſurus ingenia ſibi commiſſa in incultu atque ſocordiâ torpeſcere, tempeſtivè ea ſaluberrimis bonarum diſciplinarum laticibus altè perfundit atque imbuit; quò diſcipulorum animos irrigationis hujus oportunitate præparet ad ſatus accipiendos, eáq; iis mandet atque (ut ita dicam) ſerat, quæ adulta fructus uberrimos ferant. Hæc olim: nunc tamen, intuitu verbi* SIΠϏNϏN (*cui hæc originatio minùs convenit*) *viſa eſt mihi vox* SIΠϏNEIS *rectiùs peti poſſe ex* ἕπω, Sequor; *tanquam ex ejus Participio* ἑπων (*cujus compoſitum* μεθέπων *exp.* Conſectator veluti per veſtigia proſequens aliquem) *primò fuerit* SEΠϏN, *aſpiratione in* S *mutatâ, & mox* SIΠϏN. SIΠϏNEIS. *Doctiſſimus Thomas Mareſchallus ſuſpicatur hanc vocem affinitatem aliquam habere cum* σπᾶν, Trahere, *vel* ἀπασπᾶν, Abſtrahere, abducere. *prout nempe* ἀπασπᾶν τὰς μαθητὰς *eſt* Abducere ac poſt ſe trahere diſcipulos, *Act.* 20:30.

SIS. ϛTλNdλNdS SIS ψϏ ЬλdA: Stans hæc apud ſe orabat; *Luc.* 18:11. ψλΓKϛλNdλNS SIS ïN hλIKTλM SEINλIM: Cogitantes in cordibus ſuis; *Marc.* 2:6. *Luc.* 1:29. nɆKnNNλNdS ψλTEI SϒA ψλI MITϏdEdnN SIS: Cognoſcens quòd ſic cogitarent intra ſe; *Marc.* 2:8. ϏhTEdnN SIS λΓIS MIKIλ: Timuerunt timore magno; *Marc.* 4:41. λɆ SIS SIλЬIN: A ſemet ipſo; *Joh.* 15:4. ΓλλλnSIdλ λɆ SIS ψϏS NλndIЬλNdϛϏS: Diruꝑit catenas; *Marc.* 5:4, EI ЬnΓϛλINλ SIS MλTINS: Ut emant ſibi cibos; *Luc.* 9:12. NI hλЬλNd ϒλnKTINS ïN SIS: Non habent radicem in ſe; *Marc.* 4:17. MIψ SIS hλЬλNd ЬKnψɆλd: Secum habent ſponſum; *Marc.* 2:19. ïNKλnhTIψS ïN SIS SIλЬIN: Fremens in ſemet ipſo; *Joh.* 11:38. NIЬλI nSUIMλI SIS SIλЬIN: Numquid interficiet ſemet ipſum? *Joh.* 8:22.

SITλN. ΓλSITλN, Sedere; *Marc.* 4:1. & 10:40. SITλNdS, Sedens; *Joh.* 12:15. ΓλSITλNdS, *Luc.* 5:3. 14:28. SIT, Sede; *Marc.* 12:36. SλT, Sedit; *Marc.* 11:2. SETnN BI ïNλ MλNλΓEI: Sedebant circa eum turbæ; *Marc.* 3:32. ΓλSλT, *Marc.* 11:7. *Luc.* 4:20. *Joh.* 6:3. & 12:14. SλT ïϏRS KEIKϏ: Invaſerat eas tremor. *vide* SλT. *Ad* SITλN *quoque pertinet* SITλ, Cathedra. & SITλ, Nidus. *Primum eſt Marc.* 11:15; SITλλNS nSϒλλTIdλ: Cathedras evertit. *Alterum eſt Matth.* 8:20. & *Luc.* 10:58; ɆnΓλϏS hi-

HIMINIS ΛIΓΠN SITΛΛNS: Volucres cœli habent nidos. *Angloſa* ȝittan *eſt* Sedere. *Alam.* ſizzan. *Cimbr.* ИIЧIA. *Dan.* ſidde. *Angl.* ſit. *Be* ſitten. *Affinia ſunt Græco* ἵζειν, Sedere. *Græcarum etenim vocum aſpiration* *in* s *plerumque tranſire, ita notum eſt ut multis non indigeat. Si quis tamen plu* *hujus mutationis expetat exempla, recurrat ad Obſervata noſtra in Willerami pa* *nam* 8, *ubi inquirimus in originem vocabuli* ſalo.

SINGIΨ, Suit; *Marc.* 2: 21. *Angloſaxonibus* ȝipiȝan *eſt* Suere. *Ala* ſiuuan. *Dan.* ſye. *Angl.* ſowe *vel* ſewe. *Originem verbi tradit Voſſii e* *mologicum Latinum in* Suo.

SINKS, Infirmus, languens. *Joh.* 11: 1. SINKS ÏST, Infirmatu *Joh.* 11: 3 & 5. SX SINKEI NIST ΔN ΔΛNΨΛN: Hæc infirm tas non eſt ad mortem; *Joh.* 11: 4. SINKΛNΔS, Malè habens; *Luc.* 7: *Angloſax.* ȝeoc. *Alam.* ſiech/ ſioh/ ſiuch. *Dan.* ſyg. *Iſl.* ſiukur. *Angl.* ſic *Belg.* ſiecki. *Noſtram de vocabuli origine conjecturam tradidimus in Obſervatis* *Willerami paginam* 24.

SINN ȒΛSΛO ÏN ΛΛh: Viſionem vidit in templo; ὀπτασίαν ἑώρακεν πῷ ναῷ. *Luc.* 1: 22. NI STXGIΨ BI SINNΛI: Nolite judicare ſecu dùm faciem; μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν. *Joh.* 7: 24. ȲΛKΨ ÏMMΛ ÏN SI NΛ ΛTTIΛNS: Apparuit illi angelus; ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος. *Luc.* 1: 11. SI BΛSINNGXS, Qui viderunt ipſi, teſtes oculati; αὐτόπται. *Luc.* 1: 2. *Ref* *ad* SΛIOΛN, Videre.

SINN MEKGΛN BΛINΔΛIM: Viſum prædicare cœcis; ἀνάβλεψιν τυφλοῖς. *Luc.* 4: 18. MΛNΛΓΛIM BΛINΔΛIM ÞKΛΓΛÞ SINN Cœcis multis donavit viſum; *Luc.* 7: 21. *Angloſaxonibus* ȝiht. ȝeȝiht. *Al* *mannis* ſieh. *Danis* ſyn. *Anglis* ſight. *Belgis* ſicht/ geſicht.

SINNS ΛNΔΨΛIKΨGIS ÏS: Species vultûs ejus; τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐ *Luc.* 9: 29. SINNΛI ΛEIKIS: Specie corporali *vel* corporis; εἴδει σωμ πτικῷ. *Luc.* 3: 22.

SKΛΔΛN, Umbra. MΛTNN NÞ SKΛΔΛN ÏS ÞNTΛȲ HIMINIS ȒΛBΛNΛN: Poſſunt ſub umbrâ ejus volucres cœli habitare; *Ma* 4: 32. ÏN SKΛΔΛN ΔΛNΨΛNS SITΛNΔΛM: In umbrâ mo tis ſedentibus; *Luc.* 1: 79. *Angloſax.* ſcadu. ſceadu. ſcua. *Alam.* ſcada/ ſcûm *Dan.* ſkygge. *Iſl.* ſkugge. *Angl.* ſhade/ ſhadow. *Belg.* ſchade/ ſchadu ſchauwe/ ſchuwe/ ſcheye. *Hæc manifeſtiſſimam habent affinitatem cum Gra* σκιὰ, Umbra. *quod ipſum tamen à* סֻכָּה Tugurium *vel* Tabernaculum *deri*

Jo. Druſius Quæſtionum Ebraïcarum libro I, *quæſt.* LXXVI.

SKAETIDA SIK AN GALEYGAN INA: Traditurus erat eum; *Joh.* 12:4. *Propriè verò hæc verba accipio, tanquam ſit mens loci*, Parabat ſe ad tradendum eum. *ut* SKAETIDA *ſit ab illo* SKAPAN *vel* GASKA-PAN, Facere, parare, *unde* GASKAPANS YAKW SABBATS *exponitur* Factum eſt ſabbathum, *Marc.* 2:27. FANK GASKAFT FAIK-ONS: Ante conſtitutionem mundi; *Joh.* 17:24. FKAM ANASTA-DEINAI GASKAFTAIS WSEI GASKSP GSW: Ab initio creaturæ quam condidit Deus; *Marc.* 13:19. *Angloſaxonibus* ſcyppan *eſt* Formare, facere, parare. *Alamannis* ſcaphan. *Belgis* ſcheppen. *unde &* ſchaffen *iis eſt* Agere, exequi, curare, providere, *&c. Vide quæ de hoc verbo ejúſq; origine fuſè diximus in annotatis ad Tatiani* v, 7.

SKAIDAN, Separare, dirimere; *Matth.* 10:35. WATEI GSW GA-YAW. MANNA WAMMA NI SKAIDAI: Quod Deus conjunxit, homo ne ſeparet; *Marc.* 10:9. MIWWANEI AFSKAIDAN SIK AF IMMA: Cum diſcederent ab illo; *Luc.* 9:33. *Angloſaxonibus* ſceadan. *Alamannis* ſcheidan / ſkeithan. *Belgis* ſcheiden. *Videri poſſunt affinia Græco* σκεδᾶν, Diſpergere. *niſi fortè putes propiùs accedere ad* χίζειν, Findere, ſcindere; *unde* χίδη *vel* χίδαξ *eſt* Aſſula, ſegmentum è ligno.

SKAL WIS O AIWAN: Habeo tibi aliquid dicere; ἔχω σοί τι εἰπεῖν. *Luc.* 7:40. *Joh.* 16:12. IK SKAL GANKKGAN: Me oportet operari; ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθ. *Joh.* 9:4. SKAL SUNUS MANS MANAG GINNAN: Oportet filium hominis multa pati; δεῖ τ ὑὸν τ ἀνθρώπ πολλὰ παθεῖν. *Luc.* 9:22. 17:25. GAH WS SKAL BKIGAN: Et illas oportet me adducere; κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν. *Joh.* 10:16. GAIAGWISAN GAH FAGINS SKULD WAS: Epulari & gaudere oportebat; εὐφρανθῆναι κ χαρῆναι ἔδει. *Luc.* 15:32. SKAL GASWIAN: Debet mori; ὀφείλει ἀποθανεῖν. *Joh.* 19:7. *Etiam Futuri temporis nota eſt hoc verbum*, O SKULI WA-TA BAIRN YAIKWAN: Quis, putas, puer iſte erit? τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; *Luc.* 1:66. SAEI SKULDA IMAN: Qui venturus eſt; ὁ μέλλων ἐρχεσθ. *Matth.* 11:14. OAKE SA SKULI GAGAN: Quò hic iturus eſt? ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθ; *Joh.* 7:35. BANDWGANDS OIAEI-KAMMA ANAWAN SKULDA GADAUWNAN: Significans quâ morte eſſet moriturus; σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. *Joh.* 12:33. *Ad hanc poſtremam defectivi* SKAL *acceptionem refer illa Runolphi Jonæ verba, quæ ſupra Lectori exhibuimus in* MNNAIDEDNN.

SKAL-

SKALGRS, Tegulas. *Luc.* 5: 19. *Belgis* ſchalien *dicuntur Scandulæ iſtæ ſive Sectiles è ſaxo laminæ quæ tectis inſternuntur tegularum loco. Vide Anglicum etymologicum in* Shell / ſhale. Putamen, cortex, teſta.

SKALKS, Servus. SKALKINRN, Servire, miniſtrare. NIST SKALKS NEAR EANIN SEINAMMA: Non eſt ſervus ſuper dominum ſuum; *Matth.* 10: 24. SIGAI ALLAIM SKALKS: Erit omnium ſervus; *Marc.* 10: 44. SKALKRS NNBKNKGAI SIGNM: Servi inutiles ſumus; *Luc.* 17: 10. STRWNN SKALKRS GAh ANdBAh TRS hANKGA YANKKGANdANS: Stabant ſervi & miniſtri focum facientes; *Job.* 18: 18. *Angloſaxonibus quoque* ꝛcealc. *Alamannis* ſcalc / ſcalk ſcalch. *vetuſtioribus Belgis* ſchalk *ſimiliter dicebatur* Servus; *ut ut nunc ſuperioribus inferioribúſq; Germanis, ac Danis quoque, in malam ſemper partem uſurpetur denotétq;* Vafrum verſutúmq; nebulonem: *quod unde provenerit, fuſè docuimus in Obſervatis ad Willeramum. &c. Ipſum verò illud* SKALKS, *de quo hîc agimus, videri poteſt ortum traxiſſe à* σκάπτω, Fodio, ſarrio; *quòd non alium ſervilis operæ uſum priſca mortalium gens noverat.*

SKAMA MIK BIdGAN: Erubeſco mendicare; *Luc.* 16: 3. SNNS MANS SKAMAIW SIK IS: Filium hominis pudebit ejus; *Marc.* 8: 38. *Angloſaxonibus* ꝛcaman. ꝛcamian. ꝛceamian. ꝛceomian *eſt* Verecundari, erubeſcere, pudore ſuffundi. ꝛcamu. ꝛceamu. ꝛceomu, Pudor, verecundia. ꝛcamfæſt Verecundus, pudens. ꝛcamleaꝛ, Impudens. ꝛoꝛ ꝛceome, Præ pudore. *Alamannis* ſcama / ſcamu *eſt* Pudor. *Danis* ſkam. *Iſlandis* ſkømm. *Anglis* ſhame *Belgis* ſchaemte. *Originem verbi non malè fortè (præfixo S) referas ad Æolicum* καμμύειν *pro* καταμύειν, Claudere oculos: *quum apud omnes in confeſſo ſit hunc eſſe verum frontis mollioris in juſto pudore vultum. Prorſus ut Græcis* δυσωπεῖσθαι *eſt* Pudore confundi, oculos præ pudore avertere, claudere, vel in ſolum defixos tenere. *Vide plura in annotatis noſtris ad Tatiani* XLIV, 22.

SKATT, Denarius; *Marc.* 12: 15. *Luc.* 7: 41. 20: 24. SKATTMna; *Luc.* 19: 24. NIh SKATTANS NIMAIW IN YIT: Nequ pecuniam tuleritis in viâ; *Luc.* 9: 3. MESA SKATTGANE NSYAL TIdA: Menſas nummulariorum evertit; *Marc.* 11: 15. *Angloſax.* ꝛceat ꝛceot. *Alam.* ſcaz. *Cimbr.* ЧРАЧЧ. *Dan.* ſkat. *Belg.* ſchot *plerumque* Cenſum *vel* Tributum *ſignificat. Fuſè de iis agit etymologicum noſtrum Anglicum in* Shot / *Cenſus, vectigal.*

SKAWGAN. *Vide* TASKAWGAN, Nocere.

SKAN

SKΛNDΛKΛIN SKRHE ÏS ΛNDΛBINDΛN: Corrigiam calceorum ejus ſolvere; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Vide* **SKRHE**.

SKΛNKIGRNR, Scorpiones; *Luc.* 10:19. *Vox eſt apud pleraſque gentes Europæas recepta; de cujus origine vide etymologicum Voſſii in* Scorpius *vel* Scorpio.

SKΛNT, Fimbria. **SKΛNTΛ ΥΛSTGRS ÏS ΛTTΛITRK**: Fimbriam veſtimenti ejus attigit; *Matth.* 9:20. *Luc.* 8:44. *Angloſaxonibus* ſceat. ſcet. ſcÿt, *ſicuti & Anglis* **ſheet** *propriè eſt* Lodix *vel* Linteum planum atque expanſum: *poſtea tamen à Linteaminis vel Sindonis intellectu tranſlata quoque eſt vox ad plures alias res in latum effuſas. ut Anglis* **a ſheet of lead/a ſheet of paper.** *&c. Danis* **ſtød paa klæde** *eſt* Lacinia veſtimenti. *Iiſdem quoque Danis* **ſtød** / *Iſlandis* **ſtaut** / *Belgis* **ſchoot** *eſt* Gremium, ſinus. *Variarum vocabuli* ſceat *acceptionum exempla, Deo vitam viréſq; largiente, Lectori ſuppeditabit lexicon noſtrum Angloſaxonicum. Videri autem poteſt* ſceat *vel* ſcet *denominatum, quòd ſit* χειτικὸν ἃ, *Vim habens continendi, retinendi, cohibendi.*

SKEIME, Laternæ; *Joh.* 18:3. *Vide quæ annotavimus ad gl Lipſii. in* **ſcimo** / Splendor.

SKEINΛN, Fulgere, ſplendere. **ΛΛnhMRNI ΛΛnhΛTGΛNDEI SKEINIΨ**: Fulgur coruſcans fulget; *Luc.* 17:24. **ΓΛΥΛSEINS ÏS ΘEITΛ SKEINΛNDEI**: Veſtitus ejus albus refulgens; *Luc.* 9:29. **ΥnΛΨnS ÞΛNINS BISKΛIN ÏNS**: Gloria Domini circumfulſit eos; *Luc.* 2:9. *Angloſaxonibus* ſcinan. *Alamannis* **ſcinen.** *Cimbris* ИΡΠΚΛ. *Danis* **ſtinne.** *Anglis* **ſhine.** *Belgis* **ſchÿnen.** *De verbi origine nihil etiamnum certi & in quo acquieſcam venit in mentem. Alibi tamen Angloſaxonicum* ſcinan, *præpoſito S, per conjecturam retuli ad illud* γανεῖν, *quod Heſychio exponitur* λευκαίνειν, Album reddere. *ſicuti &* γάνος *eidem doctiſſimo Grammatico non modò eſt* χάρμα, ἡδονὴ, Gaudium, lætitia geſtiens, *verùm etiam* φῶς, αὐγὴ, λαμπηδὼν, λευκότης, Lux, ſplendor, ſcintilla, candor.

SKEIKIΨ. ΓΛSKEIKIΨ, Interpretatus. *Vide* **ΓΛSKEIKIΨ**.

SKEYGΛNDΛNS, Iter facientes; *Marc.* 2:23. σκευάζεσθ *Græcis activâ ſignificatione eſt* Accingere ſe ad iter, colligere σκεύη ſive Vaſa ad iter neceſſaria. *quomodo &* ἀνασκευὴ *dicitur* Sedula opera exercitûs caſtra moventis & vaſa colligentis. ἀποσκευὴ, Sarcinæ viatorum. *item* Impedimenta exercitûs.

SKIÞ, Navis. *Angloſax.* ſcip. *Alam.* **ſcip**/**ſceph.** *Cimbr.* ИΡIB. *Dan.* **ſkib.** *Iſl.* **ſkip.** *Angl.* **ſhip.** *Belg.* **ſchip.** *Valdè ſunt affinia Græco* σκάφη, Scapha.

SKRhE ïS SKΛnΔΛKΛIП ΛNΔBINΔΛN: Calceorum ejus cor rigiam ſolvere; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Angloſaxonibus* ꝛceo. ꝛco. ꝛcoe *eſt* Cal ceus. ȝeꝛcẏ, Calcei. *Alam.* ſců. *Dan.* ſkoe. *Angl.* ſhoe. *Belg.* ſchoe *Videor mihi videre in his aliquid Græci* σκύτος, Corium; *præcipuè tamen tale*, e *quo calcei crepidæve concinnantur. Omnino vide quæ nos fuſiùs de origine voca buli diximus in Obſervatis ad Willerami paginam* 127.

SKRhSΛΛ, Dæmones; *Matth.* 8:31. *Luc.* 8:27. *Angloſaxonibus* ꝛcucc *eſt* Dæmon. *Boëthius* xxxix, 6; ꝛcuccena miꝛtlice loꝛꝑꝑencaꝛ, Dæmonum varia ſollertia. *In veteris eccleſiæ Hymno, cui initium* Tibi Chriſte, ſplendor Pa tris, Vita, virtus cordium, *etiam hæc legas*; pe ꝛamoÞheꝑiaÞ Michael heaꝛoÞ hebban heoꝛonlicef heꝑiȝef. ÞoÞꝑẏttenÞ ꝛcuccan on mihte Ꝺoꝛeꝛ:. Conlauda mus Michaëlem, primatem cœleſtis exercitûs, conterentem zabulum in virtut Dei. *Poteſt interim* ꝛcucca *iſtud videri affinitatem aliquam habere cum Anglo ſaxonico* ꝛceacef, Latro. ἐκεῖνος γὰρ ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, Ille homicida era ab initio; *Joh.* 8:44. *& quoniam ibidem additur*, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἕστηκεν, E in veritate non ſtetit; *fortaſſe quoque referri poteſt vox ad infelix illud Angeli apo ſtatæ exilium, quod cælo deturbatus tolerat in æternum: ſiquidem Runico lexic* ИꝬAꝬΛh ΨΛBh *exponitur* Exul in ſylvis latitans. *Danis quoque* ſkov-roffuer *eſt* Latro ſylvas infeſtans: *nam* ſkov *iis eſt* Sylva. *Iſlandis* ſkoogur. *Ad male ficarum etiam cultores artium (quod non prorſus ab hoc loco alienum) vocem han olim pertinuiſſe diſcimus ex illo* ИꝬAꝬΓΛh ꝬΛBΛ, *quod Wormius ad Stropham* 18 *epinicii Lodbrogiani exponit* Sagæ pallium. *Fieri denique poteſt Danis quoque* Me retricem, *à malis præſtigioſarum illecebrarum artibus*, ſkoger *dictam*.

SKKEITΛN. *Vide* ÐISSKKEITΛN, Scindere, diſſcindere.

SKПÞTΛ SEINΛMMΛ BISꝩΛKЬ ÞRTПNS MEINΛNS: Ca pillis ſuis tergebat pedes meos; ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξέ μου τοὺς πόδας. *Luc.* 7:44 *Joh.* 11:2. 12:3.

SKПΛΛ, Reus. *Angloſax.* ꝛcẏlꝺiȝ. *Alam.* ſculdig. *Belg.* ſchuldig. *It legimus Marc.* 14:64; ГΛÐȜMIÐEÐnN ïNΛ SKПΛΛN ꝩISΛ ÐΛnΨΛN: Condemnaverunt eum eſſe reum mortis. *paſſim quoque alibi o currunt* SKПΛΛ STΛnΛI: Reus judicio. SKПΛΛ ГΛUnMΨΛ Reus concilio. *&c. Nimirum eſt ex illo* SKΛΛ *quod occurrit Joh.* 19:7 SKΛΛ ГΛSꝩIΛTΛN, Debet mori. *Cujus acceptionis ut & aliarum qu rundam exempla non inutiliter nobis hic videmur allaturi, ad illuſtrandum obv quædam nobiliſſimi codicis loca.* ïK SKΛΛ ꝩΛnKKGΛN, Me oport op

operari; *Joh.* 9:4. **SKΛΛ SNNNS MΛNS MΛNΛT ΥINNΛN**: Oportet filium hominis multa pati; *Luc.* 9:22. **SΛEI SKNΛΔΛ UIMΛN**: Qui venturus eſt; *Matth.* 11:14. **SNNNS MΛNS SKNΛΔS ÏST ΛTTIƀΛN ÏN hΛNΔNNS MΛNNE**: Filius hominis futurum eſt ut tradatur in manus hominum; *Luc.* 9:44. **ΘΛ SKNΛI ΨΛTΛ ƀΛKN ΥΛIKΨΛN**: Quis, putas, puer iſte erit? *Luc.* 1:66. **ΥΛIΛΛΥISΛN GΛH ÞΛΓINRN SKNΛΔ ΥΛS**: Epulari & gaudere oportebat; *Luc.* 15:32. **hIMMΛ ΔΛΓΛ ΛNΔ ΓΛKΔΛ ΨEINΛMMΛ SKΛΛ ÏK ΥISΛN**: Hodie in domo tuâ oportet me manere; *Luc.* 19:5. **SKNΛΔN ÏST NNSIS KΛISΛKΛΓIΛΔ ΓIƀΛN KΛISΛKΛ**: Licet nobis dare tributum Cæſaris Cæſari? *Marc.* 12:14. & *Luc.* 20:22. **NI SKNΛΔ ÏST ΨNS hΛƀΛN UEN ƀKRΨKS ΨEINIS**: Non licet tibi habere uxorem fratris tui; *Marc.* 6:18. **NNSIS NI SKNΛΔ ÏST NSUIMΛN MΛNNE ΛINNMMEhNN**: Nobis non licet interficere quemquam; *Joh.* 18:31. **ΛINS SKNΛΔΛ SKΛTTE ÞIMÞ hNNΔΛ**: Unus debebat denarios quingentos; *Luc.* 7:41. **ΨΛTEI SKNΛΔEΔNM TΛNGΛN ΓΛTΛΥIΔEΔNM**: Quod debuimus facere, fecimus; *Luc.* 17:10. *Hæc ad percipiendam multiplicem vim verbi* **SKΛΛ** *ſuffecerint; niſi quis fortè putabit hactenus allata etiam lucis aliquid poſſe mutuari ab iis, quæ de ſimili ac nonnihil quoque diverſâ acceptione Angloſaxonici* ſceal *& Alamannici* ſcal *fuſè proſequimur in annotatis ad Tatiani* XIV, 2.

SKNKΛ ΥINΔIS MIKIΛΛ: Procella magna venti; *Marc.* 4:37. *Angloſaxonibus* ſcúr *dicitur, Belgis* **ſcheure**. *De hac voce diximus in* **KIΓN**, Pluvia. *Quibus interim hoc in loco addo:* Fungum *Danis videri* ſturrehat *dictum, quòd pilei formam gerat ac pluviâ tempeſtate maximè proveniat. unde &* pluviales fungos *dixit Ovidius Metamorph.* VII, 394.

SΛΛhΛN, Percutere, verberare. **Δn ΘE MIK SΛΛhIS**: Quid me percutis? *Joh.* 18:23. **SΛRh**, Percutiebat; *Luc.* 18:13. *Joh.* 18:10. **SΛΛhΛRÞIN ΓΛÞ**: Alapam dedit; *Joh.* 17:22. **ΓEƀNN ÏMMΛ SΛΛhINSΛRÞIN**: Dabant ei alapas; *Joh.* 19:3. **SΛΛhΛ**, Plaga; μάστιξ. *Marc.* 5:29 & 34. *ita in Novo fœdere nuncupatur Notabilis aliqua infirmitas, morbus gravior & qui videri poſſit ab irato Deo immiſſus. Angloſaxonibus* ſlean *eſt* Percutere. *Alam.* ſlahon. *Dan. & Iſl.* ſlaa. *Belg.* ſlaen. *Omnia hæc mirè ſunt affinia Græco* σκυλᾶν *vel* σκυλεύειν, Quatere, concutere.

SΛΛIhT, Planus. **NSΨKNSTEIS ΥΛIKΨIΨ Δn ΥIΓΛM SΛΛIhTΛIM**: Aſpera erunt in vias planas; αἱ τραχεῖαι ἔσαι εἰς ὁδοὺς λείας. *Luc.* 3:5.

pro quo Tatianus XIII, 3; **uuerde unebanu in ſlehta uuega.** *Francis igitur* **ſleh** *eſt* Planus. *Cimbris* ᛋᚺᚾᚾᚢᚦ. *Danis* **ſlett.** *Iſlandis* **ſlettur.** *Belgis* **ſlecht ſlicht.** *unde iis* **ſlichten een ſtad** / Urbem ſolo æquare. *Angli dicunt* **to ſlight citie.** *Ipſum verò* **SALIhT** *arbitror eſſe à* **SALhAN**, Percutere. *ut* **SALIhT** *propriè olim acceptum ſit de Rebus crebro verbere lævigatis. nam & Alamannicum gl C*, 6 **ſlihtan** *exponit* Mulcere, *i. ferrum aliáq; metalla ictibus aſſiduis emollire unde & Vulcanus, authore Feſto, dictus eſt* Mulciber. *Angloſaxonibus* **ꝛmeð** *v* **ꝛmoeð** *eſt* Planus. **ꝛmeðnyꝛ**, Planities. *ita ſupra citatum locum Lucæ* 3: *verſio Angloſaxonica reddit*, **unʒeꝛyðu beoð on ꝛmeðe peʒaꝛ.** *quod non attigi ſem, niſi videretur hoc in loco monendum, eandem derivationis rationem deprehen in Angloſaxonico* **ꝛmeð**, *quæ fuit in* **SALIhT.** *nam ut* **SALIhT** *eſt à* **SAL hAN**, *ita quoque* **ꝛmeð** *derivatum eſt à* **ꝛmiꝛan** *vel* **ꝛmyðan**, Percutere, fer re, tundere. *unde &* **ꝛmið** *eſt* Ferrarius faber. *de quo vide annotata ad g D*, 4. *in* Faber. *Vide quoque Anglicum etymologicum in* **Smooth** / Planus, polítus

SALYAN. ꝛASALYAN, Silere, tacere. **ʒAbAI ψAI SAL YAND. STAINꝚS hKꝚnʒAND**: Si hi tacuerint, lapides clamabunt *Luc.* 19: 40. **SALYAIdEDnN**, Tacebant; *Marc.* 9: 34. **ANA SALYAIdEDnN**, *Luc.* 8: 24. *cui affine videtur illud* **ANASIAAId SA YINDS**, Ceſſavit ventus, *& illud* **ꝛASALYAI. AꝂDnMKN**: Tace obmuteſce; *Marc.* 4: 39. *Poteſt interim* **SALYAN** *iſtud videri traxiſſe aliqui ab eddem origine unde Latinum* Silere *defluxit.*

SAEIdʒAI ꝂIAn: Sævi nimis. χαλεποὶ λίαν. *Matth.* 8: 28. *quod cùm a duobus dæmoniacis obvia quæque diſſicientibus dilacerantibúſq; dicatur, magnam videtur affinitatem habere cum Angloſaxonico* **ꝛliꝛan** *vel* **ꝛoꝛliꝛan**, Lacerare, di rumpere. *Hujuſmodi violentia hominis immundo ſpiritu correpti deſcribitur Marc* 5: 3. *Nec minorem interim habet affinitatem cum Gothico* **SAEIψGAN. ꝛA SAEIψGAN**, Detrimentum pati, facere jacturam. *Vide* **ꝛASAEIψGAN**

SAEPAN, Dormire. **SAEPANdS**, Dormiens; *Marc.* 4: 38. **SAE PIψ**, Dormit; *Matth.* 9: 24. *Marc.* 5: 39. *Joh.* 11: 12. **ïψ ïS SAEP** Ipſe verò dormiebat; *Matth.* 8: 24. **SAEP**, Somnus; *Joh.* 11: 13. **YE SnN KAnKIdAI SAEPA**: Erant gravati ſomno; *Luc.* 9: 32. *Angloſa* **ꝛlæpan. ꝛlapan.** *Alam.* **ſlafen.** *Angl.* **ſleep.** *Belg.* **ſlaepen.** *Alamanni* **ſlaf** *&* **ſlafen** *videri poſſunt facta ex illo* **ſlaff** / *quod* Inertem *ac* Remiſſum *denota nam ſpiritus vitales qui vigilantibus vividi, erecti, atque ad quævis opera exeque da præſtò ſunt, ſomno preſſos quodammodo videntur ad tempus deſtituere atq omnia corporis noſtri membra inerti quodam languore ſolvere. unde* λυπμιλὴς ὕπ

di

dicitur Homero Odyſſ. ϒ, 57. & ψ, 343. *nam Authori brevium ſcholiorum* λυσιμελὴς *exponitur* ὁ τὰ μέλη & σώματος πωλείς. ἢ ἀμέλειαν. *quod ipſum fuſiùs tradit Euſtathius. Similia ferè habet Kilianus in* ſlaeu.

SMAKKANS, Ficus; *Matth.* 7 : 16. *Luc.* 6 : 44. NI VAS MEL SMAKKANE: Non erat tempus ficorum; *Marc.* 11 : 13. SMAKKABAGMS, Ficus arbor; *Marc.* 11 : 21. *Gratus atque amabilis ficuum ſapor propemodum inducit me ut putem vocabuli originem non incommodè peti poſſe ex Angloſaxonico* ſmæccan, Sapere, guſtare. *Belgis* ſmacken. *Danis* ſmag *eſt* Sapor, guſtus. ſmage / Guſtare. ſmacke / Ligurrire.

SMITAN, Ungere, linere. *Occurrit Joh.* 9 : 6 & 11. *in illo* GASMAIT & BISMAIT, *quod utrobique exponitur* ἐπέχεισε, Linivit, unxit. *Angloſaxonibus* ſmitan. bemitan *eſt* Inquinare. ſmitta, Macula. *Unde quoque Macula ex illitis ſordibus Alamannis* piſmiz. *Danis* ſmitte. *Anglis* ſmutch. *Belgis* ſmette *nuncupatur.*

SMYRNA, Myrrha. GEBUN IMMA AKITKAN VEIN MIS SMYRNA: Dabant ei bibere vinum myrrhatum; ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον. *Marc.* 15 : 23. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 32; Mirratum vinum, pin gemengeb mib myrrhan: *Alamannicum gloſſarium D*, 26; Mirra, mirre. Smirna, idem. Stactes, idem. *Vide Cl. Salmaſii Plinianas exercitationes, pag.* 709. *Vide quoque Voſſii etymologicum Latinum, in* Myrrha.

SNAGA, Veſtimentum. NIMANNA PLAT FANINS NINGIS SINGIS ANA SNAGAN FAIRNGANA: Nemo aſſumentum panni rudis aſſuit veſtimento veteri; *Marc.* 2 : 21 *coll. cum Matth.* 9 : 16. & *Luc.* 5 : 36.

SNAIVS, Nix; *Marc.* 9 : 3. *Angloſax.* ſnap. *Alam.* ſné / ſneu / ſnio. *Dan.* ſnee. *Iſl.* ſnioor. *Angl.* ſnow. *Belg.* ſneeuw. *Angloſaxonicum* ſnap *alibi deduximus à* ναύειν, *prout* ναύει *Heſychius exponit* ῥέει, βλύει, Fluit, manat. *Eorundem interim Angloſaxonum* ſnipan, Ningere, *rectiùs fortè derivaveris à* νίφειν, Ningere: *nihil enim frequentius quàm ut S præfigatur.*

SNEIAN, Metere; *Matth.* 6 : 26. *Willerami paraphraſis Francica in Cantici* v, 1; ich ſneyth minen mirran mit minen pimenton / Meſſui meam mirrham cum meis aromatibus. *ubi vide Obſervata noſtra. Vide porro quæ proximè dicimus in* SNEIPAN.

SNEIPAN. NESNEIPAN, Mactare. PINBS NI UIMIP NIBAI EI STIALAI GAH NESNEIPAI: Fur non venit niſi ut furetur & mactet;

mactet; *Joh.* 10: 10. **STINK ΨΛNΛ ΛΛIdΛN NFSNEIΨI** Vitulum ſaginatum occidite; *Luc.* 15: 23. *& mox commate* 30; **NFSNΛIS ïMMΛ STINK ΨΛNΛ ΛΛIdΛN**: Occidiſti ei vitulum ſaginatum. *H facit illud Angloſaxonici gloſſarii R*, 35; ꝛnıðunʒ, Mactatio. *etiam illud R Benedicti cap.* 7; pe ꝛynð to ðeaðe ʒetealðe. ꝛpa ꝛpa ꝛceap to ʒeꝛnıðe: mus ad mortem deputati, ſicut oves ad occiſionem. *Proprie interim* ꝛnıð *Angloſaxonibus eſt* Scindere. *Alamannis* ſnidan, *&c. Sunt ex* χίζειν, Finde ſcindere. *quamvis Latini non tantùm fecerunt ſuum* Scindo *ex* χίδω, *inſerto N; ipſi quoque Græci* χινδαλμὸς *dixerunt pro* χίδην *vel* χίδαξ, Aſſula. *atque inde q que* χινδύλησις *iis erat* Fiſſio in aſſulas. *Ab hoc interim* ſnidan *vel* ſnithan *ap Otfridum* IV, 12, 75 ſnit *eſt* Buccella. ſnita zit / Potationis tempus; *gl A*, *Angloſaxonibus quoque* ꝛnæb *eſt* Buccella; *ſicuti videre eſt Pſ.* CXLVII, 6. *it* ꝛnæb, Offa; *gl Ælfrici* 21. ꝛnæbınʒ huꝛ, Popina; *gl R*, 108. *Aliqua etiam ſubiit animum ſuſpicio an non veteres Friſii diem Solis vulgo* ſneyn *dixeri quòd non minimam illius diei partem comeſſationibus impendendam putarent. Ci bris denique, ut videre eſt in Runico lexico,* ᚺᚾᛁᚹᛅ *olim erat* Prandium. ᚺᚾᛁᚹᛅ, Cibum capere. *Euſtathius ſimiliter Græcum* χόρος, Satietas, *& χο vel* χορέννυμι, Satio, *derivat ab illo* κείρω, *quod aliquando annotat accipi ſolere p* ἀπλήστως ἐσθίω, Inſatiabiliter comedo.

SNINMGΛN, Properare, feſtinare. **SNINMGΛNdS**, Feſtinans; *L* 19: 5. **SNINMGΛNdΛNS**, Feſtinantes; *Luc.* 2: 16. **SNINMN dR**, Cum feſtinatione; *Marc.* 6: 25. *Luc.* 1: 39. *Alamannis* ſliumo *vel* ſniu *eſt* Properè, citò. *Mihi interim* ſniumo *rectius antiquiúſq; videtur, quàm* ſliu *ſiquidem* ᚺᚾᛁᚠᚠᛅ *in epicedio R. Lodbrog, Strophâ* 17, *exponitur* Maturè. *Ru cum adhæc lexicon in* ᚼRᚠIᚼᚼ *idem illud* ᚺᚾᛁᚠᚠᛅ *exponit* Subitò. *Omnium ori referenda ad* **SNIVΛN**, Strenuè ire, rem aliquam alacriter aggredi.

SNIVΛN, Ire, venire, ſtrenuè aggredi rem aliquam. **EI GNS SN VΛIΨ GΛh ΛKKΛN BΛIKΛIΨ**: Ut eatis & fructum feratis; *Joh.* 15: 1 **GΛh dNΛTSNIVNN**: Et appulerunt; *Marc.* 6: 53. **FΛNKSNΛ SΛΛBRN MEIN ΛEIK dN NSFIΛhΛ**: Prævenit ungere corpus meu ad ſepulturam; *Marc.* 14: 8.

SNNTKΛIM GΛh FKRdΛIM, Sapientibus & prudentibus; *L* 10: 21. *Angloſaxonibus* ꝛnoteꝛ. ꝛnoꝛoꝛ. ꝛnyꝛeꝛ *eſt* Sapiens, prudens; *Ci bris* ᚾᛅᛅᚿᚼ *exponitur*, Prudens, callidus. *Iſlandis* ſnotur *eſt* Velox. *it* Alacer. σωείλης *vel* σωελὸς *eſt* Sciens, perſpicax, intelligens. σωελόπεος, σωε πος. *unde & à* σωελόπεος *contractè fuerit* ꝛnoteꝛ. ꝛnyꝛeꝛ.

SϦ, Hæc; ἡ. **ꝎϦ SϦ ΛΛISGINϦ SϦ NIПGϦ**: Quænam doctrina æc nova? *Marc.* 1:27. *Joh.* 7:16. **SϦ ꟻINϦ**: Mulier; ἡ γυνή. *Matth.* :22. **SϦ MΛVI**: Puella; τὸ κοράσιον. *Matth.* 9:24,25. **SϦ ƁϏIN-IϦ**: Febris; ὁ πυρετός. *Marc.* 1:31. **ΛΛΛΛ SϦ ƁΛПKTS**: Tota civitas; πᾶσα ἡ πόλις. *Matth.* 8:34. *Marc.* 1:33. **SϦ hΛNDПS ÏS**: Manus ejus; ἡ χεὶρ αὐτοῦ. *Marc.* 3:5. *Scribitur &* **SϦh**, *Luc.* 2:2,36,37,38. **ϦSh ΨΛN ÏST SϦ ΛIVGINϦ ΛIƁΛINS**: Hæc autem eſt vita æterna; αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή. *Joh.* 17:3.

SϦKGΛN, Quærere; *Luc.* 19:10. **SϦKGIΨ**, Quærit; *Joh.* 7:4. **SϦKGΛNƋ**, Quærunt; *Matth.* 6:32. *Angloſax.* ꝛecan. ꝛoecan. *Alam.* ſuochen / ſuochen. *Cimbr.* ᚺᛁᚠᛁᛞ. *Dan.* ſøge. *Angl.* ſeek. *Belg.* ſoecken. *Origo verbi poteſt videri deſumpta ex* ἥκειν, Venire, accedere; *quandoquidem certum eſt* ꝛecan *primâ ſuâ ſignificatione hoc ipſum olim denotâſſe.* Ðu ꝛcealt oðeꝛe eðel ꝛecean. þynleaꝛnan þic: Aliam ſedem adibis, minùs jocundam manſionem; *Cædmon* 22, 24. ꝛæðeꝛ Abꝛahameꝛ. ꝛecean polde. Cananea land: Pater Abrahami adire volebat terram Cananeam; *Idem* 39, 1. Cꝛiꝛtene men ceolon ꝛecan cyꝛican ȝelome. ⁊ man ne mot ꝛpellian ne ꝛpꝛæca ðꝛiꝛan binnan Coðeꝛ cyꝛican. ꝛoꝛðan þe heo iꝛ ȝebedhuꝛ Code ȝehalȝod to ðam ȝaꝛtcum ꝛpꝛæcum: Chriſtianos decet frequenter adire eccleſiam; neque debet uiſquam in eccleſiâ Dei fabulari & ſermones habere, propterea quòd ea eſt omus orationis conſecrata Deo ad ſpiritualis loquelæ exercitia; *Ælfrici canones ad Wulfinum epiſcopum* § 35. *Plura hujus acceptionis exempla ſuppeditat nobis edæ hiſtoria eccleſiaſtica, ſiquidem rex Alvredus in elegantiſſimâ hiſtoriæ illius* ꝛaphraſi ꝛecan *paſſim uſurpat pro* Adire. *Aliis quoque Angloſaxonicorum ſcriptorum locis id ipſum firmarem, niſi hodiernus uſus verbi* **beſoecken** *evidentiſſimum anquæ notionis veſtigium exhiberet. Utimur enim hoc verbo, quotieſcunque agimus e eo cujus nobis hoſpitium æquè notum eſt atque ipſe; ut* **beſoecken** *nihil aliud ſit, eàm Videndi gratiâ adire. Obſerva interim veteribus quoque Cimbris* ᚺᛁᚠᛁᛞ *ceptum pro* Adire, frequentare. ᚺᛁᚠᛁᛞ ᚹᚢᚱᚠᛁᚢᚻ ᚠᚱᛁᚺᛏᛁᚻ ᚠᛁᚾᛞ, Frequentant templa Chriſtiani; *Runicum lexicon in* ᚠᚱᛁᚦ, Pax. ᚼᚢᚻᚱ ᚺᚨᚠᚾᚾᚾ ᚴᚾ ᛚᚾᛚᚱᚺ ᚦᛚᚻ ᚺᚾᚻ ᚺᚨᚠᚦᚱᚢᚠᚠᛁᚢᚻ ᚢᚨᚱᚢ. Unuſquiſque alios adiit ɔi compotationes erant; *Runicum lexicon in* ᚺᚨᚠᚦᚱᚢᚠᚠᛁᚢᚻ. *Videntur autem Majores noſtri verbum* ꝛecan *ab hac primariâ ſignificatione ad alteram illam flexiſſe; propterea quòd aliquid quæſituri, omnes angulos adire & perreptare ſoleant, quibus aliquod inquiſitionis veſtigium oblatum iri ſperant.*

SϦKGΛN, Inquirere, diſputare, controvertendo veritatem alicujus rei inveſtire; *Marc.* 9:14,16. *item Joh.* 6:52. *Vide quoque* **MIΨSϦKGΛN** *ſuo loco.*

SϦΨ-

SRΨGΛN. ΓΛSRΨGΛN, Saturare; *Marc.* 8:4. *Vide* SΛÐ ÏTΛN

SΠΛIKNΛΛTNK, Spiculator; *Marc.* 6:27. *Secutus eſt Gothus interpre ſequentia Græci textûs verba,* ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα. *Atque ita quoqu Theophylacto, Suidæ, aliis* Spiculator *dicitur* σπεκουλάτωρ, *converſo ι in ε. unde Spiculatorem cum Speculatore confudit Philoxenus in gloſſis Latinogræcis, cùm ſcri bit,* Speculator, κατάσκοπος, ἢ ὁ ἀποκεφαλίζων. *Prius Speculatori convenit, poſte rius Spiculatori; de quo hoc in loco agimus. Quod attinet ad vocabuli originem notiſſimum eſt quid in frugibus vocetur* Spica. *Hinc* Spicare *eſt Acuminare, ſpica ſimilem facere. Virgilius* I *Georg.* —— Ferróq; faces inſpicat acuto. *ubi Ser vius* Inſpicat *exponit* Incîdit ad ſpici & ariſtarum ſimilitudinem. *Ab hoc igitu* Spico *eſt* Spiculum; *ut à* Jacio, jaculum; *à* Noto, notaculum; *à* Signo, ſigna culum; *ab* Obſto, obſtaculum. *&c. Ipſum verò* Spica (*pro quo etiam* Spicus & Spicum *dicebant veteres) Nunneſius & Joſ. Scaliger derivârunt ab Æolico* σπάχος *pro* στάχυς, Spica; *quomodo & pro* στάδιον *iidem Æoles dicebant* σπάδιον, *unde* Spa tium: *ut contra à* σπουδὴ *fecerunt Latini* Studium. *Fuſiùs de his agit Voſſii ety mologicum in* Spica.

SΠΛKYΛ, Paſſer. NIN TYΛI SΠΛKYΛNS ΛSSΛKGΛN BNTGΛNÐΛ: Nonne duo paſſeres aſſe væneunt? *Matth.* 10:29. *& mox commate* 31; MΛNΛTΛIN SΠΛKYΛM BΛTIZΛNS SIGNΨ GNS Multis paſſeribus meliores eſtis vos. *Angloſax.* ꝩpeapa. ꝩpeappa. *Alam.* ſparo *Dan.* ſpurre. *Angl.* ſparrow. *Sicambr.* ſperling. *Obſerva tamen hoc voca bulo veteres non Paſſerem tantùm, ſed & aliam quamvis minorem avem denotâſſe Ælfrici gloſſæ paginâ* 11; Paſſer, ꝩpeappa oꝺꝺe lyꝺel ꝼuglel. σπαρόσιον *Heſy chio eſt* ὄρνεον ἐμφερὲς στρουθῷ. ἔνιοι σκίψ.

SΠEIÐIZEI ΛIKZIΨΛ: Noviſſimus error; *Matth.* 27:64. ÏN ΨΛMMΛ SΠEÐISTΛN ÐΛΓΛ: In noviſſimo die; *Joh.* 11:24. 12:48 ΛINΛNΛ SNNN ÏNSΛNÐIÐΛ ÐN ÏM SΠEIÐISTΛNΛ: Uni cum filium miſit ad eos noviſſimum; *Marc.* 12:6. *& mox ejuſdem capitis com mate* 22, SΠEÐNMISTΛ ΛΛΛΛIZE ΓΛSYΛÐT GΛh SI UENS: Noviſſima omnium defuncta eſt & mulier. *Huc refer Belgicum* ſpaꝺ *& Alamannicum* ſpato/ Serò, *apud Otfridum* I, 4, 149. ſpataz/ Serum; *gl A*, 2 ſpatigher/ Serotinus; *gl A*, 2. ſpattiu/ Serotina; *gl B*, 47. *Fortaſſè per levicula transpoſitionem literarum facta fuerint ex* ὀψαίτατα, Seriſſimè, admodum ſerò.

SΠEIYΛN, Spuere. ÐNΓNNNNN SNMΛI SΠEIYΛN ΛN YΛIT ÏS: Cœperunt quidam conſpuere cum; *Marc.* 14:65. SΠE YΛNÐS, Exſpuens; *Marc.* 7:33. 8:23. SΠEIYΛNÐ ΛNΛ ÏNΛ

Con

Conſpuent eum; *Marc.* 10: 34. ΓΛSΠΛIΥ ΑΛΛΛΨ. ϚΛh ΓΛ-ΥΛΠΚhΤΛ ÞΛNI ΠS ΨΛMMΛ SΠΛISKΠΛΔΚΛ: Exſpuit in terram, & fecit lutum ex ſputo; *Joh.* 9: 6. *Angloſaxonibus* ſpıpan. ſpætan. ſpættlan. ſpıttan. *Alamannis* ſpiuuan/ ſpittan. *Danis* ſpye/ ſpytte. *Anglis* **ſpeow/ ſpue/ ſpitte.** *Belgis* **ſpouwen/ ſpuwen/ ſpyen/ ſpygen/ ſpitten.** *Quidam deduxerunt ab illo* πτεῖσαι, *quod Heſychio exp.* ἐκχέαι, Effundere. *Mihi tamen omnia per quandam literarum tranſpoſitionem, præfixo S, videntur facta ex* πλύειν, Spuere. *Minimè interim hoc in loco prætereundum, quòd Heſychio* ψύπλει *exponitur* πλύει. *&* ψυπλὸν, πλύελον.

SΠIΛΔΛ SϏKϚΛNΔS: Pugillarem poſtulans; *Luc.* 1: 63. *Quoniam verò expenſarum ſubinde ratiunculas tabellis vel pugillaribus inſcribere ſolemus, omnino diſpiciendum videtur an non huc pertineat* **kiſpildit uuard** / Expenſum eſt. *&* **farſpildita** / Expendi: *quæ occurrunt in Theotiſco gloſſario B, pagg* 17 *&* 18.

SΠIΛΛϏN, Narrare, euangelizare. **SΠIΛΛϏ ÏZϒIS ÞΛhЄIΔ MIKIΛΛ**: Euangelizo vobis gaudium magnum; *Luc.* 2: 10. **SΠIΛΛϏN** *interim &* **ΠSSΠIΛΛϏN** *propriè ſignificant* Narrare. **SΠIΛΛϏΔЄΔΠN ÏM**: Narraverunt illis; *Marc.* 5: 16. **ΛNΛƁΛΠΨ ÏM Ɛ I MΛNhΠN NI SΠIΛΛϏΔЄΔЄINΛ**: Præcepit illis ne cuiquam narrarent; *Marc.* 9: 9. **ΠSSΠIΛΛϏ ΘΛN ÞILΠ ΓΛTΛϒIΔΛ ΨΠS ΓϏΨ**: Narra quanta tibi fecit Deus; *Luc.* 8: 39. **ΠSSΠIΛΛϏΔЄΔΠN ÏMMΛ**: Narraverunt illi; *Luc.* 9: 10. *Ab hoc igitur* **SΠIΛΛϏN** *eſt* **ΨIΠΨSΠIΛΛϏN**, Euangelizare. *ita legimus Lucæ* 3: 18 **ΨIΠΨSΠIΛΛϏΔΛ MΛNΛΓЄIN**, Euangelizabat populo. *atque adeò hoc ipſum* **ΨIΠΨSΠIΛΛϏN** *ad amuſſim reſpondet Angloſaxonico* **ȝoƀſpellıan** *&* **Alamannico gotſpellon.** *de quibus vide annotata ad Tatiani* XXII, 1. *Ac de origine quoque verborum* **SΠIΛΛϏN** *&* ſpellıan *tradidimus conjecturam noſtram in annotatis ad gloſſas Lipſii, in* **ſpel** / Fabulatio.

SΠINNΛN, Nere; *Matth.* 6: 28. *Angloſax.* ſpınnan. *Alam.* **ſpinnen.** *Dan.* ſpinde. *Angl.* **ſpinne.** *Belg.* **ſpinnen.** *Sunt ex Teut.* **ſpindelen/ ſpinlen/ ſpinnen.** *Angloſaxonibus nimirum* ſpınl *eſt* Fuſus. *Alamannis* **ſpille.** *Danis* **ſpindel.** *Anglis* **ſpindle.** *Belgis* **ſpille.** *quæ omnia ſingularem habent affinitatem cum Græco* ἀτράκτυλος, Vertibulum, verticillum: *eſt enim* Fuſus *nihil aliud quàm inſtrumentum illud & quaſi ponduſculum quod nentes fœminæ addunt imæ parti fuſorum, ut eos facilius rapidiúſq; contorqueant. Hinc vett Belgis* **ſweerd-magen** *dicebantur, familiæ alicui per virilem cognationem innexi;* **ſpille-magen** *verò, per fœmineam: quoniam virorum eſt, enſes; fœminarum autem, fuſos tractare.*

SNKANTR, Citò. *Matth.* 5:26. *Marc.* 9:39. *Luc.* 14:21. 18:8 *Joh.* 11:29. 13:28. *Sicuti interim certum eſt mortalium antiquiſſimos plur loquendi formulas ab artium principe Agriculturâ ad quotidianum loquendi uſu tranſtuliſſe, ita quoque* SNKANTR *illud, quo celeritatem agendi vel exiſten denotabant, videntur mutuati à celeri germinum eruptione, cùm Vere novo per ob ſtantia eluctantur ſummámq; prementis ſoli cutem inſitâ ſibi vi perrumpunt.* RPPÝ tan *nimirum vel* RPPÝTTAN *Angloſaxonibus eſt* Germinare, vernare, pullulare *Anglis* ſprout. *Belgis* ſpruyten. *Iſlandis* ſpretta *eſt* Germino, erumpo. ſprat Germinavi.

SNYKEIDANS SIBNN NSNEMNN: Sportas ſeptem ſuſtulerunt; ἐπ ταρχείδας ἤραν. *Marc.* 8:8 & 20. ταρχὶς *Martinio videtur dici* Corbis *vel* Fiſcella *quoniam ex flexilibus virgis* ταρεύγται.

STARRAN *videntur etiam dixiſſe Gothi veteres pro* STIRRAN, Ferire pungere. *Vide quæ dicimus in* NSSTARR.

STADS, Locus. *Vide* STAPS.

STAIRS, Via, ſemita, vicus, platea. KAIHTRS YANKKEIP STAIRRS RRPS NNSAKIS: Rectas facite ſemitas Dei noſtri; *Marc.* 1:3 NSRARR ÏN RATYRNS GAH STAIRRS BANKRS: Exi in platea & vicos civitatis; *Luc.* 14:21. *Angloſaxonibus* RTIG *ſunt* Viæ, ſemitæ. *ſimi liter quoque Cimbris & Alamannis.* STAIRS *interim eſt à* STEIRAN, Ire vadere. *item* Aſcendere, deſcendere. *Vide* STEIRAN.

STAINA, Lapis; *Joh.* 11:38. STAINS, Lapis; *Marc.* 12:10. *Luc* 20:17. RASNAIP YAS ANA STAINA: Fundata erat ſuper pe tram; *Matth.* 7:25. ANA STAINAHAMMA SAIANANS: Supe petroſâ ſeminati; *Marc.* 4:16. STAINGAN, Lapidare, lapidibus obruere *Joh.* 10:32 & 33. *Angloſaxonibus* RTAN *eſt* Lapis, petra. *Alam.* ſtein. *Cimbr* HAHK. *Dan.* ſteen. *Iſl.* ſteirn. *Angl.* ſtone. *Belg.* ſteen. *Quod attinet a vocabuli originem; non defuere qui derivarent ex* σθένος, Vis, firmitas, robur *ratione quidem ſatis manifeſtâ, ſed longiùs petitâ. Notandum interim Sicyonio* Lapillum & Calculum σίων & σίον *dixiſſe. unde* σιώδης *Galeno eſt* Durus. σάξ *denique exp. Heſychio* λίθοις βάλλω, Lapidibus peto. *Iſlandicum tamen* ſteirn *propiù accedit ad* στερεὸς, Durus, firmus, rigidus.

STAIKNRNS HIMINIS YAIKPANA AKINSANAEINS: Stella cœli decident; *Marc.* 13:25. *Angloſaxonibus* RTEORNA *eſt* Stella, ſidus. *Ala mannis* ſterre. *Danis* ſtierne. *Iſlandis* ſtiarna. *Anglis* ſtarre. *Belgis* ſterre

Gra

Græcis ἀστὴρ. *ex quo etiam antecedentia videri poſſunt derivata: niſi quis contendat ipſum illud* ἀστὴρ *ab Orientalibus acceptum, quum Stella dicatur* ſter *Perſis. unde* Eſther *nomen traxit, ſicuti ad Euſebium monet Scaliger. item* zoroaſtres, *quod* ἀστροθύτην, *ſive* Sacerdotem aſtrorum *denotat, ut Dinon in Quinto hiſtoriarum, & ex eo Laërtius Diogenes. ac fortaſſe quoque* Aſtarte, *quam Lunam cenſet eſſe Lucianus de Syriâ deâ. Vide Voſſii etymologicum in* Stella.

STΛIKR ΥΛS ΛILΘISΛBΛIΨ: Sterilis erat Eliſabeth; στεῖρα ἦν Ελισάβετ. *Luc.* 1:7. στεῖρος *videtur Martinio dictus à* στερέω, Privo; *quoniam Sterilia fructu ſuo ſunt privata.*

STΛMMΛNΛ BΛNdΛNΛ, Mutum ſurdum; μογιλαλον κωφόν. *Marc.* 7:32. *Angloſaxonibus* ſtameꝛ *vel* ſtamuꝛ *eſt* Balbus, blæſus. *Danis* ſtam. *Anglis* **ſtammerer**. *Belgis* **ſtamelaer**. *Olim derivavi à* τραυλεῖν *vel* τραύλιζειν, Nimiâ loquacitate alios offendere; *quòd impeditè loquentes libentiſſimè ſoleant garrire; vel quòd aliis nimii ſemper videantur, licet parciſſimè loquantur.*

STΛNdΛN, Stare. *Marc.* 3:25. *atque alibi paſſim. Angloſax.* ſtandan. ſtondan. *Alam.* ſtan/ſtantan. *Cimbr.* ᚼᚪᚾᛏᚨ. *Dan.* ſtaa. *Iſl.* ſtanda. *Angl.* **ſtand**. *Belg.* **ſtaen**. *Græcis* ἵστημι.

STΛΨ, Ripa; *Marc.* 4:1 & 35. *Angloſax.* ſtæð. ſtaðe. *Alam.* ſtat/ſtath. *Vox fortaſſe detruncata eſt ex* ſταθερὸς, Firmus, ſtabilis. *Vide annotata noſtra ad Tatiani* CCXXXVI, 1.

STΛΨS. STΛdS, Locus. **ΘΛIKNEINS STΛΨS**: Calvariæ locus; *Marc.* 15:22. **NΛnh STΛdS ïST**: Adhuc locus eſt; *Luc.* 14:22. **ΓΛΓΓΛ MΛNΥΘΛN STΛd ïZΥIS**: Vado parare locum vobis; *Joh.* 14:2. **NI ΥΛS ïM KnMIS ïN STΛdΛ ΨΛMMΛ**: Non erat eis locus in diverſorio; *Luc.* 2:7. **BIΓΛT STΛd ΨΛKEI ΥΛS ΓΛMEΛId**: Invenit locum ubi ſcriptum erat; *Luc.* 4:17. *Huc etiam refer* **ΛnKΛKNΛSTΛΨS**, Candelabrum; λυχνία. *Matth.* 5:15. **hnnSΛΛ-STΛdS**, Altare; θυσιαστήριον. *Matth.* 5:23 & 24. **MRTΛSTΛdS**, Telonium; τελώνιον. *Luc.* 5:27. *Angloſaxonibus* ſtɛð *vel* ſtyð *eſt* Locus. *Alamannis* ſtat/ſted. *Danis* ſted. *Anglis* **ſted/ſtead**. *Belgis* **ſtad/ſtede**. *atque inde quoque* κατ' ἐξοχὴν *Iſlandis* ſtadur / *Belgis* **ſtad** *eſt* Urbs. *Gothicum interim* **STΛΨS** *videri poteſt magnam habere affinitatem cum* ſταθερὸς, Stabilis, firmus.

STΛnΛ, Judex, *item* Judicium. **STΛnΛSTRΛ**, Tribunal. **dΛΓ STΛnRS**, Dies judicii. *Vide* **STRGΛN**, Judicare.

STΛNKKNIψ. *Occurrit in* ΓΛSTΛNKKNIψ, Areſcit. *Marc.* 9 : 18

STΛNTΛN, Percutere. ϚΛЬΛI ⊙ΛS ψNK STΛNTΛI Ь TΛIhSVXN ψЄINΛ KINNN: Si quis te percuſſerit in dexteram tuam maxillam; *Matth.* 5 : 39. ψΛMMΛ STΛNTΛNdIN ψNK Ь KINNN. ΓΛΛЄVI ÏMMΛ ϚΛh ΛNψΛKΛ: Percutienti te in maxillam, præbe ei & alteram; *Luc.* 6 : 29. ſtozzit / ſcurgit / Inpulerunt; *gl B*, 26 ſtoziſer / Propugnatorium; *gl D*, 15. *Danis* ſtøde / *& Belgis* **ſtooten** *eſt* Trudere, impellere, quatere. *Martinius vult dici quaſi τὸ στὺν ὠθεῖν.*

STЄIΓΛN *olim ſimpliciter pro* Vadere, ire, venire *uſurpatum fuiſſe, liquet poteſt ex* STΛIΓS, Via, ſemita: *præterquam quòd verbum hoc planiſſimè refert Græcum* στίχω, Ire. *Angloſaxones* ſtigan *dicunt. Alamanni* ſtigen. *Belgæ* **ſtijgen.** *Sæpiùs tamen eſt* Scandere, *deſignátq; Niſum aſcendentium deſcendentiúmve.* STΛIΓ ÏN ΛΛh: Aſcendit in templum; *Joh.* 7 : 14. ϚΛ ЬΛI NN ΓΛSΛIOIψ SNNN MΛNS NSSTЄIΓΛN ψΛdЄI ϒΛS ÞΛNK ψIS: Si videritis filium hominis aſcendentem ubi erat priùs; *Joh.* 6 : 62 ΛTSTЄIΓΛNdS ÏN SKIП: Aſcendens in naviculam; *Matth.* 9 : 1. SΛ ΛTSTЄIΓΛNdS NS hIMINΛ: Qui deſcendit de cœlo; *Joh.* 6 : 41 NSSTЄIΓΛNdΛNS ΛNΛ hЖRT: Aſcendentes ſuper tectum; *Luc.* 5 : 19 NSSTΛIΓ ÏN ÞΛIKΓNNI: Aſcendit in montem; *Luc.* 3 : 13. ΓΛ STΛIΓ ΛNΛ ЬΛΓM: Aſcendit in arborem; *Luc.* 19 : 4. SΛЄI ΛT STΛIΓ NS hIMINΛ: Qui deſcendit de cœlo; *Joh.* 6 : 33 *&* 38. ΓΛ STΛIΓNN ÏN SKIПΛ: Aſcenderunt in naviculas; *Joh.* 6 : 24. ΛT STЄIΓ ΛÞ ψΛMMΛ ΓΛΛΓIN: Deſcende de cruce; *Marc.* 15 : 30 ΛÞSTЄIΓ ΔΛΛΛψ: Deſcende; *Luc.* 19 : 5. *Vide plura in Obſervatis ad Willerami paginam* 40. *ſicuti & in annotatis ad Tatiani* XXII, 5.

STIЬNΛ, Vox; *Marc.* 1 : 3. 9 : 7. *Luc.* 1 : 44. 3 : 4. *Angloſax.* ſtefen ſtefn. ſtemn. *Alam.* ſtemma / ſtimma. *Dan. & Belg.* **ſtemme.** *Quod etymologiam vocis attinet, quamvis Theotiſca* ſtemma *vel* ſtimma *ſingularem videatur affinitatem habere cum Græco* στόμα, Os oris: *Gothicum tamen* STIЬNΛ, *ſicut & Angloſaxonicum* ſtefn *vel* ſtemn *aliam poſtulant originationem. Ac fortaſſe quemadmodum* ſtemn *non malè videtur deduci à* στέμμα, Corona: *ita quoque* ſtef *&* STIЬNΛ *non incongruè ſtatuemus eſſe contracta ex* στέφάνη, *quod ejuſdem ſignificationis cum priore* στέμμα. *Non latuit certè catos Teutonicæ linguæ authores commendatiſſimas veræ pulchritudinis dotes ſuavidicâ jucundæ blandæq; vocis gratiâ quodammodo perfici ac veluti coronari. Appoſitè Athenæus Deipnoſoph.* XV, τοὺς τῷ ὄψει ἀμόρφους ἀναπληροῖ ἡ τῆ λέγειν πιθανότης. Adſpectu deformes ſupplet ſuavi qua

quædam fandi gratia. *quod tamen hauſiſſe videtur Athenæus ex eorum ſententiâ qui apud Laërtium Diogenem in Zenone adſtruunt* τὴν φωνὴν τῆς ἡδύτητος ἄνθος εἶναι, Vocem eſſe florem pulchritudinis. *Minimè profectò mirandum eſt ſi modulatum ſonum edat linguæ plectrum benè ordinatâ dentium ſerie labiorúmq; concinnâ ſtructurâ (quæ duo plurimùm quoque ad pulchritudinem conferunt) adjutum: ſicuti contra præcipuam ſemper laudatiſſimæ cujuſque formæ venuſtatem imminuit atque exſtinguit inconditus abſonæ vocis horror. Omnino vide ingenioſiſſimi poëtæ Bilbilici epigramma* 103 *libri Decimi. Quamobrem etiam rectè præcipit Tullius* I *de Officiis*; In voce duo ſequamur; ut clara ſit, ut ſuavis. Utrumque omnino à natura petendum eſt: verùm alterum, Exercitatio augebit; alterum, Imitatio preſſè loquentium & leniter. *Vide quoque Quintilianum libro* XI, *cap.* 3. *Atque hæ ſunt Sirenes illæ quas in Laïde ſuâ extollit Ariſtænetus libro Primo, epiſtolâ* I. ἡνίκα ἡ Λαὶς φθέγξαιτο, *inquit*, βαβαὶ, ὅσαι τῆς ὁμιλίας αὐτῆς αἱ Σειρῆνες. ὅσον ἡ γλῶττα συμύληθρος. At quando Laïs loquitur, quantæ (ô Dii) ſermonis ejus dulcedines, quàm citata copioſáq; eſt lingua. *Ælianus quoque var. hiſt. libro Duodecimo cap.* 1, *de Aſpaſiâ*; φώνημα εἶχεν ἡδὺ καὶ ἁπαλόν. εἶπεν ἄν τις λαλούσης αὐτῆς ἀκούειν Σειρῆνος. Vocem habebat ſuavem & teneram; adeò ut, ipſâ loquente, diceret quiſpiam ſe audire Sirenem. *Suetonius in Julio, cap.* 55; Julius Cæſar pronuntiaſſe dicitur voce acutâ, ardenti motu geſtúq;, non ſinè venuſtate. *Præcipuè tamen huc facit, quod Dio Caſſius libro* XLII *notat in Cleopatrâ*; ἅμα τε εὐειλικρινεστάτη γυναικῶν ἐγένετο, καὶ τότε τῆς ὥρας ἀκμὴν πολὺ διέπρεπε. τό, τε φθέγμα ἀσφαλὲς εἶχε, καὶ εὐσυμιλήτως παντὶ δίκα χαρίτων ἥπιστο. ὥστε λαμπρά τε ἰδεῖν καὶ ἀκροᾶσθαι οὖσα, καὶ τοῦτο πάντα μικρὰ καὶ δυσέρωτα καὶ ἀφιλικώτερον ἐξεργάσασθαι δυναμένη. Ipſa verò quemadmodum aliàs reliquis omnibus mulieribus formâ præſtabat, ita tunc flore ætatis admodùm erat conſpicua. habuit adhæc ſingularem venuſtatem feſtivitatémq; orationis; ita ut omnes, quibuſcum ſermonem habebat, gratiâ demulceret. Tantus denique aſpectum ejus atque orationem ſplendor comitabatur, ut ad ſui amorem facilè pelliceret ab amore vel naturâ vel ætate alieniſſimos. *Vide ſis opuſculum noſtrum de Picturâ veterum libro Tertio, cap.* 10. *ubi plura de rectæ vocis dotibus.*

STIΓΛN, Ferire, pungere. *Vide* **ПSSTΛΓΓ**.

STIGUΛN, Ire, vadere, progredi, *ac fortaſſe magis peculiariter* Ordine militari & cum quadam violentiâ incedere. *nam ita Græcum* στείχειν (*unde* **STIGUΛN** *factum eſſe liquet*) *ſæpiſſimè accipi ſolere tradunt Lexicographi. unde & vim verbi* **STIGUΛN** *aptiſſimè videtur exprimere Gallicum* marcher, *quod complures hodie gentes de gradu atque inceſſu militari uſurpant. Anglis quoque* **march** *nuncupatur* Armatæ multitudinis compoſitus ordinatúſq; inceſſus; *quaſi dicas Gradus vel paſſus Martius. Proinde quoque Argentei codicis verba Lucæ* 14: 31 **ΘΛS ψIN-ΔΛNS**

ᚪᛚᚾᛋ ᚴᛚᚨᚴᚴᚾᚪᛋ ᛋᛏᛁᚴᚢᛚᚾ ᛉᛁᚹᚴᛚ ᚾᚻᚹᚴᚱᚾᚪ ᚹᛁᚾ ᚪᛚᚾ ᚪᚾ ᛉᛁᚴᚾᚾᚪ, *ſic reddo*, Quis rex militari ordine procedens adve ſùs alium regem ad belligerandum. *Igitur* ᚹᛁᚾᛞᚪᚾᛋ ᚴᛚᚨᚴᚴᚾᛞ ᛋᛏᛁᚴᚢᚪᚾ *Gallis eſt* roy qui s'en va marcher. *Belgis* een koning die ga op-tzecken. *Pervetuſtus nimirum eſt hic uſus verbi* ᚴᛚᚨᚴᚴᚾ. *Ælfr grammatica cap.* 24; ic ᵹanᵹe ᵭrincan, Bibitum pergo. ᵽilt ᵭu ᵹan leo nian? Vis tu doctum ire? he ᵹæᵭ ᵽæᵭan, Lectum pergit. *Ibidem quoque a cet Ælfricus, Angloſaxones olim etiam* ᵽaᵽan *ſimili loquendi modo pro* ᵹan *uſu pâſſe. dicebant enim* ic ᵽaᵽe huntian, Venatum pergo. ᵽilt ᵭu ᵽaᵽan luᵽia Vis amatum ire? *Sed de his alibi pleniùs. Ad hanc verbi* ᛋᛏᛁᚴᚢᚪᚾ *accepti nem refer etiam locum Matth.* 7:25; ᚪᛟᚱᛋ ᚷᚪᚻ ᛉᛁᚾᛞᚱᛋ ᛒᛁᛋᛏᛁ ᚴᚢᚾᚾ ᛒᛁ ᛠᚪᛗᛗᚪ ᚴᚪᛉᚾᚪ ᚷᚪᛁᚾᚪᛗᛗᚪ: Flumina & venti irru runt in domum illam. *Propriè ſatis* irruerunt; *ſiquidem omnis inundatio aliqua ſpeciem hoſtilis irruptionis præ ſe fert. unde Cædmon paginâ* 32, 13. *&* 35, *Aquas cataclyſmi* egoᵹ hepe *dixit.*

ᛋᛏᛁᚴ *vel* ᛋᛏᛁᚴᛋ, Punctum. ᛁᚾ ᛋᛏᛁᚴᚪ ᛗᛖᚪᛁᛋ: In moment temporis; *ἐν στιγμῇ χρόνου. Luc.* 4:5. *Refer ad* ᛋᛏᛁᚴᚴᚪᚾ, Ferire, pungere.

ᛋᛏᛁᚴᚪᛖ ᚪᚾᚾᛁᚾᛖᛁᚾᛋ: Calicum baptiſmata; *Marc.* 7:4. ᛋᚪᛖ ᚴᚪᛞᚴᚪᚴᚴᛖᛁᛠ ᚪᛁᚾᚪᚾᚪ ᛠᛁᛉᛖ ᛗᛁᚾᚾᛁᛋᛏᚪᚾᛖ ᛋᛏᛁᚴᚪ ᚴᚪᚪᛞᛁᛋ ᛉᚪᛏᛁᚾᛋ: Quicunque potum dederit uni ex minimis iſtis calicem frigidæ aquæ; *Matth.* 10:42. ᛗᚪᚴᚾᛏᛋ ᚪᚴᛁᚴᚴᚴᚪᚾ ᛋᛏᛁᚴᚪ ᛠᚪ ᚾᛖᛁ ᛁᚴ ᚪᚴᛁᚴᚴᚴᚪ: Poteſtis bibere calicem quem ego bibo? *Marc.* 10:38 *Ut ut affinitatis aliquid habere videatur Angloſaxonicum* ᚴᛏᛁᚳᚳᛖ, Cochlear, *alteriu tamen originis eſſe manifeſtum eſt; ſiquidem* ᚴᛏᛁᚳᚳᚪ *Angloſaxonibus eſt* Bacillus exiguum quodlibet lignum. *Ita & ipſe quoque in illo tractu Hollandiæ ubi ceſp tes bituminoſos ad inſtruendum focum effodiunt, incidi in ruſticas aliquot familias quibus* Cochlear *quotidiano ſermone* gaep-ſtock *dicebatur.* ᵽiᵹ ᚴᛏᛁᚳᚳᚪᚾ ᵽulle ece ᵭeᵹ, Quinque cochlearia aceti; *Herb.* xviii, 4.

Vaſ. f. Phr. gloſſ. de Leguile. pauca col. 766

ᛋᛏᛁᛚᚪᚾ, Furari. ᛠᚪᚴᛖᛁ ᛠᛁᚾᛒᚱᛋ ᚾᛁ ᚿᛈᚴᚪᛒᚪᚾᛞ ᚾᛁᚻ ᛋᛏᛁᛚᚪᚾᛞ: Ubi fures non effodiunt nec furantur; *Matth.* 6:20. ᛠᛁᚾᛒ ᚾᛁ ᚢᛁᛗᛁᛠ ᚾᛁᛒᚪᛁ ᛖᛁ ᛋᛏᛁᛚᚪᛁ: Fur non venit niſi ut furetur; *Joh.* 10:10 *Angloſax.* ᚴᛏᛖlan. *Alam.* forſtelan. *Iſl.* ſtela. *Dan.* ſtiele. *Angl.* ſteal. *Belg* ſtelen. *Origo verbi videri poteſt petita ex* κείλωδ, Fallere, *id eſt* λανθάνειν, *ut Bu dæus exponit;* κρύπτω, *ut Suidas. Mericus Caſaubonus, Iſaaci filius, cenſet eſſ ex* στερεῖν, Privare; *mutato, quod frequentiſſimum, R in L. ita ab* ἴεις *eſt* Lis. μαχ *fit* Lacero. λείριον, Lilium. μύριοι, Mile *& poſtea* Mille. παῦρον, Paulùm. *&*

Quo

Quod ſi malis referre ad originem Teutonicam, nihil occurrit oportunius quàm ut dicas eſſe à ſtille. ſtillice, Tacitus, tacitè: *ob rationem per ſe manifeſtam.*

STINK, Vitulus; μόσχος. *Luc.* 15:27. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 21; ſteop, Juvencus vel vitula. ſteop oxa, Anniculus vel trio. *Theotiſcum quoque gloſſarium D*, 7; Juvencus, ſtier. *Olim itaque* ſteop *propriè fuerit* στεῖρα βοῦς, Sterilis bos. *Poſtea tamen Belgis vocabulum etiam cœpit uſurpari pro* Tauro. *Anglis* **steer** / **steer ox** *eſt* Bos junior, vitulus. *Sicambris* **stierickt**. *Danis* **tiur** *eſt* Taurus. **tiurkalff** / Vitulus. *Sed hæc poſtrema videri poſſunt ejuſdem originis eſſe cum Latino* Taurus; *de quo multa Voſſius in etymologico.*

STINKAN, Regere, gubernare. *Angloſax.* ſteopan. ſtýpan. *Alam.* ſtiuran. *Dan.* ſtyre. *Angl.* **steer**. *Belg.* **stieren**. *Huc etiam refer Cimbricum* HTIARKNAΨΛ, Qui benè regit ſubditos; *ut exponitur in Runico lexico. Gothicum quoque* **NSSTINKIBA**, *quod vide ſuo loco.*

STAGAN, Judicare. **MANAT SKAL BI ÏZVIS KAGAN GAh STAGAN**: Multa habeo de vobis loqui & judicare. *Joh.* 8:26. **ÏK NI STAGA ÏNA. NIh ΨAN UAM EI STAGAN MANASEA**: Ego non judico eum, non enim veni ut judicem mundum; *Joh.* 12:47. **GNS BI AEIKA STAGIΨ. ÏK NI STAGA AINNAhN**: Vos ſecundùm carnem judicatis; ego non judico quemquam; *Joh.* 8:15. *Ab hoc* **STAGAN** *etiam* **STANA** *eſt* In judicio contendere; *Matth.* 5:40. *unde &* **ANDASTANA** *eſt* Adverſarius in judicio cum aliquo contendens; *Matth.* 5:25. **STANA** *quoque eſt* Judex; *Luc.* 18:2. *Matth.* 5:25. *item* Judicium; *Joh.* 8:16. 12:31. **ÏN DAGA STANAS**: In die judicii; *Matth.* 11:24. **AN STANAI ÏK ÏN ΨAMMA FAIKKAN UAM**: In judicium ego in hunc mundum veni; *Joh.* 9:39. *Hinc* **STANASTAA** *eſt* Tribunal; *Matth.* 27:19. *Fortaſſè denique etiam* **STANA** *dixerunt* Judicare; *niſi malis ad primum thema; quod fuit* **STAGAN**, *referre illud Lucæ* 7:43; **KAIhTABA STANïDES**: Rectè judicâſti. *Harum Gothicarum vocum veſtigia diutiſſimè, ut alia plurima, retinuerunt Alamanni, ſicuti videre eſt in perantiquis Francicæ ſive Theotiſcæ linguæ gloſſis. Ita gl Lipſii*; ſtowingon / Increpatione. *gl B*, 24; Increpuit, erbalc ſih / ſtaiuota. *Ac magis in rem præſentem facit quod ejuſdem gloſſarii paginâ* 44 *legimus*, Querebatur, cauſabatur, ſtouota. Querellas, ſtaunga / ſecca. *Quòd ſi interim* **STAGAN** *illud (ſicuti ex* **ANDASTANA** *colligi poſſe videtur) olim primâ ſuâ ſignificatione denotaverit* Accuſare, criminari, *cujuſvis quoque animo jam nunc obverſari puto notabilem illam affinitatem quæ eſt inter* **STAGAN** *&* στυγεῖν, Odio proſequi.

STAS,

STRAS, Sedes, thronus. STRAS RAPS: Thronus Dei; *Matth.* 5:3
RIBIP IMMA STRA DAVEIDIS: Dabit illi ſedem David; *Luc.* 1:3
SITANDIN IMMA ANA STANASTRALA: Sedente illo pro trib
nali; *Matth.* 27:19. *Cymræis* yſtol. *Angloſax.* ſtol. *Alam.* ſtůl. *Ang*
ſtool. *Dan. & Belg.* ſtoel. STRAS *videri poteſt contractum ex* στύλος
Columna; *quòd Sedile haud aliter ſuſtineat reſidentes, quàm columnæ tota*
ædificii ſtructuram.

STRAVAN, Sternere. STRAVIDEDANN ANA VIRA: Strav
runt in via; *Marc.* 11:8. NESTRAVIDEDANN, Subſternebant; *Lu*
19:36. TAIKNEIP IZVIS KELIKN RASTRAVIP: Oſtend
vobis cœnaculum ſtratum; *Marc.* 14:15. *Angloſaxonibus* ſtpeapigan. *Al*
mannis ſtpeuuan. *Danis* ſtpøe. *Anglis* ſtpaw. *Belgis* ſtpopen. *Græcis* στρω
vel στρώννυμι *eſt* Sterno, expando humi vel in aliquo loco plano.

STRIKS, Apex; *Matth.* 5:18. *Anglorum* ſtpoke / *Danorum* ſtpeg. *Belg*
rum ſtpeke *videntur vim ac proprietatem hujus vocabuli exprimere, tanquam qu*
derivata ſint ex Teutonico ſtpiken / Allinere, literarum apices tractim producere

STNBGN APHRISGAM IZVIS: Pulverem extergimus vobis; τὸν κονιορτὸν
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν. *Luc.* 10:11. *Alamannis* ſtubbe. *Danis* ſtoff. *Belgis* ſto
Originem vocabuli olim petii ex τείβω; Calco: *ut primitùs intellecta ſit vox de Pu*
vere quem ſurſum prorſum curſitantes excitant.

SNRUNN SKIPA: Mergebantur naves; *Luc.* 5:7. *Vide quæ annotav*
mus in SIRAN, Delabi, deorſum ferri, ſubſidere.

SNAGRM RASKUhAI: Sandaliis calceari; *Marc.* 6:9. *Angloſaxonib*
ſól *eſt* Solea. *Danis* ſyld. *Anglis & Belgis* ſole. ὑλίαν *Græcis ſunt* Præſegmin
corii. *Heſychius*; ὑλίαν, τὰ περὶ τοῖς καπύμασι δέρματα. *& mox*; ὑλίας, τοὺς καρπα
μους τόμους. *Vide Cl. Salmaſium in ſcriptt hiſtoriæ Auguſtæ, paginâ* 290.

SNMS, Unus; εἷς. SNMS VISANDS IZEI: Qui unus erat ex ipſis
εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. *Joh.* 7:50. *item* 12:2. *Marc.* 14:43. *Luc.* 9:8. 10:25. SNMS
Alius; ἕτερος. *Luc.* 14:20. SNMS, Quidam; τὶς. MANNA SNM
RAUAKNNDS: Homo quidam nobilis; ἄνθρωπός τις εὐγενής. *Luc.* 19:12. 9:19,57
14:15. *Joh.* 11:1. AINS SNMS: Unus aliquis; εἷς τις. *Marc.* 14:47,5
MANNE SNMS: Homo quidam; ἄνθρωπός τις. *Luc.* 15:11. 16:1, 1
SNMA UINR: Quæ mulier; τὶς γυνή. *Luc.* 15:8. HNNDAFADE
SNMIS SKALKS: Centurionis cujuſdam ſervus; ἑκατοντάρχου τινὸς δοῦλος. *Luc.* 7:2

RA

ΓΛSEΘnM SnMΛNΛ: Vidimus quendam; εἴδομέν τινα. *Luc.* 9:49. *Marc.* 15:21. SnMΛih UEψnN: Quidam dicebant; οἱ μὲν ἔλεγον. *Marc.* 15:35. *Joh.* 7:12 & 44. 9:9, 16. UΛψ An SnMΛIM: Dixit ad quoſdam; εἶπε πρός τινας. *Luc.* 18:9. ΓΛhΛFTIΔΛ SIK SnMΛMMΛ ЬΛnKGΛNE: Adhæſit uni civium; ἐκολλήθη ἑνὶ τ πολίτ. *Luc.* 15:15. ïN SnMΛMMΛ ΔΛΓE GΛINΛIZE: In unâ dierum illarum; ἐν μιᾷ τ ἡμερῶν ἐκείνων. *Luc.* 20:1.

SnNΔKR, Segregatim, ſejunctim, ſeorſum; κατ' ἰδίαν. *Marc.* 4:34. 9:2. *Luc.* 9:10. ЬI ψE YΛKψ SnNΔKR: Cùm eſſet ſingularis; ὅτε ἐγένετο κατὰμόνας. *Marc.* 4:10. *Angloſaxonibus* on ſundrian. on ſundrion. *Alamannis* ſuntrigo. *Anglis* aſunder. *Belgis* in 't byſonder. *Angloſaxonibus* ſyndrian. aſyndrian *eſt* Separare. *Belgis* affonderen. *&c.*

SnNGΛ, Veritas. ïK ïM SΛ YIΓS. GΛh SnNGΛ. GΛh ΛIЬΛINS: Ego ſum via, & veritas, & vita; *Joh.* 14:6. 17:17. 18:38. ΛhMΛ SnNGRS: Spiritus veritatis; *Joh.* 14:17. SnNGΛ YEITYRΔIψΛ: Verum teſtimonium; *Joh.* 8:14. UΛψ ïMMΛ ΛΛΛΛ ψR SnNGΛ: Dixit ei omnem veritatem; *Marc.* 5:33. *Joh.* 16:7. ЬISnNGΛI, Verè, *quod vide ſuo loco*. SnNGEINS, Verus; *Marc.* 12:14. *Joh.* 7:12. 18:28. SnNGEINΛ STΛnΛ: Verum judicium; *Joh.* 8:16. SnNGEINR YEINΛTKIN: Vera vitis; *Joh.* 15:1. *Cimbris* ИΛΛ *eſt* Verus. ИΛΛΛIΛÞ, Veritas. ИΛΛΛИΔΡИ, Veriloquium. *Danis* ſand / Verus. ſandhed / Veritas. ſandſager / Veridicus. *Iſlandis* ſannur / ſannarlegur *eſt* Verus. ſannſøgull / Verax.

SnNGΛ, Sanctitas. ïN SnNGΛI: In ſanctitate. ἐν ὁσιότητι. *Luc.* 1:75.

SnNGEINS, Bonus, ἀγαθός. *Joh.* 7:12. *Cui quodammodo ſimile illud Lucæ* 7:35; ΓΛSnNGRΔΛ YΛKψ hΛNΔnΓEI: Juſtificata eſt ſapientia. ἐδικαιώθη ἡ σοφία.

SnNNR, Sol. *Angloſax.* ſunna. ſunne. *Alam.* ſun/ ſunna/ ſunne. *Angl.* ſun. *Belg.* ſon / ſonne. *De vocabuli origine multa habet Cluverius Germaniæ antiquæ lib.* I, *cap.* 26. *etiam Voſſii etymologicum in* Sol. *Ego commodiorem aliam originationem adhuc quæro.*

SnΛIψ. ΓΛSnΛIψ YΛS: Fundata erat: *Matth.* 7:25.

SnNS, Simul omnes; ἀπὸ μιᾶς. *Luc.* 14:18. SnNS, Illicò; παραχρῆμα. *Luc.* 1:64. SnNS, Confeſtim; εὐθέως. *Matth.* 8:3. *Marc.* 4:15, 17.

SNNSAIY, Statim; εὐθέως. *Marc.* 5:30. 6:25. 10:52. SNNS EI YAKΨ STIBNA RAEINAIS ΨEINAIZAS ÏN ANSAM MEINAIM Ut facta eſt vox ſalutationis tuæ in auribus meis; ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τῆς ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου. *Luc.* 1:44.

SNNNS, Filius. SNNGNS, Filii. *Angloſax.* ƿuna. ƿune. ƿunu. *Alam.* ſun. *Cimbr.* ИAK. *Dan.* ſøn. *Iſl.* ſonur. *Angl.* ſon. *Belg.* ſone. *Martinius cenſet Germanicum* ſohn *derivatum ex* ſaen / Seminare; *prorſus ut Græcum* σπέρμα, Semen, *frequenter* Prolem *ſignificat in ſacrâ paginâ. Mihi tamen antiqua* ƿun *&* ƿunu *longè commodiùs videntur peti ex* ὑὸς, Filius. *ut ex Accuſativo* ὑὸν (*ſpiritu aſpero in ſibilum commutato*) *primò fuerit* ƿuon, *ac poſtea* ƿun.

SNNAN. RASNNAN: Condire; *Marc.* 9:50. *Luc.* 14:34.

SNTIZR. *Vide* AZETIZR, Faciliùs.

SYA, Sic; *Matth.* 5:16, 19. 6:9, 30. 7:12, 17. *&c.* AN OE ÞANKhTAI SIGNΨ SYA: Quorſum ſic timetis? *Marc.* 4:40. *Etiam* SYAh *ſcribebant; ut videre eſt Joh.* 17:18. SYA SYE, Sicut; ὡς, καθὼς. *Matth.* 5:48. 6:2, 5, 7, 12, 16. 7:29. 8:13, 24, 28. *&c.* SYA SYE NSTEISNRAEANN ALLAI: Ita ut mirarentur omnes; ὥστε ἐξίστασθαι πάντας. *Marc.* 2:12. 15:5. SYA SYE, Prout; καθώς. *Marc.* 4:33. SYAEI, Ita ut, itaque; ὥστε. *Marc.* 2:28. SYA ÞILN SYE hABAIS: Quæcunque habes; ὅσα ἔχεις. *Marc.* 10:21. SYALAnA MEAIS MIΨ ÏZVIS YAS: Tanto tempore vobiſcum ſum; *Joh.* 14:9. *Similia loca vide in* ALAnAS. SYALEIK, Talia; τοιαῦτα. *Luc.* 9:9. *Marc.* 13:19. SYALEIKATA YALAnÞENI: Talem poteſtatem; ἐξουσίαν τοιαύτην. *Matth.* 9:8. ΨIZE SYALEIKAIZE ÏST ΨINAANGAKAI RAΨS: Talium eſt regnum Dei; τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. *Luc.* 18:16.

SYAIÞ, Ceſſavit; *Luc.* 7:45. *Fortaſſè non incommodè ab hoc verbo deducas Angloſaxonicum* ƿpæƿian *vel* ƿpeƿian, Dormire, ſomniare. ƿpæƿn *vel* ƿpeƿn, Somnium. *unde quoque Danis* ſoffue *eſt* Dormire, ſomniare. ſoffn / Somnium. *Iſlandis etiam* ſofa *eſt* Dormire. ſvaf / Dormivi. eg ſef / Dormio. ſveffn / Somnus. *Cimbris* ᚠᚢᚾᚦᚢᚢᚱᚢᚴ *dicebatur* Qui circa veſperam ſomnolentus eſt. *Vide Runicum lexicon in* ᚠᚢᚾᚴ, Veſpera. *Alamannis denique non incognitum fuiſſe verbum* ſueuen / *oſtendunt gloſſæ Lipſii in* beſueuet / Soporatus; *ubi tamen aliam vocabuli* ƿpæƿn *attulimus originationem.*

SYAIhKA, Socer; *Joh.* 18:13. SYAIhKR, Socrus; *Marc.* 1:30. *Luc.* 4:38. *Angloſaxonibus* ƿpæƿn. ƿpeƿep. ƿpeop *eſt* Socer. ƿpæƿne, Socrus.

Ala-

Alamannis ſuehur/ ſuer *eſt* Socer. ſuiger/ Socrus. *Danis* ſvoger. *Belgis* ſwager. *Suſpicabar olim Angloſaxonicum* ᚹᚠᛖᚷᛖᚱ *factum ex* ἑκυρὸς, Socer. *ut primùm, aſpero ſpiritu in* ᚹ *tranſeunte, fuerit* ᚱᛖᚳᚢᚱ *vel* ᚱᛖᚷᚢᚱ. *ac deinceps, aſſumto* p, *fecerint* ᚹᚠᛖᚷᛖᚱ.

SYLLAND, Tantus. *Vide* **LAND** *poſtpoſitum Adverbiis, &c.*

SYLEIK, Talia; τοιαῦτα. *Luc.* 9:9. *Supra in* **SYL**.

SYMM, Spongia; *Matth.* 27:48. *Marc.* 15:36. *Angloſaxonibus* ᚹᚠᚪᛗ, *Alamannis* ſuam/ *Belgis* ſwamme *eſt* Fungus. *at Danis* ſvamp *eſt* Spongia; *fortaſſè à* σαμφὸς, Rarus, inanis, fungoſus.

SYKAN, Jurare. **ANSTANN AUDAGMGAN GAH SYKAN**: Cœpit deteſtari & jurare; *Matth.* 26:74. *pro quo Marci* 14:71 *legas* **IS ANSTANN AUIKAN GAH SYKAN**. *Angloſaxonibus* ᚹᚠᚱᚪᚾ *eſt* Jurare. *Alamannis* ſuueren/ ſuuerren. *Danis* ſverge. *Anglis* ſwear. *Belgis* ſweeren/ ſwæren. *Iſlandis* eg ſver *eſt* Juro. ſoor/ Juravi. *Runico lexico* ᚾᚨᚱᚦᚨᚠᚨᚾᚴ *ſunt* Juramenta. *Quod ad verbi originem attinet; quum juſjurandum nihil ſit aliud quàm pia atque ingenua veri Dei invocatio, majorémq; Deo optimo maximo honorem nequeamus exhibere, quàm ſi eum ſolum agnoſcamus* κορδιογνώστω *& perjuriorum vindicem, hinc juriſjurandi nomine* σωικδοχικῶς *univerſus Dei cultus comprehenditur Eſaiæ* 45:23. *& paſſim alibi. atque adeò facilè inducor ut credam Patres noſtros ſuum* ſuueren/ Jurare, *deſumpſiſſe ex Gothico* **SVEKAN**, Honorare. *quod in Arg. codice paſſim occurrit.* **IK SVEKA ATTAN MEINAN. GAH GNS UNSVEKAIÞ MIK**: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonorificatis me; *Joh.* 8:49. **SA MANAGEI VAIKIAIM MIK SVEKAIÞ**: Populus hic labiis me honorat; *Marc.* 7:6. *& mox ejuſdem capitis commate* 10; **SVEKAI ATTAN ÞEINAN GAH AIÞEIN ÞEINA**: Honora patrem tuum & matrem tuam. *Non leviter interim firmat hanc noſtram conjecturam, quòd apud Lucianum* ὀρκῶ ἔνιοι τινί *ponitur pro Obſervari coliq; ab aliquo officioſiſſimè. Vide Iſ. Caſaubonum in Tranquilli Julium; cap.* 85.

SVAKE, Temerè, abs re, ſinè cauſâ. **MAGALTS BRAÞK SEINAMMA SVAKE**: Iratus fratri ſuo temerè; *Matth.* 5:22. **SVAKE MIK BAIÞJAND**: In vanum me colunt; *Marc.* 7:7.

SVART, Niger. *Angloſax.* ᚹᚠᛖᚪᚱᛏ. *Alam.* ſuarz. *Cimbr.* ᚾᚨᚱᛏᚨᚾᚴ. *Dan.* ſort. *Iſl.* ſvartur. *Belg.* ſwart / ſwert. *Olim ſuſpicabar* ſuarz *affinitatis aliquid habere cùm* ζοφιεὺς, Caliginoſus, tenebroſus, obſcurus. *nunc tamen diſpicio num quid commodiùs offeratur, unde derivem: præſertim cùm* ſuarz *aliam quoque, ac fortaſſe priorem habeat ſignificationem, cujus ratio ſit habenda vocabuli*

originem indagaturis. Alamannicum gloſſarium C, 20; ſuuarz/ Tetrum. *Anglo-ſaxonicum itidem gloſſarium* R, 79; rpeapt, Ater, teter. blac, Niger. *Beda* v, 13; mænigeo rpeaptpa gaſta, Multitudo deformium ſpirituum. *& mox*; monige heapaſ rpeaptpa ligea, Crebri globi tetrarum flammarum. *Idem* v, 14. rpeaptum rtaſum ȝ atollicum appitene, Tetris literis deſcripta. *Greg. magnus libro Primo dial. cap.* 12; rpiðe rpeapta men, Valdè tetri homines.

SYE, Sicut; *Matth.* 6: 10. 7: 29. 10: 25. *&c. Perſæpè conjungitur cum* SYA, Sic. *quod vide.* SYE AhAK: Tanquam columbam; *Marc.* 1: 10. SYE BINhTS: Sicut conſueverat; ὡς εἰώθει. *Marc.* 10: 1. SYE UAÞ ÏM: Ut dixit iis; ὡς εἶπεν αὐτοῖς. *Joh.* 18: 6.

SYERNIÞA, Exultatio; *Luc.* 1: 14. ÏN SYIRNIÞAI: In gaudio *Luc.* 1: 44. SYERNEIDA AhMA MEINS: Exultavit ſpiritus meus *Luc.* 1: 47. SYERNIDA AhMIN: Exultavit ſpiritu; *Luc.* 10: 21. *Originem horum diſces ex iis quæ mox dicemus in* SYIRAGJANS, Tibicines.

SYEINA, Porci; *Luc.* 15: 16. hAIRDA SYEINE; Grex porcorum *Matth.* 8: 30. *Angloſaxonibus* rpýn *eſt* Porcus. *Alamannis* ſuin. *Danis* ſuin *Anglis* ſwine. *Belgis* ſwijn. *Angloſaxonibus item* heopð rpina *eſt* Grex porcorum. *Alamannis* eutti ſuino. *Danis* ſuine-hiord. *Anglis* heard of ſwine. *Belgis* ſwijn-herde. *à* σῦς, Sus, porcus, *eſt* σύϊνος, Suillus, porcinus. *atque inde abſciſſum eſt* rpin. *q. d. ſuilli generis animal.*

SYEKAN, Honorare. ÏK SYEKA ATTAN MEINANA. GAh GNS NNSYEKAIÞ MIK: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonoratis me; *Joh.* 8: 49. SA MANAGEI VAIKIAM MIK SYEKAIÞ: Hic populus labiis me honorat; *Marc.* 7: 6. SYEKAIÞ ÏMMA ATTA: Honorificabit eum pater; *Joh.* 12: 26. SYEKAI ATTAN ÞEINANA GAh AIÞEIN ÞEINA: Honora patrem tuum & matrem tuam; *Marc.* 7: 10. 10: 19. *Luc.* 18: 20. VAS ÏMMA SYEKS: Era ei pretioſus, habebat illum in maximo pretio; *Luc.* 7: 2. NIST IKAN ÞETNS NNSYEKS. NIBA ÏN RAÞANKÞAI SEINAI: Non eſt propheta ſinè honore, niſi in patriâ ſuâ; *Marc.* 6: 4. RASYEKAIÞS VAS ÏAISNS: Glorificatus eſt Jeſus; *Joh.* 12: 16. 13: 31.

SYEKBAN, Tergere. *Vide* BISYARB, Terſit.

SYEKS, Pretioſus. *Vide* SYEKAN, Honorare.

SYES, Subſtantia, opes, facultates, bona alicui propria; *vide Lucæ* 15: 12 & 13. SYESA AAMBA, Propriæ oves; *Joh.* 10: 12. ÞA SYE SA N

SXNA AAMBA hAITIΨ BI NAMIN: Proprias oves vocat nominatim; *Joh.* 10:3. NS SYESAMMA AKRANA NSKNNΨS ÏST: Ex proprio fructu cognoſcitur; *Luc.* 6:44. SYESAIM YASTGXM RAYASIDEDANN ÏNA: Propriis veſtibus induerunt eum; *Marc.* 15:20. SX MANASEDS SYESANS FKIGXDEDI: Mundus proprios diligeret; *Joh.* 15:19. *Angloſaxonibus* ꝛpæꝛ *erat* Proprius: *nam ſequentia venerabilis Bedæ verba libro Quarto hiſt. eccleſ. cap.* 17; Confitemur ſecundùm ſanctos Patres propriè & veraciter, *ita reddidit Rex paraphraſta*, pe anbettaþ æꝛteꝛ haligum fæbeꝛum ꝛpæꝛlice ⁊ roþlice:·

SYES *etiam videtur poni pro eo quod palàm eſt.* NINh ÏST FNARIN ΨATEI NI GAKNNNAIDAN GAh ÏN SYESNNΨAMMA UIMAI: Neque abſconditum, quod non cognoſcatur & in palàm veniat; οὐδὲν κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. *Luc.* 8:17.

SYEΨAN, Verumtamen; πλήν. *Luc.* 6:35. 10:11, 14, 20. 19:27. NIhΨAN AINShNN SYEΨANh BAAΨABA KXDAIDA BI ÏNA: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ. *Joh.* 7:13. ATSAIOIΨ SYEΨAN FANKA AINGNAIKANFETNM: Attendite à falſis prophetis; προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν. *Matth.* 7:15. *Ponitur & pro* Quidem; μέν. *Marc.* 10:39.

SYIGAGANS, Tibicines; *Matth.* 9:23. SYIGXDEDNM ÏZYIS GAh NI NAINSIDEDNΨ: Cecinimus vobis tibiâ, & non ſaltâſtis; *Matth.* 11:17. *Luc.* 7:32. *Angloſaxonibus* ꝛpæg *vel* ꝛpeg *eſt* Sonus. ꝛpegan, Sonare, tinnire. *Magis tamen huc facit quòd* ꝛpeg *iiſdem Angloſaxonibus etiam eſt* Inſtrumentum muſicum, concentus muſicus. ungeꝛpege ꝛang, Diaphonia, *i. Vocum ſive ſoni diſcrepantia. quòd item Cædmoni* ꝛpegleꝛ gamen *dicitur Læta hilaritas æternæ illius jubilationis quâ ſedes beatorum jugiter mulcent myriades aliquot angelorum: vide Cædmonis paginam* 17, *lin.* 5. *atque adeò ipſum quoque* Cœlum *dicitur* ꝛpegl *Cædmoni* 32, 19. 39, 16. 61, 7. *&c.* ꝛpegl-boꝛnaꝛ, 1, 6. ꝛpegl-toꝛht pic, Luculentè ſonora manſio; 1, 16. ꝛpegl-toꝛht ſelþ, Luculentè ſonora ſedes; 3, 6. ꝛpegl-buan, Cœlicolæ; 2, 25. ꝛpegl ġyninġ, Deus; 57:14. ꝛpegleꝛ alþoꝛ, 55, 6. 60:14. 62, 1. *&c. Huc etiam facit illud Theotiſci gloſſarii B*, 10; Calami, **ſuegalun**. *item gl C*, 19; **ſuegeſara / pfifara /** Tibicines. *Sicambris* **ſwegel / ſwegel-pijpe** *eſt* Tibia. **ſwegeer / ſwegel-pijper /** Tibicen. **ſwegelen /** Tibiâ canere. *Fortaſſe quoque ad antecedens illud* ꝛpeg, Sonus, *pertinet Iſlandicum* **ſvack** / Tumultus ſuſurrantium. *Ic manifeſtiùs aliquantò Gothicum* SYEGNIΨA, Exultatio; *quoniam exultan-*

tium eſt inſtinctu atque imperio gaudii (nam gaudio quoque cogendi vis ineſt) vel debacchari atque immodicam lætitiam cantu clamoribúſq; teſtari.

SYIΓNIΨʌ, Gaudium. *Vide* SYЄΓNIΨʌ, Exultatio.

SYIKN ʁʌRΨ ΓʌʌЄYGʌNdS, Innoxium ſanguinem tradens; *Matt* 27 : 4. *Neſcio an* SYIKN *iſtud ſit à* SYIKNNΨ, Manifeſtus, apertus, ca didus, *i. qui nihil tectè, ſed omnia apertè liberéq; agit. Hac enim Candoris atq integritatis laude nihil agnoviſſe veteres præſtabilius, liquet ex illâ denominatio quam Chriſto Domino κατ' ἐξοχὴν tribuebant Cimbri antiquiores, quando eum à pr bitate & candore (ſicuti nos docet Runicum lexicon) appellârunt* ᛋᚢᛁᛅᚠᚱᛁᚾᛏ

SYIKNNΨ YʌRΨ NʌMR ïS: Manifeſtum factum eſt nomen eju *Marc.* 6 : 14. 4 : 22. *Luc.* 8 : 17. ΨNhTʌ ïM Ei SNNS SKNʌ dʌ YESI ΨINdʌNTʌKdI TRΨS TʌSYIKNNΨGʌN: Exiſtim bant quòd confeſtim regnum Dei manifeſtaretur; *Luc.* 19 : 11. ÞIʌN ʌNd ʁʌIT ïNS Ei ïNʌ NI TʌSYIKNNΨIdEdEINʌ: Vehementer con minabatur illis ne ſe manifeſtarent; *Marc.* 3 : 12. SYIKNNΨʌʁʌ Ψʌ Tʌ YʌNKd RRdIdʌ: Palàm verbum loquebatur; παῤῥησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλ *Marc.* 8 : 32. *Joh.* 11 : 14.

SYIATʌN. ΓʌSYIATʌN, Mori. SYʌʌT, Moriebatur; *Luc.* 8 : 42 dʌNhTʌK MEINʌ NN ΓʌSYʌʌT: Filia mea modò defuncta eſt *Matth.* 9 : 18. *Marc.* 9 : 26. 12 : 22. *Luc.* 20 : 30. *Joh.* 11 : 14. SYNʌ Tʌ YʌIKΨId: Erat moriturus; *Luc.* 7 : 2. NI ΓʌSYNATI MEIN ʁRRΨʌK: Non mortuus eſſet frater meus; *Joh.* 11 : 32. ΓʌSYNʌ TNN, Mortui ſunt; *Joh.* 6 : 49. ΓʌSYIATʌN, Mori; *Luc.* 20 : 3 *Joh.* 18 : 32. 19 : 7. ΓʌSYIATʌNdS, Moriens; *Marc.* 12 : 20. Γʌ SYIATIΨ, Moritur; *Marc.* 9 : 44. ΓʌSYIATʌIMʌ MIΨ ïMMʌ Moriamur cum eo; *Joh.* 11 : 16. *Angloſaxonibus* ꝛpeltan. arpeltan. ȝerpelta *eſt* Mori. ꝛpealt, Moriebatur. ꝛpeltenðlic, Moribundus. ȝerpolten, Ex nimatus. *&c. Suſpicabar aliquando Angloſaxonicum* ꝛpeltan *primâ ſuâ ſignific tione intellectum de iis qui ſolvuntur inediâ, quoniam Iſlandis* ſuellta *eſt* Eſurir ſualſt / Eſurivi. *Danis quoque* ſult *eſt* Fames. ſulte / Eſurire. *Poſteaqua verò didici Cadaver animalis ſub dio projecti ac tabo diffluentis vulgò Flandris* ſwel *dici, ex hoc ipſo nomine nata quoque ſuſpicio* ſwelte *iſtud, nec non Angloſaxonicu* ꝛpeltan *eſſe à* ꝛpellan, Turgere, intumeſcere. ꝛpıl. ȝerpıl, Tumor; *propter quòd nimiâ putreſcentium humorum copiâ plerumque diſtendi atque intumeſcere ſ leant cadavera, priùs quàm ruptâ cute ſolvantur atque in terram defluant.*

SYI

SYNΨAI NI ΨANKBNN AEKEIS: Validi non opus habent medico; *Marc.* 2:17. KASA SYNΨIS YIAYAN: Vaſa fortis diripere; *Marc.* 3:27. SYNΨEIN ΓATAYIDA IN AKMA SEINAMMA: Potentiam fecit in brachio ſuo; *Luc.* 1:51. SYNΨNXDA AHMIN ΨATA BAKN: Confortabatur ſpiritu puer; *Luc.* 1:80. *item* 2:40. SYNΨXZA MIS UIMIΨ: Potentior me venit; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Quemadmodum ſupra in* SINΨA *oſtendimus Angloſaxonicum* ꝩiðe *reſpondere Gothico* SINΨA, *ita & hîc monendum Angloſaxonicum* ꝩpiðe *reſpondere Gothico* SYNΨA. *Angloſaxonibus nimirum* ꝩpiðe *eſt* Multùm, valdè, nimis, vehementer. ꝩpiðoꝩ, Magis, potiùs. ꝩpiðoꝩt, Maximè, potiſſimùm. ꝩpiðian *vel* ꝩpiðꝩian, Invaleſcere, prævalere. *Vulgo Hollandis* **ſwijdig** *vel* **ſwindig** *eſt* Multus, magnus. **ſwijdig groot** / Valdè magnus. **ſwijdige menighte** / Ingens multitudo. **ſwindig volck** / Frequens populus. **ſwinde** / **geſwinde** / Citus, vehemens, promptus. *Vide quæ annotavimus ad Alamannicum gloſſarium Fuſti Lipſii in* **ſuitho** / Nimis.

SYISTAK, Soror; *Marc.* 3:35. *Joh.* 11:39. SYISTRGNS, Sorores; *Marc.* 6:3. *Joh.* 11:3. *Angloſaxonibus* ꝩpeoꝩteꝩ. ꝩpuꝩtoꝩ. ꝩpuꝩtuꝩ. ꝩpuꝩteꝩ. ꝩuꝩteꝩ *eſt* Soror. ȝeꝩpuꝩtꝩa. ȝeꝩpeoꝩtꝩa, Sorores. *Alamannis* **ſueſter** / **ſoſter**. *Cimbris* ИПИАПД. *Danis* ſyſter. *Anglis* **ſiſter**. *Belgis* **ſuſter**. *Mericus Caſaubonus derivat ex* ὑσίᾳ, Matrix. *ſicuti &* μήτηρ *dictum putat* ἀπὸ τῆ μήτρας, *quod ejuſdem eſt ſignificationis. Videntur hæc primò generalia nomina fuiſſe, pro qualibet Fœminâ in genere; poſtea tamen uſu facta propria: ut hoc de fœminâ Matre, ſeu quæ Mater eſſet; iſtud de fœminâ Sorore propriè diceretur. Hæc Caſaubonus. Conſidera tamen an non ſit ſatiùs vocabulum* ꝩpuꝩteꝩ *vel* ꝩpeoꝩteꝩ, *per leviſſimam literarum tranſpoſitionem, deducere ex* ꝩpete, Dulcis. *ut dicatur quaſi* ꝩpeteꝩte, Dulciſſima; *propter illam blandioris mitioríſq; indolis ſuavitatem, quâ fratribus plerumque Sorores videntur amabiliores gratioréſq; quàm reliqui ex iiſdem parentibus prognati fratres.*

SYXK ÏMMA SX HEXXAIANAI: Inſidiabatur illi Herodias; ἐνεῖχεν αὐτῷ ἡ Ἡρῳδιάς. *Marc.* 6:19. *Omnino* SYXK *iſtud, per leviſſimam literæ* K *metatheſin, reſpondet illi* ỳȳnþe *quod hoc in loco habet verſio Angloſaxonica. nam* ỳȳnþan *Angloſaxonibus eſt* Occultè aliquid moliri, ſtruere inſidias.

SYNMSA & SYNMÞSA, Piſcina, natatorium; κολυμβήθρα. *Joh.* 9:7 & 11. ꝩpỳmman *Angloſaxonibus eſt* Natare. *Alamannis* **ſuuimmen**. *Cimbris* ИПИΨA. *Danis* ſvemme. *Anglis* **ſwim**. *Belgis* **ſwemmen**. *Videntur affinitatis aliquid habere cum illo* σίμιον, *quod Heſychio exponitur* Litus, ora maritima.

Nihil

Nihil etenim æquè juventutem ad natandum invitat, quàm commodi atque am littoris oportunitas. Vide juniorem Plinium libro Nono, epiſtolâ 33.

ᛏ ᚣ.

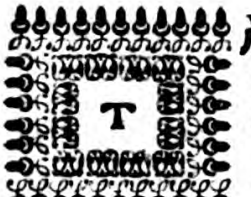

ᚣᚴᚣᚣ, Capilli. ïᛉᛘᚣᚴᚣ ᚷᚣh ᛏᚣᚴᚣᚣ hᚣnᚱ ᛞIS ᚣᚣᚣᚣ ᚴᚣᚴᚣᚠᚣᚾᚣ SINᛞ: Veſtri etiam capi capitis omnes numerati ſunt; *Matth.* 10:30. NI MᚣᚴᚴIN ᛏᚣᚴᚣ ᛟᛖIT ᚣIᚠᚠᚣᚾ SᛘᚣᚱT ᚴᚣᛏᚣᚾ ᚷᚣN: Non potes unum capillum album aut nigrum facer *Matth.* 5:36. ᛘᚣS ïᛉhᚣᚾᚾᛖS ᚴᚣᛘᚣSIᚠS ᛏᚣᚴᚣᚣM nᚣ ᛒᚣᚾᛞᚣᚾS: Erat Johannes veſtitus pilis cameli; *Marc.* 1:6. *Iſlandis tᛟ eſt* Cauda equina; *dubio procul ob denſitatem pilorum. Atque adeò ab hoc i* ᛏᚣᚴᚣ *ob eandem quoque cauſam* Cauda *Angloſaxonibus dicta eſt* tæʒl. *A mannis* ʒagel / *Cimbris* ᛏᚣᚴᚴ, *Anglis* tail.

ᛏᚣᚴᛉ, Lachryma. ᚣᚠhᛉᚱᚧᚷᚣnᛞS MIᚠ ᛏᚣᚴᛉᚣM: Excl mans cum lachrymis; *Marc.* 10:24. ᛏᚣᚴIᛞᚣ ïᚣISᚧS: Lachrym tus eſt Jeſus; *Joh.* 11:35. *Cambrobritannis* daigr *eſt* Lachryma. *Angloſa* teaꝛ. *Alam.* ʒaher. *Cimbr.* ᛏᚣh. *Angl.* tear. *Belg.* tꝛaen. *Dan.* tᛟ *eſt* Stilla aquæ. *Perſpicuè interim in Gothico* ᛏᚣᚴᛉ *& Cambrobritannico* daig *deprehendimus veſtigium Græci* δάκρυον. *at in Angloſaxonico* teaꝛ *& Cimbrico* ᛏᚣ *contractio totam vocabulorum faciem immutavit, quam vetuſtior integriórq; voc orthographia primo ſtatim intuitu oculis ſubjicit: ſiquidem in proximè citato Arge tei codicis loco interlineares gloſſæ Cottonianæ habent* tæheꝛenᵭe pæꝛ ꝛe hælen *In altero verò loco Marc.* 9:24 *eædem gloſſæ Cottonianæ habent* miᵭ teheꝛum *& rurſus Luc.* 7:38 miᵭ tæheꝛum *vel* teaꝛum:.

ᛏᚣhᚷᚣN, Lacerare, laniare, diſcerpere. ᚧIᚣN ᛏᚣhᚷᚣNᵭ ïNᚣ: Multùm diſcerpens eum; *Marc.* 9:26. ᛏᚣhIᛞᚣ ïNᚣ ᚣI Mᚣ Sᚣ ᚾNhᚴᚣINᚷᚣ: Diſcerpebat eum ſpiritus immundus; *Marc.* 1:2 9:20. *Luc.* 9:42. *Videtur huc pertinere Anglicum* Tugge / Vellere, vellica trahere. *Adi etymologicum noſtrum Anglicum.*

ᛏᚣIhSᛘᚱ, Dextera; *Matth.* 6:3. ᚣᚧ ᛏᚣIhSᛘᚱN, A dextri *Marc.* 15:27. hᚣNᛞnS ᛏᚣIhSᛘᚱ, Manus dextra; *Matth.* 5:3 ᚣᚾᛚᚱ ᛏᚣIhSᛘᚱ, Oculus dexter; *Matth.* 5:29. ᚣᚾSᚱ ᛏᚣIhSᛘ Auris dextra; *Joh.* 18:10. *Indubium hujus vocis veſtigium diutiſſimè ſervâr Theotiſci. nam Tatiano, Otfrido, Willeramo atque aliis Dextra paſſim dicitur* teſcu

Voy. J. Ihre Gloss. Suiog. part. 2. col. 871 annot Tår.

vel ᚷᛖᛊᚢᚹᛟ. *ita quoque legimus in gloſſis Lipſii*; ᛏᛖᛊᛖᚹᚩᚾ / Dexteram. ᚦᚻᛖᛊᛈᚢᚢᚫᚾ / Dexterâ. *Ipſum verò* ᛏᚣᛁᚻᛊᚹᛉ *videri poteſt factum ex* δεξιὰ, Dextera. *mutato* δ *in* τ. *ſicuti Æölicum* σπάδιον *pro* στάδιον, *fit* Spatium. σπυεὶς, σπυείδος, Sporta. δαὶς, δαΐδος, Tæda, *& fortaſſe* Titio. δάσκια, Teſqua. δαῖα, Terra. δῖνος, Tina. δύσκεις, Tuſſis. ὄδιξος, Uterus. μῦδος, Mutus. *Græcorum quoque duplicem* ξ *ſæpenumerò diviſim ſcribi, atque in* CS, GS, HS, *vel* KS *tranſire, pluribus alibi docemus exemplis.*

ᛏᚣᛁᚻᚾᚾ, Decem; *Marc.* 10:41. ᚢᛁᚾᛉ ᛞᚴᚣᚴᛗᚣᚾᛊ ᚻᚣᛒᚣᚾᛞᛖᛁ ᛏᚣᛁᚻᚾᚾᚷᚣ: Mulier drachmas habens decem; *Luc.* 15:8. *Cambrobritannis* dêg *eſt* Decem. *Angloſaxonibus* tỳn. *Alamannis* zehan. *Cimbris* 4I *vel* 4IՈ. *Danis* ti. *Iſlandis* tyu. *Anglis* ten. *Belgis* tien. *Græcis* δέκα. *unde primitùs fortè fuerit* ᛞᚣᛁᚴᚣ, *& mutato* κ *in aſpiratam*, ᛞᚣᛁᚻᚣ. ᛏᚣᛁᚻᚣ. ᛏᚣᛁᚻᚾᚾ, *& contractè* tỳn. *Ac fortaſſè quoque ex* δέκα, *non modò* ᛏᚣᛁᚻᚾᚾ, *ſed &* ᛏᛁᚴ *olim dixerint Gothi; quod poſtea videri poſſunt potiſſimùm reſervâſſe in minoribus numeris Cardinalibus, i. e. principalioribus illis numeris in quibus vertitur omnis ratio numerandi, quum videlicet poſt unumquemque denarium ad unitatem recurrit ac revertitur omnis numeratio. Ita Gothis olim* ᛏᚤᚣᛁᛗᛏᛁᚴ *erat* Viginti, *q. d. bis decem.* ᚠᚱᛁᚾᛊᛏᛁᚴ *vel* ᚠᚱᛁᚷᚣᛏᛁᚴ, Triginta. ᚦᛁᛞᚤᚱᚱᛏᛁᚴ, Quadraginta. ᚦᛁᛗᚦᛏᛁᚴ, Quinquaginta. ᛊᚣᛁᚻᛊᛏᛁᚴ, Sexaginta. ᛊᛁᛒᚾᚾᛏᛁᚴ, Septuaginta. *In majoribus verò numeris Cardinalibus* ᛏᚣᛁᚻᚾᚾᛞ *vel* ᛏᛖᚻᚾᚾᛞ *poſtponebant loco* ᛏᛁᚴ. *quomodo* ᚣᚻᛏᚣᚾᛏᛖᚻᚾᚾᛞ *iis erat* Octoginta. ᚾᛁᚾᚾᛏᛖᚻᚾᚾᛞ, Nonaginta. ᛏᚣᛁᚻᚾᚾᛏᚣᛁᚻᚾᚾᛞ *vel* ᛏᚣᛁᚻᚾᚾᛏᛖᚻᚾᚾᛞ, Centum. *quæ tantundem ſignificant ac ſi dicas, Octies dena, novies dena, decies dena: de quibus plura diximus in* ᚻᚾᚾᛞ, Centum.

ᛏᚣᛁᚴᚾᚷᚣᚾ. ᚷᚣᛏᚣᛁᚴᚾᚷᚣᚾ, Signare, deſignare, oſtendere. ᛊᚣ ᛁᛉᚢᛁᛊ ᛏᚣᛁᚴᚾᛖᛁᚠ ᚴᛖᚣᛁᚴᚾ ᛗᛁᚴᛁᚣᚣᛏᚣ: Ipſe vobis oſtendet cœnaculum grande; *Marc.* 14:15. ᛟᚣᛊ ᚷᚣᛏᚣᛁᚴᚾᛁᛞᚣ ᛁᛉᚢᛁᛊ ᚠᚣᛁᚾᚻᚣᚾ: Quis oſtendit vobis fugere? *Luc.* 3:7. ᚾᚾᛞ ᛞᚣᚷᚱᚾᛊ ᛏᚣᛁᚴᚾᛖᛁᚾᚣᛁᛊ ᛊᛖᛁᚾᚣᛁᛉᚱᛊ: Uſque in diem oſtenſionis ſuæ; *Luc.* 1:80. ᚠᚣᚾᛊ ᚾᛊᚣᚾᛁᚷᛖᛁᚾ ᛏᚣᛁᚴᚾᚷᚣᚾᛞᚣᚾᛊ ᛊᛁᚴ ᚷᚣᚴᚣᛁᚻᛏᚣᚾᛊ ᛉᛁᛊᚣᚾ: Qui ſimularent ſe juſtos eſſe; *Luc.* 20:20. *Originem verbi attingimus in ſequenti* ᛏᚣᛁᚴᚾᛊ, Signum.

ᛏᚣᛁᚴᚾᛊ, Signum; *Luc.* 2:12. ᛏᚣᛁᚴᚾᛁᚾᛊ ᛏᚣᚾᚷᚣᚾ: Signa facere; *Joh.* 9:16. ᚷᛁᛒᚣᚾᛞ ᛏᚣᛁᚴᚾᛁᚾᛊ ᚷᚣᚻ ᚦᚣᚾᚴᚣᛏᚣᚾᚷᚣ: Dabunt ſigna & portenta; *Marc.* 13:22. *Angloſaxonibus* tacen. tacon. tacun. tacn.

τacn. *Alamannis* zeichan / zeichn. *Danis* tegn. *Anglis* token. *Belgis* te
ken / tepken. *Gothis interim* ΤΛΙΚΝϚΛΝ. *Angloſaxonibus* tæcan *vel* t
cnian. *Alamannis* zeigan *ſunt* Signare, deſignare, oſtendere, demonſtrare. *atq*
inde ΤΛΙΚΝS. tacn. zeichan. *Origo verò verborum* ΤΛΙΚΝϚΛΝ, tæcan, c
zeigan *manifeſtè petita eſt ex* δείκνυμι, *quod ſumit tempora ab inuſitato* δείκω, Oſtendo

ΤΛΙΝϚRNS, Cophini; *Marc.* 8:19. *Luc.* 9:17. *Joh.* 6:13. *Angloſax*
nibus tænel *eſt* Corbis, qualus. *Alamannis* ceina/ zeinna. *Danis* tiene. *Belg*
teenen korfken. *Refer ad ſequens* ΤΛINS.

ΤΛINS, Palmes, *item* Virga, virgula, *maximè tamen Vitiginea, quæ* ϒE
NΛTΛINS *dicitur Joh.* 15:4. *ubi vide antecedentia & ſequentia. Belgis qu*
que teenen *vel* tienen *ſunt* Vimina. *Fortaſſè à* τείνω, Tendo, extendo; *quòd e*
pro lubitu quaquà verſùs flectere atque extendere ſoleamus. Græcis certè τίνω *ve*
τίννω *dicitur*, Quicquid in longum ducitur atque extenditur; *unde &* Faſcias *&*
Laqueos *propriè ſic appellârunt.* τίνω *&* τόνω *idem ſunt, ut* χύω *&* χώω, *& ſimi*
lia. atque inde πτία *&* πτίδιον, Parva faſcia. *Occurrit &* Tenus *apud Plautum*
pro Vinculo *vel* Laqueo, *quando apud Nonium Marcellum ait,*

Nunc ab tranſennâ turdus lumbricum petit:
Pendebit hodie pulcrè, ita intendi tenus.

Marcellus Laqueum *interpretatur, & dictum à Tendiculâ dicit. Sed purum pu*
tumq; Græcum eſt τὸ τίνω *vel* τίννω. *hinc Tenues etiam virgulas ac Feſtucas dixer*
Tenos, *ut* φιλύρια *Græci. Ælianus;* Περσῶν βασιλεὺς ὀδοιπορῶν, ἵνα μὴ ἀλύῃ, φιλύρι
εἶχε κὰι μαχαίριον ἵνα ξέῃ τοῦτο. *quo in loco* φιλύριον *eſt* Tenus. *Unde & minutas a*
tenues de virgâ præciſâ teſſeras, quibus ad ſortiendum utebantur, Tenos *vocabant*
quod occurrit in antiquis legibus Friſonum. Nimirum Tenus *eſt* ξυλήφιον, κλῆρος
i. Sorticula lignea & Feſtuca. Sorticulæ buxeæ *mentio ſit in libris Agrimenſorum*
Hinc κλῆρος βάλλειν *pro* Sortes ducere, *occurrit apud Conſtantinum in libro de Impe*
rio. Ac de iſthoc ſortium ducendarum genere accipiendum, quòd vulgò Curtam
feſtucam *appellamus. Vide Salmaſium in Tertullianum de Pallio. ut & Voſſium*
libro Secundo de Vitiis ſerm. cap. 18. *Angloſaxonibus* tán *eſt* Sors. tán ȝenban,
Sortem mittere. tánhlyta *vel* tánhlyteȝe, Sortilegus. *&c.*

ΤΛIKΛN *occurrit in* ΓΛTΛIKΛN. ΔISTΛIKΛN, Diſſolvere, dirum
pere, diſcindere. *ſicuti & in* ΛFTΛNKNIΔ, Rumpit; *Luc.* 5:36. *Angloſax*
tæȝan. totæȝan. *Angl.* teare. *Vide quæ annotavimus ad gl B*, 13. *in* Diſſuta

ΤΛITKΛRKES, Tetrarcha; τετράρχης. *Luc.* 9:7. *Obſerva interim quòd*
Tetrarcha *dicitur* FIΔNKKΛTINGIS *Luc.* 3:1. *ac vide quæ habet Voſſii ety*
mologicum in Tetrarches.

ΤΛΛΛΝS. *Occurrit in* ΠΝΤΛΛΛΝS, Increduli; ἀπειθεῖς. *Luc.* 1 : 17.

ΤΛΛΖGΛΝΔ, Præceptor; ἐπιστάτα. *in vocandi caſu. Luc.* 5 : 5. 8 : 24 & 45. 9 : 33 & 49. *Ab inuſitato themate* τέλλω, *quod Etymologico exponitur* προστάσσω, *eſt* ἐντέλλω *vel* ἐπιτέλλω, Mando, jubeo, injungo, præcipio: *unde quoque* ἐντολὴ *vel* ἔντελμα *in Novo fœdere paſſim eſt* Mandatum, juſſum, præceptum. *Euripidi quoque, Xenophonti, atque aliis* τὰ ἐντελμένα *ſunt* Juſſa, mandata.

ΤΛΜGΛΝ. ΓΛΤΛΜGΛΝ, Domare. ΜΛΝΝΛ ΝΙ ΜΛhΤΛ ΪΝΛ ΓΛΤΛΜGΛΝ: Nemo poterat eum domare; *Marc.* 5 : 4. *Angloſax.* temian. temman, Domare. tam, Domitus. *Alam.* zeman. *Cimbr.* ΤΙΨΙΛ. *Dan.* tamme. *Iſl.* temma. *Angl.* tame. *Belg.* tammen / temmen. *Græcis* δαμᾶν. *quod Martinius derivat à* דָּמַם, Silere. *item* Subigi, everti.

ΤΛΝΔGΛΝ, Accendere. ΤΛΝΔGΛΝΔS ΛΠΚΛΚΝ: Accendens lucernam; *Luc.* 8 : 16. ΤΛΝΔΘΙΨ ΛΠΚΛΚΝ: Accendit lucernam; *Luc.* 15 : 8. ΛhΛΝΛ ΪΝΤΛΝΔΘΙΨ ΓΠΝΙΝ ΠΝΘΛΠΝΛΝΔΙΝ: Paleas comburet igne inexſtinguibili; *Luc.* 3 : 17. *Cymræis* tân *eſt* Ignis, rogus. tandawd, Incendium. *Cimbris* ΤΙΛΡΛ, Incendere. ΛΠΛΡΠΙΛ ΒΛΡ, Conflagraverunt prædia. *Angloſaxonibus* tendan, Accendere, inflammare. atendend, Inflammator. atendincz, Incentivum. tendep. tyndep, Fomes. *Alamannis* tindre / tundre / zundere / zuntre / Fomes. *Danis* tende / Incendere. tynder / Fomes. *Anglis* tinder. *Vide plura in annotatis ad gl A*, 12. *in* Inſtigante. *ubi multa de hoc verbo ejuſque origine invenies.*

ΤΛKhIΔΛΝΛ. ΓΛΤΛKhIΔΛΝΛ ΒΛΝΔGΛΝ hΛΒΛΙΔΘΔΠΝ: Inſignem vinctum habebant; εἶχον δέσμιον ἐπίσημον. *Matth.* 27 : 16.

ΤΛΠGΛΝ. ΓΛΤΛΠGΛΝ, Facere. *Ac* ΓΛΤΛΠGΛΝ *quidem occurrit Matth.* 5 : 36. *Ipſum verò* ΤΛΠGΛΝ *legas Matth.* 6 : 1. 9 : 28. *Joh.* 15 : 5. ΪΚ ΤΛΠGΛ, Facio; *Joh.* 8 : 29. 10 : 25. ΤΛΨΙΔΛ, Fecit; *Joh.* 8 : 40. ΘΛ ΤΛΠGΛΤS: Quid facitis? *de duobus. Marc.* 11 : 5. ΤΛΨΘΙ ΨΛΤΛ: Fac hoc; *Joh.* 8 : 9. ΨΙΠΨΤΛΠGΛΝ, Benefacere. ΠΝΨΙΠΨΤΛΠGΛΝ, Malefacere. *Marc.* 3 : 4. *Luc.* 6 : 9. *Ab hoc itidem* ΤΛΠGΛΝ Opera *dicta ſunt* ΤΧGΛ. *ita legimus Joh.* 8 : 41; GΠS ΤΛΠGΙΨ ΤΧGΛ ΛΤΤΙΝS ΪΖΨΛΚΙS: Vos facitis opera patris veſtri. *unde &* ΠΒΙΛΤΧGIS *eſt* Malefactor; *Joh.* 18 : 30. ΓΠΛΛΤΧGIS, Perfectus; *Matth.* 5 : 58. *Ab hoc interim* ΤΛΠGΛΝ (*cujus medium* G *ſæpiſſimè inter inflectendum liqueſcit*) *manifeſtè promanârunt Theotiſca ſive Alamannica* tuan / duan / duon / tuon. *Angloſaxonicum item* don, *Anglicum* doe / *Belgicum* doen *ab eâdem*

quoque proveniunt origine. Abſorpto enim, vel (quod frequens eſt) abjecto medi **G**, *nullo negotio* tuan *feceris ex reliquo* **TANAN**. *Integrum verò* **TANGAN** *liquidò ſatis deſumptum eſt ex* τύχω, Facere, parare, fabricare, machinari. *Cuju poſtremi verbi mentione hîc inter explicandum injectâ, opportunè quoque revocor i memoriam Alamannorum* machen / *Angloſaxonum* macian, *Anglorum* make / *Be garum* maeken *ſimillimâ prorſus ratione affinia eſſe Græco* μηχανᾶσθαι, Machinari, mo liri, facere, procurare aliquid.

TEKAN. ATTEKAN, Tangere, attingere. **OAS SA TEKANAS MIS**: Quis me tetigit? *Luc.* 8:45. **AAAA MANAGEI SKIDE ANN ATTEKAN IMMA**: Omnis turba quærebat tangere eum; *Luc.* 6:19 **TAITRK MIS SUMS**: Tetigit me aliquis; *Luc.* 8:46. **OAS MIS TAITRK VASTGRM**: Quis tetigit veſtimenta mea? *Marc.* 5:30. **AT TAITRK VASTGAI IS**: Tetigit veſtimentum ejus; *Marc.* 5:27 **ATTAITRK IMMA**: Tetigit eum; *Matth.* 8:3. *Luc.* 8:44 & 47 *Angloſaxonibus* niczean *eſt* Sumere, accipere. *Cimbris* **TAPA. PAPPIA**. *Dani* tage. *Anglis* take. *quod Mericus Caſaubonus in opuſculo de linguâ Angloſaxonic pag.* 262 *derivat à* δίχεσθαι, Capere, ſuſcipere. *& rurſus paginâ* 366; Τάω *vel* πάζω *Præt.* πέπαφα. *Aor.* 2 *part. poët.* πεπαγὼν *exponunt quidam* τείνας, *alii* πτύξας, *alii deni que* λαβὼν, Accipiens, prehendens; *quos Stephanus ſequitur: cujus ſententiam no parum confirmat Anglicum* to take. *Certè* τῆ *Imp. ex* τάω (*de quo tum alii, tum Auctor etymologici in* ἄτης *atque alibi*) *omnes exponunt* λάβε, Cape, accipe. *Quam quam neque illa inepta eſt Anglici verbi etymologia, quam primò adduximus. Hacte nus Mer. Caſaubonus. Obiter interim obſerva* **TEKAN** *paſſim in Argenteo codic uſurpari pro* Tangere; *adeò ut Angli non modò ſuum* take / *verùm etiam* touch *videri poſſint ex hoc verbo* **TEKAN** *retinuiſſe. Galli quoque* toucher. *Itali* toc care. *Hiſpani* tocar. *Veteribus quoque Belgis* tucken *erat* Tangere; *cujus veſti gium adhuc remanſit in verbo* tuck-noten / Nuce nucem impetere: *quod puerili ludi genus deſcribit Ovidius de Nuce, verſu* 77;

Per tabulæ clivum labi jubet alter, & optat
Tangat ut è multis quælibet una ſuam.

TIA *videtur poni pro* Aliquid, *Luc.* 6:7. **EI BITETEINA TIA AI VRAGAN INA**: Ut invenirent unde accuſarent eum. *Vide num aliqua cum hac particulâ habeat affinitatem illud* **TIPIRIRIAA**, *quod Runico lexico den tat* Procacem ac ſalſè contumelioſum deriſorem; *i. e. virum multa comminiſcente ſpargentémq; ad alios in ſermonem, invidiam, vituperationem hominum adducendo Vide Runicum lexicon ſuo loco, & in* **RARNIRABNA**, Sarcaſmus. *Quod ſi qu*

tame

tamen hanc hujus loci interpretationem non admittat, proximum erit ut TIA *hoc in loco accipiat pro* Occaſione, *ſicuti fieri videmus in* ГATIAS *&* ГATIAЖA. *atque ita ſenſus fuerit,* Ut invenirent occaſionem ad accuſandum eum.

TIMIA. ГATIMIA, Convenit. *συμφωνεῖ. Luc.* 5:36.

TIMKGAN, Ædificare; *Luc.* 14:28 *&* 30. TIMKIAEANN, Ædificabant; *Luc.* 17:28. ГATIMKIAA, Ædificavit; *Matth.* 7:24 *&* 26. ГATIMKGA, Ædificabo; *Marc.* 14:28. ГATIMKGANAS, Ædificans; *Marc.* 15:29. TIMKGANS, Ædificantes; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17. TIMKGA, Faber; *Marc.* 6:3. *Angloſax.* timbpan. timbpian. *Alam.* zimbron. *Belg.* timmeren. *Prorſus ut Latinis* Materiarius *dictus eſt à Materia, ita quoque Theotiſcis* zimberman *dictus eſt* Faber, *&* zimbron/ Struere, ædificare, *à* zember *vel* zimber/ Materia. taz dhit/ ſcâffeloſa zimber/ Informis materia; *Ruodepertus magiſter S. Galli, epiſtolâ* 7. zimbar/ Metallum auri, argenti, æris, ferri, ſtagni, plumbi; *gl B*, 31. *Angloſaxonibus quoque* Materia quævis unde aliquid efficitur, *dicebatur* timbep. *Danis* tømmer. *Anglis* timber. *Belgis* timmer. he ongeat þ te no mihton Godar beon ða þe manna handum gepophte pæpon op eopðlicum timbpe. oððe op tpeopum. oððe op ſtanum:. Intellexit Deos eſſe non poſſe, qui manibus hominum facti eſſent ex terreſtri materiâ, ligno vel lapidibus; *Beda* III, 22. antimbep, Materies; *Ælfrici grammatica, cap.* 12. *pro quo tamen* andtimbep *ſcriptum invenimus apud Bedam* IV, 21.

TINHAN, Ducere. ÏЖAI MAГ KAINAS KAINAANA TINHAN: Numquid poteſt cœcus cœcum ducere? *Luc.* 6:39. *Uſurpatur & pro* adduci *vel* Pertrahi ad aliquem. HAIHAIT ÏNA TINHAN AN SIS: uſſit illum adduci ad ſe; *Luc.* 18:40. ГKEIIIΨ ΨANA GAH TINIIΨ AKNIЖA: Prehendite illum & ducite *vel* abducite cautè; *Marc.* 14:44. ГANHANS ГAS ÏN AHMIN ÏN ANΨIAAI: Ductus eſt in ſpiritu in deſertum; *Luc.* 4:1. ANOE NI ATTANHNΨ ÏNA: Quare non adduxiſtis illum? *Joh.* 7:45. *atque ab hac ſecundariâ ſignificatione verbi* TINHAN *eſt Angloſaxonicum* teon, *& Alamannicum* ziahan *vel* ziohan/ Trahere. *quam acceptionem à primâ puto defluxiſſe, propter importunam eorum tergiverſationem qui aliquò perducuntur inviti. Ipſum verò* TINHAN, Ducere, *crediderim aſſumptum ex* ὀδηγεῖν, *abjecto initiali* ο. *quod novum non eſſe evincunt,* ὄνομα, Nomen. ὀδόντες, Dentes. ὄφμος, Ramus. ὀπίσθε, Poſt. ὀφύω, Ruo. ὀρέγω, rogo. ὀκέλλω, Cello. *ab* ὀμιχέω *denique eſt obſoletum* Migo, mingo.

ᛏᛟᛒᚴᛁᚴᚴ ᛉᚣᛋᛏᚷᚣ ᚹᛟ ᚦᚴᚿᛗᛁᛋᛏᛟᚿ: Proferte ſtolam primam ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην. *Luc.* 15: 22. *Refer ad* ᛒᚴᛁᚴᚴᚣᚿ.

ᛏᛟᚷᚣ, Opera. *Vide* ᛏᚣᚿᚷᚣᚿ, Facere.

ᛏᚴᚣᛗᚿ. *Occurrit in* ᚣᚿᚣᛏᚴᚣᛗᚿ. *quod vide.*

ᛏᚴᚣᛉᛁᛞᚣ ᚪᚿ ᚴᛟᚹᚣ: Fiduciam collocabat in Deum; *Matth.* 27: 4
ᚹᚣᛁᚷᛁ ᛋᛁᚣᛒᚣᚿᛋ ᛏᚴᚣᛉᛁᛞᛖᚪᚿᚿ ᛋᛁᛋ ᛖᛁ ᛉᛖᛋᛖᛁᚿᚣᛁ ᚴᚣᚴᚣᛁ ᛏᚣᛁ: Qui in ſe confidebant ac ſi eſſent juſti; *Luc.* 18: 9. *Angloſaxonibus* ᛏᚹᛁᚪᚿ. ᚷᛖᛏᚹᛁᛟᚹᚣᚿ *eſt* Confidere. ᛏᚹᛁᛟᚹᚪ. ᛏᚹᚢᚹᚪ, Fides. ᛏᚹᛁᛟᚹᚠᚫᚱᛏ. ᛏᚹᛁᚠᚫᚱᛏ, Fidus. ᛏᚹᛁᛟᚹᚷᚪ, Fœdus, pactum. *Alamannis* **trûuua** *eſt* Fides. **triuhaft** / Fidelis. *Cimbris* ᛏᚱᚫᚠ *vel* ᛏᚱᚫᚠᚠᚢᚣ *eſt* Fidus. ᛏᚱᚫᚠᚠ, Fidere. ᛏᚱᚫᚠᚠᛁᚣ, Fidere. ᚪᚱᚣᚱᚫᚠᚠᛁᚣ, Diffidere. *Danis* **tro** *eſt* Fidus. *Iſlandis* **trur**. *Anglis* **true**. *Belgis* **ᛏᚱᛟᚢᚹ**. *Gothis quoque* ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚣ *eſt* Fidelis ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚣᛁ, Fideles; *Luc.* 16: 10, 11, 12. ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚣᛒᚣ ᚴᚣᚣᚿᛒᚷᚣᚿᚪ: Certò credunt; *Luc.* 20: 6. ᚴᚣᛗᚿᚿᚣᚿ ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚷ Meminiſſe teſtamenti; *Luc.* 1: 72. **trigd** *Iſlandis eſt* Fidelitas. *A Gothico in rim* ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚷ, Pactum, fœdus, *manifeſtè deſumptum eſt illud* Treuga *qu ſæculo ſemibarbaro uſurpabant pro* Induciis, *quas Hiſpani* treguas *dicunt. It* tregua. *Galli* treves. *Angli* **truce**. *pro quo etiam* **treague** *habet Spencer F. Q.* II, 2, 33. *Gothicum interim* ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚣ *&* *Cimbricum* ᛏᚱᚫᚠ (*un reliqua promanâſſe liquet*) *videri poſſunt deſumpta ex* τρυγὼν, Turtur; *propter deca tatiſſimam iſtarum volucrum in compares fidem.*

ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚣ, Fidus, fidelis. ᛏᚴᛁᚴᚴᛉᚣᛁ, Fideles. *&c. Vide proxim præcedens* ᛏᚣᛉᛁᛞᚣ.

ᛏᚴᛁᚿ, Arbor, lignum. ᛉᛖᛁᚿᚣᛏᚴᛁᚿ, Vitis; *Joh.* 15: 1. ᛗᛁ
ᚺᚣᛁᚴᚿᛗ ᚷᚣᚺ ᛏᚴᛁᚹᚣᛗ: Cum gladiis & lignis; *Marc.* 14: 43 & 4
Angloſaxonibus ſimiliter ᛏᚹᛁᛟᚹ. ᛏᚹᛁᚠ. ᛏᚹᚤᚹ *exponitur* Arbor *vel* Lignum. *Al mannis* **dera** *vel* **dre** *dicebatur* Arbor, *ſicuti videre eſt in compoſito* **apheldera** / M lus arbor, *apud Willeramum* II, 3. **affoldre** / Malus; *gl D*, 34. *Cimbris* ᛏᚱᛁ *Danis* **træ**. *Iſlandis* **trie**. *Anglis* **tree**. *vett Belgis* **dære** / **dere** / **tere** / **tier** *cebatur* Arbor. *unde in quibuſdam Belgii provinciis remanſerunt* **appeltære** / **m ſpeltære** / **noteltære** / **eglentære** / *immo &* **eglentier**. *&c. Affinia ſunt* Græ δρῦς, *quod olim Arborem quamvis denotabat. Nonnihil interim firmat hanc orig nationem, quòd Angloſaxones non ſemper ſcribebant* ᛏᚹᛁᛟᚹ *&* ᛏᚹᛁᚠ, *verùm etia* ᛏᚹᚤᚹ. *quod poſtremum propiùs accedit ad* δρῦς. *Olim certè* πάντα τὰ ξύλα δρύες ἐ λεων καὶ δρυμὸν, *quemadmodum tradit Auctor etymologici in* Δρύφακ[illegible].

ᛏᚴᛁ

TKnaAN nFARK yAnKMC: Calcare ſuper ſerpentes; *Luc.* 10: 19. rATKnannn yAKψ: Conculcatum eſt; *Luc.* 8: 5. *Angloſaxonibus* tpeban. *Alamannis* tretan. *Danis* trade. *Anglis* **tread**. *Belgis* **treden/terden.** *Cimbris* TRAFP *ſunt* Crebra pedum veſtigia. *unde remanſit Anglicum* **track.** *Alamannis* trotta *eſt* Torculare. *Origo omnium, per leviſſimam literæ* ę *metatheſin, peti poteſt ex Æolico* παρδὸς *pro* περοὺς, Planta pedis *vel* Integer pes.

TKnaAnaA yeinABASgAN: Vindemiant uvam; τρυγῶσι σταφυλὴν. *Luc.* 6: 44. *Pertinet ad proximè antecedens* TKnaAN.

TnrrX, Lingua; *Luc.* 1: 64. *Angloſaxonibus* tunge. *Alamannis* zunge. *Danis* tunge. *Anglis* **tongue.** *Belgis* **tonge.** *Græcis* φθόγγος *eſt* Vox, ſonus. διάλεκτος, Loquor.

TnAraA. rATnAraA, Firmavit; ἐστήριξε. *Luc.* 9: 51.

TnnψS, Dens. TnnψN nnA TnnψAN: Dentem pro dente; *Matth.* 5: 38. KKInSTIψ TnnψnnS SeInAnS: Cum ſtridore collidit dentes ſuos; *Marc.* 9: 18. rKeTS gAh KKnSTS TnnIVe: Fletus & ſtridor dentium; *Matth.* 8: 12. *Cymræis* dant *eſt* Dens. *Angloſax.* toð. *Alam.* zan. *Gall.* dent. *Ital.* dente. *Hiſp.* diente. *Dan.* & *Belg.* **tand.** *Angl.* **tooth.** *Si hæc non ſint ex obliquis Græci* ὀδὰς, Dens; *proximum eſt ut putemus eſſe à* τίνδω *ſive* τίνθω, Comedo, rodo, arrodo. *ſiquidem ſum quoque* ὀδὰς *ab* ἔδω *dici volunt. Nam Æoles* ἐδόντες *dicunt pro* ὀδόντες. *Omnes pro* ὀδὰς *dicunt* ὀδὼν, *quaſi* ἔδων. *Vide Voſſii etymologicum in* Dens.

TnZyeKgAN, Hæſitare; διακρίνεσθε. *Marc.* 11: 23.

TyA, Duo; δύο. *Marc.* 10: 8. *Cambrobritannis* dau, dwy. *Angloſaxonis* tpa. tpezen. *Alamannis* zuuo. *Cimbris* TΠ. *Danis* tu. *Iſlandis* tueir. *Anglis* **two.** *Belgis* **twee.** *Affinia ſunt Græco* δύο. FAnKAhAh AAhS ISSKKITnRaA ïN TyA: Velum templi diſſciſſum eſt in duo; *Marc.* 15: 38. TyAI dAIMRnAKgRS: Duo dæmoniaci; *Matth.* 8: 28. yAI BAInaAnS: Duo cœci; *Matth.* 9: 26. TyAI SnAKyAnS: Duo paſſeres; *Matth.* 10: 29. TyAI yAIKRS: Duo viri; *Luc.* 9: 30. yAdAge MAnne yeITyRaIψA: Duorum hominum teſtimonium; *Joh.* 8: 17. NIMAnnA MAr TyAIM FKAngAM SKAAKIRN: Nemo poteſt duobus dominis ſervire; *Matth.* 6: 24. TyAIMTIr, Viginti; *Luc.* 14: 31. *Vide* TAIhnn, Decem. rASA⊙ TyAI SKIA STAndAndRnA AT ψAMMA SAIyA: Vidit duas naves ſtan-

ſtantes ſecùs ſtagnum; *Luc.* 5:2. ΔΠΓΛΝΝ ΪΝS ΪΝSΛΝΔGΛ
ΤΥΛΝS ΘΛΝZΠh: Cœpit eos mittere binos & binos; *Marc.* 6:7. *Lu*
9:32. ΪΝSΛΝΔΙΔΛ ΤΥΛΝS SIΠXΝGE SEINΛIZE: Miſit duo
diſcipulorum ſuorum; *Marc.* 11:1. 14:13. MIΨ ΪMMΛ ΠShK
MIΔEΔΠN ΤΥΛΝS ΥΛIΔEΔGΛNS: Cum eo crucifixerunt duos l
trones; *Marc.* 15:27. EI ΓEBEINΛ ΤΥXS GΠΓΓXNS ΛhΛKE
Ut darent duos pullos columbarum; *Luc.* 2:24. SΛΛIΔΛ ÏN ΨΛM
MEI ΥΛS STΛΔΛ ΤΥΛΝS ΔΛΓΛΝS: Manſit in quo erat loco duo
bus diebus; *Joh.* 11:6. ΤΥΛIM SINΨΛM: Bis; *Marc.* 14:72. *Lu*
18:12. ΤΥEIhNXS ΠΛIΔXS hΛBΛN: Duas tunicas habere; *Luc*
9:3. MIΨ ΤΥEIhNΛIM MΛKKXM ΔΛIKΛΠΛNΛIXS: Inte
medios fines Decapoleos; *Marc.* 7:31. *Angloſaxonibus* betweonan. betwynan
betweoh. betwih. betwix. betwuh. betwux *uſurpantur pro* Inter duo, in medio duo
rum. *Alam.* en zuiſchan. *Anglis* **between/betwixt.** *Belgis* **twiſſchen/tuſſchen**

ΤΥΛΛIB *vel* ΤΥΛΛIF, Duodecim. ΓΛΥΛΛGΛNΔS ΠS ÏN
ΤΥΛΛIB: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13. ΛINS ΨIZE ΤΥΛ
ΛIBE: Unus de duodecim; *Marc.* 14:10,43. *Joh.* 6:71. MIΨ ΨΛIN
ΤΥΛΛIBIN: Cum duodecim; *Marc.* 4:10. 11:11. GΛh ΨΛI ΤΥΛ
ΛIB MIΨ ÏMMΛ: Et duodecim cum illo; *Luc.* 8:1. ΔΛΨ ΔN ΨΛIN
ΤΥΛΛIBIM: Dixit ad duodecim; *Joh.* 6:67. ΥΛS GEKE ΤΥΛ
ΛIBE: Erat annorum duodecim; *Marc.* 5:42. SΥE ΥINTKΛIΥE
ΤΥΛΛIBE: Quaſi annorum duodecim; *Luc.* 8:42. BI ΨE ΥΛKΨ
ΤΥΛΛIB ΥINTKΠS: Quum factus eſſet annorum duodecim; *Luc.* 2:42
ΤΥΛΛIF SINΔ ΘEIΛXS ΔΛΓIS: Duodecim ſunt horæ diei; *Joh.* 11:9
ΛThΛITΛNΔS ΤΥΛΛIF: Advocans duodecim; *Marc.* 6:7. 9:35. 10:32
Luc. 9:1, 12. ΤΥΛΛIF TΛINGXNS: Duodecim cophinos; *Marc*
8:19. *Luc.* 9:17. GEKΛ ΤΥΛΛIF: Annis duodecim; *Marc.* 5:25
Luc. 8:43. ΓΛΥΛΠKhTΛ ΤΥΛΛIF ΔN ΥISΛN MIΨ SIS
Fecit duodecim ut eſſent ſecum; *Marc.* 3:14. *Cambrobritannis* deuddeg e
Duodecim. *Cæterùm hoc, quemadmodum & Latinum* Duodecim, *ejuſdem e*
derivationis cum Græco δώδεκα. *Longè verò diverſæ compoſitionis ſunt Angloſaxo*
nicum τpelf, *Alamannicum* zuelif / *Danicum* tolff / *Iſlandicum* toolf / *Anglicum*
twelve / *Belgicum item* **tweelf** *vel* **twaelf.** *patet enim hæc omnia deſumpta e*
ex Gothico **ΤΥΛΛIB** *vel* **ΤΥΛΛIF**. *atque adeò quoque ex hac priſcæ voc*
orthographiâ cuivis liquere puto **ΤΥΛΛIF** *propriè accipiendum de numero in q*
unitates duæ relinquuntur ſupra denarium, unde tota numerandi ratio de novo ſ
inde reſumitur ac veluti redintegratur. Pari modo enbluſon *vel* anluſon *Angl*
ſaxo

ſaxonibus ſunt Undecim, *Alamannis* einilifin / *Danis* elleffue / *Iſlandis* elleſu / *Anglis* eleven. *Belgis* elf / elve.

ΤΥΘΙhNΧS ΠΛΙdΛS hΛΒΛN: Duas tunicas habere; *Luc.* 9 : 3. *Refer ad* ΤΥΛ, Duo.

ψ λ.

ψ ΛΓΚGΛN, Cogitare; *Luc.* 5 : 21. ψΛΓΚGΛNdΛM ΛΛΛΛIM ÏN hΛIKTΛIM SEINΛIM: Cogitantibus omnibus in cordibus ſuis; *Luc.* 3 : 15. ψΛNKEIψ, Cogitat; *Luc.* 14 : 31. ψΛhTΛ SIS: Cogitabat; *Luc.* 1 : 29. ψΛhTEdNN dN SIS MISSΧ: Cogitabant ſecum; *Marc.* 11 : 31. *Luc.* 20 : 5 & 14. ψNΓKEIψ ÏM: Putant; *Matth.* 6 : 7. ψNΓΓKGΛNd ΚEIKINΧN ψINdΧM: Videntur principari gentibus; *Marc.* 10 : 42. ψΛTEI ψNΓKEIψ hΛΒΛN: Quod putat ſe habere; *Luc.* 8 : 18. ⊙Λ ÏZΥIS ψNΓKEIψ: Quid vobis videtur? *Marc.* 14 : 64. MIKIΛψNhTΛNS dISTΛhIdΛ: Superbos diſperſit; *Luc.* 1 : 51. *Angloſaxonibus* ðincan. ðincean *eſt* Cogitare. me ðinceð, Videtur mihi. hpæt eop ðinceð, Quid vobis videtur? *Alamannis* thenken / thunken *eſt* Cogitare, putare. uuaz thunkit jûuuih / Quid videtur vobis? uns thunkit / Nobis videtur. *Cimbris* ÞIPPI ΨIHᚺ RᚫÞ, Videtur mihi conſultum. ÞIPPI ΨIHᚺ ÞNRΨᚫ, Videtur mihi neceſſarium. *Danis* tenke *eſt* Cogitare. *Anglis* think. *Belgis* denken / dunken. *Hoc interim* denken *olim ſuſpicabar, per epentheſin literæ N, factum ex* δοκεῖν, Videri. *prorſus ut* Lingo *eſt ex* λείχω. Tango *ex* θίγω. Scindo *ex* σχίζω. Pango *ex* πήγω *vel Dorico* πάγω. Mingo *ex* ὀμιχέω. Verrunco *ex* ἐῤῥύκω. Denſus *ex* δασύς. Pinguis *ex* παχύς. Magnus *ex* μέγας. Anguis *ex* ἔχις *vel Dorico* ἄχις. *&c.*

ψΛdEI hΛNSIdEdNN EI ÏS ΥESI: Ubi audiebant eum eſſe; ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. *Marc.* 6 : 55. ψΛdEI ÏK ΓΛΓΓΛ. NI MΛΓT MIK NN ΛΛISTGΛN: Quò ego vado, non potes me modò ſequi; ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι. *Joh.* 13 : 36. 14 : 4. ψISOΛdNh ψΛdEI ΓΛΓΓIS: Quocunque iveris; ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. *Matth.* 8 : 19. *Marc.* 6 : 56.

ψΛhΛN. ΓΛψΛhΛN, Tacere, obmuteſcere. ψΛhΛI, Obmuteſce; *Marc.* 1 : 25. ψΛhΛIdΛ, Tacebat; *Marc.* 14 : 61. ψΛhΛIdEdNN, Tacebant; *Marc.* 3 : 4. *Luc.* 9 : 36. ⊙ΧTIdEdNN ÏMMΛ EI ΓΛψΛhΛIdEdI: Comminabantur ei ut taceret; *Marc.* 10 : 48.

ΛNdBITHN ïMMΛ EI ψΛhΛIdEdI: *Luc.* 18:39. ΓΛψ
hΛIdEdNN, Tacuerunt; *Luc.* 20:26. ψΛhΛNdS, Tacens; *Lu*
1:20. *Runico lexico* ÞΔFK *eſt* Silentium. *Iſlandis* Þogull *vel* Þagmælſtur
Taciturnus. Þéiga / Tacere. Þagde / Tacui. *Quemadmodum verò non ſem*
monuimus Græcum κ *ſæpè tranſire in aſpiratam, ita non malè fortè dixerim*
ψΛhΛN *ejuſdem originis eſſe cum* Taceo. *quod vide in Voſſii etymologico Latin*

ψΛI ΛINTΛNS: Hypocritæ; οἱ ὑποκριταί. *Matth.* 6:2,5,16. ψΛ
ψINdR: Ethnici; οἱ ἐθνικοί. *Matth.* 6:7. ψΛI SNNGNS ψINdΛN
ΓΛKdGRS: Filii regni; οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας. *Matth.* 8:12. ψΛI MΛNS
Homines; οἱ ἄνθρωποι. *Matth.* 8:27. ψΛI VΛIKRS: Viri; οἱ ἄνδρες. *Lu*
7:20. ψΛI. ψΛIEI, Qui; οἱ. *Luc.* 6:18. ψΛIïZE, Qui; οἵτιν
Marc. 9:1.

ψΛIh, Proficiebat. ïΛISNS ψΛIh FKRdEIN: Jeſus proficieba
ſapientia; *Luc.* 2:52. *ubi verſio Angloſaxonica*; ꝛe Hælend ðeah on ꝓyðome
at Francica harmonia Tatiani XII,9; ther Heilant thég in ſpahidu. *Ad qu*
Tatiani verba annotavimus nonnulla huc pertinentia. quibus tamen adde quæ dix
mus in Obſervatis ad Willerami paginam 51.

ψΛIM, *Dativus plur. reſpondet Græco* τοῖς. *Matth.* 5:15,21,33,44. 6
8,12. *Marc.* 8:38. ψΛTΛ MΛNΛTIZR ψΛIM: Quod his abun
dantius; τὸ περισσὸν τούτων. *Matth.* 5:37. ψΛIMEI MΛNVIψ VΛS
Quibus paratum eſt; οἷς ἡτοίμασται. *Marc.* 10:40. ïN ψΛIMEI VΛ
MΛRGΛ: Inter quas erat Maria; ἐν αἷς ἦν Μαρία. *Joh.* 27:56. ψΛIM
ïZEI UIMΛNd ΛT ïZVIS: Qui veniunt ad vos; ὅτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶ
Matth. 7:15. ïST ψNS hΛNhIψΛ FΛNKΛ ψΛIM MIψΛ
NΛKNMBGΛNdΛM ψNS: Erit tibi gloria coram ſimul accumbentibus
ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοί. *Luc.* 14:10. FKΛKNNNΛN
dΛNS ψΛIM ΛNψΛKΛIM: Aſpernantes cæteros; ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπού
Luc. 18:9. NSUISTEIψ ΛNKTGΛM ψΛIM: Perdet colono
iſtos; ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους. *Luc.* 20:16. NI FKΛψGIS ψΛIN
ΓRψS. ΛK ψΛIM MΛNNE: Non ſapis quæ Dei ſunt, ſed quæ ſunt ho
minum; οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. *Marc.* 8:33.

ψΛIKh, Per; διά. ïNNGΛTΛIψ ψΛIKh ΛTTVN dΛNK
Intrate per anguſtam portam; *Matth.* 7:13. *Joh.* 10:9. ψΛIKh ψΛ
NΛ VIT GΛINΛNΛ: Per viam illam; *Matth.* 8:28. ψΛIKh ΛTISK
ψΛIKhTΛTTΛN: Per ſata tranſire; *Marc.* 2:23. ψΛIKh ψΛIKK
NEψΛRS ΓΛΛEIψΛN: Per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10:25. *Lu*
18:25

18:25. ψʌIKh MIdGʌ SʌMʌKIʌN: Per mediam Samariam; *Luc.* 17:11. ψʌIKh MIdGʌNS ïNS nSʌEIψʌNdS: Per medios illos egrediens; *Joh.* 8:59. *Luc.* 4:30. ʌʌʌʌ NʌhT ψʌIKh ʌKʙʌIdGʌNdʌNS YʌIhT NI NEMnM: Per totam noctem laborantes, nihil cepimus; *Luc.* 5:5.

ψʌIKhʙʌIKʌN, Tranſferre. NI ʌʌIʌRT EI ⊙ʌS ψʌIKhʙEKI KʌS ψʌIKh ψR ʌʌh: Non ſinebat ut quiſquam tranſferret vas per templum; *Marc.* 11:16.

ψʌIKhIΓʌIΓʌN, Tranſire; *Luc.* 19:4. ψʌIKhIΓʌIΓʌNdS, Præteriens; *Joh.* 9:1. ψʌIKhIΓʌIΓʌIMʌ, Tranſeamus; *Luc.* 2:15. ψEINʌ SIʌʙRNS SʌIYʌʌʌ ψʌIKhIΓʌIΓIψ hʌIKnS: Tuam ipſius animam pertranſibit gladius; *Luc.* 2:35. ïS ψʌIKhïdGʌ ψʌIKh MIdGʌ SʌMʌKIʌN: Tranſibat per mediam Samariam; *Luc.* 17:11.

ψʌIKhʌEIψʌN ψʌIKh ψʌIKKR NEψʌRS: Tranſire per foramen acûs; *Luc.* 18:26. ψʌIKhʌEIψʌNdS GʌINψKR: Tranſiens inde; *Matth.* 9:9. ψʌIKhʌEIψʌNdS ψʌIKh MIdGʌNS ïNS: Tranſiens per medium illorum; *Luc.* 4:30. ψʌIKhʌʌIψ ïʌIKEIKR: Perambulabat Jericho; *Luc.* 19:1.

ψʌIKhYʌKʌNdʌNS, Pervigilantes; *Luc.* 2:8. YʌS NʌhT ψʌIKhYʌKʌNdS ïN ʙIdʌI ΓRψS: Erat pernoctans in oratione Dei; *Luc.* 6:12. *Refer ad* YʌKʌN, Vigilare.

ψʌIKhYISʌN, Manere. ÞKʌYʌnKhTS ïZYʌKʌ ψʌIKhYISIψ: Peccatum veſtrum manet; *Joh.* 9:41. *Vide* YISʌN, Manere.

ψʌIKKS NEψʌRS, Foramen acûs. ʌZITIZR ïST nʌʙʌNdʌn ψʌIKh ψʌIKKR NEψʌRS rʌʌEIψʌN: Facilius eſt camelum per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25. *Angloſaxonibus* ðÿɲel *vel* ðÿɲl næðler *eſt* Foramen acûs. *atque adeò ſicuti Angloſaxonicum* ðÿɲl *eſt à* ðuɲh *vel* ðÿɲh, *ita Gothicum* ψʌIKKS *manifeſtè factum eſt ex* ψʌIKh, Per.

ψʌMMʌ hʌnSGʌIψ: Ipſum audite; ἀὐτῦ ἀκούετε. *Luc.* 9:35. *Marc.* 9:7. ψʌMMʌ STʌNTʌNdIN ψnK: Percutienti te; τῷ τύπτοντί σε. *Luc.* 6:29. ψʌMMʌ SʌNdGʌNdIN MIK: Eum qui miſit me; τὸν ἀποστείλαντά με. *Luc.* 10:16. ψʌMMʌ ʌNZʌ nSYʌIKΠ: Trabem ejice;

ejice; τὸν δοκὸν ἔκβαλε. *Luc.* 6:42. **ψλMMλ rλKdλ**: Huic domui τῇ οἰκῳ τούτῳ. *Luc.* 9:9. **uIψλ dn ψλMMλ**: Dico huic; λέγω τούτῳ *Luc.* 7:8. *Matth.* 8:9. **uλψ ψλMMλ ƐKnMISTIN**: Dicebat primo ἔλεγε τῷ πρώτῳ. *Luc.* 16:5. *Matth.* 8:13. **λƐ ψλMMλ ƐλIKrnn Gλ**: De monte; ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Luc.* 9:37. **λNλ ψλMMλ λƐTn MISTIN STλdλ**: In noviſſimo loco; εἰς τὸ ἔσχατον τόπον. *Luc.* 14:10. 19:5 **λNλ ψλMMλ STλINλ**: Super petram; ἐπὶ τὴν πέτραν. *Luc.* 8:13 **λNλ ψλMMλ STλINλ**: Super petram; ἐπὶ τῷ πέτρᾳ. *Luc.* 6:48 **SIλdλλƐIKIdƐdnn λNλ ψλMMλ**: Mirabantur ſuper eo; ἐθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. *Marc.* 12:17. **Bλ ψλMMλ**: Secundùm hæc; κατὰ ταῦτα *Luc.* 17:30. **ƐKλM ψλMMλ KnnGλ**: Ab hac generatione; ἀπὸ γενεᾶς ταύτης. *Luc.* 17:25. **ïN ψλMMλ MƐλλ Gλh ïN λIψ ψλMMλ uIMλNdIN**: In hoc tempore & in ſæculo futuro; ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ. *Luc.* 18:13. 19:42. **nS ψλMMλ MIλh MIN**: De nube; ἐκ τῆς νεφέλης. *Luc.* 9:35. **nS ψλMMλ YƐINλ rλKdλ**: Extra vineam; ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. *Luc.* 20:15. **nSrλrr n ψλMMλ MλNN**: Exi ab homine; ἔξελθε ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. *Marc.* 5:8. 9:25 **ƐIS NI ƐKXψnn ψλMMλ YλnKdλ**: Illi ignorabant verbum iſtud οἱ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο. *Luc.* 9:45. **MλIS ψλMMλ ƐIS MƐKIdƐ dnn**: Tantò magis plus prædicabant; μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. *Marc.* 7:36 **ψλMMλ NI ƐλrInXψ Ɛ I ψλI λhMλNS ïZYIS nƐhλns GλNd. ïψ ƐλrInXd ïN ψλMMƐI NλMNλ ïZYλKλ**: I hoc nolite gaudere, quia ſpiritus vobis ſubjiciuntur; gaudete verò quòd nomin veſtra; ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται. χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα *Luc.* 10:20. **dn ψλMMλ uλM**: Ad hoc veni; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα. *Joh* 18:37. **Bλ ψλMMλ YλIKψIψ ψλMMλ dλrλ**: Secundùm hæc erit quâ die; κατὰ ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ. *Luc.* 17:30. *confer cum Lucæ* 6:23.

ψλMMƐh BIdGλNdλNƐ ψnK. rIƐ: Omni petenti te, tribue παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου. *Luc.* 6:30.

ψλMMƐI ƐKλλλnSdλ dKλKMIN: Quam perdideram drach mam; τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. *Luc.* 15:9. **ψλrIMƐI dλrλ nSïdd Gλ λXd**: Quâ die exiit Lot; ᾗ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λώτ. *Luc.* 17:29. **YλIKψ ïST ψλMMƐI ƐKλMBIS ψλTλ**: Dignus eſt ut hoc illi præſtes; ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. *Luc.* 7:4, 43, 47. *item Luc.* 10:22. **YλIK λƐ ψλM MƐI ψXS nnhnλψXns nSïddGƐdnn**: Vir à quo dæmonia exie rant; ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια. *Luc.* 8:38. **λNλ ψλMMƐ NIλINShnn λIY MλNNƐ SλT**: In quem nemo unquam hominum

inſe

inſedit; ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε. *Luc.* 19:30. STλINS ψλMMEI NSKNSNN TIMKGλNS: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes; λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. *Luc.* 20:17. ƎKλM ψλMMEI γENEId λNdNIMλN: A quibus ſperatis recipere; παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν. *Luc.* 6:34. ψλMMEI γESINd ÏN ΓλKdλ MEINλMMλ: His qui domi ſunt; τοῖς εἰς τ ἴδιόν μου. *Luc.* 9:61. ÏN ψλMMEI NSƎNλNX-dEdNN dλΓXS λNdλNNMƎTλIS ÏS: Dum complerentur dies aſſumptionis ejus; ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ. *Luc.* 9:51.

ψλMMEI, Quod, ὅτι. *Marc.* 16:4. ƎKXψNN ψλMMEI SINN ΓλSλO ÏN λλh: Cognoverunt quòd viſionem vidiſſet in templo; ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1:22. ƎλΓINXψ MIψ MIS. ψλM-MEI BIΓλT λλMB MEIN: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam; συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου. *Luc.* 15:6. λINS ÏZE ΓλNMGλNdS ψλMMEI hKλINS γλKψ: Unus ex illis videns quia mundatus eſt; εἷς ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη. *Luc.* 17:15. *Joh.* 6:5. dN ψλM-MEI: Quòd; ὡς τό. *Luc.* 18:1. *Locum attulimus in* dN, Ad.

ψλMMNh dλNKλγλKdS NSλNKIψ: Huic oſtiarius aperit; τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει. *Joh.* 10:3. *Fortaſſe eſt ex* ψλMMEI Nh, *ſicuti* ψλ-NNh, *Joh.* 6:27. *quod vide.*

ψλN, Cùm; ὅτε. ψλN NSTλNh ÏλISNS ψX γλNKdλ: Cùm conſummâſſet Jeſus hæc verba; ὅτε συνετέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους. *Matth.* 7:28. *Marc.* 1:32. *Joh.* 13:31. ψλN, Cùm; ὅταν. ψλN BIdGλIS: Cùm oras; ὅταν προσεύχῃ. *Matth.* 6:6. *Luc.* 14:10, 12, 13. *&c.* ψλKNh ψλN ΓλSλO MλNλΓEI: Cùm igitur videret multitudo; ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος. *Joh.* 6:24. 8:44. 9:5. ψλN, Tum, tunc; τότε. ψλN λNdhλITλ ÏM: Tunc confitebor illis; τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς. *Matth.* 7:23. ψλN ƎλSTλNd: Tunc jejunabunt; τότε νηστεύσουσι. *Matth.* 9:15. ψλN, Quàm; ἤ. *Luc.* 15:7. ψλN, Ergo; οὖν. *Matth.* 27:17. *Luc.* 3:10. *Joh.* 9:12, 15, 16, 18, 24. *&c.* ψλNλMλIS, Adhuc, ampliùs; ἔτι. *Marc.* 5:35. 14:63. 15:5. *item* GN ψλNλMλIS: *Luc.* 16:2. ψλN, Autem; δέ. *Matth.* 27:1, 19. *Luc.* 1:56. 3:11, 12, 14, 15. *&c.* Gλh ψλN: Etenim; καὶ γάρ. *Luc.* 1:66. ψλNλSEIψS NI ÏM γλIKψS: Ultrà non ſum dignus; οὐκέτι. *Luc.* 15:19 & 21. *Joh.* 14:19 & 30. NI ψλNλSEIψS λINXhNN ΓλSEONN: Neminem ampliùs viderunt; *Marc.* 9:8. ψλNdE, Dum; ἕως. *Joh.* 12:36. ψλNdE, Quia, quòd; ὅτι. *Luc.* 2:30. *Joh.* 9:16. ψλNdE NN. ψλNdE,

Si autem; εἰ δέ. *Joh.* 5:47. 8:46. 13:17. ϛλʁλι ψλνdϵ: Si ver
εἰ δέ. *Matth.* 6:30. ψλνdϵι, Quia, ὅτι. ⊙λ τλnϛλn ψλ
dϵι ƒλn mϵins λƒnimiψ λƒ mis: Quid faciam quia dominus me
aufert à me. τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται ἀπ' ἐμοῦ. *Luc.* 16:3. ψλ
dϵι λʁin ni kλnn: Quoniam virum non cognoſco; ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσ
Luc. 1:34. ψλnϵi, Ut; ἵνα. ïψ ψλnϵi ϒitϵiψ: Ut aute
ſciatis; ἵνα δὲ εἰδῆτε. *Luc.* 5:24. miψ ψλnϵi ïs kϫdidλ ψλt
dn ïm: Hæc illo loquente ad eos; ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς. *Matth.* 9:1
miψ ψλnϵi ϒkϫhits ϒλs: Cùm accuſaretur; ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτ
Matth. 27:12. *Marc.* 4:4. ψλn nn tλnϛλis λkmλiϫn
Cùm ergo facis eleëmoſynam. ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην. *Matth.* 6:2. ⊙λ
ψλnnn sλ sigλi: Quis igitur eſt iſte? τίς ἄρα οὗτός ἐστι; *Marc.* 4:4
ψλnnn bi λkkλnλm ïzϵ nƒknnnλiψ ïns: Igitur ex fruc
bus eorum cognoſcetis eos; ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. *Matth.* 7:2
Marc. 14:6. ψλnnnh *occurrit Luc.* 10:28.

ψλnλ hλitλnλn ϫϵlϫtϵn: Qui vocatur Zelotes; τὸν καλούμε
Ζηλωτήν. *Luc.* 6:15. ψλnλ skλλk ïs: Servum ejus; τὸν δοῦλον αὐ
Luc. 7:3. ni dkλibϵi ψλnλ λλisλki: Noli vexare magiſtrum
μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. *Luc.* 8:49. nimiψ λƒ ïmmλ ψλn
skλtt: Auferte ab illo mnam; ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν. *Luc.* 19:24.

ψλnϵi ϒildϵdnn: Quem voluiſſent; ὃν ἤθελον. *Matth.* 27:1
ψλnϵi bϵdnn: Quemcunque petîſſent; ὅντινα ἠτοῦντο. *Marc.* 15:6. ψλ
nϵi ϛλh nλmnidλ πλitkn: Quem cognominavit Petrum; ὃν
ὠνόμασε Πέτρον. *Luc.* 6:14. λnλ ψλnϵi dkinsiψ: Super quem c
ciderit; ἐφ' ὃν ἂν πέσῃ. *Luc.* 20:18. nnd ψλnϵi dλr rλλλi
nλnϵλ ïn λkkλ: Uſque in diem quâ intravit Noë in arcam; ἄχρι
ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν. *Luc.* 17:27.

ψλnin λndhnλidϵs: Ea revelâſti; ἀπεκάλυψας αὐτά. *Luc.* 10:21.

ψλns ƒkigϫndλns ïzϒis: Diligentes vos; τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς. *Matt*
5:46. *Luc.* 6:32. ψλns nbilhλbλndλns rλhλilidλ
Malè habentes curavit; τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσε. *Matth.* 8:16, 22. r
tλihnn λλλ bi ψλns dλimϫnλkϛλns: Nuntiaverunt omn
de iis qui dæmonia habuerant; ἀπήγγειλαν πάντα, κὴ τοὺς τὸ δαιμονιζομένων. *Matth.* 8:33
ψλns tψλλiƒ: τοὺς δώδεκα. *Matth.* 10:1. ψλns ïnnλknn
dλns: τοὺς οἰκιακούς. *Matth.* 10:25. ψλnzϵi, Quos; οὓς. *Marc.* 2:2
3:13. *Luc.* 5:9. 6:4, 13. ψλnsϵi *occurrit Marc.* 13:20.

ψᛣNnh ᛣnᛕ ᛣTTᛣ ΓᛣSIΓᛣIdᛣ ΓᛉΨ: Hunc enim Pater ſignavit Deus; τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. *Joh.* 6:27. *Videri autem poteſt* ψᛣNnh *iſtud poſitum pro* ψᛣNEI nh, *ſicuti* nh *iſtud paſſim additur quibuſdam verbis atque adverbiis (ut mihi quidem videtur) euphoniæ gratiâ. Similiter quoque* ψᛣMMnh, *Joh.* 10:3. *videtur eſſe ex* ψᛣMMEI nh.

ψᛣNnh, Ergo, igitur; οὖν. *Joh.* 6:13. 7:11. 8:21, 52, 59. 10:24. 11:12. ψᛣNnh, Cùm; ὅταν. *Marc.* 4:29. ψᛣNnh, Cùm; ὅτε. ψᛣNnh ψᛣN nSᛞKIBᛣNᛣ YᛣKψ SᛉR MᛣNᛣΓEI: Cùm autem ejecta eſſet turba; ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος. *Matth.* 9:25. *Confer cum illo* ψᛣN NN, *quod fuit in illo* ψᛣN *quod præceſſit.* ψᛣNnh, Tunc; τότε. *Matth.* 8:26. 9:6, 14, 29, 37. 11:20. 27:3, 9, 13, 58. *Luc.* 14:10. iψ BIψE ΓᛣLIψnN ψᛣI BKᛉψKGnS ïS. ψᛣNnh GᛣH ïS ΓᛣLᛣIψ ïN ᛞnᛣψ: Ut autem aſcenderunt fratres ejus, tunc & ipſe aſcendit ad diem feſtum; ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν. *Joh.* 7:10. NᛣHnh ψᛣNnh ïMMᛣ KᛉdGᛣNdIN: Adhuc eo loquente; ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος. *Marc.* 5:35. 14:43. *Luc.* 15:20.

ψᛣK, Ibi; ἐκεῖ. ψᛣK SᛣᛣGIψ: Ibi manete; *Marc.* 6:10. *Luc.* 9:4. *Angloſax.* ðæꝛ. *Alam.* thar. *Dan.* der. *Angl.* there. *Belg.* daer.

ψᛣKEI, Ubi; ὅπου. ψᛣKEI ïST hnZd ïZYᛣK. ψᛣKnh ïST GᛣH hᛣIKTᛉ ïZYᛣK: Ubi eſt theſaurus veſter, ibi eſt etiam cor veſtrum; *Matth.* 6:21. ψᛣKEI ïM ïK. ψᛣKnh Sᛣ ᛣNdᛣSᛣhTS MEINS YISᛣN hᛣBᛣIψ: Ubi ſum ego, ibi & miniſter meus erit; *Joh.* 12:26. & 14:3. *Angloſaxones* ðaꝛ ðaꝛ *dicunt.* þaꝛ þaꝛ bið oꝑꝛnoðignyrr. þaꝛ byð eac ᵹeona. Ubi fuerit ſuperba, ibi erit & contumelia; *Scintillarius titulo* IV. *Vide quoque titulos* VI. XII. XIV. *Sæpiùs tamen ſimplex* ðæꝛ *uſurpant, ſicuti videre eſt in jam nunc adductis verbis Matth.* 6:21. *Joh.* 12:26. 14:3. *atque alibi paſſim.*

ψᛣKE, Neceſſe habeo; *Luc.* 14:18. NI ψᛣKET EI ψnK ⊙ᛣS KᛣIhNᛣI: Non opus eſt ut quis te interroget; *Joh.* 16:30. EᛣNIN ᛣNKETS ψIS ïST: Dominus eo indiget; *Luc.* 19:34. ⊙ᛣ ᛣNKETE ΓᛣTᛣNGIψ SIS MᛣNNᛣ: Quid proficit homo? *Luc.* 9:25. ψᛣNKBnψ, Indigetis; *Matth.* 6:8. ψᛣNKBnN, Indigent; *Matth.* 9:12. *Marc.* 2:17. *Luc.* 15:7. ψᛣNKBEIMᛣI, Opus habemus; *Joh.* 13:29. ψᛣNKETᛣ, Indiguit; *Marc.* 2:25. ψᛣKᛉᛣ, Pauper; *Luc.* 10:21. *Joh.* 12:5. ᛞnΓᛣNN ᛣᛣᛣᛣψᛣKBᛣ YᛣIK-

ΥΛΙΚΨΛΝ: Cœpit omnium rerum penuriâ laborare; *Luc.* 15: 14. *Ang* *ſaxonibus* ϸeaɲꝼ *eſt* Indigentia. ϸeaɲꝼan, Egere. ϸæɲꝼa. ϸaɲꝼa. ϸeaɲ ϸeaɲꝼenϸe. ϸoɲꝼenϸe, Pauper, egenus. *Alamannis* **thurſt** *eſt* Indigenti **tharben**/ Carere. **thurftige**/ Egeni, pauperes. *Cimbris* ΙΡ ΡΛRΡ *eſt* Indige ΡΛRΡ *vel* ΡΠRΡ4, Indigentia. ΡΙRΡΙΛΛ *vel* ΡΙRΡΙΛΡΠΛ, Omnium ind gus. *Belgis* **derven** *eſt* Indigere. **dorft**/ **durft**/ Egeſtas. **dorftig**/ **durfti** Indigus, pauper. **nood-durftig**/ *vulgo* **nood-ɒuftig**/ Neceſſarius.

ΨΛΚΠh, Ibi, illic; ἐκεῖ. *Vide* ΨΛΚΕΙ, Ubi; ὅπου. ΨΛΚΠh Autem; δέ. *Joh.* 6: 20. ΨΛΚΠh *uſurpatur pro* οὖν, Ergo; ΨΛΚΠ ΨΛΝ ΓΛSΛΟ ΜΛΝΛΓΕΙ: Cùm ergo videret turba; ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλ *Joh.* 6: 14, 19, 24. 7: 6. ΨΛΚΠh *ponitur pro* Ecce, ἰδού. *Matth.* 9: 3 & 1

ΨΛΤ ΪST ΥΛΠΚSTΥ ΓΧΨS: Hoc eſt opus Dei; τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θε *Joh.* 6: 29. ΨΛΤ ULΨ: Hoc dixit; εἶπε τοῦτο. *Joh.* 12: 6. ΨΛ ΛINEI, Tantùm, hoc ſolum; μόνον. *Matth.* 5: 47. 8: 8. 9: 21. *Joh.* 9: 25

ΨΛΤΛ, Hic; οὗτος. NIN ΨΛΤΛ ΪST SΛ TIMKGΛ: Nonn hic eſt faber? οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων; *Marc.* 6: 3. *Ita Belgæ*; **is dat niet den tim merman?** ΒIKINNΛNDΛNS ΛΛΛ ΨΛΤΛ ΓΛVI: Percurrent universſam illam regionem; περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην. *Marc.* 6: 55.

ΨΛΤΛ, Quod; ὅ. ΨΛΤΛ ΜΛΝΛΓIZX ΨΛIM: Quod abundan tius eſt; τὸ περισσὸν τούτων. *Matth.* 5: 37. *Luc.* 16: 15. NIMΠh ΨΛΤ ΒΛDI ΨEIN: Tolle grabatum tuum; ἆρον τὸν κράβαττόν σου. *Marc.* 2: 1 ΨΛΤΛ ΟΛh ΨEI VILEIΨ: Quodcunque volueritis; ὃ ἐὰν θέλητε. *Jo* 15: 7. & *mox commate* 16; ΨΛΤΛΟΛhΨEI ΒIDGΛIΨ: Quodcunqu petieritis; ὅ, τι ἂν αἰτήσητε.

ΨΛΤΛ, Hoc; τοῦτο. ΤΛVEI ΨΛΤΛ: Fac hoc; ποίησον τοῦτο. *Matt* 8: 9. ΨΛΤΛ SΛMX TΛNGΛNd: Hoc ipſum faciunt; τὸ αὐτὸ ποιοῦ *Matth.* 5: 46. ΨΛΤΛ ΛNK ΪST VITXΨ GΛh ΠKΛNFETEI Hæc enim eſt Lex & Prophetæ; οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. *Matth.* 7: 1 ΛTTVN ΨΛΤΛ dΛNK: Anguſta eſt porta; στενὴ ἡ πύλη. *Matth.* 7: 1 *Dicebant &* ΨΛTNh, *quod vide ſuo loco.*

ΨΛΤΛ, Hæc; ταῦτα. OΛΨKX ΨΛMMΛ ΨΛTΛ: Unde huic hæc πόθεν τούτῳ ταῦτα; *Marc.* 6: 2.

ΨΛTEI, Quòd; ὅτι. *Matth.* 5: 20, 21, 22, 27, 28, 31. *&c. Joh.* 6: 2 24, 26, 46, 61, 65. *&c.* ΠNd ΨΛTEI ΪS ΪN VIΓΛ: Dum es in viâ *Matth*

Matth. 5 : 25. ΥΛΚΨ ΒΙ ΨΘ ΛΕΛΚ ΨΛΤΛΘΙ: Factum eſt deinceps; ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς. *Luc.* 8 : 1.

ΨΛΤΘΙ, Quod; ὅ. *Matth.* 10 : 27. 27 : 60. ΨΛΤΘΙ ΝΝ ΓΧΨ ΓΛΥΛΨ. ΜΛΝΝΛ ΨΛΜΜΛ ΝΙ SΚΛΙdΛΙ: Quod ergo Deus conjunxit, homo non ſeparet; ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. *Marc.* 10 : 9. ΨΛΤΘΙ SΚΝΛdΘΛΝΜ ΤΛΝGΛΝ. ΓΛΤΛΥΙdΘΛΝΜ: Quod debuimus facere, fecimus; ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν. *Luc.* 17 : 10.

ΨΛΤΘΙ ΥΛΙΚΨΛΙ SΙΝΛ GΛΙΝΙS ΛΙΥΙS ΝΙΝΤΛΝ: Qui digni ſunt habiti illo ſæculo frui; οἱ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν. *Luc.* 20 : 35.

ΨΛΤΘΙ, Quæ; ἅ. ΓΛΤΘΙhΛΤS ΪΧhΛΝΝΘΝ ΨΛΤΘΙ ΓΛSΘΟΝΤS: Renuntiate Johanni quæ vidiſtis; ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε. *Luc.* 7 : 22. ΨΙSΟΛZΝh ΓΛΛΛΝΒGΛΙ ΨΛΤΛΘΙ ΨΛΤΘΙ UΙΨΙΨ ΓΛΓΛΓΓΙΨ: Quicunque crediderit quia quodcunque dixerit fiet; ὃς ἂν πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται. *Marc.* 11 : 23.

ΨΛΤΝh ΛΒΚΛhΛΜ ΝΙ ΤΛΥΙdΛ: Hoc Abraham non fecit; τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησε. *Joh.* 8 : 40. 14 : 8. *Ex ſimplici nempe* ΨΛΤ *vel* ΨΛΤΛ, Hoc, *fecerunt* ΨΛΤΝh, *adjiciendo illud* Νh, *quod attentus Lector obſervabit innumeris in locis euphoniæ (ut mihi quidem videtur) cauſâ additum verbis, adverbiis, &c.* ΨΛΤΝh SΛΜΧ: Id ipſum; τὸ αὐτό. *Matth.* 27 : 44.

ΨΛΨΚΧ, Hinc; ἐντεῦθεν. *adverbium loci. Joh.* 18 : 36. ΨΛΨΚΧh, Ex eo; ἀπὸ τότε. *adverb. temporis. Luc.* 16 : 16. ΨΛΨΚΧh, Deinde, poſthæc; εἶτα, ἔπειτα. *Marc.* 4 : 17, 28. 7 : 5. 8 : 25. *Joh.* 11 : 7.

ΨΛΝ *reſpondet Græco* ἄν. *Luc.* 9 : 46. 17 : 6. *Joh.* 8 : 42. ΓΛΨΛΝ, Forſitan; ἄν. *Joh.* 5 : 46. ΨΛΝhGΛΒΛ *ponitur pro* κἄν. SΛΘΙ ΓΛΛΛΝΒΘΙΨ dΝ ΜΙS. ΨΛΝhGΛΒΛ dΛΝΨΝΙΨ. ΛΙΒΛΙΨ: Qui credit in me, etiamſi mortuus fuerit, vivet; *Joh.* 11 : 25. *Angloſaxones* ðeah *vel* ðeah þe *vel* ðeah hpæðepe *dicunt. Angli* though *vel* although.

ΨΛΝ, An? *interrogativè*; ἆρα; *Matth.* 11 : 3. *Luc.* 5 : 23. 6 : 9. 7 : 19. 20 : 22. *Joh.* 7 : 17. 18 : 34. *Scribitur &* ΨΛΝh, *Luc.* 20 : 4.

ΨΛΝ, Quàm; ἤ. *Matth.* 5 : 20. 9 : 5. 11 : 22, 24. *Marc.* 9 : 43, 45, 47. 14 : 5. ΝΙΨΛΝ, Nequaquam; *Matth.* 5 : 20. *confer cum Joh.* 8 : 42. *ubi tamen* ΝΙh ΨΛΝ *ſcribitur.* ΛΙΚΙSΨΛΝ, Olim; *Luc.* 10 : 13. SΥΘΨΛΝ, Verumtamen; *Matth.* 22 : 24.

ψΛΠΚΝϚΠS, Spinæ; *Marc.* 4:7. *&* *Luc.* 8:7. ΪΒΛΙ ΛΙSΛΝΔ ΛΕ ψΛΠΚΝΠΜ ϒΘΙΝΛΒΛSϚΛ: Numquid colligunt de ſpinis uvas *Matth.* 7:16. ΠSϒΠΝΔΠΝ ϒΙΠΠϚΛ ΠS ψΛΠΚΝΠΜ: Plexuerunt coronam de ſpinis; *Joh.* 19:2. ψΛΠΚΘΙΝΛ ϒΙΠϚΛ ϒΙΝΔΛΝΔΛΝS: Spineam coronam plectentes; *Marc.* 15:17. *Angloſaxonibus* ϸoϸn *vel* ϸýϸn *eſt* Spina. *Alamannis* dorn / thorn. *Danis* torn *vel* tiørne *Anglis* thorn. *Belgis* deurne / doorne. *Origo vocis videtur petenda ex* τιρὸς Penetrans, acumine perfodiens. *Alii tamen potiùs habent deducere à* τύρειν, *quod idem eſt cum* τιλειν, Moleſtiâ afficere, cruciare, vexare. *Sic* τύρω *accepit is qui Argumentum ſcripſit Sophoclei Oedipodis tyranni, tanquam ex eo derivatum ſit* τὸ ρετννϴ. *Dictus eſt* τύρεννος, *inquit,* κατὰ τὸ ἔτυμον, *quaſi* τύρων τὰς λαὰς καὶ ἀνίας ἐπιφέρων. *A ſpinæ interim ſimilitudine* deurne *vel* dorne van de geſpe *Belgis, quemadmodum &* ÞARN *Cimbris, dicta eſt* Acicula fibulæ. *immo* þorn *Islandis eſt* Fibula. *Belgarum adhæc* ſpelle / *ſicuti &* Gallorum eſpingle, *nec non Italorum* ſpillo, ſpilletto, *quæ* Aciculam *ſignificant, manifeſtè deſumta ſunt ex* Spinula *quoniam rudior Patrum noſtrorum ætas acicularum loco ſpinas frequenter adhibere ſolebat. Appoſitè Tacitus de Germanorum moribus cap.* 17; Tegumen omnibus ſagum, fibulâ aut (ſi deſit) ſpinâ conſertum.

ψΛΠΚSΠS, Aridus. ψΛΠΚSϚΛΝ. ΓΛψΛΠΚSϚΛΝ, Areſcere, ſiccari. ΗΛΝΔΠS ΪS SΧ ΤΛΙΗSϒΧ ϒΛS ψΛΠΚSΠS: Manus ejus dextra erat arida; *Luc.* 6:6. ΓΛψΛΠΚSΛΝΛ ΗΛΒΛΝΔS ΗΛΝΔΝ: Aridam habens manum; *Marc.* 3:1. ΓΛSϴΟΠΝ ψΛΝΛ SΜΛΚΚΛΝΒΛΓΜ ψΛΠΚSϚΛΝΛ ΠS ϒΛΠΚΤΙΜ: Viderunt ficum areſactam à radicibus; *Marc.* 11:20. ΓΛψΛΠΚSΝΙψ, Areſcit; *Joh.* 15:6 ΓΛψΛΠΚSΝΧΔΛ, Exaruit; *Marc.* 4:6. 11:21. ΓΛψΛΠΚSΝΧΔΛ SΛ ΒΚΠΝΝΛ ΒΛΧψΙS ΪΖΧS: Siccatus eſt fons ſanguinis ejus *Marc.* 5:29. *Ab hac vocis* ψΛΠΚSΠS *ſignificatione* ψΛΠΚSϚΛΝ *eſt* Sitire. ΝΙ ψΛΠΚSΘΙψ: Non ſitiet; *Joh.* 6:35. ϚΛΒΛΙ ΟΛΝψΛΠΚSϚΛΙ: Si quis ſitit; *Joh.* 7:37. *Anglis ratione loquendi quàm ſimilimâ* I am dxie *eſt* Sitio, *à* dxie / Siccus. *Cambrobritannis quoque* ſyched *eſt* Sitis. *&* ſychedu, Sitire, *à* ſych, Siccus, aridus. *Gothica verò* ψΛΠΚSΠS *&* ψΛΠΚSϚΛΝ *valdè ſunt affinia Græco* θέρω *vel* θερσαίνω, Arefacio, ſicco *Angloſaxonibus* ϸýrſt *vel* ϸurſt *eſt* Sitis. *Alamannis* thruſt / thurſt. *Danis* tørſt. *Anglis* thirſt. *Belgis* dorſt. *Islandis* mier þieſter *vel* þierſter *eſt* Sitio

ψΘΘΙ, Quia; ὅτι. *Joh.* 12:6. ψΘΘΙ, Ut; ἵνα. *Joh.* 6:38. *Dixerunt & contractè* ψΘΙ. *quod ſequitur.*

ψEI, *contractum eſt ex* ψEEI, Ut; ἵνα. *Joh.* 6: 22. 13: 34. 16: 33. ψEI, Quia; ὅτι. *Joh.* 7: 35. 13: 35, 38. 16: 20, 26. *Matth.* 6: 26. ψEI, Quamdiu; ἐφ' ὅσον. *Matth.* 9: 15.

ψEINS, Tuus; *Luc.* 2: 48. 15: 19, 27. ЬKRψAK ψEINS: Frater tuus; *Matth.* 5: 23. ψEIN, Tua. ΛLLΛ ψΛTΛ MEIN ψEIN ÏST: Omnia mea tua ſunt; πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστι. *Luc.* 15: 31. *Joh.* 17: 10. ΛNTR ψEIN: Oculus tuus. ΛEIK ψEIN: Corpus tuum; *Matth.* 5: 29. 6: 22, 23. TΛihSVR ψEINΛ hΛNdΛS: Dextra tua manus; *Matth.* 5: 30. 6: 3. ΛTTΛ ψEINS: Pater tuus; *Matth.* 6: 4, 6, 18. NΛMR ψEIN: Nomen tuum; *Matth.* 6: 9. ψIndINΛSSnS ψEINS: Regnum tuum. VIΛGΛ ψEINS: Voluntas tua; *Matth.* 6: 10. *Angloſax.* ðin. *Alam.* din. *Angl.* thine. *Belg.* dijn. *Græcis* σὸς, *& Doricè* τός.

ψEIORNS SnNGnS, Tonitrui filii; *Marc.* 3: 17. MΛNΛrEI uEψnN ψEIORN VΛIKψΛN: Turba dicebat tonitru eſſe factum; *Joh.* 12: 29. *Græcis* ψεῦον *eſt* Sulphur; *quod monendum putavi.*

ψINSGΛN. ΛTψINSGΛN, Trahere, attrahere. NIMΛNNΛ MΛr uIMΛN ΛT MIS. NIЬΛI ΛTTΛ. SΛEI SΛNdIdΛ MIK. ΛTψINSIψ ÏNΛ: Nemo poteſt venire ad me, niſi Pater, qui miſit me, traxerit eum; *Joh.* 6: 44. GΛЬΛI nShΛnhGΛdΛ Λ∓ ΛIKψΛI. ΛLΛΛ ΛTψINSΛ dn MIS: Si exaltatus fuero à terrâ, omnia traham ad me ipſum; *Joh.* 12: 32. *Verbum hoc retinuere Franci, qui aliàs Alamanni vel Theotiſci nuncupantur.* afterthunſun / Detrahebant. aftrithunſunte / Detrahentes. thunſi / Extraxiſti; *gl Lipſii.* thinſente thas nezzi fiſgo / Trahentes rete piſcium; *Tatianus* CCXXXVI, 7.

ψIS VΛnKdIS ΛNdЬΛhTRS: Sermonis miniſtri; τῦ λόγυ ὑπηρέται. *Luc.* 1: 2. ∓ΛN ψIS VEINΛrΛKdIS: Dominus vineæ; ὁ κύριος τῦ ἀμπελῶνος. *Luc.* 20: 13, 15. ψΛI SnNGnS ψIS ΛIVIS: Filii hujus ſæculi; οἱ υἱοὶ τῦ αἰῶνος τύτυ. *Luc.* 20: 34. 7: 31. ∓ΛN ψIS rΛIKNEIψ: Dominus operam ejus deſiderat; ὁ κύριος αὐλῦ χρείαν ἔχει. *Luc.* 19: 31, 34. ÏN ΛNdVΛIKψGΛ ΛTTINS MEINIS ψIS SΛEI ÏN hIMINΛM ÏST: Coram patre meo qui in cœlis eſt; ἔμπροσθεν τῦ πατρός μυ τῦ ἐν οὐρανοῖς. *Matth.* 10: 33. ÏNnh ψIS: Propter hoc; ἕνεκεν τύτυ. *Marc.* 10: 7.

ψISOΛdnh ψΛdEI rΛrrIS: Quocunque iveris; ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. *Matth.* 8: 19. *Marc.* 8: 56. ψISOΛdnh ψEI rΛrrΛIψ ÏN rΛKd: Quocunque introieritis in domum; ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν. *Marc.* 6: 10.

ψISOλhψEI ЬIdGλNdλNS SXKEIψ: Quæcunque orantes petitis ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε. *Marc.* 11:24. *Joh.* 11:22. ψISOλhψE ЬIdGλIS MIK: Quicquid petieris à me; ὃ ἐάν με αἰτήσῃς. *Marc.* 6:23. *Jo* 16:23. ψISOλMMEh SλEI hλЬλIψ: Quicunque habet; ὃς ἔχῃ. *Marc.* 4:25. ψISOλMMEh ψEI γIλGλN: Cuicunque volo ᾧ ἐὰν θέλω. *Luc.* 4:6. ψISOλNXh SλEI λFλIKIψ MIK: Quicun que negaverit me; ὅστις ἂν ἀρνήσηταί με. *Matth.* 10:33. ψISOλKNhψE ïNλ ГλFλhIψ: Ubicunque eum apprehenderit; ὅπου ἂν αὐτὸν κατάλάβῃ. *Mar* 9:18. ψISOλψλTEI, Quodcunque; ὁ ἐάν. *Marc.* 7:11. ψISOλ ZNh EI uIψλI dN ψλMMλ FλIKГNNGλ: Quicunque dixer huic monti; ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ. *Marc.* 11:23. ψISOIZNhψEI γ λEIS: Quodcunque vis; ὃ ἐὰν θέλῃς. *Marc.* 6:22.

ψINЬS, Fur; κλέπτης. *Joh.* 10:10. 12:6. ψINЬXS, Fures; κλέπται *Matth.* 6:19. *Joh.* 10:8. ψINЬGλ, Furta; κλοπαί. *Marc.* 7:22 ψINЬGX, Clanculum; λάθρᾳ. *Joh.* 11:28. ψINЬGX, In occulto; κρυπτῷ. *Joh.* 18:20. *Angloſaxonibus* ÞeoF *eſt* Fur. *Alamannis* thiob / thiub thiup / diepb. *Cimbris* ÞIAF. *Danis* tyff. *Iſlandis* tioffur. *Anglis* theef / thie *Belgis* dief. *Omnia ſingularem habent affinitatem cum Græco* δίφᾱν, *quod Heſych exponitur* ζητεῖν, ψηλαφᾶν, ἐρευνᾶν, Quærere, contrectando perſcrutari, inveſtigare *unde Græcis* τοιχοδιφήτωρ *idem eſt cum* τοιχορύχος, Effractor parietum, fur nocturnu

ψINdλ, Gens; ἔθνος. *Joh.* 18:35. ψINdX, Gentes; *Matth.* 6:7 *Græcè* ἐθνικοί. ψINdX, Gentiles; *Joh.* 12:20. *Græcè* Ἕλληνες. ψINdλ NXN, Regnare; *Luc.* 19:27. ψINdλNS, Rex; *Matth.* 27:11. *Mar* 6:14. & 15:2. *Luc.* 19:38. *Joh.* 18:37. ψINdINλSSNS, Regnum *Matth.* 6:10. ψINdλNGλKdI, Regnum; *Matth.* 6:13. *Cimbris* ÞIA *eſt* Gens. ÞIAÞ ÞAKÞПЋ. HIKПAMMÞИ ÞAKÞПЋ, Monarcha. ÞIAÞ BRAП ÞIAÞ MIÞ, Publica via. ÞIAÞ RAAÞ, Præſentiſſimum conſilium. ÞIAÞ ✱ ÞПЋ, Celeberrimus faber. ÞIAÞ ИÞAMMÞ, Præſtantiſſimus poëta. AMÞÞÞ Vulgus. IMMÞПÞI, Malorum conſortium. *Angloſaxonibus* Þeod *eſt* Gens Þeoda, Gentes. Þeoda ƿolc, Gentium populus. elÞeodiȝ, Peregrinus Þeodlic nama, Gentile nomen. Þeodpita, Philoſophus, vir doctus & ſcienti ſuâ publico utilis. Þeod ƿcea Þa, Tyrannus, publicus omnium latro. Þeo ƿeond, Publicus omnium hoſtis. Þeod loȝan, Qui mendaciis totas gentes ſ ducunt. Þeodlicetene, Summus hypocrita. *&c.* *Alamannis ſive Theotiſc* thiota *eſt* Gens. *Tatiani harmonia euangelica* CXCV, 3; thin thiota inti biſgof ſaltun thih mir / Tua gens & pontifices tradiderunt te mihi. *ubi nos hæc ann tavimus.* lant thiot *ſunt* Populares *Otfrido* IV, 21, 23. thiat / Gens. thiad

Gente

Genſe. **theado**/ Gentium. **thiadon**/ Nationes. **thiede**/ Gentes. **thiade kunni**/ Generationes; *gloſſæ Lipſii*. **deota**/ Plebis; *Kero*. *Omnia videntur derivari poſſe ex veteri* ðeoðan *vel* ȝeðeoðan, Jungere ſe alicui, aſſociari. *unde* ðeoðþæden *vel* ȝeðeoðþæden *eſt* Conſortium, ſocietas. *Sequentia etenim verba Regulæ Benedicti cap.* 48, Neque frater ad fratrem jungatur horis incompetentibus, *hunc in modum paraphraſticè reddidit gloſſator Angloſaxonicis:* ne nan bꝛoðoꝛ piðo oðeꝛne ne ðeoðe. ne miþ hiꝛ ȝeðeoðþæðenne ne lette on unðeꝛlicum timan:. *Huc etiam facit illud gl R*, 99; ȝeþaꝛenlic ðeoðnyꝛ, Habilis conjunctio. *& ſic originationis hujus reſpectu* ðeoð *propriè denotabit Multitudinem ſe in unum aliquod corpus conſociantem, ſeq; ad Principis alicujus ductum atque arbitrium applicantem. Similem etymologiæ rationem obſerva quoque in voce* ꝥolc, Populus: *eſtq; Multitudo in eo conſentiens ut hunc illúmve ducem communi conſenſu ſequatur. Ab hoc* **thied** *vel* **diet** *(nam ita quoque ſcribebant poſterioris ævi ſcriptores)* Diæta *patribus noſtris dicebatur* Conventus publicus, ſacri imperii comitia. *de quibus feſtivum Caroli* v *dictum*, Diæta diætam parit, & partus ſuffocat matrem. *Vide Goldaſti animadv. in Paræneſin Tyrolis Scotorum regis* § 24. *Ab hoc etiam* **theod** *factum eſt* **theotiſc**/ Gentilis: *unde Francis ſive Alamannis omnes gentis ſuæ homines* Theotiſci *dicebantur; & lingua Francica ſive Alamannica nuncupabatur iis* Theotiſca, *quaſi dicas* Gentilis ſive vernacula. *Angloſaxonibus quoque* ȝeðeoð *vocabatur* Lingua vernacula. *unde frequenter in monumentis Angloſaxonicis occurrit* ꝥ iꝛ ȝeꝛeht on uꝛe ȝeðeoðe, Quod eſt interpretatum in noſtrâ linguâ. *In* LL *quoque Friſicis* **bithioten** *eſt* Interpretari, explicare. *Belgæ etiamnum* **bedichden** *vel* **beduꝥden** *dicunt. Hos interim loquendi modos ex eo natos arbitror, quòd gens latiſſimè diffuſa & ſtrenua, propriæ magnitudinis admiratione, ſibi potiſſimùm nomen* Gentis, *ac ſuæ præcipuè linguæ nomen* Gentilis linguæ *competere judicaret. Simillimum non ignobilis fidentiæ teſtimonium in vett Belgis obſervavimus in annotatis ad Tatiani* x, 1. *ubi inquirimus in originem verbi* **belgan**/ Iraſci.

ψINMΛTNS, Puer; *Matth.* 8: 6, 8, 13. *Propriè accipiendum de ſervilis conditionis puero; nam qui Lucæ* 7: 7 **ψINMΛTNS** *dicitur, ejuſdem capitis tmemate* 2 *dictus eſt* **SKΛΛKS**. *Unde liquet* **ψINMΛTNS** *compoſitum eſſe ex illo* **ψIN**, *quod reſpondet Angloſaxonico* ðeop *vel* ðiop, Servus, famulus. *&* **MΛTNS**, Puer, filius. *quod vide ſuo loco.*

ψINψ, Bonum. **ψINψEITS**, Bonus. **ψINψEITS MΛNNΛ NS ψINψEITΛMMΛ hNZDΛ hΛIKTINS SEINIS NSKΛIKID ψINψ**: Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonum; *Luc.* 6: 45. **⊙Λ MIK UIψIS ψINψEITΛNΛ. NIΛINShNN ψINψEITS NIKΛ ΛINS TXψ**: Quid me dicis bonum? nemo bonus, niſi ſolus Deus; *Luc.* 18: 19.

18:19. ʁʌrms ψinψeirs: Arbor bona; *Matth.* 7:18. ʌʌ
sʌki ψinψeirʌ: Magiſter bone; *Luc.* 18:18. ψinψe rʌss
ψidʌ rʁedʌrʌns: Bonis ſatiavit eſurientes; *Luc.* 1:53. *Hinc* ψinψ
tʌngʌn, Benefacere. *&* nnψinψtʌngʌn, Malefacere; *Marc.* 3:4
Luc. 6:9. *Hinc etiam* ψinψspiʌʌʁn *eſt* Euangelizare, *i. bonum affer*
nuntium; *Luc.* 3:18. *quod reſpondet Angloſaxonico* ȝoƀrpellian. *Vide quæ dix*
mus in spiʌʌʁn. ψinψeirs *etiam eſt* Benedictus; ἐυλογητὸς. *Luc.* 1:68
ψinψidʌ, *itidem* Benedictus; ἐυλογημένος. *Marc.* 11:9. *Luc.* 19:38. ψinψ
gʌn *eſt* Benedicere. ψinψgʌiψ ψʌns ʏkikʌndʌns ïzʏis
Benedicite perſequentes vos; *Matth.* 5:44. *Luc.* 6:28. ψinψgʌndʌ
rʁψ: Benedicens Deum; *Luc.* 1:64. rʌψinψgʌndʌs, Benedi
cens; *Marc.* 8:7. rʌψinψidʌ, Benedixit; *Luc.* 9:16.

ψiʏe, Famulus; *Luc.* 16:13. ψiʏi, Ancilla; *Joh.* 18:17. *Angloſaxo*
nibus ƀeop *vel* ƀiop *eſt* Servus. ƀeopa *vel* ƀipa, Ancilla. *Alamannis* thiu *e*
Ancilla. *Cimbris* ÞΠ *eſt* Mancipium. *Omnia videntur eſſe ex* θέω Curro. *ve*
ex θύω, Impetuoſè feror; *quòd famulantes mirâ ſedulitate ultrò citróq; curſitare &*
commiſſa ſibi munia ſtrenuè obire ſoleant. Græci certè eandem ob cauſſam à κονίω
Propero, feſtino, *fecerunt* κονίτης *&* διάκονος. *Servulo nomen* Dromonis *indidit Co*
micus. Ambactus *denique dicebatur olim vocabulo merè Latino* (*ſi audimus Salma*
ſium in Auguſtæ hiſtoriæ ſcriptores paginâ 486) *Servus mercenarius qui ſe merce*
dis gratiâ patiebatur hàc illàc circumduci atque circumagi. Ambagere *enim vete*
ribus erat Circumagere. Cæterùm de his vide ʌndʁʌhts.

ψiz. ψizʌi. ψize. ψizei. *&c.* nin kʌkʌ ψnk ψiz
ei Ƒkʌuistnʌm: Non ad te pertinet quia perimus? οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολ
μεθα; *Marc.* 4:38.

ψizʌi. ψizʌi nʌht: Illâ nocte; τῇ νυκτί. *Luc.* 17:34
ψizʌi θeiʌʌi: Ipſâ horâ; αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. *Luc.* 2:38. 7:21. 10:21. 20:19
rʌsʁk ψizʌi ʁkinnʁn: Increpavit febrim; ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ. *Luc*
4:39. ïn ψizʌi ʁʌnkr: In civitate; ἐν τῇ πόλει. *Luc.* 7:37. 10
11, 12. 18:3. ïn ʌinʌmmʌ ψizʌi dʌre: In unâ dierum;
μιᾷ τῶν ἡμερῶν. *Luc.* 8:22. ïn ψizʌi nsstʌssʌi: In reſurrectione
ἐν τῇ ἀναστάσει. *Luc.* 20:33. ïn ψizʌi ʌʌh: In templo; ἐν τῷ ναῷ. *Luc*
1:21. 19:47. ïn ψizʌi sʏnʌrʁrein: In ſynagogâ; ἐν τῇ συνα
γωγῇ. *Luc.* 4:20. ïn ψizʌiei ïnnrʌrrʌndʌns: In quod in
troeuntes; ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι. *Luc.* 19:30. uʌψ dn ψizʌi ʌƑʌk
ʌʌistgʌndʌn sis mʌnʌrein: Dixit ſequentibus ſe turbis; εἶπ
τῷ ὄχλ

τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ. *Luc.* 7:9. *& rurſus commate* 44; ΓΛΥΛΝΔGΛΝΔS SIK ΔN ΨIZΛI UINΧN: Converſus ad mulierem; στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα. *vide quoque comma* 50. ΠSSTΛNΔΛNΔS ΠS ΨIZΛI SYNΛΓΧΓΛI: Surgens de ſynagogâ; ἀναστὰς ἐκ τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 4:38. ΠSΓΛΓΓΛNΔΛNS ΠS ΨIZΛI ΒΛΠΚΓ GΛINΛI: Exeuntes de civitate illâ; ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης. *Luc.* 9:5. SΠMΛI ÞΛKEISΛIE ΠS ΨIZΛI MΛNΛΓEIN: Quidam Phariſæorum de turbis; τινὲς τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου. *Luc.* 19:39. ΨIZΛI SΛMΧN MITΛΔGΧN ΨIZΛIEI MITΛΔ. MITΛΔΛ ÏZYIS: Eâdem menſurâ quâ menſi fueritis, remetietur vobis; τῷ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. *Luc.* 6:38. *Confer cum Marc.* 10:39.

ΨIZE YΛNKΔE ΛSTΛΨ: Horum verborum veritatem; ὧν λόγων τὴν ἀσφάλειαν. *Luc.* 1:4, 45, 70, 71. 4:6. 5:3, 9. 9:8, 27. *&c.* ΨIZE SYΛΛEIKΛIZE ÏST ΨINΔΛNΓΛKΔI ΓΧΨS: Talium eſt regnum Dei; τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. *Luc.* 18:16. ÞΛNK ΨIZE SEOI KKISTN ÞΛNINS: Niſi priùs videret Chriſtum Domini; πρὶν ἢ ἰδεῖν τὸν Χριστὸν κυρίου. *Luc.* 2:26. *pro eo tamen ejuſdem capitis commate* 21 *legas* ÞΛNK ΨIZEI, ᾧ τῷ. YΛIK ΨIZE NΛMX ÏΛEIKNS: Vir cui nomen Jairus; ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος. *Luc.* 8:41. *pro quo tamen Luc.* 1:27. *&* 2:25 *legimus* ΨIZEI NΛMX:

ΨIZEI NΛMX ÏXSEÞ: Cui nomen Joſeph; ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ. *Luc.* 1:27. ΨIZEI NΛMX SYMΛIXN: Cui nomen Simeon; ᾧ ὄνομα Συμεών. *Luc.* 2:25. *Pro iſthoc tamen* ΨIZEI, *ut proximè vidimus, ſcribitur etiam* ΨIZE, *Luc.* 8:41. ΨIZEI ÏK NI ÏM YΛIKΨS ΛNΔBINΔΛN SKΛNΔΛKΛIП KXhIS ÏS: Cujus ego non ſum dignus ſolvere corrigiam calceamentorum jus; οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. *Luc.* 3:16. ÏN ΨIZEI: ropter quod; οὗ ἕνεκεν. *Luc.* 4:18. οὗ χάριν. *Luc.* 7:47. διὰ τό. *Luc.* 7:47. 18:5. δι' ἣν αἰτίαν. *Luc.* 8:47. ἀνθ' ὧν. *Luc.* 19:44. ÞΛNK ΨIZEI: riuſquam; πρὸ τοῦ. *Luc.* 2:21. *Cum quo aliquam habet ſimilitudinem ejuſdem apitis commate* 26, ÞΛNK ΨIZE SEOI XKISTN ÞΛNINS: *quod fuit proximè præcedente* ΨIZE.

ΨIZXS SΛΛBXNΛIS: Unguenti; μύρου. *Joh.* 12:3. ΨIZXS ΛNKTS MΛNΛΓΛI ΓΛNXhΛI: Civitatis turba multa; τῆς πόλεως ὄχλος πολύς. *Luc.* 7:12. NΛMX ΨIZXS MΛΓΛΨΛIS MΛKIΛM: Nomen virginis Maria; τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. *Luc.* 1:27. UINX ΨIZX-EI ΔΛnhTΛK: Mulier cujus filia; γυνὴ ἧς θυγάτριον. *Marc.* 7:25. *Joh.* 11:2. II ΔN ΛINΛIhN ΨIZX ÏNSΛNΔIΨS YΛS hEΛIΛS: Ad nullam

lam illarum missus est Elias; πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ηλίας. *Luc.* 4: 26.

ψιzηh *fortassè ponitur pro* ψιzε *vel* ψιzει ηh, *ut supra observavim in* ψληηh *&* ψλϰηh. sλει sϰλmλiψ sik meinλ. ψ zηh snnns mλns sϰλmλid: Qui me erubuerit, hunc filius hon nis erubescet; ὃς ἂν ἐπαισχυνθῇ με, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται. *Luc.* 9: 26.

ψλλhsnϰdλ. *Occurrit in* ϝλψλλhsnϰdλ, Turbata est; *Luc.* 1:2

ψλλihλndS. *Vide* ϝλψλλihλndS, Amplectens; *Marc.* 10: 1

ψλλnns λsts: Tener ramus; *Marc.* 13: 28. *Fortassè est à* θάλλω Virens, germinans; *prout nempe* θάλλειν, Virere, pullulare, *propriè dicitur de pla tarum stirpibus atque arboribus prima tenellâq; germina emittentibus.* θαλλὸς Ramus virens.

ψλλns, Fuga. *Vide proximè sequens* ψλinhλn, Fugere.

ψλinhλn. ϝλψλinhλn, Fugere. ψλinhλn ƀλnϰ ψλmmλ λnλyλiϰψin hλtizλ: Fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3: ψλinhiψ, Fugit; *Joh.* 10: 12. ψλinhλiψ, Fugite; *Matth.* 10: 2 λƀψλinhiψ, Fugit; *Joh.* 10: 13. ϝλψλλnhnn, Fugerunt; *Matt* 8: 33. *Marc.* 5: 14. 14: 50. ψλλnhs, Fuga; *Marc.* 13: 18. *Angl saxonibus* fleon *est* Fugere. *Alamannis* fliohen. *Cimbris* ᛗᚠ ᚠᛚᛁᚻᚨ. *Dan* flye. *Anglis* flie. *Belgis* vlieden / vlien. *Videntur esse ex Angloſaxonico* fleo Zan, Volare; *propter miram volandi fugiendiq; similitudinem. Notissimum illud poëtæ Mantuani* —— pedibus timor addidit alas. *Alamannicum verò* fli gen *vel* fliughen *proximè accedit ad Gothicum* ψλinhλn. *facili commutatio literæ* θ *in* φ. *nam & Æoles olim pro* θλᾶται, *dicebant* φλᾶται. *pro* θλίβειν, φλ βειν. *pro* θὴς, φήρ. *&c.*

ψϰ sϰϰhsλλ: Dæmones; οἱ δαίμονες. *Matth.* 8: 31. ψλi hλ dλndλns ψϰ sγeinλ: Qui pascebant porcos; οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους *Marc.* 5: 14. *Luc.* 8: 33. ψϰs mλnλϝeins: Turbæ; οἱ ὄχλοι. *Lu* 9: 11, 18. ϝλsλiΘλndS ψϰs mλnλϝλns: Videns turba ἰδὼν τοὺς ὄχλους. *Matth.* 9: 36. ϝλsλiΘλndλns ψϰ ylnϰψλns Visis his quæ fiebant; ἰδόντες τὰ γενόμενα. *Matth.* 27: 54. ψϰ tyλ: Du οἱ δύο. *Marc.* 10: 8. ϝλsλiΘλndλns ψϰ ϰeiϰϰn: Vide tes terræmotum; ἰδόντες τὸν σεισμόν. *Matth.* 27: 54.

ψϰ *fœminine pro* Eam, illam; αὐτὴν. *Matth.* 9: 22. *Marc.* 1: 31. 5: 32. 6: 1 7: 30. 12, 19, 21, 22, 23. *&c.* tλngiψ ψϰ hϰϰinϰn: Fac ea

eam mœchari; *Matth.* 5:32. ULψ ïMMA ALLA ψR SNNGA: Dixit ei omnem veritatem; *Marc.* 5:33. TRBKIIT YASTGA ψR ÞRNMISTRN: Proferte ſtolam primam; *Luc.* 15:22. ψRSEI, Quæ; αἵτινες. *Matth* 27:55. *Luc.* 10:13. *Pro quo etiam* ψRZE *ſcribitur*, *Marc.* 15:41.

ψR *neutrum ſingulariter. item* ψREI. ψR TAIKN: Hoc ſignum; τὸ σημεῖον. *Joh.* 12:18. ATBAIK ψR GIBA ψEINA: Offer munus tuum; *Matth.* 5:24. ATBAIK GIBA ψREI ANABANψ MRSES: Offer munus quod præcepit Moſes; *Matth.* 8:4.

ψR. ψREEI. ψREI *neutra pluraliter.* ψR ALLA NBILRNA: Omnia hæc mala; πάντα ταῦτα ἃ πονηρά. *Marc.* 7:23. ψR BAd: Hæc orabat; ταῦτα προσηύχετο. *Luc.* 18:11. ALLA ψR YANKdA: Omnia hæc verba; *Luc.* 1:65. 19:34. ψR YANKdA ψREI ïK KRdIdA ïZYIS: Verba quæ locutus ſum vobis; *Joh.* 6:63. hAZGANdANS GRψ ïN ALLAIZE ψREEI GAhANSIdEdNN: Laudantes Deum in omnibus quæ audierant; *Luc.* 2:20. *at* ψREI *mox occurrit ejuſdem capitis tmemate* 33. *ſicuti & Luc.* 1:20. GIBIψ ψR KAISARIS KAISARA. GAh ψR GRψS GRψA: Reddite quæ ſunt Cæſaris, Cæſari; & quæ ſunt Dei, Deo; ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. *Luc.* 20:25. *Marc.* 12:17.

ψKARGAN, Currere. ψKARGANdS, Currens; *Marc.* 15:36. *Luc.* 15:20. BIψKARGANdS ÞANKA: Præcurrens; *Luc.* 19:4. ψKARIdA AINS NS ïM: Currebat unus ex iis; *Matth.* 27:48. *atque adeò me poſtremus iſte locus oportunè monet hinc lucem accipere ſequentia venerabilis Bedæ verba libro Quinto, cap.* 6; þa ȝeæþnoon hi ȝume ðraȝe ȝeſt hpuþon:· Tum ſæpiùs huc atque illuc concitatis in curſum equis revertebantur. poððraȝa, Furor, inſania; *Paſtoral.* xxvi, 6. *ac fortaſſè quoque ab hac origine eſt* ÞAIhnψKAIhN *iſtud, quod* Mammonam *denotat Luc.* 16:9 *&* 11. *ob inſanum præcipitémq; curſum divitias conſectantium. Notum eſt illud poëtæ Venuſini,*

Impiger extremos currit mercator ad Indos,
Per mare, pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.

Aliam interim de origine compoſiti ÞAIhnψKAIhN *conjecturam vide in* MAMMRN. *Manifeſtè quoque huc pertinent* thrado *vel* thrato (*Belgæ* drade *dicunt*) *quæ apud Tatianum ac Willeramum frequenter uſurpantur pro* Vehementer, valdè, nimis, citò. *videntúrq; potiſſimùm intelligi de rebus cum quodam impetu curſúq; veluti ex improviſò ingruentibus. Vide obſervata noſtra ad Willerami paginam* 46. *ſicuti & annotata in Tatiani* Lx, 17. *Inſuper etiam hoc vide, an non aliquam cum hoc verbo habeat affinitatem, quòd* θραξεῖται *Heſychio exp.* πορεύεται. *item* θραυλ-

κὼν, πορευθῶν. θρέξαντες denique, ἱλαφρῶς ἐπιθόντες.

ψRΛFSTGΛN, Hortari, conſolari. MΛNΛr ψRΛFSTGΛNdS ψInψSΠIΛΛRdΛ: Multa exhortans euangelizabat; *Luc.* 3:18. ψRΛFSTGΛNdΛNS, Conſolantes; *Joh.* 11:31. GI rΛψRΛFSTIdGdGINΛ ïGRS: Ut conſolarentur eas; *Joh.* 11:19. *Quoniam verò ſolatia nimis dolore confuſis adhibituri, jubere ſolent ut quis fiduciam ſumat bonúmq; habeat animum, accipi quoque cœpit verbum pro* Confidere, *i. erecto confirmatóq; animo qualemcunque rerum exitum opperiri.* ψRΛFSTGI ψnK ЬΛRnIΛR: Confide fili; *Matth.* 9:2. *Marc.* 10:49. ψRΛFSTGIψ ïZVIS: Confidite; *Joh.* 16:33. *Videtur interim* ψRΛFSTGΛN *affinitatem aliquam habere cum* θαρσώειν *vel* θρασώειν, Audacem reddere, fiduciâ implere: *unde quoque deſcendunt Theotiſca* troſt / Solatium. troſtan / ketroſtan / Conſolari. *de quibus vide g C*, 10. *in* Paraclitum.

ψRΛMSTGINS MΛTIdΛ: Locuſtas edebat; *Marc.* 1:6.

ψRΛSK. *Vide* rΛψRΛSK, Area; *Luc.* 3:17.

ψRGIhΛNd ψnK MΛNΛrGINS: Comprimunt te turbæ; *Luc.* 8:45. SΛIOIS ψR MΛNΛrGIN ψRGIhΛNdGIN ψnS: Vides turbam comprimentem te; *Marc.* 5:31. ψRΛIhnN ïNΛ: Comprimebant eum; *Marc.* 5:24. *Luc.* 8:42. GI NI ψRΛIhGINΛI ïNΛ: Ne comprimerent eum; *Marc.* 3:9. ψRΛIhΛNS VIrS: Arcta via; *Matth.* 7:14. *Angloſax.* ðnıccan. ðnýccan. *Alam.* thrucken. *Dan.* trycke. *Belg.* ðrucken *eſt* Comprimere. *Iſlandis* þraungur *eſt* Anguſtus. *Angl.* thronged. *Belg.* gedzongen. *Videntur affinitatem aliquam habere cum* τρύω, τρύχω, *vel* τρυχόω, Tero, attero, vexo. *Ad hoc interim* ψRGIhΛN *retulimus etiam compoſitum* FΛIhnψRΛIhN, *quod vide in* MΛMMXN.

ψRINS, Tres. *Cambrobritannis* dri. *Angloſaxonibus* ðreo. ðrý. *Alamannis* ðzio. *Cimbris* ÞRЛ. *Danis* tre. *Iſlandis* þryer. *Anglis* three. *Belgis* ðzy. *Græcis* τρεῖς. rΛVΛnKKGΛM hΛIGΛNS ψRINS: Faciamus tria tabernacula; *Marc.* 9:5. *Luc.* 9:33. ΛFΛR ψRINS dΛrΛNS: Poſt tres dies; *Matth.* 27:63. *Marc.* 8:31. *Luc.* 2:46. ЬI ψRINS dΛrΛNS: Trium dierum ſpatio; *Marc.* 15:29. SVG MGNXψS ψRINS: Quaſi menſibus tribus; *Luc.* 1:56. dn GGKΛN ψRIN: Annis tribus; *Luc.* 4:25. VΛS ΘGIΛΛ ψRIdGX: Erat hora tertia; *Marc.* 15:25. nnd ψΛNΛ ψRIdGIN dΛr: Uſque in tertium diem; *Matth.* 27:64. ψRIM SInψΛM: Ter; *Matth.* 26:75. *Marc.* 14:72.

14:72. *Joh.*13:38. ΜΛhT ΥΕSI ψΛTΛ ΒΛΛSΛN ƐRΛΒΠΓ-ϚΛN ÏN ΜΛNΛΓIZϞ ψΛN ψKIϚΛhnnΔΛ SKΛTTƐ: Poterat unguentum iſtud vænumdari plus quàm trecentis denariis; *Marc.*14:5. SVƐ ϚƐKƐ ψKIϚƐTIΓIVƐ: Quaſi annorum triginta; *Luc.*3:23. ΓΛVΛN-ΔIΔΛ ψKINSTIΓnnS SIΛnΒKINΛIZƐ: Retulit triginta argenteos; *Matth.*27:3.

ψKINTΛN. *Occurrit in* nSψKINTΛN, Moleſtum eſſe.

ψKnTSƐIΛΛ, Lepra; *Matth.*8:3. *Marc.*1:42. ψKnTSƐIΛΛ hΛΒΛNΔS, Leproſus; *Marc.*1:40. ψKnTSƐIΛΛΛI hKΛIN-ϚΛI VΛIKψΛNΔ: Leproſi mundantur; *Matth.*11:5. TΛIhnn ψKnTSƐIΛΛΛI MΛNS: Decem viri leproſi; *Luc.*17:12. *Videtur autem Leproſis nomen hoc inditum à cutis aſpredine: ſiquidem* ψKnTS *vel* ψKnST *habuiſſe aliquam ſignificationem aſpritudinis, colligo ex Lucæ* 3:5; VΛIKψIψ nSψKnSTƐIS ΔN VIΓΛM SΛΛIhTΛIM: Erunt aſpera in vias planas. *Angloſaxonibus certè* hneoƒ. hneoƒl. hneoƒla. hneoƒliȝ. hneoƒol *eſt* Leproſus. *Alamannis* riob. *quæ liquet eſſe à* hneoh, Aſper. *Belgis quoque* laſerye/ *& Gallis* ladrerie *dicta eſt* Lepra; *non à mendico illo euangelico ferâ ſcabie atque ulceribus fædo; unde Italis* mal de ſan Lazaro *dicta eſt Lepra; ſed à* λύσις, Hirſutus, hiſpidus. *Græcis etiam* λέπρα *dicta eſt à* λέπος *vel* λεπὶς, Squama, *vel à* λέπω, Deſquamo; *quòd cutem reddat aſperam ſcabroſámq; accedentibus decedentibúſve, atque inæqualiter interim exſtantibus ſquamulis.* Elephantiaſis *denique dicitur Latinis, ob cutis aſperitatem non abſimilem corio elephanti. Vide tamen Voſſium libro Primo de Vitiis ſermonis, cap.*32. *ubi docet vulgò, immo & clari nominis lexicographis,* Lepram *cum* Elephantiaſi *perperam confundi.*

ψn ÏS SnnnS MƐInS SΛ ΛInΒΛ. ÏN ψnZƐI VΛIΛΛΓΛ-ΛƐIKΛIΔΛ: Tu es filius meus dilectus, in te complacuit mihi; σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐδόκησα. *Luc.*3:22. ψn ΛƐIKI. hΛIΛƐI ψnK SIΛΒΛN: Medice, cura te ipſum; ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν. *Luc.*4:23. *Marc.* 12:31. ψn ΛhMΛ ψn nnKϞΔϚΛnΔS ϚΛ ΒΛnψS. ÏK ψnS ΛnΛΒInΔΛ. nSΓΛΓΓ nS ψΛMMΛ: Surde & mute ſpiritus, ego præcipio tibi, Exi ab eo; τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, Ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. *Marc.*9:25. ΔN ψnS UIψΛ: Tibi dico; σοὶ λέγω. *Luc.*7:14. ψnS ΓIΒΛ: Tibi dabo; σοὶ δώσω. *Luc.*4:6. *Angloſax.* ϑu. *Alam.* du. *Cimbr.* ÞΠ. *Dan.* du. *Iſl.* Þu. *Sclav.* ty. *Angl.* thou. *Belg.* du. *Originem hujus Pronominis tradit Voſſii etymologicum in* Tu.

ψnΓKƐIψ ÏM: Putant; *Matth.*6:7. ψnhTΛ ÏM: Exiſtimabant; *Luc.*19:11. ΟΛ ÏZVIS ψnΓKƐIψ: Quid vobis videtur? *Marc.*14:64.

ψnΓΓKϑΛNϠ ϰEIKINϰN ψINϠϰM: Videntur principari gentibus *Marc.* 10:42. MIKIΛψnhTΛNS ϠISTΛhIϠΛ: Superbos diſperſit *Luc.* 1:51. *Refer ad* ψΛΓKϑΛN, Cogitare.

ψnΛΛN, Pati; *Luc.* 17:25. MΛNΛΓ ΓΛψnΛΛNϠEI: Mult perpeſſa eſt; *Marc.* 5:26. nNϠ ⊙Λ ψnΛϠN IZγIS: Quouſque tole rabo vos? *Marc.* 9:19. IN ψnΛϠINΛI: In patientiâ; *Luc.* 8:15. *An gloſax.* ϸolian. *Alam.* tholen / thulten. *Cimbr.* ÞΛM. *Dan.* taale. *Belg* dulden. *Iſl.* Þol *eſt* Tolerantia, patientia. *Omnino videntur eſſe ex* παλάω, Per peti, ſufferre, ſuſtinere. *à* παλάω *nempe fuit vetus* Tolo, *idem cùm Suſtineo*; *at que inde* Tolero. *ut ab antiquo* Geno *pro Gigno*, *factum eſt* Genero.

ψnS ϢIψΛ: Tibi dico; σοὶ λέγω. *Marc.* 2:11. *pro quo* ϠN ψnS ϢIψ *occurrit Lucæ* 7:14. NI hΛNKNGΛIS ÞΛNKΛ ψnS: Noli tubâ ca nere ante te; μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου. *Matth.* 6:2. ΛʁN ψnS SIΛʁIN ψn ψΛTΛ ϢIψIS. ψΛN ΛNψΛKΛI ψnS ϢEψnN ʁI MIK A temet ipſo hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? ἀφ' ἑαυτῷ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοί εἶπον περὶ ἐμοῦ; *Joh.* 18:34. *Refer ad* ψn, Tu.

ψnSnNϠ *Argenteo codici paſſim eſt* Mille. *Angloſax.* ϸuſend. *Alam.* thuſunt. *Cimbr.* ÞnNΛᛏ. *Dan.* tuſind. *Iſl.* Þuſund. *Angl.* thouſand. *Belg.* duyſend. *Poteſt verò* ψnSnNϠ *per multiplicem contractionem videri factum ex* TΛIhnNS *vel* TITϰS hNNϠ, Decies centum.

ψnZEI *videtur ſimili ratione factum ex* ψn, Tu, *quâ Lucæ* 16:15 GnZE *factum eſt ex* GnS, Vos. IN ψnZEI γΛIΛΓΛΛEIKΛIϠΛ: In te complacuit mihi; ἐν σοὶ ηὐδόκησα. *Luc.* 3:22. *Marc.* 1:11.

ψγΛhΛN ÞϰTnNS: Lavare pedes; *Joh.* 13:14. ΓΛΓΓ ψγΛ hΛN IN SγnMSΛ SIΛϰΛMIS: Vade lavare in natatoriâ Siloë; *Joh.* 9:7 *pro quo* ΓΛΓΓ ΛÞψγΛhΛN *eſt tmemate* 11 *ejuſdem capitis*. ΛnϠGΛ ψEINΛ ψγΛh: Faciem tuam lava; *Matth.* 6:17. nSψγϰh ÞϰTnNS IZE: Lavit pedes eorum; *Joh.* 13:12. nSψγϰhnN NΛTGΛ: Lavabant retia; *Luc.* 5:2. ʁIψγΛhΛNϠS, Lavans; *Luc.* 9:11 *Angloſaxonibus* ϸpean. ϸpehan *eſt* Lavare. *Alamannis* thuuahan. *Iſlandis* Þuæ *eſt* Lavo. Þuode / Lavi. Þuo / Lavare. Þueigenn / Lotus. Þuætte / Lotio. *&c.* *Huc refer illud Keronis*; Mappula, duuahila. *& illud gl D*, 18; Lin teum, duele. Linteolum, Mappa, idem. Mappula, diminutivum. Manu tergium, hant tuele. *Quæ non attuliſſem, ſi non eluceret in iis origo Belgici* dwael *vel* dweyl / *Anglici* towell / *Gallici* toüaille, *Italici* touaglia, *Hiſpanici* toualla.

ψγΛIKS,

ᚠᚤᚣᛁᚴᛋ, Iratus; ὀργισθείς. *Luc.* 14: 21. *Angloſaxonibus* ᚦpeoᚩ. ᚦpyᚹ. ᚦpuᚩ *eſt* Gravis, iniquus, pravus, perverſus, contrarius. ᚦpeoᚩian, Adverſari. ᚦam ᚦpyᚹᚩum ᚦeapum ᚷymle ᚦynceᚦ ᚦuᚹhheᚷi ᚷoᚦᚹa manna liᚠ. Pravis moribus ſemper gravis eſt vita bonorum; *Greg. magnus Dialog.* II, 3. on ᚦpeoᚩum peᚷe, In viâ perverſâ; *Prov.* 22. he onᚷeat ᚹ he heaᚠᚦe on ᚦpeoᚹh ᚷeᚦon, Intellexit ſe iniquè feciſſe; *Beda* III, 7. mæᚷᚦe ᚦpuᚹh, Generatio prava; *Pſ.* LXXVII, 10. ᚦpeoᚹoᚦon ᚦaᚹa laᚹeoᚹa ᚠoᚹe:· Arcebant doctorum acceſſum; *Beda* IV, 27. *Runico lexico* ᚦᚢᛁᛏ *eſt* Contrarius, rebellis. ᚦᚢᛁᚱᚢᚦ, Diſcordia. *&c. Danis* tuer *eſt* Obliquus. *Anglis* thwart *eſt* Obliquus, adverſus, perverſus. *Belgis* dwarſch/ dwerſch/ dweers. *δυεργὸν Suidæ exponitur* βλαβερὸν, παβλαβὲς, Noxium, damnoſum. *Heſychio quoque* δυεργὸς *eſt* ἐπίπονος, Laborioſus, erumnoſus, *à* δύη, *quod eidem Grammatico exp.* δυσχίλια, ἔνδεια, πόνος, παλαιπωρία, nfortunium, inopia, labor, miſeria.

ᚠᚤᛗIᛣᛗINS ⊙᛫IᛣᛣI: Incenſi horâ; τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. *Luc.* 1: 10. *& mox commate ſequenti,* ᛋTᛣᚾᛞᛣᚾᛞᚪᛋ ᛣᚠ TᛣIhᛋᚤᚱᚾ hᛖᚾᛋᛣᛣ-ᛋTᛣᛞIS ᚠᚿᛗIᛣᛗINS: Stans à dextris altaris incenſi. ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. *à* θύω, Sacrifico, adoleo, *eſt* θυμιάω, Suffio, incenſis odoribus aromaticis Deum placo. *inde* θυμίαμα, Odoramentum, ſuffimentum.

ᚿ.

vel ᚿh *quandoque Verbis atque Adverbiis in fine adjicitur, Euphoniæ gratiâ. Vide quæ mox annotamus in* ᚿh.

ᚿᛒIᛣS ᛗᛣᚾᚾᛣ ᚾS ᚿᛒIᛣᛣᛗᛗᛣ hᚾᛉᛞᛣ hᛣIᚴTINS ᛋEINIS ᚾᛋᛒᛣIᚴIᛞ ᚿᛒIᛣ: Malus homo ex malo theſauro cordis ſui profert malum; *Luc.* 6: 45. ᚾI ᛁᛣᚱ ᛒᛣᚱᛗS ᚿᛒIᛣS ᛣᚴᚴᛣᚾᛣ ᚠIᚿᚠᛖIᚱᛣ ᚱᛣTᛣᚿᚷᛣᚾ: Non poteſt arbor mala fructus bonos facere; *Matth.* 7: 18. ᚿᛒIᛣᛉS MI-ᚱᚾᛖIS: Malæ cogitationes; *Marc.* 7: 21. ᚿᛒIᛣᛣᛒᛣ ᚴᚾᛞIᛞᛣ: Malè locutus ſum; *Joh.* 18: 23. ᚿᛒIᛣᛣᛒᛣ hᛣᛒᛣᚾᛞᛣᚾS: Qui malè habent; *Marc.* 2: 17. *pro quo tamen* ᚿᛒIᛣhᛣᛒᛣᚾᛞᛣᚾS *frequentiùs occurrit in Arg. codice.* ᚿᛒIᛣTᚾᚷIS; Malefactor; *Joh.* 18: 30. ᚿᛒIᛣ-ᛣᚾᚴᛞᚷᛣᚾ, Malè loqui; *Marc.* 9: 39. ᚿᛒIᛣᚢIᚠᛣᚾ, Maledicere; *Marc.* 7: 10. *Angloſaxonibus* ẏᚠel *eſt* Malus. *Alamannis* ubil / ûuel. *Belgis* uel/ euvel/ oevel. *Anglis* evill. *Ac fortaſſè quoque ab hoc* evill *contraxerunt* ill. *quamvis & Cimbris* Iᛣᚾᚢh *vel* Iᛣᛒᛣ *olim dictus ſit* Malus. *Danis hodie* ild. *Iſlandis* illur. *Angloſaxonicum interim* ẏᚠel *olim videbatur mihi aliquam*

quam habere affinitatem cum ἀφελγώειν, Lædere, malo afficere. *Heſychio* ἀφελγύηται *exp.* κακῶσαι. *Poteſt quoque derivari ab* ὑπαλός, *quod ſignificat* Viti intus occultum ac latens, neque ullum ſui indicium extra præbens. *Quon tamen Cambrobritannis* yfall *eſt* Malum; *unde iis* plant yfall *ſunt* Filii Belial; *malè quoque videmur ex antiquiſſimæ lingæ uſu* fall *ſcribentis, præmiſſo veluti a culo* y, (*quod* y *plurimis paſſim vocabulis Cymræci præfigebant*) *originem voca derivare poſſe ex* φαῦλος, Malus. *Obiter denique obſerva viros doctiſſimos Teut cum* **ebel / euvel / uvel** *jam dudum deduxiſſe ab* אֱוִיל, Stultus; *quòd malitia ſe per habeat quandam dementiæ mixturam. Ac pari propemodum ratione Angloſa nicum* man, Pravus, perverſus, improbus *olim derivavi à* μανία, Furor, inſa *quâ de re vide etymologicum noſtrum Anglicum in voce* **Man** / Homo.

ᚿᚱᛁᛉᛃᚬ, Porticus; στοά. *Joh.* 10:23.

ᚿᚱᚿᚺᛃᚷᚠᛁᛞᚬ, Clamavit; ἐβόησε. *Luc.* 18:38. *pro eo Luc.* 1:42. 8:8 *occurrit* **ᚿᚴᛃᚷᚠᛁᛞᚬ**. *nam* **ᚿᚱᚿ** *dixerunt pro* **ᚿᚴ**, *quemadmodum* **ᚬᚱᚿ** *pro* **ᚬᚴ**: *quod vide ſuo loco.*

ᚿᛚᛚᚴᛁᛋ, Noſtri. *de duobus.* **ᚬᚴᛗᚬᛁ ᚿᛚᛚᚴᛁᛋ ᛋᚿᚿᚬᚿ ᛅ ᛃᛖᛁᛞᚬᛋ**: Miſerere noſtri, fili David. *Vox eſt duorum Cæcorum Chriſti op implorantium, Matth.* 9:27. *ubi tranſlatio Angloſaxonica*; La Dauiber ſun ȝemiltra unc. *& mox commate* 29; **ᛒᛁ ᚴᚬᚬᚿᚱᛖᛁᚿᚬᛁ ᛁᛚᛚᚢᚬᚴ ᛃᚬᛁᚴᛋᚬᛁ ᛁᛚᛚᚢᛁᛋ**, Secundùm fidem veſtram fiat vobis, *tranſl. Angloſa nica*; ðy inc æfter eoppum ȝeleafan. **ᚮᚴᚬᛚᛁᚮ ᚿᛚᚴᛁᛋ**, Da nobis; *dem de duobus*; *Marc.* 10:37. *tranſl. Angloſaxonica*; ryle unc:.

ᚿᚮ, Sub; ὑπό. *Luc.*7:8. **ᚿᚮ ᚺᚴᚷᛏ ᛗᛖᛁᚿ**: Sub tectum meum; *Mat* 8:8. **ᚿᚮ ᛋᚴᚬᛞᚬᚿ ᛁᛋ**: Sub umbrâ ejus; *Marc.*4:32. **ᚿᚮ ᚬᚱᛁᚬᚠ ᚴᚬ**: Sub Abiathare; *Marc.* 2:26. *Etiam* **ᚿᚿᛞᚬᚴ** *dicebant; quod vide ſuo lo*

ᚿᚮᚬᚴ, Super. ὑπέρ. *Luc.*10:19. *Matth.*10:37. 27:45. **ᚿᛁᛋᛏ ᚱᚷᚿᛖᛁᛋ ᚿᚮᚬᚴ ᚬᚬᛁᛋᚬᚴᚵᚬ**: Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum; *Mat* 10:24. **ᛋᛏᚬᛁᚿᚬ ᚿᚮᚬᚴᚬᚬᚱᛁᛞᚬ ᛃᚬᛋ ᚿᚮᚬᚴᚷ**: Lapis ſup impoſitus erat; *Joh.* 11:38. **ᛃᛁᛏᚬᚿᛞᚬᚿᛋ ᛃᚬᚺᛏᛃᚱᛗ ᚿᚬᚺᛏ ᚿᚮᚬᚴ ᚺᚬᛁᚴᛞᚬᛁ ᛋᛖᛁᚿᚬᛁ**: Cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuu *Luc.* 2:8. **ᚿᛁ ᛃᛁᚬᛞᛖᛞᚿᚿ ᛗᛁᚴ ᚠᛁᚿᛞᚬᚿᚷᚿ ᚿᚮᚬᚴ ᛋᛁᛋ**: N lebant me regnare ſuper ſe; *Luc.* 19:27. *item* 1:33. **ᚿᚮᚬᚴ ᚴᛁᚿᚿᚷ** Trans torrentem; πέραν τοῦ χειμάῤῥου. *Joh.*18:1. **ᚿᚮᚬᚴ ᛗᚬᚴᛖᛁᚿ**: Tr mare; *Joh.* 6:1, 17. *Angloſax.* ofer. *Alam.* ubar/ uber/ ouir. *Cimbr.* **ᚬᚠᚢ** *Dan.* offuer. *Angl. & Belg.* **ouer.**

ΠΕΛΚΑSSΑΝ ΗΑΒΑΝΑ ΗΛΑΙΒΕ: Abundant panibus; περισσεύουσιν ἄρτων. *Luc.* 15: 17 ΠΕΛΚΑSSΑΝ SΙΑΔΑΛΕΙΚΙΔΕΔΝΝ: Eò ampliùs admirabantur; ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο. *Marc.* 7: 37. *Manifestè est ab* ΠΕΛΚ, Super: *eandem verò terminationem deprehendas in* ΓΝΔGΙΝΑSSΝS, Sacerdotium; *Luc.* 1: 9. ΗΧΚΙΝΑSSΝS, Adulterium; *Marc.* 7: 21. *Joh.* 8: 41. ΚΑΛΚΙΝΑSSΝS, Fornicatio; *Matth.* 5: 32. *Marc.* 7: 21. ΨΙΝΔΙΝΑSSΝS, Regnum; *Matth.* 6: 10.

ΠΕΛΚΓΝΔGΑΜ ΑΤΤΙΒΑΔΑ: Principibus ſacerdotum tradetur; *Marc.* 10: 33. *Vide* ΓΝΔGΙ, Sacerdos.

ΠΕΛΚΕΝΑΛΕΙ, Abundantia; *Luc.* 6: 45. *Refer ad* ΕΝΑΛS, Plenus.

ΠΕΛΚΪΔΔGΑ ΝΙΘΑΝΗΝΝ ΑΝΑΒΝSΝ ΨΕΙΝΑ: Nunquam prægreſſus ſum mandatum tuum; *Luc.* 15: 29. *Refer ad* ΓΑΓΓΑΝ.

ΠΕΛΚΑΛΙΨ, Tranſfretavit; *Matth.* 9: 1. *Refer ad* ΛΕΙΨΑΝ.

ΠΕΛΚΜΕΛΙ, Inſcriptio, ſuperſcriptio; *Marc.* 15: 26. *Luc.* 20: 24. *Vide* ΜΕΛGΑΝ, Scribere.

ΠΕΛΚΜΝΝΝΧΔΕΔΝΝ ΝΙΜΑΝ ΗΑΛΙΒΑΝS: Obliti ſunt ſumere panes; *Marc.* 8: 14. *Vide* ΜΝΝΑΙΔΕΔΝΝ.

ΠΕΛΚΧ, Super; ἐπάνω. ΑΤΤΑΕ ΪΖΥΙS ΥΑΛΔΝΕΝΙ ΤΚΝΔΑΝ ΠΕΛΚΧ ΥΑΝΚΜΕ GΑΗ SΚΑΝΚΝGΧΝΧ: Dedi vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes & ſcorpiones; δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων. *Luc.* 10: 19. *Refer ad* ΠΕΛΚ.

ΠΕΛΚSΚΑΔΥΕΙΔ ΨΝS ΜΑΗΤS ΗΑΝΗΙSΤΙΝS: Obumbrabit virtus altiſſimi; *Luc.* 1: 35. ΜΙΑΗΜΑ ΠΕΛΚSΚΑΔΥGΑΝΔS ΜΑ: Nubes obumbrans eos; *Marc.* 9: 7. *Refer ad* SΚΑΔΑΝ, Umbra.

ΠΕΛΚSΤΙΓΝΝ ΨΑΙ ΨΑΝΚΝGΝS: Aſcenderunt ſpinæ; *Marc.* 4: 7. *Refer ad* STEIΓΑΝ.

ΠΕΒΚΑΝΝ, Exæſtuavit; *Marc.* 4: 6. *Vide quæ diximus in* ΒΚΙΝΝΧ, Febris.

ΠΕΒΚΙΚΑΝ, Fruſtrari, irritum facere. ἀθετῆσαι. *Marc.* 6: 26. SΑΕΙ ΕΒΚΙΚΙΨ ΪΖΥΙS. ΜΙS ΠΕΒΚΙΚΙΨ: Qui vos ſpernit, me ſpernit; ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ. *Luc.* 10: 16. *Refer ad* ΒΚΙΚΑΝ.

ΠΕΓΑΚΝΝΨΑΙ *occurrit Luc.* 3: 23. *Nondum ſatis perſpicio quid aut unde ſit.*

ΠΕΓΚΑΒΑΝΔ, Effodiunt; *Matth.* 6: 19, 20. *Refer ad* ΓΚΑΒΑΝ.

ΠΕ-

ᚾᚠᛅᛚᚾᚱᚵᛚᚾᛅᛋ ᚠᛚᚾᛅ ᚺᛚᛅᛁᚠ: Intingens panem; *Joh.* 13:2
ᚾᚠᛅᛚᚾᚱᛁᛅᛚᛘᛘᛚᛁ ᚵᛚᚼ ᛒᛁᛅᚵᛚᚾᛅ᛫ᛁᚾ ᛁᛚᛁᛋᚿ: Baptizato
orante Jesu; *Luc.* 3:21. ᚾᚠᛅᛚᚾᚱᛁᛅᛚᛁ ᛅᛚᚾᚱ᛫ᛁᚾᛚᛁ ᛁᛦᚺᛚᚾᚾ
Baptizati baptismo Johannis; *Luc.* 7:29. *Refer ad* ᛅᛚᚾᚱᚵᛚᚾ, Baptiza

ᚾᚠᚺᛚᛒᛚᚾᛅ ᚠᚿᚴ ᚾᚾᛚ ᚺᚾᛅᚿᚿ: Tollent te in manibus; *L*
4:11. *Pertinet ad* ᚺᛚᛒᛚᚾ, Custodire, servare, tenere. *Vide* ᚺᛚᚠᚵᛚ

ᚾᚠᚺᚾᛋᚵᛚᚾ, Auscultare, obedire. ᚵᚼ ᛘᛁᚿᛅᛋ ᚵᚼ ᛘᛚᚴ
ᚾᚠᚺᚾᛋᚵᛚᚾᛅ ᛁᛘᛘᛚ: Et ventus & mare obediunt ei; *Marc.* 4:41. ᛘᛁ
ᚾᚠᚺᚾᛋᚵᛚᚾᛅᛋ ᛁᛘ: Erat subditus illis; *Luc.* 2:51. *Sicuti Latinum* O
dio, *est* ob & audio. *Græcum* ὑπακούω, *ab* ὑπὸ & ἀκούω. *ita quoque* ᚾᚠᚺᚾ
ᚵᚾ *est ab* ᚾᚠ, Sub, & ᚺᚾᛋᚵᛚᚾ, Audire. *quod vide suo loco.*

ᚾᚠᛚᚱᚺᚵᛚᚾᛅᛚ . . . . . Ridebitis; γελάσετε. *Luc.* 6:21. *Ego s*
pleveram ᚾᚠᚺᛚᚱᚺᚵᛚᚾᛅᛚ ᛘᛚᛁᚴᚠᛁᚠ. *At doctiss. Mareschallus suspi*
tur scriptum fuisse ᚾᚠᚺᛚᛚᚺᚵᛚᚾ ᛅᚿᚴᛁᚿᚿᛁᛅ. *prout ejusdem capitis p*
ragrapho 25 *legimus* ᚴᛚᚿᚿᚱᚿ ᚵᚼ ᚴᚱ᛫᛫ᛏᛚᚿ ᛅᚿᚴᛁᚿᚿᛁᛅ: Luge
tis & flebitis; πενθήσετε καὶ κλαύσετε. *Huc etiam faciunt quæ nos de hac loquendi f*
mulâ attigimus in ᛅᚿᚴᛁᚿᚿᛚᚾ. *Ipsum verò* ᚾᚠᚺᛚᚱᚺᚵᛚᚾᛅᛚ *refer*
ᚺᛚᚺᚵᛚᚾ, Ridere.

ᚾᚠᚺᚴᚱᚠᚵᛚᚾᛅᛋ, Exclamans; κράξας. *Marc.* 10:24. ἀναβοήσας. *L*
8:28. φωνήσας. *Luc.* 16:24. ᚾᚠᚺᚴᚱᚠᚿᛁᛅᛚ ᛁᛚᛁᛋᚿᛋ ᛋᛏᛁᛒᚿ
ᛘᛁᚴᛁᛚᛚᛁ: Clamavit Jesus voce magnâ; ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ. *Mat*
27:46. ᚾᚠᚺᚴᚱᚠᚿᛁᛅᛚ, Exclamavit; ἀνέκραξε. *Marc.* 1:23. *Refer*
ᚺᚴᚱᚠᚵᛚᚾ, Clamare; *& confer cum* ᚾᚠᚴᚱᚠᚵᛚᚾ, *quod paullò post occurr*

ᚾᚠᚴᚿᚿᚾᛚᚾᛅᛋ ᛘᛁᛏᚱᚾᛁᚿᛋ ᛁᛉ᛫: Cognoscens cogitationes eorur
Luc. 5:22. ᚾᚠᚴᚿᚿᚾᛚᚾᛅᛚᚾᛋ ᛁᚿᛚ: Cognoscentes eum; *Marc.* 6:5
ᚾᚠᚴᚿᚿᛋᛚ, Sensit, cognovit; *Marc.* 5:29, 30. ᚾᚠᚴᚿᚿᚾᛚᛁᛋ ᛁᛁ
ᛒᛁ ᛚᚴᚴᛚᚿᛚᛘ ᛁᛉ᛫: Cognoscetis eos ex fructibus eorum; *Matth.* 7:1
ᚾᚠᚴᚿᚿᚾᛚᛁᛅᛚᚿ, Scietur, cognoscetur; *Matth.* 10:26. *Refer ad* ᚴᚿ
ᚿᛚᚿ, Noscere, scire.

ᚾᚠᛚᛁᚱᚵᛚᚾᛅ ᛚᚿᛚ ᛘᛁᚱᛚ: Deficient in viâ; *Marc.* 8:3. ᛋᚵᚿ ᚿ
ᛚᛁᚱᚵᛚᛁᛋ: Cum defeceritis; *Luc.* 16:9. *Refer ad* ᛚᛁᚱᚵᛚᚿ, Jacere.

ᚾᚠᚴᚵᛚᚴᛁ ᛋᚱ ᚺᚾᛅᚿ ᛋᛁᚿᛚ: Extende manum tuam; *Marc.* 3:
Luc. 6:10. ᚾᚠᚴᚵᚴᚵᚾᛅᛋ ᚺᚾᛅᚿ: Extendens manum; *Mat*
8:3. *Marc.* 1:41. *Luc.* 5:13. *Refer ad* ᚴᚵᚴᚵᚿ, Extendere.

ᚾ

ΠΕSNΕIΨIΨ STIΠK ΨΛNΛ ΛΛIΔΛN: Occidite vitulum ſaginatum; *Luc.* 15:23. ΨIΠΒS NI ΩIMIΨ NIΒΛI ΕI STIΛΛI ϚΛh ΠΕSNΕIΨΛI: Fur non venit niſi ut furetur & mactet; *Joh.* 10:10. ΠΕSNΛIST ÏMMΛ STIΠK ΨΛNΛ ΛΛIΔΛN: Occidiſti ei vitulum ſaginatum; *Luc.* 15:30. *Vide* SNΕIΨΛN, Mactare.

ΠΕSTKΛΥIΔΕΔΠN ΥΛSTϚRM SΕINΛIM ΛNΛ ΥIRΛ: Subſtraverunt veſtimenta ſua in viâ; *Luc.* 19:36. *Refer ad* STKΛΥΛN, Sternere.

ΠΕSΥRRϚΛNΔS ΛhMIN SΕINΛMMΛ: Ingemiſcens ſpiritu ſuo; *Marc.* 8:12. *Puto ad eandem originem pertinere, ad quam* SΥΕRNIΨΛ *retulimus: quemadmodum enim Exultatio, ita & Gemitus ſonorum quid habet.*

ΠΕTΛ, Sæpè; πολλάκις. *Marc.* 5:4. 9:22. ΠΕTΛ RΛÏΔΔϚΛ ÏΛISΠS ϚΛINΛK: Frequenter convenerat Jeſus ibi; πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ. *Joh.* 18:2. NIΒΛ ΠΕTΛ ΨΥΛhΛNΔ hΛNΔΠNS: Niſi crebrò lavant manus; ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας. *Marc.* 7:3. ΕΛSTΛNΔ ΠΕTΛ: Jejunant frequenter; νηστεύουσι πυκνά. *Luc.* 5:33. *Angloſaxonibus* oft *eſt* Frequenter, ſæpè. *Alam.* ofta/ofto. *Cimbr.* ΔΨT. ΔBT. *Dan.* offte. *Angl.* often/often times. *Omnino vide annotata noſtra in Tatiani* LVI, 5.

ΠΕTR, Forſitan; ἴσως. *Luc.* 20:13. ÏΒΛI ΠΕTR ΩIMΛNΔΛNS ΨΛI SIΠRNϚRS ÏS: Ne fortè venientes diſcipuli ejus; μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. *Matth.* 27:64. *Videtur poſſe referri ad illud* ὄπλω *vel* ὄπθομαι, Video, conſidero, *ad quod Scaliger in Conjectaneis retulit verbum* Optare, *quod propriè olim acceptum pro Conſiderare, eligere. Atque ita* ΠΕTR *primitùs expreſſerit vaga eorum vota, qui in alicujus rei eventum intenti ſperant multa, quæ provideri non poſſint, fortuitò in melius caſura.*

ΠΕΥRΠϚΛN, Exclamare. ΠΕhKRΠϚΛN *fuit ſupra.* ΠΕΥRΠIΔΛ STIΒNΛI MIKIΛΛI, Exclamavit voce magnâ; *Luc.* 1:42. 8:8. *Refer ad* ΥRΠϚΛN, Clamare.

ΠH *vel* Π *quandoque Verbis atque Adverbiis adjicitur Euphoniæ gratiâ.* ΩITΛΔN ΟΛ RΛTΛΥIΔΛ ÏZΥIS: *Joh.* 13:12. ΥIΛΕIΔN NN: *Joh.* 8:39. ΥIΛΕIZΠ ΕI ΩIΨΛIMΛ: *Luc.* 9:54. ΩΛΨΠH ΛNK ÏN SIS: *Matth.* 9:21. *Marc.* 5:41. 8:1. 10:39. *Luc.* 18:21, 29. *Joh.* 6:5. 8:12. 9:35, 38. 13:25. 14:8. 18:22, 23. ΩΕΨΠNNH ΔN ÏMMΛ: *Joh.* 6:25. 10:20. 16:18. 18:31. ΩIΨIΔNH ΔN SIΠRNϚΛM ÏS: *Marc.* 16:7. ÏΔΔϚΕΔNNNH ΠΕΛK MΛKEIN: *Joh.* 6:17. 11:31. ÏΔΔϚNH MIΨ ÏN: *Luc.* 7:6. *Joh.* 18:3. NIMNH

ψATA ʁAdI ψeIN: *Marc.* 2:11. ƴITAIdnh SƴA SƴeKnnnnψ: *Matth.* 27:65. AN nnh ψInd ANS ïS ψn: *Joh.* 18:37. ÞKAMnh rXψA SIGAI: *Joh.* 7:17. 19:12. ïnnh GAINAMMA MeLA: *Matth.* 11:25. *Luc.* 7:21. 10:21. ψATnh SAMX: *Matth.* 27:44. nʁnh ƴXnIdA: *Luc.* 18:38. *Longum eſſet ſingula id genus referre, præſertim ſi hanc vocalarum productionem locum quoque habere judicemus in* ⊙AKGIZnh. ⊙AZnh. ψAMnh. ψAnnh. ψAKnh. nZnh. *&c. Frequentiſſimâ interim atque adeò manifeſtâ tot verborum particularúmq; productione inductus, perſæpè quoque* nh *iſtud finale quibuſdam verbis particuliſq; perperam adjeci. Ac primùm quidem fefellit ea res deproperantem Argentei codicis editionem, ac nihil ſibi ad celeritatem reliqui facientem: eâ verò operâ propemodum ad finem perductâ, deprehendi hanc productionem* ℥ nh *pluribus in locis pertinere ad proximè ſequens* nhψAN, *neque ab eo avelli debuiſſe. Atque adeò, ubi editio noſtra Matth.* 11:12 *habet,* ÞKAMnh ψAN ψAIM dArAM: *reſcribe,* ÞKAM nhψAN ψAIM dArAM: *Similiter Marc.* 2:6, *ubi editum eſt* ƴeSnnnh ψAN SnMAI: *repone,* ƴeSnn nhψAN SnMAI: *Marci quoque* 14:44 *lege,* AT nhψAN rAÞ: *Marci verò* 15:7 *&* 27 *emenda* ƴAS nhψAN: *Itidem Lucæ* 1:6, 24, 26. 5:36. 6:7. 7:48. 9:27. 10:27. *Joh.* 6:4, 10, 11, 40, 71. 7:2, 9, 39. 8:28. 9:14. 11:1, 2, 5, 13, 18, 38. 13:24, 30. 18:5, 14.

nhTednn, Timebant; *Marc.* 11:32. *Refer ad* XrAN, Metuere.

nhTƴX, Manè. AIK nhTƴXN nSSTAndANdAS: Diluculo valdè ſurgens; *Marc.* 1:35. *Angloſaxonibus* uht tid. uhtentid. uhtu tid, Matutinum tempus. uht ȝebed, Preces matutinæ. uhtſanȝ, Cantus antelucanus. uhtlic, Matutinus. uhtlic loſſanȝ, Matutina laus. *&c. Rumco lexico* ᛞᛋᛋᛁ *eſt* Vigilia matutina. ᛞᛋᛋnᛋnᛁÞ, Diluculum. ᛞᛋᛋnᛋᛁᚱᚹnh, Cantus matutinus. *Belgis* uchten/ucht-ſtond. *Cambrobritannis* ucher *eſt Veſper.* ucheru, Adveſperaſcere. *Hanc interim veſpertini matutinive temporis denominationem ſuſpicabar olim, ob veſperaſcentis diluculantiſq; cœli humiditatem, affinitatis aliquid habere cum Teutonico* vucht *vel* vocht / Madidus.

nhψAN, Enim; *N. Joh.* 9:31. *Matth.* 8:21. *Marc.* 16:8. *pro quo mox commate* 12, *atque alibi quoque occurrit* nψψAN. uePnn nhψAN SnMAI: Dicebant ergo quidam; ἔλεγον οὖν τινες. *Joh.* 7:25. ʁAndYIdAnhψAN ψAMMA *videtur poni pro* ʁAndYIdA nhψAN ψAMMA: Innuit ergo huic; νεύει οὖν τούτῳ. *Joh.* 13:24. *Similia vide paullò ante in* nh.

ᚿïᛚ, Sol. ᚹᛚᚾ ᚱᛋᛋᚱ ᚷᚿ ᛋᛚ ᚿïᛚ: Quum occidiſſet jam Sol; *Marc.* 1 : 32. ᛋᛚ ᚿïᛚ ᚴᛁᚢᛁᛉᛖᛁᚹ: Sol contenebrabitur; *Marc.* 13 : 24. *Poteſt autem videri* ᚿïᛚ *iſtud abſciſſum ex poëtico* ἥλιος *pro* ἥλιος, Sol.

ᚿᛚᛒᛚᚿᛞ, Camelus. ᚴᛋ ïᛉhᚨᚾᚾᛖᛋ ᚱᛚᚴᛚᛋᛁᚹᛋ ᛏᛚ-ᚱᛚᚨᛗ ᚿᛚᛒᛚᚿᛞᚨᚾᛋ: Erat Johannes veſtitus pilis cameli; *Marc.* 1 : 6. ᚨᛉᛁᛏᛁᛉᛉ ïᛋᛏ ᚿᛚᛒᛚᚿᛞᚨᚾ ᚹᚨᛁᚴh ᚹᚨᛁᚱᚴᛉ ᚿᛖᚹᚨᚱᛋ ᚱᛚ-ᚨᛖᛁᚹᚨᚾ: Faciliùs eſt camelum per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10 : 25. *Quoniam certum habeo plures judicii præcipitis homines magnum Gothorum præſulem imperitiæ inſimulaturos, tanquam errore vulgari confuderit denominationes belluarum ſolo tantùm nomine in Aquilone cognitarum; pretium quoque operæ facturus hîc videor, ſi demonſtravero Camelum (non per imperitiam, ſed ex deſtinato) hoc in loco* ᚿᛚᛒᛚᚿᛞ *nuncupatum; ſiquidem non modò Angloſaxones, ſed Franci quoque deprehenduntur idem nomen Camelo tribuiſſe, cùm tamen Elephantum alio perculiari nomine deſignarent. Ita* olbent *vel* oluûnd *Theotiſcis eſt* Camelus. olbentono haritum / Camelorum pilis; *Tatianus* XIII, 11. oluûnd / Camelus; *gl D*, 5. *Angloſaxonibus quoque* olfend *eſt* Camelus; *Matth.* 3 : 4. 19 : 24. 23 : 24. *Marc.* 10 : 25. *Luc.* 18 : 25. olfendar ȝefreon ȝ fram him re þe hine ȝerihð laðhetan. race hit ȝetacnað :. Camelos videre & ab eis qui ſe viderit infeſtari, litem ſignificat; *Somn.* 56. olfend, Camelus; *gl Ælfrici p.* 13. olfend, Camelus *vel* dromeda; *gl R*, 19. *Quum itaque tanto conſenſu antiquiſſima, ſicuti vidimus, idiomata in hac appellatione Cameli conſentiant, ſtatuimus nihil quoque vitii ſubeſſe in hac verſione. præſertim quum Elephantum peculiari nomine Franci videantur* elphend *nuncupâſſe. ſiquidem* helphantes bein *eſt* Ebur, *apud Otfridum* I, 1, 32. elphond bein / Ebur, *&* elphond beinin / Eburneus; *Willeramus* V, 14. elephandinin uuigbus / Eburnea turris; *Will.* VII, 4. *& mox*; ſie ſint geliich elephantinemo uuigbuſe / Referunt eburneam turrim. *Angloſaxones itidem Elephantum peculiari appellatione à Græco* ἐλέφας *(ſervatis literis radicalibus)* ylp *dixerunt.* ylp ȝerihð laðne oððe ȝramme. rume prohte hit ȝetacnað :. Elephantum viderit infeſtum, aliquam accuſationem ſignificat; *Somn.* 95. ylper ban, Ebur; *Somn.* 95, 96. ylp, Elephas. ylperbile *vel* proc, Promuſcida; *gl R*, 18. *Immò* Cygnum *quoque Angloſaxonibus* ylfette *dictum puto ab eodem* ylp *vel* ylper ban, *ob colorem eburneum. quinetiam Theotiſcis inde* albiz *dictus eſt* Olor. *Alamannicum gloſſarium B*, 11; ſuuana / albiz / Cygnus. *Belgis* elefen been / elffen been / elpen been *etiamnum hodie vocatur* Ebur. *Sæpiùs tamen* ivoor *vel* avoor. *Gallis* ivoire. *Italis* avorio. *de quibus multa fuſiùs etymologicum noſtrum Anglicum in* Ivorie / Ebur.

ᚿᚾᚨᚱᛖᛁᚾ, Sinè timore; ἀφόβως. *Luc.* 1 : 74. *Refer ad* ᚨᚱᛁᛋ, Timor.

ᚿᚾᛒᚪᛁᚴᚪᚿᛞᚪᛋ, Sterilis, non ferens fructum. ᚪᚪᚪ ᛒᚪᚱᛗᛖ ᚿᚾ-ᛒᚪᛁᚴᚪᚿᛞᚪᚿᛖ ᚪᚴᚴᚪᚿ ᚴᚷᛞ. ᚿᛋᛗᚪᛁᛏᚪᛞᚪ: Omnis arbor non faciens fructum bonum, excidetur; πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται. *Luc.* 3:9. ᚪᚪᚪ ᛏᚪᛁᚿᛖ ᛁᚿ ᛗᛁᛋ ᚿᚾᛒᚪᛁᚴᚪᚿᛞᚪᚿᛖ ᚪᚴᚴᚪᚿ ᚴᚷᚹ. ᚿᛋᚾᛁᛗᛁᚹ ᛁᛏᚪ: Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollit eum; πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό. *Joh.* 15:2. *Refer ad* ᛒᚪᛁᚴᚪᚿ, Ferre. *item* Gignere.

ᚿᚾᛒᚪᚴᚾᚪᚢᛋ, Qui non habet liberos; ἄτεκνος. *Luc.* 20:28. *Refer ad* ᛒᚪᚴᚾ, Puer, infans.

ᚿᚾᛒᚴᚿᚴᚷᚪ, Inutilis. ᛋᚴᚪᚪᚴᚱᛋ ᚿᚾᛒᚴᚿᚴᚷᚪᛁ ᛋᛁᚷᚿᛗ: Servi inutiles ſumus; *Luc.* 17:10. *Affine eſt illi* bnucan *quod paſſim occurrit in Cædmonis paraphraſi poëticâ.* Fruor, ic bnuce; *gr Ælfrici capp* XXIX *&* XLI.

ᚿᚾᚴᚪᚪᚪᚿᛒᚷᚪᚿᛞᚱ ᚴᚿᚿᚾᛁ, Incredula generatio; *Marc.* 9:19. *Refer ad* ᚴᚪᚪᚪᚿᛒᚷᚪᚾ, Credere.

ᚿᚾᛞ. ᚿᚾᛞ ᚹᚪᛏᛖᛁ. ᚿᚾᛏᛖ, Uſque, uſque ad, donec. ᚿᚾᛞ ᚺᛁᛗᛁᚿ. ᚿᚾᛞ ᚺᚪᚪᚷᚪ: Uſque ad cœlum, uſque ad infernum; *Luc.* 10:15. ᛒᚴᚪᚺᛏᛖᛞᚪᚿᚿ ᛁᚿᚪ ᚿᚾᛞ ᚪᚿᚺᚿᛗᛁᛋᛏᚱ ᚹᛁᛋ ᚦᚪᛁᚴ-ᚴᚿᚿᚷᛁᛋ: Duxerunt illum uſque ad ſupercilium montis; *Luc.* 4:29. *& mox paragrapho* 42; ᛗᚪᚿᚪᚴᛖᛁᚿᛋ ᚢᛖᛗᚿᚿ ᚿᚾᛞ ᛁᚿᚪ: Turbæ venerunt ad eum. *Atque in his quidem locis* ᚿᚾᛞ *denotat Locum vel quaſi Locum; in ſequentibus verò* ᚿᚾᛞ. ᚿᚾᛞ ᚹᚪᛏᛖᛁ. ᚿᚾᛏᛖ *accipiuntur de Tempore.* ᚿᚾᛞ ᛟᚪ ᚪᛏ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᛋᛁᚷᚪᚿ. ᚿᚾᛞ ᛟᚪ ᚹᚿᚪᛞᚿ ᛁᛉ-ᚹᛁᛋ: Quàm diu apud vos ero? quàm diu vos patiar? *Marc.* 9:19. ᚿᚾᛞ ᛗᛖᚪ: Uſque ad tempus; *Luc.* 4:13. ᚿᚾᛞ ᚹᚪᛏᛖᛁ: Donec; *Matth.* 5:18,25. ᚿᚾᛞ ᚹᚪᛏᚪ ᛟᛖᛁᚪᚱᛋ ᚹᛖᛁ ᛗᛁᚹ ᛁᛗ ᛁᛋᛏ ᛒᚴᚿᚹ-ᚦᚪᚹᛋ: Quàm diu cum illis eſt ſponſus; *Matth.* 9:15. ᚿᚾᛞ ᚹᚪᚿᚪ ᚹᚴᛁᛞᚷᛁᚿ ᛞᚪᛚ: Uſque in diem tertium; *Matth.* 27:64. *Luc.* 1:80. 17:27. ᚿᚾᛞ ᚺᛁᚿᚪ ᛞᚪᛚ: Uſque in hanc diem; *Matth.* 11:23. ᚿᚾᛞ ᚺᛁ-ᛏᚪ: Uſque nunc; ἕως τοῦ νῦν. *Marc.* 13:19. ᚿᚾᛞ ᚺᛁᛏᚪ: Uſque nunc; ἕως ἄρτι: *Matth.* 11:12. *Joh.* 16:24. ᚿᚾᛏᛖ ᚪᚪᚪᚪ ᚴᚪᚷᚪᛁᚴᚹᛁᚹ Donec omnia fiant; *Matth.* 5:18. ᚿᚾᛏᛖ ᛋᚪ ᛒᚴᚿᚹᚦᚪᚹᛋ ᛗᛁᚹ ᛁᛗ ᛁᛋ: Dum cum illis eſt ſponſus; *Luc.* 5:34. ᚿᚾᛏᛖ ᚪᛏᚷᚱᚿᛁᛞᛖ ᛞᚿᚿ ᚹᚪᚿᛋ ᚦᚪᛞᚴᛖᛁᚿ ᛁᛋ: Donec vocaverunt parentes ejus; *Joh.* 9:18. ᚿᚾᛏᛖ ᚿᛋᚴᛁᛒᛁᛋ ᚹᚪᚿᚪ ᛗᛁᚿᚿᛁᛋᛏᚪᚿ ᚴᛁᚿᛏᚿ: Donec reddas minimum quadrantem; *Matth.* 5:26. *Alamannis eſt* unt / unte / untes / unz / unze / unzen / unzin / unzhin. *Anglis* untill. *Belgis* unt / unte.

ᚿᚾᛞ,

nnd, Pro; ἀντί. **ᚩᚾᛏᛉ nnd ᚩᚾᛏᛁᚾ. ᚷᚩh tnnᚠn nnd tnnᚠᚩn**: Oculum pro oculo, & dentem pro dente; ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. *Matth.* 5:38.

nnd *videtur abundare*, *Luc.* 18:39.

nnd ᚩᚱ ᚩᛁᛏᚱ: Sub lecto; ὑπὸ τὴν κλίνην. *Marc.* 4:21. **nnd ᚩᚱ ᚹᚱtnm ᛁᛉᚷᚩᚱᚩᛁm**: Sub pedibus veſtris; ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν. *Marc.* 6:11. **nnd ᚩᚱᚷ ᛒᛁnd ᚩ**: Sub menſâ; ὑποκάτω τῆς τραπέζης. *Marc.* 7:28. *Angloſax.* undeꝛ. *Alam.* **untar**. *Dan. & Iſl.* **under**. *Angl.* **under**. *Belg.* **onder**.

nnd ᚩnᚱnimᚩt, Prandium. **ᚠᚩn ᚠᚩnᚱᚱᚷᚩᛁs nnd ᚩnᚱnimᚩt ᚩiᚠᚠᚩn nᚩhtᚩmᚩt**: Cùm facis prandium aut cœnam; ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον. *Luc.* 14:12. *Sicambris & Juliacenſibus* **onder** *vel* **ongher** *eſt* Meridies. *unde* **onderen / ongheren / er-onderen** *iiſdem eſt* Prandere, meridiari. *immò* **in-onderen** *quoque vel* **in-ongheren** *Sicambris*, *Juliacenſibus*, *Colonienſibus eſt* Capere ſomnum meridianum. *Qui omnes modi loquendi procùl omni dubio remanſerunt ex Angloſaxonico* undeꝛn *vel* undeꝛntid, Hora diei tertia, *quæ nobis Nona eſt*. *Cambrobritannis hæc ipſa Hora tertia matutina dicebatur* anterth. *de quo vide Johannem Davies*. *Quod ſi tamen alicui diverſa temporis ratio aliquem hîc movebit ſcrupulum*, *is cogitet antiquos non diſtuliſſe Prandium in ipſum tempus meridianum*, *ſed temporiùs aliquantò prandere ſolitos: quâ de re vide Henrici Stephani Theſaurum in* ἄριστον. *atque ita videntur Sicambri veſtigium priſcæ vocis*, *etiam poſt mutatum prandii tempus*, *retinuiſſe*. undeꝛn *interim &* undeꝛntid *paſſim in Angloſaxonicis monumentis occurrunt*. *Ac* undeꝛn *quidem habet gl R*, 95; Matutinum, uhten tid. Diluculum, dæᵹꝛed. Aurora, dæᵹꝛima. Prima, ꝛꝛim. Tertia, undeꝛn. Sexta, mid dæᵹ. Nona, non. Suprema, oᵹeꝛ non oððe ᵹeloten dæᵹ. Veſperum, æᵹen. Serum, bed tid. *Alibi quoque occurrit*, *ſed unus hic locus poteſt eſſe pro omnibus*. undeꝛn tid *verò legimus Matth.* 20:3; ꝥa he ut eode embe undeꝛntyde, Cùm exiret circa horam tertiam. *Marci quoque* 15:25; ꝥa ᚹæᵹ undeꝛntid. ᛁ hiᵹ ahenᵹon hyne, Erat hora tertia, & crucifixerunt eum. *venerabilis Beda hiſtoriæ eccleſiaſticæ libro* IV, *cap.* 22; oᵹtoᵹt hiꝛ benda toꝛlupan ᛁ onlyꝛede pæꝛon ꝛꝛam undeꝛne tide. ꝥonne mon mæꝛꝛan oᵹtoᵹt ꝛinᵹeð. A tertiâ horâ, quando Miſſæ fieri ſolebant, ſæpiſſimè vincula ſolvebantur. *Atque hæc quidem ſuffecerint de tempore*, *quod* undeꝛn *vel* undeꝛntid *nuncupabant*. *Hoc verò tempus Patribus noſtris fuiſſe prandii tempus*, *diſcimus ex Bedæ lib.* III, *cap.* 6; ða he mid ðy ꝛoꝛeꝛꝛecenan Biꝛceope ꝛæte æt hiꝛ undeꝛn ꝛꝛæꝛendum. Quum ipſe cum præfato Epiſcopo conſediſſet ad prandium. *atque ita quoque* undeꝛnᵹeneoꝛð *exponitur* Prandium *in gl R*, 58.

pro quo invenitur etiam unbeɲn meƀ, *apud Oroſium lib.* II, *cap.* 5. *ac deni*
unbėɲn ȝiɟl, *Paſtoralium cap.* XLIV, § 3. *Quin etiam ipſe ille Cantus matu*
nus, quem circa hoc diei tempus majores noſtri frequentabant, unbeɲn ɾanȝ *à te*
pore dicebatur. Septem nimirum erant Cantûs horarii (ɾeoɾon ƫiƀɾanȝaɾ) *q*
Eccleſia vetus, juxta Synodi conſtitutionem, quotidie tenebatur obſervare; vid
cet, uhƀ ɾanȝ, Cantus antelucanus. ꝑꝑimɾanȝ, Cantus matutinus. unbe
ɾanȝ, Cantus tertianus. middæȝ ɾanȝ, Cantus meridianus. nón ɾanȝ, C
tus nonalis. æɟen ɾanȝ, Cantus veſpertinus. niht ɾanȝ, Cantus noƈturnu
Vide Canones Ælfrici ad Wulfinum epiſcopum, § 19.

nndɾkeiɲan, Capere, prehendere, tenere. **sɾkidedann in**
nndɾkeiɲan: Quærebant eum prehendere; *Marc.* 12: 12. **nn**
ɾkeiɲands, Apprehendens; *Marc.* 1: 31. 9: 27. **nndɾkeiɲ**
dans, Apprehendentes; *Marc.* 12: 8. **nsaɾiaedann ha**
dans ana ina gah nndɾkinnn ina: Manus injecerunt
eum & tenuerunt eum; *Marc.* 14: 46. *Recurre ad* **ɾkeiɲan**.

nndkinnanein dail aiɾinis: Obvenientem mihi portione
ſubſtantiæ; τὸ ἐπιβάλλον μέρος τ ὐσίας. *Luc.* 15: 12. *Simillimo planè loquendi m*
do dicerent Belgæ **het deel dat my toe-komt.**

nnɟaik, Ingratus. **ɾsas ïst ɸaim nnɟaikam**: Benign
eſt erga ingratos; χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους. *Luc.* 6: 35. *Vide* **ɟaɾk.**

nnɟksaein, Inſipientia. **ɟnallai ɣankɸnn nnɟk**
aeins: Repleti ſunt inſipientiâ; *Luc.* 6: 11. *Theotiſci reſervârunt hanc v*
cem. nam unfruati *eſt* Vecordia *Otfrido* III, 22, 91. fruatlibbo / Prudente
gl B, 36. unfruater / Stultus; *Kero*. *Belgis* **onvroed** *eſt* Inſipiens. *Vide plu*
in **ɟkaɸgan**, Intelligere, ſcire.

nnhabandans, Qui non habet; *Luc.* 3: 11. 19: 26. *Refer ad* **habai**
Habere. *Angloſaxonibus* næɟga *vel* næɟiȝ *eſt* Mendicus, pauper, egenus.
privativâ particulâ ne, *&* hæɟiȝ, Habens, poſſidens.

nnhaiaans ɸankbnn aeikis: Qui malè habent egent medic
Luc. 5: 31. **nnhaiaans ɾahaiagan**: Infirmos ſanare; *Luc.* 9:
ɸai nnhaiai habandans: Malè habentes; *Matth.* 9: 12. **hai**
gands alla nnhaiaga: Curans omnem infirmitatem; *Mat*
9: 35. *Refer ad* **haiagan**, Curare, ſanare.

nnhandɣankhta alh ɾatimkga: Non manufactu
templum ædificabo; *Marc.* 14: 58.

ᚿᚿhᛕᚫᛁᚿᚷᚫ ᚫhᛗᚫ: Immundus ſpiritus; *Marc.* 1:26. 5:8. *Refer ad* hᛕᚫᛁᚿS, Mundus, purus.

ᚿᚿhᚿᚫᚠᛉ, Dæmonium; *Marc.* 7:29. Sᚫ ᚿᚿhᚿᚫᚠᚫ: *Luc.* 4:35. ᚿSᛉᚫᛁᛕᛁᚫᚿ ᚿᚿhᚿᚫᚠᛉᚿS: Ejicere dæmonia; *Marc.* 3:15. *Anglo-ſaxonibus* holð *eſt* Fidus amicus, propitius. unholð, Inimicus. *Refer ad ea quæ diximus in* hᚿᚫᚠS, Propitius.

ᚿᚿKᚫᚱᚷᚫᚿS, Securi; *Marc.* 4:15. *Refer ad* Kᚫᚱ, Cura, ſollicitudo.

ᚿᚿᚫᛖᛞS, Mendicus; *Luc.* 16:20. ᚿᚿᚫᛖᛞᚫᛁ, Pauperes; *Matth.* 11:5. *Luc.* 7:22. ᚠᚫᚿS ᚿᚿᚫᛖᛞᚫᚿS SINTᛖINᛉ hᚫᛒᚫᛁᚠ MIᚠ ÏZᛉIS: Pauperes ſemper habetis vobiſcum; *Joh.* 12:8. *Fortaſſè interim facit ad inveſtigandam vocabuli originem, quòd Runico lexico* ᛘᚫᚹ *eſt* Cumulus, acervus; *ut propriè olim* ᚿᚿᚫᛖᛞᚫᛁ *dicti ſint, Qui nullos habent accumulatarum opum acervos. Iſlandis quoque* ſaad *eſt* Solum. ſeðia / Lutum.

ᚿᚿMᚫhTᛖIᚱ ÏST ᚹKᚫM MᚫᚿᚿᚫM: Impoſſibile eſt apud homines; *Marc.* 10:27. ᚿᚿMᚫhTINS ᚿᚿSᚫKᛉS ᚿSᚿᚫM: Infirmitates noſtras accepit; *Matth.* 8:17. *Vide* Mᚫᚱᚫᚿ, Poſſe.

ᚿᚿOᚫᚠᚿᚫᚿdᚫIᚿ ᚹᚿᚿIᚿ ÏᚿTᚫᚿdᛖIᚠ ᚫhᚫᚿᚫ: Inextinguibili igne comburet paleas; *Luc.* 3:17. ᚱᚫᚫᛖIᚠᚫᚿ Ïᚿ ᚹᛉᚿ ᚠᚫTᚫ ᚿᚿOᚫᚠᚿᚫᚿdᛉ: Ire in ignem inexſtinguibilem; *Marc.* 9:43. *Refer ad* Oᚫᚠᚷᚫᚿ. ᚫᚹOᚫᚠᚷᚫᚿ, Suffocare, extinguere.

ᚿᚿKᛉdᚷᚫᚿdᚫᚿS ᚱᚫTᚫᚿᚷIᚠ Kᛉdᚷᚫᚿ: Mutos fecit loqui; *Marc.* 7:37. ᚿᚿKᛉdᚷᚫᚿdS ᚫhᛗᚫ: Mute ſpiritus; *Marc.* 9:25. *Refer ad* Kᛉdᚷᚫᚿ, Loqui.

ᚿᚿS, Nos, nobis. ᚷᚫᛒᚫᛁ ᚿSᛉᚫᛁᛕᚠIS ᚿᚿS. ᚿSᚫᚫᚿᛒᛖI ᚿᚿS ᚱᚫᚫᛖIᚠᚫᚿ: Si ejicis nos, ſine nos abire; *Matth.* 8:31. ᚿI ᛒKITTᚫIS ᚿᚿS Ïᚿ ᚹKᚫISTᚿᛒᚿᚷᚫI. ᚫK ᚫᚫᚿSᛖI ᚿᚿS: Ne nducas nos in tentationem, ſed libera nos; *Matth.* 6:13. ᚫᚹᚫᛖT ᚿᚿS: Dimitte nobis; *Matth.* 6:12. Ïᚿ ᚿᚿS: In nobis; *Luc.* 1:1.

ᚿᚿSᚫK, Noſter. ᚿᚿSᚫKᚫI, Noſtri. ᚫTTᚫ ᚿᚿSᚫK: Pater ioſter; *Matth.* 6:9. hᚫᚫIᚹ ᚿᚿSᚫKᚫᚿᚫ: Panem noſtrum; *Matth.* 6:11. ᚿᚿSᚫKᚫI ᚫTTᚫᚿS: Noſtri patres; *Joh.* 6:31. ᚫᚹᚫᛖ-ᚱᚫM ᚠᚫIM SKᚿᚫᚫM ᚿᚿSᚫKᚫIM: Dimittimus debitoribus noſtris; *Matth.* 6:12.

ᚿᚿSᚫIOᚫᚿdᚫᚿS, Non videntes; *Joh.* 9:39. *Refer ad* SᚫIOᚫᚿ.

ᚿᚿ-

NNSAATAN SAAT: Inſulſum ſal; *Marc.* 9:50. *Vide* SAAT, S

NNSEA ANRR: Nequam oculus; *Matth.* 6:23. *Marc.* 7:22. RR
IST ΨAIM NNFAIKAM GAh NNSEAGAM: Benignus eſt ſuper
gratos & malos; *Luc.* 6:35. ANDASTANDAN ΨAMMA NNSE
GIN: Reſiſtere malo; *Matth.* 5:39. NNSEAEIN IZE BISAIOAND
Nequitiam eorum conſiderans; *Luc.* 20:23. NNSEAEINS, Nequit
Marc. 7:22. *Vide quæ diximus in* SEA, Bonus.

NNSIBGA, Iniquus. MIΨ NNSIBGAIM KAhNIΨ YAS: C
iniquis reputatus eſt; *Marc.* 15:28. AFAEIΨIΨ FAIKKA MIS G
YANKKGANDANS NNSIBGANA: Diſcedite à me vos operantes
quitatem; *Matth.* 7:23. NNSIBGA *propriè olim videtur dictus Homo tu*
lentus & contentioſâ importunitate paci publicæ infeſtus. Angloſaxonibus c
ɼibb *eſt* Pax. unɼibbe, Bellum, diſſenſio. unɼibbe onɼtỳɼian, Diſſenſio
excitare; *Cædmon* 97, 9. toɼlitniɼ *vel* unɼibb apoɼtoen pæɼ, Diſſenſio facta
Cottonianus codex interlineatus Joh. 7:43. unɼibbe ȝ ȝeɼeoht, Bellum; *B*
II, 2. *Ex his cuivis liquere puto quòd* NNSIBGA *primò denotaverit Homi*
pravè ſeditioſum & publico noxium, qualis olim Percennius apud Tacitum I *An*
cap. 16. *poſtea verò uſurpata ſit vox de quovis homine pernicioſo atque impro*
Simillimum huic illud unſtillida *quod exponitur* Improbitas *apud Tatianum* XL
unſtilli iſt / Inſoleſcit; *gl E*, 10. unſtillemu / Inquieto. fiunſtille / Inquiet
unſtillida / fiantſkeffi / Diſſenſionis. unſtiller / Deſidioſus; *Kero. quamquam*
Deſidioſus *ibi reſtituendum ſit* Diſſidioſus *vel* Diſſentioſus. *Quòd verò Gothis*
ignota fuerit hæc acceptio vocabuli SIBB, *patet ex illo* RASIBGRN, Recon
liari, *quod occurrit Matth.* 5:24.

NNSVEKAIΨ MIK: Inhonoratis me; *Joh.* 8:49. NNSVEKA
DANS GAh GAINANA: Contumeliâ afficientes etiam illum; *Luc.* 20:
NNSVEKS, Inhonorus, qui non habetur in honore. *Vide* SVEKAN, Honor

NNTALANS, Increduli; ἀπειθεῖς. *Luc.* 1:17. *Angloſaxonibus* tala. te
tela *eſt* Benè. untala. untela, Malè. *item* tela ɒon, Benè facere. unt
ɒon, Delinquere. *atque adeò* NNTALANS *non tam dicendi ſunt* Incredu
quàm Immorigeri, contumaces, pravi. *Ipſum verò* tala *vel* tela *magnam h*
affinitatem cum πλείως *vel* πλέως, Plenè, perfectè, abſolutè.

NNTE, Uſque, uſque ad, donec. *Vide* NNA, Uſque.

NNTE, Quòd, quia, quoniam; ὅτι. *Matth.* 5:34, 35, 36 & 45. *Marc*
29, 41. *Luc.* 1:48, 49. *Joh.* 6:38. 10:4. 12:6, 39. *&c.* NNTE
h

hʌbʌidʌ vʌnktins. rʌψʌnksnɣdʌ: Eo quòd non habebat radicem, exaruit; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. *Marc.* 4:6. nnte kʌihtis mʌnʌrʌi ʌnrnnnnn mekgʌn: Quoniam quidem multi cœperunt ſcribere; ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι. *Luc.* 1:1. nnte gʌh sʌ snnns ʌbkʌhʌmis ïst: Eo quòd & ipſe filius Abrahæ eſt; καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Αβραάμ ἐστι. *Luc.* 19:9.

nnte, Enim; *Matth.* 9:16, 24. *Marc.* 7:27. *Luc.* 8:29. nnte gʌbʌi ʌ̈ʌetiψ mʌnnʌm missʌdedains ïze: Si enim dimiſeritis hominibus peccata eorum; ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν. *Matth.* 6:14.

nnψinψtʌngʌn, Malefacere. ψinψtʌngʌn, Benefacere; *Marc.* 3:4. *Vide* ψinψ, Bonum.

nnψvʌhʌnʌim hʌndnm mʌtgʌnd hʌlʌi̇ʌ: Inlotis manibus manducant panem; *Marc.* 7:5. *Refer ad* ψvʌhʌn, Lavare.

nnnsʌʌisiψs, Qui literas non didicit; *Joh.* 7:15. *Refer ad* ʌʌisgʌn.

nnvʌhʌ, Inculpabiles; ἄμεμπτοι. *Luc.* 1:6. póh *Cædmoni eſt* Malus. *Runico lexico* ᚾᛅᚠᛁᚼᛋᚠᛖᛋ *exp.* Malus hoſpes. *item Paræmia*; ᚼᛅᚴᚢᛘ ᛁᚱ ᚢᛅ ᚠᛅᚱᛁᚦ ᚦᛅᚱᚢᛘ. Illi damnum imminet. *q. d. Damnum eſt ante januam.*

nnvekgʌn, Indignari; *Marc.* 11:41. nnvekidʌʌ, Indignè tulit; *ejuſdem capitis commate* 14. *Fortaſſe huic affine eſt* unpeꝛoꝺ, Inſuavis, *quod occurrit Paſtoral.* lviii, 10. *quamvis illud rectiùs videri poſſit factum ex illo* peꝛoꝺ, Dulcis, *quod habet gr Ælfrici cap.* ix, *terminat.* 28.

nnviti, Stultitia, inſcitia; *Marc.* 7:22. *Refer ad* vitʌn.

nkkʌisgʌn, Suſcitare, excitare. nkkʌisgʌn bʌknʌ ʌbkʌhʌmʌ ns stʌinʌm ψʌim: Suſcitare filios Abrahæ de lapidibus iſtis; *Luc.* 3:8. ïk nkkʌisgʌ ïnʌ ïn ψʌmmʌ sniedistin dʌgʌ: Ego reſuſcitabo eum in noviſſimo die; *Joh.* 6:44. nkkʌisidednn ïnʌ: Excitaverunt eum; *Marc.* 4:38. *Matth.* 8:25. *Vide quæ dicemus in* nkkeisʌn, Reſurgere, ſurgere.

nkkʌnn ïmmʌ hʌʌnts dn sʌʌgʌn: Sors in eum cecidit ut adoleret; ἔλαχε τῷ θυμιάσαι. *Luc.* 1:9. *Refer ad* nkkinnʌn.

nkkeisʌn, Reſurgere, ſurgere. nkkeisʌn ψkidgin dʌgʌ: Reſurgere tertiâ die; *Luc.* 9:22. nist hek. nkkʌis: Non

eſt hîc, ſurrexit; *Marc.* 16:6. ᚿᚴᚴᛖᛁᛋᚫᚿᛞᚫᛋ ᚴᚫᛋᛦᚴ ᛃᛁᚿᛞᚫ Exurgens comminatus eſt vento; *Matth.* 8:26. 9:6 & 7. *Marc.* 4:39. ᚿᚴ ᛦᛖᛁᛋ, Surge; *Marc.* 10:49. ᚿᚴᚴᛖᛁᛋ ïᚿ ᛗᛁᛞᚿᛗᚫᛁ: Surge in medium; *Marc.* 3:3. ᚿᚴᚴᚫᛁᛋ ᚷᚫᚻ ᚫᚿᛞᚫᛒᚫᚻᛏᛁᛞᚫ ïᛗᛗᚫ: Surgebat & miniſtrabat ei; *Matth.* 8:15. ᚿᚴᚴᚫᛁᛋᛁᛞᚫ ᛃᚫᛋ ᛗᚫᚴᛖᛁᚿ Exurgebat mare; *Joh.* 6:18. *Angloſaxonibus* ꝑiꝑan *eſt* Surgere. *Alamann.* reiſon. *Cimbris* RIИA. *Danis* reiſe. *Iſlandis* ryſe. *Belgis* **rijſen / op-rijſen** *Anglis* **riſe / ariſe / rouſe / raiſe / reare** / Surgere, ſuſcitare, excitare, erigere. *Vide numquid origo horum peti poſſit ex iis quæ habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **ſtaiſe.**

ᚿᚴᚴᛁᚿᚿᚫᚿ, Exire, prodire. *eſt ab* ᚿᛏ, Extra, foris. *&* ᚴᛁᚿᚿᚫᚿ Venire, currere. ᚿᚴᚴᚫᚿ ᛋᚫ ᛋᚫᛁᚫᚿᛞᚫᛋ ᛞᚿ ᛋᚫᛁᚫᚿ: Exiit ſeminans ad ſeminandum; *Marc.* 4:3. *Vide totum caput, & deprehendes verbum quoque uſurpari de Sole oriente, & herbis è terrâ prorumpentibus ſuccreſcentibúſq;* ᚿᚴᚴᚫᚿ ᚴᚫᚴᛦᛈᛏᛋ: Exiit edictum; *Luc.* 2:1. ᛗᛖᚴᛁᛦᚫ ᚿᚴ ᚴᚫᚿ: Fama exiit; *Luc.* 4:14. ᚿᚴᚴᚿᚿᛖ *quoque uſurpatur de* Exitu vitæ *i. morte, Luc.* 9:31. ïᚴ ᚠᚴᚫᛗ ᚴᛦᛦᚫ ᚿᚴᚴᚫᚿ ᚷᚫᚻ ᚢᚫᛗ Ego de Deo proceſſi & veni; *Joh.* 8:42.

ᚿᚴᚴᛁᛦᛖ ᚢᛁᛗᛁᛦ ïᚿ ᛃᚿᚫᛦᚿ ᛋᛖᛁᚿᚫᛗᛗᚫ: Quum venerit in majeſtate ſuâ; ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. *Luc.* 9:26.

ᚿᚴᚴᚿᚿᛋ, Oriens. ᛗᚫᚿᚫᚴᚫᛁ ᚠᚴᚫᛗ ᚿᚴᚴᚿᚿᛋᚫ ᚷᚫᛁ ᛋᚫᛁᛏᚢᚫ ᚢᛁᛗᚫᚿᛞ: Multi ab Oriente & Occidente venient; *Matth.* 8:11. ᚿᚴᚴᚿᚿᛋ ᚿᛋ ᚻᚫᚿᚻᛁᛦᚫᛁ: Oriens ex alto; *Luc.* 1:78. ᚫᛏ ᛋᚿᚿ ᚿᛁᚿ ᚿᚴᚴᛁᚿᚿᚫᚿᛞᚫᛁᚿ: Sole oriente; *Marc.* 4:6. 16:2. ᛋᚿᚿᚿᛦᚿ ᛋᛖᛁᚿᚫ ᚿᚴᚴᚫᚿᚿᛖᛁᛦ ᚫᚿᚫ ᚿᛒᛁᚫᚿᛋ ᚷᚫᚻ ᚴᛦᛞᚫᚿᛋ: Solem ſuum oriri facit ſupra malos & bonos; *Matth.* 5:45. ᚴᛁᚿᚿᚫᚿ *eſt* Currere fluere. *unde* ᚴᚿᛋ ᛒᚫᚴᛦᛁᛋ, Fluxus ſanguinis; *Luc.* 8:44. *atque it* ᚿᚴᚴᚿᚿᛋ *eſt ab* ᚿᚴᚴᛁᚿᚿᚫᚿ, Oriri. *Angloſaxonibus* uppyne *eſt* Ortus oriens. *ab* upyꝑnan, Oriri. *Sclavinis* Oriens *dicitur* rano; *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ πεσσάρων *affert, tanquam mirè conſonans cum* ἠῶος. *Aliquin affine quoque poſſet videri Gothico* ᚿᚴᚴᛁᚿᚿᚫᚿ. *prout nempe* ᚿᚴᚴᚫᚿᛖᛁᛦ *paullò ante exponitur* Oriri facit.

ᚿᛋ, Ex; ἐκ. *Marc.* 12:30. *Joh.* 7:38. ᚿᛋ ᚻᚫᛚᛁᛦᚫᛋᚿᛦᛗ ᚴᛁᚿᚿᚫᚿᛞᚫᚿᛋ: De monumentis exeuntes; ἐκ τ̃ μνημείων ἐξερχόμενοι. *Matth.* 8:28. ᚿᛋ ᛦᚫᛗᛗᚫ ᛃᚫᛏᛁᚿ ᚿᛋᚴᚫᚴᚴᚫᚿᛞᚫᛋ: De aquâ aſcendens; ἀναβαίν-

ἀπὸ τ ὕδατος. *Marc.* 1 : 10. **ns himinam**: De cœlis; ἐκ τ οὐρανῶν. *Marc.* 1 : 11. **ns landa**: Extra regionem; ἔξω τ χώρας. *Marc.* 5 : 10. 11 : 19. **ns hairtin nsgaggand**: De corde procedunt; ἐκ τ καρδίας ἐκπορεύονται. *Marc.* 7 : 21. *Joh.* 8 : 59. 10 : 39. **gawaljands ns in twalib**: Eligens ex ipsis duodecim; ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα. *Luc.* 6 : 13. **ains ns þizai managein**: Unus de turbâ; εἷς ἐκ τ ὄχλου. *Marc.* 9 : 17. **ns barniskai**: Ab infantiâ; παιδιόθεν. *Marc.* 9 : 21. **ns gabaurþai**: A nativitate; ἐκ γενετ. *Joh.* 9 : 1. **ns frumistai**: Ab initio. ἐξ ἀρχῆς. *Joh.* 6 : 64.

nsaggan, Suggillare. **iba ni in andi uimandei nsaggai mis**: Ne in noviſſimo veniens ſuggillet me; *Luc.* 18 : 5.

nsagida: Timore gravi exterriti erant; *Marc.* 9 : 6. *Refer ad* **agis**, Metus, timor.

nsanagein taikngandans sik gakaihtans wisan: Simulantes ſe juſtos eſſe; *Luc.* 20 : 20.

nsatbeirun an imma nsliþan: Extulerunt ad eum paralyticum; *Matth.* 9 : 2. *niſi fortè putes rectiùs diviſim legi*, **ns atbeirun an imma**. ἀνενέγκαντες αὐτῷ.

nsbaidands, Reſpondens; *Marc.* 11 : 14. *Quoniam* **baidan** *&* **haitan** *qualemcunque deprehenduntur habere ſimilitudinem ſignificationis*, **nsbaidan** *quoque videntur Gothi veteres uſurpâſſe pro* **nshaitan**. *quod vide.*

nsbar saúhtins unsarans: Portavit ægrotationes noſtras; *Matth.* 18 : 17. *Refer ad* **baidan**, Ferre, portare.

nsbangeiþ fatin: Everrit domum; *Luc.* 15 : 8.

nsbeidands ist ana im: Patiens eſt in illis; *Luc.* 18 : 7. **þaim nsbeidandam aglitnai**: Exſpectantibus redemptionem Jeruſalem; *Luc.* 2 : 38. *Vide* **beidan**.

nsbaitrjands, Flagellis cædens; *Marc.* 15 : 15. **nsbaitraida**, Flagellavit; *Joh.* 19 : 1. **nsbaitraidun**, Percuſſerunt, verberârunt; *Marc.* 12 : 2. *Refer ad* **baitran**, Cædere.

nsbugjands, Emens; *Marc.* 15 : 46. **nsbauhta**, Emi; *Luc.* 14 : 19. **nsbauhtedun**, Emerunt; *Matth.* 27 : 7. *Vide* **bugjan**.

nsrʌrrʌn, Exire; *Marc.* 9:29. **nsrʌrrʌndʌs nt**: Egreſſi foras; *Matth.* 26: 75. *Luc.* 15: 28. **nsrʌrrʌndʌns**, Exeuntes *Luc.* 10: 10. **nsïdʌgʌ ns ʌʌh**: Exivit ex templo; *Joh.* 8: 5 *Refer ad* **rʌrrʌn**, Ire.

nsrʌisiᚠs ïst: Inſanit, extra ſe poſitus eſt; *Marc.* 3:21. **nsreis nʁdeᚫnn ʌʌʌʌi**: Mirabantur omnes; *Marc.* 2:12. **nsreisnʁ deᚫnn ᚠʌnkhteini mikiʌʌi**: Obſtupuerunt ſtupore magno; *Mar* 6:42. **ʌʌʌʌi mʌnʌrei nsreisnʁdeᚫnn**: Omnis populu ſtupefactus eſt; *Marc.* 9:15. *Luc.* 2:47. *&* 8:56. *Fieri poteſt* **nsreisnʁ deᚫnn** *propriè olim intellectum de Notabili aliquo novæ repentinæq; rei miracul ad cujus conſpectum homines veluti attoniti obſtupeſcunt: ut ſit ab illo* **ᚠiiʌk**, *qu Runico lexico exponitur* Graſſatio, *i. Vis aliqua repentina quæ, injecto mortis a graviorıs alicujus periculi metu, perculſum animum de ſtatu ſuo demovet ac deturba*

nsribʌis ᚠʌnin ʌiᚠʌns ᚠeinʌns: Reddes Domino jur menta tua; *Matth.* 5:33. **nsribiᚠ ᚠns**: Reddet tibi; *Matth.* 6: **nsriᚠ kʌᚠgʁn ᚠʌnkʌrʌrris ᚠeinis**: Redde rationem villic tionis tuæ; *Luc.* 16:2. *Refer ad* **ribʌn**.

nsrildʌn, Retribuere; *Luc.* 14:12 *&* 14. *Refer ad* **rildʌn** *Vide* **rild**, Tributum, cenſus, mulcta.

nsrkʌbʌndʌns, Effodientes; *Marc.* 2:4. **nsrkʁᚠ**, Fodi *Marc.* 12:1. *Vide* **rkʌbʌn**, Fodere.

nsrntniᚠ ᚴein, Effunditur vinum; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Lu* 5:37. *Vide* **rintʌn**, Fundere.

nsdʌndʁ, Sollicitè; σπουδαίως. *Luc.* 7:4. **nsdʌndedidᚫ nʌ**, Decertarent; ἠγωνίζοντο. *Joh.* 18:36.

nsdkeibʌn, Ejicere; *Marc.* 9:28. **nsdkeibʌndʌs ʌʌ ʌʌns nt**: Ejiciens omnes; *Luc.* 8:54. *Refer ad* **dkeibʌn**.

nsᚠilhʌn, Sepelire; *Luc.* 9:59. **an nsᚠilhʌ**: Ad ſepult ram; *Marc.* 14:8. *Vide* **ᚠilhʌn**, Sepelire.

nsᚠimei dissʌt ʌʌʌʌns: Stupor apprehendit omnes; *Luc.* 5:2 **nsᚠimʌns ᚴʌnkᚠnn**: Stupebant; *Marc.* 1:22. *Luc.* 9:43.

nsᚠnʌʌgʌn ᚴitʁᚠ: Adimplere legem; *Matth.* 5:17. *vide quoq Lucæ* 9:31. **ʌʌʌ dʌʌei nsᚠnʌʌgʌdʌ**: Omnis vallis impl bitu

bitur; *Luc.* 3 : 5. ᴍᴇɪɴʌᴛʌ ᴍᴇʌ ɴɪɴʌɴh ɴsᴇɴʌʌɪᴪ ïsᴛ: Meum tempus nondum impletum eſt; *Joh.* 7 : 8. ʙɪᴪᴇ ɴsᴇɴʌʌɪdʌ ʌɴʌʙɪɴdʌɴdʌs ᴪʌɪᴍ sɪᴨxɴgʌᴍ: Quum conſummâſſet præcipiens diſcipulis; *Matth.* 11 : 1. ᴇɪ ᴇʌhᴇᴪs ïzᵛʌkʌ sɪgʌɪ ɴsᴇɴʌʌɪdʌ: Ut gaudium veſtrum ſit plenum; *Joh.* 16: 24. *Refer ad* ᴇɴʌʌs.

ɴsgʌ, Niſi, exceptò; εἰ μή. *Joh.* 6: 22.

ɴshʌᴇgʌɴ ʌɴrxɴʌ sᴇɪɴʌ dɴ hɪᴍɪɴʌ: Levare oculos ſuos ad cœlum; *Luc.* 18 : 13. ɴshʌᴇgʌɴdʌs ʙʌdɪ: Tollens grabatum; *Marc.* 2 : 12. ɴshʌᴇgʌɴdʌs ʌɴrxɴʌ sᴇɪɴʌ: Elevans oculos ſuos; *Luc.* 16 : 23. ɴshʌᴇʌɴ ᵛʌkᴪ: Sublatum eſt; *Luc.* 9 : 17. ɴshʌᴇᴇɪ ᴪɴk: Tollere; *Marc.* 11: 23. ɴshxᴇ ʌɴrxɴʌ: Sublevavit oculos; *Joh.* 6 : 5. ɴshxᴇɴɴ ᴪʌɴʌ ᴍɪk ᴇʌɪkzɴʌ sᴇɪɴʌ: Levavit contra me calcaneum ſuum; *Joh.* 13 : 19. ɴshxᴇɴɴ ᴪʌɴʌ sᴛʌɪɴ: Suſtulerunt lapidem; *Joh.* 11 : 41. *Vide* hʌᴇgʌɴ, Levare.

ɴshʌɪhʌh sɪk: Laqueo ſe ſuſpendit; ἀπή[illegible] *Vide* ʌdᵛ[illegible] *quæ diximus in* hʌɴh, Altus.

ɴshʌɴhgʌɴ, Exaltare, exaltari. ɴshʌɴhɪdʌ rʌhɴʌɪᵛɪʌʌɴs: Exaltavit humiles; *Luc.* 1 : 52. skɴʌs ïsᴛ ɴshʌɴhgʌɴ sɴɴɴs ᴍʌɴs: Oportet exaltari filium hominis; *Joh.* 12: 34. ᴪɴ ɴɴd hɪᴍɪɴ ɴshʌɴhɪdʌ: Tu uſque ad cœlum exaltata; *Luc.* 10: 15. ʃʌᴇɪ hɴʌɪᵛᴇɪᴪ sɪk sɪʌʙʌ. ɴshʌɴhgʌdʌ: Qui humiliat ſenet ipſum, exaltabitur; *Luc.* 18 : 14. *Refer ad* hʌɴh, Altus.

ɴshʌʌɴnʌɴds, Exiliens; *Marc.* 10: 50. *Vide* hʌʌɴnʌɴ, Saltare.

ɴshkʌᴍgʌɴ, Crucifigere; *Joh.* 19: 10. ɴshkʌᴍᴇɪ ïɴʌ: Crucifige eum; *Marc.* 15 : 13, 14. *Joh.* 15 : 6. *Vide* hkʌᴍgʌɴ, Suſpendere.

ɴshkɪsgʌɪᴪ ᴍɴʌdʌ: Excutite pulverem; *Marc.* 6 : 11. *Vide* hkɪsgʌɴ, Excutere.

ɴshɴʌxdʌ ʌɴʌ sᴛʌɪɴʌ: Exciderat in petrâ; *Matth.* 27 : 60. *Vide* hɴʌgʌɴ & hɴʌɴɴdɪ.

ɴsïdʌgʌ, Abiit, exivit; *Marc.* 2 : 12. *Præteritum eſt ab* ɴsrʌrrʌɴ.

ɴskᴇɪɴxdʌ gʌh ᴛʌᵛɪdʌ ʌkkʌɴ: Exortum eſt & fecit fructum; *Luc.* 8: 8. ᴪʌɴ ɴskᴇɪɴʌɴd ʌʌɴʙxs: Cùm enaſcuntur folia;

Marc. 13 : 28. *Vide* ᚴᛖᛁᚿᚬᚿ, Germinare. *Ac fortaſſe quoque huc facien quæ mox annotamus in* ᚿᛋᚴᛁᚷᚬᚿᚨᛏᚬ.

ᚿᛋᚴᛁᚷᚬᚿᚨᛏᚬ ᚴᚬᚠᚬᚿᚴᛋᚿᚱᛞᚬ: Natum aruit; φυὲν ἐξηράνθη. *Lu* 8 : 6. *Si hoc à verbo* ᚴᛁᚷᚬᚿ *efformatum eſſe dicamus, proximum erit ut* ᚴᛁ ᚷᚬᚿ *iſtud ſtatuamus eſſe à* κύειν *vel* κυεῖν, Fœtum edere. *unde &* κῦμα, Cyma *i. germen, ſurculus, frutex. Vide annotata noſtra ad gl Lipſii in* timo / Germen

ᚿᛋᚴᛁᚿᛋᚬᚿ ᛋᚴᚿᚢᛞᛋ ïᛋᛏ ᚠᚴᚬᛗ ᚠᚬᛁᛗ ᛋᛁᚿᛁᛋᛏᚬᛗ: Repro bari debet à ſenioribus; *Marc.* 8 : 31. ᛋᛏᚬᛁᚿᛋ ᚠᚬᛗᛗᛖᛁ ᚿᛋᚴᚿ ᛋᚿᚿ ᛏᛁᛗᚴᚷᚬᚿᛞᛋ: Lapis quem reprobaverunt ædificantes; *Luc.* 20 : 1 ᚿᛋᚴᛁᚿᛋᚢᛞᚬ ᚠᚴᚬᛗ ᚠᚬᛗᛗᚬ ᚴᚿᚿᚷᚬ: Reprobabitur ab hac gen ratione; *Luc.* 17 : 25. ᚿᛋᚴᚿᛋᚿᚿ ïᛗᛗᚬ ᚿᛏᚿᚿ ᚱᚬᚿᚴᛚ: Ejec runt illum extra civitatem; *Luc.* 4 : 29. ᛋᚴᚬᚬ ᛋᚿᚿᚿᛋ ᛗᚬᚿᛋ ᚿᛋ ᚴᛖᛋᚬᚿᛋ ᛘᚬᛁᚴᚠᚬᚿ ᚠᚴᚬᛗ ᛋᛁᚿᛁᛋᛏᚬᛗ: Oportet filium hominis r probari à ſenioribus; *Luc.* 9 : 22. *Cùm Angloſaxonibus* ceoſan *&* cyſan. *Al r. unni*ᚴᛁᛖᛋᛖᚿ, *Cimbris* ᛘᛁᚬᚿᚬ. *Iſlandis* ᚴᛁᛟᛟᛋᚬ. *Anglis* choose. *Belgis* kiese *ſit* Elig *ualde* [illegible] ᚠ *videtur veriſimile vett Gothos* ᚴᛁᚿᛋᚬᚿ *dixiſſe: atqu inde itidem Gothis* ᚿᛋᚴᛁᚿᛋᚬᚿ *uſurpatum pro* Reprobare, rejicere, *q. d. po habitum delectum repudiare.*

ᚿᛋᚴᚿᚿᛘᛋ ïᛋᛏ ᛟᚬᚴᚷᛁᛉᚿᚼ ᚱᚬᚴᛗᛖ ᚿᛋ ᛋᚹᛖᛋᚬᛗᛗ ᚬᚴᚴᚬᚿᚬ: Cognoſcitur unaquæque arbor ex proprio fructu; *Luc.* 6 : 44 ᚿᛋᚴᚿᚿᛘᛋ ᚹᚬᛋ: Apparuit; *Matth.* 9 : 33. ᛋᚱᚴᛖᛁᛘ ᛋᛁᚴ ᚿᛋᚴᚿᚿ ᛘᚬᚿᚬ ᚹᛁᛋᚬᚿ: Quærit ut ipſe innoteſcat aliis; *Joh.* 7 : 4. *Refer ad* ᚴᚿᚿᚿᚬᚿ

ᚿᛋᚬᚱᚷᚬᚿ ᚬᚿᚬ ïᚿᚬ ᚼᚬᚿᛞᚬᚿᚿᛋ: Injicere in illum manus *Luc.* 20 : 19. ᚿᛋᚬᚱᚷᚬᚿᛞᛋ ᚼᚬᚿᛞᚬᚿ ᛋᛖᛁᚿᚬ: Mittens manu ſuam; *Luc.* 9 : 62. *Refer ad* ᚬᚱᚷᚬᚿ, Mittere.

ᚿᛋᚬᚿᚱᚷᚬᚿ, Permittere, licentiam dare. ᚿᛋᚬᚿᚱᛖᛁ ᛗᛁᛋ ᚱᚬ ᚬᛖᛁᛘᚬᚿ: Permitte me ire; *Matth.* 8 : 21. ᚿᛋᚬᚿᚱᛖᛁ ᚿᚿᛋ ᚱᚬ ᚬᛖᛁᛘᚬᚿ: Permitte nos ire; *Matth.* 8 : 31. ᚿᛋᚬᚿᚱᛁᛞᚬ ïᚿ: Pe miſit illis; *Luc.* 8 : 32. *Angloſaxonibus* alyſan. leaſe ſyllan *eſt* Veniam dar *Alamannis* uerloûuuan. *Cimbris* ᚬᚱ ᚠᛁᚼᚹᚬ ᛗᛁᚼᚹᛁ. *Danis* forloff *eſt* Veni *Belgis* verlof. *Anglis* leave. *quæ ego olim deduxeram à* λωφάω, Reſpiro. *ta quam nihil aliud ſit* Venia, *quàm Spatium reſpirandi. Heſychio certè* λωφᾷ ex λήγει, παύει, Deſinit, ceſſat. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* CLX, 4. *ubi m tis inquirimus in originem Theotiſci* gilouba / Fides.

ᚿᛋᚬᚿᛋᛖᛁ ᚼᚿᚴ ᚿᛋ ᚹᚬᚿᚴᛏᛁᛗ: Eradicare; ἐκριζώθητι. *Luc.* 17 : ᚿ

ᚿᛋᛚᚫᚿᛋ᛫ᛁᚿ ᚴᛚᚤᚫᚿᚴᚺᛏᚫ ᛗᚫᚿᚫᚴ᛫ᛁᚿ ᛋ᛫ᛁᚿᚫᛁ: Fecit redemptionem plebi ſuæ; ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. *Luc.* 1:68. *Refer ad* **ᛚᚫᚿᛋᚴᚫᚿ**, Liberare, ſolvere.

ᚿᛋᚫ᛫ᛁᚹᚫᚿ ᚹᚫᛁᚴh ᚹᚫᚿᚫ ᛦᛁᛁ ᚴᚫᛁᚿᚫᚿᚫ: Tranſire per viam illam; *Matth.* 8:28. **ᚿᛋᚫᚫᛁᚹ hiᚿᛞᚫᚴ ᛗᚫᚴ᛫ᛁᚿ**: Abiit trans fretum; *Marc.* 8:13. **ᚿᛋᚫ᛫ᛁᚹᚫᛗ ᚴᚫᛁᚿᛁᛋ ᛋᛏᚫᛞᛁᛋ**: Tranſeamus in adverſam ripam; *Marc.* 4:35. **ᚿᚿᛞ ᚹᚫᛏ᛫ᛁ ᚿᛋᚫ᛫ᛁᚹᛁᚹ hiᛗᛁᚿᛋ ᚴᚫh ᚫᛁᚴ-ᚹᚫ**: Donec tranſeat cœlum & terra; *Matth.* 5:18. *Refer ad* **ᚫ᛫ᛁᚹᚫᚿ**.

ᚿᛋᚫᛁᚹᚫ, Paralyticus; *Matth.* 8:6. 9:2. *Marc.* 2:4. *Luc.* 5:18. *Refer ad* **ᚫᛁᚹᚫ**, Artus, membra. *quod habes ſuo loco. tantundem enim eſt* **ᚿᛋᚫᛁ-ᚹᚫ**, *ac ſi dicas, Artuum vel Membrorum uſu deſtitutus. ita* ἐκμελὴς *Heſychio eſt* Viribus carens, invalidus.

ᚿᛋᚫᚿᚴᚿᛦᛞᚫᚫ ᛗᚿᚿᚹᛋ ᛁᛋ ᛋᚿᚿᛋ ᚴᚫh ᛏᚿᛚᛚᛦ ᛁᛋ: Apertum eſt os ejus ilicò & lingua ejus; *Luc.* 1:64. *Recurre ad* **ᚫᚿᚴᚫᚿ. ᚴᚫᚫᚿᚴᚫᚿ.**

ᚿᛋᛗᚫᛁᛏᚫᛞᚫ ᚴᚫh ᛁᚿ ᚮᛦᚿ ᚫᛏᚫᚫᛚᚴᚫᛞᚫ: Exſcindetur & in ignem mittetur; *Matth.* 7:19. *Luc.* 3:9. *Vide* **ᛗᚫᛁᛏᚫᚿ**, Concidere.

ᚿᛋᛗᚫᚴᚴᛦᛞᚫ ᛋᛁᛒᚿᚿᛏᛁᛚᚿᚿᛋ: Deſignavit ſeptuaginta; *Luc.* 10:1. *Vide* **ᛗᚫᚴᚴᚫᚿ. ᚿᛋᛗᚫᚴᚴᚫᚿ**, Deſignare.

ᚿᛋᛗᛖᚴᚴᚫᚿᛞᛋ ᛞᚫᚿᚿᛖᚿ ᛁᛞᚫᛖᛁᚴᛦᛋ: Prædicans baptiſmum pœnitentiæ; *Luc.* 3:3. **ᚿᛋᛗᛖᚴᛁᛞᛖᛞᚿᚿ ᛁᚿᚫ ᛁᚿ ᚫᚫᚫᛁ ᚫᛁᚴ-ᚹᚫᛁ ᚴᚫᛁᚿᚫᛁ**: Diffamaverunt illum in totâ terrâ illâ; *Matth.* 9:31. *Vide* **ᛗᛖᚴᚴᚫᚿ**, Prædicare, divulgare.

ᚿᛋᛗᛖᚴᚿᛦᛞᚫᚫ ᚹᚫᛏᚫ ᚴᚫᚿᚴᛞ ᛗᚫᛁᛋ ᛒᛁ ᛁᚿᚫ: Perambulabat magis ſermo de illo; *Luc.* 5:15. *Crediderim verbum pertinere ad eandem originem ad quam* **ᚿᛋᛗᛖᚴᚴᚫᚿ** *retulimus.*

ᚿᛋᚿᛁᛗᚫᚿᛞᛋ, Tollens; *Marc.* 15:46. **ᚿᛋᚿᛁᛗᛁᚹ ᚴᚫᚿᚴᛞ**: Aufert verbum; *Marc.* 4:15. **ᚿᛋᚿᛖᛗᚿᚿ ᚫᚫᛁᛒᛦᛋ ᚴᚫᛒᚴᚿᚴᛦ ᛋᛁ-ᛒᚿᚿ ᛋᚿᚹᚴᛖᛁᛞᚫᚿᛋ**: Suſtulerunt quod ſuperaverat de fragmentis, ſeptem ſportas; *Marc.* 8:8. **ᚿᛋᚿᚫᛗ ᚿᚿᛗᚫhᛏᛁᚿᛋ ᚿᚿᛋᚫᚴᛦᛋ**: Accepit infirmitates noſtras; *Matth.* 8:17. *Vide* **ᚿᛁᛗᚫᚿ**.

ᚿᛋᚿᚿ, Ergo; οὖν. *Luc.* 20:25. *Niſi fortè olim ſcriptum fuerit* **ᚴᚿᛋ ᚿᚿ**.

ᚿᛋᚴᚫᛁᛋᛁᛞᛖᛞᚿᚿ ᛁᚿᚫ: Excitabant eum; *Luc.* 8:24. *Refer ad* **ᚴᚫᛁᛋᚴᚫᚿ**, Excitare.

ᚿᛋ-

nssʌiʘʌn, Videre; *Marc.* 8:25. **nssʌiʘʌnds**, Circumſpiciens; *Luc.* 6:10. **nssʌiʘʌnds an himinʌ**: Suſpiciens in cœlum; *Marc.* 7:34. **nssʌʘ**, Vidit; *Marc.* 10:52. *Luc.* 18:43. **nssʌiʘ**, Reſpice; *Luc.* 18:42. *Refer ad* **sʌiʘʌn**, Videre.

nssʌʌgʌn, Divertere, hoſpitari; *Luc.* 19:7. *Refer ad* **sʌʌgʌn**

nssʌndgʌi ƴʌnkstƴgʌns ïn ʌsʌn seinʌ: Emittit operarios in meſſem ſuam; *Matth.* 9:38. *Refer ad* **sʌndgʌn**, Mittere.

nssʌt sʌ nʌns: Reſedit qui erat mortuus; *Luc.* 7:15. *Refer* **sitʌn**, Sedere.

nssʌtidʌ ƴeintʌkd: Paſtinavit vineam; ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. *Matth.* 12:1. *item Luc.* 20:9. *confer etiam cum Lucæ* 17:6. *Tranſfertur quoque verbum ad ſobolem humanam*; **ei nssʌtgʌi bʌknʌ bʀʀƴʀ sennʌmmʌ**: Ut propaget ſemen fratri ſuo; *Marc.* 12:19. *ad alia item*; **nssʌtgʌi ƴʌnkstƴgʌns ïn ʌsʌn seinʌmmʌ**: Ut mittat operarios in meſſem ſuam; *Luc.* 10:2. **nssʌtidednn ïʌis ʌnʌ ƴʌnʌ fnʌʌn**: Impoſuerunt Jeſum ſupra pullum; *Luc.* 19:35. *Refer ad* **sʌtgʌn**, Ponere, collocare.

nssirrƴʌn. *Vide* **sirrƴʌn**, Legere.

nssʀkei gʌh sʌiʘ, Scrutare & vide; *Joh.* 7:52. *Refer ad* **sʀkgʌn**

nssniʌʌʀn. *Vide* **sniʌʌʀn**, Narrare.

nsstʌrr ʌnrʌ: Erue oculum; *Matth.* 5:29. *Videtur idem cum* Expunge *vel* Exſculpe. *ut affine ſit illi* ᚩᛏᚤᚾᚷan, *quod Angloſaxonibus eſt* Ferire pungere. *Alamannis* **ſtingen**. *Danis, Iſlandis* ſtinge. *Anglis* **ſting**. *Omnes videntur eſſe à* στίζειν, Pungere. *inſerto N medio, & mutato ζ in G. quomodo* Lugeo *putant factum ex* λύζω, Singultio. *Harpago ex* ἁρπάζω, Rapio. *quomodo item ex* ζιγγίβερις *Hiſpani fecerunt* gengevre, gengibre. *Itali* gengievi. *Gallis* gingembre. *Angli* **ginger**. *Belgæ* **gengber/gember**. *Ex hoc nomen Argentei codicis loco facilè colligas vett Gothos non tantùm* **stirrʌn**, *ſed* **stʌirrʌn** *dixiſſe; quomodo & in Wormii lexico Runico* ᛅᚦ ᚿᛏᛅᛚᚱᛅ *exponitur*, Petere aliquem mucrone haſtæ: *ſiquidem &* ᚩᛏæᚾᚷ *Angloſaxonibus*, **ſtang** *Alamannis, Danis, Anglis, Belgis* Perticam, contum, lanceam, haſtam *denotat, ab eodem* **ſtingan** Ferire, pungere. *unde & Danis* ſtanger *eſt* Cornupeta bos *vel* caper. *&c.*

nsstʌndʌn ʌþʌk ψkins dʌrʌns: Reſurgere poſt tres dies *Joh.* 8:31. **ns dʌnψʌim nsstʌndʌn**: E mortuis reſurgere

Jo

Joh. 9 : 10. ᚾᛋᛋᛏᚫᛋᛋ, Reſurrectio; *Joh.* 11 : 25. ᚾᛋᛋᛏᚫᛋᛋᚫᛁᛋ ᛋᚾᚾᚷᚾᛋ: Reſurrectionis filii; *Luc.* 20 : 36. ᚾᛋᛋᛏᚫᚾᛞᚫᚾᛞᛋ ᚫᛁᚴ ᚾᚺᛏᛉᚱᚾ: Surgens valdè manè; *Marc.* 1 : 35. ᚾᛋᛋᛏᚱᚹ ᛋᛁᚴᛏᛉᚫᚾ ᛒᚱᚴᚱᛋ: Surrexit legere libros; *Luc.* 4 : 16, 29. ᛋᚷᚴᚫᚾᛏᚱ ᚾᛋᛋᛏᚱᚹ ᚷᚫᚺ ᚾᛋïᛞᛞᚷᚫ: Citò ſurrexit & exivit; *Joh.* 11 : 31. ᚾᛋᛋᛏᚱᚹ ᚷᚫᛁᚾᚹᚴᚱ: Egreſſus eſt inde; *Marc.* 6 : 1.

ᚾᛋᛋᛏᛂᛁᚴᚫᚾ, Aſcendere; *Joh.* 6 : 62. ᚾᛋᛋᛏᛂᛁᚴᚫᚾᛞᚫᚾᛋ ᚫᚾᚫ ᚺᚴᚱᛏ: Aſcendentes ſupra tectum; *Luc.* 5 : 19. ᚾᛋᛋᛏᚫᛁᚴ ïᚾ ᚦᚫᛁᚴᚴᚾᚾᚾᛁ: Aſcendit in montem; *Marc.* 3 : 13. ᚾᛋᛋᛏᛁᚴᚾᚾ ïᚾ ᛋᚴᛁᚾ: Aſcenderunt navim; *Joh.* 6 : 17. *Vide* ᛋᛏᛂᛁᚴᚫᚾ.

ᚾᛋᛋᛏᛁᚾᚴᛁᛒᚫ ᚫᛁᛒᚫᚾᛞᛋ: Luxurioſè vivens; ἀσώτως ζῶν. *Luc.* 15 : 13. *Locum hîc habet Angloſaxonicum* ᚴᛏᛂᚩᚹᚫᚾ *vel* ᚴᛏᛉᚹᚫᚾ, Gubernare. *pro quo Alamanni* ſtiuran *dicunt. Dani* ſtyre. *Angli* ſteere. *Belgæ* ſtieren/ ſturen/ *quæ maximè olim de curſu navium uſurpata: unde quoque putantur magnam affinitatem habere cum* στέγη *vel* στέγος, Carina navis. *Confer cum iis quæ diximus in* ᚫᚾᛞᛋᛏᚫᚾᚴᚴᚫᛁᛞᛂᚫᚾᚾ.

ᚾᛋᛏᚫᚾᚺᚫᚾᚫᛁ, Perfecti, conſummati; τετελειωμένοι. *Joh.* 17 : 23. ᚴᚫᚾᛋᛏᚫᚾᚷᚫᚾᛂ ᛗᚫᚾᛉᛁᛞᛋ: Perfectè paratus; κατηρτισμένος. *Luc.* 6 : 40. *Videri poſſent deſumpta ex* ᛏᚫᚾᚷᚫᚾ, Facere; *niſi commodiùs referrentur ad ſequens* ᚾᛋᛏᛁᚾᚺᚫᚾ. *quod vide.*

ᚾᛋᛏᛁᚾᚺᚫᚾ, Ducere, educere, perducere. ᚾᛋᛏᛁᚾᚺᛁᚹ ᚹᛉ ᚫᚫᛗᛒᚫ: Educit oves; *Joh.* 10 : 3. ᚾᛋᛏᚫᚾᚺ ïᚾᚫ ᚫᚺᛗᚫ ïᚾ ᚫᚾᚹᛁᛞᚫ: Eduxit eum ſpiritus in deſertum; *Luc.* 1 : 12. ᚾᛋᛏᚫᚾᚺ ᛁᚾᚫ ᚾᛏᚫᚾᚫ ᛂᛁᚺᛋᛁᛋ: Eduxit eum extra vicum; *Marc.* 8 : 23. ᚾᛋᛏᚫᚾᚺ ïᚾᛋ ᚫᚾᚫ ᚦᚫᛁᚴᚴᚾᚾᛁ ᚺᚫᚾᚺ: Perduxit illos in montem excelſum; *Luc.* 9 : 2. ᚾᛋᛏᛁᚾᚺᚫᚾ *item ponitur pro* Perficere, conſummare; *Luc.* 14 : 28, 29, 30. ᚾᛋᛏᛁᚾᚺᚫᛞᚫ ᚫᚫᚫ ᚹᚫᛏᚫ ᚴᚫᛗᛂᚫᛁᛞᚱ ᚹᚫᛁᚴᚺ ᛗᚴᚫᚾᚦᛂᛏᚾᚾᛋ: Conſummabuntur omnia quæ ſcripta ſunt per prophetas; *Luc.* 18 : 31. ᛉᚫᛁᚴᚹᛁᚹ ᚾᛋᛏᚫᚾᚺᛏᛋ ᚹᛁᛉᛂ ᚴᚱᛞᚫᛁᛞᚫᚾᛂ ïᛉᚫᛁ ᚦᚴᚫᛗ ᚦᚫᚾᛁᚾ: Perficientur ea quæ dicta ſunt ei à Domino; *Luc.* 1 : 45. ᚹᚫᚾ ᚾᛋᛏᚫᚾᚺ ïᛚᛁᛋᚾᛋ ᚹᚱ ᛉᚫᚾᚴᛞᚫᚴ: Cùm conſummâſſet Jeſus hæc verba; *Matth.* 7 : 28. ᚾᛋᛏᚫᚾᚺ ᛉᚫᚾᚴᛋᛏᛉ ᚹᚫᛏᛂᛁ ᚫᛏᛏᚫᚦᛏ ᛗᛁᛋ ᚫᚾ ᛉᚫᚾᚴᚴᚷᚫᚾ: Conſummavi opus quod dediſti mihi ut faciam; *Joh.* 17 : 4. *& mox ejuſdem capitis commate* 23, ᚾᛋᛏᚫᚾᚺᚫᚾᚫᛁ, Conſummati, perfecti. ᛏᛁᚺᚫᚾ *nimirum eſt* Ducere, trahere; *hinc* ᚾᛋᛏᛁᚾᚺᚫᚾ. *quomodo Lat.* perducere ad finem. *Belg.* voltzecken/ voltzocken *vel* voltogen werck.

werck. *Angloſax.* ðuhteon. *nam* teon *iis idem cum* TIᚿhᚪN, Ducere *quod vide ſuo loco.*

ᚿSTKᚿᚪGᚪNS ᛉᚪIKᚠᚪN: Deficere; ἐκκακεῖν. *Luc.* 18:1. *Fortaſſ corruptum eſt ex illo* ᚿSᚠKINTIᚠ *quod proximè ſequitur.*

ᚿSᚠKINTᚪN, Moleſtum eſſe, negotium alicui faceſſere. ᚪETIᚠ ᚠᛉ ᚪN ᛟE ÏZᚪI ᚿSᚠKINTIᚠ: Sinite illam, quid illi moleſti eſtis? *Marc* 14:6. *Occurrit & Matth.* 5:44. ᚿSᚠKINTIᚠ MIS Sᛉ ᛉIᚪᚿᛉ: Moleſta eſt mihi hæc vidua; *Luc.* 18:5. *Agnoverunt hoc verbum etiam Anglo-ſaxones.* me aðyt, Faſtidio; *Ælfrici grammatica cap.* 30. *& mox cap.* 33 me aðyt, Tædet me. *apud Bedam lib.* III, *cap.*7 aðoten *eſt* Pertæſus. *Theo-tiſcis quoque fuit familiare.* mich thero werelde verthruzet/ Me tædet hujus mundi *Willerami paraphraſis in Cantici* II, 5. *ubi vide Obſervat. noſtras. Ac magi etiam à nobis annotata ad gl D*, 27. *in* Aporia, urdruz.

ᚿSᚠKᚿSTEIS ᛉᚪIKᚠIᚠ ᚪN ᛉIRᚪM SᚪᚪIhTᚪIM: Aſpera erunt in vias planas; αἱ τραχεῖαι ἔσονται εἰς ὁδοὺς λείας. *Luc.* 3:5.

ᚿSᚠᛉᚪhᚪN, Lavare, abluere. ᚿSᚠᛉᛉKh ÞKTᚿᚿS ÏZE: Lavit pedes eorum; *Joh.* 13:12. ᚿSᚠᛉᛉKhᚿᚿ NᚪTGᚪ: Lavabant retia; *Luc.* 5:2. *Refer ad* ᚠᛉᚪhᚪN, Lavare.

ᚿSUIMᚪN, Occidere. NI ᛉREIᚠ ÏZᛉIS ᚠᚪNS ᚿSUIMᚪN-ᚪNS ᚪEIKᚪ ᚠᚪTᚪINEI. Ïᚠ SᚪIᛉᚪᚪI NI MᚪRᚪNᚪNS ᚿSUIMᚪN: Nolite timere eos qui occidunt corpus tantùm, animam verò non poſſunt occidere; *Matth.* 10:28. Sᛉ hEKᛉᚪIᚪNᚪI ᛉIᚪᚪ ÏM-Mᚪ ᚿSUIMᚪN. Gᚪh NI MᚪhTᚪ: Herodias volebat eum occidere, & non poterat; *Marc.* 6:19. SᛉKIᚪEᚪᚿᚿ ÏNᚪ ᚠᚪI ÏᚿᚪᚪIEIS ᚿSUIMᚪN: Quærebant eum Judæi interficere; *Joh.* 7:1. ᚿSUIMᚪN Occidi; *Marc.* 8:31. *Luc.* 9:22. *Affine huic eſt illud* ÞKᚪUIMᚪN, *quod occurrit Lucæ* 9:54; ÞᚪN. ᛉIᚪEIZᚿ EI UIᚠᚪIMᚪ Þᛉᚿ ᚪTTᚪR-ᚱᚪI ᚿS hIMINᚪ Gᚪh ÞKᚪUIMᚪI ÏM: Domine, vis dicamus ut ignis deſcendat de cœlo & conſumat illos. *Alibi tamen Argenteo codici* ÞKᚪUIMᚪᚿ *eſt* Conſumere, perdere, diſſipare pecuniam; *ſicuti videre eſt Luc.* 8:43.

ᚿSUISTGᚪN SᚪIᛉᚪᚪ: Perdere animam; *Marc.*3:4. *Luc.*6:9. 19:47 ᚿSUISTEIᚠ ᚠᚪNS ᛉᚪᚿKSTᛉGᚪNS: Perdet colonos; *Marc.* 12:9 ᚿSUISTIᚠS ᚠKIᚪGIN ᚪᚱᚪ ᚿSSTᚪNᚪIᚠ: Occiſus, tertiâ die re-ſurget; *Marc.* 9:31. *Vide* UISTGᚪN, Perdere, perire.

nsuiψan ψata yanka: Diffamare ſermonem; pıbmæþþıan ða ꝛþþæcc. διαφημίζειν τ̃ λόγον. *Marc.* 1:45. *Refer ad* uiψan, Dicere.

nsyahsans ïst: Ætatem habet; *Joh.* 9:21. *Refer ad* yahsgan.

nsyaikpan, Ejicere; *Marc.* 3:15. 11:15. *Luc.* 19:45. nsyaikpandans yastgrs seinrs ana ψana þnaan: Injicientes veſtimenta ſua ſupra pullum; *Luc.* 19:35. *Refer ad* yaikpan, Mittere.

nsyakgan, Excitare. rarram ei nsyakgan ïna: Eamus ut è ſomno excitem illum; *Joh.* 11:11. *Vide* yakan, Vigilare.

nsyaateins ψis kaznis yakψ mikila: Ruina illius domûs facta eſt magna; *Luc.* 7:49. nsyatida sitans: Evertit cathedras; *Marc.* 11:15. *Vide quæ dicimus in* yatideann.

nsyandgan, Averti, avertere ſe. ψamma yiagandain af ψns aeiOan sis. ni nsyandgais: Volenti à te mutuari, ne avertaris; *Matth.* 5:42. *Refer ad* yandgan.

nsyankhts *eſt* Juſtus. fkayankhts, Peccator. ni uam laψrn nsyankhtans ak fkayankhtans: Non veni vocare juſtos, ſed peccatores; *Matth.* 9:13. *Marc.* 2:17. *coll. cum Lucæ* 5:32. *ubi* rakaihtans *dicuntur, qui in Matthæo & Marco* rakaihtans *nuncupantur.* nsyankhta radrmida yakψ handanei: Juſtificata eſt ſapientia; *Matth.* 11:19. ïs yiagans nsyankhtana sik adrmgan: Ille volens juſtificare ſe ipſum; *Luc.* 10:29. *Refer ad* yankkgan.

nsvenans, Sperantes; *Luc.* 6:35. *Vide* vengan, Sperare.

nsyindan, Plectere. nsyindandans ψankneina yipga: Plectentes ſpineam coronam; *Marc.* 15:17. ψai radkanhteis nsynndann yippga ns ψankrnm: Milites plectebant coronam de ſpinis; *Joh.* 19:2. *Vide plura in* yindan, Plectere.

nt. nta, Ex; ἔξω. nsrarrands nt: Egreſſus foras; ἐξελθὼν ἔξω. *Matth.* 26:75. *Marc.* 11:19. hiki nt: Veni foras; δεῦρο ἔξω. *Joh.* 11:43. nta ana anψgaim staaim yas: Foris in deſertis locis erat; ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν. *Marc.* 1:45. gainaim ψaim nta: Illis qui foris ſunt; ἐκείνοις τοῖς ἔξω. *Marc.* 4:11. nta ana rarra: Foris in bivio; ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου. *Marc.* 11:4. ntana

ᛉᛖIhSIS: Extra vicum; ἔξω τ κώμης. *Marc.* 8:23. ᚿTᚿN ᛒᚬᚿᚴI
ᚿSKᚿSᚿN ÏMMᚬ: Extra civitatem ejecerunt illum; ἔξω τ πόλεως ἐξέβαλον αὐ
Luc. 4:29. *Huc etiam pertinent* ᚿZᚿh *&* ᚿZᚬᚠᚴᛉ, *quæ mox ſequentu*
Angloſaxonibus ut. uta. utan *eſt* Extra, foris. *Alamannis* uz/ uze/ uzze/ uzz
Cimbris ᚢ4. *Danis* ud. *Iſlandis* ut. *Anglis* out. *Belgis* uit/ upt/ wt.

ᚿTᚬᚿᚬSᛉᚿᚬTᛉᚴTᚬIS, Ejectus è ſynagogâ; ἀποσυνάγωγος. *Joh.* 9:22

ᚿTᛒᚬᚿKᚬᚿS ᛉᚬS ᚿᚬᚿS: Efferebatur defunctus; *Luc.* 7:12
Refer ad ᛒᚬIKᚬᚿ, Ferre, portare.

ᚿTᚿSTᚬTTᚬᚿ, Egredi. ᛒI ᚠᛖ ᚿTᚿSÏᚬᛞᛉᛖᚬᚿᚿ ᛖIS
Egreſſis illis; *Matth.* 9:32. *Refer ad* TᚬTTᚬᚿ, Ire.

ᚿᚠᚠᚬᚿ, Autem; δέ. *Marc.* 1:6. 4:5. 7:20. *Luc.* 15:11,25. 16:1
18:1,3,4. *Joh.* 12:6,9. *&c. Niſi fortè in ſimilibus locis* uᚬᚠ ᚿᚠᚠᚬᚿ
poſitum putes pro uᚬᚠᚿᚠ ᚠᚬᚿ *vel* uᚬᚠᚿh ᚠᚬᚿ. *Illud interim* ᚿhᚠᚬᚿ
quod Marc. 16:8 *ponitur pro* ὃ, *ejuſdem capitis commate* 12 *ſcribitur* ᚿᚠᚠᚬᚿ.

ᚿᚠᚠᚬᚿ, Quidem; μὲν οὖν. *Luc.* 3:18.

ᚿᚠᚠᚬᚿ, Aut; *Joh.* 9:2. *Sæpiùs occurrit* ᚬIᚠᚠᚬᚿ. *quod vide.*

ᚿZᚬᚠᚴᛉ MᚬᚿS: Extra hominem; ἔξωθεν ϝ ἀνθρώπου. *Marc.* 7:15
Refer ad ᚿT. ᚿTᚬ, Ex.

ᚿZᛖTᚬ, Præſepium. TᚬᚬTTᛞᚬ Ïᚿᚬ Ïᚿ ᚿZᛖTIᚿ: Recli
navit eum in præſepio; *Luc.* 2:7,12,16. *Denominationis ratio ſatis eſt mani*
feſta: nam ita quoque Græcis φάτνη *vel* φάτνη *nuncupatur. Ac* φάτνη *quidem deriva*
à φάπλειν, Manducare. φάτνη *verò à* φαγεῖν, Comedere. *Anglis etiam Præſep*
vocatur manger/ *à Gallico* mangér, Comedere. *atque inde Gallis* mangeoire
Italis mangiatoja *eſt* Præſepe.

ᚿZᛉᚿ, Exſpiravit; ἐξέπνευσε. *Marc.* 15:37 *&* 39. *Anglis* to ſowne *e*
Deficere, animi deliquium pati. *Vide etymol. Anglicum.*

ᚿZᚿh, E, ex; ἐκ, ἐξ. *Marc.* 11:30. *Luc.* 6:45. 20:4. ᚿZᚿh ᚠᚬMM
Mᛖᛚᚬ: Ex hoc; ἐκ τούτου. *Joh.* 6:66. *Refer ad* ᚿT, *quod fuit paullò ante*

ᚿZᚿhhᛉᚮ ᚬᚿTᛉᚿᚬ Ïᚿᚿ: Elevavit oculos ſurſum; *Joh.* 11:41
ᚿZᚿhhᛉᚮ ᚬᚿTᛉᚿᚬ SᛖINᚬ ᚬᚿ hIMINᚬ: Sublevavit oculos i
cœlum; *Joh.* 17:1. *Refer ad* hᚬᚮGᚬᚿ, Levare, tollere.

ᚿZᚿhÏᛞᛞGᚬ ᚮKᚬM ᚬTTIᚿ: Exivi à patre; *Joh.* 16:28.

uᚬ

ᚢᛚ.

ᛚᛁᚾᚷᚾ, Lugere, plangere; *Matth.* 9: 15. ᚾᛁ ᚢᛚᛁᚾᚷ-ᛞᛖᚪᚾᛋ: Non planxiſtis; *Matth.* 11: 17. *Angloſax.* panian. *Alam.* wueinon. *Angl.* **whine**. *Dan.* huine. *Belg.* **weenen**. *Non malè fortaſſè dixeris hæc deſumpta ex ejulantium comploratione: nam Gothis* ᚠᛚᛁ, *Angloſaxonibus* pa, *Belgis* **wee** *eſt illa Dolendi particula quæ Latinis dicitur* Væ, *& quam totiens iterant dolentes. Multa de hoc verbo fuſiùs habent annotata noſtra ad Tatiani* Lx, 12.

ᚢᛚᛁᚴᚾ, Mola. ᛚᛋᛁᛚᚪᚾ ᚢᛚᛁᚴᚾᚾᛋ: Aſinaria mola; λίθος μυλικός. *Marc.* 9: 42. *Angloſaxonibus* cpeapn. cpeopn. cpỳpn *eſt* Mola. *Danis* quærn. *Belgis* **queern / quern**. *Anglis* **quearn / quern**. *Vide Anglicum etymologicum in* **Quern**. *Angloſaxones à ſuo* cpeapn *denominârunt Animalculum inter quercus vitam ſuſtentans & fructus earum inſtar molæ frangens, comminuens, conterens. Angloſaxonicum gloſſarium R*, 19; Scirra, aquilinus, ſciurus; acpepn. *meridianâ etenim luce clarius eſt* acpepn *iſtud compoſitum ex* ac, Quercus, *&* cpeapn *vel* cpỳpn, Mola. *Ac fortaſſè quoque ab hoc* acpepn *corrupta ſunt Dan.* **eggern** / *& Belg.* **eykhorn** / Sciurus. *Huc etiam refer illud Theotiſci gloſſarii D*, 5; Squirius, **eichorn**. *& illud gloſſarii E*, 10; Scira, **acurria**. *Ipſa verò* Squirii, ſcirri, *&* ſciuri *vocabula, quemadmodum & Gall.* eſcurieu. *Ital.* ſchirivolo. *Hiſp.* eſquilo. *Angl.* **ſquirrell** / *corrupta ſunt ex* σκίουρος. *Vide etymologicum Voſſii in* Sciurus.

ᚢᛖᛁᚾᛋ. ᚢᛖᚾᛋ, Uxor. *Ac* ᚢᛖᛁᚾᛋ *quidem occurrit Lucæ* 1: 5. *&* 2: 5. ᚢᛖᚾᛋ *verò Matth.* 27: 19. *Marc.* 12: 22, 23. *Luc.* 1: 13, 18. *Angloſaxonibus* cpen. *Alamannis* **quena**. *de quo multa diximus in Obſerv. ad Willeramum. quæ tamen quum minùs videantur convenire cum hoc* ᚢᛖᛁᚾᛋ, *commodiùs fortè ſtatuas* ᚢᛖᛁᚾᛋ *affine eſſe illi* ᚢᛁᚾᚷ *quod mox ſequitur.*

ᚢᛁᛗᛚᚾ. ᚴᛚᚢᛁᛗᛚᚾ, Venire. ᚢᛁᛗᛚᚾ *habes Marc.* 9: 11. *& Luc.* 14: 20. ᚾᛖᛟᛚ ᚢᛁᛗᛚᚾ: Appropinquare; *Marc.* 2: 4. ᛚᛏ ᛠᚾᛋ ᚢᛁᛗᛚᚾ: Ad te venire; *Luc.* 7: 7. ᚢᛁᛗᛚᚾᛞᛋ, Veniens; *Matth.* 8: 7, 14. ᚢᛚᛗ, Veni; *Matth.* 5: 17. ᚢᛚᛗᛏ, Veniſti; *Matth.* 8: 29. ᚢᛖᛗᚾᚾ, Venerunt; *Matth.* 7: 25. ᚢᛁᛗ, Veni; *Matth.* 8: 9. *Luc.* 7: 8. *At* ᚴᛚ-ᚢᛁᛗᛚᚾ *non tam eſt* Venire, *quàm* Convenire, congregari. *vide quæ diximus in* ᚴᛚᚢᚾᛗᛠᛚ, Synagoga. *Angloſaxonibus* cuman *eſt* Venire. *Alam.* co-man / cuman / queman. *Cimbr.* ᚠᛚᛠᛚ. *Dan.* **komme**. *Iſl.* **koma**. *Angl.* **come**. *Belg.* **komen / kommen**. *Olim deduxi ex* κομίζειν, *quod non modò* Portare *ac* Ferre, *verùm*

verùm etiam Meare, ire, conferre ſe ad aliquem *ſignificat. prorſus ut ſcriptorib Latinis paſſim* Afferre ſe *ponitur pro Accedere:* Auferre ſe *pro Abire:* Inferre *pro Ingredi. &c. Vide Obſervationes noſtras ad Willerami paginam* 51. *Niſi q fortè putabit Gothicum* ᚢIMᛦN *peculiarem aliam originem poſtulare, cenſeát non longè remotum eſſe ab* εἶμι, Eo, venio. ᚢ *tantùm præfixo.*

ᚢINᛉ, Mulier, uxor; *Marc.* 10 : 12. ᚢINᛉ hᛦIᚹNᛉ: Mulier ge tilis; *Marc.* 7 : 26. ᚢINᛉ ᛒᛦᛉᚹᛦKINNᛦNᛞEI: Mulier quæ patit ſanguinis profluvium; *Matth.* 9 : 20. ᚱᚢMEIN ᚷᛦh ᚢINEIN ᚱ ᛏᛦᛘIᛞᛦ ᚱᛉᚹ: Maſculum & fœminam fecit Deus; *Marc.* 10 : 6. ᚢ NᛉNS, Mulieres; *Matth.* 27 : 55. *Marc.* 15 : 40. ᚹINᚹIᛞᛉ ᚹᚢ ï ᚢINᛉM: Benedicta tu in mulieribus; *Luc.* 1 : 28 & 42. *Olim in noſtris Tatiani* XLV, 2 *annotatis dixi Gothicum* ᚢINᛉ *videri poſſe deſumptum ex* ἰυνάζεσ Concumbere: *quod ne cuiquam temerè dixiſſe videar, pretium operæ facturus v deor ſi tranſcripſero quæ ibi de origine Angloſaxonici* piᚠ *fuſiùs proſequimur. Angl ſaxones nimirum permulta monoſyllaba ex Græcis polyſyllabis à vocali vel diphthong inchoantibus detruncârunt, præmiſſo tantùm* Vau. *ita ab Æolico* ἄλδω *pro* ἄλσω Lucus, *fecerunt ſuum* palᚦ, Sylva. *ab* ἔργον, Opus, *fecerunt* peᚱc. *ab* ἴσμι Scio, *fecerunt* piᚠ, Sciens, ſapiens. *ab* οἶκος, Manſio, ſecura ſtatio, *fecerunt* pi *ab* οἶνος, Vinum, *fecerunt* pin. *ab* οἰφεῖν *denique*, Coire, rebus venereis operam dare, *fecerunt* piᚠ, Mulier, fœmina. *Notum eſt illud Claudiani libro Primo i Eutropium, verſu* 331;

Naſcitur ad fructum mulier prolémq; futuram.

Simillimâ quoque derivationis ratione Mulier *putatur dicta* ἀπὸ τῦ μύλλειν, *quod ide eſt cum* πλησιάζειν. *vel, ſi Martinium audimus, à* מָלָא, Implere, *nempe, quò concipiens impleatur; vel potiùs, quòd impleat mundum. unde & è ſacrâ pagin diſcimus, quòd prima mulier dicta eſt* Eva, *i. e. mater viventium. Hebræis cer pari prorſus ratione* שֵׁגָל *eſt* Uxor, conjux. *à* שָׁגַל, Coire, cum aliquâ rem h bere. βήνα *item, & Bœoticè ſive Doricè* βάνα, *eſt* Mulier *vel* Filia; *Salmaſius p ginâ* 402 *de Helleniſticâ.* βανῆκες *etiam Bœotis ſunt* γυναῖκες, Mulieres; *Caniſi paginâ* 17 *Helleniſmi editi Lutetiæ* 1555. *unde quoque Sclavinis* panna *dicit* Virgo, domicella. *atque omnia hæc mirè ſunt affinia iſti* βινέω, Ineo, coëo, *ad qu referendum quoque illud* bini *apud Ciceronem lib.* X, *epiſt.* 22 *ad famil. Appoſitè qu que Jul. Scaliger cap.* 69 *de Cauſis* LL. Fœmina *à fœtu.* Fœtus *autem* παρὰ φοιτᾶν. *nam hoc verbum veteres pudenter accipiebant de uſu Veneris; ſicuti & Lati* Coïre *vel* Congredi *dicebant: quid enim puriùs quàm Convenire.* Conſuetudi *quoque vocabulum &* Conſueſcere *pleniſſima ſunt verecundiæ; ſicuti &* συνεύ συνεῖν

σωθῆναι, συζῆναι. &c. *Hâc igitur principe ſignificatione vocis* UINR *ſatis firmatâ atque excuſſâ, monendum quoque puto Theotiſcos vocabulum* uuine *&* uuinia/ *propter ſingularem plurium fœminarum amabilitatem, tranſtuliſſe ad alios quôſvis amicos amicáſve morum ſuavitate maximè commendabiles. Vide quæ de iſtâ vocabuli acceptione fuſè diximus in Obſervatis ad Willerami paginam undecimam.*

UISTGAN. FKAUISTGAN. NSUISTGAN, Perdere, perire. SNNNS MANS NI UAM SAIWALRM UISTGAN. AK NASGAN: Filius hominis non venit animas perdere, ſed ſalvare; *Luc.* 9: 56. GAH SAIWALAI GAH AEIKA FKAUISTGAN IN GAIANNAN: Et animam & corpus perdere in gehennam; *Matth.* 10: 28. *Marc.* 1: 24. *Luc.* 4: 34. BATIZR IST AINANA MANNAN FKAUISTGAN FANK MANAGEIN: Expedit unum hominem mori pro populo; *Joh.* 18: 14. IK HNHKAN FKAUISTNA: Ego fame pereo; *Luc.* 15: 17. FKAUISTNAM, Perimus; *Matth.* 8: 25. SAIWALA NSUISTGAN: Animam perdere; *Luc.* 6: 9. 19: 47. *Marc.* 3: 4. *in quibus tamen poſtremis euangeliſtæ Marci verbis Græcè eſt* ἀποκτεῖναι, *cum in Lucâ utrobique ſit* ἀπολέσαι. NI FKAUISTEIW MIZDAR SEINAI: Non perdet mercedem ſuam; *Marc.* 9: 14. WEI WAIHTAI NI FKAUISTNAI: Ut nihil pereat; *Joh.* 6: 12. *De origine verbi* UISTGAN *nihil etiamnum certi, quod ſtatuam, habeo. Arbitror interim Belgas ab hoc* UISTGAN *retinuiſſe ſuum* quiſten/ verquiſten/ Perdere, conſumere; *quod tamen propriè de iis uſurpant, qui opes à majoribus relictas diſperdunt, diſſipant, abligurriunt.*

UIW, Uterus, vulva, matrix. OALZNH RNMAKNNDALIZE NSANKANDS UIWN: Omnis maſcula proles adaperiens vulvam; πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν. *Luc.* 2: 23. AIAIAIK BAKN IN UIWAN IZRS: Exultavit infans in utero ejus; ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. *Luc.* 1: 41. WAI WAIM UIWNHAFTRM GAH DADAGANDEIN IN GAINAIM DAGAM: Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus; οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. *Marc.* 13: 17. *Gothicum* UIW *Angloſaxones* cpiδ *dicunt. prorſus ut* UINR *vel* UENS *iis eſt* cpen, Mulier, fœmina. UIMAN, cuman, Venire. UIWAN, cpeδan, Dicere. UAIRN, cpepn *vel* cpÿpn, Mola. *&c. Angloſaxonicum gloſſarium R*, 76; Matrix, cpiδ *vel* cilbhama. *Alamannicum gloſſarium B*, 54; Vulva, **muater/ quiti**. *Danis* quidur *eſt* Vulva. *Belgæ interim non tam ab Anglico* **cutt**/ Inciſura, (*ut quidam volunt*) *quàm ab antiquo* cpiδ *fecerunt ſuum* **kutt**. *pro quo etiam, per epentheſin literæ N,* **kunt** *vel* **kont** *dixerunt. prorſus ut* **mund** *vel* **mond** *fecerunt ex Angloſaxonico* muδ, Os oris. **kund** *vel* **kond** *ex* cuδ, Notus. **tand** *ex* toδ, Dens.

Dens. &c. Jef da kuntha alſo dulged wirt/ dat hio dae heren naet to tancke tien mei/ ſo is dio bote fioerteenſte hael merck. LL *Friſ.* XI, 36. *Qualemcunque interi conjecturam noſtram de origine vocabuli* ᚢᛁᚠ, *vide in* ᚴᛁᛚᚠᛖᛁ, Venter, uteru

ᚢᛁᚠᛚᚨᚾ, Dicere; *Matth.* 11:7. *Joh.* 16:12. ᛁᚴ ᚢᛁᚠᛚ: Ego dic *Matth.* 5:22. ᚢᛁᚠ ᚾᚾᛋᛁᛋ ᛚᚾᛞᚨᛚᚾᛏᛁᛒᚨᛚ: Dic nobis palàm; *Jo* 10:24. ᚢᛁᚠᛚᚨᛁᚠᛋ, Dicite; *de duobus. Joh.* 11:3. 14:14. ᚢᛁᚠᛚᚨᛁ Dicite; *de pluribus*; *Luc.* 17:10. ᛁᚴ ᚢᛚᚠ: Dixi; *Joh.* 10:34. ᚢ ᚠᛚᚾᛞᛋ, Dicens; *Matth.* 8:6. ᚢᛁᚠᛚᚾᛞᚨᚾᛋ, Dicentes; *Matth.* 8:2 *Angloſaxonibus* cpeðan. *Alamannis* quedan. *Cimbris* ᚴᚢᛁᚦᚨ. *Anglis* quo *in tertiâ perſonâ Imperfecti etiamnum uſurpatur. ac fortaſſe quoque huc pertin eorum* chat / Fabulari, garrire; *ſicuti & Belgicum* houten. *Olim tamen* houte *videbatur mihi magnam affinitatem habere cum Græco* κωτίλλειν, Loqui, garrir *At commodiorem aliam originationem Gothici* ᚢᛁᚠᛚᚨᚾ, *& Angloſaxonici* cpeð *inveſtigandam cenſeo.*

ᚢᛁᚠᚴ. ᛚᚨᚾᛋᚢᛁᚠᚴᚨᚾᛋ, Jejuni; *Marc.* 8:3.

ᚢᛁᚴᛚᛁᛉᛖ ᚱᛟᚠ: Vivorum Deus; *Marc.* 12:27. ᚱᛚᚢᛁᚾᚾᛟᛞᚨ Revixit; *Luc.* 15:24 & 32. *Videntur deflexa ex antiquo verbo* ᚢᛁᚴᚨᚾ *v* ᚢᛁᚴᛟᚾ, *quod valde affine eſt Græco* βιόω. *unde quoque Latinum* Vivere *deducu accuratiores etymologi. ſicuti &* Vita *à* βιοτή. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Vit

---

ϒ ʌ.

ᚨᚱᚱᚨᚴᚷᚨ, Cervical; *Marc.* 4:38. *Angloſax.* panʒepe. po ʒep. *Alam.* uuangcuſſen. *Belg.* wangkuſſen / oorkuſſen *Sicambr.* wengel. *Angloſaxonibus* pænʒ. panʒ. penʒ. pon *eſt* Mala, maxilla. *quod vide in annotatis ad Tatiani* XXXI, 3.

ϒᛚᚨᛁᛞ, Agitatus, concuſſus. ᚴᚨᚾᛋ ᚠᚴᚨᛗ ᛉᛁᚾ ᛞᚨᛚ ϒᛚᚨᛁᛞ: Arundinem vento agitatam; *Luc.* 7:24. *Matth.* 11:7. ᛁᚾ ϒᛚᚨᛁᛞᛖᛞᚾᚾ ᛦᛟ ᛗᚨᚾᚨᚱᛖᛁᚾ: Concitaverunt turbam; *Marc.* 15:1 ᛗᚨᚻᛏᛖᛁᛋ ᛦᛟᛋ ᛁᚾ ᚻᛁᛗᛁᚾᚨᛗ ᚱᚨᛉᛚᚨᚷᚨᚾᛞᚨᛚ: Virtutes quæ cœlis ſunt movebuntur; *Marc.* 13:25. ᛗᛁᛏᚨᛞᛋ ᚱᚨᛉᛁᚱᚨᚾᚨ ᚱ ᛒᚨᛞᚨ ᛁᚾ ᛒᚨᚱᛗ ᛁᛉᛉᚨᚴᚨᚾᚨ: Menſuram coagitatam dabunt in ſinu veſtrum; *Luc.* 6:38. *Huc pertinet* ϒᛖᚱᛋ, Motus. & ϒᛖᚱᛟᛋ, Fluctus *quæ vide ſuo loco. Angloſaxonibus* pæʒan. paʒan. peaʒan. peʒan *eſt* Mover concutere. *Alamannis* uuegan. *Belgis* waegen/ gewaegen/ bewegen/ wa gen. *atque inde eſt Frequentativum* waggelen. *Anglis* wagge. *Hinc etia*

nome

nomen traxêre **waege** / Libra, trutina. **waegen** / Currus. *&c. Ipſum verò* **waegen** *videtur affine Græco* ἄγλη, *eâ notione quâ ſcriptoribus Græcis* ἄγλη καὶ φέρειν *eſt* Omnia loco movere, nihil integrum quierúmq; relinquere; *ut ſolent qui hoſtilem regionem quâvis ratione diripiunt, animata nempe agentes, inanima verò aſportantes. unde &* ἄγλη τι καὶ φέρειν *exponunt Grammatici veteres* διὰ πάσης ἰδίας λεηλατεῖν τὴν χώραν καὶ πορθεῖν. *Confirmant id verſu Homerico,* οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον. *Annæus interim Cornutus egregiè olim explicavit, vim Græcæ locutionis commodiſſimè reddi poſſe gravi verbo* Vexandi. *Vide A. Gellii noct. Att.* II, 6.

ϒᛚᛞᛞᚷᚺ *occurrit in illo* **ᚴᚱᚾᚾᛞᚢϒᛚᛞᛞᚷᚺ**, *quod exponitur* Fundamentum, *Luc.* 6: 48. 14: 29. *Videríq; poſſet hæc poſtrema compoſitæ vocis pars affinitatem aliquam habere cum Angloſaxonico* paðan, Vadare, fundum pertentare; *ſi ſtatuamus vocabulum primitùs uſurpatum de fundamento in loco paludinoſo vel ſub aquâ jacto.*

ϒᛚᚷᛚᛗᛖᚴᛖᛁᚾᛊ, Blaſphemia; *Marc.* 7: 22. **hᛚᚢᛊᛁᛞᛖᛞᚢᚠ ᚠᚱ ϒᛚᚷᛚᛗᛖᚴᛖᛁᚾ ïᛊ**: Audîſtis blaſphemiam ejus; *Marc.* 14: 64. **ᛊᛚ ϒᛚᚷᛚᛗᛖᚴᛖᛁᚠ**: Hic blaſphemat; *Matth.* 9: 3. **ϒᛚᚷᛚᛗᛖᚴᛁᛞᛖ-ᛞᚢᚾᚾ ïᚾᛚ**: Blaſphemabant eum; *Marc.* 15: 29. *Cùm litera* **ᚷ** *apud Gothos idem ſæpè valeat quod* **J**, *videri quoque poteſt verbum* **ϒᛚᚷᛚᛗᛖᚴᚷᛚᚾ** *compoſitum ex illo* **ϒᛚᛁ** *quod* Miſeriam, dolorem, ægritudinémq; *ſignificat, &* **ᛗᛖᚴ-ᚷᛚᚾ**, Prædicare, divulgare. *quomodo ab eodem* **ᛗᛖᚴᚷᛚᚾ**, *ſimillimæ compoſitionis ratione,* **ϒᛚᛁᛚᛚᛗᛖᚴᚷᛚᚾ** *eſt* Bonum nuntium divulgare, euangelizare. *De* **ϒᛚᛁ** *&* **ᛗᛖᚴᚷᛚᚾ** *agimus ſuis locis. Hiſce quoque videri poſſunt affinia, quæ diximus in* **ᚾᚾϒᛚᚺᛚ**, Inculpabiles.

ϒᛚᚺᛚ. *Occurrit in* **ᚾᚾϒᛚᚺᛚ**, Inculpabiles; ἄμεμπτοι. *Luc.* 1: 6.

ϒᛚᚺᛊᚷᛚᚾ, Creſcere. **ᚴᛚᚴᚾᚾᚾᛚᛁᚠ ᛟᛚᛁϒᛚ ϒᛚᚺᛊᚷᛚᚾᛞ**: Conſiderate quomodo creſcunt; *Matth.* 6: 28. **ᚴᛚᚠ ᛚᚴᚴᛚᚾ ᚾᚴᚴᛁᚾ-ᚾᛚᚾᛞᚱ ᚷᛚᚺ ϒᛚᚺᛊᚷᛚᚾᛞᚱ**: Dabat fructum aſcendentem & creſcentem; *Marc.* 4: 8. **ᚠᛚᛏᛚ ᛒᛚᚴᚾ ϒᚱᚺᛊ**: Puer creſcebat; *Luc.* 1: 80. 2: 40. **ᛊᛁᛚᛒᛚ ᚾᛊϒᛚᚺᛊᛚᚾᛊ ïᛊᛏ**: Ipſe ætatem habet; *Joh.* 9: 21. **ϒᛚᚺᛊᛏᛚᛁ ᛚᛖᛁᛏᛁᛚ ϒᛚᛊ**: Staturâ puſillus erat; *Luc.* 19: 3. **ïᛚᛁᛊᚾᛊ ᚠᛚᛁᚺ ᚴᚱᚷᛞᛖᛁᚾ ᚷᛚᚺ ϒᛚᚺᛊᛏᛚᚾ ᚷᛚᚺ ᚳᚾᛊᛏᛚᛁ ᛚᛏ ᚷᚱᚠᚹᛚ ᚷᛚᚺ ᛗᛚᚾᚾᛚᛗ**: Jeſus proficiebat ſapientiâ & ætate & gratiâ apud Deum & homines; *Luc.* 2: 52. **ᚳᚾᛚᚳᚾᚴᛚᚾ ᚳᚾᛚ ϒᛚᚺᛊᛏᛗ ᛊᛖᛁᚾᛚᚾ ᛚᛚᛚᛖᛁᚾᛚ ᛚᛁᚾᛚ**: Adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum; *Matth.* 6: 27. *Angloſaxonibus* peaxan. pexan *eſt* Creſcere, augeri, adolere. *Alam.* **uahſen**. *Cimbr.* **ᚢᚠᚱᚾᚾ**. *Dan.* **voxe**. *Angl.* **war**. *Belg.* **waſſen**. *Quod attinet ad*

verbi originem, quoniam in Alamannorum, Angloſaxonum, Gothorum denique mo numentis paſſim obſervare eſt eos literam ξ in hs *commutare ſolitos, nemini quoqu dubium eſſe poteſt quin vetus* wahſan, *præfixo tantùm Æölico digamma vel* Va *(quod nonnulli tanquam* v v *pronuntiant) factum ſit ex* ἄυξειν *vel* ἀΐξειν, Augere.

ᚹᚨᛁ, Væ; *dolendi particula. Cambrobritannis* gwae. *Angloſaxonibus* pa wæ. *Alamannis* we. *Danis* væ. *Anglis* wo. *Belgis* wee. *Græcis* ἰοὶ.

ᚹᚨᛁᚨᚾ, Flare, ſpirare. ᚹᚨᛁᚹᚱᚢᚾ ᚹᛁᚾᛞᚨᚱᛋ: Flaverunt venti; *Matth.* 7:25 & 27. ᚹᛁᚾᛞᚨ ᛗᛁᚲᛁᚨᛗᛗᚨ ᚹᚨᛁᚨᚾᛞᚨᛁᚾ: Vento magno flante; *Joh.* 6:18. *Alamannis* waien. *Belg.* waeyen. *Manifeſtè ſunt a* ἄειν, Flare. *Ita quoque iiſdem Belgis* waren / bewaren *eſt ab* ἰέρειν *vel* ἀείρειν Cum curâ cuſtodire. waſe *ab* ἄσις, Lutum, cœnum. weenen *ab* ὀνοῶ, La mentari. welken / ver-welken *ab* ὀλίκομαι, Pereo, intereo, morior. werk *a* ἔργον, Opus. werre *ab* ἔρις, Diſſidium, concertatio. weſen *ab* ἴστᾰχ, Eſſe, fieri wiel *ab* εἰλεῖν, Verſare, circumagere. wijken *ab* εἴκειν, Cedere, non repugnare

ᚹᚨᛁᛒᚷᚨᚾ. *Vide* ᛒᛁᚹᚨᛁᛒᚷᚨᚾᛞ ᚠᚢᚲ: Coanguſtabunt te.

ᚹᚨᛁᛞᛖᛞᚷᚨ, Latro; *Joh.* 10:1. *item* 18:40. ᛁᚾ ᚹᚨᛁᛞᛖᛞᚷᚨᚾᛋ ᚠᚲᚨᚲᚨᚾᚾ: In latrones incidit; *Luc.* 10:30. ᚠᚨᛁ ᚹᚨᛁᛞᛖᛞᚷᚨᚾᛋ ᛁᛞᚹᛖᛁᛏᛁᛞᛖᚨᚾᚾ ᛁᛗᛗᚨ ᚠᚨᛏᚨ ᛋᚨᛗᚱ: Latrones improperabant e id ipſum; *Matth.* 27:44. *propriè verò* Maleficus *dictus eſt* ᚹᚨᛁᛞᛖᛞᚷᚨ, *mi nimè obſcurâ denominationis ratione.*

ᚹᚨᛁᚠᚨᛁᚲᛟᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛋ, Ejulantes; ἀλαλάζοντας. *Marc.* 5:38. *Hujus verbi veſtigium ſervârunt Angli in illâ dolentium exclamatione,* woe worth / *quâ utuntur novo infeſtæ calamitatis ictu confecti & lugubrem ſortem ſuam veluti commiſerantes.*

ᚹᚨᛁhᛋᛏᚨ, Angulus. ᚠᚲᛁᚷᚱᚾᛞ ᛁᚾ ᚹᚨᛁhᛋᛏᚨᛗ ᛈᚨᚨᚾᚷᚱ ᛋᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᛒᛁᛞᚷᚨᚾ: Amant in angulis platearum ſtantes orare; *Matth.* 6:5. ᛋᛏᚨᛁᚾᛋ ᚠᚨᛗᛗᛖᛁ ᚾᛋᚹᚨᚾᚲᚨᚾᚾ ᚠᚨᛁ ᛏᛁᛗᚲ ᚷᚨᚾᛞᛋ. ᛋᚨ ᚹᚨᚲᚠ ᚪᚾ hᚨᚾᛒᛁᛞᚨ ᚹᚨᛁhᛋᛏᛁᚾᛋ: Lapis quem re probaverunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17.

ᚹᚨᛁhᛏ, Res quævis, aliquid. ᚹᚨᛁhᛏᛁᚾᛋ ᚠᚱᛋ ᚷᚨᚠᚾᚨᚨᚹᛖᛁ ᛋᛁᛞᚱᚾᛋ ᛁᚾ ᚾᚾᛋ: Res quæ in nobis completæ ſunt; *Luc.* 1:1. ᛖᛁ ᚹᚨᛁhᛏ ᚾᛁ ᚾᛖᛗᛖᛁᚾᚨ ᛁᚾ ᚹᛁᚷ: Ne quid ſumerent in viam; *Marc.* 6:8. ᚹᚨᛁhᛏᛖ ᚨᛁᚾᚱhᚾᚾ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚾᛁ ᚷᚨᛋᚲᚨᚠᚲᛁᚠ: Nihil vobis nocebit *Luc.* 10:19. ᚠᚨᛏᚨ ᚲᚾᚾᛁ ᛁᚾ ᚹᚨᛁhᛏᚨᛁ ᚾᛁ ᛗᚨᚷ ᚾᛋᚷᚨᚷ ᚷᚨᚾ: Hoc genus in nullo poteſt exire; *Marc.* 9:29. ᛗᛁᚲ ᚾᛁ ᚠᚲᚨᛁh ᚾᛁᚠ

ᚾᛁᚹ ᚹᚨᛁhᛏᚨᛁᛋ: Me non interrogabitis quicquam; *Joh.* 16:23. ᛁᚾ ᛗᛁᛋ ᚾᛁ ᛒᛁᚷᛁᛏᛁᚹ ᚹᚨᛁhᛏ: In me non habet quicquam; *Joh.* 14:30. *In monumentis Angloſaxonicis* piht *eſt* Res vel Creatura quævis. ealle cpice pihta, Omnes vivæ creaturæ; *Oroſ.* II, 1. *& rurſus*; ælc pihт mæg bet pið cýle ðonne pið hæte, Omnis creatura patientior eſt frigoris quàm caloris. *Cottoniano quatuor Euangeliorum codici interlineato* ỳrel pihт *eſt* Phaſma, ſpectrum; *Matth.* 14:26. Satiri *vel* Fauni *vel* Sehni *vel* Fauni ficarii, unfæle men. puðe paran. unfæle pihtu. *gl R*, 5. *Alamannicum* **uuiht** *pari modo de Quavis olim re vel creaturâ uſurpatum. ita* **arm uuiht** *eſt* Miſera creatura, miſer; *Otfr.* II, 20, 1. **armu uuiht** / Pauperes; *Otfr.* IV, 2, 66. **krumbu uuihti** / Incurvati diſtortiq; corporis miſeriâ conſpicui; *Otfr.* III, 9, 10. **arger** / **loſer wiht** *eſt* Perverſus nequam. **ualſcher uuiht** / Subleſtæ fidei nebulo. **wihtelin** / Nebulunculus. *de quibus vide Goldaſti animadv. ad Winſbekii* §. 5. *Ad hoc* ᚹᚨᛁhᛏ *pertinet* ᚾᛁᚹᚨᛁhᛏ, Nihil; *Marc.* 7:12. *Luc.* 3:13. *Joh.* 15:5. *unde ſunt Angloſaxonica* nopiht. napiht. napht. naht, Nihil. *item* Vilis, abjectus, malus. *Alamannica item* **niouuiht** / **nieuueht** / **nieht** / **niet**. *Anglicum* **naught** / *&c. de quibus pleniùs agunt annotata noſtra ad gl Lipſii, in* **nenuuiht**.

ᚹᚨᛁᛚᚨ, Benè, pulchrè, καλῶς. ᚹᚨᛁᛚᚨ ᛗᚴᚨᚿᚠᛖᛏᛁᛞᚨ ᛖᛋᚨ-ᛁᚨᛋ ᛒᛁ ᛁᛉᚹᛁᛋ: Benè prophetavit Eſaias de vobis; *Marc.* 7:6. ᚹᚨᛁᛚᚨ ᚨᚴᛁᛋᚨᚴᛁ: Benè magiſter; *Marc.* 12:32. ᚷᚨᛒᚨᛁ ᚹᚨᛁᛚᚨ ᚴᚱᛞᛁ-ᛞᚨ. ᚨᚿ ᛟᛖ ᛗᛁᚴ ᛋᚨᚨhᛁᛋ: Si benè locutus ſum, quid me verberas? *Joh.* 18:23. ᚹᚨᛁᛚᚨᚴᚨᚨᛖᛁᚴᚨᛁᛞᚨ ᛁᚿ ᚠᚿᛉᛖᛁ: Complacui in te; *Marc.* 1:11. *Luc.* 3:22. ᚹᚨᛁᛚᚨhᚿᚴᚷᚨᚿᛞᚨᛋ, Conſentiens, benevolus; εὐνοῶν. *Matth.* 5:25. ᚹᚨᛁᛚᚨᛗᛖᚴᚷᚨᚿ, Euangelizare; *Luc.* 1:19. 4:18. ᚹᚨᛁᛚᚨᛏᚨᚿᚷᚨᚿ, Benefacere; *Marc.* 14:7. ᚹᚨᛁᛚᚨᚹᛁ-ᛋᚨᚿ ᚷᚨh ᚠᚨᚷᛁᚿᚱᚿ ᛋᚴᚿᛚᛞ ᚹᚨᛋ: Epulari & gaudere oportet. εὐφραινθῆναι καὶ χαρῆναι ἔδει. *Luc.* 15:32. ᚹᚨᛁᛚᚨᚹᛁᛋᚨᚿᛞᚨᛋ ᛞᚨᚷᚨ-ᛟᚨᛗᛗᛖh ᛒᚨᛁᚴhᛏᚨᛒᚨ: Qui epulabatur quotidie ſplendidè; εὐφραινόμε-νος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. *Luc.* 16:19. *Pro* ᚹᚨᛁᛚᚨ ᚹᛁᛋᚨᚿ *&* εὐφρανθῆναι *Galli dicunt* gaudir & faire grande chere. *Itali* godere & triomphare à távola. *&c. Angloſaxonibus* pell *eſt* Benè. *Alamannis* **uuola**. *Danis & Iſlandis* **vel**. *Anglis* **well**. *Belgis* **wel**. *Cambrobritannis* gwell, *quod Joh. Davies derivat à* καλλίων, Pulchrior, melior, honeſtior.

ᚹᚨᛁᛁᚿ ᚠᚿᚴᚾᛖᛁᚿᚨᚿ ᛒᚨᛁᚴᚨᚿᛞᚨᛋ: Coronam ſpineam portans; φορῶν ἀκάνθινον στέφανον. *Joh.* 19:5. ᚨᛏᚨᚨᚱᛁᛞᛖᚨᚿᚿ ᚨᚿᚨ ᛁᚿᚨ ᚠᚿᚴ-ᚾᛖᛁᚿᚨ ᚹᛁᚿᚷᚨ: Imponebant ei ſpineam coronam; περιτιθέασιν αὐτῷ ἀκάνθινον στέφανον. *Marc.* 15:17. ᚾᛋᚹᚿᚿᛞᚨᚿᚿ ᚹᛁᚿᚿᚷᚨ ᚾᛋ ᚠᚨᚿᚴᚾᚿᛗ: Plectebant

coronam de ſpinis; πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. *Joh.* 19:2. *Doctiſſimus Tho: Mare ſchallus putat ab hac voce non omnino abludere Anglicum* **coiffe**/ Vitta, reticulum crinale, capillare: *quippe quod & Græcis* καλύπτρα *dicatur, Gallis* coiffe, *Ital* cuffia, ſcuffia, *Belgis* **huyve.** *Quod tamen poſtremum referri quoque poteſt a ea, quæ habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **hive.**

ᛉᛚᛁᚴ, Vir; *Luc.* 8:27, 38, 41. **ᛉᛚᛁᚴᛖ**, Viri; *Luc.* 9:14. **ᛉᛚ ᚱᛋ ᛏᛉᛚᛁ**: Viri duo; *Luc.* 9:30. *Joh.* 6:10. **ᛏᛉᚾᛋ ᛉᛚᛁᚴᚾᛋ** Duos viros; *Luc.* 9:32. *Angloſaxonibus* peꝛ *eſt* Vir. *quod licet videri poſſi ejuſdem eſſe originis cùm Latino* Vir, *quoniam tamen Cimbris olim* ᚿᛁᚱᛁᚾᚼ *dice bantur Homines communem patriam non modò publicè ab incurſu hoſtili defendentes verùm etiam exigente neceſſitate cum perditis & nimiâ inconſultæ plebis gratiâ ela tis civibus pro libertate publicâ dimicantes; ſicuti videre eſt in Egilli ſkallagrim epinicio, Claſſis quintæ Strophâ primâ; rectiùs quoque arbitror* **ᛉᛚᛁᚴ** & peꝛ *deri vari à Gothico* **ᛉᚨᚱᚷᚨᚾ**, Arcere, prohibere. *Angloſax.* peꝛᷝᷝgan. peꝛᷝᷝian *Alam.* **wueren.** *Cimbr.* ᚿᛁᚱᛁᚾ. *Belg.* **weeren**/ **weyren.** **ᛉᚨᚱᚷᚨᚾ** *ver* & peꝛᷝᷝgan *valdè affinia ſunt Græco* ἔργειν, Arcere. *Huc etiam facit quòd prim Angloſaxonicæ linguæ authores Hominem ſexus virilis, ab hac tutelâ patrio ſolo de bitâ,* pæpneð man *vel* pæpman *nuncupaverint; à* pæpn, Arma: *innuere quo dammodo volentes, Prolem maſculam in hoc præcipuè natam videri, ut arma ſib pro ſalute patriæ ſumenda meminerit. ita legimus Matth.* 19:4; he poꝛhte pæp mann ⁊ piꝛmann. Maſculum & fœmellam fecit eos. *vide quoque Marc.* 10:6 *& Luc.* 2:23. *apud Bedam quoque libro* I, *cap.* 1, pæpneð cynn *eſt* Virile genus *quemadmodum & ejuſdem libri cap.* 27 pæpneð beaꝛn *eſt* Maſcula proles. *Ob ean dem quoque cauſam videri poteſt* Vir *Græcis* ἄρσην *dictus, ab* Ἄρης, Mars. *&* **ᚹᛁᚱ ᚦᚨᚾᚼ** *vetuſtioribus Cimbris fuit appellatio Virorum, à* **ᚹᛁᚱᚦ**, Exercitus, expeditio *Epicedium regis Regneri Lodbrog, Strophâ* I; **ᚦᚨᚦᚨᚾ ᚼᛁᚾᚿ ᚹᛁᚠ ᚹᛁᚱᚦᚨᚾᚼ**. E hoc vocârunt me virum. *ad quem locum vide Olaum Worm. Eâdem quoqu mente veteribus Belgis* **ſweerd-magen** *dicebantur, Familiæ alicui per virilem co gnationem innexi;* **ſpille-magen** *verò, per fœmineam: nam virorum eſt, enſes fœminarum verò, fuſos tractare. Interim in his omnibus liquidò videor mihi de prehendere vim proprietatémq; Græci* ὠλόπτρῳ. *nam* ὠλόπτρῳι *Homero paſſim dicun tur Juniores, quíq; jam ſunt ferendis armis idonei. Vide quæ hac de re in varia Prin cipis poëtarum loca annotavit Euſtathius.* Juveneſtres, fortes viri; *gloſſæ Iſidor*

ᛉᛚᛁᚴᛁᚾᚱᛘ ᛘᛁᚴ ᛋᛦᚴᚾᛁᚠ ᛋᚱ ᛘᚾᚨᛚᚷᛖᛁ: Labiis me honor hic populus; *Marc.* 7:6. *Angloſaxonibus* peleꝛ *eſt* Labium. peleꝛnaꝛ *vel* pel naꝛ, Labia. *& ab hoc plurali Angloſaxonico per leviſſimam literarum tranſpoſ tionem* (*mutato priùs* p *in* b *vel* p *vel* f) *Franci videri poſſunt* Labia **leberen**/ **lepere**

leffe

leffen *nuncupâſſe. unde poſtea Belg.* **lippen.** *Angl.* **lippes.** *&c. Alias interim de harum vocum origine conjecturas habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **Lip** / Labium, labrum.

ϒΛIKΠΛN, Mittere, projicere. **NIMΛN hΛΛIƃ ƃΛKNЄ. ϚΛh ϒΛIKΠΛN hnnΔΛM**: Sùmere panem filiorum, & mittere canibus; *Marc.* 7:27. **ϒΛIKΠΛNΔΛNS hΛΛNTΛ**: Mittentes ſortem; *Marc.* 15:24. **SKKIΔЄΔnn ψnK ΛƐϒΛIKΠΛN STΛINΛM**: Quærebant te lapidare; *Joh.* 11:8. *Luc.* 20:6. **nSϒΛIKΠΛN**, Ejicere; *Marc.* 11:15. *Luc.* 19:45. **nSϒΛIKΠΛN nNhnΛψKNS**: Ejicere dæmonia; *Marc.* 3:15. *Angloſax.* peoppan. pyppan. *Alam.* **uuerphen / uuirfen.** *Cimbr.* **nIRΨΛ.** *Belg.* **werpen.** *Quod attinet ad verbi originem: à* ῥίπτω, Abjicio, præcipito, *eſt* ῥιπὴ, Projectio, *impetus ille quo rem aliquam veluti repudiantes rejicimus. ab hoc* ῥιπὴ, *tranſpoſito* ϱ *& præfixo* p, *eſt* pypp, Jactus, *&* pyppan, Jactare. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 3.

ϒΛIKSIZΛ ΓΛTΛnKΛ ϒΛIKψIψ: Pejor ſciſſura fit; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. **ïST SK SnЄIΔIZЄ ΛIKZIψΛ ϒΛIKSIZЄI ψIZΛI ƑKnMЄIN**: Erit noviſſimus error pejor priore; *Matth.* 27:64. **NIϒΛIhTΛI ƃKTIΔΛ. ΛK MΛIS ϒΛIKS hΛƃΛIΔΛ**: Nihil proficiebat, ſed magis deteriùs habebat; *Marc.* 5:26. *Angloſaxonibus* pypr *eſt* Pejor. *Alamannis* **uuirs.** *Anglis* **worſe.** *Belgis* **wers** *& Danis* verſt *eſt* Malus. *De origine Gothici* **ϒΛIKS** *nihil etiamnum certi habeo quod ſtatuam. Angli quidam ſuum* **wors** *jam olim deduxerunt à* **wear** *vel Angloſaxonico* pepian, Gerere & gerendo deterere; *quomodo* **worn** *Anglis eſt* Detritus. *Ego tamen Anglicum* **worſt** *vel* **wprſt** *per leviſſimam literarum tranſpoſitionem potiùs derivaverim à* **wrieſt** / *comparativo à* **wrie** *vel* **awrie** / Tortus, obliquus: *ſicuti ipſum illud* **wrie** *libens derivaverim ab illo* **vrie** *quod Danis eſt* Inflectere, torquere. *Simillimæ nempe ſunt originis Gall.* tort. *Angl.* **wrong** / *&c. de quibus alibi.*

ϒΛIKψ *vel* **ϒΛIKψS** *vocibus in compoſitione poſtpoſitum, reſpondet Latino* Verſùs, contra: *ut in* Hàc illàc verſùs, Orientem Occidentem verſùs, *&c.* **ϚΛInΔϒΛIKψS**, Illuc; *Joh.* 18:3. **VIψKΛϒΛIKψ ΓΛΛIΛΛIΛ**: Contra Galilæam; *Luc.* 8:26. **ΓΛTTΛTS ïN hΛIM ψK VIψKΛϒΛIKψKN ïTTUIS**: Ite in caſtellum quod contra vos eſt; *Marc.* 11:2. *Luc.* 19:30. **ΛNΔϒΛIKψIS**, Contra; *Matth.* 27:61. *Hujus particulæ rationem nonnihil illuſtrant quæ ſupra diximus in* **ΛNΔϒΛIKψIS**. *Angloſaxonibus* eaſtpeapd. peſtpeapd *eſt* Orientem, Occidentem verſùm. nỳdeppapd. nỳdeppepd, Deorſum. on æg dre healfe peapd, Utroque verſùm. *Alamannis*

heimuuartes *eſt* Domum verſùs. uzuuert / Forinſecùs. inuuertes / Penitùs *Cimbris* ᛋᛁᚾᚾᛁᚠ-ᚾᚨᚱᚦᚨ *eſt* Via lethum verſùs. ᚾᛁᚦᚾ-ᚾᚨᚱᚦᚨ, ᚺᚨᚱᚨᚾᚠ ᚾᚨᚱᚦᚨ, Quod verſùs ventum vel fluctuum vim in navi eſt. *Angli ſimilite* Eaſtward & Weſtward *dicunt*, forward & backward/ upward & down ward. *Belgæ* ooſtwaerd/ weſtwaerd/ voo2waerd/ achterwaerd/ opwaer nederwaerd / ginſwaerd / herwaerds / derwaerds / *&c.*

ᚠᚨᛁᚴᚠᚨᚾ, Fieri; *Marc.* 1:17. 10:43, 44. 13:29. *Joh.* 9:27. ᛟᚨ ᛋᚴᚢᚨᛁ ᚠᚨᛏᚨ ᛒᚨᚴᚢ ᚠᚨᛁᚴᚠᚨᚾ: Quis tandem puer iſte erit? *Luc.* 1:66 *Angloſaxonibus* peoꝛðan. puꝛðan. þyꝛðan. *Iſlandis* verda. *Belgis* werden *quod mihi olim videbatur affinitatem aliquam habere cum Græco* ἔρδειν, Facere: *præ ſertim quum hodiernus uſus verbi* gewerden *ſatis evincat* werden *priſcis non mod* Fieri, *verùm etiam* Facere *ſignifica*[illegible]. *adhuc enim dicunt Belgæ*, laet my ge woꝛden / Sine me quod inſtitueram facere, ſine animum ut expleam meum *Commodiorem interim originationem requiro.*

ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ ïᛋᛏ ᚠᚨᛗᛗᛖᛁ ᚦᚴᚨᛗᛒᛁᛋ ᚠᚨᛏᚨ: Dignus eſt cui præ ſtes hoc; *Luc.* 7:4. ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ ïᛋᛏ ᚠᚨᚾᚴᛋᛏᚢᚷᚨ ᛗᛁᛉᚨᚱᚾᛋ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛉᚱᛋ: Dignus eſt operarius mercede ſuâ; *Luc.* 10:7. ᚾᛁ ïᛗ ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ: Non ſum dignus; *Matth.* 8:8. ᚾᛁᛋᛏ ᛗᛖᛁᚾᚨ ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ Non eſt me dignus; *Matth.* 10:37. *Marc.* 1:7. ᚾᛁ ᛗᛁᚴ ᛋᛁᚨᛒᚨᚾ ᚠᚨᛁᚴᚠᚨᚾᚨ ᚴᚨᚺᚾᛁᛞᚨᚨ•ᚨᛏ ᚠᚾᛋ ᚢᛁᛗᚨᚾ: Non ſum me ipſum di gnum arbitratus ut ad te venirem; *Luc.* 7:7. *Angloſaxonibus* peoꝛðe. þyꝛðe puꝛðe. *Alam.* uuirdig. • *Cimbr.* ᚾᛁᚱᚦᚻ. *Iſl.* verdur. *Dan.* vœrdig. *Angl* worthie. *Belg.* weerdigh. *Sicuti Angloſaxonicum* peoꝛðe, Dignus, *olim dedu cebam ex* peoꝛð. þyꝛð. *vel* puꝛð, Pretium; *ita ipſum illud* peoꝛð *ſuſpicaba affinitatis aliquid habere cum iſthoc* ἱόρδες, *quod Heſychius exp.* ἀρίστους, καλὰς Gratas, pulchras. *quemadmodum &* ἴοῤῥτω *eidem Grammatico exp.* ἤδεξε, Viſum eſt, placuit.

ᚠᚨᛁᛏᛖᛁ *eſt Interrogativum.* ᚠᚨᛁᛏᛖᛁ ïᚴ ïᚾᛞᚨᛁᚾᛋ ïᛗ: Num quid ego Judæus ſum? Μήτι ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι; *Joh.* 18:35. *ubi verſio Angloſaxo nica*, cþyꝛt ðu eom ic Iuðeiꝛc? *pro quo alibi ſæpè occurrunt* cpeðe ȝe. cþyðꝛ þu. cþyðꝛtþula. cþyꝛtþula. cþyꝛtula?

ᚠᚨᚴᚨᚾ, Vigilare. ᚠᚨᚺᛏᛋ, Vigilia. ᚦᚨᛁᚴᚺᚠᚨᚴᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚷᛁᚺ ᚠᛁᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚠᚨᚺᛏᚠᚷᛗ ᚾᚨᚺᛏᛋ ᚾᚦᚨᚴ ᚺᚨᛁᚴᛞᚨ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁ: Vigilantes & cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuum; *Luc.* 2:8 *Angloſax.* pacian. pacιȝan. *Alam.* uuachen/ uuahhen. *Cimbr.* ᚾᚨᚠᚨ. *Dan* vœcke. *Angl.* wake/ watch. *Belg.* waecken/ waken. *Olim deduxi ab* ἀγ

ve

vel ἀχθέω, Doleo, ægrè fero; *quòd moleſtiſſima ſit & languorem ægritudinémq; corpori pariter atque animo inducat inſomnia. Huc refer illud Plinii junioris libro Septimo, epiſt.* 17; Inhabitantibus triſtes diræq; noctes per metum vigilabantur; vigiliam morbus &, creſcente formidine, mors ſequebatur. *Nicod certè videtur Gallicum* travail, *quod Laborem denotat, pari prorſus ratione deduxiſſe à* treſveil. *nam* travailler *iis eſt Diligentem operam alicui rei impendere, ſedulò invigilare alicui operi. Facilis igitur mutatio fuerit, ſi* travailler *factum dicamus ex* treſveiller, *quod eſt Multùm vigilare, pervigilare. Appoſitè Martialis* IX, 70;

Nam vigilare, leve eſt; pervigilare, grave.

ΥΛΚϾΛΝ. *Occurrit in* **ΠSΥΛΚϾΛΝ**, Excitare è ſomno; ἐξυπνίζειν. **ΓΛΓΓΛΜ ЄΙ ΠSΥΛΚϾΛΠ ΪΝΛ**: Eamus ut expergefaciam eum; *Joh.* 11:11. *Refer ad proximè præcedens* **ΥΛΚΛΝ**.

ΥΛΛΔΛΙΨ ΛΝΝϘΜ ΪΖΥΛΚΛΙΜ: Contenti eſtote ſtipendiis veſtris; ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. *Luc.* 3:14.

ΥΛΛΔΛΝ. **ΓΛΥΛΛΔΛΝ**, Dominari, dominium exercere. **ΨΛΙ ΜΙΚΙΛΛΝS ΪΖЄ ΓΛΥΛΛΔΛΝΔ ΪΜ**: Principes eorum poteſtatem habent in ipſos; *Marc.* 10:42. **ΓΛΚΔΛΥΛΛΔΛΝΔS**, Paterfamiliâs; *Luc.* 14:21. **ΥΛΛΔΠ⊧ΝΙ ΛΙΗ ΠSΗΚΛΜϾΛΝ ΨΠΚ**: Poteſtatem habeo crucifigere te; *Joh.* 19:10. **SΥЄ ΥΛΛΔΠ⊧ΝΙ ΗΛΒΛΝΔS**: ſicut poteſtatem habens; *Matth.* 7:29. **ΗΛΒΛΝΔS Π⊧ ΥΛΛΔΠ⊧ΝϾΛ ΜЄΙΝΛΜΜΛ ΓΛΔΚΛΠΗΤΙΝS**: Habens ſub poteſtate meâ milites; *Matth.* 8:9. **ΜΙΨ ΥΛΛΔΠ⊧ΝϾΛ ϾΛΗ ΛΗΜΛΜ ΨΛΙΜ ΠΝΗΚΛΙΝϾΛΜ ΛΝΛΒΙΠΔΙΨ**: Cum poteſtate etiam ſpiritibus immundis imperat; *Marc.* 1:27. *Angloſaxonibus* pealdan *eſt* Dominari. *Alamannis* walden. *Belgis* **welden/gewelden**. *Danis* vold *eſt* Vis, potentia, *item* Violentia. **veldig**/Violentus. **voldſmand**/Effractor, violentus. *Iſlandis* eg vellð *exponitur* Levando oneri ſum. *Habet* **vallð** *in Præterito. Infinitivus eſt* **vallda**. *at* **vellde** *iis eſt* Potentia. *Olim deduxi ab* ἀλδεῖν *vel* ἀλδαίνειν, Incrementum addere, augere; *quandoquidem in ſummâ poteſtate conſtituti non modò providere debent nequid Reſpublica detrimenti capiat, verùm etiam ut magis magíſq; augeatur atque efflorescat: unde & Octavius Cæſar, ac reliqui exinde Imperatores cognominati ſunt* Auguſti. *Vide notas ad Tatiani* XLIII, 4.

ΥΛΛϾΛΝ, Eligere. **ΓΛΥΛΛϾΛΝΔS ΠS ΪΝ ΤΥΛΛΙΒ**: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13. **ΪΚ ΪΖΥΙS. ΙΒ. ΓΛΥΛΛΙΔΛ**: Ego vos duodecim elegi; *Joh.* 6:70. **ΪΚ ΥΛΙΤ ΘΛΚϾΛΝS ΓΛΥΛΛΙ-ΔΛ**:

ᚫᚱ: Scio quos elegerim; *Joh.* 13 : 18. ᚾᛁ ᚷᚾᛋ ᛗᛁᚴ ᚴᚱᚢᛚᚱᛚᛁᛞ
ᚫᚾᚠ. ᚱᚴ ᛁᚴ ᚴᚱᚢᛚᚱᛚᛁᛞᚱ ᛁᛉᚷᛁᛋ: Non vos me elegiſtis, ſed ego el
vos; *Joh.* 15 : 16. ᚴᚱᚢᛚᚱᛚᛁᛞᚱᚾᛋ, Electi; *quod fuit ſuo loco. Alam*
nis uuelen / eruuelen / iruuelen / eruuellen / iruuellen *eſt* Eligere. uuala / Electi
uuelere / Electores; *quæ vide in Obſervatis ad Willerami paginam* 50. *Danis* va
vett Belgis **waele** *eſt* Electio, delectus. *Iſlandis* valenn *eſt* Electus. valenku
mur / Vir eximius, perſpectæ integritatis homo. *Sclavinis* woliti *eſt* Eliger
Ipſa verò uuelen / eruuelen / iruuellen *mihi olim viſa ſunt derivata ex* uuillen / Vel
quòd omnis electio pendeat ex noſtrâ voluntate, neque alia ſoleamus eligere qu
quæ omnibus votis dudum expetivimus atque optavimus. nam & Latinum Op
videtur olim primâ ſuâ ſignificatione acceptum pro Eligo, conſidero; ſicuti pulc
nos docet etymologicum Voſſii in Opto.

ᚴᚱᚢᛏᛁᛞᚷᚫᚾᚾ ᚴᛖᛏᚱᚱᛋ ᛁᚾ ᛋᚴᛁᚾ: Impetum fecerunt fluctus in
vem; *Marc.* 4 : 37. *quod intelligendum puto de iſtiuſmodi fluctibus de qualib*
Ovidius l *Triſt. Elegiâ* 2; Quanti montes volvuntur aquarum. ᚾᛋᚴᚱᚢᛏ
ᚫᚱ ᛋᛁᛏᚱᚢᚾᛋ: Cathedras evertit *vel* provolvit; *Marc.* 11 : 15. *Refer*
ea quæ dicimus in mox ſubſecuturo ᚴᚱᚢᚴᚷᚱᚾ.

ᚴᚱᚢᚾᚾᛋ ᛁᚾ ᚴᛁᛏ ᚾᛁ ᚾᛁᛗᚱᛁᚠ: Virgas in viam ne tuleritis; μὴ ῥάβ
ἄιρεῖτε εἰς τὴν ὁδὸν. *Luc.* 9 : 3.

ᚴᚱᚢᚴᚷᚱᚾ, Volvere, revolvere. ᚴᚱᚢᚴᛁᚾᚱᛞᚱ, Volutabatur; *Ma*
9 : 20. ᚠᚱᚾᚴᚴᚱᚢᚴᚷᚱᚾᛞᚱ ᛋᛏᚱᛁᚾᚱ ᛗᛁᚴᛁᚱᚱᛗᛗᚱ ᛞᚱ
ᚴᚱᚾᛋ ᚠᛁᛋ ᚺᚱᚱᛁᚴᛁᛋ: Advolvens ſaxum magnum ad oſtium monumen
Matth. 27 : 60. *Angloſax.* palpian. *Angl.* **wallow**. *Videntur valdè affi*
Græco ἀλίω, Volvo, voluto. *Alamannicum verò* uualzan *vel* uuelzen. *Danic*
velte. *Iſlandicum* vellta. *Belgica* **wallen / wellen / welteren** *propiùs viden*
accedere ad εἰλεῖν, Verſare, circumagere. *Belgicum item* **woelteren in 't ſlij**
Cœno ſe immergere atque involvere.

ᚴᚱᚢᛗᛒᚱ, Venter. ᛁᚾ ᚴᚱᚢᛗᛒᚱᛁ ᚱᛁᚠᚷᛁᚾᛋ ᛋᚷᛁᚾᚱᛁᛉᚱᛋ:
ventre matris ſuæ; *Luc.* 1 : 15 & 44. ᚠᚱᚾᚴᚠᛁᛉᚷᛁ ᚴᚱᚢᚾᚾᛗᚱᚾ
ᚴᛋᛁ ᛁᚾ ᚴᚱᚢᛗᛒᚱ: Priùs quàm conciperetur in utero; *Luc.* 2 : 21. ᚱᚩᛋ
ᚾᛋ ᚴᚱᚢᛗᛒᚱᛁ ᛁᛋ ᚴᛁᚾᚾᚱᚾᛞ ᚴᚱᛏᛁᚾᛋ ᚱᛁᛒᚱᚾᛞᚱᛁᚾᛋ: Flumina
ventre ejus profluent aquæ vivæ; *Joh.* 7 : 38. *Angloſaxonibus* pamb *vel* po
eſt Venter. *Alamannis* uuamba / uuambo / huuamba. *Iſlandis* vomb. *Da*
vom *eſt* Abdomen. *Anglis acceptio vocis* **womb** *ad Uterum tantùm reſtringit*
Vocabulum interim uuomb *in Obſervatis ad Willerami paginam* 29 *retuli ad* ὀμφ

Um

Umbilicus; *quòd circa umbilicum deliteſcant pleraque vaſa generationi inſervientia. nec tamen ita multum etymologiæ huic tribuo, ut non commodiorem aliam inveſtigari poſſe putem.*

ϒᚬN *ſignificat* Defectum *atque* Indigentiam. ᚬINIS ψᚿS ϒᚬN ïST: Unum tibi deeſt; *Marc.* 10:21. *Luc.* 18:22. *Hinc Anglis* to want *eſt* Opus habere, indigere. *Imò* pan *vel* pana *non Angloſaxonibus tantùm, ſed & Alamannis, Cimbris, Danis, Iſlandis, Belgis denotat* Defectum. *Vide quæ nos fuſè hac de re annotavimus ad illud Keronis*; Deeſſe, uuan uueſan. Deeſt, uuan iſt.

ϒᚬNdGᚬN. ᚱᚢϒᚬNdGᚬN. ᚿSϒᚬNdGᚬN, Vertere, mutari, reverti, reſtituere. ϒᚬNdGᚬNdS SIK: Converſus; *Luc.*7:9. ϒᚬNdEI ïMMᚬ GᚬH ψᛉ ᚬNψᚬKᚬ: Præbe *vel* Obverte ei & alteram; *Matth.* 5:39. ᚱᚢϒᚬNdGᚬN, Convertere; *Luc.* 1:17. ᚫN ïZϒIS ᚱᚢϒᚬNdGᚬI: Ad vos revertatur; *Luc.* 10:6. ᚱᚢϒᚬNdᚬIψS, Converſus; *Luc.* 10:21 & 23. ᚱᚢϒᚬNdGᚬNdS SIK: Converſus; *Matth.* 9:22. ᚱᚢϒᚬNdᚬIdᚬ SIK ᚫN ᚱᚬKdᚬ SEINᚬMMᚬ: Reverſa eſt in domum ſuam; *Luc.* 1:56. NI ᚱᚢϒᚬNdGᚬI SIK ïᚱNKᚬNᚬI: Non redeat retro; *Luc.* 17:31. ᚱᚢϒᚬNdᚬIdᚬ ψᚬNS ψKINSTIᚴNS SIᚬNᚱKINᚬIZE: Retulit triginta argenteos; *Matth.* 27:3. NI ᚿSϒᚬNdGᚬIS: Ne avertaris; *Matth.* 5:42. *Angloſaxones* penban *dicebant*. *Alamanni* wenden. *Dani* vende. *Iſlandi* vendan. *Belgæ* wenden. *Omnia videri poſſunt deſumpta ab Æölico* ἀνδινεῖν *pro* ἀναδινεῖν, Revolvi.

ϒᚬKᚴGᚬN. ᚱᚢϒᚬKᚴGᚬN, Damnare. ᚱᚢϒᚬKᚴGᚬNd ïNᚬ ᛫ᚬNψᚬN: Damnabunt eum morte; *Marc.* 10:33. *Angloſaxonibus* pepgan. pyþgan. þiþigan. þiþian *eſt* Maledicere, execrari, devotare, malignari. *unde* apyþgebe ȝaptaf *dixerunt* Diabolos, malignos vel maledictos ſpiritûs. apyþgednyſ, Maledictio. *Iſlandis* vargur *eſt* Furioſus. hann giørdiſt vargur i vie/ Violavit *vel* Exuit ſacramentum. *Confer cum iſtis quæ paullò poſt dicemus in* ϒKᛉhGᚬN, Accuſare.

ϒᚬKdGᚬN, Cuſtodire. hᚬBᚬIψ ϒᚬKdGᚬNS: Habetis cuſtodiam; *Matth.* 27:65. ᛫ᚬNKᚬϒᚬKdS, Oſtiarius; *Joh.* 10:3. ψIϒI Sᛉ ᛫ᚬNKᚬϒᚬKdᚬᛉ: Ancilla oſtiaria; *Joh.* 18:17. *Angloſaxonibus* peapdian *eſt* Cuſtodire. peapd, Cuſtos, cuſtodia. ðupepeapd, Oſtiarius. *&c. Alamannis* uuarten *eſt* Obſervare, cuſtodire. uuart/ Cuſtos. ðuriuuart/ Oſtiarius. ðuriuuarta/ Oſtiaria. *Cimbris* ᛘᚱᚮᚿᚢ *eſt* Cuſtos, cuſtodia. *Quemadmodum interim ſuo loco oſtendimus acceptionem verbi* ϒITᚬN *pro* Cuſtodire,

deſumptam ex priore aliâ ſignificatione, quâ Videre *denotabat; ita quoque hoc in loco monendum acceptionem verbi* peaɒban *pro* Cuſtodire *petitam ex aliâ vetuſtiore cujus plurima etiamnum veſtigia nobis exhibent longè antiquiſſima Angloſaxonum monumenta.* peaɒban *etenim vel* peaɒian *Angloſaxonibus olim pro* Videre, ſpectare *uſurpatum docet nos gloſſarium Angloſaxonicum R, paginâ* 61; peaɒꝛteal Spectacula vel ludicra. *item paginâ* 101; peaɒꝛteal, Specula vel conſpicilium *Oroſius* IV, 11; ȝeꝼanȝen pæꝛ on peaɒe, Captus eſt dum explorat hoſtium actûs *Theotiſcum quoque gloſſarium A*, 1; **ȝua uuartonter**/ Intuitus, adtendens. *Willeramus* II, 9; **heꝛ ſihet uȝ then venſt:on / ande wardet van then linebergon.** Deſpicit de feneſtris, proſpicit per cancellos. *Atque ab hac priſcâ verbi ſignificatione Galli reſervârunt ſuum* regarder. *Itali ſuum* guardare. *nam Gallos Italóſq; duplici* V *carentes, ejus loco* G *vel* GV *adhibere, jamdudum aliis obſervatum eſt. Ab hac etiam ſignificatione verbum* **uuarten** *uſurpari cœpit pro* Cuſtodire; *ſiquidem ſæpiùs oculos reflectere ſolemus ad ea quæ ſollicitè cuſtodimus. Ita Latinis uſurpatur* Obſervare; *de quo vide Vallam libro* IV *elegantiarum, cap.* 3. *Anglis* **to watch and ward** *eſt* Excubias agere. *vett Belgis* **waerden** *eſt* Cuſtodire. **waerde** Cuſtodia. *quæ inde Gallis* garde. *Italis* guardia *dicta eſt.*

ϒᚣRGᚣN, Prohibere. **NI ϒᚣRGᚣIS**: Noli prohibere; *Luc.* 6: 29 **NI ϒᚣRGIᚹ ÏMMᚣ**: Nolite prohibere eum; *Marc.* 9: 39. 10: 14. *Luc.* 9 50. 18: 16. **ϒᚣRIÐEÐNM ÏMMᚣ**: Prohibuimus eum; *Marc.* 9: 38 *Luc.* 9: 49. *Angloſaxonibus* peꝛian. peꝛȝan. peꝛȝan *eſt* Arcere, prohibere *Alamannis* **uueren.** *Belgis* **weren.** *Valdè interim affinia ſunt* **ϒᚣRGᚣN** & peꝛȝan *Græco* ἔργω, Arcere, prohibere, excludere, vetare. *nam digamma Æoli cum in tali derivatione præmitti ſolere verbis Græcis à vocali vel diphthongo inchoantibus, multis exemplis demonſtravimus paginâ* 13 *Obſervationum noſtrarum in abbatem Merſpurgenſem.*

ϒᚣRMGᚣNÐS SIK ᚣT ᚣIᚻhᚣÐᚣ: Calefaciens ſe ad ignem; θερμόμενος πρὸς τὸ φῶς. *Marc.* 14: 54. **NI hᚣBᚣIÐᚣ ϒᚣRMMIᚹᚣ** Non habebat humorem; *Luc.* 8: 6. *Per* ικμάδα *ſive* Humorem *intellige hoc in loco Humidum illum calorem qui ſata mollit ac fovet. Angloſaxonibus* pæꝛm peaꝛm. pÿꝛm *eſt* Calidus. *Alamannis* **uuarm.** *Danis* **varm.** *Iſlandis* **varmur** *Anglis* **warm.** *Belgis* **werm.** *quæ valdè affinia ſunt Græco* θερμὸς, Calidus *pro quo Æöles* φερμὸς *dicebant: unde &* Formus *veteribus Latinis dicebatur Calidus. Vide Voſſium de Permutatione literarum, ubi agit de commutatione* TH *in* F *Vide quoque quæ nos infra dicimus in* **ϒIᚣGᚣN**, Velle.

ϒᚣSGᚣN, Veſtire. **GᚣBᚣI ᚠᚣTᚣ hᚣϒI hᚣIᚠGᚱS ᚱᚷ SϒᚣR**

ϚϒΛ ϒΛϚϾIΨ: Si fœnum agri Deus ſic veſtit; *Matth.* 6:30. ⊙Λ ϒΛϚϾΛIMΛ: Quo operiemur? *Matth.* 6:31. NIh ϚΛNΛΛNMXN ΓΛϒΛϚIdΛ ϚIK ϚϒЄ ΛINS ΨIZЄ: Nec Salomon coopertus eſt ſicut unum ex iſtis; *Matth.* 6:29. ΨΛЄI hNΛϚUϾΛIM ϒΛϚIdΛI ϚINd: Qui mollibus veſtiuntur; *Matth.* 11:8. ϒΛϚTϾΛI ΠΛNKΠNXdΛI ΓΛϒΛϚIdЄdNN ïNΛ: Veſte purpureâ circumdederunt eum; *Joh.* 19:2. ЬI ϒΛϚTϾXϚ ⊙Λ ϚΛNKϾΛIΨ: De veſtimento quid ſolliciti eſtis? *Matth.* 6:28. ΛFΛЄT ïMMΛ ϾΛh ϒΛϚTϾΛ: Dimitte ei & pallium; *Matth.* 5:40. *Angloſaxonibus* pæda *vel* ȝepæde *ſunt* Indumenta, veſtes. *Alamannis* uuatt *vel* geuuede. *Belgis* waed/gewaed. *Alibi interim dixi Gothicum* ϒΛϚTϾX, Veſtis, *ſingularem habere affinitatem cum* ἱ⊙ὴς *vel* ἵ⊙ω, Veſtis. *nam vel ipſum Latinorum* Veſtis (*quod manifeſtè factum eſt ab* ἱ⊙ὴς) *abundè oſtendit vocabulis Græcis à vocali vel diphthongo inchoantibus perſæpè præfigi* Vau, *i.* υ *conſonum vel* w. *Vide plura huc pertinentia in annotatis noſtris ad Tatiani* XXXVIII, 5.

ϒΛTЄ, Aqua. ïK ΘΛΠΠϾΛ ïZVIS ïN ϒΛTIN: Ego baptizo vos in aquâ; *Marc.* 1:8. *Luc.* 3:16. ΛOXS ϒΛTINS ΛIЬΛNdINS: Flumina aquæ vivæ; *Joh.* 7:38. ϚTIKΛΛ ϒΛTINS: Calicem aquæ; *Marc.* 9:41. ϒΛTX MIS NI ΓΛFT: Aquam mihi non dediſti; *Luc.* 7:44. ΓΛdΛΠΨNXdЄdNN ïN ϒΛTNΛM: Mortui ſunt in aquis; *Matth.* 8:32. *Angloſaxonibus* pætep *eſt* Aqua. *Alamannis* uuazzer. *Cimbr.* ΠΛIK. *Dan.* vand. *Angl.* water. *Belg.* waeter. *Angloſaxonicum* pætep *olim deduxi à* pæta, Humor, liquor, mador. *Ipſum verò* pæta *videtur eſſe ab* ὑετὸς, Pluvia; *ut primâ ſuâ ſignificatione de Colluvie pluvialis aquæ intellectum ſit vocabulum: prorſus ut Latinum* Humor *pari prorſus ratione putant dictum ab* ὑκτὼρ, Pluvia. *Græcum quoque* ὕδωρ *grammatici ſimiliter deducunt ab* ὕω, Pluo. *Ab hoc ipſo* ὑετὸς *veteribus quoque Cimbris* ✱ΠIΛΛ *dicta eſt* Pluvia. *unde Egillo ſkallagrimo Epinicii ſui Claſſe* v, *Strophâ* 5. ВΛF✱ΠIΛΛ *eſt* Arcûs pluvia. *ita enim vocabant Tela confertim in hoſtes nimbi inſtar effuſa.*

ϒΛΨ. ΓΛϒΛΨ, Conjunxit; *Marc.* 10:9. *Vide quæ de hoc* ΓΛϒΛΨ *& verbo* ϒIΨΛN *fuſè dicemus in Addendorum appendiculâ.*

ϒΛNKd, Sermo, verbum. *Angloſax.* popd. *Alam.* uuort. *Cimbr.* ЯRF. *Dan.* ord. *Angl.* word. *Belg.* woord. *Magno doctiſſimorum hominum conſenſu origo vocis refertur ad* ϒΛNKΨΛN, Fieri. *Videri quidem poſſet vox, etymologiæ hujus reſpectu, magis* Rem geſtam *quam* Dictum *deſignare; ſed plurimarum linguarum idiotiſmus* Verbi *vocabulum pro* Re *accipit. Latinis profectò ſcriptori-*

toribus Dictum *quandoque eſt* Res. *Plautus Caſinâ Actu* v, *Scenâ* 4; Feci ego iſt hæc dicta quæ vos dicitis. *Virgilius Ceiri*; Quæritur ex omni verborum injuri dicto. *ad quæ verba Scaliger*; Dictum *hîc accipitur ut Homero* ἔπος, *hoc eſt* Res *Sic Hebræi dicunt Verbum pro Facto. Sic Latinum* Res; *eſt enim à* ῥῆσις. *& ve teres dicebant* Reſes, *quod decurtatum eſt in* Res, *ut alia. Hæc Scaliger.*

ᚠᚨᚾᚴᚴᚷᚨᚾ, Operari. ᛁᚴ ᛋᚴᚨᛚ ᚠᚨᚾᚴᚴᚷᚨᚾ ᚠᚨᚾᚴᛋᛏ ᚠᚨ ᚠᛁᛋ ᛋᚨᚾᛞᚷᚨᚾᛞᚨᛁᚾᛋ ᛗᛁᚴ ᚿᚾᛏᛖ ᛞᚨᛚᚱᛋ ᛁᛋᛏ. ᚢᛁᛗᛁᚠ ᚾᚨᚺᛏᛋ ᚠᚨᛏᛖᛁ ᚾᛁᛗᚨᚾᚾᚨ ᛗᚨᚱ ᚠᚨᚾᚴᚴᚷᚨᚾ: Me oportet ope rari opera ejus qui miſit me, donec dies eſt: venit nox, quando nemo poteſt operari; *Joh.* 9: 4. ᚠᚨᚾᚴᚴᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚿᚾᛋᛁᛒᚷᚨᚾᚨ: Qui ope ramini iniquitatem; *Matth.* 7: 23. ᚾᚨᚺᛏᚨᛗᚨᛏ ᚠᚨᚾᚴᚺᛏᚨ, Cœ nam fecit; *Marc.* 6: 21. ᚠᚨᚾ ᚠᚨᚾᚴᚴᚷᚨᛁᛋ ᚿᚾᛞᚨᚾᚴᚾᛁᛗᚨᛏ ᚨᛁᚠᚠᚨᚾ ᚾᚨᚺᛏᚨᛗᚨᛏ: Cùm facis prandium aut cœnam; *Luc.* 14: 12 ᚴᚨᚠᚨᚾᚴᚺᛏᚨ ᛞᚨᚾᚺᛏ ᛗᛁᚴᛁᚨᚨ: Fecit convivium magnum; *Luc* 5: 29. ᚴᚨᚠᚨᚾᚴᚺᛏᚨ ᚦᚨᚾᛁ: Fecit lutum; *Joh.* 9: 6. ᚴᚱᚠ ᚠᚨᚾᚴᛋᛏᚠ ᚠᚨᚾᚴᚺᛏᚨ ᛒᛁ ᛗᛁᛋ: Bonum opus operata eſt in me; *Marc* 14: 6. ᚠᚨᚾᚴᛋᛏᚠᚷᚨ, Operarius; *Luc.* 10: 7. *Joh.* 15: 1. *Angloſax* pyncan. pyncean. *Alam.* uuirchon. *Cimbr.* ᚿᛁᚱᚠᛁᛨ. *Angl.* worke. *Belg* werchen. *Olim in Obſerv. ad Willerami paginam* 14 *deduxi* werk *ab* ἔργον, Opus *pluribúſq; exemplis firmavi illam uſitatiſſimæ originationis rationem, quæ ſit præpo nendo Æölicum digamma Græcis vocibus à vocali vel diphthongo incipientibus.*

ᚠᚨᚾᚴᛗ, Serpens. ᚨᛏᚴᚨᚦ ᛁᛉᚠᛁᛋ ᚠᚨᛚᚨᚾᚦᛖᚾᛁ ᛏᚴᚿᛞᚨᚾ ᚿᚦᚨᚴᛉ ᚠᚨᚾᚴᛗᛖ: Dedi vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes; δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων. *Luc.* 10: 19. *Angloſaxonibus* popm. pyrm *eſt* Vermis, reptile. *Alamannis* uuûrm. *Danis* orm. *Anglis & Belgis* worm *Cimbris olim* ᛦᚱᚠᛁ *dicebatur: unde & ſextus menſis Danis etiamnum* ormemaane *nuncupatur, à vermibus nempe atque inſectis tunc maximè infeſtantibus terræ fru ctûs. Suſpicabar aliquando* ᛦᚱᚠᛁ *deſumptum ex* ὁρμὴ, Impetus; *quòd vermes nulli exteriorum membrorum adminiculis, aliorum inſtar animantium, ſed intrinſecâ vi vaciſſimi impetûs virtute velociſſimè ferantur, totúmq; adeò corpus mirâ ſinuoſorum voluminum lubricitate in varias formas torqueant ac retorqueant. Arnobius adv Gentes*; Serpens per terram reptans, cœno natis ut vermiculis mos eſt, ſolum mento radit & pectore, tortuoſis voluminibus ſe trahens, atque, ut pergere pro ſus poſſit, partem ſui poſtremam conatibus prioris adducit. *At nunc rectiùs vi detur vocabuli origo poſſe referri ad* ὁρμιὰ, Tenuis funiculus; *ob manifeſtiſſiman ſimilitudinem. Omnino interim vide quæ annotavimus ad gl D*, 5. *in* Baſiliſcus

ᚠᚨᚾᚴᛏᛁᚿᛋ ᚾᛁ ᚺᚨᛒᚨᛁᛞᚨ: Radicem non habebat; *Marc.* 4: 6 & 17

ᚿᛋ

ᚿᛋ ᚠᚨᚿᚴᛏᛁᛗ: A radicibus; *Marc.* 11:20. ᚿᛋᚨᚿᛋ᛫ᛁ ᚠᚿᚴ ᚿᛋ ᚠᚨᚿᚴᛏᛁᛗ: Eradicare; *Luc.* 17:6. ᚷᚿ ᛋᛦ ᚨᚢᛁᛉᛁ ᚨᛏ ᚠᚨᚿᚴᛏᛁᛗ ᛒᚨᚱᛗ᛫ ᚨᛁᚱᛁᚠ: Jam ſecuris ad radicem arborum poſita eſt; *Luc.* 3:9. *Alamannis* uuůrza / uuůrzale / uuůrzele / uuůrtele *eſt* Radix. *Belgis* wortel. *Denominationis hujus Belgicæ Alamannicæq; originem præ ſe fert priſca orthographia Angloſaxonici* ƿẏɲtpel *vel* ƿẏɲtpala, Radix. *item* ƿẏɲtpælean, Plantare. apuɲtpælan, Eradicare, exſtirpare. *Siquidem hæc manifeſtè compoſita ſunt ex* ƿẏɲt *vel* puɲt, Herba, olus; *&* pell. ƿẏll. pælla, Fons, ſcaturigo: *quòd teneriora herbeſcentium plantarum ac ſtirpium germina ex hac veluti ſcaturigine prorumpant. Appoſitè Seneca de Benef.* III, 29; Tolle radicem; nemora non ſurgent, nec tanti montes veſtientur. ƿẏɲtpume *quoque vel* ƿẏɲttpuma *dicebatur iiſdem Angloſaxonibus; à* ƿẏɲt, Herba; *&* tpum, Firmus, validus; *quòd Radix præcipuum ſit omnis herbæ firmamentum. Pari ferè derivationis ratione Græcis grammaticis ῥίζα videtur dicta quaſi ῥίιζα, quoniam per eam ῥέει & ζῇ. quandoquidem ipſius plantæ vita è radice quaſi profluit ac per totam deinceps plantam diffunditur.*

ᚠᛖᛚᛋ, Undæ, fluctus; *Marc.* 4:37. *Matth.* 8:24. *Angloſaxonibus* pæȝ *eſt* Unda, fluctus. *Alamannis* uuag. *Belgis* waeg *vel* wage. *Anglis* wave. *Gallis* vague. *Iſlandis* vøgur *eſt* Fretum. *Sunt à* ᚠᚨᚱᚨᚿ, Movere, concutere; *quod vide in* ᚠᚨᚱᛁᛞ. *Pari prorſus ratione Græcis, Euſtathio authore,* κῦμα *dicitur quaſi* κύκημα. *à* κυκᾶν, Perturbare, agitando commiſcere atque confundere. *ſiquidem Homero ſolemne eſt* κυκᾶν *&* κυκᾶσθαι *de commoto mari uſurpare. Vide plura in annotatis ad gl D*, 8. *in* Kataclismus.

ᚠᛖᛚᛋ, Motus. ᚠᛖᛚᛋ ᛗᛁᚴᛁᚨᛋ ᚠᚨᚴᚠ ᛁᚿ ᛗᚨᚴᛖᛁᚿ: Motus magnus factus eſt in mari; *Matth.* 8:24. ᚱᚨᛋᛦᚴ ᚠᛁᚿᛞᚨ ᚷᚨᚺ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᚠᛖᚱᚨ ᚠᚨᛏᛁᚿᛋ: Increpavit ventum & tumultum aquæ; *Luc.* 8:24. *Refer ad ea quæ diximus in* ᚠᚨᚱᛁᛞ, Agitatus.

ᚠᛖᛁᚺᚨ *vel* ᚠᛖᛁᚺᛋ *eſt* Sanctus. ᚠᛖᛁᚺᚨᚿ, Sanctificare. ᛋᚨ ᚠᛖᛁᚺᚨ ᚱᛦᚠᛋ: Sanctus Dei; *Marc.* 1:24. *&* *Luc.* 4:34. ᚨᚺᛗᚨ ᛋᚨ ᚠᛖᛁᚺᚨ: Spiritus ſanctus; *Luc.* 3:22. *&* *Joh.* 7:39. ᚨᚺᛗᚨ ᚠᛖᛁᚺᛋ: *idem*; *Luc.* 1:35. *&* 2:25. ᚨᚿᚺᚿᛗᛁᛋᛏᛋ ᚠᛖᛁᚺᚨ: Pontifex; *Joh.* 18:13. ᚨᛏᛏᚨ ᚠᛖᛁᚺᚨ: Pater ſancte; *Joh.* 17:18. ᚠᛖᛁᚺ ᚿᚨᛗᛦ ᛁᛋ: Sanctum nomen ejus; *Luc.* 1:49. ᚠᛖᛁᚺᚿᚨᛁ ᚿᚨᛗᛦ ᚠᛖᛁᚿ: Sanctificetur nomen tuum; *Matth.* 6:9. ᚠᛖᛁᚺᚨᛁ ᛁᚿᛋ ᛁᚿ ᛋᚺᚿᚷᚨᛁ: Sanctifica eos in veritate; *Joh.* 17:17. *&* *mox commate* 19; ᚠᚱᚨᛗ ᛁᛗ ᛁᚴ ᚠᛖᛁᚺᚨ ᛗᛁᚴ ᛋᛁᚨᛒᚨᚿ: Pro eis ego ſanctifico me ipſum. *Angloſaxones*

non temerè pih *vel* piȝ *uſurpant pro* Sanctus; *quia paſſim* haliȝ *dicunt: in ve tamen* peoȝod. piebed. *vel* (*ut monumentorum antiquiſſima perſæpè ſcribunt*) pi bed *priſcam acceptionem vocabuli* pih *vel* piȝ *retinuerunt: etenim* Ara *iis dicebatur* piȝbed, *quaſi* pied *vel* pihed beod, Sacra *vel* conſecrata menſa: *Græcis p tribus* ἁγία τράπεζα. *vide quæ annotavimus ad Tatiani* II, 4. *At Francis, q antiquiſſimam Gothorum linguam in multis fideliùs retinuerunt,* **uuihe** *eſt* Sacrum **uuihaz**/ Sanctum. **uuihida**/ Reliquiæ ſanctorum; *Kero*. **uuih kiſchrip**/ Hagiographa; *gl C*, 2. **chirih uuihi**/ Neomenia; *gl C*, 7. **uruuihaz**/ Execrandum; *B*, 17. *Liquet igitur verbum* **uuihan** *primâ ſuâ ſignificatione olim pro* Sanctificare purgare, luſtrare *acceptum; atque inde* **uuih** *vel* **uuihaz** *dictum,* Quicquid ritè purgatum luſtratúmq; erat. *Hanc acceptionem inſinuat quidem paullò ante adductu* **chirih uuihi**/ *ſed pleniùs eam firmant verba* Otfridi v, 16, 66; **uuihit ſih mit douf** Sanctificat vel luſtrat ſe baptiſmo. *evidentiſſimum enim eſt hoc in loco agi de l ſtratione per aquam; unde &* Luſtralis aqua *Danis* **viid vand**/ *Belgis* **wijwat** *nuncupatur. Vide paginam* 52 *Obſervationum noſtrarum in Willeramum, ubi* **uuihen**/ *ob receptiſſimam conſuetudinem luſtrandos leviter adſpergendi vel irrora di, deduximus ab* ὕειν, *quod non modò* Pluere, *verùm etiam* Pluviâ perfundere, *ſimpliciter* βρέχειν *ſive* Irrigare *ſignificat. Quoniam tamen enormia crimina freque ter etiam luſtrabant ſuffimentis quibuſdam atque expiatoriis ſacrificiis, quibus pr ximè præcedens originatio non competit; aliâ hîc opus eſt etymologiâ, & quæ iſta quoque purgandi rationem comprehendat. Eam, præeunte Cl. Salmaſio, ſic exp dio: Græcis* θῦω *idem cum* θυμίαμα. *inde Latinum* Thus; *ut* πῦον, Pus; γλοιὸς γλυὸς, Glus. *Græci veteres* θύειν *non pro* Sacrificare, *ſed* ἀντὶ τοῦ θυμιᾶν *ponebant Æoles* φύω *dicebant: unde Latina* fuo *&* fio; *item compoſita* Suffio *&* Suffimen *à* θύω *eſt* θυμὸς, *Æolicè* φυμὸς, *unde Latina* Fumus *&* Fumigare; *ut à Græ* θυμιᾶν, *&c. Vide Salmaſium paginâ* 500 *Plinianarum exercitationum. Quum igitur ex Æolico* φύω *pro* θύω *Salmaſius eximiè deduxerit Latinum* Fio *cum compoſitis* Suffio *&* Suffimen; *nemo certè iverit inficias Teutonicum* **uuihen** *vel Gothicum* **ƿeihan** *ſimiliter ab eâdem origine potuiſſe derivari.*

ƿeihs, Caſtellum, vicus; *Marc.* 6:6. 8:23, 26, 27. *Joh.* 7:42. 11:3 *Angloſaxonibus* pic *eſt* Vicus, caſtellum. *Belgis quoque* **wijk** *eſt* Vicus. *ite* Regio vel tractus urbis. *Iſlandis* **vigr** *eſt* Munimentum. *Alamannis* **uuigbu** *eſt* Arx, caſtellum, munimentum. *Sed hæc videntur alterius originis: nempe,* **uuig**/ Bellum. *cùm prius illud* **ƿeihs**, *quemadmodum & Angloſaxonicum p ejuſdem ſint originis cum Latino* Vicus. *de quo vide Voſſii etymologicum. Scl vinis* **wes** *eſt* Vicus; *quod Gelenii Lexicon ſymphonum in ordine* διὰ πασῶν *co ſonare cenſet cum* οἶκος.

ᚠᛖᛁᚾ, Vinum. ᚠᛖᛁᚾᚨᛏᚲᛁᚾ, Vitis. ᚠᛖᛁᚾᚨᛏᚨᛁᚾᛋ, Palmes. ᚠᛖᛁᚾᚨᛒᚨᛋᚷᛖ, Uva. ᚠᛖᛁᚾᚨᚱᚨᚴᚨᛋ, Vinea. ᚠᛖᛁᚾᛞᚲᚢᚾᚲᚷᚨ, Vini potator. *Cambrobritannis* gwin *eſt* Vinum. *Angloſax.* ꝑin. *Alam.* uuin. *Gall.* vin. *Ital. & Hiſp.* vino. *Cimbr.* ᚢᛁᚾ. *Dan. & Iſl.* vyn. *Angl.* wine. *Belg.* wijn. *Omnia, præfixo* Vau, *abſciſſa ſunt ex* יין, Vinum. *Illud verò, ſicuti cenſet doctiſſimus Caninius, eſt ex Hebræo* יין, Vinum.

ᚠᛖᛁᛋ ᚨᚠᚨᛚᛁᚨᚱᛏᚢᛗ ᚨᛚᛚᚨ: Nos dimiſimus omnia; *Marc.* 10: 28. ᚠᛖᛁᛋ ᛟᚨ ᛏᚨᚾᚷᚨᛁᛗᚨ: Nos quid faciemus? *Luc.* 3: 14. ᚠᛖᛁᛋ ᛗᚱᛋᛖᛋ ᛋᛁᚠᚱᚾᚷᚱᛋ ᛋᛁᚷᚾᛗ: Nos Moſis diſcipuli ſumus; *Joh.* 9: 28.

ᚠᛖᛁᛋᚱᚠ. ᚱᚨᚠᛖᛁᛋᚱᚠ, Viſitat; *Luc.* 1: 78. *quod vide ſuo loco.*

ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᚨᚷᚨᚾ, Teſtimonium perhibere. ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᛁᚠᚨ, Teſtimonium. ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᚨᛋ, Teſtis. ᛁᚲ ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᚨᚷᚨ ᛒᛁ ᛁᚾᛋ: Ego teſtimonium perhibeo de iis; *Joh.* 7: 7. ᛁᚲ ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᚨᚷᚨ ᛒᛁ ᛗᛁᚲ ᛋᛁᚨᛒᚨᚾ: Ego teſtimonium perhibeo de me ipſo; *Joh.* 8: 14. ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᚨᚷᚨᚾᛞ, Teſtimonium perhibent; *Joh.* 10: 25. ᛏᚠᛚᛞᛞᚷᛖ ᛗᚨᚾᚾᛖ ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᛁᚠᚨ ᛋᚾᚾᚷᚨ ᛁᛋᛏ: Duorum hominum teſtimonium verum eſt; *Joh.* 8: 17. ᚾᛁ ᛋᛁᚷᚨᛁᛋ ᚱᚨᛚᛚᛁᚾᚱᚨ ᚠᛖᛁᛏᚠᚱᛞᚨᛋ: Non eris falſus teſtis; *Marc.* 10: 19. *Angloſaxonibus* ꝑitneſſe. ȝepitnyſ. *item* ꝑitſcip. ȝepitſcip *eſt* Teſtimonium. ȝepita, Teſtis. *Alamannis* giuuizſcaf *eſt* Teſtimonium. keuuizzida / Teſtimonia. *Cimbris* ᚢᛁᚠᚨ *eſt* Teſtimonium. *Danis* vidn *eſt* Teſtis. vidne / Teſtari. vidneßbyrd / Teſtimonium. *Iſlandis* vitnißburdur / Teſtimonium. *Anglis* to witneſſe *eſt* Teſtari. witneſs / Teſtimonium. *&c. Omnia ſunt à* ꝑitan, Scire; *quoniam teſtes profiteri debent & ſanctè aſſeverare liquidò ſibi conſtare quicquid illud eſt de quo interrogantur.*

ᚠᛖᚾᚷᚨᚾ. ᚱᚨᚠᛖᚾᚷᚨᚾ, Putare, exiſtimare, arbitrari. ᚱᚨᚠᛖᚾᚷᚨ, Arbitror; *Luc.* 7: 43. ᚨᛏᚠᛖᚾᚷᚨᚾᛞᚨᛖᛁᚾ ᚠᚨᚾ ᚨᛚᛚᚨᛁ ᛗᚨᚾᚨᚱᛖᛁᚾ: Exiſtimante autem omni populo; *Luc.* 3: 15. *Angloſaxonibus* penan *eſt* Opinari. *Alamannis* uuanen. *Anglis* weene. *Belgis* waenen. *Angloſaxonicum interim* penan *derivavi aliquando ex* pen *vel* penunȝa, Forſitan; *quoniam qui rem nondum ſatis habent perſpectam, nunquam non in ore habent illud ſuum* pen, Fortaſſè. *quæ particula cùm ſit dubitantium propria, videri quoque poteſt inde ortum traxiſſe verbum de ambiguâ dubiáq; ſcientiâ primitùs uſurpatum.*

ᚠᛖᚾᚷᚨᚾ, Sperare, exſpectare. ᚠᚾ ᛁᛋ ᛋᚨ ᚢᛁᛗᚨᚾᛞᚨ. ᚠᚨᚾ ᚨᚾᚠᚨᚴᚨᚾᚾ ᚠᛖᚾᚷᚨᛁᛗᚨ: Tu es qui venturus es, an alium exſpectamus? *Luc.* 7: 19, 20. ᚷᚨᛒᚨᛁ ᚨᛖᛁᛟᛁᚠ ᚠᚴᚨᛗ ᚠᚨᛗᛗᛖᛁ ᚠᛖᚾᛖᛁᛞ

NEIA ANANIMAN: Si mutuum dederitis his à quibus ſperatis recipe
Luc. 6:34. AN ψAMMEI GNS YENEIψ: In quo vos ſperatis; *J*
5:45. AEIOAIA NIYAIhTAIS NSYGNANS: Mutuum date ni
inde ſperantes; *Luc.* 6:35. *Hæc acceptio verbi* YENGAN *promanavit ex pri*
Opinandi ſignificatione; quoniam Spes eſt quædam veluti certò adventantis proſ
ritatis opinio, quâ miſeri mortales in ſummis rerum adverſarum anguſtiis men
cogitationéſq; ſuas ſuſtentant atque erigunt. *Angloſax.* pena *eſt* Spes. pena
Sperare. oppenan, Deſperare. op unzepenedum, Ex inſperato. *Alam.* uua
Spes. unuuan / Deſperatio. uuanen / Sperare. faruuanen / Deſperare. *Iſl.*
dis von *eſt* Spes. *Danis* wænt *eſt* Inexſpectatus, inſperatus.

YEPNA, Arma; *Joh.* 18:3. *Angloſax.* pæpnu. pæpna. poepna. popn
Alam. uuaffana. *Cimbr.* NABK. *Dan.* vaaben. *Iſl.* vopn. *Angl.* weapon
Belg. waepenen. *Ut ut Græcis uſitatiùs in plurali* ὅπλα *ditantur* Arma; *ab an*
quo tamen ſingulari ὅπλον, *abjecto* λ, *videtur primò fuiſſe* opon, *ac poſtea* popo
Exempla verò abjecti λ *ſuppeditari putant in* Cavo *ex* γλάφω. Tapes *ex* θάλπ
& ſimilibus.

YEKGAN. *Occurrit in* NNYEKGAN, Indignari; *Luc.* 11:41.

YEψI AINA YAIKψAND: Grex unus fiet; γενήσεται μία πόιμνη. *Joh.* 10:1
Angloſaxonibus eopu *eſt* Ovis fœta. eopb, Ovile *vel* grex. *Alamannis* eu
vel eutti. *Anglis* ewe *eſt* Ovis fœmina. *Belgis* ooe *vel* ouwe. *Quemadm*
dum verò eopu *&* ooe *manifeſtè referunt Græcum* ὄϊς, Ovis; *ita quoque* ὀϊάλε
πόιμνη *reſpondet Angloſaxonico* eopb, *& Alamannico* eutti. *prorſus ut* ὀϊάλειον κρ
Suidæ exponitur προβάλειον κρέας, Ovilla caro.

YIGAN, Bellum gerere, pugnam conſerere. GAGANDS AN Y
GANNA: Procedens ad bellum gerendum; *Luc.* 14:31. *Angloſaxonibus* p
eſt Bellum, prælium. pigcpæft, Ars bellica. pigmen, Bellatores. pig
Bellator. iung piga, Tyro. *Alamannis* uuige *eſt* Prælium, bellum. uu
hebigaz / Certamen grave. ungeuuenit zi uuige / Nullum bellicæ rei habens uſum
imbellis. uuigant / Pugnator. uuichaft / chuoni in uuige / Bellicoſus. uuighu
Arx, propugnaculum. uuidaruuigo / Rebellio. uuidaruuigun / Rebelles. &
Cimbris IP NIP *eſt* Occido. NIIP, Homicidium. NIIPNA, Athleta. II
NIPI, Singulare certamen. *&c.* *Fortaſſe interim pertinet ad hunc locum, qu*
Pirata (*qui in aliis monumentis Angloſaxonicis plerumque* picing *dicitur*) *capite*
eximiæ grammaticæ Latinoſaxonicæ, ab Ælfrico conſcriptæ, diſertim pigcy
nuncupatur; quaſi Belli regem dicas, i. in quovis conflictu bellico dominatum vel
exercentem. *Neque mira videri poteſt hæc vocabuli compoſitio iis qui animu*
ref

referent ad illam veterum Cimbrorum conſuetudinem quam alibi ex Olao Worm adduximus. nam is author eſt priſcos Danorum reges eorúmq; filios piraticam ſtrenuè ſemper exercuiſſe, atque eos regno maximè idoneos vulgò Cimbris habitos, qui magna paſſim crebráq; intrepidæ mentis ſpecimina popularibus ſuis exhibuerant.

YITS, Via; *Matth.* 7: 13, 14. ÏK ÏM SA YITS. GAh SNNGA. GAh AIBAINS: Ego ſum via, & veritas, & vita; *Joh.* 14: 6. *Angloſaxonibus* pæg. peg. poeg *eſt* Via. *Alamannis* uuec/ uued/ uuog. *Cimbris* ᚢᛁᚠᚢᚨ. *Iſlandis* vegur. *Danis* vej. *Anglis* way. *Belgis* weg. *Ex his* pæg *videri poteſt* (*prius tamen præfixo* Vau) *reciſum ex* ἀγυὰ, Vicus, via. *vel ex* ἠγέομαι, ἠγοῦμαι, Duco; *juxta illud Maronis Eclogâ* 1x; Quò te Mœri pedes, an quà via ducit in Urbem? *& illud ejuſdem Primo Æneïdos, verſu* 405; Perge modò, & quà te ducit via, dirige greſſum. *Quidam derivârunt* peg *ex veteri* Veha, *quomodo ruſtici olim dicebant pro Via: Varro libro Primo de Re ruſticâ, cap.* 2. *vide locum. At* poeg (*quod ubique ferè occurrit in optimo codice Cottoniano quatuor Euangeliorum interlineatorum*) *videri poteſt abſciſſum ex* ἴσχομαι, Abeo, diſcedo, proficiſcor. *Hinc* YITAGINX *videntur dicti* Tribuli, *i. veprium genus vias obſidens atque obſtruens.* ÏBAI AISAND AF YITAGINXM SMAKKANS: Numquid colligunt de tribulis ficus? *Matth.* 7: 16.

YITS, Iter. UEMNN DAGIS YIT: Venerunt diei iter; *Luc.* 2: 44.

YIDXYX, Vidua; *Luc.* 7: 12. YIDNYX, *Luc.* 2: 37. 18: 3 *&* 5. NI AETA ÏZYIS YIDNYAIKNANS: Non relinquam vos orphanos; *Joh.* 14: 18. *Angloſaxonibus* peodepe. pydepe. pudupe *eſt* Vidua. *Alamannis* uuituuua. *Anglis* widow. *Belgis* weduwe. *Quidam hæc ejuſdem volunt originis eſſe cùm Latino* Vidua, *de quo vide Voſſii etymologicum. Quoniam verò diſpar eſt ratio Teutonum, & inclytarum quarundam gentium quæ linguam notholatinam uſurpant; licet non iverim inficias Gallorum* vefue, *Italorum* vedoa, *Hiſpanorum* biuda *ortum traxiſſe ex Latino* Vidua, *minimè tamen inducor ut credam priſcum Teutonicarum gentium ſermonem indigenam multum debere nepotibus Romuli. unde quoque in hujus vocabuli originem ſedulò inquirenti, viſa eſt vox* peodupe *nonnihil affinis Græco* ὀιδάω *vel* ὀιδέω, Tumeo; *ut ita olim Patres noſtri appellaverint* Fœminam luctu ac mœrore confectam, ὀιδαινόεσσαν ἔτι τ πεπαγμάτων, *ut loquitur Herodotus, h. e.* adhuc extumeſcentibus fluctuantibúſq; rebus ejus, *ob nuperum ſcilicet mariti exceſſum. Cimbris antiquioribus pari modo* ᚼᚠᚠᛁᚢ *dicta eſt* Vidua, *ab* ἀχέω *vel* ἀχεύω, Doleo, mœrore ac triſtitiâ conficior.

YIK, Ordo. ÏN YIKXN KNNGIS SEINIS: In ordine vicis ſuæ; ἐν τῇ τάξει τ ἐφημερίας αὐτ. *Luc.* 1: 8.

ᚠᛁᛚᚷᚨᚾ, Velle. ᚠᛁᛚᚷᚨᚾ, Volo; *Matth.* 8:3. *Marc.* 1:41. 6:25. *Luc.* 5:13. ᚠᛁᛚᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Volens; *Marc.* 15:15. *Luc.* 10:29. 14:28. ᚾᛁ ᚠᛁᛚᛞᚨ: Noluit; *Luc.* 18:4 & 13. ᚠᛁᛚᛖᛁᛗᚨ, Volumus; *Marc.* 10:35. ᛟᚨ ᚠᛁᛚᛖᛁᛏᛋ: Quid vultis? *Marc.* 10:36. ᚠᛁᛚᚷᚨ, Voluntas; *Matth.* 6:10. *Angloſaxonibus* pillan *eſt* Velle. *Alam.* **uuillen**. *Dan.* **ville**. *Angl.* **will**. *Belg.* **willen**. *Deduci poſſent ab illo* βούλομαι *unde Latinum* volo *derivatum putant, niſi commodiùs peterentur ex* θέλειν, Velle. *mutato nempe* θ *in* w. *ſicuti Teutonicum* **wallen** *eſt ex* θάλλειν, Scaturire, pullulare. **wijen** *ex* θύειν, Adolere, ſacrificare. **werm** *vel* **warm** / *à* θερμὸς, Calidus. *unde & illud* Formus, *quod veteribus erat* Calidus.

ᚠᛁᛚᚠᚨᚾᛋ, Raptores; *Luc.* 18:11. ᚠᛁᛚᚠᚨᚾ, Diripere; *Marc.* 3:27. *ubi &* ᛞᚨᛁᛋᚠᛁᛚᚠᚨᚾ *pro eo ſcribitur.* ᚠᛁᛚᚠᚨᚾ, Rapere; *Joh.* 6:15. ᛁᚾᚾᚨᚹᚱᚱ ᛋᛁᚾᛞ ᚠᚢᚨᚠᚱᛋ ᚠᛁᛚᚠᚨᚾᛞᚨᚾᛋ: Intrinſecùs ſunt lupi rapaces; *Matth.* 7:15. ᛋᚨ ᚠᚢᚨᚠᛋ ᚠᚱᚨᚠᛁᛚᚠᛁᚹ ᚹᚱ: Lupus rapit eas; *Joh.* 10:12. *ubi & mox commate* 29 ᚠᚱᚨᚠᛁᛚᚠᚨᚾ *eſt* Rapere. ᚠᚱᚨᚠᛚᚨᚠ ᛁᚾᚨ: Arripiebat illum; *Luc.* 8:29. *Fortaſſe eſt à* ᚠᛚᚨᚠᚷᚨᚾ, Volvere; *quòd prædatores truculentis primùm clamoribus obvia quæque diſtrahant, proturbent, provolvant, ut ex temerè diſjectis diſperſiſq; opibus opimam prædam reportent domum.*

ᚠᛁᚾᛞᚨᚾ, Plectere, torquere, involvere, implicare. *Occurrit in compoſitis* ᛒᛁᚠᛁᚾᛞᚨᚾ. ᚾᛋᚠᛁᚾᛞᚨᚾ. *quæ vide. Angloſaxonibus* pinban *vel* pynban *eſt* Contorquere, glomerare, verſare, plectere. *Alam.* **uuintan**. *Dan.* **vinde**. *Iſl.* **vinda**. *Angl.* **winde**. *Belg.* **winden**. *quod affine putant Teutonico* **wenden** / Vertere. *pro quo Argenteus codex* ᚠᚨᚾᛞᚷᚨᚾ *dicit, quod vide ſuo loco.*

ᚠᛁᚾᛞᛋ, Ventus. ᚨᚾᚨᛋᛁᚨᛚᚨᛞᚨ ᛋᚨ ᚠᛁᚾᛞᛋ. Ceſſavit ventus; *item,* ᚷᚨᚺ ᚠᛁᚾᛞᛋ ᚷᚨᚺ ᛗᚨᚴᛖᛁ ᚾᚮᚺᚨᚾᛋᚷᚨᚾᛞ ᛁᛗᛗᚨ: Et ventus & mare obediunt ei; *Marc.* 4:39 & 41. ᛋᚴᚾᚴᚨ ᚠᛁᚾᛞᛁᛋ: Procella venti; *Luc.* 8:23. ᚠᚨᛁᚠᚱᚾᛗ ᚠᛁᚾᛞᚱᛋ: Flaverunt venti; *Matth.* 7:25 & 27. *Angloſax.* pind. *Alam.* **uuint**. *Cimbr.* ᚾᛁᚴᚮᚾᛞᚺ. *Dan.* **vind**. *Iſl.* **vindur**. *Angl.* **winde**. *Belg.* **wind**. *Quod attinet ad vocabuli originem; nihil eſt manifeſtiùs quàm quòd ex verbo* ᚠᚨᛁᚨᚾ *fuerit Participium* ᚠᚨᛁᚨᚾᛞᛋ, Spirans. *atque inde* ᚠᚨᚾᛞᛋ. ᚠᛁᚾᛞᛋ. *Ita quoque Theotiſcum* **uuaien** *habuit in Participio* **uuaiend** *& contractè* **uuaind** / **uuind** / **uuint**. *Angelus Caninius vult Latinum* Ventus *factum ex* ἄνλης *pro* ἀήτης, *ab* ἄω, Spiro: *vel eſſe ab* ἀεὶς ἄνλος, *quod ab* ἄημι. *Homerus Odyſſ.* E, *verſ.* 478. *&* Odyſſ. T, *verſ.* 440;

——— ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων, Ventorum perflat vis humida ſpirantium.

ᚠᛁᚾ-

ᵹINᵹᚪ ᛒᛁᚩITIᛋ: Paſcua inveniet; νομὴν ἐυρήσει. *Joh.* 10:9. *Cædmoni* panᵹ *vel* ponᵹ *paſſim eſt* Campus. *Cimbris dicitur* ᚢᚪᚴᚹ. *At* **ᵹenᵹe** *in Danico exegetico exp.* Conſeptum. *Hinc* neoᚹxena ponᵹ *vel* neoᚹxna panᵹ *Angloſaxonibus dictus eſt* Paradiſus: *quamvis enim de primâ compoſitæ vocis parte nihil adhuc certi poſſim ſtatuere, poſterior tamen ſatis manifeſtè deſumpta eſt ex antecedenti* ponᵹ. *Atque adeò, ſi quis me doceat illud* neoᚹxn *aliquam Gaudii aut Voluptatis acceptionem in ſe complecti, non verebor affirmare Angloſaxonici* neoᚹxna ponᵹ *compoſitionem ſignificationémq; ad amuſſim congruere cum Alamannico* **uuûnnigarto**/ *& Belgico* **luſthof**. *Quúmq; gloſſator Cottonianus Luc.* 23:43 *ſcribat* neᚹcᵹna ponᵹ, *ſubiit aliquando ſuſpicio* neᚹcᵹ *illud fortaſſè (per contractionem Angloſaxonibus perfamiliarem) factum ex* ne peᚹcᵹ, Nullius laboris, *ut ipſo nomine deſignetur locus ab omnibus ærumnis laboribúſq; vacuus*. nÿllan *certè iis erat* ne pıllan. *item* næᚹ *pro* ne pæᚹ. nat *pro* ne pat. *&c.*

ᵹINNᚪN, Pati, tolerare; *Marc.* 8:31. *Luc.* 9:22. *item* Dolere; **Sᚪ ᚪTTᚪ ᛒEINS ᚷᚪh ÏK ᵹINNᚪNdᚱNᚪ SᚱKIdEdNN ᛒNK**: Pater tuus & ego dolentes quærebamus te; *Luc.* 2:48. *Angloſaxonibus* pınnan *eſt* Laborare, pugnare. *item* Acquirere, conſequi. *Alamannis* **uuinnan** *eſt* Pugnare, concertare. *Iſlandis* **vinna** *eſt* Laborare. *Danis* **vinde**/ Vincere, victoriam reportare. *item* Acquirere, lucrari. *Belgis quoque* **winnen**/ Vincere, ſuperare. *item* Quæſtum facere, lucrari. *Vide quæ de origine verbi attigimus in annotatis ad Tatiani* CXCV, 4.

ᵹINTKNS, Hyems, bruma; *Joh.* 10:22. *Angloſax.* pıntep. *Alam.* uuintar/ uuinter. *Cimbr.* ᚾIᚾᛅ. *Dan.* **vinter**. *Iſl.* **vetur**. *Angl.* **winter**. *Belg.* **winter**. *Origo vocabuli putatur eſſe, inſerto N, ab* ὑέτιος, Pluvius, pluvioſus: *prorſus ut eadem anni tempeſtas Græcis dicitur* χεῖμα *vel* χειμὼν, *à* χέειν, Fundere. **ᵹINTKNNS** *quoque dicebantur* Anni. **UINᚱ ᛒᚪᚱᛒᚪKINNᚪNdEI. Iᛒ. ᵹINTKNNS**: Mulier ſanguinis profluvium paſſa duodecim annis: *Matth.* 9:20. **ᛒI ᛒE ᵹᚪKᛒ TᵹᚪᚪIᛒ ᵹINTKNS**: Cum factus eſſet annorum duodecim; *Luc.* 2:42. *Quòd verò Angloſaxones annorum numerum pari modo per hyemes denotaverint, diſcimus ex Matth.* 2:16. *Marc.* 5:25 *&* 42. *Luc.* 2:42. 3:23. 8:42. *Joh.* 2:20. 5:5. 8:57. *Ven. Beda in ipſo ſtatim initio libri Secundi hiſt. eccleſ. gentis Anglorum*, ðyſſum tıdum þ ıſ ſıx pıntep anð ſix hunð pıntſa æftep ðæne ðnihtenlican mennıſcnyſſe: His temporibus, id eſt, anno Dominicæ incarnationis ſexcenteſimo quinto. LL *Inæ R.* 7; tÿnpıntſe cnıht mæᵹ beon ðeoſðe ᵹepıta. Puer decem annorum debet ſcire ne furtum faciat. *Hinc iiſdem Angloſaxonibus* ᵹepıntpaþ *eſt* Grandis ætate; *apud Oroſium libro Sexto, cap.* 31. ᵹepıntpoð beon, Ad juſtam ætatem excre-

ſcere; LL *Inæ R.* 38. ungepintſnebe piſman, Immatura virgo; LL *polit. Alvred R.* 25. ſix pintſna ſæc, Olympias; *gl R.* 16. *Receptiſſimâ etiam conſuetudi annos per hyemes computabant Cimbri veteres; fortaſſè quòd eos præcipuè juvar meminiſſe quot jam hyemis moleſtias & frigoris acerbitates (quæ longè maxima anni partem apud eos perdurant) ſuperâſſent. vide Wormii Faſtos Danicos. quem admodum & Lactantium in Statii Thebaïd.* IV, 653. *Hollandis* enter *vel* ente rind *dicitur* Hornus, *i. e. hujus ipſius anni bos, anniculus. tanquam* enter *co tractum ſit ex* een-winter. *Veteris denique linguæ Friſicæ tenaciores etiamnu dicunt* inter/ tweenter *vel* twinter/ trinter rier/ *pro* een-winter/ twee-winte dry-winter rind. *In honorem certè Infernalium temporis ſpatia non per dies annos, cæterarum Gentium ritu, ſed per noctes & hyemes boreales populos numerâſ author eſt nobiliſſimus Spelmannus in* Herthus. *at vetuſtiores Romani per Æſti tes intelligebant Annos. vide Servium in ultimum verſum Primi Æneïdos.*

ᚠINᚹEIᚹ. *Occurrit in* ᛅISᚠINᚹEIᚹ, Comminuet. *quod vide.*

ᚠINᚹISKᛅNKᛦ, Ventilabrum; *Luc.* 3:17. *Videtur vox compoſita ex il* ᚠINᚹᛦN, *quod fuit in* ᛅISᚠINᚹEIᚹ, *&* SKᛅNKᛦN, Mundare. *atqu adeò ex hujus vocabuli compoſitione perſpicuum eſt* SKᛅNKᛦN *veteribus accep tum pro* Purgare, quacunque ratione mundare. *Hodie verò ſtrictiùs accipitur ve bum pro* Fricare, defricare, fricando mundare. *nam id Danis eſt* ſture. *Angl* ſcoure. *Belgis* ſchuren/ ſchuyren. *Gallis* eſcurer. *Italis* ſgurare, ſcurare *quæ fortaſſè deſumpta ſunt ex* σκωρία, Scoria, *i. fæces ſive retrimentum metalli:* SKᛅNKᛦN *primitùs nihil aliud denotaverit, quàm Sordes hujus illiúſve meta aſſiduè fricando detergere. Angloſaxonibus interim* Paleæ *dicuntur* pinnunge, *incorruptiùs* pinðunge *vel* pinðpunge. Ventilabrum, pinðpig ryſe. pinðpiſcoſu pinðpeſonn. pinðſone. pinðſpingla. *Iiſdem quoque Angloſaxonibus* pinðpian *Anglis* winnow / *eſt* Vannare, eventilare, *i. Aceres & frumenti retrimenta a ventulum vanno excutere. Nemo certè neſcit primas in hoc opere ruſtico eſſe pa tes venti: unde & in principio harum vocum manifeſtum habes veſtigium voc* pinð, Ventus. *Ac Gothis fortè non tantùm* ᚠINᛅS, *ſed &* ᚠINᚹS *dictus e* Ventus. *Alamannis quoque* uuint ſcûula *eſt* Ventilabrum. *Vide etymologicu Anglicum in* Winnow.

ᚠIᚴᛚ ᚹᛚᚾKNEINᛚ ᛅTᛚᛚᚱIᛑEᚧᚾᚾ ᛚᚾᛚ ïᚾᛚ: Corona ſpineam imponebant ei; *Marc.* 15:17. *Joh.* 19:2. ᚠᛚIᚾ ᚹᛚᚾKNEINᛚ ᛒᛚIKᛚᚾᛑS: Coronam ſpineam portans; *Joh.* 19:5. *Vide ſupra in* ᚠᛚI

ᚠIS, Tranquillitas. ᚠᛚKᚹ ᚠIS MIKIᛚ: Facta eſt tranquillitas magna *Matth.* 8:26. *Marc.* 4:39. *Luc.* 8:24. *Subdubitavi aliquando an non (præſi*

Va

Vau) *videri poſſit abſciſſum ex* ἥσυχος, Sedatus, placidus, quietus, tranquillus.

YISAN, Eſſe, exiſtere. OANA MIK UIWANA MANS YISAN: Quem me dicunt homines eſſe; *Marc.* 8: 27 & 29. GRW IST NNSIS HEK YISAN: Bonum eſt nos hîc eſſe; *Marc.* 9: 5. SADANKAIGIS UIWANA NSSTASS NI YISAN: Sadducæi dicunt reſurrectionem non eſſe; *Marc.* 12: 18. WN MANNA YISANDS TANGIS WNK SIAUAN AN GRWA: Tu, homo cùm ſis, facis te ipſum Deum; *Joh.* 10: 33. YISANDS IN KALYGINIM: Cùm eſſet in tormentis; *Luc.* 16: 23. WAI IN FRAGINAI YISANDANS: Qui in delitiis ſunt, *i. qui delicatè ac molliter vivunt*; οἱ ἐν τρυφῇ ὑπάρχοντες. *Luc.* 7: 25. YISAM YAIA: Epulemur. εὐφρανθῶμεν. *Luc.* 15: 23. *& mox commate ſequenti,* ANRNNNN YAIAYISAN: Cœperunt epulari; ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. *commate denique* 29, EI MIW FRIGRNDAM MEINAIM BIYESGAN: Ut cum amicis meis epularer. *Ita Græcis* εὐωχία *eſt* Convivium. εὐωχοῦμαι, Convivor, epulor. παρὰ τὸ εὖ ἔχειν. *Plautus Menæchm. Actu* III, *Scenâ* Potin ut quieſcas. *&c.* Minore nuſquam benè fui diſpendio. *Angloſaxonibus* peȝan *eſt* Eſſe. *Alamannis* uueſan. *Cimbris* AÞ NIRA. *Danis* vere. *Iſlandis* ad vera. *Belgis* weſen. *Græcis* ἐστάναι.

YISAN, Manere; *Luc.* 19: 5. *Joh.* 6: 27, 56. 7: 9. 8: 35. 14: 17, 25. 15: 6, 7, 9, 10, 11, 16. INNH WAMMA GAKDA YISAIW: In illâ domo manete; *Luc.* 10: 7. NI GAWAS IN GAKDA: Non manebat in domo; *Luc.* 8: 27. FRAWANKHTS IZWARA WAIKHYISIW: Peccatum veſtrum manet; *Joh.* 10: 41.

YISSNHWAN NS FRNMISTGA IAISNS: Sciebat autem ab initio Jeſus; *Joh.* 6: 64. 16: 19. 18: 2. *Videtur autem* YISSNHTAN *ex* YISSA NHTAN *contractum.* YISSA, Sciebat; *Matth.* 27: 18. *Joh.* 6: 6. NI YISSA OA KRAIDEDI: Non ſciebat quid diceret; *Marc.* 9: 6. IK YISSA: Ego ſciebam; *Joh.* 11: 42. IW YISSEDEIS: Si cognoviſſes; *Luc.* 19: 42. NI YILDA EI OAS YISSEDI: Non volebat ut quis ſciret; *Marc.* 9: 30. NIN YISSEDNW: Neſciebatis? *Luc.* 2: 49. YISSEDNN, Sciebant; *Luc.* 2: 43. 4: 41. ANDHRFNN EI NI YISSEDEINA: Reſponderunt quod neſcirent; *Luc.* 20: 7. *Refer hæc ad* YITAN, Scire.

YISTKIS WIZA NI SIND: Ovilis hujus non ſunt; οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης. *Joh.* 10: 16. *Vocabulum hoc Gothicum, niſi me valdè fallit conjectura, ſingularem habet affinitatem cum Angloſaxonico* pyrt, *& Alamannico* uuiſt / *quod utriſque* Epulas cibúmq; *denotat. Huc etiam facit quòd Suecici agricolæ Terram vulgari ſermone vocant* Gudz wiſthuus, *Uberiorem enim agrorum proventum divinitùs affluen-*

tem agnoſcentes, utuntur hoc vetere adagio, **Ᵹ Gudz wiſthuus ær mjckin maat** In Dei cellâ penuariâ eſt multum cibi. *Vide quæ de voce* **uuiſt** *habent notæ noſtr ad gl Lipſii, in* **uuirſcapandis** / Epulantis. *Ac fortaſſè quoque eidem* **uuiſt** *affi erit illud* **ᚭᚫᚾᛋᚢᛁᚠᚴᚫᚾᛋ**, Jejuni; *Marci* 8 : 3. *ſi (quod nunc demum in me tem venit)* **ᚭᚫᚾᛋᚢᛁᛋᛏᚴᚫᚾᛋ** *legendum putemus pro* **ᚭᚫᚾᛋᚢᛁᚠᚴᚫᚾᛋ** *Cæterùm hoc maturiore ac minùs deproperato indiget examine.*

ᚢᛁᛏ, Nos, *de duobus*; *Joh.* 17 : 11, 22. *Angloſax.* pyt. *Iſl.* vid.

ᚢᛁᛏᚫᚾ, Scire; *Marc.* 7 : 24. **ïk ᚢᚫᛁᛏ ᛟᚫᚴᚵᚫᚾᛋ ᚱᚫᚢ ᚭᛁᛞᚫ**: Scio quos elegerim; *Joh.* 13 : 18. **ni ᚢᚫᛁᛏ**: Neſcio; *Joh.* 9 : 1 **ᚢᚫᛁᛏ ᚭᛏᛏᚫ ïᛉᚢᚫᚴ**: Scit pater veſter; *Matth.* 6 : 32. **ᚢᛁᛏᚿᛘ** Scimus; *Marc.* 12 : 14. **ni ᚢᛁᛏᚿᛘ**: Neſcimus; *Marc.* 11 : 33. **ᚿᚾ ᚢᛁᛏᛁ**, Stultitia, inſcitia; *Marc.* 7 : 22. *Angloſax.* pitan *eſt* Scire. *Alam* **uuizan/ uuizzan**. *Cimbr.* ᚿᛁᚾᚫ. *Dan. vide*. *Belg.* **weten**. *Angl. quoque* **witt** *olim fuiſſe in uſu pro* Scire, *liquet ex* **to witt** / Scilicet, videlicet. **wittingly** Sciens. **had Ᵹ wiſt** / Si ſciviſſem. **Ᵹ wot not** / Neſcio: *nam hæc ab anti quo hujus verbi uſu etiamnum reſervârunt Angli. Hæc interim omnia valdè ſun affinia Græco* εἰδέναι, Scire. *nam Æölicum digamma (quod aliis* Vau *nuncupatur præponi vocabulis à vocali vel diphthongo inchoantibus, toties monitum eſt ut no indigeat repetitione.*

ᚢᛁᛏᚫᚾ, Videre. **ᚢᛁᛏᚫᚾᛞᚫᛋ ïᚫᛁᛋᚿᛋ ᚠᚱᛋ ᛘᛁᛏᚱᚿᛁᚾᛋ ïᛉᛖ** Videns Jeſus cogitationes eorum; *Matth.* 9 : 4. **ᚠᚿ ᚢᛁᛏᛖᛁᛋ**: Tu videris *Matth.* 27 : 4. *Hæc verbi acceptio profluxit ex antecedente: quoniam ea quæ per cipimus intellectu, videmur nobis coràm quaſi intueri.*

ᚢᛁᛏᚫᚾ, Obſervare, cuſtodire, tueri, munire. **hᚫᛁᛏ ᚿᚿ ᚢᛁᛏᚫᚾ ᚠᚫᛘᛘᚫ hᚫᚫᛁᚢᚫ**: Jube cuſtodiri ſepulchrum; *Matth.* 27 : 64 & 65 **ᚢᚫᛁᛏᛁᛞᛖᛞᚿᚿ ïᛘᛘᚫ ᚵᚫᚿ hᚫᛁᚫᛁᛞᛖᛞᚫᛁ ïᚿ ᛋᚫᚱᚱᚫᛏᚱ ᛞᚫ ᚱᚫ**: Obſervabant eum ſi ſabbatho curaret; *Marc.* 3 : 2. *Luc.* 6 : 7. **ᚢᛁᛏᚫᚾ ᛞᚫᚾᛋ ïᚫᛁᛋᚿᚫ**: Cuſtodientes Jeſum; *Matth.* 27 : 54. **ᚢᛁᛏᚫᚾᛞᚫᚾ ᚢᚫhᛏᚢᚱᛘ ᚾᚫhᛏᛋ ᚿᚮᚫᚴ hᚫᛁᚴᛞᚫᛁ ᛋᛖᛁᚾᚫᛁ**: Cuſtodientes vigi lias noctis ſuper gregem ſuum; *Luc.* 2 : 8. **ni ᚢᛁᛘᛁᚠ ᚠᛁᚿᛞ ᚫᚾᚱᚫᚴ ᛞᛁ ᚱᚱᚠᛋ ᛘᛁᚠ ᚭᛏᚢᛁᛏᚫᛁᚿᚫᛁ**: Non venit regnum Dei cum obſerva tione; *Luc.* 17 : 20. **ᚫᚫᚫᛁïᛘ ᚫᚿᛏᚱᚿᚫ ᚢᛖᛋᚿᚿ ᚮᚫᛁᚴᚢᛖᛁᛏ ᚵᚫᚿᛞᚱᚿᚫ ᛞᚫᚿ ïᛘᛘᚫ**: Omnium oculi erant intendentes in eum; *Luc* 4 : 20. *Tertia hæc ſignificatio verbi* **ᚢᛁᛏᚫᚾ** *promanavit ex ſecundâ; propter quòd non opus habeant oculos aliorſum deflectere, qui rem ſibi commiſſam ſedulò c ſtodire ſatagunt. unde & Græcis* ἐπίσκοποι *dicti* Dominici gregis cuſtodes. ἀπὸ τ

Ret

Retia ſervantes. ὀινόκτωι, Vinearum cuſtodes. *Latinis quoque* Æditui *vel* Ædituentes *dicebantur Sacrarum ædium cuſtodes. &c. Similia vide ſupra in* YAKAGAN, Cuſtodire.

YITAN, Obſervare, revereri. YITAIDA ïMMA: Obſervabat eum; *Marc.* 6:20. SABBATE DAGA NI YITAIþ: Sabbathum non cuſtodit; *Joh.* 9:16. *Angloſaxonibus quoque non ignota fuit hæc verbi acceptio: Ruſhworthianus gloſſator Matth.* 21:37; hio oꝼꝼitun ſunu min. Reverebuntur filium meum; ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. *Fortaſſe quoque huic acceptioni occaſionem dedit priſca eorum loquendi formula, qui* aꝼe pitan *dicebant pro* Honorem exhibere. *Beda lib.* II, *cap.* 20; ne polde he ænige aꝼe pitan on ðæꝼe Cniſtenan æꝼeſtniſſe. Nec religioni Chriſtianæ aliquid impendebat honoris. *Similem loquendi modum habent Canuti regis* LL *eccleſ.* § 2.

YITRþ, Lex; *Matth.* 7:12. *&* 11:13. *item Luc.* 16:16. YITRDA-LAISAKERS, Legis doctores; *Luc.* 5:17. YITRDAÞASTERS, Legis periti; *Luc.* 7:30. YITRDAÞASTEIS, Legiſperitus; *Luc.* 10:25. *Alamannis* uuitut *vel* uuizzod *eſt* Lex. *à* uizzan / Scire. *vel, quòd oporteat eam ſcire; vel, quòd feratur à peritis & variarum rerum ſcientiâ imbutis hominibus. unde quoque Angloſaxonum reges in ipſo legum ſuarum ingreſſu plerumque profitentur leges iſtas à ſe latas* mid pitena ȝeðeahte, Cum ſapientum conſilio.

YIþAN, Conjungere, colligare, copulare. *Vide quæ de hoc verbo habet Appendix addendorum ad paginam* 129, *in* GAYAþ, Conjunxit.

YIþRNDANS hANBIDA SEINA: Moventes capita ſua; *Marc.* 15:29. *Affine huic videtur quod* cpyꝼan *Angloſaxonibus eſt* Quaſſare. ic to-cpyꝼe, Quaſſo; *gr Ælfrici* 28. ꝼoncpyꝼðe heaꝼda manigna, Conquaſſabit capita multorum; *Pſ.* CIX, 7.

YIþKA *ſæpenumero ſignificat* ὑπάντησιν, Occurſum; *tam in compoſitione, quàm extra eam.* YIþKAïDA ïNA: Occurrit ei; ὑπάντησιν αὐτῷ. *Joh.* 11:20. NKKNNNNN YIþKAGAMRTGAN ïMMA: Proceſſerunt obviam illi; ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ. *Joh.* 12:13. ALLA SR BANKRS NSïDAGA YIþKA ïASN: Tota civitas exiit obviam Jeſu; πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ. *Matth.* 8:34. *Joh.* 12:13. *Atque adeò deſumptæ ſunt iſtiuſmodi loquendi formulæ ab illo* YIþKA *quod ſignificat* Adverſùm, contra. SAEI NIST YIþKA ïZVIS. ÞANK ïZVIS ïST: Qui non eſt adverſùm vos, pro vobis eſt; ὃς οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι. *Marc.* 9:40. *Luc.* 9:50. *Matth.* 10:35. *Luc.* 14:31. *unde quoque* YIþKAVAIKþ *eſt* Contra; ἀντιπίπτω. *Luc.* 8:26.

8:26. ïN hʌIM ψϗ ϒIψKʌϒʌIKψϗN ïTTUIS: In caſtellum quod contra vos eſt; εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν. *Marc.* 11:2. *Luc.* 19:30. *Angloſaxonicum* pιδeɲ, *Alamannicum* uuidar / *Belgicum* weder *idem ſignificant, atque eundem in multiplici compoſitione habent uſum.* ϒIψKʌ, Circa; περί. ϒI ψKʌ ϒITS: Circa viam; περὶ τὴν ὁδόν. *Marc.* 4:15. ϒIψKʌ, Ad; πρὸς *Matth.* 27:14. ʌNdhϗF ïʌISNS ϒIψKʌ ïNʌ: Reſpondit Jeſus ad illum; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν. *Luc.* 4:4. 6:3. SϒϗK ϒIψKʌ ʌBKʌ hʌMʌ: Juravit ad Abraham; ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ. *Luc.* 1:73. ϒIψKʌ hʌKdnhʌIKTEIN ïZϒʌKʌ ΓʌMEʌIdʌ ïZϒIS ψϗ ʌNʌ BNSN: Ad duritiam cordis veſtri ſcripſit vobis præceptum iſtud; πρὸς τὴν σκλη ϱοκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. *Marc.* 10:5.

ϒIψKʌNS *occurrit in* ʌʌNSϒIψKʌNS, Jejuni; *Marc.* 8:3. *Qualemcunque noſtram de hac voce conjecturam vide in* ʌʌNS *&* ϒISTKIS.

ϒʌITʌN, Circumſpicere. ϒʌʌITϗdʌ SʌIΘʌN ψϗ ψʌTʌ TʌNGʌNdEIN: Circumſpiciebat videre eam quæ hoc fecerat; *Marc.* 5:32 *Angloſaxonibus nimirum* plitan *eſt* Videre, intueri. *Cædmon paginâ* 15, *lin.* 15 *paginâ item* 40, *lin.* 6 *&* 21. *Ælfrici grammatica cap.* 25; ic ymbplatiȝe Contemplor. *ac rurſus cap.* 28; ymbplatunȝ, Aſpectus. *Genuinam deniqu priſci verbi acceptionem magis etiam firmat, quòd ſicuti Angloſaxonibus* anʒyn *di citur* Vultus, facies, *à* ʒeon, Videre: *ita iiſdem quoque* Facies *nuncupatur* anb plita *vel* anbplite *ab hoc antiquo verbo* plitan. *Vide annotata ad gl Lipſii i* anliton / Vultus. *ſicuti & notas ad Tatiani* XXXV, 2.

ϒʌITS, Facies; ὄψις. *Joh.* 11:44. ʌNTNNNNN SNMʌI SNEI ϒʌN ʌNʌ ϒʌIT ïS: Cœperunt quidam inſpuere in faciem ejus; *Marc* 14:65. *Huc etiam pertinet illud* ʌNdʌϒʌEIZ, Facies, *quod occurrit Luc* 17:16. *Angloſaxonibus quoque* anbplita, *& Alamannis* anlite *eſt* Facies. *Refe ad illud* ϒʌITʌN *quod præceſſit.*

ϒϗdS, Dæmoniacus; *Marc.* 5:18. *Angloſaxonibus* pob *non modò dicitu* Dæmoniacus, *ut videre eſt Joh.* 8:48 *&* 49. *item* 10:21. *verùm etiam* Amens atrâ bile percitus. poba, Amens; *Scintill.* XXIV. pob, Rabidus vel inſanus pobnyȝ, Rabies. ȝe þe ȝop ȝlepe apeb; Freneticus; *gl R*, 78. pobðnaȝ Furor; *Paſtoral.* XXVI, 2. pobeþiȝtle, Elleborum vel veratrum; *gl R*, 4 pobȝneca peȝepulȝ, Diabolus; LL *eccleſ. Canuti R*, 26. ic pebe, Furo; *gr Ælfr.* 3 *Francis etiam vox nota eſt*; uuotniſſa / Dementia; *gl C*, 6. uuotagin / crimini Tyrannide; *App. gloſſarii C.* uuûdrich / Truculentus, atrox, funeſtus; *gl D*, 3 uuatage / Furioſi; *gl B*, 21. uuatanter / Peſtilens; *gl A*, 10. *Anglis* wood

Inſanus, furioſus. *Belgis* **woedt / verwoedt.** *Iſlandis* odur. *Affinia poſſunt videri Græco* ὀϑλέω, Vulnerare, pugnis calcibúſq; concidere. *vel etiam iſti* ὀιδαίνειν, *quod exponunt* Intumeſcere irâ, *ut ſolent atrâ bile perciti. Huic interim* ϒᛟᚫS *admodum eſt affine nomen ejus Idoli quod antiquæ Sueonum genti* Wodan *dicebatur, & à quo diem hebdomadæ quartum (quem Romani tribuebant Mercurio) plerique Septentrionalium inſcripſere Marti; quemadmodum diem Jovis referunt ad Jovem altitonantem,* Thor *dictum; diem verò Veneris ad Numen amores connubiáq; gubernans, quod* Fricco *nuncupabant. Pretium operæ facturus videor ſi ea, quæ dixi, firmem verbis Adami Bremenſis, apud quem Hiſtoriæ eccleſiaſticæ cap.* 233 *ſequentia hæc leguntur:* Nobiliſſimum Sueonum gens templum habet, quod Ubſola dicitur; non longè poſitum à Sictoniâ civitate. In hoc templo, quod totum ex auro paratum eſt, ſtatuas trium Deorum veneratur populus, ita ut potentiſſimus eorum Thor in medio ſolium habeat triclinio. Hinc & inde locum poſſident Wodan & Fricco, quorum ſignificationes ejuſmodi ſunt. Thor, inquiunt, præſidet in aëre, qui tonitrus & fulmina, ventos imbréſq;, ſerena & fruges gubernat. Alter Wodan, id eſt Furor, bella regit, hominíq; miniſtrat virtutem contra inimicos. Tertius eſt Fricco, pacem voluptatémq; largiens mortalibus: cujus etiam ſimulacrum fingunt ingenti priapo. Wodanum verò ſculpunt armatum, ſicuti noſtri Martem ſolent. Thor autem cum ſceptro Jovem ſimulare videtur. *Hæc Bremenſis. quem tamen locum ex Voſſiano ejuſdem Hiſtoriæ fragmento* MS^ *non nihil reſtitui in iis quæ ad rem facere videbantur. Idem interim Adamus capite proximè ſequenti etiam hæc ſubjicit;* Si peſtis & fames imminet, Thor idolo immolant; ſi bellum, Wodani; ſi nuptiæ celebrandæ ſunt, Fricconi.

ϒᛟNᛞ. *Vide* ϒNNᛞ, Vulnus *vel* Ulcus.

ϒᛟᚷLᚫN, Clamare. ᚫTϒᛟᚷLᚫN, Ad ſe advocare. STIBᚾᛚ ϒᛟᚷLᚫNᛞINS ïN ᚫNᚹIᛞᚫI: Vox clamantis in deſerto; *Marc.* 1:3. *Luc.* 3:4. ïᚫISᚾS hᚫIhᚫIT ᚫTϒᛟᚷLᚫN ïNᚫ. GᚫhᚷᚱᚢIᛞEᛞNN ᚹLᚫNᚫ BᚫINᛞᚫN. ᚢIᚹLᚫNᛞᚫNS ᛞN ïMMᚫ. ᚹKᚫᚴSTEI ᚹNK. NKKEIS. ϒᛟᚱEIᚹ ᚹNK: Jeſus præcepit illum advocari, & vocaverunt cœcum, dicentes ad eum; Confide, ſurge, vocat te. *Marc.* 10:49. hᚫNᚫ ϒᛟᚱIᛞᚫ: Gallus cantavit; *Marc.* 14:68. GNS ϒᛟᚱEIᛞ MIK ᚫᚫISᚫKEIS GᚫhᚴᚫN: Vos vocatis me Magiſter & Domine; *Joh.* 13:13. ϒᛟᚷLᚫNᛞᚫNS ᛞN SIS ᛞᚫIᚴᚫM GᚫhᚾᚫhTᚫM: Clamantes ad ſe die ac nocte; *Luc.* 18:7. *Angloſaxonibus* pepan. peopan. poepan *eſt* Flere, plorare. *Alamannis* wuofen. *Anglis* **weep:** *de quo vide etymologicum noſtrum Anglicum. Iiſdem quoque Anglis* **to whoop** *vel* **hoop** *eſt* Longiùs diſtantes elatâ voce ciere atque ad ſe advocare. *Præcipuè tamen Ve-*

natores dicuntur **hoop and hallow** / *cùm ſubjecta vallium ac reſultantes ſaltus truc clamore complent, ad canes excitandos, feras è latibulis excutiendas, ſocios deniqu venationis commonefaciendos.*

YRAIUR YAIRΨIΨ AN RAIhTAMMA: Prava erunt in directa τὰ σκολιὰ ἔσται εἰς ἰνθεῖαν. *Luc.* 3 : 5. *Anglis* **wrie** *vel* **awrie** *eſt* Tortus, incurva tus, obliquus. *Ad cujus vocabuli originem pertinet quod pro Angloſaxonico* ꝑꝑr ȝan, Torquere, inflectere, *Dani contractè dicunt* **vrie**. *unde poſtea Angli mutua ſunt ſuum* **wrie** / **awrie**. *atque adeò quoque ex hoc Anglico* **wrie** *conjectare lice Gothicum* **YRAIUE** *ſimilem aliquam contractionem paſſum.*

YRAKA, Perſecutio. *Pertinet ad* **YRIKAN**, Perſequi.

YRATRAEANN GEKAOAMMEh IN IAIKNSALEM: Iban quotannis in Jeruſalem; ἐπορεύοντο κατ' ἔτος εἰς Ἰερουσαλήμ. *Luc.* 2 : 41. *Angloſax nibus* ꝑꝑæcnigan. ꝑꝑæcrıðigan *eſt* Peregrinari. ꝑꝑæclice, Peregre. ꝓoꝑꝑe cen, *item* ꝑꝑecce. ꝑꝑæcca, Advena, peregrinus, exul. *de quibus nonnihil etia mox dicemus in* **YRIKAN**, Perſequi.

YRIKAN, Perſequi. **GABAI MIK YREKNN. GAh IZYI YRIKAND**: Si me perſecuti ſunt, & vos perſequentur; *Joh.* 15 : 20. **E ΨE UIMIΨ ARAR AIΨΨAN YRAKGAI IN ΨIS YANKAIS** Ortâ tribulatione & perſecutione propter verbum; *Marc.* 4 : 17. **MI YRAKRM**: Cum perſecutionibus; *Marc.* 10 : 30. *Ab hac priſcâ verbi* **YR KAN** *acceptione non multum videtur abire Angloſaxonicum* ꝑꝑeccan, Torquere *quod occurrit in duobus codicibus interlineatis Marc.* 5 : 7. *ubi gloſſator* Cottonian *habet* ðu mec ne puꝑæcce. *at Ruſhworthianus*, ne me ne ꝑꝑecce, Ne me tor queas. *Ac fortaſſe quoque ab hac antiquiſſimâ verbi* **YRIKAN** *acceptione* Exu *Angloſaxonibus dictus eſt* ꝑꝑæcca *vel* ꝑꝑecca. Exilium, ꝑꝑæcrıð *vel* ꝑꝑecrıð Locus exilii, ꝑꝑæcrtop. Exulare, ꝑꝑacan. *&c. nam perſecutoribus hoc maxim propoſitum, ut ſibi præter cæteros inviſos communi patriâ pellant foráſq; projician atque extorres omnium rerum indigentiâ torqueant.*

YRIKAN, Execrari, diris devovere. **ΨIRΨGAIΨ ΨANS YR KANDANS IZYIS**: Benedicite iis qui vobis diras imprecantur; εὐλογεῖτε τ καταρωμένους ὑμᾶς. *Matth.* 5 : 44. *Ad hanc verbi* **YRIKAN** *acceptionem refer Angl ſaxonicum* ꝑꝑohτ, Abominatio, execratio. *Belgicum item* **wraken** / **wraecken** / Re cere, repudiare, *atque alia plura, de quibus vide Anglicum etymologicum in* **Wrac**

YRIKAN, Vindictam ſumere. *nam ita quoque verbum olim acceptum fuiſ manifeſtum ſit ex* **TAYRIKAN**, *quod vide ſuo loco.*

YRI

YRISUΛNA *occurrit in illo* ΓΛYRISUΛNA, Referunt fructum; *quod vide in Appendice addendorum.*

YRΧhGΛN, Accuſare. EI ΒIΓETEINΛ TIΛ ΔN YRΧhGΛN ÏNΛ: Ut invenirent unde accuſarent eum; *Luc.* 6:7. YRΧhIΔEΔGΛN ÏZYIS ΒI ΛTTIN: Accuſabo vos apud Patrem; *Joh.* 5:45. MIΨ ΨΛNEI YRΧhIΨS YΛS: Cùm accuſaretur; *Matth.* 27:12. ÏST SΛEI YRΧhIDΛ ÏZYIS MΧSES: Eſt qui accuſat vos Moſes; *Joh.* 5:45. YRΧhIΔEΔNN ÏNΛ: Accuſabant eum; *Marc.* 15:3. EI YRΧhIΔEΔEINΛ ÏNΛ: Ut accuſarent eum; *Marc.* 3:2. ⊙Χ YRΧhE ΒΛIKIΨ ΛNΛ ΨΛNΛ MΛNNΛN: Quam accuſationem affertis adverſus hunc hominem? *Joh.* 18:29. *Angloſaxonibus* ꝑꝑeȝan. ꝑꝑeian *eſt* Accuſare. ȝeꝑꝑoeȝeþ beon, Accuſari. ꝑꝑeȝinȝ. ꝑꝑoht, Accuſatio. ꝑꝑeȝere, Accuſator. *Ab hac interim antiquâ ſignificatione verbi* ꝑꝑeȝan, *Anglis* to bewray himſelf *eſt* Turbatæ vellicantíſq; conſcientiæ ſtimulis prodere ſeipſum. *Ac fortaſſe hinc etiam deſumptum eſt Anglicum* rogue / Scurra, nebulo. *vide Anglicum etymologicum. Belgis* wroeging des gewetens *eſt* Vellicatio *vel* Stimulus conſcientiæ ſemet ipſam accuſantis condemnantíſq;. *Ipſum verò* ꝑꝑeȝan *ſuſpicor factum ex* ꝑeꝑɪȝean. ꝑɪeꝑȝian. ꝑɪꝑɪȝan. ꝑẏꝑȝan, Malignari, maledicere. *unde &* Diaboli, *ſæviſſimi accuſatores generis humani, dicuntur* ꝑeꝑɪȝe ȝaſtaſ *Cædmoni* 3, 4. *quomodo &* ꝑeꝑɪa ꝼeonð, Hoſtis malignus *idem ille Diabolus nuncupatur apud Bedam* III, 19. *Conſidera interim an non aliquam cum his affinitatem habeat illud* ῥώομαι, *quod Laconibus, Heſychio authore, uſurpatur pro* ἐχθόμαι, λυποῦμαι, Iraſcor, dolore torqueor.

YRNTΛ ΛINΛNΛ YITΧΔIS: Apicem unum legis; κεραίαν μίαν τῦ νόμυ. *Luc.* 16:17. *Affine huic eſt Angloſaxonicum* ꝑꝑitan, Scribere; *quod Cimbri* ΛÞ RITΛ, *Angli* to write *dicunt.*

YNΛÞS, Lupus. SΛ YNΛÞS ÞRΛYIΛYIΨ ΨΧ: Lupus diſpergit eas; *Joh.* 10:12. ÏNNΛΨRΧ SINΔ YNΛÞRS YIΛYΛNΔΛNS: Intrinſecus ſunt lupi rapaces; *Matth.* 7:15. *Angloſax.* pulꝼ. *Alam.* uuolf. *Cimbr.* ΠΛΨ. *Dan.* ulff. *Iſl.* ulffur. *Angl. & Belg.* wolf. *Quidam per metatheſin factum putant ex* φωλεύω, In luſtris latebriſq; deliteſco. *Rectiùs tamen referas ad Æölicum* ϝλκω *pro* λύκω. *nam & Sclavini inde retinuerunt ſuum* wlk. *Poſtea verò ab hoc* ϝλκω, *mutato* κ *in* π, *fuit* ϝλπω, *atque inde* ulꝼ *&* pulꝼ. *Latini ſimiliter mutaverunt* κ *in* π, *cùm* Lupus *fecerunt ex* λύκω. Spolio *ex* σκυλάω. Sepes *à* σηκός. *nam* σηκὸν *vett Græci dicebant qualemcunque* περίβολον. *Angloſaxonibus* ꝑeꝑepulꝼ *eſt* Diabolus. bɪrcoþaꝛ ȝ mæꝛꝛeꝑꝑeoꝛtaꝛ ꝛcẏlan ȝoðcunðe

heoꝛꝺa bepaꝛian anꝺ bepeꝛian miꝺ ꝓiꝛlican laꝛan. ꝑ ꝛe poꝺꝛꝛeca peꝛepulꝛ tꝺ ꝛꝛiꝺe ne ꝛliꝺe. ne to ꝛela ne abiꝺe oꝛ ꝺoꝺcunꝺꝛe heaꝛꝺe:· Episcopi & sacer dotes gregem Domini sapienti doctrinâ debent custodire & defendere, ne Diabo lica vesania vulneret eum vel occidat; LL *eccles. regis Canuti*, § 26. *Iisdem quo que Anglosaxonibus* pulꝛeꝛ heoꝛoꝺ *olim diccbatur* Utlagatus, *i. e. ab omni legi patronicio excluſus; quíq;, ſi repertus fuerit & retineri poſſit, vivus Regi traditur vel caput ejus, ſi ſe defenderit. Lupinum enim gerit caput, quod Anglicè* pulꝛeꝛ heoꝛoꝺ *dicitur. Ita* LL. *Edovardi Confeſſoris*, § 7. *quas adi. Vide quoque Henr Knihton de Eventibus Angliæ, col.* 2356. *Cimbris* ᚢᚢᚠᚼᛁᚢ, Lupi cauda, *deſigna Hominem perditè improbum & à quo nihil exſpectandum quod non ſit pravum atqu exitiabile. Runicum lexicon.*

ᚠᚢᛚᚹᚢᛋ, Gloria; *Matth.* 6: 13. *Luc.* 2: 14. 19: 38. ᚹᛚᛁ ᛁᚢ ᚠᛚᛋᛏᚷᚱᛗ ᚠᚢᛚᚹᛚᚢᚢᛚᛁᛗ ᚠᛁᛋᚢᚢᛚᚢᛋ: Qui in veſte pretioſâ ſunt *Luc.* 7: 25. ᚷᛚᛋᛚᛁᛟᛚᛗ ᚠᚢᛚᚹᛚᚷᛚ hiᛗᛗᛚᚢᛚᚷᛚ: Vidimus mirabilia hodie; εἴδομεν παραδόξα σήμερον. *Luc.* 5: 26. *nam* παραδόξα *ſunt mirabilia quæ inexſpectatâ novitate omnium oculos trahunt, magnámq; excitant famam Angloſaxonibus* pulꝺeꝛ *vel* pulꝺoꝛ *eſt* Gloria. *quod nos olim derivabamus a* ἵλαδος, Cupido, deſiderium; *quoniam erectæ maximorum hominum mentes plerum que in laudis & gloriæ contemplatione cupiditatéq; verſantur.* Ea natura rerum eſt, *inquit Cicero Philippica* v, ut qui ſenſum veræ gloriæ ceperit, nihil cum hac gloriâ comparandum putet. *Idem circa initium libri Tertii Tuſcul. quæſtionum* Eſt Gloria ſolida quædam res & expreſſa, non adumbrata. eſt conſentiens lau bonorum, incorrupta vox benè judicantium de excellente virtute. ea Virtut reſonat, tanquam imago gloriæ; quæ quia rectè factorum plerumque comes eſt, non eſt à bonis viris repudianda. *Vide quoque juniorem Plinium libro Quinto epiſtolâ* 8. *Hæc mea olim qualiſcunque de Angloſaxonico* pulꝺoꝛ *conjectura; nunc aliam ejus originationem quæro, & quæ propiùs accedat ad Gothicum* ᚠᚢᛚᚹᚢᛋ

ᚠᚢᚾᚾᛞ, Vulnus. hᛚᚢᛒᛁᚹ ᚠᚢᚾᚾᛞᛚᚢ ᛒᚱᛚhᛏᛠᛞᚢᚢ: Capiti vulnera infligebant; *Marc.* 12: 4. *Videntur &* ᚠᚷᚾᛞ *dixiſſe: nam* ᚷᛚᚠᚷᚾ ᛞᚷᚾᛞᛚᚢᛋ *exponitur* Vulnerantes; *Luc.* 20: 12. *Angloſaxonibus* puꝺ *eſ* Vulnus. *Alamannis* wunta/ wund. *Cimbris* ᚢᚢᚾᚦᛚ. *Anglis* wound. *Belgæ* wonde. *Mericus Caſaubonus derivat ab* ὐνάω, Vulnero. *Magis tamen in coactè deſumptum dixeris ex* winden / Involvere, obligare; *ſolent enim vulnera conſtringi atque alligari linteis multiplici nexu implicatis. Quoniam verò non tan tùm convulneratæ, ſed & exulceratæ corporis partes iſtiuſmodi ligamentis obligari ſoleant ac foveri, hinc* puꝺ *Angloſaxonibus non modò* Vulnus, *verùm etiam*

Ulcus

Ulcus *denotavit: quod ipſum quoque in Alamannico* uuůnta *locum habere, mox docebimus.*

ΥΠΝΔΠΕΝGΧS hΛΒΛIΔЄΔΠΝ: Plagas habebant; μάστιγας εἶχον. *Marc.* 3: 10. *Fortaſſè de* Ulceribus *intelligendum eſt vocabulum, ſiquidem priſca valdè eſt hæc acceptio. Alamannicum gl A*, 4, Ulcus, uuůnta. *Ælfrici grammatica cap.* IX, *terminat.* 32; punð, Vulnus, ulcus. *Utriuſque denominationis ratio manifeſtiſſima eſt; cùm non Vulnera tantùm, ſed & Ulcera obvolvi ſoleant linteis multiplici nexu implicatis.* ƿoƿpunðen, Ulceroſus; *Luc.* 16: 20. ƿnam pyƿrtum punðum biꝺ ȝeƿpencꝺ. A peſſimis ulceribus fatigabitur; *Somn.* 105. Tiberiuſ pæƿ ƿpa unhal miꝺ myrlicum punðum ƿ he peaƿꝺ hneoƿla, Tiberius ita infirmatus erat variis ulceribus, ut redderetur leproſus; *Nathan* 1. punðela ðuph hi ryl̃ƿe acænneðe, Ulcera ſuâ ſponte nata; *Herb.* CLXXVI, 5. *Fortaſſè tamen* punð *iſtud propriè olim intellectum, de Ulceribus exardeſcentibus in aliquâ parte corporis graviore ictu contuſi ſugillatiq;; quomodo &* ΒΛNGΧS *Gothi primò* Plagas, *ac mox etiam* Ulcera *nuncupârunt.*

ΥΠSΛΛΚЄIS, Fullo; *Marc.* 9: 3. *Licet codici Argenteo paſſim* ψΥΛhΛN *uſurpetur pro* Lavare, abluere; *ſuſpicor tamen Gothis vetuſtioribus in uſu quoque fuiſſe aliud verbum Lavandi ſignificationem habens, quódq; non longè abierit ab Angloſaxonico* pæƿcan, *Alamannico* uuaſgan / *Anglico* waſh / *Belgico* waſſchen / Lavare: *ut* ΥΠSΛΛΚЄIS *inde nuncupetur* Fullo, *qui Græcis dictus eſt* πλωτὴς, πλωτῆς, πλῦτης, *à* πλύνω, Lavo, abluo; *quod plerumque de Veſtimentis dicitur, ſicut* λούω *de Corpore,* νίπτω *de Manibus ac pedibus.*

X K.

ΚISTΠS SΛ SΠΠΠS ψIS ψIΠψЄIΓIΠS: Chriſtus filius benedicti; *Marc.* 14: 61. ΛΠΛSTΧΔЄIΠS ΛIΥΛΓΓЄΛGΧΠS ïΛISΠïS ΧΚISTΛΠS: Initium euangelii Jeſu Chriſti; *Marc.* 1: 1. ΥISSЄΔΠΠ SIΛΒΛN ΧΚISTΠ ïΠΛ ΥISΛN: Sciebant ipſum eſſe Chriſtum; *Luc.* 4: 41. ΠΚΚЄISΛΠΔ ΓΛΛIΠΓΛΧΚISTGΛIS GΛh ΓΛΛIΠΓΛΠΚΛΠƑЄTЄIS: Exurgent pſeudochriſti & pſeudoprophetæ; *Marc.* 13: 22. *Angloſaxonibus* Cƿiſt *eſt* Chriſtus. Cƿiſtaƿ, Chriſti, *numero plurium. Alamannis* Criſt. *Cimbris* ΥRIИTΔ. *Huc facit illud Lexici Runici:* ᚼᚢᛁᚾᛅᚱᛁᚾᛏᚬ, Sic appellârunt veteres Chriſtum à probitate & candore.

Pari prorſus ratione (ut verbis reverendi atque Orientalium linguarum eleganti rúmq; ſtudioſiſſimi Tho: Mareſchalli utar) Chriſti duodecim Apoſtoli ſæpiùs dicun tur Arabicè אלחואריון, *q. d.* Candidi, *ut à plæriſque explicatur. Hæcq; vo non ſolùm in Mohammedanorum ſcriptis reperitur; ut, Alcorani Surat.* v, *&c. ve rùm etiam aliquoties in ipſius N. Teſtamenti editione Erpeniand; ut, Act.* I, 26. *& De cujus nominis primariâ impoſitione adferuntur conjecturæ ſatìs multæ, ſed diverſ nimis & incertæ: quapropter, dum aliquid certi ſtatuerint Arabicarum literarum cultores, non videtur aſpernandum quod proponit Cl. Ludolfi Lexicon Æthio picum in Rad.* חור. *Hæc Mareſchallus. Unum benedicti Soſpitatoris noſtri no men, hanc habet literam initialem: nam* XRISTOS *codici Argenteo paſſim com pendioſè ſcribitur* XS, *lineolâ ſuperinductâ. Aliquando in mediis quoque vocibu adhibetur hæc litera, ſed peregrinis tantùm, ut ſunt* ZΛXΛKIΛS & ΠΛSXΛ *ſicuti monuit Gothicum alphabetum, in literâ* X.

Z Λ.

ΛЄΠ *videtur uno in loco poſitum pro* SΛЄΠ, Dormit. *Quemad modum enim Matth.* 8:24, ïψ ïS SΛI SΛЄΠ, *ponitur pr* Ipſe verò dormiebat; αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. *Lucæ itidem* 8:23, SΛ SΛЄIΠ, *exponitur* Obdormivit; ἀφύπνωσε. *ita quoque Joh.* 11:1 *ſequentia Euangeliſtæ verba,* ΛΛZΛKOS ÞKIGXNΔS ON SΛK ΓΛSΛIZΛЄΠ: Lazarus amicus noſter dormit; Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶ κεκοίμηται. *Suſpicabar olim ſcripta fuiſſe,* ΛΛZΛKOS ÞKIGXNΔS ON SΛKΓΛ SΛI SΛЄΠ: *putabámq; hanc eſſe mentem loci,* Lazarus amicus noſte ecce dormit. *Penitiùs tamen inſpectis excuſſiſq; duobus hiſce locis parallelis Matth* 8:24. *& Lucæ* 8:23. *judicavi* SΛI *iſtud non poſſe utrobique accipi pro* Ecce *Uno igitur iſthoc ſcrupulo etiamnum reſtante, oportunè mihi ſententiæ ſuæ copian fecit amicus noſter juxta doctus ac reverendus. Putabat is* ΓΛSΛIZΛЄΠ *con junctim legi debere; tanquam Gothi per uſitatiſſimam genti ſuæ reduplicationem fecerint Præteritum* SΛISΛЄΠ, *ex* SΛЄΠΛN, Dormire; *ac deinde, præmiſſ augmento ſyllabico, dixerint* ΓΛSΛISΛЄΠ. *Commodè reduplicationis hujus men tionem injecit vir ſummus: etenim lubens eam agnoſco in hoc loco ac duobus parallel antea mihi non ſatis perſpectis: paſſim adhæc occurrit eadem reduplicatio in* ΛIΛN *ex* ΛNKΛN, Augere. *in* BIΛΛIΛΛIKNN *ex* BIΛΛIKΛN, Illudere. ΓΛIΓXTNN *ex* ΓKЄITΛN, Flere. *in* ÞΛIÞΛh *ex* ÞΛhΛN, C pere. *in* ÞΛIÞΛΛΨ *ex* ÞΛΛΔΛN, Plicare. *in* hΛIhΛIT *ex* hΛ TΛN, Jubere. *in* hΛIhΛh *ex* hΛhΛN, Suſpendere. *in* MΛIMΛI

ex ᛗᚫᛁᛏᚫᚾ, Concidere. *in* ᛏᚫᛁᛏᛟᚴ *ex* ᛏ᛫ᚴᚫᚾ, Tangere. *in* ᛋᚫᛁᛋᛟ *denique, quod eſt ex* ᛋᚫᛁᚫᚾ, Serere, *& peculiari magis ratione cum hoc noſtro* ᛋᚫᛁᛋᚫ᛫ᛖᚾ *convenit. Licet igitur de hac verbi reduplicatione non repugnem; augmentum tamen ſyllabicum, reduplicato verbo præmiſſum, videtur mihi neſcio quid inſolens ac durum habere: unde fit ut malim,* ᚫᚫᛉᚫᚴᚾᛋ ᚦᚱᛁᚷᛟᚾᛞᛋ ᚿᚾᛋᚫᚴᚱᚫ ᛋᚫᛁᛋᚫ᛫ᛖᚾ. *præſertim cùm videar mihi antehac ſimile quid iſti* ᚿᚾᛋᚫᚴᚱᚫ *in monumentis Angloſaxonicis obſervâſſe: immo aliquid adhuc manifeſtius quàm eſt hoc gloſſatoris Cottoniani Joh.* 11 : 11; Latzapur mé᛫ *vel* ꝥneonð ureꝥꝥe *vel* ura ꝥlepeð:. *De quo, ulterius vitæ ſpatium virêſq; largiente Domino, aliàs fuſiùs.*

Nunc laboribus hiſce meis, jam ſenex, juſtam ad tempus dabo miſſionem brevémq; requiem, quaſi ad ſpiritum recipiendum. Nihil enim æquè mihi eſt in votis, quàm ut recollectis viribus (dum vita ſupereſt) huic operæ, quâ perfunctus ſum hactenus, addere quoque poſſim Harmoniam euangelicam Tatiani atque alia id genus quæ præ-lum exſpectant. Video quidem, ut res dant ſeſe, integris malevolorum vel malè ingenioſorum hominum conciliabulis hos meos labores diſpliciturос: mihi tamen fixum deſtinatúmq; manet importunos iniquorum clamores flocci facere, dummodo animum ſedatum ac Chriſto Domino mancipatum paratus ſim (ut par eſt) facilè conſtantérq; aggregare ad judicium voluntatémq; verorum divi Soſpitatoris aſſeclarum, h. e. hominum doctorum ac Pacis amantium.

APPENDIX ADDENDORUM ET RETRACTANDORUM, NEC NON DELENDORUM ET CORRIGENDORUM IN GOTHICO ALPHABETO ET GLOSSARIO.

Prior numerus, paginam; alter, denotat verſum, ſive (ut nunc receptiſſimâ vulgò conſuetudine loquimur) lineam dictæ paginæ.

Alphabeti paginâ 12: *lineâ* 16. *lege*; *eorum*. *lineâ* 20. *lege*; peƺ, Via. pilla, Voluntas. *lineâ* 31. *lege*; ψΥMIΛMINS

20:4. *lege*; *ordinem tradidero*.

31. *Vacuo inter ſecundam tertiámq; lineam ſpatio interſere ſequens alphabetũ Danicum.*

a æ b c d e f g h i j k l m n o ø p q r ſ s t v u w x y ƺ.

Gloſſarii paginâ 36. *vacuo inter tertiam quartámq; lineam ſpatio, i.e. ſuo loco, interjice;*

ΛƐΛKΓΛΓΓΛN & ΛƐΛKΛΛISTGΛN, Sequi; *fuere in* ΛƐΛK, Poſt.

38:5. *lege*; *Propiùs igitur*

Ejuſdem quoque paginæ lineâ antepenultimâ, lege; Abſcinde illam

40. *ſuo loco interſere*;

ΛƐTKΛΓΛBXTЄIψ ΛΛΛΛ: Reſtituet omnia; ἀποκαθιστᾷ πάντα. *Marc.* 12:12. *Vide quæ dicimus in* ΓΛBXTΛN & BXTΛN.

ΛƐTKΛΓΛSΛTIψS ΥΛKψ: Reſtitutus eſt; ἀπεκατάσθη. *Marc.* 8:25.

43:17. *lege*; *ærumno-*

Ibidem, lineâ 25. *poſt hæc verba*; *tranſlatum ſit ad Mendicum: interjice*; *Sclavinis* proſak *eſt* Petitor; *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ προσάρων *affert, ut conſonum Græco* ἀξιωτής, Mendicus. *Atque ita quoque idem Gelenius ibidem refert eorundem Sclavinorum* proſyti/ Procare, *ad* αἰτεῖν *vel* ἀξιωτεῖν.

47:1. ΛIψΨΛN, Autem; *ſi.* Matth. 5:37. Joh. 11:46. *Delenda ſunt: nam in Matthæo legendum videtur,* SIGΛIψ ψΛN ΥΛnKd ïZΥΛK: Sit autem ſermo veſter. *Et in Johanne lege;* SnMΛI ψΛN ïZЄ ΓΛ-ΛIψnN: Quidam autem ex ipſis abierunt. *His igitur inductis, ſubſtitue ſequentia hæc in eorum locum;*

ΛIψΨΛn, Alioqui; εἰ δὲ μήγε. *Matth.* 6:1.

Ibidem ſuo loco, ante ΛIΥISKXN, *interpone;*

ᚫᛁᚸᚫᚱᚱᛖᛚᚷᛉ ᚹᚫᛁᚴh ᛗᚫᚴᚴᚿ ᚫᚿᚫᛋᛏᛉᛞᛖᛁᚹ: Euangeliu ſecundùm Marcum incipit. ᚫᛁᚸᚫᚱᚱᛖᛚᚷᛉ ᚹᚫᛁᚴh ᚫᚿᚴᚫᚿ ᚫᚿᚫ ᛋᛏᛉᛞᛖᛁᚹ: Euangelium ſecundùm Lucam incipit. *Ita inſcribuntur Euange lia Marci & Lucæ.* ᚫᚿᚫᛋᛏᛉᛞᛖᛁᚿᛋ ᚫᛁᚸᚫᚱᚱᛖᛚᚷᛉᚿᛋ: Initiu euangelii. ᛗᛖᚴᚷᚫᚿᛞᛋ ᚫᛁᚸᚫᚱᚱᛖᛚᚷᛉᚿ: Prædicans euangelium ᚱᚫᚫᚿᚻᛒᛖᛁᚹ ᛁᚿ ᚫᛁᚸᚫᚱᚱᛖᛚᚷᛉᚿ: Credite euangelio; *Marc.* 1: 1 14: 15. *&c. Argenteo codici* ᚹᛁᚿᚹᛋᛗᛁᚫᚫᛉᚿ *&* ᚸᚫᛁᚫᚫᛗᛖᚴᚷᚫᚿ *e* Euangelizare. *Angloſaxonibus* ȝoᵭrpellian. *Alamannis* gotſpellon. *Vide ety mologicum noſtrum Anglicum in* Goſpell / Euangelium. *ſicuti & annotata a Tatiani* xxii, 1.

48: 10. *lege*; Augere; *de quo infra.*
Ibidem, lin. 27. *lege*; *Exempla afferuntur in* ᚫᚫᚫᚫ.
49. *lineâ penultimâ. lege*; ἔιχον.
51: 23. *lege*; ᚫᚿᚫᛒᛁᚿᛞᚫᚿ.
55: 31. *lege*; *ea quæ paullò poſt dicemus in* ᚫᚿᛞhᚫᚠᚷᚫᚿ.
61: 28 *& ſequ. reſcribe & diſtingue:* ᛁᚿ ᚫᚿᛞᚸᛁᚴᚹᚷᚫ ᚱᛉᚹᛋ: Coram Deo. *item Matth.* 5: 16; ᛁᚿ ᚫᚿᛞᚸᛁᚴᚹᚷᚫ ᛗᚫᚿᚿᛖ: Coram ho minibus. *Marci denique* 15: 39; ᛋᚸ ᚫᛏᛋᛏᚫᚿᛞᚫᚿᛞᛋ
62: 8. *ſcribe*; purpurâ.
63. *ſuo loco, ante* ᚫᛟᚱᛋ, *interjice*;
ᚫᛈᚫᚿᛋᛏᚫᚿᚫᚿᛋ, Apoſtolus; ἀπόστολος. *Joh.* 13: 16. ᚫᛈᚫᚿᛋᛏᚫᚿ ᚫᛖᛁᛋ, Apoſtoli; *Marc.* 6: 30. *Luc.* 9: 1. 17: 4. ᚫᛈᚫᚿᛋᛏᚿᚫᚿᚿᛋ Apoſtolos; *Luc.* 6: 13. 9: 10. Apoꝛtol, Apoſtolus; *gl Ælfrici* 3. æꝑenbꝛa ca, Apoſtolus; *gl R*, 68. *Keroni* poto *eſt* Apoſtolus. *Vide quæ annotavimus a Tatiani* xxii, 5. *Vide quoque etymologicum Voſſii in* Apoſtolus.
Ejuſdem quoque paginæ lineâ 23, *reſcribe* ᚫᛁᚹᚦ
67. *ſuo loco, i. e. ante* ᚫᚴᚿᚷᛉ, *interpone*;
ᚫᚴᚱᛗᚫᛏᚫ ᚿᛋᛒᚫᚿhᛏᛖᛞᚫᚿᚿ: Aromata emerunt; ἀρώματα ἠγόρασαν *Marc.* 16: 1. *Per Aromata hoc in loco intellige Quiddam arte factum & compo ſitum ex plurimis ſpeciebus, quo utebantur in ſuffimentis & unguentis. Olim veri* Aromata *dicebantur Herbæ ſive ſpecies omnes, ſive domi creſcentes, ſive peregrinæ quæ arefactæ reſervabantur ad uſus varios. Hodie appellant* ᵭꝛogues; *quod habe etymologicum noſtrum Anglicum in* Ꝺꝛugges. *Varias de origine vocabuli* Aroma *conjecturas tradit Voſſii etymologicum.*

Ibidem, ad ea quæ de ᚫᚴᚿᚷᛉ *diximus, etiam ſequentia adde*; *Angloſax.* appun ȝa *dicebant. Ruſhworthianæ gloſſæ Matth.* 10: 8; appunȝa ȝe onfenȝon appunȝe ȝe rellaᵭ:. Gratis accepiſtis, gratis date. *Alamannicum gloſſarium*

B, 22; Gratis, aruûn. *Sæpiùs tamen exponitur* Incaſſum, fruſtra. *Idem gl B*, 22; Incaſſum, inkimeitun / arauûn. *Hymn.* I, 9; aruûn hlochonte turi/ Fruſtra pulſantes januam.

68 : 23. *pro* ᚫᛏᚫᚾᛞᚫᚾᚫᚺᛏᚷᚫ ᚠᚫᚾ ᛉᚫᚿᚴᚠᚫᚾᚫᛗᛗᚫ, *reſcribe*; ᚫᛏ ᚫᚾᛞᚫᚾᚫᚺᛏᚷᚫ ᚠᚫᚾ ᛉᚫᚿᚴᚠᚫᚾᚫᛗᛗᚫ: *ſiquidem* ᚫᛏ *iſtud per tmeſin ſeparatum eſt à verbo ſuo* ᛉᚫᚿᚴᚠᚫᚾᚫᛗᛗᚫ. *tanquam ſcriptum fuiſſet*, ᚫᚾᛞᚫᚾᚫᚺᛏᚷᚫ ᚠᚫᚾ ᚫᛏᛉᚫᚿᚴᚠᚫᚾᚫᛗᛗᚫ: Veſperâ igitur ingruente. *Tmeſios iſtius, quâ particula* ᚫᛏ *à verbo ſuo avellitur, innumera paſſim exempla occurrunt in Argenteo codice, quæ attentus Lector per ſe facillimè poterit obſervare.*

70. *lineâ ultimâ. reſcribe*;

ᚫᛏᛏᚫ, Pater. ᚫᛏᛏᚫᚾᛋ, Patres. *Sclavinis* otecz *eſt* Pater. *Cantabris* aita. *Veteris quoque lin-*

75. *ad ea quæ de* ᚫᚿᚴᚫᚺᚷᛉ *diximus, adde*; *Vide an affinitatem aliquam vox habeat cum* ὄρυγμα, Foſſa, puteus: *ſiquidem hæc ſepulchralium monumentorum ratio eſt, ut ſemper præſupponant Foſſam*; *unde & Theotiſcum* grab / graf / *vel* grap. *Adi gl A*, 7. *in* Buſtum.

78 : 10. *lege*; ῥοχεῖν.

82 : 1. *ſcribe*; ᚫᚾᚫᚫᚱᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ:

Ibidem, ad ea quæ diximus in voce ᛒᚫᚾᚷᛉᛋ, Ulcera, *adde*; *Omnino vide quæ dicimus in* ᛉᚿᚾᛞᚫᚿᚮᚾᚷᛉᛋ:

83 : 13. *ſcribe*; ᚮᚫᚿᚴ ᛗᚫᚾᚫᚱᛇᛁᚾ:

Ibidem lineâ 21. *ſcribe*; bet. beteɲa. betrt.

84. *ſuo loco, h. e. poſt* ᛒᚫᚾᚷᚫᚾ, *interjice*;

ᛒᚫᚿᚴᚫ, Natus; *Luc.* 7 : 28. ᚾᛁ ᚿᚴᚴᚫᛁᛋ ᛁᚾ ᛒᚫᚿᚴᛁᛗ ᚢᛁᚾᚷᚱᚾᛉ ᛗᚫᛁᛉᚫ: Non ſurrexit inter natos mulierum major; *Matth.* 11 : 11. *Refer ad ea quæ dicimus in* ᚱᚫᛒᚫᚿᚴᚫᚾᛋ ᛁᛗ.

85 : 28. *lege*; *Luc.* 2 : 25.

89 : 1. *ſcribe*; *Iſlandis interim* ad leyka *eſt* Ludere.

90 : 4. *ſcribe*; ᛒᚫᚿᛞᚷᚫᚾ

93 : 20. *repone* Currere, *pro* Videre.

96 : 14. *ſcribe*; ᛒᚫᚷᛏᚫᚿᛞᛇᛁ ᚮᚫᚾ

Et mox lineâ 34. *lege*; *Hebr.* 11 : 17.

98 : 10. *ſcribe*; ꝑoɲrepenum

99. *Ad ea quæ de voce* ᛒᚴᚫᛁᛞ *diximus, adde*; *Hanc verò priſcæ vocis acceptionem Sueogothis olim quoque fuiſſe familiarem, oſtendit nomen Regis Brautamundi: nam à* braut / Via, *&* mund / Tutor, *denominatus eſt Brautamundus,*

q. d. Viarum publicarum tutor ac patronus. Primùm Amundi gentile habuit nomen, *inquit Jo. Loccenius*, ſed imperio potitus, id pacis ornamentis augere, patriámq; terram cultu agrorum & annonæ ubertate locupletare ſtuduit: unde à ſucciſis nemoribus & in ſatorum viarúmq; uſum eradicatis, poſtea Brautamundi cognomen linguâ patriâ accepit.

102:4. *ſcribe*; *Eſt & aliud genus*

104:7. *ſcribe*; ᚣᛈᛏᚴᚣᚪᚩᛒᛟᛏᛖᛁᚹ ᚣᚣᚣᚣ:

Ibidem, *ad ea quæ de* ᚩᚣᛒᚴᚾᚴᛟ *dicimus*, *adde ſequentia*; *Anglis* broken meats *ſunt* Fragmina ciborum inter epulandum diſſectorum. *Belgis* ſtucken en brocken etens. *Alamannicum gloſſarium B*, 21; Fragmen, ſtucchi/ proh. *Gloſſarium quoque D*, 12; broſme/ Mica. *Vide Obſ. ad Willerami paginam* 52. *Simillimâ prorſus ratione Belgis* kruyme *eſt* Mica. *Anglis* crum. *Danis* krumme. *Alamannis* crume. *Angloſaxonibus* cruma. *Omnia enim hæc manifeſtè ſunt affinia Græco* τέμμα, Quicquid in minutas partes ac veluti micas comminutum contritúmq; eſt. *Heſychio quoque* θρύμματα *ſunt* κλάσματα τῦ ἄρτε, Fragmina panis. *Literam verò* T, *immo & aſpiratam ejus* Θ, *perſæpè in C tranſmutari, oſtendunt Latina* Proceres, *à* πρότεροι. Anclo, *ab* ἀγκύλω. Laſcivus *à* λάσξ. Cœna, *à* δόιπη.

Ibidem in ᚩᚣᚪᚩᚷᚷᛁᚹ, *lineâ primâ, ſcribe* γίνεται.

Et mox poſt Marc. 11:23. *interſere*; *Cicero ad Atticum lib.* XIV, *epiſt.* 17; Incipit res meliùs ire, quàm putâram. *Paſſim quoque probati Authores rem aliquam Exitum proſperum improſperúmve ſortitam dicunt, prout benè vel malè cecidit. Etiam Græcis* συμβαίνειν *eſt* Contingere, evenire. *& Impersonaliter* συμβαίνει, Contingit, evenit. τὸ συμβαῖνον, *item* τὸ συμβὰν *vel* συμβεβηκὸς, Quod contigit. *Ab hac verbi, &c.*

ᚩᚣᚪᛗᚣᛁᚾᚷᚣᚾᛞ ᛗᚣᚾᚾᚣᚾ: Coinquinant hominem; *Marc.* 7:23. *Reduplicationem augmenti ſyllabici hoc in loco obſerva: ipſum verò verbum refer ad ea quæ dicimus in* ᚩᛗᚣᛁᚾᚷᚣᛁᛗ ᚻᚣᚾᛞᚾᛗ:

107. *Ad ea quæ de voce* ᚩᚣᚠᚣᚾᚴᛞᚾ *dicimus, adde*; *Huic quoque* ᚩᚣᚠᚣᚾᚴᛞᚾ *affinia ſunt Angloſaxonica* ᚷᛖᚠᛖᚹᚹᚫᛞᛖᚾ, Societas, conſortium, congregatio. *Ita cap.* 53 *Regulæ Benedicti*, eal ꝛeo ᚷᛖᚠᛖᚹᚹᚫᛞᛖᚾ *eſt* Tota congregatio monachorum. *at Matth.* 18:17. *item Joh.* 9:22; ᚷᛖᚠᛖᚹᚹᚫᛞᛖᚾ *eſt* Congregatio credentium, *i. e. eccleſia.* ᚷᛖᚠᛖᚩᚳᚻᛏᛖ ꝛẏn on ꝛoᚦᛖ ꝛibbe, Socientur ſibi in verâ pace; *Reg. Bened. citato capite.* ᚷᛖᚠᛖᚩᚪ, Collega; *gl Ælfrici, cap.* 7. ᚷᛖᚠᛖᚩᚪ, Contubernalis, ſocius; *gl Ælfrici pag.* 116. *Peculiariore tamen ratione* ᚷᛖᚠᛖᚩᛖ *dicebatur Comitatus itineris.* penᵭon ᚦ he on hẏꝛa ᚷᛖᚠᛖᚩᛖ ᚹᚫᚩᛖ:. Exiſtimabant illum eſſe in comitatu; *Luc.* 2:44. ꝛaꝛan

ꝼaꝑan *vel* ȝeꝼæꝑan, Ire, proficiſci. *Ita legimus Bedæ* IV, 25; ȝeꝼeꝑeðne hæꝼðen heoꝑa ꝛiðꝼæt:. Peregerant ſuum iter.

Ibidem, ad ea quæ de verbo ΓΛᚠᚴᛖhᚿ *dicimus, adde; Cæterùm ut Angloſaxonum* ȝeꝼꝑæȝe, Celebris, *eſt à* ꝼꝑæȝnan, Reſciſcere, famâ percipere: *ita quoque Latinum* Inclytus, *eſt à* κλυτὸς, Celeber, clarus; *illud autem à* κλύω, Audio, exaudio, famâ atque auditione accipio.

Ibidem, inter ea quæ hac paginâ de ΓΛᚠᚿΛΓIN, *& proximâ de* ΓΛᚠᚿΛΛ-ȠΛN *dicimus, interſere ſequentia;*

ΓΛᚠᚿΛhΛNS ϒΛRᚿ: Sepultus eſt; *Luc.* 16: 22. *Refer ad* ᚠIΛ-hΛN. ΓΛᚠIΛhΛN, Sepelire.

108: 15. *ſcribe; Anglicum, in* **poke** *&* **jugge**.

110. *lineâ penultimâ. ſcribe;* ΓΛïðᚴEIᚱȠðEðEINΛ.

111: 2. *ſcribe;* ΓΛIᚴðᚱS:

Ibidem, lineâ 8. *lege; Marc.* 11: 3.

Ibidem, poſt ea quæ de verbo ΓΛIᚴNΛN *dicimus, adde; Angloſaxonibus* ȝeoꝑ-nan. ȝioꝑnan. ȝẏꝑnan *eſt* Expetere, deſiderare, concupiſcere. ȝeoꝑnꝼull *vel* ȝeoꝑn, Cupidus. cꝑicȝeoꝑn, Qui libenter frequentat eccleſiam. clænȝeoꝑn, Puritatis amans. ælmeꝛȝeoꝑn, Promptus ad eleëmoſynas pauperibus erogandas. ꝼꝑiðȝeoꝑn, Pacificus. ȝẏlpȝeoꝑn, Jactator in ſuam gloriam effuſiſſimus. ȝliggeoꝑn, Mimicam jocorum ſcurrilitatem plus quàm par eſt diligens. ıbel ȝeoꝑn, Otii cupidus. loꝛ ȝeoꝑn, Laudis appetens. ꝑꝑohtȝeoꝑn, Contentionum avidus. *Alamannis* **geran** / **geren** / **keron** *eſt* Cupere. **ger** *item* **gireg** / Cupidus. **kirida** / Appetitus, deſiderium, concupiſcentia. *Runico lexico* ᚠIᛞ *eſt* Cupidus, avidus, vorax. *Iſlandis* **girnd** *eſt* Cupido. *Belgis* **geren**/**begeren** *eſt* Deſiderare, concupiſcere. **gierig**/ Avarus, cupidus. *unde* **leergierig** / **eergierig** / **geldgierig** / **bloedgierig** / **waeckgierig** / **twiſtgierig** / *&c. Gothicum interim* ΓΛIᚴNΛN, *poſt leviſſimam quarundam literarum tranſpoſitionem, videri poteſt affine Græco* χαίρειν, Gaudere: *ea nempe ſenſu, quo Græcis* χαίρειν ὀίνῳ *eſt* Gaudere, delectari, deditum eſſe vino, *& per conſequens, Appetere vinum.*

ΓΛISIᚠS. *Occurrit in* ᚿSΓΛISIᚠS ïST: Extra ſe poſitus eſt. ᚿSΓEISNᚱðEðᚿN, Mirabantur, obſtupuerunt. *Hinc Angli fortaſſe retinuerunt ſuum* **gaze** / Intentis oculis adſpicere quaſi admirabundum atque obſtupeſcentem. *Aliam interim de verbi origine conjecturam habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **Gaze**.

116. *Iis quæ de* ΓΛNIᚠᚿΛNðS, *diximus, adde; Anglis profectò* **nipp** / *&* *Belgis* **nijpen** *eſt* Pungere alicujus animum ſalſæ urbanitatis vel aſperæ cavillatio-

lationis aculeis. *quotieſcunque nempe hominis manifeſtâ contumeliâ tacti color immutatur, & ipſe vecors repentè ſinè mente, ſinè voce, ſinè ſuo vultu conſiſtit. Ita ut huic loquendi modo videri poſſit reſpondere illud* hnipoðe, *quod occurrit Paſtoral.* xxxiv, 5; þa peaþ Cain ƿriðe eorþre ⁊ hnipoðe of ðune: Iratúſq; eſt Cain vehementer, & concidit vultus ejus.

118: 27. *ſcribe*; claudentem hortum,

120: 7. ΓΛSΛTIΨS ƳΛKΨ: Reſtitutus eſt. *&c. Tota hæc obſervatio eſt nullius rei: ſiquidem locus Marci* 8: 25 *omnino conjunctim ſic legendus eſt,* ΛΕTKΛΓΛSΛTIΨS ƳΛKΨ. *ac ſimillimus huic locus occurrit Marc.* 9: 12; *ubi* ΛΕTKΛΓΛЬЖTЄIΨ *exp.* Reſtituet. HЄΛIΛ ЦIMΛNÐS ΛΕTKΛΓΛЬЖTЄIΨ ΛΛΛΛ: Elias veniens reſtituet omnia. *In harum interim gloſſarum alphabeticâ ſerie ad peculiarem ſibi locum referes* ΛΕTKΛΓΛЬЖTЄIΨ *&* ΛΕTKΛΓΛSΛTIΨS:

121. *ad ea quæ de* ΓΛSΛЄIΨGΛN *dicimus, adde*; *Sclavinis* ſlednii *eſt* λοῖ-ðo, ἰξώ&l;o, Extremus. *Vide Gelenii Lexicon ſymphonum in ordine* ἀὰ πεσσέ-ρων, *& diſces eum conſonantiam aliquam deprehendiſſe inter* ſlednii *&* λοῖðo, *literis quibuſdam leviter mutatis ac tranſpoſitis.*

123: 14. *ſcribe*; à venturâ ira?

127: 9. *ſcribe*; *Latinum quoque*

128. *ad ea quæ de* ΓΛƳΛIKΨI *dicimus, adde*; *Iſlandis* vard *eſt* Jucunda quies.

129. *ad ea quæ de* ΓΛƳΛΨ *diximus, adde*; *Suſpicor* ΓΛƳΛΨ *iſtud eſſe à* ΓΛƳIΨΛN. *ut* ƳIΨΛN *vel* ΓΛƳIΨΛN *olim denotaverit* Jugare, copulare, mutuò ſibi alligare: *ſiquidem Angloſaxonico gloſſario R,* 1 piðde, Circus *vel* Circulus, *refertur inter Inſtrumenta agriculturæ: unde &* cynepiðde *in Exegetico Laurentii Noëlli exp.* Diadema. *Alamannico quoque gloſſario D,* 10, *ubi recenſentur Res piſtrini atque horrei,* with *exponitur* Torta. *Danis denique* vidde *eſt* Copula viminea; *potiſſimùm tamen, ut videtur, Copula ex ſalignis viminibus contexta contortáve.* Salix *certè Belgis nuncupatur* wede/ wepde/wiede/wijde/wije. *Anglis* withie. *Alamannis* uuide. *Angloſaxonibus* piðig. *Cum hoc igitur* piðig *maximè videtur convenire illud* ƳIΨΛN *ex quo* ΓΛƳΛΨ, *ſecundùm analogiam priſcæ huic linguæ conſentaneam, formatum puto; atque adeò* ƳIΨΛN *ab Agricolarum ſimpliciſſimâ colligatione vimineâ, tractu temporis ad quamvis aliam copulandi conſtringendíq; rationem tranſlatum cenſeo. Firmat hanc noſtram conjecturam quòd* Salix *Angloſaxonibus non modò* piðig, *verùm etiam* pilig *nuncupatur.* pilig *vel* piðig, Salix; *gr Ælfrici cap.* ix, *terminat.* 63. *& quemadmodum ſuſpicamur Gothicum* ƳIΨΛN *eſſe ex veteri aliquâ Salicis denominatione quæ reſpondebat Angloſaxonico*

piðig,

ꝑıðıȝ, *ita compertum habemus Angloſaxones à* ꝑılıȝ *feciſſe* ꝑılan, Copulare. *Scintillarius titulo* II; ꝛıbb aꝛlym̃ð ꝛaca. anda ꝛo̅ðlice toȝæðre ꝑıla̅ð hı:. Pax effugat diſcordias, invidia verò copulat eas. *Lupus ſerm.* I, 15; oꝛt tpeȝen ꝛæmen. o̅ððe ðꝑẏ hꝑılum. ðꝑıꝛa̅ð þa ðꝑaꝛe Lꝑıꝛtenꝑa manna ꝛꝑam ꝛæ to ꝛæ ut ðuꝑh ðaꝛ ðeoðe ȝepẏlebe toȝæðeꝑe. uꝛ eallum to poꝑolð ꝛcame:. Frequenter duo ſocii navales, aut tres quandoque, agunt agmen Chriſtianorum mutuò ſibi copulatorum à mari ad mare extra per hanc gentem, in perpetuam noſtram ignominiam. *Ab hoc* ꝑılan *etiam* Corbis *vel* Cophinus *dicitur* ꝑılıȝe, *quòd ex ſalignis utplurimùm contexatur viminibus. gr* Ælfrici *cap.* IX, *terminat.* 28; ꝑılıȝe o̅ððe ꝑınðel, Corbis.

130. *Pauculis quæ de* ᚴᚪᛉᚴᛁᛋᚢᚫᚾᛞ *dicimus, adde;* ᚴᚪᛉᚴᛁᛋᚢᚫᚾᛞ, Referunt fructum; πλεσφοȝ̆σι. *Luc.* 8:14. *Quoniam igitur ex hoc loco diſcimus* ᛉᚴᛁᛋᚢᚫᚾ *olim acceptum pro* Generare, fœtum edere; *ambigere quoque cœpi annon, per uſitatiſſimam literæ N epentheſin, Dani hinc ſervaverint ſuum* vrinſt / Salax. vrinſthed / Salacitas. vrinſter ad / Hinnire. *Belgis quoque* wzenſchen *vel* wzinſchen *eſt* Hinnire, adhinnere; *eo præcipuè hinnitu, qui ex deſiderio coitûs proveniens, Darium olim ad florentiſſimæ monarchiæ faſtigium provexit. Luccm hinc accipit illud Alamannici gloſſarii D, 7,* Emiſſarius, wrenis ros. *Angloſaxonibus quoque* ꝑꝑæne *eſt* Laſcivus, libidinoſus. ꝑꝑænneꝛꝛe, Laſcivia, luxuria. ꝛẏnꝑꝑænnıꝛ, Satyriaſis. *Danis etiam* wreen *eſt* Impurus, obſcœnus; *ſed hoc eſt alterius originis; componitur enim ex privativo* w / *&* reen / Mundus, purus. *quemadmodum iiſdem Danis* wadel *eſt* Ignobilis. wblue / Impudens. wduelig / Ignavus. wecke barn / Spurii. wfijn / Immodeſtus. wgudelig / Irreligioſus, impius. whellig / Profanus. *&c. Ab Angloſaxonico denique* ꝑꝑænne *putatur etiam* Parrax, *notiſſimæ ſalacitatis avicula,* ꝑꝑenne *nuncupata. Neque abſurdè prorſus Belgarum aliqui ſtatuunt magnam cum his affinitatem habere ſuum* wzitſelen / *quod de mobili criſſantium laſcivientiúmq; agilitate olim intellectum contendunt.*

ᚱᛖᛁᛋᚹᚫᛖᚫᚾᚾ. *Occurrit in* ᚾᛋᚱᛖᛁᛋᚹᚫᛖᚫᚾᚾ, Mirati ſunt, obſtupuerunt. *quod habes in* ᚾᛋᚱᚫᛁᛋᛁᛉᛋ ïST: Inſanit.

132:25. *ſcribe;* glizzan.

135. *ad ea quæ dicimus in* ᚴᚴᚱᚱᚴᛋ ᚫᛁᚴᚾᚾ, *adde;* Gelenius *quidem arbitratur Theotiſcum* graben *affinitatem aliquam habere cum* Æolico χηϱαβὸς *pro* χηϱαμὸς, Caverna, latibulum, luſtrum ferarum; *omnium tamen cogitationibus liquere crediderim iſtud* χηϱαβὸς *longè manifeſtiùs congruere cum hac Gothicâ denominatione Foveæ.*

138. *Suo loco inſere;*

ᚫᚫᚾ-

ᚫᛚᚾᛏᚴ. *Occurrit in* ᚾᛋᚫᛚᚾᛏᚴ, Sollicitè.

139 : 1. *ſcribe* ; μεχάλω.

Ibidem, *lineâ* 20. *ſcribe* ; Anguſta

142 : 18. *ſcribe* ; *vett Belgis*

143 : 5. *ſcribe* ; ᛋᚢᛁᛘᛚᚫᚫ

Ibidem, *ſuo loco inſere* ;

ᚫᚴᛚᚫᚴᛗᚫ, Drachma ; δραχμή. *Luc.* 15 : 8, 9. *Anglis* **dramme**. *Ala mannicum gloſſarium D*, 14. Dragma *exp.* **piſlaht**. *ſicuti Græcis* δράγμα *eſt* Quan tum quis unâ manu poteſt circumcludere ac retinere, **ſo vele men met ein hand gemachtelikt beſlaen kan** / ποσὸν ἡ χεὶς περιδράττεται, *ut loquitur Plutarchu in Lyſandro*. *Verba graviſſimi ſcriptoris adducit Voſſii etymologicum in* Talentum *ubi fuſiùs proſequitur originem vocis* Drachma. *Nobiliſſimæ interim Cottonian Ruſhworthianæq́ ; gloſſæ*, *ſicuti* Drachmam *Lucæ* 15 : 8 *reddunt* ꝼceatt, & car ꝑunᵹ, *ita proximo ejuſdem capitis paragrapho vertunt* ꝼcillinᵹ.

145. *ad ea quæ dicimus in* ᚫᚴᚱᛒᚷᚫᚾ, *adde* ; *Lexicon ſymphonum Sigiſmund Gelenii in ſecundo ordine* διὰ τελῶν *ſtatuit Sclavinicum* drobiti *conſonare cum* θρύπτειν *& exponit* Sipare, *unde Latinis* Diſſipare *eſt Diſſicere*, *diſpergere*.

Ibidem, *lineâ* 3 *eorum quæ dicimus in* ᚫᚾ, Ad. *ſcribe* ; ᛒᚢᛁᚴᚢᛁᛋ

151 : 15. *dele* ; 18 : 29.

152. ᚦᚢᛁᚦᚫᚱᚴᚾᚾ *pleniùs hunc in modum expono* ;

ᚦᚢᛁᚦᚫᚱᚴᚾᚾ ᛏᚱ : Plangebant eam ; ἐκόπτοντο αὐτήν. *Luc.* 8 : 52. *Vid numquid hunc locum illuſtret illud Willerami* VI, 11 ; **min gethanka hauet mid erſloigat** / Cogitatio mea conturbavit me. *Magis tamen huc facit locus ille ex Herb.* III, 1 ; ᵹif men hiꝛ liodu acen oððe on ᵹeꝛloᵹen ꝭy. Si hominis articul doleant vel percuſſi ſint. *Alamannis quoque* **fluagen** *eſt* Percutere. *Otfr.* IV, 19, 148

Thiu ougun ſie imo buntun.
Thas in zi ſpile funtun.
Joh fragetun ginuagi/
Ver 'nan thanne fluagi.

Hunc Otfridi locum oportunè ſuggeſſit mihi vir clariſſimus Janus Ulitius, *longo ſua viſſimæ amicitiæ uſu mihi perfamiliaris*, *atque adeò patriæ antiquitatum & reli quarum omnium elegantiarum unicus promus condus*. *Huc etiam non incongru referas Alamannicum* **flegel** / Flagellum frumentarium : *ac fortaſſe quoque illu* ꝭlæc, *quod in antiquiſſimis quibuſdam monumentis Angloſaxonicis perſæpè occurri pro* ꝭlæꝭc, Caro : *ut vox* ꝭlæc *primâ ſuâ ſignificatione olim denotaverit Carnem laniis in minutiores partes diſſectam atque in macellum deportatam*. *Angloſaxon cum gl R*, 75 ; Viſcera, beꝭlaᵹen ꝭlæc *vel* innoðeꝭ innepeaꝺe :. *Danis* **flecke** e

Fin

Findere. eg flecker ad ryggen / Exdorſuo. flecker en miſbedere med fire heſte/ Diſtrahere *vel* Diſcerpere ſontem quatuor equis. *Vide etymologicum Anglicum in* **Fleſh** / Caro. *Videtur denique huc etiam poſſe referri Angloſaxonicum* flicci, Perna: *quod tamen ad aliam originem retulit prædictum etymologicum Anglicum in* **Flitch of bacon** / Succidia.

156. *Poſt* ÞAKSVAKAN *interjice*;

ÞAKUIÞAN *idem cum* ÞANKUIÞAN, Excuſare. hABAI MIK ÞAKUIÞANANA: Habe me excuſatum; *Luc.* 14:19. *Vide* ÞANKUIÞAN.

Ibidem, ad ea quæ diximus de ÞASKGAM, *adjice*; *Lexicon ſymphonum Sigiſmundi Gelenii in* II *ordine* διὰ τεσσάρων *adducit Sclavinicum* facziaun / *ut conſonum & conſignificans Latino* Faſcia *& Græco* φασκία.

157:20. *ſcribe*; hANKNGAIS

158. *Suo loco interjice*;

ÞANKAhAITANE, Vocatorum ad prandium cœnámve; *Luc.* 14:24. *Refer ad* hAITAN, Vocare, ad ſe advocare.

Ibidem, ad ea quæ de ÞANKATANGA *diximus, adde*; *Vox propriè videtur denotare Præſagium gravis alicujus infortunii propediem incurſuri, ac publicam tranquillitatem inopino ictu profligaturi: ut affinitatem habeat cum Angloſaxonico* tængan *vel* tengan, Alacriter procedere, impetuoſè invadere. teng þecene to. Accede protinus; *Cædmon* 54, 24. hý hæfdon gecpæden þ hý ealle emnlice on Latine tengdon. Edixerant ut omnes pariter in Latinos incurrerent; *Oroſius* III, 6. *Hinc* getenge beon *ſemel atque iterum uſurpatur Cædmoni pro* Gravem ac moleſtum eſſe. *Boëthius cap.* x; nýf ðe nu git nan unabæfendlic bfoc getenge. Nondum tibi inſupportabilis labor incubuit. *Herbarius* II, 12; gif hpilcum men fý ðæf feondan dæges fefep getenge. Si cui quartana ſit gravis. *Vide quoque ejuſdem Herbarii cap.* XC § 11. *Alamannis etiam nota phraſis. Otfridus* I, 20, 20;

Thas uueinon uuar in lengi
Himilo gizengi.

& rurſus IV, 26, 54;

Vueinotun ſe lango
Himile gizango.

Utroque in loco deſcribit Otfridus Planctum ejulatúmq; de quo cum Poëtâ rectè dicas, It cœlo clamor. *item*, Reſonat clamoribus æther. *Angloſaxonibus* foftina *ſunt* Portenta. *Ubi enim Argenteus codex Marc.* 13:22 *habet*, FIBANA TAIKNINS GAh ÞANKATANGA: *gl Ruſhworthianæ habent*, fellað becun ⁊ foftina. *Cottonianæ verò*, fellað becenu ⁊ foftino:

ƑΛΠΚΛΤΓΛΓΓΙΨ ΪΖΥΙS ΪΝ ΓΛΛΘΙΛΛΙΛΝ: Præcedet vos in Galilæam; προάξει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. *Marc.* 16:7. *Vide* ΛΤΓΛΓΓΛΝ & ΓΛΓΓΛΝ:

159:15. *reſcribe*; 12:34. *pro* 12:24.

160. *ad ea quæ de* ƑΘΚΛ *diximus, adde*; *Videntur verò* ƑΘΚΛ, *quantum ex hoc loco datur colligere, propriè dictæ partes regionum contiguarum & interluente flumine diſterminatarum: quomodo Belgis etiamnùm illa pars ripæ ex quâ tranſfretaturi in adverſam ripam tranſvehuntur, nuncupari ſolet* het veer / *quaſi dicas*, het vaer; *à* vaeren / Vehi, navigare.

Ibidem. Adde iis quæ de voce ƑΙΛΝΔ *dicimus*; *Atque adeò in ipſo quoque Argenteo codice Lucæ* 10:19 *legimus*, ΛΤΓΛƑ ΪΖΥΙS ΥΛΛΔΝƑΝΙ ΤΚΝ ΔΛΝ ΠƑΛΚΧ ΥΛΠΚΜΘ ϾΛh SKΛΠΚΠϾΧΝΧ. ϾΛh ΛΝΛ ΛΛΛΛΙ ΜΛhΤΛΙ ƑΙϾΛΝΔΙS: Dedi vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes & ſcorpiones, & ſuper omnem virtutem inimici.

162. *Suo loco interjice*;

ƑΙΛΜΘΙ. *Occurrit in* ΠSƑΙΛΜΘΙ, Stupor.

Ibidem. ad ea quæ in ƑΙΛΠ *diximus, adde*; *Sclavinicum itidem* wely / Multum, *ad hoc ipſum* πολὺ *refert Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ τελῶν.

164. *lineâ penultimâ. lege*; *ſuffultarum.*

166. *Adde iis quæ de verbo* ƑΚΛΙhΝΛΝ *diximus*; *Sclavinis* pytati *eſt* Interrogare, ſciſcitari; *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ ποτάμων *facit conſonum Græco* πυθέαϛ *pro* πωθάνεαϛ, Interrogare.

168:11. *lege*; ΚΛ ƑΚΛΜΛΛΔΚΛ

172:28. *ſcribe*; ƑΚΙΛΨΥΛ.

175:25. *ſcribe*; So daz

177. *inſere ſuo loco*;

ΓΛΥΙ, Regionem; *Luc.* 8:26. *Vide* ΓΛΠϾΘ.

178:3. *ſcribe*; ϾΠΓΓΛΛΛΠΔΘΙS

Ibidem. Interjice ſuo loco;

ϾΠΖΘΙ, Qui; οἱ. *Luc.* 16:15. *Videtur eâdem derivationis ratione factum ex* ϾΠS, *quâ ex* ψΠ *vel* ψΠS *fecerunt* ψΠΖΘΙ. *quod vide ſuo loco.*

180. *lineis* 6 & 7. *ſcribe*; ƑΙΔ-ΥΧΚΙΝ:

187:14. *ſcribe*; *gallinaceus*

188. *In iis quæ de* hΛΝƑΛΜΜΛ *diximus, poſt* à terrâ aſſurgens, *interſere*; *Niſi fortè putes* Debiles *Alamannis* hamme *dictos ab eâ corporis parte, quæ potiſſima eſt claudicationis origo. nam* hamme *propriè eſt* Suffrago, poples. *Vide annotata ad gl* D, 7, *in* Suffrago. *ſicuti & Anglicum etymologicum in* hamme.

191. *Ac*

191. *Ad ea quæ dicimus de voce* hΛNKΔΛ, *adde*; *Iſlandis* hurð *eſt* Janua.

192: 27. *ſcribe*; ÞRΛNGΛ.

195. *Adde iis quæ de* hINΔΛKΛEIΨΛN *diximus*; hINΔΛKΛEIΨΛN, Tranſire. hINΔΛKΛEIΨΛ NNh. KNMBEI: Tranſi, recumbe; *Luc.* 17: 7.

198. *Adde iis quæ de voce* hΛEIΨKRS *diximus*; *Plutarchus quæſt.* 5 *libri Quarti ſympoſiacôn tradit* Scenopegiam *à Judæis cultam in honorem Bacchi, qui idem cum* Adon. *Ibidem quoque de Judæis refert & alia, non abſimilia iis quæ olim auſa eſt in hiſtoriâ mendax Græcia. Sed quis in rebus Judaïcis meliora exſpectet à Pagano? Plura habet Voſſii etymologicum in* Scenopegia.

Ibidem. In locum eorum quæ de voce hΛINMΛNS *diximus, ſubſtitue ſequentia*; hΛINMΛNS, Aures; *Marc.* 7: 33. *Luc.* 7: 1. *Ac primo quidem in loco legimus,* ἴβαλε τὰς δακτύλους αὐτῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτῦ. *In altero verò,* ἐπεὶ ὃ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τῦ λαοῦ. *Videtúrq; vocabulum propriè magis de* Auditu *quàm de* Auribus *accipi: nam* Aures *ipſæ huic noſtro Interpreti ſæpiùs dicuntur* ΛNSRNΛ, *quod vide ſuo loco. Ipſum verò* hΛINMΛ *affine eſt Græco* κλύω, Audio, *à cujus inuſitato themate* κλῦμι *eſt Imperat.* κλῦθι, Audi: *unde quoque* Auſcultare *Angloſaxonibus eſt* hlỳrtan. *Anglis* liſten. *Belgis* luyſteren. *Vide annotata ad gl Keronis, in* Auſculta, hloſe.

211. *Ad ea quæ de* ïNNINGIΨΛ *diximus, adde*; *App Alamannici gloſſarii D*, 8; Encenia, nova templi dedicatio. Græcè enim cenon (καινὸν) Novum dicitur. Unde & uſus hoc verbum habet, ut ſi quis novo veſtimento induatur, is Enceinare dicatur. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 3; Encenia, nipe cinchalgunz:. *Plura habet Voſſii etymologicum in* Encænia.

Ibidem, inſere ſuo loco;

ïNSΛIΛNR ΥΛNKΔ ïN hΛIKTΛM ïZE: Verbum quod ſeminatum eſt in cordibus eorum; *Marc.* 4: 15. *Refer ad* SΛIΛN, Seminare.

213. *lineâ ult. ſcribe*; *Luc.* 1: 8, 63.

219. *Interjice ſequentia ſuo loco*;

KΛNKBΛN, Corban; κορβᾶν. *Marc.* 7: 11. *Pleræque tranſlationes hoc vocabulum & hîc & alibi retinent.* κορβανᾶς παρὰ Ἑβδαίοις ἱερὸς θησαυρός. *Suidas. Plura de hac voce habet Martinii Cadmus Græcophœnix, in* κορβᾶν. *Angloſaxonico interpreti* κορβᾶν *eſt* maðmcỳrt, *Matth.* 27: 6. *at Tatiano* treſofaz.

225. *Adde iis quæ de verbo* ΛΛIKΛN *diximus*; *Sclavinis* lazyti *eſt* Laſcivire: *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ πεσάρων *affert ut conſonum Græco* λαγνεύειν, Laſcivire; *quamvis Græci* τὸ λαγνεύειν *potiſſimùm uſurpaverint de horum petulantiâ, qui luxuriâ laſciviâq; diffluentes, laxos indomitis cupiditatibus remittunt frænos.*

227:5. *lege*; *Luc.* 2:25.

232:6. *ſcribe*; riobbenti.

235:5. *ſcribe*; ἀδελεῖναι *ſive* ἀδελείπτως

237. *Suo loco inſere*;

ΛΙΝΓΕΙΨ ΛΛΛΛΙΜ: Lucet omnibus; λάμπει πᾶσι. *Matth.* 5:15. *& mox commate ſequ.* **ΣΥΛ ΛΙΝΗΤΓΛΙ ΛΙΝΗΛΨ ΪΖΥΛΚ**: Sic luceat lux veſtra; οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν. *Refer ad* **ΛΙΝΗΛΔ** *vel* **ΛΙΝΗΛΨ**, Lux, lumen, *quod ſequitur paullò poſt.*

238. *Inſere ſuo loco*;

ΛΙΝΗΛΔΕΙΝ ΥΛΙΚΨΙΨ ΛΛΛΛΤΛ ΛΕΙΚ ΨΕΙΝ: Lucidum erit totum corpus tuum; φωτεινὸν ἔσται ὅλον τὸ σῶμά σου. *Matth.* 6:22. *Refer ad* **ΛΙΝΗΛΔ**, Lux.

243. *Inſere ſuo loco*;

ΜΛΙSΥΕ ΛΨΚΙΖΛΝS SIGΝΨ ΨΛΙΜΛ: Magis pluris eſtis illis; μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν. *Matth.* 6:26.

244. *In voce* **ΜΛΜΜΧΝ**, *poſt hæc verba*, Pluto *nuncupabatur*, *adde*; *Eidem quoque gloſſatori Lucæ* 12:11 Mammona *dicitur* ᵭipl ȝittᵭunȝe.

245. *Poſt omnia quæ de vocibus* **ΜΛΜΜΧΝ** *&* **ƑΛΙΗΝΨΚΛΙΗΝ** *dicenda videbantur*, *adde*; *Aliam de origine vocis compoſitæ* **ƑΛΙΗΝΨΚΛΙΗΝ** *conjecturam*, *tradimus in* **ΨΚΛΓΓΛΝ**, Currere.

247. *Ad ea quæ de verbo* **ΜΛΝΥΓΛΝ** *diximus*, *adde*; *Sclavinis* ᵭotowᵭ *eſt* Paratus; *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ ποσάων *adducit ut manifeſtè conſonans cum Græco* ἕτοιμος, Promptus, paratus.

249:25. *ſcribe*; *Act.* 11, *Sce.* 2.

253. *Ad ea quæ de verbo* **ΜΕΛΓΛΝ** *diximus*, *adde*; *Danis* male / *& Belgis* **maelen** *eſt* Scribere, pingere; *de quibus nonnihil habet Etymologicum noſtrum Anglicum in* **Enamel** / Encauſtum. *Angloſaxonibus* mæl *eſt* Imago. *fortaſſe ab illo* mæl, *quod iiſdem Angloſaxonibus* Maculam *denotat*; *& unde* unmæla ƒæmne *eſt* Semper virgo, *apud ven. Bedam hiſt. eccleſ. libro Quinto*, *cap.* 20. *Alamannis* meila *& Belgis* **mael** *eſt* Macula; *vide Obſerv. noſtra ad Willerami pag.* 69. *Quamvis Angloſaxonicum illud* mæl, Imago, *referri quoque poſſit ad antiquiorem aliam originem*, *ſive priſcum aliquod verbum Gothicum*, *unde Iſlandis remanſit ſuum* eg mæle / Metior. *Danis at* maale / Metiri. *vett Flandris* **mael** / Menſura, ſpatium; *quoniam recta Artium imitatricium ratio certis accuratiſſimæ dimenſionis legibus continetur. Quamobrem quoque* metan *Angloſaxonibus non modò* Metiri, *verùm etiam* Pingere *ſignificat.* ȝemeteᵭ beon, Pingi. metinȝ, Pictura. meteᵭe, Pictor. *Sclavinis* malowati *eſt* Macu-

lare

lare; *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ τεσσάρων *conſonum putat Græco* μολύνειν, Inquinare, polluere, contaminare.

254. *Adde iis quæ de voce* MES *diximus*; *Sclavinis* Lanx *vel* Scutella *dicebatur* miſa; *quod Lexicon ſymphonum Gelenii in ordine* διὰ τεσσάρων *affert ut conſonum Græco* μάγις, Lanx.

255. *Adde iis quæ de* MILhMA *diximus*; *Maximè tamen huc facit Sclavinicum* mlha / Nebula, *quod Sigiſmundi Gelenii Lexicon ſymphonum in ordine* διὰ τεσσάρων *refert ad* ὁμίχλη, Nebula.

Ibidem, lineâ 2 *eorum quæ de Pronomine* MIS *dicimus*; *ſcribe*; SVINΨRZA

256. *Adde iis quæ de* MISSA *dicimus*; *Medii ævi ſcriptores, ad exemplum Teutonici* miſdoan / *dixerunt etiam* Miſſacere *pro Peccare, delinquere*; *item* Miſpriſere *pro Vituperare. De utroque agit Voſſius libro Secundo de Vitiis ſermonis, cap.* 24.

271. *Inſere ſuo loco*;

PAKLAKLETNS, Paracletus; παράκλητος. *Joh.* 14:26. 15:26. 16:26. *Angloſaxonico interpreti* Paracletus *exp.* ꝼꝛeꝼꝛigenð, *Joh.* 15:26. ꝼꝛeꝼꝛienð, *Joh.* 14:16. 16:7. ꝼꝛoꝼꝛeȝaꝛt, *Joh.* 14:26. *Gloſſæ Ælfrici paginâ* 9; Paraclytus, ꝼꝛoꝼeꝛȝaꝛt. *Cottoniano Ruſhworthianóq; gloſſatori Joh.* 14:16 Paracletus *dicitur* ꝼúmmoða, *quòd pectora ineffabilibus anguſtiis preſſa cœleſti ſolatio dilatet atque explicet. Alamannicum gloſſarium* C, 10; Paraclitum, tꝛoſt. *ubi vide annotata. Alamannis tamen &* fluobargeiſt / fluobareri / fluobreri *dictus eſt* Paracletus. fluobiren / Conſolari. fluober *vel* fluobre / Conſolatio. *quæ vide in annotatis ad Tatiani* VII, 4. *Ac fortaſſè (propter ſingularem affinitatem literarum R & L, item F & B) non abſurdè ſtatuamus* ꝼꝛoꝼꝛe *vitiatâ pronuntiantium conſuetudine paullatim deſciviſſe in* fluobre.

275. *Iis quæ de* OAK *diximus, adde*; *Ipſum verò* OAK *Angloſaxonibus eſt* hpæꝛ. hpaꝛ. *Alamannis* uuar. *Anglis* where. *Belgis* waer.

278:20. *ſcribe*; *Dani*

287:9. *Reſtitue*; MIΨΨANEI SAISR: Dum ſeminabat.

288. *Inſere ſuo loco*;

SAIV *occurrit in* MAKISAIV, Stagnum; *Luc.* 8:23. *ut propriè olim Stagnum maris inſtar latum profundúmq; dictum ſit* MAKISAIV, *voce compoſitâ ex* MAKEI, Mare; *quod fuit ſuo loco. & illo* SAIV, *quod reſpondet Angloſaxonico* ꝼæ. *Alamannico* ſe / ſeo / ſeuu. *Danico* ſøe. *Iſlandico* ſioor. *Anglico* ſea. *Belgico* ſee. *Vide annotata in Tatiani* XIX, 1.

290:9. *lege*; *tradendíq;*

292:24. *lege*; far ér zi

293:6. *ſcribe & diſpunge*; ꝼaꝛ, Dolor. ꝼaꝛiȝ, Mœſtus. *unde*

296:11. *ſcribe*; ἐπαχωθήσεται

301. *Adde iis quæ de voce* SIΠϏNGIS *diximus*; *Ægrè quidem ferebat V præter cæteros venerandus ac ſerius, nomen ſuum adſcriptum extemporaneæ hu atque in ſpeciem ludicræ conjecturæ; propterea quòd verbum* ἀναπαῦν *in Act uſurpetur de Diſcipulis à Sanctæ eccleſiæ corpore veluti avulſis, & perver docentium fraude in errorem abreptis: ego tamen haud muto factum, jam qu dammodo ad hanc eruditi viri opinionem traductus, poſtea quàm incidi in locu Philonis Judæi verbum* ἀπᾶν *dilucidè ſatis in bonam partem accipientis.* Καθάπ τὰ ἐκθυμιώμενα τῶν ἀρωματίων ἐυωδίας τοὺς πλησιάζοντας ἀναπίμπλησι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὅσοι γείτονες καὶ ὁμορροι σοφοῦ, τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἀπῶνται ἄυρας ἐπὶ μήκιστον χωρούσης, βελτιοῦνται τὰ ἤθη. Quem admodum aromata, quæ ſuffitum accenſa emittunt, odore ſuavi appropinquan tes implent; pari modo quotquot vicini ac veluti contermini ſunt ſapientis mores ſuos in meliùs mutant, attrahentes auram latiſſimè ſe ab eo diffunden tem. *Philo* περὶ ἐνυπνίων. *Haud facilè profectò quis incidat in aliud verbum, quo ſignificanter magis atque explanatè in animis noſtris defigat vivam imaginem diſci puli, ſalubrem diſciplinam ex fidelis magiſtri verbis factiſq; combibere ſatagentem*

305. *Inſere ſuo loco*;

SKΛNKϏN, Mundare. *Vide quæ dicimus in* ϒINΨISKΛNKϏ, Ventilabrum

308:29. *Reſtitue*; ïΨ ïS SΛISΛЄΠ:

312. *Inſere ſuo loco*;

SΠΛNKΔ, Stadium; στάδιον. ϒΛS ЯЄΨΛNIΛ NЄΘΛ ïΛIKN SΛNΛϒMIΛM SϒΛ SϒЄ ΛNΛ SΠΛNKΔIM ÞIMÞTΛIhNNIM Erat Bethania juxta Hieroſolymam quaſi ſtadiis quindecim; *Joh.* 11:18. *Anglo ſaxonibus* ſpỳnd *eſt* Stadium. *Ruſhworthianus gloſſator Lucæ* 24:13; eodun tō ðæm penſche þ te pæſ on hpeonþe ðaþa ſpỳnda ſextiȝ ſþom Hieruſalem Ibant in caſtellum quod erat in ſpatio ſtadiorum ſexaginta ab Hieruſalem. *ub Cottonianus*, pæſ in huaþþ ðaþa ſpỳnda hund ſeixðeiȝ ſþom hieruſalem *Alamannicum gloſſarium B*, 51; Stadium; ſpurt.

313:31. *ſcribe*; *eſt enim* Verticillum *nihil aliud*

319:24. *ſcribe*; ÞΛIKΘΛN

320. *Inſere ſuo loco*;

SNΛIΨ. *Occurrit in* ΓΛSNΛIΨ ϒΛS: Fundata erat; *Matth.* 7:25.

321. *lined antepenultimâ, dele* SNΛIΨ, *&c.*

322. *Adde iis quæ de voce* SNNNS *dicimus*; Filius *Sclavinis dicitur* ſyn; quo *Gelenii Lexicon ſymphonum, in ordine* διὰ ποσάρων, *Græco* ῑνις *conſonum facit* ῑς *nimirum eſt* Fibra, nervus; *item* Vis, robur; *tale præſertim, quale habent corpor noſtri partes nervoſiſſimæ plurimiſq; ſubnixæ fibris. inde* ῑνις *exp.* νἱὸς ὑὸς *&* βρίθος

Filiu

Filius recens natus, infans: *quoniam liberi, mares præſertim, ſunt robur parentum & columen familiarum. Notum eſt illud Euripidis,* Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδες εἰσιν ἄρρενες. *Ibidem. Iis quæ de* ᛋᛉᚢ *dicimus, adde; Argenteus codex ſcribit etiam* ᛋᛉᚢh: *Joh.* 18 : 22.

328. *Inſere ſuo loco;*

ᛋᛉᚾᚪᚴᚷᚴᚪ, Synagoga; συναγωγή. *Marc.* 1 : 21, 23, 29, 39, *ac paſſim alibi.* ᚦᚪᚾᚴᚪᛗᚪᚹᛖᛁᛋ ᛋᛉᚾᚪᚴᚷᚴᚪᛁᛋ: Princeps ſynagogæ; ἄρχων τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 8 : 41. *ubi Angloſaxonico interpreti* ᵹeᵹamnunᵹe ealdoᵹ *&* *Tatiano* heriſto thero geſamanunga *dicitur.* ᚾᛏᚪᚾᚪᛋᛉᚾᚪᚴᚷᚴᚪᛁᛋ, Ejectus è ſynagogâ; ἀποσυνάγωγος. *Joh.* 9 : 22. *Argenteo codici* Synagoga *quoque nuncupatur* ᚴᚪᚢᚾᛗᚹᚪ, *Matth.* 6 : 2. 9 : 35. *Luc.* 4 : 15. *Joh.* 16 : 2. *quod vide ſuo loco. Angloſaxonibus* ᵹeᵹaᵭeᵹunᵹ. ᵹamnunᵹ. ᵹeᵹamnunᵹ. ᵹeᵹomnunᵹ. *Alamannis* ſamanunga/ geſamanung/ kiſamani *appellatur. Obſerva quoque quòd non tantùm Cœtus in ſynagogâ congregatorum, ſed ipſa quoque Domus in quâ conveniunt,* ᛋᛉᚾᚪᚴᚷᚴᚪ *vocatur.* ᛋᛉᚾᚪᚴᚷᚴᛖᛁᚾ ᛁᛋ ᚴᚪᛏᛁᛗᚴᛁᛞᚪᚪ ᚾᚾᛋᛁᛋ: Synagogam ipſe ædificavit nobis. he ur uſe ᵹamnunᵹe ᵹetimbᵹoᵭe. τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. *Luc.* 7 : 5.

331. *Adde iis quæ de* ᛏᚪᚳᚷᚪᚾᛞ *diximus; Vim Gothici* ᛏᚪᚳᚷᚪᚾᛞ *exprimit Latinum* Præceptor. *quemadmodum & Angloſaxonicum* beoᵭeſe, *à* beoᵭan, Jubere, præcipere. *item* hæᵹeſe *vel* heᵹeſe, *ab* hætan. haᵭan. heᵭan. *unde* hæᵹeſe, Præceptor; *quod habent gloſſæ Cottonianæ, Luc.* 9 : 49. *&* 17 : 13. *Ruſhworthianæ, Lucæ* 8 : 45. 21 : 7. *At Lucæ* 9 : 33, *ubi gloſſæ Ruſhworthianæ habent* boᵭeſe, *in Cottonianis invenias* boᵭaſe.

338 : 21. *ſcribe;* ἀβίμαχον.

349 : 6. *lege; Angloſaxonicus*

355 : 29. *ſcribe;* ᚴᚪh ᛒᚪᚾᚹᛋ.

360 : 10. *ſcribe; eſt ex* ob *&* audio.

363 : 13. *lege; peculiari*

364 : 32. *ſcribe;* ïM ïST:

379 : 18. *ſcribe;* ᚾᛋᚷᚪᚾᚴh- *pro* ᚴᚪᚴᚪᛁh-

384 : 2. *Ante Qualemcunque, interjice; Huc etiam pertinet illud Chauceri,* And priuilie he caught her by the queint / *quod occurrit in poëmatio cui titulus* The millers tale.

389 : 25. *lege; ſuperlativo à* wᵹie.

394 : 28. *lege;* ᚢᚪᚴᛗᛗᛁᛋᚹᚪ:

407 : 26. *lege;* ὑπάιλησιν.

FINIS.
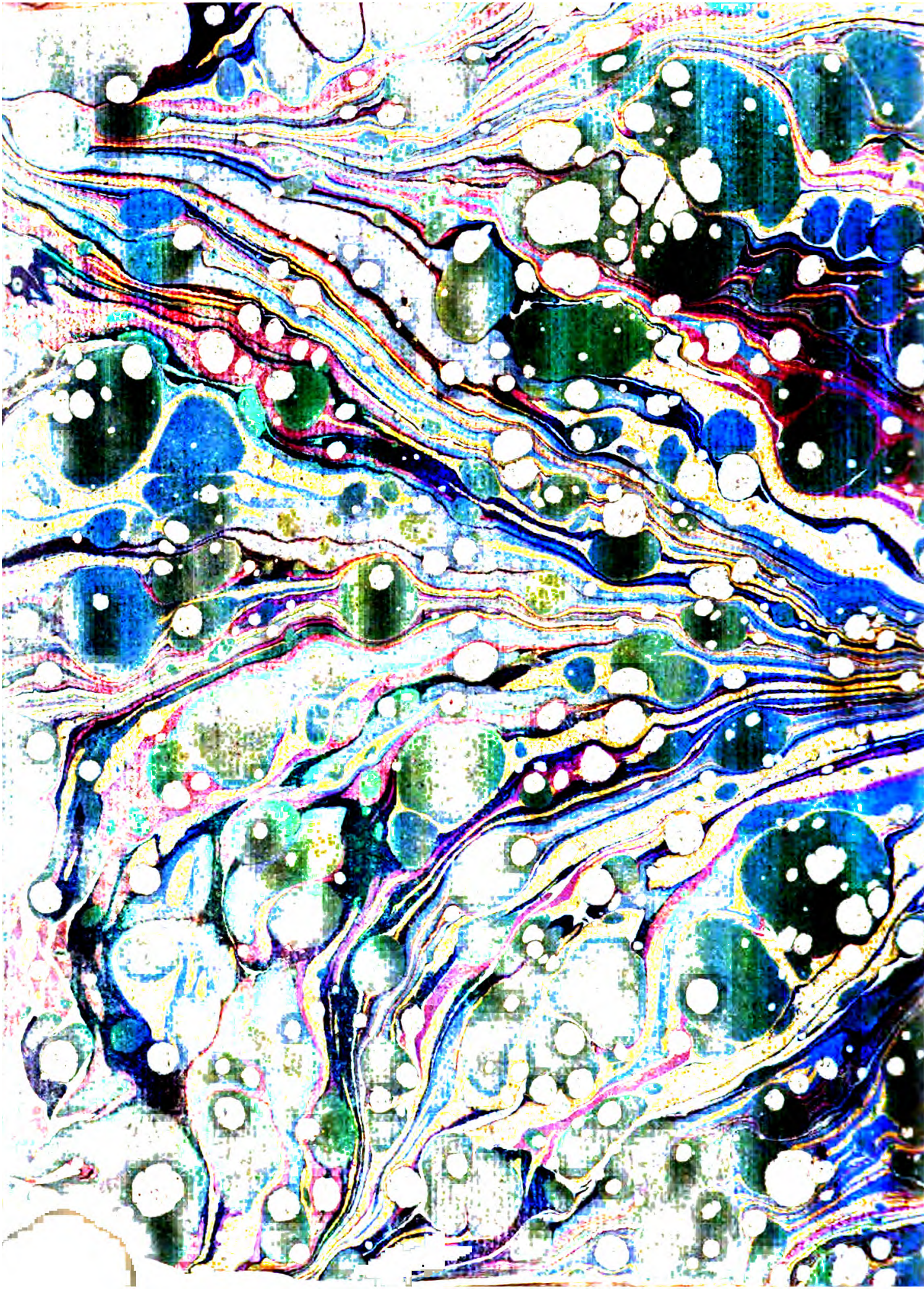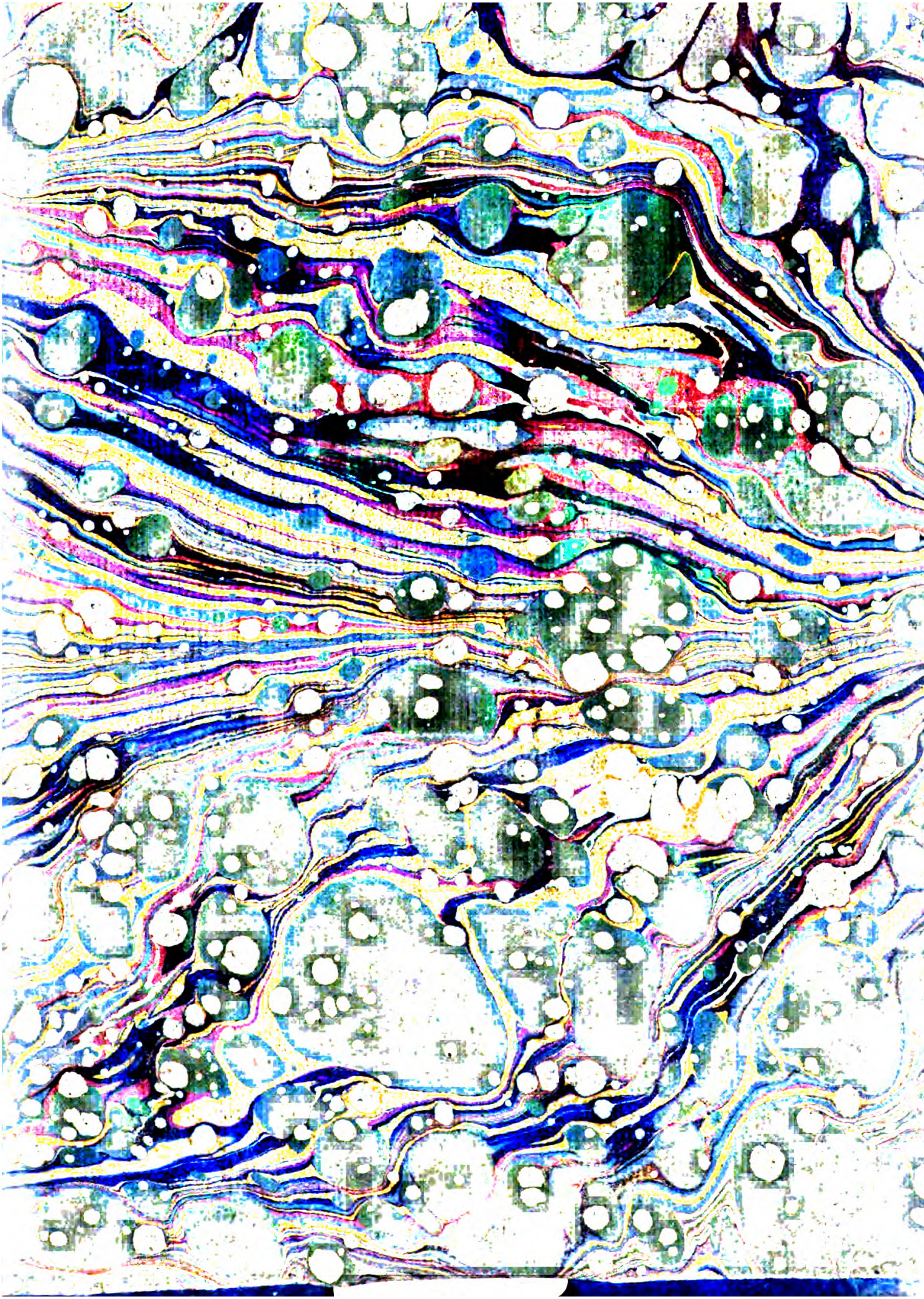
BODLEIAN LIBRARY